

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

12. seja

**(14., 15., 16., 17., 18. december 2009
in 11. januar 2010)**

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2009**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

12. seja

(14., 15., 16., 17., 18. december 2009
in 11. januar 2010)

Sejo je vodil dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, mag. Vasja Klavora, Miran Potrč, France Cukjati, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 14.00.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam 12. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Matjaž Zanoškar, Franc Bogovič, Zvonko Černač od 15.00 dalje, Anton Kampuš in Franco Juri do 16.00.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade Boruta Pahorja k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Državnega sveta k 25. točki dnevnega reda, varuhinjo človekovih pravic k 28. točki dnevnega reda, predstavnika Urada predsednika Republike Slovenije k 33. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na določitev dnevnega reda 12. seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 4. 12. 2009. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za umik točke z dnevnega reda.

Poslanska skupina SDS zboru predlaga, da se z dnevnega reda 12. seje Državnega zbora umakne Predlog zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih, skrajšani postopek (EPA 691-V). Predlog ste prejeli z dopisom 8. 12. 2009. Želijo besedo predstavniki predlagateljev umika? Prosim, gospod Jože Tanko, Poslanska skupina SDS.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Kot ste že napovedali, poslanska skupina predlaga, da se to točko umakne z dnevnega reda seje predvsem zaradi tega, ker ne gre za manjšo spremembo, kar bi lahko obravnavali v skladu z določbami poslovnika, ampak prinaša rešitev pomembno sistemsko spremembo, kajti gre za prenos preverjanja, za upravljanje in izdajo dovoljenj za delo s tajnimi podatki s policije, ki je neodvisen strokovni organ, na politični organ, to je na Ministrstvo za notranje zadeve oziroma v kabinet ministrstva.

Moramo poudariti, da je delo s tajnimi podatki z vidika varnosti državljanov in državljanov zelo pomembna zadeva in je pravilno, da s takimi zadevami upravljajo tisti, ki so

popolnoma neodvisni in niso politično nikomur podrejeni. V tem primeru pa bo s temi ukrepi z zbirko podatkov upravljalo Ministrstvo za notranje zadeve, konkretno ministrica za notranje zadeve in njen generalni sekretar, ki sta oba politično imenovana. To pomeni, da bo nad tem delom tudi obstajal politični nadzor, kar, bi rekel, v skladu z razmerami danes tudi pomeni politično pritiskanje in pa tudi politično nadzorovanje drugih akterjev v političnem procesu oziroma v političnem delovanju v Sloveniji. Podobno se dogaja s spremembo Zakona o policiji, tudi v tistem primeru ne gre za manjše sprememba, gre za večje spremembe in obe spremembi pomenita bistveno preureditev na tem področju. Po eni strani se ta pristojnost odločanja o tem prenaša na ministrstvo, pa drugi strani pa smo prav v tem konkretnem ministrstvu priča, da ministrica noče izročiti določenih evidenc preiskovalni komisiji, ki preiskuje povečanje števila tako imenovanih izbrisanih. Skratka, očitno gre to delovanje v celoti v ta kontekst, da se bo popolnoma izgubil ta neodvisen nadzor in neodvisno delo in se bo vse preneslo na organ, ki odloča in ravna izključno politično.

Menim, da je o teh spremembah, ki so tako v Zakonu o tajnih podatkih kot tudi posledično kasneje pri Zakonu o policiji, treba ravnati na drug način, potrebna je širša razprava, potrebna je uskladitev. Zato tudi predlagamo, da se ta konkretni zakon umakne z dnevnega reda in da reformo policije in reformo notranjega ministrstva .../Opozorilni znak za konec razprave./..., ko bo treba, obravnavamo skupaj in na drugačen način. To se pravi, z večjim sodelovanjem tako politike v Državnem zboru, kot, če je potreba, tudi druge javnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Predstavniki poslanskih skupin, v imenu Poslanske skupine SDS, dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Zakon o tajnih podatkih, za katerega predlagamo umik, je eno zelo občutljivo delovno področje. Trenutno stanje v Sloveniji je tako, da imamo nacionalni organ, to je Urad za varstvo tajnih podatkov, Sova preverja za svoje kadre posebej, Ministrstvo za obrambo preverja za svoje kadre posebej in tako velja tudi za policijo. Za vse ostale državne organe te naloge opravlja Ministrstvo za notranje zadeve. V Evropski uniji ne boste videli ene same države, poudarjam, ene same države, kjer policija ne bi opravljala preverjanje za izdajo dovoljenj za tajne podatke sama zase. Tako kot pri imenovanju generalnega direktorja policije, kjer imamo edino estonski model, in nikoli drugače, tako tudi tukaj prehajamo na nek unikaten model, ki pa ima izjemno velike posledice. Pazite! 200 do 300 oseb je varnostno preverjenih letno v policiji. To niso samo

zaposleni v policiji, to so tudi tisti, ki se ukvarjajo z "undercover" dejavnostjo. Tu so tudi tisti, ki predstavljajo tajne policijske sodelavce. Vse to so kategorije, ki jih policija preverja zato, da bi lahko naloge opravljala čim bolj konspirativno na tistem področju, kjer to mora početi.

V Sloveniji torej s tem predlogom zakona prehajamo na nekaj, kar nima primerjave v Evropi. In če danes te naloge opravlja policija za sebe, naj bi jih po predlogu zakona jutri opravljalo, te naloge, Ministrstvo za notranje zadeve. Še več, iz Direktorata za policijo in druge varnostnega naloge, kjer danes to področje je, prehaja po informacijah, ki prihajajo, te zadeve prehajajo v kabinet oziroma v generalni sekretariat. Na čelu generalnega sekretariata je vidni politik LDS, poudarjam vidni politik LDS. Ministrica tako ali tako, vemo kateri politični opciji pripada. Nobenega razloga ni, da ti ljudje, ki so politiki, dobivajo kakršnokoli možnost vpogleda v tajne podatke. Gre pa za najbolj občutljive tajne podatke.

Zato bi bilo prav, da koalicija, preden nadaljuje s tem postopkom, umakne to zadevo z dnevnega reda, gre 30-krat spat in da zadevo na januarско zasedanje in potegne neko evropsko normalno potezo, ki ne bo drugačna, kot je v Evropi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še katera od poslanskih skupin obrazložiti svoj glas? Ne želi. Zaključujem razpravo o predlogu umika in prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite svoje glasovalne naprave. Odločamo o predlogu za umik navedene točke dnevnega reda. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 45.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da predlog za umik ni sprejet.

Poslanska skupina SDS predlaga zboru, da se z 12. seje Državnega zbora umakne 14. redno letno poročilo varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2008, EPA 512-V. Predlog ste prejeli z dopisom z dne 11. 12. 2009. Želite besedo predstavniki predlagatelji umika? Prosim, gospod Jože Tanko, Poslanska skupina SDS.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Mi predlagamo umik te točke dnevnega reda izključno zato, ker je koalicija v Državnem zboru zlorabila Poslovnik in to točko zaključila tako, da je na neposlovniški način podtaknila poročilo, ki naj bi spremljalo to točko in tudi sklepe oziroma priporočilo, ki je bilo sprejeto.

Rad bi spomnil, da je komisija to poročilo korektno obravnavalo že v mesecu oktobru in da tam predvsem zaradi ravnanja koalicijskih poslancev članov komisije, ni bilo sprejeto priporočilo. Tudi zaradi tega je potem predsednica te komisije dala poročilo tako, kot je bilo korektno povzeto po tistem dogajanju na seji.

Ob tem bi spomnil, da smo to točko obravnavali večkrat tudi na Kolegiju predsednika Državnega zbora in nazadnje tudi na poslovniški komisije, seveda ob prisotnosti predsednika Državnega zbora, generalne sekretarke in vseh, ki so v tem sekretariatu potrebni za izpeljavo sej. In dogovorjeno je bilo, da se pred nadaljevanjem te točke sestane poslovniška komisija in prouči, kako zadevo urediti naprej - soglasno, brez pripombe kogarkoli na tej seji poslovniške komisije. Vendar so koalicijski člani Komisije za peticije na kospirativen način zahtevali sklic seje, izpeljali sejo; brez da bi člane poslanskih skupin iz vrst opozicije, to so trije člani, sploh obvestili, da so sejo sklicali; in to mimo predsednice te komisije. Skratka, šlo je za način, da niti člani komisije niso bili vsi korektno obveščeni o nadaljevanju te seje. Ob tem bi rad posebej poudaril, da je to poročilo obravnavano v času, ko smo tudi svečano obeležili dan človekovih pravic. In kot v posmeh temu ste koalicijski poslanci in vodstvo Državnega zbora to točko uvrstili na dnevni red prav v času, ko to obeležujemo, izpeljali ste pa na način, ki nima podlage v poslovniku in tudi je v popolnem nasprotju s tistim, kar naj bi ta točka obravnavala, to se pravi, v skladu tudi s človekovimi pravicami in prizadeti so tudi tisti, ki so člani te komisije.

Zato predlagamo, da se ta točka umakne z dnevnega reda te seje, da se proučijo razmere in da se potem, ko bodo izpolnjeni pogoji za obravnavo, zadeva tudi uvrsti na dnevni red. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ja. V imenu Poslanske skupine SDS, Branko Marinič. Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj! Na podlagi obrazložitve predlagatelja menim, da je bilo dovolj jasno obrazloženo, da smo prav na komisiji, kjer naj bi obravnavali zelo obsežno letno poročilo varuhinje človekovih pravic za leto 2008, počenjali prav tisto, česar bi se v Državnem zboru najmanj smeli poslužiti. Gre za sklic nujne seje, ki je bila sklicana mimo vseh veljavnih določil za naše delo. Sam sem član te komisije in vse skupaj se je dogajalo 20. novembra tako bliskovito, tako hitro, tako povezano med koalicijskimi partnerji, da niti sam nisem pravočasno izvedel, da je sklicana nujna seja te komisije; izvedel sem šele takrat, ko sem že bil na poti proti domu. Seveda se ob tem vprašam, ali nismo vsi, poslanke in poslanci, enakovredni v Državnem zboru, kajti verjamem, da so ostali člani bili obveščeni o sklicu nujne seje, vendar ni bilo pomembno, da bi o tem bili obveščeni na primeren način tudi člani, ki prihajamo iz opozicijskih vrst. Sam sem ta dan bil v Državnem zboru in lahko bi me kdo obvestil pravočasno, na način, kot je to praksa. Žal se to ni zgodilo. In obžalujem, da se v takšnih

primerih, ko gre za tako občutljivo temo, kot je poročilo varuhinje za leto 2008, poslužujemo nečesa, kar ni v opravičilo tistim, ki so se poslužili takšnega sklica nujne seje. Verjamem, da gre tu za resnično kršenje temeljnih človekovih pravic, kajti uslužbenci Državnega zbora, torej strokovni kader, ki je zadolžen za sklicevanje, je nedvomno doživel kršenje svojih temeljnih pravic, ne samo iz konvencije, tudi iz Zakona o delovnih razmerjih, saj so bili ljudje pahnjeni v to, da morajo početi nekaj, kar ni dobro in kar je vprašljivo, ali je v skladu z veljavnimi določili, ki urejajo sklic takšne nujne seje.

Kot rečeno, v Poslanski skupini SDS nasprotujemo obravnavi in predlagamo umik 28. točke z dnevnega reda.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine LDS bo stališče predstavil Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije tega predloga ne bomo podprli. Ni čas niti mesto, da bi pojasnjeval vse napačne navedbe, ki so bile podane tako v zahtevi za preložitve te točke dnevnega reda oziroma neuvrstitev na dnevni red kot tudi obrazložitve, zakaj je to treba narediti v imenu poslanske skupine.

Več kot očitno je, da si poslanci in poslanke ne moremo vzeti privilegije, da bi obravnavali ali ne obravnavali nekaj, kar nam po zakonu nalaga neka druga neodvisna samostojna institucija v tej državi. Dobili smo poročilo za leto 2008. Nesprejemljivo, bilo bi podcenjevanje javnosti, tako tiste, na katere se nanašajo ugotovitve, kot tudi tiste, ki se ne želijo sprijazniti s tem, da je lahko v poročilu tudi kaj takega, kar komu ni všeč, ampak prihaja od tistega, ki je za to v tej državi pristojen in daje določena priporočila institucijam, da ravnajo v skladu s predpisi v tej državi in s splošnimi načeli, ki jih je ta država nesporno vgradila v temelje svoje ureditve, ko gre za spoštovanje človekovih pravic in podobno. Tega privilegija nihče nima. Ali bi bilo spodobno, da poročilo za leto 2008 in priporočila, ki bi se morala že uresničevati oziroma čim prej uresničevati, odložimo v leto 2010 in mi tega ne želimo obravnavati. Še toliko bolj, ker je cela vrsta priporočil naslovljena ravno na nas, na zakonodajno vejo oblasti na zakonodajalca, da pogledamo, kaj je tisto, ker bi bilo treba izboljšati na normativni ravni, zato da do nekaterih stvari ne bi prihajalo na katere varuhinja človekovih pravic opozarja.

Kdo je tisti - ali nek posameznik, nek predsednik, predsednica delovnega telesa lahko reče, jaz se pa tega ne grem. Ne v Poslovniku, ne v Ustavi nikjer ne boste našli tega določila, nasprotno! Vse, kar je predpisano, je predpisano v smeri, da smo mi dolžni, ali je to napisano, ali ne, delati tisto, kar je naše poslanstvo. Naše poslanstvo pa je tudi obravnava tega poročila, ki je mogoče za koga, ki je bil v

prejšnjem letu še na oblasti, v kakšnem delu tudi po njegovem nekorektno, ampak stvari je treba urejati.

Mi smo za to, da poročilo obravnavamo in tudi sprejmemo priporočila, ki se nanašajo tako na Državni zbor kot na ostale institucije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine SD, mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Poslanska skupina Socialnih demokratov predlogu umika obravnave poročila Varuha človekovih pravic nasprotuje. Zakon o varuhu človekovih pravic naroča varuhu, do kdaj mora poročilo posredovati za preteklo leto, Državnemu zboru pa, da mora na prvi naslednji jesenski seji poročilo obravnavati. Začetek obravnave poročila je bil zvezan s prekinitvijo. Nato smo vendarle v nadaljevanju sprejeli tisto določilo, ki je v novosti, da je v varuhovem poročilu zapisanih tudi 135 priporočil, sprejeli. In tukaj se je zgodila velika manipulacija predsednice komisije, ki je voljo članice in članov komisije prešla in grobo kršila in ni pripravila poročila za predsednika Državnega zbora, da bi lahko bilo poročilo obravnavano na seji Državnega zbora. Obravnava je bila namreč na delovnem telesu sklenjena, določili smo poročevalko, to je predsednico komisije, in posebej je bilo dogovorjeno, da bo našla tako formulacijo, da bodo izpolnjeni poslovniški pogoji. Kasneje se je premislila in rekla, da to ni bilo opravljeno, vendar naj vas spomnim na to, da je poslovniška komisija leta 2005, sicer 14. aprila 2005 dala razlago 272. členu Poslovnika, kjer je razrešila ravno tako vprašanje, da če delovno telo ni sprejelo nobene odločitve za to, da bi lahko bila točka obravnavana na seji Državnega zbora, mora delovno telo to narediti.

Predsednica je točko uvrstila na dnevni red redne seje 30. oktobra, nato preklicala sklic in ta isti dan smo poslanka in poslanci iz pozicije vložili zahtevo za sklic nujne seje, da bi bilo poročilo lahko obravnavano. Predsednica v poslovniškem roku nujne seje ni sklicala in ta druga seja, o kateri je govora, da nekateri o njej niso nič vedeli, saj ne vem, če sploh pošto iz nabiralnikov dvigujejo, ampak kakorkoli že, torej za tisto, ki pravijo nekateri, da za to sejo niso vedeli, nujno sejo je sklical podpredsednik odbora, seja je bila opravljena, priporočilo sprejeto in v Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da točka izpolnjuje pogoje za uvrstitev na sejo Državnega zbora. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Zares, Cvetka Zalokar Oražem. Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem skupaj. V Poslanski skupini Zares menimo, da je skrajni čas, da poročilo

varuhinje človekovih pravic Državni zbor na seji v mesecu decembru obravnava, potem ko vemo, da je varuhinja svoje poročilo korektno predala in oddala našemu cenjenemu zboru že pred poletnimi počitnicami. Mislim, da je skrajno nespodobno, neprimerno, da zavlačujemo z obravnavo tega poročila.

Ne nazadnje nihče nima pravice, bom rekla, na nek način reducirati 135 predlogov, sklepov, ki jih je varuhinja ob svojem poročilu pripravila za Državni zbor. Mislim, da gre v tem primeru izključno za politizacijo dela tako neodvisne inštitucije, kot je institut Varuha človekovih pravic, da se želi predloge na nek način zreducirati na tiste, ki so komu, v tem primeru predsednici komisiji gospe Irglovi vseč - ali pa njeni stranki - in na tiste sklepe, ki komu niso vseč. Vsekakor menimo, da ni nikakršnih razlogov za umik te točke z dnevnega reda tokratne seje Državnega zbora, da je bila seja komisije v sicer odsotnosti predsednice sklicana popolnoma korektno in tudi izpeljana na primeren in popolnoma poslovniško korekten način, zato ne vidimo nobenega razloga za umik te točke, kakor je bilo danes predlagano. Mislim, da je čas, da to poročilo Državni zbor obravnava, da se z njim resno ukvarjamo, s priporočili, ki so bila v poročilu navedena, vse ostalo je politizacija in zavlačevanje z določenim, bom rekla, namenom, da do takšne obravnave v Državnem zboru ne pride.

Zato mi predloga ne bomo podprli, smo pa na nek način tudi ogorčeni nad delom nekaterih predsednikov delovnih teles, predvsem tistih, ki prihajajo iz vrst stranke SDS, ki so si na nek način vzeli bistveno večje pravice in uzurpirali delo posameznih odborov in komisij, ki jih vodijo, in seveda na nek način tudi onemogočili korektno delo Državnega zbora. Zato ni čudno, da Državni zbor v zadnjih mesecih uživa najnižji ugled. Očitno je to nekaterim političnim strankam...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Očitno je to nekaterim političnim strankam v interesu, ki si ne želijo, da bi Državni zbor imel večji ugled in v tem kontekstu je tudi neobravnavanje poročila takšna vsebina.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Zaključujem razpravo o predlogu umika. Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 44.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da predlog za umik ni sprejet.

Prehajamo na obravnavo predlogov za širitev dnevnega reda. Državnemu zboru predlagam, da dnevni red seje razširi z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj meja, skrajšani postopek, EPA 510-V, Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, druga obravnava, EPA 535-V ter

Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku, skrajšani postopek, EPA 633-V. Predlog ste prejeli z dopisom 10. 12. 2009. Želijo v zvezi s tem besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne želijo. Zato zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj meja, v okviru skrajšanega postopka. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 2.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 25.a točko v, torek 15. 12., 2009 po končanih glasovanjih.

Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, druga obravnava. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da predlog za širitev ni sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 25.b točko v torek 15. 12., .../Oglašanje iz klopi./ Prosim? Pardon! Sem rekel, da ni sprejet? Se opravičujem, da je sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 25.b točko v torek, 15. 12., po končanih glasovanjih.

Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 1.

(Za je glasovalo 54.) (Proti eden.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 25.c točko v torek, 15. 12. 2009, po končanih glasovanjih.

Po dogovoru na Kolegiju predsednika Državnega zbora predlagam, da se dnevni red razširi tudi z obravnavo Ugotovitve prenehanja mandata poslanca Državnega zbora Republike Slovenije. Predlog ste prejeli z dopisom z dne 11.12.2009. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne želijo. Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti 1.

(Za je glasovalo 78.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je predlog za razširitev sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 32.a točko danes po končanem glasovanju o dnevnem redu seje.

Skupina 24-ih poslank in poslancev je na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državnega zbora predlagala, da Državni zbor odloči o odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora, da se po skrajšanem postopku obravnavata Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav, naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, EPA 735-5, ter Predlog zakona o dopolnitvah in spremembah Zakona o policiji, EPA 749-5. V skladu z drugim

odstavkom 142. člena Poslovnika Državnega zbora bo zbor navedeno zahtevo obravnaval kot 26.a točko dnevnega reda v torek, 15. 12. 2009, po končanih glasovanjih.

Prehajamo na določitev dnevnega reda. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem ter sprejetimi spremembami in dopolnitvami. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 1.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je dnevni red 12. seje zbora določen.

Prehajamo na **32.A TOČKO DNEVNEGA REDA - UGOTOVITEV PRENEHANJA MANDATA POSLANCU DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE**. Poslanec Damijan Perne je dne 10.12.2009 obvestil Državni zbor, da odstopa s funkcije poslanca. Odstopno izjavo ste prejeli. Ugotavljam, da mu z današnjim dnem na podlagi 9. člena Zakona o poslancih preneha mandat poslanca. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in zaprosil, da Državnem zboru sporoči, kateri kandidat bo v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postal poslanec za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija Državnega zbora pripravila poročilo in predlagala potrditev mandata ter o svoji ugotovitvi poročala zboru.

Dovolite mi, da se v imenu vseh nas spoštovanemu kolegu, poslancu Damijanu Pernetu, najlepše zahvalim za dosedanje delo in mu zaželim veliko uspehov tudi v bodoče v neki drugi instituciji.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam sejo zbora, ki jo bomo z vprašanji poslank in poslancev nadaljevali ob 15.00. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 14.32 in se je nadaljevala ob 15.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci! Prosim, da zasedete svoja mesta. Enako naprošam tudi ministrice in ministre.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV**. V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 40 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je

vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovore. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovor, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec postavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji sejo opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu mora predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30. dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki postavi vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednji ministri: Karl Viktor Erjavec - minister za okolje in prostor, Gregor Golobič - minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, dr. Igor Lukšič - minister za šolstvo in šport, dr. Milan Pogačnik - minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano od 17. ure dalje ter dr. Boštjan Žekš - minister brez resorja, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade Borut Pahor. Poslansko vprašanje mu bo najprej postavil Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem skupaj! Gospod predsednik vlade! Jaz vas sprašujem, ali se zavedate, da je datum 1918 pravzaprav edina možnost za rešitev slovenskega nacionalnega ozemlja. Dejstvo je, če se bomo izgovarjali na 25. 6. 1991, se nam lahko zgodi, da nam gospodje iz ostalih bivših delov Jugoslavije obesijo tisto, kar so nam v Beogradu že obešali, da gre za odcepitev od Jugoslavije in ne za razpad Jugoslavije.

Zato vas sprašujem: Kako, da se ne zavedate tistega, česar so se zavedali okupatorji leta 1941, ko so okupirali Slovenijo? Tule imam originalni zemljevid, ki ga je izdala Italija, in sicer zemljevid Neodvisne države Hrvaške iz leta 1942. Tu so okupatorji Italijani, Nemci in Madžari lepo okupirali samo dele slovenskega nacionalnega ozemlja, ostalo so okupatorji prepustili svojemu najbližjemu in do zadnjega trenutka delujočemu zavezniku Neodvisni državi Hrvaški.

Mene zanima: Zakaj vaši tako imenovani pravni strokovnjaki ne poznajo tega zemljevida? Zakaj gospodje vztrajno negirajo zgodovinska dejstva, na katerih temelji slovenska državnost tudi v prihodnje, če bomo upoštevali? Zakaj ta gospoda noče upoštevati ali pa morda tudi ne ve tega?

Dejstvo je, da naši pravni strokovnjaki temeljijo vse svoje znanje na nekem bivšem socrealističnem, marksističnem vzorcu prava, ki pa z dejanskim evropskim pravom nima nobene zveze. V Evropi gre za pravne postulate državnosti in državnost so imele vse slovenske kronske dežele. Na osnovi tega bi morali upoštevati in delati izhodišča za svojo bodočo državnost.

In sprašujem vas: Ali boste gospode s pravnih fakultet poslali na kakšno dodatno izobraževanje? Morda bi bilo dobro to dodatno izobraževanje narediti tudi na nivoju Vlade Republike Slovenije. Sprašujem vas: Kaj nameravate storiti?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec! Ne prvič in ne zadnjič se posvečamo vprašanju reševanja odnosov z Republiko Hrvaško, kar zadeva določitev meje. Rad bi vas spomnil na nekaj dejstev.

S sprejetjem Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije z dne 25. junija 1991 je Republika Slovenija glede meje z Republiko Hrvaško v drugem razdelku določila, da je meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v okviru dotedanje SFRJ. Poleg tega je tudi z Deklaracijo o neodvisnosti z dne 25. junija 1991 določeno, da je pri urejanju prihodnjih razmerij na območju nekdanje Jugoslavije treba spoštovati nedotakljivost obstoječih zunanjih in notranjih meja. Tako omenjena Deklaracija kot Temeljna ustavna listina predstavljata, gospod poslanec, temelj slovenske državnosti. Prav tako je arbitražna komisija konference v Jugoslaviji potrdila, da na podlagi načela "uti possidetis" in načela ohranitve ozemeljskega "statusa quo" notranje, torej administrativne meje med republikami nekdanje SFRJ z njihovo neodvisnostjo postanejo njihove zunanje meje. Skladno s tem je relevantni datum za ugotavljanje stanja glede meje med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo 25. junij 1991. Tako je bilo sprejeto tudi stališče med vladama obeh držav, ko sta se sestali na Brionih pred nekaj leti. In ob pričakovanju, da to pripomore k zmanjšanju incidentov, ki jih nedoločitev povzroča, določili ponovno 25. junij kot izhodišče za določitev meje.

Spoštovani gospod Jelinčič, predlagam, da ohranimo konsenz glede presečnega datuma 25. junija 1991. Tudi stroka doslej ni imela drugačnega stališča. In ne razumem, če smem dodati, zakaj bi bilo leto 1918 tako zelo atraktivno?

Rapalska pogodba, ki je bila utemeljena na pogodbi St. Germaine, je odnesla četrtno naše sedanje države. Predlagam, da ne gremo daleč nazaj v zgodovino k datumom, ki za določitev meje Republike Slovenije, kot jo mislimo mi, velja pravično določiti in jo, po mojem mnenju in mnenju Vlade, uspešno in pravično določa arbitražni sporazum, kot je predlagan - zakaj

bi šli iz presečnega datuma, ki je dogovorjen, na datum, ki sploh ni atraktiven?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jelinčič, želite dopolnitev odgovora?

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Gospod premier, pokazali ste eklatantno nepoznavanje zgodovine. Namreč, vedeti je treba, da je celotno slovensko nacionalno ozemlje leta 1918 vstopilo v Kraljevino Srbov, Hrvatov, Slovencev, ki se je 1929. leta preimenovala v Kraljevino Jugoslavijo. Rapalski sporazum je bil sklenjen 1920. Dve leti je bil celotni slovenski nacionalni prostor sestavni del kasnejše Kraljevine Jugoslavije. In zato ne govorite o tem datumom, kot da je ne vem kaj. Govorite o zadevah, da je 25. 6. 1991 presečni datum. Takrat, moramo vedeti, da se je osamosvojila Republika Slovenija, ne pa Hrvaška. Hrvaška je bila takrat še del SFRJ. In če bi mi sklepali kakršenkoli dogovor, bi ga morali takrat skleniti z Beogradom, pa ga nismo. Hrvaška se je osamosvojila šele 8. 10. 1991. In zavedati se je treba, da tudi tega vaši pravniki niso vedeli, dokler jim jaz tega nisem povedal na seji Odbora za mednarodne odnose, na zaprti seji, ko so debelo gledali, kaj govorim in so najprej se skregali, da to ni res. In šele, ko so preverjali preko svojih mobilnih aparatov, so izvedeli, da je to res in potem so debelo gledali.

Skratka, kar govorite, so nesmisli, ki lahko temeljijo zgolj na pritiskih z zunanjih strani in na vaših obljubah tujcem, nikakor pa ne slovenskemu narodu, ki vas je postavil na mesto premierja te države.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite predsednik Vlade odgovoriti. Prosim.

BORUT PAHOR: Še enkrat. Presečni datum za Slovenijo od leta 1991 ni bil nikoli sporen. Leto 1991, 25. junij je presečni datum, s katerim sta obe državi zavezani, da na osnovi njega določita dokončno mejo na kopnem in na morju, ki ni bila nikoli določena.

Jaz mislim, da je to doseženo v arbitražnem sporazumu, ki je predlog za odločanje o določitvi meje, korak naprej, ki ga ni bilo enostavno doseči. In mislim, da je to pravična rešitev. In za njim stojim kot predsednik Vlade in Vlada, ki je pogajala ta sporazum. Sporazum je dober, sporazum je sedaj na presoji pred Ustavnim sodiščem. Verjetno bo šel na predhodni posvetovalni referendum in ta visoki Državni zbor bo brez dvoma upošteval voljo ljudi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite proceduralno, gospod Jelinčič? Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Tako je. Hvala, gospod predsednik.

Gospod premier, zavedati se je treba, če se najdejo novi dokazi in nova dejstva, se zadeva začne vrteti znova. To vam bodo tudi celo naši pravniki lahko povedali, da z novimi dejstvi se zadeva lahko začne ponovno obravnavati. In to so nova dejstva, ki jih je na žalost morala izkopati Slovenska nacionalna stranka, kajti vaši pravniki so nesposobni. Razen, če niso podlegli kakšnim pritiskom od zunaj, tako kot kdo drug oziroma so morda celo kaj dobili. Govorite o 25. 6., ko naj bi obe državi sklenili nek dogovor. Kateri dve državi, gospod premier? Takrat je bila Republika Slovenija kot država in pa SFRJ. Še vedno SFRJ! Kajti v okviru te SFRJ je bila Hrvaška kot del te tvorbe do 8. oktobra istega leta, šele takrat so se osamosvojili. Tega se, zgleda, pri vas ne zavedate.

Govorite o pravični rešitvi - pravični za koga? Za slovenski narod je to izdaja. Izguba nacionalnega teritorija, ki se bo nadaljevala še bolj, še posebej, ko se bodo tuji pravni strokovnjaki glede na mednarodno pravo začeli obračati na stališče, da gre za odcepitev od Jugoslavije, ne pa za razpad Jugoslavije - kaj boste naredili potem? In namesto da bi vzeli v svoje okrilje pravnike, ki nekaj vedo, pa vzemite iz tujine kakšne, da vam bodo razjasnili! Državno pravo temelji na deželnem pravu, deželno pravo je veljalo do konca razpada Avstro-ogrske monarhije in samo te dežele kot konstituente nekdanje monarhije. Kronske dežele s statusom držav imajo možnost, da nadaljujejo slovensko državnost, in zdaj je edinstvena priložnost, da to izkoristimo. In takšne priložnosti ne bo več! Če boste to zapravili, vas bodo vpisali med belogardiste. Ja, med tiste, ki so šli v Rim klanjati Mussoliniju?

Zato, gospod predsednik, prosim, da v skladu z drugim odstavkom 246. člena daste na glasovanje, če bo Državni zbor sprejel razpravo o tem vprašanju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: O predlogu poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. decembra 2009, v okviru glasovanj. K temu spoštovane kolegice in kolegi naj pripomnim, da pri proceduralnem predlogu se čim bolj izogibate neposrednim polemikam, ker tisti, na katere to leti, žal, tudi ne morejo več odgovarjati.

Poslansko vprašanje v imenu Poslanske skupine SDS bo zastavila Eva Irgl. Prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, v zadnjem času opažamo nevaren trend zniževanja demokratičnih standardov, ki so bili v preteklosti le stežka vzpostavljeni. Pri nas se je proces demokratizacije in s tem tudi odnos do spoštovanja človekovih pravic začel vzpostavljati šele z novo državo. Z leti smo dosegli nek nivo demokratičnih standardov, ki so Slovenijo začeli postavljati

ob bok ostalim evropskim državah, danes pa se bojim, da se od teh standardov sploh v zadnjem letu, bistveno oddaljujemo. Opozorila bi rada predvsem na to, da je današnje stanje na področju človekovih pravic predvsem pa spoštovanja človeškega dostojanstva na zelo veliki preizkušnji. Trend, ki ga zaznavamo v SDS, ne gre samo v smeri vračanja v stanje pred letom 1991, ko je bil prisoten enopartijski sistem, ampak gre celo v smeri prevrednotenja resnice o osamosvojiteljih in borcih za demokratične spremembe. Danes skuša levica ob znatni podpori medijev podati neko novo resnico, češ da so nekdanji komunisti, ki se imajo sicer danes za velike demokrate in varuhe človekovih pravic, tisti, ki so pripravljali proces tako osamosvajanja kot začetka demokratizacije. Vsekakor sprevržena logika, ki želi postati resnica.

Da ta sprevržena logika še kako drži, potrjuje tudi zadnje nedopustno dejanje predsednika države, ki je ravno na dan, ko smo se spominjali začetkov demokratičnih sprememb v Sloveniji, odlikoval nekdanjega šefa Udbe Tomaža Ertla. Torej, človeka, ki je bil na čelu najbolj represivnega in tajnega organa v državi, ki je dal aretirati Janeza Janšo, in se s tem danes še hvali, in ki je bil izrazit nasprotnik demokratičnih sprememb.

Gre za skrajno sporno potezo predsednika države, saj je z njo legitimiral in opravičil početje človeka, ki se je v preteklosti preprosto "požvižgal" na človekove pravice. Ostro so temu odlikovanju nasprotovali tudi ključni evropski politiki. V resoluciji, ki so jo sprejeli, so obsodili tako sporno odlikovanje, kot ponovno obujanje in povečevanje komunističnih simbolov, vključno s tem, da so obsodilo poimenovanje ceste po diktatorju Titu sredi Ljubljane leta 2009.

Zato vas, spoštovani predsednik Vlade, sprašujem naslednje:

Zakaj ste vi in vaša stranka podprli podelitev državnega odlikovanja Tomažu Ertlu, nekdanjemu šefu tajne politične policije oziroma Udbe, ki za večino Slovencev predstavlja simbol kršenja človekovih pravic?

Že vnaprej se vam zahvaljujem za odgovor.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Najprej, tukaj odgovarjam kot predsednik Vlade in ne kot predsednik stranke, čeprav seveda nisem kakšna razdvojena osebnost in imam glede vprašanj eno in isto stališče. Vlada o tem ni odločala, poleg tega bi predlagal, da predsedniku države, ki so ga izvolili ljudje na neposrednih volitvah, pustimo, da v okviru svojih pristojnosti odloča po svoji vesti, in to je tudi storil.

Seveda pa me sprašujete o odnosu slovenske vlade do polpretekle zgodovine, če želite, in tukaj bi vam rad povedal, da je Vlada stališče glede tega sprejela in ga tudi priložila deklaraciji Evropskega parlamenta, ko jo je obravnaval Državni zbor. Mi smo kot Slovenci leta 1990 na krilih slovenske demokratične pomladi, brez sleherne zgodovinske zamude po mirni poti prešli iz totalitarnega sistema v demokratični sistem. In nihče v tej vladi nima nobenih nostalgij po sistemu, ki je propadel. Niti ne vzpostavljamo nobenih pogojev za to, da bi se kakorkoli kršile kolektivne ali osebne človekove pravice sistematično, tako kot so se kršile v prejšnjem sistemu. Ta vlada in ta država ima ambicijo biti odprta družba, demokratična, svobodna, kjer vsakdo lahko pove svoje mnenje. Tudi predsednik države ima svoje pristojnosti in se odloča po svoji vesti.

Rad bi povedal svoje osebno mnenje glede tega vprašanja. Predsednik je utemeljil svojo odločitev z akcijo Sever, ki je takrat zaščitila demokratične procese. S tega zornega kota verjetno ni mogoče oponirati pomembnosti ljudi, ki so takrat vodili to akcijo. In res je, na drugi strani je mogoče videti širši družbeni kontekst, ki je bil kontekst totalitarnega režima. V tem smislu se je predsednik odločil, da sprejme pobudo veteranske organizacije Sever in odlikuje tri posameznike za akcijo Sever. Torej naj ne bo nobenega dvoma glede mojega osebnega pogleda in tudi, se mi zdi, našega splošnega. Nimamo nobene želje, nobene ambicije in tudi nobene pravice, da kakorkoli restavriramo sistem, ki je izgubil svojo legitimnost in legalnost. Imamo pa vso dolžnost, da gradimo možnosti za to, da so vse človekove, osebne in kolektivne, pravice v tej državi spoštovane. Ali sem bil dovolj jasen?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospa Eva Irgl.

EVA IRGL: No, Vlada o tem odlikovanju res ni odločala, ampak jaz sem vas spraševala tudi kot predsednika stranke. Približno takšen odgovor sem pravzaprav tudi pričakovala od vas, neko oddaljevanje od konkretnega odgovora na sicer povsem konkretno zastavljeno vprašanje. Vaša stranka Socialni demokrati je 3.12. v izjavi za javnost jasno povedala, da podpira predsednika države pri tem odlikovanju. Zato je popolnoma odveč to sprenevedanje in izmikanje glede odgovora. Štirinajst evropskih predsednikov vlad, predsednik Evropskega sveta, predsednik Evropskega parlamenta in Evropske komisije so odločno in jasno povedali, da odlikovanje Tomaža Ertla predstavlja posmeh vsem tistim, ki so se borili za vzpostavitev demokracije in za zavrnitev komunizma, ki je tudi v Sloveniji povzročil veliko bolečin in veliko krivic. V resoluciji so tako med drugim zapisali (citiram): "V okviru 20. obletnice demokratičnih sprememb v Evropi Evropska ljudska stranka močno obsoja to, da se v nekaterih državah članicah

Evropske unije sistematično spodbuja oboževanje komunističnih diktatorjev kot, na primer, v glavnem mestu Slovenije, Ljubljani, kjer je bila ena glavnih cest letos poimenovana po vodji komunističnega režima maršalu Josipu Brozu Titu. Obsoja dejanja trenutnih lokalnih in nacionalnih vlad v nekaterih postkomunističnih državah. Ta dejanja ne samo, da potvarjajo zgodovino in ustvarijo razlike v družbi, temveč tudi dajejo slab zgled mlajšim generacijam in upočasnjujejo celjenje ran v družbah, ki zaključujejo tranzicijo v demokracijo."

Zato vas, spoštovani predsednik Vlade, ponovno sprašujem:

Zakaj ste vi konkretno in vaša stranka podprli podelitev državnega odlikovanja gospodu Tomažu Ertlu, ki ga poznamo kot nekdanjega šefa tajne politične policije oziroma Udbe in ki za večino Slovencev predstavlja simbol kršenja človekovih pravic?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospod Borut Pahor, predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Še enkrat, ni moja naloga in tudi ne moja pristojnost, da utemeljujem odločitve predsednika republike. Vsi pa vemo, in to se je dobro spomniti, da je nagrado za tri posameznike predlagala organizacija Sever.

Drugič. Rekel sem, da je s to utemeljitvijo predsednik tudi odlikoval te tri posameznike za akcijo Sever, ki je zavarovala demokratične procese. In jasno sem povedal, da če - in to je dovoljeno in legitimno in vi imate to pravico - postavite vlogo tedanjega republiškega sekretarja v širši kontekst, ni mogoče mimo dejstva, da je bil republiški sekretar v totalitarnem sistemu. In ta vlada nima nobenega, nobene želje in ambicije, da bi kakorkoli rehabilitirala ta sistem. Nobene ambicije! Če torej z vašim vprašanjem namigujete, da mi - kako je bilo rečeno? - "sistematično obujamo" ali celo poskušamo izreči občudovanje do ljudi, ki so bili vodilne osebnosti tega sistema, potem pravite nekaj, kar ni res. Ta vlada ni z enim svojim ravnanjem storila tega. Ali je? Prosim, odgovorite tudi vi meni. Ali je ta vlada storila z enim samim korakom, z enim samim ravnanjem to? Ni. Torej, to je vlada demokratične Republike Slovenije. Razume, kaj je odprta družba, razume, kaj je pomen človekovih pravic, posebnih in kolektivnih, in si za njihovo uveljavitev tudi sistematično prizadeva.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite proceduralno? Gospa Irglova. Ter seveda moram ugotoviti, da to vprašanje niti ne spada v pristojnost predsednika Vlade, ker ni Vlada pristojna, ampak vseeno, gre za politično razpravo in prosim, gospa Irglova. V tem trenutku želim proceduralen predlog.

EVA IRGL: No saj, gospod Pahor je tudi politik, če se ne motim. In to spada pod vprašanje človekovih pravic. Torej, v

skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika predlagam, da opravimo razširjeno razpravo o odgovoru predsednika Vlade v zvezi z očitnim padcem demokratičnih standardov in spoštovanjem človekovih pravic. Seveda želim to še dodatno utemeljiti.

Zadnja poteza predsednika države, ko je odlikoval Tomaža Ertla, še dodatno znižuje demokratične standarde. S funkcije moči in avtoritete je bilo namreč podeljeno odlikovanje, ki pri večini Slovencev vzbuja velike dileme in pomisleke ter tudi odkrita nasprotovanja. Tudi sicer je paleta kršenja človekovih pravic v zadnjem letu precej široka. V prvi vrsti se je povečala brezposelnost, kar je pripeljalo do hudih socialnih in osebnih stisk posameznikov, med katerimi nekateri nimajo niti za osnovno preživetje. Velika kršitev človekovih pravic je, da ta vlada ne zna zagotoviti človeku dostojnega življenja, obenem pa ne sprejema prav nobene pomoči v obliki pripravljenih ukrepov za blažitev gospodarske krize s strani opozicije. V tem času se je močno povečal tudi mobing oziroma šikaniranje. Opazno se širita strah in nelagodje med zaposlenimi zaradi grobih kadrovskih posegov vladajoče koalicije. Na Ministrstvu za šolstvo in šport pa se grede celo detektivsko dejavnost, saj naj bi se nezakonito nadziralo zaposlene na tem ministrstvu. Da ne omenjam primera novinarja Meška, ki je bil dobesedno vržen na cesto, ker ni bil po volji vladajoči koaliciji.

Na normativni ravni je sicer področje varovanja človekovih pravic navidezno dobro urejeno, vendar ko pridemo od besed k dejanjem, lahko vidimo, da vladajoča koalicija uveljavlja pri osnovnih človekovih pravicah nedopustno selektivnost. Po vsem tem je očitno, da se je standard in raven varovanja človekovih pravic ter tudi spoštovanja človekovih pravic predvsem z zadnjimi potezami predsednika države močno znižal. Edino, kjer Slovenija v času vlade Boruta Pahorja trenutno beleži porast, je naraščajoče število brezposelnih. Da je stanje duha in slabe klime v državi resno, kažejo tudi mednarodne lestvice, kot sta indeks svobode tiska in indeks koruptivnosti, kjer je Slovenija v tem času zdrsnila za precej mest navzdol.

Vsekakor so to kazalci, ki zahtevajo razširjeno razpravo v Državnem zboru, zato tudi verjamem, da jo boste podprli. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanke Eve Irgl, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlada na njeno poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal jutri, v torek, 15. decembra 2009, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil mag. Radovan Žerjav, Slovenska ljudska stranka.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade. V zadnjem letu in morda še dlje nazaj smo bili deležni veliko močnih optimističnih in ljudem všečnih izjav mnogih predstavnikov naše vlade, od tiste od 1.000 evrov pokojnine, pa tiste o kadrovskih nezamenjavah, pa tiste o 1.000 evrov minimalne plače in te zadnje vaše izjave, ko ste dejali, da bi lahko delo v državni upravi opravljali s polovico manj zaposlenih.

Sam sem v zadnjem letu dni velikokrat izpostavil, da je odločna reforma javne uprave s ciljem bistvenega in pravzaprav radikalnega znižanja stroškov javne uprave eden ključnih in najpomembnejših korakov pri reševanju našega gospodarstva in naše družbe. Omenil sem znižanje teh stroškov v višini od 20 do 30% in tu imel v mislih vse stroške, torej, generalno znižanje stroškov javne uprave in ne samo stroškov, vezanih na zaposlene. Ne vem, v kakšen kontekst lahko postavim vašo izjavo, da bi lahko delo v državni upravi opravljali s polovico manj zaposlenih, v kontekst vseh ostalih podobnih izjav, kjer je ostalo zgolj in le pri izjavah, brez kakršnihkoli dejanj in so bile pravzaprav bolj predvolilne izjave, pa čeprav so bile nekatere izrečene že po volitvah, ali pa v kontekst izjave resnega in odgovornega politika in vašega osebnega zavedanja ter prepričanja, da je to res in da je to možno.

Zato vas, spoštovani gospod predsednik Vlade, v zvezi z ugotovljenim presežkom zaposlenih v državni upravi sprašujem:

Kako nameravate kot predsednik Vlade Republike Slovenije ter kot resen in odgovoren politik rešiti ta problem presežka 8.500 zaposlenih delavcev v državni upravi? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Ker je bilo govora, spoštovani poslanec, o svobodi, je del svobode tudi, da vsakdo od nas pove to, kar misli. In jaz sem pred tednom dni rekel to, kar mislim, in glede tega nisem spremenil svojega stališča. Če bi danes kot predsednik Vlade postavljala državno administracijo, si dovoljujem reči, da bi jo lahko postavil bistveno bolj vitko in bi bila enako uspešna. Rekel sem, da to trditev postavljam čez palec. Hotel sem opozoriti na nek drug problem, ne samo problem obširnosti državne uprave - mimogrede, ta po odstotku niti ni med najbolj obširnimi upravami držav Evropske unije, ampak sem hotel opozoriti na nek drug problem, ki ga vidim - to je fleksibilnost trga, recimo, v državni upravi in, drugič, nagrajevanje. Imate ljudi v državni upravi - sami to veste, ker ste bili minister -, ki delajo do konca predano, marljivo, delajo več, kot je treba, in njihov uspeh je v veliki meri uspeh Vlade. In imate ljudi, ki ne delajo marljivo, ki nimajo potrebnih znanj ali pa jih ne želijo uporabljati in je njihov neuspeh tudi neuspeh Vlade. Problem je, da so za svoje delo

plačani tako rekoč skoraj enako. In to se mi zdi nevzdržno. Mi - tu je ministrica za javno upravo - pripravljamo nekaj sprememb, ki bodo omogočile, da bi, to je vsaj moja želja, dosegli tako fleksibilnost, večjo fleksibilnost znotraj javne uprave, da bi torej lažje zaposlovali tiste, ki imajo ambicije, ki imajo znanje, ki se želijo predati delu v javni upravi in imajo ambicijo iti v javni upravi do vrha, in da bi lažje razrešili s položajev v administraciji tiste, ki niso uspešni, za katere delodajalec meni, da delajo manj, kot je treba, ali slabše, kot je dobro. In sem tudi povedal, gospe in gospodje, poslanke in poslanci, kje vidim problem in mu bomo priča, ko bomo dosegli to fleksibilnost. Ko bo delodajalcu, predstojniku nekega oddelka, sveta, institucije, agencije dano, da presodi kdo od njegovih sodelavcev dela dobro in naj ostane ter mu celo poviša plačo in kdo naj gre, ker dela slabo. Veste kaj se bo zgodilo? Začeli se bodo očitki o političnem kadriranju. Tega se najbolj bojim, da nismo vsi skupaj dovolj zreli, da bi lahko, bom rekel, verodostojno in brez političnih polemik prepustili predstojnikom v državni upravi, da odločijo, kdo dela dobro in kdo dela slabo, koga bodo nagradili in komu bodo ne nazadnje rekli, da naj si poišče službo drugje. Ampak ta želja in ta ambicija te vlade obstaja. In mi bomo vanju ugriznili. Jaz sem tudi povedal, da če bi že postavljali Vlado in sistem na novo, ne bi imel toliko ministrov kot jih imam danes, ampak bi drugače reorganiziral delo Vlade.

Pa kljub temu to ni prioriteta ta hip. Zakaj? Znotraj imamo druge težave. Ena je bila omenjena prej, nezaposlenost, ki bo drugo leto večja, kot je to leto. Stabilizacija gospodarskih razmer še ne pomeni konca krize, ampak se bomo dotaknili tudi tega problema, gospod poslanec, bomo poskušali zmanjšati število v državni upravi in moja želja je, da ga ne bi dosegli samo tako, da ne bi zaposlovali novih, in da bi čakali samo na upokožitev tistih, ki so že zaposleni v javni upravi. Mi rabimo tudi mlade ljudi s svežimi in novimi znanji. Se pravi, rabimo večjo fleksibilnost. Ministrica je predana temu, da poskuša s spremembami v sistemu doseči te cilje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite dopolnitev odgovora? Prosim, mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Torej absolutno delim vaše razmišljanje, spoštovani gospod predsednik Vlade, ker sem tudi sam podobne zadeve doživljal kot minister za promet. In seveda razumem to vašo izjavo in to razmišljanje v smeri varčevanja v javni upravi. Jaz se zavedam, da je to seveda zelo kompleksno in težko vprašanje, pa vendarle žal te volje ali pa te želje nisem zaznal skozi oba proračuna, ki sta bila za leti 2010 in 2011 v obravnavi pred nekaj dnevi oziroma nekaj tedni. Iz obeh proračunov veje potratnost in razsipništvo. Na oboje sem večkrat opozoril skozi svoje razprave tukaj, v Državnem zboru,

in bom to storil tudi tokrat. Velikokrat se je kritiziralo bivšo vlado, da so bile kašče prazne in podobno. Zato sem oba proračuna primerjal s proračunom, ki ga je pripravila še stara vlada za leto 2009. Razložite mi, prosim, v luči vaše izjave, torej jaz jo vidim kot smer varčevanja:

Kako lahko ima v teh kriznih časih generalni sekretar Vlade, ki je imel za leto 2009 od stare vlade predvideno porabo 14,9 milijona evrov, za leto 2010 predvideno porabo 16 milijonov evrov in za leto 2011 17,1 milijona evrov?

Zakaj je imel Urad Vlade za komuniciranje za leto 2009 predvidenih 5,5, za 2010 5,9 in 2011 6,4 milijona evrov?

In takšnih primerov je, spoštovani gospod predsednik Vlade po proračunskih porabnikih večina. Redke izjeme so takšne, ki so znižale svojo porabo. To pomeni, da ti porabniki ne čutijo krize in se ne obnašajo dovolj odgovorno, skratka govorimo eno, delamo drugo.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Nihče ni popoln, ne jaz, ampak tudi vi ne. V prejšnjem mandatu ste leta 2008 kot Vlada sklenili dogovor s socialnimi partnerji, ki je v času konjunktura in brez vedenja, da se bo začela prihodnje leto globoka gospodarska kriza, v bistvu povečal obseg finančnih izdatkov za 450 milijonov. Velik uspeh te vlade je, in tukaj gre zahvala vsem našim pogajalcem, ministrici in vsem drugim, da smo v socialnem dialogu s sindikati javnega sektorja dosegli dogovor dvakrat v letu in privarčevali 350 milijonov evrov in to s sindikati javnega sektorja, ki so varčevali za to, da smo lahko izpolnili kriterije za vstop v evro. Z njimi smo dosegli dogovor, da bo sicer njihovo delovno mesto, in to je zdaj odgovor na vaše vprašanje, moram biti odkrit, da bo njihovo delovno mesto v naslednjih dveh letih varno, ampak zaradi tega predlagamo in ta dogovor smo tudi sklenili, da se zniža masa plač in s tem razbremeni proračun in s tem lahko damo denar za investicije in za druge stvari, ki so pomembne za prihodnost te države, gospod poslanec. To je bil velik uspeh te vlade, ne podcenjujte tega. Nismo dosegli vsega. Ali sem zadovoljen z vsem, kar smo naredili glede uprave? Ne. Moja filozofija je vedno bila, smo majhna država, 2 milijona prebivalcev, rabimo majhno administracijo, dobro plačano in motivirano. Ali imamo takšno? Ne. Nimamo je, ker je preobsežna in zato plačujemo tudi tiste, ki niso tako pridni in marljivi in toliko znajo kot tisti, ki enako zaslužijo kot prvi. To ni dobro in moramo priti do sprememb, ampak korak za korakom, gospod poslanec, ne moremo vsega rešiti letos, priznam, da so problemi, ki jih nismo rešili. V mojem kabinetu smo privarčevali 400.000 evrov, lahko bi jih več, smo privarčevali 400.000 evrov pri znižani postavki od leta 2008. Drži ali ne? Drži. Ali imamo enako število zaposlenih, kot jih je sistematiziranih? Ne. Tore, neki uspehi tukaj so. Ali smo naredili vse, kar ste

pričakovali od nas? Ne. Ampak korak za korakom. V tem letu je bil dosežen nek uspeh, ki ga morate videti in ga morate tudi cenit. Ob tem, ko jaz priznam, da nismo uspeli v vsem, kar bi si želel, morate tudi vi priznati, da je bilo storjeno nekaj stvari, ki so vzdržale javne finance v kondiciji, ki nam omogoča, da gremo prihodnje leto iz velikega padca BDP-ja v postopno gospodarsko rast. Prosim lepo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno? Gospod mag. Žerjav, prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Torej v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika predlagam, da na odgovor predsednika Vlade opravimo širšo razpravo, ker je to več kot potrebno. Se strinjam gospod predsednik Vlade. Vi osebno ste storili veliko in ste eden od večjih, ki je v svojem kabinetu privarčeval največ. To pa ne drži za vse ostale vaše člane Vlade. 15 ministrstev bo v letu 2010 porabilo za milijardo 300 evrov več, kot jim je bilo dodeljeno leta 2009. Ampak predsednik Vlade, vi ste kot direktor gospodarske družbe predlagali poslovna načrta za 2010 in 2011, ki predvidevata 1,8 oziroma 1,5 milijarde izgube. Ob tem, da večina poslovnih enot ali pa obratov te gospodarske družbe, če hočete, v zaostrenih pogojih finančne gospodarske krize ne znižuje stroškov. Še več. Povečuje jih. Če naredimo paralelo z Gorenjem na leto 2009, bi Gorenje od 1,3 milijarde prihodkov, ki jih je imel preračunano na ta dejstva, v proračunu imelo 281 milijonov evrov izgube. Ali se vi zavedate, kaj bi se dogajalo v Gorenju, če bi se to zgodilo? Takšen je naš proračun. Preslikan na Gorenje, 281 milijonov evrov izgube. Torej po eni strani govorimo, da bomo varčevali oziroma hočemo, po drugi strani pa dejansko v realnem svetu številke kažejo na to. Jaz sem tu prosil za demantije pa jih žal nisem dobil. Večina proračunskih porabnikov bo porabila več, kot jim je bilo namenjeno s strani prejšnje Vlade za leto 2009. Več. Torej se ne zavedajo, da bi morali trošiti manj. Še drugače bom rekel. Niso dobili pravih navodil. Niso dobili pravih navodil iz vrha, da je treba varčevati na vseh koncih in krajih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca mag. Radovana Žerjava, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek 15. decembra 2009, v okviru glasovanj.

Preden gremo naprej bi še enkrat rad opozoril cenjene poslance in poslanke, da v okviru proceduralnih predlogov za razpravo predsedniku Vlade ali ministru, ministricam ne naslavlajo novih retoričnih ali realnih vprašanj, ker na njih ne morejo odgovarjati.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo predstavil Franc Jurša, DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem v dvorani. Državni zbor je na 10. redni seji sprejel Zakon o razvojni podpori Pomurske regije za obdobje 2010-2015. Zakon določa posebne ukrepe za spodbujanje razvoja in način njenega financiranja. Ukrepi podpore so namenjeni ustvarjanju novih delovnih mest in ohranjanju obstoječih, vzpostavljanju razvojne infrastrukture ter odpravljanju posledic gospodarske in finančne krize v Pomurski regiji. Ukrepi razvojne podpore so spodbujanje konkurenčnosti zaposlovanja, davčne olajšave na investicije, prednostna obravnava programov in projektov pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike, politike razvoja podeželja na področjih vzpostavitve medpodjetniškega izobraževalnega centra, vzpostavitve regijskega gospodarskega središča, vlaganje v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilskopredelovalne industrije .../Nerazumljivo./ v nekmetijski dejavnosti in vlaganja v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo.

Spoštovani gospod predsednik, v zvezi s tem vas sprašujem, glede na to, da imamo v Pomurju že izdelane študije izvedljivosti in upravičenosti z analizami stroškov in koristi za gospodarsko središče, nekateri imajo že izdelano potrebno projektno in investicijsko dokumentacijo me zanima:

Ali bomo lahko sredstva iz naslova financiranja, vzpostavitve regijskih gospodarskih središč črpali tudi v naslednjem letu?

Kako daleč so pripravljene izvedni podzakonski predpisi, ki bodo omogočali razpise?

Kateri so ti razpisi?

V kakšni višini bodo objavljeni v prvem tromesečju leta 2010?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Preden, spoštovani gospod poslanec, odgovorim na vaše vprašanje, naj mi bo dovoljeno, ker je povezano s tem predmetom, ugotoviti, da so bile nekatere prehitre tožbe javnosti o tem, da je ta vlada grobar osrednjega pomurskega podjetja Mure, malo preuranjene. Ni bilo enostavno, kar smo storili. Bilo pa je pravilno in ob pravem času in danes je tretjina zaposlenih spet na delovnem mestu. Vendar je bil to povod, ker smo se zavedali, da je Prekmurje ena od najbolj regionalno nerazvitih pokrajin v Sloveniji, da je treba sprejeti zakon. In smo ga. Med ukrepi je predvideno tudi, da vzpostavimo regijsko gospodarsko središče. To središče OKO, je del Resolucije o nacionalnih razvojnih projektih do leta 2023

in je vezano pretežno, kot sami ugotavljate v vprašanju, na infrastrukturo. V dosedanjih pogovorih s predstavniki in pripravljavci tega projekta smo lahko ugotovili, da so posamezni projekti in priprava prostorskih aktov v različnih fazah priprave. Prav tako ni v celoti jasna vsebina dejavnosti v načrtovanju infrastrukture, v kateri bi potencialni partnerji in investitorji videli pomembne razvojne možnosti in interes in si želimo glede tega narediti skupaj s predstavniki lokalnih oblasti korak naprej. Izgradnja gospodarske infrastrukture prav iz teh razlogov ostaja eno izmed prednostnih območij, ki je opredeljeno v proračunih za leto 2010 in 2011. Tako finančno, kot vsebinsko. Da smo zdaj točni. Finančno to pomeni, da bomo v letu 2010 za to področje namenili 26 milijonov 719 tisoč in nekaj evrov in v letu 2011 36 milijonov 584 tisoč in nekaj evrov. Vsebinsko to pomeni iskanje skupnih rešitev s privatnimi vlagatelji o možnostih dejavnosti, ki bodo pomenile dodano vrednost za področje in ne samo za obnovo oziroma izgradnjo s kratkoročnimi učinki. Tukaj niti ne gre toliko za oblikovanje javno-zasebnega partnerstva, temveč za iskanje privatnih vlagateljev, tudi tujih, ki bodo vstopali v projekte, na primer, zaradi privlačne davčne olajšave, ki je tudi predmet tega zakona. Izvajanje tega instrumenta se bo začelo v začetku prihodnjega leta in v okviru tega bodo za sofinanciranje projektov lahko konkurirali tudi projekti v okviru gospodarskega središča OKO, kar bo omogočalo črpanje sredstev skladno s proračunom 2010. Zakon o podpori Pomurski regiji v 9. členu podrobno določa, da se vrednost letne dinamike financiranja določi s sprejetimi projekti, potem ko so neposredno potrjeni. Projekti se financirajo na podlagi preverjenih študij izvedljivosti in ob upoštevanju izkazanega interesa investitorjev za izvedbo in vsebinsko zaokrožitev projektov. To velja tudi za posamezne projekte v okviru gospodarskega središča OKO, o katerem sprašujete.

Vladna projektna pisarna v Pomurski regiji se vzpostavlja prav s tem namenom, da se torej tudi ti postopki zelo pospešijo in da se čim prej dogradi še manjkajoča gospodarska infrastruktura, ki jo pomursko gospodarstvo potrebuje. Dinamika izgradnje bo tako lahko določena šele v projektih, za katere bo izkazan gospodarski interes.

Glede vprašanja priprav podzakonskih aktov smo določili minimalne roke. Do začetka veljavnosti zakona v začetku naslednjega leta želimo v temu kratkemu vmesnemu obdobju opraviti pripravljalna dela in čim prej omogočiti javne razpise. Strokovna priprava se zaključuje ali pa je v medresorskem usklajevanju. Minister, odgovoren za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, zaključuje s pripravo internega navodila, ki bo po naši oceni omogočil delovanja vladne projekte pisarne v Pomurski regiji takoj v prvih dneh januarja. Uredba, ki bo omogočala uveljavljane spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje je prav tako

že v medresorskem usklajevanju. Vse torej, kar izhaja iz določil zakona, je operativno v prednosti nalogi Vlade...
.../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora gospod Jurša? Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo.

Ne bom prosil za dopolnitev odgovora, sem z odgovorom zadovoljen, ampak predsedniku Vlade moram povedati, da je pomurski prostor širši od prekmurskega in vsebuje dve celoti, to sta Prekmurje in Prlekija. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Koristna pripomba, hvala.

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja postavljena na 6., 8. na 11. seji zбора. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milan Pogačnik bo odgovarjal najprej na vprašanje Vita Trofenika v zvezi z gradnjami bioplinarn. Prosim, minister Pogačnik.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovani gospod poslanec.

Postavljali ste vprašanje, kakšen je odnos Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano do gradnje bioplinarn z vidika zagotavljanja potrebnih kmetijskih površin za predelavo industrijskih rastlin.

Rekel bi naslednje. Vsekakor so bioplinarne vir energije, ki je izjemno sprejemljiv v teh razmerah. Kot substrat za proizvodnjo bioplina se pa seveda uporabljajo različne sestavin od gnojil do klavničnih dodatkov pa tudi rastlinska biomasa. In ravno rastlinska biomasa je tisto, kar je za Slovenijo vprašljivo, še posebej zaradi že poznane ugotovitve, da je obdelovalnih površin v Sloveniji samo 670 tisoč hektarjev. Bioplinarne imajo z vidika varstva okolja pozitiven vpliv, saj gre za pridobivanje energije iz obnovljivih virov prav tako pa se lahko kot stranski proizvod pridobijo kvalitetna organska gnojila. Pri nas, v Sloveniji, imamo sedem večjih bioplinarn, in štiri od teh uporabljajo poleg proizvodnje gnojevke tudi za proizvodnjo klavničnih in gospodinjskih odpadkov, tudi silažne koruze, koruznega zrnja in travne silaže. Silažne koruze uporabljajo približno 92 tisoč ton. To seveda v skupni predelavi pomeni relativno majhen odstotek, ker predelajo približno milijon 200 tisoč ton silažne koruze na leto. Druge tri bioplinarne rastline, organske mase ne uporabljajo. Zaradi že omenjenega pomanjkanja obdelovalnih površin v Sloveniji smo zadržani do uporabe koruzne silaže in koruznega zrnja za potrebe bioplinarn. Vendar ni nikakršnih mehanizmov ali vzvodov v okviru Evropske unije, ki bi prepovedovali uporabo tovrstne rastlinske, organske mase za proizvodnjo bioplina. Vemo pa, da bo povečan

interes za sejanje tovrstnih kultur zmanjšal pridelavo hrane, istočasno pa otežil gospodarjenje v kolobarju. Kakor hitro bomo pa otežali gospodarjenje kolobarjev, bomo morali pa uporabljati več fitofarmaceutskih sredstev za zaščito rastlin, kar pa seveda spet ni sprejemljivo. Torej, v Sloveniji obstajajo za pridelavo koruzne biomase, za uporabo bioplinarn zelo omejene možnosti in bomo pač v tej smeri skušali zadeve urejati s pomočjo nekaterih ukrepov, še posebej menim, da bo to lažje po sprejetju strategije razvoja kmetijstva, ki, kot veste, ni bila spremenjena že leta 1993, da bi nekako načrtno usmerjali katere površine, tudi recimo mogoče degradirane površine, površine, ki jih je treba ponovno rekultivirati, da bi bile primerne za uporabo tovrstnih rastlin.

Je pa vprašanje zanimivo in jaz bom v okviru sestanka Sveta kmetijskih ministrov proučil tudi razmišljanja drugih držav članic EU. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Trofenik, želite dopolnitev odgovora?

VILI TROFENIK: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim. Najprej se zahvaljujem ministru za odgovor. Veseli me, da je sam opozarja tudi na možno negativno plat te medalje, ki je vsekakor prisotna. Naj opozorim, da se napoveduje za drugo leto, za leto 2010, tako potencialni investitorji in dobavitelji opreme, gradnja bioplinarn v obsegu 40 MW. Če izhajamo iz predpostavke, da je treba za en MW med 400 in 500 hektarjev za pridelavo koruzne silaže oziroma polovico manj, če gre za dve žetvi, za kombinacijo koruske in sirka, pomeni to, da potrebujemo od 16 tisoč do 20 tisoč hektarjev oziroma polovico manj od 8 tisoč do 10 tisoč, kar je pa več kot je bilo v najboljših časih na razpolago za sejanje sladkorne pese. Čeprav me do neke mere ali načelno odgovor ministra zadovoljuje, ker spoznava nevarnost, trdim, da smo preradodarni pri stimuliranju odkupa energije, pridobljene iz tega naslova, pa bi vseeno pričakoval, da bo v končni verziji strategija razvoja kmetijstva jasno opredeljen odnos Republike Slovenije do tega problema, pa tudi da bi prišlo do medresorskega sodelovanja med kmetijstvom, okoljem in prostorom in ministrstvom pristojnim za energetiko, ko se odloča o sprejemanju podjetnikov, ki ponujajo v odkup pod ugodnimi pogoji energijo pridobljeno po vzoru Avstrije. V Avstriji enostavno ni možno zgraditi bioplinarne na surovino, ki se prideluje na njivah, v kolikor nimate soglasja pristojnih služb za pridobivanje surovine.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, minister Pogačnik.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa gospodu Trofeniku za to dopolnitev.

V tem smislu tudi tečejo priprave in razgovori in na ta način bi želeli tudi omejiti uporabo površin za proizvodnjo energetskih rastlin za porabo bioplinarn. Še posebej tistih rastlin, ki služijo primarno za krmilo živali, to pa je koruzna silaža.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Minister dr. Milan Pogačnik bo odgovoril še na vprašanje Srečka Prijatelja v zvezi s prodajo kmetijskih zemljišč.

Prosim, gospod Pogačnik. Minister, kar odgovor v zvezi s prodajo kmetijskih zemljišč na vprašanje Srečka Prijatelja.

Prosim.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani gospod predsednik.

Spoštovani gospod poslanec, vaše vprašanje je bilo predvsem, kaj bo Slovenija storila glede zaščite nacionalnega interesa, glede na to, da je bil sprejet Zakon o zadrugah, ki omogoča, da zgolj trije tujci ustanovijo zadrugo. Dopolnitve Zakona o zadrugah so bile res sprejete. V slovensko zakonodajo je bilo treba vnesti tudi določila o Evropski zadrugi, ki resnično omogoča, da lahko pet oseb iz dveh evropskih držav ustanovijo zadrugo. Gre predvsem za to, da bi se rešilo ta interes in tudi v pomoč pridelovalcem pri odkupu kmetijskih pridelkov, to bistveno ne posega v odkup zemljišč. Konec koncev gre za odkup primarnih pridelkov. In tudi tega Zakon o zadrugah ne ureja, kajti tujci lahko na podlagi 68. člena Ustave Republike Slovenije pridobivajo lastninsko pravico na nepremičninah pod pogoji, ki jih določa zakon ali mednarodna pogodba. Do pristopa Slovenije v EU so morali vsi tujci, ki so želeli opraviti nakup nepremičnin v Sloveniji, izpolnjevati dva pogoja. Prvi je triletno neprekinjeno stalno bivanje na sedanjem ozemlju Republike Slovenije in pridobitev upravne odločbe o ugotovitvi vzajemnosti. Za državljane držav članic Evropske unije je prvi pogoj prenehal veljati že leta 2003, od 1. maja 2004 dalje pa za pridobitev nepremičnin v Republiki Sloveniji ni več treba pridobivati niti upravne odločbe o ugotovitvi vzajemnosti. Torej gre za to, da sta to dve različni vsebini, vendar tudi namen ustanovitve Evropske zadruge ni primarno v tem, da bi se kupovala kmetijska zemljišča, temveč da bi se odkupovali kmetijski pridelki. Seveda se pa lahko zadruga ukvarja tudi s primarno predelavo in ima pravico kupovati zemljišča, tako kot imajo tudi državljani Slovenije pravico kupovati zemljišča v drugih državah članicah Evropske unije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dopolnitev odgovora prosi gospod Srečko Prijatelj. Želite dopolnitev odgovora? Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, z vašim odgovorom niti približno ne morem biti zadovoljen. To, kar bo Pahorjeva vlada dejansko podarila Hrvaški, bomo tisto, kar bo še ostalo na kmetijskem področju, poceni prodali tujcem. Naj vas opozorim zlasti na zadnje, kar ste rekli. Namreč, Italija nudi ugodne kredite za nakup kmetijskih zemljišč in tudi ostalih zemljišč zgolj do Postojne; to sem v Državnem zboru že večkrat poudaril. To, kar smo zdaj naredili, kar so vas nagovarjali, da ne storite, tudi drugi v naši družbi, od združnega združenja do Kmetijske zveze Slovenije in tako naprej, ste kljub temu, da je Državni zbor 30. 9. 2009 sprejel veto, ponovno potrdili. In danes imamo situacijo, ko lahko tujci, ki so organizirani v kvazi zadrugi, kupujejo od Sklada kmetijskih zemljišč prioriteta zemljišča, ki pa so tam nekje od enega evra pa tja do nekaj evrov. Za Italijo to ne pomeni nič, kajti 60-milijonska populacija z lahkoto in z veseljem kupuje lepo slovensko domovino. In to se dogaja.

In sem vas konkretno vprašal, spoštovani minister:

Kaj boste storili?

Ali bomo uvedli pozitivno recipročnost pa rekli, kolikor tega bomo lahko kupili v Italiji, Avstriji, na Madžarskem ali Hrvaškem, toliko bomo dovolili tudi pri nas, ali bomo kar gledali, kako hektarji izginjajo v rokah tujcev?

Če boste to delali na tako nekontroliran način še naprej, potem od Slovenije resnično ne bo ostalo nič. Izgubili smo Istro, kar nekaj otokov, in danes ste od predsednika lahko slišali, kaj smo vse podarili Hrvaški. Danes pa v drugem kontekstu razpravljamo o tem, kaj jim bomo še poceni prodali. Želel bi, da poveste:

Kaj boste storili za zaščito Slovenije?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, minister dr. Pogačnik.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani gospod poslanec! Vprašanje ste zelo razširili, jaz govorim o kmetijskih zemljiščih in tudi vprašanje je bilo o nakupu kmetijskih zemljišč. Tu, žal, nimate prav, ker Zakon o kmetijskih zemljiščih točno določa prednostni vrstni red odkupa. Najprej ima prednost odkupa solastnik, potem je drugi na vrsti kmet, katerega zemljišča ima v lasti in meji na zemljišče, to se pravi kmet mejaš, potem tretji je zakupnik zemljišča, ki je na prodaj, potem imajo vsi drugi kmetovalci in šele potem so kmetijske organizacije in samostojni podjetniki, kamor spadajo tudi kmetijske zadruge in kamor spadajo tudi druge evropske kmetijske zadruge in šele potem je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. To se pravi, da je vrstni red določen, ta se ne spreminja, ta je določen z Zakonom o kmetijskih zemljiščih, je pa odprto vprašanje, ali je interes tega, da takšno zemljišče kupijo. V kolikor ga nimajo, ga lahko kupi vsak drug, to je pa dejstvo. Vendar, kot sem rekel, za pridobitev zemljišč že od

leta 2004 ni več treba pridobiti upravne odločbe o ugotovitvi vzajemnosti, saj to je pa zakon, ki velja, samo ni pod pristojnostjo kmetijskega ministrstva. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno, gospod Prijatelj? Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Še enkrat, spoštovani minister, kljub temu, da vas je Državni zbor z vetom opozoril na to, kar sem govoril sam, ste sedaj povedal, da je zadruga ena od tistih, ki ima prioriteto pri nakupu teh zemljišč in prednost in glede na to, da mi niste dali odgovora, kako bo Republika Slovenija zaščitila razprodajo slovenskega kmetijskega zemljišča, ki danes po do zdaj veljavni zakonodaji, če upoštevamo pred sprejetjem tega zakona, tujci niso mogli kupovati, sedaj pa lahko mirne duše, niste mi povedali, kako boste ta slovenski nacionalni interes zaščitil. Ravno zaradi tega bom zahteval, da se v Državnem zboru opravi širša razprav skladno s Poslovnikom oziroma 246. členom, drugim odstavkom tega člena, in upam, da bo Državni zbor zmožel vsaj toliko razsodnosti, da bomo neko varovalko sprejeli v Državnem zboru in naložili Vladi, ki tako mačehovsko ravna s to funkcijo, ki je trenutno opravlja. Veste, vi ste trenutno tam in tudi gospod Pahor je trenutno tam, ampak pisalo in govorilo se pa bo o vas še vse, kaj ste slabega naredili in kaj niste naredili, kar bi lahko, na kar smo vas opozarjali. In eno od teh opozoril je tudi to moje, dobronamerno. To ni evropska primerljivost, mi smo majhni in še enkrat vas opozarjam, Italija masovno kupuje slovenska zemljišča, 60 milijonov jih je in kredite dajejo T+0% za slovensko zemljo, vi pa sadite rožice tu nam vsem in govorite, da se to ne more zgoditi. To se dogaja danes in tu in to je treba preprečiti. Kdo pa bo to preprečil, če ne slovenska Vlada? Boljše, da daste potem vsi skupaj kolektivni odstop in da naredimo neko drugo vlado, ki bo bolj skrbela za to, mogoče jo bomo poiskali kje drugje, če nimamo toliko zbranih in zavednih Slovencev. To je izdaja slovenskega naroda, oprostite.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Srečka Prijatelja, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milana Pogačnika, na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. decembra 2009 v okviru glasovanj.

Minister dr. Milan Pogačnik, bo odgovoril še na vprašanje Jožefa Jerovška, v zvezi s problematiko položaja kmetov ob izjemnem padcu cen kmetijskih izdelkov. Prosim.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod poslanec, v vašem vprašanju ste navedli, da v Sloveniji

ni kmeta, ki bi bil zadovoljen s 100% nižjimi prodajnimi cenami predelkov kot v lanskem letu. Žal jaz ne vem, od kje je ta podatek. Mi pač vsak teden spremljamo tekoče aktualne informacije na posameznih kmetijskih trgih in res so cene padle, vendar nikakor ne drži, da bi cene padle za 100%. Po podatkih aktualne statistike so cene kmetijskih pridelkov pri predelovalcih septembra 2009 bile za 16,6% nižje kot septembra 2008 in 9,5% nižje kot so bile septembra 2007. Kot smo že večkrat omenjali, tudi letošnjih cen vsekakor ne gre primerjati z letom 2009, kot je bilo z vidika globalne kmetijske politike glede proizvodnje in visokih cen izjemno leto, ki ga tudi agroekonomisti ne znajo razložiti. Dodal bi še to, da so istočasno začele padati tudi cene "inputov" za kmetijstvo in tudi tukaj ugotavljamo znižanje v primerjavi z letom 2008 za 10,4%. So se pa nekateri "inputi" veliko bolj pocenili, recimo gnojila kar za 46%, na primer krmila za 23%, če govorim samo o tistih najbolj pomembnih, ki se uporabljajo v kmetijski proizvodnji. In slovensko kmetijstvo vsekakor je del evropske trga in tako posredno, čeprav nekoliko z zakasnitvijo, čuti posledice globalne gospodarske in finančne krize. Vpad potrošnje in povpraševanja je zmanjšan. Letos je je bila tudi slabša letina zaradi toče in moče in to tudi posredno vpliva na pad cen kmetijskih pridelkov. Vendar v vladi tekoče spremljamo to stanje in zaradi tega tudi uvajamo in smo uvedli številne ukrepe na tem področju. Predvsem smo se posvetili hitrejšemu izplačilu ukrepov skupne kmetijske politike. Tako smo recimo v decembru letos izplačali skoraj 70% subvencij za področja z omejenimi dejavniki, neposrednih plačil bo v januarju izplačano še sto milijonov, približno, da smo skoraj da za tri mesece skrajšali čas kampanje oziroma skrajšali čas izplačil. Poleg tega smo tudi vzeli vsa območja z omejenimi dejavniki iz obdavčitve glede dohodnine. To je bilo storjeno tudi v letošnjem letu. Potem, zvišali smo vračilo trošarine iz 50 na 70% za kmetijsko dejavnost, dodatno smo razdelili, tako kot nekatere druge države, dodatne pomoči za pridelovalce mleka in pridelovalce žit, ki so utrpeli krizo, aktivno smo se vključili v skupino enaindvajsetih držav, ki je v posebni delovni skupini pripravila predlog za Komisijo Sveta kmetijskih ministrov in pridobila za potrebe kmetijstva v Evropi še dodatnih 280 milijonov različnih pomoči, še posebej za segment mleka. Prilagodili smo tudi številne ukrepe programa razvoja podeželja 2007-2013 novim razmeram. Za strme kmetije, za strme vinograde, za pomoč recimo pri transportu mleka in še bi lahko našteval. Aktivno smo se tudi vključili v pripravo zakona o Pomurju, kjer je namenjenih 40 milijonov evrov do leta 2013 za razvojne programe na področju Pomurja. Skratka vse bi lahko še našteval, vendar mislim, da je bilo na tem področju veliko storjenega, da se je Vlada aktivno ukvarjala s problemi krize v kmetijstvu in da so tudi uspehi.

Vi ste omenjali v svojem vprašanju tudi ceno mleka. Cena mleka je res v začetku leta padla in glede na lanskoletno ceno, ki je bila 33, smo uspeli v zadnjih 4, 5 mesecih, tako kot cela Evropa, nič drugače, stabilizirati ceno mleka in zdaj znaša 2,34 centov na liter. Torej gre za pozitivne premike in tudi nekatere cene nekaterih proizvodov so višje, kot so bile celo v preteklem letu. Toliko o teh realnih uradnih podatkih, s katerimi razpolagamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani gospod minister, zelo sem razočaran nad ponižujočim odnosom do kmetov in nad vašimi trditvami, ki so, moram reči, da neverjetne, da ne veste od kod podatek o 100% znižanju nekaterih prodajnih cen. Navedem vam primerek soseda, ki je prodal 150 ton prvovrstnih namiznih jabolk lani po 40 centov, letos pa po 20 centov in ne krije proizvodnih stroškov in takšnih je ogromno. Industrijska jabolka so lani iz 13 centov padla letos na 4 cente. Norčujejo se iz kmetov, trgovci in pridelovalci. Norčujejo. Vendar vaše izvajanje gospod minister, je v celoti podpora trgovcem in pridelovalcem. Danes vam kmet, tu navaja v Večer, da je takšna politika tudi po mnenju Evropske komisije, ko se daje nadoblast trgovini, propad kmetijstva. Žal ugotavljam, da je projekt Vlade podoben, kot je bil komunistični 20 let po vojni, uničiti slovenskega kmeta. Ampak to jemljem tudi kot napad na slovenstvo, na segment družbe, ki je bil stalno najbolj trden in najbolj patriotski na braniku domovine. Govorite o tem, da ne gre primerjati letošnjih cen z lanskimi. Letos se je kriza zaostрила, vse cene so šle gor. Moram reči, da takšno katastrofalno znižanje prodajnih cen pri kmetu se ni poznalo popolnoma nič za kupca v trgovini, tam so cene narasle, za potrošnika so narasle in nekdo kopiči super dobičke in super denar. In to je politika Vlade, očitno. Slišal sem tudi, da je to tudi politična igrice, ki ste jo imeli na komisiji, da bi zopet z agitropom naredili kmeta za sovražnika delavcev sedaj v tej situaciji... /Izklop mikrofona./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, minister dr. Milan Pogačnik.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani gospod poslanec, moram reči, da predvsem želim delati strokovno, in mislim, da je ravno kmetijstvo področje, kjer je treba veliko strokovnosti, in je bilo veliko zamujenega. Ukvarjamo se s programi nove kmetijsko-zemljiške politike, ugotavljamo, da je naše kmetijstvo razdrobljeno, da ga je treba povečati in podobno.

Vrnimo se k vprašanju. Mislim, da smo veliko dobrih stvari naredili v tem letu in odprli nekaj takih, ki so bile

resnično zanemarjene. Samo podatek glede jabolk. Ne vem, kje vi črpate svoje podatke, jaz jih ne črpam od vašega soseda, črpam jih iz uradnih statistik. Cena jabolk je v 48. tednu glede na lansko leto nižja za 23%, to je res. Ampak tudi tu imamo primere dobrih in slabih praks. Imamo izjemna podjetja, sadjarska, ki izvažajo, ki ustvarjajo visoko proizvodnjo in dosegaajo visoke cene. Tak primer je cel Eurosad. Ravno tako na področju mleka. Prej sem govoril o ceni 27,40, pa imamo mlekarne, kjer se mleko plačuje po 35. To so primeri dobrih praks, kjer so dobro organizirani. Tu se pa z vami strinjam, mora biti dobra proizvodna veriga, od pridelovalca, odkupovalca, predelovalca in trgovine. In tu nastaja težava, ne samo pri nas, tudi v Evropi. Zato je Evropska komisija ustanovila skupino na visoki ravni, ki se ukvarja izključno s tem problemom, ki ste ga izpostavili. To je nepravilnost in sam tega ne podpiram, da se razumemo, ravno obratno, ta razlika, da cene pri pridelovalcu padajo, v trgovini pa zrastejo, vendar na to vsekakor ne more vplivati samo eno ministrstvo niti ne ena država, to so ukrepi, ki jih je treba sprejemati na nivoju cele Evrope. In s tem se Komisija in Svet kmetijskih ministrov intenzivno ukvarja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želite dopolnitev odgovora, gospod Jerovšek? Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Zaradi odgovorov, nad katerimi sem zgrožen, kajti, gospod minister, podjetja niso kmetje. Vi govorite, da imate podatke od podjetij, ki preprodajajo, o cenah kmetijskih pridelkov in zaradi te zgroženosti in tega nerazumevanja situacije v kmetijstvu, dejansko vidim, da so tisti, ki se jim v kmetijstvu dobro godi, ljubljanski ljudje, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Tisti so lahko zadovoljni, ker večina tega denarja ostane tukaj v Ljubljani, tudi znotraj upravnih služb in vsega tega. Kmetijstvo in kmetje pa propadajo. Nikdar še ni bilo tako katastrofalne situacije. In ne morem sprejeti teze, da se je naredilo veliko dobrega. Za kmeta ne, za predelovalna podjetja. Od kod črpate statistike? Mislím, da si slovenski kmet in kmetijstvo kot panoga, ki si tudi s stališča države in državitvornosti zaslužita in potrebujeta enako obravnavo, kot je v drugih državah. Poglejte, še v novembru so naši trgovci uvažali lanska jabolka z Madžarske in Poljske, jabolka, ki so zdravju škodljiva. Ta vlada ni naredila nobenega ukrepa, da bi zaščitila domače proizvajalce jabolk. Tisto, kar bi morali tam zasipati v odpad, so vozili v Slovenijo. Ne vem, morda bodo naši kupci tudi v decembru, za novo leto jedli uvožena madžarska in poljska lanskoletna jabolka iz hladilnic. Kajti, ta jabolka, ne samo, da so slabša, so tudi po kvaliteti slabša od štajerskega jabolka, za katerega so včasih na dunajskem dvoru vedeli, da je samo štajersko dobro za jesti in so na dunajskem dvoru jedli samo štajerska jabolka. In namesto, da bi ta vlada uvedla ekološke takse in zaščitila domačega

proizvajalca - marsikatera evropska država z različnimi ekološkimi davki ščiti domačega proizvajalca, pri nas se domačega proizvajalca, kmeta, uničuje na vse možne načine. Zaradi tega, ker je ta vlada na strani trgovca. Tisti plačujejo programe teh strank in jih podpirajo. In to je nevdržno stanje in ne začnite kazati na kmete, da so oni sovražniki delavcev, tako kot se je delalo v prejšnjem režimu.

In zaradi tega je o tej problematiki, pri kateri sem naletel na takšno eklatantno nerazumevanje situacije in odnosa do kmeta, potrebno, da parlament opravi razpravo. Večina poslancev prihaja s terena, kjer poznajo te težave, veste, kako vestno delajo kmetje, se mučijo in nazadnje bodo morali odnehati in prepustiti zemljo Italijanom in Avstrijcem, kajti tam so pa cene kmetijskih pridelkov višje, v trgovini pa proizvodi za potrošnike cenejši. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Jožeta Jerovška, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. decembra 2009, v okru glasovanj.

Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar bo najprej odgovarjal na vprašanje Milenka Zihlerla v zvezi z diplomatsko dejavnostjo Ministrstva za zunanje zadeve. Prosim, minister Žbogar.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa, predsednik. Spoštovani poslanci. Poslanec Zihlerl, vi ste spraševali glede veleposlaništev, ki so bila brez veleposlanikov v letih 2008-2009 ter po posledicah teh praznih mestih. Najprej bi rekel to, da ni neobičajno, da je ob menjavi veleposlanikov na DKP tudi krajše obdobje, ko veleposlaništvo vodi odpravnik poslov. Tudi sami bomo sedaj, ko v skladu z režimsko politiko premikamo vse menjave na poletje, tako ravnali, se pravi, da bo vmes mesec ali dva veleposlaništvo vodil odpravnik poslov.

V lanskem letu je prišlo ne samo do krajših, ampak tudi do daljših zamikov iz znanih razlogov, predvsem zaradi razlogov slabe komunikacije med predsednikom republike in Vlado. Mislim, da sedanje sodelovanje, meni osebno, kot tudi Vlade s predsednikom republike, zagotavlja, da do takšnih situacij ne bo več prišlo. Tudi v Zakonu o nacionalnih zadevah, ki ga boste obravnavali ta teden, zelo podrobno predpisujemo postopek ob imenovanju veleposlanikov, tudi zaradi tega, da se ne bi takšna situacija ponovila.

Sicer pa je v letih 2008 in 2009 bilo 13 veleposlaništev določen čas brez veleposlanikov. Imam seznam držav, lahko pa tudi omenim: Nemčija, Švica, Slovaška, Belgija, Madžarska, Avstrija, Nizozemska, Ukrajina, Danska, Velika Britanija, Ruska federacija, Bosna in Hercegovina ter Združene države Amerike, 13 veleposlaništev. Povprečno so bile brez

veleposlanika šest mesecev, Ruska federacija in Združene države Amerike pa sta bili brez veleposlanika 9 mesecev.

Kot sem že omenil, je ta situacija že sanirana in večina naših veleposlaništev je popolnjenih z veleposlanikom oziroma jih vodijo veleposlaniki. Dejstvo, da v nekaterih državah v določenem času ni bilo veleposlanikov, ni imelo bistvenih posledic na slovensko lobiranje oziroma slovenske zunanjepolitične aktivnosti. DKP so v vmesnem času vodili odpravnik poslov ob tesnem sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve in tudi z dodatnimi obveznostmi in naporu teh odpravnikov. To so usposobljeni diplomati, ki so svoje delo opravili dobro in strokovno. Seveda lahko takšna intenzivnost dela traja samo določen čas in ne bi mogla trajati dlje časa. Tudi sicer pa naša diplomacija pri predstavitvi svoji aktivnosti, tudi pri svoji dejavnosti ravna sistematično, dolgoročno in ne različnih ravneh in ni lobiranje ali pa aktivnost odvisna samo od veleposlanika.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želite dopolnitev odgovora, gospod Ziherl? Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala lepa. Vsekakor se gospodu ministru zahvaljujem za ta odgovor in mislim, da je s stališča ministrstva zadosti korekten. Vendar čisto zadovoljen pa ne morem biti, kajti tudi, če je to vse res, kar gospod minister pravi, ne moremo mimo dejstva, da je bilo na prehodu med eno in drugod vlado s strani predsednika države neutemeljeno zadržanih in ovrženih šest imenovanj, ki so že prestala "hearing" pred ustreznim odborom v Državnem zboru. To je imelo, se ne strinjam z gospodom ministrom in tudi podatki na terenu, recimo tuja diplomacija, ki je pri nas, nas opozarja, da v ključnih trenutkih na ključnih mestih, kot so Avstrija, Zvezna Republika Nemčija, Združene države, Rusija, ravno v zvezi z našim arbitražnim sporazumom oziroma v zvezi z odnosi s Hrvaško, da na ključnih mestih ni bilo ustreznih ljudi. Kajti, če se po vojaško izražam, kaj jaz vem, če se pogaja poročnik, drugo pa je, če se pogaja general. Če je nekje na sprejemih pa kjerkoli, se diplomacija pač dogaja, ali je nižji uradnik ali pa tisti, ki ima zadnjo besedo. In v tem vidim vsekakor nek manko. Ugotovili smo že, da predsednik države ni imel utemeljenih razlogov, ki so pač predpisani, navedeni, kdaj se sme zadržati, če je napaka v postopku, če se kasneje ugotovi ob imenovanju, da je kandidat izrazil šovinistična mnenja glede spola, vere in enakosti ras. In v tem, torej predsednik države ni imel argumentov. Še huje pa je, ker so še vedno odprta mesta v Zagrebu, Rimu in Beogradu. To so ključna mesta, ker se zdaj dogaja v... .. /Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, minister Žbogar.

SAMUEL ŽBOGAR: Strinjal bi se z vami, ko pravite, da častnik ni isto kot general. Ampak v takem primeru se pa vrhovni poveljnik bolj vključuje. In mislim, da se je v tem primeru zunanje ministrstvo bolj vključevalo. Vsekakor veleposlaništva ne morejo popolnoma enako delovati na ravni upravnikov poslov kot pa veleposlanikov. Tukaj bi se strinjal. Seveda lahko odpravnik poslov veliko naredi, posebej, če vloži dodatne napore, je pa res, da rang ni isti, ampak ravno zato se je pa tudi ministrstvo veliko angažiralo v preteklem času, da bi to nadomestilo.

Zakaj je prišlo do te odsotnosti veleposlanikov na mestih? Tukaj nimamo istega stališča in mislim, da ni tako popolnoma jasno sprejeto to, kar vi navajate, pod kakšnimi pogoji predsednik lahko zavrne podpis. Dejstvo je, da postopek ni bil spoštovan, da predsednik ni bil pravočasno konzultiran, preden se je sploh šlo v zaslišanje na Odboru za zunanjo politiko in zaprosila za agremaje. Ampak mislim, da je ta zadeva sanirana, kot sem rekel, v zakonu je to tako jasno napisano, da pomote več ne bo pa tudi sicer imamo veleposlanike že na vseh mestih. Tri mesta, ki jih omenjate, Zagreb, Rim in Beograd, so na novo odprta mesta oziroma veleposlaniki so jih ravno zapustili, postopek imenovanja teče. Spomnil bi, da tudi v preteklosti za taka pomembna mesta, prav ista mesta, je ravno tako bilo eno obdobje petih do osmih mesecev, ko so bila brez veleposlanikov. Tako, da ni nekaj neobičajnega. To so pomembna mesta, za katera je treba resnično pretehtati in izbrati prave kandidate, je pa procedura v teku in verjamem, da bomo v začetku leta lahko vsa ta mesta tudi zapolnili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Proceduralno, gospod Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Vsekakor se zahvaljujem za drugi del odgovora, vendar mislim, da nima smisla uveljavljati 246.a člen, ker imamo podobno tematiko, kot je že omenil gospod minister na rednem zasedanju danes ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... Dobro, gospod Zihlerl, potem zlorabljate Poslovník. Hvala lepa. Smo takoj ugotovili. Hvala. Minister Žbogar bo odgovoril na poslansko vprašanje Mira Petka. Prosim.

SAMUEL ŽBOGAR: Spoštovani poslanec Petek sprašuje o uhajanju informacij, če povzamem zelo na kratko, iz Ministrstva za zunanje zadeve. Jaz bi navedel ukrepe, ki smo jih v času, od kar sem sam minister, uveljavili zato, da do tega ne bi prišlo oziroma da bi prihajalo v čim manjši meri.

Kar zadeva interne varnostne ukrepe, kot sem rekel, vse od nastopa funkcije si prizadevam za reorganizacijo ministrstva v želji, da dosežemo učinkovitejše in

racionalnejše delovanja sistema. Tako smo sprejeli vrsto ukrepov. Med drugim tudi ukrepe za zaščito zaupnih informacij oziroma za preprečevanje njihovega morebitnega odtekanja. Pa bi samo naštel. Izdali smo Navodilo o tajnih podatkih Ministrstva za zunanje zadeve, uvedli obvezno dovoljenje in preverjanje oseb, ki imajo dostop do tajnih podatkov, izvajamo obvezna usposabljanja o ravnanju z zaupnimi podatki, uvedli smo centralno tiskanje depeš, uvedli smo kripto, mobilne telefone, uvedli smo varnostne vrečke za fizični prenos pošte, aktivno sodelujemo z nacionalnimi varnostnimi organi, kadrovske smo okrepili službo za tajne podatke in tudi uvedli specialno vozilo za kurirske prevoze. V začetku junija smo uvedli posodobitev depešnega sistema, kar je izboljšalo tudi vse varnostne vidike ravnanja z informacijami znotraj hiše. Poleg tega pa v MZZ striktno izvajamo določbe notranjih aktov in navodil, po katerih so vsi uslužbenci varnostno preverjeni pri Ministrstvu za notranje zadeve v skladu z zakonom. Kot sem omenil prej, izvajamo redna obvezna usposabljanja s področja ravnanja s tajnimi podatki in nekateri ukrepi, dodatni ukrepi v tej smeri so zaobseženi tudi v predlogu Zakona o zunanjih zadevah. Popolne varnosti seveda ni mogoče doseči, vsekakor pa si na ministrstvu prizadevamo, da s tehničnimi ukrepi in naporji za večjo profesionalizacijo ustvarjamo varnostno okolje, v katerem bi bila možnost odtekanja zaupnih informacij minimalna.

Najbolj pomembna pa je seveda ozaveščenost posameznikov - uporabnikov kakšnih zaupnih dokumentov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora Miro Petek? Prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo.

Spoštovani gospod minister, težko je uresničevati institut ustnega poslanskega vprašanja, če vas na sejo Državnega zbora ni več kot pol leta in seveda poslansko vprašanje že potone v pozabo in izgubi svoj smisel. Razen seveda tega poslanskega vprašanja glede diplomatske inkontinence oziroma nekontroliranega uhajanja pomembnih podatkov v javnost. Očitno je ta zadeva vseskozi aktualna.

Mogoče najprej besedo ali dve okoli "washingtonske depeše". Takrat ste bili vi veleposlaniki v Washingtonu, ko je nastajala ta depeša v tistem času, ko je bila depeša poslana v Ljubljano, ste bili na dopustu in ni bila ustrezno označena s stopnjo zaupnosti. Vi ste danes minister, tisti, ki je sestavljal "washingtonsko depešo" pa je danes veleposlanik v Berlinu. Se pravi vsi, ki ste sodelovali pri tej "washingtonski depeši" ste bili na koncu nagrajeni s to depešo, ki se je nepooblaščno znašla v javnosti in je nastala velika škoda. Spomnite se, kaj se je dogajalo v Beogradu, bilo je ogroženo premoženje slovenske ambasade, varnost ljudi na našem veleposlaništvu v Beogradu. Ogroženi so bili konec

koncev slovenski interesi na tujem, predvsem v Srbiji in na Kosovu. In seveda to se dandanes tudi nadaljuje, na OZP smo obravnavali arbitražni sporazum z oznako strogo zaupno, ki pa se je dan za tem znašel v javnosti in na nek način smo bili osumljeni kar mi, poslanci. Gospod Balažič je na eni od televizij dejal, da je to očitno prišlo v javnost s strani Državnega zbora.

Torej, očitno vi veste, kdo je izdal to depešo v javnost oziroma kdo je izdal to informacijo in ta arbitražni dokument v javnost in vas sprašujem:

Nam lahko poveste konkretno ime in priimek? Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, minister Samuel Žbogar, prosim.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala. Vprašanje je sicer bilo razširjeno na nekatere zadeve, za katere mislim, da niso predmet. Pa bi najprej o tem, da me več kot pol leta ni bilo tu. Gospod poslanec, resnično sem manjkal petkrat, zaradi službenih obveznosti. Na žalost so zasedanja Sveta za splošne in zunanje zadeve kar petkrat potekala istočasno, kot je potekala seja Državnega zbora. Sem pa bil tu enkrat, ko pa vas ni bilo, tako da takrat nismo odgovarjali na to vprašanje, ampak se je predsednik Državnega zbora strinjal, da ga prestavimo za naprej, čeprav baje ni tako pravilo.

Glede arbitražnega sporazuma. Domnevam, da je tiskovni predstavnik zunanjega ministrstva komentiral tako, kot je komentiral, ker kopija, ki je šla v javnost, ni kopija, ki je šla iz zunanjega ministrstva. Zunanje ministrstvo pripravlja gradivo za Vlado, Vlada to gradivo označi na poseben način oziroma z dodatnimi oznakami in to gradivo je prišlo v javnost. To pa ni gradivo, ki bi ga v zunanjem ministrstvu imeli. Zaradi tega lahko trdimo, da tisti dokument ni prišel v javnost iz zunanjega ministrstva. Kdo ga je pa dal v javnost, pa ne vem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno? Gospod Petek, prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo. Seveda predlagam, da o tem odgovoru na naslednji seji opravimo razpravo. Gospod minister, rekli ste, da ste izboljšali varnostno okolje na Vladi. Mi pa vemo, da je ta teden Vlada potrdila kandidature dveh veleposlanikov, kar naj bi bilo v strogi tajnosti, pa je kljub temu prišlo v javnost. Očitno imamo v Sloveniji diplomate, imamo politike, ki škodujejo slovenskemu interesu ali pa so mogoče celo na neki plačilni listi tajnih služb. Predlagam, da opravimo razpravo v parlamentu in če je treba, jo tudi zapremo za javnost. Seveda pa bi bilo dobro, če bi si vi, gospod minister, prej pridobili podatke od Slovenske obveščevalno-varnostne službe, ki na tem področju opravlja svoje delo, tudi

s strani določenih novinarjev, ki so akreditirani v Sloveniji in ki očitno opravljajo to dejavnost. Rad bi povedal, da sem bil v prejšnjem mandatu član Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb in sem na tem področju tudi nekaj videl in nekaj slišal. Vi pa ste bili sami veleposlanik v Združenih državah Amerike, in dobro veste, kako deluje CIA, koga pošilja na tuje. Pošilja tudi diplomate, ki hkrati delajo za njihovo tajno službo in pošilja na tuje tudi dopisnike raznih medijskih hiš. Takšna razprava bo lahko prinesla odgovore na mnoga relevantna vprašanja, predvsem pa bi bila zelo koristna za naše nacionalne interese. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Mira Petka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za zunanje zadeve Samuela Žbogarja na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. decembra 2009, v okviru glasovanj.

Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar bo odgovoril tudi na vprašanje Mira Petka v zvezi s prepovedjo praznovanja dneva državnosti na slovenskih predstavništvi v tujini. Prosim, gospod minister.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa, predsednik. V odgovor na to vprašanje bi rekel, da Ministrstvo za zunanje zadeve ni prepovedalo praznovanja slovenske državnosti na diplomatskih predstavništvi. Diplomatska predstavništva je le pozvalo, da upoštevajo aktualne finančne razmere in s proračunskimi sredstvi ravnajo skrajno racionalno. Vlada je s paketom varčevalnih ukrepov konec aprila sprejela neke ukrepe oziroma je proračunskim uporabnikom naročila 20% zmanjšanje porabe materialnih investicijskih stroškov. Skladno s tem je tudi ministrstvo sprejelo vrsto varčevalnih ukrepov, vključno z znižanjem stroškov reprezentance doma in v tujini. Kaj je ministrstvo naredilo? Pred praznovanjem junija je diplomatska predstavništva obvestilo, da v namen praznovanja ne bodo dobili dodatnih sredstev, lahko pa diplomatska predstavništva organizirajo svoje sprejeme iz izrednih reprezentančnih sredstev, ki jih imajo, ali pa iz sponzorskih sredstev, če se tako znajdejo. In večina DKP-jev je to tudi storila. 25 diplomatskih predstavništev je organiziralo sprejeme ob dnevu državnosti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Sam imam depešo iz tega časa, kjer je decidirano zapisano, da se prepoveduje obeleževanje državnega praznika, gre pa za dan državnosti na DKP-jih, ravno zaradi zniževanja sredstev. Mislim, da to ni bilo korektno in da to ni bila dobra poteza, kajti praznovanje se lahko opravi tudi na drugačen način. Niso potrebne ne vem kakšne pojedine, lahko

se samo nazdravi, predvsem pa se tam sreča določena populacija ljudi in tudi tam se dela zunanja politika. Predvsem so bili nad to potezo razočarani zamejci. V Avstriji je to praznovanje potekalo v koncertnem domu, medtem ko v Trstu tega praznika na generalnem konzulatu niso obeležili in so zamejci imeli na to kar veliko pripomb. Vmes je pa bilo slišati že tudi slovensko vlado, ki je napovedala, da se bo zmanjšalo praznovanje državnih praznikov. Prazniki tukaj ostajajo, ne bomo pa jih praznovali. Prazniki pa so vendarle za to, da jih praznujemo, da se spominjamo raznih dogodkov, na drugi strani pa z različnimi državnimi odlikovanji gloreficiramo ljudi, ki so imeli v preteklosti precej sumljivo vlogo in o tem je bilo danes tukaj že govora.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite še odgovoriti. Prosim, gospod Žbogar.

SAMUEL ŽBOGAR: Ne, samo rad bi pojasnil oziroma razčistil, če ni bilo dovolj jasno. Ministrstvo ni prepovedalo praznovanja državnih praznikov. Vsako leto doslej je ministrstvo za praznovanje dneva državnosti dodelilo dodatna sredstva. Ob reprezentanci, ki jo ima vsako predstavništvo, je dobilo dodatna sredstva za proslavo. Tokrat teh dodatnih sredstev nismo namenili. In to je vse, kar smo odločili. Prepustili smo pa vsakemu predstavništvu, da se odloči, ali iz rednih sredstev, ki jih ima, organizira ta sprejem, ali pa iz sponzorskih sredstev ali pa, kot vi pravite, v skromni obliki, kar ni nujno, da stane veliko. In veliko veleposlaništev oziroma predstavništev je to naredilo. Na žalost konzulat v Trstu tega ni naredil. Smo pa sami kot ministrstvo bili seznanjeni s tem, da tega sprejema v Trstu ne bo, vendar smo bili seznanjeni prepozno. Je pa zato nova generalna konzulka v Trstu sedaj ob koncu leta organizirala sprejem, ki bi sicer moral biti junija. Mislim, da bo prihodnji teden ta sprejem za slovensko manjšino in italijansko administracijo v Trstu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar bo odgovoril tudi na vprašanje dr. Luke Jurija v zvezi z arbitražo in sporazumom, sklenjenim med predsednikom Vlade Republike Slovenije in predsednico Vlade Republike Hrvaške. Prosim, gospod minister.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa, predsednik. Poslanec Juri je na prejšnjem zasedanju prosil za primerjavo med arbitražnim sporazumom in posebnim sporazumom oziroma predlogom posebnega sporazuma, kot je bil oblikovan po blejskem srečanju.

Tako bi rekel, da so pogajanja glede predloga posebnega sporazuma kot tudi glede arbitražnega sporazuma potekala na osnovi identičnih, temeljnih izhodišč, ki jih je v pobudi za sklepanje omenjenih dveh sporazumov sprejela Vlada in potrdil Odbor za zunanjo politiko, to je na osnovi načela pravičnosti,

spoštovanja stanja na dan 25. junij in hkratio reševanje kopenskega in morsklega dela meje. Seveda pa so med obema dogovoroma oziroma osnutkoma sporazuma tudi bistvene razlike. Predlog posebnega sporazuma je predvideval možnost predaje spora trem institucijam: meddržavnemu sodišču v Haagu, "ad hoc" arbitraži ali pa stalnemu arbitražnemu sodišču. In dogovora o forumu, kam naj bi se to predalo, s Hrvaško ni bilo. Arbitražni sporazum določa, da je forum, ki bo o tem odločal, "ad hoc" arbitraža, to je arbitražno sodišče. Glede predmeta spora so v arbitražnem sporazumu vsebovane slovenske zahteve, da se vprašanje kopenske in morske meje rešuje hkrati, da se določi stik Slovenije z odprtim morjem in da se določijo posebni režimi za uporabo morskih območij, na primer ribolovnih, okoljskih, plovnih in podobno. Posebna naloga sodišča je tako določiti stik Slovenije z odprtim morjem, predlog posebnega sporazuma pa stika Slovenije z odprtim morjem ni tako decidirano omenil. Glede uporabljenega prava v arbitražnem sporazumu sicer ni eksplicitne omembe načela "ex aequo et bono" oziroma zunanje pravičnosti, kot se prevaja. Je pa zato načelo pravičnosti podano opisno, in sicer mora arbitražno sodišče za dosego pravične odločitve pri razsojanju s slovenskim stikom z odprtim morjem in pri določitvi režimov poleg mednarodnega prava in pravičnosti uporabiti tudi načelo dobrososedskih odnosov in mora upoštevati vse relevantne okoliščine. Poleg tega se v sami preambuli obe stranki zavezujeta, da je treba upoštevati tudi načelo oziroma tudi njune vitalne interese. Predlagano besedilo, slovensko besedilo v osnutku tega posebnega sporazuma pa vključuje zgolj referenco, da sodišče v sporu razsodi prvenstveno na temelju drugega odstavka 38. člena statuta meddržavnega sodišča. Torej je poleg poudarka na prvenstvenem in ne na izključnem razsojanju na podlagi "ex aequo et bono" treba poudariti, da je Hrvaška tudi ves čas nasprotovala takšnemu odločanju na tej osnovi in v tem pogledu mislim, da smo z arbitražnim sporazumom dosegli tisto, kar v pogajanjih glede predloga posebnega sporazuma ni bilo mogoče doseči. Treba je tudi upoštevati, da osnutek, ki ga je slovenska stran predlagala Hrvaški s posebnim sporazumom, je bilo izhodišče za pogajanja. Hrvaška je odgovorila s svojim osnutkom, ki je bil drugačen. In, če že bi kdaj prišlo do dogovora, vsekakor ne bi bilo na temelju slovenskega osnutka. S podpisom in ratifikacijo arbitražnega sporazuma tudi Hrvaška izrecno priznava, da njena enostranska dejanja nimajo nobene pravne oziroma ne morejo imeti učinkov prejudiciranja rešitve mejnega vprašanja in sodišče jih ne more upoštevati pri odločanju o določitvi meje.

V pogajanjih v okviru mešane komisije je med obema stranema sicer prišlo do soglasja, da se mejno vprašanje rešuje kot celota, se pravi kot meja na kopnem in morju hkrati, kot tudi do načelne uveljavitve kritičnega datuma 25. 6. 1991, vendar pa ni bilo doseženo soglasje niti o forumu, niti o obsegu in formulaciji predmeta spora in določitvi

materialnega prava. Še več, kot sem prej rekel, predlog predsednika je ostal samo na ravni osnutka slovenske in hrvaške strani. Hrvaški pa se je pa razlikoval v bistvenih elementih. Podpisani sporazum, arbitražni sporazum pa določa tudi elemente, glede katerih ni bilo mogoče doseči soglasja v okviru mandata mešane komisije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa, minister.

Hvala za odgovor, pa vendarle želim dopolnitev odgovora v smeri, kateri od dveh sporazumov zagotavlja Sloveniji boljše pogajalsko pozicijo oziroma večje možnosti za uresničitev svojih interesov, kot je na primer dostop do odprtega morja.

To vprašanje je pomembno zato, ker smo slišali kritike na ta arbitražni sporazum s strani veliko tistih, ki so blejski dogovor podpirali ali ga celo sooblikovali. Po tej logiki, če je nekdo, ki je sooblikoval nek dogovor, nato pa nasprotuje drugačnemu, po tej logiki naj bi ta drugačen dogovor zagotavljal manj prednosti Sloveniji oziroma bi zagotavljal slabšo pogajalsko izhodišče kot prejšnji. Po vašem prvotnem odgovoru pa izgleda, da arbitražni sporazum vendarle zagotavlja bistveno boljše pozicijo Sloveniji, kot ga je blejski dogovor, predvsem zato, ker opisno omenja načelo "ex aequo et bono", načelo pravičnosti in pisno omenja dejstvo, da bo arbitražno sodišče odločalo tudi o stiku Slovenije z odprtim morjem, torej o stiku, o spoju Slovenije, ne pa samo o dostopu.

Konec koncev pa, kolikor mi je znano, arbitražno sodišče odloči hitreje in učinkoviteje, kot pa odloči meddržavno sodišče v Haagu.

Torej vas prosim, če lahko dopolnite odgovor. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospod minister, želite odgovoriti?

SAMUEL ŽBOGAR: V obeh primerih gre za odločitev tretjega. Tako da ta očitek, da prepuščamo odločitev nekemu tretjemu in s tem tudi ne vemo, kakšna odločitev bo, odpade, ker v vsakemu primeru bi prepustili odločitev tretjemu, če bi šli na meddržavno sodišče v Haagu ali pa če gremo na arbitražni sporazum.

Če prepustimo odločitev tretjemu, bo Slovenija skozi arbitražni sporazum imela veliko večji vpliv na odločitev, kot bi jo imela pri meddržavnemu sodišču. V arbitražnem sporazumu bo imela Slovenija svojega arbitra, ki ga bo sama določila. Tudi glede ostalih treh arbitrov bo Slovenija soudeležena pri odločitvi, morala bo dati soglasje, da bodo ostali trije oziroma poleg slovenskega in hrvaškega še trije člani tega arbitra. Se pravi Slovenija ima aktivno politiko pri

oblikovanju sodišča, pri meddržavnemu sodišču Slovenija nima nobenega vpliva na sestavo.

Tretjič. Arbitražno sodišče, posebej ad hoc arbitražno sodišče je veliko bolj fleksibilno, kot je meddržavno sodišče. Meddržavno sodišče je bolj striktno, manj fleksibilno pri sprejemanju odločitev in je arbitraža veliko bolj dojemljiva za vse ostale elemente, tudi politične, tudi elemente, vezane na 1918, kot je omenil gospod Jelinčič, se pravi zgodovinske okoliščine, ki so prispevale. In ravno to je tudi navodilo sodišču, da upošteva vse te ostale elemente, opisna pravičnost, kot pravimo, relevantne, zgodovinske razlage, da upošteva vitalne interese obeh držav, pri čemer vemo, kateri so vitalni interesi Slovenije. Pravniki, s katerimi se konzultiramo, tudi tuji, pravijo, da opisna pravičnost in navodilo sodnikom je verjetno bolje, kot bi bila zelo neopredeljeno načelo "ex aequo et bono", glede katerega bi se sodniki najprej morali sami dogovoriti in mu dati neko vsebino. Tu je pa vsebina že v sporazumu samem vnaprej določena. Strinjam se z vami, da ta sporazum zelo konkretno nalaga sodišču, da določi stik. In stik je lahko samo eno. To ni dostop, to ni kontakt, ampak je stik, je "junction", kot je prevedeno.

Mislím, da je veliko elementov v tem arbitražnem sporazumu, ki nas lahko navdajajo z neko samozavestjo, da bo sodišče .../Opozorilo za konec razprave./... določilo mejo tako, kot jo vidimo in kot je bila tudi v preteklosti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar bo odgovoril še na vprašanje Milenka Ziherla v zvezi z incidentom v Piranskem zalivu. Prosim, gospod minister.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa. Poslanec Ziherl je na prejšnji seji vprašal glede incidenta, ki se je zgodil v Piranskem zalivu 7. novembra, ko so ribiški čolni hrvaških lastnikov prišli v Piranski zaliv. Ministrstvo za zunanje zadeve je bilo že istega dne obveščeno s strani ministrice, sem bil sam obveščen o incidentu, dobili smo pa tudi pisno sporočilo s strani pristojnih organov, in sicer 11. novembra, dopolnjeno pa je bilo potem tudi 18. novembra.

V poročilu je med drugim navedeno, da so slovenski ribiči že na kraju dogodka opozorili posadko hrvaške ribiške ladje, ki je med plutjem odmetavala plovke s hrvaško zastavo po namišljeni sredinski črti v Piranskem zalivu, kot tudi posadko patroljnega čolna hrvaške policije, da se nahajajo v slovenskih vodah in da naj slovensko območje v čim krajšem času zapustijo. Obe plovili sta opozorilo tudi upoštevali, tako da do večjega incidenta ni prišlo.

Po podrobni preučitvi uradnega poročila je zunanje ministrstvo v zvezi z navedenim dogodkom tudi poslalo veleposlaništvu Hrvaške v Ljubljani protestno noto. Pri

incidentu ni šlo za neko uradno politiko hrvaške vlade, da bi zaradi tega morali obveščati evropsko predsedstvo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Vsekakor sem hvaležen temu dnevniku, da imam lahko predlog arbitražnega sporazuma v rokah. Se strinjam z gospodom ministrom, da je majhna verjetnost, da je to ušlo z Ministrstva za zunanje zadeve, bolj možno je, da je kdo drug, morda tudi lahko celo s kakšnega vladnega urada.

V vprašanju sem navajal 9. člen, drugo alinejo, vendar je morda še pomembnejši 10. člen, prva alineja, ki govori: "Pogodbenci se vzdržita vseh dejanj ali izjav, ki bi lahko spor še zaostrele ali ogrozile delo arbitražnega sodišča." In mislim, da vsekakor bi to dejanje lahko uvrstili v 10. člen, prvo alinejo.

To ste omenili, da je bilo poročilo to trasiranje neke meje, ki še ni določena, vendar mediji govorijo tudi o verbalnih kontaktih. S strani novinarka HTV-ja je prišla grožnja o 40.000 nelegalno postavljenih turističnih vikend objektih slovenskih lastnikov na hrvaški obali, ki jih bodo v najkrajšem možnem času porušili. In morda bi vseeno kazalo, ko so bila ta srečanja premierke in premierja in ko se je zadeva morda le nekako začela premikati, čeprav po našem mnenju.../Znak za konec razprave./... ne v najbolj pravo smer, to je tudi mnenje eminentnih pravnikov, ki izražajo skrb v zvezi s tretjim poglavjem in obema členoma. Vsekakor..../Izklop mikrofona/..

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite še odgovoriti? Prosim.

SAMUEL ŽBOGAR: Šlo je za privatno iniciativo, se pravi iniciativo ribičev, ki jih je hrvaška policija zgolj spremljala zaradi varnosti. Ko so bili s strani slovenske policije opozorjeni, da se nahajajo v slovenskem morju, so ga tudi zapustili. Imate prav, da prvi del 10. člena se nanaša ravno na takšne zadeve, ampak če bi hrvaška oblast izvajala dejanja, ki bi ogrožala pogajanja. V tem primeru ni šlo za to, zato tudi ni bilo potrebe, da bi se sklicevali na ta člen.

Glede grožnje slovenskim lastnikom v Istri, seveda človek verjetno marsikaj reče, ko je jezen, tako ne bi tega jemal dobesedno. V vsakem primeru pa pričakujemo od Hrvaške kot kandidatke za Evropsko unijo, da pri njej velja neka pravna država in da so nepremičnine tujcev ravno tako zaščitene, kot so nepremičnine njenih državljanov.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Minister brez resorja, odgovoren za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, dr. Henrik Gjerkeš bo odgovarjal na vprašanje Franca Pukšiča v zvezi z uspešnim črpanjem evropskih sredstev s pomočjo tako imenovanega petega javnega razpisa za obdobje 2009-2013.

Prosim, gospod minister.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, gospod Pukšič.

V zvezi z vašim vprašanjem vam v nadaljevanju pojasnujem okoliščine glede objave petega javnega razpisa prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi, razvojne prioritete Razvoj regij v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov v obdobju 2007-2013. Zamuda pri objavi petega javnega razpisa, s katerim bomo razpisali sredstva za obdobje od 2010 do 2012, je povsem objektivne narave, pri čemer je razlogov več.

Prvi razlog je, da je Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko v funkciji organa upravljanja aktivno pripravljala poenostavitve in spremembe v sistemu izvajanja kohezijske politike, del teh sprememb pa je že v fazi izvajanja. S spremembami bomo pospešili bodoče črpanje evropskih sredstev na vseh področjih, ne zgolj na področju prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi. Med drugim se pripravljajo spremembe pri avansiranju operacij pavšalov za posredne stroške, spremembe pri navodilu o upravičenih stroških, poročanju, informiranju in potrjevanju instrumentov, spremljanju prihodkov na projektih, upravičevanju davka na dodano vrednost in podobno. Vse te nove pogoje in pravila bo treba upoštevati pri pripravi vseh bodočih javnih razpisov.

Drugi razlog, da peti javni razpis do zdaj še ni bil objavljen, je posledica ugotovitev revizijskega pregleda izvajanja te razvojne prioritete v letih 2007 in 2008 s strani Računskega sodišča Republike Slovenije, ki na dosedanje izvajanje razvojne prioritete podalo mnenje s pridržkom in revizijskega pregleda izvajanja predmetne razvojne prioritete v letih 2007 in 2008 s strani Ministrstva za finance - Urada za nadzor proračuna. Ugotovitve obeh revizijskih organov kažejo na določene nejasnosti pri izbiri pravne podlage za izvajanje operativnega programa. Pri tem je služba Vlade konkretne rešitve in predloge ukrepov preverjala z Evropsko komisijo. Skupne ugotovitve kažejo, da bo služba Vlade nadaljnje aktivnosti izvedla z instrumentom, ki bo omogočal popolno skladnost z vsemi nacionalnimi in evropskimi predpisi, ki urejajo koriščenje sredstev Evropske skupnosti v Republiki Sloveniji.

Tretji razlog za odlog je, da je operativni program na polovici realizacije tako časovno kot po izplačanih sredstvih. Zato služba Vlade preverja skladnost regionalnih prioriteten projektov na eni strani s cilji regionalnih razvojnih

programov, pa tudi s cilji operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013.

Na osnovi ugotovitev tega pregleda in opravljenih zunanjih evalvacij bo služba Vlade regijam po potrebi predlagala ustrezne korekcije izvedbenih načrtov. Upravičenci bodo namreč lahko svoje projekte posredovali šele po potrditvi izvedbenih načrtov. Pričakujemo, da bo 5. javni razpis objavljen v začetku prihodnjega leta. Pri tem velja še enkrat opozoriti, da bo na 5. javni razpis možno prijaviteljati le tiste projekte, ki bodo imeli pridobljena vsa ustrezna dovoljenja za poseg v prostor, lastne dele zaprosenega sofinanciranja pa zagotovljena v veljavnem tretjem delu občinskega proračuna oziroma v načrtu razvojnih programov.

Služba Vlade je 12. junija letos objavila javni razpis za sofinanciranje razvojnih nalog subjektov spodbujanja razvoja na regionalni ravni 2009 in priprave izvedbenih načrtov regionalnih razvojnih programov za obdobje 2010-2012, pri čemer smo v regijah sprožili proces usklajevanja in priprave triletnih izvedbenih načrtov regionalnih razvojnih programov, v tem primeru za obdobje 2010-2012. Pripravo triletnih izvedbenih načrtov predpisuje četrti odstavek 14. člena Uredbe o regionalnih razvojnih programih. Služba Vlade je za obdobje 2010-2012 za predmetno prednostno usmeritev razpisala nekaj več kot 203 milijone evrov, kar je skladno tudi s proračunskimi možnostmi. Preostala sredstva, ki ne bodo počrpana s pogodbami iz dosedanjih štirih javnih razpisov, in preostala sredstva, ki so indikativno namenjena v operativnem programu, bodo regijam dodeljena z instrumentom /opozorilni znak za konec/, ki bo sledil temu in je trenutno v pripravi.

Glede vprašanja pokojninske zakonodaje pojasnujem, da trenutno poteka aktivna komunikacija znotraj koalicije. Sam pa sem večkrat že izpostavil, da se bom... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Gjerkeš. Gospod Pukšič, želite še dodaten odgovor? Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, gospod minister ter ostali prisotni predstavniki Vlade! Že iz vljudnosti do ministra, da bo lahko svoj odgovor vsaj do konca povedal, ker mu je zmanjkalo časa, bom dal to možnost in priložnost z dodatnim vprašanjem. Gospod minister, petega javnega razpisa ni bilo. To je dejstvo. Leto 2009 je za nami. Investicije drugo leto, če bi peti javni razpis bil izveden, ne bodo potekale, rekli ste, da šele v začetku prihodnjega leta. Rad bi slišal, ali je to januar, ali prva četrtina, ali prva polovica začetka prihodnjega leta.

Drugič. Razpis, ki bo potem, ampak tega pa res nisem dobro slišal, za tisti zadnji del, 12 do 13 in ostanek. Na kakšen način mislite to urediti?

Namreč dejstvo je, da občine z manjšimi proračuni ne bodo mogle več kandidirati, ker ne bodo sposobne same zagotavljati

velikega deleža, namreč projekt mora biti vreden najmanj 400.000 evrov in s tem lahko pade celoten projekt v posameznih občinah od leta 2007 naprej in povračila iz evropskih skladov tega v proračunu Republike Slovenije ne bo.

Dejstvo pa je, glede na to, da ste sami navedli štiri, pet razlogov, zakaj razpisa ni bilo, pa tudi podvprašanje, gospod minister: Kaj se dogaja v Vladi, ko lahko državna sekretarka Andreja Jerina dela nekaj izven tistega, kar se dogovorite na ministrstvu? In tudi sam ste na takšen njen nastop ostro reagirali.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Bom kratek. Napovedal sem večkrat, da bo peti javni razpis, poimenovanje tega inštrumenta moramo še definirati, januarja.

Glede vprašanja, kako ravnati, bomo izdelali navodilo oziroma smo ga že, da imajo absolutno prednost zaključeni projekti, ki so že pripravljene. V tem konceptu bodo v okviru teh 203 milijonov evrov imeli takšni projekti prednost, medtem ko ostanek, torej ta indikativna vsota in ostanek prvih, potem petih javnih razpisov, bo razpisan v okviru šestega javnega razpisa, ki ga tudi že pripravljamo in bo, ko bomo definirali cilje operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov z izvedbenimi načrti, tudi razpisan.

Glede tretjega vprašanja. Andreja Jerina ni na službi Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ampak na SVREZ-u. Je pa res, da smo tisto zadevo ravno okoli petega javnega razpisa morali urejati preko Bruslja in ne v lastni hiši. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Izvolite, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod minister. Ker v lastnih hišah lahko urejate, ker pa smo tukaj v Državnem zboru vas mi postavili in tudi mi vas tukaj odpokličemo, glede na to, da ste sami zapisali, da v tem primeru Andreja Jerina, seveda ne bom citiral vsega, kar ja zapisano v dopisu, tudi osebno odgovarja in bo zablokirala na ta način aktivnosti, za katere se prizadevate in katere ste skupaj z direktorjem Direktorata za razvoj uskladili 23. oktobra, in ko je bilo podpisano, je ona po telefonskem pogovoru vse skupaj zablokirala, bom v skladu s poslovnikom predlagal, da opravimo razpravo o tem v Državnem zboru. Poleg tega pa tudi zato, ker enostavno je nemogoče, da občine, ki imajo končane projekte, kjer bi lahko izpeljale gradbena dovoljenja, ker je v regijah so sredstva razdeljena, in če jih razpišete 200 milijonov ne pa 300, toliko, kolikor jih je na razpolago, znotraj regij ne morejo posamične občine preko svetov regij, katerih člani so župani občin, pridobiti sredstev za celoten projekt, čeprav so si

znotraj regij, regijski razvoj in na svetu regij razdelili najprej ključ, potem pa tudi višino sredstev, na kakšen način in koliko sredstev bo katera od občin lahko koristila.

In glede na to, da je to tako pomembna materija, govorimo o približno 300 milijonih evrih regionalnega razvoja, danes tudi tistih 300 pa 450 projektov, ki tečejo, bremenijo državni proračun, zahtevkov za povračilo iz Evropske unije pa še niste poslali, zaradi teh strahovitih nesoglasij znotraj Vlade. Eden izmed razlog je bil tudi odstop prejšnje ministrice, ker enostavno tega ni preživela, zato vam bomo pomagali razjasniti to problematiko tukaj v Državnem zboru in tudi komu povedati, da bo verjetno predsednik Vlade moral razmisliti o kakšni zamenjavi.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Če sem vas prav razumel, gospod Pukšič, ste predlagali obravnavo. Zato bo o predlogu poslanca gospoda Pukšiča da Državni zbor opravi razpravo o odgovoru ministra dr. Gjerkeša. Glasovanje jutri, v torek, 15. decembra, v okviru glasovanj.

Minister za zdravje Borut Miklavčič bo odgovarjal na vprašanje gospoda Ivana Grilla v zvezi s tožbo Rdečega križa Slovenije proti Republiki Sloveniji. Izvolite, gospod minister.

BORUT MIKLAVČIČ: Hvala lepa za vprašanje. Jaz bi bil v odgovoru lahko zelo kratek. Tožba Rdečega križa zoper ministrstvo oziroma zoper državo je bila vložena 28. 2. 2006. Rdeči križ Slovenije je takrat vodil kot predsednik dr. Janez Remškar. Za dr. Janezom Remškarjem sem vodenje Rdečega križa prevzel sam. Spor je na sodišču in je predvidena poravnava. Ministrstvo za zdravje je v celotni zadevi pooblastilo in prepustilo v reševanje tega spora pravobranilstvo Republike Slovenije, glede na to, da sva bila dva prejšnja predsednika v Rdečem križu in sva lahko iz tega razloga morda neobjektivna ali se težko odločava. Se pravi, zadeva je v postopku poravnave, poravnavo vodi državno pravobranilstvo in niti dr. Remškar, niti jaz, niti ministrstvo pri tej poravnavi ne sodeluje.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Miklavčič bo odgovarjal na vprašanje gospe mag. Julijane Bizjak Mlakar v zvezi z upravnimi nadzori. Izvolite, gospod minister.

BORUT MIKLAVČIČ: V uvodnem besedilu k osnutku zakona je opisano stanje glede organiziranosti javne zdravstvene dejavnosti, ki je posledica različnih dejavnikov razvoja v zadnjih sedemnajstih letih. Torej v času po letu 1992, ko je bil sprejet sedaj veljavni zakon o zdravstveni dejavnosti. Teh ministrstvo ne more odpraviti čez noč, ker so potrebne sistemske spremembe oziroma nov zakon o zdravstveni dejavnosti.

Zakon o zdravstveni dejavnosti, ki je bil sprejet leta 1992, je omogočil opravljanje zasebne zdravstvene dejavnosti in v zvezi s tem predpisal določene pogoje, vendar je v marsičem bil tudi nedorečen, kar še zlasti velja za zakonska določila o podeljevanju koncesij in sploh o vlogi in pomenu zasebne zdravstvene dejavnosti v odnosu do javne. Nova zakonodaja je leta 1992 omogočila zasebno iniciativo in prakso, ne da bi določila, kako naj se ta umesti v celotni sistem zdravstvenega varstva pri nas. Glede na pomanjkanje izkušenj s podeljevanjem koncesij v občinah, ohlapno zakonsko ureditev in odsotnost strategije razvoja in meril za določitev mreže javne zdravstvene dejavnosti, je podeljevanje koncesij potekalo precej nesistemske in nenadzorovano. Dodati je treba še dejstvo, da je nekaj let po tranziciji na splošno v Sloveniji bilo med mnogimi politiki in ekonomisti prisotno prepričanje, da je privatizacija zdravstvene dejavnosti izhod iz finančnih in organizacijskih težav, zaradi česar so podeljevanje koncesij dojemali tudi z zornega kota takšnih razmišljanj. Prav tako je v določenem času prevladovalo mnenje, da so zdravstveni domovi preživeli in da jih ne rabimo več, ker vso njihovo dejavnost lahko prevzamejo koncesionarji.

Glede na sedanjo situacijo je mnenje ministrstva, da upravni nadzori, ki bi jih v tej zatečeni situaciji izvedlo, ni ukrep, ki bi lahko bistveno pripomogel k izboljšanju stanja. Dejstvo je namreč, da občine s podeljevanjem koncesij niso kršile zakona, pač pa je nastala škoda z razpadom zdravstvenih domov. Nobenega mehanizma ni, da bi ministrstvo koncesijo odvzelo in zdravnika poslalo nazaj v zdravstveni dom. V zadnjem letu dni je ministrstvo opravilo 11 upravnih nadzorov. Vsi upravni nadzori so bili opravljeni v smislu preverjanja zakonitosti delovanja javnih zdravstvenih zavodov. Pri tem so se komisije, ki so upravni nadzor opravljale, osredotočile predvsem na preverjanje skladnosti notranjih aktov v zavodih z veljavno zakonodajo in hkrati z dejanskim stanjem v zavodu, organizacijo dežurne službe, akt o sistemizaciji, prevedbe plač v nov plačni sistem, razpisne postopke, sklepanje in izvajanje pogodb z zunanjimi sodelavci in tako dalje.

Glede vašega vprašanja v zvezi z ukrepi za preprečevanje novih kršitev in popravo stanja na področju /opozorilni znak za konec/ zasebne zdravstvene dejavnosti in koncesij ter nadurnega dela ter podjemnih pogodb zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev pojasnujemo, da je ministrstvo večkrat z dopisi, pa tudi neposredno na sestankih opozorilo na... /Izklop mikrofona./

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod minister. Gospa mag. Bizjakova, želite dopolnitev odgovora?

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa. Prosila bi za dopolnitev odgovora. Na 10. seji Državnega zbora je gospod

minister na moje poslansko vprašanje potrdil obstoj kršitve zakona, ki se nanašajo tako na razgrajevanje zdravstvenih domov zaradi podeljenih koncesij kot tudi na zlorabe javnih sredstev, časa in kadra v javnem zdravstvu v korist zasebnih zaslužkov izvajalcev zdravstvenih storitev. Vmes so bile takšne kršitve, kot so, da delajo brez dovoljenja, kršijo zakone, naštetih so bili ti zakoni: o delovnem času in drugi zakoni. Potrjene so bile kršitve številnih zakonov, ki so posledica mešanja javne in zasebne zdravstvene dejavnosti. Glede opravljanja pooblastil upravnega nadzora pa je gospod minister povedal, da nima znanja, da bi te nadzore opravil oziroma da ne ve, kaj lahko glede nezakonnosti stori.

Od tedaj je minilo dva meseca, upam, da se je med tem časom naredil korak naprej. Kljub temu pa dejansko nismo izvedeli, da bi se karkoli na tem področju naredilo, ker tam so nezakonnosti konkretno navedene. Dejansko po uradni dolžnosti je minister dolžan ukrepati, gre za varovanje zdravja prebivalstva, gre za varovanje javnega interesa in končno gre tudi za vprašanja pravne države.

Skrbi me, ker v predlogu novega zakona o zdravstveni dejavnosti se legalizira sedanja nezakonita razgradnja zdravstvenih domov, in se legalizira tudi mešanje javnega in zasebnega v korist zasebnega in v škodo javnega.

Zanima me, če je morda tudi to razlog, da kljub nezakonnostim, ki so bile znane, do sedaj še ni bilo nobenih ukrepov, ne proti zdravnikom, ne proti drugim kršilcem. Dejansko mislim, da gre za napačni signal javnosti, da je zdravnikom in drugim kršiteljem zakona v.../Opozorilni znak za konec razprave./

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: V tem trenutku v Sloveniji nimamo nobenega izvajalca zdravstvene dejavnosti, ki za to nima delovnega dovoljenja. Eden je zdravstveni dom in eden je koncesionar, ki je pridobil koncesijo. 33 zdravstvenih domov v Sloveniji ne izpolnjuje pogojev, ki jih določa stari zakon. Jaz ne morem v nobeno občino, v Državnem zboru imate veliko županov, pojdite do županov. Kako naj jaz grem v občino in naj koncesionarje, ki imajo veljavno pogodbo, ki veljavno delajo, spravim nazaj v zdravstveni dom. Ne morem, zato delamo nov zakon in bomo prišli pred Državni zbor z novim zakonom. Delajo vsi z dovoljenjem, predvsem nadziramo tam, kjer prihaja do napak v strokovnem delu, ali nadziramo tam, kjer prihaja do napačnega zaračunavanja storitev plačnikom, obveznemu in prostovoljnemu zavarovanju. Zdravstveni dom, ki je bil raznešen, jaz ne morem spraviti nazaj. Če pa vi veste, spoštovana poslanka, kako naj to naredim, si bom vzel čas in vas prosim, če mi pri tem pomagate. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ker je minister za šolstvo in šport gospod dr. Igor Lukšič upravičeno odsoten, bo na poslansko vprašanje Zvonka Laha, ki mu ga je postavil na prejšnji seji, odgovarjal na naslednji seji.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev. Ministru za gospodarstvo bo postavil poslansko vprašanje gospod Miro Petek. Izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Najprej bi rad pohvalil ministra za gospodarstvo dr. Mateja Lahovnika, da je dobila Slovenija agencijo ACER, kar je lep dosežek tudi z njegove strani. Gre za ugledno institucijo in se v Sloveniji obetajo res dobra delovna mesta. In to je res pomemben dosežek posebej v luči tega, da lahko danes v tej vladi govorimo na eni strani o njeni pregovorni nesposobnosti, na drugi strani pa res o njeni patološki narcisoidnosti. Gospod Lahovnik, čestitke.

In zdaj k vprašanju. V zadnjem mesecu se je eskaliralo dogajanje v slovenjgraškem Preventu, ko se lastniki, ki so v precej čudnih okoliščinah prišli do lastništva, seveda nekoč družbenega lastništva, in posledično do velikega bogastva, se med sabo ne morejo dogovoriti, kdo bi imel več in pri tem podjetje nezadržno drvi proti dnu. Ogrožena je stotina delovnih mest ne samo na Koroškem, temveč širom po Sloveniji. Meni je jasno, da gre tu za zasebno podjetje. Dobro vem, da tu država nima nekega velikega vpliva ali moči. To moč je imela v preteklosti, ko se je v Sloveniji razpaslo neko čudno lastninjenje. Takratna politika tej ekonomski eliti sumljivega porekla žal ni stopila na prste in je bila vseskozi nedotakljiva. Ob najbolj črnem scenariju se tudi na Koroškem lahko ponovi zgodba Mure in Koroško lahko čaka usoda Pomurja. Koroška pa je že danes v velikih razvojnih tegobah, ki se samo še zaostrejejo. Zaposlene delavke in delavci niso krivi, da je prišlo do tako nepreglednega, nepoštenega, velikokrat tudi zelo sumljivega lastninjenja podjetij, toda danes plačujejo glede tega najvišjo ceno. Zaposleni v Preventu so včasih delali tudi do 12 ur in v poletnih vročinah so velikokrat pristali v bolnišnici zaradi nezavesti.

Spoštovani minister, razmere na Koroškem, v Beli krajini in še kje so precej zaostrene. Na Vlado ste že dobili predlog interventnega zakona iz Bele krajine, podoben zakonu o razvojni podpori Pomurju.

Sprašujem vas:

Ali je Vlada pripravljena na to, če bo v kratkem v Sloveniji še kakšno okolje, še kakšna regija .../Opozorilni znak za konec razprave./... doživela podoben gospodarski zlom, ali tudi za te regije pripravljate podoben zakon, kot za Pomurje? Ali boste te težave poskušali reševati s kakšnimi drugimi ukrepi?

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod minister, prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec Miro Petek sprašuje o zelo aktualni zadevi, ki se nanaša neposredno na Prevent, posredno pa pravzaprav na celotno gospodarsko situacijo na Koroškem. V celoti se strinjam z vami, da je situacija v Preventu resna. Žal, država, ali pa na srečo - kakorkoli se obrne, tam ni lastnica, je pa res, da so delavke in delavci talci neodgovornega ravnanja obeh lastnikov, posebej večinskega lastnika, ki ima tukaj škarje in platno, da zadeve premakne naprej, pa se očitno stvari ne zgodijo. In Prevent danes ni toliko v krizi zaradi krize same, kot pa zaradi nerazrešenih odnosov med lastnikoma. Glede situacije, ki je dejansko precej resna, drži, da je ogroženih praktično 1300 delovnih mest in da je veliko večino delovnih mest mogoče rešiti, če bo prišlo do ustreznega dogovora in se bo še naprej zagotavljal ustrezen obseg poslov s strani naročnikov, kar je mogoče, če se odnosi med lastnikoma razrešijo.

Glede širšega vprašanja, kaj to pravzaprav pomeni za Koroško oziroma ali Vlada razmišlja o podobnem zakonu, drži, kot pravilno ugotavljate, da je prišla tudi iz Bele krajine podobna pobuda, da bi se pripravil poseben zakon o spodbujanju razvoja Bele krajine, kot je bilo to pripravljeno za Pomurje. Enako vprašanje se zdaj pojavlja tudi v tem primeru oziroma ga izpostavljate.

Moram reči, da samo vprašanje priprave zakona spada v resor Ministrstva za lokalno samoupravo oziroma ministra Gjerkeša, tako da lahko povem svoje mnenje. Jaz menim, da se je treba teh vprašanj lotiti tudi na ostalih področjih celovito, v okviru krovnega zakona. Glede na to, da je bil v enem primeru že uporabljen posebni zakon, je seveda legitimna pravica tudi ostalih delov, da pričakujejo, da če pride do podobnega razvoja dogodkov, da se tudi njih enako obravnava. S tega vidika seveda Koroška ne more biti izjema oziroma biti v slabšem položaju, kot so nekateri drugi deli. Verjamem, da je potrebno področja, ki zaostajajo za povprečjem Republike Slovenije, in Pomurje je dejansko najmanj razvito, potem je praktično Bela krajina potem pa tudi že Koroška precej razvojno zaostaja, spodbujati bodisi sistemsko preko krovnega zakona ali pa s posebnim zakonom, kot je bil to primer Pomurja. Kakšna bo končna odločitev Vlade oziroma resornega ministrstva, jaz v tem trenutku težko napovem. Se pa strinjam, da je treba z dodatnimi regionalnimi spodbudami zagotoviti razvoj tega področja, še posebej, ker dejansko na razmere v podobnih družbah, kot je Prevent, ne moremo vplivati, čeprav sem tudi sam, moram reči, opravił pogovore pravzaprav z vsemi ključnimi akterji te zgodbe. Rezultat oziroma vzroki so pa natanko takšni, kot jih opisujete. Dejansko je to po eni strani rezultat načina lastninjenja v Sloveniji, do katerega je prišlo, ko smo v družbo dobili določene lastnike, ki tej

vlogi niso bili kos oziroma so se v procesu privatizacije znašli, kasneje pa niso zagotovili ustreznega razvoja družbi in smo sedaj pravzaprav v situaciji, ko eno največjih podjetij ne samo na Koroškem, pač pa tudi v Sloveniji, nima niti ustrezne lastniške strukture niti ustreznega razvojnega modela. Sam osebno pričakujem, da glede na situacijo in velik pomen, ki ga ima Prevent za Koroško, pa tudi Slovenj Gradec, da bodo lastniki vendarle zmogli priti do ustrezne rešitve, ker sedanja situacija je res na nek način nevzdržna, kjer imamo situacijo, da največji lastnik prejema milijonske ponudbe o evrih, glede prodaje svojega deleža, pa se za to ne odloči. In smo v situaciji, ko sam ne ponudi neke razvojne rešitve, 1300 delavk in delavcev je pa pravzaprav ujetnikov tega. Pričakujem, da bodo tudi lastniki v tem konkretnem primeru opravili svoje delo. .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

MIRO PETEK: Minister, hvala za vaš odgovor. Veseli me, da ste se okrog tega problema tudi sami toliko angažirali. Predsednik vlade Borut Pahor je nedavno kot svoj velik dosežek v prihodnjem letu napovedal poraz brezposelnosti. Od današnjih 95 tisoč, 100 tisoč, na 120 tisoč brezposelnih. Na Koroškem pa je v njegovem času v posameznih občinah brezposelnost narasla za 50 do 60%. In seveda na Koroškem se te njegove napovedi o 120 tisoč brezposelnih enostavno ne veselimo, se ne moremo veseliti. Minister vi se boste spomnili. Koroška je v začetku 90 let že reševala svoje probleme s pomočjo države. Reševanje železarstva je bilo zelo trdo za zaposlene in tudi za državo. Za državo je bilo predvsem zelo drago, toda splačalo se je.

V tem času, ko je država reševala jeklarstvo na Koroškem oziroma nasploh v Sloveniji, je v Mislinjski dolini rastel Prevent. Spomnite se Jože Kozmus, Janko Zakeršnik so dobili najvišja priznanja Gospodarske zbornice Slovenije. Gospodu Janku Zakeršniku je ob podelitvi leta 2001 roko stiskal gospod Milan Kučan. Dva dni zatem je bil atentat na mene. Samo mimogrede. Za Koroško so danes pomembna vsa delovna mesta, tudi šivanje, čeprav je to delo s precej nizko dodano vrednostjo, vendar je boljše kot nič. Zato vas sprašujem:

Kako boste ločili pomembno razliko, to je, da s pomočjo države oziroma državnih bank ne boste reševali tajkunov, temveč da boste poskušali rešiti delovna mesta? Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: V tem konkretnem primeru Preventa je stanje natanko takšno, kot ste ga opisali. Drži, da večinski lastnik ravna tako, kot ste navedli in ravno v tem je problem. Pričakujem, da bo pokazal toliko tudi družbene odgovornosti, da bo sam prispeval k temu, da pride do dogovora. Mi imamo

situacijo, kjer imamo dva lastnika, ki praktično ne komunicirata med seboj. Oba sta zelo premožna in pravzaprav v tej zgodbi veliko ne tvegata in tudi nič ne izgubita. V preteklih letih so trije največji lastniki iz Preventa veliko denarnega toka že preusmerili v celo vrsto drugih naložb. Iz tega naslova so si tudi temeljito finančno opomogli. Danes so pravzaprav delavke in delavci tisti, ki v celoti največ tvegajo in tudi zato je prišlo do spontane stavke, ker so izvršni direktorji in zaposleni ocenili, da tako ne gre več naprej. Menim, da v nobenem primeru, ko govorimo o Preventu, država, tudi če bi imela lastniški delež, ne bi smela reševati lastnikov. Lastniki so si v preteklih letih že dobro opomogli na račun ustvarjenih denarnih tokov. Tisto, kar ostaja v Preventu in je mogoče rešiti, je v vsakem primeru tudi po zagotovilih največjega kupca 800 do 900 delovnih mest, ob pogoju, da pride med lastnikoma do dogovora. Tudi v tem primeru gre za dejstvo, da se bomo soočili z določenim številom presežnih delovnih mest, posebej na posameznih območjih, kjer se že napoveduje povečanje brezposelnosti. Tudi iz tega naslova je vaše vprašanje še kako upravičeno, ker to, kar je Mura pomenila, recimo, za območje Murske Sobote, pomeni nek drug stečaj ali pa stečaj enega izmed obratov Preventa za neko drugo mesto na Koroškem. Zdaj ne želim predvidevati, kaj se bo zgodilo, in po nepotrebnem strašiti, seveda pa moramo biti realni. In kot sem dejal, se v celoti zavedamo, da je pravzaprav po scenariju, ki je optimističen, mogoče zagotoviti 800 do 900 delovnih mest. Smo v situaciji, ko še za ta scenarij potrebujemo normalno družbeno odgovorno obnašanje tako večinskega kot drugega lastnika. Ali bo do tega prišlo, verjamem, da se bo v naslednjih dneh to vendarle zgodilo, ker si težko predstavljam, kako bodo ljudje, ki so se na račun Preventa kot lastniki dobro opomogli, živeli še naprej na tem območju, če sami ne bodo pokazali... /Izklop mikrofona./

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod minister. Izvolite, gospod Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Spoštovani minister, z odgovorom sem zadovoljen. Kljub vsemu pa bi poslance pozval, da jutri podprejo predlog za razpravo o odgovoru ministra Lahovnika. Odprimo si možnost, da o tej problematiki poglobljeno in z malo več časa spregovorimo, ker gre za izjemno velik problem in gospod Lahovnik to dobro ve, dobro pozna zadeve tudi njegova kolegica Irma Pavlinič Krebs. In mislim, da bi vsem nam koristilo, če bi o tem spregovorili na seji Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. O predlogu poslanca gospoda Petka bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 15. decembra 2009, v okviru glasovanj.

Gospod Jerovšek, proceduralno.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Želel bi vprašati, ali sta Poslanski skupini Zares in LDS izstopili iz Vlade, ker bojkotirata tudi nastop njihovega ministra. Vem, da se je gospod minister opredelil proti političnim igricam svoje poslanske skupine in koalicije, da je razjezil svojo poslansko skupino, vendar bi kljub temu to vprašanje želel...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Jerovšek...

JOŽEF JEROVŠEK: ... razjasniti, ali sta ti dve stranki, ki bojkotirata delo parlamenta brez napovedi, še v vladni koaliciji, ker smo drugače soočeni z resno vladno krizo v tej državi in to je zelo pomembno vprašanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Jerovšek. Naredil bom tako, kot da nisem slišal ničesar. To je bila zloraba proceduralnega vprašanja. Prej sem narobe razumel, gospod Petek, o vašem predlogu ne bo razprave, kajne? Ste tako želeli? Pohvalili ste odgovor gospoda ministra in zato sem smatral, da ne vztrajate pri tem. Bi pa prosil tudi ostale razpravljavce, tudi v dveh primerih sedaj se je zgodilo, da sem vprašal, ali želite tudi razpravo, ker ni bilo popolnoma jasno, ali ja ali ne. Tukaj v tem primeru skoraj ne bi bilo razprave in je ni. Hvala. Gospod Silven Majhenič bo postavil vprašanje ministru za okolje in prostor, ki je danes opravičeno odsoten. Želite kljub temu postaviti vprašanje? Ja, izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo gospod predsedujoči. Izvajanje programov pilotnih ukrepov za zmanjšanje onesnaževanje pitne vode v mariborski regiji za obdobje 2007, 2010 je sicer dobro zastavljen program za čistejšo pitno vodo na tem območju, ki prinaša kar nekaj ukrepov, ki pa se tičejo predvsem živečega prebivalstva na tem občutljivem področju, še posebej tisti, ki se ukvarjajo že desetletja z intenzivnim kmetovanjem. Teh pa je na tem območju več kot 1.000 in samo v Dobrovcih, ki so v občini Miklavž na Dravskem polju, je 28 družin, ki kmetujejo, sedaj v negotovosti, čeprav so te kmetije na tem področju že več generacij in si skozi desetletja služijo kruh le s kmetovanjem. Seveda takšni ukrepi, ki spravljajo kmete v negotovost, ne smejo ostati neopaženi s strani države in prepuščeni v milost in nemilost občine Miklavž na Dravskem polju.

Na osnovi uredbe, ki je začela veljati 1. 1. 2008 za območja v prvem, drugem in tretjem vodovarstvenem območju, bi lahko inšpekcijske službe začele delovati že v prejšnjem letu, vendar ni tako, saj država ni poskrbela, da bi kmetje, ki želijo kmetovati, še naprej bili deležni pomoči, ki bi omogočala kmetovanje na sprejemljivejši način ter bi omogočili socialno-ekonomskega vidika sprejemljivejše rešitve. Težko je

to oceniti kaj pomeni vse to za izboljšanje pitne vode, ko pa vemo, da v Dobrovcih vrednosti nitratov še naraščajo, sanacija le-teh pa je dolgotrajna in traja najmanj 5 let.

Seveda me zanima: Zakaj država že do sedaj ni poskrbela za prestrukturiranje teh kmetij, ki so odvisne od kmetovanja, jim pomagala preiti na sprejemljivejši način kmetovanja, s tem bi prispevala takoj k učinkovitejšemu preprečevanju onesnaževanju podtalnice, ampak je začela z ukrepi, ki pa seveda sledijo zakonu?

Datum 1. 1. 2011 prinaša zakonsko prepoved gnojenja z organskimi gnojili in pesticidi, zato je osveščanje, informiranje različnih ciljnih javnosti na pilotnem območju nujno v vključevanju v posamezne faze projekta. Prestrukturiranje kmetijskih gospodarstev, priprava modelnih opcij, različnih vrst kmetijskega gospodarjenja na podlagi dejanskih podatkov je nujna in je potrebna takoj. Če hočemo slediti zakonskim določbam in ukrepom, ki kot vidimo, so zastavljeni na osnovah, ki le z doslednim izvajanjem zagotavljajo rezultate, ki so bili zastavljeni glede na pravni red v Sloveniji in s posebnim poudarkom na spremembah, ki jih prinaša revidirana Direktiva za pitno vodo, upošteva dejstvo, da je pravni red Evropske unije hkrati pravni red Slovenije in temu ustrezno zavezujoč za državo Slovenijo. Lokalna skupnost je zavezana zagotavljati količinsko in kakovostno ustrezno pitno vodo, zato je prav, da je prispevek za čistejšo vodo v vseh lokalnih skupnostih, ki ležijo na geografskem območju sistema vodovoda.

Zato sprašujem: Ali je problem kmetov, ki kmetujejo na vodovarstvenem območju, le problem občine, kjer ti kmetujejo ali živijo, ali vseh... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite pismeni odgovor, v redu.

Gospod Bojan bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, ministrice in ostali ministri, kolegice in kolegi! V zvezi s poslanskim vprašanjem, ki je prav tako kot eno izmed prejšnjih tudi tesno povezano z usodo ljudi, ki živijo na Koroškem pa še kje drugje v Sloveniji, bi sicer lahko zastavil vprašanje na način, da bi ministra vprašal, ali je poiskal odgovore na vprašanja, ki jih je v prejšnjem mandatu postavil predsedniku Vlade v zvezi s prodajo Slovenske industrije jekla. Ker pa je verjetno treba o tem reči kaj več, naj na kratko predstavim težavo, o kateri želim, da minister spregovori in pove svoje mnenje.

Kot je znano, je Vlada prodala večinski delež Slovenske industrije jekla, in to za 105 milijonov evrov. Gre za 55%, kot je bilo takrat razbrano, lastniškega deleža. To je približno toliko, kot je bil takrat, dve leti nazaj, denarni

tok v tem podjetju. Poleg tega je to ceno kupec plačal s pomočjo kreditov, najetih pri slovenski banki, za garancijo pa so bile vložene delnice Slovenske industrije jekla. Zanimivo je bilo takrat tudi to, da smo govorili o 105 milijonih evrov, na spletni strani kupca pa je takrat bila številka 300 milijonov evrov. Razlika je torej bila očitna. Res pa je, da je ta podatek kaj kmalu potem, ko se je o tem spregovorilo tudi v Državnem zboru, izginil s spletne strani.

Pri vsem tem me zanima predvsem usoda malih delničarjev, ki opozarjajo, da so bili pri tej prodaji izigrani in iščejo rešitev na sodišču. Vendar zaenkrat pri tem seveda niso najbolj uspešni. Od vseh nas, ki pa smo na te težave opozarjali v prejšnjem mandatu, pa seveda naslavlja vprašanje, ali smo pripravljeni v tem mandatu, ko upravljamo z državo, odgovoriti na njihova zastavljena vprašanja. Ministru se za odgovor zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa.

To problematiko res poznam relativno dobro. Drži, da je šlo za prodajo 55,35% deleža kapitalske naložbe Republike Slovenije v Slovenski industriji jekla. V skladu s sprejetim vladnim programom prodaje, ki je opredeljeval predmet prodaje, cilje in metode prodaje, ta prodaja je sicer potekala v skladu z 2. členom Zakona o privatizaciji slovenskih železarn in na podlagi mednarodne objave javnega zbiranja ponudb. Prejšnja vlada je potem potrdila izbor najugodnejšega ponudnika, ki je bila družba Dilon d.o.o. za katero je bil garant družba Koks.

In treba je vedeti, da na podlagi podpisane pogodbe med kupcem, družbe Dilon, garantom in Republiko Slovenijo je mogoče ugotavljati tudi izvajanje pogodbenih zavez kupca, kar se redno letno spremlja na podlagi pisnih poročil kupca, ki se bodo dokončno preverila v drugi polovici leta 2010. Do sedaj ni bilo ugotovljeno, da prihaja do vsebinskih nepravilnosti pri izvajanju pogodbenih zavez. Kar se tiče pa samega postopka prodaje, pa je bil ta izveden in nanj ne moremo vplivati, tudi ga ne moremo za nazaj razveljaviti.

Glede tožbe malih delničarjev. Ta tožba je na sodišču. Dejstvo je, da so mali delničarji imeli možnost, tako kot tudi vsi ostali delničarji, tisti ki so sprejeli ponudbo, sprejeti tisto ceno, po kateri je prodala država. Del malih delničarjev je to sprejel, mislim, da predvsem na območju Jesenic, del se pa za to ni odločil, tisi na območju Koroške in so se odločili za tožbo. Ta tožba še traja. Kakšen bo rezultat, je težko predvideti. Pravne službe na ministrstvu zagotavljajo, da je bil postopek takšen, da pritožniki možnosti za uspeh tožbe sicer nimajo. Moram reči, da v osnovi mi lahko zdaj lahko razpravljamo o načinu privatizacije, ali bi bilo bolje prodati vsako posamezno hčerinsko družbo posebej, ampak prejšnja vlada

se je pač odločila, da bo to privatizacijo izvedla preko Holdinga Slovenske industrije jekla, in je pač prodala delež v holdingu. Iz tega naslova pa je potem prišlo tudi do možnosti, da mali delničarji prodajo svoje deleže. Ali bi dobili več, če bi prodajali vsako hčerinsko družbo posebej, ali tako, kot so prodajali holding, kot celoto, o tem obstajajo različne ocene. Tudi podatki glede denarnega toka, ki ste jih navedli, slej ko prej držijo. Sedanja vlada ne more oziroma nima pristojnosti, da bi razveljavila postopek za nazaj. Če pa govorimo o pravicah posamezne skupine delničarjev, pa trenutno nimamo nikakršne pravne podlage, da bi lahko država, recimo, delničarjem, ki niso sprejeli ponudbe s strani tujega prevzemnika, zdaj sama od njih kupila, denimo, po neki višji ceni ali pa pokrila razliko v ceni, za katero menijo, da so upravičeni. Ponudba tujega prevzemnika je bila takšna, kakršna je bila, nekateri so jo sprejeli, drugi ne. Ti so pač ostali v družbi in imajo še naprej svoje lastniške deleže. V tem trenutku pa pravne podlage, da bi jim karkoli izplačali, nimamo. In bi tudi ravnali diskriminatorno do ostalih delničarjev, ki so pa to ponudbo sprejeli. Drži, da so obstajale tudi zakonske pobude, ampak, kot sem dejal, problem teh pobud je, da po eni strani tečejo postopki na sodišču in je verjetno prav, da v končni fazi zdaj vidimo, kakšen bo rezultat teh tožb na sodišču in ali se bo sodišče odločilo, da so upravičeni do kakršnegakoli nadomestila. Še enkrat pa poudarjam, da pravniki na Ministrstvu za gospodarstvo ugotavljajo, da ne. Težko pa posežemo za nazaj v postopek privatizacije, ki se je zgodila v prejšnjem mandatu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Kontič, prosim.

BOJAN KONTIČ: Seveda se, minister, z vami strinjam glede tega, da je nemogoče poseči v dogodke, ki so se zgodili toliko let nazaj. Ampak v tej pogodbi, ki je bila podpisana, je bilo tudi zapisano, da se dobiček prvih treh let vlaga v razvoj te družbe.

Pa me zanima: Ali imamo pregled nad tem, ali je bil dobiček vložen v razvoj te družbe?

In ko govorimo o sodni poti in napovedih Ministrstva za gospodarstvo, da je izid tožbe vprašljiv, oziroma da ni vprašljiv, da jo bodo pritožniki izgubili, me zanima: Zakaj Ministrstvo za gospodarstvo nasprotuje sodnemu sklepu o predložitvi prodajne pogodbe in delniškega sporazuma v tem sporu?

Če je to res, na kar me opozarjajo mali delničarji, potem je seveda veliko razlogov tudi za to, da v Državnem zboru resno razmislimo o preiskovalni komisiji, ki bi pregledala takratno odločanje in ravnanje političnih funkcionarjev in se tudi opredelila do njihove odgovornosti v tem postopku.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala, gospod minister.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Tudi sam sem želel doseči, da bi bila ta pogodba javna, ker gre za prodajo državnega premoženja. Vendar je v pogodbi klavzula, da je pogoj, da se razkrijejo vsi detajli kupoprodajne pogodbe, soglasje tudi druge pogodbene strani, to je pa kupca, ki je pa ni dal, tudi ko je bil zanjo zaprošen. Nekako vztrajajo, da gre za pogodbeno skrivnost. Mislím, da je bila v prejšnjem mandatu pogodba na razpolago Državnemu zboru, da je bila dana na vpogled. Sam bi se strinjal, da bi bila pravzaprav objavljena v vseh tistih detajlih, vendar če jo razkrijemo sami, brez soglasja druge pogodbene strani, tvegamo tožbo z njihove strani. Te odgovornosti ne morem prevzeti, ker lahko ti zneski dosežejo precejšnjo višino. Se pa načeloma strinjam. Kar se tiče Ministrstva za gospodarstvo, bomo še poskušali doseči s kupcem, da se ta pogodba razkrije, tako da bi javnost v končni fazi upravičeno dobila uvid v vse elemente te pogodbe.

Kar se tiče samega investicijskega ciklusa, skrbniki pogodb na Ministrstvu za gospodarstvo zagotavljajo, da se investicijski cikel za enkrat odvija v skladu z načrti. V letošnjem letu je bila odprta ena izmed večjih investicij na Ravnah - mislim da je šlo za okrog 15 milijonov evrov vredno naložbo, ampak številko dejansko zelo na pamet po spominu navajam. Tako zaenkrat ni nobenega vsebinskega razloga za to, da bi zahtevali kakršnokoli razveljavitev pogodbe oziroma plačilo penalov.

Kar se pa same pogodbe tiče, pa je tako, kot sem dejal, tudi sam bi najraje videl, da bi jo lahko objavili, vendar sama objava brez dovoljenja druge pogodbene strani je tveganje. Če to naredimo, se lahko soočimo s tožbo, to pa pomeni potencialno določene odškodnine z argumentom, češ, da smo razkrili poslovno skrivnost in podobno. Brez privolitve tega ne moremo narediti. Seveda pa, če bi Državni zbor, tako kot v prejšnjem mandatu zahteval, mislim, da vsaj večji del teh pogodb oziroma skoraj vsa je bila na razpolago v Državnem zboru, da smo si jo lahko takrat pogledali.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Rado Likar bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, ki je danes odsoten.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav ministricam in ministrom Vlade, spoštovane kolegice in kolegi! Glede na to, da je gospod minister odsoten, pričakujem, da bo ustni odgovor dal na prihodnji seji.

V rebalansu poslovnega in finančnega načrta Stanovanjskega sklada Republike Slovenije se vse skladove dejavnosti krčijo, stroški in predvsem plače uradnikov na skladu pa naraščajo, tako da so se v rebalansu prihodki sklada zmanjšali z 81,5% na 23,8 milijona evrov, stanovanjska

posojila so se zmanjšala kar za 98% na samo 0,9 milijona evrov, sredstva za neprofitna stanovanja so se znižala za 37%, na 4,7 milijona evrov in sredstva za stanovanja za trg za 76,3%, na 33,9 milijona evrov. Ob tem pa so se stroški poslovanja sklada zvišali za 3,8%, stroški plač pa kar za 4,9%.

Gospoda ministra sprašujem: Kako to, da se ob tako drastično zmanjšani dejavnosti stanovanjskega sklada stroški za poslovanje in plače zvišujejo?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite seveda ustni odgovor. Gospod Jakob Presečnik bo postavil poslansko vprašanje ministrici za javno upravo. Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane ministrice in ministri! Kot sem že v samem pisnem vprašanju napovedal, želim postaviti eno vprašanje glede normativnega dela prostovoljstva v Republiki Sloveniji. Torej spoštovana, bom najprej postavil vprašanje.

Spoštovana gospa ministrica!

Zanima me: Kdaj bo Vlada v zakonodajno proceduro Državnega zbora vložila predlog zakona o prostovoljstvu, ki bi po sprejetem normativnem programu po podatkih Vlade, ki jih imam za letošnje leto, bi že zdavnaj moral biti predložen in obravnavan na Vladi, na tej decembrski seji Državnega zbora pa po mojih podatkih že dokončno sprejet.

Kje in kakšni razlogi so za to, da ministrstvo že toliko časa odlaša z ureditvijo tega pomembnega področja?

Če imam prave podatke, je ena redkih, morda celo edina raziskava s tega področja, s področja prostovoljnega dela, ki jo je opravil Pedagoški inštitut, ki je kot enega od nujnih ukrepov za izboljšanje stanja na področju prostovoljstva predlagal sprejetje zakona o prostovoljnem delu, v katerem bi bili definirani splošni minimalni pogoji za opravljanje organiziranega, poudarjam, organiziranega predstavljenega dela.

Zagotovo je vprašanje prostovoljstva vedno aktualno, v današnjem času pa zagotovo še bolj, ko različne težave, katerim smo priča, vplivajo tudi med drugim na socialni položaj posameznikov, na urejanje položaja posameznikov in skupin, v tem času pa zagotovo še posebno. Prostovoljstvo v Republiki Sloveniji deluje na različnih področjih družbenega življenja: socialnem, športnem, rekreativnem, izobraževalnem, zdravstvenem, kulturnem, okoljskem, turističnem, v kriznih situacijah, na primer gasilci, reševalci, in mnogih drugih. Opravljajo ga ženske in moški, stari, mladi in otroci. Vanj se ob upoštevanju svojih zmogljivosti vključujejo vsi, saj zanj ni načelnih omejitev. Prostovoljstvo ustvarja možnosti aktivnega delovanja državljanov v družbi. Ima velik pomen za skupnost, saj izboljšuje kakovost življenja v družbi, brani interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi, prikrajšani,

potisnjeni na rob oziroma izključeni. Prostovoljstvo je ena od osnovnih poti odzivanja civilne družbe na potrebe v njej, saj vsega država in njen aparat ne zmore sama opraviti. Prostovoljstvo ima velik pomen za razvoj in za prihodnost, saj prispeva k razvijanju vrednot solidarnosti, k socialnemu in drugemu napredku družbe.

Se vam že vnaprej zahvaljujem za ustrezen odgovor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Spoštovani poslanec, gospod Presečnik, absolutno ocenjujem osebno na ministrstvu in tudi Vlada ocenjuje, da je normativni okvir za boljše delovanje nevladnega sektorja in prostovoljcev v Republiki Sloveniji končno po vseh teh letih govorjenja o tem, da ga je potrebno pripraviti in ne dvomim, da bo v Državnem zboru sprejet.

Z ambicijo, da bi uspeli že v letu 2009, smo startali tudi pri pripravi programa za leto 2009. Kot veste, smo konec novembra nastopili mandat. Takoj smo pripravili program, da ga je lahko sprejel tudi Državni zbor in potem so v letu 2009 bile pomembne naloge pred aktualno vlado, posledice, ki jih je prinesla finančna in gospodarska kriza. To je bila ena izmed pomembnih ovir, da predloga predpisa nismo uspeli pripraviti.

Druga pomembna ovira je, da smo pri iskanju analiz in podlag, da torej čim boljše uredimo to področje, ne na Ministrstvu za javno upravo, ne na Ministrstvu za finance ni bilo pripravljenih nikakršnih posledic sprejema takšnega predpisa. Nesporno so nevladne organizacije že na bivšo vlado naslovile predlog Zakona o prostovoljstvu. Ta predlog je imel v sebi tudi pričakovanja, kaj želijo nevladne organizacije na področju prostovoljstva, da Vlada oziroma država uredi.

Ena izmed zahtev je bila tudi ne samo pravni okvir, torej predpis, ampak tudi boljši materialni pogoji za razvoj prostovoljstva. Pričakujejo, da bo država evidentirala in vrednotila prostovoljsko delo kot materialni prispevek prostovoljcev in prostovoljk, njihovih organizacij, da bo država zagotavljala finančna sredstva za subvencioniranje stroškov prostovoljskega dela in za razvoj prostovoljskega dela tako na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Potem so taksativno našteali katera sredstva želijo, da jim država zagotavlja stroške zavarovanj prostovoljstva, usposabljanja, stroške organiziranja prostovoljskega dela, mentorstva, promocije, stroške ukrepov, zagotavljanje varnosti, druge stroške in tako naprej.

Pomemben del, s katerim se strinjam tudi osebno, da predpis, ki bi definiral prostovoljstvo in na drugi strani država prizadevnim prostovoljcem ne bi zagotovila davčnih olajšav oziroma druge vrste subvencij, bi ne dosegel temeljnega namena.

Pogovori z Ministrstvom za finance ob pripravi analize finančnih učinkov so nas v kriznem letu 2009 pripeljali do sklepa, če tudi bi pripravili pravni okvir in ugodili vsem tem dokaj relevantnim zahtevam nevladnih organizacij, bi sredstev v smislu davčnih spodbud in ostalih zahtev, ki sem jih nanizala iz tega predloga zakona, država ne bila sposobna zagotoviti. Ta trenutek potekajo aktivne analize posledic tovrstnega predpisa. Naša ambicija je, da kljub temu ob ustreznih rešitvah, tudi finančne stimulacije temu delu, v letu 2010, torej še pred letom prostovoljstva, ki je leto 2011, v tem Državnem zboru sprejmemo ustrezen pravni okvir .../Opozorilo za konec razpravo./... , da to uredimo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Izvolite gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Gospe ministrici se zahvaljujem. Jaz razumem, da je v današnjem času in mislim, da pred nekaj dnevi smo praznovali ta dan prostovoljcev in tudi to me je napeljalo na to, da zadeve nimamo zakonsko v Sloveniji urejene, pa tudi vam pritrjujem, da seveda že zamujamo mnogo let, ne samo letošnje leto. Zavedam se seveda tudi položaja, finančnega položaja v državi in širše, da vsak zakon seveda vpliva tudi na ta del, vendar se mnogokrat prostovoljstvo, ker nimamo tega normativno urejeno, srečuje z mnogimi organizacijskimi težavami in na koncu na drugi strani tudi z možnostjo nekega normativnega, čeprav se slabo sliši, moralnega zadoščenja. Torej načina zahvale tudi mnogim skupinam posameznikov in skupinam za tovrstno dejavnost, ki je izredno koristna in zagotovo v mnogih okoljih pomeni ustvarjanje nekega boljšega življenja, nekega boljšega počutja na mnogo, mnogo cenejši način, kot z nekimi uradnimi plačanimi inštitucijami v državi. Ne glede na to, kaj mi boste zdaj še odgovorili, pričakujem, da vsi skupaj v naši državi ta problem čim prej razrešimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Gospod Presečnik, jaz imam vedno problem, ko bi z ambicijo predlaganja nekega zakonodajnega okvira, torej normativnega okvira za delovanje prostovoljcev, po tolikih letih odgovorili na to vprašanje v tej državi samo z normativnim okvirom, ki bi ne prinašal tudi ustreznih subvencij, ustreznih priznanj v materialnem smislu za delo prostovoljcev. Pričakovanja le-teh, glede na primerljive ureditve v državah okoli nas, torej prostovoljcev, gredo v smeri tudi materialnega priznanja njihovih prizadevanj na določenem področju. Zato mislim, da je prav, da so tudi v tej smeri razmisleki države temeljiti in analize temeljito opravljene. Nesporno je točno tudi to, gospod Presečnik, ko ste rekli, ali je nujno, da v naši državi pa res vse opravljajo javne institucije. Tudi v tem delu, torej zaupanja

opravljanja javnih nalog tretjemu sektorju proti plačilu posameznega programa, smo dejansko v velikem zaostanku za primerljivimi državami, članicami Evropske unije. Ob strukturnih spremembah, ki jih bodo seveda v letu 2010 pripravljali ministri, ki se v svojih temeljnih nalogah ukvarjajo z delovanjem javnih služb na področju tako imenovanih zdravstvenih, socialnih, obšolskih, šolskih in ostalih storitev, bo temeljit razmislek na njihovih ministrstvih šel v smeri, kolikšen del novih dodatnih nalog, ki jih javni zavodi, ki danes te storitve opravljajo, ne zmorejo več, bomo zaupali tretjemu sektorju in bodo skozi programe financirani in dejanski ti, ki na posameznih področjih delujejo, za svoje delo tudi pošteno plačni. Ne nazadnje na našem ministrstvu v letu 2009 državno nalogo, to je merjenje administrativnih bremen, bomo zaupali javnemu sektorju. Prek 800 tisoč evrov evropskih sredstev strukturnih skladov bo javni sektor dobil za plačilo te naloge, ki je v celoti državna. Gre za drugo fazo od petih faz, ki jih država namenja .../Znak za konec razprave./... za realizacijo programa odprave administrativnih bremen za 25% za leto 2011. To so načini priznavanja tretjemu sektorju prave vloge v slovenskem prostoru.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa Alenka Jeraj bo postavila poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je bilo eno bolj aktivnih ministrstev v tej vladi, čeprav pa ni uresničilo prav veliko programa, ki ga je napovedalo. Vendar nekateri ukrepi so lahko ali pa jih lahko ocenjujemo kot pozitivne, vendar jih ocenjujemo tudi kot bolj kratkoročne, ne pa ukrepe, ki bi vodili k strukturnim premikom, omogočili večjo fleksibilnost in tudi nastajanje novih delovnih mest. Kljub nekaterim ukrepom in interventnim zakonom se število brezposelnih vse bolj približuje številki 100 tisoč. Ob koncu oktobra 2009 je bilo na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 94.591 brezposelnih oseb, kar je 51% več kot oktobra 2008. Oba omenjena interventna zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa in o delnem povračilu nadomestila plače sta bila ugodno sprejeta pri delodajalcih. Napovedali ste, da s tem ohranjamo 20 tisoč delovnih mest. Jaz mislim, da bi jih lahko morda tudi več, če bi po vzoru Nemčije recimo sprejeli zakon o kratkotrajnem delu ali še kaj podobnega. Dnevnik danes poroča, da ob upoštevanju anket o brezposelnih, pa je ta številka brezposelnih celo višja, ocenjujejo na 110 tisoč brezposelnih.

Predsednik Vlade je v teh dneh napovedal, da je naš cilj oziroma vaš cilj 120 tisoč brezposelnih. Tukaj dobi človek občutek, da ste že vdali in ne mislite nič več narediti, da bomo do te številke res prišli, kajti ponavadi se cilje bolj

smelo postavlja, ker se potem tudi bolj smelo lotimo reševanja problemov.

Zato me zanima: Kakšna je vaša napoved glede brezposelnosti v naslednjih treh mesecih?

Katere ukrepe načrtujete v tem času za zmanjševanje brezposelnosti?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospa poslanka in poslanke in poslanci!

Odgovor je naslednji. V letu 2009 se je na Zavodu za zaposlovanje v prvem trimesečju prijavilo 29 939 brezposelnih oseb, odjavilo pa 16 496 brezposelnih oseb. Ocenjujemo, da bo v letošnjem prvem trimesečju priliv na zavod manjši približno za tretjino, odliv pa enak lanskem, ob predpostavki 97 tisoč brezposelnih konec leta 2009, bo tako konec marca 2010 v Sloveniji brezposelnih približno 101 tisoč oseb. Ker se bodo negativni trendi na področju zaposlovanja kljub napovedi Vlade Republike Slovenije za makroekonomske odnose o minimalni pozitivni gospodarski rasti v letu 2010 nadaljevali, je v okviru proračuna za leti 2010 in 2011 povečan obseg sredstev za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja. V ta namen smo na ministrstvu za obe leti pripravili nekatere nove programe in pa tudi okrepili izvajanje obstoječih. Tako je v predlogu načrta ukrepov za leti 2010 in 2011 v letu 2010 namenjenih 134 milijonov evrov za aktivno politiko zaposlovanja. Od tega 64,4 milijone iz integralnega proračuna in 69,6 milijonov iz sredstev za izvajanje operativnega programa razvoja človeških virov, torej iz evropskega socialnega sklada. V letu 2011 pa je ta obseg 103,5 milijona načrtovan, od tega 62 milijonov iz integralnega, pardon, iz Evropskega socialnega sklada in 41 milijonov iz proračuna. Pri tem pa moram dodati, da je treba spremljati porabo sredstev in tudi gibanje brezposelnosti, tako da bomo vsebinsko prilagajali te programe in po potrebi v letu 2011, glede na situacijo, tudi zahtevali dodatna sredstva, če bodo potrebna.

V predlaganem načrtu ukrepov zaradi kriznih razmer in potreb na trgu dela znatno presegamo okvirno planirana sredstva za obdobje 2007-2013. Tako smo za leto 2010 planirali, če primerjamo, le 68,2 milijona in za leto 2012 69,6 milijona evrov. Vendar, kot rečeno, je treba prilagajati te ukrepe stanju na področju zaposlovanja.

Kar zadeva vsebino ukrepov, ostajamo pri štirih glavnih skupinah ukrepov, ki so sicer poznani, notranje pa posamezne ukrepe dodajamo oziroma povečujemo njihov obseg glede na to, katera skupina na trgu delovne sile je bolj izpostavljena oziroma potrebuje več pomoči. Tako imamo v prvi skupini svetovanje in pomoč pri iskanju zaposlitve, standardne ukrepe v drugi skupini: usposabljanje in svetovanje, ta skupina ukrepov se bo najbolj okrepila tudi finančno in po številu

vključenih. V tretji skupini so ukrepi spodbujanja zaposlovanja in samozaposlovanja in v četrti skupini programi za povečanje socialne vključenosti s poudarkom na programih javnih del, ki jih tudi načrtujemo podvojiti, kar zadeva število vključenih v prihodnjem letu. V celoti gledano bo v izvajanje teh ukrepov v letu 2010 vključenih preko 78.000 oseb, od tega bo vsaj 16.000 neposrednih zaposlitev preko programa subvencij za zaposlovanje, samozaposlovanje in javnih del. V letu 2011 je planiranih nekoliko manj vključitev, 52.000 in 13.000 zaposlitev iz teh programov. Hkrati naj dodam, da do konca marca 2010 se lahko podjetja še vedno prijavljajo v oba interventna ukrepa.

Glede vprašanja o strukturnih premikih pa lahko dodam, da so ti zakoni, ki jih pripravljamo s tega področja, tik pred objavo in bodo prišli tudi na vaše klopi. To je zakon o minimalni plači, o delovnih razmerjih in o trgu dela... /Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa Jeraj, želite dopolnitev odgovora? Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala, minister. Me veseli, da se ne strinjate s predsednikom Vlade, ki je napovedal 120.000 in imate vi bolj optimistično številko. Mi smo pohvalili ob sprejemu proračuna, da se namenja več sredstev za aktivno politiko zaposlovanja in za vse tiste ukrepe, ki bi spodbujali zaposlovanje. Ob tem me pa zanima oziroma ni nujno vedno več sredstev tudi boljša poraba le-teh oziroma večja učinkovitost. Zanima me sploh pri programih samozaposlovanja: Ali potem ti ljudje tudi pridobijo neko ustrezno podjetniško znanje? Če jim mi v začetku damo neka zagonska sredstva, je to že v redu, ampak je vprašanje, ali bo to potem trajalo in bo to pomenilo neko dalj časa trajajočo zaposlitev. Kot rečeno, samo več sredstev ne pomeni nujno tudi večjo učinkovitost.

Napovedali ste spremembo zakona o delovnih razmerjih. Ta zakon smo spreminjali že v prejšnjem mandatu prav z namenom, da zagotovimo večjo fleksibilnost in razbremenimo slovenskega delavca, ker je manj konkurenčen, ker je delo bilo tako obdavčeno. Zagotovo je pa treba v tej smeri nadaljevati in zato pogrešamo ali čakamo, da dejansko do tega zakona pride, ker se nam zdi to tudi ena največjih ovir, ki odvrča delodajalce, da na novo zaposlujejo.

Omenili ste tudi zakon o minimalni plači. Tudi tu se strinjam, da je treba stvari postaviti na eno drugo izhodišče, ker če je tako majhno razmerje med nadomestilom za brezposelnost in minimalno plačo, se potem vsak normalen res vpraša, ali ni bolje, da dobivam subvencijo, kot da grem delat in delam za minimalno plačo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Kar zadeva učinkovitost teh ukrepov in konkreten program samozaposlovanja, naj povem, da ta program teče v treh stopnjah. Najprej je informiranje, potem tudi preverjanje usposobljenosti teh kandidatov za samozaposlitev in tudi usposabljanje za to aktivnost, za podjetništvo. V tem smislu mislimo ta program še v prihodnje tudi okrepiti. Evalvacija je pokazala za prejšnja leta, da je uspeh tega programa razmeroma visok. Po dveh letih, ko so vstopil v samozaposlitev, je bilo 70% teh podjetij še zmeraj aktivnih, kar je primerjalno gledano z drugimi državami, ki imajo podobne programe, visok odstotek. Bomo pa ta program še dopolnjevali, zlasti v tem smislu, da bi ponudili samozaposlenim pomoč tudi potem, ko že začnejo s svojim podjetniškimi aktivnostmi, tako da bi v tem začetnem obdobju, ko je največ težav imeli več pomoči. Sicer pa mislimo tudi okrepiti evalvacijo drugih programov, da bi imeli potem bolj natančne podatke o učinkih, ki jih sicer tudi spremljamo.

Kar zadeva sistemske ukrepe, naj pa dodam tisto, kar sem že prej hotel, da so deloma povezani s pogovori s socialnimi partnerji v naslednjih dneh in tednih, ko bi želeli, da na osnovi izhodišča, ki mu pravimo varna fleksibilnost, dosežemo sporazum nekaterih premikov na področju trga dela, zakona o delovnih razmerjih pa tudi minimalne plače.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Marijan Bezjak bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljeni ministrice, minister in poslanke in poslanci!

Interventni zakon o razvoju podpore Pomurju je tej pokrajini ponudil možnosti za reševanje nakopičenih gospodarskih in socialnih težav. Iz zadnjega razpisa za dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva, Turistična infrastruktura 2009, je razvidno, da za pomursko regijo ni bilo namenjenih nobenih sredstev in prav tako ne za Slovenske gorice.

Ministra za gospodarstvo, gospoda dr. Mateja Lahovnika sprašujem: Kako bo Vlada pomagala oziroma prispevala k razvoju pomurske regije in Slovenskih goric, torej od Maribora do Lendave?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa, spoštovani poslanec gospod Bezjak.

Državni zbor je, kot tudi sami pravilno ugotavljate, na svoji redni seji 22. oktobra 2009 sprejel Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji za obdobje 2010 - 2015, kjer smo predvideli določene ukrepe, med katerimi je vzpostavitev

medpodjetniškega izobraževalnega centra, vzpostavitev regijskega gospodarskega središča in vlaganje v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilskopredelovalne dejavnosti in pa vlaganje v infrastrukturo, predvsem je bilo tam omenjen tudi projekt oskrbe s pitno vodo.

Na začetku bi želel poudariti, da naše ministrstvo pri dodeljevanju spodbud za namene dviga konkurenčnosti turističnega gospodarstva že ves čas daje poseben pomen projektom iz pomurske regije, saj jim je v okviru razpisa na račun stopnje razvojne ogroženosti avtomatsko zagotovljeno maksimalno število točk v sklopu tega merila, kar pomeni, da imajo 10% vseh možnih točk avtomatično zagotovljenih. Upoštevajoč navedeno je bila omenjena regija v preteklosti ena izmed najuspešnejših pri pridobivanju sredstev v okviru razpisov s področja turizma. Skupaj je bilo neposredno podprtih kar 15 projektov, katerim je bilo dodeljenih 17 milijonov evrov. Prav tako pa so bili podprti tudi projekti, kjer sodelujejo podjetja iz te regije kot partnerji. Podprti projekti so povezani tudi z dodatnimi delovnimi mesti, in ko govorimo o projektih s področja turizma, dodatnimi nočitvami.

Glede na naravo dodeljevanja spodbud preko javnih razpisov morajo projekti izpolnjevati razpisne pogoje in biti ustrezno pripravljene, kar pa ni bilo izpolnjeno v primeru nekaterih projektov, ki so se prijavili na zadnji razpis. Šlo je za tri vloge. Ministrstvo se bo v prihodnje, glede na izkazane pozitivne učinke investicijske politike, prizadevalo za zagotovitev dodatnih sredstev za dvig konkurenčnosti turističnega gospodarstva. Naj povem, da je bil ta razpis oziroma črpanje sredstev na področju turistične infrastrukture, na tem področju smo, sem prepričan najuspešnejši, ker je toliko dobrih projektov pripravljenih. Tudi v zadnjem obdobju, na zadnjem razpisu je kljub recesiji bilo zanimanje veliko, res pa je, da niso vsi prijavitelji predložili ustrezne dokumentacije. Naj povem, da, recimo, med tistimi bolj znanimi, ki se jih sedaj spomnim na pamet, iz okolice Maribora je sofinanciranje vzpenjače, ki je zelo pomembna za razvoj mesta. Prav tako so nekateri drugi večji odmevnejši projekti, ki so bili zelo dobro točkovani. Moram pa reči, da je mene pozitivno presenetilo, da so se kljub recesiji se prijavili z zelo konkretnimi projekti, ker na nekaterih drugih področjih nismo s tem soočeni. Res pa je, kar bi mogoče še dodal, da ministrstvo poleg neposrednih spodbud na področju turizma izvajajo razvojne ukrepe tudi slovenske turistične organizacije, kjer trenutno potekata dva projekta, pomembna za razvoj turizma v Prekmurski regiji, in sicer priprava celovitega kataloga turistične ponudbe v regiji, kjer je zagotovljeno 40% sofinanciranje, ter promocijska kampanja turistične destinacije Moravske toplice z okolico. To pa poteka na srbskem trgu, ki predstavlja določen potencial, ki je v tem trenutku, ocenjujemo, manj izkoriščen

kot bi lahko bil. Poleg podpore dviga konkurenčnosti turističnega gospodarstva, kar je ena izmed pomembnih nalog ministrstva, je v okviru zakona predvidena tudi vzpostavitev regijskega gospodarskega središča, ki je bila zasnovana v skladu s pripravi resolucije o nacionalnih razvojnih projektih in opredeljuje celo vrsto različnih projektov, vezanih tudi na področju turizma, energije, zdravstva in podobno.

Tisto, kar bi mogoče še dodatno želel izpostaviti, je, da bo ministrstvo v začetku naslednjega leta izvedlo tudi javni razpis za razvoj te infrastrukture, govorim o gospodarskih središčih, predhodno pa bo izveden javni poziv, s katerim se bo ugotovil tudi dejanski interes po posameznih področjih posameznih prijaviteljev.

Na turistični infrastrukturi, kot sem povedal, mogoče na tem zadnjem razpisu izjemoma so bile tri vloge, ki niso bile popolne, niso dobili, sicer pa so bile prav na tem področju med najuspešnejšimi, predvsem na področju Moravskih toplic in Term Lendava.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo.

Gospod minister, čestitke, res ste na področju ministrstva za turizem dejansko zelo zelo uspešni. Vsa hvala tudi dejansko za vso podporo Mariboru za izvedbo univerzijade, ki je pred vrati. Kljub vsemu pa se moramo dotakniti, ob obisku Vlade, ko ste bili v Prekmurju, ste nekako nakazali, da bo Prekmurju in Slovenskim goricam namenjenih preko 100 milijonov evrov sredstev za razvoj v turizmu. Ta del, sem iz vašega govora zasledil, komaj začenja sadove.

Prav tako sem tukaj v Državnem zboru predlagal, da je treba razvoj, pomoč ali zakon Pomurju razširiti na celotno Slovenijo. Zdaj se ubadamo z istim problemom na Koroškem, jutri se bomo ubadali v Beli krajini. Te rešitve ali gašenje požara, ko že gori, jaz menim, da je slabo in prepozno. Zato bi pričakoval, da boste dejansko rešitev jemali celovito, ne pa po določenih segmentih.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želi? Ne, hvala.

Izvolite, gospod Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Jaz bi dejansko predlagal, v skladu z 246. členom, da bi to razpravo obravnavali v Državnem zboru.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: V redu. O predlogu poslanca Bezjaka bo Državni zbor na naslednji seji, se pravi jutri, v torek, 15. decembra, v okviru glasovanj glasoval.

Gospod Andrej Magajna bo postavil poslansko vprašanje ministrici za obrambo. Izvolite.

ANDREJ MAGAJNA: Pozdrav vsem navzočim.

Moje poslansko vprašanje se nanaša na versko oskrbo v vojski.

Spoštovano ministrico dr. Ljubica Jelušič sprašujem:

Ali zagotavljanje verske oskrbe v dosedanji obliki z razpoložljivimi kadri in finančnimi sredstvi poteka zadovoljivo? Je torej verska oskrba za potencialne uporabnike zadostna? Zagotavljanje verske oskrbe je ustavna pravica, ki velja za vse državljane, posebne oblike oskrbe pa se organizirajo v okoljih oziroma poklicih, kjer je zaradi narave dejavnosti le-ta otežena. Za Slovensko vojsko skrbi 14 pripadnikov vojaškega vikariata, ki imajo status državnih uslužbencev. Ne bom se spuščal v presojo ustavnosti zaposlovanja duhovnikov kot državnih uslužbencev, čeprav je ta presoja potrebna, saj se z institutom delovnega razmerja ne financirajo le stroški oskrbe, ampak tudi verska konfesionalna dejavnost kot taka. Zanima me v bistvu to področje, ki ga bom dodatno obrazložil.

Ali ima ministrstvo evidenco, koliko pripadnikov vojske se sploh obrača na vikarje zaradi duhovnih potreb, glede na to, da so v večini cerkvene ustanove izven vojaških objektov lahko dostopne.

Ali so vikarji preobremenjeni z delom? Pri tem mislim na obremenitve z osnovnim delom, konfesionalna dejavnost, zadeve duhovnega karakterja in ne druge aktivnosti, ki naj bi jih vzporedno dodatno izvajali?

Zanima me tudi: Ali duhovniki, zaposleni v vojski, opravljajo tudi druga dela, ki niso neposredno vezana na duhovno oskrbo? Izvajanje predavanj, pomoč pri organizaciji različnih kulturnih prireditev, dopolnilna dela v knjižnici, dela strokovnjakov za psihološko svetovanje, torej dela, za katera niso neposredno usposobljeni.

Če lahko še na ta dodatna vprašanja, odgovorite sicer bi pa želel na tisto moje osnovno vprašanje odgovor. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa ministrica, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Hvala za vprašanje. Če bi na kratko odgovorila na tisto, kar ste v osnovi postavili kot vprašanje, bi rekla, da verska oskrba pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske v tem trenutku poteka zadovoljivo, vendar ne moremo trditi, da bo zadostna za vselej. Gre namreč za to, da je v tem trenutku z zaposlenimi v Slovenski vojski predvsem poskrbljeno za tiste, ki so rimskokatoliške in evangeličanske verske skupnosti, torej so pripadniki teh verskih skupnosti. Naloga naših kaplanov pa je, da poskrbijo tudi za pripadnike

drugih verskih skupnosti, seveda na tak način, da poiščejo v družbi, torej doma ali pa tam, kjer so na misijah, ustrezne duhovnike, ki lahko potem pomagajo tudi našim pripadnikom in pripadnicam. Kar se tiče podvprašanj, ko sprašujete, ali obstaja kakšna evidenca, koliko pripadnikov se obrača na vikariat, moram povedati, da ni v navadi, da v demokratični družbi merimo, katere veroizpovedi je kdo in koliko jih je. Zato tudi ne preverjamo, koliko ljudi se obrača po pomoč k našim vojaškim kaplanom. Dejstvo je, da se veliko ljudi udeležuje njihovega obredja in da so med njimi tako tisti, ki so verni, kot tisti, ki niso verni. Vendar naših pripadnikov pri tem, ko spremljajo, ko poslušajo dejavnosti vojaških duhovnikov, ne omejujemo. Število duhovnikov, število vojaških kaplanov se je določilo v Slovenski vojski s pomočjo ustreznega notranjega pravilnika, in sicer ne na podlagi preštevanja vernikov, temveč na podlagi dejstva, da je treba to osnovno človekovo pravico ljudem, ki so zaposleni v Slovenski vojski, zagotoviti. Potem se je določalo število ljudi tako, da je za celotno pastoralno službo zadolžen vikar, torej en človek, ki ima dva pomočnika, potem pa je v vsaki brigadi za to delo zadolžen še po en duhovnik, ki mu pravimo kaplan, z njimi pa sodelujejo tudi pastoralni asistenti. Standard v državah Nata je, da bi v vsakem bataljonu bil po en vojaški duhovnik, vendar mi tej ureditvi ne sledimo.

Ko sprašujete, ali so preobremenjeni s svojim delom, je pri vojaških kaplanih to težko reči, ali so preobremenjeni, kajti to so ljudje, ki nikoli ne tožijo zaradi svojega dela. Svoje delo opravljajo vestno, skrbno in predano. Lahko bi rekli, da opravljajo svoje delo kot posebno poslanstvo, in mislim, da bi si tudi na drugih delovnih mestih v vojski želeli ljudi, ki bi na tako profesionalen način opravljali svoje delo. Za svoje delo dobivajo pohvale s strani vseh pripadnikov in tudi s strani drugih držav, s katerimi naša država na vojaškem področju sodeluje.

Vojaško pastoralo delimo na pastoralo, ki poteka v tako imenovanem mirnodobnem času, se pravi, doma in v mednarodnih operacijah ter misijah. Praviloma za velike kontingente določimo enega od duhovnikov, da jih stalno spremlja, to je običajno na Kosovu, v vse ostale misije pa prihajajo vojaški kaplani na obiske.

Ko sprašujete, ali opravljajo še kakšna druga dela, ki niso neposredno vezana na duhovno oskrbo in za katera niso neposredno usposobljeni, bi rekla takole, opravljajo veliko del, veliko dobrih del v vojski. Skrbijo za dobro medosebno klimo, dajo nasvete poveljnikom glede etičnih in moralnih vprašanj, skrbijo za to, da so stalno navzoči, da spremljajo vojake pri vseh njihovih aktivnostih. Včasih opravijo tudi kakšno predavanje, in sicer vselej takrat, ko pripravljamo vojake za odhod na mednarodne operacije. In takrat jih učijo o tem, s kakšnimi verami, s kakšnimi religijami se bodo srečali na mednarodnih misijah. Včasih razpolagajo z informacijami, ki

jih nima nihče drug, zato moram povedati, da ne zavrremo njihovih informacij oziroma podatkov, ki jih lahko dajo našim ljudem, ko odhajajo na misije.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Magajna. Izvolite.

ANDREJ MAGAJNA: Iz vašega odgovora je razbrati, da je verska oskrba za pripadnike vojske v bistvu zadovoljiva. Po drugi strani pa sem tudi dobil potrdil, da so splošno angažirani in da poleg neposredne, konfesionalne dejavnosti opravljajo dobrohotno tudi druga dela, kar mi dodatno potrjuje to, da v tem trenutku verjetno ni potreb po novih organizacijskih oblikah ali dodatnih finančnih sredstev s strani ministrstva.

Verjetno bo posredno to tudi odgovor na vprašanje: Ali s strani obrambnega ministrstva ni nobenih razlogov? Če so, mi boste pa odgovorili o financiranju nekih novih oblik, kot so vojaške škofije in tako dalje. Saj verjetno z razpoložljivimi kadri pokrivata potrebe, ki so sedaj na tem duhovnem področju.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite, gospa ministrica.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala. Rekla sem, da je zaenkrat verska duhovna oskrba urejena zadovoljivo. O tem, ali so potrebne vojaške škofije, ali je potrebna vojaška škofija, pa ni odvisno od presoje Ministrstva za obrambo, ampak je vojaška škofija vedno posledica odnosa med državo in Cerkvijo. Namreč, do leta 1986 v nobenih državah niso obstajale vojaške škofije oziroma tako imenovani ordinariati, do takrat poznamo samo vojaške vikariate. Šele z apostolsko konstitucijo, "spirituali militum curial" se kot neke vrste pravnim aktom uvede pričakovanje, da bodo države uvajale oziroma da bodo urejale odnose med vojaško versko-duhovno oskrbo in državo na ravni vojaških škofij.

Kot rečeno, to je stvar širše presoje in nikakor ne presoje obrambnega ministrstva, ali celo Slovenske vojske, ali celo ljudi, ki bo znotraj Slovenske vojske potrebovali versko oskrbo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod dr. Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje ministrici za javno upravo. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Ob nastopu mandata Vlade je nekako viselo v zraku, da bo po novem vse drugače in lepše, pravičnejše in boljše. Mene je zelo pozitivno presenetila znotraj tega okvira poteza predsednika Vlade, ki je dal lasten vzgled, njemu svojstven, to pa je, da bo del stroškov reprezentance plačeval sam. Kolikor vem, to počne še danes. Seveda sem že takrat, vsaj v lokalnih časopisih, pa mislim, da tudi kje drugje, zelo jasno rekel in pohvalil takšno potezo

predsednika Vlade, kajti takšna poteza sodi v okvir, ki se mu reče v menedžmentu vodenje z vzgledom. To pa pomeni, da je pričakoval in tudi pozval je vse ministre k enakemu početju, pa vendarle so se mu eni malo smejali, eni se malo zafkrkljivo obnašali do njegovega početja, zdaj nekaj dni nazaj pa kot strela z jasnega neba, da na Ministrstvu za javno upravo porabijo 4500 evrov za večerjo nekaj uradnikov, konkretno 40 ali 45 uradnikov. Sam lahko čisto spoštujem njihovo delo, verjamem, da lahko veliko delajo - mnoge med njimi tudi poznam in vem, da veliko delajo - pa vendar poteza, da na račun države zapravimo 4500 evrov, je v popolnem nasprotju s tistim, kar govori predsednik Vlade; v popolnem nasprotju s tistim, kar bi človek pričakoval od ministrov. Namreč, gre za to, da je ministrstvo zapravilo 100 evrov, na enega človeka. Kako lahko poješ večerjo za 100 evrov meni ni čisto jasna zadeva. Pa vendarle si bom dovolil reči tudi naslednje. V času mojega dela v kabinetu predsednika vlade nisem spil ene same kave na račun države, kaj šele kaj drugega. In imam tudi moralno pravico to spraševati. Celó rekel bom to, da sem bil pred predsednikom Vlade Pahorjem, ki je sam plačeval svoje stroške. To lahko preverite in potrdili vam bodo to; ampak dobro, o tistem mediji niso poročali, o predsedniku Vlade pa so.

Ministrico pa sprašujem: Ne glede na to, da je bilo kasneje v javnosti sporočeno češ sami bomo plačali - to je vse v redu, ampak, če vas ne bi zalotili pa ne bi. Torej:

Kako je to mogoče, da se je kaj takšnega sploh zgodilo? Prosim za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Hvala za vprašanje. Delo na ministrstvu, ki šteje skoraj 300 zaposlenih, od leta 2009, ko sem prevzela mandat, usklajujem na ponedeljkovih kolegijih. Na vprašanje pristojne službe nekje v mesecu novembru, ali in kako bomo organizirali delovno srečanje, ki je običajno ob zaključku leta, sem odgovorila: "Na enak način in v enakem obsegu, kot so bila tovrstna srečanja organizirana v preteklih letih." Od tu dalje se ne s srečanjem nisem ukvarjala, niti nisem bila seznanjena z višino stroškov, ki so nastali zaradi tega srečanja.

Po prejemu vprašanj častnika Žurnal sem prosila pristojne službe za pojasnila. Seznanili so me z dokumenti aktualnega, torej srečanje iz 2009, in prejšnjih srečanj ob zaključku poslovnega leta. Na mizo sem prejela dokumente iz leta 2007, 2008 in 2009 in jih lahko pogledate tudi vi. V vseh treh primerih je bila ob zaključku leta opravljena storitev za isti dogodek in zanj izdana naročilnica in račun. 10. 12. 2007 je Ministrstvo za javno upravo plačalo računu v višini za isti dogodek 4.100,12 evrov. 10. 11. 2008 je bila naročena, in pozneje tudi poravnano za isto storitev, storitev v višini 4.200 evrov. In v letu 2009 je bila izdana naročilnica v

višini 4.100 evrov. Tovrstni dogodek je očitno bil praksa bivšega ministra Viranta in jaz dobrih praks na ministrstvu nisem želela spreminjati, zato so tudi moja navodila bila, da naj se organizira srečanje v enakem obsegu in na enak način ob koncu leta kot vsa prejšnja leta. Da bi bila tovrstna srečanja organizirana neracionalno, nisem niti posumila.

Moji sodelavci dobro poznajo moje stališče do zmanjševanja sredstev v javni upravi. Ob pripravi treh proračunov in o celem letu 2009 dejansko nisem organizirala nikakršnih srečanj z delavci zunaj hiše. Da so bila moja navodila ob pripravi proračunov v celoti spoštovana in da se pri porabi javnih sredstev vedem tudi z zgledom, mogoče pričajo sledeči podatki, ki ste jih v svojem vprašanju tudi zahtevali, sedaj vam jih pa dajem.

Stroške reprezentance za kabinet ministra sem znižala glede na porabo ministra Viranta v letu 2008 za 77%. V letu 2008 je bilo porabljenih nekaj več kot 28.000, v letu 2009 sem porabila za kabinet 6.000 in še nekaj evrov. Skupaj smo stroške reprezentance v letu 2009 v Ministrstvu za javno upravo znižali za 48%, s 87.000 iz leta 2008 na 45.000 v letu 2009. Stroške delovnih kosil ministrstva sem znižala za 72%. Jaz poslovnih kosil nisem plačevala s službeno kartico, ampak sem jih plačevala sama. Minister je za kosila v gostilnah porabil okoli 1.000 evrov v letu 2008, 1.200 za srečanje z načelniki. Sama sem porabila v letu 2009 zgolj 630 evrov za srečanje z načelniki in še enkrat poslovna kosila ob drugačnih vrstah srečanj sem plačevala sama.

Skozi leto 2009 sem zahtevala racionalno porabo materialnih stroškov na celem ministrstvu. Poglejte si proračun. Minister Žerjav nemalokrat pove jasno in glasno, da so zgolj na Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za obrambo zmanjšali stroške, torej tudi materialne stroške. Mi smo jih glede na porabo v letu 2008 zmanjšali za 20%. To je kar za okoli 6,5 milijonov evrov.

In da zaključim. Ker bi tudi po moji oceni bilo plačilo zaključnega delovnega posveta zagotovo nenamensko trošenje. Ne bi bilo nenamensko, je bilo pa zelo neracionalno. Stroški po odločitvi kolegija ne bodo bremenili javnih sredstev, ampak udeležence same. S tem sem se seveda v celoti strinjala. In še enkrat, s stroški, ob tem ko sem seveda potrdila enak način delovnega srečanja, kot je bil vsa prejšnja leta, nisem bila seznanjena. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Vesel sem, da ste znižali stroške, tako kot pravite, da ste jih. To je dobro, to je prav, jaz teh podatkov nimam, ki ste jih danes povedala, pa kljub temu bom rekel tako. Sam se ne spomnim v svoji delovni karieri kakšnega novoletnega srečanja, da bi mi ga plačala država, pa sem tudi kakšne pomembne naloge opravljal ali v

kabinetu predsednika Vlade ali pa v ministrstvu kot državni sekretar, zato me preseneča, da se je to tudi v preteklosti dogajalo čisto direktno povedano, pri prejšnjem ministru. V redu je to, da ste znižali, ampak zagotovo bom rekel, meni je 4.500 evrov... Torej, na nek način ste rekli, da je to bolj kot ne šlo nevede ali pa po nekih starih klišejih naprej. Rekel, da bi morali biti vsaj v prihodnje ne samo vi, to govorim mogoče tudi komu drugemu od ministrov, bolj previdni v tovrstnih odločitvah.

Kar se tiče vas in nižanja stroškov, seveda moram verjeti, da ti podatki držijo. Jaz vas lahko pohvalim, pa kljub temu enega dela odgovora nekako nisem dobil: Ali sledite pozivu predsednika Vlade, ali ne? To sem tudi v pisnem delu zapisal, pa bi prosil mogoče še na ta del odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Če sledim pozivu predsednika Vlade. Mislim, da sem vam že v predstavitvi podatkov povedala, da sem v letu 2009 porabila za stroške delovnih kosil 600 evrov za srečanje z načelniki ob zaključku leta, kjer je pač bil hladen bife. Vsa ostala srečanja sem poravnala iz lastnih sredstev in to dejansko tudi realna poraba kaže. Jaz kaj drugega kot podatke, za katere sem prosila finančno službo Ministrstva za javno upravo, da mi pripravijo stroške reprezentance in znižanje stroškov delovnih kosil in znižanje porabe na bančni kartici na primer je isto bivši minister porabil 3.800 evrov, jaz 800 evrov, kar pomeni znižanje za 77%. Dejansko več kot takšnega varčevanja skoraj za 50 do 70% znižanja stroškov prejšnjega leta si nisem znala niti predstavljati, da ne bi šel v škodo poslovnim interesom.

Ja, ta dogodek, jaz vam res dajem na razpolago, da ne boste mislili, da sem slučajno karkoli tu govorila, kar ni res. Tu so trije računi, 2007, 2008 in 2009 in tri naročilnice - ob koncu leta. Točno so navedeni dogodki in ta, za 29 leto 2009 je še najnižji. Se pa z vami v celoti strinjam, da bi bilo verjetno prav, da bi ministri bili širokih oči in ušes, da sami točno veste, ste bili državni sekretar, da je obvladovati fizično vsako opravilo na ministrstvu nemogoče, seveda, zaradi tega smo pa nesporno objektivno odgovorni za to, kar se na ministrstvih dogaja, in verjemite, da bo moja pozornost v tem delu zagotovo boljša, kot je bila v letu 2009. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Miran Györek bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, ki je danes odsoten.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani kolegi in kolegice, gospod minister, ki ga ni. Očitno je, da so projekti plinskih terminalov v Tržaškem zalivu že v takšni

fazi priprav, da je skrajni čas za ustrezno ukrepanje, posredovanje slovenske vlade, da prepreči dolgoročno ekološko katastrofo.

Sam projekt je ekološko sporen, tako namreč kažejo neodvisne študije in mnenje številnih ekološko ozaveščenih strokovnjakov. Na nesporno ekološko nevarnost opozarjajo številne civilne organizacije, poklicna združenja in ne nazadnje tudi mi v Slovenski nacionalni stranki. Ogromna cementna platforma za sprejemanja, uplinjevanje tekočega plina, ki jo bodo po morju pripeljali iz Španije v Tržaški zaliv, bo locirana v neposredni bližini slovenskih teritorialnih voda z varnostnim pasom in radijskimi prometnimi povezavami pa bo neposredno posegala v slovensko nacionalno ozemlje in na nesporemljiv način popolnoma spremenila oziroma obrnila na glavo Tržaški zaliv in življenje na slovenskem Primorskem.

Naj omenim samo nekaj katastrofalnih nevarnosti. Kot so na primer izpust, ogrevane slovenske vode in vnos živega srebra v vodni stolp, posledice kloriranja, to je uporabe varekine, torej posledično uničenje morske flore in favne v Tržaškem zalivu in v slovenskem morju, še posebej pa potencialne nesreče v morju, ki bi bile ekološko uničujoče za celoten Tržaški zaliv.

Nekatere razprave v Ljubljani, žal brez sodelovanja politike in sodelovanja z mednarodno nevladno ekološka organizacija Alpe Adria green, so pokazale nujnost izdelave skupne energetske politike med državami, ki si delijo isto morje, to je Slovenija, Hrvaška, Italija. Za namen razrešitve tako pomembnega okoljevarstvenega spora. To pomeni, da bi bilo treba pri uporabi energetskih virov v tako občutljivem jadranskem zalivu izdelati in sprejeti ustrezne državne energetske načrte za skupno energetsko porabo v prihodnjih dvajsetih, tridesetih letih in dati prednost plinovodom, ker manj onesnažujejo okolje in predstavljajo manjše tveganje v primeru nesreč. Da gre pri načrtovanju omenjenih projektov za mafijske posle, je ugotovila celo italijanska policija, ki je dokumentirano ugotovila prirejanje podatkov o usedlinah, temperaturah in globini morja, in da študije ne upoštevajo posledice morebitnih nesreč ladij.

Nekoč je bilo rečeno, da naše ministrstvo za okolje in prostor ne izključuje možnosti tožbe proti Republiki Italiji na Evropskem sodišču in me zanima: Kako daleč ste prišli vi in vaše ministrstvo glede teh odločitev?

Kot slišimo, tudi koprška občina nasprotuje načrtovanju plinskih terminalov in je z italijanskimi občinami Milje in Dolina že vložila tožbo na upravnem sodišču v Trstu zoper italijansko ministrstvo za okolje in kulturno dediščino.

Sprašujem ministra: Kaj čaka on in njegovo ministrstvo oziroma Vlada? Bodo vlagali tožbe, ko bodo plinski terminali že postavljeni? Ali pa računajo, da jim ne bo treba več

vlagati, ker več ne bodo pristojni, odgovorni in da bo to postalo skrb nekoga drugega? Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite ustnen odgovor? Ja. Hvala. Gospod dr. Peter Verlič bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovani minister. Tako, kot sem v svoji najavi vsebine ustnega poslanskega vprašanja že zapisal, zanima me: Ali držijo informacije, da Italija kaže vse manjši interes za čezmejno železnico od Trsta do Divače? Gre za šesti prednostni projekt v okviru tridesetih projektov, ki so seveda sofinancirani tudi s strani Evropske komisije in so pravzaprav naša prioriteta. Moram reči, da me je k temu razmišljanju spodbudilo - namreč vem, da se, vsaj toliko, kolikor je na vaši spletni strani napisano, mešana italijansko-slovenska komisija na tem področju sestaja, kakšni so rezultati, moram reči, da ne vem, kako potekajo ti dogovori. Me je pa ob novici iz Primorskega dnevnika z dne 22. 11. 2009 zaskrbelo, saj je novinar zapisal, da se "med državama namreč že nekaj mesecev bije taktična vojna glede hitre evropske železnice, o kateri imata Rim in Ljubljana zelo različna stališča. Slovenijo zanima v glavnem le nova dvotirna železnica do Kopra, Italija pa kaže vse manjši interes za čezmejno železnico od Trsta do Divače. V tem trenutku so njeni naporu namenjeni posodobitvi sedanje proge od Rong do Trsta in njegovega pristanišča, za kar si prizadeva tudi dežela Furlanija-Julijska krajina, Italijo in deželnost stvarnost tudi bolj zanima železniška povezava med Trstom in Kopro, ki nikakor ne sodi med prednostne načrte Slovenije. Stališče deželnega odbornika Riccardija, da ostaja hitri vlak med Trstom in Divačo strateškega pomena za Italijo, izgleda bolj diplomatska kot vsebinska izjava. Rim se ne more kar tako izneveriti dogovoru z Brusljem in Slovenijo, opozarja pa, da je čezmejna železnica daleč oziroma zelo daleč." Konec citata.

Torej, ne samo ta članek, ampak na splošno vsa situacija okoli mednarodne dejavnosti ministrstva za promet oziroma tega, da te strateške prioritete in da ne pride do obvoza šestega prednostnega projekta preko Italije in Avstrije, me seveda skrbijo in tudi zanimajo. Zato prosim za odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, prosim.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči.

Oba deliva to skrb, da bi kadar koli peti koridor obšel Slovenijo. In glede na to, da imamo tukaj skupne cilje, ne dvomim, da se bomo uspešno skupaj se temu zoperstavili. Dejansko te informacije, ki so prišle do vas, niso še uradno stališče Republike Italije, so pa ti pomisleki bili že

izraženi na srečanju, te pomisleke je izjavil italijanski državni sekretar in jih posredoval na medministrskem srečanju na Brdu pri Kranju 8.11.2009. In sicer, ali bo načrtovana gradnja proge, ki poteka v vsej dolžini od Trsta do Divče skorajda v predoru in se tudi navezuje na slovensko progno v predoru, tehnično, okoljevarstveno in tudi finančno za njih dosegljiva in jo bodo zmožni izpeljati. Ti pomisleki so nam bili predani. Moj državni sekretar se je o tem kasneje pogovarjal tudi s koordinatorjem, gospodom Binkhorstom. In ker veste, da gre za čezmejni projekt, tu ne bo mogoča nikakršna odločitev, pri kateri Slovenija tako ali drugače ne bo sodelovala. Zato bomo, če bi se kadarkoli zgodilo, da bi se odločilo, da se tega projekta ne bi gradilo, na to pristali samo, če se bo zgodilo nekaj drugega, kar bo omogočilo potek 5. koridorja. To je edino sprejemljivo za Republiko Slovenijo, če bi se slučajno temu projektu želela Italija odpovedati. Gre pa za projekt, kot veste, ki je z odločbo št. 884/2004 o sofinanciranju projektne dokumentacije eden izmed projektov, financiranih iz sklada TENT-a. Torej, Italija dejansko izraža pomisleke, Slovenija je o tem obveščena, koordinator Brinkhorst je o tem obveščen in skupaj iščemo - ali pa bom rekel tako: poslušamo ta trenutek njihove predloge; ali bomo pa kaj storili ali ne, bomo pa tudi slovensko javnost prej obvestili. Torej, zaenkrat ostajajo stvari take, kot so. Imate pa pravo informacijo, da italijanska stran meni, da je tisti projekt, tako kot je zastavljen, za njih težko dosegljiv. To še ni njihovo uradno stališče, je pa že bilo posredovano slovenski strani.

Da pa bo 5. koridor tekkel naprej, me pa zagotovo navdihujeta vsaj dva razloga. Prvi je poročilo gospoda Brinkhorsta, ki je pozitivno za Slovenijo, ki pravi, da se čutijo premiki, ki pravi, da je to najbolj primerna smer, in on je tisti, katerega mnenje je najbolj pomembno v Evropski uniji, pred Evropsko komisijo, o tem, ko se naprej odloča o prednostnih projektih - z vsem vedenjem seveda, kaj se dogaja v politični kuhinji Evropske unije, ki ni dosti drugačna, kot so politične kuhinje drugje. Vendar bo to mnenje ključno in je ta trenutek takšno, da je povezava, ki poteka na 5. koridorju od Francije preko slovenskega ozemlja, najbolj ugodna. To stališče ostaja trdno zapisano. To je prvi razlog, ki me navdaja k temu, da bo ta projekt ostal v poteku čez Slovenijo. Drugi razlog je bil posebej poudarjen v njegovem poročilu kot pozitiven oziroma, ki je navedel pozitivnost njegovega poročila, je pa to, da je Slovenija namenila več sredstev za železniško infrastrukturo, kar daje tudi večjo legitimnost vsem projektom na tem delu poteka petega koridorja.

Mi bomo zelo natančno in skrbno spremljali vsa ravnanja Republike Italije v zvezi s tem in ne bomo pristali na nič, kar bi lahko kakorkoli ogrozilo ali škodovalo interesom Republike Slovenije.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Želite dopolnitve odgovora? Izvolite, gospod Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Hvala za odgovor. Ampak vendar, gospod minister, zaznal sem nekaj omahovanja v vašem odgovoru, zlasti kar se tiče te zaveze glede umestitve sedaj tega projekta na tem čezmejnem delu. Kot veste, je ta potek petega, šestega prednostnega projekta na tem trikotniku med Trstom in Divačo in Koprom in Trstom, nastal seveda pod, to so strokovnjaki narisali, in tisto, kar je tedanja vlada napravila, je pač to, da je ta dogovor postal nekako obvezujoč, obvezujoč za Italijo, Slovenijo, na tej mešano italijansko-slovenski komisiji, ob seveda vedenju in pa podpori tudi gospoda koordinatorja, kot ste ga omenili, Brinkhosta. Torej, Italija je tedaj temu izrekla zavezo, sedaj, če razumem ta prvi del odgovora, izraža pomisleke. Slovenska stran pa tem pomislekom, če sem vas prav razumel v odgovoru, nekako je prisluhnila. Morda bi bilo bolje, da vztrajamo na tem, kar smo že dosegli, in to stališče trdno zastopamo.

Prosil bi, da še enkrat od vas v tej dopolnitvi slišim: Ali so te zaveze Slovenije trdne in jih bomo branili z vsemi pozicijami? Ali pa lahko nastane veliko vprašanje, ko bo Avstrija zgradila ta predor na štajerski strani med Gradcem in Trbižem in začela verjetno tudi z lobističnimi akcijami, da bi koridor izgubili.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister dr. Vlačič, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Ne, Slovenija trdno ostaja na poziciji, da mora šesti prednostni projekt iti naprej, da mora peti koridor potekati čez ozemlje Republike Slovenije in ne bomo pristali na karkoli, kar bi lahko ogrozilo ta potek trase. Saj oba veva, kako daleč so Avstrijci s svojimi projekti. Tako daleč še, da če bomo pametno ravnali, tega strahu ne bo. In kot sem že večkrat povedal v tej dvorani, bomo naslednje leto sredi leta imeli končane podlage za prvi del proge med Koprom in Divačo, nato dobimo gradbeno dovoljenje in če bo vse po sreči z javnimi razpisi, bomo konec naslednjega leta začeli že graditi. Medtem ko prednostni projekt ta trenutek ostaja takšen, kot je. In če ne bi bilo neke druge variante, ki bi bila za Slovenijo absolutno sprejemljiva, in o tem boste pravočasno obveščeni in se bomo skupaj o njej pogovarjali, potem trdno ostajam na tem, kar je zdaj predlagano. Ali je pa to realno ali ne za italijansko stran, o tem pa jaz ne morem odločati. Jaz sem vam prenesel, kar je bilo dejansko res, da je državni sekretar na sestanku povedal, da izražajo pomisleke, ali so to sposobni zgraditi. In to sem vam tudi korektno prenesel. Slovenija pa trdno ostaja na tem projektu; takšnem, kot je, razen če bi se

pokazalo, da bi lahko prišlo do drugačnega, boljšega predloga. Do takrat pa ostaja ta najbolj jasen. Toda drugačen predlog pa ne sme speljati trase mimo Republike Slovenije ali pa kakorkoli ogroziti potek 5. koridorja, kot je speljan ta trenutek.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Verlič, izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Prosim, da se o odgovoru ministra za promet opravi razpravi, na podlagi 246. člena Poslovnika. Namreč, odgovor še vedno, žal, pušča dvome. Še vedno pušča dvom, da bi pri koridorju, če bo Italija imela hude pomisleke, tudi mi lahko potem spremenili in tolerirali morda kakšno odstopanje. Bojim se pa, da glede na to, da je bilo vloženo veliko truda v to, da je sploh prišlo do takega dogovora med Italijo in Slovenijo ob sodelovanju Evropske komisije, da je bil to najboljši možni dogovor, ki velja med obema državama. Prepričan sem, da ni zdaj več samo odvisno od Italije, da reče, da kar odstopa od nečesa, h čemur smo se skupaj zavezali, da je to tudi odvisno od Slovenije.

Če pa sledim temu vašemu dopolnilnemu odgovoru, da pa se vendar pokaže nekaj, kar bi bilo bolje, jaz sem tukaj prepričan, da bi se spet odprle vse variante, ki smo jih in so jih že študirali strokovnjaki in slabijo predvsem izredno dobro lego pristanišča Koper. Vse ostale variante - sem prepričan, da so vas o tem tudi informirali in da Italijani to seveda dobro vedo. Mislím, da je to tako pomembno, da je prav, da se ravno o tem odgovoru opravi ta razprava tukaj v Državnem zboru. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O vašem predlogu, da se opravi razprava o odgovoru gospoda ministra, bomo glasovali jutri v okviru glasovanj. Gospod Franc Pukšič bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance in odsotnemu ministru za okolje in prostor. Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Ministri!

Stanovanje je materialna dobrina in stanovanje je socialnega značaja, zato za vsakega posameznika predstavlja enega od osnovnih enkratnih življenjskih ciljev. S tem, verjamem, da se vsi strinjamo. To področje je tako pomembno, da ga je država dolžna oblastno urejati in tako omogočati večjo dostopnost do stanovanj in preprečevati špekulativno prakso, s katero se na prostem trgu cene stanovanj gibljejo v nedostopne oziroma oderuške višave. Kupci stanovanj od leta 2007 do nastopa svetovne gospodarske krize oktobra 2008, katerim le-ta še niso bila izročena oziroma so jim bila izročena v letu 2009, so vplačevali are oziroma delno ali celotna poplačila za nova stanovanja v višini takratnih

prodajnih cen stanovanj. Predplačila so izvedli v dobri veri, da si seveda zanesljivo zagotovijo novo stanovanje, investitorji oziroma prodajalci pa v zameno, torej praktično, brez kakršnihkoli omejitev obveznosti, obresti in tako dalje, uporabljajo njihova denarna sredstva, kar je dogovor, pogodba in normalno. Sedaj so kupci teh stanovanj v tem trenutku postavljeni v bistveno slabši položaj v nasprotju z novimi kupci, saj jim investitorji - tistim, ki so dali aro - ne priznajo ugodnosti v smislu bistveno nižje cene. Po statističnih podatkih cca 16% v Republiki Sloveniji, ki so jo uveljavljali po izbruhu svetovne gospodarske in finančne krize. Torej, kupci teh stanovanj so se tako znašli v povsem nezavidljivem položaju, saj so postali ujetniki dobro organiziranih nepremičninskih investicijskih subjektov. Poleg tega so se splošne razmere kupcev novih stanovanj zaradi svetovne gospodarske finančne krize še poslabšale. Bistveno so se podražila tudi bančna posojila, ki so obenem postala še teže dostopna, morebitnih svojih obstoječih nepremičnin pa ne morejo prodati, torej ti kupci novih stanovanj, po enakovredni ceni, na katero so računali pred letom oziroma letom in pol.

Navedeni razlogi govorijo v prid temu, da bi morala država intervenirati in te kupce stanovanj na nek način zaščititi. Gospod minister:

Ali Vlada pripravlja kakšne ukrepe za to rešitev?

Imamo pa od 3.000 do 4.000 takšnih kupcev. Prosim.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister Križanič, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci. Spoštovani poslanec gospod Franc Pukšič, vaše vprašanje je celovito in posega na delo več resornih področij. Naj vam najprej pritrdim, da se na Ministrstvu za finance zavedamo težav, s katerimi se srečujejo kupci stanovanj in tudi drugi ljudje, ki jih je svetovna gospodarska in finančna kriza kakorkoli prizadela. Uvodoma bi rad tudi poudaril, da Ministrstvo za finance ne posega v pogodbeno razmerja in ne more vplivati na izpolnjevanje obveznosti udeležencev v obligacijskih razmerjih.

Trditev, da so se bančna posojila podražila in so obenem postala še bistveno težje dostopna, ne bo držala. Po podatkih Banke Slovenije se obrestne mere obstoječih stanovanjskih posojil gospodinjstvom in obrestne mere novih stanovanjskih posojil znižujejo že od oktobra 2008. Trenutne ravni obrestnih mer so nižje od ravni v letu 2007, ki jih omenjate v svojem vprašanju. Prav tako je pomembno, da je kreditiranje gospodinjstev razmeroma solidno, saj se obseg posojil gospodinjstvom že nekaj zadnjih mesecev razmeroma dobro povečuje. K neto povečanju tovrstnih posojil prispevajo dolgoročna posojila, med katere sodijo tudi stanovanjska posojila, medtem ko se obseg kratkoročnih posojil prebivalcev zmanjšuje.

Kot odziv na težke razmere številnih posameznikov, je Vlada pripravila jamstveno shemo za fizične osebe, ki posega tudi na področje prvega reševanja stanovanjskega vprašanja. S tem ukrepom, ki ga banke izvajajo že od meseca oktobra, smo uvedli možnost, s katero se bankam v primeru kreditiranja določenih skupin prebivalstva ponudi državna jamstva, v skupni višini 350 milijonov evrov. 300 milijonov evrov je namenjeno direktno za stanovanjske kredite, in gre za 50% jamstvo, 50 milijonov evrov pa je namenjeno tistim, ki so bili v krizi tako hudo prizadeti, da so izgubili delo, da imajo zdaj težava z odplačevanjem, in lahko vsaj za tiste anuitete v obdobju, ko si bodo iskali delo, dobijo sorazmerno ugoden kredit s 100% državnim jamstvom.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Pukšič, izvolite, dopolnitev odgovora.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod minister, za vaše odgovore, pa vendar tisti del, ko pravite, da Vlada, država ne more posegati v pogodbeno razmerja. Glede na to, da ne govorimo ali ne sprašujemo o nekih gospodarskih subjektih, da ne govorimo o nabavi avtomobilov in tako dalje, ampak o stanovanjih, ki so, in s tem se strinjamo, materialna dobrina in materialna dobrina socialnega značaja, pa vendar so zdaj tisti, ki so plačali aro - aro so plačali zato, da so si oni s tem zagotovili neko ceno, investitor pa je lahko s to aro gradil. S tem je imel boljše izhodiščne položaje tako pri bankah, najetju kreditov, izvajalcih in tako dalje. In po vsem tem so cene na trgu padle. Ko so cene na trgu padle, so tudi ti, ki so šli v nakup in plačali aro, računali, da bodo svoje lastno stanovanje ali karkoli že, pač saj ni pomembno, tudi prodali. In tudi njim so cene na trgu padle. Po drugi strani pa pride nek novi kupec, ko je stanovanje končamo. Namreč, ko dam aro, še ne vem, ali bo končano ali ne, spomnimo se Zbiljskega gaja in tako dalje. Zdaj pa nek novi kupec, ko je stanovanje končano, in dobi stanovanje za približno 18% nižjo ceno kot tisti, ki je dal denar prej, ki je dal aro, s katero se je to stanovanje gradilo in tako dalje. Mislím, gospod minister, da bi vendarle mogoče z "lex specialis" zakonom vendar morali poseči v to, zato ker gre za cca 3 do 4 tisoč takšnih družin, ki pa ne razpolagajo z milijonskimi vrednostmi. To niso tisti, ki bi si .../Opozorilni znak za konec razprave./... izplačevali kakšne milijonske odpravnine ali kaj podobnega, da se s tem rešuje nastala kriza. Res je, gospod minister, z vsem tem kar ste našteali... .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Pukšič.

Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Torej, dejstvo je, da so se določeni ljudje, ki so kupovali stanovanja po najvišjih cenah v obdobju, ko se je balon napihnil, bodisi na Obali bodisi v Ljubljani, zdaj v nekoliko neugodnem položaju. Pričakovati pa je treba, da se bo ta položaj vendarle sčasoma izboljšal. Da gre tam, kjer so res drage nepremičnine, za nepremičnine, ki bodo zelo verjetno zopet imele zelo visoko ceno. Zdaj je samo vprašanje, koliko določenih subjektov v tem vmesnem obdobju zdrži. Mislím, da je odprtih kreditnih linij dovolj, če so ljudje normalno gospodarsko aktivni in jih kriza ni preveč prizadela, da bodo lahko to vmesno obdobje zdržali.

Drug problem so večja podjetja, ki so tudi več takih objektov zgradila in jih poskušala plasirati na trg, pa morajo sedaj spustiti ceno. In pri teh podjetjih bo treba verjetno iti pospešeno v prodajo, kar bo cene vsaj še nekaj časa držalo nižje od tega, kar nekateri posamezniki pričakujejo. Če si je nekdo kupil nepremičnino zato, da bo v njej živel, potem sploh nima problema, če jo je kupil naprej za trg, potem pa ta problem ima. Je pa, glede na to, da je kreditno sposoben, vendarle obvladljiv. In ta del kreditov, kot rečeno, je eden redkih, ki se trenutno povečuje, kjer je tudi povpraševanje dovolj veliko, ravno zaradi tega, ker je cena nepremičnin nekoliko padla. Obresti so se znižale, cena kapitala se je nekoliko znižala in to oboje vpliva na ugoden razvoj tega segmenta kapitalskega trga.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Ja, saj, oba se strinjava, da so tisti, ki so dali aro, v slabšem položaju kot pa nekdo, ki tega ni dal in je prišel po tej krizi, ko je bilo stanovanje zgrajeno, letega odkupiti. Z vami se popolnoma strinjam, da tisti, ki to kupujejo izključno za preživetje oziroma reševanje svoje življenjske eksistence, ker je to pač eden izmed elementarnih pogojev za ustvarjanje družine in tako dalje. Niti slučajno me pa ne zanimajo tisti, ki bi to delali za trg in na ta način svoj kapital vlagali.

Predlagam, v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika, da opravimo razpravo v Državnem zboru, ker se problematika dotika, kot sem že rekel, od 3 do 4 tisoč posameznih družin, za katere poskušamo najti kakšno ugodno rešitev. Osebno mislim, da bi s kakšnim "lex specialis" zakonom lahko, tako kot se je že omejilo oderuške obresti, tudi na ta način enostavno tistim, ki so podpisali takšne pogodbe, razne družbe, ki so investirale v izgradnjo, da bi se tem, ki so dali aro, v skladu z veljavnimi statističnimi podatki, te pogodbe enostavno znižale. Ali pa, če tega ne želijo, da se jim enostavno ta ara vrne. Skratka, gre za čisto normalen sociološki, socialni, človeški princip, ne pa, da na

račun krize eni še toliko bolj bogatijo, drugi pa se siromašijo. Skratka, za to gre, hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Pukšič. O vašemu predlogu, da razpravljamo o odgovoru ministra, bomo glasovali jutri v okviru točke glasovanja. Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, ki je odsoten.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči, spoštovani zbor. Ker je gospod minister za okolje in prostor odsoten, bi prosila, če bi lahko pisno odgovoril na moje vprašanje.

V moji poslanski pisarni se je v preteklih mesecih oglasilo kar nekaj okoljevarstvenikov, ki so menili, da pristojne inšpekcijske službe ne opravljajo svojega dela v skladu s 110. členom Zakona o varstvu okolja, ker da od inšpektorjev ni mogoče dobiti okoljskih podatkov povzročiteljev onesnaževanja ali hrupa. Ta člen obravnava dostop do okoljskih podatkov.

V omenjenem zakonu naj bi bilo kar štiriinpetdeset členov, ki opredeljujejo sodelovanje teh služb z javnostjo, za katere so menili, da se jih ne izvaja oziroma da se jih ne izvaja v celoti. V 158. členu Zakona o varstvu okolja se omenja okoljevarstveno nadzorno službo, zadolženo tudi za ugotavljanje dejstev in okoliščin nadzora nad spoštovanjem izdanih ukrepov s strani inšpektorjev. V 159. členu Zakona o varstvu okolja pa so navedene naloge in pooblastila te službe.

Glede na dileme, ki jih izpostavljajo okoljevarstveniki, sprašujem gospoda ministra: Ali lahko in na kakšen način lahko zainteresirana javnost pridobi informacije o okoljski podatkih oseb, ki po mnenju zainteresirane javnosti onesnažujejo zrak ali povzročajo moteči hrup? Kaj lahko zainteresirana javnost stori, kadar meni, da poročila o opravljenih meritvah, ki so bila poslana občini, ne ustrezajo dejanskemu stanju? Ali je ustanovljena in ali deluje okoljevarstvena nadzorna služba iz 158. člena Zakona o varstvu okolja? Kako in kje bi se zainteresirana javnost lahko seznanila z delom te službe?

Za odgovor se ministru za okolje in prostor vnaprej zahvaljujem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa poslanka. Odgovor boste dobila pisno.

Gospod Milenko Zihlerl sprašuje ministrico za javno upravo.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav še enkrat vsem prisotnim, ki vztrajamo že malo v večer.

Gospa ministrica, danes ste o varčevanju že nekaj spregovorili do neki drugi temi s kolegom Gorenakom. Sam izhajam iz drugega dogodka, in sicer vrh gospodarstva, ki se

je zgodil na začetku meseca. Na tem vrhu je predsednik Vlade omenil, da bi bilo mogoče državo voditi s pol manj birokracije. Seveda je to potegnilo nekaj posledic, ugiba se o tem, da bi razpolovili število ministrstev, vendar v to močno dvomim, kajti to je politična tema in zadeve, ki so priče teči, naj tečejo naprej, vendar z nekaterimi drugimi optimizacijami, ki so možne in se jih bi dala izvesti v nekem razumnem času, z mehкими variantami pri zaposlovanju, da ne bi pač ljudje trpeli, bili materialno prikrajšani.

Drugi podatek je, da je značilno za EU, da na primerljivo število prebivalstva shajajo s 30% manj birokracije. Verjetno je tudi ta številka težje dosegljiva, saj Slovenija kot majhna država za neke določene specifične službe verjetno potrebuje zaposlene, ki padejo na manjše število prebivalstva. Vendar o zmanjševanju tam nekje med 20 in 30% bi se dalo pogovarjati in uvajati v program dela Vlade.

Če bi se v naslednjih letih državna birokracija zmanjšala vsaj za enega od teh omenjenih odstotkov, recimo nekje med 20 in 30, bi to pomenilo velik prihranek za proračun. Tudi pogajanja s socialnimi partnerji bi bila lažja, ker bi prihranki šli v dve smeri: lažje doseganje zahtev zaposlenih, hkrati tudi varčevalno naravnani proračun. Torej bi ubili dve muhi na en mah. To sodobne tehnologije tudi omogočajo, da se uprava, prvič, zmanjšuje, drugič pa postaja vedno bolj prijazna. Ni samo v vašem resorju, je tudi v resorju vaših kolegov, da ima čim večji odstotek ljudi dostop do širokopasovnega omrežja in dobiva čim več uslug po elektronski poti.

Torej te usmeritve, te možnosti vsekakor dajejo možnost za realizacijo bistvenega posega v naslednjih letih za zmanjšanje delovne sile v javni upravi.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa ministrica Irma Pavlinič Krebs, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec! Vašemu razumnemu razmišljanju je pravzaprav težko kaj dodati. Verjetno vas zanima, ali v tej smeri in s kakšnimi ukrepi bomo pač skušali zmanjševati stroške dela v javni upravi v nadaljevanju. Zagotovo ste seznanjeni z ogromnim številom sklepov Vlade, ki so pravzaprav vsi šli v smeri zmanjševanja stroškov dela v letu 2009, 2010 in tudi 2011. Na predlog Ministrstva za javno upravo je Vlada že takoj v mesecu februarju po enakem principu, ki ga je vpeljal gospod Virant, se pravi, kadrovski načrt, enotni zbirni kadrovski načrt določila zmanjšanje števila zaposlenih v civilnem delu organov državne uprave z izjemno inšpekcijskih služb za 2% v letu 2009. V tem delu je to zmanjšanje tudi nesporno. Ta trenutek, od nastopa mandata aktualne vlade, je 120 manj zaposlenih. Cilj je 283 zaposlitev manj v letu 2009. To je bilo mogoče doseči z nenadomeščanjem, kar ste pravilno ugotovili. In če

dovolite, krizna skupina je zelo resno obravnavala tudi vprašanje zmanjševanja zaposlenih v javnem sektorju glede na veliko število nezaposlenih v realnem sektorju. Ocenili smo, da še odpuščanje javnih uslužbencev v letu, kjer na zavodu za zaposlovanje dajemo pomembna sredstva, prerazporejamo z drugih proračunskih postavk, za reševanje socialnih problemov, problemov aktivne politike zaposlovanja ljudi v realnem sektorju, kjer je zaradi manjšega obsega dela bilo potrebno odpuščanje. Temu v javnem sektorju, da bi se zmanjšal obseg dela za javne uslužbence, nismo bili priča. Kot veste, skoraj vsak nov predpis, sprejet v parlamentu, je vsa leta v preteklosti in tudi zdaj, narekoval kar pomemben obseg javnih storitev, ki jih opravljajo javni uslužbenci. Zaradi tega bo aktualna vlada pri številu zaposlenih v civilnem delu državne uprave, sem prepričana, enako uspešna, kot je bila vaša vlada. Večji problem se nam pojavlja na področju javnih služb v javnih zavodih. S tem vprašanjem smo se začeli zelo resno ukvarjati, ker smo želeli omejiti maso plač, ker sredstev za izvedbo plačne reforme niti za povečano število javnih uslužbencev ni bilo. Analiza je pokazala, da se število javnih uslužbencev ne samo v tem ožjem delu državne uprave, ampak splošno - predvsem na področju Ministrstva za delo zaradi odpiranja novih domov in na področju Ministrstva za šolstvo zaradi novih storitev pomoči, integrirane v šolske procese, potem na področju Ministrstva za zdravje zaradi izjemno povečanega obsega dela, ne samo zaradi gripe, tudi zaradi odprtja novih prostorov, kjer je treba zaposliti nove ljudi, da bodo ti prostori oživelili - se je dinamika rasti števila ur, ki se opravljajo v javnem sektorju, preračunano na glavo, od vstopa Slovenije v Evropsko unijo, da ne rečem od leta 2004 dalje, do danes v povprečju na leto viša od 800 do 1.200 novo zaposlenih v javnem sektorju. Dinamika je taka.

Letos smo priporočili resornim ministrom, da z enakimi ukrepi kot v državni upravi naložijo javnim zavodom, da skušajo zmanjšati število zaposlenih tudi za 1%, kar bi pomenilo skoraj 1.600 manj. Na pol leta smo naredili analizo, ko so nam ministrstva poročala, kaj se dogaja. Tega cilja ne uspejo doseči, ker drugače bi bilo deset domov za starejše v Republiki Sloveniji v letu 2009, ki so bili zgrajeni v preteklih letih, praznih. .../Opozorilni znak za konec./... In stvar je zelo problematična. Če ste si pogledali strukturne prilagoditve, so v tem delu ukrepi, tako na področju hitrejše informatizacije... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Izvolite, boste pomagali.

MILENKO ZIHERL: Tako je, da bova oba pridobila dodatni čas.

Vsekakor razumem vaš, v nekem smislu nehvaležen položaj, ker ste med kladivom in nakovalom. Vse to razumem. Da se te zahteve oziroma delokrog bolj povečuje kot zmanjšuje, je

vsekakor pozdraviti. Recimo, na področju kmetijstva Evropska unija ravno zdaj sprejema poenostavitve birokratskih postopkov. Sicer sem vprašal, ali je na vidiku tudi zmanjšanje števila zaposlenih ali pa prerazporeditve, vendar zaenkrat še ne kaže. Ampak, če se bo ta trend nadaljeval, poenostavitve birokracije oziroma teh administrativnih del, potem bo lahko šel razvoj v to smer, da se tudi fizično zmanjšuje število oseb.

Vsekakor nekaj sem pa le pogrešal, predvsem od tiste seje, ki je "ušla" v javnost; morda drugačen pristop. Recimo, če bi vsa ministrstva imela nek predlog številka, potem bi se pogajalo o številkah. Pa bi, si izmišljujem, za neko ministrstvo vi predlagali 100 in bi na koncu ugotovilo 80, pa bi bil nek operativen sklep.

Zanima me: Ali so predvideni vsaj dogodki v to smer? Namreč da bi pregledali po ministrstvih in morda bi ministrstva dala poročila, tudi o stanju, koliko jih je v naslednjih letih predvidenih za upokojitev, in bi lahko neko dinamiko lažje vodili v to smer, da se birokracija zmanjša. Seveda, takoj, čez noč je težko take ambiciozne načrte, da bi se približali standardu Unije, 30%, vendar po nekih korakih bi se pa dalo nek terminski plan pa začeti takoj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Saj ta terminski plan je in je tudi zelo ambiciozen. 2% smo imeli v letu 2009, 1% pa - imate prav, ga je zelo težko doseči, če se ne naredi vzporedno s tem tudi ostalih stvari. Na leto zmanjševanje za 1% v državni upravi in priporoča se tudi javnim sektorjem. To, kar smo mi na Vlado prinesli, kot pravite takrat, je bil predlog za 2% znižanja števila zaposlenih na vseh ministrstvih in je v pomembnem delu tak sklep Vlada tudi sprejela, zato danes je državnih uradnikov 120 manj, drugače jih ne bi bilo. Priporočila, dana javnim zavodom, so pa na koncu, ko smo preverjali na pol leta, kaj se dogaja, so odgovori bili zelo argumentirani in zaradi tega smo pripravljene zdaj v letu 2010 na neke pomembne spremembe, ki ne bodo zgolj, da se ne nadomešča ljudi, ampak te spremembe morajo biti, bodo šle v smeri sklepa z avgusta leta 2009.

Vlada je naložila pristojnim ministrom, da v letu 2010, to je v letu, kjer bomo strukturne spremembe predlagali, dosežejo cilje, določene v programu za odpravo administrativnih ovir in zmanjšanje administrativnih bremen za 25% do leta 2012, ki smo ga na Vladi sprejeli junija na predlog našega ministrstva in akcijski program znižanja bremen za obdobje do leta 2012 - to je bil maj 2009 - ter ustvarijo pogoje za realizacijo procesa informacijske povezanosti baz podatkov. Kar nekaj ministrstev mora sprejeti zakonske podlage, da se bodo baze podatkov pogovarjale med sabo in bo

veliko manj dela javnih uslužbencev potrebnih, to se v celoti strinjamo. Iz uradnih evidenc, kot je določila strategija, ki smo jo tudi sprejeli na tej vladni seji julija 2009 in tako z optimizacijo in informatizacijo delovnih procesov ter z odpravo nepotrebnih regulacij ter obveznosti, koristi in pravic, ki niso nujno v javnem interesu, dosežejo zmanjšanje potrebnega števila ur, ki jih opravijo javni uslužbenci, katerih plačo določa Zakon o sistemu plač v javnem sektorju v povprečju za okoli 10% v proračunskem letu 2011.

Torej računamo, da v letu 2010 bomo s temi premiki na področju informatizacije čiščenja predpisov nekih nepotrebnih postopkov lahko videli finančne učinke v zmanjšanju potrebnih ur, ki bi jih opravili uslužbenci v javnem sektorju. .../Znak za konec razprave./.. Tako gre vse v tej smeri zmanjšanja, stroškov, prilagoditev pa je nujna, tega se zelo resno zavedamo. Ni pa enostavno, ker obseg pravic, ki je enak zahteva.../izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Darko Menih bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje.

DARKO MENIH: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani zbrani, vsem prav lep pozdrav!

Spoštovani gospod minister za zdravje, sprašujem vas:

Kakšna je strategija Ministrstva za zdravje o podeljevanju koncesij na sekundarnem nivoju?

Zlasti na periferiji se občuti znatno pomanjkanje različnih specialistov. Čakalne dobe so zelo dolge, saj imajo specialisti prevelike teritorije in preveliko število pacientov, ki jih pokrivajo. Ljudje pritiskajo na zdravstvene domove, na zdravstvene ustanove in občine, da se naj nekaj uredi glede pacientov oziroma glede specialistov zdravnikov na tem področju. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister Miklaviči, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanec! Strategijo podeljevanja koncesij je treba obravnavati z vidika strategije celotnega razvoja zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji, skladno z mrežo javne zdravstvene dejavnosti. Slednjo bo treba šele določiti, kar med drugim določa tudi osnutek Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki je v pripravi. Ta namreč določa, da bodo v devetih mesecih po sprejetju zakona določena merila za določitev te mreže oziroma za sekundarno in terciarno raven tudi mreža sama. Do takrat ministrstvo koncesij ne podeljuje. Mrežo resno pripravljamo, tako da upamo, da bi bila takoj po sprejetju zakona tudi pripravljena.

Ob tem velja poudariti, da s podeljevanjem koncesij za specialiste in druge dejavnosti na sekundarni ravni ni mogoče

rešiti problema čakalnih dob ali trenutno slabše dostopnosti do posameznih specialistov. Osebnostno z vašo ugotovitvijo v vprašanju soglašam. Ta problem nam namreč na terenu obstoja. Problem je namreč v pomanjkanju oziroma premajhnem številu specialistov na posameznih področjih in območjih, česar s podeljevanjem koncesij ni mogoče rešiti. S tem bi kvečjemu lahko prišlo do prerazporeditve specialistov, ne pa do povečanja njihovega števila. Seveda se z velikim veseljem čaka na prve diplomante mariborske fakultete, ker to bo prvi največji vir novih zdravnikov v našem sistemu. Zaradi tega se bo vprašanje zagotavljanja ustreznega števila specialistov po posameznih območjih treba lotiti sistemsko in načrtno, kar ministrstvo za zdravje tudi načrtuje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Menih, izvolite.

DARKO MENIH: Najlepša hvala, gospod minister, za izčrpen odgovor. Mislil sem, da je treba, da opišem primer, in sicer v Šaleški dolini so tri občine: Velenje, Šoštanj in Šmartno, to je približno 50.000 ljudi in imamo samo enega oftalmologa. V prihodnje se načrtuje gradnja bloka 6. Vemo, da bo sama gradnja zelo vplivala tudi na očesne poškodbe, tam je mnogo varjenja, tam je mnogo rušenja in podobno. Še nekaj je pomembno. V naši občini imamo zdravnico, ki je dobila koncesijo za oftalmologa. Prijavila se je že trikrat na zavod za zdravstveno zavarovanje, vendar je bila trikrat odbita njena ponudba. Ona si je med tem časom tudi v našem zdravstvenem domu uredila potrebno zdravstveno ordinacijo, ki je bila potrjena od republiške oziroma ministrske komisije za zdravje. Mislil sem, da je s tem problemom seznanjen gospod minister. Mi smo obupani, da ne moremo približati te zdravstvene dejavnosti našim občanom.

Morda bi ob tej priložnosti apeliral na ministra, da nam pomaga, ali da nam svetuje, kaj naj v tem našem primeru naredimo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora, gospod minister? Izvolite, minister Miklavčič.

BORUT MIKLAVČIČ: Problem mi je poznan. Jaz sem bil s tem seznanjen. V tem trenutku se moram vam opravičiti, ne vem točno, kje ta zdravnica do sedaj dela. Mislil sem, da dela v zdravstvenem domu. .../Glas iz ozadja./... Dela v... Ja, točno. Hvala lepa. Dela v bolnici Celje. Mi imamo v slovenskem prostoru izjemno pomanjkanje oftalmologov, radiologov in tukaj je problem. Če jo potegnemo iz bolnišnice Celje ven in dela v vašem okolju, zmanjka en oftamološki zdravstveni tim v celjski bolnišnici. In tukaj je problem, ker je stroke premalo. Še enkrat bova pogledala, se vam bom javil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Hvala. Poslanec gospod Laszlo Göncz bo postavil vprašanje ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ki je odsoten.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi in ostali prisotni! Pred približno enim letom sem že postavil poslansko vprašanje v zvezi s problematiko zagotavljanja kvalitetnega štiripasovnega interneta na območjih, kjer to v Sloveniji še ni rešeno. Žal med te sodi tudi del narodnostno mešanega območja v Prekmurju. Pred enim letom se je intenzivno delalo na prenosu tovrstnih kompetenc z Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Nato je takrat še pristojni minister zgolj poudaril podporo zagotavljanja čim temeljitejšemu vstopu do širokopasovnega interneta ter omenil možni termin državnega razpisa za pridobitev sredstev v zvezi s tem. Žal do razpisa do danes še ni prišlo. Ni treba poudarjati, da je uporaba širokopasovnega interneta neposredna potreba informacijske družbe, zato vpliva na informacijske, gospodarske, kulturne in posebno tudi na demografske dejavnike. Bolj oddaljena, predvsem podeželska območja brez sodobne širokopasovne infrastrukture pospešeno nazadujejo v gospodarskem razvoju, kar posledično pogojuje tudi odseljevanje mladih s podeželja ter s tem propadanja ruralnega okolja. Torej ni dvoma o tem, da na omenjenih območjih obstaja velik interes za dostop do širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij. Vlada Republike Slovenije si je kot eno prednostih nalog v okviru premagovanja digitalne ločnice zadala cilj omogočiti dostopnost in uporabo informacijskih ter telekomunikacijskih tehnologij vsem državljanom. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je v skladu s tem na področju elektronskih komunikacij načrtovalo programe z namenom zagotovitve uravnoteženega razvoja vsem lokalnim skupnostim v Republiki Sloveniji, zato je v letu 2009 predvidevalo objavo javnega razpisa za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Zanima me: Kako in kdaj bo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo dejansko krenilo v prid pospešitve izgradnje telekomunikacijske infrastrukture oziroma nadgradnje ali razširitev omrežja, ki bi omogočilo priklop na internetno omrežje tudi tistim prebivalcem na območju Republike Slovenije, ki do danes te možnosti preprosto nimajo? Prosim gospoda ministra za odgovor na naslednji seji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Dobili boste ustni odgovor na naslednji seji.

Poslanec Samo Bevk bo postavil poslansko vprašanje ministru brez resorja, odgovornemu za odnose Slovenije s Slovenci po svetu, ki je odsoten. Gospod Bevk, izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, spoštovani zbor.

Ministru za Slovence v zamejstvu in po svetu prof. dr. Boštjanu Žekšu postavljam vprašanje v zvezi s povezovanjem in vključevanjem slovenskih izobražencev, raziskovalcev in znanstvenikov, ki živijo izven Republike Slovenije tako v zamejstvu kot tudi drug po svetu, s slovenskimi univerzami, raziskovalnimi ter znanstvenimi inštituti in gospodarstvom.

Kolikor mi je znano, se je s tem področjem doslej največ ukvarjal slovenski svetovni kongres, ki je na to temo v Slovenji organiziral že več tovrstnih srečanj in posvetovanj. Vlada in pristojno ministrstvo pa se s tem vprašanjem nista zelo sistematično ukvarjala. Sestavni del sedanjega vladnega kabineta je tudi Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ga vodi minister, zato pričakujemo, da bodo tudi na temu področju narejeni odločni koraki, ki bodo okrepili sodelovanje s slovenskimi znanstveniki in drugimi vrhunskimi strokovnjaki v zamejstvu in po svetu.

Dejstvo je, da v tujini deluje vsaj 10% vseh slovenskih raziskovalcev; ob predpostavki, da je v Republiki Sloveniji dvanajst tisoč raziskovalcev, potem to pomeni, da je zunaj Republike Slovenije vsaj tisoč dvesto raziskovalcev oziroma znanstvenikov. Večje število znanstvenikov in vrhunskih strokovnjakov je potomcev slovenskih izseljencev, ki so emigrirali predvsem v Združene države Amerike in Argentino. V času od 1995 do 2004 pa se je v tujino odselilo okoli triinsedemdeset raziskovalcev iz skupno 30 organizacij, kar pomeni 2,4% raziskovalcev v teh organizacijah. Profili, kjer je emigracija največja, so naravoslovno-matematični in tehnični, ki so ključni za razvoj države, trend odseljevanja iz Republike Slovenije pa še narašča.

Ministra prof. dr. Boštjana Žekša, pristojnega za Slovence v zamejstvu in po svetu sprašujem:

Kakšne ukrepe načrtujejo na področju sodelovanja s slovenskimi znanstveniki in drugimi vrhunskimi strokovnjaki v zamejstvu in po svetu?

Ministra dr. Žekša prosim, da mi odgovori na naslednji seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Bevk, dobili boste ustni odgovor.

Gospod Janez Ribič bo postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani prisotni. Spoštovana gospa ministrica, minister, lepo pozdravljena. Spoštovana gospa ministrica, v medresorskem usklajevanju je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, ki v 43. členu predvideva reorganizacijo ali, bolje rečeno, centralizacijo arhivske mreže. Če bo zakon v takšni obliki usklajen in sprejet, bo to pomenilo, da bo z

31. decembrom 2011 prenehal delovati Arhiv Republike Slovenije kot organ v sestavi Ministrstva za kulturo ter javni zavodi: Zgodovinski arhiv Celje, Pokrajinski arhiv Koper, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Pokrajinski arhiv v Mariboru, Pokrajinski arhiv v Novi Gorici in Zgodovinski arhiv Ptuj. S 1. januarjem 2012 postanejo torej regionalni arhivi in Arhiv Republike Slovenije sestavni del državnega arhiva. Državni arhiv od regionalnih arhivov in Arhiva Republike Slovenije prevzame njihove uslužbenke, pravice proračunske uporabe, obveznosti, arhivsko in dokumentarno gradivo, prostore, opremo in inventar, ki se uporabljajo za izvajanje teh nalog. Na sedežih nekdanjih regionalnih arhivov se vzpostavijo območne enote, v arhivu državnega arhiva Republike Slovenije na sedežu nekdanjega Arhiva Republike Slovenije se vzpostavi osrednji arhiv državnega arhiva Republike Slovenije.

Spoštovana gospa ministrica, sprašujem vas:

Zakaj je potrebna takšna centralizacija arhivov? V desetletjih delovanja samostojnih arhivov so tudi lokalne skupnosti prispevala velika finančna sredstva za delovanje regionalnih arhivov, sedaj pa naj bi se skupaj s stavbami prilastila država. Kako lahko to argumentirate?

Kako bo potekala ta, po mojem mnenju, nepotrebna centralizacija tako arhivov kot kulturnih ustanov, delujočih po Sloveniji, predvsem pa prevzemanje uslužbencev, pravic proračunske uporabe, prevzem obveznosti, prevzem arhivskega in dokumentarnega gradiva, prevzem prostorov, opreme in inventarja, ki se uporabljajo za izvajanje nalog, predpisanih za arhive? Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica Majda Širca.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Spoštovani! Res je, pripravili smo osnutek zakona o reorganizaciji arhivske službe, službe, ki je na nek način še najbolj državotvorna služba v Republiki Sloveniji. Konec koncev, hranjenje arhivskega gradiva, vse naše dediščine, je po moji interpretaciji neke vrste banka podatkov, osebna izkaznica naroda in njegove zgodovine. Zaradi tega je zelo važno, da je ta služba dobro organizirana, da je enotna, racionalna in da deluje po enotnih strokovnih principih. Pravilno ste sami ugotovili, sedaj deluje znotraj Arhiva Republike Slovenije kot organa v sestavi s sateliti, javnimi zavodi v slovenskem prostoru in vse financira država, tako službo, tako plače kot tudi strokovno in ostalo delo. Zakon, ki je bil narejen, je volja posameznih vodij zavodov, posameznih arhivskih služb kot tudi centralne, sedanje službe. Delovna skupina je ta osnutek z velikim soglasjem ali skoraj z večino pripravila kot način poenotenja, kjer bi, kot sem že dejala, bilo več racionalizacije, več strokovnega dela oziroma usklajenega strokovnega dela in tudi bolj sistematičnega pristopa do nečesa, kar trenutno šepa, to pa je nujna

informatizacija oziroma vzdrževanje tistega sistema, ki mora sedaj na digitalne nosilce in še nima enotnih odgovorov. Ne bi želeli, da bi ta služba delovala - sami so tako predlagali, delovna skupina je bila zastopana iz vseh vodij posameznih arhivov, pokrajinskih in zgodovinskih, ne samo tega iz Ljubljane. Prinaša več rešitev, ne samo te. Ampak v vsakem primeru status uslužbencev, status načina dela bi šel v drugo obleko oziroma obliko. Vsebina bi bila bistveno bolj strokovno in enotno vodena ter racionalizirana. Ne bi bilo minusov, sami so pa prepoznali, da bi bili plusi. Ta osnutek je ne samo v medresorskem usklajevanju, ampak tudi v preverjanju drugih strokovnih služb, in kot razumem, doživlja podporo, z določenimi zadržki, ki ste jih tudi vi izrekli oziroma nekateri drugi predstavniki dela v arhivih.

Tisto, kar velja povedati in mislim, da ni nepomembno, je dejstvo, da sem sama s prvim dnevom prepoznala arhivsko službo kot tisto službo, nujno potrebno posodobitve, ki mora ne samo v tok s časom, ampak tudi v čvrsto strukturo, ker kot pravim, gre res za trezor naših podatkov, za banko naših podatkov. Zaradi tega sem tudi prisluhnila tistim, ki se z arhivi ukvarjajo, in ne bila senzibilna samo za njihove predloge glede statusnih in zakonskih sprememb, ampak tudi njihove infrastrukturne in tudi sicer želje po boljšemu preživetju. V tem smislu imamo načrtovano bistveno poseganje v infrastrukturo. V Ljubljani bomo začeli graditi nov arhiv zaradi tega, ker zdajšnje kapacitete ne samo da so raztreščene po vseh koncih in kletah po Sloveniji, ampak tudi nimajo pravih in dobrih depojskih in ostalih ureditev. Hkrati gremo v naslednjem letu v prenovo Zgodovinskega arhiva na Ptuj z nadomestno oziroma izboljšano zgradbo vojašnice in si prizadevamo tudi v Mariboru, da bi prišli do novih prostorov oziroma drugačnih prostorov. Kje je namreč problem? Noben minister ali pač nihče do sedaj ni dovolj resno jemal ali pa z odgovornostjo jemal arhivov zaradi tega, ker so manj spektakularen del naše kulture in kulturne dediščine oziroma nimajo tako razvpite prisotnosti. Zato so se posegi delali, so se in to zelo prizadevno, ampak ne dovolj širokogrudno. V tem smislu velja ne poudariti samo akterje organizacije, ampak tudi znotraj infrastrukture.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Ja, izvolite, gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala za vaš odgovor. Upam, da smo dali odgovor ali pa pojasnilo vsem tistim, ki se s to arhivsko trenutno problematiko v Sloveniji ukvarjajo, in upam, da je naše razmišljanje in moj prispevek vsaj pomagal pri tem, da pomislite na vse tiste, ki so zagovorniki neke druge organizacije, to pa je ta centralizacija Ljubljane. Še enkrat, hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite, gospa ministrica.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Že prej sem poudarila, da je osnutek v usklajevanju, ne samo med resorji, ampak želela bi, da bi se dolgotrajno razmišljanje, ki ne gre v centralizacijo, pač pa večje poenotenje, realiziralo. Če pa se bo izkazalo, da so drugi argumenti v prid ohranjanju statusa, kakršen je, potem bomo tudi tem predlogom prisluhnili, vendar morajo biti, seveda, argumentirani.

Mislím, da ne bi smeli razmišljati o tem, da bi tovrstna reorganizacija morda pomenila zmanjšanje pravic, doseženih do sedaj, ali pa slabše delo. Ne, tega ne želimo. Želimo pač, da bi se mogoče nekje preveč inertni načini dela s tem občutljivim materialom izboljšali in postali tudi bolj sodobni. Centralizacija ali prehajanje premoženja, tudi tistega, ki ga navajate, da je nastal s pomočjo lokalnih skupnosti, se ne more zgoditi, konec koncev je več ali manj povsod prisotna država. Je pa res, da se v posameznih arhivih po Sloveniji nekje posvečajo bolj lokalnemu nabiranju, spravljanju in evidentiranju, pa tudi predstavljanju arhivskega gradiva. Ampak z ničemer se ne bi to smelo zmanjšati ali pa preiti v slabši položaj. Pomembno je, da se s to spremembo ne bi zgodile kakršnekoli krivice uslužbencem. Po naših statističnih preverbah se to ne bi smelo zgoditi. Res pa je, da bi se zgodila racionalizacija, kajti določene službe se ne bi podvajale, pač pa bi se povečala učinkovitost znotraj enotnejšega pristopa. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod poslanec Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje.

IVAN GRILL: Najlepša hvala. No, sicer je minister očitno zdajle odsoten, vendar vseeno, mi bo lahko dal odgovor na naslednji seji, če ne bo uspel zdaj odgovoriti.

Postavil sem že pisno poslansko vprašanje prejšnji mesec, pa žal na to temo nisem dobil zadovoljivega odgovora, in sicer gre za področje fizioterapije, ki je po mojih informacijah v Sloveniji neurejeno. Vemo, da je bilo v preteklih letih kar nekaj zapletov s podeljevanjem javnih pooblastil. V začetku letošnjega leta je bilo to javno pooblastilo le nekako podano oziroma se je podelilo zbornici fizioterapevtov, za katero pa vemo, da je to pooblastilo dobilo na podlagi neresničnih podatkov, ki jih je takrat.

Ampak ne glede na to se je ves čas v temu letu dogajal tudi s strani informacijske pooblaščenke nadzor. Ta je tudi nedvomno ugotovila, da so bili takrat podani lažni podatki, na podlagi katerih je takrat zbornica fizioterapevtov dobila ta javna pooblastila. Verjetno, da je ravno posledica teh aktivnosti informacijske pooblaščenke in tudi nekaj ovadb, ki jih je takrat po službeni dolžnosti tudi dala, predpostavljam,

bil vzrok, da se je potem zbornica fizioterapevtov oziroma njena predsednica gospa Friderika Kresal odločila, da ta javna pooblastila vrne. Ker se mi zdi, da je področje fizioterapije izjemno pomembno, nekako ocenjujem, da bi bilo neodgovorno, da bi bilo to sedaj neurejeno predvsem na področju strokovnega nadzora, predvsem na področju tudi izobraževanja, na podlagi katerega se pridobivajo licenčne točke.

Zato me sedaj zanimajo konkretno, gospod minister: Ali se je zbornica odpovedala tem pooblastilom oziroma ste vi to akceptirali? Ali je dobila za to izvajanje javnih pooblastil kakršna koli finančna sredstva? Vemo, da v proračunu so bila. Če jih je dobila: Ali jih je potem - seveda, če se je temu odpovedala - tudi vrnila?

Potem: Kdo izvaja izobraževanje, kdo izvaja strokovni nadzor? Seveda pa me tudi zanima: Ali so bili objavljeni pravilniki, ki natančno določajo tudi potem način izvaja teh javnih pooblastil? Če so bili, sprašujem: Kje? Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister Miklavčič, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Hvala lepa za vprašanje, gospod Grill.

Najprej moram reči, koncesijo je fizioterapevtski zbornici podelil minister Bručan. Jaz sem podpisal odločbo v skladu z odločitvijo Upravnega sodišča. Na osnovi tega podpisa odločbe sem bil kazensko ovaden, gospod Bručan, jaz in gospa Kresalova. Pri moji kazenski ovadbi je zlorabila svoj položaj pooblaščenka, zato sem zoper njo vložil ustrezne postopke. Vendar to ni bilo vaše vprašanje.

Fizioterapevtska služba je v Sloveniji zelo pomembna in je sorazmerno v težkem položaju v tem trenutku. Tu delim vaše mnenje. Ta težak položaj je nastal zaradi nezmožnosti obrazložitve tako velikega spora in kreganja posameznikov z vrha slovenskega fizioterapevtskega društva in fizioterapevtske zbornice. Ti napadi so bili zelo hudi. Ko sem prevzel ministrstvo in poskušal to urediti, sem vse poklical na razgovor, na katerega so prišli vsi in vsak s svojim odvetnikom. Tako da je to zelo težko. Poprosil sem odvetnike, da odidejo, da nas pustijo pri tem razgovoru. Veliko sem si prizadeval, vam moram povedati, vendar nekega sožitja, nekega sodelovanja ni bilo mogoče doseči. Fizioterapevtska zbornica Slovenije je pooblastilo vrnila. Ministrstvo je vso dokumentacijo v zvezi z delom fizioterapevtske zbornice prevzelo. To ni bilo majhno delo, gre za ogromno materiala in dokumentov o podeljenih licencah, kar se zdaj pripravlja, sortira in je na ministrstvu. Pogodba o prenehanju izvajanja javnih pooblastil za fizioterapevtsko zbornico je podpisana med zbornico in ministrstvom. Urejamo gradivo, pripravljamo gradivo, ko bo zadeva urejena, računam, da bo Ministrstvo za zdravje takoj po novem letu šlo v ponovni razpis za podelitev

javnih pooblastil ustreznemu združenju fizioterapevtov v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Strinjam se z vami, gospod minister, da je bila to nezavidljiva situacija, ki ste jo pač nasledili. Pri tem je pa treba poudariti, da so to zakuhali uradniki oziroma tista komisija, na podlagi katere je potem tudi v dobri veri podelil takrat javna pooblastila, ki jih je tudi zadržal, takratni minister Bručan. In ves čas se je razčiščevalo te dileme, ali so bili podatki, ki jih je dala gospa Friderika Kresal, resnično pravi ali so bili zavajajoči. In na podlagi tega tudi ministrica Mazej Kukovič takrat ni želela dati teh pooblastil. Na podlagi sodbe Upravnega sodišča, ki pa je dejansko naložilo, da je treba to podeliti, sem pa to sodbo tudi bal, ali pa postopek ponoviti. Verjetno ste se vi takrat odločili, da to stvar raje podelite, ker ste tudi sami mogoče bili takrat prepričani, da pa le ni bilo tako narobe, kot so v bistvu takrat številni, ki so bili akterji teh zgodb, tudi razlagali.

Sam menim, da bi vseeno bi morali takrat, ko so bile tudi s strani informacijske pooblaščenke ugotovljene te nepravilnosti, nekako zahtevati nek nadzor, ali so bili tisti podatki resnično zavajajoči, in na podlagi tega že takrat pooblastila odvzeti ter iti v postopek novega razpisa, kjer bi pač tisti, ki bi izpolnjeval zakonske pogoje, lahko to tudi opravljal. Kajti, kot skupaj ugotavljava, to področje je izredno pomembno. Sedaj je v nekem vakumu. Upajmo, da ta stroka zaradi praznine ne bo prizadeta. Upam, da tako, kot ste napovedali, da bo to tudi izpeljano. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grill, vaša so bila sicer pojasnila, ne vprašanje. Želite dopolniti odgovor? Dajmo se navadi povprašati. Vi ste komentirali dve minuti odgovor ministra. Izvolite, gospod Miklavčič.

BORUT MIKLAVČIČ: Predsedujoči! Hvala, gospod Grill. Vse, kar ste povedali, je res. Upam si trditi, da je moj predhodnik Bručan podpisal zakonite dokumente in tudi jaz nimam nobenega strahu. Sicer pa bo to tožilstvo preiskovalo, da nisem podpisal nič nezakonitega. Meni je sodišče naložilo, da to podpišem.

Ministrstvo nima pravice vpogleda v osebne podatke nobene zbornice. Tega ne morem storiti. Pooblaščenka ima to pooblastilo. Ministrstvo tega ni imelo. Ministrstvo ima samo pooblastilo, jaz lahko odredim upravni nadzor nad delom zbornice, v tem primeru fizioterapevtske, in ta upravni nadzor sem naložil. Komisija je šla v upravni nadzor, preden je končana z delom, je predsednica oziroma skupščina vrnila javna pooblastila.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grill.

IVAN GRILL: Poglejte, menim, da bi vam bilo pri tej tematiki, ki je zelo zapletena - sam imam, lahko rečem, tak kup gradiva - lahko, spoštovani gospod minister, v veliko pomoč, če bi, recimo, v Državnem zboru opravili neko splošno razpravo o tej problematiki. Na podlagi nekih zaključkov vam bo veliko lažje v postopku ponovnega razpisa, zato v skladu s poslovníkom, spoštovani gospod predsedujoči, predlagam, da se opravi v Državnem zboru, tudi splošna razprava o tem.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O vašem predlogu bomo glasovali jutri med glasovanjem.

Gospod Jožef Jerovšek - ne bo postavil vprašanja. Poslanka Renata Brunskole - ministru za okolje in prostor, ki je odsoten. Izvolite, gospa Renata.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni! Spoštovana gospa ministrica, gospodi ministri, gospod podpredsednik, kolegi tukaj prisotni in kolegice! Že pred nekaj leti je bilo v Republiki Sloveniji ugotovljeno, da državljanke in državljanji plačujemo podcenjene storitve, ki jih opravljajo obvezne občinske službe varstva okolja, torej, oskrbo s pitno vodo, kanalizacijo, odvoz in zbiranje komunalnih odpadkov in odlaganje preostankov predelave in odstranjevanja komunalnih odpadkov. Z zahtevami Evropske unije do pristopajočih članic po racionalizaciji poslovanja omenjenih izvajalcev storitev tako z okoljevarstvenega kot tudi gospodarskega vidika so se začele napovedovati spremembe, ki bistveno dražijo omejene storitve. Slovenski računovodski standard SRS 35 je začel veljati 1. januarja 2006, v času prejšnje vlade in je ukinil računovodske rešitve v javnih podjetjih iz leta 2002. V točki 35., 38., je določeno prehodno obdobje, ki se zaključuje sedaj, to je 31. decembra 2009. Računovodski standard za javna podjetja je poznal sredstva v upravljanju, to so infrastrukturni objekti, ki so bili sicer last lokalne skupnosti, to je občin, vendar jih je javno podjetje izkazovalo med opredmetenimi osnovnimi sredstvi in obračunavalo za njih amortizacijo v skladu s standardi. Z 31. julijem letos je stopil v veljavo Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki ga sprejme minister; torej minister za okolje in prostor. Ta pravilnik določa način obračunavanja omrežnine, to je najemnine za infrastrukturne objekte. Občine bodo v letu 2010 zaračunavale javnim podjetjem omrežnino na podlagi amortizacijskih stopenj, predpisanih v tem pravilniku. Pojavlja se več težav, in sicer gre za to, da v času in obdobju gospodarske krize bodo tista gospodinjstva, ki porabijo več pitne vode, plačevala relativno manj kot tista, ki dejansko porabijo manj pitne vode. Problem pa je

tudi v tem, da lokalne skupnosti v veliki meri razmišljajo o subvenciji oziroma o možnosti subvencije, vendar pa bo to predstavljalo veliko breme za občinske proračune. Gospoda ministra sprašujem:

Kako v današnjih razmerah svetovne gospodarske in finančne krize načrtuje na Ministrstvu za okolje in prostor spremljati izvajanje tega pravilnika? Ali morebiti ni bilo to sprejetje celo prenačrtano?

Prosim za ustni odgovor gospoda ministra na naslednji seji Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Odgovor boste dobili ustno na naslednji seji. Vprašanje ministru brez resorja za narodne skupnosti v zamejstvu in po svetu bo postavil poslanec Srečko Prijatelj. Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani ministri!

Pred kratkim smo se srečali tako poslanci iz Slovenije kakor tudi poslanci iz Madžarske na povabilo madžarskih kolegov na madžarski strani, to se je dogajalo takoj potem, ko je tudi naša vlada opravila ta bilateralni obisk. Slovenci, ki živijo na Madžarskem, živijo v katastrofalno slabih razmerah. Živijo seveda na robu eksistenčnega minimuma. Samo za šolo, ki smo jo obiskali, naj povem, da je stara več kot 60 let in je opremljena z odrabljeno opremo, ki jo je slovensko šolstvo doniralo v to šolo. Raven izobraževanja in zaposlovanja je na stopnji Slovenije izpred 50-ih let in ko pogledamo učitelje, ki naj bi znali slovensko - ne znajo slovensko, zgolj ena učiteljica zna. Dvojezičnost ni urejena, ker to pač po mnenju Madžarov ni potrebno. Madžarska skupnost pri nas, za primerjavo, uživa zelo visoko stopnjo pravic, in prav je tako. Imajo do popolnosti urejeno dvojezično območje v Sloveniji, več kot 37 ljudi je zaposlenih samo na radiu in televiziji, imajo svoj časopis, za katerega skrbi 7 novinarjev, imajo tudi svetovalca za uporabo madžarskega jezika. Skratka, imajo dvojezično govoreče učitelje in imajo, v primerjavi z Madžari, neprimerno več sredstev. Madžari Slovencem namenjujejo 600 tisoč evrov, mi pa v bistvu madžarskim Slovencem 20 milijonov 800 tisoč evrov. Seveda, tam na Madžarskem učitelji nimajo niti za plače. V Sloveniji se natiska 360 knjig letno, in kot že rečeno, področje je urejeno dvojezično.

Ministra bi želel povprašati:

Zakaj takšna razlika? Zakaj Vlada trdi, da je na tem področju vse vzorno urejeno?

Želel bi, če ne boste našli odgovora znotraj Vlade oziroma če ga minister ne bo dal, da se znotraj teh 20 milijonov 800 tisoč evrov, ta sredstva prepolovijo in se jih da Slovencem, ki živijo na Madžarskem. To je eklatantno kršenje človekovih pravic, kar smo mi videli. Sam se bom obrnil na Svet Evrope, če ne bomo našli odgovora in zaprosil

bom tudi evropske poslance, da pritisnejo na madžarske poslance, da spoštujejo znotraj tega .../Opozorilni znak za konec razprave./... dogovora, ki je bil podpisan na zahtevo Madžarske - spoštovanje vsega zapisanega. To, kar smo mi videli, je bilo zelo težko gledati in mislim, da smo s sklonjeno glavo odšli od tam... .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Prijatelj, zaradi prijaznosti do vas, vprašam - ustno ali pisno? Ustni odgovor, in gospod minister bo vedel, kakšen del je vprašanje, kakšen del pa so vaša stališča.

Gospod Guido Kres bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gospod minister.

Moje vprašanje se glasi:

Ali ministrstvo še podpira širitev javne mreže domske oskrbe, domov za ostarele ter delovanje varstveno-delovnih centrov z zagotovitvijo ustreznih prostorov s strani države? Zakaj takšno vprašanje? Zaradi težav s to problematiko v občini Litija, kajti že več let se srečujemo s prostorsko stisko oziroma z oskrbo. V letu 2004 je bil v Litiji izdelan DIP za izgradnjo doma starejših Tisje, enota v Litiji, s 60 posteljami. Občina Litija je leta 2006 podelila stavbno pravico za izgradnjo doma, investitor je leta 2008 pridobil gradbeno dovoljenje in je leta 2009 ugotovil, da projekta ni sposoben realizirati. V letu 2007 pa je prišlo tudi do tega, da je moral Dom Tisje razseliti 46 postelj, ker je bila prostorska stiska, ki ni odgovarjala standardom. Res je, da nameravajo tudi v Domu Tisje te postelje nadoknaditi z novimi objekti, ampak to bo ravno to, kar je v tem trenutku že tako ali tako oteženo. Ker v Litiji takšen objekt in program nujno potrebujemo, je občina v želji, da ta projekt realizira, ustanovila družbo Socialno-varstveni center, d.o.o., z namenom odkupa projekta in izgradnje socialno-varstvenega centra. Glede na navedeno vas sprašujem: Ali Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve podpira širitev javne mreže preko Doma Tisje za enoto v Litiji?

Hkrati pa je na mestu tudi vprašanje: Ali ministrstvo še podpira oziroma ali bo še podprlo pridobitev prostorov v sklopu socialno-varstvenega centra za delovanje enote Varstveno-delovnega centra INCE Mengeš? Slednje me zanima še zlasti zaradi različnih namigovanj, da naj bi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve delovalo drugače od sprejetega sklepa z dne 17.10.2007, ki je jasno in nedvoumno določil enoto Varstveno-delovnega centra v Litiji v sklopu regijskega varstveno-delovnega centra INCE Mengeš.

Res je, da sem to vprašanje zelo konkretiziral, mogoče bo malo težje na to odgovoriti, pa vendar vas prosim za odgovor, če pa ne bo šlo, pa morda celo pisni odgovor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Dr. Ivan Svetlik, minister za delo, družino in socialne zadeve, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospod poslanec, kot veste, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve zagotavlja javno mrežo domske oskrbe in varstveno-delovnih centrov na dva načina: s podeljevanjem koncesij in izgradnjo novih oziroma širitvijo ter posodabljanjem obstoječih kapacitet, ki so v lasti Republike Slovenije. Tako predvidevamo v letu 2009 in 2010 posamezne projekte v številnih domovih po Sloveniji, ki če na hitro naštejemo: Dom starejših Lendava, Dom starejših občanov Hodoš, Dom Tisje, ki je tudi med njimi, Dom upokojencev Trebnje, Dom upokojencev Preddvor, Dom upokojencev Novo mesto, Dom upokojencev Sežana, Dom upokojencev Danice Vogrinc Maribor, Hrastovec, Trate, Dom Radovljica, Dom Šmarje pri Jelšah, Dom starejših Hrastnik, Dom počitka Mengeš Trzin, Dom upokojencev Rakičan. Javno-zasebno partnerstvo je druga oblika, kjer preizkušamo posebni model, ki je v teku, to je za dom upokojencev v Idriji. Poleg tega v namen posodabljanja domov opravljamo razširjen energetski pregled domov za starejše, ki so v javni lasti, tako da bi lahko z evropskimi sredstvi tudi posodabljali te domove v energetskem smislu in ob tem je mogoče izpeljati še kakšen dodaten projekt. Tako bomo v letu 2010 v te namene porabili slabih 11 in pol milijonov evrov.

Naj še dodam, da je v letu 2009 bilo zagotovljenih 577 mest iz naslova podeljevanja koncesij. To so Center starejših Trnovo v Ljubljani, Topolšica, Bohinj, potem še en dom v Trnovem v Ljubljani, Grosupljem, Preddvoru in Mengšu. V 2010 pa tudi predvidevamo 780 mest na podlagi podeljenih koncesij, in sicer v Veliki Polani, Kranjski Gori, Mariboru, Ljubljana, Črnuče - Notranje Gorice, tudi v Ljubljani in Hraše. Teh mest je na eni ali drugi podlagi, torej v javnih domovih ali v koncesijskih, vse več. Za leto 2010 je bila podeljena koncesija za 869 mest. Nekaj teh koncesij, žal, ne bo realiziranih, ker izvajalci jih potem, ko naredijo načrte, ki so odobreni, žal, ne uspejo teh realizirati in v tem primeru bomo nekaj teh koncesij najbrž tudi odvzeli in podelili drugim.

Kar zadeva vaše konkretno vprašanje, sem že odgovoril, da pri domu upokojencev sodelujemo in veselim se, da ste v Litiji našli način, kako bomo lahko projekt izpeljali do konca.

Kar pa zadeva varstveno-delovni center je situacija nekoliko bolj zapletena. Namreč, vsaka občina takšnega centra ne more imeti. Investicije so odvisne od potreb. In ker je v sosednji občini taka ustanova, ki pa nima izpopolnjenih kapacitet, bomo zato s tem projektom najbrž morali počakati, da ne bi šli v investicije, ki niso upravičene z vidika trenutnih potreb. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Kres, izvolite.

GVIDO KRES: Hvala lepa. Moram reči, da sem popolnoma zadovoljen z vprašanjem, ampak vendarle okoli tega socialno varstvenega centra v Litiji, mi smo vendarle prepričan, da bi to rabili in da bi napolnili. Rekel bom tako, da o tem bi se želel še pogovarjati, če bi bilo mogoče. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ne danes? Prav, hvala.

Gospod poslanec Anton Colarič bo postavil vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanu Svetliku. Prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Gospod podpredsednik, ministri kolegi, poslanci!

Področje varstva zasebnosti v odnosu med delavcem in delodajalcem oziroma delodajalčev nadzor nad komunikacijskimi sredstvi, se pravi računalniki, mobilniki, telefoni in tako naprej, ki jih zaposleni uporabljajo za delo, povzroča veliko težav, v zadnjem času je bilo več primerov, in ker osebno menim, da je v Republiki Sloveniji na tem področju pravna praznina, zadeve niso urejene, na kar opozarja v svojem letnem poročilu tudi informacijska pooblaščenka, sprašujem ministra za delo, družino in socialne zadeve, pa tudi ministra za pravosodje: Kdaj bodo pripravili ustrezno zakonodajo na tem področju? Oba pa sprašujem zato, ker slišim, da obstaja konflikt pristojnosti, kdo je pristojen za pripravo te zakonodaje. Želel bi odgovor: Kdaj bo pripravljena ustrezna zakonodaja, da ne bo več težav na tem področju, in kdo jo bo pripravljajl?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister za pravosodje, se opravičujem, ker vas nisem prej navedel. Gospod Svetlik, prvi odgovarja. Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod poslanec. Po proučitvi tega vprašanja bi bil naš trenutni odgovor naslednji, delodajalec mora delavcu zagotoviti delo na dogovorjenem kraju in dogovorjenem času, hkrati pa mu mora zagotavljati tudi varne razmere pri opravljanju dela. Pri tem ne sme posegati v delavčevo zasebnost in osebnost ter mora varovati njegovo dostojanstvo pri delu. Delavec se mora po drugi strani vzdržati vseh ravnanj, ki materialno ali moralno škodujejo ali bi lahko škodovala poslovnim interesom delodajalca, spoštovati predpise o varnosti in zdravju pri delu, upoštevati delodajalčeva navodila in ga obveščati o vseh bistvenih okoliščinah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na izpolnjevanje njegovih pogodbenih obveznosti. Delodajalec mora v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih varovati in spoštovati delavčevo osebnost ter upoštevati in ščititi delavčevo

zasebnost, dostojanstvo delavca pri delu in varovati delavčeve osebne podatke.

V zvezi s pravico do zasebnosti v okviru delovnega razmerja gre za več pravic v zvezi z delavčevo osebo in njegovimi osebnimi razmerji. Varstvo zasebnosti v delovnem razmerju je zagotovljena tako z delovno-pravnimi kot tudi z drugimi predpisi, recimo, v zvezi z evidencami, ki jih delodajalci lahko vodijo na področju dela in socialne varnosti za vsakega delavca. Lahko omenimo še Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti.

Področje varstva zasebnosti v odnosu med delavcem in delodajalcem oziroma delodajalčev nadzor nad, denimo, komunikacijskimi sredstvi, ki jih zaposleni uporabljajo pri delu, je lahko predmet ureditvi splošnega akta oziroma pogodbe o zaposlitvi, z vsebino katerega pa mora biti delavec v skladu z 8. členom in sedmim odstavkom 26. člena Zakona o delovnih razmerjih seznanjen in seveda ne sme biti v nasprotju s temeljnimi človekovimi pravicami kot ustavno zagotovljenimi pravicami. Če bo na tem področju obstajalo sodelovanje z delavci, bo takšno ravnanje zagotovo vodilo do večjega zaupanja med strankama delovnega razmerja.

V skladu z 8. členom Zakona o delovnih razmerjih mora delodajalec predloge splošnih aktov, s katerimi določa organizacijo dela ali določa obveznosti, ki jih mora delavec poznati zaradi izpolnjevanja pogodbenih in drugih obveznosti, pred sprejetjem posredovati tudi v mnenje sindikatu. Tako mora ta potem z njimi soglašati. Če pri posameznem delodajalcu ni sindikata, se v splošnem aktu delodajalca lahko določajo le pravice, ki se v skladu s tem zakonom lahko urejajo v kolektivnih pogodbah, če so za delavca ugodnejše, kot jih določa zakon oziroma kolektivna pogodba. O vsebini predloga splošnega akta pa mora delodajalec pred sprejemom akta neposredno obvestiti delavce. Zakonodajalec na področju osebnega varstva predvidi upravno varstvo delavca kot šibkejšo stranko v delovnem razmerju. Delavec ima namreč možnost prijave zlorabe osebnih podatkov, ki jo vloži pri informacijskem pooblaščenca, če meni, da delodajalec krši določbe zakonodaje s področja varstva osebnih podatkov. Toliko zaenkrat. Pa bi dal ministru možnost še za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister za pravosodje, Aleš Zalar.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec! Komunikacijska zasebnost tudi na delovnem mestu ni podnormirana. Varovana je že v drugem odstavku 37. člena slovenske ustave in predvsem tudi skozi obsežno judikaturu naših sodišč, pa tudi Evropskega sodišča za človekove pravice. To sodišče je že pred več kot 30 leti v zadevi Halford postavilo standarde, ki so jih potem prevzela tudi druga sodišča, med drugim tudi slovenska. Problem torej ni v tem,

ali imamo predpis ali ne, problem je v tem, ali tisti, ki morajo predpise poznati in spoštovati, ali to počnejo. Tukaj pa so težave, in to celo v pravosodju samem, kot lahko beremo v zadnjem času. Zaradi tega seveda zakon sam še ne bo rešil problemov. Načrtujemo pa, da bi na temu področju lahko prišlo do premisleka o vzpostavitvi dodatnega pravnega regulatornega režima, vendar pa ob predpostavki, da morda ne bo zajelo samo komunikacijske zasebnosti. hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod poslanec Milenko Zihlerl bo postavil poslansko vprašanje ministru za visoko šolstvo, ki je odsoten. Izvolite.

MILENKO ZIHERL: Hvala lepa. Vseeno bi vprašanje postavil in v skladu z 247. členom počakal na ustni odgovor gospoda ministra na naslednji seji.

Moje vprašanje je v zvezi s položajem mladih raziskovalcev na univerzah in na raziskovalnih institutih. Kot vemo, so to s strani države financirani raziskovalci oziroma prejemaajo večino plačila s strani države in zato so največkrat prepuščeni sami sebi in se ukvarjajo z vsem drugim. Vse je zelo odvisno od programa mentorjev in nadrejenih. Vendar v veliko primerih postanejo mladi raziskovalci vlečni konji za vsa druga opravila, ki se pojavljajo v neki instituciji, bodisi da so to birokratska, administrativna dela priprave predavanj. V glavnem vse drugo, razen priprave doktorata, to je raziskovalno delo.

In sicer, ker so zaposleni za določen čas, jih lovi v bistvu čas in postanejo samostojni šele potem, ko doktorat zaključijo in imajo priložnost, da se zaposlijo za nedoločen čas. V literaturi oziroma v medijih je bilo mogoče prebrati, da v Evropi obstaja evropski raziskovalni svet, ki se zavzema in pomaga za čimprejšnjo finančno osamosvojitvev oziroma neodvisnost teh mladih raziskovalcev, da se lahko posvetijo .../Opozorilni znak za konec razprave./... raziskavam.

Zato ministra vprašujem: Kako je s stanjem v Sloveniji in kateri ukrepi, če so, so predvideni na ministrstvu, da se stanje izboljša v prid in dobrobit mladih raziskovalcev? .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Zihlerl, zmanjkalo vam je časa, da bi povedali, kakšen odgovor želite - ustno ali pisno? Ustno, dajte, lepo prosim, povedati. Hvala.

Poslanec Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje ministru za pravosodje.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovani gospod minister, dodatno delo sodnikov je nekako tema, ki bi želel na njo danes nekaj odgovorov. Gre pa preprosto za to, da se v časopisu čedalje več pojavlja oglasov znanih in manj znanih privatnih družb, ki nudijo usluge

izobraževanja in hkrati oglašujejo, da pri njih predavajo največji pravni strokovnjaki, vrhovni sodniki in tako dalje in tako dalje.

Kot vemo, je opredeljeno z zakonom, kako je z dodatnim delom sodnikov in če potegneva vzporednico z državno upravo, državna uprava je že pred ne vem koliko - osmimi, devetimi leti, mislim, da je nekaj takega - zelo jasno potegnila črto ločnico med tem kaj, kdaj in kako lahko posameznik v državni upravi opravlja pedagoško dejavnost. Ne le pedagoško dejavnost, tudi pogodbeno dejavnost s tovrstnega vidika, o kakršnih govorim. Državni uslužbenci v celoti, vsaj mislim, da se to spoštuje, predavajo izven službe. Ali imajo v tistem času dopust, ali koristijo tako imenovane viške ur, ali pa niso plačani, če je to v času njihovega delovnega časa. Izven delovnega časa, seveda, so lahko plačani. Sprašujem pravzaprav ...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Gorenak, ob naslednjem signalu je samo še ena minuta. Samo dve sta vam bile dane. Kar izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Sprašujem: Kako je s tem področjem v sodstvu?

Namreč, nadzor nad tem verjetno vrši pravosodna veja oblasti, vemo pa, kako je z nadzorom tam, kjer posamezne družbene grupacije nadzirajo sami sebe. Primer je zdravstvo in vse te zadeve, ki se dogajajo .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister Zalar, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa. Torej, nadzor seveda je. Niti ga ne opravlja Ministrstvo za pravosodje niti ne sodstvo samo, ampak Sodni svet, če sklepamo po ureditvi, ki jo imamo v Zakonu o sodniški službi. Vi pa veste, da Sodni svet ne spada v nobeno vejo od oblasti, da je "sui generis" organ in tudi njegova sestava je mešana. Naši sodniki smejo pod določenimi pogoji opravljati pedagoška, znanstvena, raziskovalna in druga dela v pravni stroki - ta je prvi pogoj - in drugi pogoj - če s tem ni ovirano opravljanje sodniške službe. Sodnik mora o sprejetju takega dela vselej obvestiti predsednika sodišča. To mora storiti v pisni obliki. Predsednik sodišča je tisti, ki presodi, ali gre za opravljanje dela, ki je združljivo z rednim opravljanjem sodniške službe. Če predsednik sodišča meni, da je združljivo, potem o tem ne izda nobene posebne pisne odločbe. Enostavno se šteje, da molk predsednika sodišča pomeni, da soglaša. Če pa predsednik sodišča ne soglaša s sprejetjem takega sodnikovega dela, potem mora predsednik sodišča zahtevati, da o tem odloči Sodni svet. V tem primeru pa Sodni svet potem odloči s posebno odločbo. Meni je znano, da je bilo nekaj takih primerov, ko je Sodni svet sodnikom prepovedal opravljati dodatno delo, že sprejetih doslej.

Na ministrstvu smo v okviru priprav na odgovor na vaše poslansko vprašanje zbrali podatke in ugotovili, da je od 21. novembra 2008 do 31. oktobra 2009 o sprejetju takega dodatnega dela bilo obveščenih 14 predsednikov sodišč v Sloveniji in da je to skupno šlo za 65 takih obvestil sodnikov. Predsedniki sodišč so sporočili, da sodniki obveščajo predsednike o takem sprejetju in da jih kljub temu predsedniki tudi vsake toliko časa na dolžnost takega obvestila posebej opozarjajo. Predsedniki sodišč tudi zagotavljajo, da če gre za opravljanje nekega takega dela, tudi pedagoškega, kakršnega ste vi omenili, potem je sodnik v takem primeru dolžan koristiti svoj letni dopust. Trdijo, da se v praksi to dogaja. Ministrstvo o tem nima pregleda, ker tudi nima nobenih zakonskih pooblastil, da bi to posebej nadziralo. Bi pa v zvezi s tem, da naj bi se pojavljali sodniki v vlogi mentorjev, zlasti tistim, ki se pripravljajo na pravniški državni izpit, rad povedal še to, da imamo v okviru Ministrstva za pravosodje pri centru za izobraževanja v pravosodju organizirano tako usposabljanje in da ga zagotavljajo prav sodniki in tožilci bodočim pravnikom s pravniškim državnim izpitom oziroma kandidatom za ta izpit. Država sistematično zagotavlja tako usposabljanje v okviru seminarjev oziroma kolokvijev. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Jaz sem, rekel bom, zadovoljen s tem delom odgovora. Vendar hkrati iz vašega odgovora razumem, da kot minister nimate, vaši predhodniki in tisti, ki bodo za vami, učinkovitega mehanizma, da bi lahko to nadzorovali. Jaz osebno menim, da bi morali na ministrstvu pohiteti, in to vas prosim, svetujem, apeliram, kakor želite, da si skušate take mehanizme zagotoviti, če je le mogoče, z zakonom, seveda. Ja, pravniški državni izpit izvaja tudi GV založba in tudi oglašuje, da vrhovni sodniki pri njih učijo. Tudi to je res.

Drugi del pa mogoče, če še nekaj rečeva o tem. Jaz se zavedam, da ta center opravlja to, saj zato je bil tudi ustanovljen, in to je njegova osnovna naloga. Jaz vas ne bom kritiziral, da preveč zaslužijo, ker ste znižali cene, po mojih podatkih, ker so prej menda bile še višje. Pa vendarle, gospod minister, jaz bi vam rekel, da bi po mojem mnenju skušali postavke, ki jih tam sodniki dobijo, uskladiti z evropskimi ali pa univerzitetnimi. Univerzitetni profesor v bistvu dobi osemindeset evrov, bruto, na uro. Medtem ko so tam cene sto šestdeset evrov. V Nemčiji je to častno, brezplačno opravilo, na Češkem pa jih plačajo štirideset evrov. Pričakujem, želim, da bi na tem področju zagrizli v nadzor in še kakšno znižanje teh postavk. Ker več kot univerzitetni profesorji, pa mislim, da ne bi smeli imeti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dopolnilni odgovor? Izvolite, gospod minister.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

Jaz mislim, da je ta nadzor ministrstva v določeni meri možen že v okviru sedanje ureditve, ko gre za vprašanje nadzora nad opravljanjem zadev sodne uprave. Če bi se recimo v konkretnem primeru postavilo vprašanje, da predsednik sodišča ni v celoti ali pa ni pravilno opravljal svoje naloge v tem delu, potem bi lahko tudi minister speljal določene postopke. Ampak zaenkrat, do mene kot ministra takšna informacija ni prišla v zvezi z nekim konkretnim primerom, kjer bi šlo za kršitev.

Glede sistemske ureditve tega vprašanja pa naj vam povem, da na Ministrstvu za pravosodje načrtujemo na veliko spremembo usposabljanja kandidatov za sodnike in tožilce, pa tudi spremembo koncepta pravniškega državnega izpita. Tako bo verjetno celo povsem odpadla potreba po tem, da bi bodisi privatne družbe bodisi kdo drug zagotavljal te storite kandidatom, kajti to bo organizirana dejavnost in samo v okviru nje bo tudi možno izvajati usposabljanje. Šlo bo pa za precej velike spremembe in zato bo tudi trebe določen "vacatio legis", da se prilagodi glede na sedanji sistem. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Miro Petek bo postavil poslansko vprašanje odsotnemu ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Prav paradoksalno je, da je danes tukaj z nami ves dan minister za zdravje, ki ima težave z zdravjem nekateri ministri pa so prišli sem v "prime time", so se pokazali, nato pa so šli. Kljub temu bi postavil poslansko vprašanje za odsotnega ministra.

Državni zbor Republike Slovenija je leta 2007 s spremembami in dopolnitvami zakona o gozdovih sprejel tudi pomembno določilo, s katerim zakon omogoča gorskim in hribovskim kmetom, da lahko prednostno uveljavljajo pravico do koncesije za izkoriščenje državnih gozdov. Na ta način bi se pomagale ohraniti te kmetije in s tem tudi kulturna krajina v hribovskem in gorskem svetu, kot je to tudi na Koroškem. Mnogi gorski in hribovski kmetje zaradi različnih razlogov, različnih zgodovinskih okoliščin nimajo gozda, vendar kljub temu vztrajajo na svojih kmetijah in skušajo preživeti.

S to zakonsko določbo pa je na področju z omejenimi možnostmi gospodarjenja kljub vsemu dana večja možnost za preživetje. Zagotovo bi kmetje, ki bi dobili v upravljanje državni gozd, z njim gospodarili zelo preudarno in skrbno. Na Koroškem je skoraj 70% pokrajine poraščene z gozdom, v celotni regiji pa je okrog 30 hribovskih in gorskih kmetov, ki so brez gozda. Kulturna krajina na nadmorski višini 1.000 in več

metrov ne prenese pločevine na strehi, toda kmetu, ki je brez enega samega macesna ali smreke, ne ostane ničesar drugega. Žal so temu zakonu, ki smo ga sprejeli leta 2007 v Državnem zboru, vsi ti kmetje mogoče malo prehitro nazdravili, kajti ta zakon oziroma ta člen po naših podatkih ni zaživel.

Zato ministra sprašujem: Koliko gorskih in hribovskih kmetov je že lahko izkoristilo možnost prednostne podelitve koncesije za izkoriščanje gozdov in kje se pojavljajo morebitne ovire?

In dalje, zakon ministru tudi nalaga, da pripravi program ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovskem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja, sprejme pa ga Vlada Republike Slovenije.

Zato ministra sprašujem: V kakšni fazi je ta program in kdaj bo pripravljen? Da ne bo nespোরazuma, pričakujem ustni odgovor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod poslanec, odgovor boste dobili ustno na naslednji seji Državnega zbora.

Gospod Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Še enkrat prav lep pozdrav vsem skupaj! Spoštovani gospod minister, verjetno se oba strinjava s tem, da je tudi v Sloveniji področje tako imenovanega zdravilstva še vedno neurejeno, da imamo strokovnjake, ki izvajajo te storitve, imamo pa tudi veliko šarlatanov, veliko takšnih, ki v bistvu izrabljajo stisko ljudi, ki v nekem obupu ali nemoči iščejo za drago plačilo tudi takšne storitve, na koncu pa se takšne metode zdravljenja največkrat za njih slabo končajo. V prejšnjem mandatu je bil sprejet tako imenovani Zakon o zdravilstvu, ki je to področje skušal urediti. V tistem zakonu je bilo z določbo tudi definirano, da naj bi v roku leta dni Ministrstvo za zdravje moralo ustanoviti oziroma začeti postopek ustanovitve zbornice, ki bi bila ključna institucija, ki bi to področje potem tudi urejala, nadzorovala, podeljevala licence, skratka, zaščitila tako uporabnike teh storitev kot tudi same izvajalce teh storitev. V zvezi s tem sem bil, lahko rečem, nekoliko neprijetno presenečen nad informacijo, da se je Ministrstvo za zdravje odločilo sedaj vložiti v proceduro nov zakon, z drugačnim imenom, mislim, da je o izvajanju zdravilske dejavnosti, ki veliko rešitev iz prvotnega zakona sicer tudi povzema, ampak tisto ključno, ki bi pa to področje le morala nadzorovati, pa v bistvu opušča. Pomeni, da zbornice ni več. Sam sem prepričan, da takšno besedilo zakona oziroma takšne rešitve, kot so v tem predlogu, ki je zdaj še v javni obravnavi, kot mi je znano, se ta jutri zaključuje, vendar sem prepričan, če bo to besedilo v takšni obliki šlo v proceduro, da ga tudi z amandmaji ne bo moč več oblikovati tako, da bi to področje

bilo nadzorovano tako, kot mislim, da bi si zaslužili sami izvajalci teh storitev in tudi pacienti.

V zvezi s tem me, spoštovani gospoda minister, resnično zanima:

Zakaj ni Ministrstvo za zdravje opravilo še kakšen poskus, da se ta zbornica ustanovi? S tem bi olajšali, to sem trdno prepričan, tudi samemu ministrstvu nadzor in izvajanje te dejavnosti, s tem pa določena bremena - vsaj tako je v zakonu navedeno - prelaga nase in jaz sem prepričan, da bo to ravno tako zahtevna naloga za ministrstvo in dvomim, da bo lahko uspešno pri .../Opozorilni znak za konec razprave./... izvajanju za naprej.

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister za zdravje Borut Miklavčič.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani poslanec, spoštovani predsedujoči!

Vaša dilema mi je poznana in je bila v pripravi novega zakona zelo dobro tehtana. Še vedno obstaja možnost, da to spremenimo ali da to popravimo, vendar bi rad, spoštovani poslanec, rekel to, da smo v predlogu novega zakona o zdravilski dejavnosti v natančnejši opredelitvi pojma statusa osebe, ki lahko opravlja zdravilsko dejavnost in v celotni odgovornosti in obveznosti Ministrstva za zdravje. To, kar ste že sami omenili.

Mi smo popravili 6. člen, poleg homeopatije, kiropraktike ter osteopatije se doda še akupunktura. In to so te metode, ki jih lahko opravljajo le doktorji medicine. V 9. členu smo razrešili opravljanje zdravilske dejavnosti na neprofitno dejavnost. To se pravi, druge oblike pravnih oseb, ki niso opredeljene v zakonu o gospodarskih družbah. Namesto Zdravilske zbornice bo predlog zakona določal, da bo Ministrstvo za zdravje celotno izvajanje zakona prevzelo pod svoje okrilje, vključno z izvajanjem preizkusa iz zdravstvenih vsebin. Izdajanje odločb ter vpisovanje v register licenc se bo izdajalo na ministrstvu. To je bil naš predlog, kajti tudi v razgovoru pri zdravilcih bi vam lahko povedal svoj vtis, da je neka podobna, sicer lažja, situacija kot pri fizioterapevtih. Tam pa je znotraj zdravilcev veliko rivalstvo, in je to težko. Zato smo videli izhod v tem, lahko pa to ponovno proučimo v smislu vašega predloga.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Poglejte, spoštovani minister, ravno s tem se strinjam. Ker sem tudi v prejšnjem mandatu bil nekako vpet v reševanje tistega zakona, so se tudi takrat pojavljale dileme in nedvomno je, da kolikor imamo v Sloveniji zdravilcev, toliko je lahko tako imenovanih zdravilskih metod.

Jaz sem trdno prepričan, da ministrstvo kadrovske, niti strokovno v nobenem primeru ne more biti sposobno, ker takih strokovnjakov niti medicinska fakulteta v bistvu ne proizvaja, kako urediti ta nadzor. Zdravilska zbornica je v samem osnovnem pomenu bila mišljena kot strokovna institucija, ki bi združevala vso to strokov, ki bi jo sestavljali vsi zdravilci in bi potem, to sem trdno prepričan, lahko samo ona nadzorovala, podeljevala licence, opravljala strokovni nadzor in tako naprej.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Ali boste postavili kakšno vprašanje?

IVAN GRILL: Saj sem.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Do sedaj ga niste.

IVAN GRILL: Sem. Poglejte spoštovani predsedujoči, jaz sem vprašal gospoda ministra, kako, na kakšen način bo ministrstvo lahko izvajalo nadzor nad izvajanjem zdravilske dejavnosti posameznega zdravilca. In prosim, da me ne prekinjate.

Imam pa še, spoštovani minister, še 40 sekund časa. Poglejte, jaz sem trdno prepričan, da zdravilci skušajo na ta način v ta zakon zopet vnesti neko praznino, kjer bo njihovo delovanje zopet nenadzorovano in to bo tudi za njih izredno slabo. Zato glede strokovnih združenj, ki ste jih v tem zakonu navedli. Zanima me. V kakšni obliki so ta strokovna združenja mišljena? Kdo jih bo sestavljal, predvsem pa, kdo jih bo tudi nadziral?

Zato še enkrat predlagam, da se ta zadeva še enkrat prouči, da ne bi naredili koraka nazaj, kajti to področje je v Sloveniji treba urediti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Zadevo bomo še enkrat proučili. Sprejemam vaš predlog, vendar v javnosti, če danes gledamo, je največ očitkov, da sami kontrolirajo sebe, pa naj bodo to fizioterapevti, zdravniki ali zdravilci. Zato smo želeli in razmišljali, da bi ta nadzor delalo ministrstvo, zato lahko imenujem jaz v tako komisijo nadzora usposobljene zdravnike, ki bodo to ugotavljali. Bomo pa vaš predlog še enkrat proučili. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Poslanec Andrej Magajna bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje. Izvolite.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani navzoči, gospod predsedujoči! Gospoda ministra Miklavčiča sprašujem:

Kaj je bil razlog za umik obravnave predloga zakona o zdravstveni dejavnosti s seje Ekonomsko-socialnega sveta, ki je bila predvidena 11. decembra 2009 v prostorih Vlade?

Zanima me: Ali je do umika prišlo zaradi neusklajenosti zakona med različnimi zdravstvenimi organizacijami ali morda zaradi neusklajenosti z organizacijami civilne družbe, konkretno Gibanjem za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva? To je gibanje, ki združuje preko 74.000 prebivalcev.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanec. Ne bom rekel, da je vaše ugibanje točno. To, kar predvidevate, je res. In nismo se še odločili za usklajevanje tega zakona zaradi razgovorov z Zdravniško zbornico. Zelo bi bil vesel, če bi nam vi pri tem usklajevanju lahko pomagali in uskladili mnenja dveh civilnih družb, in sicer da bi uskladili mnenje Gibanja za ohranitev javnega zdravstva in gibanje ZaNas. Tudi tu moramo nekaj uskladiti. To sta dve veliki civilni družbi, ki imate popolnoma nasprotni predlogi v zvezi s tem zakonom.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Kot prvo bi rad poudaril, da zakon ni le tako v tej meri usklajen, kot se mogoče pred mediji usklajuje, da je treba samo še pogovor z različnimi zdravstvenimi organizacijami. V civilni družbi je veliko pripomb. Poudariti je treba, da ne moremo mešati vseh oblik civilne družbe. Gre za gibanje, ki ima 74.000 podpisov. Tukaj so tudi mnogi zdravniki, politiki in ne nazadnje na tisoče uporabnikov in društva, ki jih je tudi kar nekaj, ki jih lahko, kot vemo, ustanovi skupina prebivalcev. Ne bi rad degradiral teh društev, če zajemajo relativno majhno članstvo, ampak tu ne moremo vzporejati tako številčnega gibanja s posameznimi manjšimi društvi.

Želel bi pravzaprav s svojim vprašanjem, ki sem ga dal, na katerega mi je bilo tudi odgovorjeno, da bi minister opravil tudi resno usklajevanje s tem gibanjem in z njihovimi pripombami, ki so po moje prava pot za reformo zdravstvene zakonodaje, saj obstoječe novele, vsaj po mojem mnenju, niso reforma, ampak zgolj korekcija prejšnjega sistema in dopolnjevanje, ne pa uresničevanje tistih ciljev, ki smo jih zapisali tudi v koalicijsko pogodbo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod minister, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Jaz bom organiziral na ministrstvu razgovor in usklajevanje med vašim civilnim društvom vašim in

združenjem Za Nas, pa bom povabil naslednji teden predstavnike na pogovor, da bi še to uskladili. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje prav tako ministru za zdravje.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani zbor, spoštovani gospod minister.

V predlogu zakona o zdravstveni dejavnosti, ki ste ga posredovali javnosti oziroma socialnim partnerjem za sejo Ekonomsko-socialnega sveta, predlagate tudi naslednje. Upravljanje in vodenje zdravstvenih domov in bolnišnic se spreminja v podjetniško, z nadzornimi sveti in upravami, kar pomeni izločitev uporabnikov in izvajalcev iz odločanja o zdravstvu, pomeni eksperiment in najhitrejšo pot v prodajo zdravstvenih domov in bolnišnic. O uporabi, najemu in odprodaji prostorov in opreme zdravstvenih domov in bolnišnic naj bi odločal kar minister s koncesijskim aktom. Legalizira se sedanje nezakonito stanje zdravstvenih domov, legalizira se nadaljnja razgradnja zdravstvenih domov. Zdravstveni domovi bi lahko imeli le še vodstvo, ki bo koordiniralo delo koncesionarjev. Koncesionarji in javni zdravstveni zavodi bi po predlogu zakona lahko opravljali tako javno kot tudi zasebno zdravstveno dejavnost. Ukinja se prej predlagana agencija za kakovost, Zdravniška zbornica pa bo obdržala pooblastila strokovnega nadzora in licenciranja, čeprav vemo, da gre pri nadzoru za konflikt interesov, zaradi česar nadzor ne deluje. Spomnimo se primera Bora Nekrepa in ostalih primerov.

Zato sprašujem: Ali so bile in kdo je opravil analize, ki so temelj teh ključnih usmeritev zdravstvene reforme? Ali so te analize dostopne javnosti? Ali je bila in kdaj je bila sprejeta nacionalna strategija, na kateri temeljijo reformni predlogi? Ali ste za te ključne usmeritve zdravstvene reforme pridobili soglasje prebivalstva? Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister Miklavčič, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsedujoči! Jaz moram ugotoviti, da je v vprašanjih in navedbah gospe poslanke mag. Julijane Bizjak Mlakar nekaj netočnosti. Na zadnjem sestanku, kjer sva sedela skupaj, sem jaz zelo glasno in jasno povedal, da agencija za kakovost v zakonu ostaja. Se pravi, ta ugotovitev ni točna. Jaz sem zelo vesel, da lahko ta veliki zbor danes tukaj obvestim, da po zadnjih podatkih, v slovenskih bolnišnicah, razen Kliničnega centra, ne bo izgub. V teh težkih časih smo z vodstvom bolnišnic te stvari premaknili. Osnutek zakona o zdravstveni dejavnosti je bil več kot 3 mesece v javni razpravi. Ne spomnim se, da bi bil kakšen zakon

v našem sistemu tako dolgo med ljudmi. A že pred tem posredovanjem javnosti, ki se je z njim lahko dodobra seznanila, to dokazuje tudi veliko število pripomb in dopolnilnih predlogov k osnutku. Zaradi tega področja, ki jih navaja poslanka gospa Julijana Bizjak Mlakar, niso nekaj povsem novega ali presenetljivega, ampak so v besedilu in razpravi prisotne že od začetka njenega nastajanja. Vse so bile tudi večkrat predebatirane in osvetljene z različnih zornih kotov. Tudi z vami osebno smo se pogovarjali na ministrstvu in vam povedali svoj argumente. To velja za predlagani model upravljanja v javnih zavodih, o možnostih opravljanja zasebne zdravstvene dejavnosti, pri izvajalcih javne dejavnosti, v koncesijskem aktu in podobno. Vse to smo vam obrazložili. Pripomniti velja, da sprememba v modelu upravljanja javnih zavodov ne pomeni prehoda na podjetniški način upravljanja, saj bodo zdravstveni domovi in bolnišnice še vedno javni zavodi z vsemi posebnostmi, pri čemer osnutek zakona še posebej določa, da je ta dejavnost nepridobitna in javni interes Republike Slovenije. To kaže na to, da ne gre za uvajanje podjetništva in s tem povezanih možnosti ustvarjanja in delitve dobička. Že s tem je povedano, da ne gre pri spremembi modela upravljanja za uvajanje podjetniške logike ali poslovanja. Gre le za večja pooblastila ali odgovornost menedžmenta javnih zavodov za izvajanje svoje dejavnosti in za učinkovitejše poslovanje. V svetih javnih zavodov imenuje predstavnik Zavoda za zdravstveno zavarovanje svoje člane, ki so predstavniki pacientov, lokalne skupnosti imenujejo svoje člane tako da tega problema, ki ga vi navajate, ne vidim.

Prav tako v osnutku zakona ni nikjer nakazana možnost odprodaje bolnišnic ali zdravstvenih domov, predvideno je le, da bo v koncesijskem aktu določeno, kakšne naj bi bile medsebojne obveznosti med koncedentom in koncesionarjem, če bo slednji dobil prostore v lasti koncedenta v najem oziroma če bo le vlagal lastna finančna sredstva. Osnutka zakona tudi ni mogoče razumeti kot ohranjanje nezakonitega stanja in razgradnje zdravstvenih domov, kvečjemu nasprotno, saj osnutek šele zdaj povsem jasno določa, kakšne in katere dejavnosti mora imeti zdravstveni dom, da bi sploh lahko izpolnjeval pogoje za obstoj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Našteti je bilo veliko netočnosti, ki se jih da zelo lepo preveriti v zakonu, ki je na razpolago, ki se ga da dobiti in verjetno poslanci in verjetno ga bi tudi minister lahko objavil na svoji spletni strani in ljudje bi brez upanja na to, da bi našli agencijo, o kateri je gospod minister govoril, bi lahko iskali po tem zakonu, pa bi ugotovili, da je ni notri tako kot se lahko prepričajo tudi o ostalih stvareh.

Vsekakor pa je iz tega razgovora jasno, da se ta reforma pripravlja brez potrebnih analiz, ker to je bilo vprašanje...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Julijana ne mi zameriti, ampak ni namenjeno poslansko vprašanje polemiki, ampak dopolnilno...

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Ja, zaradi tega bom prosila za dopolnitev odgovora, ker se reforma pripravlja brez analiz, brez nacionalne strategije in brez soglasja prebivalstva. To je v nasprotju z usmeritvami Svetovne zdravstvene organizacije in drugimi mednarodnimi dokumenti s področja zdravstva, ki vežejo Slovenijo tudi kot članico Evropske unije. Zaradi tega me zanima:

Ali boste storili kaj glede tega? Ali boste vprašali uporabnike oziroma izvajalce zdravstvenih storitev, ali so za to, da se jih izloči iz odločanja o zdravstvu? Ali so za eksperiment upravljanja? Ali so v prodajo zdravstvenih domov ali bolnišnic? Ali boste vprašali ljudi, ali so za to, da zbornica obdrži pooblastila strokovnega nadzora in licenciranja? Ali boste vprašali občine, ali so za razlastitev svojega premoženja, da bo minister odločal o prodaji zdravstvenih domov? Ali so ljudje za to, jih boste vprašali, da bodo imeli namesto zdravstvenih domov le še koncesionarje in neko vodstvo, ki jih bo koordiniralo? Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. To so nova vprašanja. Vi bi smeli prositi samo za dopolnilen odgovor, ampak glede na to, da ste jih postavili, naj minister oceni, ali bo lahko v razpoložljivem času odgovarjal.

BORUT MIKLAVČIČ: Nekaj od teh vprašanj smatram za žaljive, ne bom odgovarjal. Na zadnjem sestanku, ko sva sedela skupaj, ko ste vi bili na koncu mize, je bil sprejet sklep in smo se dogovorili, da se agencija za kakovost vrača. Imeli ste napisano, gre nazaj v zakon in prosim, da ne razlagate več neresnic, ne begajte ljudi. Vi mene sprašujete, če bom vprašal zdravnike in izvajalce. Vaš kolega Magajna me je pa prej spraševal zakaj zdravnike sploh sprašujem in se pogovarjam. Usedite se z društvom ZaNas in vaše civilno društvo skupaj, ker imate diametralno nasprotna mnenja, povsod so naši občani zraven, dajmo se dogovoriti, dajmo se usesti. Jaz si bom vzel čas. Za vas sem si vzel časa za razgovore sigurno tri ure, pet ur za pisanje pisnih odgovorov in šest ur za ustna vprašanja v poslanskem zboru. Če bi imel z vsemi toliko dela in toliko netočnosti, bi, ne vem, ne zmožel več tega. Lepo prosim, naslednji teden se usedemo, obe društvi, in bomo stvari razčistili.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospa Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Izkoristila bi poslovniško možnost, da bi o tem razpravljali na seji Državnega zbora, ker gospod minister operira z neresnicami, ve se, da je eno samo gibanje, da gre za društvo, trije ljudje ustanovijo društvo. Gibanje je pa eno samo, od leta 2006 obstaja. In tukaj manipulirati z nekimi društvi in spravljati na isti nivo, kot je gibanje s preko 74 tisoč ljudmi, je žaljivo do teh ljudi, ki so podpisali te izjave. Tudi sama sem med člani gibanja, hkrati pa govoriti o tem, ko je popolnoma jasno, kaj je vsebina zakona, o katerem sem vas spraševala, gospod minister, in trditi, da je v tem zakonu tudi ta agencija za kakovost. Ta agencija je bila umaknjena iz tega zakona. Te neresnice in o treh urah sedenja in ne vem koliko urah, ali veste, gospod minister, jaz mislim, da takole žaliti poslanko, je pa tudi hudo.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

O vašem predlogu, da se opravi razprava o odgovoru gospoda ministra, bomo odločali jutri v okviru točke dnevnega reda o glasovanjih.

S tem prekinjam točko Poslanska vprašanja in pobude. Predsedniku Vlade ter ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. DECEMBRA 2009 OB 21.13 IN SE JE NADALJEVALA 15. DECEMBRA 2009 OB 10.00.)

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Zvonko Černač od 15.00 dalje, Vili Rezman do 18.00, Roberto Battelli po 15.00, Franc Bogovič in Franc Pukšič po 18.00. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREKRŠKIH**, v okviru rednega postopka.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima Boštjan Škrlec, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Lep pozdrav, spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon o prekrških je temeljni procesni zakon, ki ureja postopke zaradi prekrškov. Smiselno se sklicuje na množico postopkovnih zakonov, predvsem na zakon o kazenskem postopku,

pa tudi na kazenski zakonik, na zakon o odgovornosti pravnih oseb in druge zakone. To pomeni, da kadarkoli se kateri izmed teh zakonov spremeni, je treba ustrezno popraviti tudi določbe v zakonu o prekrških in prav to novela, ki je danes pred nami, v večini primerov tudi počne.

V smislu usklajevanja s kazenskim zakonikom ta novela uvaja korekcije, ki se nanašajo na novo definicijo o "prisiljenosti" namesto "sile in groženj", ki je veljala v prejšnjem kazenskem zakoniku, in prav tako na novo umeščenost sistorilstva, ki je sedaj umeščeno v poglavje o kaznivem dejanju in ne več v poglavje o udeležbi.

Naslednja sprememba, ki jo uvaja novela, se nanaša na enako obravnavo vseh kategorij voznikov, kadar storijo prekrške, za katere je mogoče izreči prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja. Obstoječa ureditev pozna za voznike začetnike, kjer je poleg globe predpisana kazen oziroma sankcija več kot 6 točk, da se ti postopki vodijo v hitrem postopku. Pri drugih voznikih, polnoletnih, pa se za prekrške, za katere je mogoče izreči sankcijo prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja, postopki vodijo v rednem sodnem postopku. To pomeni, da sta ti dve kategoriji storilcev, v tem primeru voznikov, obravnavani različno, in predlog zakona to neenakost, neenakopravnost odpravlja.

Zakon o kazenskem postopku je v zadnji noveli uvedel specialne določbe o zasegu in preiskavi elektronskih in z njimi povezanih naprav ter elektronskih nosilcev podatkov. Ker gre za specialne določbe v zakonu o kazenskem postopku, je bilo treba tudi v zakonu o prekrških, ki se sicer sklicuje na smiselno uporabo določb o hišni in osebni preiskavi, vnesti tudi sklice na te specialne določbe za preiskovanje in pregledovanje elektronskih in z njimi povezanih naprav.

Prav tako se v postopkih na sodiščih prve stopnje uvaja nova dolžnost sodišč, da po uradni dolžnosti preizkušajo in ugotavljajo, ali je dejanje, ki se očita obdolžencu, prekršek oziroma ali ni, ter da pazijo na zastaranje. Sedaj je namreč veljalo, da v postopkih pri okrajnih sodiščih, ki so vodila postopke na zahtevo za sodno varstvo, sodišča niso bila dolžna te okoliščine preverjati po uradni dolžnosti, medtem ko so v pritožbenem postopku sodišča na to pazila po uradni dolžnosti. S tem so storilci, ki v času trajanja postopka na prvi stopnji še niso imeli podatkov oziroma v začetku postopka na prvi stopnji niso imeli podatkov o tem, ali obstajajo okoliščine, ki upravičujejo nastop zastaranja oziroma okoliščine, ki dejanja ne naredijo za prekršek teh okoliščin niso mogli uveljavljati v sojenju na prvi stopnji, temveč zgolj v pritožbi. S predlagano novelo se ta anomalija oziroma nedoslednost odpravlja.

Novost je tudi to, da se širijo pristojnosti za pridržanje s strani policije v primerih, kadar policija zaloti storilce pri storitvi prekrška. Sedaj je bila možnost pridržanja zaradi privedbe k sodniku možna zgolj iz dveh

razlogov. To sta bila razloga ponovitvene nevarnosti in begosumnosti. Sedaj se temu razlogu pridružuje tudi tretji razlog, ki je sicer dovoljen tudi za odreditev pripora, to je nevarnost uničenja dokazov. S tem smo prepričani, da bo policija dobila na voljo instrument, s katerim bo lahko bolj učinkovito vodila kazenske postopke, saj sedaj zaradi nevarnosti, da bo oseba uničila dokaze ali predmete prekrška, ni bilo mogoče storilca pridržati.

In končno. Na koncu uvajamo možnost, da sodišča višje stopnje izjemoma v določenih omejenih primerih, kadar ocenijo, da nepravilnosti sodb sodišč prve stopnje ni mogoče odpraviti drugače, lahko vrnejo zadevo tudi v ponovno sojenje na sodišča prve stopnje. Dosedanja ureditev, ki je bila sprejeta leta 2008, onemogoča vsakršno vračanje zadev v obravnavo sodiščem na prvi stopnji, zaradi česar prihaja v praksi do neobičajnih in tudi pravno spornih situacij. Kot povedano, novela to anomalijo odpravlja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ta predlog zakona obravnaval na 12. seji 1. decembra 2009. Predložila ga je Vlada. Odbor je imel na razpolago mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev in mnenje Sodnega sveta. Predstavnik predlagatelja, državni sekretar gospod Škrlec, je povedal, da skrajšamo to, kar smo slišali ali približno to, kar smo pravkar slišali.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega mnenja Zakonodajno-pravne službe povedala, da je večina pripomb Zakonodajno-pravne službe upoštevana v koalicijskih amandmajih. Ponovno je izpostavila problem 12. člena, ki po njenem mnenju ni zadovoljivo urejen.

Predstavnik Državnega sveta gospod Vnučec je podal pozitivno mnenje pristojne komisije Državnega sveta. V razpravi so člani in članice odbora sledili pripombi Zakonodajno-pravne službe k 12. členu predlagane novele in ob strinjanju predlagatelja sprejeli svoj amandma k temu členu, s katerim se pravilno umešča nov razlog za pridržanje zalotnega storilca v 110. člen zakona o prekrških. V razpravi v predlaganem 15. členu, ki dopolnjuje 163. člen zakona o prekrških, so opozicijski poslanci menili, da bi ponovna uzakonitev možnosti višjih sodišč, da lahko v pritožbenem postopku obravnavano sodbo sodišča prve stopnje razveljavi in vrne v ponovno odločanje, povzročala nove sodne zaostanke, za stranko pa visoke odvetniške stroške. Koalicijski poslanci pa so takšno rešitev podpirali oziroma podprli.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS, in sicer dva k 17. členu, 18. in 19. členu in amandma Poslanske skupine SDS k 17. in 19. členu, ni pa sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS k 15. členu ter ni glasoval o amandmaju poslanskih skupin koalicije k 12. členu, ker so postali brezpredmetni. Odbor je sprejel svoja dva amandma, torej amandmaja odbora k 10. in 12. členu.

Odbor je nato na podlagi 128. člena Poslovnika glasoval o vseh členih skupaj in pripravil besedilo zakona, ki je sestavni del tega poročila.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak v imenu Poslanske skupine SDS. Lahko bi ostali kar za govornico.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Malo drugačen vrstni red sem videl.

Zakon o prekrških in stališče Poslanske skupine SDS. Povedati moram, da se Poslanska skupina SDS strinja s kar štirimi od petih predlaganih rešitev, globalno predlaganih rešitev v tem zakonu, in tako pozdravljamo, da se uskladi zakon o prekrških in kazenski zakonik, ker je to potrebno. Po našem mnenju je prav tako potrebno tudi to, da se vozniki-začetniki v vseh postopkih izenačijo z ostalimi vozniki, mislim zlasti na tiste primere okoli odvzema vozniškega dovoljenja. Tudi preverjanje zastaranja po uradni dolžnosti za poslansko skupino ni sporno. Na novo urejena možnost pridržanja zalotenega storilca pri prekrških, ki ga je sicer ministrstvo pripravilo precej pomanjkljivo, jaz izražam pravzaprav zadovoljstvo, da je bil na predlog Poslanske skupine SDS ta člen popravljen in tudi sprejet s strani koalicije, tako da bolj sistematično ureja to področje.

Seveda pa v tem zakonu obstaja ena rešitev, ki za nas ni sprejemljiva - v nobenem pogledu. Zato moram to nekoliko natančneje utemeljiti. V letu 2008 je bila sprejeta novela zakona, ki višjim sodiščem onemogoča razveljavljanje in vračanje v ponovno sojenje. Višja sodišča so torej po noveli, tako imenovani šturmovi noveli, tista sodišča, ki morajo odločiti: potrditi, spremeniti, sprejeti novo odločitev, nimajo pa več možnosti, da bi višja sodišča vračala v ponovno sojenje na tako imenovano prvo stopnjo. Ta zakon, ki je pred nami, pa to možnost ukinja. Jaz moram opozoriti, da je že v času twinning projektov priznani nemški strokovnjak Doukoff mislim, da sem prav izrekel, imel kot eno glavnih pripomb na našo zakonodajo pravzaprav pripombo o tem, da višja sodišča ne odločajo, ampak da preprosto razveljavijo in vračajo v ponovno sojenje na prvo stopnjo. Zelo jasno je zapisal in povedal, da to pomeni podaljševanje sodnih postopkov, da to pelje tudi v odločanje, sojenje v tako imenovanih nerazumih rokih, zaradi

česar prihaja do tega, da plačujejo davkoplačevalci kar velike odškodnine. Jaz sem zelo vesel in izražam zadovoljstvo nad stališčem državnega sekretarja na odboru. Državni sekretar je namreč povedal, da to spreminjajo iz preprostega razloga oziroma da tako spremembo predlagajo iz preprostega razloga, ker prvostopenjska sodišča prinašajo slabe odločitve. Prvostopenjska sodišča izdajajo sodbe, ki niso podprte z ustreznimi dokazi, so pomanjkljive, ker se prvostopenjska sodišča zanašajo na to, da bodo že odločili sodniki na drugi stopnji. Mi to verjamemo, to najverjetneje popolnoma drži. Vendar to ni razlog za spremembo zakona. To je razlog, da začnejo nadzorni mehanizmi v sodstvu delovati in da nadzorni mehanizmi v sodstvu izpeljejo vse potrebne postopke, da bodo taki sodniki preprosto sankcionirani, da bodo taki sodniki v končni fazi tudi službo izgubili. Zakaj pa ne? Ne pa, da jim dajemo potuho in preprosto uvajamo sistem vračanja na prvo stopnjo. Kaj bo to pomenilo v nadaljevanju? To bo pomenilo preprosto to, da bomo prišli v situacijo, ko se bodo sodni postopki, zaradi vračanja v ponovno sojenje definitivno podaljševali. To bo pa pomenilo seveda spet sojenje v nerazumnih rokih in vse tisto, kar zraven sodi, zlasti pa odškodnine za sojenje v tako imenovanih nerazumnih rokih, kar bo tako ali tako šlo na pleča davkoplačevalcev. Pod pogojem, da bi to določilo, naš amandma sprejeli, bomo ta zakon tudi podprli. V nasprotnem primeru pa take rešitve ne moremo podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vito Rožej v imenu poslanske skupine Zares. Lepo prosim.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi! Predlog sprememb zakona o prekrških, ki je pred nami, večinoma usklajuje terminologijo in rešitve zakona o prekrških z zakonom o kazenskem postopku in s kazenskim zakonikom. Gre za to, da je sedaj sila in grožnja nadomeščena z instrumentom prisiljenosti v kazenskem zakoniku, prav tako je sostorilstvo urejeno v drugem poglavju in temu ustrezno je opravljena korekcija v zakonu o prekrških, da se ta sklicuje na prava poglavja in pravi člen.

Novi institut, ki ga uvaja ta dopolnitev zakona o prekrških je tudi možnost pridržanja oseb zaradi koluzijske nevarnosti, torej nevarnosti, da bo oseba odvrгла, uničila ali kako drugače preprečila dokazovanje in dokaze o prekršku. Ta ukrep je potreben zaradi učinkovite izvedbe postopkov v primerih, ko je bil storilec zaloten pri storitvi prekrška. Državni sekretar je sam tudi v obrazložitvi povedal, da bo policija učinkoviteje s tem instrumentom vodila kazenske postopke, kar se mi zdi simptomatično, glede na to, da ne govorimo danes o zakonu o kazenskem postopku, ampak o zakonu o prekrških.

V Poslanski skupini Zares smo pozorni na to tanko mejo med prekrškom in kaznivim dejanjem, ki se s tem novim instrumentom briše. So pa seveda razlogi, zakaj prekrške obravnavamo drugače kot kazniva dejanja, določeni in jasni, z namenom seveda. V teh primerih, ko se omejuje zasebna svoboda, se nam zdi vedno pomembno tehtati med sorazmernostjo ukrepa in teži prekrška. Upamo seveda, da bomo lahko čez mesece, leto, dobili tudi kakšno poročilo o tem, koliko se ta instrument izvaja. Podobno kot, če se morda spomnite ob zadnji spremembi zakona o policiji, ko smo tudi policiji dali nove pristojnosti glede osebnega pregleda, je treba biti pozoren na to, da se ta instrument ne zlorablja, ker mislim, da teža zagrešenih dejanj mora biti v sorazmerju z ukrepi oziroma obratno.

Naslednja pomembna sprememba, ki jo novela zakona uvaja, je možnost, da višja sodišča v pritožbenem postopku razveljavijo odločitev prvostopenjskega sodišča in zadevo vrnejo v ponovno sojenje, o čemer je govoril že moj predgovornik. Razveljavitev in vrnitev v ponovno sojenje je po tej noveli možna le izjemoma, ko bo šlo za bistveno kršitev določb postopka o prekršku in bo sodišče ocenilo, da je glede na njeno naravo ne more samo odpraviti. Tako se težko strinjamo v celoti z oceno, da bodo te stvari tekle avtomatično. Predlagatelj trdi, da bo s tem spodbudil sodnike, da bodo na prvi stopnji tako kvalitetno in odgovorno opravljali svoje delo, da do pritožbenega postopka niti ne bo prišlo ali da višje sodišče ne bo imelo potrebe njihovih sodb razveljavljati in vračati v novo sojenje.

V Poslanski skupini Zares bomo spremembe podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Guido Kres, v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana predstavnik Vlade, spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke načeloma podpiramo spremembe in dopolnitve Zakona o prekrških, če bodo le-te pripomogle k zmanjšanju števila prekrškov, hitrejšim postopkom in večji pravni varnosti. Zaradi konsistentnosti same zakonodaje seveda podpiramo, da se Zakon o prekrških uskladi z ostalimi, kot sta kazenski zakonik in zakon o kazenskem postopku. Kot sem že rekel, podpiramo težnje, da bi bili tudi prekrškovni organi bolj učinkoviti. Upamo, da bo k temu prispeval tudi inštitut pridržanja storilca prekrška z namenom, da se ne uničijo ali odtujijo dokazi, ki so v kasnejšem postopku še kako pomembni. Seveda pa pričakujemo tudi, da se ne bodo povečale zlorabe pooblastil in da se ne bodo dogajala neutemeljena pridržanja.

Predlog zakona odpravlja tudi dosedanje ureditev odločanja višjega sodišča ob pritožbi sodišča prve stopnje. Menimo, da je takšna ureditev v določenih primerih res lahko pravno neustrezna, nas pa preseneča, da to ni bilo

izpostavljeno na kakšnem drugem nivoju, preden se gre v samo spremembo zakona.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se nam zdi primerno tudi, da se s predlogom sprememb zakona uvaja preizkus odločbe o prekršku po uradni dolžnosti, tako da bo ponovno treba preizkusiti tudi, ali je dejanje prekršek ali je pregon zastaral. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Urh, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi! Poslanska skupina DeSUS bo predlagane spremembe zakona o prekrških soglasno podprla. Gre za spremembe temeljnega zakona s področja prekrškovnega prava, za katere se smiselno uporabljajo tudi določbe kazenskega zakonika, zakona o kazenskem postopku, zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja in cele vrste drugih zakonov. Zato je usklajenost teh dveh področij, torej prekrškovnega in kazenskega prava, nujna in smotrna, če naj učinkovito sledi ciljem, zaradi katerih je bila vsa ta zakonodaja sprejeta. V tej luči so oblikovane določene korekcije zakona o prekršku, ki jih poslanci DeSUS-a podpiramo.

Glede na to, da je prekrškovno pravo eno izmed najpomembnejših del razmerja med posameznikom, na eni strani, ter državo, pravom in institucionalizirano presijo, na drugi strani, predvsem kar se pogostosti posameznikovega srečanja z njim tiče, je vsekakor treba biti pozoren pri vsakokratnem noveliranju in spreminjanju institutov prekrškovnega prava oziroma pri spreminjanju prekrškovne politike nasploh.

Zato smo v naši poslanski skupini namenili posebno pozornost predlagani korekciji uveljavljenih institutov, kot so: preiskava elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, preizkus določbe po uradni dolžnosti ali je prekršek oziroma sam pregon zastaral, institut pridržanja oseb, če obstoji upravičena bojazen, da bo storilec skril, uničil ali odvrigel dokaz o prekršku, odločanje o pritožbenem postopku, in sicer se omogoča razveljavitev sodbe sodišča prve stopnje in vrnitev zadeve v novo odločanje.

Kar se tiče sprememb določil postopanja pristojnih organom, jim poslanci DeSUS-a ne nasprotujemo. Gre za dolžnost sodišča, da po uradni dolžnosti pazi na zastaranje pregona. Tukaj mislimo, da je prav, da so sodišča tisti subjekt, ki je dolžan paziti na to pomembno okoliščino, saj sedaj včasih prihaja do situacije, ko je bila strankam dana možnost takšnega vsebinskega ugovora šele na naslednji stopnji, torej na višjem sodišču.

Podpiramo tudi drugo rešitev, to je možnost drugostopenjskega organa, da razveljavi odločitev prvostopenjskega sodišča in zadevo vrne v ponovno sojenje.

Uveljavitev te možnosti je po naši oceni predlagatelj razumno in prepričljivo argumentiral, zato v naši poslanski skupini ne vidimo razloga, zakaj bi temu nasprotovali. Tudi izkušnje iz prakse, kjer v nekaterih primerih prihaja do zelo neobičajnih situacij, praktično terjajo spremembe zakona o prekrških v tem delu.

Poslanci DeSUS-a bomo prispevali svoje glasove k sprejemu novele zakona o prekrških, z namenom, da se ta del zakonodaje prilagodi oziroma uskladi s preostalo kazensko pravno zakonodajo, ter z namenom razrešitve procesnih zapletov, do katerih je prihajalo na podlagi sedaj veljavnega zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Silven Majhenič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani predstavniki Vlade.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških je novela, ki predstavlja prilagoditev k že obstoječemu zakoniku, ki je začel veljati 1. 1. 2008 in rešuje procesne zaplete, ki se jih brez zakonske prilagoditve ne da odpraviti. Gre za temeljni zakon, ki temelji na prekrškovnem pravu. Novela sledi usklajevanju terminologije in rešitvam v zakonu o prekrških predvsem z zakonom o Kazenskem postopku in Kazenskem zakoniku. Kot je iz prakse razvidno, se je zadnja novela zakona v določenih segmentih pokazala kot pomanjkljiva in nepopolna. Vnaša se tudi vsebinska sprememba, ki bo enakost za obravnavo pred zakonom zagotavljala voznikom vseh kategorij. Do zdaj je bilo možno izreči ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, ko se je nabralo določeno število točk, tako so bili vozniki-začetniki v neenakopravnem položaju, saj so ostali brez vozniškega dovoljenja, brez obravnave na sodišču, kar po skrajšanem postopku že na policijski postaji. To se bo z novelo popravilo in bo za tovrstne postopke pristojno le sodišče. Tudi avtomatičnost prenehanja vozniškega bo možno omiliti glede na izrečeno število kazenskih točk, kar je povsem sprejemljivo, če že govorimo o enakosti pred zakonom.

Novela zakona v prekrškovnem postopku ureja tudi zaseg in preiskavo elektronske naprave in nosilcev elektronskih podatkov, kar je po zgledu zakona o kazenskem postopu. Po uradni dolžnosti se ugotavlja tudi morebitno zastaranje pregona ter stopnja prekrška. Posebnost novele je pridržanje zaradi suma storitve kaznivega dejanja, ki temelji na koluzijskih nevarnostih. Predlagatelj opravičuje ta ukrep le v tistem delu, ko policija zaloti storilca pri samem kaznivem dejanju, ko sodišče ne dela in ni možna privedba, obstoja pa nevarnost, da storilec pobegne ali s prekrški nadaljuje. V tem

primeru gre sigurno za odvzem prostosti oziroma omejitev osebne svobode, ki pa je ustavno varovana pravica posameznika, kar je zapisano v 19. členu Ustave, glede na vsebino razlogov, za pridržanje pa tudi 20. člen Ustave. Kot vidimo, je dokazni standard in razlog za pridržanje nižji od že uveljavljenega zakona in ne utemeljuje predlaganih novosti, zato bi kazalo v tem delu predlog zakona, kot gre za osebno svobodo, uporabiti milejše ukrepe.

Sprememba, da sodišče v pritožbenih postopkih razveljavi odločitev prvega sodišča in zadevo vrne v ponovno sojenje, je praksa, ki je bila že zapisana v zakonu in se ni izkazala za dobro, zdaj pa se ponovno uvaja, z obrazložitvijo, da ni dobra, saj višja sodišča ne morejo vračati zadev v ponovno presojo sodiščem prve stopnje, kar pa je vprašljivo tudi s strani ustavnosti, saj obstaja možnost, da si obsojen prvič na drugi stopnji in nimaš več možnosti za pritožbo. Iz gradiva je razvidno, da gre tudi za pomanjkanje strokovnih kadrov, ki bodo pri odločanju in pisanju sodb bolj strokovni na prvostopenjskih sodiščih.

Iz vsega navedenega je možno razbrati, da je predlog zakona o spremembah zakona o prekrških zastavljen na dokaj dobrih predlogih sprememb, ki bi naj sledile cilju izboljšanja zakona, ki nas pa ni prepričal v tistem delu, ki govori o odvzemu prostosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod državni sekretar s sodelavko, kolegice in kolegi! V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških podprli. Podprli ga bomo iz več razlogov.

Naj navedem le nekatere. S predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških se želi doseči usklajenost s kazenskim zakonikom in drugimi zakoni, ki določajo prekrške in postopanja oziroma ravnanja prekrškovnih organov v primeru storjenih prekrškov. Konec leta 2008 je namreč začel veljati nov kazenski zakonik, ki je posegel tudi v materijo kazenskega prava, zato se spreminja 8. člen zakona o prekrških, ki se sklicuje na smiselno uporabo kazenskega zakona.

V nadaljevanju podpiramo usmeritve tega zakona, ki so namenjene povečanju učinkovitosti prekrškovnih organov in sodišč. In tako se za bolj uspešno izvedbo postopkov o prekršku dopolnjujejo določbe o ukrepih za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti. Določeno namreč je, da policija lahko pridrži obdolženca, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je storil prekršek in je upravičena bojazen, da bo skrnil, uničil ali odvrigel dokaz o prekršku.

Podpiramo tudi spremembe 163. člena zakona o prekrških, ki se spreminjajo tako, da bo sodiščem druge stopnje ponovno omogočeno, da zadevo vrnejo sodiščem prve stopnje v ponovno odločanje, torej novo sojenje. V praksi se je namreč pokazalo, da je veliko primerov, ko višje sodišče ne more samo odpraviti bistvene kršitve določb postopka o prekršku, ali pa ko višje sodišče prvič izvaja dokazni postopek in prvič vsebinsko odloča o prekrških. V teh primerih je dejansko odvzeta pravica do pritožbe, saj zoper sklep ali sodbo višjega sodišča ni pritožbe.

V Poslanskem klubu LDS menimo, da z zagotavljanjem ene ustavne pravice, to je pravice do sojenja v razumnem roku ne moremo povoziti druge ustavne pravice, ki je v tem primeru pravica do sodnega varstva. Z novelo zakona o prekrških, ki je začela veljati 5. marca 2008, je bil uzakonjen nov sistem pritožbenega odločanja, ki je bil sicer dobronameren, vendar nedodelan in nepremišljen. Verjetno tudi zaradi tega, ker smo pri sprejemanju predloga zakona hiteli in ga na predlog takratne vlade oziroma ministra za pravosodje obravnavali po nujnem postopku, pri čemer smo v Poslanskem klubu LDS izrazili tudi pisni protest. Po letu in pol se je izkazalo, da sistemskih sprememb res ne moremo uvajati po nujnih postopkih.

Zato v Poslanskem klubu LDS opozarjamo na konflikt ustavnih pravic, to je pravica sojenja v razumnem roku, ki je v konfliktu z drugimi ustavnimi pravicami, s pravico do pravnega sredstva in varstvom pravic. Menimo, da ukinitve možnosti razveljavitve prvostopenjskih sodb ni edini mehanizem za zmanjševanje sodnih zaostankov, statistika pa tudi ne potrjuje trditev, da so sodni zaostanki nastali povečini samo zaradi vračanja zadev v ponovno sojenje. Tudi sicer ne moremo pritrditi argumentu, da se z ukinitvijo možnosti razveljavitve sodbe sledi pravici do sojenja brez nepotrebne odlašanja, ker pri vračanju v ponovno odločanje po našem mnenju ne gre za sodne zaostanke. Sodni zaostanki v bistvu nastajajo v primerih, če nek sodnik časovno ne razpisuje narokov oziroma obravnava, kot bi moral, oziroma v razumnem roku ne izdaja sklepov in sodb.

Tako v Poslanskem klubu LDS pozdravljamo ureditev, ki bo omogočala enakopravno obravnavanje vseh storilcev prekrškov, ne pa možnost meritornega odločanja višjih sodišč, na kar se obdolženec ne more niti pritožiti.

Na podlagi vsega navedenega izražamo podporo spremembi oziroma noveli zakona o prekrških. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Colarič, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Pozdrav državnemu sekretarju s sodelavko, kolegicam in kolegom! Novela zakona o prekrških je pripravljena tako, da se v materialnopravnih določbah usklajuje s kazenskim zakonikom.

Prilagoditev podpira tudi Sodni svet, ker se s tem rešujejo procesni zapleti, ki jih brez zakonske prilagoditve ne bi bilo mogoče odpraviti. Določena je tudi jasnejša razmejitev med hitrim postopkom o prekršku in rednim sodnim postopkom, tako da je določeno, da hitri postopek ni dovoljen za prekrške zoper varnost cestnega prometa, za katere je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Na matičnem delovnem telesu je tekla razprava predvsem o določbi, ki se nanaša na dopustitev pridržanja v primerih, ko je upravičena bojazen, da bo obdolženec oziroma storilec prekrška uničil, skrnil ali odvrigel dokaz o prekršku, ter na določbo, ki sodiščem druge stopnje ponovno daje možnost, da lahko v pritožbenem postopku obravnavano sodbo sodišča prve stopnje razveljavi in vrne zadevo v novo odločanje. V praksi se je namreč izkazalo, da je ob sumu storitve prekrška policija ostala brez dokazov, višje sodišče pa ni moglo samo odpraviti bistvene kršitve določb postopka o prekršku. V veljavni zakonodaji pa je tudi dejansko bila vzeta pravica do pritožbe, saj zoper sklep ali sodbo višjega sodišča ni pritožbe.

Predlagane rešitve omogočajo, da bodo postopki o prekršku uspešneje izvedeni, omogočeno pa bo tudi enakopravno obravnavanje vseh storilcev prekrškov. V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo predlog novele zakona o prekrških, ker menimo, da so predlagane spremembe potrebne in utemeljene, ne bomo pa podprli amandmaja SDS-ja k 19. členu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 14.12.2009. V razpravo dajem 19. člen ter amandma poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim, dr. Vinko Gorenak, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Jaz sem že v uvodnem stališču poslanske skupine zelo jasno povedal, da imamo pred seboj zakon, ki jekar v štirih oziroma petih segmentih z naše strani pozdravljen, z naše strani podprt tudi zato, ker se redko kdaj zgodi, da bi bil kakšen amandma poslanske skupine SDS sprejet, pa tokrat je bil. Amandma, ki pa je predmet razprave, pa se nanaša prav na tisto, kar je bilo oziroma kar je za nas še vedno sporno, to pa je vračanje stvari višjih sodišč na prvostopenjska sodišča. In na to zadevo smo vložili amandma, iz česar želimo iz formalnih razlogov podaljšati ta čas uveljavitve, da bi lahko Ministrstvo za pravosodje v tem času ponovno preučilo takšno svojo odločitev in sprejelo eventualno boljšo. To je bil osnovni razlog.

Sam amandma oziroma člen, ki ga amandmiramo, je relativno jasen. Poglejte, v času twinning projektov smo bili opozorjeni s strani tistih, ki imajo v Evropi sodni sistem dodelan, ne bomo rekli ravno v nullo, ampak dober sodni sistem, kot je nemški: ne počnite tega, odpravite določila in višja sodišča, v takih primerih, o katerih govorimo, naj odločijo, ne pa vračajo stvari na prvo stopnjo. Mi se z vprašanjem vračanja stvari na prvo stopnjo ne soočamo samo pri sodiščih, tudi v pravnih postopkih je ista situacija, ker so uradnikom na neki višji stopnji, tukaj v tem primeru pa višjim sodnikom, ne ljubi, ne da ali pa so gospodje na nekem nivoju, ko rečejo, saj sem na tem nivoju in to možnost imam, in preprosto vračajo. To pa pomeni podaljševanje sodnih postopkov. Nobenega razloga ni in nobenega razloga ni, da bi stvari uzakonili tako, kot je prelagano. Tudi v primerjalnem pregledu evropskih držav, gospe in gospodje iz koalicije, pogledajte primerjalni pregled iz evropskih držav, pa boste videli, kako je v Evropi. Ne bom posebej bral, ker to lahko vsak od nas prebere. In za nas ni sprejemljivo, da zadeve vračamo zaradi razloga, kakršen je bil povedan na Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje. Tam je bilo zelo jasno povedano, sodniki prvostopenjskih sodišč odločajo, slabo podprejo z dokazi, ne podprejo z dokazi, izdajajo nekvalitetne sodbe, ker se zanašajo na to, da bo že višje sodišče odločilo in nikoli več ne bo prišlo na njihovo mizo nazaj. Poglejte, to so napake. Ampak jaz ne kritiziram teh napak. Vsi mi delamo napake, od zdravstvenega sistema, sodnega sistema, mi poslanci tukaj, do škarta, če želite, v neki tovarni. Vseposod se to dogaja. In tudi na sodiščih se dogaja. In normalno je, da se dogaja, samo napake je treba odpravljati. Zdaj pa mi napako odpravljamo. Kako? Tako, če hipotetično to napako in tiste, ki jih delajo, imenujem neko bolezen, da to zdravimo s čajem namesto s penicilinom. Se pravi, sodna veja oblasti bi morala aktivirati svoje nadzorne mehanizme, ki jih ima. Pomeni, takim sodnikom, ki tako odločajo, kot je bilo povedano na odboru, brez dokazov, slabe sodbe pišejo itn., zoper njih aktivirati nadzorne mehanizme. To pomeni vse, ki jih pravosodje ima, vključno z razrešitvijo. Zakaj pa ne?! Mi pa zdaj počnemo nekaj drugega. Mi pa, da bi to odpravili, zdaj postavljamo situacijo tako, da bodo višja sodišča spet vračala. Jaz, če nekoliko razširim, gospod predsednik, okvir tega amandmaja še z eno primerjavo. Glejte, mi sodni sistem zavijamo v vato, pa ni razloga, da ga zavijamo v vato s tovrstnimi potezami. Eden od dokazov zavijanja v vato je tudi včerajšnji odgovor na poslansko vprašanje. Mi v tej državi nimamo pregleda nad dodatnim delom sodnikov. Minister je to povedal in mu verjamem. Prepuščamo stvari sodstvu. Tudi tukaj počnemo nekaj, kar ni dobro za to državo, kar ni dobro za pravosodni sistem, kar ni dobro za davkoplačevalce. In za boga, če je drugod po Evropi tako urejeno, da drugostopna sodišča odločijo, potem ne vidim razloga, zakaj ne bi bilo pri nas v redu. Jaz vidim

razlog tega, da pri nas to "a ala" ni v redu, v nekem zaokroženem delovanju sedanjega vodstva ministrstva, ki namesto da bi skrbel za sodni sistem in njegovo učinkovitost, sprejemal zakone, ki bodo sodnikom omogočili kvalitetno, učinkovito, zakonito, strokovno in ne vem kakšno delo, sprejemamo niz zakonov, ki dejansko peljejo pravosodje v širšem smislu besede daleč od tega cilja.

Ne bom našteval odvetnikov, notarjev in vsega tistega, kar sem v tej dvorani že povedal - današnja odločitev, današnja pričakovana odločitev je zgolj kamenček v tem mozaiku. In to za naše državljane ni dobro, to je za naše državljane slabo. Izgovarjanje na neko domnevno pritožbo: Oh, koliko instanc in možnosti pa še imamo nad takšnim višjim sodiščem! Kar nekaj. Izgovarjanje na to zadevo, da višja sodišča spet postavljamo v nek položaj, ko bodo lahko vračala zadeve, enostavno ni dobro. Slišali smo tudi argument, da so pa zdaj višja sodišča obremenjena. Nič hudega, prvostopne sodnike, tiste, ki so odlični in dobri, naj pravosodna veja oblasti s postopki, ki obstajajo, premesti na višja sodišča, pa bo sistem normalno deloval. In naj izloči sodnike, ki slabo delajo. Ampak tega enostavno nočemo, ker trdimo, da je sodna veja oblasti neodvisna.

Naj še enkrat povem. Globoko spoštujemo to neodvisnost pri sprejemanju odločitev, ki so dokončne ali kakorkoli, in jih je treba izvršiti. Ne pa v neodvisnost sodstva šteti vse take zadeve, kakršno je vračanje v ponovno sojenje, pa plače sodnikov in še kaj. To pa ni neodvisno sodstvo. Neodvisno sodstvo tudi ni tisto, da prvostopenjski sodniki slabo opravljajo svoje delo, nekateri je bilo povedano. Tako opravljanje dela jaz ne vidim in ne štejem pod neodvisnost. Nikakor ne. Sistemi, kakršno je sodstvo pri tovrstnih stvareh ali pa zdravstvo, če želite, ki se samokontrolirajo, so sistemi, ki peljejo v pogubo. Ker samokontrola ne deluje iz preprostega ljudskega pregovora: vrana vrani ne izkljuje oči.

Za zaključek samo še to. V policiji ta sistem deluje popolnoma drugače. Ni popolnoma primerljiv, govorim o sistemu kontrole, ni popolnoma primerljiv, vendar o pritožbah zoper policiste odloča zunanja javnost. In ni več razlogov za vrana vrani, ne izkljuje oči. V sodstvu, zdravstvu, primer Nekrep, recimo, pa take sisteme še vedno imamo. In dokler Državni zbor ne bo odpravil vseh teh zadev v vseh podsistemih te države in naredil te podsisteme učinkovite, do takrat bodo v teh podsistemih problemi. In z današnjim glasovanjem oziroma s tem amandmajem, s tem členom, dodajamo v segment sodstva še en kamenček, ki je plesniv .../Opozorilni znak za konec razprave./... ki ni dober. Je slab. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. K besedi se je prijavil Boštjan Škrlec, državni sekretar, prosim.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa za besedo. Moram se odzvati na to razpravo iz poglavitno dveh razlogov.

Dve predpostavki sta v tej razpravi napačni. Ena predpostavka je, da višja sodišča zdaj ne bodo več odločala, druga predpostavka pa je, da je bil temeljni namen in temeljno vodilo in temeljni razlog za spremembo oziroma za predlog te novele v tem, da naj bi sodišča slabo delala. Obe predpostavki sta, kot sem povedal, napačni. Sistem, da višja sodišča praviloma odločajo o zadevi, ko dobijo v roke, v delo pritožbo, ta sistem ostaja. Možnost, da se zadeve vrnejo na sodišče prve stopnje v obliki razveljavitve, so skrajno omejene z novelo, ki jo danes predlagamo. V tej zvezi pa je treba izpostaviti naravo postopka o prekršku. Postopek o prekršku namreč ni postopek, v katerem bi državljani uveljavljali kakšne svoje pravice proti drugim državljanom ali zoper državo, ampak gre v svojem bistvu za kaznovalni postopek. To je postopek, ko država s svojim aparatom represije nastopa zoper posameznika. In v tem postopku veljajo drugačna pravila o učinkovitosti in pravnem varstvu, kot v kakšnem drugem postopku. Tukaj je element pravne varnosti tisti, ki mora biti odločilen. In ravno element pravne varnosti je bil tisti, ki nam je narekoval, da posežemo v obstoječo ureditev z manjšo korekcijo, z manjšo korekcijo, ki odpira vrata, da se zadeve razveljavijo in vrnejo sodišču prve stopnje v novo sojenje zgolj v omejenem številu zadev.

Pa pogledjmo, za katere zadeve gre. Gre za primere, ko je bila v postopku na prvi stopnji storjena ena izmed bistvenih, absolutno bistvenih kršitev postopka. Te kršitve so take, da je odločal sodnik, ki sploh ne bi smel odločati, ker bi moral biti izločen, ali če je tekel postopek na podlagi predloga neupravičenega predlagatelja, ali če so bile kršene pravice obdolženca do izjave, ali če obdolženec ni imel možnosti uporabljati jezika, do katerega je upravičen na podlagi ustave, ali če je izrek sodbe oziroma sklepa nerazumljiv ali v nasprotju z razlogi sodbe oziroma sklepa ali kadar so ti razlogi sami s seboj v precejšnjem nasprotju, lahko da so nerazumljivi. Za te primere gre. In v teh primerih ni sprejemljivo sprejeti koncepta, da človek, čigar pravice so bile na prvi stopnji kršene v tem smislu, da mu ni sodil sodnik, ki bi mu moral soditi, da ni mogel uporabljati svojega sodnika, da pravzaprav ne razume, česa se ga obremenjuje, ker je izrek nejasen ali v neskladju z razlogi sodbe, da se o takem človeku presoja prvič meritorno na drugi stopnji. In če je obsojen oziroma spoznan za odgovornega, nima pravice do pritožbe. To je glavni problem te ureditve. Ta problem, verjamem, da je posledica tega, da je bila ta ureditev leta 2008 sprejeta v nujnem postopku, ko ni bilo verjetno priložnosti opraviti vseh teh premislekov in analiz. Strinjam se z mojimi predgovorniki, ki so omenili, da je namen in cilj te ureditve, da višja sodišča v večini primerov oziroma praviloma sprejmejo dokončno odločitev, da je ta cilj

pravilen. Ta cilj tudi ohranjamo. V ta cilj ne posegamo. Gre zgolj za to, da vgradimo varovalko, da zaščitimo pravice oseb, ki so v postopku. Da v tistih primerih, ki so najbolj eklatantni, ko je njihova možnost obrambe bistveno okrnjena, da imajo možnost, da se o njihovih obtožbah odloča ponovno na prvi stopnji, in ne zgolj na drugi stopnji. To je bistvo te spremembe, ki jo predlagamo.

In zaradi tega menimo, da vprašanje morebitne učinkovitosti sodnega postopka v teh primerih ne more odtehtati vprašanja pravne varnosti. Vprašanje učinkovitosti je tudi sicer precej predimenzionirano v tej razpravi. Sodna statistika govori, da je tudi pred uvedbo tega sistema, ki je onemogočal kakršnokoli vračanje s sodišč druge stopnje na prvo stopnjo, bilo teh vrnitev pravzaprav zelo malo. V skrajšanem postopku je bilo takih vrnitev zgolj 5%, v rednih postopkih pa je bilo teh vrnitev zgolj 12%. V vseh tistih primerih, ko je sploh prišlo do pritožbe, je bilo zgolj oziroma največ 12% zadev vrnjenih v presojanje na prvo stopnjo. Kot že povedano, smo prepričani, da je ta korekcija nujna. Da ta korekcija odpira vrata, da se v izjemnih primerih zadeva vrača nazaj na prvo stopnjo, in je sorazmerna s ciljem, ki se zasleduje.

Kvaliteta dela, o kateri je bilo veliko govora, je bila v razpravi na odboru res omenjena. Omenjena je bila zaradi tega, ker nas je na to opozorilo višje sodišče. Iz tega dopisa jasno izhaja, da je sistem, kot danes velja, sistemsko nastavljen tako, da spodbuja količino in ne kvalitete. In to je težava, ki jo ta varovalka odpravlja. I tistih primerih, ko gre za najhujše kršitve zoper obdolženca, dajemo možnost, da sodišče prve stopnje ponovno presoja. Teh kršitev pa ni mogoče enačiti s slabim delom sodnikov, do teh kršitev lahko pride zaradi okoliščin, ki se kasneje izkažejo, lahko pride zaradi drugačnega razumevanja pravne problematike. Tudi nejasnost sodbe ne pomeni, da tisti, ki jo piše, ni sposoben sodbe napisati. Gre za to, da je njegov miselni tok pač tak, da on iz te sodbe razume argumentacijo, nekdo drug, ki ima drugačen miselni tok, pa tega ne razume. In v tem primeru je seveda treba varovati koristi obdolženca, ki mora vedno razumeti, kaj se mu očita, česa je obdolžen in zaradi česa je spoznan za odgovornega.

Vse te rešitve, kot sem povedal, so torej minimalni posegi v koncept, ki je bil uveden na hitro, po nujnem postopku, dasiravno, lahko rečem, z dobrim namenom in ciljem, ki ga je gotovo vredno zasledovati. Te spremembe ne bodo imele negativnega učinka na te cilje. Pozorno bomo spremljali, kako se ta novela v praksi uporablja. Računam in prepričan sem, da tudi sodišča razumejo, kje so razlogi za to novelo, in da se ne bo dogajalo, da bodo zadeve v nerazumnem obsegu vračane na sodišča prve stopnje.

Kar se tiče predloga, da naj se ta ureditev odloži za določen čas, z razlogom, da naj bi se sodnike izobrazilo, ni problem v tem, da sodniki ne bi bili izobraženi in da ne bi

znali delati svojega dela. Sodniki so že sedaj v okviru Centra za izobraževanje v pravosodju posebej s področja prekrškovnega prava deležni rednih usposabljanj, tako šol za sodnike prekrškovnega prava kot uvajalnih šol za sodnike začetnike, pa tudi posebni dnevi prekrškovnega prava se organizirajo na letni ravni. Problem je v tem, kot sem povedal, da je sistem, kot je danes, izrazito nastavljen na to, da spodbuja količino in ne kvalitete. Kvaliteta pravzaprav sploh ni pomembna. To je implicitna posledica ureditve, ki je danes v veljavi, da sodnik ne dobi več svoje zadeve v nobenem primeru nazaj. In ta anomalija, do katere tudi prihaja, na katero nas je res praksa opozorila, čeprav to ni glavni razlog, kot sem povedal, je eden izmed razlogov, da se takšna novela sprejme, ki v najbolj omejenem obsegu omogoča, da se zadeve vračajo nazaj takrat, kadar je to res nujno potrebno in kadar to zahteva pravna varnost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne želi.) Zato zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZUNANJIH ZADEVAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima Samuel Žbogar, minister za zunanje zadeve. Prosim.

SAMUEL ŽBOGAR: Gospod predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije je vložila v parlamentarno proceduro Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah, ki ga je pripravilo Ministrstvo za zunanje zadeve. Predlog zakona je pripravljala projektna skupina, ki so jo sestavljali uslužbenci Ministrstva za zunanje zadeve in v njej je bil tudi predsednik Sindikata slovenskih diplomatov.

Vlada je predlog zakona potrdila oktobra meseca in ga poslala v Državni zbor. Predlog je bil v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu dopolnjen z amandmaji, ki sledijo mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Večina amandmajev je redakcijske narave in ne posegajo bistveno v vsebino zakona.

Zakon prinaša več novosti in izboljšav na dveh področjih. Najprej na področju organizacije dela v Ministrstvu za zunanje zadeve in pri razvoju kariere diplomatov. Prvi cilje: boljša organizacija dela. Z zakonom se zagotavlja ustrezna pravna podlaga za prevzem pristojnosti Ministrstva za zunanje zadeve na področju gospodarske diplomacije in za ureditev nekaterih vodstvenih delovnih mest, kot so generalni sekretar, generalni

direktor in politični direktor, kjer se upoštevajo posebnosti dela v Ministrstvu za zunanje zadeve. Natančneje je urejen nadzor v predstavništvih v tujini in pristojnosti glavnega diplomatskega nadzornika. V postopku imenovanja veleposlanikov so natančno urejene pristojnosti Ministrstva za zunanje zadeve, Vlade, odbora Državnega zbora in predsednika republike. Določeno je tudi zaporedje opravil, saj lahko ministrstvo zaprosi za agrema državo sprejemnico šele po pogovoru kandidata na Odboru za zunanjo politiko. Okrepljena je tudi vloga tega odbora pri imenovanju veleposlanikov. Zakon celovito ureja vprašanje pridobivanja prostorov za delovanje diplomatsko-konzularnih predstavništev, vključno z zgradbami, ki smo jih ali jih bomo prejeli na osnovi nasledstva nekdanje Jugoslavije.

Drugi cilj: razvoj kariere diplomatov. Poseben poudarek je namenjen izoblikovanju kariere diplomatov, ki opravljajo delo v notranji in zunanji službi, torej na predstavništvih Slovenije v tujini. Zakon tudi nalaga sicer Vladi, da položaj diplomatov podrobneje uredi z uredbo. K postopni izgradnji kariere diplomata bo pripomoglo zvišanje zahtevanega števila delovnih izkušenj za diplomatske nazive v zunanji službi, ki se glede na zdajšnje stanje bistveno izvršujejo. Veliko pozornosti je namenjeno sistemu izobraževanja in usposabljanja mladih diplomatov. Poleg že obstoječega diplomatskega izpita, katerega vsebine bodo prenovljene in posodobljene, se uvaja višji diplomatski izpit. Predviden je poseben postopek zaposlovanja diplomatov, kjer bo edino merilo za zaposlitev najboljši rezultat na preizkusnem testu. Pripravnštvo in dodatno usposabljanje bo trajalo dve leti, deloma bo potekalo na naših predstavništvih v tujini, zaključilo pa se bo z diplomatskih izpitom. Razporejanje diplomatov v zunanjo službo je urejeno bolj prožno, s čimer sledimo potrebam delovnega procesa, hkrati pa ureditev zagotavlja varovanje pravic javnih uslužbencev in njihovih družinskih članov. Tudi sicer družinska politika dobiva večji poudarek. Zakon določa merila in okoliščine, ki se upoštevajo pri razporejanju diplomatov v zunanjo službo, natančno je določeno tudi trajanje razporeditve diplomatov v zunanjo službo in možnost podaljšanja razporeditve. Z namenom izboljšanja položaja diplomatov je v zakonu urejena tudi pravica do mirovanja za diplomate, ki se zaposlijo v mednarodni organizacije. Diplomate, ki so začasno premeščeni v drug državni organ zaradi opravljanja nalog s področja mednarodnega sodelovanja, pa zakon izenačuje z diplomati v Ministrstvu za zunanje zadeve, kar med drugim pomeni, da imajo možnost kandidirati za delo v zunanji službi.

Z zakonom določamo strožje pogoje za imenovanje vodij diplomatskih predstavništev in konzulatov. Poleg formalnih pogojev se prvič oblikujejo tudi vsebinska merila za določanje o izbiri kandidata, s čimer želimo doseči, da se izbere strokovno najustreznejši kandidat. Zakon tudi odpira ministru

možnost, da v primeru potrebe in ob izpolnjevanju strogih zakonskih pogojev za vodjo predstavništva predlaga tudi osebo, ki ni diplomat, pri čemer lahko znaša delež teh oseb največ 1/10. Mnenje usposobljenosti omenjenih oseb za vodje predstavništev bo pripravila avtonomna strokovna komisija, ki jo bo imenovala Vlada na predlog Ministrstva za zunanje zadeve.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zunanjih zadevah prinaša pomembne izboljšave na področju organizacije dela ministrstva in prispeva k postopni graditvi kariere diplomatov. Predlagane spremembe bodo sistem umestile ob primerljive sorodne, profesionalne in uspešne sisteme, .../Opozorilni znak za konec razprave./... zato predlagamo, da predlog zakona podprete.

Hvala.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo.

Besedo dajem podpredsedniku Francu Juriju za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Minister, kolegi!

Odbor za zunanjo politiko je na 22. seji dne 26. novembra kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, Zakonodajno-pravne službe, Državnega sveta in Sindikata slovenskih diplomatov.

Amandmaje k predlogu zakona so dne 20. 11. vložile poslanske skupine: SD, Zares, LDS in DeSUS ter poslanski skupini: SDS in SLS. Predlagatelj je v mnenju podprl amandmaje poslanskih skupin: SD, Zares, LDS in DeSUS, medtem ko amandmajev poslanskih skupin SDS in SLS ni podprl.

Odbor se je seznanil s pisnim mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika in k predlogu zakona podala pripombe k 5., 6., 7., 9., 12., 13., 15., 18., 21., 22., 23., 24., 26., 29., 30. in 39. členu.

Predstavnik predlagatelja, minister za zunanje zadeve gospod Samuel Žbogar, je v dopolnilni obrazložitvi predstavil razloge za sprejetje predloga zakona. Menil je, da zakon omogoča nadaljnjo graditev sistema diplomacije, ki je vedno bolj primerljiv z ureditvami v državah Evropske unije. Menil je tudi, da gre za zakon, ki gradi profesionalizacijo slovenske diplomacije, opredeljuje posebne pogoje dela in status diplomatov ter razvoj njihove kariere in omogoča boljše organizacijo dela na Ministrstvu za zunanje zadeve. Posebej je izpostavil podrobnejšo opredelitev vodstvenih mest v

ministrstvu, pogojev in meril imenovanja veleposlanikov in imenovanja v nazive, načine izobraževanja in usposabljanja zaposlenih ter ureditev dela generalnega nadzornega inšpektorja na veleposlaništvih. Pozornost je posvečena tudi gospodarski diplomaciji in pristojnostim ter odgovornostim ministrstva na tem področju.

Predstavnik Zakonodajno-pravne službe Anton Rogelj je pojasnil, da so amandmaji koalicijskih poslanskih skupin pripravljene večinoma na podlagi pisnega mnenja službe, ki ga skoraj v celoti upoštevajo.

Predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar je pojasnil razloge, zakaj komisija ni podprla predloga zakona. Pojasnil je namreč, da je komisija pri razlogih za svojo odločitev sledila stališčem Sindikata slovenskih diplomatov, ki zagovarja izključno profesionalno diplomatsko službo oziroma podpira veljavno zakonsko ureditev. Stališče Sindikata slovenskih diplomatov, ki predloga zakona ni podprl, je v nadaljevanju predstavil njegov predsednik Matjaž Kovačič, ki je povedal, da bi bilo v prilogi sprememb zakona o zunanjih zadevah treba še govoriti. Izrazil je nezadovoljstvo nad določbami glede uporabe različnih diplomatskih nazivov v službi, doma in v tujini. Po mnenju sindikata bi se morali uporabiti enotni nazivi in glede trajanja mandata veleposlanikov.

V okviru razprave o posameznih členih predloga zakona so se poslanci osredotočili predvsem na postopek postavitve veleposlanika v 11. členu in izbor vodij diplomatskih predstavništva v 13. členu. Glede postopka postavitve veleposlanikov so se med opozicijskimi poslanci pojavili očitki, da ta ne daje dovolj velike vloge Državnemu zboru oziroma Odboru za zunanjo politiko.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS. Odbor pa ni sprejel amandmajev poslanskih skupin SDS in SLS. Odbor je na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel naslednji svoj amandma k 13. členu: V sedmem odstavku spremenjenega 27. člena se prvi stavek nadomesti z besedilom, ki se glasi: "Z osebo iz drugega odstavka tega člena se za določen čas, ki ne sme presegati štirih let, sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas oziroma aneks k pogodbi o zaposlitvi, če je oseba zaposlena v organu državne uprave. Zaradi delovnih potreb, ki jih ugotovi minister za zunanje zadeve, se po izteku obdobja iz prejšnjega stavka, izjemoma največ za čas enega leta, sklene nova pogodba o zaposlitvi za določen čas oziroma nov aneks k pogodbi o zaposlitvi."

Zaradi sprejetega amandmaja odbora je amandma poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS k 13. členu postal brezpredmeten.

Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v kateriega so vključeni

sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Gospod minister, kolegi in kolegice. Spet sem tu, tokrat v imenu Poslanske skupine Zares.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah je pomembna priložnost in predvsem pomembna pravna podlaga za nadaljnjo profesionalizacijo slovenske diplomacije. Več kot 18 let po osamosvojitvi in mednarodnem priznanju naše države je očitno nastopil čas za pravi, na strokovnosti, primernemu izobraževanju, znanju jezikov in poznavanju mednarodnih odnosov utemeljen odgovor pričakovanem in zahtevam in pobudam nosilcev zunanje politike. Zakon je nastal ob upoštevanju objektivne potrebe po oblikovanju učinkovitega zunanjepolitičnega sistema, kjer so bili merodajni tako pogledi in zahteve Sindikata slovenskih diplomatov kot tudi širši in večplastni državni interesi na mednarodnem prizorišču, še zlasti pa potreba po učinkoviti gospodarski diplomaciji. Zakon zagotavlja profesionalizacijo diplomacije, z uveljavljanjem bistveno zahtevnejših pogojev pri kadrovanju diplomatov in veleposlanikov, pri čemer le izjemno omogoča tudi sklepanje pogodb s strokovnjaki s področja mednarodnih odnosov, ki niso zaposleni v Ministrstvu za zunanje zadeve. Zakon jasno ureja potek in redosled postopkov pri imenovanju slovenskih veleposlanikov, na način, ki ne bo več omogočal kompetentčnih in političnih sporov med najvišjimi predstavniki države, na primer, med zunanjim ministrstvom in predsednikom republike. Jasneje ureja tudi pogoje za zaposlovanje in profesionalno napredovanje zaposlenih na diplomatski lestvici. Prav tako jasneje kot doslej ureja postopke za odpoklic diplomatov v primeru kršitve delovnih obveznosti in diplomatske geontološke etike.

Poslanska skupina Zares je vselej odločno in z dejanji zagovarjala potrebo po profesionalnosti in profesionalizaciji slovenske diplomacije. Ob preteklih pretiranih sistematičnih strankarsko-klientelističnih vdorih v slovensko diplomacijo in tudi ob zlorabah zunanjega ministrstva za strankarske potrebe, ki smo jim bili priče v preteklosti, je prav ta poslanska skupina podprla zahteve diplomatskega sindikata in v prejšnjem mandatu predložila zakon, ki je zapiral vrata zunanjemu političnemu kadrovanju. Na teh načelih stojimo tudi danes. Zato smo odločno podprli zaostrovanje strokovnih pogojev pri kadrovanju ter pristali na izjeme, največ 10% veleposlanikov, pod enakimi pogoji in z namenom, da diplomacijo lahko opremimo s specifičnimi strokovnimi kadri, ki jih MZZ nima.

V Poslanski skupini Zares bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik, v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavcema, kolegice in kolegi! Zunanja politika je za Slovenijo občutljivo in pomembno področje. Zaradi njene geostrateške lege, zaradi pridobivanja zaveznikov in gospodarskih povezav, predvsem zaradi odpiranja možnosti za nove trge je zelo pomembno, kdo zastopa Slovenijo in njene interese v tujini in kdo zaseda najvišje položaje v diplomaciji. Kljub temu pa menimo v Poslanski skupini SLS, da je tudi ta predlog za spremembe zakona v času, ko bi morali ukrepati za boljši položaj gospodarstva in blažitev socialnih stisk, nepotrebno izgubljanje časa. Še posebej, še preberemo pripombe tistih, ki jih te spremembe zadevajo, to je poklicnih diplomatov, lahko ugotovimo, da predlog zgreši bistvo. Če so potrebne spremembe veljavnega zakona, bi morale stanje izboljševati in ne zaostrovati in vzbujati nelagodje in nasprotovanje. Spremembe bi morale po našem mnenju prinesiti neko ravnotežje in omogočiti, da bi na primer nekdo, ki se je izkazal kot dober gospodarstvenik, ali nekdo, ki je dolga leta zasedal pomemben položaj v državnih organih, lahko zastopal Slovenijo tudi na mednarodnem nivoju. Sindikat diplomatov pa meni, da se s spremembami krši načelo enakosti in zagovarja izključno poklicno diplomatsko službo oziroma podpira veljavno ureditev. Sindikat meni, da je učinkovito izvajanje zunanjepolitične dejavnosti naše države mogoče le, da se na najvišja diplomatska mesta kandidirajo le diplomati iz vrst zaposlenih na Ministrstvu za zunanje zadeve, ne pa tudi druge osebe. Enako meni tudi komisija Državnega sveta.

V Poslanski skupini SLS menimo sicer, da je nekdo, ki je bil že dalj časa na funkcijah v državnih organih ali na primer strokovnjak iz gospodarstva, gotovo sposoben uresničevati interese Slovenije tudi ne mednarodnem parketu. Kljub temu pa menim, da je prav, da vsako, brez razlike opravlja tudi potreben diplomatski izpit. Zato smo sopodpisali amandmaje, ki žal niso bili na odboru sprejeti, in bomo podprli tudi amandmaje SDS, vložene za drugo obravnavo, sicer po podpiramo zakon v tem smislu, da se sprejme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Urh, v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospodje minister, spoštovane poslanke in poslanci! Zakon o zunanjih zadevah iz leta 2001 je bil dvakrat spremenjen in dopolnjen, leta 2003 in 2008. Z obema novelama zakona so bile sprejete

nekatero spremembo in dopolnitve na področju konzularne zaščite, sklepanja mednarodnih pogodb in na kadrovske organizacijskem področju. To slednje področje je glavni predmet spremembe in dopolnitve tudi v tej noveli. Deloma so predlagane spremembe in dopolnitve posledice spremenjenega sistema javnih uslužbencev, v večjem delu pa predlagatelj kot razlog za sprejetje zakona navaja potrebo po odpravi pomanjkljivosti, nejasnosti in nedorečenosti, ki so se pokazale skozi prakso v zvezi z delom, organizacijo in položajem zaposlenih v Ministrstvu za zunanje zadeve.

Slovenska zunanja politika ima relativno kratek stalež v samostojnem nastopanju v mednarodnem merilu, zato je ključnega pomena pri uresničevanju slovenskih zunanjihpolitičnih interesov in ciljev tudi njen celoten personalni ustroj, kadrovske-organizacijske strukture organa, to je v širšem smislu Ministrstva za zunanje zadeve. Menimo, da prizadevanja predlagatelja za nadgradnjo profesionalnosti v službah zunanjega ministrstva pomenijo tudi izgradnjo sistema, ki bo čim bolj primerljiv z ureditvami v drugih državah. V prvi vrsti tistih, s katerimi se Slovenija glede tradicije diplomacije lahko primerja.

Glede na to misel v Poslanski skupini DeSUS na podlagi vsebine predloga ugotavljamo, da je velik poudarek dan na izgradnjo kariernega sistema in izboljšanju področja organizacije dela. Pomembno za izgradnjo kariere je, da se začne že dovolj zgodaj in tako je predlagatelj že v fazi iskanja primernih kadrov, ki bodo delali na diplomatskih delovnih mestih, poskrbel za selekcioniran izbor kandidatov s predhodnim testiranjem, ki bo omogočil zaposlitev najboljših kandidatov. Nadalje. Predlagatelj je v skladu z namenom poglobljanja znanja zagotovil dodatno izpolnjevanje in usposabljanje diplomatov, ki se pripravljajo na prevzem vodstvenih mest z uvedbo višjega diplomatskega izpita.

Glede zasedbe delovnih mest vodij diplomatskih predstavništva in konzulatov po sedaj veljavi ureditvi ni postavljenih meril za izbor najustrežnejšega kandidata. Poleg tega predlagatelj meni, da je treba določiti tudi ustreznejše formalne pogoje za zasedbo omenjenih mest. Pomembno se nam zdi tudi to, da se povečuje zahtevana delovna doba, ki je potrebna za imenovanje v posamezne nazive v tujini.

Na področju razporejanja diplomatov je v veljavni zakonodaji opazna togost ureditve, zato je nujno treba, da leta zasleduje cilj boljše prilagoditve v procesu dela, pa tudi ustvarjanja prijaznejših razmer za bivanje diplomatov, strokovno-tehničnih uslužbencev in tudi njihovih družinskih članov.

V Poslanski skupini DeSUS tudi nimamo nobenih težav glede podpore določb, ki se nanašajo na postopek postavitve veleposlanika in uvedbe neprofesionalnih veleposlanikov. Tako se ne moremo strinjati z očitki, da ima predsednik republike na eni strani prevelike pristojnosti, Odbor Državnega zbora za

zunanjo politiko pa preko možnosti predstavitve kandidata in izdaje mnenja ne zavezujoče narave premajhno vlogo predvsem zaradi tega, ker predlagani postopek nekako sledi dosedanji praksi in običajem. Glede uvedbe možnosti imenovanja neprofesionalnih veleposlanikov pa verjamemo, da delež 10% še ne pomeni nevarnosti za onemogočenje razvoja profesionalne diplomacije in za vpeljevanje politizacije teh položajev.

V Poslanski skupini DeSUS smo spremembe in dopolnitve zakona o zunanjih zadevah ocenili kot potrebne in smiselne, zato bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Lep pozdrav vsem skupaj. Ta zakon je bil potreben in dobro, da smo dobili na mizo to spremembo oziroma predlog spremembe zakona.

Kar po vrsti, kar nekaj pripomb imamo v naši poslanski skupini na vse skupaj, pa vendar to ni kaj žgočega. Zagotovo je treba v 6. členu opozoriti na nevarnost, ko se govori o sporazumu, o vprašanju nasledstva za nekdanjo Jugoslavijo, kajti tukaj gre za malo širšo zadevo. Če bomo vztrajali na prelomnem datumu 25. 6. 1991, se lahko zgodi, da nam bodo "obesili okoli vratu" odcepitev in ne razpad Jugoslavije, kar pomeni, da od nasledstva ne bo nič, ampak bomo verjetno še ni plačevali v budžete vseh ostalih nekdanjih republik. Tu je treba biti zelo previden in pazljiv, da ne bi naredili napake, tako kot jih dela gospod Pahor v svojih izjavah, ki so popolnoma skregane z logiko, znanjem, pravnim znanjem, pri tem mu pa seveda asistirajo njegovi tako imenovani pravni strokovnjaki.

V zakonu je ena pomanjkljivost, in sicer, da Odbor za zunanjo politiko zgolj posluša kandidate za veleposlanike, nima pa nobenega odločilnega mnenja pri tem, ali bodo ti veleposlaniki sprejeti oziroma ali je njihova predstavitev ustrezna ali ne. Takšen kandidat lahko pride v Državni zbor, samo sedi, gleda v zrak in se smehlja, kajti nič ne pomeni, kar si o njem misli Državni zbor. To ni dobro, mislim, da je to premalo. In Državni zbor bi moral imeti na tem področju večje kompetence. Zagotovo je pa dobro, da pridejo v diplomacijo tudi ljudje iz zunanjega sveta, če tako rečem, zunanji strokovnjaki, ki niso zgolj profesionalni diplomati. Lahko povemo, da je selekcija novih kandidatov krasna stvar, dobra stvar, vendar je prepozna. Že leta 1992 bi morali izvajati selekcijo in na ta način ne bi imeli na Ministrstvu za zunanje zadeve takšnega "kažina" in takšnega, bi rekel, v nekaterih primerih celo hleva, kot ga imamo. Marsikaj bi se dalo spremeniti, popraviti že do zdaj. Ne vem, kako bo minister počistil ta Avgijev hlev, kajti treba bi bilo marsikaj prevetrirati, zmetati na cesto in počistiti vse skupaj.

Zagotovo je dobra rešitev, ki je v 9. členu, in sicer, da se doda nov 16.a člen, varnostno preverjanje oseb. Pravilno in skrajni čas je, da se to začne izvajati. Slovenska diplomacija je bila edina, ki ni preverjala varnostno svojih uslužbencev. Vse službe v svetu preverjajo kadre na ministrstvu za zunanje zadeve. Je pa eno vprašanje tukaj. Govori se, da bo varnostno preverjanje opravilo Ministrstvo za zunanje zadeve. Mislim, da bi bilo bolj smiselno, da bi se vsaj napisalo "v povezavi s Sovo" ali kaj podobnega, ne pa tako, kot se lahko bojimo, da bo Ministrstvo za zunanje zadeve formiralo svojo novo, lastno obveščevalno službo. Mislim, da to ni ustrezno, zato bi bilo smiselno, da minister mogoče, če ne drugače, če ne bo že tu notri, pa vsaj v nekem podzakonskem aktu popravi to zadevo.

Dobro je tudi, da se trajanje razporeditve v zunanjo službo lahko podaljša. Sam ne bi bil za to, da piše, da se podaljša "zlasti zaradi dokončanja šolanja otrok na osnovni in srednji šoli," kajti lahko se podaljša tudi zaradi kakšnih interesnih zadev, ki jih ima država na tem področju. No, sicer pa piše "zlasti", tako da možnost uporabe tega člena še vedno dopušča tudi to. Še enkrat pravim, da je dobro, da se med to našo mednarodno službo vključijo tudi ljudje iz tujine oziroma od zunaj in da delajo na tem področju.

Me pa nekaj zanima, v 36. členu piše obvladanja dveh tujih jezikov, od tega enega svetovnega. Kaj to pomeni, da bo poleg angleščine govoril še srbsko, hrvaško, bošnjaško, črnogorsko ali kaj podobnega? Mislim, da bi bilo smiselno, da bi bila tukaj uzanca, da se uporabljata dva svetovna jezika.

Drugače pa zakon bomo v Poslanski skupini SNS podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anderlič, v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije menimo, da je bilo treba spremeniti Zakon o zunanjih zadevah in smo se ga lotili tudi v vladni koaliciji na način, da so v razpravo bili vključeni številni strokovnjaki, ki se tako znotraj sfere diplomacije kot tudi izven tega področja, pa so to ljudje, ki se ukvarjajo z mednarodno dejavnostjo, najsibo ko gre za gospodarske stike, ko gre za nekatere druge oblike in prinaša kar nekaj izboljšav. Na začetku predvsem tiste, ki urejajo organiziranost in preglednost delovanja znotraj samega postrojenja Ministrstva za zunanje zadeve oziroma vseh služb. Na drugi strani zaostruje in izčiščuje pogoje tako za vstop v diplomatsko službo kakor tudi končni dostop do najvišjega naziva in položaja v diplomaciji, ko gre za imenovanje veleposlanikov in veleposlanic naše države. Menimo, da je odprtost sistema nujna, da do določene mere lahko vstopajo vsi državljani in državljanke pod enakim pogojev v sistem, bilo bi

po našem mnenju celo protiustavno, če bi nek ceh zaprli do te mere, da bi samo tisti, ki je zaposlen na Gregorčičevi ali kako se že tista ulica tam imenuje, imel možnost napredovati in priti do ambasadorja. Kajti pogoji, 14 let delovne dobe, znanje jezikov, delovanje na mednarodnem področju, potem ukvarjanje z nekaterimi specifičnimi zadevami, so po našem mnenju zadosten pogoj, da lahko ministrstvo, Vlada in vsi, ki sodelujemo v tem procesu, ocenimo, ali nekdo lahko prispeva po svojih najboljših močeh h kvaliteti dela v slovenski diplomaciji ali ne in skozi to sito pride ali pa ne.

V tem kontekstu je tudi zelo pomembno, da smo se odmerili v določanju vloge Državnega zbora pri procesu oblikovanje končnih predlogov za imenovanje veleposlanikov, veleposlanic Republike Slovenije v tujini. Torej, vloga, ki je opredeljena, je po našem mnenju tista, ki daje na eni strani avtonomijo strokovnim in drugim organom, ki tudi na interni način, sedaj z izboljšanim zakonom, preverjajo usposobljenost, da to naredijo, na drugi strani, da Državni zbor da svojo jasno in zelo izkristalizirano stališče do predstavitve posameznih kandidatov, ki se v procesu najdejo, in tisti, ki so po zakonu pooblaščen, lahko izpeljejo celoten postopek tako, kot v demokratičnih družbah to velja in ne na način, kot smo imeli zaplete, ne tako davno nazaj, ko so se preskakovale razne instance, razni nivoji, ko gre za to, kdaj, kdo zaprosi za agrema oziroma za dovoljenje, da nek ambasador v neki državi nastopi svoje delo.

Gotovo je čas, v katerem se nahajamo tudi narekoval, da posvetimo tudi nekaterim, v javnosti velikokrat izraženim tezam in pričakovanjem, kako bo Slovenija okrepila gospodarsko diplomacijo in poskušala delovati tudi ta diplomacija v teh časih, ko so strateški interesi Slovenije z umestitvijo v mednarodni prostor, z včlanitvijo v mednarodne organizacije, še ko bomo v OECD-ju smo praktično v vseh mednarodnih organizacijah in institucijah, ki so za demokratično državo, kot Slovenija je, pričakovane in tudi mora dati svojo najboljšo ekipo v vse te mednarodne povezave. Verjamem, da bo to omogočal tudi ta zakon, prispeval k nekaterim stvarem, ki so v javnosti burile duhove in zato bomo v Liberalni demokraciji seveda zakon podprli!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janja Klasinc, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANJA KLASINC: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister s sodelavci, drage kolegice in kolegi!

Zunanja politika vsake države se gradi dolgoročno. Stare in uveljavljene diplomacije so svoj sistem dodobra izgradile že dolgo pred tem, ko se je naša država šele rodila. To je bilo pred slabimi 20 leti. V tem času je naša diplomacija Slovenijo uveljavila v Evropi in svetu, skupaj z drugimi sferami naše oblasti jo je pripeljala ne le v Evropsko unijo,

temveč tudi k njenemu vodenju. A vse to ne pomeni, da naša diplomacija v tem času ni preživela vseh otroških bolezni rasti in organiziranja, ter prav tako ne pomeni, da je svojo rast in izpopolnjevanje že končala. Socialni demokrati smo prepričani, da smo danes nekje na sredi gradnje naše diplomacije in tudi naše zunanje politike. To dokazuje tudi novela Zakona o zunanjih zadevah, ki jo obravnavamo danes. Zakonski tekst sledi potrebam sodobnega časa. Organiziranost na zunanjem ministrstvu jo skuša urediti primerljivo sorodnim državam v Evropski uniji. Novela podrobneje opredeljuje vodstvena mesta in boljšo organiziranost v zunanjem ministrstvu. Uvaja nadzor dela v veleposlaništvih. Opredeljuje izobraževanje in usposabljanje diplomacije. Ureja zaposlovanje naših diplomatov v mednarodnih organizacijah, kar bo še zlasti aktualno ob prehajanju naših diplomatov v skupno službo Evropske unije, kar prinaša nova Lizbonska pogodba. In končno, zaostrejuje se pogoji za imenovanje veleposlanikov in za druga diplomatska imenovanja v tujini.

O vsem tem je zadnje mesece tekla razprava pred očmi javnosti, a vendar o pravkar naštetih spremembah nismo slišali veliko polemik. Povečanje kakovosti dela in strožje zahteve za opravljanje dela naše diplomacije so preglasile razprave o zakonskem členu, ki naj bi le izjemoma omogočil opravljanje dela veleposlanika v tujini tudi 10% ali, povedano s številko, samo petim, največ petim nepoklicnim veleposlanikom od siceršnjih petdeset. Tako se že kujejo zgodbe o političnem kadrovanju. Verjetno to ni čudno, saj se je v preteklosti, še zlasti v prejšnjem mandatu, to izdano počelo, in to, žal, brez meril. Novela zakona pa merila za zunanje kandidate postavlja zelo natančno. Predvideva, da bi lahko postal veleposlanik tudi zunanji kandidat, ki pa mora imeti poleg visokošolske izobrazbe in znanja več tujih jezikov, tudi najmanj 14 let primerljivih izkušenj s področja zunanje politike, mednarodnih odnosov, mednarodnih ekonomskih odnosov in mednarodnega prava in vsaj tri leta vodstvenih delovnih izkušenj. Koliko takšnih strokovnjakov pa sploh premore Slovenija? Bore malo. Tisti, ki imajo zahtevano znanje in izkušnje, pa lahko našo diplomacijo samo nadgradijo. Zato nas čudi, da nasprotniki te ureditve očitno mislijo, da je nekdo, ki je 14 let zaposlen na zunanjem ministrstvu, avtomatično boljši diplomat kot na primer univerzitetni profesor, pri katerem so diplomirali. Ali pa, da so delavci MZZ absolutno primernejši za veleposlanika pri, na primer Unescu, kot pa, denimo, kakšen vodja ugledne kulturne ali visokošolske ustanove. Pa pojdemo še k politiki. Ali nekdanji minister, predsednik Vlade ali evropski komisar res znajo manj od MZZ-jevskih diplomatov in v tujini ne bi mogli uspešno zastopati Slovenije? Del sindikata diplomatov in še nekateri posamezniki, celo takšni, ki so prišli v diplomacijo prav kot politični funkcionarji, zahtevajo hermetično zaprtje vrat zunanjim strokovnjakom. Ali gre res za obrambo profesionalnosti? Ali pa zgolj za strah pred konkurenco?

Zunanja politika in diplomacija nista jedrska fizika. S slednjo se lahko ukvarjajo samo za to področje izšolani fiziki. Dober diplomat pa je lahko tudi politolog, pravnik, sociolog, gospodarstvenik ali drug razgledan intelektualec z mednarodnimi izkušnjami. Slovenija je premajhna, da bi si lahko dovolila, da je delovna knjižica zunanjega ministrstva ekskluzivna vstopnica za vstop v diplomatske vrste. Zaradi vseh naštetih razlogov bomo Socialni demokrati novelo zakona o zunanjih zadevah podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani. Vsem v imenu SDS prav lep pozdrav. Zagotovo je stvar, po kateri se najbolj zlahka prepozna rdeča nit politike politične usmeritve celotne sedanje koalicije dvoličnost, ko gre za razliko med besedami in dejanji.

O besedah smo se lahko prepričali v minulem mandatu. Takrat je sedanja oblast, ko je bila še v opoziciji, vehementno in tudi z izjemno ostrimi, deloma celo žaljivimi izrazi zagovarjala absolutno profesionalizacijo celotnega zunanjepolitičnega področja. Vsi diplomati, vse vodje diplomatskih predstavništev naj bodo poklicni diplomati, je bilo rečeno. Kakršnokoli minimalno odpiranje vrat mimo tega bi se štelo kot najbolj grob poseg politike in bi bilo v škodo Sloveniji. Tako smo slišali, kot rečeno, še mnogo žaljivih in mnogo nesramnih izrazov je bilo zraven, lahko pogledamo po magnetogramu takratne seje, ki je izjemno poučen tudi za nekatere, ki danes sedijo v tej dvorani. Kaj se zgodi, potem ko preidemo z besed k dejanjem? Sedaj ima nekdanja opozicija večino in je torej čas za dejanja - in ne boste verjeli! Točno tisti, ki so najbolj zagovarjali, da je kakršnokoli odpiranje vrat nepoklicnim diplomatom na čelu diplomatskih predstavništev nedopusten poseg politike - sedaj to počno prav oni sami! Samo to je v resnici vsa vsebina tega zakona, vse ostalo so pač stvari, ki bi jih lahko uredili kadarkoli in so pravzaprav nepomembne. Očitno je pač treba povrniti nekatere dolgove iz predvolilne kampanje, pa ne gre drugače in je treba odpreti vrata političnemu kadrovanju na zunanjepolitičnem področju.

Kakšno bo to kadrovanje, smo se itak lahko prepričali nedavno, ko smo izvedeli, da bo oseba, ki je najbolj neargumentirano blatila državo Slovenijo v tujini, nagrajena z izjemno dobro plačanim mestom nekje v Bruslju. Oseba, ki je zavajala celotno slovensko javnost, ko je mešala pojme, kot so, recimo, tisto zadolževanje, za katerega garantira država in posredno tudi davkoplačevalci - torej mi vsi - , s tistim, kar je privatno zadolževanje, za kar ni garantiral nihče razen tistega, ki kredit vzame, in, seveda, banka v tujini mu kredit

da, ampak to je njihovo tveganje, to države nič ne bremeni in to ne obremeni nobenega od njenih državljanek in državljanov kot davkoplačevalca. In ta oseba bo nagrajena z nekim strokovnim mestom v Bruslju, kjer bo lahko te svoje teorije poskušala prodati še na evropskem nivoju. Me zanima, kdo jih bo tam kupil. Ampak, to je politično kadrovanje. Eklatanten primer, po katerem se že v tem trenutku vidi, kako bo to politično kadrovanje, ki mu odpirate danes vrata s to novelo zakona, potekalo. Torej, tisti najslabši kadri, ki so pač v sramoto Vladi, ki se jih želi znebiti, preden se o neki razvpiti, razpočeni zgodbi tam nekje v tujini odpre zadnji list na sodišču in je treba tistega, ki simbolizira to, čimdalje poslati - tako politično kadrovanje boste sedaj še institucionalizirali v Zakonu o zunanjih zadevah. Nerodna reč, neprijetna za Slovenijo, žal pa zelo značilna za to, kako deluje sedanja vlada. Na to se je ustrezno odzval že sindikat diplomatov, ki je opozoril, da je bila v prejšnjem mandatu, ne boste verjeli, skoraj soglasno potrjena novela zakona, ki je bila plod tega, da je prejšnja vlada prisluhnila takratni poziciji in njenim pripombam, ki jih z dejanjem zdaj sama opozicija ruši, ker so se stvari spremenile, pa gre zanjo in za njeno politično kadrovanje. Ta novela je bila v prejšnjem mandatu praktično soglasno potrjena v tem parlamentu. Na to opozarja tudi sindikat diplomatov, ki trdi, da se ni nič spremenilo in da bi veljalo tisto, za kar je bil dosežen tako visok konsenz v Državnem zboru, ohraniti kot kvaliteto tudi za naprej.

Za SDS se ni nič spremenilo: zagovarjamo isto, kot smo zagovarjali v prejšnjem mandatu, z novelo, ki smo jo sami predlagali in izglasoval skupaj z vami. Za nas se ni spremenilo nič. Pri nas so iste besede in dejanja. Pri vas je razlika med besedami in dejanji očitna, velika, nepremostljiva in za vas sramotna.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 14. 12. 2009. V razpravo dajem 7. člen, ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? 7. člen. Ker ne želi... Gospod Petek. Prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, gospod predsednik. 7. člen določa postopek opravljanja diplomatskega izpita, kako ta postopek poteka, iz česa je sestavljen, ne pa tudi tega, kdo mora ta diplomatski izpit opraviti. Zato smo vložili amandma k temu 7. členu, ki govori o tem, da je opravljanje diplomatskih izpitov obvezno za vse zaposlene diplomate v Ministrstvu za zunanje zadeve in na diplomatsko konzularnih predstavništvi. Mislimo, da je ta amandma smiselna, ker za prave diplomate, za prave

slovenske diplomate mora biti tak diplomatski izpit več kot "mala malica".

Bi pa nekaj drugega v zvezi s tem izobraževanjem oziroma iz diplomatskih izpitov vprašal ministra Žbogarja. Zanima me, koliko zaposlenih na ministrstvu za zunanje zadeve ima status oziroma naziv pooblaščenega ministra. Povsod obstaja Gausova krivulja in imam občutek, da je na Ministrstvu za zunanje zadeve preveč ljudi s tem statusom. Po nekaterih informacijah okoli 200, kar je zunaj neke normalne Gausove krivulje. Namreč, težko verjamem, da bi danes lahko vsak zaposlen oziroma vsak zaposlen s statusom pooblaščenega ministra jutri prevzel veleposlaništvo v Washingtonu, v Londonu, Beogradu ali kjerkoli drugje. Zaradi tega, ker je v Mladiki toliko tovrstnega kadra pa imajo tudi svoj interes tamkaj zaposleni, ker pač čakajo na tisto svojo priložnost, pač, pričakujejo, da bodo jutri ali pojutrišnjem dobili to diplomatsko službo v tujini.

Ob tem pa velja spomniti še na eno dejstvo, da smo junija lani obravnavali spremembo zakona o zunanjih zadevah in da ga po poldrugem letu spet spreminjamo. Takrat smo tudi v naši poslanski skupini podprli amandma Poslanske skupine Zares, ki je uvedel karierno diplomacijo in karierne diplomate. Če boste brali tiste magnetograme iz, mislim da, junija leta 2008, potem boste lahko videli, da je tudi takratni minister dr. Dimitrij Rupel podprl to zakonsko solucijo in na ta način si je tudi sam zaprl pot v diplomacijo. Res pa je, da je ta hermetično zaprt sistem nekorekten, ker na nek način bi bil zaprt tudi za diplomate takšnega kova, kot je, kot sem že omenil, Dimitrij Rupel, ki mu nihče ne more zanikati njegovih sposobnost, ali dr. Ernest Petrič, ali dr. Danilo Türk. Seveda pa gre za načelno vprašanje politične stranke Zares, ki v nekem obdobju želi ta sistem povsem zapreti, ko pa se razmere spremenijo, pa v letu in pol pride do tako drastične spremembe pogleda na to zakonodajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: K besedi se je javil minister Žbogar.

SAMUEL ŽBOGAR: Odgovoril bi na vprašanje, ki ga je postavil gospod poslanec Petek o problemu, ki se ga vsi zavedamo. V ministrstvu je 150 pooblaščenih ministrov v skladu z zakonom o javnih uslužbencih, ki je bil sprejet v prejšnjem mandatu, po katerem najvišji rang lahko dosežeš v sedmih letih. Sedem let je dovolj, da dosežeš najvišji rang v ministrstvih. To v Ministrstvu za zunanje zadeve, kjer imamo diplomatske nazive, pomeni pooblaščen minister. 150 takšnih imamo; 150 kandidatov, ki lahko po sedanjem zakonu postanejo veleposlaniki. Zato me veseli, da boste verjetno podprli vsaj to določilo zakona, ki povišuje kriterije za imenovanje veleposlanikov oziroma diplomatov v tujini. Mi podvajamo potrebno število let, potrebnih za diplomate, da dobijo iste

nazive v tujini. Ravno zaradi tega, ker s temi nazivi, kot jih imamo doma, enostavno niso naši ljudje primerljivi v tujini. Nekdo, ki ima sedem let in postane pooblaščen minister, ne more biti pravi partner nekemu, ki je v tujini pooblaščen minister. V zakonu zaradi tega podvajamo število delovnih let in je 14 let potrebnih delovnih let za pooblaščenega ministra v tujini. Tako da, ne vsak pooblaščen minister, ki je v Ministrstvu za zunanje zadeve sedaj, ne vsi od teh 150 oziroma vsi od teh 150 ne morejo kandidirati za veleposlanika ali za pooblaščenega ministra po novem zakonu, če bo sprejet, po sedanjem lahko, po novem pa bo to število zelo, zelo reducirano.

Glede samega amandmaja pa mu seveda mu nasprotujemo, ker je določilo o opravljanju diplomatskih izpitov že vključeno v 22. člen predloga zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. K besedi se je javil gospod Juri. Prosim.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Mi menimo, da ni potrebe po amandmaju, saj v 7. členu je pravzaprav zelo jasno odločeno kako, na kakšen način in kakšni so pogoji pri opravljanju teh izpitov. Menimo, da je prav ta 7. člen in ostali členi, ki se ukvarjajo s profesionalizacijo diplomacije, dobro zagotovilo za to, da ne stopimo nazaj od točke, ki smo jo zakoličili v prejšnjem mandatu prav s tistim predlogi sprememb Zakona o zunanjih zadevah.

Takrat je šlo, kot veste, za zelo dramatično situacijo v naši diplomaciji, ker je bilo očitno, da prihaja do strankarsko-klientelističnih posegov, kjer je prihajalo sistematično do zlorabe zunanjega ministrstva, celo njegove spletne strani, za politični boj, za obračunavanje z drugačne mislečimi. Dejstvo je, da je ta politizacija v tistem obdobju dosegla tako stopnjo, da je bil edini način, da se to prepreči in da se to ustavi, novela zakona, ki je dejansko zaprla vrata za tovrstne udore strankarskih politikih v diplomacijo.

Danes smo soočeni - govorim o amandmaju, ampak mislim, da je bilo..

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani. Tudi drugi ste šli izven samega amandmaja.

FRANCO JURI: Sam amandma, ki govori seveda o kriterijih za profesionalizacijo diplomacije. Lepo prosim.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani. Vi, gospod Franco, prosim, da se omejite na amandma.

FRANCO JURI: Saj se bom omejil na amandma, samo, da pojasnim še to, da dejansko to, kar imamo danes na mizi, vključno s tem amandmajem, je sistematični model profesionalizacije

diplomacije. In torej nekateri amandmaji, ki se tu pojavljajo, skušajo poseči na tak način v same člene, da bi dejansko ta osnovni namen celotnega zakona in amandmiranega zakona, z amandmaji, ki smo jih sprejeli na odboru, obdržali kot jamstvo, kot okvir resne profesionalizacije ter preprečevanja političnih zlorab zunanjega ministrstva. Izpiti, ki so predvideni, so zelo jasno opisani. Gre za dve vrsti izpitov, ki na selektiven način usposabljujejo in ocenjujejo usposobljenost diplomatskih kadrov za opravljanje tako občutljivih del oziroma občutljivih odgovornosti, ki jih imajo naši diplomati v tujini. Torej, tu ni nobene potrebe, da bi ta člen spremenili. Ko bo govora o naslednjih členih, bo tudi mesto in priložnost, da odgovorim na nekatere ocene kolega Petka. Zavedam se, da v okviru tega člena in tega amandmaja nima smisla razširiti razprave še na to. Za to bo priložnost kasneje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za prijave za razpravo. Besedo ima Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Mislim, da bi se ta člen lahko bolje napisal, pa tudi naši predlogi v razpravi so bili, da je treba to preverjanje odpreti, kot se temu reče, in vključiti tudi druge strokovnjake, najsibo s pravne fakultete in drugih institucij. S tem ko je ta sistem zaprt in diplomati sami opravljajo notranje preverjanje tega znanja, je lahko tudi vprašljiva solidarnost ali lažna solidarnost pri teh zadevah. Jasno je, da se diplomatski izpit in višji diplomatski izpit opravlja pred komisijo, ki je sestavljena iz diplomatov z izkušnjami iz diplomatske prakse in drugih strokovnjakov s področja zunanje politike, mednarodnih odnosov in mednarodnega prava. Seveda verjamem, da bo tudi kdo zunanji, ampak to dopušča, da pač temu ni tako. Toda, kot rečeno, sem se strinjal in podprl tudi na Odboru za zunanjo politiko tako oblikovan člen. To seveda ne pomeni, da se zavzemam za amandma. Nasprotno, kajti tu je nesporno jasno, da je bilo to na tak način urejeno samo zato, ker se je za to, kar je že doslej veljalo, praktično izkazalo, da bi morali dopolniti; in se je dopolnilo. Minister je tukaj povedal. Tako ali tako že sedaj postaja, po splošni zakonodaji, pogoj za imenovanje javnih uslužbencev v diplomatski naziv tako rekoč ta izpit. Sedaj to samo dodajamo. Zato ne vidim potrebe, niti kakšnega velikega prispevka, da bi opravljali te izpite vsi na tak način, kot se tukaj predstavlja. Jasno je, kdaj se ga mora narediti, kdaj so tisti nujni pogoji. Bilo bi pa spet vprašanje, ali je dovolj, da ga enkrat narediš za vedno in za zmeraj, ali bi bilo mogoče celo bolje, da bi se te stvari preverjale ob raznih spremembah in tako naprej. Konec koncev, stvari se spreminjajo in tisto, kar je veljalo pred 30 leti, ni sedaj veljavno, ko gre za ljudi, ki so vstopili takrat v to službo in so notri in so domnevno najbolj usposobljeni. Verjetno bi lahko ob tem pritegnili

temu amandmaju samo zaradi tega - pa ne bom, seveda - , ker je do leta 2008, do sprejetja novega zakona, na katerega se danes tako prisega, vstopilo nešteto ljudi, ki niti osnovnih pogojev ne izpolnjujejo po zakonu, ki bi veljal brez teh sprememb. Ne vem, ali če ste mislili na tiste ljudi, ki so razporejeni vse povsod in jih je veliko, potem je verjetno treba pritegniti; ampak jaz tega ne bom odprl, ker verjamem, da niste mislili na to. Ne bom razlagal nekaterih očitkov, kaj vse se je storilo, zato, da so se nekateri ljudje, cele skupine zaposlili. In potem je, jasno, bilo lepo se strinjati s predlogom takratne opozicije in enotnega sprejetja, da je sedaj pa krasno, da sistem zapremo, ker smo izkadrovali za naslednjih pet ali ne vem koliko let.

Če ste na to mislili, da se ti preverjajo, potem je treba narediti mimo zakona to preverjanje in videti, ali so ti ljudje uspešni, ali izpolnjujejo te naloge, ali imajo ustrezne pogoje ali ne. To bi pa bilo skorajda nujno. Če bi tako zapisali v amandma, verjemite mi, da bi ga takoj podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Pri nas bomo podprli ta amandma, kajti smiselno je, da se opravijo diplomatski izpiti tudi pri obstoječih ljudeh in pri tistih kadrih, ki so že na DKP-jih po svetu. Pred menoj je kolega Anderlič govoril o tem. To je razlog, zaradi katerega jaz bom podprl in v naši poslanski skupini bomo podprli ta amandma. Mene ne boli, da ga je vložila SDS, kajti amandma je dober in zaradi tega ga je treba podpreti. Mislim, da kar več bi morali govoriti o teh izpitih. Konec koncev tudi to, da bodo na diplomatskih izpitih diplomati kontrolirali oziroma spraševali same sebe in da bodo izpraševalce izbrali izmed samih sebe, to zaokroži nek krog, za katerega ne vem, če bo dal prave rezultate. Zagotovo bi bilo smiselno, da so na teh diplomatskih izpitih zraven tudi strokovnjaki iz mednarodnega gospodarstva, kajti najbolj pomembna zadeva ni več vzpostavljanje kontaktov med državami, ampak vzpostavljanje gospodarskih kontaktov, kajti to je tisto, od česar država živi. Od "flancarij" živimo samo še v Sloveniji, drugje živijo od gospodarstva in od tega, kar naredijo. Zato je pomembno, da so diplomati izvežbani vsaj do neke mere tudi na tem področju, drugače bo vse skupaj hudičevo tanko.

Še ena zadeva je, ki se ne navaja tukaj notri, izpiti iz jezika. Konec koncev, diplomati naj bi govorili več tujih jezikov, ne le angleško, in to za silo, potem pa še en jezik. Tukaj se sicer navezujem tudi na 36. člen, ampak mislim, da je tudi to narejeno iz razloga, da se v bistvu olajša bivanje nekaterim že obstoječim diplomatom po svetu. Mislim, da bi morali zaostri pogoje, kajti če govorim s tujimi diplomati, v glavnem govorijo kar nekaj tujih jezikov. Naši diplomati še

angleško dostikrat zelo slabo govorijo. In pa uslužbenci na naših diplomatsko-konzularnih predstavništvi. Če pokliče nekdo v slovenskem jeziku na slovensko veleposlaništvo, mora tam biti uslužbenec, ki mu odgovori v slovenščini, kajti tisti, ki pa potujejo po svetu, tistim pa ni nujno, da znajo jezik tistega okolja, kamor potujejo. Recimo, če gredo v Argentino, če gredo v Čile, če gredo kaj jaz vem kam. Tam bi bilo smiselno - ne da jim oni odgovorijo v španščini, da ne govorijo slovensko, ampak da enostavno odgovorijo - dober dan, itn. - in da se lahko človek, ki je morda v stiski, pogovori v svojem jeziku, ne pa, da na obeh straneh dobimo nerazumevanje in potem iz tega marsikaj slabega nastane.

Skratka, amandma bomo pri nas podprli, kajti mislimo, da je smiseln in pravi. Upam, da bo pa minister v naslednjem zakonu o spremembah še kaj dodal, izboljšal in zaostрил. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak. (Ne.)

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 7. členu? Če ne želi, zaključujem razpravo k temu členu.

V razpravo dajem 11. člen ter amandma Poslanske skupine SDS.

Ja, prosim, mag. Branko Grims.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: To je eno od tistih, sicer dodatnih tem, ki se odpira pri tem zakonu, kajti osrednja je zgolj politizacija oziroma odpiranje vrat za politično kadrovanje, kot je politično kadrovanje Vlade pošiljanje generalnega sekretarja Vlade gospoda Cvikla v Bruselj - mimogrede. In je tudi lep zgled, kako bo to kadrovanje potekalo.

Ta problem je nekoliko širši zaradi tega, ker se dotika same ustavne ureditve državne Slovenije. Namreč, ustava, kot dobro veste, pozna tri veje oblasti: zakonodajno, izvršilno in sodno. Slovenska ustava ne pozna reprezentativne oblasti, jo lahko takoj preberete, bo dovolj, če preberete prve tri člene. In že ves čas od nastanka nove ustave, njene razglasitve, smo priča počasnemu razkroju ustavnega reda, ker si poskuša nekdo na reprezentativni funkciji - ne vedno ista oseba, ampak zlasti dve pri tem prednjačita - prilastiti določeni del oblasti, ki ji ne gre. Kajti, kot rečeno, oblast uresničuje ljudstvo po načelu delitve oblasti na zakonodajo, izvršilno in sodno. In ni predsednik države tisti, ki ima zadnjo in edino besedo pri postavitvi diplomatov, on ne objavlja razpisov, on ne dela izbora, ampak je to po sedanji ureditvi - izhajali smo iz pravnega reda, ki je bil uveljavljen v času po uveljavitvi nove ustave - bila pravzaprav skupna uresničitvev načel dveh vej oblasti. To se pravi, v prvi vrsti izvršilne veje oblasti, kar je tudi skladno z mednarodno ureditvijo in, kar je bila deloma slovenska posebnost, z vključevanjem tudi zakonodajne

veje oblasti, konkretno odbora, ki je pristojen za zunanjepolitično področje. Ta vključitev pravzaprav niti ni nujna. Lahko bi se dogovorili, da zakonodajne veje oblasti pri tem ni in da polno odgovornost nosi izvršilna veja oblasti. Gospe in gospodje, izvršilna ne reprezentativna! In vendar, če je zakonodajna veja oblasti vključena, potem naj vendar bo vključena v obliki, da ima njeno stališče, njeno mnenje neko določeno težo. To se pravi, da ne more biti to zgolj neobvezujoče mnenje, kar zaslišanja veleposlanikov spreminja v neke vrste ritual, ki ne zavezuje nikogar, pa gre za zakonodajno vejo oblasti vendar, ampak da bi šlo vsaj za soglasje. To se pravi, za bistveno bolj zavezujočo odločitev, ki bi se sprejela v obliki sklepa. Če se temu ne prisluhne, potem je po naši oceni popolnoma vseeno, če se zakonodajno vejo oblasti iz tega postopka v celoti izključi. Ker gre, kot rečeno, kar dokazujejo sedanja dogajanja, zlati v zadnjem letu dni, za nepomembno epizodo, kjer se pravzaprav spopada ta izvršilna veja oblasti in nekdo, ki si uzurpira en del njenih pristojnosti, izvršilna veja oblasti pa pri tem seveda molči, ker je slučajno iz iztega političnega gnezda.

Iz tega razloga je treba zelo jasno povedati, kaj pomeni določilo v ustavi, da predsednik države postavlja in odpokliče veleposlanike. Gre za to, da mu on podpiše poverilno pismo v imenu države, ker on kot reprezentant simbolizira to državo. To ima tudi težo navzven z državo, kjer pač to pismo diplomat predloži - po izvedbi vseh postopkov. Toda teh postopkov, izbor in vse ostalo, kar je z izborom povezano, pa ne izvršuje predsednik države, ampak izvršuje izvršilna veja oblasti. To pomeni, da je ta del - in to vsi, ki ste sodelovali pri nastajanju slovenske ustave zelo dobro veste - bil mišljen zgolj na nek način podobno, kot je, recimo, razglasitev zakona, kar tudi počne predsednik države, ali pa ustavna pristojnost izdaje listine o ratifikaciji. Tudi tukaj gre za pristojnost, pa on ne sme nič izbirati, pa je že imel to skušnjava, pa ne samo eden. Spomnite se javnih polemik. Da ne bi kaj podpisal, pa je bil zelo hitro, zelo jasno podučen, da to pa ni in v nobenem primeru ne more biti njegova pristojnost. Ampak ko pa gre za kadrovanje, pa to nekaterim prija, da je tam še ena možnost za dodatno politično poseganje, kajti tudi predsednik države je politik "par exelanse". Lahko je včasih drugorazreden, ampak je politik "par exelanse".

To seveda pomeni, da je treb z zakonom te stvari zapisati tako, da teh skušnjav preprosto ne bo več, da bo ustavni res spoštovan, tako kot je bil mišljen takrat, ko se je sprejemala nova ustava. Zato predlagamo amandma, ki to zelo jasno določa in določa tudi rok, v katerem mora po zaključenem postopku, ki vključuje, tako kot je bil do sedaj običaj, izvršilno vejo oblasti, ki postopek izvede, in zakonodajno vejo, za katero predvidevamo obliko soglasja. Kot rečeno pa, če se tega ne podpre, potem je popolnoma vseeno, če zakonodajne veje oblasti

v tem postopku ni več. Ampak, bistveno pa je, da je, potem ko je postopek končan, ko je sprejet sklep o postavitvi posameznega diplomata, predsednik države dolžan v razumnem roku - in ta razumen rok je kvantificiran, 15 dni - podpisati vse ustrezne listine o postavitvi; se pravi, poverilno pismo in vse ostalo, kar je, razglasiti njegovo imenovanje in zgodba se s tem konča.

Zanimivo je, da ko smo obravnavali ta amandma na seji odbora, je bila tudi pripomba, da, kako pa lahko njemu postavljamo rok! Ja, dobro jutro! Kot da nima določenega roka pri drugih dejanjih, ki jih je dolžan izpeljati. Samo ste pozabili. Recimo tudi za zakon, razglasitev zakona je točno primerljiva s postavitvijo enega diplomata ali pa razglasitev oziroma izdaja listin o ratifikaciji in tam je rok določen v pravnih aktih države Slovenije. Še celo mimogrede, če boste opazili je zelo podoben številki, ki je tukaj predlagana. In za to gre, da je ne samo pravica, ampak tudi dolžnost parlamenta, kadar je očitno, da prihaja do konflikta znotraj ustavne ureditve med posameznimi funkcionarji, predvsem pa med izvršilno vejo oblasti v danem primeru in nekom, ki opravlja neko reprezentančno funkcijo do poskusov izmikanja posameznih pristojnosti, prenosa pristojnosti, za kar v ustavi ni nobene osnove, ampak ravno nasprotno, ustava zelo jasno določa, še enkrat poudarjam, že v samem izhodišču, da "ljudstvo uresničuje oblast po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno! In nobeno drugo, gospe in gospodje. Potem je torej dolžnost Državnega zbora, da to nedvoumno z zakonom uredi tudi na način, ki v prihodnje kakršenkoli nesporazum, dvom ali konflikt vnaprej preprečuje. Zato je sprejetje tega amandmaja za spoštovanje ustavnega reda nujen.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K 10. členu dr. Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Najprej pojasnilo, zakaj sem se prej odjavil. Predsednik Državnega zbora vodi sejo tako, da ne veš pri čem si, čeprav ga ni tukaj, ne veš, ali razpravljamo o amandmaju ali razpravljamo o zakonu. Običajno je pa tako, da o posameznih členih, o posameznih amandmajih, običajno je pa očitno tako, da koalicijski smejo o vsem, mi pa smo opozorjeni. Zato pričakujem, gospod podpredsednik, da od zdaj naprej ne bo tako.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Gorenak, saj veste, vedno se razpravlja o členu in amandmaju k posameznemu členu.

DR. VINKO GORENAK: Hvala za pojasnilo. Čas mi teče. To je jaz vem, ampak predsednik Državnega zbora tega ne ve.

Kar se tiče amandmaja k 11. členu, ki se nanaša na novi 17.a člen, zelo poenostavljeno, jaz imam navado povedati po kmečko, pa me je zadnjič gospa opozorila, da bi bil kakšen

boljši izraz, torej bom danes po ljudsko. Ta amandma je jasen. Preprečuje vse situacije, ki so se v preteklem obdobju dogajale. Predsednik A ali B, je prišel v skušnjava in je preprosto rekel, tega pa jaz ne bom podpisal. In Slovenija je bila X mesecev brez diplomata, v času, ki je bil za Slovenijo najbolj kritičen. Pa to velja za zadnja dva predsednika, seveda. Zraven dodajmo še to, da pač predsednik gleda s političnimi, do sedaj levimi, očmi, kar mu omogoča nadaljnje zlorabe. Ta člen pa je jasen. Podpira ga, vsaj v prvem delu, tudi sindikat diplomatov. V prvem delu sindikat diplomatov. Hkrati pa ta člen zelo jasno pove, kaj je vloga predsednika republike. Kolega Grims je obrazložil skozi ustavo, torej njegova vloga je zadevo podpisati. Jutri se bo predsednik države postavil nad parlament in bo rekel, jaz pa tega zakona ne bom podpisal. Ja kam bomo pa prišli? Kdo pa sprejema zakone v tej državi? Državni zbor. V tem primeru pa mi predsedniku države jasno povemo, da je Vlada v sodelovanju pristojnim telesom Državnega zbora tista, ki odloči, kdo bo diplomat. Tista je. Predsednik pa je tisti, ki to podpiše. Vi pa mu s tem zakonom dajete pravzaprav možnost, da zavrne in obvesti Vlado. Ja zaboga, potem mu dajte jutri še možnost, da zavrne in obvesti Vlado o tem, in parlament, da nekega zakona ni sprejel. Prišli bomo v situacijo, ko ne bomo rabili Vlade in parlamenta, bomo imeli predsednika države. Temu sistemu se bo pa reklo nekako drugače kot parlamentarna demokracija. Torej to ni mogoče. Ta člen je jasen in glasen oziroma ta amandma opredeljuje vlogo Vlade in nalaga odgovornost, da izbere diplomata, opredeljuje vlogo pristojnega delovnega telesa v Državnem zboru in nalaga predsedniku, da to podpiše, ne pa, da si izmišlja in nič drugega ne pravi ta amandma. Zato je povsem logičen in povsem normalen. Več pa v nadaljevanju pri naslednjem amandmaju. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Vidim več prijav, zato odpiram čas za začetek prijave. Gospa Janja Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Veseli me, da smo danes iz ust opozicije dobili pravo učno uro delitve oblasti v tej državi. Če bi se je večkrat zavedali tudi sami, bi bilo to zelo dobro, kajti prav vi mešate vse pristojnosti. Vem, da je iz političnih razlogov trenutno na vaši tapeti predsednik države. Vam pač ni všeč, tako kot vam ni bil všeč tudi prejšnji in tudi ne prvi. Kaj hočemo, v tej državi imamo pač demokracijo, so volitve in večina je izvolila kandidate, ki pač nekaterim niso povšeči. Večini pa so, in mi smo tu poslanci celotnega ljudstva. Zato mislim, da moramo predvsem spoštovati ustavo. Ustava jasno pravi v 107. členu, da predsednik države postavi in odpokliče veleposlanika in mu izda poverilna pisma. Seveda, po domače si

lahko to predstavljamo, da on podpisuje, ampak če bi pripravljavci ustave želeli to reči, bi napisali, da podpisuje. Zato ima predsednik države vso pravico zavrnuti, ne podpisati predlog izvršilne oblasti, absolutno, naša ustava mu to omogoča.

Druga stvar pri tem amandmaju pa je vaš predlog, da bi Odbor za zunanjo politiko, se pravi, pristojno delovno telo, dovolilo, sprejemalo in odločalo o tem, ali je nek kandidat primeren ali ne. Praksa v Evropski uniji je drugačna. V Evropski uniji parlamenti v to niso vključeni. Slovenija je imela takšno prakso nekaj časa, pa jo je kasneje spremenila. In prav zaradi nekdanje prakse, zaradi tradicije, je parlament še vedno vključen v sam postopek imenovanja. Če bi se odločali na Odboru za zunanjo politiko o kandidatu ne pa o njegovi predstavitvi, bi to pomenilo, da bi se mi morali odločati seveda tudi o vseh njegovih osebnostnih lastnostih, o njegovem preverjanju, ki so ga naredile pristojne službe, o vseh teh zadevah, to pa ni v pristojnosti tega Parlamenta. Parlament ima na področju zunanje politike predvsem nadzorno funkcijo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči.

Amandma, ki ga predlaga SDS, je navidezno všečen amandma, predvsem všečen za poslance. V prvem delu omenja, navaja okrepljeno vlogo Državnega zbora oziroma pristojnega telesa do v bistvu soodločanja o imenovanju veleposlaniku. Je bilo tukaj že povedano, da smo tako prakso imeli na začetku, najbrž je bila tudi pomembna in potrebna v tistih časih, ampak sedaj bi pomenila odstopanje od ključnega namena zakona, to je od depolitizacije in profesionalizacije diplomacije. Jaz ne vem, ali je Sindikat slovenskih diplomatov podprl prvi del tega amandmaja, ampak jaz tega vtisa nisem imel, ko je bilo govora na samem Odboru za zunanje zadeve, sem imel vtis prav pri tem amandmaju, da se tudi sindikati ne strinjajo s tem, da bi soglasje dajal Odbor za zunanje zadeve. Kajti, to bi pomenilo spet uvajanje prakse političnega odločanja pri imenovanju profesionalnih diplomatov, kajti tukaj odločamo o politiki.

Mnenje tega telesa pa je pomembno, kajti ne predstavljam si, da bi Vlada vztrajala pri določenem imenovanju, v kolikor bi bilo mnenje, ki je tudi nezavezujoče, ampak v kolikor bi bilo mnenje negativno in to z veliko večino, to bi bil vsekakor znak za izvršilno oblast, da nekaj ni v redu s tistim kandidatom in to bi bilo sporočilo tudi predsedniku. Mislím, da je v prvem delu 17. člena, o katerem govori 11. člen, mislim, da je redosled postopka zelo jasen, in da gre prav v posvetovanju med izvršilno oblastjo in predsednikom najti tisti ključ preprečevanja nesoglasij, kakršna smo poznali v preteklosti. Kajti težko, ne bo več imenovanja oziroma

predlaganja kandidatov brez posvetovanja s predsednikom. Se strinjam pa, da ustavna naloga predsednika je jasna in ni mogoče z enim amandmajem odvzeti oziroma znižati ravni odločanja, ki jo predsednik ima na podlagi ustave. Predsednik je pomemben oblikovalec odnosa do diplomacije v tujini, ne samo v Sloveniji, ampak kjerkoli v Evropski uniji, ali so to predsedniki ali so to suvereni kralji, povsod imajo to kompetenco in mislim, da mi ne odstopamo od ene evropske utečene prakse. Torej oba dela amandmaja, ki ga predlaga SDS, sta nepotrebna. Na začetku tega mandata sem bil sam v dilemi, ali bi vrnil Odboru za zunanje zadeve tisto pristojnost, ki jo je že imela, ampak dejstvo je, da bi s tem ponovno spolitizirali postopek imenovanja veleposlanikov in dvomim, da se s tem strinja Sindikat slovenskih diplomatov. Kajti preverjanje strokovnosti in profesionalnosti je nekaj drugega kot ocena, ki je sprejeta na OZP in ki je vedno sprejeta na podlagi določenih političnih simpatij in tudi sorazmerje teh simpatij znotraj članstva OZP. Jaz pri tem pozivam SDS k razumevanju, da je to v nasprotju z njihovo poudarjeno željo po depolitizaciji profesionalne diplomacije. Naslednja stvar. Seveda se ne morem strinjati s takim diktatom in takim razvrednotenjem vloge predsednika republike. Upam, da ste dobro razumeli citat iz ustave, ki ga je prebrala kolegica Janja Klasinc. Mislim, da ni treba ničesar dodati - ustava določa pristojnosti predsednika republike. In zdaj poskusi, da bi rahljali te pristojnosti z nekim zakonom, z nekim amandmajem, samo zaradi tega, ker ne marate tega predsednika, ker ni po vaših političnih željah, mislim, da ni dober argument. O tem sicer lahko razpravljamo še naprej, ampak dejstvo je, da člen, kakršen je zdaj, omogoča transparenten potek in sodelovanje izvršilne oblasti s predsednikom republike in z vlogo, ki jo imamo tudi zdaj, to je tista znamenita razpravljalna vloga, ki velja verjetno tudi za druge stvari. Mislim pa, da je ta odločnejša in pomembnejša vloga Državnega zbora bolj potrebna pri drugih stvareh, ne pri tako izvršilnih, kot je imenovanje veleposlanika. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Ta člen in amandma poskušata urejati predvsem vrstni red opravil za imenovanje ali postavitve veleposlanika. In ker je to očitno precej kompleksen postopek, sodelujejo najprej minister za zunanje zadeve, Vlada, predsednik republike, Državni zbor in tako naprej, je prav, da se to uredi na najbolj učinkovit in tudi pregleden način. Tudi če se lahko strinjamo s tem, da želite z amandmajem krepiti vlogo Državnega zbora, je institut soglasja pretrd, preizključujoč. Kajti, če je celoten postopek opravljen tako, da se da ugotoviti, ali je minister ravnal ali ministrica ravnala prav, ko je, in tudi upošteval vse okoliščine, potrebe države za imenovanje v tisti državi, kamor naj bi veleposlanik šel. Če

je s tem soglašala Vlada, potem je dovolj, da bi v Državnem zboru resno pretehtali ta predlog in te okoliščine, v katerih je ta predlog nastal, in k temu podali svoje mnenje. Predsednik države je na koncu, resnici na ljubo, res samo še tisti, ki podpiše, ampak tako, kot sam poznam te postopke, vem, da nikoli ni prišlo do težav takrat, ko bi predhodne faze bile korektno opravljene. In če gredo predhodne faze slabo, v narekovajih, skozi ali na silo, potem tudi soglasje ni dovolj, ker predsednik spet lahko naredi karkoli. Ker po nekaterih splošnih predpisih, je on pristojen za te stvari.

Jaz nisem zadovoljen z načinom, kako potekajo te predstavitve pred Odborom za zunanjo politiko, pa naj si bo takrat, ko je v prejšnjem mandatu gospod Jerovšek po tri tedne držal v predalu, pa smo čez noč morali dati mnenje, ali kot je to sedaj, nič drugače ni. To ni prava vloga, ampak to je na nas samih. To, da mi dobimo v ponedeljek gradivo, v torek zjutraj pa ob 8. uri slučajno kar tako ob seji še eno vrinjeno sejo odbora, to ni nič. Ampak, kako bomo šele prišli do soglasja, če se že resno nočemo pogovarjati o mnenju. Jaz verjamem, da ko gre za postopek, in o tem smo govorili nekajkrat tudi na odboru, ko smo ta zakon obravnavali, da ko velja, velja nekaj kar je standard v državi, na področju delovanja diplomacije in tako naprej, se preprosto ne more zgoditi, da bi nekdo vstopil v sistem. Sedaj izboljšujemo tudi z izpiti, tudi z zaostrovanjem pogojev za vstop v službo in tako naprej, torej delamo na kvalitativni ravni več za to, kot pa na samem postopku. In ni modrega politika, ki bi rekel: seveda, minister, Vlada, Odbor in predsednik države, vsi so povezani, vsi so zarotniški in delajo slabo za to državo. To, po mojem, bi tudi zelo težko dokazali. Hvala bogu, je ta demokracija tako narejena, da imamo neposredno voljenega predsednika, da imamo parlament drugače in da je Vlada koalicijska in tako naprej. Če bi imeli kakšen drug sistem, za katerega so se mnogi tudi zavzemali, bi bilo mogoče drugače. Ampak, zdaj je k sreči tako. Mogoče bo v drugi republiki kaj drugače, ampak do nje, vsaj jaz sem prepričan, je ne bom dočakal, ker tudi tako, kot grozijo, bi bil to en hec.

Zato tega amandmaja ne bom podprl, kajti stavim na izboljševanje celotnega sistema, kot ga zakon predvideva. Verjetno bomo v bodoče še kaj naredili. Dosegamo vse višje in višje demokratične standarde pri teh postopkih. Tisti, ki se bodo v bodoče zaposlovali na Ministrstvu za zunanje zadeve in bodo kandidati za veleposlanike/veleposlanice bodo morali izpolnjevati strožje kriterije in verjamem, da bomo tudi v Državnem zboru resneje pristopili k obravnavi teh predlogov in na koncu dali mnenje s težo. Mnenje s težo, ki je zaradi mene, lahko težje od soglasja. Kajti, če daš samo soglasje, je samo da ali ne, če pa v mnenju zapišeš, da je neka predstavitev nekega kandidata neustrezna iz tega, tega in drugega razloga, da so po mnenju poslancev in poslank tako veliki zadržki, da naj vsi razmislijo, ali velja ta postopek pripeljati do konca.

Tudi, ker na koncu nastopa tudi država sprejemnica, saj v tej zgodbi nismo samo ti, o katerih sem govoril, ampak je na koncu tudi država prejemnica, mi imamo neki obratni problem ravno sedaj, vroč, v Sloveniji in širše. Ne bom vlekel za jezik tistih, da ne bodo o tistih stvareh tukaj govorili, ampak zato, če gremo v institut soglasja to "štrli", dejansko "štrli" ven iz nekega demokratičnega postopka. In spet, kot povedano, jaz verjamem, da smo neke standarde že dosegli in da jih bomo še izboljšali in to je dovolj, da lahko amandmaja ne podprem.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Če je želja za razpravo. Odpiram čas za prijavo. Gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Zelo zabavno je poslušati to razpravo, čestitam za humor, ko govorite, kaj SDS "paše" in kaj ne, kar je dobesedni citat. Veste, če niste opazili zagovarjamo to, da naj ima ključno besedo izvršilna veja oblasti, torej Vlada, Vlada, gospe in gospodje, je pa vaša vlada, to pomeni, da je to v popolnem nasprotju s tem, kar sicer trdite. V resnici ravno to, kar vi zagovarjate, očitno pomeni pripiranje vrat za neko dodatno politično kadrovanje oziroma neki prikrit politični izbor, ki je celo vprašljiv z vidika ustavnega reda. In, da gre v resnici samo za to, samo preprosto dejstvo, čisto vsi, pri katerih se je v zadnjem obdobju zapletlo na nivoju med izvršilno vejo oblasti in pa reprezentativnim predstavnikom države, so bili ljudje z dolgoletno prakso na Zunanjem ministrstvu, z dolgoletnim delom v poklicni diplomaciji. In tudi tista velika skupina diplomatov, pri katerih je prišlo do zavlačevanja, bi vas spomnil, so bili vsi, brez izjeme, poklicni diplomati. Toliko o tem, kako je že spet očitno, kako so velike razlike med besedami in dejanji.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister. Spoštovani!

Najprej naj povem, da podpiram ta amandma, bom tudi zanj glasoval, bi pa rekel, da bi ravno pri tem amandmaju lahko imeli učno uro na temo "od besed k dejanjem" ali "kako smo spremenili mnenje čez noč". Dovolite, da vas spomnim. Še lansko leto ste kolegi iz sedanje pozicije, takrat opozicije, "za prmejduš" zagovarjali karierni način kadrovanja v diplomaciji; drugega sploh ni bilo možno, ker to je edino, ki pripelje do profesionalizacije in depolitizacije tega kadrovanja. Edino ta način je dober, karierna diplomacija. Sedaj, ko pa se je situacija spremenila, ko ste vi večina, zdaj je pa ravno obratno. Tisto, kar je prej bilo preganjano, je sedaj tisto pravo. In tisto, kar ste prej zagovarjali, sedaj ravno iz istih razlogov upravičujete, da bo ta sistem sedaj omogočil depolitizacijo in profesionalizacijo tega

poklica ali kadrovanja na tem področju. Zanimiva zadeva. Pa naj mi bo dovoljeno, da vam povem, da me sedaj ta salto mortale, ki pa ni edini, teh je kolikor hočete, ampak na kadrovske področju je posebej zanimiv, da vas spomnim na dikcijo izpred let, še iz one prejšnje države, kako je bilo zanimivo, recimo, opisano eno in isto dejanje, ker me spominja na to. Namreč, rečeno je bilo, da je norma socialističen način nagrajevanja delavca po delu, akord pa kapitalističen način izkoriščanja delavca za njegovo delo. Ampak zanimivo je to, da so takrat milijoni delavcev iz nagrajevalnega sistema rinili v izkoriščevalski sistem. Tu je pa enako, gre samo za besedno igro, zato ker upravičujete dve različni stvari, dva različna pristopa z istimi argumenti, in to ne gre.

Še ena zadeva, ki se tiče citiranja ustave, da predsednik države postavi in odpokliče diplomatske predstavnike. Ja, sam sem kar dobro seznanjen s tem, pa tudi dobro sem poslušal, vendar bi vas želel na nekaj spomniti v zvezi s postavljanjem in odpoklicem. To je povezano tudi z odgovornostjo. Ali je mogoče kdo pozabil, zakaj predsednik tričetr leta ni postavil diplomatov v treh za Slovenijo najpomembnejših državah, Moskvi, Berlinu in Washingtonu. Tričetr leta jih nismo imeli, zdaj se pa čudite, zakaj so na nekaterih področjih Hrvati bili tako uspešni, mi pa igramo petorazredno vlogo. In vsa hrvaška stališča so sprejeta, na nas pa celo nekateri pritiskajo. Ali si lahko mislite! Koga smo pa mi imeli, da bi zastopal naša stališča v Moskvi tričetr leta, pa v Berlinu tričetr leta in v Washingtonu tričetr leta. Da pri tem sploh ne govorimo o politični odgovornosti, kaj so si, recimo, v teh državah mislili, kaj smo Slovenci, da njim ne pošljemo veleposlanika. Si predstavljate? Za njih smo bili neka banana republika, medtem so pa Hrvatje veselo lobirali, ker predsednik po ustavi ni postavil ali pa odpoklical. Zakaj pa ni postavil? To je bilo zelo profesionalno, ne vem, kaj še naj drugega rečem.

Kar se pa tiče depolitizacije, bi pa to rekel; to, če bo predsednik države imel večjo vlogo, to še ne pomeni, da bo to tako. Ali bo to v smislu priznanja gospodu Ertlu? To je bilo verjetno zelo profesionalno in pa depolitično ali pa apolitično. Prav gotovo je bilo. To se pravi, to ni argument za to. Verjetno so neki drugi postopki, ki so bolj pomembni. Samo to sem vam želel povedati, ko sem omenil gospoda Ertla. To ni argument in to ni merilo, da bo to res tako. Zopet, tudi predsednik države je politična funkcija, pa če je to komu všeč ali pa ne. Tako pač to je. In jaz seveda zaradi tega podpiram ta naš amandma, ker ne verjamem, da vi mogoče jutri ne bi zopet zamenjali vašega pogleda na to, kaj je prava pot, kaj je pravi sistem, kaj pa ni, zato ker enkrat ste ga že zamenjali, od lani na letos. Samo pri tej zadevi, poleg tega, pa smo še tričetr leta bili brez veleposlanikov, mislim da v šestih ali sedmih državah, od teh treh najpomembnejših za Slovenijo. Tudi tukaj so vzroki, zakaj imamo mi takšen status, ker, kar se tiče pogovorov, dogovorov, vključevanja Hrvaške v Evropsko

unijo in pa reševanja meje s Hrvaško, tudi tukaj je vzrok zato, ker nismo imeli tričetrtert leta veleposlanikov v teh državah, zato ker predsednik države ni postavil ali pa odpoklical tega, kar mu je zapisano v ustavi in to jez podpiram, ta amandma. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za besedo je prosil gospod minister za zunanje zadeve mag. Samuel Žgober.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa, predsedujoči. Najprej, Vlada ne podpira amandmaja, zato ker posega v pristojnosti stalnih institucij in posameznih vej oblasti.

Najprej bi rekel o vlogi Odbora za zunanjo politiko. Mislím, da je bilo veliko že rečenega. Jaz bi samo še to rekel, da smo mi proučili sisteme, ki so v podobnih državah, v enajstih državah Evropske unije, ki so primerljive, kjer ni niti podobne vloge OZP kot jo ima sedaj pri odločanju oziroma parlamenti sploh niso vključeni v odločanje o imenovanju veleposlanikov. Sami smo mislili, da je pravilno, da se okrepi vloga Odbora za zunanjo politiko v smeri, da da mnenje o predstavitvi. In kot je bilo že prej rečeno, jaz si ne znam predstavljati vlade, ki takšnega mnenja ne bi upoštevala oziroma o njem razmislila. Zato mislim, da je dikcija, kakršna je, pravilna.

Glede predsednika republike se je tu že sklicevalo na 107. člen, ki jasno govori, da postavlja in odpokliče veleposlanike. Dodatno k temu bi spomnil na 20-letno prakso, ko je bil predsednik republike konzultiran pravočasno o predlogu za imenovanje novih veleposlanikov, zato tudi ni prihajalo do teh težav. To ni zadeva, ki se je zgodila lani, že od leta 1991 naprej imamo določeno prakso, kako so se postavljali veleposlaniki in predsednik republike je bil vedno konzultiran. Mi smo to zdaj samo kodificirali v osnutek zakona, da se to, kar je v njem po ustavi in kar je tudi praksa v Sloveniji že 20 let, tudi zapiše.

Kar se lanskega paketa tiče, bi pa spomnil na to, da velika večina enostavno ni izpolnjevala zakonskih pogojev po sedanjem zakonu, ki še velja, da bi lahko bili ponovno imenovani za veleposlanike.

Glede tega pa, kje so vzroki za takšen naš status v teh velikih državah, bi samo spomnil, da sem bil pri državni sekretarki v Združenih državah Amerike pol leta pred hrvaškim kolegom in da smo mi podpisali Južni tok z Rusko federacijo ravno tako, mislim, precej uspešno. Tako da ne moremo govoriti, in je treba razbiti to neko "famo", da zaradi tega, ker ni bilo veleposlanikov, so pa naši odnosi s temi državami slabši, kot bi sicer bili.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Odpiram čas za prijave za razpravo. Gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči. Popolnoma se strinjam z obrazložitvijo, ki jo je podal gospod minister in ki povzema to, kar smo pravzaprav že prej povedali v zvezi s tem amandmajem. Vendar imam občutek, da je danes opozicija še pod močnim vtisom včerajšnjega Zbora za republiko in da prinaša ta duh v parlament. Pa bi jih rad pomiril. Mislím, da jim tudi minister lahko zagotovi, da v igri za veleposlanike ni gospoda Ertla. Nekaj takega, recimo, se ne bi moglo niti več zgoditi. To se je dogajalo v prejšnjem mandatu, ko smo celo imenovali veleposlanike brez ustrezne izobrazbe. Niso imeli ustrezne izobrazbe. Kaj je bilo takrat ukazano? Ukazano pristojnemu ministrstvu, da izobrazbo takoj prizna. In veste, to je bilo dokazano tudi v medijih, kljub temu se ni nič zgodilo, ampak te stvari se z novim zakonom ne bodo več dogajale. Ta interferenca politike tudi v tisto strokovno plat kakšna stopnja izobrazbe nedvomno je. In zato, brez skrbi, kolegi iz opozicije, nihče ni zainteresiran za to, da se praksa, ki ste jo vi uvajali v prejšnjem mandatu, nadaljuje. In v tem je smisel tega zakona in v tem je smisel 11. člena - v koordiniranem delovanju vseh akterjev, ki odločajo na primerljiv način z ostalimi evropskimi državami, ki odločajo o kadrovanju in imenovanju veleposlanikov. Mislím, da prav 17. člen ponuja metodologijo dela, ki je primerljiva z vsemi zreliimi demokratičnimi državami in ne vem, zakaj bi SDS želela s takšnim amandmajem, da Slovenija izstopi iz takšne utečene, dobre prakse v Evropski uniji in da uvede nekaj samoupravnega duha tudi preko politične ocene, ki bi se odvijala v Državnem zboru. Prav je, da OZP in Državni zbor obdržita svojo razpravljalno vlogo in tudi svojo vlogo pri oblikovanju mnenja. To mnenje bo vsekakor upoštevano. Menim, da obstaja veliko drugih poglavij, kjer si mora Državni zbor priboriti večjo vlogo, ne pri veleposlanikih, ker veleposlanik je del, je funkcionar izvršilnega aparata, ki mora na super partes način, na "by partisan" način zastopati to državo. V odborih Državnega zbora ima ena politična opcija, to je koalicija, vselej večino in s to večino lahko močno vpliva na potek tega imenovanja. Danes ima opozicija manjšino, lahko bo jutri imela večino, vendar se moramo izogniti tem skušnjavam, skušnjavam, da bi s političnimi ocenami vplivali na kadrovanje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Kratek odgovor na dve neresnici, z vsem siceršnjim spoštovanjem do zunanjega ministra, ki ju je gospod minister zdajle povedal. Prvič, v tisti skupini, ki je šla na čakanje, so ljudje pogoje po zakonodajo, po kateri so bili imenovani, izpolnjevali in so bili poklicni diplomati - to lahko preverite -, kar je zelo zanimivo. To je eno. Drugo, kar je treba pa še bolj odločno demantirati, je pa debela laž, gospod minister, da nam ni škodovalo to, da nismo imeli veleposlanikov v ključnih državah. Zdaj vam pa naštejemo:

veleposlanik Republike Češke pri Zvezi Nato, vodja nemške delegacije v Parlamentarni skupščini Nata, štirje ameriški senatorji, pri čemer senat v Ameriki pokriva zunanjo politiko, bivši zunanji minister Velike Britanije, ki je član britanske delegacije v Parlamentarni skupščini Nata, in, ne boste verjeli, celo vodja hrvaške delegacije ob neki priložnosti - so me vsi vprašali enako: "Pa ljudje božji, kaj pa ste vi mislili, da v takem trenutku, ko hočete uveljavljati neke interese, niste poslali svojih veleposlanikov na ključna veleposlaništva po svetu?" To se pravi, predvsem je bilo govora o Washingtonu, pa tudi o vseh ostalih pomembnih državah, ki so bile že naštete. Se pravi, da trditev, ki ste jo povedali - to pa lahko s pričami kadarkoli dokažem -, ne samo, da ne drži, ampak je grobo zavajajoča. To, da nismo imeli veleposlanikov v ključnem trenutku za uveljavljanje strateških interesov države Slovenije, kot je nemoten, neoviran teritorialen stik z odprtim morjem, dostop do odprtega morja torej, je bil izjemno, izjemno škodljiv za državo Slovenijo. In krivec za to je tisti, ki veleposlanikov tja ni imenoval in si je pri tem to pravico uzurpiral in je po ustavi in zakonodaji sploh nima. In to odgovornost za to, če to tiho tolerirate, nosite vi vsi. Zadnjo besedo bi morala imeti Vlada in potem bi morala biti ta seveda takoj uresničena. Tisti, ki ste bili zraven pri sestavljanju slovenske ustave, veste, da je bilo to določilo v ustavi točno tako tudi mišljeno in važno je, kakšen je namen ustavodajalca, ko neko posamezno določbo sprejme.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Jaz seveda amandmaja Slovenske demokratske stranke ne bom podprl, kajti mislim, da zadostuje mnenje pristojnega matičnega odbora o kandidatu za veleposlanika, in da ni treba soglasja v tem primeru. Mislim, da 11. člen Zakona o zunanjih zadevah dovolj natančno določa postopek postavitve veleposlanika. Imenovanje veleposlanikov je seveda zelo občutljive zadeva, tako občutljiva zadeva za državo predlagateljico kot tudi za državo, v katero se kandidat napotuje. Ministrstvo za zunanje zadeve seveda zaprosi tudi za agremá države sprejemnice, zato je tudi večji del tega postopka zaupne narave. Ko dobimo vabilo za sejo Odbora za zunanjo politiko, na katerem podajamo mnenje glede vsakokratnih kandidatov, sploh ne piše osebe niti zadeve, vse je na zaprti seji in v skladu z Zakonom o tajnih podatkih. In tako sejo smo imeli tudi danes zjutraj. Končala se je ob deseti uri dopoldne in dobro uro po tej seji že lahko na spletnih straneh Slovenske tiskovne agencije preberemo natančno poročilo o seji Odbora za zunanjo politiko, o kandidatu, kam gre ta kandidat, potem to novico povzamejo vse druge agencije, 24 ur itd., da ne bom delal reklame kakšni

spletni strani. Zato bi bilo treba apelirati na vse vpletene o tej zadevi, da se pač držijo Zakona o tajnih podatkih, ne pa, da novice iz zaprtih sej že po nepolni ali pa dobri uri pricurljajo v vse medije. Kdo je tukaj tisti, ki servisira medije, ne vem, ne morem na nikogar osebno pokazati, vendar bi na vse vpletene apeliral, da spoštujejo zakone in se temu primerno vedejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Petan, želite besedo? Lahko zaključim razpravo k 11. členu? Zaključujem razpravo k 11. členu amandmaja k temu členu.

Prehajamo k 13. členu in amandmaju, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Precej na kratko, da ostane še drugim. 13. člen je tudi jasen, preprečuje amandma, preprečuje vstop nepolitike v diplomacijo. To, kar ste želeli vi in je bilo uresničeno v prejšnjem mandatu za objektivnost in resnicoljubnost in vsaj malo razpršene megle, ki jo spuščajo nekateri v obliki strašne demagogije v tem parlamentu. 12 let ste kadrovali po svoje, poleg diplomatov, ker eni ste kadrovali po svoje, levo. Gremo naprej. Leta 2004 pride neka druga vlada in v njej ste prepoznali dve osebi, ki naj bi bili politično kadrovali. Vik in krik dve leti. Parlament z našo podporo, torej takrat Vlade, uzakoni določilo, ki je jasno, samo poklicni diplomati brez politikov ali kakorkoli se že imenujejo. Danes, poglej ga vraga, danes po parih mesecih oziroma letu in toliko pa to določilo spet ni v redu. To določilo pa v celoti podpira Sindikat, v celoti podpira Sindikat, da ne bo kaj narobe. Danes to določilo torej ni v redu, ker ste vi na vrsti, da boste politično kadrovali, to pa je v redu in temu se reče demagogija. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Gorenak, ste zaključil? Prosim. Hvala lepa. Gospa Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Nesrečna je številka trinajst. Jaz moram reči, da mene res zabavajo take razprave, ko se nam očita, ko se meni očita, da sem zamenjala mnenje s prejšnjega mandata, da sem 12 let kadrovala, itd., verjemite mi, toliko sposobnosti pa tudi nimam, ampak hvala lepa, ker mi jih pripisujete.

Povedano je bilo, da se s tem amandmajem poskuša preprečiti vstop nepolitike v diplomacijo. Moje mnenje je ravno nasprotno. Jaz mislim, da je skrajni čas, da se v hramu diplomacije malo odprejo vrata. Dokler nisem prišla v Državni zbor, moram reči, sem imela drugačno mnenje o tem, kako se izbirajo diplomati. Potem pa sem kot članica Odbora za zunanjo politiko lahko videla, kako to poteka. Verjemite mi, prej je kolega Anderlič rekel, da ni zadovoljen s tem, kako to poteka,

tudi jaz bi si želela včasih, da bi komu rekli ne. Mislím, da če je edino merilo za nekatere, koliko časa sedijo na Mladiki, so ti ljudje, ki to menijo, pod prvič, ali diplomati, ali pa, pod drugič, niso iskreni.

Včeraj smo v tem parlamentu poslušali razpravo o javnih uslužbencih, kako treba je, kako dobro bi bilo, da odpremo ta prostor mladim, sposobnim, strokovno usposobljenim. Zakaj ne moremo isto reči za slovensko diplomacijo? Zakaj se vedno pogovarjamo samo o političnih in o nepolitičnih kadrih? Ta zakon dopušča možnost. Ta zakon ne uvaja tega kot pravilo, ampak dopušča tistih 10%, ki so lahko, ali pa jih tudi ne bo. Ta zakon uvaja zelo stroge kriterije. Ne more kar nekdo, ki ni sedel določeno število let in nima določenih izkušenj na Ministrstvu za zunanje zadeve, kar tako priti v slovensko diplomacijo. Ne more. Če ste prebrali zakon, potem dobro veste, da to ni tako. Je pa na demagoški ravni najlažje govoriti, da sedaj pa vrata na široko odpiramo politiki in levim političnim kadrom, ki bodo šli v tujino, imeli lepo diplomatsko službo. To preprosto ni res. Kot rečeno, pogoji za nekoga, ki bo prišel izven diplomacije so izjemno strogi in ne more vsak kar tako postati diplomat. Ne more. Mislím, da je prav. Tudi včeraj je opozicija govorila o sposobnih kadrih, ki prihajajo izven sistema. Za božjo voljo, glede na to, da smo majhni, po moje imamo še kakšnega drugega, ki je tudi sposoben, pa ni politično opredeljen. Jaz mislím, da ga imamo. Če ste pa vi prepričani, da nimamo takšnih kadrov, da imamo samo politično opredeljene in slabe kadre, potem menite drugače kot jaz. Lahko imamo pa politično opredeljene, pa dobre kadre. Ne more biti samo politična izkaznica, ali pa to, koliko časa nekdo sedi na Mladiki, zadosten razlog, da postane ugleden človek v takšni službi. Kaj pa druge sposobnosti? Že prej je bilo omenjeno znanje jezikov, neka široka razgledanost, odprtost, če želite zmožnost komuniciranja. Tudi tega takšnemu diplomatu včasih malo manjka. Jaz absolutno podpiram rešitev, ki je v tem zakonu. ne spreminjam stališča, ker gospodje - žal, vam mi ga še nikoli ni uspelo povedati v prejšnjem mandatu, pa ga boste zdaj spoznali, da mi ne boste očitali, da spreminjam mnenje iz prejšnjega mandata: jaz mislím, da je takšen sistem, ki odpira vrata, dober. Kot rečeno, govorimo o 10%, ki bodo ali pa ne bodo, obstaja možnost, in ni mogoče reči, da se tam čez cesto, malo dlje stran, izključno tam rojevajo in vzgajajo najboljši diplomati. To je preprosto nepošteno. Številne dobre diplomate ima Slovenija v tujini. Ti ljudje predstavljajo državo Republiko Slovenijo in niso kar neki odposlanci. In jaz mislím, da je prav, da ta prostor odpremo tudi drugim, sposobnim, kompetentnim ljudem, ki bodo znali Republiko Slovenijo, državo, ugledno, če želite, pošteno in s ponosom predstavljati v tujini.

Jaz tega amandmaja, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, nikakor ne morem podpreti.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Do zdaj imam prijavljene: gospoda Grimsa, Anderliča, Jerovška in Beblerjevo. Potem ko bomo te razprave opravili, bom dal čas za ponovno prijavo.

Mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Še enkrat moram čestitati koaliciji za humor. Kajti če povzamem, recimo, besede poslanca Zaresa, so perfektne za to, kako se danes zagovarja te rešitve v zakonu: "Za profesionalno diplomacijo se bomo borili tako, da bo vsak 10. postavljen politično." Perfektna logika, prav dobro za nasmejati. Če pa naprej razdelamo, glede na situacijo: "Proti korupciji se bomo borili v koaliciji tako, da bomo vsakega 10. podkupili. Proti revščini se bomo borili tako, da bo vsak 10. postal revež", no, reveži pri takšni vladi bodo itak vsi, ampak... Vsekakor je neka doslednost v tem, je pa zadeva smešna, to pa upam, da tudi sami priznate.

Tisto, kar je očitno že iz tako hecnega besedičenja, ki ga zdaj govori koalicija, je to, da je v veliki stiski, kar je seveda očitna velikanska razlika med besedami in dejanji. Ista stranka SD, pojdite pogledati, kaj je govorila v prejšnjem mandatu. Ista stranka SD danes nič več ne ve. Ja, saj, amnezija je splošen pojav tam, tukaj najbrž neka epidemija, o tem smo že dostikrat govorili.

Zanimivo pa je, da se tako iz Zares kot iz SD-ja govori o političnem kadrovanju v prejšnjem mandatu. Ja, Borisa Soviča, je res, je treba biti pošten in povedati, Borisa Soviča je res prejšnja vlada poslala v tujino, ampak, gospe in gospodje, kolikor je meni znano, na osebno prošnjo gospoda Pahorja tako, da če hočete obračunavati s svojim šefom Vlade, saj to bi lahko znotraj koalicijskega sestanka zadnjič naredili, ali pa znotraj stranke, če gre za medstrankarsko obračunavanje. Boste pa priznali, da smo kasneje vendarle prisluhnili takrat vašim opozorilom in smo možnost političnega kadrovanja ukinili in šli na čisto poklicno kadrovanje. Zakaj se pa zdaj to ukinja, pa je več kot očitno iz primera političnega kadrovanja za evropsko institucijo, ki je šolski primer, kako bodo potekala zdaj kadrovanja za ta mesta. Gospod sekretar Vlade Milan M. Cvikl odhaja na izjemno dobro plačano mesto v tujino, to je šolski primer, kako se bo kadrovalo za tujino v bodoče in zakaj je treba to narediti. Seveda, ker je zdaj, ko bo kmalu nek sodni epilog in bo jasno, da bo tisti silni strašni veliki pok iz Finske postal velika razpočnica sedanje koalicije, potrebno ljudi, ki to simbolizirajo, ki so simbol laži, na nek način čim dlje odstraniti iz oči javnosti, ker so sramota v Vladi, če bodo pa v tujini delali škodo, pa to očitno ne skrbi. In zato se v resnici spreminja ta zakon, da se to početje institucionalizira in v SDS zanesljivo tega ne bomo podprli in zato predlagamo, da se člen, ki omogoča ponovno

politično kadrovanje, zlasti glede na prakso Vlade, ki je že očitna, v celoti črta.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Nekaj nerazpoloženja je bilo, gospod Grims, ker niste govoril o diplomaciji, ampak o kadrovanju, ampak vedel sem, da govorite o tem, pa sem rekel, nima smisla prekinjati, ker vas prekiniti pomeni, da boste govoril še dlje.

Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Ko govorimo o tem členu in amandmaju, je treba najprej ugotoviti, vsaj kar se mene tiče, da sem vesel, da se stvari spreminjajo in da ljudje tudi spreminjajo stališča. Konec koncev še zdaj ne bi imeli priznane Darwinove teorije, če pred 200 leti ne bi nekaj inštitucija do neke mere spremenila mnenje, pa mislim, da še zdaj ne verjamejo. Ampak, tukaj gre za nekaj podobnega. Gre za to, da vendarle tako ministrstvo kot vsi tisti, ki se ukvarjajo s temi vprašanji, menijo, da je treba na eni strani odpreti sistem do te mere, da bo tudi ustavno, v ustavnih opredelitvah dostopen ta poklic za vse tiste, ki izpolnjujejo pogoje, in ta člen zaostruje pogoje za vstop v službo in opravljanje vseh teh zadev. S črtanjem, ko govorite, da je treba črtati pomeni, da ne pristajate na to, da se standardi dvigujejo, da se pogoji zaostrujejo, da so vse višji pogoji za to, da nekdo nekam pride oziroma da poseduje čim več znanja, čim več sposobnosti in da je najbolj pripravljen izpolnjevati naloge v korist države, torej, če to črtamo potem tega nimamo. Vi govorite samo o tistih 10%, ki dopuščajo možnost, da se prevetri to ministrstvo tudi v tistem delu, o katerem bi, prej sem že pri enem amandmaju govoril, jaz sam rad videl, da gremo pogledati, katere je treba ponovno poslati na kakšen izpit in videti, ali lahko še naprej opravljajo naloge. Srečujemo se s takimi ljudmi, ki od sebe ne spravijo ene zabeležke o pomembnih dogodkih v nekaterih državah, ne obveščajo, ne opozarjajo, kaj je pomembno za to državo itn., itn., in lepo v senci vozijo. To me spominja na tisti del, 1989. leta je bila neka racionalizacija v prejšnji državi in je bila na tapeti tudi diplomatska mreža, iz južnomeriške države, ambasador, Jugoslovanski, ni poslal deset let nobenega poročila, tisto leto ga pa je in potem so ugotovili, in vsako leto so mu nakazovali tja denar, in potem ugotovili, a tam imamo pa tudi ambasadorja. Tako je ga odpoklicali nazaj. Če ne bi poslal še tistega poročila, niti ne bi vedeli in bi ostal mogoče še potem, ko bi Jugoslavija razpadla. Govorimo o resničnem dogodku. Tudi tukaj bi se lahko našlo, seveda sem pretiraval, tudi tukaj bi se lahko našlo kaj, kar je usedlina, in bi skozi te kriterije in ta zaostrovanja za napredovanje in za plasiranje po hierarhiji, znotraj, recimo najprej Mladike in potem seveda naše diplomatske službe v tujino, kar bi nesporno bilo treba narediti. Če hočemo, to je dolgoročna naloga,

izboljšati strukturo, resnično narediti to službo tako, kot vsi od nje pričakujemo, kvalitetno, visoko usposobljeno, ugledno itn., potem moramo to nekje začeti in na nek način uveljavljati in jaz menim, da bo ta člen prispeval k temu, da bomo to naredili. In zato ne bom podprl amandmaja.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Sprašujem se, ali je bilo politično kadrovanje na vseh ravneh, so bile tiste politične igrice, zaradi katerih je minister Lahovnik bojkotiral koordinacijo koalicije. Namreč to je tisti minister, ki je predlog o poklicni diplomaciji predlagal, in je bil potrjen v prejšnjem mandatu, sedaj pa se koalicija neverodostojno odreka tudi mnenju in prizadevanju svojega ministra. Seveda ne morem pristati na takšna dvojna merila, dvoličnost, neverodostojnost in seveda, sprašujem se gospod minister, bral sem vaš intervju, mislim, da v Večer, kot ste rekli, na koncu se je tako izkazalo v preteklosti, da so bili vsi kandidati iz paketa trinajstih, nerealiziranega, politični, strankarski. Povedali ste mnogo, kajti jaz vem samo za dva, ki bi bila nekje blizu nas, velika večina od tistih 13-ih je pa bila iz strank sedanje koalicije. Potem pač je sedanje ministrstvo izrazito enostransko obarvano in je slovenska diplomacija izrazito... Vaši koaliciji ni važno, niti ne ali .../Nerazumljivo./... strokovnjaki, kajti skozi tisto izjavo ministra imate tako ali tako zagotovljeno v diplomaciji absolutno svoje ljudi, strankarske ljudi. Žal je to kruta realnost, pa kljub temu menjujete zakon v korist političnega kadrovanja, da bi lahko izpostavljali .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Jerovšek. Za besedo je prosil gospod minister. Gospod Žbogar, izvolite.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa, predsedujoči. Najprej v imenu Vlade. Moram reči, da nasprotujemo temu amandmaju. Čisto iz praktično razlogov, ker bi s črtanjem tega člena nastala pravna praznina. V bistvu bi glede kriterijev za imenovanje in postavljanje veleposlanikov ostal v zakonu edino bi imel pogoj, da sedem let delovnih izkušenj na Ministrstvu za zunanje zadeve in bil pooblaščen minister. Mislim, da bi bila rešitev popolnoma nesprejemljiva.

Jaz bi tukaj rekel nekaj, kar sem že rekel na Odboru za zunanjo politiko, namreč, da se profesionalna diplomacija ne dela samo z zaprtim sistemom. In mislim, da je bolj važno, kot teh 10% ravno tako profesionalnih, a ne kariernih diplomatov oziroma veleposlanikov, je bolj važno in to se pravi, bolj pomembno kot teh pet profesionalnih veleposlanikov, ki pa bodo prišli izven ministrstva in za katere bomo točno vedeli,

kateri so in bodo tudi zapustili ministrstvo, je važno, kako bomo oblikovali ministrstvo od spodaj navzgor. Mislim, da je to je tisto, kjer se gradi zunanje ministrstvo in tukaj je škoda, da se v 20-ih letih ni uspelo zgraditi zunanje ministrstvo, da od spodaj navzgor v ministrstvo prihajajo resnično najboljši ljudje, pa niso. Vemo, da na žalost niso in ta zakon dela na tem, ta predlog zakona, ki ga imate, dela ravno na tem, da bodo ljudje, ki bodo prihajali na ministrstvo, mladi ljudje, da bodo najboljši prišli, izključno na osnovi rezultatov, izpitov, ki jih bodo opravili, in da bo potem nekdo z njimi gradil kariero skozi cel sistem. Od besed k dejanjem, obratno tudi gre od dejanj k besedam. Spomnimo se 2005 in 2006, koliko je bilo takrat imenovanih političnih veleposlanikov 2007 je prišlo do zaprtja sistema. Tako, da tudi tukaj ni neke konsistentnosti od dejanj, ki so bila 2005 in 2006, ko je skoraj tretjina veleposlanikov bila politično imenovana, pa do dejanj danes, da je treba vse zapreti. Jaz se strinjam s tistimi, ki pravijo, da profesionalni sistem diplomacije mora biti profesionalen in tako ga moramo graditi. Pa vendarle je možno, dopustiti možnost, kot jo dopušča veliko evropskih držav, kot opcijo kot možnost, da se pa v sistem pokliče tudi kakšnega ravno tako profesionalnega, kariernega veleposlanika. V tem zakonu so vse te varovalke vgrajene. Ni to kar neki politik, ki bo prišel z neba. Točno so pogoji napisani, točno so kriteriji napisani in neodvisna skupina bo postavljena, ki bo morala potrditi izbor tega veleposlanika. To je resnično opcija v primeru, ko minister bo presodil, da ima za kakšno mesto mogoče bolj primerne kandidata izven hiše kot v hiši, pa še teh je samo pet, od 600 ljudi, ki jih imamo v ministrstvu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Proceduralno, gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Samo prosil bi, spoštovanega podpredsednika Državnega zbora, če lahko zaprosi gospoda ministra za dodatno pojasnilo, ker je rekel, da znotraj ministrstva na vrh niso prišli najboljši kadri, ali to velja tudi za njega osebno ali za njega osebno v prvi vrsti, ker kolikor je mene znano je tudi on prišel na tem ministrstvu...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grims, to ni proceduralni predlog. Besedo ima gospa Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Sama pač tega amandmaja in tudi drugih amandmajev, vloženih s strani SDS-a, ne bom podprla, zato ker jih tudi ne morem podpreti. Zlasti tega, ker v 13. členu ne, zaradi tega, ker po mojem globokem prepričanju šele tako spremenjeni člen, kot ga sedaj prinaša predlog novele, pravzaprav izpolnjuje

enega od temeljnih pogojev, to pa je, da bo ta zakon lahko tudi skladno z ustavo. Prepričana sem, da sedaj veljavni zakon v tem delu ni skladen z ustavo, ker ne odgovarja ustrezno na 49. člen ustave, ki govori o tem, da pod enakimi pogoji je vsakomur dostopno isto delovno mesto. In ravno tako ni v skladu z mednarodnim paktom o ekonomskih in socialnih pravicah, ki smo ga ratificirali že takrat, ko smo postavili svojo lastno državo Republiko Slovenijo.

Naj povem, da tudi, če je kakšna od prejšnjih pripomb letela na sedanje poslance koalicije in prejšnje opozicije, ki češ, da so podprli to novelo, ki je bila predlagana junija 2008 oziroma konkretno ta predlog amandmaja, ki je bil na samem odboru podan s strani gospoda poslanca Lahovnika in je potem obveljala ta rešitev kot amandma Odbora za zunanjo politiko, da je postal sistem docela zaprt. Jaz takrat tega amandmaja nisem podprla, zavedajoč se težavnosti takšne rešitve z vidika skladnosti z ustavo. Prav tako, kolikor se spomnim, je takratni poslanec Jožef Školč, ki je bil iz takratne opozicije, ravno tako nasprotoval temu amandmaju. No, ampak pustimo zdaj to.

Kot rečeno, predlog, ki ga zdaj prinaša ta novela, resnično zadostuje zahtevam o tem, naj bo zakon skladen z ustavo in tudi z drugimi mednarodnimi pogodbami, ki jih je medtem Republika Slovenija ratificirala. Sama sem bila v več mandatih Državnega zbora in vedno sem bila tudi članica Odbora za zunanjo politiko, tako da sem imela priložnost spremljati različne faze v ustroju te ureditve, pa tudi v praksi. Naj spomnim, da smo imeli včasih takšne veleposlanike, ki so bili geologi, bili so dramaturgi, lingvisti, prevajalci, zdravniki, kemiki - zanimivo, kajne? -, pa tudi telovadni učitelji, komparativisti in tako naprej. Ampak naj rečem, resnici na ljubo, da so pa nekateri med temi bili odlični veleposlaniki. Toda pustimo zdaj to stvar ob strani, ker ta hip ni pomembna. Povejmo to, da sedanja novela zahteva za potencialne zunanje veleposlanike določene pogoje, ki zahtevajo strokovno usposobljenost, in to je, da morajo biti strokovnjaki s področja zunanje politike, mednarodnih odnosov, mednarodnih ekonomskih odnosov ali mednarodnega prava. Glede na to, da smo se v zadnjem obdobju odločili, da bomo dajali prednost predvsem tako imenovani gospodarski diplomaciji, povejmo, resnici na ljubo, da v Ministrstvu za zunanje zadeve najbrž ni prav veliko takšnih ljudi, ki bi bili kos zahtevam te naše usmeritve, da bomo podpirali predvsem tako imenovano gospodarsko diplomacijo. In še nekaj. Slovenija res ni tako zelo velika država tudi v tej možnosti nabora res usposobljenih, kvalitetnih kadrov, da bi bilo prav, da bi zaprla sleherna vrata tudi tistim, ki delujejo drugje, na nekaterih primerljivih področjih, kjer so se izurili in prišli do stopnje, ko res veljajo za priznane strokovnjake. Zakaj bi se takšnim ljudem, če imajo željo delovati v diplomaciji, a priori odpovedali? Saj potem imamo v tem členu razdelano tudi,

kako bodo ti potencialni zunanji opravljali izpite, kako se bodo morali poprej izkazati s svojo usposobljenostjo in tako naprej. Jaz sem prepričana, da ta amandma SDS ni sprejemljiv, nikakor ne, in da ga ne gre podpreti. Ko sem že začela s tem, kako je pravzaprav prišlo do sprejetja te novele, ki sedaj velja, naj spomnim na to, da je bila prav zanimiva, na nek način, ko gledam nazaj, groteskna situacija na seji tistega odbora za zunanjo politiko. Ljudje, ki so bili s strani Ministrstva za zunanje zadeve, na čelu seveda takratni minister za zunanje zadeve, so se takoj med seboj dogovarjali po tihem, ali pa je teh sedem let, ko naj bi službovali na Ministrstvu za zunanje zadeve, bil zadosten pogoj za tiste, ki so jih imeli nekje v predalu, ali pa, kot rečeno, na lagarju pripravljene za te kandidacijske postopke. In so se hitro prešteli in so rekli, sedem let delovnih izkušenj na Ministrstvu za zunanje zadeve je dovolj, pri čemer se je seveda vsaj minister uštel, ker je mislil, da to, da je bil zaposlen na Ministrstvu za zunanje zadeve, da je tam imel delavsko knjižico, da je dejansko bil tudi zaposlen kot javni uslužbenec, ni bil, on je bil funkcionar, minister in si pač tisto prebiti dobo, ko je ministroval ni mogel šteti in si jih po naši ureditvi pač ne more šteti v svoje delovne izkušnje.

Kot rečeno, ta amandma ni sprejemljiv in ga sama tudi ne bom podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Vidim več prijav. Odpiram čas za prijavo k razpravi. Gospa Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Zdi se mi pomembno povedati še eno stvar. Toliko je bilo govora o nekih starih in novih časih in o dvojnih merilih. Ja, res. Bili so neki drugi časi, ko je na zunanjem ministrstvu sedel in ga vodil drug minister. In takrat v tistih časih je veljalo pravilo: zunanja politika - to sem jaz. Sedaj pa so novi časi. Jaz te nove čase pozdravljam. Kot vsi vemo, je najboljša zunanja politika usklajena in koordinirana zunanja politika. In v tej zunanji politiki ni prostora in ga ne more biti zgolj in samo za enega akterja, ampak za najmanj tri. In jaz sem prepričana, da aktualna vlada, aktualni minister in aktualni predsednik republike to še kako dobro vedo in se tega zavedajo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Gvido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi. Jaz sam osebno s tem 13. členom nimam problema, spoštovani kolegi s strani SDS-a, tega amandmaja ne bom podprl. Zakaj ne? Čisto preprosto. Mislim, da je treba ta krog razširiti in teh 10%, ki jih imamo, nekje odpira vrata. Ampak kljub vsemu bom rekel takole, ni ga zakona, ki bi to zadevo lahko postavil in zakon določil, da bomo lahko

najboljše, kar je možno, tudi kadrovali. Mislim, da je to veliko bolj odvisno tudi od individualne spretnosti tistega, ki to kadruje, tistega, ki vodi to ministrstvo, tistega, ki ima pogled, kako bo zunanjo politiko peljal. Mislim, da mora biti to predvsem sklop več dejanj, dobrih dejanj, res generalno dobre politike države.

Imamo diplomata tudi iz naših vrst, Slovenske ljudske stranke, Francija Buta. Ko je prišel sindikat k nam na pogovor, v našo poslansko skupino, sem postavil tudi vprašanje, "ja, kaj pa to, saj imamo tudi sposobne," ker ocenjujem, da je gospod Franci But sposoben veleposlanik, in so mi tudi sindikalisti pritrdili. Normalno, ko se menja šef, ima le-ta svoj pogled in lahko, da ni zadovoljen, govorim o aktualnem šefu, vendar o tem ne bi spraševal niti dajal nobenih obtožb, ker ne vem, kako s tem je. Vendar mi to odpira pogled oziroma tisto mojo misel, da je treba iskati sposobne ljudi na vseh nivojih, pa ni važno, od kod prihajajo, lahko so tudi popolnoma apolitični. Pa še nekaj. Mogoče se celo premalo zavedamo, da je poklic diplomata težak, odgovoren poklic. Poklic, ki zahteva zelo dobro znanje, psihofizično kondicijo. Da to delo resnično lahko dobro opravljaš, moraš biti pripravljen tudi na marsikaj. Nam se je že dogajalo, da so ljudje, ki so si predstavljali diplomacijo malo drugače, kot neko glamurno dejanje, kot samo hojo po ne vem kakšnih lepih parketih, ko so prišli na delovno mesto, kaj kmalu ugotovili, da to ni delo za njih, in so enostavno odpovedali na tej točki. Tega si ne smemo privoščiti in moramo gledati, da to diplomacijo resnično peljemo in razvijamo v to smer, da bo dobro predstavljala interese države, iz katere prihajajo. Pa še nekaj - ti ljudje bi morali imeti državo Slovenijo radi. To je predpogoj. Domovinska vzgoja in domoljubje mora v teh ljudeh biti resnično na prvem mestu. Najbolj odločujoče bi moralo biti to, da lahko predstavljajo našo državo na način, kot pričakujemo.

Danes je bilo izrečenih tudi nekaj kritik na predsednika države, na to, kako se kdo obnaša, pa čigav je in čigav ni. Glejte, jaz s tem nimam problemov. Tudi če nisem bil za tega predsednika, ta predsednik je zdaj moj predsednik in želim, da dela v dobro vseh državljanek in državljanov. Pa tudi njegove geste, ki v zadnjem času po mojem mišljenju niso pravilne, niso dobre, ampak, prosim, o tem zdaj ne moremo več razpravljati, niso mi všeč, ampak predsednik je moj, naš, in bi enostavno želel, da se predsednik in vsi mi obnašamo ob takih zadevah, ki so velikega državnega pomena, tudi temu primerno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima gospa Andreja Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa, predsedujoči.

Naj takoj na začetku povem, da tega amandmaja absolutno ne morem sprejeti, kakor tudi ne amandmaja k ostalim trem členom. Zahvaljujem se gospe Beblerjevi, da je opozorila, da nekateri posebej tukaj sedeči Socialni demokrati nimamo nobene amnezije, daleč od tega. Pri svoji starosti se nekateri zelo dobro spominjajo, zakaj so glasovali, kako so glasovali in ne nazadnje povedali tudi argumente za to oziroma nekateri, ki nas takrat ni bilo v tej dvorani, pa smo imeli zelo dobro strokovno izoblikovano mnenje.

13. člen je za mene bistveni člen, ki gradi pomembnost tudi zakona in rešuje ne nazadnje poti in izhode iz poti, do katerih smo v zadnjem letu prišli tako v Državnem zboru kakor ne nazadnje tudi Vlada sama, ko je predlagala imena in pa kadre na Ministrstvu za zunanje zadeve. Izhaja namreč iz sedanje sodobne diplomacije, ki so v državah razvite parlamentarne demokracije pač praksa, da poznamo tako karijerne kakor tudi nekarijerne diplomate. Mogoče se naj vrnem vseeno in spomnim, da se je Slovenija ob osamosvojitvi na področju diplomacije postavila na svoje noge in je oblikovala svojo diplomatsko mrežo, le-ta je seveda izhajala iz diplomacije skupne nekdanje države, tako osovražene besede Jugoslavije, in da so takrat bili nosilci tega začetka posamezniki, ki so v diplomacijo nenazadnje vstopili zaradi svoje druge strokovnosti, visoke usposobljenosti in brez diplomatskih izkušenj in da smo s takšno povezanostjo profesionalnih diplomatov in tudi drugih prišli do tega, kjer danes smo, do vstopa Slovenija v Evropsko unijo in tudi drugih zunanje političnih uspehov naše države. To je bilo pred 20-imi leti in zato je ta 13. člen še toliko bolj pomemben, da gradi ne nazadnje na izkušnjah, pozitivnih in negativnih, in dograjuje sam sistem presoje, kriterija znanja in usposobljenosti.

V tej luči je zato treba biti realen in ugotoviti, da ves vloženi napor v dvig te strokovne usposobljenosti slovenskih diplomatov, ki je brez dvoma prinesel do sedaj vidne rezultate v celoti in popolnoma ne zadostuje za vse tiste potrebe, pred katerimi pač danes stoji slovenska diplomacija in država. Zaradi tega sta ob vsej vedno prisotni možnosti za notranje izobraževanje in usposabljanje na zunanjem ministrstvu še dodatno dva argumenta, ki izboljšujeta ne vsebino. Prvič, še vedno imamo premajhen izbor diplomatov in zato tisti, ki so zrasli v tej novi državi v okviru slovenskega zunanjega ministrstva potrebujemo nabor tudi širših posameznikov. Danes smo slišali ravnokar od mojega predhodnika za dobre primere posameznikov iz druge stroke, ki opravljajo čudovito diplomacijo. In še nekaj takih bi bilo treba navesti. Na drugi strani imamo nekaj diplomatov, ki pa so prišli izza pisalne mize iz Mladike, ki so se predstavili, na žalost, samo za pisalno mizo nekje na veleposlaništvu in tam, na žalost, ne zadostujejo kriterijem diplomacije, ki bi jo morali opravljati. Ni kriterij biti zaposlen na ministrstvu lahko samo edini, kajti takšen ne more prenesti tistega, kar si

diplomacija v tujini in s tem tudi predstavnik Slovenije pomeni. In drugič, objektivna danost, ki je tudi na področju kadrov, narekuje velikost in številčnost državljanov Slovenije. Moramo vedeti, da smo državljani po številu, kolikor nas pač je, zaradi tega je treba poiskati možnosti za nabor tistih ljudi, ki so za to najboljši in so ob tem podvrženi konkretnim kriterijem, ki so zapisani tudi v tem 13. členu.

Da ne razpletam dalje. 13. člen je eden izmed vrhov tega zakona, zaradi tega ga v celoti tudi podpiram in verjamem, da bomo prišli s tem naborom kriterijev in predvsem usposobljenosti do odlične diplomatske mreže in do vseh tistih očitkov, ki so tukaj dani. Če bi pogledali malce pred seboj, pa bi videli, kakšen nabor je v zadnjem obdobju 2007 in 2008 naša država dosegla z imenovanjem nekaterih predstavnikov - veleposlanikov v bližnji okolici naše Evrope, da ne razpredam in govorim o nekaterih primerih zastopanosti naše države po svetu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Očitno je 13. člen eden ključnih členov. Pričakovati je bilo, da se bo razplamtela tudi razprava v smeri, ki jo je želela opozicija s svojim predlogom amandmaja, ki je po mojem mnenju zelo nespodoben in neodgovoren. Predlagati črtanje enega od ključnih členov tega zakona, pomeni vračanje na prejšnji sistem, na bistveno nižjo raven zahtevanih pogojev za profesionalizacijo diplomacije in neko lažno pristajanje, prikazovanje tega amandmaja kot amandmaja, ki bi razveselil sindikat poklicnih diplomatov. Pa ni tako. Točno vemo, da opozicija skuša zlorabljati neke legitimne želje in pričakovanja diplomatskega sindikata, ki skrbi za to, da bo vendarle zaščiten kategorija profesionalnih, poklicnih diplomatov na ustrezen način. In o tem govorimo. Mi smo se prav tako pogovarjali s predstavniki sindikata, razumemo njihovo skrb in željo, da bi to profesionalnost zavarovali z zaprtostjo sistema kadrovanja, ampak menimo, da ob upoštevanju njihovih pričakovanj, ki so legitimna, je rešitvi treba dodati element fleksibilnosti, ki pa sloni na zaostritvi pogojev pri imenovanju veleposlanikov. Mislim, da je 13. člen ključen in tudi zelo jasen, pa ga bom prebral samo v nekaterih delih, ki so za to, se mi zdi, posebej zgovorni.

Za vodjo diplomatskega predstavništva ali konzulata je izjemoma lahko imenovana tudi, torej tistih 10%, oseba, ki je državljan Republike Slovenije, ima univerzitetno izobrazbo, ima najmanj 14 let, ponavljam, 14, ne 7 let, 14 let primerljivih delovnih izkušenj na področju zunanje politike, mednarodnih odnosov, mednarodnih ekonomskih odnosov ali mednarodnega prava. Kje vidijo nekateri cenjeni kolegi iz opozicije 10% političnega kadrovanja? Ne, 10% strokovnega

kadrovanja. Teh 10% omogoča, da tam, kjer znotraj fonda diplomacije, s katerim razpolaga Ministrstvo za zunanje zadeve, ni nekaterih ustreznih profilov, kadrov, recimo za gospodarsko diplomacijo, je možno vključiti diplomate, ki delujejo zunaj sistema MZZ in imajo prav tako najmanj 14 let primerljivih mednarodnih izkušenj. To pomeni v bistvu dodana vrednost. Pomeni možnost, da se diplomacija, ki je profesionalna, ki je 90% zgrajena na poklicnih diplomatih iz zunanjega ministrstva, lahko doda segment, ki lahko pomaga tej diplomaciji pri oblikovanju nekaterih specifičnih zahtev naše zunanje politike. In to je ta dodana vrednost, ki je zelo kompatibilna. Mislím, da se bo sčasoma tudi sindikat s tem strinjal, kar je zelo kompatibilna z njihovimi pričakovanji. Pričakovanje vseh je profesionalizacija in strokovnost slovenske diplomacije. 13. člen to strokovnost in to profesionalizacijo zagotavlja. Zato trdim, da je amandma opozicije popolnoma neodgovoren. In še nekaj bi rad rekel. Ta člen omogoča tako profesionalizacijo, kjer ne bo več možnosti, da pride do ekscesov, kakršnim smo bili priče v prejšnjem mandatu. Ponavljam, takrat se je kadrovalo kar tako. In če nekdo ni imel ustrezne izobrazbe, nič zato. So narekovali ministru za visoko šolstvo, naj mu izda potrdilo o ustrezni izobrazbi. In to se je zgodilo. In potem nič več. 7 mesecev smo čakali na agrema neke latinskoameriške države in neprofesionalna diplomacija, takrat neprofesionalna diplomacija, ki jo je vodil očitno neprofesionalni diplomat, čeprav je celo življenje, vsaj celo politično življenje namenil zunanji politiki, ampak očitno je neprofesionalno ocenil, da je treba poslati delegacijo v tisto državo, zatežiti in pritiskati, naj v posebnih mestih izdajo agrema. Poglejte, takih blamaž si slovenska diplomacija si ne sme več privoščiti. In to se je dogajalo takrat. In prav to je botrovalo predlogu skupine Zares, naj se stvar zaključi, naj se zaključi z enim intervencijskim zakonom, ki je povsem v bistvu implementiral utemeljene in upravičene zahteve sindikata diplomatov. Ta sindikat, ki ga danes tako namerno in politično skušate zagovarjati, v bistvu pa zlorabljate eno plemenito idejo diplomatskih sindikalistov, v bistvu je bil najbolj podvržen prav samovolji neprofesionalne diplomacije, ki jo je zastopal takratni minister. In prav zaradi tega je prišlo takrat do skrajnega predloga, s katerim se jaz, če bi sedel takrat v tem mandatu, ne bi povsem strinjal. Ker dobro poznam sistem in funkcioniranje zunanjega ministrstva in tudi nekaj izkušenj v diplomaciji imam. Točno vem, kaj je vzdržno tudi pri zagotavljanju take fleksibilnosti. In bi takrat svetoval svojim kolegom, naj vendarle razmislijo tudi o zaostrovanju kriterijev in o tej dodani vrednosti, ki jo lahko pridobi diplomacija, tako kot je zapisano v 13. členu. Torej je jasno, da so takratne razmere narekovale nek ukrep, neko spremembo zakona, da se ne bi nadaljevala praksa, ki je bila očitno normalna in je pripeljala do hudih ekscesov in blamaž

slovenske diplomacije na svetovnem prizorišču. Recimo, da je bil tisti primer eden takšnih eklatantnih primerov. Zdaj imamo končno priložnost urediti te razmere. Še vedno mislim, da je večina pripomb in pričakovanj sindikata upoštevanih, ampak sindikat je sindikat in skrbi za to, da se sindikalni interesi uveljavijo. V nekaterih državah poznamo tudi institut dinastij, diplomatskih kast, so družine, ki ostanejo v tirih diplomacije in je skoraj to nek plemiški podedovan privilegij, da delujejo v diplomaciji. To se dogaja tudi v nekaterih evropskih državah. Mi si kaj takšnega ne želimo. Mi želimo, da je osnova za diplomatsko kariero strokovnost, profesionalnost in prav zaradi tega je ob teh 90% diplomatov, ki delujejo znotraj zunanjega ministrstva, dodana možnost črpanja odličnih kadrov, ki so imenovani le pod takšnimi pogoji, ki imajo 14 let primerljivih izkušenj, da lahko prispevajo k izboljšanju diplomatskega delovanja Slovenije v svetu. In mislim, da ta zakon je priložnost za to.

Mi seveda tega cenenega in demagoškega poskusa izbrisa 13. člena ne moremo podpreti, ne bomo podprli, kajti tudi namen tega amandmaja ni, da bi pomagali sindikatu, da bi pomagali profesionalizaciji, ampak da bi vendarle nekaj postorili, da se onemogoči izboljšanje celotnega sistema. Zgodovina ne govori v prid avtorjem tega amandma, predvsem ne dokazuje njihove doslednosti pri zagovarjanju profesionalne diplomacije. Tukaj bi lahko naštel še veliko primerov o tem, kako se je odvijala profesionalizacija diplomacije v prejšnjem mandatu, ampak tukaj nimamo ne časa, niti ni pravo mesto, da bi začeli in vodili takšne analize.

Torej, še enkrat. Zares stoji za tem zakonom in stoji tudi za tem 13., ključnim členom o profesionalizaciji diplomatov.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Lahko, gospod Grims. Gospod Grims, vas prosim, naj bo res predlog proceduralen, ker sicer vem, da izkoriščate možnost, ker časa nimate več. Če boste to še enkrat naredili vam besede ne bom dal. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Čisto proceduralni predlog, gospod predsednik, je. Če vas lahko poprosim, da bi razmnožili in vsem dali na klop ta izpis glasovanja o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zunanjih zadevah, s katerim je bilo uvedeno popolnoma profesionalno sestava na veleposlaništvih, kajti ne boste verjeti, prav vsi na tem seznamu, ki so glasovali so glasovali, za to takrat, to je bilo seveda v prejšnjem mandatu, z izjemo gospoda Gantarja in v duhu te razprave bi bilo to za osvežitev izjemno dobrodošlo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grims, jaz vas prosim, da nehate. Vi veste, da to ni proceduralni predlog. Povedali ste,

vsak si lahko izpisek iz računalnika priskrbi in prosim, ne zlorablajte pravic, ki jih imate. Hvala lepa.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala, gospod predsednik.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Ali lahko ugotovim, da smo razpravo k 13. členu izčrpali? Hvala. Zaključujem razpravo.

Prehajam k 26. členu in amandmaju k 26. členu. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo k 26. členu. Gospod minister, želite besedo? Izvolite. Gospod minister Žbogar.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa, predsednik. Bi zelo na kratko rad nekaj stvari povedal. Ker je bilo danes veliko govora o diplomaciji zunanjem ministrstvu in o ljudeh, bi vendarle rad povedal, da je veliko dobrih ljudi v zunanjem ministrstvu, veliko, predvsem mladih, je zelo dobrih ljudi. Rad bi rekel, da je diplomacija zelo lep poklic pa tudi zelo težek poklic. Seveda je to lep poklic, ker spoznaš nova okolja, nove kulture, je pa tudi težak poklic iz različnih razlogov, ne samo zato ker delaš 24 ur 7 dni, ampak tudi zato, ker imaš eno veliko odgovornost predstavljati državo skozi podobo diplomata, skozi obnašanje diplomata, skozi nastope diplomata, ne samo veleposlanika, ljudje dobivajo podobo o državi, ki jo ti diplomati predstavljajo. Jaz sam imam izkušnjo, da sem podobo ene države sodil preko enega prijatelja, ki je bil zelo dober diplomat, in sem si preko tega tudi zelo dobro podobo o državi ustvaril, ko pa je prišla zamenjava in drug diplomat, je pa bilo to nekaj čisto drugega. Kdo so diplomati zunaj, kako se obnašajo, kako nastopajo in kako predstavljajo državo, je izjemnega pomena, kakšno podobo Slovenija ustvarja v mednarodni skupnosti. Zato je zelo važno, da tudi sistem, ki goji te diplomate, ki izobrazuje diplomate oziroma gradi njihovo kariero, da je čim bolj dovršen. Mi smo poskušali prav skozi ta dopolnila zakona vnesti nek večji sistem, neko večjo normalnost v gradnji te kariere diplomata. Zato imamo na začetku te vstopne kriterije, zato imamo diplomatski izpit po dveh letih pripravništva, višji diplomatski izpit, ostrejšje pogoje za napredovanje, večje število delovnih let, ki bodo primerljiva, da se ustvari neka predvidljivost kariere, da ljudje, ki so najboljši, ki vstopajo, tudi vedo, da bodo šli čez te stopnice in da ne bo skušnjave, da lahko preskočijo stopnice zaradi teh ali drugih razlogov takoj na sam vrh. In zato zelo apeliram na podporo temu zakonu, ki je veliko več kot teh 10%, o katerih se v javnosti največ govori.

Glede teh 10% bi samo še to, kar sem prej pozabil omeniti. Po sedanjem zakonu, kot je zapisan, mi enostavno ne bomo mogli imenovati veleposlanika pri OECD prihodnje leto, ker takšnega kandidata v zunanjem ministrstvu nimamo. Če nič drugega, potrebujemo zato podprtje tega zakona. Pri OECD-ju mora biti nekdo, ki je ekspert v financah, ki je ekspert v ekonomskih zadevah, ki ni diplomat. In tega ni v zunanjem

ministrstvu. Če za nič drugega, zaradi tega in zaradi podobnih primerov, ki bodo še, mislim, da je pet profesionalnih ljudi, ki pa niso iz zunanjega ministrstva, da je zelo primerno in da bo to kvečjemu spodbudno za graditev te profesionalne diplomacije, ki jo sicer gradimo.

O 26. členu pa samo to, da Vlada ne podpira amandmaja k 26. členu, ker je treba urediti možnosti, da si diplomata, ki je v primeru hujših kršitev pogodbenih obveznosti v zunanji službi, da se ga lahko začasno premesti na notranjo službo dokler potekajo ustrezni postopki. Hvala lepa, predsedujoči.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Zaključujem razpravo o amandmajih k zakonu. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV, SKRAJŠANI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade, mag. gospodu Zoranu Kusu. Gospod magister, izvolite.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani Državni zbor!

Pred vami je zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o graditvi objektov. Pravzaprav so nameni in cilji sprememb in dopolnitev tega zakona v dokaj ozkih okvirih, saj gre samo za prilagoditev in prenos nekaterih določil iz dveh direktiv, in sicer, iz Direktive o storitvah na notranjem trgu in Direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij. Dva osnovna zakona, ki prenašata ti dve direktivi, sta temeljna zakona, medtem ko nekatera določila morajo prenesti tudi nekateri drugi predpisi. In takšen je tudi zakon o graditvi objektov.

Vlada predlaga, da Državni zbor zakon o graditvi objektov v predlaganem besedilu sprejme. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za okolje in prostor kot matično delovno telo. Prosim podpredsednika Franca Juršo, da predstavi stališče odbora.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Odbor za okolje in prostor je na nadaljevanju 11. seje 12. decembra 2009 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru posredovala Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 43. seji odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Zbornice za arhitekturo in prostor

Slovenije, Inženirske zbornice Slovenije, Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Člani odbora so imeli poleg osnovnega gradiva na razpolago tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, predlog Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije za oblikovanje amandmaja, amandmaje poslanskih skupin ter mnenje Vlade o amandmajih.

V uvodni predstavitvi in obrazložitvi členov predloga zakona nas je predstavnik predlagatelja seznanil, da se s predlaganimi rešitvami prenašajo v slovenski pravni red zahteve Direktive št. 2006/123-ES o storitvah na notranjem trgu. Predlog zakona sledi načelom, ki jih direktiva vzpostavlja za opravljanje storitev in dejavnosti ponudnikov s sedežem v Evropski uniji. Predlog zakona na novo ureja tudi vprašanje pristojnosti za povezovanje poklicnih kvalifikacij in izdajanje potrdil za državljane Evropske unije. Podrobneje pa ureja tudi pogoje za opravljanje storitev ponudnikov in državljanov tretjih držav. Zakonodajno-pravna služba, ki je predlog zakona proučila z vidika njihove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, pravnim sistemom in zakonodajnotehničnega vidika, je dala pripombe k naslednjim členom: 1., 2., 5., 13., 20. in 22. členu.

Na seji odbora je predstavnica Zakonodajno-pravne službe povedala, da so z vloženimi amandmaji poslanske skupine SD, Zares, SDS in DeSUS upoštevale pripombe Zakonodajno-pravne službe k posameznim členom, razen pripombe k 20. členu predloga zakona glede .../Nerazumljivo/... neustreznega pristopa urejanja zakonskih določb. Vendar pa te pripombe ni možno upoštevati, ker bi bilo treba poseči v člene zakona, ki se s predloženim predlogom zakona ne spreminjajo. Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega sveta je s svojim mnenjem potrdila predlog zakona in predlagala, da se prouči možnost opravljanja načela vzajemnosti, zapis v imenik zbornice in plačilo članarine v primeru občasnega opravljanja regionalnih poklicev ter opozorila zbornico zaradi .../Nerazumljivo./... Slovenije, glede oproščanja začasne identifikacije članstva v zbornici v primeru tujcev in Slovencev s pridobljeno izobrazbo v tujini.

Odbor je v okviru druge obravnave predloga zakona v skladu s 126., 128. in 130., 131. in 132. členom Poslovnika Državnega zbora opravil razpravo in glasovanje o posameznih členih predloga zakona in vključenih amandmajih. Pri tem pa je odbor sprejel tudi svoj amandma na predlog Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije. Prav tako so bili sprejeti amandmaji Poslanske skupine SD, Poslanske skupine Zares, DeSUS in Poslanskega kluba LDS. Amandmaja poslanske skupine SD pa odbor ni sprejel.

Po opravljeni razpravi o posameznih členih predloga zakona ter po opravljeni razpravi in glasovanju o amandmajih v

skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora so člani odbora glasovali še o vseh členih predloga zakona in jih sprejeli. Glede na sprejete amandmaje na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov, v katerega so vključeni in sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav. Izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Kar se tiče predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov, je zadnji čas, da ga sprejemo. Da ne bo pomote, ne zato, da bi bil predlog tako dober, ampak izteka se čas za njegovo uskladitev z direktivami EU. Zadnji rok za uskladitev je 28. december tega leta. Med določbami se morajo spremeniti predvsem tiste, ki se nanašajo na pogojevanje opravljanja storitev in dejavnosti z obstojem vzajemnosti za ponudnike EU. Predlog zakona tudi na novo ureja vprašanje pristojnosti za priznavanje poklicnih kvalifikacij, ter urejanje področja zavarovanja odgovornosti za škodo. Vse te spremembe so posledica usklajevanja zakona z evropsko zakonodajo. In v Slovenski ljudski stranki smo prepričani, da bi bilo treba v zakon o graditvi objektov spremeniti še marsikaj. Vendar tokrat Vlada predlaga samo uskladitev z evropskimi direktivami.

V Slovenski ljudski stranki bomo predlagane spremembe seveda podprli. Še vedno pa smo prepričani, da bi Vlada morala omenjeni zakon v celoti posodobiti, da bi postal prijaznejši državljanom, predvsem pa investitorjem. Še enkrat poudarjamo, da je bistveno premalo zakone usklajevati samo z evropskimi direktivami. Prav gotovo bi bilo treba izkušnje, ki smo jih deležni na tem področju, predvsem pri gradnji objektov, vgrajevati in pomankljivosti, ki smo jih deležni in jih ugotavljamo, vgrajevati v te zakone, predvsem v ta zakon, da bi investicije lažje in hitreje lahko zazrle luč sveta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: V Poslanski skupini DeSUS podpiramo predlog zakona, ki je pred nami, saj gre predvsem za vnos evropske direktive v storitvah na notranjem trgu in direktive o poznavanju poklicnih kvalifikacij v slovenski pravni red, kar je treba storiti do konca letošnjega leta, med tem ko bodo prispele dodatne zahteve za spremembo zakona.

Predlog zakona se nanaša izključno na priprave omenjenih direktiv s področja opravljanja storitev in dejavnosti tujih ponudnikov na področju graditve in prostorskega načrtovanja v državah EU in Švice in drugih držav podpogodbenc. Predlog zakona na novo ureja tudi vprašanje pristojnosti za povezovanje poklicnih kvalifikacij in izdajanje napotil za državljane EU. Podrobneje pa ureja tudi pogoje za opravljanje storitve ponudnikov in državljanov tujih držav. Predlog zakona je usklajen tudi s strokovno javnostjo, torej tudi z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije, Inženirsko zbornico Slovenije. Njihove pripombe pa so se upoštevale tudi pri amandmajski obliki. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade! Uporabil bom tisto, kar velikokrat rad uporabim: ni vse zlato, kar se sveti. In ni vse dobro, kadar v obrazložitvi piše, prilagoditev direktivi ali pa prilagoditev evropski zakonodaji. Kolegi so mi povedali, da je šel ta zakon začuda zelo tekoče in gladko skozi matično delovno telo, v prepričanju, da urejamo nekaj, kar je nujno urediti in kar je dobro za vse. Sicer ne vem, res je zelo zamotan zakon in ga je mučno brati, veliko lepše bi bilo brati kakšno lepo slovensko staro knjigo. Če ste pogledali vse člene, ki se spreminjajo, ste ugotovili neko inercijo. In sicer inercijo, da so bili v skorajda vseh členih, najbolj pomemben je stari 28., 29. in 34. člen, črtani odstavki, v katerih so bili natančno določeni pogoji za državljane Evropske unije, za državljane Švice, če želite, in za državljane tretjih držav, ki jih morajo izpolnjevati, če želijo delati na arhitekturno-projektne področju v Republiki Sloveniji. In, dobro, logika pravi, zdaj moramo pa to odstraniti, ker naj bi imeli vsi enake pogoje. Pa če ste dobro prebrali, ali jih imajo? Nimajo jih. Že spet separirate tri vrste državljanov, slovenske, evropske (in švicarske) in tretja vrsta so državljani tretjih držav. Toda najbolj žalostno pri tem je, da gre dejansko za izenačitev slovenskih in tistih iz tretjih držav, a Evropa ima prednost. Rekli boste, da ni res, da smo mi diskriminacijo odpravili. Ni res! Prebral vam bom samo en stavek iz 34.b člena: "Določba direktive, ki jo sprejemamo, prepoveduje, da bi države članice za ponudnike storitev zahtevale obvezno zavarovanje ponudnika ali telesa, ki ima sedež na njihovem ozemlju." Ta direktive prepoveduje meni, državljanu Republike Slovenije, da zahtevam od tistega od zunaj, ki bo nekaj delal na projektih ali arhitekturi, da tako kot vsi slovenski arhitekti in projekti zavaruje tisto, kar dela. A tako smo enaki tujci in Slovenci?

Trikrat sem ga prebral, štirikrat sem prebral in ne morete me prepričati, da ni res.

Malo imamo v Slovenski nacionalni stranki dovolj tega, da so vsi drugi bolj enaki kot Slovenci. In celo prepričujete me, da gre za odpravo diskriminacije. Boli me, res me boli. Gre po domače povedano, da bodo vsi razumeli, za to, da po tej direktivi, po tem zakonu, ki ga boste verjetno sprejeli, bodo tujci lahko delali brez nadzora, projektirali, da bodo lahko brez zavedanja, da bodo izpolnjevali splošne pogoje in celo brez zavarovanja svoje dejavnosti ali po domače rečeno, za njih ne velja pravni red, kot velja za Slovence. Jasno piše, Slovenija, država članica, ne sme zavarovati, zahtevati zavarovanja ponudnika ali teles. In piše, da zato ne, ker zadostuje tisto zavarovanje, ki ga ima tuji izvajalec, tuji projektant tam, od koder je doma, na primer v Avstriji, da zadostuje to.

Prvič. Ali je to res, ali zadostuje?

Drugič. Kje je nadzor? Ni ga v tem zakonu.

Tretjič. To je čisto navaden nateg.

In to je spet diskriminacija Slovencev, ki smo kot hlapci te Evrope, ko pobiramo direktive po dolgem in počez, ne da bi jih prebrali, ponižno klonili in spet me čudi, da se zbornica arhitektov in projektantov, ki so svetovno priznani, ni "pobunila", ali ni dovolj prebrala tega zakona. .../Opozorilni znak za konec razprave./... V Slovenski nacionalni stranki ga vsekakor ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa Breda Pečan. Izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Poslanka skupina Socialnih demokratov bo na vsak način podprla ta zakon. Novela zakona o graditvi objektov sledi načelom, ki jih direktiva 2006/123 Evropske skupnosti vzpostavlja za opravljanje storitev in dejavnosti ponudnikov s sedežem v Evropski uniji, in sicer: načelu upravnih poenostavitev, načelu nediskriminacije, načelu utemeljitve zahtev s pomembnimi razlogi v javnem interesu, načelu sorazmernosti predpisane zahteve in cilje, ki se z zahtevo želi doseči, načelu prepovedi podvajanja enakovrednih zahtev in preverjanja. Prav tako novela na novo ureja tudi vprašanje pristojnosti za priznavanje poklicnih kvalifikacij in izdajanje potrdil za državljane Evropske unije. Ena najpomembnejših novosti je namreč prenos pristojnosti za priznavanje poklicnih kvalifikacij na pristojne poklicne zbornice, to je na Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije in Inženirsko zbornico Slovenije, kot javno pooblastilo. Podobno ureditev poznajo skoraj vse države, v katerih je predpisano obvezno članstvo v poklicnih zbornicah, saj te zbornice vodijo postopke ugotavljanja kvalifikacij že

za svoje državljane. Predlagana ureditev je tudi v skladu z določbami Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki po novem omogočajo prenos pristojnosti na zbornice ali druge organizacije s posebnim zakonom. Predlagana rešitev je bolj ekonomična in racionalno od sedanje ureditve, ko te postopke vodi Ministrstvo za okolje in prostor, saj imata Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije in Inženirska zbornica Slovenije na razpolago ustrezne kadre in organiziranost in ker podobne naloge izvršujeta kot javno pooblastilo že za slovenske državljane, ki so kvalifikacije pridobili v Republiki Sloveniji. Tu naj mimogrede povem še to, da tudi že po sedanjem zakonu velja, da obe zbornici nadzirata tudi kasneje izvajanje določil, ki jim dajejo pooblastila za priznanje licence posameznih izvajalcev, se pravi tako arhitektov kot tudi prostorskih načrtovalcev in pri inženirskih zbornici gradbenih inženirjev. Gre namreč za to, če ti kršijo določila izdane licence, jim lahko zbornici licenco odvzame in isto velja tudi, tukaj je enakost državljanov Evropske unije, ki pridejo izvajati podobna dela k nam, da se tudi njim lahko na ta način odvzame licenca za opravljanje dejavnosti v Sloveniji.

S predlogom novele se podrobneje urejajo tudi pogoji ponudnikov in državljanov tretjih držav, pa tudi nekatere uskladitve zakonodaje, ki preprečujejo obratno diskriminacijo slovenskih državljanov v primerjavi z evropskimi. S predlogom novele se podrobneje urejajo tudi pogoji za opravljanje storitev. Poslanska skupina Socialnih demokratov je v postopku priprave tega zakona želela tudi doseči nekatere spremembe zakona, ki se ne nanašajo na prenos evropske direktive, vendar smo pristali na to, da bomo v najkrajšem možnem času dočakali tudi dopolnitve in spremembe zakona o graditvi objektov v tem smislu, da bodo dane možnosti za izvajanje nekaterih aktivnosti, dejavnosti, ki jih ta zakon trenutno ne omogoča, zlasti naloge, ki se v izrecnem javnem interesu. Z zanimanjem čakamo tudi na drugo novelo zakona, ki bo, če lahko tako rečem, bolj interno slovenskega značaja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rudolf Petan v imenu poslanske skupine SDS.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Predstavniki ministrstva, spoštovani!

Gre za izredno pomembno področje, ki ne obsega samo ozkega področja graditve objektov. Graditev nekega objekta je samo končna faza nekega širšega postopka od načrtovanja in umeščanja v prostor, ob upoštevanju zahtev in direktiv o varstvu okolja. Zahteva ali želja investitorja je, da se objekt lahko čim prej zgradi. Ne nazadnje to vpliva tudi na njegovo ceno. Pri nas v Sloveniji že dolgo velja hipernormiranost področja, ki ga še nikomur ni uspelo

odpraviti. Celo več, bolj ko se je poskušalo zmanjšati število birokratskih lovč, ki so v oskrbi za različne interese investitorja, bolj so se postopki zbirokratizirali, podaljševali in dražili, kajti vsak je dodal svoj prispevek v obliki novega prispevka. Zaradi navedenega je v Slovenski demokratični stranki osnovni pristop kar zadeva omenjeno področje kot celoto ali pa samo graditev objektov odprava hipernormiranosti področja in cehovskega monopola za posamezne ozke segmente, ali če hočete, uzurpacija posameznih ozkih področij.

Omenjena sprememba zakona se opravlja kot uskladitev ali prilagoditev z direktivami Evropske unije kot so direktive o storitvah na notranjem trgu, direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij in celo direktive na področju prostega gibanja oseb. Da bo omenjeni zakon sploh možno implementirati, bo treba spremeniti tudi zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij. To pomeni, da ne gre za običajno spremembo zakona, ampak za sistemsko spremembo. V tem primeru gre za prenos pristojnosti priznavanja poklicnih kvalifikacij na zbornico za arhitekturo in na inženirsko zbornico. Do sedaj je to bila pristojnost ministrstva za okolje in prostor. Ali je to dobro ali slabo, bo pokazal čas. Nekaj pa je gotovo. Gre za ustvarjanje in uzakonjanje cehovskega monopola, kar že v osnovi ni dobro. Običajna posledica je zaprtost in monopolno določanje cen storitev kot tisti najbolj opazni in pa prepoznavni posledici. Torej usklajevanje z direktivami Evropske unije ni tisti osnovni vzrok, ampak je mogoče celo samo posledica. Tudi zaradi tega, ker omenjena sprememba v vlogi zmanjšanja hipernormiranosti in poenostavitve storitve in postopka graditve objektov ali, če hočete, tudi pocenitve, ni v tej fazi ta sprememba, v Slovenski demokratični stranki ne bomo podprli predlagane spremembe. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA, SKRAJŠANI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod mag. Zoran Kus, državni sekretar, izvolite.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani Državni zbor! Pred vami je zakon o spremembah in

dopolnitvah zakona o varstvu okolja. Tudi ta zakon v svojem temelju predstavlja prenos treh direktiv Evropske skupnosti v nacionalni pravni red, in sicer naslednjih treh direktiv: prvič, direktive o vključitvi letalskih dejavnosti v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v skupnosti, drugič, direktive o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo in tretjič, direktive o sistemu skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, kratko jo imenujemo tudi direktiva ETS. Te tri direktive so temeljni namen prenosa, ampak ne v celoti. V celoti samo direktiva o vključitvi letalskih dejavnosti. Direktiva glede kakovosti zunanjega zraka je pravzaprav že prenešana v zakon o varstvu okolja. Manjkali sta smo še dve določili, ki nista bili prenešeni v zakon o varstvu okolja. Glede direktive ETS, o trgovanju s pravicami do emisij toplogrednih plinov, pa prenašamo samo dva člena. Samo dva temeljna člena, ki sta bila glede roka potrebna za prenos že do konca tega leta, do 31. decembra 2009. Poleg teh treh direktiv in določil, ki sem jih navedel, pa smo na Vladi presodili, da lahko v zakon o varstvu okolja dodamo tudi nekatere manjše spremembe in dopolnitve, da popravimo nekatere nelogične vsebine ali določila, ki jih je čas na nek način že povozil. Teh določil je manj, jih ne bi posebej navajal. To je pravzaprav tudi vse. To ni sistemska sprememba zakona o varstvu okolja. Sistemsko je seveda zakon potrebno spremeniti, ko se bomo lotili širših, bolj zahtevnih vsebin, ko bomo v celoti prenašali sistem trgovanja z emisijami toplogrednih plinov, torej direktivo iz leta 2009, direktivo ETS, ko bomo sedaj v Kopenhagenu sprejeli pravzaprav podnebni sporazum, ki bo prinesel pravzaprav tudi pogajanja za nov podnebno energetski paket. Skratka, takrat bo čas, da tudi v celoti prenesemo vsa ta določila. Verjetno bo direktivo ETS treba prenesti že prej, saj se lahko zgodi, da bo nov podnebni paket glede na sprejem podnebnega sporazuma lahko zahteval nekoliko daljši čas in bo tudi potem sam prenos v nacionalni pravni red verjetno kasnejši. Toliko bi jaz dodal kot dodatna pojasnila. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za okolje in prostor kot matično delovno telo. Zato prosim predsednico Bredo Pečan za predstavitev poročila odbora.

BREDA PEČAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Odbor za okolje in prostor je na 11. redni seji 26. novembra letos obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije, s predlogom, da ga obravnava po skrajšanem postopku, ker je Kolegij predsednika Državnega zbora na svoji 43. seji 9. novembra tudi odobril.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Zbornice komunalnega gospodarstva, Gospodarska zbornica Slovenije, Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Svet za varstvo okolja Republike Slovenije in Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora.

Odbor je poleg osnovnega gradiva prejel tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, pobudo Obrtno podjetniške zbornice Slovenije za ohranitev sankcije pri izvajanju dimnikarske dejavnosti, amandmaje in mnenja Vlade o amandmajih.

Zakonodajno-pravna služba je v svojem mnenju uvodoma pripomnila, da predlagana novela pomeni tako obsežen poseg v določbe veljavnega zakona, ki bi v skladu z nomotehničnimi smernicami terjal pripravo novega zakona. Posebej se je izpostavila predlagana rešitev glede izvršb s priselitvijo v novem 157.b členu, ki močno odstopa od določb systemskega zakona, ki ureja postopek upravne izvršbe. Pri tem pa predlagatelj predloženega zakona predlaganega odstopanja sploh ne utemeljuje. Konkretne pripombe je dala k naslednjim členom predloga zakona: 5., 6., 9., 11., 13., 15., 16., 21., 23., 24., 29., 40., 43., 52., 54., 64., 69., 71., 73., 74., 75., 76. in 78. členu.

Predlog zakona je obravnavala tudi Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega sveta in ga podprla. Odbor je v okviru druge obravnave predloga zakona opravil razpravo in glasovanje o posameznih členih predloga zakona in o vloženi amandmajih, pri tem pa je odbor sprejel tudi svoje amandmaje. V poslovniško določenem roku so vložili amandmaje Poslanska skupina Socialnih demokratov, Poslanska skupina Zares in Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije k 2., 5., 6., 7., 9., 11., 13., 16., 21., 23., 24., 29., 40., 43., 52. in 54. členu - k temu kar štiri amandmaje, k 69., 74., 75., 76., 78., 79., 80., 81. in 82. člen, za novi 82. člen ter k 83. členu. Poslanska skupina Socialnih demokratov, Poslanska skupina Zares in Poslanska skupina DeSUS - Demokratska stranka upokojencev Slovenije k 64., 69. in 73., Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke k 64. členu in za novi 80.a člen ter poslanka Breda Pečan k 64. in 65. členu ter za novi 80.a člen.

Vlada v svojem mnenju podpira vse amandmaje Poslanske skupine Socialnih demokratov, Poslanske skupine Zares in Poslanskega kluba LDS, zavrača vse amandmaje Poslanske skupine Socialnih demokratov, Poslanske skupine Zares in Poslanske skupine Demokratske stranke upokojencev Slovenije, Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ter poslanke Brede Pečan.

Odbor je sprejel vse amandmaje prvih treh poslanskih skupin, ki sem o njih že govorila, ter vse amandmaje Poslanske

skupine Socialnih demokratov, Zares in Poslanske skupine DeSUS.

Odbor ni sprejel amandmajev Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 64. členu in poslanke Brede Pečan k 64. členu predloga zakona. Brezpredmetni so postali amandmaji Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke za novi 80.a člen in poslanke Brede Pečan k obema členoma, ker so ti amandmaji vsebinsko povezani z amandmajem k 64. členu, ki pa ga odbor ni sprejel.

Odbor je sprejel svoje amandmaje k 2. členu, 54. členu, za spremembo besedila novega 139.a člena in redakcijski popravek prvega odstavka 139.b člena, k 72. in 79. členu predloga zakona ter amandma na amandma poslanskih skupin koalicije za novi 82.a člen.

Po opravljeni razpravi je potem glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Tako je za Državni zbor pripravljeno...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

BREDA PEČAN: ...besedilo Dopolnjenega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja,...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

BREDA PEČAN: ...ki je sestavni del tega poročila.
Hvala lepa, gospod podpredsednik.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Pozdrav tudi predstavnikom ministrstva.

Pred nami je še en predlog novele zakona, ki v slovenski pravni red prenaša evropske direktive. Tokrat gre za Zakon o varstvu okolja, ki dopolnjuje oziroma spreminja veljavnost ureditve na področju trgovanja z emisijami toplogrednih plinov. Naj takoj na začetku spomnim, da bo Slovenija morala zaradi nedoseganja zavez kjotskega sporazuma zaradi večjih emisij, za kar sta največja krivca tranzitni promet in prepočasne tehnološke prenove, na trgu kupiti bone za prekoračitev emisij, ki bodo državo za štiri leta stale 80 milijonov evrov. Slovenija bo v novelo prenesla določila evropske direktive, ki je v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov vključila tudi letalsko dejavnost. Odločitve o tem so, kot je znano, sprejeli na ravni Evropske unije sredi lanskega leta. Dejstvo je, da so tudi letalski prevozi pomemben onesnaževalec in sedaj se ta dejavnost

vključuje v trgovanje s pravicami do emisij. Trenutno v okviru Evropske unije potekajo pogajanja o tem, da bi moral sektor zmanjšati izpuste za 10 do 20% do leta 2020. Z vključitveno shemo bodo morali tudi letalski prevozniki opravljati monitoring izpustov in o tem poročati ministrstvu, ki bo na podlagi tega dodeljevalo emisijske kupone. Leta 2012 bo 80% kuponov podeljenih brezplačno, nato pa bodo z namenom izboljšanja tehnologij in posledično manjših izpustov vedno manjši deleži kuponov brezplačnih, in sicer do leta 2027, ko brezplačnih kuponov ne bo več. Predstavniki letalstva so ob tej razpravi opozorili, da to trgovanje s kuponi lahko našim letalskim prevoznikom povzroči še večje finančne težave kot jih že imajo. Od sedanjih slovenskih letalskih prevoznikov je samo eden, ki trenutno nima finančnih težav. Novela prinaša tudi nekatere spremembe, ki naj bi izboljšale izvajanje zakona na področju izdajanja okoljevarstvenih soglasij in dovoljenj ter obstoječega sistema trgovanja s pravicami do emisije. Sprememba zakona se nanaša tudi na delovanje ECO sklada, kateremu želijo pospešiti pridobivanje potrebnih sredstev, saj so ugotovili, da je sedanji način zagotavljanja ugodnih dolgoročnih kreditov s poroštvom države preveč zamuden. Predlog določa tudi omejitev višine združevanja sklada, ki so zavarovana s poroštvom države, in sicer na 20% višine sklada namenskega premoženja. Zakonsko jamstvo bo tako omogočil hitrejši dostop do ugodnih kreditov sredstev mednarodnih finančnih institucij zaradi skrajšanega postopka izdaje poroštva, za katerega do omenjenega zneska ne bo treba sprejemati posebnega zakona. Predlog novele predvideva tudi nekatere spremembe za učinkovitejše delovanje sistema varstva okolja. Tako naj bi prenesli financiranje Sveta Republike Slovenije za varstvo okolja z Ministrstvu za okolje in prostor na Državni zbor. Revizija ne bo več pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju varstva okolja. Poleg tega pa zakon ne bo več koncesijski akt, po katerem se lahko podeli koncesija za rabo naravnih virov tuji pravni ali fizični osebi.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič, v imenu Poslanske skupine SNS.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani zbor! Novela zakona je obsežna. Zakon je do sedaj doživel že veliko popravkov, predlaganih je bilo več amandmajev, kot je členov samega zakona, kar dokazuje, da je zakon slab in ga je treba temeljito popraviti, vsekakor pa ga je treba obravnavati po rednem postopku. S tem zakonom je bilo do sedaj kar nekaj slabih izkušenj, tako da ne kaže prehitevati in si s tem zapirati prostor na vseh področjih, ki se jih ta tematika tiče. Ne smemo dovolite, da bi se skozi proceduro skrajšanega postopka vnesle v naše gospodarstvo, okolje in pravni red napake, kajti teh je bilo do sedaj že preveč in je zadnji čas,

da se od tega tudi nekaj naučimo. Premalo je izražen interes države, interes zaščite lastnega gospodarstva, prisotnost nacionalnih izjem, ki jih direktiva omogoča, tako da bi bilo prav, da so partnerji v pogajanjih tudi predstavniki slovenske industrije. Članice Evrope so do sprejemanja sprememb zelo previdne in so dale zadevo le v proceduro ter čakajo na izide kopenhagenskega srečanja, kar dokazuje, da ni treba biti vselej prvi za vsako ceno, samo da si všečen.

Vlada upravičuje sprejem zakona s tremi direktivami, ki govorijo o letalskih emisijah, trgovanju s toplogrednimi plini ter z direktivo o kakovosti zunanjega zraka, po skrajšanem postopku, in zadevo upravičuje tudi s tem, da za državo to ne bo imelo nikakršnih finančnih obremenitev. V bistvu gre za to, da se omogoči štirim operaterjem začetek postopka pri izpeljavi vključitve njihovih emisij v shemo trgovanja. Ta predlog je na nek način sprejemljiv, vendar nas ne prepriča, da je temu res tako, kajti, kot je zastavljen, ima to v globalu širše posledice na sam zakon. Stopnja znižanih emisij, kakšno smo sprejeli v novembru in govori 30% do 45% zanesljivo, nikoli ne bo zavezovala razvitih, saj dogovor, ki naj bi bil tajen, o njem govori o določenih virih, bo bogatim dovoljeno skoraj dvakrat toliko izpustov kot drugim. Mnenja znanstvenikov, ko govori o podnebnih spremembah, so različna in nasprotujoča, opozarja se na ohlajevanje morja, kar je povsem druga teorija in da je gladina morja še vedno nižja kot je bila leta 1940. V medijih velikokrat zasledimo, ko opozarjajo na dvig morske gladine, zaradi globalnega segrevanja, vendar si znanstveniki v tem niso enotni, saj velika večina govori o pogrezanju obale, ker pa je povsem druga zgodba in se o tem molči.

Opozarja se tudi na dobro pripravljen poslovni načrt okoljevarstvenikov, ki jih definirajo ameriške politične stranke, saj je okolje retorika političnih igrac. Podnebne spremembe so zagotovo pričakovane tudi v smeri ohlajevanja, zato je tema politike, kako prodati nove davke ljudem, zaradi škodljivih izpustov. Senat ameriškega kongresa se je izjasnil glede stališč, ki bi jih naj Amerika zastopala. Stališče je bilo pričakovano. Da pred letom 2010 o tem ne bo niti razpravljal. Torej, predsednik Barak Obama v Kopenhagnu ne bo imel nobenih zavezujočih pooblastil. Gotovoo je pa Kopenhagen tisti, ki bo zaznamovan nov sporazum o posledicah izpustov toplogrednih plinov, postavil se bo nov mednarodni sporazum, ki bo nadomestil kjotskega, ki pa se izteka. Na segrevanje ali ohlajevanje, zaradi sevanja sonca, po oceni znanstvenikov nima vpliva, zato ne kaže na ta račun razmetavati denarja, ko se nam ponujajo dvomljive tehnologije, ki finančno obremenjujejo ljudi in ne vidimo, kako in kdaj se bo zadeva končala. Za leto 2011 se po vsej Evropi začnejo dražbe dovoljenj za izpuste ogljikovih dioksidov. Pri pričakovani ceni 30 evrov na tona se nam bo samo elektrika podražila za najmanj 30%, posledično pa še vse ostalo. Seveda se kaže po vsem tem, kar slišimo in

preberemo, zamisliti ali naj verjamemo tistemu, ki sledi denarju in mu prinaša finančne koristi, da govori tudi resnico.

Novele zakona, predlagane vsebine v Slovenski nacionalni stranki ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Jerič v imenu Poslanske skupine LDS.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo. Spoštovani podpredsednik. Spoštovana predstavnika Vlade. Cenjena poslanka. Kolegi poslanci.

Koncept Zakona o varstvu okolja, drugega v samostojni Sloveniji, temelji na razumevanju narave kot celote in posledično celovite materialne in pravne obravnave varstva okolja. Zakon zaradi koncepta celovitosti vsebuje skupna in temeljna načela varstva okolja, lahko bi rekli, da je prava mala okoljska ustava. Zunaj zakonske ureditve področja kot celote ostaja le ohranjanja narave in ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi pa seveda raba naravnih dobrin, kot so voda, gozd, kmetijska zemljišča, divjad in ribe. Zaradi naših specifičnosti, predvsem pri rabi gozdov, divjadi in rib v Liberalni demokraciji Slovenije menimo, da je takšna rešitev logična in tudi dobra. Koncept celovitosti Zakona o varstvu okolja je pozitiven, saj bi drugačna ureditev, ureditev z večjim številom zakonov, zahtevala za prenos vsake od številnih direktiv poseben zakon in podzakonske predpise. Prav tako bi nenehno spreminjanje evropske zakonodaje zahtevalo nenehno spreminjanje vrste zakonov in ne le enega. Tudi v tem se kaže konceptualna prednost Zakona o varstvu okolja, saj tako ni treba zaradi sprememb v enem zakonu prilagajati in spreminjati drugih. Zaradi že sprejetih direktiv in želje po nadaljnji poenostavitvi postopkov bo treba do leta 2012 ponovno prilagoditi zakon. Zaradi tega se tudi v LDS strinjamo s tistimi, ki ocenjujejo, da bi bilo najbolje pripraviti nov zakon, seveda, znotraj obstoječega koncepta. Obravnavana novela pa je predvsem prilagoditev zakona o varstvu okolja Zaradi sprejetih direktiv, s prenosom njihovih zahtev v veljavno zakonsko besedilo.

Prva direktiva ureja vključitev letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Rok za prenos je 2. februar leta 2010. Čim prejšnji prenos je pomemben tudi za naših osem letalskih prevoznikov z operativnimi licencami, da bodo lahko pravočasno izpeljali postopke za vključitev njihovih emisij toplogrednih plinov v shemo trgovanja.

Drugi obsežni direktivi, ki ji lahko poenostavljeno rečemo direktiva o trgovanju s toplogrednimi plini, je v noveli posvečeno manj prostora, kot bi mi pričakovali. S to direktivo se bistveno spreminja način razdeljevanja emisijskih kuponov, in sicer s postopno uvedbo javne dražbe emisijskih

kuponov. Dejstvo je, da je potrebno večino zahtev direktive prenesti v pravne ređe držav članic šele do 31. decembra leta 2012. Do konca letošnjega leta pa le tiste, ki so potrebne zaradi delovanja sistema trgovanja z emisijskimi kuponi po letu 2012. Ker gre za strokovno zahtevne in obsežne spremembe se v LDS-u, kot sem že omenil, zavzemamo, da se vključi v popolnoma nov zakon o varstvu okolja.

Iz tretje direktive o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo pa se prenašajo samo tiste zadeve, ki manjkajo v veljavnem zakonu o varstvu okolja. Od ostalih sprememb in dopolnitev v LDS izpostavljamo predvsem naslednje. Novela na novo ureja program opravljanja kjotskih enot. Po veljavni ureditvi opravljanje tega programa v pristojnosti ministrstva, po predlagani spremembi pa naloga preide na SID banko. Predlagana je sprememba na področju okoljskih dajatev, po kateri občine ne bodo več samostojno določile višie okoljskih dajatev zaradi obremenjevanja okolja lokalnega pomena. Ob tem je treba poudariti, da je že Zakon o financiranju občin prihodke nekaterih okoljskih dajatev opredelil kot prihodek občine.

V Liberalni demokraciji Slovenije pozdravljamo prenos financiranja Sveta za varstvo okolja Republike Slovenije z Ministrstva za okolje na Državni zbor. Prenos bo vsekakor omogočil večjo neodvisnost Sveta za varstvo okolja ter njegovo večjo konstruktivnost in kritičnost do nosilcev varstva okolja. Ali bo Svet za varstvo okolja to dejstvo znal izkoristiti, pa bo pokazal čas.

Na koncu želim poudariti, da je po mnenju Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona potreben, zakonske rešitve utemeljene in nujne ter tehtne, zato bomo predlog zakona podprli, z željo, da bomo do konca leta 2012 dobili nov zakon o varstvu okolja.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Tomaž Tom Mencinger, v imenu Poslanske skupine SD.

TOMAŽ TOM MENCINGER: Hvala za besedo. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi! Poslanska skupina Socialnih demokratov predlog zakona podpira, saj je ne glede na spoštovanje vse evropske zakonodaje prioriteta. Moram povedati, da se v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne strinjamo s tem, da se s prilagajanjem evropskim direktivam preveč hiti. Postavljene roke je pač treba spoštovati in upoštevati v celoti pri katerikoli zadevi, sicer sledijo kazni, ki si jim Slovenija v nekaterih primerih ne bi izognila.

Tri direktive, ki jih uvaja novela zakona, so vsaka zase in skupaj zelo pomembne in Direktiva št. 2008/101-ES ni izjema. Shemo za trgovanje s pravicami za izpuščanje toplogrednih plinov je treba spremeniti, da bo ustrezala nadgrajenemu ravnanju v boju zoper podnebnim spremembam in njihovim posledicam, predvsem v smislu vključitve čim večjega

števila onesnaževalcev, kar letalski prevozniki brez dvoma so. Menimo tudi, da je rok, da se letalski prevozniki prilagodijo omenjenim določilom, v direktivi primerno postavljen.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov pozdravljamo dopolnitev predloga zakona na podlagi Direktive št. 2008/50-ES o kakovosti zunanjega zraka in čistejšemu zraku v Evropski uniji, ki smo jo v glavnem že prenesli v naš pravni red. Veseli nas zlasti zahteva za določitev akcijskih načrtov ter določitev pravnih okvirov za čezmejno sodelovanje v primeru onesnaževanja zraka, kadar to obsega območje več držav članic. Pomembno je, da čim prej postavijo čim trdnejši temelj za izvajanje izpopolnjenih ukrepov nadzora kakovosti zraka.

Direktiva št. 2009/29-ES se pravzaprav dopolnjuje z Direktivo št. 2008/101-ES. Direktiva št. 2009/29-ES kot del podnebno-energetskega svežnja spremlja Direktivo št. 2003/87-ES z namenom izboljšanja in razširitve sistema za trgovanje s pravicami za izpuste toplogrednih plinov. Poleg razširitve obsega trgovanja z vključitvijo novih sektorjev se nam v Poslanski skupini Socialnih demokratov zdi smiselna določitev skupne količine pravic do izpustov toplogrednih plinov na ravni Evropske unije kot celote, pod pogojem, da je razdelitev pravična za vse. Postopen prehod z brezplačnega načina razdelitve pravic na prodajo pravic na dražbah kot pravilo razdelitve izpustov toplogrednih plinov po letu 2013 bo končno poskus uresničitve načela, onesnaževalec plača. Rešitev, ki upravljavcem naprav iz sektorjev, ki so izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij CO₂, da se jim razdeli vse kupone brezplačno, je po našem prepričanju prav tako na mestu. Določitev pravil o monitoringu, poročanju, preverjanju poročil o emisijah toplogrednih plinov in pravil za akreditacijo neodvisnih .../Nerazumljivo./... poročil na ravni Evropske unije zaradi velikih razlik med državami članicami je nujna. To je zagotovo podpodročje, ki bo moralo delovati brez razlik, zlasti brez razlik navzdol. Prav tako ne vidimo nikakršne ovire, da ne bi Evropska unija sistem trgovanja s pravicami do izpustov toplogrednih plinov trgoval z drugimi tovrstnimi sistemi in vzajemno priznaval pravice za izpuščanje toplogrednih plinov, ne glede na to, da so drugi sistemi še manj razviti kot evropski ali pa sploh še ne obstajajo.

Kakor že rečeno, v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlog zakona o varstvu okolja podpiramo. Menimo, da je to sicer manjši korak, vendar v pravi smeri. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Robert Hrovat v imenu Poslanske skupine SDS.

ROBERT HROVAT: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Obravnava novele Zakona o varstvu okolja je v tem trenutku bistveno preuranjena. Ob natančnem branju vseh treh direktiv Evropske unije, na katere se sklicuje Vlada, ter branju predloga zakona, ki ga predlaga Vlada, je razvidno, da

se roki za implementacijo nanašajo samo na dve poglavji v eni izmed direktiv in ne na potrebno po implementaciji celotne direktive, ker nekatere stvari v direktivi še niso dokončno dogovorjene oziroma je interpretacija zakonodajnega besedila še v postopku in usklajevanju. Večina zakonskih obveznosti se v skladu z direktivami prenese v nacionalne zakonodaje do konca leta 2012, da lahko začne nov sistem z delovanjem 1. 1. 2013, razen omenjenih dveh členov.

Drugi zelo pomemben argument, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki navedli ob predlogu za umik te točke, je podnebna konferenca v Kopenhagenu. Kdor pozna posledice, ki bi lahko bile rezultat omenjene konference, ne dela zaključkov tako na hitro in na lahko. Glavna stvar, ki jo predvideva morebitni globalni dogovor je, ali pogodba predvideva ponovno proučitev kriterijev za sektorje, izpostavljanje uhajanja ogljika, za doseganje zastavljenih ciljev iz dogovorov. Evropska komisija je že v spremljajočem besedilu v direktivi jasno zapisala, da bo po mednarodni podnebni konferenci ponovno proučila zastavljene kriterije in jih ustrezno zaostrila, da bi dosegla zastavljene cilje. Na Ministrstvu za okolje in prostor so mogoče z dobrimi nameni šli v implementacijo celotnega besedila direktive, saj na dolgo in široko v zakon vnašajo besedilo direktive. To bo sicer slej ali prej potrebno, vendar to niso zahteve, ki jih postavlja komisija. V trenutnih posvetovanjih med komisijo, industrijo in ostalimi zainteresiranimi udeleženci vse kaže na to, da bo trgovanje kuponov potekalo na evropski ravni in ne nacionalni, kot to predvideva predlagani zakon v omenjenih členih. Na področju letalskih emisij bi bilo treba proučiti, ali je prenos v slovensko zakonodajo ustrezen in izpolnjuje zahteve. Predlog zakona, kot je pripravljen, ni ustrezen odgovor na zahteve direktiv. Če pa bi že bil, pa tudi v svoji vsebini ni dovolj dosleden. Pojavlja pa se tudi površnost in nedoslednost. Omenjenega predloga zakona ni treba obravnavati in sprejemati prednostno, ob tem pa pozabiti na pomembne vidike, kjer pa ima država lahko pomembno vlogo pri zaščiti svojih lastnih interesov in interesov svoje industrije. Država bi morala opraviti posvet s slovensko industrijo in unovčiti nacionalne izjeme, ki jih predlogi direktiv omogočajo. Ker se bo veliko stvari še spremenilo, bo kasneje potrebno opraviti še nekaj revizij tega zakona. Slovenija se bo osmešila pred komisijo, ko bodo v Bruselj poslali v pregled zakon, tudi to predvideva končne določbe direktive, za katerega bo komisija ugotovila, da je preuranjen, sploh pa ne zadovoljuje zahteve iz direktive. Prenos direktiv ne sme sloneti le na "copy - paste" prenosov členov, prilagoditvi členov ter sprejemu hitrega postopka pod pretvezo časovnega roka. Treba je počakati na izid podnebne konference v Kopenhagenu, kjer pa se zadeve zaostrojujejo in komplicirajo.

Kljub temu, da še vedno menimo, da je zakon napisan preuranjeno in bi morali njegovo izboljšano verzijo

obravnavati na eni od naslednjih sej, smo v Slovenski demokratični stranki vložili tudi amandmaja, s katerimi skušamo ustrezno reševati vprašanja komunalnih odpadkov. Posebej problematično vprašanje za lokalne skupnosti je poleg prostorskega načrtovanja tudi reševanje problematike glede vprašanja komunalnih odpadkov, ki je še posebej pereče, ker ni urejeno regionalno s sodelovanjem. V Slovenski demokratični stranki predlagamo, da se obdelava in odlaganje ostankov, obdelava komunalnih odpadkov vmesiti med državne službe varstva okolja.

Od sprejetja naših amandmajev pa je seveda odvisna tudi podpora k samemu predlogu zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod dr. Pavel Gantar v imenu Poslanske skupine Zares.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Ta zakon, Zakon o varstvu okolja seveda, je doživel veliko sprememb, vendar se te spremembe pretežno del dejstva, da smo se v slovenskem pravnem redu odločili tako, da parlamentu damo neko posebno vlogo in torej prenos direktiv v slovenski pravni red opravimo skozi zakone ne pa recimo tako kot ponekod skozi uredbe, kar bi seveda omogočilo, da Vlada oziroma da parlament teh zadev ne sprejema, ampak to sprejema preprosto Vlada. Jaz mislim, da je pravilna odločitev, da se tako pomembne stvari pripeljejo v parlament, pa četudi to pomeni številne spremembe Zakona o varstvu okolja. Od ministrstva, posledic služb pa je seveda odvisno, kdaj se bodo odločili in ocenili, da je treba mogoče ta zakon zaradi velikega števila teh sprememb napisati na novo. Sam ne vidim neke velike potrebe zdaj, ne izključujem pa tega in ne izključujemo tega v Zares, da se to ne bi moglo zgoditi.

Kar zadeva podnebne spremembe, ker sta vsaj dve direktivi vezani na to, bi lahko rekli predvsem to, da je nek temeljni konsenz dosežen. Ta konsenz je dosežen okoli tega, da je treba del podnebnih sprememb, ki se dogajajo, pripisati človekovemu vplivu in človekovi dejavnosti. Ta konsenz je seveda zelo celovit in o njem sicer danes lahko razpravljamo, po mojem mnenju niti ni treba, in s tega dejstva izhaja tudi to, da je potrebno sprejeti ukrepe, da bi možne posledice teh podnebnih sprememb omejili predvsem z vidika vpliva na kvaliteto življenja.

Kar zadeva samo to spremembo, bi lahko rekel, ne bom ponavljal teh direktiv, predvsem se dve direktivi nanašata na trgovanje z emisijami. Kaj je s tem trgovanjem? Evropa je tukaj bila, lahko bi rekli, nosilec tega projekta in tako rekoč edino območje, ki ima takšen sistem in na osnovi izkušenj lahko rečemo naslednje, da ima dosedanji sistem trgovanja z emisijami celo vrsto problemov. Nekateri sektorji niso vključeni, v nekatere dejavnosti niso vključeni, limiti

so bili postavljeni previsoko, delež teh brezplačno dodeljenih kuponov je bil zelo velik oziroma celo izvorno so bili kuponi brezplačno podeljeni, upoštevalo se je tudi tekmovanje, vroč zrak, se pravi, jih je bilo preveč na trgu in tako naprej. Kljub vsemu so ocene, da je trgovanje z emisijami tudi v teh nepopolnih razmerah prispevalo k zmanjševanju emisij. Lahko bi rekli po študijih, ki jih navaja londonski The Economist v predprejšnji številki, če ne bi bilo trgovalne emisijske sheme do sedaj v Evropi, bi bile te emisije za 20% višje. Čeprav se sam ta častnik zavzema za obsežen sistem in transparenten sistem preprostega obdavčevanja emisij CO₂, ampak to pustimo ob strani. Vsekakor so s tema dvema direktivama uvedene izboljšave tega trgovanja z emisijami dobre in bodo zanesljivo prispevale k večji učinkovitosti. Kar pa zadeva roke za implementacijo je treba reči, da seveda okoljska konferenca v Kopenhagnu prinaša to negotovost, o kateri ste govorili, vendar ne negotovosti za Evropo. Četudi se v Kopenhagnu ne bo nič zgodilo, je za Evropo že jasno, da se je odločila za minus 20% do leta 2010. In ta sistem trgovanja je naravnani na to. S tega vidika je pravi trenutek, da to zakonodajo sprejmemo zdaj, zadosti zgodaj, da se bo slovenska zakonodaja, uprava, predvsem pa akterji, ki bodo morali računati z emisijami, pripravili na razmere. V obrobi in celoti mi te spremembe podpiramo.

Posebej bi rad poudaril tudi, da podpiramo prenos pristojnosti Sveta za varstvo okolja na Državni zbor. Že sedaj je Svet za varstvo okolja pretežno in zelo dobro sodeloval z Državnim zborom, skupino Globe in to bo sodelovanje še okrepilo. Hkrati bomo od Sveta za varstvo okolja, ki je v teh letih postal upoštevanja vredna institucija, imeli še več kot do zdaj. Hvala lepa. Zakon bomo podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Ponovno se srečujemo s podobno zadevo, kot je bila v prejšnji točki, ko smo se pogovarjali o Zakonu o graditvi objektov. Spet sprejemamo spremembo zakonodaje, ki je potrebna zaradi prenosa zahtev direktiv EU. Tudi pri tej spremembi so nekateri roku zelo zelo blizu, saj je rok za nekatere spremembe že konec tega meseca, nekateri pa zapadejo v naslednje leto.

V naši poslanski skupini bomo spremembe zakona podprli, vsekakor pa je tudi ta zakon potreben konkretne prenove, saj ureja zelo zelo pomembno področje varstva okolja. Vendar konkretne prenove čim prej, tudi v luči podnebne konference v Kopenhagnu in tudi zaradi hude problematike odpadkov emisij toplogrednih plinov v zrak in ne nazadnje zaradi tudi umeščanja takšnih in drugačnih industrijskih objektov, ki so lahko tako ali drugače sporni, v različna okolja v Sloveniji, kamor le ti iz različnih razlogov ne spadajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 14. 12. 2009.

V razpravo dajem 64. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Gospod Lah, izvolite.

ZVONKO LAH: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Slovenska demokratska stranka je na osnovi problematike ravnanja z odpadki, saj vemo, da je od 15 centrov za ravnanje z odpadki v Sloveniji zgrajen en in dva deloma, vse ostalo je nekje v postopkih ali prostorskega načrtovanja ali investicijske dokumentacije, saj se občine za določene centre ne morejo dogovoriti. Vemo pa, da je država Slovenija dolžna Evropi do določenih rokov vse to postoriti. Zato smo mnenja v poslanski skupini, da bi javno gospodarsko službo, kot je ravnanje s komunalnimi odpadki umestili v državne službe v obvezne državne službe za varstvo okolja. Namreč, v kolikor bo ta problematika še naprej stala, bodo občine imele veliko škodo, država pa na tem področju ne postori nič. V tem primeru bi morali razdeliti investicije oziroma vlaganje v te centre za ravnanje z odpadki s strani občin in s strani države. Tudi koordinacija bi bila dosti boljša, čeprav je s strani Ministrstva za okolje in prostor bilo pred kratkim rečeno, da naj bi Vlada zmanjšala število teh centrov za ravnanje z odpadki s 15 na 10, vendar občine ne vedo, katerih 10 bo in kdo bo določil, katere občine spadajo v katere centre za ravnanje z odpadki. Mislim, da bi bilo s takšno dikcijo, da to preide v državno službo, javno službo, bolje rešeno in potem tudi naprej v programu urejanja z odpadki, ki ga je Vlada imela v normativnem programu za letošnje leto, bi morali tudi to urediti. Vendar tega programa za enkrat še ni. Upam, da bi se na osnovi umeščanja te službe v državno to v nadaljevanju lažje uredilo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Vidim da ne želi nihče več razpravljati o 64... Prosim?

Gospod mag. Kus, besedo vam bom dal za poslanko.

Izvolite gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

V zvezi z...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Drugič malo prej.

BREDA PEČAN: Ja, hvala lepa, gospod podpredsednik. Se vam opravičujem za zamudo, ampak sem se morala prej še malo posvetovati.

V zvezi z amandmajem k 64. členu bi rada povedala samo to, da smo o identičnem amandmaju glasovali na odboru, da sem tak amandma vložila tudi jaz, vendar moram povedati, da samo amandma k 64. členu in amandma za nov 80.a člen ne rešita problema. Moram reči, da pride potem; verjetno bi morala Zakonodajno-pravna služba ugotoviti, da je prišlo do neskladnosti v zakonu, zaradi tega, ker amandma k 64. členu, ki so ga vložili kolegi iz SDS-a, prenaša pristojnost predelave in odlaganja preostanka odpadkov z občinskega na državni nivo, vendar pa v 65. členu kolegi niso črtali te pristojnosti pri lokalni skupnosti. In kaj se potem zgodi, če tega ne naredijo?! zdaj pa je na žalost prepozno, da bi to lahko naredili, potem ostane pristojnost predelave in odlaganja preostanka odpadkov na dveh nivojih - na državnem in na občinskem. Kdo bo potem to delal?! Zakon predpisuje nalogo obema nivojema in sedaj se bosta verjetno od vsega veselja skregali država in občina, ne o tem, kdo bo delal, temveč, kdo ne bo delal. Tukaj je namreč zelo zanimiva dilema potem, namreč nihče tega noče početi, ne država ne občina. In zaradi tega mislim, da jim je res žal, kolegi. Jaz upam, da, ko ste bili na odboru, da ste opazili, da sem jaz vložila tri amandmaje, zaradi tega, ker je treba pač amandmaje vlagati tako, da imajo nek smisel. Ta dva amandmaja žal nimata smisla in zaradi tega, meni je žal, jaz bi glasovala za vse tri amandmaje, če bi jih imeli pravilno vložene. Ampak tokrat jih verjetno, ne vem, zakaj, zato da v bistvu vnaprej onemogočite sprejem, vložite napačno, in ko bo treba glasovati, bom seveda glasovala proti.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Kus, državni sekretar. Izvolite.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik. Predlagani amandma seveda ima velik vpliv na sistem. S tem se seveda popolnoma spreminja, bi se spreminjal in se spremenil v sistem občinske gospodarske javne službe. Odlaganje in obdelava ostankov komunalnih odpadkov bi čez noč postala državna gospodarska javna služba. To pomeni seveda velik sistemski korak in Vlada takšen amandma seveda zavrača. Zavrača iz večih razlogov. Prvi razlog je, sem ga že povedal, ker je od zadaj ves sistem, ki bi ga bilo treba najprej seveda premisliti, v kolikor bi se v tak sistemski korak spustili. Drugič, ker bi bili edina država članica v Evropski uniji in širše, ki bi to imela, takšen sistem. To seveda ni najbolj moder argument, morda pa bi bili mi na pravi poti, če bi imeli ta sistem na državni ravni, medtem ko ga imajo vse ostale države članice na občinski in regionalni ravni. Ampak to je treba najprej premisliti, najprej je treba narediti ustrezne analize, študije in se potem seveda pogovarjati dalje. In kot je že bilo rečeno na Odboru za okolje in prostor Državnega zbora, bi si seveda vzeli čas, da takšne spremembe, systemske,

velike spremembe resno pretehtamo, in ko bomo naslednjič pripravljali sistemsko spremembo Zakona o varstvu okolja, bomo jasno tudi na to pomislili, ali je samo zaradi tega sistema, da je to občinska gospodarska javna služba, odlaganje in ravnanje z odpadki sedaj tako v veliki zamudi ali pa bi bilo bistveno drugače, če bi bilo to na državni ravni, ali bi sedaj že imeli vse regijske centre. To je seveda veliko vprašanje in je težko dati odgovor iz prve roke. Skratka, takšen amandma v sedanji obliki zaradi prevelike systemske spremembe Vlada zavrača.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Veber, prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. No, vendar ne glede na to, da Vlada zavrača ta amandma, je treba opozoriti, da je problem sistema obvladovanja odlaganja ostankov obdelanih komunalnih odpadkov zelo odprt ta hip v Sloveniji. Mislim, da bi bilo treba vsaj zelo jasno opozoriti, da se je treba čim prej odločiti na nivoju Vlade ali pa predvsem na nivoju Vlade, ali zdajšnji operativni program razvoja regijskih deponij ostane v veljavi ali ne. Namreč, dogaja se, da so nekatere deponije v tem obdobju že zaprte, drugi čakamo na to, da dobimo status regijske deponije, in se pravzaprav ta hip nahajamo vsi skupaj v izjemno negotovi situaciji. Zato mislim, da je nujno potrebno predvsem, da ministrstvo čim manj, če že spreminja dosedanje kriterije, če pa jih, jih naj pa res tam, kjer zadeve niso dorečene ali pa se jih ne da doreči, pa mora država potem poiskati neko rešitev. Vendar na tistih območjih, kjer so regijske deponije opredeljene in kjer je ne nazadnje tudi občina, ki ima možnost izvajati to deponiranje in je pripravljena to izvajati, je po mojem mnenju treba tudi s strani ministrstva narediti vse, da se ti postopki čim prej zaključijo. Če do tega ne bo prišlo, bo prišlo do izjemno velikih težav, s katerimi se že sedaj srečujemo, ko pravzaprav ne vemo natančno, kaj načrtovati, kako načrtovati in kdaj lahko ta problem rešimo. Verjetno je predlagatelja tudi to navajalo k temu, da se je odločil za ta amandma, ker enostavno prihaja do slabe koordinacije med ministrstvom in tudi med posameznimi občinami, ki želijo oblikovati regijski center za odlaganje preostanka komunalnih odpadkov. Skratka, pričakujem, da bo ministrstvo naredilo zelo resen pregled dosedanjih postopkov predvsem tam, kjer je izkazan zelo jasen interes in kjer je prostorsko možno izvajati deponiranje ostanka komunalnih odpadkov, to tudi podpre.

Tega amandmaja seveda ne bom podprl, vendar se mi zdi zelo umestno, da ministrstvo še enkrat opozorimo na to, da je pomemben igralec v tem in če se spreminjajo pravila igre, potem je nemogoče reševati tako zahtevne projekte, kot so regijski projekti za odlaganje ostankov komunalnih odpadkov. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala še enkrat. Se opravičujem, gospod podpredsednik, da podaljšujem razpravo, ampak mislim, da je treba vendarle še kaj povedati glede tega vprašanja.

Ponovno moram povedati, da mi je po svoje žal, ker bi v primeru, če bi bili amandmaji pravilno vloženi, zaradi tega, ker se mi zdi, da izpolnjujejo tisto, kar bi država, Vlada morala že zdavnaj narediti, ne šele zdaj, v tem mandatu. Že najmanj tri leta vemo, da se občine med sabo ne morejo zmeniti, se pravi, dve leti že prejšnjega mandata, da se večina občin med sabo ne more zmeniti in urediti vprašanja izgradnje centrov za ravnanje z odpadki in deponij končnega ostanka odpadkov. Ampak to ni samo bistveno. Bistveno je nekaj drugega. Namreč, da smo že v preteklem mandatu imeli Predlog zakona o pokrajinah, ki so, hočemo ali nočemo, pravzaprav ena izmed najbolj logičnih posledic odpadkovnih regij. Mi moramo vedeti, da je ena najbolj močnih vezi med prebivalci posamezne pokrajine pravzaprav to, na kakšen način, kjer in do kakšne stopnje bodo skupaj ravnali z odpadki do končne predelave in odlaganja. Sedaj imamo konkretne primere, ko je bila na ministrstvu pripravljena neka rešitev, ki nima ne repa ne glave. Ko gre za šest in za osem pokrajin, če pa gre za 14 pa še toliko težje, lahko govorimo o tem, da je recimo logično, da naj bi iz Logatca in iz Kočevja vozili in predelovali odpadke v Trebnjem. Trebnje je v Dolenjski pokrajini, Kočevje v Osrednjeslovenski pokrajini. Če bi bilo 14 pokrajin, bi bilo Kočevje v svoji pokrajini in Logatec v pokrajini Notranjska. Se pravi, totalno vse razsuto na vse konce in kraje, ker bomo potem znova morali pokrajine skupaj spravljati zato, da bomo enotno ravnali z odpadki. In zato je dolžnost te vlade, če že prejšnja ni svoje naloge naredila, kot bog zapove, da razreši ta gordijski voz, pa ne tako, da ga preseka, ampak da ga razvozla. Ker s sekanjem vozlov tudi Aleksander Veliki ni daleč prišel. Prišel je fizično daleč, samo zelo za kratek čas. To vemo. Mislim, da bo treba ta voz razvozlati tako, da bo obljuba, ki smo jo dobili na Odboru za okolje in prostor, ki smo jo tudi potrdili s sklepom, ki smo ga sprejeli, namreč, da bomo v februarju mesecu dobili od Vlade rezultate analize, ki jo dela v zvezi z reševanjem problematike ravnanja za odpadki, in predlog, kako dokončno razrešiti ta problem. Mi vemo, da smo že šest mesecev preko časa, pet mesecev, da smo pošteni, preko časa, ko bi morali že imeti vse centre za ravnanje z odpadki v Sloveniji praktično zaključene. Pa imamo, kolikor jaz razumem, v resnici pravega samo enega. In nanj se obešajo vsi, vse živo in mrtvo kar hodi in leze po tej Sloveniji, vsi se hočejo v Celje riniti. In hvala bogu, da Celjanom in njihovi okolici to nikakor ne ustreza. In mislim, da bi vsak normalen rekel, poslušajte,

tudi končno odlagališče, odlagališče končne predelave odpadkov ima svoje meje. Se pravi, ne more cela Slovenija riniti sedaj v Savinjsko območje. Da ne govorim o tem, da si seveda potem veselo lahko nabijajo cene tja do neba, kar tudi mora Vlada urediti. Tudi to mora Vlada urediti, ravnanje z odpadki, mora, pa vendarle, ker je to sorazmerno, govorim pokrajinsko ravnanje z odpadki, državni nivo ravnanja z odpadki, mora biti enotno urejena cena. Če tega nismo mogli urediti pri kanalščini, če tega nismo mogli urediti pri vodovodih, potem za božjo voljo uredimo vsaj pri odpadkih. Ne more nekdo služiti na račun tega, da je drugi imel, da ne rečem drugega, kakor občinska vodstva, ki so bila nesposobna za dogovarjanje. Kaj smo mi občani krivi za to, da se župani in vodstvo občin ne morejo med seboj zmeniti. In sedaj, recimo, bodo v eni občini za skoraj 100% višjo ceno ravnanja z odpadki plačevali zaradi tega, ker se župani Južnoprimorske pokrajine niso bili sposobni dogovoriti, zaradi tega, ker so imeli enega, ki je palico med špriklje utikal neprestano. A to je rešitev? Jaz mislim, da v takem primeru mora Vlada z avtoriteto nastopiti, prevzeti svojo, bom rekla, to ni subsidiarna, ampak je ne vem kakšna diarna vloga in ukazati, da je treba stvar urediti. Ne moremo se več tako iti. In zato čakam februar z velikim zanimanjem in z velikim užitkom bom potrdila vse tisto, kar bo Vlada predlagala za dokončno razrešitev teh problemov. Prepričana sem, da ste sposobni to narediti v Vladi in prepričana sem, da bomo v letu 2010 imeli dokončno razrešene te probleme.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Miran Jerič, izvolite.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Veliko je bilo že povedanega s strani Brede Pečan, tako da bo moja razprava malo krajša.

Najprej bi rad povedal, da bi z veseljem podprl amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 64. členu, pa ga ne bom. Bom povedal, zakaj ne. Meni se zdi neresno, ker s tem amandmajem na nek način prelagamo obveznost do javne gospodarske službe, kar se tiče obdelave in pa odlaganja odpadkov iz lokalnega nivoja na državni nivo. Jaz mislim, da je problem ravnanja z odpadki naš skupen problem v tej državi, tako lokalnih skupnosti, bodočih pokrajin, regij in pa seveda tudi države. Tisto, česar sem bil jaz vesel, da smo nekaj mesecev nazaj imeli zelo dobro sejo Odbora za okolje in prostor in smo obravnavali tudi problematiko ravnanja z odpadki in sprejeli tudi, po mojem mnenju, zelo dobre sklepe. Seveda na Vladi, na ministrstvu pa je, da te sklepe tudi realizira in to čim prej. Čim prej. Jaz pričakujem od Vlade res spremenjen oziroma dopolnjen operativni program ravnanja z odpadki, v katerem bo umeščeno, ne vem jaz, 8, 10, 14 centrov, in da bomo seveda znali iz operativnega programa zaznati, na

kakšen način se bomo spopadli v Sloveniji s tem problemom. Tisto, kar je pa za mene najpomembnejše, je pa to, da bomo s tem operativnim programom znali prepričati evropske institucije, da mislimo resno, in da ne bomo od 15. julija naprej, ko bi že morali to vse urediti, tudi plačevali velike kazni, denarne. Jaz se tega bojim. In upam, da bomo pripravili res dober program in da do teh kazni ne bo prišlo in da bomo ta denar, ki ga bi morali dati za plačevanje teh kazni, raje namenili reševanju tega problema. Jaz se z večino, bom rekel, razpravljavcev strinjam. Ne trdim, da je bilo v prejšnji vladi vse slabo na tem področju, nekaj pa je res, da je bilo v teh štirih letih veliko zamujenega, ampak ne samo na račun slabega dela Vlade ali ministrstva, ampak na nek način tudi slabega dela znotraj posameznih lokalnih skupnosti, ki so zavirale vzpostavitev dobrega sistema za ravnanje z odpadki.

Iz teh razlogov jaz tega amandmaja ne bom podprl. Seveda pa od Vlade pričakujem, da bo sklepe, ki smo jih sprejeli na Odboru za okolje in prostor, čim prej realizirala in poročala tudi Državnemu zboru in Odboru za okolje, na kakšen način naj se lotevamo reševanja teh problemov.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Ugotavljam...

Izvolite, gospod Lah.

ZVONKO LAH: Hvala lepa.

Naš poskus je bil mogoče v tem, da opozorimo, če ne drugega, ker vemo, kot je gospa Pečanova, predsednica odbora, rekla, da bi podprla, če bi bilo boljše pripravljeno, če bi bil namen Vlade in pozicije, da bi se to uredilo, bi se lahko pripravilo do današnje seje - verjetno. Vendar, amandmaji ne bodo potrjeni, ostalo bo tako, kot je. Naj bo pa to opozorilo, da je na tem področju nekaj hudo narobe, kar ste tudi vi predgovorniki potrdili. Da operativni program ravnanja z odpadki kasni, da smo v neki pat poziciji, kjer se dela velika škoda, nekateri projekti so tudi v fazi prostorskega načrtovanja, kaj šele v naslednjih fazah, kot je investicijski program, idejni projekt, da ne govorim do gradbenega dovoljenja. Je pa treba, mislim, opomniti še na nekatere stvari, ker so, mislim, da za čas ministra Kopača že bile narejene neke aktivnosti. Vemo, da vsaka občina do 3 tisoč oziroma nad 3 tisoč prebivalcev mora imeti zbirnoreciklažne centre. Nekateri so jih zgradile, večina ne, da v te zbirnoreciklažne centre gredo tudi kosovni odpadki, nevarni odpadki, del gradbenih odpadkov in da je bil takrat, kolikor se spomnim, narejen poskus, kam s temi gradbenimi oziroma temi različnimi odpadki iz zbirno-reciklažnih centrov. Kako naj občina s 3 tisoč prebivalci sama dobi odjemalce z enega zbirno-reciklažnega centra? Nemogoče. Potreben je bil nek sistem. Za dva milijona prebivalcev mogoče en zbiratelj ali pa odjemalec

stekla ali pa odjemalec nekih nevarnih odpadkov, tudi sistem recimo starega pohištva, starih oblek. S tem smo v občinah ukvarjali, vendar je na neki točki to obstalo. Slišati je bilo, da je bil problem s steklom, ker ni bilo odjemalca za steklo, vsi bi vzeli samo brezbarvno steklo, barvnega stekla ne. Stvar je obtičala na tem nivoju, ki ga je potrebno izpeljati, to je ločevanje odpadkov, pred odlaganjem že v samih občinah na zbirno reciklažnih centrih. Upam, da bo v tem programu tudi to določeno oziroma da bo država oziroma ministrstvo pomagalo, da se s tem programom tudi dobi neke odjemalce, da se kompletan postopek od ločevanja na samem izvoru, pa do odlaganja ostankov teh odpadkov oziroma ravnanja s temi ostanki sežiganje ali kakorkoli. Pokrajine, če bi bile ustanovljene, tako kot je gospa predsednica rekla, bi lahko bile dober primer, ker bi pokrajine urejevale tak večji kompleks, vključno s centrom za ravnanje z odpadki na določenem območju in bi država potem morala urejati samo to zadnjo fazo, recimo sežigalnice, najbrž pa ne bi imela vsaka pokrajina svojo. Sedaj pa smo v situaciji, ko nimamo rešenih stvari od izvora odpadkov naprej. In smo občine v neki pat poziciji. Težko je pričakovati, da se bodo občine v Sloveniji same dogovorile, katere bodo šle kam, ker je bilo veliko teh odlagališč nižjega ranga odprtih, tudi sofinanciranih s strani države, pa sedaj ne sodijo v ta program oziroma bodo morali biti na nek način izključeni. Težko je sedaj za tiste občine. Financiralo pa se ne bo z evropskimi sredstvi urejanje teh manjših odlagališč. Do sedaj je bilo rečeno, da se bo izgradnja večjih centrov sofinancirala. Kaj bodo pa tiste občine, ki imajo odlagališča, ki jih je potrebno sanirati, urediti in tako naprej?

To je bil nek poskus, neko opozorilo, da bi se država bolj vključila v reševanje teh odpadkov, da verjetno s tem, ko nimamo pokrajin, smo izgubili še določen čas, v katerem bi lahko mogoče večje korake delali k ureditvi te problematike. Apeliral bi na Ministrstvo za okolje, ker je tudi, mislim, da je bil sklep odbora že, da se naredi prerez stanja vseh teh projektov, ki so v pripravi: kje so, kakšna je njihova izvedljivost, koliko sredstev potrebujemo za izgradnjo vseh teh objektov. Mogoče ob tej priliki ne bi bilo odveč, da se bolje pogleda kompletan cikel od izvora samih odpadkov, pa do tistega končnega odlagališča, ker je silno pestro po različnih občinah, tako način pobiranja kot zaračunavanje, nekje je v kubikih, nekje v tonah. Zbiranje po kubikih, odlaganje v tonah. Tukaj vmes je marsikaj lahko tudi narobe z zaračunavanjem in tako naprej.

Meni je žal, da se to ni pripravilo. Če bi to šlo na državo, bi država imela neko dosti večjo odgovornost. Razumem pa, da pri tej organizaciji ne vem, katera služba na državnem nivoju bi to uredila, verjetno na MOP-u. Bi se pa v kratkem času verjetno se težko organizirali, da bi bilo tudi to izvedeno. To povsem razumemo. Še enkrat apel, da se resno

lotimo tega problema, ker da tako prevažamo smeti po Sloveniji gori in doli, iz Kopra v Novo mesto, pa iz Maribora v Novo mesto, da se nam res že občani oziroma prebivalci smejejo. Prvič se nam smejejo, ko ločeno zbiramo, pa vse skupaj marsikje z enim kamionom vozimo na odlagališče. Da pa se še to dogaja, da smeti padajo s kamionov na avtocesto, ko prevažajo iz enega konca Slovenije na drugi konec, mislim, da nam ni v ponos. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Vidim več rok, zato odpiram prijavo. Besedo ima gospod Tomaž Tom Mencinger.

TOMAŽ TOM MENCINGER: Hvala lepa za besedo. Nisem se hotel vključevati v to diskusijo, ampak bi se dejansko pridružil tistim, ki opozarjajo na velik problem. Ta problem je resnično vseslovenski in gam je treba začeti reševati tako, da država pripravi novelirani operativni program, v katerem bo zapisano, ali je to sedaj osem, ali je to deset regijskih centrov. In potem tem zgodbam dogradimo ostalo zgodbo. Naslednja stvar, ki je najbolj problematična, je pa ta, da kljub temu, da se že vrsto let pogovarjamo in dogovarjamo, pa se nič ne dogovorimo, leta 2013 pa ne bo več evropskih sredstev. Kaj bo Slovenija delala po tem datumu, če za ta namen reševanja odpadkov ne bo evropskega denarja?! To je misija nemogoče, smeti bomo vozili nekam drugam, izven Slovenije. Zato je treba dejansko zelo hitro novelirati operativni program, doreči središča in potem to zgodbo dograditi.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Moram reči, da se s predhodniki o tej temi kar strinjam. Kar se tiče amandmaja k 64. členu, zagotovo je dobro zamišljen, idealno bi bilo tako, je pa tudi spoznanje mojih predgovornikov, ki so pripravili amandma, da ta trenutek v državi nimamo službe in infrastrukture, ki bi to zadevo prevzela in opravila. Na nek način se gremo med občinami in državo ping-pong, vendar moram reči, da mora tudi ministrstvo zavzeti neko bolj definirano in odločno vlogo.

Velikokrat se v praksi dogaja, da ministrstvo reče in tudi napiše, češ, župani zmenite se, pri tem pa nam na tihem od zadaj postavlja pogoje in želi sugerirati, kakšne naj bodo rešitve. Gorenjska je zagotovo eden od takšnih primerov. Nekaj neumnosti smo Gorenjci že naredili, jaz upam, da bomo zdaj to z združitvijo v enoten koncept popravili.

Kaj se mi zdi pri tej zgodbi bistveno? Ozaveščanje vsakega od nas, da se problem ravnanja z odpadki začne pri nas doma v kuhinji, kopalnici, garaži in še kje. Če bomo za državo vzpostavili enoten sistem, da bomo tam to ločevali, potem bo

vseh teh problemov manj. 2 milijona nas je, to je toliko, kot marsikaterega mesta v tujini, ki ima to urejeno z enim samim centrom. In tudi mislim, da če bodo številke teh centrov v Sloveniji večje kot 10, da potem nismo na pravi poti.

Tovarno za obdelavo odpadkov, sortirnice je mogoče z današnjo tehnologijo, brez škodljivih vplivov za okolje postaviti v vsaki normalno urejeni in opremljeni komunalni coni. Treba pa je izkoristiti tisto, kar že imamo. V Sloveniji je kopica odlagališč, deponijski prostor je danes dragocen, z leti, ko bomo tam odlagali mogoče samo še 15, 20% tistega, kar danes, bo pa še bolj dragocen.

Zato ministrstvo pozivam, da tiste lokacije, kjer je okolje že onesnaženo, že degradirano, izkoristimo do konca in potem saniramo in zapremo. Narobe bi bilo, če bi v Sloveniji ta trenutek, ko je odlagališč veliko, če bi zapirali dobresedno na pol prazna odlagališča, kajti tudi tiste bo treba sanirati. V praksi se pa to najbrž ne dogaja. Zdi se mi pomembno tudi to povedati, da bi morali v Sloveniji povsod urediti enotno tudi sistem zbiranja odpadne embalaže. V povprečnih smeteh je odpadne embalaže med 50% in 60% in sistemi so različni, nekatere občine imajo rumene posode, nekatere rumene vreče, to je tehnikalija, kar ni bistveno, bistveno je, da embalažo vsi zbiramo ločeno, predvsem pa je treba tudi dograditi naprej sistem. Sistem, ki ga imamo v Sloveniji, SLOPAK, je invaliden. Ustanovila so ga kot deležniki podjetja, ki imajo z embalažo veliko problemov in težav in tudi v okviru SLOPAK-a uveljavljajo svoje kapitalske in dobičkonosne interese. Ni in ne more biti cilj, da rečemo, da smo neko podjetje ustanovili, da bo zbralo 25% odpadne embalaže. Naš cilj mora biti, da se borimo za 100%. In če bomo postavili sistem rumene vreče ali rumene posode, potem moramo najti tudi nekoga, ki bo vse ločeno zbrane frakcije ne glede na količino, tudi prevzel in poenotil. Enostavno čaka nas na tem področju še veliko dela in očitno se bomo mogli slej ko prej odločati, kako je tudi v Sloveniji s termo obdelavo odpadkov, tam pa, če bomo govorili več kot o dveh, mogoče treh centrih, ki bi jih lahko marsikje združili z industrijskimi obrati, če bomo govorili o več, potem sami sebe streljamo v koleno in si povzročamo škodo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Silva Črnugelj, izvolite.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Jaz se zavedam, da čarobne paličice ni, verjetno, da nisem edina, in v tej dvorani smo vsi nekako na isti valovni dolžini in da rešitev ni, sploh pa ne enostavnih. Na tem področju so rešitve vse dosti zapletene, dosti zakomplicirane, ampak to ne pomeni, da jih ni. In to ne pomeni, da se do teh rešitev ne bomo dokopali, vendar je treba najti energijo in iskati tiste optimalne rešitve, ki bodo zadovoljile dejansko celoto,

državo, Vlado, Državni zbor, ne nazadnje pa najbolj, kar je pomembno, občine oziroma lokalne skupnosti in kot posledico tega pa prebivalce. Prebivalci so tisti, ki dnevno trpijo zaradi nerešenih zadev in dogovor je najbolj pomemben. Jaz mislim, da moramo na en način najti varianto, kako in na kakšen način rešiti to. Mislim, da jo bomo našli, ker dobrih vzorov v praksi je zelo veliko. Jaz sem ravno prišla z enega področja, v bližini Kopenhagna, Malmo, druga država, Švedska in Danska so se le zmogle in regije in države med seboj in ne nazadnje tudi lokalne skupnosti dogovoriti o vseh teh zadevah, pa verjemite, da zaradi zakompliciranosti njihovih zakonodaj, ni bilo enostavno. Ampak če je volja in če je zavedanje, da je cilj skupen in da je cilj dejansko kakovost življenja, da je cilj eno neonesnaženo okolje, mora biti tudi možnost rešitve. Malmo je primer mesta, ki je pred ne polnimi dvajsetimi leti bilo izrazito devastirano industrijsko onesnaženo mesto. Danes je to eno izmed prvih oziroma dobilo je nagrado kot zeleno mesto sveta in Evrope in je lahko vzorec. Človek ko pride tja, misli, da je to ena znanstvena fantastika.

Rešitve torej so, samo moramo jih najti in jaz upam in verjamem, da toliko optimizma mora biti v nas. Za nas, za vsakdanje življenje in ne samo za neke bodoče rodove, ker vedno govorimo za bodoče rodove. Mi živimo ta vsakdanjik, mi živimo, dihamo ta onesnažen zrak in mislim, da zaradi tega, zaradi nas moramo na en način strniti moči in najti optimalno varianto tudi za ta del zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo besedo? Odpiram prijavo. Prijava teče. Besedo ima dr. Pavel Gantar. Prosim.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Jaz tega predloga amandmaja ne bom podprl. Podprl ga ne bom iz dveh razlogov. Eden je bolj političen, drugi je pa mogoče bolj strokoven. Političen je seveda ta, da ko poslušamo razprave o ustanavljanju novih občin, so vsi tisti, ki so proti novim manjšim občinam, obtoženi, da s tem ko nasprotujejo občinam, zagovarjajo centralizacijo države, večjo funkcijo, večjo vlogo države. Zdaj pa, ko takšne občine imamo, se pa izkaže, da cela vrsta občin ni sposobna opravljati nekaterih temeljnih dejavnosti, ki pa v svojem bistvu, po svoji vsebini predstavljajo lokalne zadeve, lokalne javne službe in jih poskušajo prenašati na državo. Tako bi celo obdelavo in odlaganje ostankov komunalnih odpadkov prenesli na državo. To je po mojem nesprejemljivo. In ravno obratno je, kot se zdi na prvi pogled. Drobljenje občin pravzaprav centralizira, povečuje vlogo države in jo naredi nesprejemljivo centralistično.

Po strokovni plati pa mislim, da je tu veliko stvari povsem jasnih, nedvoumnih in se o njih pravzaprav ne kaže več dosti prepirati, ampak je treba sprejeti odločitve. Jasno je, kaj zahtevajo direktive o varnem odlaganju in obdelavi

odpadkov. Povsem kristalno jasno je, kakšni pogoji se zahteva od lokacije, od naprav in objektov, ki so tam in kakšne komponente se sme na tak ali drugačen način tam odlagati, obdelovati in inetizirati. Vprašanje, ki se veža na odločitev je, kje naj to bo in kako naj bo to racionalno organizirano. Jaz moram po pravici povedati, da mi je žal, ko gledam stanje na tem področju, ki je takšno, kot sem ga kot minister za okolje in prostor zapustil pred desetimi leti. Pred desetimi leti smo bili bližje lokaciji centra za ravnanje z odpadki na Gorenjskem, na Notranjskem in tako naprej in še marsikje drugje. In ne vem, v čem je tu ta zgodba. Tu mora ministrstvo vseeno odigrati bolj trdno, bolj odločno vlogo katalizatorja in spodbujevalca občin, da se opredelijo za racionalno organizirane centre za ravnanje z odpadki, ki izpolnjujejo vse pogoje. Zakaj se to ne zgodi? Ja zato, ker so ljudje še vedno, in ne bodo več dolgo, pripravljeni plačati neracionalno visoke stroške, ne rešitev, rešitev, ki jih ni. Nekatere občine morajo voziti te odpadke na neke povsem druge lokacije, na druge konce Slovenije, morale so zvišati ceno za ravnanje z odpadki za 20, 30 ali celo 100 in več procentov, in to seveda ljudje za enkrat še "požrejo". Ko ne bodo "požrli" se bomo ali pa se boste hitro zmenili okrog teh stvari. Jaz bi res pozval ne samo občine, ki ima vsaka svoj interes, ampak predvsem eno zelo močno, zelo trdno, zelo odločno politiko ministrstva, ki mora povedati, tu mislimo, da je to, po temeljitih posvetovanjih mora reči, to je to. In mora prispevati k temu, da se to tudi zgodi. Kar zadeva koordinativno vlogo. Če bi vzeli nase še obdelavo, predelavo in shranjevanje odpadkov, potem pa mi povejte, zakaj naj še imamo občine. Ali samo za pločnike in ulične svetilke? Zavedajmo se tega, da lokalna samouprava raste iz urejanja skupnih interesov in potreb, in temu moramo prilagoditi naše delovanje. Tako da s tega vidika, tako strokovnega kot političnega, tega amandmaja ne morem podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Za razliko od predhodnika ne bom trdil, da so občine poklicane samo za to, da odgovorno ravnaajo z odpadki in za ulične svetilke. Rešitev systemskega ravnanja z odpadki mora biti najdena na nivoju države. Če se to ne bo zgodilo, potem lahko pogledamo, kaj se dogaja v Neaplju, in boste videli, kakšno mesto je to. To je mesto smeti, kuge in bodoče leglo še kake druge nove bolezni, ki bo prišla od tam.

Kaj bi morali storiti? V času recesije je to lahko priložnost za razvoj. Lahko država zelo neodgovorno ravna na tem področju, ker noče tega izziva sprejeti. Lahko pogledamo, kaj se lahko zgodi, če država pravilno ravna, če gremo samo do Dunaja. V središču mesta je sežigalnica smeti, ki ogreva vodo

in je toplovod za celoten Dunaj. In to v središču mesta. Veste, odpadki so pa tudi denar. To ni samo ločeno zbiranje odpadkov, zdaj smo pa naredili vse. Še zdaleč ne. Če pogledamo samo Hrvate, oni plačujejo pol kune za vrnjeno embalažo, tako za tetrapak kot tudi za plastenko, bodisi majhno ali veliko, od vode. In če bi to sprejeli, recimo, na nivoju države kot celovit ukrep, bi bilo te nesnage dosti manj in bi verjetno imeli tudi možnost za reciklažo materiala, vsaj na tem segmentu brez problema takojšnjo in stoprocentno ločeno zbiranje odpadkov. Seveda so centralna odlagališča odpadkov zaželeni v neki regiji, ampak o tem, kje to bo in kako bo to zraslo, seveda tudi s pomočjo evropskih sredstev, mora povedati država, državni lokacijski načrti, pa tudi OPN-i, občinski lokacijski načrti morajo biti narejeni v koordinaciji z okoljskim ministrom. To se ne dogaja, občine so prepuščene same sebi. Za Primorsko lahko rečem, da se že kar nekaj let borimo s tem, kje bomo odlagali smeti. Nekaj naporov v to je vložila tudi bivša županja Izole, gospa Breda Pečan, pa tudi sežanjski župan, iskali smo lokacije. Sedaj se postojnski župan prizadeva, da bi našel to ustrezno lokacijo, pa verjetno ne bo nič iz tega. Ostalo bo tako, kot je, to ne bo zaživel. Kam pelje nesistemske reševanje ravnanja z odpadki, lahko vidite, če v bistvu pogledate te pilotne projekte, kot jih radi imenujemo, ko gledamo, kako rastejo ti ekološki otoki, kot jim rečejo, s kontejnerji, v katerih se naj bi zbirali ločeni odpadki. Pa vendar daleč od tega, to se ne dogaja. Celotno, kaj ste si omislili sedaj, neke kazni, da bodo, stroge kazni za tiste, ki tega ne bodo upoštevali. Jaz mislim, da bi bilo prav, da zadeve ločimo na reciklažni material in pa organske odpadke ter se sistemsko pristopi k temu tako, da se energija, ki je uporabna, bodisi v smislu organskih gnojil, proizvaja ali pa preprosto sežiga, kot je to poznano v Evropi, in se vrača kot energija v prostor bodisi kot topla voda bodisi kot energent v drugi obliki. In če tega ne bomo naredili na nivoju države, lahko samo besedičimo v tem prostoru in govorimo, kako imajo druge države to lepo urejeno, vendar iz tega ne bo nič. Jaz bi apeliral na okoljskega ministra, ki ga danes ne vidim tukaj pa tudi, na ministra za gospodarstvo, da odpreta svoj mošnjiček, naredita en razpis in dasta izziv, možnost in priložnost mladim, ki bodo prijetno pristopili k reševanju tega problema in verjetno tudi našli rešitev. S tem bomo zaposlili nekaj ljudi, pridobili evropska sredstva in tudi porabili kakšno kilovatno uro elektrike manj za ogrevanje v bodočem času gledano v perspektivi. Če tega ne bomo naredili, je škoda besed in škoda dejanj, ker to je vse skupaj na nivoju gostilniške debate.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod dr. Peter Verlič. Ja, boste dobila. Izvolite, gospod.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Jaz za razliko od enega izmed mojih predhodnikov, ki je problem reševanja komunalnih odpadkov umestil v problem dobrega ali pa slabega delovanja občinske ali pa državne ravni, ne razumem tako. Jaz ta naš amandma, ki smo ga vložili, razumem kot rešitev problema, ki je tukaj in je sedaj aktualen. Ne bi dejal, da nekatere občine, ki so za to, ker je seveda ravnanje z odpadki tudi pristojnost lokalne samouprave, niso tega reševale. Če pogledamo samo primer grosupeljske občine, ki je za območje bivše širše občine, se pravi sedanje občine Dobrepolje, Ivančna Gorica in pa Grosuplje, pred desetimi leti lepo uredila komunalno deponijo, seveda skladno s takrat veljavnimi standardi, in rešila dolgoročno problem reševanja odlaganja odpadkov. Ampak, kot je bilo že večkrat povedano, ker je začela veljati direktiva o odlaganju odpadkov na odlagališčih iz leta 1999 in smo jo prenesli v naš pravni red, smo v naš pravni red vnesli tudi uredbo. Ne občine, država. Vlada je z uredbo predpisala in je predpisala regijska odlagališča. Lokalnim nivojem je sedaj povedala, zdaj pa izvolite, 15 regijskih odlagališč je bilo definiranih, zdaj pa se lokalne skupnosti, župani zmenite in začnite reševati problem tako, kot smo mi predpisali. In ta problem se je vlekel iz predprejšnjega mandata v prejšnji mandat in smo zdaj v tem mandatu, ko smo, jaz mislim tudi na dobro pobudo Odbora za okolje in prostor, tu v Državnem zboru našli vsaj tisto eno prehodno rešitev, da dokler se regijska odlagališča ne vzpostavijo, da se dovoli začasno odlaganje. To ni dobra rešitev, ampak je pa rešitev, da nam smeti res ne ostanejo na dvoriščih.

Če pogledamo samo en primer, ki ga poznam, to je problem teh notranjskih občin, ko naj bi nekako pristopile k odlagališču v Trebnjem, kjer se je takoj poslovalo vprašanje, zakaj pa moramo smeti voziti tako daleč, kot eno izmed tistih čisto preprostih vprašanj. Po drugi strani pa je tudi župan Trebnjega, pa potem naj bi še občina Grosuplje to naredila skupen center, so začeli seveda svoje legitimne interese tam izpostavljeni. In ob vsej dobri volji do dogovora očitno ni prišlo, ne v pričakovanem času, ko je ministrstvo menilo, da bo do tega prišlo. Ni prišlo. Celo več. Občina Logatec je potem prevzela neko pobudo in rekla, mi pa bi za šest občin pa napravili nek center za ravnanje z odpadki, mimo vsega tega, kar je v regiji, kar je mišljeno po uredbi, da bi rešili nek problem in začeli z nekim javnim, zasebnim partnerstvom. In tudi na podlagi odgovorov na moja poslanska vprašanja se lepo vidi, da pravzaprav taka rešitev, ki jo občina dobronamerno želi, ne bo dobila evropskih sredstev. Ne bo dobila evropskih sredstev, ker je še vedno v uredbi napisano drugače. In še celo več. Na zadnjem Odboru za okolje in prostor je bilo slišati, sem slišal, da naj bi ne bilo več 15 centrov, ampak manj. Medtem ko se kalvarija pogovarjanja in dogovarjanja na lokalnih ravneh nadaljuje, Vlada razmišlja o zniževanju

števila regijskih centrov za odlaganje odpadkov. Kaj bo zdaj? Osebnostno menim, če se že res tako rešuje ta situacija glede števila regijskih odlagališč, potem je prav, da se cela zadeva prenese na državno raven, ker je od te ravni tudi dirigirano število regijskih odlagališč. Ne vem, kako lokalni skupnosti predpisati, povedati, vse je v redu, ampak imamo na razpolago 15 odlagališč. In je ogromno napora, dogovarjanj na lokalnih ravneh, na sejah občinskih svetov, polemik, do katerih prihaja v javnosti, potem pa pridemo z odgovorom, bomo pa še znižali število regijskih odlagališč. Ampak spet se vse prenese na lokalno raven. S tem pa tudi lokalna raven z nekimi svojimi pobudami, ki tudi niso usklajene, začne delovati, kot sem že omenil, občine začnejo namenjati neka sredstva, ker so dolžne po zakonu o lokalni samoupravi, ampak rešitve pa ni. Zato menimo, da je prav, da se tak amandma sprejme, da se pravzaprav zadeve rešijo s strani ravni, ki to predpisuje. Nisem slišal pravega argumenta, razen strahu, če bi to šlo z višjega nivoja, da bi tu bile verjetno čisto operativne težave. Da verjetno ministrstvo, ki bi bilo potem zadolženo za organiziranost državne službe za odlaganje odpadkov, pa najbrž take gospodarske službe ni sposobno čisto operativno izpeljati, drugega ne vidim. Govorim pa tudi na podlagi izkušenj z vsaj dveh koncev, odlagališča Grosuplje in Globoko v Trebnjem, kamor naj bi pripadalo, recimo, cel kup notranjskih občin in kjer so župani vsak s svoje strani na nek način tudi legitimne interese zastopali. In vsi so rekli, ministrstvo pač tu ni odzivno. In potem vse ostane tako, kot je. Vmes pa še sprememba, da bomo imeli manj regijskih odlagališč, kar pomeni, da morda vse tiste ure, ki so jih službe, župani, občinski sveti namenili za to, da bi prišli do rešitve, lahko pomenijo na koncu čisto nekaj drugega. Zato menim, da je ta amandma dober, da bo potem tisti nivo, ki je predlagal oziroma tudi na nek način zahteval toliko in toliko regijskih odlagališč, to tudi vzpostavil in bo za to imel določene obveznosti in dolžnosti, ki jih bodo na lokalni ravni speljali. Če se samo z ene ravni zahteva, da potem pa to župani speljejo, pa tukaj ni potem povratnega vzvoda, jaz mislim, da bomo še dolgo časa vrteli zgodbo o številu regijskih odlagališč, da o namenih, da to potrebujemo, ne dvomimo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Pečanova, replika. Se odrekate. Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Mislim, da ta razprava, bogata razprava sicer nakazuje, da imamo na tem področju resen problem. Jaz bi razumel amandma kot dobronameren, četudi je jasno, da ga v dani situaciji ne moremo podpreti, tudi zato, ker ob konceptualnih razlikah vendarle gre za predlog, ki z eno samo potezo na glavo postavljajo dosedanji sistem na tem področju. In mislim, da to naj bi bilo pametno. Sem pa osebno odprt za

to, da se o tem naprej pogovarjamo in vidimo, ali je mogoče tudi skozi razmislek o bolj centraliziranem in vsaj zame tudi bolj racionalnem organiziranju ravnanja z odpadki po Sloveniji hitreje in ceneje mogoče priti do skupnih ciljev. Zdi se mi, da imamo v tej državi tudi sicer kar nekaj težav s tem, da potem, ko določimo prave cilje, smo v veliki meri zelo neučinkoviti na poti do tega, da te cilje uresničimo. In v tem kontekstu ta amandma razumem kot stisko mnogih lokalnih okolij, ki morajo nekaj narediti, pa tega niso sposobne. Tak primer moram reči, da 20 let od blizu spremljam tudi v Mestni občini Maribor, ko očitno lokalne skupnosti nimajo zadostne sposobnosti za to, da bi izza različnih sindromov, tipičen primer je ta: "nikar ne na mojem dvorišču", da s takšnim ozkoglednim pristopom tega problema ne bomo rešili. Ni ga treba reševati zaradi Evrope, ampak zato, ker danes mečemo odpadke, ki so dragocen in potencialni energetski vir, tako rekoč skozi okno, ga odlagamo v naravo, ne da bi izkoristili tisto, kar ima ta odpadki svojega energetskega potenciala, ki ga tudi zaradi podnebnih sprememb velja izkoristiti.

Kot rečeno, podpiram nadaljnjo razpravo in predvsem ministrstvo tudi pozivam k temu, da je pozorno pri tem vprašanju, na kakšen način bolje organizirati vprašanje ravnanja odpadkov po Sloveniji. Ne morem pa podpreti tega amandmaja, ker ga ocenjujem kot nevarnega in nedomišljenega.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite še razpravljati o amandmaju k 64. členu? Odpiram prijavo. Gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Jaz ne bom podprl amandmaja Slovenske demokratske stranke k temu členu. Vendar bi rad vseeno pokazal neko simpatijo do tovrstnega razmišljanja, posebej zaradi tega, ker menim, da se država ne more kar ogniti vsem tem problemom, ki jih imamo na terenu, ki pa so zelo specifični. Pri nas v Idriji je to živo srebro. Živo srebro najdete povsod, še vedno. Kajti v tem rudišču je še vedno 10% vseh svetovnih zalog živega srebra na svetu, ali v obliki rude ali v samorodni obliki. Ko mi izpeljemo vse odplake na našo čistilno napravo, potem imamo v blatu te čistilne naprave živo srebro. Mi nikamor ne moremo odpeljati tega blata, ker ni predpisa, ki bi to v naši državi urejal. Ne moremo ga na lokalno deponijo, dve nam je država itak že zaprla, sedaj jih moramo voziti v Logatec, potem slišimo, da niti v Logatec ne bomo mogli, da bomo morali na neko tretjo ali četrto lokacijo, ker je to res zelo zelo neurejeno področje. Država bo morala malo bolj poskrbeti za to področje, pa tudi za te specifične odpadke, ki so pri nas v bistvu sestavni del komunalnih odpadkov, kajti če gre stvar na čistilno napravo, če potem, recimo, se zakoplje za neko gradnjo, dobimo gradbene odpadke, ki so ravno tako kontaminirani z živim srebrom. Ko smo sanirali otroški vrtec,

ne s slovenskim denarjem, pač pa z denarjem norveškega finančnega mehanizma, smo imeli problem, kam s tem materialom, ki je bil kontaminiran z živim srebrom. Tako bi se po mojem mnenju morala država bolj aktivno lotiti teh problemov in za nekatere vrste odpadkov pa poskrbeti. Posebej govorim tukaj o odpadkih, ki so kontaminirani z živim srebrom. Strategija Evropske unije za živo srebro, ki je bila sprejeta leta 2005, nalaga vrsto nalog tudi vsem članicam Evropske komisije, tudi Sloveniji, kajti po letu 2010 ne bomo smeli več uporabljati živega srebra niti v termometrih. Živo srebro bomo lahko uporabljali samo kot muzejski eksponat ali v specialne raziskovalne namene. Tukaj je eno odprto področje, ki ga država celo pusti ob strani. Ko se sedaj končujejo zapiralna dela v idrijskem rudniku, Ministrstvo za gospodarstvo enostavno hoče likvidirati to podjetje, ne da bi povedalo, kaj naprej s tem, tudi s temi odpadki. Država je ustanovila informacijsko raziskovalno središče, ki pa ne more zaživeti, ker nima ustrezne podpore, razen "ad hoc" podpore Ministrstva za okolje in prostor, ki ga samo začasno financira, medtem ko je Ministrstvo za gospodarstvo začelo nek postopek likvidacije, ki bo ta problem samo potisnil pod preprogoin ne bo rešitev, ki bi bile potrebne.

Zdaj sem, gospod podpredsednik, res malo zašel iz osnovne teme, zato se opravičujem. Vendar kljub temu mislim, da bi morala država pri teh specialnih odpadkih poskrbeti za te probleme, kajti to narekuje tudi strategija Evropske unije za živo srebro. In naj izkoristim še to priložnost, da povem, da ta sklep likvidacije rudnika živega srebra, ki je sedaj v vladni proceduri in upam, da ga boste tudi vi dobili, kajti sprva vas niti vprašali niso za mnenje glede tega sklepa, da se ustrezno odzovete na ta sklep, kajti mislim, da je, to bom pa sedaj prvič javno povedal, dr. Matej Lahovnik sprejel politično odločitev o likvidaciji rudnika živega srebra, ne pa strokovne odločitve. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa ponovno za besedo.

Kot že rečeno s strani mojega kolega, ta zakon ima v osnovi več amandmajev, kot ima osnovnih členov. Kaže na to, kako smo se lotili urejanja te problematike. Jaz bi pri tem želel povedati, da ta slaba praksa Državnega zbora se vedno znova ponavlja. Spoštovane kolegice in kolegi, najprej pogrešam pristojnega ministra, drugo, kar bi bilo prav, če že vidimo, da nekatere stvari lahko pravilno naredimo, da jih naredimo pravilno. Ampak praksa v Državnem zboru je takšna, da tudi tisto, kar bi lahko sicer naredili dobro, naredimo v osnovnem izdelku zelo slabo. Če želimo biti evropsko primerljivi, potem moramo, če že zmoremo vsako direktivo Evropske unije takoj implementirati v našo zakonodajo, moramo

tudi malo pogledati čez mejo. Vsaj do sosedov. Ali bolj proti Balkanu, Hrvate, ali pa bolj evropski narod, Avstrijce. Tam boste lahko dobili dobro prakso.

Jaz ne vem, zakaj toliko besed okoli tega, kako bomo zadevo naredili še slabšo, če pa imamo primerljive rešitve, ki so dobre, potrjene z dobro prakso, kot že rečeno, tudi donosne, kajti smeti, mi na Primorskem rečemo škvance, odpadki, se kar lepo plačajo in so donosen posel. Jaz ne vem, zakaj bi morali pri tem zatiskati oči pred rešitvami, ki kar same kličejo. Celo Evropa namenja nenormalne količine denarja za te projekte. Zato še enkrat poziv in apel Vladi: dokler ne bo celovitega pristopa, Vlada Republike Slovenije je povedala, kje bodo centralne predelovalne postaje ali sežigalnice ali tovarne organskih odpadkov, ali pa v bistvu sortirnice, kakorkoli hočete, jih imenujte, do takrat ne bo celovitega pristopa k reševanju tega problema. In kot že rečeno, vsaj tri Ljubljane oziroma tri Maribore bi lahko greli z odpadki, ki se zbirajo samo tukaj v Ljubljani. To so znane študije, ki prenesejo v bistvu komercialno upravičenost. Zakaj ne bi država posodila denarja za take obrate? Zakaj ne bi podprla nesporne ekološke predelave, ki lahko da tudi nekaj nazaj? In zakaj jutri na te plastenke ne bi mogli natisniti tega, kar zmorejo Hrvati, da se vsaka vrnjena plastenka plača s pol kune oziroma 50 lip, oni vrnejo. Zakaj tega mi ne moremo narediti tako? Zakaj država ne more razpisati odprtega natečaja za dober projekt? Vsako leto konča toliko in toliko inženirjev, magistrrov, doktorjev svoj študij. Tudi to dvorano so opremljali mladi ljudje. Na razpisu je dobila skupina, mislim, da treh deklet, arhitekt, ta izziv in danes imamo moderno evropsko državnozborsko dvorano. Na tak način bi lahko zraslo tudi kaj drugega. Ampak ne! Ker seveda vsak želi loviti v kalnem in ker komunalna podjetja dobro služijo, ker je to monopol, na katerega nihče ne sme pomisliti, da bi ga spreminjal drugače, kot je to dogovorjeno v lokalnih krogih, je temu tako. V Italiji to uravnava mafija, zato imajo taka mesta, kot jih imajo, ker želijo na ta način uzurpirati problematiko.

Jaz bi želel premakniti to z mrtve točke. Karkoli bomo sprejemali, je tako in tako že v uvodni besedi bilo povedano s strani gospe Brede Pečan, ko je govorila, da so amandmaji brezpredmetni. Želel bi premakniti debato v to smer, da damo nalogo ministru, da sprejme izziv in pristopi k temu tako, kot bi moral, seveda na razumen način in evropsko primerljiv način. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Hvala lepa. Najprej opravičilo, ker sem prej povzročil nemir. Dobil sem telefonski klic, da v Vipavski dolini piha veter, burja, 183 km/uro. In v čem je zdaj problem

- ker je Dars na hitro cesto postavil kamione in jo s tem zaprl. Če bi taka burja pihala na Koroškem, na Prekmurskem, bi ljudje lovili strehe, pri nas se pa jezijo, ker je cesta zaprta. Hvala bogu, da je, ker sicer bi lahko prišlo do prometnih nesreč. Ampak hočem povedati, kakšni smo. Jaz upam, da ne bodo pomladne stranke zdaj zaradi tega na Bevkovem trgu v Novi Gorici organizirale zborovanj proti Vladi in ministrstvu, ampak proti burji. Ja, tako napovedujete, gospod, prosim.

Seveda bom proti temu amandmaju, iz enega od razlogov. Država ne more skrbeti konkretno za vsak center zbiranja odpadkov, tega si ne predstavljam. Z vsem drugim se pa strinjam, organizacija in dogovori, ki bi zdaj morali potekati bolj intenzivno, pa ne tečejo, kar pa je problem Vlade. Ker ste vsi omenjali svoje probleme, na Goriškem imamo dogovorjeno, da bi bil ta center za zbiranje odpadkov v mestni občini Nova Gorica. Veliko stvari smo se dogovorili, 13 županov med seboj. Problem je nastal sedaj, ko bi radi vsi opravljali s tem centrom. Mi temu nasprotujemo. Center bo v mestni občini, z njim želimo opravljati sami, seveda po predpisih, ki so zelo jasni. In če bomo imeli 13 županov, ki bodo s tem centrom opravljali, potem ne vem, kako bomo vodili investicije in vse druge dogodke, ki so vezane na tak center. To je edini problem, o katerem želim povedati.

Zdaj pa čisto za šalo. Kolega iz Mirne Peči, župan, če že imate tako ime, je bilo tukaj rečeno, bi lahko imeli zažigalnico, pa bi rešili zadevo, če že imate peč. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo o tem amandmaju in tem členu razpravljati? (Ne.)

Potem prehajamo na 78. člen in amandma k temu členu. Odpiram prijavo za razpravo o 78. členu in amandmaju koalicijskih poslanskih skupin k temu členu. Prijavljenih ni. To se pravi, da ni razprave in jo zaključujem.

Odpiram razpravo za novi 80.a člen. Predlaga ga Poslanska skupina SDS. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ugotavljam, da smo razpravo o vloženi amandmajih končali. O amandmajih pa bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob pet minut pred eno ponoči, ampak mislim, da bo prej. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PROSTORSKEM NAČRTOVANJU**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod državni sekretar, izvolite, imate besedo.

DR. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani Državni zbor! Pred vami je Predlog zakona o

spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju. Zakon o prostorskem načrtovanju je bil nazadnje spreminjan, sistemsko pravzaprav spreminjam in sprejet leta 2007. Takrat je v zakon bila zapisana ambicija, da naj bi občine v dveh letih do 11. novembra 2009 sprejele občinske prostorske načrte. Trenutno je v pripravi in v postopku priprave več kot sto petdeset občinskih prostorskih načrtov, samo nekaj občinskih prostorskih načrtov je bilo že do konca sprejetih.

Priprava občinskih prostorskih načrtov je v zamudi. Kaj je razlog temu? Razlog verjetno ni samo v tem, da občine niso uspele v tem času pripraviti in sprejeti občinskih prostorskih načrtov, ampak je očitno bil razlog tudi v nekoliko neustrezni zakonodaji. Zakon o prostorskem načrtu je očitno imel zapisana določila, prvič, zelo ambiciozno določilo, da je možno občinske prostorske načrte sprejeti v dveh letih, drugič imel je nekatera določila, ki so verjetno v postopkih nekoliko preveč kompleksna, ki postopkov ne skrajšujejo, ki postopkov ne pospešujejo in ne poenostavljajo. In to je bil tudi temeljni razlog za spremembe in dopolnitve zakona o prostorskem načrtovanju: vnesti nekatera določila, ki poenostavijo, ki pospešijo in skrajšajo postopke priprave občinskih prostorskih načrtov. Obenem pa je zakon poleg teh določil vgradil tudi novi rok, rok, s katerim se podaljša in daje možnost za dokončanje postopkov priprave sprememb občinskih prostorskih sestavin še iz zakonodaje iz osemdesetih let. Tudi tukaj je v postopku kar šestdeset takšnih sprememb in dopolnitev občinskih prostorskih sestavin. Če bi se seveda strogo držali roka do 11. novembra 2009 bi morali te postopke ustaviti in teh postopkov ne bi mogli speljati do konca.

Občine, ki pripravljajo in ki imajo te postopke v proceduri, so vložile nekatera sredstva, so pripravile nekatere študije. Zato je seveda tem občinam smiselno in modro dovoliti, da te postopke dokončajo, ampak seveda z omejenim rokom. Te postopke lahko zaključijo do konca naslednjega leta, ne morejo pa od 11. novembra letošnjega leta vlagati novih postopkov, začeti novih postopkov. Samo tisti, ki so v proceduri. In to so pravzaprav vse temeljne spremembe in dopolnitve zakona o prostorskem načrtovanju, s temeljnim ciljem in namenom, ki sem ga navedel.

Vlada predlaga, da v takšni obliki zakon Državni zbor tudi sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala državnemu sekretarju mag. Zoranu Kusu. Predlog zakona je obravnaval Odbor za okolje in prostor kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici Bredi Pečan za predstavitev poročila odbora. Prosim.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Odbor za okolje in prostor je na svoji 11. redni seji 26. novembra letos opravil obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prostorskem načrtovanju, ki ga je

Državnemu zboru v zakonodajni postopek posredovala Vlada 29. oktobra. Vlada je predlagala, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Kolegij je ta predlog na 43. seji 9. novembra potrdil, vendar je skupina poslank in poslancev 12. novembra zahtevala, da o odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora odloči Državni zbor. In Državni zbor je na 11. redni seji 17. novembra odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Tako smo potem na seji odbora spremembe in dopolnitve predloga zakona obravnavali. Zakon se nanaša na odpravo problemov, ki se zaradi nekaterih neustreznih določb veljavnega zakona v praksi pojavljajo v postopkih pri pripravi občinskih prostorskih načrtov. Predlog zakona v dopolnitvah temelji na drugačnem pristopu, ki je v primerjavi z dosedanjim mehkejši in temelji tudi na načelih zaupanja, sodelovanja in usmerjanja med državo in občinami kot dvema ravnema oblastmi v Republiki Sloveniji na področju urejanja prostora, in sicer tako, da predlaga spremembe pri postopku priprave občinskega prostorskega načrta ter spremembe roka, do katerega morajo občine zaključiti postopke priprave sprememb in dopolnitev še veljavnih prostorskih sestavin občinskih planskih aktov, in sicer do začetka leta 2011. Določa tudi naloge oziroma vlogo nosilcev urejanja prostora, daje pristojnost ministrstvu za urejanje prostora, da vodi seznam z državnimi predpisi določenih nosilcev urejanja prostora, razbremenjuje ministrstvo obsežnega administrativnega dela v zvezi s pridobivanjem smernic in mnenj nosilcev urejanja prostora ter občinam omogoča lažje uveljavljanje njihovih razvojnih interesov v postopkih usklajevanja z nosilci urejanja prostora. Ministrstvo, pristojno za prostor, s tem zakonom postane nosilec urejanja prostora za področje razvoja poselitve. Večjo spremembo v predlogu zakona predstavlja sprememba 51.a člena oziroma 10. člen predloga sprememb in dopolnitev tega zakona, ki se v veljavnem zakonu nanaša na potrditev predloga občinskega prostorskega načrta s strani ministrstva oziroma Vlade. Postopek od potrditve predloga občinskega prostorskega načrta se v predlogu zakona ukinja in nadomešča s sprejemom poročila o usklajenosti občinskega prostorskega načrta na Vladi.

Ravno na to predlagano spremembo pa posebej opozarja Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, kjer lahko občina zaradi neupoštevanja smernic nosilcev urejanja prostora sprejme nezakonit občinski prostorski načrt, saj Vlada občinskih prostorskih načrtov ne potrjuje več, temveč se le seznanj s poročilom, ki ga pripravi ministrstvo in ga pošlje občini. Občina pa lahko kljub ugotovitvam iz poročila, da smernice nosilcev urejanja prostora niso bile upoštevane, občinski prostorski načrt z odlokom sprejme. Nezakonitost navedenega podzakonskega akta pa je, upoštevajoč predlagane rešitve, mogoče ugotoviti šele v okviru ustavne presoje tega podzakonskega akta.

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj predlog zakona podpira, podpira pa tudi podaljšanje roka za zaključitev postopkov spreminjanja, dopolnjevanja še veljavnih prostorskih sestavin planskih aktov, vendar obenem ugotavlja, da so občine, ki so namesto k pripravi občinskih prostorskih načrtov pristopile k spremembam in dopolnitvam veljavnih prostorskih sestavin planskih aktov občin, v boljšem položaju. Podpira tudi rešitev, ki razbremenuje Ministrstvo za okolje in prostor administrativnega dela in omogoča občinam neposredno komuniciranje z nosilci urejanja prostora.

V razpravi so člani odbora namenili pozornost določbi 5. člena, ki se nanaša na pripravo občinskega prostorskega načrta v digitalni obliki in njegovo ustreznost. Veliko pripomb se je nanašalo tudi na pripravo smernic za načrtovanje prostorske ureditve s strani nosilcev urejanja prostora, ki velikokrat kasnije z odgovori ali pa celo zahtevajo celo vrsto dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Menili so, da nosilci urejanja prostora v posameznih primerih ne razpolagajo s strokovnimi gradivi za pripravo smernic in v teh primerih obremenjujejo občine, da same sodelujejo pri pripravi strokovnih podlag. Pri preverbi, ali je potrebna izdelava celovite presoje vplivov na okolje, pristojni organ tudi prekoračuje z zakonom določene roke. Smiselno enake pripombe so bile podane tudi na določbo 9. člena predloga zakona, ki ureja postopek priprav predloga občinskega prostorskega načrta. Člani odbora so problematizirali instrument molka organa oziroma odgovor organa .../Opozorilo za konec razprave./... zakonom določeni rok za odgovor in ob tem nemoč občine za ukrepanje.

Odbor za okolje in prostor je v skladu s 126. in 131. členom Poslovnika Državnega zbora opravil razpravo in glasovanje o členih predloga zakona in o vloženi amandmaji. Kako so bili posamezni amandmaji zavrženi ali sprejeti, je razvidno iz poročila odbora. Odbor je sprejel tudi dva svoja amandmaja k 5. in 9. členu predloga zakona. S sprejetimi amandmaji na seji odbora so v predlogu zakona upoštevane pripombe Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Po končani razpravi ...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospa, gospa Pečan...

BREDA PEČAN: Ja, hvala lepa.

Glede na sprejete amandmaje, je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

Hvala za potrpljenje, gospod podpredsednik.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice, kolegi.

Razlogi in cilji tega zakona so popolnoma jasni in si jih vsi želimo. Kako je z okoljskimi prostorskimi načrti in s kakšnimi težavami se srečujemo, pa smo že spet tam, župani v občinah, le-ti dobro vedo.

Cilj tega zakona, sploh v določilih, v členih, kjer so natančno določeni roki, kar je dobro, zelo dobro, natančno določeni roki, do kdaj mora kakšen akter v celotnem procesu odreagirati, dajejo sicer neko jamstvo oziroma bi ga dali, če se ne bi, spoštovani predstavniki Vlade, postavili v našo kožo in ugotovili, kaj se v resnici dogaja. V resnici se dogaja predvsem to, da se ti roki niso spoštovali. Vsaj do zdaj. Jaz upam, da se odslej bodo. Tipičen pri nas je recimo eden od nosilcev urejanja prostora, to je kmetijsko ministrstvo, katerega odločitve in mnenja včasih čakamo tudi po pol leta in še več. Ampak pustimo to. Glede na pripravljene zakon, opozarjam vse kolegice in kolege, ne glede na to, da Slovenska nacionalna stranka zakonu ne bo nasprotovala, na veliko pomanjkljivost, ki se v praksi dogodi, in to smo že srečali, med 51. členom četrtem odstavkom in med 52.a členom drugim odstavkom. Če dovolite, bi na to pomanjkljivost opozoril in mislim, da bi bilo prav, da bi se ob njej zamislili. Namreč, zgodba je takšna. 51.a člen v četrtem odstavku pravi, da v primeru, da nosilec ureditve prostora, ministrstvo ali Vlada, v roku, ki je postavljen ne izda sklepa o ugotovitvi usklajenosti, se šteje, da je predlog občinskega načrta usklajen, oziroma govori tudi o tem, če nosilec ne da v zahtevanem roku mnenja, lahko občina nadaljuje s pripravo prostorskega načrta. Govorim o konkretnem primeru, da se bo razumelo, občin.

Včasih je bilo to razumljivo in mislim, da celo zapisano, da to pomeni, če ni nosilec dal svojega mnenja v določenem času, da se je strinjal s smernicami, ki so bile. In kaj se zgodi? Občina, po zdajšnjem zakonu tega ne piše, samo rok je postavljen, piše pa, v kolikor se nosilec ne odzove, lahko pripravljavci delajo OPN naprej. Se naredi prostorski načrt, krasna zemlja, pride zainteresiran investitor, postavil bo novo proizvodnjo dejavnost, občinski prostorski načrti so se nadaljevali, so pripravljene, mi to zemljo temu potencialnemu investitorju, ki bo zaposlil nova delovna mesta, kjer bo postavil tovarno in tako naprej, prodamo. "Opa, ti ga na", ko še enkrat gre v preverbo OPN pod pretvezo, da je vse v redu, ker se niso prej nosilci oglasili, se tisti nosilec, ki se ni oglasil, oglasi in pravi: "Opa, tukaj pa nekaj ni v redu" in se na osnovi drugega odstavka 52.a člena lepo zadevo da na Ustavno sodišče. Po domače povedano, krasni nateg, nateg občine in nateg investitorja, ki je to kupil, ampak to ta zakon omogoča. Verjemite mi, jaz sem se dve uri, tri ure

posvetoval z delavko, ki dela na tem področju in ta zakon zares pozna dobro, vsaj prejšnjega, notri in pravi, da je tukaj lahko velika napaka. Če se ne bodo nosilci pravočasno oglasili, pomeni, da se OPN dela in ko se bo ta naredil in ko se bo že nekaj dogajalo, kdo bo potem reševal probleme, kdo bo vračal bodočemu kupcu in tako naprej. Skratka, tukaj bi res opozorili na to možnost, ki se zgodi, ali pa predvsem bistvena rešitev vsega tega pa je, da se roki, ki so postavljeni v tem predlogu zakona, absolutno spoštujejo, kar pa se dejansko res ne in to je pa velika ovira za vse postopke naprej, vsaj do sedaj se ni.

Kot rečeno, v Slovenski nacionalni stranki dopolnjenemu Predlogu zakona o prostorskem načrtovanju ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo dajem gospodu Miranu Jeriču, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MIRAN JERIČ: Spoštovani podpredsednik, državni sekretar, cenjene kolegice poslanke, kolegi poslanci!

Prostorsko načrtovanje kot del urejanja prostora je strokovno zahtevna in soodločanje široke javnosti odprta dejavnost. Njen obseg je izjemen od določanja splošnih usmeritev na državni ravni do urbanističnega načrtovanja ter sprejemanja in izvajanja prostorskih izvedbenih aktov v občinah. Kot takšno je prostorsko načrtovanje razpeto med politiko, stroko, kapitalom in zasebnimi interesi. Čim bolj se s prostorskim načrtovanjem bližamo temeljni ravni, tem večji so razkoraki med javnimi in parcialnimi interesi. Za uspešno prostorsko načrtovanje je nujna učinkovita, nedvoumna, enostavna in do vseh udeležencev prijazna prostorska zakonodaja, kjer so strateške in izvedbene vsebine jasno razmejene, ravno tako pristojnosti posameznih udeležencev. Takšne prostorske zakonodaje pa v naši državi žal nimamo in jo vse prevečkrat spreminjamo in namesto, da bi se postopki priprave prostorskih aktov poenostavili in skrajšali, se je zgodilo z vsemi temi spremembami ravno obratno. Prostorska zakonodaja enostavno ne prenese spreminjanja vsakih pet let. So države, kjer se bistveno ne spreminja več desetletij, temveč se samo nadgrajuje. Kaotičnost naše prostorske zakonodaje rezultira v stihijem prostorskem razvoju, ki se odraža med drugim tudi s pospešeno, razpršeno gradnjo na najboljših kmetijskih zemljiščih in nenazadnje se ta kaotičnost odraža s številnimi postopki na Ustavnem sodišču.

Predlagano novelo Zakona o prostorskem načrtovanju v LDS ocenjujemo kot popravo največjih napak in očitnih anomalij obstoječega sistema prostorskega načrtovanja, ki pa v jedru sistema bistveno ne posega. Še posebej podpiramo tiste spremembe, ki naj bi prispevale k nemotenemu in hitrejšemu poteku postopkov sprejemanja.

O konkretnih rešitvah želimo v Liberalni demokraciji Slovenije opozoriti predvsem na spremembo 51. člena in na novi 51.a člen, ki postopek potrditve predloga občinskega prostorskega načrta ukinjata in ga nadomeščata z ugotavljanjem usklajenosti predloga občinskega prostorskega načrta. Rešitev, ki je bila sprejeta z amandmajem koalicijskih poslanskih skupin sicer v pretežni meri ohranja uveljavljeno zakonsko ureditev, ki zagotavlja usklajenost občinskega prostorskega načrta s prostorskimi akti države in upoštevanjem mnenj nosilcev načrtovanja, ki na podlagi področnih predpisov zagotavljajo izvajanje in varstvo državnih javnih interesov. Minister tako s sklepom ugotovi usklajenost občinskega prostorskega načrta s smernicami nosilcev urejanja prostora. V kolikor pa iz mnenj izhaja neuskklajenost, odločanje o njem prenese na Vlado. S to novo rešitvijo je povezana tudi določba novega 52.a člena, ki omogoča vladi, da sproži postopek za oceno skladnosti z ustavo oziroma zakonom za občinski prostorski načrt, ki ga je sprejela občina kljub negativnemu sklepu Vlade Republike Slovenije o usklajenosti s smernicami nosilcev načrtovanja in ugotovitvi ministrstva, da so vplivi njegove izvedbe za okolje nesprejemljivi. In nenazadnje novela zakona rešuje tudi velik problem več kot 50 občin vezanih na rok 14. 11. 2009. Veljavni zakon namreč po preteku tega roka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin planskih aktov več ne dopušča, kar pomeni, da po tem roku občine postopkov, ki so v teku, ne bi mogle več niti zaključiti. To bi pomenilo veliko škodo za lokalne skupnosti, ker so v omenjene postopke vložile veliko dela in pa seveda tudi finančnih sredstev.

V Liberalni demokraciji Slovenije bomo predlog zakona sicer podprli, vendar z zavedanjem, da bi bilo treba temeljito analizirati celotno z urejanjem prostora povezano zakonodajo, ter sistemsko zagotoviti racionalnost in učinkovitost celovitega urejanja prostora na državni, bodoči regionalni in na lokalni ravni. Torej, ob širokem strokovnem in političnem konsenzu pripraviti nov zakon z ambicijo, da bi veljal vsaj 10 let. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Silva Črnugelj bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljena generalna sekretarka, dragi kolegi. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog zakona o prostorskem načrtovanju podprla. Veljavni zakon o prostorskem načrtovanju, ki je bil sprejet 30. 3. 2007, določa, da morajo občine v roku, ki se izteče oziroma se je že iztekel, se pravi, 14. 11., sprejeti svoje nove temeljne prostorske akte, občinske prostorske akte. Vendar se je v praksi izkazalo, da sta dve leti za sprejem občinskih prostorskih aktov preambiciozen načrt, ki si ga je zastavila prejšnja vlada. Dejstvo je, da je bila na to pripravo občinskih prostorskih načrtov večina občin

precej nepripravljena, saj mnogo, zlasti manjših občin, za pripravo občinskih prostorskih načrtov še sedaj ne more zagotoviti zadostnih finančnih sredstev v svojih proračunih, niti za to nima zagotovljenih ustreznih kadrov. To je tudi razlog, da ta zakon pač sprejemamo po skrajšanem postopku, ker predstavlja popravek nekaterih napak v prvi fazi. Zato novela Zakona o prostorskem načrtovanju odpravlja probleme, ki se v teh fazah in postopkih pojavljajo v praksi zaradi nekaterih neustreznih določb veljavnega zakona. S predlaganim zakonom se med drugim tudi sprejema rok, do katerega morajo občine zaključiti postopek priprave sprememb in dopolnitev še veljavnih prostorskih sestavin občinskih planskih aktov tako, da se podaljšuje za več kot leto dni, kar bo občinam omogočalo dokončanje že pričetih postopkov. Postopek potrditve predloga občinskega prostorskega načrta pa se v predlogu zakona ukinja in nadomešča s sprejemom proračuna o usklajenosti občinskega prostorskega načrta na Vladi. Večina rešitev prinaša poenostavitve in pospešitve postopkov sprejemanja občinskih prostorskih načrtov, ki so temeljni, ne le prostorski dokumenti občin, vendar tudi temeljni dokumenti trajnostnega razloga in od teh je odvisen tudi njihov gospodarski in tudi trajnostni razvoj. To pomeni tudi nek nakazan namen in način v smeri opravljanja administrativnih ovir, ki so tako prepotrebne in v poslanski skupini smo vedno bili za tak pristop, da se odpravljajo administrativne ovire.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo veliko energije namenili iskanju optimalnih rešitev ob ustreznosti digitalne oblike. Normalno je, da se nagibamo k idealnim rešitvam. Zavedamo se, da bodo le zakon in praktična izvedba in uporaba tega zakona morda utrpeli tudi dodatne spremembe ravno na tem področju. Seveda je prostorsko načrtovanje izredno zahtevno načrtovanje, eno od temeljnih načrtovanj, ki pomeni zelo veliko in je abeceda in temelj ostalih načrtovanj, zato se bomo s tem predlogom, ki ga je pripravila Vlada Republike Slovenije, v Poslanski skupini Socialnih demokratov strinjali, saj sistem, ki ga ta začasna oziroma rešitev predloga zakona jasno razmejuje pristojnosti in določa odgovornosti države in občin na način, ki je na en način možen.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

ZVONKO LAH: Spoštovani podpredsednik, gospod državni sekretar, kolegice in kolegi. V Republiki Sloveniji imamo samo dva nosilca urejanja prostora. To sta država in pa občina. Večina občin je svoje do sedaj veljavne prostorske akte sprejela v letu 2003 in 2004. Potem je bil sprejet Zakon o urejanju prostora Zurep 1 pa Zurep 2, na osnovi katerih so občine pričele pripravljati strokovne podlage za strategijo

prostorskih razvojov občine in občinske prostorske rede. Takrat se je pokazalo, da imajo občine velike težave pri pridobivanju smernic nosilcev urejanja prostora predvsem na državnem nivoju ali pa težave pri koordinaciji znotraj posameznega ministrstva. Na osnovi tega je bil sprejet Zakon o prostorskem načrtovanju, tako imenovani ZPN načrt, ki je naložil Ministrstvu za okolje in prostor, predvsem Uradu za prostor, da sam pridobi smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora. Zakon določa tudi rok od vloge predloga OPN občine na Ministrstvo za okolje in prostor, 75 dni, v katerem mora ministrstvo pridobiti mnenje pristojnih nosilcev urejanja prostora in potrditi prostorski načrt.

Slaba stran tega zakona oziroma tega načina je v tem, da se občine niso mogle pogajati s posameznimi nosilci urejanja prostora in je vsak negativni sklep posameznega nosilca pomenil negativen sklep potem tudi Ministrstva za okolje in prostor. Pred dobrim letom, ko je večina slovenskih občin imela v pripravi občinske prostorske načrte, smo občine in predstavniki Odbora za okolje in prostor opozarjali ministra Karla Erjavca, da je veliko prostorskih načrtov v pripravi in da bo težko Urad za prostor kos in nosilci urejanja prostora vsemu temu navalu prostorskih aktov. Bilo je razmišljanje, da bi seveda rok, ki je pretekel novembra letos, za sprejem teh prostorskih aktov podaljšali, vendar je minister zagotovil, da se bo ministrstvo organiziralo tako, da bodo kos vsem tem prostorskim načrtom in pospešili tudi sam sprejem teh prostorskih aktov. Vendar, minilo je to leto in vidimo, da se kaj bistveno ni spremenilo, saj je samo šest občin do sedaj sprejelo občinske prostorske načrte. Seveda se je Vlada, da ne bi prišli v nezavidljivo situacijo, odločila spremeniti ta zakon, s tem podaljšati rok sprejemanje dopolnitev prostorskih načrtov, kot smo že slišali, približno 50 občin je v fazi sprejemanja teh prostorskih načrtov. In razbremeniti tudi pristojno Ministrstvo za okolje in prostor določenih nalog, jih vrniti nazaj občinam. Ta sprememba je sicer dobra v tem, da daje občinam možnost za pogajanja z nosilci urejanja prostora, vendar si MOP pridržuje možnost zavrnuti osnutek OPN in predlog OPN pred objavo na svetovnem spletu tudi zavlačevati. Zakaj ne bi občine same dale na svetovni splet? Zakaj MOP ne postane samo nosilec urejanja prostora za razvoj poselitve in na koncu tisti, ki preverja samo usklajenost OPN z državnim prostorskim načrtom.

Ker se s spremembo zakona pušča preveč možnosti, da nosilci urejanja prostora zavlačujejo s postopkom sprejemanja, Poslanska skupina SDS vlaga amandmaje, z namenom, da se tako zavlačevanje prepereči in naloži tako MOP kot posameznim nosilcem urejanja prostora odgovornost, da se ti roki tudi spoštujejo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Dr. Pavel Gantar bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi! Kaj naj rečem v imenu Poslanske skupine Zares o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju? Nič kaj posebnega, razen tega, da ga bomo podprli, ker vemo, da je treba podaljšati roke za pripravo teh OPN, sicer bi se občine res znašle v nezavidljivi situaciji in bi bilo preprečeno ali blokirano kakršnokoli poseganje v prostor, čemur bi sledila velika gospodarska, socialna in druga škoda. In zato, ker verjamemo, ampak res samo verjamemo, da so nekatere druge spremembe koristne in potrebne.

Predvsem bi rekel, da smo očitno pri prostorski zakonodaji padli v neke vrste začaran krog. Začaran krog, ko pravzaprav spreminjamo akte, še preden se predhodni akti dopolnijo, dovršijo, in tako rekoč občine postavljamo v situacijo, ko s spremembami prostorske zakonodaje na nek način blokiramo njihovo delo pri urejanju prostora. Kot vemo, je bil v predprejšnjem mandatu, leta 2002 ali malo pozneje, sprejet ZUREP, prvi dokument, ki je na novo definiral prostorske dokumente, pognal občinske "planske mašinerije", ponekod večje, ponekod manjše, v pogon za izdelavo novih prostorskih dokumentov, strateških in izvedbenih, in preden se je to končalo, je bil že sprejet nov zakon o prostorskem načrtovanju, ki je te mašinerije ponekod ustavil in jih pognal v nov tek za pripravo dokumentov, torej OPN in iz njih izvedenih dokumentov. To ni dobro, to je slabo, na to smo že opozarjali in ta podaljšek je samo rezultat tega začaranega kroga. Moram reči, da ob tem, ko verjamemo, da so druge spremembe potrebne in koristne, bi še enkrat želel opozoriti, da je seveda urejanje prostora kompleksna problematika, ki zajema upravno in pravno dimenzijo ter načrtovalno dimenzijo, torej strateško in izvedbeno načrtovanje, ki zajema področje od samega posega v prostor, gradnje, ki je tehnična in upravna dimenzija, in na koncu seveda, da zajema tudi gospodarjenje s stavbnimi zemljišči. In danes smo mi vse to razmetali po zakonih. Medtem ko se v ZUREP še ravnamo po določbah urejanja stavbnih zemljišč, imamo poseben prostorski načrt za prostorsko načrtovanje, gradnjo in dovoljenja urejamo drugje in upravne postopke povsod po malo. Ta rešitev ne bo dobra, ta rešitev je slaba in otežuje delo tako na občinskih ravneh kot tudi na višjih ravneh, tudi na državni ravni. Obenem pričakujemo še zakon o posegih v prostor z longitudinalnimi objekti in ponovno bomo nekoč integrirano, celovito urejanje prostora še dodatno deintegrirali v želji, da bi bili bolj učinkoviti, bomo z ukrepom verjetno, torej postavili nove težave pred tiste, ki želijo posegati v prostor na takšen ali drugačen način. Sam seveda menim, da je res ta začarani krog, ta pogon sprememb prostorske zakonodaje treba na neki točki ustaviti in resno razmisliti o pripravi prostorskega zakonika, ki bo vse temeljne elemente urejanja prostora, kamor ne spada

samo prostorsko načrtovanje, ponovno združil v celotnem in celovitem dokumentu. Samo na ta način, kot tudi kažejo primeri iz drugih držav, bomo lahko prišli do kolikor toliko preglednega, dobrega in za prostor in seveda tudi za posege v prostor sprejemljiva dokumenta. V tej fazi bomo te spremembe podprli v veri, da bodo vsaj malo izboljšale obstoječe stanje in upamo, da jih bodo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Mag. Radovan Žerjav bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ugotavljamo, da ta predlog zakona prinaša večje spremembe, kot se je v izhodišču predvidevalo. Rečeno je bilo, da gre zgolj za podaljšanje roka, ki je bil sprejet z Zakonom o prostorskem načrtovanju 30. marca 2007 in ki določa, da morajo občine sprejeti svoje prostorske načrte do 14. 11. 2009. Takratni predlog zakona je predvideval, da so občine že v veliki meri pripravile svoje nove prostorske akte, v praksi pa se je izkazalo, da na pripravo občinskih prostorskih aktov niso bile slabo pripravljene le občine, temveč tudi nekateri državni nosilci urejanja prostora, ki bi morali za pripravo teh aktov že v začetni fazi zagotavljati potrebne strokovne podlage. Rok za pripravo občinskih prostorskih načrtov se torej podaljšuje za dobro leto dni, kar tudi v Poslanski skupini SLS podpiramo. Tistim, ki prostorske načrte že pripravljajo in tistim, ki so se odločili za spremembe in dopolnitve še veljavnih prostorskih sestavin planskih aktov je namreč treba omogočiti, da te postopke dokončajo, saj je bilo vanje vložena veliko dela in finančnih sredstev.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pa nismo najbolj prepričani v uspeh navedenih ciljev predloga zakona, v katerem je zapisano, da naj bi zakon odpravil težave, ki se pojavljajo v postopkih priprave občinskih prostorskih načrtov. Postopek se precej spreminja in na prvi pogled sicer vse kaže na to, da spremembe sledijo Evropski listini lokalne samouprave. Če pogledamo bolje se nam zdi, da gredo zahteve morda celo na slabše. Predlog sprememb 51. člena, denimo, določa, da se potrditev nadomešča z nekakšnim mnenjem Ministrstva za okolje in prostor, ki ga potem pošlje še v seznanitev Vladi. Pomen takšnega mnenja pa ni najbolj jasan, tako kot še marsikaj v tem spremenjenem postopku ni najbolj jasno in razumljivo. Kljub temu, da v poglavitnih rešitvah predloga zakona piše, da bo razbremenil Ministrstvo za okolje in prostor obsežnega administrativnega dela, se nam dozdeva, da novela prinaša ravno nasprotno, torej povečano in nepotrebno administriranje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav tudi predstavnikom ministrstva! V Poslanski skupini DeSUS podpiramo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju, saj novela zakona poleg drugih sprememb prinaša tudi možnost hitrejše priprave novih občinskih prostorskih načrtov.

Osnovni cilj zakona je podaljšati rok, saj je do 14. novembra letos občinski prostorski načrt sprejelo le šest občin. V praksi se zaradi nekaterih neustreznih določb veljavne zakonodaje pojavljajo problemi v pripravah občinskih prostorskih načrtov, zato gredo predlagane rešitve v smeri odprave ovir, ki podaljšujejo postopek njihovega sprejemanja, ob tem pa se ne posega v vsebino prostorskih aktov.

Bistvena sprememba postopkov sprejemanja občinskih prostorskih načrtov pa je, da Vlada namesto potrjevanja občinskih prostorskih načrtov spremlja le poročilo o njihovi usklajenosti, ki ga pripravi Ministrstvo za okolje in prostor. Predlagana rešitev temelji na načelu zaupanja, sodelovanja med državo in občinami, kot dvema ravnema oblasti, in postavlja manj oblasten pristop države pri sprejemanju občinskih prostorskih načrtov. Medtem ko sedanja ureditev postavlja občine v podrejen položaj. Občine bodo v postopku priprave občinskih prostorskih načrtov opozarjale na morebitno neupoštevanje mnenj nosilcev urejanja prostora oziroma bodo pravočasno obveščene, da bodo v primeru sprejetja nezakonitega občinskega prostorskega načrta podvržene nadzoru zakonitosti. Logično lahko sklepamo, da ni v interesu občine, da bi sprejemale nezakonite prostorske akte. Občini bo s poročilom Vlade dana možnost, da pred sprejetjem Odloka o občinskem prostorskem načrtu morebitne nezakonite rešitve izvzame, kar v primeru sedaj veljavne ureditve, ko Vlada potrjuje predlog občinskega prostorskega načrta, ni možno. Ker je Ministrstvo za okolje in prostor zaradi administrativnega dela za 210 občin preobremenjeno, se predlaga, da je njena vloga usmerjanje vsebinskega dela, medtem ko bodo občine same zahtevale od nosilcev urejanja prostora smernice. Nosilci urejanja prostora s smernicami konkretizirajo predpise in usmerjajo pripravljavca občinskih prostorskih načrtov. V kolikor pa smernice ne bi bile podane, bodo v zakonsko določenem roku, občino varujejo s postopkom priprave občinskega prostorskega načrta, nosilec pa mora urejanja prostora opozoriti občino na morebitno kršitev predpisov.

Slovenija se v zadnjih letih sooča z veliko izgubo površin najboljših kmetijskih zemljišč in obdelovalnih kmetijskih površin, kar jo uvršča na sam rep držav članic Evropske unije. Mister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano večkrat govori, da imamo le 800 kvadratnih metrov obdelovalnih

površin na prebivalca. Povprečje v Evropski uniji pa je 2000. Mnoge občine s prostorskimi akti uničujejo najboljša kmetijska zemljišča, kar sicer nekateri zavračajo, opozarjajo, da smo večino najboljših kmetijskih zemljišč izgubili z gradnjo avtocestnega omrežja, kjer je Vlada v postopku umeščanja avtocestnih tras v prostor sledila v glavnem najcenejši varianti. Poleg tega je sprememba kmetijskih zemljišč, ki je nastala v 80. letih, zastarela in na njenih temeljih se danes zemljišča neustrezno vrednotijo. Sicer pa sta obravnava in sprejem občinskih prostorskih načrtov že nekaj časa med najbolj problematičnimi področji in vzrok preprirov med občinami in pristojnim ministrstvom. Na to temo je bila že tudi sklicana nujna seja Odbora za okolje in prostor Državnega zbora, na katerem so bili sprejeti sklepi, s katerimi se je Ministrstvo za okolje in prostor pozvalo k vključitvi strokovnih in finančnih posledic za občine, ki jih prinaša ta novela. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. In prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev s 14. decembra 2009.

V razpravo dajem najprej 5. člen ter dva amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Je, vidim roko. Odpiram prijavo.

Gospod Lah, izvolite, imate besedo.

ZVONKO LAH: Hvala lepa. Kot sem že prej povedal, vsi amandmaji, ki jih vlaga Slovenska demokratska stranka, gredo v smer, da se prepreči nepotrebno zavlačevanje s strani nosilcev urejanja prostora kot tudi Ministrstva za okolje in prostor pri sprejemanju prostorskih aktov, pri pridobivanju smernic, mnenj in tudi pri odločitvi, ali je potrebna celovita presoja vpliva na okolje.

Slovenska demokratska stranka predlaga, da se spremeni drugi odstavek 5. člena Predloga zakona o prostorskemu načrtovanju tako, da se ne daje Ministrstvu za okolje in prostor pred objavo gradiva na spletu, da prej pregleduje to gradivo, ker menimo, da vsi izdelovalci teh prostorskih aktov in občine na osnovi pravilnikavedo, kakšna naj bi bila oblika. Ministrstvo, ko dobi osnutek, v roku sedmih dni objavi na svetovnem spletu in potem obvesti občine, da pozovejo nosilce urejanja prostora, da v tridesetih dneh predložijo smernice. Čeprav se sprašujemo tudi o tem, zakaj ne bi občine same to dale na svetovni splet, saj je praktično vseeno in da se ministrstvo razbremeni tudi tega dela. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še kdo? Izvolite gospod sekretar.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo gospod predsednik.

Seveda je tudi namera Ministrstva za okolje in prostor, da so roki spoštovani, da so procedure spoštovane, da se tudi dneva ne izgubi, če je to le možno. Ampak iz prakse vemo, da občinski prostorski načrti, osnutki, ki so prihajali na ministrstvo, vsaj v začetku niso bili v obliki, ki bi jo lahko takoj objavili na svetovnem spletu. Če bo ministrstvo prejelo takšen dokument, ki ga bo možno takoj objaviti, bo to lahko še prej kot v sedmih dneh, seveda pa mora biti ena varovalka, da če občina ne pošlje ustreznega gradiva, ga mora dopolniti in seveda na občini je, da to zagotovi v najkrajšem možnem času, da lahko lovimo sedemdnevni rok, kot je zapisano. In če se to zgodi, ni nobenega problema. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še kdo? Vidim samo eno roko. Gospod Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo gospod podpredsednik. Spoštovani zbor. Ko smo pred leti spreminjali ta isti zakon v zvezi s prostorskim načrtovanjem, je bilo prav tako obljubljeno, da bodo postopki tekli hitreje. Tudi danes Vlada in pristojno ministrstvo obljubljata, da bomo hitreje prišli do prostorskih načrtov. Naj povem eno izkušnjo. Tudi zaradi tega, ker me praktično dnevno kadar sem v Idriji, doma, v svojem volilnem okraju, ljudje na cesti ustavljajo in sprašujejo, kdaj končno bo občina sprejela občinski prostorski načrt, kajti nekateri čakajo leta na odločitve pristojnih organov, ali bodo lahko na svojem zemljišču gradili iz takih ali drugačnih razlogov, ali je treba spremeniti namembnost zemljišča, ali pridobiti kakšne druge ustrezne rešitve v teh prostorskih dokumentih. Dnevno me ustavljajo, kajti to so res zelo dolgotrajni postopki. Pri nas je občina Idrija začela s postopkom in pripravo novih prostorskih aktov v letu 2006. Ne vem, če bo ta zakon kaj bistveno pripomogel, bomo videli, bomo čez eno leto ali dve naredili ponovno analizo in bomo videli, ali bo stvar tekla. Tudi če bi sprejeli amandma Slovenske demokratske stranke k 5. členu, dvomim, da bi lahko kaj bistveno pripomogli k temu. Zato bom jaz glasoval proti temu amandmaju.

Bi pa opozoril na drug problem. Ko sem začel spraševati na različnih resorjih, kdaj boste pripravili mnenje k, recimo, našemu občinskemu prostorskemu načrtu, kajti Ministrstvo za okolje in prostor da ta dokument v vse druge resorje, da podajo svoje mnenje. Pravijo, ja, še niste na vrsti, moramo najprej obdelati to občino, potem tisto občino in če vemo, da je 210 občin, si ne predstavljam, kako bo lahko nek uradnik na kmetijskem ministrstvu, na kulturnem ministrstvu ali na katerem koli drugem ministrstvu v nekem doglednem roku pregledal množico teh predlogov.

Prej ste povedali, da je v postopku sprejemanja občinskih prostorskih načrtov približno 153 takih dokumentov. Jaz ne vem, koliko uradnikov, strokovnjakov recimo na Ministrstvu za kmetijstvo pregleduje teh 153 dokumentov, ne vem niti koliko

na kulturnem ministrstvu, da podajo svoje mnenje. Zato se enostavno bojim, da tudi ta novela ne bo bistveno pripomogla, kajti postopki na posameznih ministrstvih potekajo prepočasi. Ali so preveč zasuti s temi dokumenti ali delajo prepočasi, premalo učinkovito, morda so kdaj tudi premalo usposobljeni uradniki, ki se soočajo s temi zelo zahtevnimi dokumenti. Zato bi jaz imel en predlog, o katerem je govoril že kolega Miran Jerič, ko je dejal, da upa, da bo ta zakon veljal vsaj kakšnih 10 let ali več, da bomo lahko delali na podlagi enega zakona, ne pa, da ga bomo spreminjali iz leta v leto, kajti mi rabimo, pa ne samo na področju prostorske in okoljske zakonodaje, neko stabilno zakonodajo, ne pa množico sprememb, ki se dogajajo iz mandata v mandat, iz vlade v vlado. Tako, da se mi zdi in imam občutek in to govorim iz svoje lastne parlamentarne izkušnje, da smo postali prenormirana družba. Mi bi morali sprejeti nek zakon in potem ta zakon uveljavljati. Ne pa, da v okviru ene vlade spreminjamo in noveliramo en zakon, potem pride nova vlada, potem spet vse postavi na glavo. Tako, da se potem ljudje niti ne znajdejo več katera inštitucija je po novem v nekem zakonu predvidena in tako dalje. Torej, jaz bi si želel, da bo ta novela res pripomogla k hitremu in hitrejšemu sprejemanju teh prostorskih dokumentov, vendar sem na podlagi izkušenj, ki jih imam, skeptik. Zato tudi ne bom podprl amandmaja k 5. členu, ki ga predlaga Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, bom pa seveda podprl zakon, da bomo lahko končno, upam, da imate prav, da bomo prej prišli do prostorskih dokumentov, ki jih v slovenskih občinah že tako nestrpno pričakujejo ljudje.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ja, vidim še eno roko. Gospod Lah, izvolite.

ZVONKO LAH: Moram se javiti na besede gospoda Kusa. Glede na to, da imamo tudi mi izkušnje, ko smo poslali predlog OPN na ministrstvo, pa niso mogli zgoščenke odpreti zaradi zastarele opreme pa, da niso preverjali samo oblike, ampak so bile pripombe vsebinske narave in to "copy-paste" za dve občini enake in take narave, ki niso v skladu s pravilnikom, ampak v skladu z mnenjem referenta, ki je to obdeloval.

Naš amandma, ta, in vsi ostali odpravljajo to dvoumnost, ki jo je že prej v stališču Slovenske nacionalne stranke povedal kolega, kaj ga skrbi, kaj ugotavljajo njihovi delavci na tem področju na občinah. Vprašal bi, če se direktno pogovarjamo, koliko ljudi na tem dela na ministrstvu oziroma na Uradu za prostor, ko imamo toliko teh prostorskih aktov. Zakaj je treba, da nosilci urejanja po tem zakonu še tretjič pregledujejo prostorski akt? Prvič pri smernicah, drugič pri mnenjih in tretjič že po sprejetem prostorskem aktu. Lahko se mi župani sprašujemo, koliko objektov iz kohezijskih projektov komunalne javne infrastrukture čaka na stavbna zemljišča, koliko centrov za ravnanje z odpadki čaka na stavbna

zemljišča, kje. Ker če dopuščamo možnosti, da se zavlačuje s postopki sprejemanja, bodo še čakali in se dela velika škoda. Tako kot je prej kolega povedal, da ga na ulici sprašujejo, je na odboru kolega Brulc izjavil, da ga 600 Novogoričanov sprašuje, kdaj bodo prišli do stavbnega zemljišča. Nič drugega mi nočemo s temi amandmaji, kot samo omejiti v nek časovni okvir, da določeni nosilci urejanja prostora dajo svoje od sebe. Zakaj ta ZPN ni deloval? Ne zaradi občin, kot je bilo tukaj rečeno v stališču Poslanske skupine SD, da nimajo ljudi primernih na občinah. Sedaj, ko jemljemo oziroma ko jemljemo pristojnost ministrstvu in dajemo nazaj občinam, če te niso sposobne same to delati, zakaj jim potem nalagamo to, tako kot je bilo rečeno. Vemo, da je problem v ministrstvu, Ministrstvu za okolje in prostor, Ministrstvu za kmetijstvo, in s tem mi hočemo samo, da se spoštujejo določeni roki. Če je rok mimo pri smernicah, je občina dolžna upoštevati vso veljavno zakonodajo, vendar se večkrat dogaja, da nosilci urejanja prostora nimajo neke zakonske podlage in si sami prikrajajo določene sklepe in potem, ker niso definirana dosti dobra stališča, pride do konfliktov z občinam, ker si razlagajo drugače. V tem zakonu, v spremembi, je dobro, da se občine lahko pogovarjajo, dogovarjajo z nosilci urejanja prostora, vendar ne smemo dopustiti, da se to vleče v nedogled. Zato so ti naši amandmaji k dopolnitvi tega zakona, samo to poslušamo, razbremeniti nosilce urejanja prostora določenih nalog oziroma tudi MOP, Urada za prostor, in da lahko občina računa, ko vloži predlog na Ministrstvo za okolje in prostor, da bo v doglednem času prišel ta dokument skozi celotno proceduro, če je bilo seveda vse strokovno narejeno, izpeljano. Urad za prostor ima možnost v svojih 30. dneh kot nosilec urejanja s svojega področja, to se pravi poselitve, takrat dati svoje mnenje o tem prostorskem aktu, tako osnutku kot tudi predlogu. Povsem odveč je. In zakaj bi puščali določene, obremenjevali določene nosilce urejanja, ker so tako obremenjeni s številčnimi osnutki in predlogi, na primer samo Urad za prostor. Mi hočemo samo pomagati, predvsem pa bi se tisti župani, pa tudi poslanci, ki delujejo v svojem volilnem območju, lahko zavedali, da so ti amandmaji v pomoč. Mi se strinjamo s tem, da ZPN načrt ni bil dober, da ni deloval, ampak zakaj ni deloval? Zaradi državnih nosilcev urejanja prostora, predvsem zaradi tega, ne toliko zaradi občin, vsaj mi dokazov o tem nimamo.

Zato bi prosil, da te amandmaje podprete, mislim, da ne škodujejo samemu zakonu, samo povečujejo učinkovitost tega zakona. Na koncu, ne bom se več javljal k razpravi o zadnjem amandmaju oziroma na 21. člen, kjer ponovno obremenjujemo nosilce urejanja prostora, da preverjajo že po sprejetemu prostorskemu aktu tako, kot je prej kolega povedal. Ko je prostorski akt sprejet, bo občina v neki negotovosti, ali bo nekdo sprožil postopek na Ustavnem sodišču ali ne. V tega pol leta, če bo prišlo do izdaje lokacijske informacije in

gradbenega dovoljenja, bo storjena škoda nekemu investitorju. Se pravi, da bo operativen ta zakon po preteku pol leta od sprejetja tega zakona, da bo občina prepričana, da ne bo s tem nič narobe.

Po mojem mnenju oziroma naše poslanske skupine, in prepričan sem tudi večine županov, podžupanov tukaj v Državnemu zboru je, da bi morali pospešiti, razbremeniti MOP, nosilce urejanja prostora pa tudi občine. Prepričan sem, da vsi izdelovalci, vse občine imajo zdaj toliko znanja, da bodo v skladu s pravilnikom pravilno in v pravi obliki izdelale te prostorske akte, saj je vendar odgovornost teh izdelovalcev do samih občin, da je to prav narejeno, pa tudi napotki s strani Urada za prostor, mislim, da vsak izdelovalec ima takšne, da ne bo v neskladju s temi pravili.

Tako da, jaz mislim, da podprimo te amandmaje in določimo roke, da bodo občine vedele, v kolikem času bodo prišli akti skozi proceduro. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še roke, bom odprl prijavo. Gospod Kus, ste vi tudi želeli besedo? Boste zdaj takoj dobili. Gospod Kus, izvolite imate besedo.

MAG. ZORAN KUS: Hvala lepa, gospod podpredsednik za besedo.

Želel bi samo kratko dodatno pojasnilo temu, kar pravi gospod Lah. Seveda povedal sem, da je amandma dobronameren, da ga pa zavračamo iz enega samega razloga; razlika med izvirnim besedilom in besedilom amandmaja je samo ta, da ste spustili besede, da ga v sedmih dneh, ko gradivo ministrstvo objavi na svetovnem spletu, da vi predlagate, da ga kar objavi, ne da ga pregleda. Mi pa imamo v osnovnem besedilu tega člana, preden ga v sedmih dneh objavi na svetovni splet, da je dostopno vsem nosilcem urejanja prostora, da ga ministrstvo samo še pogleda, ali je pripravljeno na ustrezen in predpisan način. In če je gradivo pripravljeno na ustrezen in predpisan način, se potem takoj objavi. Gre za to, da nekatere občine, kljub navodilom, ki so, in kljub temu, da je zdaj teh primerov vedno manj, da bi se pojavljalo kakšno gradivo, ki ni pripravljeno na ustrezen način, da se še vedno pojavlja. Torej, ta dodatna kratka dikcija, da ga ministrstvo samo še prej pogleda, seveda ne more škoditi in ne podaljša, ker je to še vedno v roku sedmih dni. Če pa mora občina to dopolniti in popraviti, se pa lahko zgodi, da je kakšen dan več. To pa je res. Zato je to samo varovalka, kot sem povedal, in brez tega dela besedila moramo žal zavriniti ta amandma, ker bi nam lahko res povzročil velike težave, da ga samo objavimo, ne glede na to, kakšno besedilo smo prejeli.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani prisotni.

Res je, da je na področju prostorskega načrtovanja še veliko nedorečenega in zato pozdravljam vsak predlog, ki bo prišel v Državni zbor, da se na tem področju naredijo kakšni koraki na boljše. Menim tudi, da bi lokalne skupnosti pri tem morale imeti veliko več besede in vloge in pristojnosti. Lokalne skupnosti zato, danes je to razdeljeno tako, da lokalne skupnosti na občinskem svetu razpišejo, da bomo pričeli s postopkom spremembe prostorskega načrta. Takrat zberemo zainteresirane, teh zainteresiranih je vedno veliko, kajti marsikdo si želi spremeniti iz kmetijskega v gradbeno in potem prodati parcele ali jih porabiti za svoje. Velikokrat pa se dogaja to, da ko to zberemo, potem pošljemo na Ministrstvo za lokalno samoupravo oziroma Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kmetijstvo in takrat se je zgodilo to, da občine same ne pošljejo na ta ministrstva takšnih predlogov, za katerimi same ne stojijo. To pomeni, da tisti predlogi so nekje v takšnem okolju, kjer je zagotovljena neka minimalna komunalna infrastruktura, ne vem, ceste, voda in elektrika, in nikoli se še ni zgodilo, da bi kdo, kakšne službe ali komisije s teh ministrstev prišle pogledati na teren, kje predlagajo občine spremembe. Odgovor je običajno takšen: "Imate še veliko nezazidanih stavbnih zemljišč in ko boste pozidali ta stavbna zemljišča, boste dobili na novih kmetijskih zemljiščih soglasje." Sedaj se pa dogaja to, da na podeželju ljudje, ki imajo nezazidana stavbna zemljišča, le-ta hranijo za svoje otroke po 20 in več let. Zato nekdo, ki bi si pa res zaslužil, da bi se neko zemljišče spremenilo iz kmetijskega v gradbeno, do tega ne more priti. Zato se mi zdi, da bi morale lokalne skupnosti imeti pri tem več pristojnosti, ali pa, če bi imeli pokrajine, bi prenesli te pristojnosti na njih, bile bi bliže tem lokacijam, in bi potem tudi lažje ocenile, ali je to sprejemljivo ali ne.

Zato bom glasoval za vse tiste predloge, ki prinašajo lokalnim skupnostim hitrejšo razrešitev teh problemov. Namreč, ko je vse skupaj končano in ko že tudi Vlada potrdi spremembo prostorskega načrta, ga pa mora na koncu potrditi še občinski svet, ki ni imel kaj dosti pri tem, občina pa potem odgovarja vsem tistim prosilcem, zakaj niso dobili na določenih kmetijskih zemljiščih možnosti gradnje. Tu bi bilo treba narediti še kakšne korake, da bi bile te zadeve bolj dorečene. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Zopet bom povedal lastno izkušnjo, ki pa se lahko posploši tudi na druge občine.

Ko je naša občina dobila kar nekaj negativnih mnenj, bi po določenem pretečenem roku Ministrstvo za okolje in prostor

moralo potem skupaj z Vlado zavrnuti tako pripravljen občinski prostorski načrt, čeprav se je pripravljaj od leta 2006 do letos, praktično do konca letošnjega leta, in potem umakniti ta dokument iz procedure, čeprav še kar nekaj teh mnenj ni prišlo. No, kljub temu je občina počakala, da so še nekatera mnenja posameznih resornih ministrstev prišla. Končno pa se je letos decembra odločila, da bo v skladu z 8. točko 51. člena zakona predlog občinskega prostorskega načrta umaknila iz postopka potrditve. Naša konkretna občina ali pa kakšna druga bo v mnenjih navedena neskladja popravila oziroma uskladila z nosilci ter na to gradivo predloga občinskega prostorskega načrta z novo vlogo ponovno posredovala v potrjevanje pristojnim nosilcem urejanja prostora.

Sedaj bi pa imel vprašanje za predstavnike ministrstva. Glede na novelo tega zakona in tudi na amandma, ki ga predlaga Slovenska demokratska stranka, me zanima, kajti v odgovoru na številna svetniška vprašanja je občina namreč tako zapisala, ko je obveščala občanke in občane, zakaj se stvari tako dolgo zavlačujejo. Tako so zapisali na občini: "Želeli bi časovno natančno opredeliti nadaljevanje postopka in ga zaključiti čim hitreje, vendar bi bilo to bolj predvidevanje naših želja kot pa rezultat zakonsko predpisane procedure." Tako pravijo na občini. In še nadaljujejo: "Ne moremo predvideti, kdaj bomo prejeli manjkajoča mnenja niti še ni popolnoma jasen postopek po dopolnitvi okoljskega poročila glede na veljavni Zakon o varstvu okolja" in tako dalje. Tako, da niti župan niti občinska uprava svojim ljudem ne znajo razložiti, kdaj bomo prišli do teh prostorskih občinskih načrtov. Pa me zanima, ali bo ta novela tudi v tem konkretnem ali v teh konkretnih postopkih pomagala k hitrejšemu pridobivanju občinskih prostorskih načrtov.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo besedo? Gospod Kus, želite? Ne.

Potem prehajamo na 9. člen in razpravo o treh amandmajih k temu členu. Želi kdo razpravljati o 9. členu in amandmajih k temu členu? Ne vidim rok.

Prehajamo na razpravo o 10. členu in amandmaju k temu členu. Ne vidim rok.

Prehajamo na 12. člen in na amandma k temu členu. Samo eno roko vidim. Gospod Lah, izvolite.

ZVONKO LAH: Hvala lepa. Kot sem že prej povedal, 12. člen se vsaj po mnenju naše poslanske skupine zdi odveč. To je ponovno tretje nalaganje nosilcem urejanja prostora, da preverijo mnenja oziroma ali je že sprejeti prostorski načrt v skladu s smernicami in mnenjem, ki so ga dali. To pomeni za občino, da šest mesecev ne bo prepričana, ali je veljaven ta njihov prostorski načrt, ker v tem času lahko nosilci urejanje prostora dajo predlog Vladi, da sproži postopek na Ustavnem sodišču, o preveritvi nezakonnosti tega prostorskega akta.

Mislím, da je to povsem odveč, ker že tako po zakonu ima vsak možnosti na Ustavno sodišče dati vse, kar je nezakonitega, da pa izrecno še dajemo to oziroma nalagamo nosilcem urejanja prostora, da morajo pregledati v šestih mesecih, mislim, da je glede na obremenitve in razpoložljive kadre to povsem nepotrebno in izražena neka nezaupljivost države do dela lokalnih skupnosti, kot nosilca urejanja prostora na lokalnem nivoju. Lahko ugotavljamo, da prej, je ta sprememba bila potrebna in dobra, da občinam nazaj daje možnost, da same pridobivajo smernice, mnenja, da se pogajajo z nosilcem urejanja prostora, pa je ta člen popolnoma odveč, ker uvaja dodatno kontrolo in nezaupanje do pripravljavcev, do občin, glede urejanja prostora na svojem področju.

Če dodam samo še to, da imamo strategijo prostorskega razvoja Republike Slovenije, na katero so se ministrstva zgovarjala pri zavrnitvi nekaterih občinskih, prostorskih načrtov, ki je po mojem mnenju megla, nek skupek želja, ki je bil narejen, ne vem, kdaj že, brez konkretizacij, da državnega prostorskega načrta nimamo. Tukaj pa hoče država na vsakem koraku gledati pod prste občini. Občina je dolžna vse veljavne predpise upoštevati pri izdelavi svojih prostorskih aktov. In čeprav veliko nosilcev urejanja prostora oziroma deležnikov, ker niso pravi nosilci urejanja prostora, v samem postopku nima konkretnih zakonskih podlag za svoje smernice ali pa za svoje mnenje in se po prosti presoji odločajo o takih ali drugačnih razlagah predpisov. V tem primeru mislim, da neko zaupanje je potrebno. Se pa strinjam s tistimi, ki so danes razpravljali v smeri, da bi morali imeti nek prostorski zakonik, kot ga ima Švica že, ne vem, koliko let, desetletja ali celo stoletja, da je potrebno pod eno streho spraviti vse, kar se tiče prostorskega urejanja. Vendar s to spremembo, ko nekaj zopet gasimo, in na enem delu gasimo, na drugem delu pa spet podtikamo ogenj, ki ga bomo pa občutili, prepričan sem, vsi župani čez kakšne pol leta in se bomo spomnili te razprave in teh predlogov in tudi teh amandmajev, ko bo tako, kot je gospod Bevk prej govoril, kako je njegova občina oziroma občina, kjer je kandidiral, leta in leta v fazi izdelave tega prostorskega akta. Ni edina. Teh zgodb je verjetno tukaj še veliko. Dajmo jih po najkrajšem možnem postopku končati. In če država ni določene stvari postorila, v tem letu zelo malo, ne bom rekel, da nazaj pa dovolj, vendar dajmo temu narediti konec, ker ta kriza, ki je prišla, še tiste investitorje, ki so, ki imajo nek kapital, hi hočejo vlagati, na ta način tudi odvrčamo od investicij oziroma jim ne omogočimo boljših pogojev za razvoj gospodarstva oziroma pogojev za razvoj svoje dejavnosti v času, v katerem je treba s posebno občutljivostjo gledati na to in vse sile napeti tudi nam na lokalnem nivoju, da ugodimo čim bolj tistim, ki ustvarjajo dodano vrednost, ne pa samo tistim uradnikom, ki se bojijo za svoj stolček in raje ne delajo nič, kot da bi delali kaj narobe. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še eno roko. Gospod Juri Franco, izvolite.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči. Pri tem členu, ki govori o izvajanju nadzora zakonitosti, se je treba malo ozreti tudi na dejstva, ki kažejo na to, da včasih bi bilo priporočljivo izvajanje celovite zakonitosti, tudi povratne informacije, ki prihaja iz države občini. In to je ena stalnica, ki se žal ponavlja v vseh teh noveliranih členih in v bistvu zanemarja preprosto dejstvo, da pri treh nosilcih načrtovanja, to so nosilci izvedbe načrtovanja, občine, in država na drugi strani, včasih prihaja do kratkih stikov, pri čemer nezakonitega delovanja ne gre iskati vedno, vselej in izključno pri občinah. Ta dikcija navaja k temu, da je potencialno nespoštovanje zakonitosti samo na občinski strani. Zdaj bom zavzel neko stališče, malo manj ortodoksno, ampak tudi sam izhajam iz konkretnih izkušenj. Naj vam eno navedem. Pri načrtovanju ene od primorskih občin je prišlo do nesoglasja oziroma do negativnega mnenja kmetijskega ministrstva pri obravnavi določenih zemljišč. V odgovorih je Vlada, torej ministrstvo je ugotovilo, da se ne sme izvajati načrtovanja na zemljiščih druge kategorije, kar pravzaprav niti ni v pristojnosti države, pač pa bi po vseh obstoječih pravilih in po kategorizacijah, ki izhajajo iz davnega leta 1980, to bilo v pristojnosti občine. In ni načina, da bi se razrešile dileme, ki včasih ovirajo načrtovanje in sprejetje občinskega prostorskega načrta, in se pojavljajo časovne ovire, ki so zaviralne za razvoj občin. Vsekakor je treba izvajati natančen nadzor nad vsemi nepravilnostmi, ki se tu pa tam lahko pojavljajo. Strinjam se tudi, da je treba maksimalno zavarovati najboljše kmetijske površine, ekološko zanimive predele, ampak prihaja tudi do zlorab teh pristojnosti in sploh do odločitev, ki so izven pristojnosti samih ministrstev. In žal iz vseh teh noveliranih členov in predloženih amandmajev dejansko izhaja ta nejasnost. Tudi pri 12. členu je vse breme in potencialni sum o nepravilnostih na strani občin. Če smo objektivni, to ni ravno "ferplej". Od države in od Vlade bi pričakovali tudi možnost preverjanja morebitnih nepravilnosti s strani ministrstev, saj vam zagotavljam - sam sem se poglobil v neko zadevo in dejansko sem bil opozorjen s strani strokovnih nosilcev načrtovanja, da žal prihaja tudi do takih primerov. Seveda ne zadevajo vašega ministrstva, nanašajo se na neko drugo ministrstvo, vendar kljub temu mislim, da iz načelnih in tudi praktičnih razlogov bi bilo primerneje, če bi temu členu dodali še to drugo plat. In bi omogočali tudi lokalnim skupnostim in nosilcem načrtovanja, da opozorijo in da zahtevajo maksimalno spoštovanje zakonitosti s strani vseh akterjev načrtovanja. Vem, da je malo zapleteno, kajti nadzornik je država in lokalne skupnosti so nadzorovani subjekt pri tej zgodbi. Ampak je to eno načelo, ki bi ga bilo treba upoštevati. S tega

vidika razumem pritožbe in kritične opombe s strani lokalni skupnosti in tistih, ki problematiko občin poznajo. Sem za transparentno delovanje vseh inštitucij, vseh ustanov, ki sodelujejo pri načrtovanju, začeniši z ministrstvi Vlade, ki morajo biti zgledna. In šele za tem zahtevati od občin naj bodo striktne pri upoštevanju vseh zakonitih pravil in sprejeti tudi logiko takega nadzorovanja. Sicer se strinjam s členom, se strinjam s členom. Ugotavljam samo to pomanjkljivost, ki se ne nanaša samo na vaše ministrstvo, ampak je to neka pomanjkljivost, ki jo je začutiti v celoti. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še kdo o 12. členu? Gospod Kus, želite? Izvolite.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Začel bom kar pri razpravi, ki jo je sprožil gospod Juri. Ta mehanizem nadzora nad nosilci urejanja prostora je ravno vgrajen v ta 12. člen. Namreč ta postopek, ki gre na Ustavno sodišče preko Vlade, je ravno ta mehanizem, ki na Vladi sproži razpravo, ali so nosilci urejanja prostora, posamezna ministrstva, tako rekoč res ustrezno zapisala vse smernice, kot bi morale biti. In ta nadzor se že tam lahko opravi, ali so s smernicami pretiravali v eno ali v drugo smer, ali so bile preostre, ali so bile takšne, da sploh niso imele za predlog življenjskih vsebin in se že to tam razčisti. In če gremo potem naprej, to, o čemer je razpravljal gospod Lah, pa Vlada zavrača črtanje tega člena, ker smo ravno to želeli doseči, da se na nek način postopek poenostavi. Postopek je pravzaprav čisto enak, kot je do sedaj, v teh šestih mesecih se pravzaprav samo nekaterim ministrstvom olajša ta postopek, da jim ni treba v teh šestih mesecih opozoriti občin in da občini potem naložijo te popravke, ampak da gredo preko Vlade, pa potem direktno na Ustavno sodišče. Drugače je pa postopek popolnoma enak in ni enega tretjega nadzora. Ravno to smo želeli doseči, kar pravzaprav se zdaj očita, da to manjka v tem členu. V tem členu sta ta dva mehanizma vgrajena. Ne gre za dodatni nadzor, gre za nadzor tudi nosilcev urejanja prostora, ne samo občin. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo? (Ne.) Potem prehajamo na 21. člen in amandma k temu členu. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Potem zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure, to je ob 18. uri. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 18. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 17.29 in se je nadaljevala ob 18. uri.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav.

Nadaljujemo prekinjeno **11. točko dnevnega reda - druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, redni postopek.**

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 19. členu. Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 32.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju.

S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Želite obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS? Dr. Vinko Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Zelo jasno smo povedali že ob predstavitvi stališča poslanske skupine, da bomo razmislili o podpori zakonu v primeru sprejetja amandmaja. Amandma ni bil sprejet, zato lahko povem zelo na kratko, da podpiramo štiri dobre rešitve tega zakona. Naštel sem jih že v uvodu, od usklajevanja s Kazenskim zakonikom do izenačitve voznikov začetnikov, zastaranja po uradni dolžnosti in preverjanje v zvezi s tem ter nekaterih pooblastil, vezanih na storilce prekrškov. Žal pa ta zakon prinaša eno temeljno slabost, na katero smo bili opozorjeni že v twinning projektih pred vstopom v Evropsko unijo. Bili smo zelo jasno opozorjeni, da višja sodišča v preveliki meri razveljavljajo sodbe sodišč nižje stopnje in jih vračajo v ponovno odločanje. To je anomalija, ki je bolj malo poznana ali nepoznana znotraj različnih sodnih sistemov evropskih držav. Treba je povedati, da smo zato s Šturmovim zakonom, tako imenovanim, pred dvema letoma odpravili možnost višjih sodišč, da bi vračala v ponovno odločanje na prvostopna sodišča. Sistem se je pokazal kot dober. Danes to koalicija ukinja. Državni sekretar je na odboru zelo jasno povedal, da koalicija to ukinja zato, ker prvostopna sodišča izdajajo nekakovostne sodbe, sodbe, ki nimajo dovolj dobrih utemeljitev, sodbe, ki ne temeljijo na dokazih, sodniki pa pravijo, bodo že višji sodniki odločili drugače. To seveda ni razlog za spremembo zakona. Pravzaprav noben razlog za spremembo zakona. Če je kakšen razlog za ukrepanje na tej kritični točki, ki jo predstavlja ministrstvo

oziroma državni sekretar, potem je to čas, da se aktivirajo sodni mehanizmi nadzora. Sodni mehanizmi nadzora pa so tisti, ki lahko odpravijo takšne nepravilnosti, sodni mehanizmi nadzora so tisti, ki lahko sodnika v skrajni fazi tudi razrešijo, in te mehanizme bi bilo treba aktivirati. Sodna veja oblasti svojih mehanizmov, ki jih ima na razpolago ni pripravljena aktivirati, koalicija pa je s sprejemom tega zakona očitno pripravljena asistirati nadaljnjemu podaljševanju sodnih postopkov, kajti vračanje na prvo stopnjo pomeni daljše sodne postopke, pomeni tudi več denarja iz žepov davkoplačevalcev .../Opozorilni znak za konec razprave./... za sojenja v tako imenovanih nerazumnih rokih.

Zaradi tega napovedujem, da tega zakona ne bomo podprli.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 23.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 12. točko dnevnega reda**, to je z **drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah, v okviru rednega postopka.**

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 7. členu. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 42.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 11. členu. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 42.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 13. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Branko Grims, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani.

Zagotovo je eden ključnih argumentov za sprejem tega amandmaja izpis glasovanja ob zadnji noveli tega zakona v prejšnjem mandatu, ko je bil s strani takratne vlade sprejet argument opozicije, da naj bo celotna diplomacija izključno poklicna, torej profesionalna, in da naj se zapro vsaka vrata politiki v diplomacijo. Glasovanje, gospe in gospodje, ki danes v nasprotju s takratnimi predlogi, besedami, danes z dejanji delate popolnoma nasprotno, je bilo praktično soglasno. Velikanska večina vseh je glasovala za, samo en glas, to je bil sedanji predsednik parlamenta, pa je bil

proti. Vsi ostali, brez izjeme, vsi člani SD so glasovali za. Zanimivo, da potem spoštovana poslanka SD-ja dopoldan potem rekla...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Grims, to ni prostor za polemike sedaj, to je....

MAG. BRANKO GRIMS: Je pa prostor za naštevanje argumentov, gospod predsednik. ... da so sedaj, da včasih so res delali drugače, ampak sedaj so pa novi časi. Ne vem, ne zelo znan pisatelj je napisal, da pravzaprav ne gre nov čas, da gre za krasni novi svet. Krasni novi svet, v katerem je velikanska razlika med besedami in dejanji, in to je pravzaprav edina prepoznavna politična nota sedanje koalicije, ki v nasprotju s tem, kar je zagovarjala še v prejšnjem mandatu, izrecno agresivno sedaj na stežaj odpira vrata političnemu kadrovanju. In kakšno bo, smo se lahko v tistem kadrovanju, ko je pošiljala Vlada ljudi v tujino v tem mandatu, že prepričali. To je lahko nagrada za veliko laž, umik ljudi, ki se jih želi odstraniti nekam z oči javnosti v tujino, ker se šteje, da bremenijo Vlado, njen ugled in diplomacija, gospe in gospodje, ne sme postati institucionalizirano odlagališče vaših odvečnih kadrov. Točno to je v resnici cilj tega početja. Proti njemu je korektno povzdignil glas tudi sindikat poklicnih diplomatov in zato predlagamo, da se ta člen, ki odpira možnost, da bo vsak deseti imenovan politično, torej nepoklicni diplomat, ampak politično, da bo to nagrada za neke predvolilne obljube ali karkoli ste že imeli v mislih. Lahko bi kar imena vpisali verjetno tukaj notri, rekli ste pet ljudi bo takoj. Tega v SDS zagotovo ..../Izključen mikrofona./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zares Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Poslanska skupina Zares bo glasovala proti temu amandmaju, ker ocenjujemo, da je amandma neodgovoren, nespodoben, kajti črtal bi enega ključnih členov tega zakona in bi vrnil zakon k pogojem za imenovanje veleposlanikov, ki smo jih poznali iz prejšnjega zakona. Ti pogoji so bili bistveno manjša zaveza k strokovnosti, profesionalnosti. V tem zakonu, v 13. členu, pa so zapisani kriteriji in pogoji, pod katerimi je lahko veleposlanik imenovan, tudi tisti veleposlaniki, ki prihajajo od zunaj, ki niso sestavni del zunanje ministrstva, in ki morajo vendarle zagotoviti pogoje strokovnosti in to 14-letno prakso na področju zunanje politike, tudi gospodarske zunanje politike. V tem je novost tega zakona in tudi 13. člena. Zato amandmaja opozicije seveda ne moremo sprejeti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima Darja Lavtižar Bebler. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. Poslanska skupina Socialnih demokratov ne bo podprla tega amandmaja. Že v današnji razpravi dopoldne smo razložili, zakaj nasprotujemo takšnemu amandmaju. Naj povem samo na kratko. Ravno ta 13. člen na novo pravzaprav vzpostavlja ustavnost in zakonitost te ureditve, ki jo danes sprejemamo s tem zakonom. Te debate o tem, kako je kdaj glasoval v prejšnjem mandatu, če je gospod Grims mislil name, jaz sem govorila danes striktno o tem, kako je potekala razprava na Odboru za zunanjo politiko, ne o tem, kako je potekala razprava...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne omenjati imen poslancev v obrazložitvi glasu, prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Oprostite, gospod predsednik, da sem res po nemarnem omenila ime kolege poslanca. Tukaj se opravičujem. Mi smo takrat podprli to novelo zakona, ker smo jo obravnavali kot celoto. Na samem odboru pa o tem amandmaju, ki je bil predložen s strani takratnega poslanca gospoda Lahovnika, niso bile enotna mnenja. Danes lahko rečem, da ta amandma, ki ga poslanska skupina SDS ponovno vlaga, za nas ni sprejemljiv zaradi tega, ker onemogoča vzpostavitev normalnega stanja ustavnosti in zakonitosti. To pa je, kot določa 49. člen Ustave, da pod enakimi pogoji je vsakomur dostopno isto delovno mesto. In danes smo slišali tudi v obrazložitvi ministra za zunanje zadeve gospoda Žbogarja, če ne bi bila novela sprejeta takšna, kot je danes predlagana, bi imelo ministrstvo za zunanje zadeve, Vlada in predsednik republike težave, kako proti do veleposlanika Slovenije pri OECD. Kajti takšnega strokovnjaka, ki naj bi bil veleposlanik Slovenije pri OECD, ministrstvo za zunanje zadeve ne premore. In to je normalno, da ga ne premore, kajti Ministrstvo za zunanje zadeve pri nas skozi to zgodovino 19 let ni tako organizirano in nima tovrstnih specialistov, ki bi bili primerni za vse vrste strokovnih področij, ki so zahtevana pri različnih mednarodnih organizacijah. Če samo omenim, imamo veleposlanika pri WIPO, to je mednarodna organizacija za industrijsko lastnino. Tam je potrebno visoko specializirano kakovostno znanje. Naj mi nekdo pove, ali ima Ministrstvo za zunanje zadeve danes na voljo strokovnjaka, specialista za industrijsko lastnino oziroma intelektualno lastnino. Ga nima! Torej ni razloga, da bi pustili zaprt ta krog možnih, potencialnih kandidatov. Je pa res, da tokratna novela posebej določa, da morajo biti kandidati za veleposlanike strokovnjaki na področju zunanje politike, mednarodnih odnosov,

mednarodnega prava in drugih zadev, ki so imanentne na področju dela, ki ga opravlja veleposlanik.

Poslanska skupina Socialnih demokratov tega amandmaja iz načelnih razlogov, poudarjam, ne more podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SLS, Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V imenu poslanske skupine menim, da amandma ni niti neodgovoren niti nespodoben. Je pa res, da je podoben rešitvi, ki jo je predlagal poslanski kolega v prejšnjem mandatu in s katero se je prejšnja vlada strinjala. Dobro se spomnim, da smo takrat kljub precejšnjim pomislekom ob taki rešitvi, ker to ni bil predlog Vlade, to je bil predlog, ki je bil prinesen v zakon z amandmajem, imeli kar precejšnje pomisleke, vendar smo podprli; se strinjam s kolegom, ki je pokazal glasovalni list. Vendar sem prepričan, da je tudi sedanja rešitev bistveno boljša, da rešuje mnoge probleme. Prejšnja rešitev - in v primeru sprejetja amandmaja ostaja prejšnja rešitev - preveč zapira, ne glede na to, se strinjam, da mogoče gre tudi za kakšno politično špekulacijo tako prej kot sedaj, da se zapira ali odpira komurkoli, vendar se nam zdi, da je takšna rešitev, kot je predlagana, dobra. Že v mnenju poslanske skupine smo rekli, da omogoča strokovnjakom iz gospodarstva in raznih drugih vej našega življenja, da zasedajo tudi ta mesta, seveda, ob predpisanem diplomatskem izpitu, ki tudi ni kar tako, mačji kašelj. Zaradi tega v poslanski skupini tega amandmaja k 13. členu ne bomo potrdili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim za prijavo. Najprej Darja Lavtižar Bebler. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa, gospod predsednik. Jaz sem se prijavila proti koncu, misleč, da bom na koncu na vrsti, ampak ne glede na to, ni vredna posebnega posmeha ta moja beseda. Jaz ponavljam. Jaz tega amandmaja ne morem podpreti iz načelnih razlogov. Ni ustavno korektno zapreti krog tistih potencialnih kandidatov, ki bi lahko kandidirali za mesto veleposlanika, ker ne morem trditi, da nekdo, ki je od svojega začetka poklicne kariere bil zaposlen na Ministrstvu za zunanje zadeve, je boljši strokovnjak od tistega, ki je morda en lep del svoje poklicne kariere opravljal v primerljivih službah na različnih drugih ministrstvih za zunanje zadeve ali pa tudi v parlamentu oziroma v Državnem zboru Republike Slovenije. In so še drugi poklici, ki glede na to, kako se razvija razvoj diplomacije, ne bi mogli priti v poštev, pa zagotovo premorejo več strokovnega posebnega znanja, ki se za posamezne pouste, če lahko tako rečem, zahtevajo. In Slovenija

ima premajhen nabor strokovnjakov na različnih področjih, da bi se smela zapreti možnost, da lahko v nekem trenutku, ko se za to pokaže potreba, pridobi nekoga, ki je ravno tako 14 let delal na nekem primerljivem področju, vendar pa je strokovnjak s področij mednarodnega prava, zunanje politike, ekonomskih mednarodnih odnosov, ne bi mogel prevzeti takšne funkcije. Do zdaj se je to pokazalo tudi marsikdaj, čeprav mnogi govorijo o tem, da so bila to politična kadrovanja, da so bili tovrstni strokovnjaki zelo uspešni, začenši z današnjim predsednikom Republike Slovenije in še z mnogimi drugimi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani! Sam bom glede vprašanja kadrovanja političnih funkcionarjev na ambadorska mesta glasoval enako, kot sem ob enakem vprašanju glasoval v prejšnjem mandatu kot vladni poslanec. Takrat sem podprl amandma opozicijskega poslanca Mateja Lahovnika, danes vašega ministra. In enako glasujem zdaj.

Je pa vaša napoved, da boste glasovali drugače, kot ste v prejšnjem mandatu, dragocena za slovenske volivce. To je pokazatelj vaših ravnanj in razpoznavni znak za volivce, kako ta koalicija uresničuje svoje zaveze, svoje napovedi, ko se je spremenila iz opozicije v vladno koalicijo. Nobena zaveza ni več pomembna, pomembne so ambadorske kariere vaših političnih funkcionarjev. In jaz sem prepričan, da je tudi to eden od vzrokov, da je takšno ravnanje vaš minister označil za politične igrice. In čim večkrat glasujete tako, da bodo ljudje čim boljše vedeli, kakšne politične igrice se greste, kakšne so vaše zaveze do njih in kakšne bodo vaše naslednje poteze. Vedno boste prelomili besedo, ki ste jo nekoč dali.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu mag. Branko Grims, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Seveda bom podprl ta amandma, saj je to edino, kar pomeni skladnost med besedami in dejanji, kar v SDS dosledno spoštujemo.

Glasoval pa bom za amandma tudi zato, ker sem celo dopoldne zaman čakal na pojasnilo kogarkoli iz koalicije, kaj se jim je tako zameril gospod Sovič iz SD-ja, ki ga je res politično kadrovala minula vlada, ampak na osebno prošnjo sedanjega predsednika Vlade, kolikor je meni znano, da je bilo toliko očitkov o političnem kadrovanju, in to s strani tistih, ki so v isti sapi, v istem nagovoru, praviloma, zagovarjali načelo, da se bodo za profesionalnost diplomacije borili tako, da bodo 10% ljudi v diplomacijo imenovali politično. Proti korupciji pa se bodo bojevali tako, da bodo podkupili 10%, proti revščini tako, da bodo dodatno osiromašili 10% Slovencek

in Slovencev. No, pri takšni vladi bomo najbrž siromaki kmalu vsi.

Vsekakor pa politika bi morala biti politika vrednot. In ena od njih je tudi, da se spoštuje dana besede, dana beseda, ki je vidna iz liste glasovanja v minulem mandatu in moj glas bo enak, kot je bil takrat. To bo glas za poklicno, profesionalno diplomacijo, v kateri nima neposredno politično kadrovanje, kot ga, žal, vsiljujete danes, kaj iskati.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu dr. Vinko Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. O čem govorimo? Govorimo torej o tem, ali bodo naši diplomati poklicni ali se bodo med njimi pojavljali tudi politikiki. O tem govorimo.

Prvič. Zadeva je okoli tega jasna. 12 let ste imeli možnost in ste kadrovali tudi politično v diplomatske vrste. Od leta 2003 do leta 2008...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega dr. Gorenak, to ni prostor za polemiko, ampak za obrazložitev glasu: kako boste vi ravnali, ne kako so ravnali drugi.

DR. VINKO GORENAK: Lepo prosim, če me pustite, predsednik. Lepo prosim, še enkrat vas prosim, da me pustite govoriti. Od leta 2004 do leta 2008 ste izkoristili priliko za svojega člana gospoda Soviča. Naprej, leta 2007 smo uzakonili vaš predlog, ki ste ga podali vi, in sicer, da diplomati so lahko samo poklicni. To smo sprejeli vaš predlog. Danes, ko ste na oblasti vi, pa je situacija seveda obratna. Za potrebe svojega političnega kadrovanja želite s tem amandmajem ponovno uvesti 5% politikov ali drugih ljudi po vašem izboru v diplomatske vrste. To je resnica tega amandmaja. In ta naš amandma je treba sprejeti, da bi to preprečili, da bi vrnili na stanje, kakršno je bilo na vašo željo v prejšnjem mandatu. Vse tisto govorjenje, ki ga danes slišimo tukaj, o pravici do dela in podobne zadeve, in vse sprenevedanje, ki smo ga slišali s strani nekaterih, ki jih ne morem imenovati, ker obrazlagam svoj glas, pa je seveda vredno vsega obsojanja in zasluži diplomu. Mogoče bomo pa na koncu tega mandata res lahko podelili kakšno diplomu z zakonom, pa bi ji rekli recimo, da gre za demagoško diplomu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu mag. Franc Žnidaršič. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod predsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Sam tega amandmaja ne bom podprl, ker zapira možnost kandidature ne samo tistim, ki bi jih izbrala ali pošiljala v tujino na ustrezne položaje vladna koalicija, pač pa odpira možnost tudi kakšnemu vašemu bivšemu

zunanjemu ministru, in se prav čudim, da mu s tem, ko bi sprejeli ta amandma, zapirate možnost kandidature.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Brez polemik, brez polemik!

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: To ni polemika, to je obrazložitev glasu. Govorim o tem, da naj bi po tej rešitvi, ki je na mizi in ki bi jo radi v SDS porušili in spremenili, da ta rešitev omogoča tudi njihovim kandidatom kandidaturo, res pa je, da v tem mandatu samo kandidaturo. Hvala lepa. Jaz bom glasoval proti amandmaju.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu. Prosim za ponovno prijavo. Obrazložitev glasu Melita Župevc, prosim.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa predsednik.

Jaz bom seveda glasovala proti temu amandmaju. Že danes v razpravi sem povedala, da ta amandma v bistvu črta bistvo samega zakona, to je profesionalizacija slovenske diplomacije. Tistih 10% ni 10% kar tako, zakon predvideva možnost, da lahko postanejo diplomati tudi tisti, ki niso profesionalni torej poklicni diplomati. Jaz takšno možnost pozdravljam, mislim, da se lahko, tako kot je danes dejal minister, profesionalna diplomacija gradi na odprtosti in ne na zaprtosti. In danes je bilo veliko govora o starih in novih časih.

Kot rečeno, včasih je veljala neka druga doktrina, ko je neki bivši minister dejal, ni dejal, to si je mislil: Zunanja politika to sem jaz. Danes pa razumemo, da je dobra zunanja politika... .../Oglašanje iz klopi./... Poglejte, pred časom, mislim, da dva dni nazaj, je bila objavljena javna ocena dela tega parlamenta in vaše obnašanje kaže in je prava slika tega, zakaj ima slovenski parlament tako nizko oceno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospa Melita Župevc, to ne spada v obrazlaganje glasov. Proceduralno prosim, nadaljujte.

MELITA ŽUPEVC: Gospod Jelinčič, meni je popolnoma vseeno, če ste vi razočarani...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim!

MELITA ŽUPEVC: Kot rečeno, jaz amandmaja Slovenske demokratske stranke ne bom podprla, menim, da ta amandma ruši samo bistvo zakona, ki pa je dobro, torej odprtost sistema, ki bo v slovensko diplomacijo prinesel tudi nekaj pozitivnega. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu Matevž Frangež, prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Hvala za besedo.

Ko govorimo o 10%, govorimo seveda o izjemi. Iz nekaterih izjav gre sklepati, da govorimo o poklicnih diplomatih, o vseh tistih drugih, ki pa niso poklicni diplomati, pa seveda predpostavljamo, da morajo biti nujno politiki. Ne! Gre za to, da je vsak sistem, ki ostaja zaprt, slej kot prej tudi zatohel. Ta vlada je začela z ambiciozno politiko na zunanjepolitičnem področju, na novo je ovrednotila naše zunanjepolitične prioritete, predvsem na področju zahodnega Balkana, kjer imamo številne, tudi svoje gospodarske interese. Ker so nekateri v razpravah prej omenjali gospoda Borisa, jaz sem imel v življenju privilegij, da sem se lahko politike učil od tega človeka. In danes, ko je veleposlanik naše države v Izraelu, lahko rečem, da prejšnji vladi lahko predstavlja ponosno imenovanje, ker velja neuradno za drugega najpomembnejšega veleposlanika v Izraelu, takoj za veleposlanikom Združenih držav. Ne zato, ker prihaja iz vplivne države, ampak zato, ker je s svojim delom, s svojim ugledom in s svojo angažiranostjo zgradil en ugled. In takšne veleposlanike potrebuje ta država, če želi uresničiti svoje zunanjepolitične prioritete.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Anton Anderlič. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Amandmaja ne bom podprl, ker bi izglasovanje amandmaja pomenilo pravno praznino, ker bi znižali standard, ki bi se s tem, kar je predlagano v zakonu, dosegel. Šli bi nazaj na sedem let delovnih izkušenj, šli bi nazaj na postopke brez preverjanja znanja pred strokovno skupino, ki jo ustanovi minister po tem členu zakona, šli bi nazaj, da ne bi bili potrebni neki posebni pogoji, znanja, ki so potrebna za to, da lahko nekdo ta mesta zasede. Ne prepričajte me nikakršni izpiski in kazanje s prstom nazaj. Pojdimo nazaj, bo boljše. Nazaj v zgodovino se gre samo na smetišče zgodovine ali tam, kjer je vse skupaj preživeto.

Jaz sem trdno prepričan, da mora vsak na svojem področju, in tako je tudi minister in Vlada ugotovila na tem področju zunanje politike, preveriti, kaj je boljše, kaj je primerljivejše z razvitimi demokracijami, z urejenimi zakonodajami, tudi na področju zunanje politike v teh državah. In ta člen govori ravno o tem, amandma pa vrača na neko staro stanje. Jaz sem trdno prepričan, in to sem že dopoldne v razpravi ob tem amandmaju rekel, ker je tako smešno, če bi vi imeli možnost, da prepričate svetovno javnost, da Darwin ni imel prav, bi šli za 200 let nazaj. Ampak jaz upam, da ne bo tako, zato tega amandmaja ni mogoče podpreti. In treba je slediti višjim standardom, višjim normativom, ki smo si jih sami postavili. In če ni 14 let delovnih izkušenj več kot 7, in to je boljša izkušnja, če ni ta izpit pred strokovno

komisijo boljše kot brez izpita, pa še vrsta drugih stvari je, potem ne vem, kaj je. Zato tega amandmaja ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu, Janja Klasinc. Prosim.

JANJA KLASINC: Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Gospod predsednik!

Če bi sprejeli ta amandma, potem bi pljunili na vsa prizadevanja slovenske diplomacije, da bi se še bolj približala profesionalnim standardom v Evropski uniji. Poglejte, kaj amandma, s katerim predlaga SDS črtanje tega člena. To bi pomenilo, da ne bi bili več veleposlaniki samo najbolj izkušeni ljudje, tudi profesionalni diplomati. Ta člen zahteva, da mora imeti veleposlanik vsaj 14 let delovnih izkušenj na tem področju, in to tako tisti, ki je profesionalni diplomat, kot tudi tisti, ki prihaja od zunaj. In zdaj se očita politično kadriranje. Ne bodimo smešni! Ali je to politično kadriranje, koliko ljudi pa je v Sloveniji, ki ima štirinajst let mednarodnih izkušenj, od tega najmanj tri leta tudi na vodstvenih mestih, ki govori nekaj tujih jezikov in je sposobna na tako visoki ravni zastopati Republiko Slovenijo? Do sedaj, po sedanjem zakonu to ni bilo tako, zato smo danes dopoldan slišali ministra za zunanje zadeve, da je bila v prejšnjem mandatu kar 1/3 veleposlanikov v tujini imenovana po političnem ključu. Nad tem se zamislimo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu, Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Seveda bom glasoval proti amandmaju, ker amandma in tudi utemeljitev tega amandmaja slonita na lažnih predpostavkah. Slišali smo, da naj bi 13. člen omogočil politično kadrovanje vsaj za desetino veleposlanikov. To enostavno ne drži. Naj si preberejo gospodje, ki so vložili ta amandma, ponovno ta člen in bodo ugotovili, da so jasno opredeljeni pogoji za imenovanje veleposlanikov. Ti pogoji ne dopuščajo političnega kadrovanja in prvič imamo priložnost, da zaključimo to zgodbo tako, da do političnega kadrovanja, kakršnemu smo bili priče v prejšnjem mandatu, končno ne bo več prihajalo. Če ne bomo glasovali, in jaz ne bom glasoval za ta amandma, verjetno ne bomo več doživljali takih zgodb, kot je imenovanje veleposlanika brez ustrezne izobrazbe, forsiranje agremaja s pritiski na drugo državo itd. Če lahko argumentiram svoj glas tudi s citatom gospoda Petra Toša, profesionalnega diplomata, ki piše, "usmeritev v razvoj gospodarske diplomacije zahteva pritegnitev določenega števila z uspehi potrjenih gospodarstvenikov, ki jih med diplomati v sedanji sestavi ni". To je eden od takih primerov, ki govori v prid 13. členu in

proti sprejetju takega .../Znak za konec razprave./... amandmaja.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Tudi sam bom glasoval proti temu amandmaju. Razmišljam popolnoma s svojo glavo in menim, da so lahko posamezniki, ki pridejo tudi kot nepoklicni diplomati v ta sistem velika dodana vrednost. Sam poznam primer Japonske. Menim, da je gospod Skender prav gotovo pravi človek na pravem mestu. Me pa moti to, da se posamezni zakoni spreminjajo za dnevnopolitične potrebe določene politične opcije. To me pa hudo moti. Takrat ko smo v opoziciji in bi kadrovanje dovolili svojim političnim tekmečem, smo proti, ko pa pridemo na oblast, takrat pa potrebujemo določena pomembna visoka delovna mesta za zaslužne takšne in drugačne podpornike posameznike, takrat je pa treba zakon obrniti na glavo, ga spremeniti, spremeniti stališča in tako naprej in tako dalje. To se mi pa zdi, da ni v redu, ni korektno in ni fer. Amandmaja ne bom podprl, ker mislim, da je boljše, da lahko pridejo kateri drugi, ne samo karierni diplomati na ta delovna mesta. Denimo, v Rusiji bi najrajši videl gospoda Škrabca ali gospoda Kovačiča, bi najbrž bila optimalna varianta. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim ponovno za prijavo. Obrazložitev glasu v svojem imenu Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo. Moram reči, da bom glasoval proti temu amandmaju. Nisem niti obremenjen s preteklimi glasovanji v prejšnjem mandatu, ampak bom glasoval proti temu amandmaju predvsem iz življenjskega razloga. S tem zakonom omogočamo petim nekariernim diplomatom, da so imenovani na veleposlaniška mesta, ni nujno politikom, lahko tudi gospodarstvenikom. V preteklosti se je pokazalo, da je mogoče kakšna od teh odločitev bila pa tudi dobra in ni bila zgolj samo politično motivirana. In mogoče vprašanje predvsem za opozicijo, ker je bilo kar nekaj imen tukaj izpostavljenih. Ali je Franci But slab veleposlanik? Jaz mislim, da ne. Ali je Miroslav Luci slab veleposlanik? Jaz mislim, da ne. In to niso karierni diplomati. To so diplomati, ki so bili imenovani na to funkcijo. Tukaj ste dvolični. Tukaj pljuvate v lastno skledo. Tukaj po tem zakonu niti takšni ljudje ne bi mogli biti v bistvu diplomati, ker so pogoji ostrejši. Ampak ljudje, ki so pokazali, da znajo delati na takšnih mestih naj bodo diplomati. Ni nujno, da bodo to politiki, lahko so gospodarstveniki. Politika mora v nekem trenutku odločiti, kdo bi bil za funkcijo veleposlanika v neki državi primeren. Prepričan sem, da lahko izberemo najboljše ljudi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu ima Ivan Grill. Prosim.

IVAN GRILL: Najlepša hvala. Seveda bom jaz ta amandma podprl, kajti ta amandma je v bistvu ta zakon zopet spravil na tisti nivo, ki omogoča resnično izbiro takšnih veleposlanikov, ki bodo Sloveniji lahko prispevali na ugledu in pa tudi na kvaliteti. ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

IVAN GRILL: ... Veleposlanik je ogledalo Slovenije v drugi državi, pa če si to priznamo ali pa seveda tudi ne. Če bi mi imeli dobre veleposlanike, ugledne, bi lahko marsikakšne nacionalne interese tudi na mednarodnem prizorišču lažje in bolj uspešno uveljavljali. Pa Hrvaško lahko vzamemo kot en tak primer.

Brez tega amandmaja bo ta zakon omogočal politično kadrovanje. To vam je v interesu. Kot ste že danes koalicijski poslanci omenili, bo takšen zakon brez tega amandmaja omogočal opoziciji oziroma tej politični opciji, da bo samo kandidirala, poudarjam, samo kandidirala, nima pa nobene možnosti za izbiro. Zato predlagam, ko boste ta amandma zavrnil, shranite si ga, pa tudi magnetograme, kajti ko boste v opoziciji, če ne prej, čez tri leta, mislim, da boste ta amandma sami vlagali, ker boste želeli, da se ta stvar vrne nazaj, tako kot je danes. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu ima Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Tu smo ponovno priča veliki dvoličnosti sedanje koalicije. Kadar je v opoziciji, veljajo ena merila, ko se obrne, ko pride v koalicijo, veljajo druga merila. In to za popolnoma identične primere. Še druga stvar, kar je zelo problem. V tem mandatu smo se nekako že soočili s tem, da koalicija sprejema specialne zakone lex Cvikl, ko je bilo treba generalnemu sekretarju zagotoviti neke bonitete in smo morali na vrat na nos spremeniti zakon in sedaj poslušamo drug primer, lex OECD. To se pravi, da se zakon spreminja samo zato, da bomo dobili nekoga, ki bo izpolnjeval neke posebne kriterije za imenovanje za veleposlanika pri OECD-ju. Ali je to morda lex Gaspari ali je morda lex kakšen drug minister ali visok funkcionar sedanje koalicije? Na tak način je pred mesecem dejal minister Zalar, se zakoni ne sprejemajo. Zakoni so splošne določbe, urejajo splošne norme in ne morejo urejati nekih specialnih rešitev, kot je v tem primeru. In samo sprašujem se, zakaj so potem še vedno neka odprta veleposlaniška mesta, recimo, Zagreb, Beograd, mislim, da tudi Rim in še kakšna. Najbrž izključno zato, da se bodo določeni kadri preko te spremembe zakona umestili na ta pomembna

veleposlaniška mesta. Jaz mislim, da tako izvajati politiko, niti zunanje politike ni možno. To je skregano z vsako logiko in zato bom ta amandma tudi podprl, da gremo z neko ustrezno in primerno rešitvijo, ki se je uveljavila po letu 2007, naprej. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank ni poslancev, za je glasovalo 19, proti 52.

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 26. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank ni poslancev, za je glasovalo 28, proti 44.

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predlog zakona.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker k drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Mag. Branko Grims ima obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: V SDS seveda tega zakona ne bomo podprli.

Žalostno je, da se lahko pojavi politika, ki v enem položaju zagovarja eno, ko se spremeni položaj, se pravila igre priredijo točno v nasprotju s tistim, kar se je zagovarjalo prej.

Trdno smo prepričani, da bi morala biti vsaka politika dosledna v svojem ravnanju in da bi morala biti skladna v besedah in dejanjih. Žal opažamo, da je pri ravnanju sedanje koalicije prav nasprotno. Razlika med besedami in dejanji je velika, očitna, nepremostljiva in žal tistim, ki to počnejo, v veliko sramoto. Pri tem preprosto ne moremo razumeti, kako je mogoče, da se niti ne pripravi argumentacija za ta, očitno političen, poseg in smo celo dopoldne poslušali hude očitke o političnem kadrovanju prejšnje vlade, celo popoldne pa sedaj poslušamo hvalnice politično izbranim kadrom v diplomacijo s strani prejšnje vlade, preden je prisluhnila takratni opoziciji in tovrstno politično poseganje v diplomacijo onemogočila. Odločite se, ampak oboje skupaj, gospe in gospodje, ne gre. Tukaj ste zapadli v popolno nasprotje. V SDS bomo ostali dosledni načelom, za katere smo se takrat odločili, ker smo prepričani, da samo taka politika pomeni politiko, ki je vredna zaupanja, in samo take odločitve krepijo tudi zaupanje ljudi v državo in njene institucije. Med tem ko spreminjanje stališč iz dneva v noč, iz črno v belo, iz poklicnega v politično kadrovanje, odvisno od trenutnega položaja posamezne politične sile, zagotovo ne vodi v

nikakršno povečano zaupanje, najmanj seveda v tiste, ki to počnejo, žal pa tudi ne v institucije države kot celote. In to je velik problem. Potem se večja politična abstinenca, povečuje se nezaupanje državljanek in državljanov v to državo in lahko samo opozorimo še enkrat na izpisek glasovanja, ki je kazal izjemno visoko stopnjo soglasja v prejšnjem mandatu. Danes, ko rušite s svojo odločitvijo prav tisti konsenz, ki je bil v prejšnjem mandatu dosežen, pa s tem seveda odpirate vrata za povsem .../Opozorilni znak za konec razprave./... drugačno ravnanje. Trdno smo prepričani, da bi lahko pravzaprav pri tistih, za katere gre, zapisali kar tudi imena. Konec koncev, zakaj je pa ravno 14 let, zakaj pa ni 15 let ali pa deset... .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu. Prosim za prijavo. Obrazložitev glasu v svojem imenu, dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Zakona ne bom podprl v štartu, ne bom pa ga podprl preprosto zato, ker se koalicijska večina spreneveda in igra dvojno vlogo. Dvojno vlogo zato, ker najprej 12 let počne politično kadrovanje, potem za časa neke druge vlade, ko je v opoziciji, pride na dan s predlogom, da političnega kadrovanja ne bi bilo več, ampak da bi se šli samo tako imenovano strokovno diplomatsko kadrovanje. Mi smo temu prisluhnili takrat in to uzakonili. Danes, ko je ta večina ponovno na oblasti, gre arogantno proti stališču sindikata poklicnih diplomatov. Sindikat poklicnih diplomatov je jasno povedal, kakšno je njihovo stališče. Koalicija gre proti temu in uvaja približno 10% diplomatov, ki naj ne bi bili poklicni diplomat. Ve govorjenje na temo, da se gremo profesionalizem in kaj vem, kaj vse, osebno to štejem, da je pač v parlamentu dovoljeno očitno tudi lagati. To je nedopustno, ker pričakujem, da bomo verjetno proti koncu sedanjega mandata - recimo, ko bodo prihajale volitve - iz tega načela dvoličnosti utegnili spet uzakoniti prejšnjo rešitev, torej tisto, ki velja do danes. To pa je rešitev, da imamo samo poklicne diplomate. Seveda pa je pričakovati, da boste v tem času nagradili in namestili tiste veleposlanike, ki vam "pašejo" politično. Zato bom seveda glasoval proti takemu početju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Obrazložitev glasu, Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Glasoval bom za ta zakon, ker je dober in pomeni pravzaprav nadgradnjo prejšnjega zakona, ki je imel veliko pomanjkljivosti. Prejšnji zakon je bil tako pomanjkljiv, da je bil ukrep oziroma predlog, ki so ga takrat kolegi iz Državnega zbora sprejeli, nujen. Nujen zato, da bi končno zajezili zlorabo slabega zakona in

nadaljnje politično kadrovanje. Tokrat ni tako. V zakonu je vgrajenih kar nekaj prepričljivih varovalk, prej smo govorili o 13. členu. In edini poskus, da bi ponovno na stežaj odprli vrata politizaciji, je spodletel, ko nismo sprejeli amandmaja, ki je zahteval soglasje Odbora za zunanjo politiko pri imenovanju veleposlanikov. Ker ta amandma ni bil sprejet, zakon ostaja nepolitičen, ostaja zakon strokovnosti, profesionalnosti, profesionalnost pa se ne meri samo v zaprtem prostoru zunanjega ministrstva, temveč jo omogoča predvsem sprejetje 13. člena, ki veleva kar nekaj pogojev in kriterijev, pod katerimi je lahko veleposlanik imenovan. Zakon končno ureja določen vrstni red pri postopkih imenovanja in dejansko omogoča bistveno večjo profesionalizacijo diplomacije od tiste, ki smo jo poznali s prejšnjimi zakoni. Zato bom ta zakon odločno podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu Janja Klasinc.

JANJA KLASINC: Seveda bom podprla ta zakon. Podprla ga bom zato, ker uvaja red v hišo Ministrstva za zunanje zadeve. Uvaja organiziranost, nadzor na veleposlaništvih, ureja usposabljanje in izobraževanje diplomatov, preverjanje njihovega znanja, omogoča karierni sistem in poleg tega tudi na vseh področjih uvaja ostre kriterije za profesionalizacijo. Možnost, da se le izjemoma, in sicer v 10%, kar v številkah, kolegice in kolegi, pomeni 5 nepoklicnih veleposlanikov v tujini na 50, ki so sicer poslani iz naše države na misije v tujino, pomeni le delček tega zakona. In žalostno je, da smo danes večino naše razprave namenili samo temu delu, ne pa temu, kako ta zakon dviguje kvaliteto naše diplomacije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v svojem imenu. Obrazložitev glasu ima Darko Menih.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo. Jaz bom glasoval proti temu zakonu. Pojavlja se veliko stvari, kjer se določene stvari ponavljajo in sprenevedajo. To ni v redu in bom glasoval proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Glasoval bom proti tej spremembi zakona o zunanjih zadevah, ker sem si želel, da bi šel razvoj naše diplomacije v meri profesionalnosti in zagotavljanja visokih standardov, ki so potrebni za ustrezno zastopanje države. Intenca zakona je drugačna. Ne moti me samo to, da ponovno uvaja princip političnega kadrovanja na diplomatska mesta, razočaran sem prav tako, ker je zavrnil tudi predlog,

da postane mnenje Državnega zbora oziroma Odbora za zunanjo politiko glede imenovanja veleposlanikov ponovno zavezujoče. Mi vemo, da je bila ta izkušnja pozitivna, da je v obdobju, ko je to mnenje postalo nezavezujoče, bilo stanje poslabšano. Pričakoval sem, da bomo center ali pomembno mesto odločanja o slovenski diplomaciji prenesli zopet v Državni zbor. To sem pričakoval tudi zaradi tega, ker se je prejšnji predsednik Odbora za zunanjo politiko gospod Vajgl zelo jasno zavzemal za to. Vendar svoja stališča spreminjate iz dneva v dan in tudi tu je prišlo do spremembe. Ta koalicija je omogočila, da je center odločanja o slovenski zunanji politiki prešel celo v drug center moči, celo iz Vlade, iz zunanjega ministrstva v druge centre, v druge dele slovenske zunanje politike oziroma slovenske politike. S tem se enostavno ni mogoče strinjati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za prijave za obrazložitev glasu v svojem imenu. Obrazložitev glasu ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Dejansko je edina kvaliteta tega zakona prav to, da razgalja ogromno razliko med besedami in dejanji sedanje koalicije. S tega vidika je bil pravzaprav ta zakon dobrodošel. Toda da ni vreden podpore, govorijo rešitve v njem, ki govorijo o ponovni politizaciji, o tem, da se puščajo odprta vprašanja spora med različnimi funkcionarji, ko gre za urejanje zunanje politike, in da se predvsem iz vsake rešitve v tem zakonu očitno vidi želja po čim večji politizaciji in političnem kadrovanju na področju diplomacije. Spomnil bi vas, da se ni hotelo podpreti amandmajev, s katerimi bi rešili situacijo, zaradi katere je Slovenija dokazano utrpela veliko politično, bojim se, tudi že materialno škodo, ko se je zavrnila cela vrsta kandidatov z različnimi igrami, ki jih je omogočal sedanji prostor, ki je prepuščen tovrstnim igram, in zato so bili prepozno imenovani diplomati na ključna mesta v nekatera veleposlaništva. Slovenija je zato utrpela veliko škodo. In da se ne želi narediti temu konec, da bi se sprejela ustrezna rešitev, ki bi tovrstno izigravanje zakonodaje onemogočila, kaže, da se želi ohraniti dodaten prostor za politično kadriranje. To pa je zagotovo še dodaten argument, da se glasuje proti. Sedanje stanje, konkretno to ravnanje je povzročilo Sloveniji veliko škodo in Državni zbor bi moral storiti vse, da se v bodoče kaj takšnega ne bi več dogajalo. Sicer tisti, ki to preprečujete, sprejemate... .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik.

Jaz bom seveda glasoval proti temu zakonu. Zdi se mi zelo pomembno poudariti, danes je bilo tukaj ravno pred nekaj minutami rečeno, da se ta zakon sprejema z enim in ključnim razlogom, da se prepreči zloraba slabega zakona, ki je bil sprejet v prejšnje mandatu. Na drugi strani pa ti isti gospe in gospodje trdijo, da je eden najboljših veleposlanikov dr. Miroslav Luci, za katerega se tudi jaz strinjam, da je.

Potem govorijo kolegi iz poslanskih skupin...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Pojbič, o sebi, o svojem glasu morate govoriti, ne o glasovih drugih. Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Tako je, vendar obrazlagam, zakaj bom glasoval proti zakonu. Med drugim govorite tudi o Borisu Soviču. In, drage kolegice in kolegi, Mariborčani se bodo zagotovo spomnili, kako sposoben je gospod Sovič in kako sposoben je bil voditi mesto Maribor. In danes si nekdo iz poslancev dovoli trditi, da je to eden najboljših veleposlanikov Republike Slovenije.

Jaz sem že uvodoma povedal, da tega zakona ne bom podprl, ker sem prepričan, da ta zakon na široko odpira vrata političnemu kadrovanju. In prepričan sem, da ravno tistih pet kandidatov bodo zagotovo ljudje, ki so bili še kako potrebni in koristni v obdobju volitev za Državni zbor in še kako zagotovo so prispevali svoj delež za to, da so danes te stranke koalicije v parlamentu dolžne zagotoviti za njih delovno mesto, .../Opozorilni znak za konec razprave./... s katerim bodo zadovoljni. In na drugi strani, da bodo seveda imeli spet dovolj močno sestavljeno, če temu lahko tako rečem... .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 21.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je z obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o graditvi objektov, skrajšani postopek.** Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za 52, proti 24.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 14. točko dnevnega reda - z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja v okviru skrajšanega postopka.** Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženih amandmajih. Prehajamo k 64. členu, in sicer na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 64. členu, pri čemer opozarjam, da je amandma vsebinsko povezan z amandmajem za novi 80.a člen. V primeru, če ta amandma ne bo sprejet, bo postal amandma za novi 80.a člen brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za 28, proti 45.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet. S tem je amandma za novi 80.a člen postal brezpredmeten.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 78. členu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti nihče.

(Za je glasovalo 54.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka. Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 78. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. (Ne želijo.) Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za 51, proti 6.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 15. točko dnevnega reda - z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju v okviru skrajšanega postopka.** Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženih amandmajih.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju poslanske skupine SDS k 5. členu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 44.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem amandmaju Poslanske skupine SDS k 5. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 46.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k 9. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 46.

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem amandmaju Poslanske skupine SDS k 9. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 45.

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o tretjem amandmaju Poslanske skupine SDS k 9. členu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 46.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 10. členu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 46.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 47.

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 21. členu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 46.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmajih in drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Rad bi vas opozoril, da so bili vsi amandmaji, ki ste jih v tej razpravi zavrnil, namenjeni ravno temu, kar vsi v tej dvorani in na odborih poslušamo ves ta mandat. Se pravi temu, da se pospeši sprejemanje prostorskega zakonodaje, sprejemanje občinskih prostorskih načrtov, sprejemanje vse zakonodaje, ki omogoča tudi hitrejša črpanje tako kohezijskih kot vseh ostalih sredstev. S tem, ko ste vse amandmaje zavrnil, nam ne dajete možnosti, da bi ta zakon podprli, kajti ne prinaša tistega, kar ste si vsi želeli, vendar zaradi svoje ignorance niti podrobno ne preberete, o čem glasujete, zato nas postavljate v situacijo, da tega zakona ne moremo podpreti. Tako da bomo še vedno priče temu, da bomo na sejah Odbora za okolje in prostor, Odbora za promet, Odbora za gospodarstvo poslušali

utemeljitve, da se določenih projektov ne da izvršiti, ker imamo zvezane roke tako na lokalnem nivoju kot tudi vse institucije, ki pripravljajo dokumente za umeščanje objektov in investicij v prostor. Upam, da boste prisluhnili vsaj ob neki naslednji priložnosti, da kakšno zakonodajo izboljšamo tudi z našo pomočjo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 3.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno **1. točko dnevnega reda - vprašanja poslank in poslancev.**

V skladu s predlogom poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z reševanjem mejnih vprašanj.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SNS ima Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Naš premier je pokazal popolno nepoznavanje zgodovinskih dejstev, pravnih dejstev in še marsičesa. To, kar govori, je metanje peska v oči in gre za izvrševanje ukazov, ki jih je dobil tu ali tam. Ne bom se spuščal, kakšni so bili ti ukazi, ampak čas bo prinesel na plano vse podatke o tem, kdo je bil tisti, ki je od njega zahteval, in kaj je od njega zahteval ali pa celo morda, kaj je za to dobil. Mislím, da je smiselno, da razpravljamo o slovenskem nacionalnem prostoru malo drugače, ne pa na tak način, kot to predvideva slovenska vlada, ki ji je malo mar slovenskega nacionalnega prostora. Žal je slovenska politika, ljubljanska politika je vedno bila tista, ki je zapravljala slovensko nacionalno ozemlje. Danes imamo zgolj še eno tretjino slovenskega nacionalnega ozemlja in še to se krši. Glede na to, kako delamo s svojo domovino in s svojim ozemljem, tako kot svinja z mehóm, je skrajni čas, da spremenimo ta odnos. Skrajni čas je, da se vsaj pogovarjati začnemo, da se nekaterim odprejo oči in da začno razmišljati v interesu lastnega naroda in lastne države. Žal tega danes nimamo. Premierju je vseeno, kaj se dogaja z njegovo domovino, tako da se človek vpraša, ali je njegova domovina sploh tukaj v Sloveniji. In morda še več, ali je ta domovina sploh tukaj na zemlji, če ni nekje višje gor v kakšnih drugih sferah. Mislím, da je skrajni čas, da se o tem pogovorimo. Skrajni čas je, da se povedo določena izhodišča, določena zgodovinska dejstva in da se tudi posluša morda kakšne druge strokovnjake, ne pa samo tiste socrealistične plačance z naših fakultet, ki jim je malo mar vsega skupaj, saj imajo dobro plačane službe,

sinekuro, ko sedijo tam v svojih katedrah in nalagajo neumnosti, ki jih potem še nekateri drugi študentje širijo naokrog. Za politike tako ali tako vemo, da jih večina ne razume, za kaj sploh gre. Mislím, da je skrajni čas, da o tem spregovorimo in upam, da bo Državni zbor sprejel to idejo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu? (Ne.) Glasujemo. Prosim mir v dvorani. Zbranost pri glasovanju je potrebna. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 43.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Eve Irgl bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Eve Irgl v zvezi z zagotavljanjem uresničevanja človekovih pravic. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS Eva Irgl.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik. Predsednika Vlade sem včeraj spraševala o tem, zakaj je vključno s svojo stranko podprl odlikovanje Tomaža Ertla, kljub temu, da ga večina Slovencev prepoznava kot simbol kratenja in nespoštovanja človekovih pravic. Predsednik Vlade se je v njemu lastnem slogu izmikal konkretnemu odgovoru. Bil je tudi v precejšnji zadregi zaradi tega, kar pa še dodatno dokazuje, kako zelo sporno je to odlikovanje s strani predsednika države.

Tomaž Ertl je bil na čelu najbolj represivnega organa v državi. To je oseba, ki je ob koncu 80. let zavirala demokratizacijske procese. Spremljala in nadzirala je vsebine v tistem času v Novi reviji, Mladini, tajno snemala, dala zapreti veliko število ljudi, med njimi tudi Janeza Janšo, kršila je osnovne človekove pravice, delovala je proti vsakemu, ki je bil proti takratni partijski oblasti in še in še. Iz odgovora predsednika Vlade, kljub temu, da nas je v svojem nastopu skušal prepričati oziroma odmakniti in dvigniti nad prejšnji enopartijski sistem, pa izhaja, da se še kako zelo strinja s to potezo predsednika države, saj z ničemer ni dokazal, da temu odlikovanju nasprotuje. Če bi predsednik države oziroma predsednik Vlade bil zares tako velik demokrat, v kar nas je skušal včeraj prepričati, potem bi moral ostro nasprotovati temu odlikovanju. Pa tega ni storil. Ostro bi moral nasprotovati temu odlikovanju tudi zato, ker sem sama prepričana, da gospod Borut Pahor natančno ve, da je februarja leta 1990 gospod Ertl v Beogradu zavzel odločno stališče proti osamosvojitvi in je poteze takratnih, bom rekla, borcev za samostojnost celo označil kot opozicijski ekstremizem, da ne govorim tudi o tem, da je stal za podtaknjeno bombo v

Velikovcu, kot vodja tajne politične policije, ki jo je vodil celih 12 let.

Sprenevedanje predsednika Vlade v svojem vprašanju je očitno, ni pa presenetljivo. Ni presenetljivo takšno sprenevedanje, kajti prevrednotenje preteklosti in poveličevanje ter tudi ponovno obujanje komunističnih simbolov je pač del delovanja te vlade. Prav zaradi vsega tega naštetega sem jaz prepričana, da moramo v tem prostoru spregovoriti o tem spornem imenovanju oziroma odlikovanju, zato upam, da boste to razširjeno razpravo o odgovoru predsednika Vlade tudi podprli.

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče, navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 45.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Radovana Žerjava bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje mag. Radovana Žerjava v zvezi s presežkom zaposlenih v državni upravi.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SLS mag. Radovan Žerjav.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik.

Mi bomo ta predlog podprli. Predsednik Vlade je v ponedeljek potrdil svojo izjavo, ko je dejal, da je moč delo v državni upravi opraviti s polovico manj zaposlenih. Sam razumem to njegovo stališče predvsem v smeri zniževanja stroškov javne uprave, kar tudi sam osebno zelo podpiram, ker menim, da je treba stroške javne uprave radikalno znižati, da bomo dobili možnost na drugi strani razbremeniti slovensko gospodarstvo. Moti me pa pri tem predvsem to, da dejanja ne sledijo besedam. Velikokrat sem v tej sobi oziroma dvorani govoril o proračunih, o indeksih, ki so in oba proračuna, za leto 2010 in leto 2011, ne sledita tem besedam, torej ne sledita temu, da bi stroške po vseh proračunskih porabnikih drastično in radikalno zniževali.

Ker gre tu za neko konfuzijo ali neka različna stališča, menim, da je prav, da se o tem v tej dvorani še enkrat pogovorimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 45.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mira Petka bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zunanje zadeve Samuela Žbogarja na poslansko vprašanje Mira Petka v zvezi z odtekanjem informacij zaupne narave. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS, Miro Petek, prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Na moje vprašanje o diplomatski inkontinenci, to je nekontroliranem uhajanju podatkov s strani Ministrstva za zunanje zadeve, nisem dobil zadovoljivega odgovora. Dopuščam tudi možnost, da je ta moja teza o nekontroliranem odtekanju napačna in da gre z Ministrstva za zunanje zadeve za kontrolirano posredovanje podatkov v javnost tujim diplomacijam ali mogoče celo tujim obveščevalnim službam, kar pa je škandal, izdaja ali celo kriminal. Minister se je na moje vprašanje tudi izognil odgovoru okrog washingtonske depeše. Takrat je bil minister Žbogar v Washingtonu in ko je nastajala ta depeša, je bil na dopustu, in na to depešo ni pritisnil ustrezne oznake. Skupaj s piscem depeše gospodom Drobničem pa sta danes nagrajena, prvi je minister, drugi je veleposlanik v Berlinu.

Za Slovenijo je pa nastala po objavi te depeše velikanska škoda. Spomnimo se samo, kaj se je dogajalo v Beogradu, ogrožena so bila življenja, ogroženi so bili nacionalni interesi Republike Slovenije tako v Srbiji kot na Kosovu in drugod. Ko je minister za zunanje zadeve gospod Žbogar včeraj govoril, da so se izboljšali standardi varovanja podatkov, smo lahko domala hkrati lahko izvedeli, da je Vlada dala soglasje za imenovanje dveh veleposlanikov. Preden so prišli veleposlaniki do parlamenta in do hearinga in preden je predsednik Vlade podpisal njihovo imenovanje, je javnost o tem že bila obveščena. Na Ministrstvu za zunanje zadeve enostavno ne tesni. Minister je včeraj tudi potrdil svojemu sodelavcu gospodu Balažicu, ki pravi, da so podatki o arbitražnem sporazumu oziroma dokument arbitražnega sporazuma je prišel v javnost iz Državnega zbora. Zato bi bilo dobro, da se o tem pogovorimo, ali držijo teze gospoda Balažic in gospoda ministra Žbogarja ali pa gre zgolj za neko kleveto oziroma govorjenje na pamet. Prepričan sem, kolegi poslanci, da boste razpravo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za 30, proti 47.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Srečka Prijatelja bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o dogovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milana Pogačnika na poslansko vprašanje Srečka Prijatelja v zvezi s prodajo kmetijskih zemljišč.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SNS, Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Do sprejetja zakona o zadrugah tujci niso imeli možnosti kupovati kmetijskih zemljišč. Kljub temu, da je Državni svet podal veto, ste v Državnem zboru ponovno potrdili Zakon o kmetijskih zadrugah. S tem ste omogočili skupini petih tujcev, da ustanovijo kmetijsko zadrugo. Seveda ti imajo prednost pri nakupu kmetijskih zemljišč tudi na Skladu kmetijskih zemljišč. Danes se dogajajo čudne stvari, da poceni nakup zemljišča se kar vrsti in zadruga rastejo kot gobe po dežju. Italijani namenjajo nepovratna sredstva oziroma nične obrestne mere za najem kreditov za nakup teh zemljišč zgolj do meje, tam nekje do Postojne. Se pravi, 6 milijonska populacija kupuje rapalsko mejo. In to, kar je gospod predsednik Zmago Jelinčič govoril prej, da bo Pahorjeva vlada podarila Hrvaški velik del slovenskega ozemlja, tisto, kar bo ostalo, nameravate tudi odprodati poceni. Kmetijsko zemljišče je tam nekje od pol evra pa do tri evre po kvadratnem metru. Take so cene. Kaj se dogaja sedaj na tem področju intenzivno, ni treba posebej poudarjati? Minister mi ni odgovoril kakšni bodo ukrepi za preprečitev tega. Razumemo v Slovenski nacionalni stranki, da ne moremo biti evropsko diskriminatorni, ampak pozitivno recipročnost bi pa morali uvesti. Kolikor zemlje kupijo Italijani pri nas, toliko bi moralo biti dovoljeno, da se nakupi tudi v Italiji. In neka kvota, ne vem, par hektarja bi morala biti zgornja meja, potem pa bi morali ustaviti prodajo. Isto bi moralo veljati tudi za drugi sosedni državi. In to bi bila prava zaščita nacionalnih interesov. Ker se to ni zgodilo, ker nismo dobili pravega odgovora, ker je gospod minister za kmetijstvo vse priznal, kar je bilo navedeno z naše strani, ukrepa pa ni hotel nakazati, niti ga ne misli izpeljati, zahtevamo, da ste nacionalno zavedni in da podprete predlog po razširjeni razpravi .../Opozorilni znak za konec razprave./... Da enkrat za vselej povemo, kaj dela ta slovenska vlada. Tisto, kar ne bodo podarili, bodo poceni prodali. In to je v sramoto slovenskemu narodu. In če so že lačni Slovenke in Slovenci, prav gotovo tega ne bodo pozabili. Boste in nage boste še prodali. Sramota za to vlad, in to si kar zapišete za uho, kajti ne verjamem, da boste danes ta predlog podprli. Resnice preprosto nočete slišati v Državnem zboru. To je vzrok, da tudi ta predlog ne bo podprt. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu. Zmago Jelinčič Plemeniti, prosim v svojem imenu.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Dejstvo je, da je Italija navkljub temu, da je Slovenija vstopila v Evropsko unijo, ni umaknila svoje zaščitne

zakonodaje o prodaji mejnih teritorijev ob nekdanji zaprti slovensko-italijanski meji. Še vedno Slovenci iz notranjščine ne moremo kupovati tega ozemlja. Ampak mi na naši strani pa smo pripravljene Lahom prodati karkoli se jim zazdi. Jaz mislim, da slovenska vlada dela grozljive napake. Jaz mislim, ne da dela napake, da ji je čisto vseeno, kaj se dogaja s slovenskim ozemljem. Ljubljanska politika je tako ali tako vedno prodajala obrobne pokrajine. Prodala je Koroško, že prej je prodala dele Primorske, prodala je Istro, prodaja na Štajerskem, prodaja Madžarom, na vse konce in kraje pokleka in si baše kakšne majhne zaslužke v žep.

Vsaj odprimo debato o tej stvari in vprašajmo ministra, zakaj ne naredi Vlada tega, kar bi že zdavnaj morala, da bi zaščitila slovenski nacionalni teritorij. Jaz razumem, da je Vladi vseeno, ampak madona, čez tri leta mislim, da vas bomo lovili naokrog.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 46.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Pukšiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: "Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra brez resorja, odgovornega za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, dr. Henrika Gjerkeša na poslansko vprašanje Franca Pukšiča v zvezi z uspešnim črpanjem evropskih sredstev s pomočjo tako imenovanega 5. javnega razpisa za obdobje 2009-2013.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 46.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Jerovška bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milana Pogačnika na poslansko vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi s problematiko položaja kmeta ob izrednem padcu cen kmetijskih pridelkov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Kolegice poslanke in kolegi poslanci, tisti, ki prihajate iz slovenskih pokrajin, iz različnih delov Slovenije, gotovo veste, kako drastično se je poslabšal dohodkovni položaj slovenskega kmeta. Kako drastično so se znižale cene pridelkov, tudi za 100% v primerjavi s prejšnjim letom. Hkrati pa se za potrošnike niso znižale cene v trgovinah in se je povečala cena repromateriala. Odgovor gospoda ministra je bil podcenjujoč do slovenskega kmeta, nerazumevajoč in je pokazal, da slovenska Vlada na slovenskega

kmeta ne računa. Da ji je vseeno, če kmetije propadajo. In kmetije zapirajo proizvodnjo, ker tako enostavno ne gre več. Mnoge bodo odšle na boben in tujci bodo še lažje kupovali slovensko zemljo. Iz odgovora gospoda ministra je očitno, da podpira veletrgovce in predelovalce hrane, ki izžemajo kmete in potrošnike. Vem, da so naši trgovci še septembra, oktobra in novembra uvažali lanska jabolka iz hladilnic iz Madžarske in Poljske, ki so zdravju škodljiva. Pri nas pa so s tem znižali za 100% ceno jabolk, prvovrstnih namiznih jabolk. Podobna je situacija pri mleku, govedu, pšenici. Zdi se, kot da slovenska Vlada zavestno uničuje slovenskega kmeta in lastno proizvodnjo. Vsi pa vemo, da poselitev lahko izvaja samo trden kmet, ki bo vlagal v novo proizvodnjo. Gospe in gospodje, letos smo izgubili vsa vlaganja v novo proizvodnjo in s tem zopet dali prednost tujim proizvajalcem, kajti izgubili smo pomemben korak v razvoju kmetijstva. Še enkrat pravim, slovenski kmet je bil tudi branik slovenstva in slovenskih meja vedno in povsod in slovenska vlada ne stori ničesar. Podpira takšno stanje. Stanje pa je dramatično, kmetje bijejo plat zvona in upravičeno so kritični in upravičeno opozarjajo.

Prosim, da podprete debato o tem, kaj se dogaja in kakšno politiko Vlada vodi na tem področju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 46.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Marijana Bezjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa. Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarstvu, dr. Mateja Lahovnika na poslansko vprašanje Marijana Bezjaka v zvezi z reševanjem gospodarskih in socialnih težav. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 47.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Proceduralno? Gospod Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Jaz sem včeraj zahteval obravnavo o odgovoru ministra Lahovnika na moje poslansko vprašanje. In to je povsem jasno tudi iz magnetograma. Ne vem, zakaj ste na to pozabili, zavestno ali ne.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Glede po informacijah, ki sem jih dobil, da je predsedujoči, ki je vodil tedaj sejo, je ugotovil, da to proceduralno vprašanje ni bilo zahtevano. Tako tega ne morem uvrstiti na dnevni red. Proceduralno gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Tokrat je opozorilo pravočasno. Predlagam, da za 10 minut prekinete sejo, preverite, kaj je bilo pri tem vprašanju in potem nadaljujemo, ko se bo ta zadeva razčistila. Mislím, da to ni nobena težava za predsedujočega.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Poslovník Državnega zbora uporablja predsedujoči. Predsedujoči je tako ocenil in to tudi javno povedal. Za nazaj ne bomo spreminjali ugotovitve predsedujočega in razveljavljali teh ugotovitev, ki jih je tedaj sprejel z ugotovitvijo, da proceduralno vprašanje ni bilo zahtevno. Zato tega predloga ne bom upošteval. Prosim, gospod Kontič, proceduralno.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Včeraj smo bili priča dokaj nenavadni situaciji. Gospod Petek je postavil vprašanje, dobil odgovor, se zahvalil, postavil dopolnilno vprašanje oziroma prosil za dopolnilni odgovor, dobil odgovor, se zahvalil, povedal, da je z odgovorom zadovoljen in predlagal obravnavo. Se pravi, nelogičen vrstni red dogodkov včeraj. Ampak to seveda ne pomeni nič drugega kot to, da je predelujoči ugotovil, da glede na to, da je zadovoljen z odgovorom, razume, da ne zahteva obravnave na naslednji seji o odgovoru ministra. Se pravi, odgovor predsedujočega oziroma zaključek je bil v tej smeri.

Jaz mislim, da bi bilo treba včeraj opozoriti na to proceduralno, gospod Petek je bil v dvorani, ko je predsedujoči to povedal, je bilo prisotno zgolj zmajevanje z glavo, proceduralnega predloga pa ni bilo, da bi se odločitev spremenila. Ampak zdaj ne vem, te prakse sicer nismo imeli verjetno pa ne bi bilo velike težave, če bi ugotovili, da je gospod Petek zahteval obravnavo, čeprav je to lahko rahlo v neskladju s Poslovníkom Državnega zbora in bi o tem Državni zbor odločal.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jaz tedaj v dvorani prisoten nisem bil, zato ne vem točnega poteka dogodkov. Jaz prekinjam sejo za deset minut in bom potem odločil, ali bom dopustil proceduralno vprašanje tudi gospodu Miru Petku.

(Seja je bila prekinjena ob 19.39 in se je nadaljevala ob 19.45.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi. Nadaljujemo prekinjeno sejo. Po pregledu magnetograma sem ugotovil, da je gospod poslanec Petek zahteval, podal predlog za razpravo, zato bomo odločali o naslednjem predlogu sklepa: V skladu s predlogom poslanca Mira Petka bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji

opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarstvo dr. Mateja Lahovnika na poslansko vprašanje Mira Petka v zvezi z reševanjem gospodarskih in socialnih težav.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Meni je res žal, da je zelo nenavadno, da sem se jaz ministru zahvalim, da sem bil zadovoljen z odgovorom. Ne vem, kaj je tu tako nenavadnega v tej dvorani. Smo navajeni bolj na barbarsko retoriko. Jaz sem bil zadovoljen, ker sem se z ministrom strinjal v bistvenih točkah, v bistvenih odgovorih, ki jih je on tukaj podal.

Najprej glede Preventa. Ta zaposluje na Koroškem več kot tisoč ljudi in glede lastninjenja Preventa sva se z ministrom povsem strinjala. Šlo je za nespodobno lastninjenje, za brezobziren pohlep, ki je danes pripeljal do tega, da je podjetje pred velikim zlomom. Soglašala sva tudi na splošno, da je mnogo kje v Sloveniji zaradi roparske privatizacije prišlo do velikih kriz in razkolov v podjetjih. In mnogi lastniki danes s tem nagrabljenim premoženjem enostavno ne znajo gospodariti. Veselila me je tudi izjava ministra Lahovnika, ki je rekel, da država ne bo reševala tajkunov in lastnikov kapitala sumljivega slovesa, temveč da bo reševala delovna mesta. Tudi zaradi tega sem se mu zahvalil za odgovor. Res pa je, da minister ni komentiral napovedanega velikega dosežka predsednika Vlade Boruta Pahorja, ki je napovedal za prihodnje leto 120.000 nezaposlenih. Temu odgovoru se je izognil in tega dosežka gospoda Pahorja se na Koroškem ne veselimo, ker v času njegove Vlade se je brezposelnost v nekaterih občinah Koroške regije povečala od 50 do 60%. Z ministrom sva tudi soglašala, da mora biti Vlada pripravljena, če bo Sloveniji sledil še kakšen zlom kakšne od regij.

Iz Bele krajine je Vlada že dobila na mizo predlog zakona po vzoru interventnega zakona o reševanju Pomurja. Koroška je v precej podobnem položaju. Seveda pa ni bilo včeraj rečeno s strani ministra, po kakšnem receptu bomo reševali vse ostale regije, ki bi se lahko znašle v hudih težavah.

Zatorej mislim, da bi kolegi poslanci lahko to razpravo vendarle v dobro vseh nas in ljudi, katere zastopam tukaj v parlamentu, tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 51 poslank in poslance, za 18, proti 32.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da predlog ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Petra Verliča bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o dogovoru ministra za promet, dr. Patricka Vlačiča na poslansko vprašanje dr. Petra Verliča v zvezi z železniško infrastrukturo. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS, dr. Peter Verlič, prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Ministru za promet sem zastavil vprašanje, ali držijo informacije, da se Italija počasi izogiba petemu koridorju, ki bi potekal od Trsta preko Slovenije proti Budimpešti in je del šestega prednostnega projekta, ki ga financira tudi Evropska komisija in gre za ključni železniški projekt in dolgoletno prioriteto v povezavi tudi Luke Koper z ostalimi celinskim delom Evrope. V prejšnji vladi je bil ta dogovor med Italijo in Slovenijo po težkih pogajanjih dogovorjen, ob prisotnosti tudi evropskega koordinatorja, torej ob prisotnosti evropske komisije in odgovor ministra za promet včeraj je bil, odgovor njegov je bil, da te navedbe držijo. Te navedbe Republike Italije držijo. Niso še uradne, ampak jih je državni sekretar, italijanski državni sekretar na medministrskem srečanju na Brdu v Sloveniji povedal slovenski strani. Torej pričakujemo lahko, da bo počasi Italija od tega odstopila, ker je to tudi v interesu, da se železniška povezava čim prej preusmeri mimo Slovenije po italijanski strani, preko Trbiža in se naveže na novo smer ki jo seveda Avstrijci pospešeno gradijo med Trbižem, Gradcem in Dunajem, s povezavo z novim železniškim predorom. En mesec in pol že ima pravzaprav slovenska vlada to informacijo, mi smo jo včeraj izvedeli tukaj v Državnem zboru.

Spoštovane kolegice in kolegi poslanci! Mislim, da to vprašanje presega delitev na naše, vaše, ampak posega v tisto, kar je za Slovenijo ključno. Že arbitražni sporazum nam lahko zapre prost prehod pristanišča Koper in ladij v Koper, sedaj bomo izgubili še peti železniški koridor. Kaj nam torej ostane? Opravimo razpravo o tem v Državnem zboru.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 42.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Pukšiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Franca Križaniča na poslansko vprašanje Franca Pukšiča v zvezi z obveznim popustom na novo zgrajene stanovanjske enote. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 46.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ivana Grilla bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča na poslansko vprašanje Ivana Grilla v zvezi z javnim pooblastilom zbornici fizioterapevtov Slovenije. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Ivan Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, kolegi! Izvajanje fizioterapevtske dejavnosti je v Sloveniji eno izmed pomembnejših področjih, pa je žal neurejeno, kajti nimamo institucije, ki bi imela nadzor nad tem, da bi lahko podeljevala licence in pa ne nazadnje tudi skrbela za izobraževanje. Da je do tega prišlo, je v največji meri razlog moč iskati v tem, da je Zbornica fizioterapevtov, ki jo vodi gospa Kresal, v času podeljevanja teh javnih pooblastil komisiji predložila zavajajoče in lažne podatke in tako veliko sivih las povzročala kar trem ministrom. In minister, ki je sedaj v tem trenutku tudi na Ministrstvu za zdravje, se je, kljub temu da so bili zelo verodostojni podatki, da so bili ti podatki zavajajoči, odločil, da je ta pooblastila podelil Zbornici fizioterapevtov.

V tok teh dogodkov in tudi na podlagi številnih pritožb, predvsem s strani Društva fizioterapevtov pa tudi strokovne javnosti, se je v to vključila tudi informacijska pooblaščenka, ki je ugotovila, da so bile številne nepravilnosti in je na podlagi tega tudi podala kazenske ovadbe tako proti ministrstvu, kot tudi proti nekaterim drugim odgovornim osebam. Verjetno, da je moč iskati razlog v tem tudi odločitve Zbornice fizioterapevtov, ki jo vodi gospa Kresal, da se je odločila, da ta pooblastila sedaj vrne. To je sedaj tisti razlog, da je to področje zopet neurejeno in nihče ne nadzira tega področja, nihče ne more podeljevati licenc, nihče ne more tudi skrbeti za izobraževanje. Tudi sam gospod minister se je strinjal, da je bilo veliko težav že pri iskanju rešitev za to zapleteno situacijo, in na podlagi vseh teh dogodkov bo treba sedaj zopet izvesti nek razpis, da se bo poiskalo ustrezno in tudi strokovno, kompetentno institucijo, ki bo izvajala lahko tudi ta javna pooblastila.

V izogib takšnim zapletom, ki jim bomo lahko zopet priča v Sloveniji, bi bilo zelo koristno, predvsem pa v pomoč Ministrstvu za zdravje in samemu ministru, da se o vseh teh nepravilnostih, o vseh teh dogodkih, ki so se zgodili na podlagi izvajanja teh pooblastil, da se tukaj opravi splošna razprava, da se tukaj predstavijo vsi dokumenti in da se na podlagi tega olajša delo komisiji in tudi ministrstvu, da bo podelilo ta javna pooblastila instituciji, ki bo strokovno in tudi kompetentno lahko izvajala to svojo odgovorno nalogo.

Upam, da boste seveda ta predlog podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 43.

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke mag. Julijane Bizjak Mlakar bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji odpravlja razpravo o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča na poslansko vprašanje mag. Julijane Bizjak Mlakar v zvezi z opravljenimi analizami in pridobljenim

soglasjem prebivalcev za ključne usmeritve. Obrazložitev glasu v svojem imenu Julijana Bizjak Mlakar, prosim.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani zbor.

Zakon o zdravstveni dejavnosti je bistveni del načrtovane reforme zdravstva. Javnosti oziroma socialnim partnerjem je bil predlog zakona posredovan za decembrski sestanek Ekonomsko-socialnega sveta. Iz včerajšnjega odgovora ministra za zdravje na moje poslansko vprašanje pa je razbrati, da so predlogi zakona nastali, brez da bi bila narejena kakšna analiza posledic predlogov, da predlogi ne izhajajo iz nobene sprejete nacionalne strategije in da za predloge ni bilo pridobljeno soglasje javnosti.

To ni dobro. Dostop do potrebnih zdravstvenih storitev je pomemben vsakemu prebivalcu te države. To pravico, ki jo večina razvitih držav šteje med človekove pravice, smo v Sloveniji v zadnjih dvajsetih letih že dodobra okrnili najrevnejšim in manj premožnim. Ker se je popuščalo kapitalu in lobijem ter se zdravstvo privatiziralo in komercializiralo, je to postalo kaotično, dražje, manj kakovostno in ljudem manj dostopno. Kljub temu vedenju Predlog zakona o zdravstveni dejavnosti omogoča nadaljevanje privatizacije in komercializacije zdravstva. Zdravstvo vrača organizacijsko v 30. leta prejšnjega stoletja, preden so bili ustanovljeni zdravstveni domovi. Kot vemo, večina ljudi zakonov ne bere. Ko je že prepozno, se ljudje običajno zavedo, da so spet izgubili pomemben del zdravstvene in socialne varnosti - in izgubljajo jo že leta. Sedaj naj bi izgubili še javne zdravstvene domove in bolnišnice, ki bi lahko postopno prešli v zasebne roke. Zato je treba ljudi seznaniti s pravo vsebino predloga zakona in njegovimi posledicami za zdravstveno varnost ljudi. To je treba storiti sedaj, ko je pet minut pred dvanajsto, za spremembe temeljnih usmeritev zakona.

Skratka, lahko bi še naštevali slabosti tega zakona. Zato, spoštovani zbor, je potrebna razprava o ključnih usmeritvah... /Izklop mikrofona./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu, Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa. Spoštovana poslanka govori sicer v svojem imenu, ampak lahko vam zagotovim, da bo Slovenska demokratska stranka kot vedno dober predlog tudi sedaj podprla. /Smeh v dvorani./ Hvala lepa za nasmeh.

Poglejte, tudi sami ocenjujemo, da je o tako pomembnem zakonu potrebna splošna razprava, ki se je bomo tudi aktivno udeležili, če bo koalicija ta vaš predlog tudi podprla. Me pa ob tem preseneča dejstvo, da smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ravno na to temo vložili zahtevo, da se opravi javna predstavitev mnenj, kjer bi vsa strokovna javnost

lahko o teh zadevah kvalitetno razpravljala, pa ste ravno na predlog koalicije to umaknili z dnevnega reda seje Odbora za zdravstvo. Zato me sedaj preseneča ta vaša sprememba ali dvoličnost, da ste se odpovedali razpravi, ki bi bila širša, bolj strokovna, bolj kvalitetna, sedaj pa želite, da se ta razprava opravi samo v okviru poslancev. Tudi to je boljše kot nič, zato bomo to z veseljem podprli.

Ta zakon je, kot sem omenil, izredno pomemben. Tu je veliko nesoglasij med stroko, pacienti in javnostjo, zato je prav, da se o teh zadevah na široko razpravlja. Kot sem povedal, sam bom z veseljem ta predlog podprl in tudi Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Upam pa, da bo tudi koalicija dala vam podporo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu, Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani! Glasoval bom za obravnavo vprašanja zdravstvene reforme na seji Državnega zbora. Tudi zato, ker bi predloge sprememb sploh težko označili za reformo. Pri snovanju volilnih programov smo napovedovali prenovo. Želeli smo preprečiti slabosti, ki imajo dolgo zgodovino in niso le zadeva prejšnjega mandata.

Mnogi so verjeli, da bo moderna paradigma javno-zasebno partnerstvo obrodila lepe rezultate, ko so se prej pokazale slabosti. V zdravstvu smo dobili novega bolnika, ki se mu reče javno-zasebno partnerstvo. Sam nimam nič proti zdravnikom zasebnikom. Kot večina drugih so tudi ti odgovorni, ljudje s posluhom za bližnjega, uresničevali Hipokratove zaprisege. Probleme v modelu, ki vzpostavlja navzkrižje interesov, zato smo tudi zapisali preprečili bomo mešanje in prekrivanje javnega in zasebnega. Kaj smo želeli preprečiti? Stanje, v katerem ne vemo, kdo pije in kdo plača, kdo zdravi in kdo računa. Poleg vprašanja obsega koncesionarstva ni preseženih še vrsto drugih vprašanj. Licenciranje in nadzor, pristojnosti zdravstvene zbornice, podjemne pogodbe in obseg nadurnega dela in ne nazadnje vpeljevanje inovacij po delu upravljanja, lastnost koncepta upravljanja iz gospodarskih družb v javne zavode. Ne delajmo eksperimentov, in to na plečih pacientov. Tu nismo zaradi raznoraznih lobijev, ampak zaradi javnega interesa.

Spoštovani poslanci, omogočite razpravo v Državnem zboru. Zdravje je zadeva, ki presega blokovsko polarizacijo. Vsi se bomo srečali v čakalnici - prej ali slej. Preprečimo, da bodo nekateri preskakovali vrste na račun teh, ki nimajo zdravja, pa tudi ne denarja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, mag. Franc Žnidaršič. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala! No, pri zadnji verziji zakona, ki je v razpravi, lahko temu rečemo, sem opazil, da je usmerjen mimo tistega, kar smo se dogovorili v koalicijski pogodbi. In da na nekaterih temeljnih premisah rešitev ne sledi dogovoru. Zaradi tega je prav, da se o tem pogovorimo, še preden bo zakon vložen, in najdemo rešitve oziroma opozorimo na tisto, kar je treba spremeniti, da bomo zakon lahko podprli. Tako mislim, da ta razprava ne more škodovati, zakon mora nositi v sebi zagotavljanje javnega interesa in možnost ljudi, da uresničijo svoje pravice na področju te dejavnosti, ne glede na njihov materialni položaj in sposobnost plačati. Ni dolgo tega, ko smo lahko prebrali v medijih, da je najnevarnejša zadeva, če bi spravili zdravstveno dejavnost na trg. Povečevanje obsega zasebnega dela v javnem zdravstvu pa pomeni prav to, da ne govorimo, da ta hip rešitve nekako omogočajo razprodajo lastnine, ki je bila zgrajena s samoprispevki na področju gradnje zdravstvenih domov, bolnišnic in tako naprej, in popolno privatizacijo osnovnega zdravstva in zdravstvenih domov. Mislim, da je to slabo. Bilo bi bolje, da bi obrnili zadevo - da bi tistim zdravstvenim domovom, ki so izgubili možnost, da v celoti pokrijejo obseg dela, ki je bil včasih tam zagotovljen, vrnili to možnost tako, da bi vzeli nekaj koncesij in postavili spet zdravstveni dom tako, da bi opravljal svoje poslanstvo v celoti. Pri tem mislim na dispanzersko metodo dela v .../Opozorilni znak za konec razprave./... dispanzerjih, mislim na preventivo in tako dalje.

To razpravo bom podrl.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu Jaka Presečnik, prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik.

Torej, sam bom podprl razpravo, ki jo zahteva kolegica Bizjak Mlakar. Že zadnjič sem bil na ustreznem odboru presenečen, da je bil zavržen predlog javne predstavitve, javne obravnave Zakona o zdravstveni dejavnosti, ker menim in se pridružujem mnenju, da bi tam bil širši prostor in širši krog udeležencev, torej mnogo ljudi iz posameznih institucij, iz strokovnih institucij, ki bi razpravljali o problematiki zdravstvenega varstva in o organiziranosti zdravstva v Republiki Sloveniji.

Kot rečeno, če tiste razprave ni, pa bo enkrat, bog ve kdaj, pa kljub temu da sem zelo skeptičen glede rezultatov teh javnih predstavitev v Državnem zboru, glede na to, da po navadi vlada oziroma ustrezno ministrstvo popolnoma nič ne upošteva zaključkov iz predstavitve oziroma posameznih razpravljavcev - ne samo političnih, predvsem strokovnih - bom podprl razpravo v Državnem zboru, ker menim, da je potrebna.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 34.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 34.)

Ugotavljam da sklep ni bil sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25.A TOČKO DNEVNEGA REDA...**

Proceduralno. Prosim, gospod Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa.

Predlagam, da Državni zbor odloči, skladno s prvim odstavkom 65. člena Poslovnika, o spremembi vrstnega reda obravnave točk dnevnega reda seje. Predlagam, da se 2. točka dnevnega reda, to je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, namesto v petek 18. 12. obravnava v sredo 16. 12.

Hkrati predlagam, da se točki 22. in 23., zaradi tega, ker prestavljamo to obravnavo na sredo, s srede prestavijo na petek. To je skladno s prvim odstavkom 65. člena Poslovnika Državnega zbora.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Te predloge upoštevamo v okviru enega predloga sprememb in je v skladu s 65. odstavkom, 1. člen. Ta predlog bo sprejet, če temu ne bo nasprotovala tretjina navzočih poslancev. Prehajamo na odločanje. Glasujemo o proceduralnem predlogu Bojana Kontiča. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za 47, proti 22.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je ta predlog sprejet. In tako bo Državni zbor spremenil vrstni red obravnave točk.

Prehajamo torej na **25.A TOČKO DNEVNEGA REDA - NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODNOSIH REPUBLIKE SLOVENIJE S SLOVENCMI ZUNAJ NJENIH MEJA, SKRAJŠANI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je na 9. seji 2. 10. 2009 obravnaval matični Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje. Po končani razpravi predloga zakona ni sprejel, zato je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Samo Bevk v imenu Poslanske skupine SD. Prosim.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor! Predlog novele zakona sicer uvaja zgolj manjše spremembe in sicer na področju trajanja mandata Sveta Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in Sveta Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu. Natančno navaja državne

organe, ki imajo nalogo izvajanja repatriacije, uvaja popravke pri določitvi upravičencev za izplačevanje priznavalnin tistim, ki so sodelovali pri poučevanju slovenskega jezika...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani in prisluhnite govorcu!

SAMO BEVK: ... ter poudarja pomembnost 21. člena predloga zakona, ki se nanaša na vpisovanje Slovencev v zamejstvu in po svetu v javne visokošolske zavode v Republiki Sloveniji. Na predstavitvi zakona je pristojni minister prof. dr. Boštjan Žekš poudaril, da gre za manj pomembne spremembe obstoječega zakona.

Poslanska skupina Socialnih demokratov zakon podpira. Na seji zainteresiranega delovnega telesa, to je na Komisiji za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, je bil zakon tudi soglasno sprejet. Zapletlo se je na seji matičnega delovnega telesa, to je na Odboru za notranjo politiko, ko člani zakona niso bili sprejeti. Takrat je bil rezultat glasovanja 6 za novelo zakona in 6 proti noveli zakona. Zakaj je do tega prišlo, čeprav ima v matičnem delovnem telesu koalicija večino, ki je predlagateljica tega zakona. Prišlo je do trenutne odsotnosti nekaterih poslancev in predsednik delovnega telesa je pač to izkoristil za odločanje. Kajti zaradi opravkov, kot se reče, kamor gre še cesar po navadi peš, je manjkalo nekaj poslancev koalicije. S tem je bilo s strani predsednika matičnega odbora ugotovljeno, da je obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja na matičnem delovnem telesu končana. To problematiko se je potem, pa ne samo s tem zakonom, ampak tudi še z nekaterimi drugimi ukvarjala tudi Komisija za poslovniki, ki je sprejela razlago drugega odstavka 61. člena Poslovnika Državnega zbora in tako za primer, ko je sprejet nek zakon tako rekoč brez členov, omogoča tudi predstavitev poslanskih skupin v zvezi s takim zakonom.

Naj ponovim Poslanska skupina Socialnih demokratov bo zakon oziroma novelo zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, ko ga bo Vlada ponovno pripeljala v Državni zbor, podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miro Petek v imenu Poslanske skupine SDS.

MIRO PETEK: Hvala lepa. S proceduralnim predlogom 5 minut odmora bi lahko vse rešili. V Poslanski skupini SDS smo razočarani, da koalicija zaradi neresnega pristopa k spremembam in dopolnitvam Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj meja ovira učinkovito delo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ga v tem mandatu vodi njihov minister. Ta zakon je namreč končal svojo pot že na matičnem

delovnem telesu. V parlamentarno proceduro bomo gotovo dobili nov predlog zakona, z enako vsebino in najbrž bo na koncu tudi sprejet. Zato je neodgovorno, da se bomo v Državnem zboru še enkrat ukvarjali z isto zakonsko vsebino, na sejah bodo poleg poslancev in strokovnega osebja parlamenta sedeli še minister in predstavniki urada, ki bi se lahko v tem času ukvarjali z drugimi zadevami. Treba pa je tudi dodati, da je delovanje urada na določenih področjih zaradi nesprejetja novele tega zakona manj učinkovito. Negativne posledice so predvsem na področju sprememb in dopolnitev financiranja s strani urada.

Kot vemo, je bil pred nedavnim objavljen razpis, prijavitelji pa morajo svojo redno dejavnost oziroma projekte prijaviti do 23. decembra letošnjega leta. Novela zakona je glede na obstoječe stanje in potrebe širila ta krog upravičencev. Pravico do prijave na razpis bi poleg organizacij civilne družbe imele tudi druge osebe, vendar sedaj za širitev kroga prijavljenih ni pravne podlage. Koalicija je na seji Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje vendarle zmogla toliko glasovalne moči, da je zavrnila amandma Poslanske skupine SDS, ki v predlog zakona vrača obstoječo dikcijo, ki jo je predlagana novela rušila. Predlagatelj se je namreč odločil, da v noveli zakona iz 78. člena, ki govori o tem, kdo podaja predloge upravičenosti posameznih oseb do repatriacije, briše slovenske katoliške misije in misije drugih verskih skupnosti. V Poslanski skupini SDS smo ta nameravani izbris skušali z amandmajem popraviti, vendar amandma ni bil sprejet. Sam minister Žekš pa je v razpravi povedal, da Slovenija po svetu nima drugih misij kot rimskokatoliške misije, ki opravljajo izjemno delo za obstoj in razvoj slovenskega jezika, kulture in narodne identitete. Zakonsko dikcijo slovenske rimskokatoliške misije skušajo sedaj skriti v dikcijo nepridobitnih oseb zasebnega prava oziroma njihovih pravnih oseb v tujini. Zaradi slednjega pa je vendarle dobro, da je ta zakon po zaslugi koalicije padel že na obravnavi na matičnem delovnem telesu. Vlada in koalicija bosta imeli v teh božičnih dneh dovolj časa za temeljit premislek tudi o pomenu slovenskih rimskokatoliških misij med Slovenci po svetu. Hvala za pozornost.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V zvezi s tem predlogom zakona moram najprej povedati, da smo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke razočarani nad razpravo, ki se je odvijala na Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje. Namesto razprave o vsebini in namesto dobronamernih predlogov so šle pripombe v popolnoma ideološko smer, kar se nam v zvezi s tem zakonom res ne zdi primerno. Menimo, da je predlog zakona

sicer prinašal določene pozitivne spremembe in potrebno nadgradnjo že obstoječega zakona. Ni šlo za kakšne bistvene spremembe in kot je na seji odbora povedal minister dr. Žekš, bi bilo v bližnji prihodnosti res treba pripraviti systemske spremembe in dopolnitve zakona, ki bodo temeljile na širši javni razpravi med Slovenci v Sloveniji, v zamejstvu in po svetu. Konec koncev pa nam drugega tudi ne preostane, saj je bil postopek o tej noveli zakona na odboru zaključen. Glede na to, da je na tem področju precej problemov in nedorečenih zadev, pa v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke predlagam pristojnemu ministru, da se s sodelavci kar takoj lotijo priprave systemskih sprememb in dopolnitev Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja in seveda pričakujemo, da bo novela čim prej vložena v zakonodajni postopek. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil mag. Vasja Klavora.

MAG. VASJA KLAVORA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice, kolegi!

Danes smo bili že večkrat obveščeni, da na delovnem telesu člani zakona niso bili sprejeti in hkrati niso bili zavrženi. Zato se danes seznanjamo s sklepom, da je zakonodajni postopek končan. Glede na to, da predlog zakona nima členov, ki bi bili sprejeti, nam tudi v naši poslanski skupini ne ostane drugega, kot da se tudi mi seznanimo s to ugotovitvijo. Sicer pa v naši poslanski skupini menimo, da sam predlog zakona ni bil slab in bi ga podprli. Zato pričakujemo, da bo Vlada pripravila in vložila nov predlog, saj je predlog novelacije prinašal le nujno potrebne in enostavne popravke, ki so trenutno nujni. Za bolj temeljito prenovo veljavnega zakona pa je po naši oceni pametno morda nekoliko počakati, saj zakon velja šele dobre tri leta in se še niso pokazale vse slabosti veljavnega zakona. Ob pripravi korenitih sprememb bi veljalo razmisliti o oblikovanju delovne skupine, tudi iz vrst Slovencev, živečih zunaj meja Republike Slovenije, ki bi pripravila konkretne predloge sprememb in seveda sodelovala tudi s pristojnim ministrstvom. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo stališče predstavil gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik za besedo. Odnosi Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja so katastrofalni. Ta zakon, če bi bil seveda sprejet v proceduro, bi marsikaj omilil in tudi pomagal Slovincem, ki živijo zunaj vsaj toliko, kolikor smo mi lahko videli, kar po mojem že na kršitvah, ki zaslužijo obravnavo na kakšnem evropskem svetu ali pa tudi s strani evropskih poslancev bi

morali biti zaradi eklatantnih kršitev človekovih pravic obsojeni vsaj v evropskem parlamentu. Če bi seveda pogloblitve rešitve predloga zakona bile sprejete, bi imel predlog zakona okvirni mandat v dveh vladnih posvetovalnih telesih Svetu za Slovence v zamejstvu in Svetu za Slovence po svetu. Točka, ki nam je posebej všeč in nam je všečna, bi urad, če bi bil ta zakon sprejet, prevzel tudi financiranje izvajanja izobraževanja slovenskega jezika. Vemo, da se to sedaj ne dogaja, marsikje sosednje države ne spoštujejo podpisanih sporazumov in tudi tisto, kar je s sporazumom in zakonom o manjšinah dogovorjeno, ni izplačano. Priča smo bili, da se je gospod Pahor pogajal z gospodom Berlusconiem, ali bo dal tisti ubogi milijon evrov za Slovence, živeče v Italiji. In odšel je, seveda Berlusconi v Rim s figo v žepu. Nedavno smo bili s Komisijo za zamejce in Slovence po svetu na skupnem sestanku z madžarsko delegacijo parlamentarcev na madžarski strani in videli smo katastrofalne razmere Slovencev, ki živijo na Madžarskem. Edina osnovna šola, ki je, ki naj bi bila slovenska, ni slovenska. Bi prosil, predsedujoči, če lahko umirite te svoje poslance. Vsaj toliko spoštovanja, če lahko poslušate. Edina slovenska šola, ki ni slovenska, je stara več kot 50 let in je opremljena z izrabljeno, obrabljeno opremo iz slovenskih šol. Samo ena učiteljica je, ki zna slovensko na tej šoli. Naša manjšina prejema 600.000 evrov na Madžarskem, medtem ko za madžarsko manjšino na Slovenskem damo mi iz proračuna 20 milijonov 800 tisoč evrov. V Sloveniji ima madžarska manjšina 34 novinarjev, ki delajo na RTV Ljubljana na regionalnem programu za madžarsko manjšino, imajo svoj časopis, imajo 350 tiskanih knjig na leto, imajo strokovnjaka, ki njim svetuje pri uporabi madžarskega jezika, in imajo dvojezično urejeno področje. Na Madžarskem slovenski učitelji živijo brez plač, njihovo administrativno-tehnično stanje oziroma pogoji za delo so nikakršni in lahko se soočamo s tem, da je slovenska beseda redkost. Odgovor, zakaj se ne spoštuje 17 let star podpisan dogovor, ki je bil podpisan s strani slovenske vlade na pobudo Madžarske - v odgovor smo dobili, da je romsko vprašanje na Madžarskem preveliko in madžarska vlada ne more zagotoviti vseh potrebnih pogojev za delo Slovencev. Priznali so to na tak način.

Ko govorimo o Avstriji; ne spoštuje se 7. člen državne pogodbe.

V Italiji je zakon, ki naj bi ščitil manjšino, zgolj črka na papirju. S tem, ko bi lahko odprli problematiko in spremenili Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, zavračamo možnost in zopet Slovincem obračamo hrbet in si dajemo upanja, da bomo mogoče dobili sistemsko spremembo, ko bo to minister odločil, da je čas, in kadar bo za to primerno obdobje. Torej konec recesije etc., etc., etc., kar bo prineslo možnost, da se bo Vlada spomnila na Slovence. Ko je naš premier šel v Budimpešto, se niti sestal ni Slovenci! Rokoval se je z

madžarskim kolegom in tam sta bila polna lepih besed. Stanje, ki smo ga videli mi, pa je žalostno. Nekateri smo bili razočarani nad tem, kar smo videli. Veleposlanica ne dela drugega, kot da hodi po sprejemih s svojim možem, ki jo pridno vozi okoli...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Prijatelj, hvala lepa.

SREČKO PRIJATELJ: ...in uživa v diplomatskih sprejemih. Sramota za Slovenijo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik dne 9. decembra 2009 razglašam, da je s predstavitvijo stališč poslanskih skupin Državni zbor ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25.B TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI, REDNI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemuzboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. Predlog zakona je na 11. seji 28. 10. 2009 obravnaval matični Odbor za finance in monetarno politiko. Ker po končani razpravi odbor členov predloga zakona ni sprejel, je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana. Zato v skladu z razlago poslovnika prehajam na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima v imenu SDS gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo in vsem prav lep pozdrav. Paket ukrepov, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, je bila letos edina strategija za zaježitev, ublažitev in izhod iz krize, ki je bila vložena v Državnem zboru.

Svežnji ukrepov, ki jih je predlagala Vlada, so bili pa tisti, ki so sprostili oziroma omogočili prosti pad oziroma strmoglavljenje gospodarske rasti in med državami z evrom je Slovenija doživela prav največji padeč gospodarske rasti. Žal ta predlog, ta paket ukrepov, ki ga je vložila v zakonodajni postopek 28. aprila Slovenska demokratska stranka, ni dobil podpore. Vse ostalo, kar je vložila Vlada, vključno z rebalansi proračunov in s proračuni, pa je bilo koncipirano na nerealnih in napačnih makroekonomskih predpostavkah in zato tudi vsi ti ukrepi, ki jih je domnevno predlagala Vlada, tudi niso mogli zagrabit oziroma učinkovati. Eden izmed ukrepov, ki smo ga večkrat predlagali za izhod oziroma pomoč v gospodarstvu, je tudi novela zakona o dohodnini. Prvič smo to novelo predlagali že 19. decembra lani in v tej noveli smo predlagali zvišanje praga za obračun normiranih odhodkov za s.p.-je s 40 tisoč na 100 tisoč evrov in to tudi za s.p.-je,

ki so imeli poleg sebe še enega zaposlenega. Žal Vlada tega predloga ni podprla in koalicija je tudi v Državnem zboru glasovala proti.

Potem smo ta dodelan predlog ponovili tudi v sklopu, kot sem že prej omenil, protikriznih ukrepov in poleg te obstoječe rešitve, ki je bila zavrnjena, smo dodali še dopolnitev tega zakona, kjer smo predlagali še povišanje olajšave za raziskave in razvoj. Žal tudi ta predlog zakona na glasovanju ni dobil podpore, Vlada je bila proti, koalicija prav tako.

Meseca avgusta smo zakon ponovno vložili, dodelali smo, poleg povišanja osnove za obračun normiranih stroškov in olajšav za raziskave in razvoj, še povišanje stopnje za obračun normiranih odhodkov, in sicer s 25 na 40%. Zanimivo pa je, da je ta zakon na glasovanju v Državnem zboru dobil podporo. Plenarna seja, splošna razprava in glasovanje so potem tudi omogočili, da smo ta zakon lahko dali v obdelavo matičnemu delovnemu telesu, na katerem pa je koalicija podrla odločitev Državnega zbora. In danes imamo tu rešitev in zakon z rešitvijo, ki je drugačna, kot je bila sprejeta na plenarni seji Državnega zbora. Takšne rešitve, takšne odločitve so možne - žal - samo v tej koaliciji. Nikoli prej se ni zgodilo, da bi Državni zbor na plenarni seji, na splošni razpravi zakon izglasoval z glasovi koalicije, potem pa bi ga ta ista koalicija v nadaljevanju postopka, ko bi ga bilo treba samo še dodelati, podrla. Žal tudi Vlada predloga zakona ni podprla, se pravi, tudi ni prisluhnila vsem opozorilom, vsem pripombam, vsem željam Obrtno-podjetniške zbornice, kajti ta zakon je pravzaprav napisan tudi po njihovih zahtevah. Ker pač zakon ne more v nadaljnji postopek, tudi ne bo izpeljane tako imenovane debirokratizacije in nekaj tisoč davčnih zavezancev se ne more nadejati poenostavitve pri svojem poslovanju. Na tak način, ko Vlada spi, ko nič ne predlaga oziroma se sonči pod žarometi, koalicija v Državnem zboru pa vztrajno zavrača vse pozitivne predloge .../Opozorilni znak za konec razprave./... Slovenske demokratske stranke in tudi drugih opozicijskih poslanskih skupin, še dolgo ne bo moč pričakovati ustreznih, času primernih in gospodarstvu potrebnih ukrepov. Nam je pravzaprav žal, da ta predlog zakona ni dobil na delovnem telesu možnosti, da bi ga dodelali in nekaj tisočem malih podjetnikov omogočili boljše, primernejše delovanje v teh težkih časih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav. (Ne boste.) Hvala. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Kolegice in kolegi! Dovolite, da predstavim stališče DeSUS glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini.

Kar zadeva rešitve predlagane novele je Poslanska skupina DeSUS že v okviru splošne razprave tega predloga povedala svoje stališče, in sicer, da teh rešitev, ki se nanašajo na ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti ter na metodo poenostavljenega načina ugotavljanja davčne osnove oziroma na metodo pavšalne obdavčitve za uporabo normativnih stroškov, poslanci DeSUS ne podpiramo. Predlog zakona je bil sicer na 9. seji Državnega zbora sprejet s 34 glasovi za in 28 glasovi proti, zato se je zakonodajni postopek nadaljeval na seji matičnega delovnega telesa. Tu so bile sprejete odločitve, ki niso ravno praksa, stalnica v okviru sprejemanja zakonodajnih aktov, in sicer, nobeden izmed predlaganih členov ni bil sprejet, tako da prvotno predlagane rešitve sedaj rezultirajo zgolj naslov predloga, brez enega samega člena. To pomeni, da gre za odstopanje od poslovniških določil urejanja zakonodajnega postopka, saj predlog zakona v vsebinskem smislu ne obstaja več. Poslanci DeSUS se strinjamo z ugotovitvami Zakonodajno-pravne službe ter poslovniške komisije. V takšnih primerih pa menimo, da je popolnoma korektno in prav, da se ugotovi neprimernost predlaganega zakona ter da se s tem zakonodajni postopek tega akta konča. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Resnica je, da je to eden od mnogih aktov, predlogov zakonov, ki jih je opozicija ponudila za reševanje problemov. Ker drugače ni moč več razlagati, zakaj vse te stvari zavračate, se je enkrat treba sprijazniti na nivoju družine. Družina je država. Če ne delaš, nimaš denarja in lahko prideš do njega tako, da vzameš posojilo, dve ali tri, če ga sploh dobiš. Če pa že ga dobiš, ga ne moreš odplačevati, ti zmanjka denarja za odplačevanje. Druga varianta je, da prodaš, če imaš slučajno vikend, pa garažo, pa avto in potem nimaš več nič. Edina resnica, ki je možna, je, da začneš delati, da iščeš delo kjerkoli, kakršnokoli, skromno živiš, da začneš rasti nazaj. Enako je z našo državo. V tem letu in dveh mesecih, točno vemo, da ima ta država toliko posojil, na veliko žalost, da več jih niti ne bi smela jemati, kaj šele dobiti. Mogoče je še kaj prostora pri prodaji državnega premoženja, ampak tudi tega bo enkrat zmanjkalo. Država lahko proračun oblikuje samo iz določenih vrst prihodkov, jasno, največ iz prihodkov od davka na dohodek. Davek na dohodek bo rasel, če bo dohodek v tej državi rasel. Dohodek v tej državi bo rasel, če bodo ljudje delali. Ljudje pa bodo dobili delo in zagnali ponovni gospodarski vzpon samo in zgolj - pa poslušajte vendarle neke, doktorje znanosti iz ekonomije, saj niso zastonj doktorji znanosti - samo in zgolj s fiskalno politiko. Druge rešitve v tem trenutku ni. Z davčno politiko. Je pač treba požreti in

reči OK, ta trenutek ne bo v državni proračun priteklo toliko denarja, kot ga mi pričakujemo. Ne govoriti sedaj, da je proračun oškodovan, če se sprejme ta in podobni zakoni, ob tem da se ne zavedamo, da bo ta proračun oškodovan ravno zaradi tega, ker takšen in mnogi temu podobnih zakonov niso bili sprejeti, ki bi z nižjo davčno stopnjo privabile investitorje, omogočile, da bi imeli delavci boljše plače, da bi bili izdelki cenejši, ki bi se prodajali ven ali pa doma, in bi prihajal denar in bi se obogatilo in bi se delalo več in bi bilo več denarja, več dohodkov, ki bi prišlo v to blagajno. Ti zakoni to predlagajo, ta in mnogo drugih, ki smo jih obravnavali in za katere je Slovenska nacionalna stranka vedno glasovala za. Ne, nočete tega slišati, da edino z delom bomo ustvarili dohodek in edino z davkom na dohodek bo proračun začel izgubljeni na minusu! In ne vem, kako si upate v Državnem zboru vsi, tudi verjamem, da imate življenjske izkušnje, da tega ne veste, da je bolj pomembno, da ne bi oškodovali državno blagajno, ker je že tako oškodovana. Lepo vas prosim! Oškodovana bo še toliko bolj ravno zaradi tega in takšnih zakonov, ki jih niste hoteli sprejeti. Lepo ali pa grdo, to bo vidno letos ob novem letu, drugo leto še bolj, zapomnite si leto 2011, ko bomo res morali prodati še zadnjo garažo in zadnje avtomobile. Zapomnite si to! In leta 2012 bomo mogoče te zakone vlekli ven in rekli: "Prav ste imeli."

Mi smo proti negativnemu sklepu. Proti! Morali bi začeti z enim od takšnih zakono - nekaj izgubili in veliko pridobili. Na žalost, očitno nočete tega.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine LDS bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo.

Povedati moram za javnost, da v tej točki ni sklepa, kajti pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, vendar ker zakon nima členov je to prazen zakon, zakon brez vsebine. Razprava o vsebini zakona pa ni mogoča, ker tudi vsebine ni, zato tudi glasovanja ne bo, ker tudi zakona brez členov ni moč sprejeti.

Zato v luči teh dejstev v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ugotavljamo, da je zakonodajni postopek pri omenjenem zakonu končan. Kljub temu pa je treba zaradi razjasnitve situacije povedati nekatere stvari, kajti ugotavljamo, da nove makroekonomske napovedi zagotovo poslabšujejo javnofinančno sliko za leto 2009. Bistveno se znižujejo prihodki, glede na prvi rebalans proračuna, in sicer za kakšnih 863 milijonov evrov, od tega največ iz naslova DDV za 400 milijonov evrov, iz naslova dohodnine dodatnih 62 milijonov evrov, davka od dohodkov pravnih oseb pa s 310 milijonov evrov. Zaradi drugačnega, slabšega gibanja

zaposlenosti in plač pa je manj tudi prispevkov v pokojninsko in zdravstveno blagajno, kar pomeni še dodaten transfer iz državnega proračuna v ZPIZ in višji primanjkljaj zdravstvene blagajne. Vse to so posledice nekega stanja, na eni strani gospodarske krize, na drugi strani pa tudi slabih in nepremišljenih ukrepov, ki smo jih sprejeli v mandatu prej.

Predlog pomeni tudi znižanje javnofinančnih prihodkov, kajti prišlo bi do znižanja davčne osnove pri zavezancih, ki po veljavni ureditvi ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem tako imenovanih normiranih stroškov. Poleg tega bi se ob spremenjenih pogojih za vstop v sistem normiranih odhodkov in upoštevanju, da se zavezanci z večjim obsegom poslovanja obnašajo racionalno, zato za vstop v sistem po novih pogojih odločajo predvsem zavezanci, ki bi na ta način plačevali manj davka.

V času gospodarske krize je pri odločanju in sprejemanju posameznih ukrepov, še posebej treba nameniti pozornost usklajenosti vseh ukrepov, ki se sprejemajo v okviru boja proti krizi, učinkovitosti posameznega ukrepa, predvsem pa vseskozi dajati poudarek javnofinančni vzdržnosti. Vlada je do sedaj že sprejela vrsto ukrepov, namenjenih za reševanje gospodarske krize. In zagotovo bo v tem okviru proučila in ocenila tudi možnost za sprejetje določenih ukrepov v okviru sprememb na področju obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb, ki jih v letošnjem letu pripravlja na tem področju. Z vidika samega namena je ob upoštevanju značilnosti veljavnega sistema oziroma pavšalnega določanja davčne osnove zagotovo vprašljiva učinkovitost, predvsem pa smiselnost predlaganih rešitev; kajti, da sistem ne izgubi svojega namena, to je le administrativna poenostavitev, je pri določanju pogojev za vstop v sistem normiranih odhodkov in višine normiranih odhodkov potrebna predvsem zmernost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo. Lep pozdrav! Težko je dati stališče poslanske skupine o zakonu, ki ga ni, o zakonu, ki je brez členov, brez vsebine in pravzaprav ne vemo, o čeme bi razpravljali in rekli. Takšen je proceduralni postopek. Lahko pa rečemo nekaj besed o zakonu podobne vsebine ali pa iste vsebine, ki je že bil v Državnem zboru nekajkrat zavržen, predvsem zaradi tega, ker ni pomenil konsistentne oblike ali pa konsistentne politike reševanja te krize. Pomenil je samo parcialno mogoče reševanje, zagotovo pa ni bil sestavni del ukrepov, ki jih je predlagala ta vlada, ki dela načrtno na način, da bo to gospodarstvo in to državo pripeljala uspešno iz te krize. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 ugotavljam, da je na podlagi predstavitve zakonodajni postopek o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25.C TOČKO DNEVNEGA REDA - PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O VARSTVENEM DODATKU**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jakobom Presečnikom. Predlog zakona je na 11. seji 26. novembra 2009 obravnaval matični Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Po končani razpravi o členih predloga zakona odbor nobenega od členov ni sprejel, zato je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana. V skladu s stališčem poslovniške komisije dajem zdaj predstavnikom poslanskih skupin možnost predstavitve stališč. V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Kot ste že rekel, gospod podpredsednik, ta zakon, žal, nima členov več, nima pa jih zato, ker ste jih z glasovanjem na odboru dobesedno izničili in zato se je morala sestati tudi poslovniška komisija, da je razjasnila problem. Ampak v paket ukrepov na področju reševanja socialnih problemov zagotovo sodijo tudi predlagane spremembe zakona o varstvenem dodatku. Žal, kot rečeno, na čuden način predlog ni dobil podpore na odboru.

V tem zakonu o varstvenem dodatku dopolnjujemo 4. člen z novim tretjim odstavkom, da bi s tem omogočili prejemanje varstvenega dodatka tudi kmetom, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic, in predvsem tistim zavarovanim po prejšnjem zakonu o starostnem zavarovanju kmetov iz leta 1979, katerih pokojnine znašajo 187 evrov oziroma 227,60 evra. Cilj zakona je torej izenačiti pravice uživalcev najnižjih kmečkih pokojnin, ki so vse življenje delali na kmetijah in plačevali zavarovanje do varstvenega dodatka - torej je cilj izenačitev z ostalimi prejemniki v skladu z veljavnim sistemom v naši državi, ki zaradi vgrajenih načel solidarnosti in vzajemnosti zagotavlja najnižjo pokojnino. Predvideli smo odmero dodatkov v višini 60%, kot je predvideno za tiste, ki imajo najmanj 15 let delovne dobe, torej se s tem upošteva, da so plačevali manjše prispevke. Ne moremo pa se strinjati z mnenjem Vlade v delu, ko trdi, da bi s priznanjem varstvenega dodatka tudi za kmete, zavarovane po prejšnjem zakonu in za ožji obseg pravic, prišlo do diskriminacije v razmerju do drugih zavarovancev. Pri nas namreč pokojninski sistem ni čisto zavarovalniški iz različnih razlogov, ni v celoti odvisen od plačanih

prispevkov, naš sistem temelji v največji meri na solidarnosti.

Moram ob koncu poudariti, da se oglašajo že nekaj časa mnogi zavarovanci oziroma mnogi upokojenci, ki razlagajo svoj problem v zvezi s tem. Na zadnje mi je poslala pismo razočarana gospa iz okolice Šmarje pri Jelšah, ki je 28 let plačevala kmečko zavarovanje in prejema teh borih 127 evrov mesečno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Dovolite mi, da predstavim stališče Slovenske nacionalne stranke in vam povem, koliko je ta vlada socialna.

Cilj zakona, če naj bi bili izbrisani vsi člani, je bil izenačiti pravice uživalcev kmečkih pokojnin za vse enako. Glavni namen zakona je bil zagotoviti boljši materialni in socialni položaj kmečkih zavarovancev. Zakaj je to nujno? Zaradi tega, ker je analiza Zveze upokojencev pokazala, da kar 489 upokojencev, kmečkih zavarovancev, prejema manjšo pokojnino kot 100 evrov. 13.180 jih ima nižjo pokojnino od 200 evrov in 24.662 jih ima nižjo pokojnino kot 300 evrov. Prag revščine, izračunan po metodi, ki jo priznava le Vlada Republike Slovenije, je 400 evrov. Ne vem, kako se da s 500 evri preživeti mesec. Kaj smo naredili s tem, ko smo črtali vse člene? Ignorantsko smo zavrnilo dober predlog Slovenske ljudske stranke. Ne moremo trditi, da je v ustavi zapisano zakonsko določilo, da je Slovenija socialna država, resnično, prej ne kot da. Zdaj pa, kje bi lahko dobili ta denar, za katerega gospodje z Vlade trdijo, da ga ni? Spoštovane gospe in gospodje, 180 milijonov evrov nismo pobrali v blagajno pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja, ker so si tudi državna podjetja dovolila ne plačati prispevkov. Za 50 milijonov evrov smo naredili oprostilo, torej smo oprostili podjetja, da jim ni treba plačati tega prispevka. Če pogledamo državne uslužbence ali javno upravo, so v neenakem položaju z ostalimi aktivnimi zaposlenimi. To govorim zaradi tega, ker vsi prispevajo v to blagajno, seveda, tisti javni uslužbenci malo manj, zato ker najedajo dodano vrednost tistih, ki delajo v neposredni proizvodnji. Ampak javni uslužbenci ne morejo biti tehnološki višek, ker tega ne predvideva Zakon o delovnih razmerjih, kar še dodatno bremeni tudi manjkajoča sredstva, na katera se Vlada izgovarja, da jih ne more zagotoviti, pri tako pomembnem cilju, ki bi mu morala slediti, to pa je, da izenači pravice uživalcev vsem upravičencem do kmečke pokojnine. Če povzamem. Na eni strani imamo privilegirane sodnike, privilegirane brezposelne lenuhe, privilegirane izbrisane, ki bodo jutri kmalu postali milijonarji, in privilegirane tudi marginalne skupine, ki dobivajo več kot potrebujejo. Ali se še

spomnite tiste položnice Romkinje, ki jo je kazala, koliko je prejela? 1.850 evrov. Jelke Strojan in ona še trdi, da je to zelo redno nakazilo in da je to mesečno kar zadosti za njo. Zakaj? Zakaj torej ne moremo tem kmetom, ki so pa trdno delali na slovenski zemlji, zagotoviti vsaj dostojne jeseni svojega življenja? Ali je bilo res potrebno, da ste črtali vse zakone, na tak svinjski, ignorantski način zavrnilo to pravico, to prošnjo teh, ki danes nimajo niti za to, da bi v bistvu imeli za normalno košarico življenjskih stroškov. In če že ne moremo poiskati denarja v izterjavi, v teh 180 milijonov manjkajočih sredstev, ki jih nočete izterjati, potem bi vam lahko dal nasvet, da se lahko obrnete na Evropo, kajti Evropa namenja največ proračuna za razvoj in subvencije v kmetijstvu. Tam bi vam prisluhnili in verjetno bi danes tudi z manj pelinkovca v kozarcu sprejemali to vašo odločitev. S posmehom seveda, da zakon nima členov. Sramota.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Postopek obravnavanega zakona je končan, saj vsebine v tem zakonu ni. Zakon je namreč brez členov, tako je bilo pač odločeno na odborih in zato o tem zakonu danes ne moremo odločati. In res je, Socialni demokrati smo zavrnilo člene tega zakona, ker je zakon za določeno skupino ljudi lahko všečen, ni pa sprejemljiv z vidika pravičnosti in predvsem solidarnosti do tistih kmečkih zavarovancev, ki so se prostovoljno odločili za zavarovanje za poln obseg pravic in plačevali višje prispevke, in tudi do ostalih zavarovancev, ki niso kmeti in so bili zavarovani za ožji obseg pravic. Predlog zakona teh skupin namreč ne vključuje.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo do vprašanja socialnega položaja posameznih skupin zelo občutljivi in zato vsako odločitev v zvezi s tem tudi dobro pretehtamo. Želim si, da bi vsi prebivalci naše države živeli v blaginji. Žal je to v tem trenutku nekoliko težje. Omejeni smo s sredstvi v proračunu, ki jih ustvarimo in jih nato lahko delimo. Ko govorimo o pokojninah ob nujni solidarnosti ne moremo ob strani pustiti pravičnosti in zanemariti višine vplačanih prispevkov posameznika. Govorimo o vseh skupinah ljudi. Pri kmečkih zavarovalnicah že sedaj prevladuje solidarnost, ki je povezana s posebnim pomenom, ki ga ima njihovo delo za našo družbo. Nadaljnje poseganje v razmerje pravic iz pokojninskega zavarovanja pa ne more biti parcialno reševano, ker lahko poruši že tako krhko ravnovesje med solidarnostjo in pravičnostjo. In ravno zaradi tega v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlaganih rešitev nismo in ne moremo podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Štefan Tisel bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Vsem lep pozdrav. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlog o dopolnitvi zakona o varstvenem dodatku, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, podpiramo oziroma smo podpirali. Robert Hrovat, poslanec Slovenske demokratske stranke, je v tem mandatu predložil zakon o spremembi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kjer se naj bi izenačil položaj vsem kmečkim upokojemcem, hkrati pa bi se izboljšal tudi materialni položaj uživalcev nizkih pokojnin. Vlada je temu nasprotovala, ker bi se s predlagano spremembo poseglo v sistemsko ureditev pokojninskega in invalidskega zavarovanja. So pa takrat prihajali glasovi tudi iz koalicije, da so kmečke pokojnine res nizke in ne omogočajo dostojnega preživetja in je potrebno poiskati drugo obliko, da se jim materialni položaj izboljša.

Zdaj je Slovenska ljudska stranka predlagala, da se kmečkim upokojemcem prizna vsaj varstveni dodatek. Upravičencev s kmečko pokojnino, ki znaša 227 evrov, je bilo januarja 2009 le še 2302. Pri tem je treba poudariti, da gre za kmečke upokojemce, ki so vse svoje življenje delali na kmetijah, obdelovali zemljo ter zagotavljali poceni hrano za delavsko prebivalstvo. Veliko so pripomogli k ohranitvi naravnega okolja in vzdrževali kulturno krajino. Pravzaprav so bili kmetje v povojnem času diskriminirani in niti niso imeli možnosti, da bi bili pokojninsko zavarovani. Zakon o starostnem zavarovanju kmetov je v letu 1972 prinesel vsaj malo olajšave. Šlo je za solidarnostni ukrep, seveda pa je bila kmečka pokojnina bolj bolj miloščina. Postopna se je v naslednjih letih pokojninsko zavarovanje kmetov izboljšalo. Začeli so tudi vplačevati pokojninsko blagajno, sistem zavarovanja pa se je začel izenačevati šele leta 1984 in je bil izenačen z delavskim leta 1990. Iz povedanega ugotovimo, da obstaja majhna skupina kmečkih ljudi, dobrih 2.000, ki so prestali vse povojne težave izgradnje države in vsa zapostavljanja kmečkega stanu in danes živijo v bednem socialnem položaju. Prav bi bilo, da tej skupini ljudi namenimo človeku dostojno življenje vsaj za zadnje dni življenja, ki ga nimajo veliko več pred seboj. Pokažimo solidarnost in jim namenimo vsaj varstveni dodatek, ki bo omogočil kakšen priboljšek na stare dni. Vem, da nekateri ugovarjajo, da lahko zaprosijo za socialno pomoč, če so jo potrebni. Večinoma so preponosni ali pa jim je nerodno, da živijo v revščini. Prav je, da sistemsko rešimo problem kmečkih upokojemcev z varstvenim dodatkom, ki jim bo polepšal zadnje dni življenja.

Zato je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke soglašala s predlogom Slovenske ljudske stranke s prvopodpisanim Jakobom Presečnikom. Žal pa zakon na odboru ni dobil podpore iz vrst koalicije. Upam, da bo še kakšna priložnost, da se z zakonom izboljša materialno stanje kmečkim upokojencem. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Zaradi tega v skladu z razlago Komisije za poslovnik, z dne 9. decembra 2009, ugotavljam, da je Državni zbor ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku v skrajšanem postopku končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26.A TOČKO DNEVNEGA REDA**, na obravnavi dveh zahtev skupin poslancev, da Državni zbor odloči o odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora, da se ti dve zadevi obravnavata po skrajšanem postopku.

Najprej gre za **predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic, nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji**. Uvodno obrazložitev skupine predlagateljev bo podal gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani! Predlog zakona, o katerem teče beseda, se dotika ene od najbolj občutljivih tem, s katero se srečuje Državni zbor. Po eni strani se dotika usod konkretnih ljudi, torej človeških usod, po drugi strani pa se dotika temeljnih vrednot slovenske osamosvojitve, torej samih temeljev slovenske državnosti. Že to je zagotovo razlog, da se ta zakon obravnava po rednem postopku, da se z njim ne hiti.

Prav zato, ker gre za izjemno občutljivo področje, je še posebej problematično, da se k reševanju te problematike v zadnjem letu dni pristopa izrazito na hitro, včasih nestrokovno ali pa, kot nekateri sklepamo, se s tem manipulira. Naj samo citiram nekaj števil, konkretnih števil in vsi dobro obvladamo to matematiko, ki jih je razglasilo to ministrstvo za notranje zadeve v zadnjih nekaj mesecih. Najprej je razglasilo, da je številka osemnajst tisoč tristo štiri za tako imenovane izbrisane, bolje bi bilo seveda prenesene, saj v resnici gre za to, napačna in da je v resnici prava številka več kot petindvajset tisoč petsto tako imenovanih izbrisanih. Potem so nas seznanili s tem, da so izdali neposredno kot uresničitev odločbe Ustavnega sodišča približno sedem tisoč petsto odločb in nato so pospremili ta predlog zakona, o katerem danes govorimo, z obrazložitvijo, da se morda dotika še nekaj preostalih sto ljudi. Zdaj pa oprostite, da opravimo eno matematično operacijo: petindvajset tisoč petsto minus sedem tisoč petsto je osemnajst tisoč, gospe in gospodje, ne pa nekaj sto. To se pravi, ali gre za nestrokovnost ali lapsus ali pa še za kaj hujšega. Toda

zagotovo se s tako občutljivo temo, ki, še enkrat poudarjam, se dotika konkretnih človeških usod in temeljnih vrednot slovenske osamosvojitve zagotovo ne gre hiteti in se je lotevati na takšen način.

V SDS ves čas zagotavljamo načelo, da naj se v konkretnem postopku ugotovi, ali je bila posamezniku dejansko storjena krivica, in če je bila storjena krivica, naj se popravi. Da pa tisti, ki so kalkulirali s slovensko osamosvojitvijo, nikakor, ali pa so celo Slovenijo napadli z orožjem gospe in gospodje, o tem govorimo v resnici, tudi takšni so med njimi, tisti pa iz tega seveda ne smejo vleči nikakršnih koristi. To bi bilo v nasprotju z načeli prava, v nasprotju z ustavo, v nasprotju z načeli naravnega prava, ki ga moderna pravna znanost pojmuje kot temelj celotnega pravnega sistema in svetovne ureditve. Poleg tega opozarjamo v SDS, je to v izrazitem nasprotju, očitnem nasprotju z resolucijo o normativni dejavnosti, ki jo je sprejel Državni zbor pred mesecem dni, saj ta kot enega svojih temeljev postavlja načelo transparentnosti, ki ga citiram: "sprejemanje predpisov po rednih zakonodajnih postopkih, ki omogočajo kakovostno seznanjenje ter odzive in vplive zainteresirane javnosti." To je dobesedni citat izglasovane resolucije v Državnem zboru, ki jo je predlagala ista vlada in potrdila ista koalicija, ki sedaj stoji za tem zakonom.

Naš poslovnik v resnici dopušča hitre postopke in pravna praksa Državnega zbora je bila žal nekaj mandatov nazaj tudi taka, da se je zgolj za povečanje profita igralnic sprejemal nek zakon po hitrem postopku. V tem primeru se pravno govori o zlorabi procedure. In zato, da bi se izognili zlorabam procedure, da bi pokazali ustrezen odnos do ljudi, do konkretnih usod in do vrednot slovenske osamosvojitve, v SDS predlagamo, da se odloči o sklepu kolegija tako, da se ta zakon obravnava po rednem postopku. Le na ta način bo mogoče zadostiti vsem načelom, ki so zapisana v slovenski ustavi in le na ta način bo zadoščeno demokratičnemu postopku in tudi poslovniškimi določilom ter resoluciji o normativni dejavnosti, ki obe zavezujeta Državni zbor.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Grims. Na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državni zbor o odločitvi kolegija odloči brez razprave in brez obrazložitve glasu. Gospod Tanko. Kaj želite gospod Tanko?

JOŽE TANKO: Jaz predlagam 10 minut odmora pred glasovanjem.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Odrejam 10 minut odmora. Ob 21.21 nadaljujemo.

(Seja je bila prekinjena ob 21.11 in se je nadaljevala ob 21.21.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Nadaljujemo s sejo.

Gospod Tanko, ali želite besedo? gospod Tanko ne želi besede.

Prehajamo na glasovanje. Glasovali bomo o predlogu naslednjega sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav, naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, EPA 735-V, se obravnava po skrajšanem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 21.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 21.)

Zakon bo obravnavan po skrajšanem postopku.

Prehajamo na drugo odločitev. Skupina istih 24 poslank in poslancev je vložila zahtevo, da se ponovno odloča o odločitvi Kolegija Državnega zbora, da se Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o policiji obravnava po skrajšanem postopku.

Dodatno obrazložitev v imenu predlagateljev bo imel dr. Gorenak.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Govorimo torej o tem oziroma predlagamo to, da se ta zakon obravnava po rednem in ne po skrajšanem postopku.

Da bi me lažje razumeli, vsaj tisti, ki me bodo poslušali, naj posežem nekoliko v zgodovino in na tej osnovi povem, zakaj je obravnava tega zakona po rednem postopku potrebna. Slovenija je bila do leta 1998 edina in zadnja država znotraj tako imenovanega socialističnega bloka, ki je dobila moderen nov policijski zakon. Do leta 1998 je policija delovala po starem zakonu ali povedano poenostavljeno, policija, to je bilo Ministrstvo za notranje zadeve. Na čelu Ministrstva za notranje zadeve so se menjali v tistem času trije oziroma štirje politiki. Tudi policija je tudi v tistem času uporabljala prikrite preiskovalne ukrepe, ki so jih po takratni zakonodaji odredili ministri, torej politiki. Šele leta 1998 se je to stanje spremenilo in policija je začela delovati kot organ v sestavi. In šele od takrat naprej je politiki na nek način omejen dostop do policijskega dela, zlasti do najbolj pomembnih in tajnih oblik policijskega dela, kot je uporaba prikritih preiskovalnih ukrepov. Za ilustracijo naj vam povem, da sem bil leta 2000 državni sekretar in na dan aretacije gospoda Šuštarja, nekdanjega državnega sekretarja, pri katerem vemo, da so bile te metode uporabljene, za to nisem vedel. Prav je, da nisem vedel. Skupaj sva sedela na Vladi. Bil sem politik. To sodi v policijo.

Preidimo na današnji zakon. Kaj predvideva zakon, ki ga predlaga koalicija oziroma ministrica. Prvič, nacionalni preiskovalni urad, ki bo preiskoval najtežja kazniva dejanja s področja gospodarske, finančne, organizirane kriminalitete, korupcije in še česa. Zelo neproblematično, celo pozdravljamo, da nastaja tak urad. V nacionalnem preiskovalnem uradu bodo

zaposleni izkušeni kriminalisti, delavci davčne uprave, cariniki, tudi drugi strokovnjaki, kot so strokovnjaki za pranje denarja in tako dalje. V redu, ni problematično, pozdravljamo. Nacionalni preiskovalni urad, tukaj pa se začnejo problemi tega zakona, nacionalni preiskovalni urad bo sestavni del kriminalistične policije, toda kriminalistična policija bo za njega zagotavljala izključno in samo materialno tehnično podporo. Ne bo pa ta urad, ki bo sestavni del kriminalistične policije, odgovoren direktorju kriminalistične policije. Ne boste verjeli, ne bo odgovoren niti direktorju policije. Odgovoren bo ministrici za notranje zadeve. Torej peljemo neko by-pass linijo, s pomočjo katere želimo speljati preiskovanje teh kaznivih dejanj direktno pod nadzor ministrice za notranje zadeve.

Drugi absurd, ki se na tem področju pojavlja, je preprosto to, pa to malo krajše, da bo za direktorja tega urada lahko imenovan nekdo spet po nekem osebnem natečajnem postopku, ki je spet unikat, ki ga ne pozna noben drug postopek. Ne boste verjeli, njegov nadrejeni, to je direktor kriminalistične policije, pa je imenovan po običajnem postopku. Torej njemu podrejeni pa posebnem postopku, ki ga predvideva ta zakon. Ne vidimo nobenega razloga, da bi bilo tako.

Naprej. Tisto, kar je še najbolj problematično in absurdno, pa je to, da bo direktor nacionalnega preiskovalnega urada sam in edini v tej državi zbiral, kaj bo ta urad preiskoval. To pomeni, nihče v tej državi, niti generalni direktor policije, niti direktor kriminalistične policije mu ne more odrediti in naložiti nalog. Ne. On sam arbitrarno odloča po predlogu zakona, kaj bo obravnaval. Vprašajmo se, ali ne bo preiskoval Ruplove metle, pozabil pa bo na čiste lopate. Odločal bo sam nadzora nad njim ni.

In še zadnji problem, ki ga pri tem zakonu vidimo, je ta, da bodo tam zaposleni tako imenovani višji kriminalistični inšpektorji. Izvajali bodo policijska pooblastila. Ta policijska pooblastila so naštetá v zakonu, od legitimiranja, do privedbe, pridržanja in tako dalje. Toda to bodo počeli zunanji strokovnjaki, ki nimajo nobenih policijskih znanj in jim teh znanj tudi ne bo treba pridobiti. Torej bodo delali bolj kot ne lahko politično.

Jaz vas lepo prosim, da razmislite o našem predlogu, sledite našemu predlogu in glasujete tako, da bomo ta zakon s tehtnim premislekom obravnavali. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Gorenak, na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državni zbor o odločitvi kolegija odloči brez razprave in obrazložitve glasu. Zato dajem na glasovanje predlog sklepa: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o policiji, EPA 749-V, se obravnava po skrajšanem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev. Za je glasovalo 42, proti 20.

Državni zbor bo zakon obravnaval po skrajšanem postopku.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Sejo prekinjam, nadaljevali jo bomo jutri ob 9. uri. Hvala lepa in lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 15. DECEMBRA 2009 OB 21.28 IN SE JE NADALJEVALA 16. DECEMBRA 2009 OB 9.02.)

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospod Vili Rezman do 18. ure, gospod Franc Pukšič in gospod Franc Bogovič ves dan ter gospod Franc Jurša od 12. ure dalje.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O URADNEM LISTU REPUBLIKE SLOVENIJE, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade dr. Janezu Pogorelcu, direktorju Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo. Izvolite.

DR. JANEZ POGORELEC: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Poglavitna rešitev predlaganega Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije je kar precej pomembna. Gre namreč za to, da bi v skladu z novo ureditvijo Uradni list izhajal samo še v elektronski obliki, tiskana izdaja Uradnega lista pa bi bila opuščena. S takšno rešitvijo bi se sledilo tehnološkemu napredku na področju elektronskih komunikacij, po drugi strani pa bi se omogočilo tudi po potrebi pogostejše izhajanje Uradnega lista ob hkratnem znižanju izdajanja Uradnega lista, kar bi imelo za posledico tudi znižanje cen objav predpisov.

Predlagane rešitve so zastavljene tako, da bo še kljub temu zagotovljena široka dostopnost Uradnega lista javnosti. Vsi državni organi, ki imajo uradne ure, bodo morali posameznikom zagotavljati vpogled v elektronsko izdajo Uradnega lista, upravne enote in splošne knjižnice pa bodo morale le-tem zagotoviti tudi brezplačen vpogled v natis elektronske izdaje Uradnega lista. Na drugi strani predvidevamo tudi možnost, da se posamezniki še vedno naročijo na natis elektronske izdaje Uradnega lista, ki bi ga tudi dostavljalo javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, vendar ne čisto v teh rokih kot sedaj, tako da bi se na ta način zagotovila večja racionalizacija. S predlaganim zakonom se določa tudi, da upravljanje sistema elektronskega javnega

naročanja na način javne službe izvaja javno podjetje Uradni list Republike Slovenije.

Vlada te rešitve utemeljuje predvsem z razvojem elektronskega poslovanja v svetu, s tem, da je tudi primerjalno pravno v petih državah že elektronska oblika izdaje uradnega lista edina uradna oblika izdaje uradnega lista, da je izrazito opazen trend, da se tudi v drugih državah gre postopno v to smer, da se bolje izkoristijo te možnosti, ki jih ponuja tehnologija.

Pomemben razlog, zaradi katerega predlagamo to rešitev, je tudi to, da se prav zaradi razvoja elektronske tehnologije število naročnikov na Uradni list bistveno zmanjšuje in se je zgolj v letih 2000 do 2008, od kar imamo dostopen Uradni list tudi na internetu, zmanjšalo z 17800 na 4200, kar seveda Uradnemu listu povzroča tudi precejšnjo izgubo dohodkov oziroma prihodkov in s tem se postavlja tudi vprašanje racionalnosti takšnega načina. Na ta način se bo torej v primeru ukinitve tiskane izdaje uradnega glasila lahko tudi znižalo cene objav za 7%, kar bo pomenilo letni prihranek proračunskih sredstev uporabnikov v znesku 130 tisoč evrov, hkrati pa se bosta še naprej ohranila oblika in način posredovanja elektronske izdaje na spletni strani Uradnega lista.

Morda ni čisto odveč omeniti tudi pozitivne vplive na okolje zaradi zmanjšanja tiska.

Zdaj, seveda, če... .. /Opozorilni znak za konec razprave./... Aha, hvala lepa, saj bistveno sem vse povedal.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Če želite, je še pol minute.

Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa in dobro jutro.

Zakon o Uradnem listu je Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje obravnaval na 12. seji 1. decembra. Predlagatelj Vlada Republike Slovenije:

članice in člani odbora so imeli kot gradivo predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta. K predlogu zakona so bili za obravnavo na matičnem delovnem telesu vloženi amandmaji poslanskih skupin koalicije z dne 25. 11. 2009.

Na seji odbora so bili prisotni: Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, kot predlagatelj zakona, Zakonodajno-pravna služba in predstavnica predlagatelja, torej namestnica direktorja Službe Vlade za zakonodajo gospa Globokar. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe ni imela bistvenih pripomb, razen tega, da amandma koalicijskih poslanskih skupin stvari oziroma besedilo zakona izboljšuje. Državni svet

oziroma pristojna komisija je podprla predlagano besedilo, odbor pa je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije k 3., 6., 9. in 10. členu. Na ta način smo oblikovali besedilo zakona, ki je sestavni del tega poročila.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Anton Urh, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine DeSUS.

Izvolite.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci! Dobro jutro in lep pozdrav!

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS, glede dopolnitvam Zakona o uradnem listu Republike Slovenije. Kot je bilo že predhodno rečeno, je cilj predlaganega noveliranja vzpostaviti elektronsko izhajanje Uradnega lista, kot edine uradne oblike uradnega glasila do 1. aprila 2010. S tem pa tudi racionalizacijo poslovanja javnega podjetja, znižanje stroškov objav predpisov, posledično pa tudi prihranek proračunskih sredstev državnih organov, samoupravnih lokalnih skupnosti, ter drugih subjektov, ki objavljajo svoje akte v uradnem glasilu. V prid sedanji ureditvi, torej izdaji uradnega glasila v tiskani obliki, govori predvsem dejstvo, da takšna oblika predstavlja izvod uradnega glasila v večini držav članic Evropske unije, kar 22 držav. Ni pa mogoče faktor lažje dostopnosti do uradnega glasila določenim skupinam ljudi. V bistvu je bil to naš edini pomislek, ki pa po naši oceni nima tolikšne teže, da poslanci DeSUS-a ne bi pristopili k podpori te novele. Naj pojasnim, gre za naše razmišljanje o dogovoru na vprašanje, kako bodo do uradnega glasila dostopali starejši, glede na to, da se bo poslej izdajal zgolj v elektronski obliki. Vsi namreč vemo, da starejša populacija ni ravno večja elektronskega rokovanja. Zato bo večina slednjih po našem mnenju vsaj na začetku v taki spremembi videla nek odpor. Mogoče celo kratenje pravi, kljub temu pa, glede na to, da posamezniki, fizične osebe niso bili številčni naročniki uradnega glasila v tiskani obliki, ter glede na to, da bo fizičnim osebam omogočen dostop do uradnega glasila na upravnih enotah in v splošnih knjižicah, menim, kot sem že omenil, ta pomislek ni razlog za morebitno nepodporo tega predloga. V prid predlogov govori tudi naše prepričanje, da s to spremembo ne bo okrnjeno ustavno načelo, obvezne objave predpisov v uradnem glasilu. Ustava oziroma veljavnost predpisov veže na njihovo objavo 154. člen Ustave Republike Slovenije, saj bodo predpisi objavljeni v uradnem glasilu le s to razliko, da bo objava zgolj elektronska. Prav tako s to spremembo ne bo okrnjeno ustavno načelo, ki implicira uporabo pravnih predpisov.

Poslanci DeSUS-a smo prepričani, da bo z noveliranjem še naprej omogočena objava vseh sprejetih predpisov, tako državnih kot lokalnih, kar pomeni, da se bodo osebe lahko s temi predpisi seznanile in v skladu z njimi tudi postopale. Zato bomo prispevali svoje glasove za sprejem novele Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil poslanec Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade! Spoštovani kolegi in kolegice!

Pomembnost Zakona o uradnem listu izhaja iz 154. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da je veljavnost predpisov vezana na objavo v uradnem glasilu. Zato je toliko bolj pomembno, da so predpisi objavljeni na način, ki vsakomur omogočajo seznanitev z njihovo vsebino. Navedeno je pomembno tudi s stališča uveljavljene pravne fikcije "ignoratio iures nocet", ki predstavlja, da posamezniki poznajo pravna pravila, kajti, če jih kršijo in se zoper njih sproži pravo varstveni postopek, se ne morejo izgovarjati, da pravnega pravila niso poznali in da niso vedeli, kaj delajo narobe. Fikcija temelji na dejstvu, da morajo biti pravna pravila vnaprej, to je z začetkom veljave, objave v uradnem glasilu in dostopno vsem, da se seznanijo z njimi. V skladu z veljavno ureditvijo Uradni list izhaja v elektronski in tiskani izdaji. V Republiki Sloveniji pa tudi v drugih evropskih državah je zaradi razvoja tehnologije mogoče opaziti izrazit trend pri informatizaciji in uporabi elektronske komunikacije. Navedenemu priča tudi dejstvo, da se je število naročnikov na tiskano izdajo Uradnega lista od leta 2000 do 2008 zmanjšalo kar iz 17.800 na 4.200. Pomemben podatek, ki bistveno pripomore k večji uporabi elektronske izdaje Uradnega lista, pa je nedvomno tudi njegova brezplačnost.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke smo mnenja, da bo tudi po novi ureditvi, ko bo Uradni list izhajal samo še v elektronski obliki, omogočena seznanitev njegovo vsebino vsakomur, ki bo to želel, zato bomo predmetno novelo Zakona o Uradnem listu tudi podprli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Anton Colarič.

ANTON COLARIČ: Gospod podpredsednik, kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlagano novelo Zakona o Uradnem listu podprli, kot smo tudi leta 2000 podprli sprejetje novele Zakona o Uradnem listu, s katerim se je uvedla elektronska izdaja Uradnega lista z brezplačnim dostopom. V tem štiriletnem obdobju je Služba Vlade za

zakonodajo ugotovila, da se je število naročnikov tiskane izdaje bistveno zmanjšalo in da bo zaradi tega v tem letu izguba še nekoliko višja kot pred letom dni. Število naročnikov se je v zadnjih štirih letih zmanjšalo, nekaj verjetno tudi na račun zniževanja stroškov upravljanja, nekaj pa tudi zaradi možnosti brezplačnega dostopa do elektronske izdaje Uradnega lista. Elektronska izdaja Uradnega lista bo dostopna vsem, tudi tistim, ki morda doma nimajo možnosti dostopa do elektronske izdaje ali pa morda niso večji tega opravila. Vpogled v elektronsko izdajo Uradnega lista, kot je bilo že omenjeno, bo sedaj omogočen v vseh državnih organih, ki imajo določene uradne ure, upravne enote in splošne knjižnice pa na bi poleg brezplačnega vpogleda v elektronsko izdajo omogočile tudi brezplačen vpogled v natis elektronske izdaje Uradnega lista.

Glede izvedbe bodo na tem področju verjetno potrebni še določeni izvedbeni predpisi za zakon, da bo lahko zaživel v praksi. Ampak ne glede na vse, predlagano zakonsko rešitev v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo, saj je prijazna do uporabnikov in sledi razvoju e-uprave. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Gvido Kres.

Izvolite.

GVIDO KRES: Hvala za besedo gospod predsedujoči. Spoštovani kolegice in kolegi!

Vsi smo že slišali tisto, da nepoznavanje prava škoduje. Pa verjetno ni poanta v tem, da bi vsi državljani prebirali vse izdaje Uradnih listov, temveč v tem, da so le-ti ljudem dostopni. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke verjamemo, da se bo s tem, ko se uvaja kot uradna izdaja le elektronska oblika Uradnega lista, znižalo stroške objav predpisov in tako prihranilo proračunska sredstva. Opažamo, da so pripravljavci zakona sledili temu, da bo Uradni list ostal dostopen za vse, tudi za tiste, ki morda danes doma še nimajo interneta. Pač kljub vsemu tehnološkemu napredku internet za enkrat še ni obvezna predpostavka vsakega gospodinjstva. Podpiramo predlog, da naj bi državni organi, ki imajo za poslovanje s strankami določene uradne ure, zagotavljali tudi vpogled v elektronsko izdajo Uradnega lista. Upravne enote ter splošne knjižnice naj bi zagotavljale vpogled v natis elektronske izdaje Uradnega lista.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke torej podpiramo težnje predloga zakona. Morda bi sami razmislili tudi o kakšnem prehodnem obdobju ali morebitnem daljšem roku za uveljavitev zakona, vendar bomo tudi glede na položaj, v katerem se nahaja javno podjetje Uradni list, ta predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda oziroma po programu najkasneje 15 do ene ure jutri zjutraj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU**.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo bi moral dati predstavnicu Vlade za obrazložitvi, to je gospe Irmi Pavlinič Krebs, ministrici za javno upravo. Obvestilo imam, da pride čez tri minute. Sprašujem, počakamo? Potem predlagam, da ostanemo v dvorani in upam, da bo res trajalo tri minute.

Uvodno predstavitev k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku bo dala gospa Tina Tržan, državna sekretarka na Ministrstvu za javno upravo. Izvolite.

TINA TRŽAN: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Predlagane spremembe Zakona o splošnem upravnem postopku urejajo procesno pravna vprašanja, ki jih lahko razdelimo v tri skupine: spremembe in ureditve inšpekcijskega nadzora, ki bodo zagotovile učinkovitejši upravno procesni nadzor, spremembe instituta vročanja z javnim naznanilom in dopolnitev ureditve opravljanja strokovnih izpitov iz upravnega postopka.

V prvi skupini veljavna ureditev ne omogoča dovolj učinkovitega nadzora nad izvajanjem Zakona o splošnem upravnem postopku in drugih zakonov, ki urejajo posebne upravne postopke. V skladu z njo upravni inšpektor lahko predlaga predstojniku nadziranega organa, da v določenem roku izvede ukrep oziroma odpravi ugotovljeno nepravilnost. Slednji inšpekcijskim ugotovitvam lahko ugovarja pri ministru, pristojnem za upravo, ki se o njih izreče s sklepom. Minister je na podlagi ugotovitev Upravne inšpekcije posebej pooblaščen, da predstojniku ali pristojnemu ministru ponovno predlaga izvedbo ustreznih ukrepov. Če pa pomanjkljivost kljub temu ni odpravljena ali je ni mogoče odpraviti, lahko minister, pristojen za upravo, predlaga sprejetje ukrepov Vladi Republike Slovenije.

S predlagano spremembo 307. člena in dopolnitvijo obstoječe ureditve se v zakonu dodajajo pristojnosti za ukrepanje Upravne inšpekcije. Upošteva se naravo in namen omenjenega upravnega nadzora se predlagani ukrepi ne usmerjajo v represivno ukrepanje, ampak je poudarek na preprečevalnem ukrepanju, ki naj zagotovi pravilno in zakonito uporabo

upravnega procesnega prava. Predlog zakona poudarja, da se nadzor Upravne inšpekcije lahko izvaja neposredno pri nadziranem organu ali zgolj na podlagi poslanih dokumentov. Ob ugotovljenih kršitvah bo upravni inšpektor lahko odredil, da se nezakonitosti odpravijo v roku, ki ga sam določi. Pri kršitvah, ki povzročajo občutno prikrajšanje javnega interesa ali pravic oziroma pravnih koristi strank in tudi pri drugih ponavljajočih se kršitvah, katerih odpravo je predhodno odredil, bo lahko z upravno odločbo določil, da se uradna oseba udeleži ponovnega usposabljanja za vodenje in odločanje v upravnem postopku. Kadar uradna oseba ne bo izpolnjevala pogojev za opravljanje dejanj v upravnem postopku, ki so predpisani glede strokovne izobrazbe, strokovnega izpita in pooblastil, bo inšpektor prepovedal nadaljnje postopanje. V obeh primerih ima prizadeta oseba pravico do pritožbe pri ministru, pristojnem za upravo. Poleg omenjenih najstrožjih ukrepov zakon nalaga upravnemu inšpektorju, da lahko predlaga uvedbo disciplinskega postopka, naznani kaznivo dejanje ali predlaga začetek postopka za odvzem javnega pooblastila nosilcem, kadar ti niso sposobni izvajati poverjenih javnih pooblastil.

Naslednja skupina sprememb se nanaša na spremembo veljavne ureditve vročanja z javnim naznanilom, saj opušča ureditev, da organ ob neuspeli vročitvi z javnim naznanilom objavi celoten dokument. To se zaradi varstva osebnih podatkov in zasebnosti nadomešča z javno objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom. Ocenjuje se, da je potrebna seznanitev naslovnika z objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom zadostna za vzpostavitev zakonite domneve vročitve. S tem bo vročanje z javnim naznanilom primerljivo fiktivnemu vročanju po 87. členu Zakona o upravnem postopku, ko vročevalec odsotnemu naslovniku pusti sporočilo, da mora dokument prevzeti v zakonitem roku, sicer bo vročitev veljala za opravljeno. Sporočilo se bo, tako kot po veljavni ureditvi celoten dokument, javno objavilo na oglasni deski organa in na državnem portalu E-uprava, na tako imenovani elektronski oglasni deski. Opremljeno bo s podatki, ki so nujno potrebni za to, da naslovnik ali druge osebe, ki ga poznajo, lahko ugotovijo, da mu organ želi vročiti dokument, podatki o organu, ki z javnim naznanilom vroča dokument, podatki o naslovniku, osebno ime ali firma, če gre za pravno osebo, naslov za vročanje, če ga naslovnik ima, podatki o dokumentu, ki se vroča, številka, datum dokumenta, vrsta dokumenta. Dokument se bo enako kot v veljavni ureditvi štel za vročenega po preteku 15 dni od javne naznanitve.

Tretji sklop predstavlja dopolnitve ureditve upravljanja strokovnih izpitov upravnega postopka, kjer se širi možnost zaposlovanja v javni upravi, saj se za delovna mesta, kjer se vodijo upravni postopki, ne zahteva takoj strokovnega izpita, ampak se daje možnost v roku treh mesecev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa Tržan.

Predlog zakon je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku je odbor obravnaval na 9. seji 2. oktobra 2009. Predlagatelj: Vlada.

Odbor je bil predhodno seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in z mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev. Predstavnica predlagatelja, ministrica za javno upravo gospa Krebsova, je povedala oziroma zakon predstavila približno v obliki, kakršno smo pravkar slišali s strani državne sekretarke. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe gospa Metoda Hrovat Pirnat je opozorila, da novi 307.f člen določa, da upravni inšpektor v ugotovitvah nadzora napiše zapisnik, v katerem lahko predstojnik organov odredi, da v določenem roku odpravi nezakonnosti oziroma izvede druge ukrepe. Zapisnik ima učinek odločbe, kar bi bilo treba ponovno preučiti, tudi pri določitvi pravnih sredstev zoper zapisnik. Predlagan predlog za amandma odbora k 4. členu pa je po njenem mnenju, torej tako je ocenila, ustrezen.

V nadaljevanju odbor ni sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS k 5., 6. in 7. členu, je pa sprejel dva svoja amandmaja, in sicer k 4. in 6. členu.

Odbor je na to v skladu s Poslovníkom glasoval o vseh sprejetih členih, vključujoč amandmirane, skupaj in ga sprejel. Predlog zakona pa je sestavni del poročila. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. V imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo stališče predstavil gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik!

Bistvo predmetne novele je, da podrobneje ureja pristojnosti inšpekcije, ki nadzira izvajanje tega in ostalih zakonov, ki urejajo upravne postopke. Veseli nas, da je Vlada končno prišla do spoznanja o pomembnosti izvajanja učinkovite nadzorne funkcije organov, ki so za to pristojni. Po navedbah predlagatelja namreč sprememba temelji na spoznanju, da veljavna ureditev ne omogoča učinkovitega nadzora in vzpostavitve zakonitega stanja, saj predvideva le splošno pooblastilo, da upravni inšpektor lahko predlaga predstojniku nadziranega organa v odločenem roku izvesti ukrepe oziroma odpraviti ugotovljene nepravilnosti. Zato predmetna novela Zakona o splošnem upravnem postopku ta splošna pooblastila konkretizira. Ohranja se splošno pooblastilo, da upravni inšpektor odredi odpravo ugotovljenih nezakonnosti in zato

določi rok ob najhujših kršitvah pravil upravnega procesnega prava, katerih posledica je očitno prikrajšanje javnega interesa ali pravic oziroma pravnih koristi strank pa tudi ob drugih ponavljajočih se kršitvah, na katere je inšpektor že predhodno opozarjal in odrejal njihovo odpravo, so predvideni dodatni ukrepi. V teh primerih je upravnemu inšpektorju dana pristojnost, da uradno osebo, ki jo storila ugotovljene nezakonitosti, napoti na ponovno usposabljanje za vodenje in odločanje v upravnem postopku ter da predlaga predstojniku uvedbo disciplinskega postopka, v katerem se ugotavlja sposobnost za opravljanje delovnih nalog. Zaradi ugotovljenih kršitve, ko dejanje v upravnem postopku opravlja oseba, ki za to ne izpolnjuje predpisanih pogojev, saj določa ukrep izrekanja prepovedi nadaljnjega vodenja ali odločanja, je poleg omenjenih ukrepov inšpektor pristojen še, da ob ugotovitvi znakov kaznivega dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, to naznani pristojnemu organu oziroma vloži kazensko ovadbo. Če so kršitve procesnih pravil povezane z izvajanjem javnih pooblastil in kažejo, da so ta izvedena nestrokovno, nevestno ali malomarno, se lahko predlaga uvedba postopka za odvzem javnih pooblastil izvajalcev. Takšen predlog, ki za organ odločanja odvzemu pooblastil ni zavezujoč, bo upravni inšpektor uporabil, če bi ugotovil, da upravne naloge, za katere je bilo pooblastilo podeljeno, niso opravljene oziroma so kljub opozorilu opravljene nestrokovno, nevestno ali malomarno in to vpliva na javni interes na konkretnem upravnem področju.

Po našem mnenju je popolnoma nesmiselna tudi predlagana ureditev, ki določa, da mora oseba opraviti strokovni izpit iz upravnega postopka najkasneje v treh mesecih od sklenitve delovnega razmerja za delovno mesto, kjer je strokovni izpit iz upravnega postopka določen pod pogoji za zasedbo delovnega mesta. Po dosedanji ureditvi se je namreč od kandidata pričakovalo, da strokovni izpit iz upravnega postopka opravi predhodno, torej še pred vložitvijo prošnje za zasedbo delovnega mesta, saj se je v nasprotnem primeru štel, da ne izpolnjujejo pisnih pogojev.

Nadaljnja sprememba zakona službi varstvu osebnih podatkov vpletenih strank. Tako se po novem pri vročanju z javnim naznanilom ne bo več objavilo celotnega dokumenta, ampak le sporočilo o vročanju z javnim naznanilom.

Glede na navedeno v Poslanski skupini SNS novelo Zakona o splošnem upravnem postopku podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni vsi zbrani v dvorani.

Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o splošnem upravnem postopku prinaša tri pomembne sklope sprememb.

Pri vročanju z javnim naznanilom se opušča ureditev, da organ ob neuspeli vročitvi z javnim naznanilom objavi celoten dokument na oglasni deski organa in na državnem portalu E-uprave, kar se nadomešča z objavo sporočila o vročanju o javnem naznanilu. Sporočilo bo moralo biti opremljeno s podatki, ki so nujno potrebni za to, da naslovnik ali druge osebe, ki ga poznajo, lahko ugotovijo, da mu organ želi vročiti dokument, hkrati pa bodo osebni podatki in zasebnost posameznika bolj zavarovani.

Dodajo se pristojnosti za ukrepanje upravne inšpekcije, ki nadzira izvajanje Zakona o splošnem upravnem postopku in drugih zakonov, ki urejajo posebne upravne postopke. Predlog zakona tako določa, da se nadzor upravne inšpekcije lahko izvaja neposredno pri nadziranem organu, lahko pa zgolj na podlagi poslanih dokumentov, kar je gospodarjenje. Ob ugotovljenih kršitvah bo lahko inšpektor odredil, da se nezakonitost opravi v roku, ki ga bo sam določil. Pri kršitvah, ki povzročajo občutno prikrajšanje javnega interesa ali pravic oziroma pravnih koristi strank in tudi pri drugih ponavljajočih se kršitvah, katerih odpravo je predhodno odredil, bo lahko z upravno odločbo določil, da se uradna oseba udeleži ponovnega usposabljanja za vodenje in odločanje v upravnem postopku. Kadar uradna oseba ne bo izpolnjevala pogojev za opravljanje dejanj v upravnem postopku, ki so predpisani glede strokovne izobrazbe, strokovnega izpita in pooblastila, bo prepovedan nadaljnji postopek. Upravni inšpektor bo lahko tudi predlagal uvedbo disciplinskega postopka, naznanil kaznivo dejanje ali predlagal začetek postopka za odvzem javnega pooblastila nosilcem, kadar ti niso sposobni izvajati poverjenih javnih pooblastil ali izvajajo nestrokovno.

Ker menimo, da našteje rešitve pomenijo državljanom in državljanom prijaznejšo in učinkovitejšo upravo, v Poslanskem klubu Liberalnih demokratov Slovenije Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku podpiramo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila Darja Lavtižar Bebler.

Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlagano novelo Zakona o splošnem upravnem postopku podprli.

Predlagana novela na novo ureja področje vročanja z javnim naznanilom, upravni inšpekciji se dodajajo pristojnosti

za ukrepanje, na kadrovskem področju pa se omogoča kandidiranje širšemu krogu kandidatov. Veljavna ureditev vročanja z javnim naznanilom organu omogoča, da ob neuspeli vročitvi z javnim naznanilom objavi celoten dokument, z vsemi podatki, na oglasni deski in na državnem portalu E-uprava. Ta ureditev se opušča oziroma sporočilo o vročanju z javnim naznanilom bo opremljeno le s podatki, ki so nujno potrebni za to, da naslovnik ali druge osebe, ki naslovnika poznajo, lahko ugotovijo, da mu organ želi vročiti dokument. S tem bodo osebni podatki in zasebnost naslovnika bolje varovani.

Upravni inšpekciji bo omogočen učinkovitejši nadzor nad izvajanjem Zakona o splošnem upravnem postopku in drugih zakonov, ki urejajo posebne upravne postopke. Ukrepi niso usmerjeni k represiji, ampak le poudarek na preprečevalnem ukrepanju, ki naj bi zagotovilo pravilno in zakonito uporabo procesnega prava. Nadzor Upravne inšpekcije se bo lahko izvajal neposredno pri nadziranem organu ali pa zgolj na podlagi poslanih dokumentov. Upravni inšpektor bo lahko ob ugotovljenih kršitvah odredil rok za odpravo nezakonitosti, lahko pa bo predlagal tudi uvedbo disciplinskega postopka, naznanil kaznivo dejanje ali pa predlagal začetek postopka za odvzem javnega pooblastila nosilcem, kadar ti niso sposobni izvajati poverjenih javnih pooblastil ali pa jih izvajajo nestrokovno.

Pri iskanju kadrov za delovna mesta vodenja in odločanja v upravnem postopku bo z opravljanjem strokovnih izpitov zagotovljen kvalitetnejši izbor. Odpira pa se tudi možnost širšemu naboru kandidatov.

Pripombe, ki jih je imela Zakonodajno-pravna služba na predlagano vsebino zakona, so s sprejetimi amandmaji na odboru odpravljene in vključene v besedilo zakona, pripomba k 6. členu pa bomo odpravili s sprejetjem amandmaja k temu členu.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da predlagane spremembe bolje varujejo osebne podatke in prispevajo h kvalitetnejšemu in učinkovitejšemu delovanju inšpekcijskih služb, zato bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov zakon podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SDS bo predstavil gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Pred nami je razprava in odločanje o Predlogu novele Zakona o splošnem upravnem postopku, s katero Vlada Republike Slovenije predlaga rešitve, s katerimi v okviru dveh manjših popravkov ne odstopa od ciljev veljavnega zakona in pomenijo nadaljevanje dosedanje prakse.

Vlada predlaga spremembo veljavne ureditve vročanja z javnim naznanilom, s katero se opušča ureditev, da organ ob

neuspeli vročitvi z javnim naznanilom objavi celoten dokument. To se zaradi varstva osebnih podatkov in zasebnosti nadomešča z javno objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom. Sporočilo o vročanju z javnim naznanilom bo moralo biti opremljeno le s podatki, ki so nujno potrebni za to, da naslovnik ali druge osebe, ki ga poznajo, lahko sporočijo, da mu organ želi vročiti dokument.

Obenem se predlaga spremembo v okviru opravljanja strokovnih izpitov, s katero naj bi se omogočil kvalitetnejši izbor kandidatov za delovna mesta, na katerih se opravljajo dejanja vodenja in odločanja o upravnem postopku in njihovo enakopravnejšo obravnavo.

S tem predlogom se ne posega v veljavno ureditev pogojev za vodenje odločanja o upravnem postopku. S predlagano določbo se izjemoma izenačuje kandidate za delovna mesta, na katerih se vodi in odloča o upravnih zadevah, s kandidati za delovna mesta, kjer jim posebni predpisi omogočajo možnost oprave strokovnega izpita v določenem obdobju po sklenitvi delovnega razmerja.

V bistvenem delu pa Vlada predlaga rešitev, ki odstopa od cilja veljavnega zakona, in sicer na področju upravne inšpekcije vrača upravno inšpekcijo v obdobje birokratskega delovanja. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da so te predlagane spremembe na področju upravne inšpekcije neprimerne. Potrebno je poudariti, da upravna inšpekcija ni klasična inšpekcija in v primeru ugotovljenih nepravilnosti ne pridejo v poštev klasični ukrepi. Za nepravilnosti odgovarjajo predstojniki organov javne uprave, to so ministri, predstojniki vladnih služb, predstojniki organov v sestavi ministrstev, župani. Gre za vrh javne uprave, pri kateri moram v primeru nepravilnosti ukrepati minister za javno upravo, po potrebi pa tudi Vlada, še posebej, če se nepravilnosti dogajajo na ministrstvih. Zato bi bilo primerneje pustiti v veljavi obstoječo ureditev in znotraj tega modela morda izvesti nekatere izboljšave.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da sta popravka glede vročanja in strokovnega izpita ustrezna. Ne strinjam pa se z zaščito in v delu, ki odstopa od ciljev veljavnega zakona, in sicer na področju upravne inšpekcije, kar vrača upravno inšpekcijo v obdobje birokratskega delovanja, kar je seveda v skladu z naravo sedanje oblasti.

Vlada torej ni izkoristila priložnosti, da bi zakon v vseh delih spremenila v pozitivno smer, zato se bomo pri glasovanju vzdržali.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da so predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o splošnem postopku koristne.

Prva sprememba je koristna z vidika varovanja osebnih podatkov in prav je, da se uredi vročanje z javnim naznanilom na način, da so bolj zavarovani osebni podatki in zasebnost posameznika. Predvsem pa se nam zdi koristna sprememba oziroma dopolnitev, da bo upravna inšpekcija imela večja pooblastila. Če želimo učinkovito upravno inšpekcijo, ji moramo seveda dati pooblastila in če želimo učinkovite uradnike, moramo imeti učinkovito inšpekcijo s predpisanimi sankcijami. Sicer bi bilo najlepše, če do kršitev sploh ne bi prihajalo, vendar temu žal ni tako, ampak je prevečkrat tako, da se nesposobnost določenih uradnikov kaže celo v ponavljajočih se kršitvah. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da je upravni postopek izjemno pomemben, saj se v njem odloča o pravicah, obveznostih in dolžnostih strank v odnosu do države. Zato menimo tudi, da je prav, da se za kršitve predpišejo sankcije, ne pa, da se nalaga odpravo nepravilnosti in podobno, kar se v praksi potem ne izvede. Hvala lepa.

PODPRESEDNİK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč. Se opravičujem.

Gospod Anton Urh v imenu DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi.

Urejenost družbenega življenja zahteva odpravljanje vrste nalog s strani države, lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. V vsakodnevnem življenju se državljanji in državljanke z oblastjo najpogosteje srečamo takrat, ko organi javne uprave odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristi posameznikov in organizacij v najrazličnejših upravnih zadevah. Tovrstno postopanje ureja Zakon o splošnem upravnem postopku, ki je sedaj predmet sprememb in dopolnitev. Predlagano noveliranje se v bistvu nanaša na tri sklope tega zakona, in sicer na vročanje z javnim naznanilom, kjer se namesto objave celotnega dokumenta na spletnih oglasnih mestih predlaga objava ustreznega sporočila s podatki, potrebnimi za identifikacijo naslovnika, podatki o organu, ki vroča dokument, ter s podatki o samem dokumentu, ki je predmet vročanja. Dalje, na ukrepanje upravne inšpekcije v primeru ugotovljenih kršitev. Tretji sklop pa predstavlja spremembo na področju izpolnjevanja pogojev za vodenje in odločanje o upravnem postopku v smislu prožnejšega dostopa do delovnih mest v javni upravi. Predlagane rešitve v Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo kot pozitivne in dobrodošle v smislu hitrejšega, učinkovitejšega in racionalnejšega poslovanja tako s tehničnega vidika kot z vidika pravnega varstva strank v upravnih postopkih. V tem smislu bodo predlagane rešitve zagotovo pripomogle k odpravi v praksi ugotovljenih

pomanjkljivosti, zato bomo poslanci DeSUS-a dopolnjen predlog novele Zakona o splošnem upravnem postopku soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

S predstavitevijo Poslanske skupine DeSUS smo končali s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

K zakonu je vložen amandma, in sicer k 6. členu, zato prehajamo na razpravo o 6. členu in predlaganem amandmaju, ki so ga vložile poslanske skupine DeSUS, LDS, SD in Zares. Želi o predlogu amandmaja kdo razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, po prekinjeni 2. točki dnevnega reda oziroma ko bodo končane točke. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA - PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VOLITVAH POSLANCEV IZ REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKI PARLAMENT.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predstavitev stališča bo imela gospa Tina Tržan, državna sekretarka Ministrstva za javno upravo.

Izvolite.

TINA TRŽAN: Hvala še enkrat za besedo.

Glavni cilj predlaganega zakona, je zagotoviti pravno podlago za določitev dodatnega poslanca iz republike Slovenije v Evropskem parlamentu. Predsedstvo Evropskega sveta je v juniju 2009 sprejelo sklepe, iz katerih izhaja, da imajo državne članice za imenovanje dodatnih poslancev na razpolago eno od treh oblik: izvedbo novih volitev, upoštevanje rezultatov doseženih na volitvah junija 2009 ali pa imenovanje dodatnega poslanca izmed poslancev nacionalnega parlamenta. Zasledujoč načelu racionalnosti, ekonomičnosti, smotrnosti in gospodarnosti ter glede na to, da se volitve v Evropski parlament izvajajo po proporcionalnem sistemu, se je predlagatelj odločil za naslednjo rešitev, da se določi za osmega poslanca iz Republike Slovenije kandidat tiste liste kandidatov, ki bi bil izvoljen za osmega poslanca glede na izide glasovanja na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, ki so potekale v juniju 2009. Državna volilna komisija bo na podlagi predlagane rešitve ugotovila, kateri kandidat je izvoljen, Državni zbor pa bo potrdil izvolitev poslanca.

Drugi cilj predloga zakona je odprava napake, zaradi katere je prišlo do neusklajenosti z direktivo sveta o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani. Predlaga se, da se pogoj pridobitve pravice voliti in biti voljen v Evropski parlament za državljane unije, ki prebivajo

v državi članici, niso pa njeni državljani, veže na potrdilo o prijavi prebivanja in ne več na stalno prebivališče. S tem se državljanom držav članic omogoči, da pridobijo pasivno in aktivno volilno pravico takoj po pridobitvi potrdila o prijavi prebivanja, če jim je bila odvzeta volilna pravica in pod pogojem, da so vpisani v evidence volilne pravice. S tem se državljanke držav članic, ki prebivajo v Sloveniji, niso pa njeni državljani, glede aktivne in pasivne volilne pravice za volitve v Evropski parlament izenači z državljani Republike Slovenije, kar je temeljni namen navedene direktive.

Na predlog Državne komisije, predlog ureja še naslednjo situacijo, do leta 2006 je bila vsem osebam zaradi duševne bolezni, zaostalosti ali prizadetosti popolnoma odvzeta poslovna sposobnost ali podaljšana roditeljska pravica staršev ali drugih oseb čez njihovo polnoletnost po zakonu odvzeta pasivna in aktivna volilna pravica za volitve v Državni zbor. Ustavno sodišče je to ureditev spoznalo za protiustavno in Novela zakona o volitvah v Državni zbor je to protiustavnost leta 2006 odpravila tako, da mora sodišče v vsakem konkretnem primeru odvzema poslovne sposobnosti ali podaljšanja roditeljske pravice odločati o odvzemu aktivne in pasivne volilne pravice. Novela je pa tudi vsem osebam, ki jim je bila pred letom 2006 po zakonu odvzeta volilna pravica za poslance Državnega zbora aktivno volilno pravico vrnila. Po podatkih Državne volilne komisije je takih oseb okoli tri tisoč. Tako ima oseba lahko samo aktivno volilno pravico za volitve poslanca v Državni zbor. Zakon o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament pa daje pravico voliti in biti izvoljen za poslance v Evropski parlament samo tistim državljanom, ki imajo aktivno in pasivno komulativno volilno pravico za poslance Državnega zbora. S predlagano spremembo bodo osebe z aktivno volilno pravico za volitve v Državni zbor imele tudi aktivno pravico za volitve poslancev v Evropski parlament, ki jim je bila do sedaj onemogočena.

Na pobudo Državne volilne komisije se odpravlja tudi neustrezna rešitev, ki predstavlja oviro za izvrševanje volilne pravice v tujini za osebo, prijavljeno s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki ne prebiva v drugi državi. Zato se črta neobstoj stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji kot pogoj, da volivec lahko izvršuje svojo volilno pravico za volitve poslancev Evropskega parlamenta v drugi državi. S predlogom se odpravljata tudi dve manjši redakcijski pomanjkljivosti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku, dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Tudi ta zakon, torej zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah poslanca iz Republike Slovenije v Evropski parlament je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje na svoji seji, in sicer 13. 9. 2009.

Predlagatelj je Vlada, Kolegij pa je odločil, da bo to nujni postopek.

Članice in člani odbora so v nadaljevanju sprejeli gradivo, in sicer predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravna službe in mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev.

K predlogu zakona je bil za obravnavo na matičnem delovnem telesu vložen amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 5. členu. Poslanec Vito Rožej pa je odboru v sprejem predložil predlog za amandma k 6. členu.

Predstavnica predlagatelja, ministrica za javno upravo, gospa Krescova, je predstavila zakon v kontekstu, kakršnega smo pravkar slišali. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe pa je predstavila njihovo pisno mnenje, v katerem je Zakonodajno-pravna služba podala pripombo k 5. členu v zvezi z jasnostjo določbe v delu, ki se nanaša na listo kandidatov. Z vloženim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin je ta pripomba ustrezno upoštevana.

Predsednik Komisije Državnega sveta za državno ureditev, gospod Vnučec, je povedal, da zakon podpirajo.

Članice in člani odbora, koalicijski, so predlog zakona z amandmajem podprli. Kar pa se tiče amandmaja poslanca, gospoda Rožaja, pa je ministrica povedala, da sicer ni škodljiv, vendar tudi ni potreben. Hkrati pa smo mu opozicijski poslanci nasprotovali; podrobnejše razloge bomo predstavili kasneje.

Odbor je na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika sprejel amandma k 6. členu in amandma poslanskih skupin koalicije tudi k 5. členu. Odbor je glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel, predlog zakona pa je sestavni del poročila. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Lepo pozdravljeni!

Temeljni cilji Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament je zagotovitev pravne podlage za določitev osmega poslanca iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu.

Predsedstvo Evropskega sveta je 18. in 19. junija 2009 na zasedanju v Bruslju sprejelo sklepe, iz katerih izhaja, da imajo države članice za imenovanje dodatnega poslanca na razpolago enega izmed naslednjih načinov: izvedbo novih volitev, upoštevanje rezultata, doseženega na volitvah junija 2009, ali imenovanje dodatnega poslanca izmed poslancev nacionalnega parlamenta. Racionalna in gospodarna rešitev je

tista, po kateri pripada mandat osmega poslanca v Evropskem parlamentu kandidatu s tiste liste kandidatov, ki je bil izvoljen za osmega poslanca, glede na izid glasovanja na volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament 7. julija 2009. Velja opozoriti, da je Evropski parlament maja letos sprejel odločitev, da naj bi imelo 18 poslancev, ki jih dobijo države članice po Lizbonski pogodbi, do uveljavitve Lizbonske pogodbe status opazovalca, torej naj ne bi imeli glasovalne pravice, vendar pa bi za svoje delo v parlamentu prejeli polno plačo, ki bi jo zagotovili nacionalni parlamenti, medtem ko bi ostale stroške kril Evropski parlament. Ta strošek znaša 5.164 evrov bruto mesečno. Iz gradiva Evropskega parlamenta izhaja, da se o nastopu poslancev - opazovalcev vsaka država odloča sama, da stroške plače nosi država članica in da ti opazovalci formalno nimajo nikakršnih pristojnosti, razen možnosti opazovanja dela parlamenta. Menimo, da Republiki Sloveniji v Evropski parlament do nastopa polnokrvnega mandata osmega poslanca ni treba pošiljati opazovalca. Republika Slovenija je svoje opazovalce dobila leta 2002, in sicer zaradi dejstva, da je leta 2004 postala polnopravna članica Evropske unije. Takrat je bilo to smiselno, danes pa smo kot člani že dvakrat volili poslance v Evropski parlament in potrebe po dragi vajeniški dobi ni več. Zato v Poslanskem klubu LDS Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament in amandma Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje podpiramo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SDS bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Kar se tiče stališča Poslanske skupine SDS, naslednje. Mi pozdravljamo rešitev. Namreč Evropski parlament je zelo jasno povedal, da se lahko države članice same odločijo in povedo, ali bodo izpeljale nove volitve za te poslance ali bodo upoštevale volitve iz junija leta 2009. Predlagatelji - Vlada, so se odločili za to drugo pot, tudi nam se to zdi racionalno in, da ne rečem, samoumevno že zaradi stroškov, in pa volitve so bile pravzaprav pred nekaj meseci. Zato na samo besedilo zakona dejansko ni kakšnih posebnih pripomb. Nastane pa kar precej zmešnjave in težav, ko poslušamo koalicijske poslance; enega smo pravkar poslušali; zlasti pa ko beremo amandma, ki ga je vložil gospod Rožej, in ki je bil kasneje posvojen kot amandma odbora. Namreč, ta amandma pravi, da se začne ta zakon uporabljati z dnem ratifikacije, protokola, temelječega na Lizbonski pogodbi, kar je koalicija zdaj nekoliko popravila v tehničnem smislu, v vsebinskem smislu pa ne. Kar se tiče nas, je treba reči naslednje, in to je povedala tudi ministrica za javno upravo na seji odbora. To določilo, ki je bilo na odboru vneseno v

sam predlog zakona, je danes z amandmajem popravljeno, ni škodljivo, ni nič posebnega, potrebno pa sploh ni. Namreč za kaj gre? Kdaj bodo šli novi evropski poslanci v parlament? Kakšen status bodo tam imeli? Ali bodo opazovalci? Kdaj bodo postali polnopravni člani z glasovalno pravico v Evropskem parlamentu? V tem trenutku ni odločeno, o tem trenutku ni odločeno. O tem bo odločeno, tudi ne tukaj v Državnem zboru in ne v Sloveniji, ampak o tem bodo odločili tako rekoč v Evropskem parlamentu in ne pri nas. Mi bomo lahko njihove odločitve na nek način implementirali in postavili v naš kontekst. V tem trenutku tudi ni jasno, kdo naj bi plačeval opazovalce. Evropski parlament predlaga, da bi opazovalce plačevali nacionalni parlamenti. Nacionalni parlamenti evropskih držav več ali manj protestirajo in pravijo: Ne, naj jih plačuje Evropski parlament. Dogovora na tej relaciji nacionalni parlamenti in Evropski parlament v tem trenutku ni in niti ne vemo, kakšen bo. Seveda pa, v kolikor bi prišlo do tega, da bodo v Evropskem parlamentu ti ljudje, v našem primeru ena predstavnica, v kolikor bo prišlo do tega, da bodo ti imeli tam status opazovalcev in ko bo če bo in kadar bo odločeno, kdo jim bo plačeval, je za nas povsem normalno, da pošljemo to osebo v Bruselj, ne pa da se izgovarjamo na 5 tisoč evrov, po drugi strani jih pa milijone in milijone zmečemo nekam drugam po volji koalicije, da to osebo pošlje v Bruselj, tudi v primeru, če bi jo plačevali iz proračuna države Slovenije, kajti vsak Slovenec, ki je v Bruslju, zlasti pa na takšnem položaju, ki čaka na mandat evropskega poslanca, je izjemnega pomena za državo Slovenijo. In zato ne moremo na eni strani "šafirati" denar skozi okno, na drugi strani pa reči, da nimamo 5000 evrov. Mogoče zato, ker ni prave barve - ne vem.

Kar se tiče zakona, mi bomo zakon v osnovnem konceptu podprli, tu ne vidimo nobenih zadržkov, opozarjam pa že sedaj na to, da očitno bo prišlo v nadaljevanju teh postopkov po volji sedanje koalicije do težav, tako vsaj nakazujete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsedujoči, državna sekretarka, kolegice in kolegi! Kot veste, je s potrditvijo Lizbonske pogodbe na drugem irskem referendumu odpadla še glavna ovira za uveljavitev te Lizbonske pogodbe, ki med drugim Republikii Sloveniji prinaša dodatni osmi sedež v Evropskem parlamentu. Vlada Državnemu zboru v predlagani noveli predlaga najbolj racionalnem in smotrni način določitve osmega poslanca, to je ta, da se upošteva rezultate junijskih volitev v Evropski parlament, osmi poslanec iz naše države v Evropskem parlamentu bo po tem predlogu tisti oziroma tista, ki bi bil oziroma bila glede na glasovanja na junijskih volitvah izvoljena za osmega

poslanca oziroma poslanko, če bi junija volili osem poslancev, ne pa sedem. Drugod po Evropi obstajajo tudi drugačni primeri, ponekod imajo države tako zapleten volilni sistem, Francija denimo, da ta varianta ni možna pa bodo najbrž morali iti na dodatne volitve. Nekje drugje, v Veliki Britaniji se Škotska in ostali deli države ne morejo dogovoriti, od kod naj bi ta dodatni poslanec prišel. Mi, hvala bogu, teh dilem nimamo, zato se nam zdi smiselna ta odločitev Vlade in ocena, da je smiselno upoštevati rezultate junijskih volitev.

Menimo, da je dobro in pohvalno, da je Vlada v tako kratkem času po uveljavitvi Lizbonske pogodbe na naše mize posredovala tudi predlog sprememb in dopolnitev Zakona o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, ki ureja ta način, na katerega bo naša država izkoristila to novo pridobljeno pravico.

Treba pa je opozoriti, da se mora med tem Evropski parlament dogovoriti, kako bo ta prehod potekal. In dokler ta dogovor ne bo sprejet, so pravila igre precej nedoločena. Zato sem tudi sam vložil amandma, o katerem je bilo govora in je bil posvojen kot amandma odbora, ki po mojem mnenju, točneje določa ta pravila igre, da bo naša država pripravljena na razplet dogodkov v Evropskem parlamentu in na odločitve, ki bodo šele sprejet. Ker šele protokol, ki ga bo sprejela medvladna konferenca pod španskim predsedstvom, bo določil pogoje dela novim poslancem. Vlada nima nobenih garancij, da dotlej ne bo sama plačevala teh plač. V preteklosti se je za poslance opazovalce, seveda, plačevalo iz državnih proračunov. Je pa to bilo v času, v obdobjih, ko so države šele pristopale k EU in niso imele neposredno voljenih poslancev v Evropski parlament, ampak so jo imenovali nacionalni parlamenti. Tako je to naredil tudi naš slovenski parlament.

Poslanec v Evropskem parlamentu mora biti po evropski pogodbi izvoljen neposredno. Tako te možnosti, da bi nacionalni parlament imenovali poslance v Evropski parlament ni več. Prej omenjeni primer Francije je ravno na tej točki sporen. V Franciji se skratka za dva nova evropska poslanca ne zdi smiselno delati novih evropskih volitev, vendar pa bo to najbrž, če se bo želelo upoštevati določbe Lizbonske pogodbe, nujno.

Evropski parlament je že maja letos sprejel odločitev, da naj bi 18 poslancev, ki jih dobijo države članice po Lizbonski pogodbi, do uveljavitve Lizbonske pogodbe dobilo status opazovalca, kot je bilo rečeno. Imeli bi glasovalno pravico. Za opazovanje v parlamentu bi prejemale plačo, kar bi po našem sistemu plač v javnem sektorju in odloku o plačah funkcionarjev znašalo 4.146 bruto, 62. plačilni razred, ki pripada poslancu oziroma poslanki v Evropskem parlamentu. Jasno je iz gradiva Evropskega parlamenta, ki sicer o tem še ni dokončno odločal, da se vsaka država sama odloča, kako bo s plačami, ali jih bo nosila ali jih ne bo teh opazovalcev, in

da razen opazovanja ti opazovalci drugih možnosti delovanje tam nimajo.

V Poslanski skupini Zares menimo podobno, kot je bilo že prej rečeno v predstavitvi koalicijske stranke, da Republiki Sloveniji v Evropski parlament do nastopa polnokrvnega poslanca, osmega opazovalca ni treba pošiljati, ker smo opazovalce že imeli leta 2002. Takrat je bilo to smiselno, danes pa imamo že dva mandata izkušenj. Potrebe po tej, kot je bilo rečeno, vajeniški dobi, po našem mnenju, ni več. V tem primeru gre za poslanko stranke, ki ima že drugi mandat predstavnike v Evropskem parlamentu, tako da zardi dolgoletnih izkušenj same potrebe po uvajanju ne vidimo.

Kar pa se tiče samih razmerij med stroški takega opazovalca in pa koristjo za Republiko Slovenijo, najbrž bodo davkoplačevalci sami znali oceniti, kakšno korist so imeli od nekdanje ministrice, ki je leto dni opravljala delo ministrice, potem leto dni prejemala tudi nadomestilo. In če je smiselno sedaj še leto dni ali ne vemo pač, koliko dolgo omogočiti, da bo na račun slovenskih davkoplačevalcev še opazovala delo Evropskega .../Opozorilni znak za konec razprave./... To je precejšen luksuz, ki se ga niti nekatere bogatejše države ne bodo privoščile, zato se nam je zdelo smiselno potrditi amandma, ki sem ga predlagal in zakon podpiramo tak, kakršen je. Za opazovalce bomo pa še videli, kako bo z njimi, če jih bomo sploh pošiljali. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Rožej. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke načeloma podpiramo predlog zakona, ker zagotavlja pravno podlago za določitev dodatnega poslanca iz Republike Slovenije. Tudi nam se zdi smotrno in racionalno, da se določi kot osmega poslanca iz Republike Slovenije tistega kandidata, s tiste liste kandidatov, ki bi bil izvoljen za osmega poslanca glede na izide glasovanja na zadnjih volitvah poslancev v Evropski parlament. Novelo podpiramo tudi v delu, kjer predstavlja uskladitev z direktivo Sveta Evropske unije o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani. Na odboru pa je bil sprejet amandma, ki predlog zakona spreminja v členu o začetku uporabe zakona. Strinjamo se, da dejansko še ne vemo točno, ali bo tako imenovani osmi poslanec iz Republike Slovenije v prehodnem obdobju opazovalec in ali bo plačan iz nacionalnega parlamenta, pa vendar se nam zdi potrebno, da se začetek uporabe zakona usklajuje z dnem uveljavitve protokola, temelječega na Lizbonski pogodbi.

Tudi sama ministrica je na odboru povedala, da status oziroma plačilo poslanca ni stvar tega zakona oziroma te novele in da ta zakon govori o poslancih, ne pa o opazovalcih. Tako, da res ne vidimo razloga za to določbo. Razen, če morda res ne gre za kakšno blokado tega osmega poslanca, kar se pa nam v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zdi nesprejemljivo, saj s tem blokiramo sami sebe. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Na mizi imamo predlog sprememb in dopolnitev zakona, ki rešuje nekaj bistvenih vprašanj glede izvajanja volitev zastopnikov slovenskega ljudstva v Evropski parlament. Rešitve so predlagane bodisi zaradi potrebe po uskladitvi z direktivo Sveta Evropske unije o podrobni uveljavitvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane držav članic ali odpravi napak pri usklajevanju z evropskim pravnim redom bodisi da je predlagatelj prisluhnil Državni volilni komisiji, ki je v praksi tekom preteklih volitev zaznala določene težave, med katerimi je tudi vprašanje neustreznosti določb Zakona o volitvah poslancev v Evropski parlament, glede na določila zakona o volitvah v nacionalni parlament v smislu razlikovanja pravice voliti.

Novela predvideva tudi spremembi redakcijske narave, to sta uskladitev poimenovanja Republiške volilne komisije in črtanje zahteve po označbi volilne enote na glasovnici, v skladu z dejstvom, da gre za enotno volilno enoto Republike Slovenije pri evropskih volitvah.

Ključna sprememba v tej noveli pa je takšne narave, ki po mnenju predlagatelja upravičuje poslovniški razlog za nujnost postopka, in s tem se strinja tudi Poslanska skupina DeSUS. Ob tem pa se poslanci DeSUS-a tudi zavedamo, da je vprašanje glede načina določitve osmega poslanca v Evropski parlament in urejanje njihovega statusa glede na časovni termin prevzema nalog ali kot opazovalca ali polnopravnega člana parlamenta z vidika finančnih posledic za državno blagajno vredno posebne pozornosti. Za nas so sprejemljive v zvezi s tem le tiste rešitve, ki bodo upravičile zaupanje državljanek in državljanov v smotrnost političnih odločitev.

Veseli nas, da je že Vlada ob samem oblikovanju vsebine predloga pri iskanju pravne podlage za določitev novega slovenskega glasnika in predstavnika v evropskih institucijah, s tem ko je izbrala pot upoštevanja rezultata letošnjih volitev, zasledovala načela racionalnosti, ekonomičnosti in gospodarnosti, ki morajo v danih razmerah še kako biti v ospredju. Prav tako poslanci DeSUS menimo, da je dopolnjen predlog rezultat omenjenih načel tudi v delu, ki govori o začetku uporabe tega zakona, saj je v izogib dodatnim odlivom

javnih financ še posebej v povezavi z ne ravno produktivno funkcionalnostjo osmega poslanca v vmesnem času do prevzema polnomočja tako varovalko vsekakor treba vgraditi.

Glede na vse navedeno bomo poslanci Poslanske skupine DeSUS prispevali svoje glasove za potrditev obravnave novele Zakona o volitvah poslancev v Evropski parlament. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice, kolegi.

Pred nami je zakon, ki je pač posledica sprejema Lizbonske pogodbe in pravna podlaga za določitev osmega poslanca, ki nam po Lizbonski pogodbi pripada, zato govoriti veliko o tem zakonu, ali ga podpiraš ali ne, je brezsmiselno. Zakon podpiramo in vse, kar sodi zraven.

Moram pa jasno in javno izraziti v imenu Slovenske nacionalne stranke, da pa v bistvu nam je pravzaprav čisto popolnoma vseeno ali jih je sedem, osem ali pa devet; nam je čisto vseeno, ali se piše osma poslanka ali poslanec tako ali drugače, ali bo šel jutri ali bo šel čez sedem mesecev. Za nas je važno, kaj bo tam počel; kaj bo tam počel! In kaj so do sedaj počeli slovenski poslanci v Evropskem parlamentu in kaj so do sedaj prinesli in dosegli, razen zadnjega dosežka, ki je pravzaprav odkupnina za, vsaj kar se mene in Slovenske nacionalne stranke tiče, za Galileo - nič. In važno je, kaj bodo tam delali. Lizbonska pogodba je prinesla večja pooblastila in večjo moč Evropskemu parlamentu in v obrazložitvah piše: "Evropski parlament, ki ga neposredno volijo državljani Evropske unije, bo dobil nove pristojnosti. Evropski parlament se pripravlja na povečanje pristojnosti s spremembami s svojih notranjih pravil." Ali se slovenski parlament pripravlja na povečanje pristojnosti Evropskega parlamenta in ali slovenski parlament sploh ve, katere slovenske interese in kako naj jih Slovenski poslanci v Evropskem parlamentu zastopajo? Za nas je sprejetje Lizbonske pogodbe in povečanje pristojnosti samo upanje in velika želja, da bodo vendarle slovenski poslanci v Evropskem parlamentu to večjo pristojnost zagrabili z obema rokama in zastopali slovenske interese v Evropskem parlamentu, ne pa interese Hrvaške, Romunije, Slovaške, ne vem koga še vse, slovenskih pa ne!

Kar pa se amandmajev tiče, popolnoma prav ima SDS s svojim amandmajem, mi nikoli nismo in ne bomo odločali, kdaj bo začela, kdaj bo nek protokol, ki so ga celo v drugem amandmaju kolegi iz DeSUS-a označili s številko. Kaj pa, če se ta protokol ne bo imenoval, na primer, 18, ampak 23? Če ga bodo spremenili. To je odvečni tekst v 6. členu. Pomembno je, da ta zakon začne veljati takoj po sprejetju; vse ostalo je

jasno vendarle vsem, da bo odločal Evropski parlament in pozval 12 držav, ki bodo dodatno v celoti dale 18 novih poslancev. Veliko željo, da bodo slovenski poslanci kot močnejši zastopali slovenske interese po vsebini, ne po številu in po plači, bomo, in komaj čakamo v Slovenski nacionalni stranki, ta zakon podprli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

K predlogu zakona, in sicer k 6. členu, sta vložena dva amandmaja, amandma koalicije in amandma SDS. Zato odpiram razpravo o 6. členu in obeh amandmajih k temu členu. Želi kdo razpravljati? Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Že v startu sem povedal, da je situacija glede 6. člena taka, gospod Barovič je pa sedaj na nek način še bolj slikovito povedal to isto zadevo, da je v 6. členu povsem dovolj, če mi enostavno črtamo tisto besedilo, ki je bilo sprejeto na odboru na predlog gospoda Rožeja in kasneje posvojeno kot amandma odbora. Gre pa za to, da tekst, ki je sedaj predlagan, da se v 6. členu besedilo "protokola, temelječega na Lizbonski pogodbi" nadomesti z besedilom "protokola", s katerim se bo spremenil protokol 36 o prehodnih določbah, ki je priložen Lizbonski pogodbi" - da ta del besedila ne pove nič. To je popolnoma isto, kot da tu dodamo še vejico ali piko in nadaljujemo, danes 16. 12. 2009 je v Ljubljani minus 5 ali minus 2 stopinji Celzija. Kaj bi pa s tem povedali? Nič. Mogoče za zgodovino še kaj, da je na dan sprejemanja tega zakona bilo v Ljubljani minus 3 ali minus 5. Torej, čisto nič ne povemo s tem. Ker če bi s tem zakonom mi odločali o tem, kdaj bo ta poslanec šel, kakšen status bo imel in kdo ga bo plačeval, potem bi bilo meni razumljivo in logično, da tako določilo vnesemo v zakon, saj bi s tem parlament natančno povedal, kdaj bo šel, pod kakšnimi pogoji bo šel in kdo ga bo plačeval. Tako pa je popolnoma jasno, da v tem trenutku ta stvar ni jasna. Še več! O tem ne odločamo mi, pač pa o tem odloča Evropski parlament. Tam bo padla odločitev, ali bodo to poslanci in kdaj bodo poslanci. Tam bo padla odločitev, ali bodo opazovalci, kdaj bodo opazovalci. In tam bo padla odločitev, ali jih bo plačal Evropski parlament ali naš proračun. Kaj torej povemo s tem amandmajem, tako s tistim osnovnim in tem, ki je zdaj pred nami? Absolutno nič. Razen tega, da nakazuje koalicija, nakazuje, daje vse znake - pri osumljencih se reče, da obstaja veliko indicev - za to, da bo v nadaljevanju povzročala težave. Ampak ne razumem, zakaj je to treba početi. S tem zakonom določamo pravzaprav samo nekaj: da priznavamo ali upoštevamo v nadaljevanju rezultate volitev iz leta 2009, 8. junij letošnjega leta. To povemo s tem zakonom in nič drugega ne povemo. To je bistvo tega zakona. Vse ostalo v nadaljevanju so odločitve Bruslja. Šele po tistih odločitvah, ko bodo sprejete, torej, opazovalec,

poslanec, kdo ga bo plačeval, kdaj bo nastopil in tako dalje, šele takrat se bomo lahko mi odločali v tem parlamentu. Verjetno, da če bo opazovalec in bo stroške plačal Evropski parlament, vsaj upam, ne bo pomislekov. Ko bo poslanec v polni funkciji svoje besede v Bruslju - ta oseba, verjetno tudi ne bo pomislekov, vsaj upam, da ne, čeprav "nas nič ne sme presenetiti", so včasih rekli. Če pa bi prišlo do situacije, da pride v Evropi do sporazuma, da opazovalci nastopijo dne XY in da jih plačujejo nacionalni parlamenti, torej naš parlament, torej naš državni proračun, v tem primeru bo pa tako ali tako še treba to odločitev prinesti. Se bo pa treba takrat odločiti, ali da ali ne. In po napovedih sodeč nameravate v tem primeru reči ne. Ampak zakaj konflikt povzročati sedaj tu, pri tem zakonu, s katerim določamo samo in izključno to, da ne bomo imeli novih volitev, ampak da priznavamo rezultate in da na osnovi rezultatov iz letošnjega leta, 8. junij 2009, določamo novega poslanca oziroma poslanko. Ne vidim nobenih razlogov za to, da se sprejme amandma koalicije. Vidim pa razloge, da se sprejme amandma SDS, ki pravi, da se to besedilo črta, zato ker ni potrebno. Še enkrat ponavljam, ni potrebno! Potem je enako, kot da dopišete zraven še, da je danes lepo vreme ali pa, da v tem trenutku sedi v dvorani toliko in toliko in toliko poslancev. To je nepotrebno za ta zakon. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem prav lep pozdrav! Zelo zanimivo je, da je Državni zbor pred samo mesecem dni z velikim pompom sprejemal neko resolucijo. To je bila resolucija o normativni dejavnosti, v kateri zelo jasno piše, da naj bo vsako pravno besedilo jasno in da naj se omeji na urejanje izključno tistega, kar je nujno potrebno, in da naj predvsem ne vsebuje določb ki, po domače rečeno, ne urejajo ničesar. Problem te določbe, ki se je znašla notri je, da ne ureja ničesar, kar je tudi ministrica na seji odbora, ko smo o tem razpravljali, zelo jasno povedala, češ, da gre za neko pojasnilo. Zanimivo! Kaj je vzrok, da se spet dela v nasprotju z resolucijo, kar je praktično zdaj očitno pri vsakem zakonu, ki ga obravnavamo in ki ga predlaga obstoječa koalicija oziroma vlada, je pa v danem primeru tudi precej nenavadna okoliščina. Namreč, moramo se zavedati, da je očitno tukaj v ozadju priprava na nek način pravnega temelja, pa hkrati tudi političnega terena za to, da bi se spet, ker pač nekdo komu očitno ni všeč, da tisto, kaj je za ene, kaj je za druge - logika, ki je globoko napačna -, želelo omejiti še eno možnost, da bi Slovenija pravzaprav uveljavljala svoje interese v organih Evropske unije. Samo za to gre v resnici. In tukaj je treba povedati, da ima Slovenija en velik problem, o katerem se pri nas zelo malo govori, ampak vse več odločitev se prenaša na Evropsko unijo in vse ali pa vsaj zelo veliko je odvisno od sposobnosti države, da

izkoristi res vsako priložnost, da v tiste institucije Evropske unije, kjer se odloča tudi o usodi Slovenije, postavi čim več svojih ljudi. Poljaki so pri tem pravi pojem v Evropski uniji. Na kateremkoli nivoju institucije Evropske unije, pa če gre za funkcionarje, če gre za strokoven kader, če gre za katerikoli drug kader, tehnični, katerikoli, so oni bili sposobni zagotoviti izjemno veliko število svojih ljudi in so si s tem zagotovili tudi zelo velik neformalen vpliv v organih odločanja v Evropski uniji. In to je zagotovo v interesu države Poljske. Marsikaj v Evropski uniji se sedaj prikroji že v času, ko nastaja, recimo, neka listina, nek akt interesom Poljske. Slovenija pa, žal, pri tem ni ravno uspešna. Ko gre za postavljanje funkcionarjev, seveda, še zapolni prostor, gre za vrhunsko plačane funkcije. Ko pa gre za katerokoli drugo mesto, za katerikoli drug prostor vpliva, tistega neformalnega, ki pa je v Evropsko unijo včasih bolj odločilen pri zagotavljanju svojega interesa, tam pa Slovenija preprosto svojih mest ne zavzame. Zaradi tega je vnaprej se odpovedovati eni možnosti za lobiranje, ki se bo ponudila, morda pa tudi ne, kajti ta odločitev v resnici sploh ni naša, ampak bo to odločitev parlamenta Evropske unije. Ampak že vnaprej se temu odpovedovati in spravlјati Slovenijo v slabši položaj, potencialno slabši položaj, kot ga bodo imele ostale članice, je pa seveda ne samo neumnost, ampak je tudi neodgovorno in za Slovenijo škodljivo.

In to je tisto vprašanje, ki ga odpira to celotno dogajanje v zvezi s tem zakonom: zakaj se pelje cela kampanja proti eni osebi, ker pač nekomu ni všeč, in se pri tem pozablja, da ta oseba tam formalno sicer predstavlja celotno volilno telo EU, dejansko pa gre za poslanko države Slovenije v Evropskem parlamentu in teh poslank in poslancev, kot veste, ima Slovenija samo v tem trenutku 7, po novem pa 8, kar pomeni, da gre za zelo pomembno povečanje tega števila. In temu se vnaprej odpovedovati, ob tem ko že itak Slovenija ni bila sposobna zagotoviti dovolj svojih ljudi v vseh institucijah, kjer bi lahko tako ali drugače lobirali za njene interese, je, kot rečeno, neodgovorno. Na odboru smo slišali tudi naslednjo teorijo, ja, ker so to poslanci vsega evropskega ljudstva, potem to itak ni pomembno. Počakajte no! Zakaj pa je potem, recimo kot primer, gospod Pahor, ko je bil še evropski poslanec govoril o tem, kako se je boril in lobiral za slovenske interese. Vsak od tistih, ki gre iz Slovenije tja, se seveda tudi in predvsem bori za interese države Slovenije. In da se pri tem ne uspe, kot je iz razprav na odboru bilo več kot očitno, iti preko ozkih strankarskih okvirov in na žalost je tako večinsko razpoloženje v sedanji koaliciji, je pa zelo žalostno. Ker pomeni, da postavljate spet svoje ozke politične interese pred interese države Slovenije in to celo takrat, ko gre za stik s tistimi institucijami - formalen in neformalen. In še enkrat poudarjam, tam je dostikra neformalni stik pomembnejši celo od

formalnih poti odločanja, s tistimi institucijami, ki odločajo v vse večji meri o usodi slovenskih državljanek in državljanov in Slovenije v celoti. Kajti, Lizbonska pogodba bo še nadaljnji korak, že sedanji trend pa je šel ves čas v smeri, da se je vse večji delež dejanskih vsebinskih odločitev prenesel na institucije Evropske unije, na njen parlament, na komisijo in vse druge organe, ki jih Evropska unija ima.

Slovenija pa, čeprav seveda funkcionira v mejah države, se je čedalje bolj dolžna prilagajati odločitvam, ki se sprejemajo drugod. In odpovedati se vnaprej neki možnosti neformalnega vpliva v teh organih je neodgovorno, je škodljivo in po mojem mnenju nesprejemljivo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Torej, sama pri tem amandmaju oziroma pri obeh amandmajih, ki ju obravnavamo, ne želim zahajati v kakšne velike teorije ustavnopravne narave ali kaj podobnega, še manj bi se sklicevala na kakšne metode policijskega preiskovanja. Mislím, da je to docela nekorektno v tej zvezi. Povedala bi, da gre pravzaprav za zelo enostavno stvar. Gre za to, da je v 6. členu te novele zakona določeno, da ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje pa je sprejel svoj amandma, s katerim je ta 6. člen dopolnil na ta način, da ga je še bolj preciziral. Preciziral pa ga je tako, da je naredil razliko med tem, kdaj ta zakon začne veljati, kdaj pa se začne uporabljati, ker gre tukaj vendar za bistveno razliko. Uporabljati, smo rekli v odboru, pa se ta zakon začne z dnem uveljavitve protokola, temelječega na Lizbonski pogodbi, kajti ta protokol bo šele udejanjil določbe Lizbonske pogodbe, ki nekaterim članicam določajo večje število poslancev v Evropskem parlamentu.

Zdaj so koalicijske poslanske skupine vložile nov amandma, ki ta drugi del 6. člena, kot smo ga sprejeli na odboru, precizira na ta način, da jasno pove, za kateri protokol gre, da gre namreč za protokol, s katerim se bo spremenil protokol številka 36 o prehodnih določbah, ki je priložen k Lizbonski pogodbi. To gre tudi v smeri večje jasnosti določbe, o kateri je predgovornik govoril, sklicujoč se na resolucijo o normativni dejavnosti, ki smo jo pred nekaj dnevi sprejeli v Državnem zboru.

Tako predlagam, da podpremo ta amandma koalicijskih poslanskih skupin, nikakor pa ne amandmaja Slovenske demokratske stranke, ki pravzaprav ta 6. člen poskuša ohraniti na nek način invalidnega.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Odpiram čas za prijavo, ker je več prijavljenih, prosim, prijavite se tisti, ki želite razpravljati.

Prva ima besedo mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci.

Podprla bom predlog amandmaja koalicijskih strank, ker ga vidim kot potrebno dopolnilo k tistem amandmaju, sprejetega na odboru. Gre za zakon o volitvah poslancev iz države Slovenije v Evropski parlament. Zato ne razumem tistih utemeljitev, ki govore o tem, da z dopolnilom, o katerem zdaj razpravljamo - kdaj se začne zakon uporabljati, kdaj se začne uveljavljati -, ne vidim nobenega neskladja in nobene možnosti, da bi se to nanašalo na tisto, o čemer je bilo zdaj dosti govora, o opazovalcih iz slovenskega parlamenta - pardon - iz države Slovenije ne iz slovenskega parlamenta. Govori pač o poslancih. Pustimo zdaj ob strani da s tem zakonom pristajamo na rešitev, ki jo sprejemajo tudi številne druge države, da ne razpisujejo novih volitev, ampak se sklicujejo na rezultate opravljenih volitev. To smo sprejeli, potrdili in ne vidim nobenih strahov, vidim pa neko notranje neskladje v razpravi predstavnikov Poslanske skupine SDS, ki pa eni pravijo, da je nepotrebno to dopolnilo in da je odvečno, da ga zato predlagajo za črtanje, drugi pa govorijo, da s tem zapiramo možnosti neki uveljavitvi pravice, ki bo, če bo, ko bo sporočena iz Evropskega parlamenta. Kaj zdaj velja?!

Jaz vidim to določilo ravno v duhu tistega, na kar se sklicujemo - v duhu resolucije o delu vlade, da so zakonske določbe tako jasne, da niso možne različne interpretacije. Poznam pa tudi zakone, ki smo jih v preteklosti že sprejemali, in smo ločevali med tem, kdaj se zakon uveljavi, pardon, da je eno datum objave zakona v Uradnem listu, drugo je pa čas uveljavitve določb. Zadnji tak zakon systemske narave, ki se ga ta hip spomnim ali pa tisti zakon, ki se ga spomnim, je Zakon o delovnih razmerjih iz mandata 2000 - 2004 pa bi se verjetno še kakšen zakon tudi našel, kjer bi bila razlika med tistim, kdaj je besedilo sprejeto in kdaj se začneja uveljavljati. Tako se mi tukaj ta razprava, da je treba izčrtati tisto, kar je bilo na odboru sprejeto kot odvečno, kot nepotrebno, zdi nesprejemljiva, seveda se mi pa hkrati zdi sprejemljiv tudi predlog, da se natančno definira, za katero besedilo gre, da ne bi prihajalo do nerazumevanja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Nobenih neskladij seveda ni med razpravami poslancev SDS, ker sva razpravljala samo dva, jaz pa gospod Grims. Oba pa sva vam zelo jasno povedala, da proti zakonu kot takemu nimamo nič, da ga podpiramo, da pa je ta amandma nepotreben. Nepotreben je zato, ker z njim ne povemo

nič. Še enkrat ponavljam, dopišite vejico in recite, da je danes minus pet ali minus tri, pa bo isto. Ni potrebno, ker o tem ne bomo odločali mi, ampak ko bo ta protokol sprejet, bo določeno, kakor takrat bo. Kdaj bo mandat, bo opazovalec, ne bo opazovalec, kdaj bo opazovalec, kdo bo to plačal - takrat bo to določeno in nič drugega. Takrat bo na potezi Slovenija, šele takrat, ne pa danes. Povedal sem vam pa, da s tem amandmajem nakazujete težave za jutri, kar pa ni treba. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod podpredsednik.

Seveda mislim, da je soglasno sprejeto dejstvo, da je zakon potreben in mislim, da tudi tako opozicija kot koalicija nima nobenih dvomov, da smo ubrali najbolj racionalno pot in tudi kdaj korektnjšo pot, pa če ne upoštevamo izidov, rezultatov iz zadnjih evropskih volitev v Sloveniji. Čeprav je to bilo prepuščeno fakultativnem odločanju sleherne države, smo se odločili za najbolj racionalno pot.

Z amandmajem k 6. členu smo želeli samo dodati neko pojasnilo, ki v ničemer ne prejudicira ničesar. In že dejstvo, da poslanci opozicije trdijo, da je ta amandma nepotreben, kajti ne vpliva na naravo in na vsebino zakona, potrjuje, da če ni potreben, ni niti škodljiv.

Ampak, v njihovih razpravah smo lahko zaznali bojazen, da bi vendar en tak amandma pomenil lahko tudi razpravo o vlogi opazovalca v Evropskem parlamentu. Mi menimo, da temu ni tako, kajti kot je povedal kolega Gorenak, bomo o tem odločali, ko bo čas za odločanje. Ni nobenega razloga, da bi se zdaj poslanci opozicije bali, da se skriva za takim amandmajem zarota proti nekemu, proti izvoljeni osmi poslanki Evropskega parlamenta. Seveda bo vprašanje opazovalcev oziroma opazovalke aktualno takrat, ko bomo samostojno odločali o tem, in domnevam, da ko bodo jasna pravila igre, ko bodo protokoli sprejeti, bo tudi jasno, kdo bo plačal delo teh opazovalcev in takrat bomo imeli vsaj dodaten element, za to da suvereno o tem odločamo.

Ampak ne vem, ne razumem, čemu bi zdaj razpravljali in bi spet ustvarjali skoraj kulturni boj okoli problema, ki je čisto formalne in formalistične narave. Nihče v tem parlamentu ne zanika pravice poslanke, da to tudi postane v Evropskem parlamentu. Ko pa bomo debatirali o statusu in o plačah opazovalcev, se bomo opredeljevali glede na smisel tega instituta v času, ko smo že v dveh mandatih bili v Evropskem parlamentu, kjer v bistvu ne potrebujemo več nekih, recimo, uvodnih predhodnih obdobj za spoznanje dela v Evropskem parlamentu. Mislim, da je ta debata danes zašla malo predaleč. Pozivam kolege iz opozicije, dajmo se držati dejanskega bistva, bistva tega amandmaja. Če vi menite, da ni potreben, mi menimo, da ni škodljiv, da je samo amandma, ki pojasnjuje

nekaj, ki uredi te postopke na način, ki je vsekakor bolj korekten. Zato, če ne škoduje in če ne vpliva, nima smisla, da se tukaj borimo zdaj za interpretacijo o vlogi opazovalcev.

Mi menimo, da opazovalci morda niso potrebni, ampak o tem bomo govorili kasneje, ne vem, če ima smisel odpreti debato na tem mestu. Razumem, da je vedno priložnost, da je to priložnost za širšo politično razpravo, da ste še vedno pod vtisom Zbora za republiko in da se vedno tukaj pojavljajo težnje in želje, da bi se pomlad ponovila na ulicah in trgih, ampak to je druga razprava, ne bi jo nadaljevali na tej točki.

Jaz bom podprl zakon in bom podprl zakon s tem amandmajem, ne bom pa podprl vašega amandmaja, ker to ni amandma, to je samo izbrisanje.../oglašanje iz klopi./.. ja, dobro, recimo, ampak vsebinsko je samo izbrisanje pravega amandmaja. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Za besedo se je prijavil mag. Grims. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Problem razprave, ki smo ji bili ravnokar priča, je, da je zelo velika razlika med tem, kar se govori danes tu, in med tem, kar se je govorilo na odboru, ker se je očitno povedalo bolj po resnici in manj izbiralo besede. Lahko gremo pogleda, ker so te stvari javne, in vsak se lahko tudi sam o tem prepriča, da je bilo kar precej zelo neprijaznih besed izrečenih - zlasti s strani poslancev Zares - o tem, da ne bomo plačevali turizma evropskih poslancev oziroma bodočih evropskih poslancev in tako naprej. Skratka, točno nasprotno od tistega, kar se sedaj tukaj poskuša interpretirati. Moram ponoviti v enem delu kar tisto razpravo, ki sem jo imel tam, ker spet je bila uporabljena beseda "zarota", češ, da mi tukaj odkrivamo neke zarote. Ne! Še enkrat povem: ne! Mi ne govorimo o tem, da vi zarotniško delate škodo Sloveniji, mi vam očitamo to, da vi očitno delate škodo državi Sloveniji, v tem je naša poanta. In da je to res, nas prepričuje prav dvoličnost, ki jo sami kažete. Zdaj, zakaj je pa ta cela kolobocija potrebna? Tudi zaradi simbolne narave, ki jo zelo dobro veste, pa je ne upate izgovoriti na pamet. Tisti trenutek, ko bo v takšni ali drugačni vlogi odšla v Evropsko unijo evropska poslanka, bo tudi zadnjemu v Sloveniji očitno, da je bila zmagovalka evropskih volitev ena sama; in to je bila SDS. In tega trenutka vas je strah in ga hočete odmakniti čim dlje, po možnosti za lokalne volitve, zato da se to ne bi videlo. In če se pri tem naredi škoda Sloveniji - ma briga vas, tak je vaš način vladanja že ves čas in tudi v danem primeru ni nič drugače.

Še enkrat povem ključno poanto zgodbe. Naš amandma samo predlaga črtanje tistega, kar je odvečno. Kajti tisto, kar ste vi sprejeli na odboru s preglasovanjem in kar zdaj malo okrog obrnjeno ponujate spet v svojem amandmaju, namreč ne ureja ničesar. Odločitev o tem, ali bo sploh nek prehodni status,

kakšen bo, kdo ga bo plačeval, kakšni bodo pogoji, bo odločitev, sprejeta v evropskih institucijah, konkretno, v Evropskem parlamentu. O tem mi ne odločamo v ničemer. To je prvo. Lahko se samo zgodi, da nam bo ponujena neka možnost, z vsemi ostalimi skupaj, ki imajo dodatne poslanke in poslance - torej, skupaj z vsemi drugimi državami - in bo torej samo od nas odvisno, ali bomo to sprejeli ali ne. In edino racionalno za Slovenijo, če želi uveljavljati svoje interese, je, če se taka priložnost ponudi, da bomo to sprejeli. Ker bi bilo skrajno neumno in neodgovorno ter za Slovenijo predvsem škodljivo, gospe in gospodje, škodljivo, da bi se taki možnosti vnaprej odpovedali. Zaradi tega, ker se pač bojite simbolike tega, da bo šel tja tretji izvoljeni na listi SDS in se bo potem videlo, da je bila zmagovalka volitev v Evropski parlament ena sama, in to je bila SDS. Ampak tega, kdaj bo šla tja tista poslanka, ne bo nič spremenilo, gospe in gospodje, tudi če to poskušate na ta način izpeljati. Boste pa lahko s tem naredili veliko škodo Sloveniji. Kajti z vsakim človekom, ki se mu tam odpovemo, zlasti če je ta človek zelo sposoben in v Evropski uniji uživa zelo velik ugled, ker je vodil celoten sektor zdravstva Evropske unije v času našega predsedovanja Evropski uniji, o tej gospe namreč v resnici govorimo. In ima ta človek lahko večji neformalen vpliv, kot ga ima nekdo, ki bi bil v Evropski uniji povsem neznan. In taki priložnosti se vnaprej odpovedovati, je neodgovorno in škodljivo. Zato še zadnjič ponavljam, mi vam nikakor ne očitamo kakršnihkoli zarot, mi vam očitamo, da očitno delate škodo. In vsaj ne sprenevedajte se, ker bomo sicer morali začeti citirati iz magnetograma, kaj ste govorili na seji odbora, ko smo obravnavali točno isto problematiko. Samo za to v resnici gre.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Videl sem še več interesa za diskusijo, zato odpiram čas za prijavo.

Gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi! Zdi se mi zelo dobro, da imamo to debato o tem zakonu, ki nam bo pokazal, da stvari mogoče niso tako samoumevne, kot je bilo rečeno v uvodu predstavitve mnenja od poslanskih skupin. Da se sedaj zavedamo, da moramo govoriti v primeru novih članov oziroma članic Evropskega parlamenta o poslancih in za začetek opazovalcih in opazovalkah, da skratka stvari niso tako samoumevne in da se zavedamo, kaj je Lizbonska pogodba prinesla Sloveniji in zakaj mi danes ta zakon tukaj sprejemamo. Lizbonska pogodba je Sloveniji prinesla en sedež več v Evropskem parlamentu. Ni Lizbonska pogodba prinesla mandat Zofiji Mazej Kukovič. To je pravic, ki jo je dobila Slovenija, ne pa pravica, ki jo je dobila Zofija Mazej Kukovič. Mi smo danes tukaj zato, da to razmerje med Republiko Slovenijo in njeno pravico, Zofijo Matej Kukovič kot kandidatko, ki ji je mandat podelilo ljudstvo na volitvah, da

to uredimo, ampak da se zavedamo, od kod izhaja pravica Slovenije in od kod izhaja pravica Zofije Mazej Kukovič in da te stvari pač povežemo skupaj v eno smiselno celoto, tako da bo to seveda v interesu Republike Slovenije, v skladu z Lizbonsko pogodbo in v skladu z voljo ljudi, izraženo na junijskih volitvah. Sicer bi kdo lahko oporekal, da mogoče ta volja iz junija ni več prava, ampak odločitev Vlade je bila, da je to tako in s tem se tudi jaz strinja. Mislím, da ne bo nikakršne razlike, če bi kakorkoli drugače iskali drug način za to, da bomo izkoristili to pravico, ki nam jo Lizbonska pogodba daje. Treba pa je vedeti, da je to dejstvo: osmi poslanec je pravica Republike Slovenije, nikogar osebno, ampak Republike Slovenije in mi smo tisti, ki se odločamo o tem, kako to pravico izkoristiti. Zato neka samoumevnost, ki je bila omenjena na začetku, je popolnoma brez kakršnihkoli temeljev. Je zrasla na napačnem zelniku, na nepravem, kako naj drugače povem. Mi se o tej pravici šele zdaj pogovarjamo in jo bomo izpeljali tako, kot je treba, in takrat, ko bo treba. Noben problem ni v tem, kdo naj bi bil osmi poslanec oziroma poslanka Slovenije v Evropskem parlamentu. Problem pa je, kdaj in kako. In to ni naš problem. To je problem celotne Evropske unije, celotnega Evropskega parlamenta, ki se ne more zediniti o načinu prehoda. Sedaj si vi lahko tudi predstavljate, kako bi bilo, če bi mi sredi tega mandata si rekli, slovenski parlament ne bo imel več 90, ampak 100 poslancev, pa si sami predstavljate, koliko časa bi mi rabili za to, da bi se zmenili, kdaj bo novih 10 kolegic in kolegov sedlo v te poslanske klopi.

Prav tako mislim, da je narobe reči, da vodijo kogarkoli pri tem ozki politični interesi. Ko je bil amandma, ki sem ga predlagal, na glasovanju na odboru, so samo poslanci ene stranke in poslanka nasprotovali njegovemu sprejetju. Skratka, vsi ostali so se strinjali ali pa jih ni bilo in so molče pritrjevali. Tako težko bi govoril o ozkih političnih interesih in dvomim, da nasprotnike amandmaja res skrbi resolucija o normativni dejavnosti, in seveda ni res, da bi ta amandma bil v nasprotju z njo. To je ministrica sama na odboru jasno povedala, kar se ravno tako da preveriti v magnetogramu.

Če pa že govorimo o opazovalcih, na kar je tudi ta debata nanasla, čeprav sam zakon govori o poslancih, se seveda lahko vprašamo, na kakšne načine so se interesi Slovenije sedaj uveljavljali v Evropskem parlamentu. Predstavnik Slovenske nacionalne stranke je nekaj o tem omenil in predstavnik SDS-a ravno tako, da Slovenija ne izkorišča možnosti in da se zavestno odreka. Omenjeno je bilo sicer posredno, da je Slovenija izkoristila svoje možnosti. Minister Lahovnik je to naredil zelo dobro in prvič v Slovenijo pripeljal sedež evropske agencije. In če že tehtamo, kam nameniti davkoplačevalski denar in kdo bo bolje znal v evropskem prostoru lobirati za interese Slovenije, potem jaz pač predlagam, da ima minister za gospodarstvo, on to očitno počne

najbolje. Je pa tudi treba reči, da bi bil najboljši možni način, da Slovenija izkoristi vse te lobistične možnosti, da pošlje kot opazovalca tja - koga? Ja, lobista! Sedaj pa bomo najbrž imeli različna mnenja o tem, kako ugledna in sposobna ministrica je bila Zofija Mazej Kukovič. Če je res take sorte človek, zakaj je potem potrebovala eno leto nadomestila za ministrsko plačo in si ni mogla najti druge službe. In če nič drugega bi jaz ob vseh teh kvalitetah, ki ji jih pripisujete, razumel, da bi vsaj po juniju 2009, ko je vsaj za člane stranke SDS bilo jasno, da je ona že praktično poslanka Evropskega parlamenta in pravzaprav ni razloga, zakaj ne bi z ostalimi 7 odpotovala v Bruselj, bi vsaj odtlej pa do konca prejetanja nadomestila za ministrsko plačo morala v Bruselj lobirati za interese Slovenije. Ker če tega ni storila sedaj v tem obdobju za ta isti denar, jaz ne vidim razloga, zakaj bi to počela odslej tako zelo bolje. Ne morem se strinjati, da je vse tisto, kar je v škodo Slovenski demokratični stranki, tudi v škodo Slovenije, kot se ne morem strinjati, da je vse tisto, kar je dobro za Slovensko demokratično stranko, dobro za Slovenijo. In tukaj se pač razlikujemo, zato bo najbrž ta debata o opazovalcih še pestra, zato je taka tudi ta debata o 8. poslancu oziroma poslanki za Evropski parlament.

Sam sem trdno prepričan, da je amandma, ki sem ga odboru predlagal in je bil kasneje sprejet, dober, da razčišča marsikatero stvar. Da jasno razmejuje pravico Republike Slovenije do osmega poslanca in pravico Zofije Mazej Kukovič, da je bila osmouvrščena na volitvah v Evropski parlament junija in kaj to pomeni. In o tem se zdaj pogovarjamo - kaj to pomeni, da je bila ona takrat osmouvrščena in kdaj se bosta ti dve pravici lahko povezali. Po mojem se bosta povezali takrat, ko bo jasno določena njuna izvedba, to bo pa v tem protokolu, ki se ga omenja v tej prehodni odločbi, ki jo zdaj ureja amandma, ki sem ga predlagal odboru in bo izboljššan z amandmajem poslanskih skupin koalicije.

To bom seveda podprl, upam, da večina tudi, in verjamem, da je to v dobro Slovenije. Če je pa to v škodo kogarkoli, pa to ne more biti moj problem, ker škoda nekoga drugega ni moj problem, dobro Slovenije pa je in bom s tem v skladu deloval. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Vidim še interes za razpravo, zato odpiram čas za prijave. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Bolj sem želel repliko, ampak če nisem bil dovolj jasen. Seveda, Lizbonska pogodba sama po sebi ne zagotavlja mesta spoštovani poslanki, gospe Zofiji Mazej Kukovič, bivši ministrici, ampak so ji to dali volivke in volivci, ki so odločili, da je SDS zmagovalka. In te resnice se vi bojite. In ker je kolega obrnil moje besede in celo izrazil dvom, ali je sedaj razpoloženje volivcev še vedno tako, ponavljam isto ponudbo, ki sem jo dal že na odboru: če

želite to preveriti, spoštovani kolega, se prvi podpišem, če želite, samo če boste vi potem tudi vsi za to glasovali. Pod pobudo, naj se opravijo nove volitve v Državni zbor, pa se lahko hkrati izvoli ponovno še poslanca oziroma poslanko v Evropski parlament. Če si to upate narediti, sem trdno prepričan, da bi bilo to za Slovenijo, glede na resnično veličastne gospodarske uspehe te vlade - poskušal sem ostati resen, ko sem to povedal -, izjemno koristno.

Tu je pač stvar precej drugačna. Gre za to, da Slovenija, še enkrat opozarjam, ni izkoristila vseh priložnosti, daleč od tega. To nas tudi ljudje, ko gremo v Bruselj, naši ljudje, iz Slovenije, ki so bili v času različnih vlad poslani tja, opozarjajo, da bi bile priložnosti, pa se jih ne izkoristi, da bi ljudje iz Slovenije tja prišli. Pa Slovenija, ne vem, ali ne zna ponuditi ali ne zna poiskati, ali smo Slovenke in Slovenci taki, da ne želimo tja iti, ampak to je velika napaka. Ko pa se takšna priložnost ponudi, pa se jo odpove vnaprej, je pa to velika neumnost in je za Slovenijo škodljiva, ravno tako kot je škodljivo, če po drugi strani pogledamo, koga pa se, ko se ponudi priložnost, pošlje tja. Me zelo zanima, kako bo zdaj v Evropski uniji gospod Cvikel prodajal tisto svojo resnico, ko je zmešal tisto, za kar stojijo davkoplačevalci, ko gre za javno zadolževanje, in tisto kar je zasebnega zadolževanja, kar ne bremeni niti slučajno davkoplačevalcev Slovenije, ker je redno počel v Državnem zboru in bo zdaj to lahko počel v neki instituciji Evropske unije. Le kdo bo tam to "kupil"? Le kaj bo on s takšnim načinom dela, če ga bo tam nadaljeval in najbrž ga bo, lahko dosegel z Evropsko unijo? To je pa kadrovanje sedanje vlade. In če seštejemo to dvojico, kakšne ljudi se tja pošilja, kadar ima že Vlada to priliko, in drugič, da se očitno ne izkoristi, glede na vsa ta opozorila, tistih prostih mest, ki so v Sloveniji na razpolago po nekih neformalnih kvotah in da se obenem hoče prepričati, da bi nek dober človek, ki ima v Evropi zelo velik ugled, kar se da preveriti in dokazati, saj je vodil cel sektor zdravstva v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji, in to zelo uspešno, da bi tja šel, da bi lahko kaj storili za Sloveniji - veste, ko to troje sešteješ, potem ostane samo tisto, kar sem že nekajkrat ponovil. Očitno v svoji ozki strankarski ihti postavljate spet politične interese, ozke politične interese pred interesi Slovenije. In dajte, prosim, vsaj, ko gre za uveljavljanje slovenskih interesov v mednarodnem okolju, tudi institucijah Evropske unije, iti preko tega svojega ozkega strankarskega pogleda.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik za besedo. Povsem irelevantno je pogovarjati se o tem, koliko poslancev bo imela Slovenija v Evropskem parlamentu. Če pa nihče od teh

poslancev ne naredi nič za Slovenijo in vedo samo takrat za Slovenijo, kadar so volitve.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, rad bi vas opozoril na to, da imamo najslabši procent črpanja evropskih sredstev, da imamo neurejena vsa manjšinska vprašanja, da imamo v bistvu še vedno odprto nerešeno vprašanje s Hrvaško. In sedaj vas sprašujem tu, koliko poslancev v Evropskem parlamentu je načelo to tematiko, kdo se je sploh ukvarjal s to temo? In če preidemo k temu, da bomo sedaj poslali še nekega opazovalca, pa ne glede na to, kako se piše - kaj pa bo ta poslanec, opazovalec ali kakorkoli se bo že imenoval, naredil, če pa nima niti glasovalne pravice, če je tam lahko samo v breme proračuna Republike Slovenije, če bo stalo, recimo, Republiko Slovenijo tam nekje okoli 10.000 evrov na mesec plus potni stroški, plus ostale bonitete, in če bomo na koncu koncev zopet govorili o tem, da imamo tam neke statiste, ki sploh na sejo ne hodijo.

Žalosten sem ob tem dejstvu, da evropskim poslancem ne damo nikakršne naloge v tem parlamentu, da se Vlada nikoli ne spomni na njih, da jih nikoli ne pozove, da jih nikoli ne zadolži in da jim tudi do sedaj še nikoli ni naložila niti ene naloge. Seveda se tudi vprašam, če ima to smisel nadaljevati s takim delom. Evropski poslanci so sami sebi v namen, imajo dobre bonitete in seveda odlične plače. Skratka, dobro plačana delovna mesta. In kot že rečeno: namesto da bi nam bila Evropa mati, nam je velika mačeha.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Danes je bilo pa prvič, da sem se takole na 99% nestrinjal z vami - torej, gospod Juri, vam govorim, razen tistega zadnjega dela. Ne vem, zakaj imate take nepotrebne bojazni ali pa imate razloge. Ne vem, kaj se dogaja. O ostalem, delu, seveda pa se z vami absolutno strinjam, saj sva v bistvu govorila isto. Ampak, očitno bo pa glasovanje drugačno. Torej, jaz trdim, da ta amandma ni potreben, kar pomeni isto kot nič, vi pa trdite, da ni škodljiv. Torej govoriva o istem. Torej, če ni škodljivo, potem bom jaz sedaj predlaga amandma, da danes sneži v Ljubljani, da to dodamo zraven. Saj tudi to ne bo škodljivo. Ali boste podprli? Poglejte, o tem torej govorimo. Govorimo o tem, vi o tem, da ne škoduje, jaz pa o tem, da ni potrebno. Torej ni potrebno, če ne škoduje. Poglejte, o tem torej govorimo. Ampak, ta zakon bi že lahko prenehali obravnavati, "de facto" je dejstvo, bi že lahko zaključili, bili pri naslednji točki, če tega amandmaja ne bi bilo. Ker z njim, bom rekel, pravno nič ne urejate, nakazujete pa v debatah neke stvari za jutri - jutrišnje obnašanje nakazujete. In zato toliko govorimo.

Sedaj, gospod Rožej, vi ste šli celo dlje, pa se že postavili pod vprašaj, da kdo pravi, da tiste volitve leta 2009, 8. junija, sploh treba priznati. Ja, s tem zakonom, zakonom jih priznavamo. S tem zakonom. Torej, če nekdo ni vedel, da s tem zakonom priznamo te rezultate, pa se danes sprašuje, da bi lahko bilo kako drugače, naj pač postopa tako, kot pravi kolega Grims. Tudi to je možna varianta. Veste, gospe Kukoviči danes očitati plačo, pa vse te zadeve, bom pa rekel tako: nekoč ne boste poslanec, nekoč. Tako kot jaz ne. Bova videla, vas bom takrat spomnil, če uveljavljate to pravico. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo? Je še želja po razpravi? Prosim za prijavo. Amandma je očitno pomemben. Ni važno, replika ali ne, imate možnost za razpravo, tako da to ni problem. Besedo ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo. Ta zakon je treba sprejeti, zagotovo. Mi moramo to nalogo opraviti. Ampak strinjam se pa globoko s kolegom Prijateljem, ko je govoril o tem, da so žal naši evropski poslanci neuspešni v Bruslju. Mi smo že ob koncu prejšnjega mandata, prejšnje garniture, in še posebno na začetku mandata te garniture bili kritični glede zainteresiranosti za delovanje v posameznih odborih. Na primer, Slovenija zagotovo največ in tudi najbolj uspešno črpa in največji problemi zagotovo bodo v prihodnje, sredstva na kmetijskem področju. Imam jaz podatek, to smo tudi javno kritizirali na začetku tega mandata Evropskega parlamenta, niti v prejšnjem mandatu ni bil noben član, niti približno se ni približal tej problematiki v odborih v Bruslju, niti v sedanjem mandatu. Zato tudi jaz sem menim, da so tukaj neizkoriščene možnosti. Ampak srečo imamo pa po moji oceni, ker jih kar nekaj poznam, imamo dobro misijo v Bruslju, profesionalno misijo, k sreči pa ta dela po moji oceni dobro in se ta izpad zainteresiranosti poslancev niti ne pozna kaj prida. Ampak kot rečeno, Lizbonska pogodba, nam to možnost daje, mi moramo to opraviti in jaz bom glasoval za to, da se ta zakon čim prej sprejme. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Cilj zakona je določitev dodatnega poslanca v Evropski parlament. Seveda to se tukaj upošteva in se mora rezultat, ki je bil dosežen na volitvah po predlogu volilne komisije.

Bistveni problem so plačila, ki niso nikjer določena za opazovalce. Slovenija ima sedem poslancev in se ne vidi potreba po opazovalcu. Kar pa bi bilo na nek način tudi opravičljivo za nadaljnje delo, ko bo opazovalec poslanec. Poslanec opazovalec ni zaveza države in ni obvezna kategorija.

Ta zakon ne prinaša finančnih posledic in s to novelo se glede plačevanja nič ne reši. Glede opazovalca v EU še ni usklajeno, kdo naj bi opazovalce plačal. Opazovalec naj ne bi imel glasovalne pravice, torej na nek način pripravnik, ki bo dobival plačo iz Republike Slovenije, ne iz EU. Pravne podlage za opazovalca nimamo, torej je razprava brezpredmetna, če bi govorili o imenih, kar pa je do sedaj še preuranjeno. Aktualni poslanec bo pozvan v Evropski parlament, ko ga protokol pozove, takrat pa nastopijo tudi vse pravne posledice, ki zavezujejo tudi plačilo stroškov, plače in vse kar spremlja poslanca v Evropskem parlamentu. Sicer v naši stranki nimamo okoli tega zadržkov, pa vendar je prav, da se spoštuje pravni red, saj enakost pred zakonom mora veljati prav za vse. Interes strank ne sme prevladati nad interesom razumnega. V Evropskem parlamentu imamo 7, upam da, sposobnih poslancev, ki državo Slovenijo zastopajo, in ne vidim razloga, da potrebujemo za dvig rejtinga še opazovalca. Sicer pa bomo odločali, kakor je prav.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Nikogar nisem v razpravi o tem amandmaju slišal, da je ta amandma usoden za odločitev o izboru poslanke oziroma poslanca, ki bo osmi zastopal naš sedež v Evropskem parlamentu, niti da lahko ta amandma karkoli spremeni. Obratno, govora je bilo o tem, da je amandma neškodljiv, da je nepotreben in podobno. Če je to oboje res, potem ne razumem, zakaj toliko razprave in zakaj toliko tudi stališč, ki niso neposredno sploh povezana s tem amandmajem v današnjem zasedanju.

Jaz bi svoje mnenje k tem amandmaju povedal. Ni potreben, ni škodljiv, pojasnjuje pa nekaj, kar je prav, da vemo mi, in je prav, da vedo tudi volivke in volivci. Pojasnjuje to, da bo odločitev o tem, ko smo se mi odločili za izbor osme poslanke oziroma poslanca po kriteriju racionalnosti, da bo odločitev o tem, kdaj bo slovenska poslanka oziroma poslanec v Evropskem parlamentu lahko nastopil svojo funkcijo, odvisna ne od nas in od dneva uveljavitve oziroma objave tega zakona v Uradnem listu, ampak od tega, kakšna bo vsebina in kdaj bo podpisan protokol številka 36 v prehodnih določbah. In to je najbrž prav povedati zase, da ne bi razpravljali brez potrebe o tem, ali amandma potrebujemo ali ne in kaj zakon pomeni ali ne, in predvsem tudi za ljudi. In ko bo protokol sprejet, bomo dobili jasen odgovor o tem, kdaj bodo možnosti za polnopravni nastop funkcije poslanke oziroma poslanca, in eventualno tudi odgovor na to, da se lahko v vmesnem obdobju države, ki pridobivajo nove poslance, odločajo o tem, ali bodo poslale opazovalce in pod kakšnimi pogoji. In to je vse, kar ta amandma določa. Mislím, da je po vsebini korekten in da je korekten tudi za našo medsebojno razpravo, ki pač pove, da se bo Državni zbor o

tem - ne, kdaj nastopi poslanec, kdaj nastopi poslanec bo določeno s protokolom, ampak o tem, ali v vmesnem obdobju damo opazovalca ali ne, Državni zbor še odločal. In to je vse. Danes sporočamo drug drugemu, da morda, ko se bo odločalo o tem, bomo imeli tudi različne poglede, vendar to ne spreminja vsebine tega amandmaja, ker ne odločamo danes, ali bomo opazovalca imeli ali ne, kdaj ga bomo imeli in pod kakšnimi pogoji ga bomo imeli.

Zato osebno menim, da bi bilo dovolj razpravljati o tem, ker smo si vse pojasnili. Predvsem pa, da ta amandma nima tako velikih, velikih posledic, kot jih nekateri želite prikazati, da škoduje Sloveniji in uveljavljanju naših interesov, ker konec koncev imamo sedem poslank in poslancev, in kdor to govori, govori tudi o tem, da v Evropskem parlamentu slabo zastopajo naše interese, česar jaz ne bi želel govoriti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo, predsednik. Nadaljeval bi tam, kjer je kolega Potrč nehal. Govoril je o tem, da smo se pri tem zakonu odločali za najbolj racionalen način izbora. S tem se seveda strinjam. Strinjam se tudi s tem, da junijske volitve veljajo tudi za osmega poslanca oziroma poslanko. Zato mi ni jasno, kako, kolega Grims, lahko v tem trenutku sploh predlagate nekaj tako neracionalnega, kot so ponovne evropske volitve, ponovne državnozborske volitve, v tem trenutku krize. Mene res zanima, ali vas sploh kaj drugega zanima kot uspeh lastne stranke. Najbrž se nobenemu pri zdravi pameti ne zdi dobro sredi krize reči, zdaj je pa še politična kriza, gospodarsko-finančna ni dovolj, dajmo zdaj še enkrat vlado menjati, voliti tako ali drugače, se sestajati v parlamentu, izbirati spet nove ministre in tako naprej, vmes pa naj gredo stvari v franže. Res, to je pa res "za mano potop", samo da bo SDS, kot vi pravite, "jasno, da so SDS zmagovalci, vsi ostali pa naj počnemo že karkoli, saj je vseeno, kaj bo. To se mi res zdi stališče do države, ki je popolnoma neodgovorno. Težko me boste prepričali, da bo človek, ki v enem letu ni mogel najti službe zase, v naslednjem obdobju pa v Bruslju lobiral za Slovenijo na način, da če tega ne bomo naredili, bo pa nepopravljiva škoda. Lepo vas prosim, koga tu vodijo ozki strankarski interesi?

Amandma, ki je na mizi, je dober, je pojasnjevalen. Po mojem je tudi potreben, ker je ta debata pokazala, da si mi razlagamo to pravico Slovenije do osmega poslanca popolnoma drugače.

In naj odgovorim še kolegu Gorenaku. Res je, gospod Gorenak, tudi sam bom najbrž, ko ne bom več poslanec, uveljavljal nadomestilo. Ampak v tistem trenutku ne bom ne jaz ne nihče od mojih strankarskih kolegov ne bo mene razglašal za

najboljšega možnega lobista Slovenije v Bruslju, ki bom pa ne vem kaj rešil. To se mi zdi pa temeljna razlika. To se mi zdi pa temeljna razlika. In tukaj je treba biti pravičen in zmeren v izjavah.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ja, replika. Prosim, mag. Grims. Bi pa vse skupaj prosil, da se držimo bližine amandmaja, če ne drugače, da ne gremo v neko širšo razpravo.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Saj amandma ima očitno veliko simbolno vrednost, ker odpira vprašanje, kako smo zastopani in kdo nas zastopa v Evropski uniji, kar je pravzaprav dobro, da na nek način osvetlimo tudi v tem parlamentu.

Tisto, kar pa sem želel predvsem pojasniti spoštovanemu kolegu, ki mi je direktno naslovil očitek, da me zanima uspeh moje stranke. Spoštovani kolega! Če imaš neko vlado, v kateri sedite tudi vi, vaša koalicija jo ima, in ta vlada v enem letu poskrbi za gospodarski zlom Slovenije, ki je daleč najhujši v celotnem evrskem območju, padec je tam nekje okrog 8%, in potem ta ista vlada napove, da če se kaže možnost, da bo 1% rast v naslednjem letu dni, kar pomeni, da boš ob 8 padca zlezal eno "štengco" nazaj, veste, toliko pa bo še vedno razlike, toliko pa bo še vedno minusa, da bo to že izhod iz krize. In če napove kot bodoči uspeh, da bo ob tem, ko je prevzela okrog 60 tisoč nezaposlenih, takratno stanje v Sloveniji, da bo čez leto dni iz sedanjih okoli 100 tisoč samo 120 tisoč nezaposlenih, potem, spoštovani kolega, so predčasne volitve edini, daleč najboljši možni racionalni izhod za Slovenijo. Zame osebno, za vsako stranko so volitve tveganje, tako kot za vašo in vse druge, toda to tveganje sem sam pripravljen sprejeti, kajti v teh razmerah, ko se kaže popolna nesposobnost, nestrokovnost in tudi velika aroganca z vaše strani, ko gre za vodenje države Slovenije, ko zavračate dobesedno vse predloge, ki jih mi ponujamo kot opozicija, potem so volitve, ki bi stvari postavile na pravo mesto, kajti ljudstvo ima vedno prav, edini racionalni izhod. Katastrofa, v kateri smo se znašli, je žal tisto, o čemer priča, in je zato pravzaprav najboljši argument. In ne govoriti o tem, da nas potem zanima strankarstvo ali osebni interesi - če bi nas to zanimalo, potem gotovo ne bi bili pripravljeni na tveganje.

Toda tvegati za Slovenijo se v tej situaciji še kako splača, kajti tako, kot je ta vlada slaba, tista krilatica, s katero ste šli na volitve, Slovenijo je mogoče voditi bolje, zveni sedaj kot v naprej izrečena stalinistična samokritika. Res jo je mogoče voditi bolje in kdorkoli bi jo bolje vodil, kot jo vodi sedanja koalicija.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Praviloma ni replik za repliko. Razumem, da želite ponovno razpravljati, zato prosim za prijave. Obenem opozarjam, da ne bom dopuščal razprave, ki bi šla izven tega amandmaja, in vas prosim, da se pri tem omejite. Sami najprej. Besedo ima Franco Juri.

FRANCO JURI: Jaz bom zelo kratek, ker imamo samo minuto, pa bi pustil še kolegu Rožaju nekaj sekund.

Amandma je bil benignen, vsebino ste dodali vi. Sami ste razkrili, da v bistvu je ta amandma potreben. Mislím, da celotna razprava to dokazuje. In sedaj sem še bolj prepričan, da bom glasoval za ta amandma.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rožaj.

VITO ROŽAJ: V debati o splošnih evropskih okoliščinah, ki so vplivale tudi na ta amandma, je treba povedati, kolega Grims, da lažete, v evrskem območju ima Finska še večji padec BPD-ja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju, vključno z njegovim popravkom bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo bo dobil dr. József Györkös, državni sekretar na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Vzemite si čas.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje! Lepo vas pozdravljam in se opravičujem za tole hitenje. Urnik se je malce spremenil danes in smo se poskušali po najboljših močeh temu prilagoditi.

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskem poslovanju smo želeli odpraviti nekatere nejasnosti obstoječih določb ter hkrati tudi ustreznejše urediti določena vprašanja, za katera se je v praksi pokazalo, da za njih obstoječa različica zakona ne odgovarja zadostno. Nekatere prilagoditve določb pa so potrebne tudi zaradi lažjega izvajanja predpisov Evropske skupnosti. V tej kratki uvodni predstavitvi bom nanizal sedem oziroma osnem osnovnih področij, ki jih dopolnjuje oziroma izboljšuje predlog sprememb.

Prvič. Zagotavlja se jasnejši prenos direktive o hrambi podatkov ob hkratnem krajšanju roka, v katerem morajo operaterji zagotavljati ustreznost in obveznost hrambe podatkov o prometu. Med drugim se v predlogu zakona bolj določno opredeljuje vrsta podatkov, ki jih morajo operaterji hraniti, bolj jasno se določajo zavezanci za hrambo podatkov o prometu v javnem komunikacijskem omrežju, predvsem pa se skrajšuje rok, v katerem morajo operaterji zagotavljati obveznost hrambe podatkov o prometu v javnem komunikacijskem omrežju, in sicer na 14 mesecev od dneva komunikacije za podatke v zvezi z javno dostopnimi telefonskimi storitvami in osem mesecev v zvezi z drugimi podatki.

Drugič. Izboljšuje se ureditev gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij z namenom spodbujanja konkurence in racionalizacija rabe prostora. Predvidena ureditev zato prinaša možnost soinvestitorstva oziroma zakupa predvidenih zmogljivosti investitorjev v nova javna komunikacijska omrežja za druge investitorje v elektronska komunikacijska omrežja. Zelo pomembno se nam zdi, da investitorje v drugo vrsto gospodarske javne infrastrukture, na primer vodovod, kanalizacija, pa predvidena ureditev zavezuje vsaj k usklajenemu načrtovanju infrastrukture in njenega načrtovanja.

Tretjič. Z namenom učinkovitega zagotavljanja konkurence na trgu se v primerih, ko milejši ukrep ne doseže cilja, uvaja tudi možnost dodatnega ukrepa, da se operaterju s pomembno tržno močjo, ki je vertikalno integriran, naloži tudi ukrep funkcionalne oziroma funkcijske ločitve.

Četrtoč. V zvezi z učinkovito rabo radijskih frekvenc in učinkovitejšim zagotavljanjem konkurence se uvaja tudi izrecna prepoved kopičenja radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu.

Petič. Zagotavlja se odvrčalna narava sankcij z njihovo učinkovitejšo ureditvijo. V primeru, ko obravnavamo preprečevanje omejevanja konkurence, bo sedaj možno izreči globe vse do 5% letnega prometa.

Šestič. Izboljšuje se ureditev pravic in varstva uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi ter interesi potrošnikov.

Sedmič. Določbe zakona se prilagajo tudi lažjemu izvajanju predpisov Evropske skupnosti o skupnih izbirnih postopkih pristojnih institucij Evropske skupnosti, hkrati pa vemo, da se pravkar zaključujejo razprave v zvezi z novim okvirjem ustrezne zakonodaje na ravni Evropske unije.

Spoštovane poslanke in poslanci! Predlog zakona je bil dne 2. 12. 2009 obravnavan na Odboru za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj.

Zahvaljujemo se za pripombe. Odbor je sprejel vse vložene amandmaje Poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS, razen nekaterih izjem. Vlada ocenjuje, da je bil s sprejetimi amandmaji zakonski predlog izboljššan v smislu pretežne večine pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora oziroma je

bila predlagana ureditev dodatno pojasnjena. Hvala lepa. To je bila kratka predstavitev.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku mag. Branku Grimsu za predstavitev poročila odbora.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani! Tudi v imenu Odbora za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj prav lep pozdrav.

Odbor je na svoji seji 2. decembra 2009 obravnaval ta predlog zakona, se seznanil s stališči Državnega sveta in pravne službe o tem zakonu ter s predstavitvijo ministra, ki je predvsem poudaril uresničevanje evropskih direktiv, potem ureditve komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, ki naj bi spodbujala konkurenco in racionalizacijo rabe prostora ter dodatne možnosti sankcioniranja kršitev določb, kot je bilo zdaj že predstavljeno s strani ministrstva.

Predstavnica Zakonodajno-pravne je v zelo obsežnem mnenju, ki je bilo že prej dano tudi v pisni obliki, opozorila, da je veliko pravnih napak v zakonu, da je zakon zelo nedodelano besedilo in da so nekatere napake lahko tudi ustavnopravnega značaja in da po njenem mnenju večino, vendar ne vseh, teh napak vloženi amandmaji odpravljajo.

Glede na pripombe Zakonodajno-pravne službe je odbor najprej glasoval o predlogu, da bi sprejeli sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, saj je tak, kot je bil vložen, v očitnem nasprotju tudi z resolucijo o normativni dejavnosti, vendar je odbor tak predlog zavrnil in potem glasoval o amandmajih. Sprejel je kar 30 amandmajev, tako da so amandmirani skoraj vsi člani zakona. Kljub temu pa so ostala po mnenju Zakonodajno-pravne službe še vsaj na treh točka nedorečena pravna neskladja oziroma nejasnosti. V enem primeru pa je bilo dano tudi opozorilo o možni neustavnosti določila, ki je bilo sicer z amandmajem sprejeto.

Na koncu je odbor z večino glasov ta predlog besedila sprejel in ga potrdil za drugo obravnavo na seji Državnega zbora.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bo stališče predstavil Matevž Frangež.

Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani!

Socialni demokrati razumemo področje komunikacijskih možnosti kot hrbtenico prihodnega razvoja. Prihodnost Slovenije tudi sicer vidimo kot trajnostno skupnost, utemeljeno na štirih gradnikih razvoja: bio, eko, nano in

mikro. V tem prepoznavamo nov razvojni model, ki ga radi opisujemo z ravnovesjem med dinamično konkurenčnostjo ter povezano s solidarnostjo. Temeljni predpogoj tega pa je sposobnost naše države in naše družbe, da dovolj zgodaj prepoznamo temeljne priložnosti prihodnjih desetletjih. Te priložnosti so tesno povezane s podnebnimi spremembami, ki bodo s ciljem brezogljičnega razvoja gotovo najhitreje rastoča gospodarska panoga naslednjih 30 let, bio prehrano, bio medicino, bio materiali in bio energijo, z nano tehnologijami in predvsem nano materiali ter informacijskimi tehnologijami, ki bodo le še poudarile svoj značaj temeljne družbene infrastrukture, ki bo določala vsebino in razmerja enakih možnosti, ločnico med javnostjo in zasebnostjo in indikatorje razvitosti.

Socialni demokrati zato razumemo področje elektronske komunikacije kot področje javnega interesa. Napredne svetovne skupnosti, med katere želimo prištevati tudi Slovenijo, se zavedajo pomena informacijskih tehnologij, katerih razvoj se po eksploziji zadnjih 20-ih let ni končal, ampak šele dobro začel, kar dokazujejo vedno širše, in kar je pri tem fascinantno tudi izjemno demokratične možnosti informacijskih tehnologij v socialnem mreženju, izobraževanju, osebni in poslovni komunikaciji in znanstvenem razvoju. Po dostopu do internetna in širokopasovnih omrežij je Slovenija v evropskem povprečju, a še vedno daleč pod tisto ravnjo najbolj razvitih znotraj Evropske unije, seveda govorimo o skandinavskih državah, ki so to področje obravnavale kot področje temeljnega javnega interesa in s poudarjeno vlogo javnosti pri razvoju omrežij. Zakon o elektronskih komunikacijah prinaša več pomembnih novosti. Kot osrednjo razumemo tudi z vidika enakih možnosti do dostopa do širokopasovnih omrežij nov model, izboljššan model gradnje širokopasovnih omrežij. Vemo, da trg odpove na vseh tistih področjih, kjer se konča urbano naselje in ni več zadostne kritične mase, da bi komercialni ponudniki sami razvijali te storitve, zato imamo danes na tem področju dve Sloveniji, ena je urbana Slovenija in druga je ruralna Slovenija, ki se na tem področju sooča z bistveno, bistveno slabšimi možnostmi razvoj in dostopa do komunikacijskih omrežij kot urbana področja. V tem pogledu zakon ponuja nove možnosti, predvsem model boljše gradnje širokopasovnih omrežij kot javne hrbtenice razvoja, kombinira ta razvoj z javno-zasebnimi partnerstvi in bolje določa tudi transfer javnih sredstev po načelih državne pomoči za hitrejši razvoj teh področij. Nadalje, hrambo podatkov, še posebej v tistih primerih, kjer je poudarjen določen javni interes, bodisi zaradi odkrivanja kaznivih dejanj ali javnega interesa po pomoči prizadetim, varovanje konkurence z boljšo ureditvijo položaja in delovanja regulatorja, razširitev klica v sili za invalidne osebe, boljše varstvo uporabnikov in še nekatere druge spremembe, ki so bile dobro povzete v predstavitvi predlagatelja. Hitro razvijajoče se področje elektronskih

komunikacij zahteva tudi od nas, da pozorno spremljamo prihodnji razvoj tega področja, da s hitrimi zakonskimi spremembami ujamemo ritem tega hitrega razvoja. Ta razvoj je danes v praksi izjemno demokratičen, izjemo decentraliziran in dolžnost naše države je, da zasleduje javni interes na čim bolj fleksibilen in dinamičen način. Socialni demokrati bomo predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Branko Grims. Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani! Če ponavadi začnem s tem, da je razlika med besedami in dejanji rdeča nit, ki je edina prepoznavna politika sedanje koalicije, bom tokrat začel nekoliko drugače. Povedal bom preprosto star slovenski pregovor: "Kovačeva kobilica je zmeraj bosa". "Enkrat ni nobenkrat, dvakrat je pa obakrat," je namreč en star slovenski pregovor, in to je drugič, da smo z ministrstva, ki pokriva področje znanosti, dobili zakon, ki je tako škandalozno slabo pripravljen, da ob minimalni kritičnosti vodstva Državnega zbora seveda ne bi smel biti niti uvrščen oziroma dodeljen v obravnavo delovnim telesom. Da je res tako, je pričalo tokrat - prvi tak primer, mimogrede, da vas spomnim, je bil ob noveli zakona o visokem šolstvu - da je bil zakon res ekstremno slabo pripravljen, je pričalo več strani dolgo poročilo pravne službe Državnega zbora, tudi njeno obsežno ustno poročilo na seji odbora, kjer je bilo opozorjeno na številne nedorečenosti, neskladja, nepravilnosti v pravni formulaciji in celo na nekaj potencialnih ustavnih spornosti v samem besedilu. Da je bilo to več kot upravičeno, priča tudi izjemno veliko število amandmajev, s katerimi je odbor poskušal potem popraviti, kar se je rešiti dalo. Toda če je osnova slaba, to je tako, kot če so zanič temelji, lahko gradiš lepo hišo gor, pa bo še vedno vse razpokano in postrani stalo. In točno tak je v resnici ta zakon. Ta zakon bi, o tem sem trdno prepričan in o tem je trdno prepričana SDS, morali zavriniti zaradi popolnega neskladja z resolucijo o normativni dejavnosti, ki posebej opozarja na pomembnost jasne, ustrezne pravne formulacije, za spoštovanje pravnega reda in tudi zagotavljanje spoštovanja in varstva človekovih pravic in svoboščin že na sami seji. Vendar je žal vladajoča koalicija ocenila, da bi to verjetno bil prehud politični udarec njihovemu ministru in zaradi tega se ta procedura nadaljuje. Zagotovo je to področje, ki potrebuje neko ureditev, dodatno ureditev, in temu po vsebini pravzaprav nihče ne oporeka. Tudi na seji ni bilo nobene politične stranke, ki bi a priori oporekala potrebnosti te ureditve. Toda ta ureditev mora zadoščati vsaj minimalnim pravnim standardom. Še po tem, ko so bili sprejeti vsi amandmaji na odboru, kar 30 amandmajev, na komaj kaj daljše pravno besedilo, praktično je bil napisan

zakon na novo na sami seji, je potem bilo še vedno prisotno opozorilo pravne službe, da ostaja več nedorečenosti, vsaj tri takšna določila je navedla predstavnica Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in izrecno opozorila na vsaj eno potencialno neskladje z ustavo, kjer lahko zaradi očitne nedorečenosti, bom spet citiral, "očitnega nasprotja z resolucijo o normativni dejavnosti", ki ste jo tako vehementno in z velikimi besedami sprejemali pred mesecem dni, možno govoriti tudi o potencialnem ogrožanju zaščite osebnih podatkov in torej tudi človekovih pravic v širšem pomenu te besede. Kljub temu ste se večinsko odločili, da gre takšen zakon naprej, toda v SDS se samo sprašujemo, kako je mogoče, da tisti minister in tisto ministrstvo, ki pokriva področje znanosti, niti samo ne obvlada znanosti pisanja enega običajnega zakona, ki, mimogrede, niti ni tako zelo zelo dolg, niti tako zapleten in strokovno zahteven, kot se to zdi. Zaradi vseh teh razlogov smo mnenja, da je sicer treba to področje dodatno urediti, vendar da si zaradi pomembnosti področja, gre za področje elektronskih komunikacij, pomembne moderne tehnologije, ki so povezane s tem področjem in seveda tudi zaradi spoštovanja ustavnosti, pravnega reda, pravnega normiranja, tak zakon ne bi smel v .../Opozorilni znak za konec razprave./... nadaljevanje postopka v Državnem zboru v obliki, kot je bil predložen.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Zares bo stališče predstavil Tadej Slapnik.

Prosim.

TADEJ SLAPNIK: Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora. Državni sekretar, poslanke in poslanci!

Kolegu Grimsu so predstavniki z ministrstva že na samem odboru razložili, da so predlog zakona podedovali z Ministrstva za gospodarstvo in ga kot takšnega nadgrajujejo. Tudi vsakodnevno omenjanje resolucije o normativni dejavnosti v pozitivni smeri ocenjujem, ker je to zelo dobra reklama za resolucijo samo, v katero verjamem.

Sicer pa v Poslanski skupini Zares podpiramo novelo zakona o elektronskih komunikacijah, saj odpravlja nejasnosti, povezane z izvajanjem direktive o hrambi podatkov in tudi krajša rok, v katerem morajo operaterji zagotavljati obveznost hrambe podatkov v prometu. V predlogu zakona se natančneje opredeljuje vrsta podatkov, ki jih morajo operaterji hraniti, natančneje pa se določajo tudi zavezcanci za hrambo podatkov v prometu v javnem komunikacijskem omrežju. Pomembna novost zakona je, da se rok, v katerem morajo operaterji zagotavljati obveznost hrambe podatkov o prometu v javnem komunikacijskem omrežju, skrajšuje za 14 mesecev od dneva komunikacije za podatke v zvezi z javno dostopnimi telefonskimi storitvami in 8 mesecev v zvezi z drugimi podatki. V Poslanski skupini Zares

podpiramo določbe zakona, ki zagotavljajo učinkovitejše zagotavljanje konkurence na trgu in bi v primerih, ko milejši ukrepi ne dosežejo cilja, urejajo tudi možnost dodatnih ukrepov APEK-a pri operaterjih s pomembno tržno močjo. Od izrecne prepovedi kopičenja radijskih frekvenc pa pričakujemo, da bo zagotovila bolj učinkovito izrabo in omogočila vzpostavljanje konkurenčnih pogojev na trgu. V noveli zakona je določena možnost zakupa predvidenih zmogljivosti investitorjev v nova javna komunikacijska omrežja za druge investitorje v elektronska komunikacijska omrežja. Poleg tega pa investitorje v drugo vrsto gospodarske infrastrukture določbe novele zavezujejo k bolj usklajenemu načrtovanju infrastrukture, v katero morajo že pri njenem načrtovanju vključiti tudi omrežja elektronskih komunikacijskih omrežij. To bo v praksi pomenilo, da se bo lahko bolj smotrno, z manjšimi stroški in predvsem hitreje posegalo v prostor in vzporedno gradilo več omrežij. Z, v noveli zakona opredeljenimi, obveznostmi operaterjev, da objavljajo informacije o veljavnih cenah in tarifah ter o splošnih pogojih dostopa glede vseh javnih komunikacijskih storitev, in ne samo glede javnih telefonskih storitev se pomembno izboljšujejo pravice njihovih uporabnikov.

V Poslanski skupini Zares še posebej pozdravljamo določbe zakona, ki zagotavljajo večjo enakopravnost pri zagotavljanju storitev uporabnikom invalidom, saj zavezujejo operaterje, da invalidom omogočajo klice v sili tudi z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov.

Kot sem že omenil, bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah v poslanski skupini zares podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo stališče predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik.

V Slovenski ljudski stranki smo zgroženi nad predlaganim zakonom. Priznati je treba, da je Vlada v tem predlogu res dobro dopolnila zakon pod pretvezo uskladitve zakonodaje z evropskimi direktivami in v njega poskuša skriti veliko takšnih in drugačnih stvari, ki so v nasprotju z besedo demokracija. Nedopusten je vsekakor 24. člen zakona, ki policiji daje bistveno prevelika pooblastila, čeravno gre za izjemne primere.

Tudi v obrazložitvi 9. člena v skladu z evropsko direktivo sprememb zakona ste zapisali pravljični stavek, v katerem piše, da morajo biti postopki podelitve radijskih frekvenc odprti, transparentni in nediskriminatorni. Lepo ste to zapisali, vendar je resnica bistveno drugačna od zapisanega. Res je tudi, da je Slovenija ena redkih držav, ki je uvedla 24-mesečni rok hrambe podatkov o elektronskih

komunikacijah, kar verjetno ni bilo naključje, saj smo v preteklosti lahko večkrat spremljali, kako so se ti podatki neopravičeno uporabljali v politične namene. Kljub skrajšanju roke s 24 mesecev na 14 mesecev za hrambo podatkov glede javno dostopnih telefonskih storitev in 8-mesečni rok za hrambo podatkov, ki se nanašajo na dostop do interneta in elektronske pošte, sta še vedno bistveno predolga. Kljub temu ne vidimo največjega problema pri hrambi podatkov, večji problem vidimo pri dostopu do teh podatkov in uporabe teh baz podatkov v različne namene, morda tudi politične. Pomisleke imamo zato, ker ni splošnega akta, ki bi podrobneje predpisoval način zavarovanja hranjenja podatkov. Ta bo seveda sprejet kasneje in poslanci na njegovo vsebino ne bomo imeli vpliva, saj ga bo sprejela agencija.

V Slovenski ljudski stranki predlaganih sprememb zakona ne bomo podrli. Še več, v naši poslanski skupini se tega zakona bojimo, ker nas vrača v čas totalitarizma, ko nas je "veliki brat", beri Udba, spremljal na vsakem koraku. Resnično se bojimo in nas je strah tudi v luči, da praktično vsak dan dobivam informacije, kako na različna zaslišanja na kriminalistično policijo vabijo posameznike, ki so v prejšnjem mandatu zasedali pomembne funkcije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine DeSUS bo predstavil Matjaž Zanoškar. Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, predsednik. Spoštovani predstavniki ministrstva! Spoštovane kolegice in kolegi!.

Dovolite, da predstavim tudi stališče Poslanske skupine DeSUS glede dopolnjenega Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah. V Poslanski skupini DeSUS nas ni strah teh predlaganih sprememb in dopolnitev zakona, ker smatramo, da je v tem zadnjem času od leta 2004 naprej prišlo do velikih sprememb na tem področju in je nujno treba narediti novelacijo tega zakona. Pred nami je predlog novele zakona o elektronskih komunikacijah, ki je potreben zaradi odprave nekaterih nejasnosti in pomanjkljivosti, dopolnitve določenih nezadostno urejenih poglavij po veljavnem zakonu ter prilagoditvi predpisom Evropske unije. Kot vidimo iz predlaganih sprememb, gre za bistvene vsebinske spremembe na sedmih področjih, na sedmih sklopih. V Poslanski skupini DeSUS nas tudi ne moti 30 vloženi amandmajeve, ker smatramo, da je tematika široka in da iz tega sledi, da je bila tematika dobro obravnavana, pripravljena in da bodo ti amandmaji na koncu le sfinalizirali novelo zakona do take mere, da bo zakon sprejemljiv za širši krog uporabnikov.

Med glavnimi spremembami zakona o elektronskih komunikacijah iz leta 2004 je ena najbolj pomembnih sprememb veljava možnosti, da operater policiji na njeno zahtevo posreduje podatke, ki so potrebni za ugotavljanje zadnje

lokacije opreme za mobilno komunikacijo, ki jo ima pri sebi ogroženi posameznik oziroma pogrešana oseba. Kot je znano, operaterji do sedaj niso smeli posredovati teh podatkov. To novost v poslanski skupini DeSUS še posebej pozdravljamo, saj bo ta novost uporabljena v primerih, ko bo šlo na primer za pogrešanega otroka ali na primer dementnega starostnika, ki bo izostal od doma, ko bo seveda obstajala utemeljena verjetnost, da je ogroženo življenje, telo ali materialne dobrine posameznika.

Na predlog Gospodarske zbornice Slovenije so v zakonski osnutek vključili določbe, po katerih mora vlagatelj v telekomunikacijsko infrastrukturo obvezno povabiti k sodelovanju vse potencialne vlagatelje, uporabnike in soinvestitorje. Tudi to se nam zdi zelo primerno. Pri tem je treba ta interes zavarovati s sklenitvijo ustrezne pogodbe. V predlogu se skrajšuje rok za hrambo podatkov v prometu, kazni za kršitev načel konkurence pa se zaostrujejo. Kot primer lahko navedemo zaključevanje klicev v lastna omrežja, kjer imajo vsi operaterji status operaterja s posebno tržno močjo. Za te primere je najvišja zagrožena kazen do 5% letnega prometa podjetja. Vlada s predlogom novele zakona sledi tudi konvencijam, ki so pomembne za varstvo in skrb za invalide. Operaterji bodo morali zagotoviti storitev klica v sili za uporabo, na primer, negovorjenih jezikov. Operaterji bodo morali po novem javno objaviti informacijo o ceni in tarifi vseh komunikacijskih storitev, ne le samo za telefonske, kot je bilo do sedaj. Za uporabnike je pomembna tudi novost, po kateri bodo v Svetu za elektronske komunikacije zastopani tudi predstavniki organizacij za varstvo potrošnikov.

Glede na to, da predlog zakona prinaša dobre rešitve in da so se pri oblikovanju besedila upoštevale tudi pripombe strokovne javnosti, se v poslanski skupini DeSUS pozitivno opredeljujemo do predlagani sprememb in dopolnitev Zakona o elektronskih komunikacijah. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni strani imamo rahlo mešane občutke pri celi tej zadevi, kajti na eni strani so predlagane spremembe na mestu, dobre, razumne, na drugi strani je pa tudi nekaj takih čudnih nejasnosti. Sam zakon o elektronskih komunikacijah je bil sicer v preteklosti že noveliran, tokrat pa dodatno zahtevajo noveliranje tudi evropske direktive oziroma spremembe le-teh. Podobno so bili nekajkrat spreminjani oziroma dopolnjevani tudi podrejeni predpisi. Takrat sicer še v pristojnosti Ministrstva za gospodarstvo. Zakon sam ureja pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in izvajanje takšnih storitev ter tudi

drugih storitev, pravice uporabnikov, zaščite tajnosti organizacijam dela APEK-a itn., da ne naštevam vseh zadev.

Sama novela odpravlja nekatere nejasnosti in zagotavlja smotrnejšo ureditev izvajanja evropske direktive. V prvi vrsti gre za dolžino zagotavljanja obvezne hrambe podatkov, za jasnejšo določitev vrste podatkov itn., da ne naštevam, kar so že predhodniki naštevali. Pomembno poglavje so vsekakor prizadevanja za boljšo ureditev gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij, pripadajoče infrastrukture in spodbujanje soinvestitorstva. Prav tako so pomembne predlagane spremembe zahtev do investitorja glede nove infrastrukture in nadzorne pristojnosti agencije. Strinjamo se tudi z urejanjem spodbujanja konkurence in racionalizacije rabe prostora in s tem povezanim urejanjem sankcij v skladu z zakonom o prekrških, poglavje 4, ki ureja varstvo konkurence. Prav so opredeljene sankcije v višinah, glede na letni promet, ki je bil ustvarjen na trgu komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja storitev. Zakon ponuja tudi izboljšanje preglednosti delovanja agencije glede javnih pozivov in javnih razpisov.

V zvezi s predpisi Evropske skupnosti gre tudi za lažje izvajanje odločb Evropskega parlamenta in Evropskega sveta o izbiri in odobritvi sistemov za mobilne satelitske storitve. Med drugim ureja zakon tudi razširitev storitev klica v sili z možnostjo pošiljanja tekstovnih in viedoklicev z namenom zagotavljanja enakopravnosti invalidov v skladu s konvencijo pravicah invalidov.

Pomembne se mi zdijo tudi nekatere določbe o izboljšanju varstva potrošnikov oziroma uporabnikov. Mislim na objavo informacij o veljavnih cenah in tarifah ter o splošnih pogojih dostopa do javne komunikacijske storitve. Na mestu so tudi operaterjeve dolžnosti v zvezi z razširitvijo računov, torej izbris zadnjih treh številok oziroma treh mest telefonskih številok klicanih oseb, vse v smislu zaščite pravice do zasebnosti in določb evropske direktive. Pozdraviti je treba tudi razširitev pravic uporabnikov, tukaj mislim na uvedbo možnosti ustnega ugovora po telefonu zoper odločitev glede ravnanja ali zaračunavanja.

V Slovenski nacionalni stranki pa imamo določene zadržke oziroma določene pomisleke pri predlagani določbi 104.a člena, to je posredovanje podatkov za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo in posledično s tem povezanim posegom v zasebnost. S tem v zvezi so povezane ustavne pravice, ki varujejo človekovo osebno dostojanstvo, zasebnost in varnost, je opozorilo tudi Ustavno sodišče z odločbo, mislim, da leta 1997.

Gre za obveznost operaterja, da na zahtevo policije posreduje podatke o zadnji lokaciji opreme z namenom preprečitve ogroženosti življenja ali iskanja pogrešane osebe z omejeno opravilno sposobnostjo, ugotovljenimi zdravstvenimi problemi. In prav tako z namenom iskanja otroka, ki so ga starši ali skrbniki prijavili kot pogrešanega. Kar je tukaj

sporno oziroma nejasno, je pojem "utemeljena verjetnost" za primer ogroženosti življenja in s tem povezane hipotetične zlorabe ali napake pri uporabi takšnih pooblastil policije. O sami takšni besedni zvezi bi sicer lahko razpravljali ure in ure, kar pa vsekakor ne bi bilo produktivno, morda kasneje o tem še kaj.

Da skrajšam, v smislu predloga podpiramo amandma k 24. členu, ampak o tem kasneje. Generalno pa v Slovenski nacionalni stranki sam predlog zakona oziroma njegove spremembe in dopolnitve podpiramo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospod državni sekretar s sodelavci! Kolegice in kolegi!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah, katerega namen je odprava nekaterih nejasnosti predvsem glede izvajanja direktive o hrambi podatkov.

Predlog novele zakona bolj določno opredeljuje vrste podatkov, ki jih morajo operaterji hraniti, jasneje se določajo zavezanci za hrambo podatkov, predvsem pa se skrajšuje rok, v katerem morajo operaterji zagotavljati obveznost hrambe podatkov v prometu, v javnem komunikacijskem omrežju. Hkrati se v zakonu ustrezneje urejajo tudi določena vprašanja, za katera se je v dosednji uporabi zakona v praksi pokazalo, da jih je treba drugače urediti, še posebej glede gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture. Pomembna novost je možnost soinvestitorstva oziroma zakupa predvidenih zmogljivosti investitorjev v nova javna komunikacijska omrežja za druge investitorje v ta omrežja. Investitorje v drugo vrsto gospodarske infrastrukture pa predvidena ureditev zavezuje vsaj k usklajenemu načrtovanju te infrastrukture z vključitvijo elektronskih komunikacijskih omrežij v samo načrtovanje. Namen take nove ureditve je spodbujanje konkurence in racionalizacije rabe prostora.

Z namenom učinkovitega zagotavljanja konkurence je poudarjena tudi odvračalna narava sankcij glede kršitev določb zakona, ki se nanašajo na zagotavljanje konkurence po vzoru ureditve globe v predpisih, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence. Z namenom zagotavljanja konkurence se izrecno prepovedujejo tudi kopičenja radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu, uvaja pa se tudi možnost dodatnega in skrajnega ukrepa APEK operaterju s pomembno tržno močjo, in sicer funkcionalne ločitve vertikalno integriranega operaterja.

V Poslanskem klubu LDS pozdravljamo tudi rešitve, s katerimi se primerneje urejajo pravice in varstvo uporabnikov,

vključno z ureditvijo dodatnih pravic in varstva uporabnikov invalidov. Na odboru je bila sprejeta vrsta amandmajev predvsem na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe, zato seveda v Poslanskem klubu LDS menimo, da je bil zakon zapisan z nekoliko nesrečno roko in seveda si želimo, da se predlagatelju v bodoče takšni zapisi ne bodo več dogodili in da bodo v parlament poslani zakoni, kjer bo treba z amandmaji bistveno manj korigirati besedilo zakona.

V Poslanskem klubu LDS bomo podprli dva amandmaja, ki sta vložena s strani štirih poslanskih skupin koalicije, ne bomo pa podprli amandmaja Poslanske skupine SDS k 24. členu. Zavedamo se pomislekov, ki jih je izrekla Zakonodajno-pravna služba, da je tudi po sprejetem amandmaju na odboru možnost ustavnopravne spornosti tega besedila, ampak hkrati razumemo zapisano ureditev kot ureditev v javnem interesu reševanja življenja, torej zaščite človekovih pravic do življenja in tudi varnosti, in je glede na navedeno poseg v pravico do zasebnosti sorazmeren.

Kot sem dejal, v Poslanskem klubu LDS bomo zakon podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 15. decembra 2009.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanskih skupin SD, Zares in LDS. Želi kdo razpravljati? Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Moram priznati, da pozdravljam amandma k 3. členu koalicijskih poslanskih skupin, kajti razrešuje ta hip resnično nevzdržno stanje pri elektronskih komunikacijah na območjih, ki nimajo dostopa do elektronskih komunikacij. Vedno smo se srečevali z razpisi, ki jih je pripravljalo do sedaj bivše ministrstvo za gospodarstvo prejšnje vlade, ki je bilo odgovorno za razvoj elektronskih komunikacij, na način, da je pravzaprav postavljalo pogoje, s katerimi je izključevalo možnost konkurenčnega dostopa na teh razpisih do evropskih sredstev na način, da je dajalo prednost tistim območjem, tistim krajem, ki imajo večjo perspektivo in imajo možnost širitve in s tem tudi povečevanja števila priključkov na elektronske komunikacije. Zelo je bila presenetljiva odločitev, da recimo kraj, ki se nahaja ob avtocesti, doseže bistveno večje število točk, kot kraj, ki se nahaja, recimo, ob vznožju Kočevskega roga in pravzaprav nima niti GSM signala. In prav je, da se v zakonu zelo jasno zapiše, da se sredstva za gradnjo širokopasovnih omrežij ali za izvajanje javne komunikacijske storitve povezljivosti s širokopasovnim omrežjem dajo prednostno za tista območja, ki tega omrežja nimajo na voljo ali pa ga nimajo na voljo pod primerljivimi pogoji. Ta zakon in dopolnitev k temu zakonu k

3. členu je resnično izjemno izjemno pomemben, da bo dostop do elektronskih komunikacij, lahko rečemo, primerljiv v Sloveniji skorajda na vseh področjih. Seveda bo zato treba zagotavljati sredstva. Do sedaj so se zagotavljala sredstva iz evropskega proračuna. Ta zakon omogoča tudi planiranje sredstev v državnem proračunu, kar pozdravljam, in mislim, da je to tudi eden od izjemno pomembnih ukrepov, da dejansko pride do pokritosti skorajda povsod v Sloveniji z ustreznim dostopom do teh komunikacij.

Tisto, kar je izjemno pomembno pri tem členu in amandmaju, pa je tudi to dejstvo, da je tudi operater, ki izkaže tržni interes za posamezno področje, mora potem ta tržni interes, da zgradi to omrežje, v dveh letih tudi zgraditi. Če ga ne zgradi, je podvržen kazenskim sankcijam, ki jih je tudi v tem zakonu predlagatelj predvidel.

To je tudi eden od tistih ključnih trenutkov, ko je pravzaprav aktualni operater preprečeval dostop drugim operaterjem do omrežja, ki bi ga sicer želel zgraditi tudi z evropskimi sredstvi na način, da bi vedno znova spreminjal svoj tržni interes na posameznih območjih in s tem pravzaprav preprečeval, da je prišlo do investicij in do reševanja tega izjemno perečega problema. Nevzdržno je, če samo za ponazoritev povem, da še danes osnovne šole, recimo, ko obračunavajo svoje plače, potrebujejo cel dan, da ta program pravzaprav pripeljejo v svoj računalnik in da je ta proces, bi rekel dolgotrajen, skorajda primerljivo s tistimi dnevi in obdobji, ko se je to obračunavalo na roke. Hitrost elektronskih komunikacij je tudi v urbanih naseljih, kjer je možno uveljavljati tržni interes, danes daleč od pričakovanj celo javnih zavodov, kaj šele gospodarskih družb, podjetij ali posameznikov, ki se želijo vključevati enakovredno v sistem komunikacij in tudi uveljavljati svoje ideje.

Še enkrat samo zelo odkrito povem, podpiram ta amandma, ker resnično rešuje številne probleme in pričakujem, da bo tudi Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pri razpisu, ki ga bo, upam, da v zelo kratkem času pripravilo, za nadaljnjo izgradnjo in širitev širokopasovnih omrežij upoštevalo ta amandma in s tem rešilo številne probleme, s katerimi se srečujejo predvsem območja, ki so izven avtocestnih mrež. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Matjaž Zanoškar, prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo.

Čeprav uradno je videti, da pri amandmaju za 3. člen ni napisana Poslanska skupina DeSUS, moram povedati, da vsebina tega amandmaja k 3. členu je absolutno zelo, zelo sprejemljiva tudi za nas in za naše razmišljanje. Gre za to, ko govorimo o elektronskih komunikacijah in širokopasovnih povezavah, imamo v mislih predvsem ruralna področja, ki so odmaknjena, ki so

večkrat prikrajšana za različne vrste informacij in pa možnosti poslovanja z večjimi centri. In prav ta amandma k 3. nekako omogoča in zmanjšuje tveganje za izgradnjo teh širokopasovnih povezav in elektronskih komunikacij na ruralnih področjih.

Prav je, da se o tem amandmaju definirajo vsi tisti, ki izkažejo tržni interes za izdelavo, za investicijo na nekem področju, ki je opredeljeno bodisi s sivimi ali belimi lisami, vendar tako se je dogajalo do sedaj, da so izkazali tržni interes, ob tem so bile tudi možnosti za črpanje evropskih sredstev, za izgradnjo širokopasovnih povezav, vendar teh območij nismo obravnavali, ker je že nekdo izkazal ta tržni interes in smo bili prepričani, da bo ta operater, ki je že to nakazal, to tudi realiziral. V nadaljevanju do te realizacije ni prišlo, tako so nekatera območja ostala izven tega in sedaj se nam pokažejo kot nek madež oziroma anomalija v celotnem prostoru. Ta amandma določa, da če kdo izkaže tržni interes, potem mora to tudi realizirati v roku dveh let. To se nam zdi zelo, zelo pomembno.

Kot sem rekel, čeprav poslanska skupina uradno tukaj ni napisana pri podajanju tega amandmaja, bomo mi ta amandma z veseljem podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi v zvezi s tem amandmajem še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne in zato zaključujem razpravo o amandmaju k 3. členu.

Dajem v razpravo 5. člen ter amandma poslanskih skupin SD, Zares, in LDS. Želi kdo razpravljati o temu amandmaju? Ugotavljam, da ne želi, zato zaključujem to razpravo.

Prehajamo na 24. člen. V razpravo dajem 24. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Najprej gospod Franco Juri, prosim.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Mi v Poslanski skupini Zares smo podrobno ocenjevali predlog SDS, da bi kar črtali ta člen, in še enkrat ugotovili, da je njihov amandma skrajno neodgovoren. Še zlasti, ker če preberemo natančno, kaj ta člen pravzaprav nalaga, je jasno, da gre za izboljšanje zakona prav v točki, kjer je bil najbolj pomanjkljiv in policija ali reševalci v primeru ogroženosti življenja zaradi raznoraznih vzrokov, ki jih tudi navaja zakon v tem členu, niso bili opremljeni, niso mogli posredovati, kajti naleteli so na pravno oviro. To pravno oviro skuša amandma SDS obrazložiti z domnevno neustavnostjo. Da ne gre za neustavnost, je logično, ko ugotovimo, da je prav ta člen namenjen reševanju človeških življenj. In se sprašujemo, s kakšno odgovornostjo bi nekateri želeli posegati v enega ključnih členov tega zakona, z namenom, da se prepreči to, kar pravzaprav člen omogoča - reševanje človeških življenj. Poglejte, sam člen je zelo dolg in zelo natančno opisuje, v katerih primerih je možno posredovati policiji podatke, ki

lahko preprečijo ogroženost oziroma smrt oziroma telesne poškodbe posameznikov, in tudi za kakšne primere pravzaprav to velja. Pa ne samo to, varovalka, ki preprečuje morebitne potencialne zlorabe, je jasna, in to je nadzor informacijske pooblaščenke oziroma pooblaščenca nad celotnim potekom in celotno implementacijo takega člena. Torej ni nobenih razlogov, da bi dvomili o ustavnosti samega zakona oziroma tega člena.

Še enkrat pozivamo opozicijo oziroma stranko, ki je vložila ta amandma, naj odgovorno premisli o svojem ravnanju, svojem predlogu, kajti gre dejansko za posodobitev zakonodaje v smislu in predvsem v funkciji reševanja življenj. Stvar je zelo resna in ne vem, če je to mesto in čas, da bi se igrali z amandmaji samo zato, da nagajamo Vladi, da nagajamo temu zakonu, sklicujoč se na neustavnost ali na morebitne zlorabe, ki po tem zakonu in tem členu niso možne. Ne gre za poseganje v človekove pravice in ne gre za poseganje v pravico do zasebnosti podatkov. Gre samo za to, da se omogoči policiji v najhujših primerih, da uporabijo vse možnosti in najdejo ter rešijo človeško življenje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Kovačeva kobila je res bosa in Ministrstvo za znanost ne obvlada znanosti pisanja zakonov. To je izhodišče, ki sem ga postavil že na začetku. Žal mi pa je, da smo bili ravnokar priče, da se potem na argumentacijo, ki je bila oprta na mnenje Zakonodajno-pravne službe, poskuša povoziti z neko aroganco in poplavo nesramnosti, kot smo bili priče ravnokar. Namreč, na domnevno neustavnost...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Grims, ali bi lahko malo prilagodili besednjak temu visokemu zboru, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani gospod predsednik, lahko bi vi svoje ravnanje prilagodili spoštovanemu visokemu zboru na začetku pri predstavitvi mnenj, ko me je dobessedno z imenom in priimkom napadel eden od predstavljalcev, ga niti opozorili niste, pa bi mu morali seči v besedo. Jaz zdaj samo odgovarjam na nesramnosti predstavnikov Zares, pa mene opozarjate, da se ne smem braniti, ker vam to ni všeč, kar želim povedati. Jaz vam predlagam, da imate za vse enak kriterij in da spoštujete poslovnik. Vsaj kdaj poskušajte, no, saj vam bo ratalo!

Problem te zgodbe je v tem, spoštovani kolega Juri, če ste to govorili iz nevednosti, ampak tudi nevednost ni izgovor za aroganco, da je na očitno neustavnost tega člena opozorila sama Zakonodajno-pravna služba že ob začetku obravnave tega zakona na Odboru za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj. Še več, potem smo sprejeli amandma, ki je bil predlagan s strani koalicije, naše ste itak kot vedno vse

povozili, in je ob sprejemanju tega amandmaja še enkrat Zakonodajno-pravna služba opozorila, da še vedno obstaja nedorečenost, nejasnost in ustavna spornost tega člena. In ste tudi to preslišali. In zdaj pridete v Državni zbor, da bi po to prikrili in prevpili, govorite "ja, SDS nekaj opozarja ne neko domnevno spornost". Nismo mi opozorili, gospod Juri, opozorila je pravna stroka, ki je v Državnem zboru, mi smo se zgolj oprli na njeno mnenje. Ga pa lahko še dodam, ga lahko dodelamo v nekaterih delih. Tukaj je sedaj prepuščeno urejanje področja človekovih pravic podzakonskim aktom. Nesporno, temu ne morete oporekati. Jaz bi vas spomnil, očitno je minister ta opozorila preslišal, da je Ustavno sodišče že v več svojih odločbah zelo jasno zapisalo, da občutljivega področja urejanju človekovih pravic v kateremkoli delu ni dopustno prepuščati urejanja s podzakonskimi akti, ampak da morajo biti vsa vprašanja povezana s človekovimi pravicami določno jasno in nedvoumno urejena v samem zakonu. In to velja za katerikoli zakon, ki ga sprejema ta Državni zbor. Že to je razlog za črtanje tega člena. Seveda je cel zakon neprimeren. Jaz se zavedam, da bi morali, če bi hoteli ta člen popravljati, verjetno spremeniti še nekaj drugih členov, zaradi tega se tudi tega nismo lotili in smo predlagali enostavno črtanje, da se vendar sproži tista možnost, ki smo jo želeli že s samim predlogom, da se zavrne cel zakon, ki je bil neprimeren, "šlampasto" narejen in je očitno odraz kadrovske čistke na ministrstvu, ki jih izvajate, ko ste vse sposobne ljudi, ki so nekoč uspešno vodili Evropsko unijo, porinili v stran ali pa vrgli celo na cesto v nekaterih primerih, navozili svoje kadre pod geslom, "ni važno, če kaj zna, važno, da je naš", in sedaj ne znajo napisati niti enega ustreznega zakona. Dobro pripravljene osnutke zakonov, ki so bili, nekateri celo še iz prejšnjega mandata, vzamete, dodate notri nekaj svojih političnih ciljev, jih lepo zapakirate, potem se pa pravno ne uskladi besedilo, pa dobimo na klop zmazke, tako kot je bil zakon o visokem šolstvu in sedaj je ta zakon. In potem to prikrivate z aroganco. Takih zakonov sploh ne bi smeli normalno obravnavati in bi morali biti zavrženi s strani vodstva Državnega zbora. Zato mi je prejle gospod predsednik posegel v besedo, ker je vedel, da bom tudi na to opozoril. Taki zakoni so neprimerni, so v neskladju z resolucijo o normativni dejavnosti, in bi morali biti vrnjeni v vladno proceduro in napisani tako, da imajo rep pa glavo, da so skladni z resolucijo o normativni .. /nerazumljivo./ .., to se pravi, da so notri jasna določila, da ni nasprotij in da vsaj očitnih nasprotij z ustavnimi normami ne zapišete že v sam zakon. Ko govorimo o ustavnih normah, ne mislimo samo na določila ustave, ampak gre za celotno vprašanje ureditve pravnega reda države Slovenije. V pravni red pa sodijo tudi odločbe Ustavnega sodišča. In če v odločbah Ustavnega sodišča večkrat, ne samo enkrat, zelo jasno piše, da je vprašanje področja varovanja človekovih pravic treba urejati v samem

zakonu, potem bi lahko vsaj to spoštovali. Saj vedno imate sicer veliko povedati o spoštovanju odločb Ustavnega sodišča. Tukaj s tem amandmajem ne poskušamo nič drugega, kot besedilo vsaj glede očitnih neustavnosti spraviti v okvir, ki omogoča neko normalno zaključitev zakonodajnega postopka. Potem ima minister vso možnost, da to uredi z neko novo novelo in jo v najkrajšem možnem času prinese v Državni zbor. Da se pa sprejema nekaj, na kar celo Zakonodajno-pravna služba samega Državnega zbora v naprej opozori, da je tako slabo pripravljen, da niti po amandmaju še vedno niso odpravljena vsa očitna neskladja z ustavno ureditvijo, to je pa preprosto neodgovorno. In pri tem opozarjam, da se govori o področju človekovih pravic, o najbolj občutljivih stvareh, ki se dotikajo vsakega posameznika, o osebnih podatkih, o njegovi zasebnosti, vse ostalo, in se potem to poskuša pokriti s problemi, o katerih govorite. Mi zagotovo smo prvi zainteresirani, da se posameznika zaščiti, kadar ga je treba zaščititi, da se to uredi. Ampak to naj se uredi na tak način, da so onemogočene zlorabe, da je to skladno z ustavno ureditvijo. V danem primeru pa tega ni. In ne se izgovarjati na to, saj bo to urejeno s podzakonskimi akti. Glede na prakso Ustavnega sodišča, se teh stvari s podzakonskimi akti ne bi smelo urejati, ampak bi to moralo biti zelo jasno in nedvoumno urejeno že v samem zakonu. Potem vseh teh pripomb niti našega predloga ne bi bilo. In to so pripombe pravne stroke, spoštovani kolegi, ne pripombe SDS. Mi zgolj opozarjamo na nekaj, na kar so drugi opozorili. Izhajamo ves čas iz prepričanja, da je to zgolj "šlamparija", tako kot je bila "šlamparija" cel zakon. Saj 30 amandmajev v enem zakonu, ki je komaj kaj daljši od teh 30 členov, ki so bili amandmirani, dovolj jasno govori o tem, kakšen je bil ta zakon in kako je bil pripravljen, ko je bil enkrat poslan v parlament. Dobre ljudi ste očitno odrinili, postavili ste svoje, sedaj se soočamo s posledicami in rešujemo, kar se rešiti da. Ampak ni dopustno, da to rešujemo na način, ki v naprej postavlja pod vprašaj problematiko ustavnosti in varovanja človekovih pravic. Že tako, če pogledate po spletnih anketah, 90% ljudi ali pa 2/3 trdi, da so se standardi varovanja človekovih pravic v tem mandatu v tem letu drastično znižali. In zakaj bi k temu svoj prispevek dajali še v Državnem zboru, in to zgolj zato, ker gre, no, upajmo, vsaj za "šlamparijo". In s tem bom tudi končal, kajti upam, da gre za "šlamparijo". Da ne gre za tisto, kar je imel v mislih gospod Slavoj Žižek, ko je gospoda Gregorja Golobiča ljubkovalno, kot je dejal, imenoval "slovenski Stalin".

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Replika, gospod Juri, v okviru časa razprave poslanske skupine. Potem se je javil državni sekretar gospod Györkös.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Gospod Grims, verjetno se strinjate z menoj, da je najpomembnejša človekova pravica pravica do življenja; mislim, da tu ni nobenih dilem. Zanimivo je, ko vam zmanjkuje argumentov, vi bežite in razpravljate o vsem, o univerzalnih problemih, samo o konkretni vsebini ne. Tudi tokrat ste začeli govoriti o raznoraznih zadevah, jaz sem vas pa pozval, da natančno preberete, kaj piše v tem členu, v 24. členu, kjer je kar devet točk, devet alinej. Tu je jasno opredeljeno, kako, zakaj in v katerih primerih se ta zakon in ta možnost uporablja, če obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje. Ko gre za pridobitev podatkov za osebe, ki jim je poslovna sposobnost odvzeta ali omejena zaradi zdravstvenih težav in so v nevarnosti. Takrat, ko je treba ugotoviti, kje se nahaja pogrešani otrok. In tudi v 5. točki je jasno povedano, kako deluje nadzorovanje informacijskega pooblaščenca in kako policija ne more zlorabiti teh podatkov, ne more jih posredovati niti tistim, ki so prijavili pogrešano osebo. Tu je toliko varovalk, da so vaše fantazije o neustavnosti tega člena iz trte izvite. Vi se sklicujete na mnenje pravne službe, in je prav, seveda, saj smo dolžni upoštevati ta mnenja. Ampak kot politiki in kot poslanci smo dolžni upoštevati tudi vse okoliščine, ki narekujejo nek tak zakon in potrebo po načinu, da rešujemo življenja takrat, ko so ogrožena. In samo za to gre, ne gre za nobeno zlorabo. Vi ste se spretno izognili debati o samem členu. O vsebini tega člena ni bilo ene besede z vaše strani, pač pa ste govorili o velikih sistemih, o "šlamparijah" in tako dalje, samo o tej vsebini ne, ker vam je nerodno, ker je vsebina vsebina o življenju ljudi. In tega se bojite ali pa vam ni mar. Vendar tega seveda ne morem verjeti, da vas ne zanima, kako bi v prihodnosti lahko preprečili človeške tragedije. Verjamem iskreno, da ni to vaša intenca in da ne izpostavite prednost političnih ali politikantskih špekulacij pred potrebami, ki jih veleva reševanje človeških življenj. Nočem biti patetičen, ampak za to tokrat gre. In stvar je pomembna. In tudi javnost in ljudje pričakujejo od nas, da bomo reševali konkretne probleme tudi tako. In če je z vidika ustavnosti sporno, obstaja še vedno možnost, da vi potem, ko boste to neustavnost ugotovili, sprožite vprašanje na primerni ravni, in to je pri Ustavnem sodišču. Jaz dvomim, da bi tudi ustavni sodniki oporekali dolžnosti države, da zavaruje človeška življenja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Najprej ima besedo državni sekretar gospod Györkös, potem boste dobili besedo vi. Prosim.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Spoštovane gospe in gospodje! To, da govorim v imenu Vlade in da se bom držal....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, ni replik na repliko, sploh ni replik v pravem pomenu besede, ker je čas za razpravo odprt. On se je javil za besedo in poteka to po ustaljenem načinu, nič drugače kot sicer. Za nobenega ni nobenih izjem, gospod Grims. Prosim, državni sekretar dr. Györkös.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Hvala lepa. spoštovane gospe in gospodje! To, da lahko spregovorim kot predstavnik Vlade o tem členu in da se bom držal materije, ne razumem kot omejitev, ampak kvečjemu kot privilegij, zato ne zamerite temu, če bom morda malo bolj suhoparen, ampak ta suhoparnost bo vsebovala dejstva.

predlagatelj amandmaja sicer opozarja na načelo sorazmernosti, ne pove pa, v čem naj bi bila predlagana ureditev nesorazmerna. Zato je treba ponovno poudariti, da predlagana ureditev 24. člena zasleduje legitimni cilj, to je varstvo človekove pravice do življenja in tudi osebne varnosti, kjer ima država pozitivno dolžnost ravnanja. Hkrati je zakonska ureditev te problematike nujna, saj je v praksi zaradi pomanjkanja takšne določbe že prihajalo do problemov pri pravočasnem reševanju in iskanju pogrešanih oseb, zato je tudi prišla pobuda za ustrezno spremembo zakona s strani Ministrstva za notranje zadeve. Ureditev, ki v le določenih okoliščinah in po določenem postopku omogoča, da se organu, ki je v Republiki Sloveniji zakonsko pooblaščen za iskanje pogrešanih oseb, to je policiji, posredujejo za iskanje pogrešanih in ogroženih oseb ustrezni podatki, je za dosego tega legitimnega cilja tudi primerna, tako ocenjujemo in smo prepričani. Kdo bi sicer naj iskal te pogrešane in ogrožene osebe? Če upoštevamo vse navedeno, je tudi poseg v pravico do zasebnosti, ob tehtanju ustavno varovanih vrednot, to je zasebnost, na eni strani, življenja in osebne varnosti, na drugi strani, sorazmeren, pri čemer je zagotovljen tudi ustrezen nadzor s strani informacijskega pooblaščenca, ki, mimogrede, to navedeno ureditev tudi podpira.

Uporaba termina, ki je bila polemizirana večkrat, gre "za utemeljeno verjetnost" namreč, je skladna s prav takšnim že obstoječim terminom v področni zakonodaji. Gre za termin, ki ga že pozna zakon o policiji. Tudi podzakonski predpis, ki je z navedeno določbo predviden, je strogo tehnične narave in ne ureja pravic in obveznosti. Zakonsko pooblastilo za izdajo takšnega podzakonskega predpisa pa je bilo s sprejetjem ustreznega amandmaja na odboru, ob upoštevanju pripomb, za katere smo zelo hvaležni Zakonodajno-pravni službi, že dovolj natančno in ustrezno definirano.

Dovolite mi samo, ko govorimo o podatkih, da citiram tretji odstavek 104.a člena, kateri so torej ti podatki. Podatki, potrebni za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo posameznika, so podatki o lokacijski oznaki na začetku komunikacije in podatki, ki določajo

zemljepisno lego celic z navedbo njihovih lokacijskih oznak med obdobjem, za katero se hranijo podatki o komunikaciji, ter drugi podatki, ki jih v zbirkah osebnih in drugih podatkov obdeluje operater, to pa je znano, kateri so, in lahko omogočajo natančnejšo ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo posameznika. Tako ocenjujemo, da so tehnične specifikacije že v zakonu dovolj natančno podane. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Dolžan sem seveda odgovor spoštovanemu predstavniku stranke Zares, ki je dejal, da nisem govoril o vsebini samega amandmaja. Vsebina samega amandmaja je izjemno občutljiva, ker se dotika varovanja človekovih pravic. O tem sem govoril. Na problem podnormiranosti in zato tudi očitne spornosti z vidika ustavnopravne ureditve je opozorila Zakonodajno-pravna služba, ki in je opozorila tudi na spornost sprejetega amandmaja, ki po mnenju stroke ne rešuje vprašanja, ki naj bi ga to reševalo. Nihče od nas ne oporeka cilju, da se rešujejo človekova življenja, to sem že poudaril. Poudaril sem tudi že na začetku v uvodu, da se mi zavedamo, da je to področje treba urediti. Ampak ljudje božji, to ne more biti izgovor za pravno "šlamparijo" in za očitno protiustavnost in da se potem opozorila, ki gredo v tej smeri, kar ignorira. Ravno nasprotno, to bi moral biti razlog za to, da se to občutljivo, pomembno področje toliko bolj natančno in premišljeno uredi. In časa za to je bilo več kot dovolj, če bi se to hotelo. In tukaj se postavlja vprašaj.

Če grem sedaj na samo vsebino, tako kot je kolega želel, najdemo notri spet pojem, ki smo ga problematizirali že zadnjič pri zakonu o policiji, to je "utemeljena verjetnost", kot je bil prej že naveden tudi s strani spoštovanega sogovornika. Ta pojem je seveda kontradiktoren. Vsi, ki imate vsaj minimalno matematično znanje, veste, da je tudi skregan z matematiko. Verjetnost ni utemeljena ali pa neutemeljena, ampak je to za lase privlečen skovan pojem, ki, mimogrede, tudi če nima nobene sodne prakse in je pravzaprav zelo zanimiv. Z nekaj humorja lahko stvari povemo tudi na zelo preprost način. Govoriti o utemeljeni verjetnosti je točno toliko smiselno, kot govoriti o gospodarski uspešnosti sedanje vlade. Zadeva, ki je kontradiktorna torej že v samem izhodišču. Lahko o tem govorimo, lahko se pri tem tudi nasmejemo, tako kot ste se sedajle nasmejali, ampak to zapisati v zakon, ko gre za varovanje človekovih pravic, je pa neodgovorno. In vsaj take stvari, uporabo nekih pojmov, ki so sprti z zdravo logiko, z matematično logiko, če želite, z matematičnem znanjem, vsaj taki uporabi pojmov bi se lahko izognili in vsaj lahko bi tisti osnovni okvir za posredovanje teh podatkov in pa za njihovo obdelavo zapisali v zakon, pa bi

bila že s tem bistvena izboljšava. In ne mi reči, da ni bilo časa za to, da bi to uredili. In tudi izgovarjati se na to, ravno tako kot prej ni bila stvar povsem dorečena, tudi s tem zakonom ne bo, kar pomeni, da je še vedno potrebno stvari pravno urejati naprej. In bi bilo popolnoma vseeno, časovno povsem enakovredno, pravno pa korektno, gospe in gospodje, z vidika varovanja ustavnega reda, da bi ta člen črtali, in to namesto s podzakonskim aktom, katerega priprava bo tudi trajala nekaj časa in potem sprejemanje in bi to lahko preprosto uredili z novelo zakona, ki bi jo potem lahko tudi upravičeno sprejemali po hitrem postopku, tako kot sprejemate neprimerljivo bolj zapletene in zahtevne zakone, kot je recimo najnovejši predlog zakona o tako imenovanih izbrisanih. Če tam ni problem hitri postopek, verjetno v tem primeru sploh ne bi smel biti, časovno je pa to čisto isto, kot če greš na pripravo podzakonskega akta na nekem ministrstvu. Po drugi strani pa s tem vendarle pokažeš ustrezen odnos do problematike in spoštuješ pravno ureditev in ustavni red države Slovenije. Ampak za to, ko gre za spoštovanje človekovih pravic, vam pa očitno ni mar.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Anton Anderlič. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: To je res pomemben člen in meni je žal, da so se kolegi v SDS odločili, da bi črtali kar cel člen, kar bi seveda pomenilo, da bi bil ta zakon resno invaliden oziroma bi bila praznina. Sam se pa strinjam z mnogimi deli razprav, da občutljivost pri varovanju osebnih podatkov in določene zaščite osnovnih človekovih pravic ne bi smeli izpostavljati tako, kot ste to tu naredili. Mene izrazito moti 5. točka, in to, da minister predpiše, na kakšen način bodo obdelovali podatke, na kakšen način jih bodo posredovali, kako bo zahteva posredovana in tako naprej. Tu ne gre samo za tehnična vprašanja obdelave osebnih podatkov in tehnične značilnosti informacijskega sistema za izvajanje nalog in tako naprej. Tu gre za bistvo. Če bodo te podatke obdelovali - in tu bi morali povedati, kako si vi ta podzakonski akt predstavljate, ker gre to lahko zelo daleč. Jaz bi bil takoj za to, če se ta del zakona spremeni. Zato pravim, da bi bilo mogoče bolje, da bi bil amandma napisan tako, da se ta člen izboljša. To je samo ena od stvari, je pa še veliko takih. Ampak ker je amandma napisan samo tako, da se člen črta, ga ne morem podpreti, ker nekaj teh stvari je pa vendar nad tem. Ko gre za ogrožanje življenja ali telesa osebe in podobno, takrat nekatere stvari, ki so sicer svete, ne veljajo, ker je pač neka druga vrednota nad tem. In tu gre konkretno za življenje in še druge stvari so, ki narekujejo, kot pravim, da se ta amandma ne podpre. Mi je pa žal, da ministrstvo ne pove, kaj bodo obdelave teh podatkov in vseh teh stvari pomenile. Vam povem, pri mnogih primerih je prav neverjetno, da je v teh podzakonskih aktih

bistveno več, kar celo presega sam zakon, kot pa je tistega, kar je zakonodajalec hotel. Zato se predpisovanja na tak način bojim. Ne vem, zakaj tega niste zapisali, če imate tako obsežen zakon. In konec koncev tudi ta člen, ki sega čez stran in pol, je neverjetno, da niste še te točke potem razdelali, da bi rekli, na ta način, tako lahko obdelujejo podatke in tako naprej. Ne vem, kaj mora še potem minister za notranje zadeve predpisovati.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod državni sekretar, izvolite.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Hvala lepa za besedo. Spoštovanemu gospodu poslancu Anderliču odgovarjam.

Ob pozornem branju tega petega odstavka naletimo na besedi "tehničnih vprašanj". In to je ključni izraz v tem členu, kjer piše, da "predpiše način posredovanja zahteve, obdelave posredovanih podatkov, notranjega nadzora, glede načina oziroma tehničnih vprašanj obdelave osebnih podatkov ter tehnične značilnosti informacijskega sistema za izvajanje nalog iz prvega odstavka tega člena." S tem hočem povedati, če se malce tehnično izrazim spet, da se kreira meta baza podatkov, ne pa njena vsebina, na kakšen način bo izgledala izmenjava katerih podatkov, ki so pa v tretjem odstavku povedani. Tako ne gre za vsebinske elemente, kot ste jih vi razumeli, ampak gre izključno za tehnične. Zakaj ni natančnejšega opisa te oblike, sodimo, da to ne spada v zakon, prvič, zaradi tehnološke neodvisnosti in drugič, ker bo to podzakonski akt opredeljeval. Ob tem naj ilustriram to, kar sem zdaj povedal, še z eno zadevo. Zadrževanje podatkov se obdeluje na Direktoratu za informacijsko družbo v okviru Evropske unije oziroma po novem Direktorat za digitalno agendo. Ampak vsa vsebinska vprašanja, ki jih tukaj ni, to so tehnične zadeve, pa na Direktoratu za pravosodje. Te zadeve so izjemno jasno ločene. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Replika? Vam bom dal besedo, gospod Anderlič, takoj za tem. Besedo ima gospod dr. Pavel Gantar. Boste pa v razpravi pojasnili. V redu, če tako mislite, vam dam repliko.

ANTON ANDERLIČ: Resnično tako mislim, in to je klasična replika. Gospod državni sekretar je napačno razumel mojo navedbo. Če boste šli prebrat, boste videli, da ste stlačili en vrinjen stavek med tehnične zadeve. In tukaj zelo jasno piše "minister, pristojen za notranje zadeve, po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca", kar je, mimogrede, čudno, zakaj bi ga tukaj napotovali, da se on tam posvetuje, on bo že ustrezno to naredil, ampak potem imate "podrobneje predpiše način posredovanja zahteve, obdelave posredovanih podatkov", obdelave, ponavljam, vejica "notranjega nadzora

glede načina oziroma tehničnih vprašanj obdelave osebnih podatkov ter tehnične značilnosti" in tako naprej. To so tri stvari, tri različne stvari. Tukaj ne govorite v tem vrinjenem stavku, obdelave posredovanih podatkov, to s tisto tehnično obdelavo nima zveze, ker to opredeljujete naprej. Vi naštevate, kaj bo ta naredil. Vi ne rečete tukaj, da bo ta pravilnik samo urejal tehnično značilnost in tako naprej oziroma obdelavo tehničnega vprašanja osebnih podatkov. Ampak najprej rečete, da obdelavo posredovanih podatkov predpiše. To je pa vsebinska zadeva. Dajte prosim prebrati in ugotovili boste, da ste napačno razumeli moje navajanje. Jaz se bojim tega, da bo minister, ministrica, kdorkoli, predpisoval, kako se bodo ti pridobljeni podatki obdelovali. Kaj se imajo za obdelovati, kako se obdelujejo, v kakšne namene se obdelujejo in tako naprej - to je zelo huda določba.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod dr. Gantar. Prosim.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zelo malo časa imam. Prvič, okoli tega člena je zelo pomembno vedeti, da so v členu, v tretjem odstavku, taksativno navedeni podatki, ki se lahko zbirajo. Več od teh ne smejo zbrati, manj lahko, te lahko.

Drugič, da je v zakonu navedena sledljivost in neizbrisna sledljivost, da lahko nekdo za tem pogleda in ugotovi, ali je bil ukrep, ki ga predvideva ta člen, zlorabljen ali ne. Ta sledljivost je neizbrisna in mora ostati.

In tretjič, prav ta peti odstavek dokazuje, da je pravna problematika tega zakona težka, da ni enostavna, kot mislite, da je treba poznati tudi tehnična vprašanja in tehnične vidike te stroke, če jo želite pravno regulirati. Iz tega izvira ta nesporazum. Ta člen govori o kreiranju meta baze podatkov in v tem okviru je treba pritrditi točno temu, kar je rekel državni sekretar in ne ugovorom. Gre za vprašanje tehnične narave .../Opozorilni znak za konec razprave./... ki pa ni mogoče biti regulirana v zakonu že zaradi nevtralnosti same tehnologije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Moje stališče, osebno mnenje, saj sem stališče stranke že povedal prej, je, da je ta 24. člen dejansko najbolj sporen v celem zakonu. O koristnosti samega zakona in sprememb ne bom zdaj govoril, ampak bi se na ta predlagani amandma skoncentriral.

Nekaj me čudi, zakaj na te amandma črta. Jaz ne vem, zakaj predlagatelj ni predložil izdelano vsebinsko spremembo amandmaja, ker bi se jo dalo, ker očitno tukaj gre za tisto besedno zvezo, ko je tudi sporna na nek način. To je ta utemeljena verjetnost. Sama obveznost operaterja, ki je zdaj

vstavljen v ta zakon, je na nek način tudi naša obveznost, saj to dejansko narekuje direktiva. Ampak kot sem seznanjen, je to direktiva že nekoč narekovala in če je res, da je tudi pri prevodu prišlo tukaj do nekih čudnih zadev, ko se to ni ravno upoštevalo, ampak tako govorijo.

Vsebina spremembe oziroma dopolnitve, da je ogroženo življenje ali telo posameznika ali je potrebno najti osebo, kateri je omejena poslovna sposobnost oziroma ima ugotovljene zdravstvene probleme, kakor tudi primeri, ko je pridobitev podatkov potrebna, da se najde otrok, ki je bil s strani staršev ali zakonitih zastopnikov prijavljen kot pogrešan, jaz mislim, da je popolnoma razumna, sprejemljiva, utemeljena in o tem sploh nima smisla izgubljati besed. Je pa nekaj, kar pa daje en dvom oziroma, kako bi rekli, nek potencialen strah pri vseh nas in ostalih Slovencih in Slovenkah, to je, da so naše izkušnje s policijo v preteklosti tudi takšne, da opravičujejo ta dvom in strah in tudi jaz osebno imam ta strah. In dvom. Kako bo minister predpisoval samo tehniko obdelave podatkov, način koriščenja te določbe? To je zdaj tisto, na kar mi ne bomo imeli več vpliva. Zato mi zdaj dejansko tukaj dajemo bianco ministru s to določbo, bianco menico, ki se bo potem lahko uporabila tudi, ali če hočete izraz zlorabila, ne rečem pa, da se bo. Ampak recimo, kaj pa, če se bo. In to je tisto, kar bi jaz v zakonu zavaroval, da do tega ne bi moglo priti. In predlagatelj oziroma tudi mi kot poslanske skupine bi se lahko potrudili, da bi dali neko varovalko oziroma neke podrobneje predpisali in določili, kako do tega naj ne bi prišlo. Ker pa moramo upoštevati tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe kot resno, da ne bom vsega citiral, ampak samo ta stavek: "Po ustaljenem stališču Ustavnega sodišča" se pravi po ustaljenem stališču in ne nekaj novega, "je temeljne ustavne pravice omejiti le z zakonom, potem ko zakonodajalec opravi tehtanje ustavnih dobrin in ugotovi nujnost omejevalnega ukrepa. Ta ustavna zahteva pomeni, da mora biti vsako poseganje v pravico urejeno z zakonom določno in nedvoumno. Zakonska ureditev mora biti takšna, da izključi vsako možnost arbitrarnega odločanja državnega organa." S tem je povedano, jaz mislim, vse. In ne vem, zakaj tega ne bi mogli vključiti tudi v zakon, da bi to preprečili.

To je bilo moje stališče. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Ker sem videl več rok, odpiram prijavo. Prijava teče.

Gospod Anton Anderlič, izvolite.

ANTON ANDERLIČ: Jaz bi resnično rad od državnega sekretarja slišal, za kakšno obdelavo podatkov tukaj gre. Katere podatke, na kakšen način, mislite, da jih bo minister za notranje zadeve predpisal? Ne mi pojasniti, da gre za tehnične, da gre za notranji nadzor, da gre za informacijski sistem in tako naprej, kajti ta vrinjeni stavek govori o obdelavi podatkov.

Kako jih boste obdelovali, v katere namene jih boste obdelovali in kaj pravzaprav s tem mislite?

Če ste to zapisali, da bo minister to predpisal, tudi veste, kako bi to moralo biti oziroma za katere stvari tukaj gre.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod državni sekretar.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Hvala lepa za besedo. Podatke vsekakor obdelujejo tisti v smislu vsebinske obdelave podatkov. Obdelav je več vrst: tehnična in vsebinska. Vsebinske obdelave, ki so jim ti podatki namenjeni, to je predvsem v okviru tega člena policija, vsekakor. Pri tej obdelavi podatkov, kot jo obravnava pa ta predlog zakona, pa dejansko gre za to, da vi, prvič, prenesete v tehnično berljivo obliko, ker ti podatki so zapisani v obliki IP paketov, ki seveda niso berljivi, in jih prenesete v berljivo obliko. To je tudi en vidik obdelave. Sicer pa je tudi v obrazložitvi opisano bolj natančno. Na primer, pripomba Zakonodajno-pravne službe glede petega odstavka je bila za nas nekoliko nerazumljiva zaradi tega, ker tudi tam smo poudarili, da gre za tehničnoizvedbeni predpis, za katerega je jasno, da ne sme originalno ustvarjati novih pravic in obveznosti. In potem razlagamo, na primer, pravila za obdelavo osebnih podatkov, ki bodo predpisana s pravilnikom ministra, bodo glede obveznosti le-teh samo povzela iz zakonov minimalen nabor podatkov, ki pa so opredeljeni v tretjem odstavku. Torej ne gre za vsebinsko obdelavo, gre za posredovanje pri tej obdelavi podatkov. Minimalen krog uradnih oseb, recimo, ki se s pridobljenimi podatki smejo seznaniti, sledljivost posredovanja osebnih podatkov. To pomeni obdelava. Minimalizem posredovanja podatkov znotraj policije in podobno. Zato pa je bila ta pripomba upoštevana glede obveznosti izdaje samega predpisa. To smo pa popravili s korekturo besedice "lahko".

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik za besedo. Kolegice in kolegi! Ta 24. člen tega zakona je, po moji oceni, izredno nevaren, predvsem nevaren za politiko. Prepričan sem, da je kot takšen nepotreben, saj lahko danes brez tega člena operater policiji posreduje podatke, potrebne za ugotovitev zadnje lokacije, ki jih opredeljuje ta člen, seveda po nekem utečenem protokolu, po nekih utečenih pravilih, da je v tem postopku pridobivanja teh podatkov vključeno tudi tožilstvo. In ne govoriti, da je danes to nemogoče in da ni možno in tako naprej. Po moji oceni mora biti vključeno tožilstvo tudi v teh primerih, ko obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje, prvič, da se najde oseba, kateri je poslovna sposobnost

odvzeta ali omejena, to je drugič, tretjič, v primeru, da se najde otrok, ki je s strani staršev in zakonitih zastopnikov prijavljen kot pogrešan. Torej imamo tri primere. Tožilstvo ima urejeno dežurstvo, ima dežurne tožilce in ne more biti razlog v tem, da s tem členom poenostavimo neko utečeno pravilo, nek utečen protokol. Razumel bi ta člen, če teh podatkov v tem trenutku pod nobenimi pogoji policija ne bi mogla pridobiti. Vendar to ni res. Policija lahko dobi vedno od tožilca neko odločbo, neko dovoljenje, da pride do teh podatkov. Je pa res, da je treba tukaj urediti komunikacijo oziroma poklicati na tožilstvo ali kakorkoli že, ne vem, kakšni so ti protokoli, ampak da to teče preko tožilstva. Še enkrat, direkten kontakt, policija - operater, je nevaren. Nevaren je predvsem zaradi zlorab, ko se lahko pod pretvezo prej omenjenih treh prejšnjih primerov pride do teh podatkov o zadnji lokaciji za skoraj vsakogar. Ne bi želel, da bi do tega prihajalo. In mimogrede, zanimivo je v luči tega zlorabljanja itn., da so nekateri novinarji že v četrtek vedeli, kaj se bo zgodilo včeraj na temo Patrije. Zelo zanimivo! Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod državni sekretar.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod Žerjav! Ta 24. člen je v bistvu nadgradnja oziroma povzemanje zakona o osebnih podatkih, ki že daje pravno podlago za hrambo teh osebnih podatkov. Sicer ste pravilno, vendar z določenimi pomanjkljivostmi po mojem mnenju, ugotovili, da je že zdaj možno priti do teh podatkov. Bolje bi bilo reči, ti podatki že zdaj obstajajo, ampak operaterji jih niso dali. Operaterji so bili tisti, ki so zahtevali bolj natančno dikcijo, da se lahko nemudoma ti podatki sporočajo. In tukaj ne gre, veste, za kazniva dejanja. To je bistvena razlika. Potem bi lahko bilo tožilstvo vključeno po vseh procedurah. Tukaj gre za posredovanje v izjemnih okoliščinah, ki ste jih povzeli tudi sami. Zato ocenjujemo, da je ta pristop pravilen in predvsem zato, ker tudi v vseh javnih obravnavah, ki smo jih opravili v zadnjem času, in pogovorih z operaterji smo naleteli na zelo pozitiven odziv. Ocenjujemo hkrati, da so varovalke dovolj močne. Jasno je, da varovalke morajo biti, ampak ocenjujemo, da so bolj močne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Grims. Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Najprej bi se res zahvalil vsem trem sogovornikom, ki so sedajle nastopali s strani različnih poslanskih skupin. Vesel sem, da so opozorila vendar naletela na razumevanje in moram reči, da se z vsemi tremi strinjam. Kolega je odlično prebral, kakšne so odločitve Ustavnega

sodišča, ko gre za obravnavanje teh vprašanj, in to je točno isto, kar sem povedal sam na bolj preprosti način že v uvodu kot izhodišče.

Strinjam se tudi s kolegom Anderličem, ki je opozoril na izredno raztegljivost tiste formulacije, ki ste jo zapisali v zakon. Kot zanimivost naj omenim, da on je naštel, da to zajema tri, jaz naštejem pa štiri različne stvari. To se pravi, že tukaj lahko vidimo, kako raztegljivo je možno tolmačenje teh pojmov. Res so naštetih eksplicitno, kaj naj bi zajemali posamezni podatki v 3. členu. To je zagotovo res. Vendar tukaj govorimo o naslednjih korakih. Prvič, o celotnem protokolu, ki ga to zajema, celo okvir za pridobivanje, pa potem o obdelavi, ki ni samo tehnična, kot se je zdaj že dovolj jasno razjasnilo, ampak gre tudi za še kako vsebinske stvari. S tega razloga se zelo strinjam tudi s kolegom Žerjavom, ki je poudaril, da omogoča že zdaj v nujnih primerih, da se ti podatki po ustreznem postopku in sodelovanju ustreznih institucij pridobijo.

Še enkrat pa opozarjam, takšen način, kot ste zdaj dali v zakon, s tistim amandmajem k 24. členu, ki je bil sprejet na odboru, se pravi, kot je sedaj v besedilu zakona, ni ustrezen, tudi ničesar v bistvu ne rešuje. Tukaj že iz tega, kar je gospod državni sekretar povedal, je zelo jasno vidno, da oni nimajo pripravljene še podzakonskega akta. Tudi nesmiselno je bilo, ko je nekdo predlagal, predvidevam dobronamerno, zakaj pa vi niste tega pripravili... Ja, mi bi se lahko oprli na ureditev, ki je bila takrat, ko smo bili mi na vladi, ampak, ljudje božji, v temu času je recimo že prišlo do prenosa celotnega področja z enega ministrstva na drugega, spremenili so se nekateri principi in kar koli bi mi pripravili, bi bilo zanesljivo zavrnjeno, ali iz političnega prestiža ali pa bi dejansko ne ustrezalo več sedanji ureditvi. Tukaj gre za eno specifikko, ki jo mora vsaka vlada urediti tako, da zadeva dejansko stoji. Ampak stati mora pa tudi na ustrezen ustavnopravni način. Tukaj gre za eno zelo občutljivo zadevo, ne vem, kako naj dovolj jasno opozorim.

Poglejte, Ustavno sodišče je pri podobnih odločitvah v preteklosti nekajkrat zelo jasno zapisalo, da kadar koli gre za pridobivanje, obdelavo podatkov, za kar koli, kar je povezano z urejanjem področja varovanja človekovih pravic ali pa z njihovim omejevanjem, in v bistvu ta člen se na nek način tudi tega dotika, pomeni na nek način omejevanje pravice do zasebnosti, tega se moramo zavedati. 15. člen Ustave pa izrecno govori, da ni dopustno omejevati pravic, ki so zapisane v poglavju o človekovih pravicah v ustavi, niti z različnimi izgovori, češ, da to ustava sama omogoča ali kaj podobnega, če se to ne uredi v zakonih, ki morajo biti napisani izredno jasno in določno. In ne vem, zakaj se temu noče prisluhniti. Hitenje tukaj po levi nič ne pomaga, spet bo šel čas za pripravo podzakonskega akta, potem se lahko zgodi še ustavna presoja in stanje bo točno takšno, kot je zdaj.

Ravno tako kot zdaj bo omogočeno pridobivanje teh podatkov, seveda po ustreznem protokolu, ob sodelovanju vseh ustreznih služb. Te bližnjice tukaj še ne bo. Šele ko bo enkrat to zapisano zelo jasno in določno v zakonu in bo ta zakon dokončno uveljavljen bo to urejeno na pravno nesporen način.

Časovno pa sprejemati eno novelo po hitrem postopku zakona v Državnemu zboru, ni prav nič bolj dolgotrajno, kot pripraviti podzakonski akt in ga potem sprejemati skladno in tudi objaviti skladno s protokoli, ki to urejajo na vladni ravni.

Je res samo dilema, ali se spoštuje ustavni red in varovanje človekovih pravic, zlasti standardi varovanja človekovih pravic, ki jih je že postavilo Ustavno sodišče, ali pa se to ne spoštuje. In da bi se to spoštovalo, da se to sploh omogoči, da se pridobi čas in priložnost, temu je namenjen naš amandma.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati o 24. členu in amandmaju? Gospod Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa za besedo.

Spoštovane, spoštovani! Jaz mislim, da policija ima danes ogromno možnosti, da izsledi, prisluškuje in izvaja sledenje. To, kar je napisano v tem členu, je nedorečeno, zlasti ko nalagate ministru, pristojnemu za notranje zadeve, da po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca pridobljene zahteve predpiše, ko dobi to zahtevo na mizo, ustrezen način za obdelavo podatkov in pridobi podatke. Ali se bo minister zdaj ukvarjal z vsakim primerom posebej? Jaz pa mislim tudi to, da sankcija policije pri nedovoljenem posegu v človekove pravice, v do sedaj veljavnem zakonu, ki omogoča v danih okoliščinah prisluškovanja, sledenja, itd., zloraba teh pravic še nikoli ni bila sankcionirana. Policija lahko dela kar hoče in postajamo po malem policijska država.

Seveda je všečno, ko preberemo, da urejate s tem na nek način nerešen problem nasilja v družini. Ampak koliko pa je primerov, ko policija ni učinkovito posredovala takrat, ko bi morala, pa je dobila v bistvu pravočasno prijavo. Danes tukaj navajate skrb za družino, otroka, itd. Jaz se s tem lahko strinjam, samo bojim se, če bo tako obveljalo, kot je zapisano, pa nisem za popolno črtanje, ker je marsikaj v tem členu dobro napisano, da bo prihajalo še do večjih zlorab, seveda pod nekim izgovorom. Na to, da zlorablimate do sedaj veljavna pooblastila, vas opozarja tudi pooblaščenka za dostop javnih informacij, pa se nič ne zgodi. Tudi tožilstvo ne ukrepa. Seveda vrana vrani ne bo oči izključevala, to je pregovor.

Jaz bi želel, da postanemo na tem področju evropsko primerljivi in da si na nek izmišljen način policija ne pridobi dodatnih pooblastil, kajti to vidimo v Slovenski nacionalni stranki kot način, ki bo služil zgolj za izgovor,

kadar bo policiji izgovor potreben. Bolj domiselno, bolj pametno bi morali napisati ta člen. In če že opredeljujete pristojnosti, bi jih morali opredeliti tako, da v bistvu bi bile smiselne in izvedljive. Po tem, kar ste zapisali, praktično to nikoli ne bo možno ali pa bo kup pooblaščenec, ki jih bo minister pooblastil, da lahko to izvajajo. To pa pomeni, da stvar izgubi smisel zapisanega. Seveda bi vas vprašal, ko smo že pri tem, zakaj pa policija dejansko ne izvaja tistega, kar je včasih izvajala, skrbela za javni red in mir. Nikoli in nikdar ne vidim policista, da bi se ukvarjal s pregledom terena. V lepem vremenu jih vidimo, kako ustavljajo avtomobile, redkokdaj v slabem vremenu ali v gneči na cesti. Ne vidim jih tudi v nočnih urah, da bi se sprehajali in hodili na tako imenovana rizična območja. Vem, da to ni tema, ampak vseeno bi želel, da včasih dobimo na klopi tudi kak tak zakon, ki jih bo pooblastil, če so že na policiji pozabili, da imajo ta pooblastila, dodatno obvezal policiste, da izvajajo tisto, za kar so poklicani. To pa vidim kot neko novo represijo. In, seveda, če ni sankcionirana kršitev s strani policije, vidim to kot možno novo zlorabo. In verjemite mi, da bo pooblaščenka za dostop javnih informacij imela še ogromno dela, predvsem s policisti, ker boste to s pridom izkoriščali, kar danes predlagate, in verjamem, da boste tudi sprejeli. Skratka, še en represiven ukrep več. Upam, da si boste s tem kaj pomagali. Prislušujete poslancem, prislušujete državnim uradnikom, izvajate celo nedovoljene posege, kot smo lahko videli v državnih podjetjih in drugod. In verjamem, da si boste tudi to izborili.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati o 24. členu oziroma amandmaju, zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Preden preidemo na 16. točko dnevnega reda, bi vas rad obvestil o tem, da bo na 12. seji Državnega zbora pri obravnavi 16. točke, to je Predloga zakona o spremembi Zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov, skrajšani postopek, točke 17, Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah, skrajšani postopek, točke 18, Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, skrajšani postopek, sodeloval gospod mag. Zoran Kus, državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor, po pooblastilu vlade.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O CESTNINI ZA VOZILA, KATERIH NAJVEČJA DOVOLJENA MASA PRESEGA 3.500 KILOGRAMOV,**

SKRAJŠANI POSTOPEK. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima gospod mag. Kus. Izvolite. Gospod mag. Kus, moment, prosim. Gospod Tanko, želite? Postopkovni predlog.

JOŽE TANKO: Spoštovani podpredsednik, sprašujem, ali ima gospod državni sekretar z Ministrstva za okolje pooblastilo z Vlade za zastopanje. Pri tej točki dnevnega reda bi pričakovali, ker gre za zakon s področja prometa državnega sekretarja ali pa ministra s prometnega ministrstva. In je nekoliko neobičajno, da spremembe zakona, ki so vezane na prometni resor, komentirajo državni sekretarji drugih resorjih, ki imajo težave že s komentiranjem in ustreznimi obrazložitvami tistih tematik, ki so v njihovem delovnem področju. Jaz predlagam, da sejo prekinete in zagotovite predstavnika Vlade, se pravi ministra ali državnega sekretarja z ministrstva za promet, da bomo lahko to razpravo kompetentno opravili. Gre za pomembno tematiko, gre za podaljševanje ABC sistema, gre za to, da ohranjamo v tem prometnem sistemu tehnologijo, ki je Evropska unija ne dopušča, in gre tudi za določene rešitve, ki so verjetno povezane z odločitvami Vlade, ki omogočajo klientelistično ureditev na tem področju.

Predlagam, da sejo prekinete, in da zagotovite ustrezne sogovornike z vladne strani, ker na tak način je nekorektno obravnavati stvari.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Tanko, pred seboj imam dokument, namenjen predsedniku Državnega zbora, katerega vsebino sem malo prej prebral, s podpisom mag. Barbare Peternelj, namestnice generalnega sekretarja Vlade, ki je tudi dokument in pooblastilo za gospoda mag. Kusa.

Seje ne morem prekinjati, ker imam pooblastilo Vlade točno napisano. Dokument si lahko ogledate.

Gospod Tanko, jaz sem svoje povedal. Tega mnenja ne bom spremenil, ker imam pooblastilo Vlade o udeležbi. Prosim, če dovolite, da nadaljujemo sejo. Na to ne morem vplivati, to dobro veste. Bi bil zaman kakršenkoli dvogovor. Pooblastilo imam, lahko si ga ogledate, pri meni je, prebral sem ga.

Prosim mag. Kusa, če nastopi. Izvolite.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala, gospod podpredsednik za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci! Najprej pojasnilo glede odsotnosti ministra in državnega sekretarja z Ministrstva za promet. Minister za promet dr. Vlačič je v delegaciji s predsednikom Vlade. Ker je bilo najprej planirano, da bo ta točka dnevnega reda mnogo kasneje na dnevnem redu, kot je sedaj, se minister žal še ni vrnil. Planiral je, da bi lahko od 15. ure naprej bil na seji, ali pa ob 16. uri ali 17. uri. Ampak ga ni. Državni sekretar je glede

na ta dogovor, da bo minister pravočasno nazaj, odpotoval na nujno sejo v Bruselj.

Spoštovane poslanke in poslanci! Pred vami je zakon o spremembi zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov. Zakon ima sicer eno spremembo, en sam člen, je relativno kratek, a se strinjam, da je pomemben zakon. Skladno z določbo 45. člena Zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov, se mora prilaganje stopenj zaračunavanja cestnine, glede na evro emisijski razred vozila, začeti uporabljati najkasneje s 1. januarjem 2010. Navedeni datum je v skladu s tako imenovano "Eurovinjet direktivo", ki je prenešana v slovenski pravni red s predmetnim zakonom. Po trenutno veljavnem zakonu je določeno, da se prilaganje višine cestnine glede na evro emisijski razred vozila lahko uporablja le pri cestninjenju v prostem prometnem toku z aktivno OBU napravo, medtem ko se pri ostalih načinih cestninjenja uporablja višina cestnine, določena s sklepom o določitvi višine cestnine za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kilogramov. Glede na to, da v Republiki Sloveniji še ni vzpostavljeno cestninjenje v prostem prometnem toku, trenutno veljavna določba tretjega odstavka 14. člena predmetnega zakona onemogoča začetek izvajanja prilagoditev višine cestnine glede na evro emisijski razred vozila, zato je treba spremeniti navedeno določbo z namenom, da bo omogočeno prilagajanje višine cestnine glede na evro emisijski razred vozila pri cestninjenju z že uveljavljenimi elektronskimi mediji upravljavca cestninskih cest, kot so Dars kartica, Dars transporter kartica, elektronska kartica ABC.

Vlada predlaga, da Državni zbor sprejme predlagane spremembe in dopolnitve tega zakona. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku, gospodu Janku Vebru, za predstavitev poročila odbora. Pred tem pa ima še gospod Tanko postopkovni predlog.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

To, kar je storila Vlada v tem konkretnem primeru, ni v skladu s tretjem odstavkom Poslovnika Državnega zbora, kajti v tem primeru bi lahko prišel razlagat to tematiko tudi direktor Filmskega sklada po tej določbi, če jo tako interpretiramo. Gre pa za elektronske komunikacije in če je že Vlada določila nadomestnega predstavnika, potem bi pričakoval, da bi to bil kdo z Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, komur je področje elektronske komunikacije tudi umeščeno. Področje elektronske komunikacije ni umeščeno v okolje in prostor, ampak na Ministrstvo za visoko šolstvo k ministru Golobiču. Tudi vse te razprave, ki so se odvile pri tej točki, se bodo ukvarjale samo s tem, na kakšen način in zakaj je

Vlada sploh podaljšala delovanje ABC sistema, namesto da bi prišla s 1. 1. 2010 na sodobno tehnologijo, recimo na satelitski sistem in podobno. Če hočemo opraviti razpravo, dobro razpravo o tem, potem tukaj rabimo sogovornika resornega ministra, to je predstavnika Ministrstva za promet, ministra, državnega sekretarja, ali pa nekoga, ki obvladuje elektronske komunikacije. Nikakor pa to ne sodi v področje okolja in prostora. Sicer predlagam, da predložite oziroma da Vlada določi tudi Ministrstvo za kulturo za razlago te tematike. Mislim, da na tak način to ne gre, zato sem predlagal prekinitev in tudi predlagam, da sejo prekinete in da dobimo v ta prostor ustreznega sogovornika. Imamo direktorje direktoriatov tudi na Ministrstvu za promet, ki se s tem ukvarjajo, in bi lahko te zadeve ti ljudje obrazložili...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: ... spoštovani predsedujoči, tako ni možno kvalitetno opraviti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Tako bom odgovoril. Nihče od nas ni specialist za vse stvari, o katerih govorimo. To je prvo.

Drugič pa, držal se bom Poslovnika, in sicer 235. člena, točka 3., ki pravi: ... "na seji Državnega zbora lahko predstavlja Vlado minister ali predstojnik vladne službe, ki ga določi Vlada. V primeru odsotnosti ali zadržanosti lahko nadomešča ministra državni sekretar ali predstojnik organa v sestavi ministrstva, predstojnika vladne službe pa njegov namestnik. Pooblastilo Vlade imamo. Tisti, ki bo danes predstavljal Vlado, ima pooblastilo Vlade, da lahko nastopi v Državnem zboru. Prosim, gospod Veber, če nadaljujete.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav v imenu Odbora za promet. Odbor za promet je na svoji 6. seji, ki je bila 27. novembra, opravil obravnavo predloga zakona o spremembi zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kg.

V uvodni predstavitvi je državni sekretar gospod Jakomin predstavil razloge za spremembo predloga zakona. Poudaril je, da veljavni zakon ureja cestnino in cestninjenje vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kg, in določa, da se za navedena vozila plačuje cestnina, glede na prevoženo razdaljo po cestninski cesti. Glede na to, da se začne uporabljati evrovinjetni predpis s 1. januarjem 2010, je poudaril, da je treba glede na to, da v Republiki Sloveniji še ni vzpostavljenega cestninjenja v prostem prometnem toku, dopolniti zakon tako, da bo mogoče prilagajanje višine cestnine glede na evro emisijski razred vozila pri cestninjenju z elektronsko tablico ABC in že uveljavljenimi elektronskimi plačilnimi mediji upravljavca cestninskih cest.

Pri obravnavi vsebine zakona je predvsem pri obravnavi 1. člena veliko članov odbora razpravljalo o navedbi elektronske kartice ABC kot edinega elektronskega medija za pobiranje cestnine glede na evroemisijski razred, ki naj bi veljal za vozila do leta 2012. Menili so, da se s podaljšanjem uporabe elektronske kartice ABC krši določba Direktive o interoperabilnosti, ki določa odprt pristop drugim ponudnikom. Zato so predlagali, da se za drugo obravnavo predloga zakona pripravi amandma, ki izključuje konkretno navedbo ABC kartice kot elektronskega medija upravljavca cestninskih cest. Predlagatelj zakona je v svojih odgovorih zagotovil, da bo s spremembo zakona omogočeno prilagajanje stopenj višin cestnine pri plačilu cestnine s 1. januarjem 2010, nadgradnja in uporaba elektronske kartice ABC pa je samo prehodna rešitev do sprejetja novega zakona o cestninjenju, s katerim bo zagotovljeno cestninjenje v prostem prometnem toku glede na prevožene kilometre in tam se bo tudi upošteval evroemisijski razred vozila ter delovanje na ustrezni frekvenci.

Odbor je sprejel tudi amandma k 1. členu poslancev koalicije, ni pa sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS. Pozneje pa je odbor glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih tudi sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Branko Marinič v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

BRANKO MARINIČ: Spoštovane kolegice in kolegi, lep pozdrav vsem skupaj! Poseben pozdrav obiskovalcem na balkonu! Ti proceduralni zapleti na začetku pomembne obravnave Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov, pomenijo, da v Poslanski skupini SDS le-tega ne podpiramo. Prav zaradi tega smo želeli kvalificirane ljudi, ki to področje strokovno pokrivajo. Zato mi dovolite, spoštovani predstavniki, ki prihajate v imenu Vlade, nimamo nikakršnih zadržkov do vašega spoštovanja, imamo pa pomisleke, da si resorno ministrstvo, katerega najprimernejši predstavnik bi danes zagotovo bil minister za promet dr. Patrick Vlačič, ki se mu ne zdi potrebno in pomembno sodelovati na tej pomembni obravnavi. Sama vsebina predloga sprememb obravnava področje, za katerega pravzaprav Vlada predlaga novelo, ki ni usklajena z direktivo Evropskega parlamenta in Sveta Evrope iz leta 2004, to je direktiva 52, z dne 29. aprila 2004. Mi smo že na odboru za promet jasno povedali, da tukaj ne gre za neke dileme, kjer se lahko iz same dikcije vsebine zakona natančno da ugotoviti, da je Vlada prišla v časovno stisko, kjer poskuša opraviti nadgradnjo veljavnega ABC sistema brez javnega razpisa, in to kljub temu, da direktiva Evropskega parlamenta temu nasprotuje. V Sloveniji bomo imeli spet nekaj

posebnega, ker očitno je, da smo pri vseh pomembnih rečeh, predvsem ko gre za javna naročila in pa za razpise, vedno nekaj posebnega. Kršitev vsebine direktive Evropskega parlamenta in pa Evropskega sveta se nam ne zdi primerna, zato smo predlagali, da bi črtali 1. člen in s tem v bistvu postavili vsebino zakona v prvotno stanje, s tem pa bi Vladi omogočili, da bi prišla z ustrezno rešitvijo, ki jo zahtevajo veljavni standardi, ki veljajo za vse članice Evropske skupnosti. Hkrati je pomembno in pa potrebno opozoriti tudi na končno določbo, ki določa, da zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Že samo dejstvo o tej vsebini pove, da gre za neke kršitve, kajti normalni datumi po objavi vsebine v Uradnem listu so nam znani, da začnejo veljati štirinajsti oziroma petnajsti dan po objavi. Tudi tukaj gre za neko skrajnost, ki se jo je predlagatelj poslužil in tudi takšnemu načinu nasprotujemo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo predlagali amandma, in to tudi na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe, ki se s prvotno vsebino ni strinjala, pričakujemo pa, da bomo skozi razpravo, ne glede na to, da med nami niso kvalificirani ljudje z Ministrstva za promet, le prišli do zaključka, da predlagane vsebine niso dobre, ker niso upoštevani tisti standardi, ki jih morajo upoštevati tudi druge članice evropske skupnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCO JURI: Hvala spoštovani predsedujoči, kolegice, kolegi, predstavniki Vlade.

Glavni razlog za sprejem zakona je prilagoditev višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila pri cestninjenju z že veljavnimi elektronskimi plačilnimi mediji. Pravzaprav gre za vzpostavitev ustrezne pravne podlage za prilagoditev višine glede na evro emisijski razred vozila. S tem bomo omogočili prilagajanje stopenj pri plačilu cestnine z elektronskimi plačilnimi mediji Darsa, ti pa so podrobneje opredeljeni v ceniku cestnine za uporabo cestninskih cest.

Gre za spremembo, ki ne posega v temeljna načela zakona, ki ureja cestnino in cestninjenje vozil, katerih največja dovoljena masa presega tri tisoč petsto kilogramov. Ta določa, da se za navedena vozila plačuje cestnina glede na prevoženo razdaljo po cestninski cesti. V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da je sprejem novele nujen, saj mora biti cestninjenje v prostem prometnem toku zagotovljeno do 1. januarja 2010. Prav tako mora Slovenija zagotoviti pogoje in standarde, ki jih narekujejo direktive Evropske unije glede cestninjenja v prostem prometnem toku za tovorna vozila do leta 2012 in za osebna vozila do leta 2014. Gre torej za prehodno rešitev, saj je Vlada že sprejela akcijski načrt za uvedbo elektronskega cestninjenja sistema v prostem prometnem

toku, ki na novo opredeljuje časovni potek uvedbe elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku. Tako bo pripravila tudi novi zakon o cestninjenju in zagotovila uveljavitev cestninjenja po elektronskem mediju, ki bo to področje v celoti uredil.

V Poslanski skupini Zares bomo novelo podprli, prav tako amandma koalicijskih poslanskih skupin k 1. členu. Ob tem naj poudarim, da je novela tega zakona tesno povezana z vsebino novele zakona o javnih cestah, ki jo bomo v Poslanski skupini Zares prav tako podprli. Hvala za pozornost.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci. Lepo pozdravljeni. Lepo pozdravljeni tudi vsi, ki nas spremljate.

Ne glede na to, da je cestninjenje zelo zapleten sistem, ki ga je mogoče spreminjati zgolj postopno, smo v Slovenski ljudski stranki mnenja, da Vlada zamuja s postopki. Vlada vse zakone prinese v parlament prepozno in praktično za vse zakone zato zahteva skrajšane postopke, kar ni v skladu s poslovniškimi razlogi za skrajšani postopek. Tudi pri tem zakonu navaja, da je nujno treba sprejeti spremembo, da bo omogočeno prilagajanje višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila pri cestninjenju z elektronsko tablico ABC in drugimi uveljavljenimi elektronskimi plačilnimi mediji upravljavca cestninskih cest že s 1. 1. 2010. Zakon namreč predlaga vzpostavitev ustrezne pravne podlage in omogoča prilagajanje stopenj pri plačilu cestnine z elektronsko tablico ABC in elektronskimi plačilnimi mediji družbe Dars, ker pri nas še ni uvedena OBU naprava, čeprav je bila predvidena uvedba do 31. 12. 2008.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se sprašujemo, zakaj se ne pripravi celovita nova rešitev in uvedba cestninjenja v prostem prometnem toku kot novega načina cestninjenja in bi se s tem izognili nepotrebnim stroškom za nadgradnjo in uporabo elektronske kartice ABC, ki je le prehodna rešitev. Država je dolžna zagotoviti pogoje in standarde, ki jih narekujejo direktive Evropske unije glede cestninjenja v prostem prometnem toku za tovorna vozila do leta 2012 ter za osebna vozila do leta 2014. V poslanski skupini smo mnenja, da bi morala Vlada pripraviti tak akcijski načrt in zakon, da bi nov sistem uvedla čim prej, še v tem mandatu, in ne prelagala uvedbe na nov mandat. Pri tem s podaljšanjem uporabe elektronske kartice ABC naša država krši tudi določbe Direktive o interoperabilnosti, ki določa odprt pristop tudi drugim ponudnikom. Ali bomo zakon podprli, se bomo odločili, ko bomo dobili pojasnila, zakaj je to prehodno obdobje potrebno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi! Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS k spremembam Zakona o cestnini za vozila, katerih masa presega 3.500 kilogramov.

Direktiva Evropske unije nam narekuje Zakon o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov in predvideva prilagajanje stopenj zaračunavanja cestnine glede na evroemisijski razred vozila. Ta prilagoditev je določena z namenom preprečevanja okoljske škode in prometnih zastojev, zmanjševanje škode na cestninskih cestah, optimiziranje uporabe cestninskih cest ali prilagajanje varnosti v cestnem prometu ravni cestnin. Glede na to, da sedaj veljavna slovenska zakonodaja na tem področju ne vključuje pravne podlage za vzpostavitev prilagoditve višine cestnine glede na euroemisijski razred vozila, je predlagatelj pristopil k noveliranju dveh zakonov, in sicer tega, katerega noveliranje obravnavamo pri tej točki, ter Zakona o javnih cestah. Naj kot predstavnik Poslanske skupine DeSUS napovem, da bomo poslanci oba predloga podprli, saj ocenjujemo, da je predlagana ureditev skladna s smernicami, ki izhajajo iz evropske direktive. Prav tako pa ocenjujemo, da predlagana prilagoditev je sorazmerna z zastavljenim ciljem in tudi ne predstavlja ustvarjanja dodatnega prihodka iz cestnin. To sta odločilna razloga za podporo dopolnjenega predloga tega osnovnega zakona s strani poslancev, Poslanske skupine DeSUS. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj v imenu Poslanske skupine SNS.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik! Cilj, ki ga zasleduje Vlada s Predlogom zakona o spremembi Zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov, je prav gotovo nujen cilj. Vzpostavljene ustrezne pravne podlage za pridobitev višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila, mislim, da je tudi dejansko kjotska obveza, glede na okoljsko stanje in onesnaževanje okolja. Se pa postavlja tukaj eno osnovno vprašanje, zakaj tega ne bi naredili že prej. Obstaja ABC sistem, ki smo ga že uspešno uporabljali do sedaj, opustili smo ga z uvedbo vinjet in jaz ne vidim razloga, ki ga navajajo sogovorniki pred menoj, da bi morali celovito to rešiti v neki drugi odredbi. Zmanjšali bomo vrste, ki so danes evidentne na avtocestah, zmanjšali bomo tudi škode, ki nastajajo s tem in mogoče tudi kakšno nesrečo. Predvidevam pa, da bi bistveno bolj sistemsko rešili to zadevo v kontekstu tega, kar je tukaj napisano, če

bi upoštevali tudi preusmeritev težjih tranzitnih tovorov s cest na železnice.

To bi lahko storili tudi v kontekstu tega, kar danes obravnavamo, kajti znani so evropski vzorci, predvsem avstrijski, ki so se dobro obnesli na tem področju. Mogoče bi tudi obvarovali javno cestno infrastrukturo na način, da bi povečali pretočnost na tem prometnem toku in zmanjšali tudi dejansko nesreče, tudi smrtnost. Jaz ne vem, zakaj predlagatelj ni sledil tudi temu cilju, kajti bila je dana možnost, da sedaj, ko odpiramo to področje, predpišemo z enim členom, ki bi lahko bil tudi sestavni del tega zakona, da se predvsem ekološko sporni tovari, težji tranzitni tovari in pa tisti tovari, ki najbolj onesnažujejo tudi z izpusti škodljivih snovi v zrak z načinom zastarelega prevoza, enostavno preusmerjajo na železnice. To upam, da bomo doživeli v kratkem, kajti obljuba je že tako stara, da bi že pričakovali, ne samo od te vlade, tudi od kakšne prej, da bi to storila v zaščito nacionalnih interesov, pa tudi v zaščito tako velikega krvnega davka, ki ga plačuje slovenska populacija na državnih in avtocestah. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič v imenu Poslanske skupine LDS. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani!

Gre za prilagoditveni zakon, uskladitveni, kakorkoli že hočete, in za izrazito okolju prijazen zakon, glede na to, da je samo en člen praktično v tem zakonu, je prisotnost državnega sekretarja za okolje na tej seji prav posrečena, pa še konferenca v Kopenhagnu ni končana, tako kakšnih velikih očitkov na račun Vlade ali sekretarjev, mislim, da ni treba naslavljanja in niso na mestu.

Dejstvo je, da je skrajni čas, da uvedemo način cestninjenja v prostem toku tudi za kamione, torej vozila nad 3500 ton, in na ta način omogočimo pobiranje cestnine tudi v različnih obdobjih različno. Določimo lahko fleksibilno obremenitev s cestninami, če bodo prevozniki uporabljali bolj ugodne termine za njih oziroma manj ugodne za ostale. Ko gre za konice, bi lahko uvedli višje cestnine in bi s tem v tistem času razbremenili promet na avtocestah, stimulirali bi nočno vožnjo in druge možnosti takrat, ko ni toliko osebnega prometa. Zato je treba urediti zakonsko podlago, in to v LDS absolutno pozdravljamo, ko gre za to, da bi slej ko prej morali glede evro predpisov, ko gre za onesnaževanje in podobne stvari, ukrepati bolj rigorozno. Ni res, da je ta način diskriminatoren za tujce. Tudi tujci, ki vozijo čez Slovenijo, sploh pa, ker so to običajno povratniki, če gredo iz vzhoda na zahod in obratno, si lahko tudi nabavijo ABC in bodo zagotovo imeli stimulacijo, pri tem bodo nagrajeni in bodo imeli določene prednosti. Zato tudi ne vidim kakšnih resnih očitkov v tem delu na račun ABC. Tudi zato smo

predlagali amandma v koaliciji, in verjamem, da bo podprt in odpira možnosti tudi za druge rešitve, ki bodo v skladu z akcijskim načrtom. Kot rečeno, je bil ta že sprejet, in bodo dokončno te rešitve izbrane v Republiki Sloveniji. Pomembno je, da lovimo te roke, ki so predpisani v okviru evrovinjetnega predpisa v Evropski uniji, torej v skupnosti teh držav, ki ji pripadamo. 1.1.2010 je tukaj in mislim, da s tem zakonom prispevamo tako na eni strani k pretočnosti na avtocestah kot tudi in predvsem temu, da se bodo zmanjšale tudi emisije na cestah in v zraku, da jih ne bodo toliko povzročali ti kamioni ali pa čim manj, ker bo stimulirano tudi to, da se lahko okolju bolj prijazna vozila drugače cestninijo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janko Veber v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov! Zakon o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov, predstavlja pravno podlago za pobiranje cestnine. Obstoječi zakon o cestnini za tovornjake predvideva uvedbo zaračunavanja cestnin glede na evroemisijski razred s 1. januarjem 2010. S tem zakonom se vzpostavljajo novi pogoji za možnost prilagajanja stopenj višine cestnine glede na evroemisijski razred, saj v Sloveniji zaenkrat še ni vzpostavljen elektronski sistem cestninjenja v prostem prometnem toku. Tu se tudi nam postavlja vprašanje, zakaj pravzaprav ni ta sistem cestninjenja že vzpostavljen, saj bi zagotovo to lahko že v prejšnjem mandatu pripeljali do te točke, da bi danes imeli že elektronski sistem vzpostavljen. Tako pa se srečujemo s sistemom vinjet in tudi takratnim razmišljanjem o satelitskem cestninjenju, ki je bil daleč od roka 1. januar 2010. Zato je nujno treba v tem obdobju zagotoviti izpolnjevanje evrovinjetne direktive, kar je možno z nadgradnjo obstoječega cestninskega ABC sistema.

Kar se tiče amandmajev, bomo podprli amandma poslanskih skupin koalicije, s katerim se črta besedilo "elektronska tablica ABC in drugih", saj menimo, da je njeno izrecno navajanje v besedilu zakona nepotrebno. Ne bomo pa podprli amandmaja Poslanske skupine SDS, ki se sklicuje na to, da je vzpostavitev novega elektronskega cestninskega sistema potrebna od 1. 1. 2007, kar je res, zato se tudi sprašujemo, zakaj to že od takrat ni urejeno. Dejstvo je, da se ta direktiva nanaša samo na nov cestninski sistem. Ker pa imamo že obstoječi cestninski sistem, je ta nadgradnja mogoča, zato tega amandmaja ne bomo podprli. S tem tudi omogočimo pravzaprav izvajanje evropskih predpisov v rokih, ki so predvideni, in mislim, da to tudi izjemno pomembno, ko sprejemamo ta zakon ob zaključku tega leta. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Gospod magister, potem v razpravi vam bom dal besedo. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 15. 12. 2009.

V razpravo dajem 1. člen in amandma Poslanske skupine SDS ter amandma Poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Želi kdo besedo? Vidim dva prijavljena. Gospod Marinič, izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo.

Morda marsikdo ne ve, da resnično gre za vsebinsko spremembo le enega člena. V predlogu je navedeno, da se spreminja 14. člen veljavnega zakona, ki določa, da se prilagajanje višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila lahko uporabi le pri cestninjenju v prostem prometnem toku z aktivno OBU napravo. Gre za neko specifičnost, gre za neko posebnost, ki jo poskušamo na vsak način in za vsako ceno ohraniti pri življenju v Sloveniji. Saj je že res, da je direktiva nalagala, da se te stvari uredijo do 1. 1. 2007, je pa tudi res, da je od 1. 1. 2010 treba te stvari urediti. Zatekati se v neko stanje, opravljati nadgradnjo nekega sistema, ki ne deluje na tisti frekvenci, kjer ta uredba Evropskega parlamenta in Evropskega sveta taksativno navaja, je pa posebnost, ki jo želimo na vsak način uveljaviti v Sloveniji. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo zato predlagali amandma, da bi se ta prvi člen črtal. Prvotno smo izhajali iz samega napotila Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je jasno povedala, da se v zakon, ki ni namenjen samo Sloveniji, ampak če imamo odprt trg uporabe cestne infrastrukture to pomeni, da morajo o tem biti seznanjeni vsi uporabniki slovenskih cest, ki morajo razumeti to našo posebnost, ki jo skušamo na vsak način uveljaviti s predlogom spremembe tega zakona. Mi smo jasno navedli tudi obrazložitev zakaj predlagamo črtanje tega člena, ker gre za kršitev direktive, ker gre za neupoštevanje direktive, ki jasno pove, da morajo naprave delovati na točno znanem frekvenčnem sistemu. Vlada oziroma predlagatelj to zanemari in skuša preiti v nadgradnjo obstoječega ABC sistema. Celo tako očitno je bilo to v prvotni verziji, da, še enkrat poudarjam, ni bilo težko ugotoviti, da gre za ohranjanje zastarelega sistema ABC. Verjetno si tudi Slovenija v nekem tehnološkem razvoju zasluži, da bi prišli naši domači strokovnjaki, mladi ljudje, raziskovalci, ki so prišli do ustreznih rešitev, a jim ne dovolite, da bi zdaj uveljavili svoje znanje, ki bi ga implementirali tudi v praksi. Zne so rešitve, ki bi omogočale, da bi bil način cestninjenja skladen z vsebino Evropskega sveta. In očitno nam ni do tega, da bi resnično dali možnost in priložnost našemu domačemu znanju, ki je razvil sistem, ki deluje na frekvencah, ki jih predpisuje direktiva Evropskega parlamenta. Bežimo od tega, ne damo

možnosti in ne damo priložnosti domačemu znanju, da bi uveljavili to, kar so razvili. To ni nova zadeva. To je preizkušena reč, ki so jo v praksi preizkusili in ki pravijo, da deluje v skladu z direktivo Evropskega parlamenta. Jaz obžalujem in v naši poslanski skupini smo vendarle bili mnenja, da je čas za nek tehnološki napredek za uporabo nekih sodobnih tehnologij, ki izvira iz znanja naših domačih ljudi. Ni čudno, da se nam potem zgodi, da nam to domače znanje, ki odhiti izven Slovenije, potem proda nazaj za mnogo večji denar, kot bi ga bilo treba odšteti tukaj, če bi upoštevali to domače znanje. Črtanje vsebine tega člena bi zagotovo šlo v smeri upoštevanja tega, kar utemeljujemo v predlogu amandmaja, da se črta, in da preidemo na takšen sistem cestninjenja, ki bo zagotavljal upoštevanje vseh tistih vsebin, ki nam jih nalaga tako vsebina direktive Evropskega parlamenta.

In še nekaj je treba tukaj priznati. To je, da se predlagatelj prav tukaj izogiba tistemu, kar velikokrat rečemo, da gre za možnost javnega razpisa. Se pravi, da imajo vsi možnost, vsi, ki imajo to tehnologijo razdelano, ki jo lahko dajo v uporabo, pa jih na nek način odvrača. To ni prav in to ni pošteno, to ni v skladu z merili in principi, da ima vsakdo možnost in priložnost uveljavljati svoje znanje, zato jim tudi s spremembo teh vsebin praktično postavimo STOP znak, kjer za enkrat še ne dobijo dovoljenja, ki bi ga pa sedaj z uveljavitvijo teh sprememb lahko. Verjemite mi, mnogi mladi raziskovalci, mnogi ljudje, ki se na tem področju zelo dobro znajdejo, bi nam bili hvaležni, da je vsaj enkrat nekdo prisluhnil njihovim rešitvam, tako se pa s tem načinom sprememb praktično Vlada oziroma ministrstvo omejuje s tem, da ne pride v poštev drugi, samo tisti, ki je že v tem sistemu, naj ostane, naj opravi nadgradnjo, s tem se izognemo nekemu razpisu. S tem se izognemo, da ne bi kdo drug dobil tega posla. Naj ga ima tisti, ki je tukaj že doma, tisti, ki je za takratne razmere razvil zelo sodobno napravo ABC, ki pa je skozi vsa ta leta, skozi tehnološki napredek in razvoj, skozi pridobivanje in uveljavljanje znanja naših domačih strokovnjakov vendarle preseгла nek časovni okvir.

Bilo bi prav, da bi ta naš amandma podprli in potem Vlado prisilili, da sprejme ustrezno vsebino zakona, ki bo takšen, kot ga zahteva direktiva Evropskega parlamenta in Evropskega sveta številka 52, z aprila leta 2004.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Kus.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik. Vlada zavrača predlagani amandma Slovenske demokratske stranke k 1. členu, torej da se ta člen črta, in sicer iz razloga, da temelji na napačnem razumevanju 2. člena direktive o interoperabilnosti cestninskih sistemov v skupnosti. V konkretnem primeru ne gre za vzpostavitev novega cestninskega sistema, ampak samo za prilagajanje, samo za

prilagoditev, ki jo omogoča predmetna direktiva, prilagoditev obstoječega cestninskega sistema na način, ki bo omogočal obračunavanje, prilagoditev višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila.

In hkrati še tudi odgovor gospodu poslancu Ribiču, zakaj Vlada ne predlaga takoj uvedbe novega sistema. Vlada je, kot je bilo že rečeno v nekaterih uvodnih obrazložitvah, sprejela pred nedavnim akcijski načrt, ki pa bo predlagal nov sistem cestninjenja oziroma preko tega akcijskega načrta se predlaga, da se pride do novega sistema cestninjenja, kar je v skladu z določili "Eurovinjet direktive", da se to pripravi za tovorna vozila do začetka leta 2012 in do leta 2014 za osebna vozila. In tudi takrat, kar je odgovor gospodu poslancu Mariniču, bo seveda razpis, ko bo nov sistem, bo tudi omogočen razpis. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod dr. Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Predlagani amandma, v katerem predlagamo črtanje tega člena, je povsem logičen. Če preberete, pravzaprav dobite s tem, ko črtamo ta člen, s tem, kar se želi doseči s to nadgradnjo, popolnoma isto. Prosil bi predstavnika Vlade, da mi pojasni, kakšna bo razlika med nadgrajenim ABC sistemom in OBU napravo.

Kakšna bo funkcionalna razlika? Kakšna bo ta razlika med tem, kar je že v obstoječem zakonu, in tem, kar se bo nadgradilo. Kakšna bo razlika v funkcionalnosti? In ko je predstavnik Vlade povedal, da je Vlada sprejela nov akcijski načrt, nas tudi zanima, zakaj je Vlada odstopila od razpisa, ki je bil pripravljen in ga je pripravila mednarodna javna inštitucija. Pripravljen je bil ob primopredaji obeh ministrov. Po mojem vedenju je novi minister rekel, da si bo vzel dva meseca časa in bo pregledal razpis in ga bo dal naprej v proceduro, da bi lahko ujeli rok za elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku.

Saj odgovor je čisto preprost. Z uvedbo vinjet je bil obstoječi ABC sistem, ki je deloval na nestandardni frekvenci 2,45 giga Hertza, ki ga nova direktiva ne pozna kot standardnega, ukinjen. ABC sistem smo ukinili preprosto tudi zaradi tega, ker smo se zraven zavezali, da bomo vpeljali cestninjenje v prostem prometnem toku najprej za tovorna vozila, skladno z direktivo o evropski interoperabilnosti cestninskih sistemov. Potem pa je del avtoprevoznikov v okviru Obrtno podjetniške zbornice zahteval, da se jim omogoči tudi prehod preko cestninskih postaj in kot rešitev predlagal stare ABC tablice. In na vprašanje na Odboru za promet, vemo o obsegu, koliko se pogovarjamo, kako so avtoprevozniki zagrabili te ABC tablice. 28.000 tovornih vozil imamo registriranih po podatkih, natančne podatke je državni sekretar še obljubil, je menda prodanih 2.500. To je 10%.

Sedaj pa nadgrajujemo z obstoječim sistemom, zastarelim, nestandardnim in z verjetno obstoječim ponudnikom na stopnjo, kot jo bo imel nov sistem z zahtevami evropske interoperabilnosti. Gre za to, ali bi imeli toliko moči in takoj šli v razpis in vzpostavili sodoben interoperabilen evropski sistem cestninjenj tovornih vozil v prostem prometnem toku, tako kot ga zahteva direktiva o interoperabilnosti, imamo pa seveda drugo možnost. In to možnost spoštovani, ste izbrali. Izbrali ste možnost, da bo obstoječi ponudnik en sam sedaj počasi, korak za korakom, brez mednarodnega razpisa, v to sem prepričan, počasi nadgrajeval sistem in ga prilagajal do stopnje, kot jo zahteva direktiva. Ena izmed teh lastnosti je tudi to ločeno zaračunavanje cestnine za različne emisijske razrede. Pravzaprav je to glavna noviteta tudi cestninjenja v prostem prometnem toku, da lahko ločiš, glede na emisijske razrede. Ko bo stara ABC tablica brez razpisov oplemenitena s to možnostjo, vi ji pravite nadgradnja, potem bo samo še korak do tega, da se bo reklo pogledajte, sedaj pa imamo že tako dobro ABC tablico, da ji lahko dodamo še cestninjenje v različnih časovnih področjih dneva, potem bomo pa rekli, zdaj pa dodajmo, to lahko tudi prilagodimo, da določimo, ne vem, določanje položaja in imamo. Kaj? Z nadgradnjo dobimo aktivno "on board units" enoto. Pogledajte, in o tem se pravzaprav pogovarjamo. O tem, da bo prišlo iz zastarelega sistema preko sistemov nadgradenj, ki jih danes uzakonjate, da bomo prišli do tega, kar zahteva direktiva. Samo nekaj bomo izpustili: mednarodni javni razpis. Za mene, je to, oprostite, favoriziranje obstoječega ponudnika, razen če mi danes predstavnik Vlade takoj tukaj zagotovi, da bo jutri šel mednarodni javni razpis za prilagoditev ABC sistema. Če bo to, kdo bo pravzaprav, ali bo šel v razpis, državni sekretar na Odboru za promet je že dal vedeti, da bi verjetno to bilo tako potrebno. Veste, teh naših prilagoditev, nikar ne mislite, mi zapiramo konkurenco, na to sem že opozoril na Odboru za promet. Na to že opozarjamo. In direktive berejo tudi v Evropski komisiji. Jaz sem prepričan, da s tem kršimo to direktivo o interoperabilnosti cestninskih sistemov. To je tisti ključni moment, ki se s tem, če to črtamo seveda, potem je to čisto vseeno. Seveda, v samem prvotnem zakonu je pravzaprav bilo, ste pravzaprav zelo natančno napisali, ste elektronsko tablico ABC kar uzakonili in ostale elektronske medije, ste pravzaprav zelo pošteno napisali, da je pač v Sloveniji poleg drugih elektronskih medijev tudi ABC tablica. Potem je le prišlo do tega, da ste sicer redakcijsko umaknili, vendar je predstavnik Vlade, državni sekretar, pač povedal, da kaj drugega kot ABC tako ali tako nimamo. Če pa pogledamo sedaj še ta dodatni argument, da imamo v tem trenutku 2500 prodanih teh elektronskih tablic, potem to najbrž ni bil kakšen prav velik uspeh, da bi avtoprevozniki to z veseljem kupovali in se odločali za to. Seveda, zakaj? Zaradi tega, ker se je prometni tok močno sprostil tudi zaradi uvedbe vinjet.

Ker mi vemo, kje so bili problemi, bilo so problemi na Trojanah, na Brezovici, če bi podrli še cestninske postaje bi šel prometni tok brez težav in nobenih ABC tablic ne bi rabili. Rabili bi pa tisto, da bi ta razpis, ki je pravzaprav bil pripravljen in je nekdanji prometni minister napravil korektno potezo, ko je ob primoprodaji povedal, da razpis je tukaj, novi minister ga naj pogleda, naj ga oceni, kaj doda, spremeni, če misli, da v prejšnjem mandatu ni bilo korektno in bi razpis šel naprej. Bil bi mednarodni javni razpis, morda bi bil zakonski rok prekršek za ne vem, pol leta, pa bi prišla tukaj s spremembo, da se podaljša za pol leta, ampak mi bi imeli cestninski sistem v prostem prometnem toku z mednarodno konkurenco, z mednarodnim izborom in bi imeli danes sistem, ki bi bil skladen z evropskimi direktivami. Tako pa sedaj kaže, da bomo nadgrajevali obstoječi sistem - mimogrede, zelo bi prosil tudi za oceno stroškov, verjetno je to že vse izračunano, koliko bo to stalo, ta nadgradnja, ki pa je spet prehodna do 2012 ali kako zdaj po tem akcijskem načrtu, potem pa razpis za evropsko elektronsko cestninjenje. Ja, zakaj? Zakaj prehodno obdobje, pa še nov razpis, zakaj ne takoj? Zakaj ne takoj v razpis in bi bila stvar zaključena? Ne bi potrebovali nobenega prehoda, nobenih ABC tablic, še posebej, če vidimo, da so očitno to bile res zelo velik uspeh - ker jih je 10% avtoprevoznikov pa res nabavilo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Anderlič, izvolite.

ANTON ANDERLIČ: Amandma poslanske skupine SDS bi lahko preimenovali v slogan, ki bi se glasil približno tako: nasprotniki ali borci proti ABC sistemu, ki je bil učinkovit in uspešen, so spet na pohodu. Govorili ste samo o tem, samo to vas moti. Ne razumem, res ne razumem, kako to, da imamo že drugi dan zaporedoma opravka z retrogradnimi amandmaji, torej nekaj nazaj, nekaj na slabše, namesto da bi šli po poti, tako kot gredo vse druge države, ko gre vsak pameten gospodar naprej, pa tudi če z majhnimi koraki. In ta zakon je definitivno prispevek tako k pretočnosti na slovenskih cestah in kamioni zagotovo najbolj ovirajo na cestninskih postajah, tudi če gre ponekod tudi za vinjetne zadeve - ja, gospod Pojbič, vi že veste, kako je! Ukinili ste dober delujoč ABC sistem zato, ker ste hoteli, da nekomu onemogočite. Iosel in drugim omogočite in lahko pogledamo včerajšnji dan, ko ugotovimo: po treh letih mednarodni javni razpis, najbolj transparenten razpis v zgodovini te Slovenije - imamo dva obtoženca na sodišču. To je posledica tega, o čemer vi govorite.

Jaz preprosto ne morem podpreti vašega amandmaja zato, ker je dejansko naperjen proti temu, da bi se zadeva nadgradila, da bi se izboljšala, da bi imeli bolj čist zrak, da bi stimulirali tiste prevoznike, ki bodo imeli bolj prijazna vozila, tako kot to delajo vse povsod, da bi

prilagajali pobiranje cestnine tako, da bi lahko se odločali prevozniki, ali bodo šli v za njih boljšem času ali slabšem času, razbremenili špice, da ne bodo vsi ob 7. uri zjutraj, ko je največja gneča, če ne drugje z vseh strani v Ljubljano. Torej, kako razumeti ta amandma - jaz resnično ne vem, kaj je bilo narobe z ABC sistemom, takrat ko ste ga ukinili. Jaz sem imel ABC sistem, vozil sem se brez ustavljanja in zelo hitro in nobenega problema. Ja, bilo je od zadaj, to kar pravite, da ste želeli prefavorizirati drugega na račun tega. Ampak, to mene ne zanima. Mene zanima samo to, da smo prišli do ustrezne rešitve, ki je boljša - dokazano! Lahko mi kdorkoli razloži, kaj je slabše: ali to, da se ne pobira cestnine v prostem toku, ali je boljše to, da so na cestah bolj okolju neprijazni kamioni in tako naprej. Ali je to boljše? Če je to boljše, potem takoj glasujem za vaš amandma. Ampak vaš amandma pelje tja.

Druga zadeva je povezana z akcijskim načrtom in s temi razpisi. Akcijski načrt je bil sprejet že v letu 2004. Bil je razveljavljen in obljube, da bo narejen 2005, 2006, 2007, ne vem kdaj - do 2009 ga nismo dobili. Sedaj ga imamo, sedaj imamo realno podlago, da nadaljujemo to delo in da gremo s tistih treh, štirih, petih korakov nazaj v prihodnje v boljšo smer, samo za to gre.

In naprej, akcijski načrt sedaj je, ne da pa se, vi to veste, ker drugače bi že izpeljali - in če vas ne bi čas prehitel, bi verjetno to tudi naredili - mogoče bi kakšna Lobina, ali pa ne vem kateri Petri Verbiči, ali pa drugi nastopili, ali pa gospod Štebe in tako naprej in bi to izpeljali. Ampak čas vas je prehitel. Ste pa naredili nekaj korakov nazaj in dopustite, da gremo naprej. Trdno sem prepričan, da z mednarodnim javnim razpisom ali z uporabo domačega znanja - ja, rad bi videl, tako kot pri silnih stotinah milijonih, ki smo jih poslali nekam na sever, brez da bi resno računali na domače znanje in domačo proizvodnjo - ampak, to je že druga diskusija. Zato bom, nič mi ni nerodno, tudi če bi ostal ABC notri, ker gre res za prehodno in za enkratno zadevo. Bilo bi narobe, da se slepomišimo, da če sedaj nadgradimo ali gremo v nov razpis, da bomo prej dobili preko novega razpisa izvajalca in čisto drugačen sistem in da bo to začelo funkcionirati januarja, februarja - ali, kako ste rekli, da nekaj mesecev? Ni mogoče! Vi to veste. Ampak, če hočete trositi tukaj rožice - lahko, ampak jaz trdno verjamem, da je sedaj to konce koncev tudi ena konkretna gesta. Jutri ali pojutrišnjem se konča konferenca in bomo rekli, da bomo v tem tednu sprejeli zakon, ki bo prijaznejši pri cestninjenju in bomo prispevali k varstvu okolja, pa davek na motorna vozila, pa še nekatere druge stvari. Tako se pač to dela. Deklaracije, resolucije in vse druge stvari ne pomenijo veliko in tudi obljube, kako bo in tako naprej prijazno in kako bo vse, ko bo drugače. Ne. Konkretne poteze so skozi ta zakon in čvrsto verjamem, pa tudi če je treba zagovarjati, da je tisto, kar je tukaj že funkcioniralo, funkcionira z nadgradnjo

uspešno še toliko časa, dokler ne dobimo tistega, kar si pa, če verjeli ali ne, želimo - vsaj jaz - že vsaj 10 let, odkar to govorimo in tudi so že bile realne možnosti, da bi se poskusno izvedlo. Iz meni neznanih razlogov se je že 2004 nekako zaviralo, od kje, kaj, kako - ne vem, ampak seveda, izgubljenih let se ne da povrniti; da pa se v tem trenutku kaj narediti, da bi šli hitreje naprej.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod dr. Verlič, izvolite, prosim.

Pol minute imate...

DR. PETER VERLIČ: Ja, saj čisto na kratko. Saj sem hvaležen predhodniku, da je povedal, da bomo izboljšali okolje z ABC, in je tudi odgovoril, vsaj mislim, zelo dobro na to - brez mednarodnega javnega razpisa.

Hvala.

Zdaj pa vidim, kako ta praksa poteka.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Anderlič, replika.

ANTON ANDERLIČ: Je čisto vseeno, saj ni drugih prijavljenih...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ne, ni vseeno.

ANTON ANDERLIČ: Ampak je replika zato, ker...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Če ste natančni...

ANTON ANDERLIČ: Tako je.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Replika.

ANTON ANDERLIČ: Je replika, je replika, zato ker je treba popraviti napačno navedbo...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: To razumem.

ANTON ANDERLIČ: ... mislim...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite.

ANTON ANDERLIČ: Mislim, da je šlo za zlorabo in ne za napačno navedbo, ker je zelo dobro razumel, da o tem sploh nisem govoril. O tem, da mednarodnega javnega razpisa ne bo, nisem govoril. Govoril sem o tem, da je na koncu pomembno, kako bomo prišli do boljšega sistema. To je v mojem interesu in seveda jasno - brez tega, da bo podvrženo vsem predpisom, ki veljajo v tej državi, tako ali tako ne smemo nič narediti. Kdo pa si upa kaj narediti v nasprotju z zakoni, negospodarno,

netransparentno in tako naprej? Saj vendarle ti organi delujejo - včeraj ste videli, da delujejo. Imate dokaz. In kaj zdaj, ob mednarodnem razpisu. Tukaj se ne bi ustavljal, dajmo govoriti o tem, kaj... Tudi o ABC-ju, jaz ga podpiram, da se ga nadgradi in mi je žal, da ste ga takrat ukinili, ker preden je bil nov sistem uveden... Ne, tudi vi ste bili državni sekretar, gospod Verlič, in niste dali javnega razpisa za ta sistem, še akcijskega načrta niste naredili, pa ste obljubljali. Ja, ampak to so konkretne stvari, ko govorimo o tem. In gotovo je, trdim, da lahko ta zakon prispeva k izboljšanju okolja v Sloveniji, ker zelo jasno piše, kako naj bi te stvari stimulatивно delovale na prevoznike. To je vse.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Srečko Prijatelj, prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Želim poudariti sledeče, da je neumnost trditi, da je bil ABC sistem dober za osebna vozila. To je zame demagogija prve vrste. Vinjetni sistem danes, po tem cenovnem razredu, ko ga lahko v bistvu dostopno uporabljajo vsi, tudi nižji srednji sloj, je primeren. In tudi sam sem dal pobudo, da se cene s 1. 1. ne povečajo, ker ne obstaja več razlog, da bi se za vinjete bistveno podražil letni nakup.

Evropa nas je opozarjala tudi na to, da smo evropsko diskriminatorni, pa smo kasneje ugotovili oziroma sami so ugotovili, da ni bilo vzroka, da bi zganjali tak hrup okrog tega. Blokiralni so celo sredstva za dokončanje izgradnje avtocestnih povezav. Kar nekaj milijonov evrov so blokiralni na povsem nerazumljiv in nezakonit način. In kljub temu, da ni več razloga, da bi mi dražili te vinjete, je ministrstvo na moje vprašanje odgovorilo, da bo vztrajalo pri svoji odločitvi. Torej, vinjetni sistem se bo bistveno podražil.

Če pa govorimo o ABC sistemu, ki pa je nekako ostal z uvedbo vinjet, je pa, to sem pa že prej poudaril, smiselno ga uporabiti za to, ker lahko problem prostega pretoka tovornih vozil v prometu rešimo takoj. Tega ni treba odlagati na jutri. In ne vidim, da bi kupovali še en sistem, če že enega imamo. Je pa res, da s tem, ko delamo samo to, ne bomo rešili ničesar. In to pa je bila kritika, tudi poprej izrečena vladi, da če ne bomo preusmerili težje tranzitne tovore, tu pa spadajo tudi vozila, ki presegajo 3500 kilogramov, na železnice, ekološko sporni tovari morajo absolutno iti na železnice in tudi tista vozila, ki presegajo emisije, ki prekomerno onesnažujejo ozračje, morajo iti na železnice. Na to pa Vlada pozablja zaradi tega, ker je kamionski lobi premočan. Tu ne bom favoriziral niti enega, niti drugega, niti tretjega izvajalca, bom rekel, proste pretočnosti na cestnini, vendar pa želim poudariti, da s tem ne bomo rešili nič. Mi se pogovarjamo o enem problemu, ki je irelevanten, zanemarjamo pa bistvenega, ki nam bo uničil avtocestno povezavo, ki smo jo

drago plačali, ne v celoti, normalno, da jo bodo še naši vnuki plačevali, in dejstvo je, da je kvaliteta izgradnje teh avtocest tako slaba, da ne prenese niti te obremenitve, ki je danes na avtocestah. Nimamo urejenih niti garancij in zopet se bo to vračalo na davkoplačevalsko grbo.

Pri teh dejstvih, ko ne upoštevamo onesnaževanja okolja v tej meri, da bi sledili Kjotskemu sporazumu, da ne sledimo niti konfiguraciji terena, ker se danes v Sloveniji eno samo ekološko ogrožanje vrši, saj je Slovenija, če malo natančneje pogledate, nekoč smo govorili o zaščiteneh območjih, Natura 2000, skoraj cela v Natura 2000. Slovenija je, lahko rečemo, en sam nacionalni park. In mi smo v osrčju države tudi tranzitno zelo pretočni. Pa ne znamo najti prave politike na področju prometa in preusmeriti, zaščititi to naravo, ta prelepa vodozbirna območja tudi gozdove pred tem, kar se nam dogaja ob povečanem obsegu vsak dan na cestah. Prevažajo se kisline, prevažajo se nevarne snovi, težji tranzitni tovor. Naj vas spomnim, spoštovane poslanke in poslanci, da smo Zakon o varnosti cestnega prometa trikrat spreminjali v Državnem zboru in trikrat na račun tovarnjakarjev v prejšnji vladi. Popuščali smo pri dovoljeni, povečani osni obremenitvi, kjer smo dovolili večjo osno obremenitev, zmanjšali smo jim kazni in ko se spomnijo kakršnekoli druge zahteve, pa malo zagrozijo s protesti, jim je v popolnosti ugodeno.

Enostavno ne vidim odgovorne osebe, ki bo jutri lahko prevzela odgovornost nad tem, kar danes malomarno počnemo. To bi primerjal tudi s tistimi, ki delajo v neposredni proizvodnji. Opozarja se na napake. Mi vedno trdimo, tisočkrat smo opozorili, da mora iti tovrstni tovor na železnice. Pa tudi tu smo lahko evropsko primerljivi. Evropa samo napiše neko direktivo, pa jo že implementiramo v našo zakonodajo. Drugi dan jo imamo v Državnem zboru, je takoj prevedena in se jo mora upoštevati, ker je tako Evropa rekla. Zakaj nismo evropsko primerljivi in pogledamo, kako ima to urejeno Avstrija?!

Ne nazadnje, pojutrišnjem oziroma jutri, ko bomo ugotavljali, da imamo avtoceste uničene, boste morali najti odgovor tudi, zakaj so uničene. Železnica sameva, okoljsko onesnaževanje je vedno večje, ekološko ogrožanje tudi. Kje pa so tu civilne iniciative, se tudi vprašam, če že mi, odgovorni za neko strategijo razvoja prometne politike, ne znamo najti prave rešitve, čeprav jo nakazujemo, vztrajno zahtevamo in tako naprej, pa so potem vsi gluhi. Zakaj se tu ne zgodi neka civilna iniciativa, ko pa se lahko ob dosti manjših problemih organizira in jo Vlada posluša, pa tudi, ne vem, referendum so sposobni speljati.

Slovenija preprosto ne bo prenesla več take prometne obremenitve, kajti vedeti morate tudi to, da imamo samo eno cesto in eno železnico in v Luki vedno več tovara za pretovor, ki se vozi po teh naših cestah, po železnicah zelo malo, na vzhodni del Evrope. Dokler boste sprejemali samo tako

"brezvezne" popravke, tako kot je ta danes - seveda ga podpiram, ker bo zmanjšal čakalne vrste pred avtocesto, pa čeprav je začasen - spregledali pa systemske rešitve, delate slabo. Spoštovani predstavniki Vlade, tudi če nimate ministrov tu, verjetno bodo ocene o tem, koliko škode bo nastalo, vidne tudi zelo kmalu.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Anderlič, prosim.

ANTON ANDERLIČ: Tudi tokrat je treba popraviti navedbo. Jaz nisem govoril o tem, kako je bil ABC fantastičen v vseh pogledih. Govoril sem o pretočnosti in lahko zatrdim, da niti enkrat nisem stal, ko je bilo na ostalih pasovih kar kaj vozil. Dejstvo pa je, da seveda je vinjeta prijazna, je cenejša in smo ji vsi hvaležni, če govorimo o tem. Ampak na koncu me skrbi tudi tista luknja, ki nastaja na Darsu in posledično v državnem proračunu, kar pa je drugo vprašanje.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Predmetna direktiva omogoča izboljšanje, ki je začasne narave, pa vendar boljša od obstoječe. Zato je prav, da podpremo in sprejmemo ponujeno, istočasno pa delamo na tem, da razvijemo in peljemo dolgotrajnejšo rešitev tudi z nadgradnjo sistema, ki bo sprejemljiva za vse, tudi za tiste, ki imajo pomisleke o kakšni drugačni rešitvi. S predlagano rešitvijo se bomo izognili kolonom tovornjakom na cestninskih postajah, kar je za vse udeležence v prometu trenutno najboljša rešitev.

Nisem proti izboljšavam in napredku, ki bi se poenotil v evropskem sistemu, vendar to je tisto, kar je trenutno najboljše in najhitrejša rešitev, pa tudi najcenejša. Za boljše rešitve pa si vzemimo malo več časa, da napak ne ponovimo, kajti vsaka nepremišljenost je zmeraj preplačana. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Klun, izvolite.

MIROSLAV KLUN: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj. Nisem mislil razpravljati, ampak glede na to, da vidim nekatere stvari, ki se resnično nekateri zelo dobro razumemo ali pa razumete na te stvari, se sprašujem, ko resnično že dolgo časa uporabljam te naše ceste tako ali drugače. Na začetku sem jih uporabljal tudi kot tisti, zaradi katerih poskušamo spreminjati ta sistem - bil sem med njimi. Danes tudi z veseljem na nek način ugotavljam, da se po neki "luknji", ki je nastala ob začetku letošnjega leta, ob začetku krize, ponovno vrača gneča, kot radi rečemo, na ceste. Ko se vozim vsak dan iz Sežano v Ljubljano, imam neprekinjene vrste

tovornjakov na cesti, tako da obžalujem, da imamo avtocesto, ki ima samo dva pasova, ker že danes bi morali imeti širšo.

Se strinjam tudi z nekaterimi, ki govorijo, da bi morali promet preusmeriti na železnice, vendar se sprašujem, po zadnjih podatkih, ki smo jih slišali prav v Luki Koper, železnice niso sposobne tega tovora v taki količini sprejeti in je treba tudi tam realno razmišljati in realno gledati, koliko je teh zadev možno. Poslušam pa danes, tudi jaz nekako zmedeno, čeprav kot sem rekel, poznam delno te stvari glede sistemov, kot so satelitsko cestninjenje, cestninjenje v prostem pretoku, ABC, vinjeta, OBU enote. Kako razume tisti normalen občan ali pa državljan, ki se vozi vsak dan po teh cestah, te zadeve, verjetno samo v tem, da čim manj čaka in čim manj plača.

Če govorimo pa o tem, da so prevozniki sami oziroma uporabniki tega sistema, ki ga sedaj uvajamo, že pred nekaj leti moledovali, da bi se ta sistem nadgradil, zato da bi bil lažji pretok. Tudi oni so sami rekli: prvič bodo nekje prihranili na gorivu, drugič bodo manj onesnaževali, to je bil tudi njihov interes. In mislim, da ravno to danes delamo, sicer malo prepozno, kot sem rekel, ker bi to že zdavnaj lahko naredili.

Bilo je tudi govora, kolikor se spomnim, ker sem tudi sodeloval nekje, da se ta sistem na tak način ne da nadgraditi, da je to zelo draga zadeva. Po nekih izračunih je bilo takrat 8 milijonov evrov, sedaj, kolikor vem, smo prišli tam na 500, 600 tisoč evrov v tem trenutku in če s tem denarjev v tej krizi rešimo ta problem, nadgradimo to zadevo, do takrat ko bomo pač uveljavili nov sistem, kajti direktiva nam te zadeve nalaga in smo tik pred zdajci. In če s tem sistemom dobimo nekako interoperativno enoto, ki bo omogočala in nekako zadovoljevala ta evropski predpis, potem mislim, da smo dosegli svoje.

Prepričan sem, tudi na Odboru za promet je bilo jasno povedano, da razpis bo, in zelo sem vesel, da je ta vlada sprejela tudi akcijski načrt, ki jasno predvideva vse te zadeve in si jih je treba samo pogledati in potem bo slika dosti bolj jasna tudi na tem področju. In še nekaj bi rad poudaril. Tudi ob satelitskih cestninjenjih, o katerih je bilo veliko govora, pa o sistemih "go box", ki so neka kopija avstrijskega n vseh ostalih, se vrtijo številke, ki so zelo zelo visoke. In v tem trenutku iti direktno, tako kot je rekel nekdo, na tak sistem, bi verjetno bilo nespametno, kajti treba bo res proučiti in pregledati, kateri sistem nam bo omogočal najboljšo kontrolo, najboljši nadzor, največjo pretočnost in bo skratka tudi najcenejši. Novi sistem, ki je tudi predviden in o katerem se je veliko govorilo, ki je kopija avstrijskega, ki je "kapsch" po nekih zatrditvah, ki jih jaz imam naj bi stal 102 milijona evrov. Tako so nekatere stvari tukaj zelo kompleksne in sam verjamem strokovnjakom, ki na tem področju delajo, da bodo našli tak sistem, tako kot sem prej povedal,

ki bo operativen, ki bo omogočal čim hitrejši pretok, čim manj škode na cestah in bo čim cenejši za davkoplačevalce. Hvala. Zato bom podprl predlog, ki ga je predlagala vlada.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod magister Kus, izvolite.

MAG. ZORAN KUS: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Nekaj pojasnil in odgovor poslancu Verliču.

Kot je bilo že povedano, ta prilagoditev poleg koristi obračunavanja cestnine, vezane na evroemisijske standarde, pomeni tudi pomembne okoljske koristi, kar je omenil tudi gospod Anderlič. Okoljske koristi, saj bo različno obračunavanje pomenilo tudi okoljski popust in to je tudi odgovor gospodu Verliču, zakaj trenutno samo takšno število tablic, kot je bilo poleti 2005, zato ker je seveda ABC tablica zaenkrat omogočila samo dvigovanje rampe, ni pa imela možnosti okoljskega popusta in sedaj se bo to število tablic pomembno povečalo zaradi tega dodatnega popusta in okoljske koristi.

Glede mednarodnega razpisa. Bilo je že omenjeno, da je to v akcijskem načrtu Vlade in mednarodni razpis bo odprt v drugi polovici leta 2010 in potem so vsi potrebni postopki v letu 2011, da se lahko izbere, in ko bo novi sistem začel veljati v letu 2012, da se lahko tudi iz razpisa izbrani tudi uporabijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati o amandmajih, zato to razpravo zaključujem. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH CESTAH, SKRAJŠANI POSTOPEK**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod mag. Kus, generalni sekretar.

MAG. ZORAN KUS: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Naredil sem pomoto, sem rekel generalni sekretar. Državni sekretar, oprostite.

MAG. ZORAN KUS: Nič hudega. Spoštovani. Državni zbor.

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah, ki je vsebinsko vezan na prejšnjo točko dnevnega reda. Tudi tukaj gre za vsebinsko spremembo samo nekaj členov, gre za spremembo treh členov, kar pa je

seveda zelo pomembno. Namreč, s predlaganim zakonom se z namenom preprečevanja morebitnih zlorab, ki bi se utegnile pojaviti v zvezi z uveljavljanjem prilagoditev višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila, razširijo pooblastila nadzornih organov in kršitve novih materialnih določb zakona uvrščajo med kazenske določbe. Prilagajanje višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila mora biti skladno s tako imenovano evrovinjetno direktivo, ki je prenešena v naš pravni red z zakonom o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3500 kilogramov, in sicer bo to omogočeno s 1. 1. 2010. Prilagajanje višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila bo v okviru možnosti, ki jih daje obstoječi cestninski sistem, mogoče le pri plačilu cestnine z elektronskimi mediji družbe Dars. Veljavna zakonodaja nepravilno elektronsko registracijo prehoda cestninske postaje ureja le v primerih, ko cestninski zavezanec v zaprtem sistemu cestninjenja na vstopni cestninski postaji izvede pravilno registracijo prehoda, na izstopni cestninski postaji, kjer so zapornice dvignjene, pa elektronsko tablico ABC skrije ali prehitro prevozi cestninsko postajo in ga sistem ne zazna ali pa plačilne kartice Dars ne prisloni na čitalec tako, da bi cestnino poravnal. V vseh navedenih primerih gre za namenoma storjeno nepravilno ravnanje, katerega edini namen je neplačilo cestnine.

Predlog zakona daje upravljavcu cestninskih cest javno pooblastilo, da vsa podrobnejša vprašanja glede izvajanja cestninjenja in načina plačevanja cestnine z elektronskimi tablicami ABC in drugimi elektronskimi mediji upravljavca cestninskih cest uredi upravljavec cestninskih cest v splošnih pogojih uredbe elektronskih naprav. Vlada predlaga, da Državni zbor sprejme predlagane spremembe dopolnitve tega zakona. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku, gospodu Janku Vebru za obrazložitev oziroma predstavitev poročila odbora.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Odbor za promet je ravno tako na 6. seji 27. novembra opravil obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah. V uvodni predstavitvi je državni sekretar dr. Igor Jakomin, ki je bil takrat na seji, povedal, da zakon moramo sprejeti zaradi preprečevanja morebitnih zlorab, ki bi se utegnile pojaviti v zvezi z uveljavljanjem prilagoditve višine plačila cestnine glede na evroemisijski razred vozila. Torej, nujno je treba razširiti pooblastila nadzornih organov in kršitve materialnih določb zakona uvrstiti med kazenske določbe.

Pri obravnavi zakona se je razprava nekako ponovila, tako kot je bila pri prejšnji točki dnevnega reda, izpostavljena je bila predvsem navedba elektronske kartice ABC kot edinega

elektronskega medija za pobiranje cestnine glede na evroemisijski razred vozil do leta 2012. Ponovno je bilo tudi s strani predlagatelja jasno pojasnjeno, da nadgradnja in uporaba elektronske kartice ABC je prehodna rešitev, ki zagotavlja do sprejetja novega zakona o cestninjenju in uveljavitvi cestninjenja z elektronskimi mediji, ki bodo zagotavljali cestninjenje v prostem prometnem toku glede na prevožene kilometre in upoštevale evroemisijski razred vozila in delovali na ustrezni frekvenci. Za vse to pa bo takrat tudi opravljen javni razpis.

Amandmaji, ki so bili vloženi na seji odbora s strani poslanskih skupin oziroma do seje odbora, s strani poslanskih skupin, so bili tudi sprejeti. Odbor pa je glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo dajem gospodu Janezu Ribiču za predstavitev mnenja Poslanske skupine SLS.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani. Zopet ponavljam, ne glede na to, da se v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ne strinjamo s tem, da Vlada vse zakone prinese v parlament prepozno in praktično za vse zakone zato zahteva skrajšane postopke, kar ni v skladu s poslovniškimi razlogi za skrajšani postopek, bomo zakon podprli.

Sprememba zakona določa pravno podlago za zagotovitev nadzora upravljavca cestninskih cest zaradi uveljavitve prilagajanja višine cestnine glede na evroemisijski razred tovornih vozil in tako razširi pooblastila nadzornih organov za preprečevanje morebitnih zlorab. Novela zakona uvaja kot prekršek v zvezi s plačevanjem cestnine, če voznik uporablja elektronsko napravo za cestninjenje na vozilu, ki ne ustreza evroemisijskemu razredu vozila ali cestninskemu razredu.

Nekatera vprašanja so na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe popravili koalicijski poslanci z amandmaji. Ostaja pa še vedno vprašanje, ali ne bi bilo bolj smotrno čim prej preiti na nov sistem, saj se s podaljšanjem uporabe elektronske kartice ABC krši določba direktive o interoperabilnosti, ki določa odprt pristop drugim ponudnikom. Predvsem pa, zakaj nismo teh sprememb uredili že v noveli tega zakona s kartico ZJC-D, ki smo jo sprejeli letos maja. Po novem naj bi se cestninilo omrežje, ki je v upravljanju Darsa - avtoceste in hitre ceste, lahko pa tudi določeno omrežje ostalih državnih cest, na primer severni in južni del tretje razvojne osi, kar bi predstavljajo dodaten vir financiranja izgradnje avtocestnega omrežja. V Poslanski skupini smo mnenja, kot smo povedali že pri zakonu o cestninjenju vozil nad 3,5 tone, da bi morali pohiteti in že v tem mandatu uvesti cestninjenje v prostem pretoku prometa brez nepotrebnih stroškov z nadgradnjo ABC sistema.

Poleg tega želim opozoriti, da se mora nadzor nad cestninjenje izvrševati na prijazen način. Zadnje čase je veliko pritožb nad prestrogim, neprijaznim izvajanjem nadzora vinjet in oviranja pretoka prometa pri tem. Predvsem za tiste voznike, ki imajo kupljeno vinjeto in je zgolj niso namestili, bi morali uporabiti le opozorilo in ne kaznovanje.

Podatek, da je od uveljavitve vinjetnega sistema cestninjenja za osebna vozila ugotovljenih preko 62 tisoč kršiteljev zaradi neuporabe vinjet, pri čemer je bilo več kot 90% kršiteljev tujcev, kaže na to, da je obveščanje in ponudba vinjet premalo učinkovita. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani, gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Predstavil vam bom stališče Poslanske skupine DeSUS k spremembam in dopolnitvam zakona o javnih cestah. Že pri predstavitvi stališč poslanskih skupin prejšnje točke je Poslanska skupina DeSUS nakazala oziroma napovedala podporo tudi Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah. Razlogi za podporo z naše strani so praktično enaki, in sicer naša presoja, da so smernice evropske direktive glede prilagoditve stopenj zaračunavanja cestnine glede na evroemisijski razred vozila primerno vnesena v predlagane rešitve, ter ocena, da gre za sorazmerno prilagoditev, ki ne predstavlja nediskriminatornosti, glede na državljanstvo uporabnika ali lastnika vozila oziroma prevoznika, glede na sedež uporabnika ali lastnika vozila oziroma prevoznika namesto registracije ali glede na izvor vozila. Mediji so zadnje čase polni novic o podnebnih spremembah, kateri edini problem pa seveda niso zgolj emisije toplogrednih plinov. Vendar dejstvo, da Slovenija predvsem v prometu zaostaja za evropskimi obvezami, zato ta dva predloga predstavljata enega izmed ukrepov, ki bodo pripomogli k prizadevanjem za ohranitev našega okolja. In v tej smeri Poslanska skupina DeSUS soglasno podpira tudi predlagano novelo Zakona o javnih cestah. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah je nekako vsebinsko vezan na prejšnjo točko, to je bilo že povedano in nesmiselno je nasprotovati, seveda, vpeljava sistema nadzora, ki ga opredeljuje ta zakon, če nekako podpiramo prejšnjo opredelitev, ki omogoča takojšnjo pretočnost oziroma takojšnjo prosto pretočnost in cestninjenje

v prometu. Seveda poglavitni je 1. člen, ki pri izvajanju nadzora daje upravljavcu cestninskih storitev pooblastilo, da slikovno snema vozila, na kateremkoli delu cestninske točke z namenom identifikacije registracije in ugotavljanja kasnejših kršitev glede evroemisijskih razredov oziroma plačane cestnine, prijavljene z ABC sistemom.

Na tak način bo lahko kršitelj tudi kasneje obravnavan, kontrola bo vzpostavljena in prav je, da ta zakon, ki vsebuje in sledi temu cilju, te popravke, da to tudi podpremo. V slovenski nacionalni stranki, kot že rečeno, predlogu ne bomo nasprotovali. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Anton Anderlič bo podal stališče Poslanske skupine LDS.

ANTON ANDERLIČ: Kot rečeno, gre za dvojčka. Ne vem sicer, zakaj imamo tako ureditev, da moramo v večih zakonih urejati praktično podobno ali skoraj enako vsebino, ampak taka je pač ureditev.

Mi podpiramo vse tisto, kar prispeva k temu, da bomo lažje in hitreje uvajali na naše ceste okolju prijaznejše kamione. Gre za to, da je to izrazito stimulativne narave, ko gre za možnost uveljavljanja olajšav za okolju bolj prijazna vozila, in to je treba absolutno podpreti. Čeprav je v delu, ko govori o snemanju in podobno, lahko na meji tudi že prevelikega nadzora nad vsemi udeleženci v cestnem prometu oziroma na avtocestah predvsem, ampak temu se najbrž ne da izogniti. Konec koncev zlorab je veliko, ni dolgo nazaj, ko so nadzorniki ujeli nekoga s kamionom iz vzhodnoevropske države, ki je vozil 14 ton več, kot je imel dovoljeno težo, da je vozil na kurilno olje in še tahograf si je priredil po svoje. Tako bi te kontrole najbrž lahko bile in morale biti še bolj pogoste. Škoda je, da ta del ne zajema tudi tistih pod tri tone in pol. Vsi verjetno veste, da je na dan, predvsem pa za vikende na cesti od Sežane do madžarske meje ali do juga vsaj nekaj tisoč romunskih, bolgarskih, kakšen ukrajinski in moldovski kombi, zaprt s prikolico in zdaj, če sem prav prebral, so nekoga tam odkrili celo z ne vem koliko Pakistancev v prikolici, brez zraka in tako naprej. Tako bomo v tem delu imeli še, verjetno, dela, da uredimo, kako to zajeziti, kako kontrolo izvajati na tem delu. Verjetno bo ta zakon tudi omogočal ali ne, ampak delamo ga predvsem, popravljamo ga, spreminjamo ga predvsem zaradi tistega, kar smo obravnavali prej, ampak v LDS absolutno podpiramo to, da se kontrole poostrijo, da se zgostijo in da se to resnično izvaja permanentno in ne samo z občasnimi akcijami, kot lahko preberemo v dnevnem časopisju. Kot rečeno, zakon bomo podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miroslav Klun, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIROSLAV KLUN: Hvala za besedo. V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo novelo zakona o javnih cestah ter amandma, ki je bil vložen na sejo Državnega zbora, podprli.

Amandma, ki je bil vložen s strani koalicijskih partnerjev, sicer črta eksplicitno navedbo "ABC tablice", vendar pa v Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da se v praksi ne bo nič spremenilo, saj se bo novi cestninski sistem uvajal v letu 2012, v tem trenutku pa se prilagaja omogočanje tarifiranja na obstoječem sistemu, kot je bilo danes že večkrat povedano. Sam predlog zakona o javnih cestah pa vzpostavlja ustrezne pravne podlage za izvajanje nadzora nad pravilnim uveljavljanjem prilagoditve višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila. Novela razširja pooblastila nadzornih organov, kršitve materialnih določb pa uvršča med kazenske določbe. Prav tako se z novelo zakona povečuje nadzor ob morebitnih zlorabah zaprtega cestninskega sistema. Novela uvaja ustrezno pravno podlago za izvajanje fotografiranja v primerih prevzema in oddaje zadnjega veljavnega dokumenta za plačilo cestnine v zaprtem sistemu cestninjenja. Z razširitvijo pooblastila upravljavca cestninskih cest in z uvrstitvijo kršitev materialnih določb zakona med kazenske določbe zakona se bo zagotovil učinkovit nadzor v zvezi z uveljavljanjem prilagoditev višine cestnine glede na evroemisijski razred vozila pri cestninjenju z elektronsko tablico ABC in že uveljavljenimi elektronskimi plačilnimi mediji upravljavca cestninskih cest. Vzpostavljene pa bodo tudi ustrezne pravne podlage za sankcioniranje morebitnih kršiteljev.

V Poslanski skupini socialnih demokratov prav tako pozdravljamo sprejem akcijskega načrta elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, saj bo le-ta navkljub finančnim težavam, ki jih je prinesla uvedba vinjetnega sistema v letu 2008, uvedel nov cestninski sistem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. In še dr. Peter Verlič, v imenu Poslanske skupine SDS. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala. Novost predlaganega zakona je kontroliranje prehoda cestninskih postaj pri prevozi vozil, tovornih vozil z elektronskimi mediji upravljavca cestninskih cest. Koalicija je najprej vložila amandma, s kateri je v besedilo zakona poskušala vnesti uzakonitev plačevanja cestnine posebej za elektronsko tablico ABC ter za druge elektronske medije.

V naši poslanski skupini smo uzakonitvi elektronske tablice ABC nasprotovali. Naj pojasnimo razloge, zakaj. Elektronska tablica ABC predstavlja zastarel sistem mikrovalovnega elektronskega cestninjenja na neustrezni in

nestandardni frekvenci, ki ne sledi direktivi Evropske unije o interoperabilnosti elektronskih cestninskih sistemov. Tablice ABC so bile za osebna vozila z uvedbo vinjet dokončno ukinjene in pričakovali smo, da bo monopol ABC cestninjenja odšel v zgodovino kot sistem, ki je sicer funkcioniral, a na zastarel in monopolen način. Monopoli pa v sodobnem svetu tržne konkurenčnosti po naši presoji pomenijo, žal, predvsem visoko ceno za uporabnika. Zastarele ABC tablice so se vrstile na naše avtoceste zaradi zahteve Obrtno-podjetniške zbornice, da se mora omogočiti prehod tovornih vozil z opuščeni avtomobilskimi ABC tablicami. Avtoprevozniki tega očitno niso kupili, saj je za več kot 28.000 tovornih vozil menda prodanih zgolj 2.500 ABC tablic, kar je manj kot 10%. Zakaj torej takšno vztrajanje na ABC tablicah, če očitno ne gredo v promet? Kdo si tu želi ohranitve ABC sistema? Avtoprevozniki očitno ne, če je prodanih le 10% tablic. Zahteva po nadgradnji ABC sistema, s katerim naj bi bilo tovornim vozilom omogočeno različno cestninjenje za različne emisijske razrede tovornih vozil, pa je po našem mnenju tudi v direktnem nasprotju z direktivo o interoperabilnosti cestninskih sistemov. Po naši oceni gre pri nadgradnji za bistveno funkcionalno novost, ki skladno z direktivo zahteva odprt mednarodni razpis, kjer bi med seboj tekmovali različni sistemi cestninjenja. V primeru predlaganega zakona pa se očitno podeljuje monopol zastarelemu ABC sistemu.

Naj ponovno poudarimo, sedaj vloženi koalicijski amandma, ki iz teksta zakona eksplicitno črta besedilo "elektronska tablica ABC", je sicer primeren, moti pa nas, da je v obrazložitvi zapisano, da gre za redakcijski popravek, kar pomeni, in to smo v stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov že slišali, da bo sicer iz teksta "elektronska tablica ABC" izginila, ampak se bo v praksi nadaljevalo s projektom nadgradnje zastarelega ABC sistema, kar je nesprejemljivo in predvsem v nasprotju z evropsko regulativo na področju cestninjenja. Upravičeno se bojimo, da bo Vlada sedaj pod pojmom elektronski mediji, kot je sedaj dikcija predlaganih sprememb, razumela torej tudi elektronsko tablico ABC in jo poskušala z obstoječim ponudnikom po ovinkih nadgraditi brez mednarodnega javnega razpisa. Zato predlaganega zakona v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 15. 12. 2009.

V razpravo dajem 2. člen in amandma koalicijskih poslanskih skupin. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAGOTAVLJANJU NAVIGACIJSKIH SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA, SKRAJŠANI POSTOPEK**. Predlog zakona je Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod mag. Kus, državni sekretar.

MAG. ZORAN KUS: najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci. Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa. Cilj sprememb in dopolnitev zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa je prilagoditev in uskladitev slovenske zakonske ureditve tega področja s predpisi Skupnosti o enotnem evropskem nebu in ureditev vprašanja v zvezi z infrastrukturo navigacijskih služb zračnega prometa po spremembah slovenskih računovodskih standardov. Tako se odpravlja različno urejanje istih vprašanj s predpisi EU in Republike Slovenije, uskladitvi pa sta med seboj skladni.

Predlagane glavne rešitve so naslednje. Črtajo se določbe zakona o vprašanjih, ki so urejena s predpisi EU. Javno podjetje prevzame v izvajanje zagotavljanje služb za potrebe operativnega zračnega prometa. Javno podjetje se dokapitalizira s stvarnim vložkom, ki ga sestavljajo sredstva, ki so bila dana v upravljanje javnemu podjetju Kontrola zračnega prometa Slovenije. Od tega so izvzeti gradbeni objekti, ki so zgrajeni na zemljiščih v lasti Republike Slovenije in so namenjeni daljšemu obdobju uporabe za potrebe navigacijskih služb zračnega prometa. Pri tem se ureja tudi vprašanje nerazporejenega dobička in rezerv družbe.

Naslednjič. Za vodenje stroškovne baze za Republiko Slovenijo se pooblasti javno podjetje, stroškovno bazo in ceno za enoto storitve za Republiko Slovenijo pa odobri minister za promet. Vprašanje kritja odgovornosti in zavarovalnega kritja je urejeno tako, da Republika Slovenija jamči le za razliko med zavarovalnim kritjem, do katerega se je dolžno zavarovati javno podjetje, in višine škodne odgovornosti. Delavci ministrstva, pristojnega za obrambo, ki opravlja naloge v zvezi z zagotavljanjem služb, ki jih izvaja javno podjetje, pod določenimi pogoji preidejo na delo v javno podjetje. Besedilo tega zakona je terminološko bolj skladno s predpisi Skupnosti o enotnem nebu. V skladu z navedenim Vlada predlaga, da Državni zbor sprejme spremembe in dopolnitve predmetnega zakona v predlaganem besedilu. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku Janku Vebru za predstavitev poročila odbora. Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Odbor za promet je ravno tako na svoji 6. seji 27. novembra opravil obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa. Pri uvodni predstavitvi predlagatelja je bilo posebej poudarjeno, da se je pri pripravi rešitev predloga zakona upoštevalo načelo, da eno vprašanje navigacijskih služb zračnega prometa lahko ureja le en predpis, ali predpis Republike Slovenije ali predpis Evropske unije v skladu z veljavnim pravnim redom. Takšna vsebina zakona je imela nekako za posledico tudi obsežno mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki v svojem mnenju ugotavlja, da predlog zakona črta večje število določb veljavnega zakona z obrazložitvijo, da so ta vprašanja urejena v uredbah Sveta ali uredbah Komisije. Uredb Evropskega sveta seveda ni dovoljeno prenašati v pravni red države članice, kljub temu pa je treba opozoriti, da v številnih primerih uredb same uredbe niso samoizvršljivi akti, ampak morajo za njihovi izvrševanje skrbeti pristojni organi države članice. To pa lahko storijo le, če imajo v skladu s pravnim redom države zagotovljeno pristojnost in pooblastila za njihovo izvrševanje in če so v pravnem redu države zagotovljena procesna pravila, ki omogočajo izvajanje teh nalog.

Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe je bilo tudi pripravljenih veliko amandmajev, ki jih je odbor obravnaval, seveda pa so člani v razpravi nekako največ pozornosti namenili določbi 3. člena predloga zakona, ki ureja vprašanje zagotavljanja meteorološke službe za potrebe letalstva. Predstavnik Sindikata letalskih meteorologov je v razpravi poudarjal neustrezno organiziranost služb. Z Ministrstva za okolje in prostor, Agencije za okolje, ki zagotavlja letalske meteorološke službe v Republiki Sloveniji, so pojasnili, da je organizacija teh služb ustrezna, urejena je v zakonu o meteorološki dejavnosti in da spremembe oziroma določbe v tem zakonu niso potrebne. Seveda pa smo vsi člani v odboru se strinjali, da je treba predvsem zagotavljati varnost zračnega prometa in temu primerno tudi delovanje meteorološke službe.

Predstavniki ministrstva so podali tudi odgovore in poudarili, da je vprašanje varnosti v celoti urejeno v uredbah Evropske komisije v skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb in o varnostnem nadzoru pri upravljanju zračnega prometa, ki jih izvajamo tudi v Sloveniji. Nezadovoljstvo predstavnikov Sindikata letalskih meteorologov Slovenije pa, menijo, je posledica neustreznega statusa le-teh v okviru nagrajevanja javnih uslužbencev.

Amandmaji, ki so bili vloženi s strani koalicijskih poslanskih skupin in so v večini tudi povzemali mnenja

Zakonodajno-pravne službe, je odbor sprejel. Odbor pa je glasoval tudi o vseh členih predloga zakona in jih ravno tako sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi. Po seznanitvi z novelo v Poslanski skupini DeSUS ugotavljamo, da vsebina predlaganih sprememb in dopolnitev sledi namenu in ciljem, ki jih je predlagatelj želel doseči, zato bomo dopolnjen predlog obravnavanega zakona podprli.

Področje zagotavljanja služb zračnega prometa, letalskih informacijskih služb in službe letalskih komunikacij je Republika Slovenija uredila v pogojih obvezne gospodarske javne službe kot javno podjetje in v skladu z veljavno zakonodajo že leta 2003. Ob vstopu v EU postanejo merodajne na tem področju poleg notranje obstoječe zakonodaje še kopica uredb Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Bistvene so tudi spremembe slovenskih računovodskih standardov v letu 2005, prav tako pa so relevantnejši mednarodni računovodski standardi po uredbi Evropske skupnosti. To opisano stanje normativne ureditve področja navigacijskih služb zračnega prometa je, kot ugotavlja predlagatelj, poglavitni razlog za zakonodajno prevetritev področja. Tako sprejetje novele pomeni uresničitev cilja odpravi različno pravno urejanje tistih vprašanj oziroma podvojenost glede na evropske predpise ter neskladnost celovite ureditve, če neko vprašanje ureja le naš predpis ali predpis Evropske unije U. Poleg tega predlagatelj opozarja tudi na neustrezno urejenost vprašanj glede sredstev upravljanja in infrastrukture vseh področnih navigacijskih služb ter na strani Računskega sodišča ugotovljene nepravilnosti pri računovodskih zadevah izvajalcev navigacijskih služb.

Predlagane spremembe v zvezi z dokapitalizacijo javnega podjetja s stvarnim vložkom, katerega sestavljajo sredstva, ki so bile dana v upravljanje javnemu podjetju, in s prenosom nerazporejenega dobička, ki bo ustvarjen do dneva povečanja kapitala, po tem zakonu v rezerve javnega podjetja pripadajoče dejavnosti služb, ki jih javno podjetje izvaja, bodo zadostila po naši oceni tako opozorilom Računskega sodišča kot tudi zahtevam, ki jih narekujejo računovodski predpisi ter predpisi s področja javnih gospodarskih služb.

V Poslanski skupini DeSUS smo mnenja, da novela udejanja celovitost in skladnost normativne ureditve izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa, pri čemer je pomembno tudi to, da se organizacijska oblika in pripadajoča finančna sredstva navigacijskih služb formirajo z namenom izboljšanja tudi operativnosti služb v smislu zagotavljanja varnosti ter

da se samo izvajanje teh služb čim bolj približa zahtevam, ki jih Evropa narekuje na enotnem evropskem nebu.

Kot je bilo povedano na začetku, bomo poslanci DeSUS-a predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Srečko Prijatelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Zakonske spremembe o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa so prav gotovo dobrodošle, saj na nek način dobivamo evropsko primerljive, kompatibilne predpise in odpravljamo podvojenost in različne normativne ureditve pri tovrstnem urejanju.

Eno vprašanje navigacijskih služb zračnega prometa lahko ureja le en predpis: ali predpis Republike Slovenije, ali predpis Evropske unije. To je smiselno in nujno. Proračun Republike Slovenije ne sme biti obremenjen z obveznostmi v zvezi z zagotavljanjem te službe, razen v posebnih proračunskih porabnikih, kar menimo, da je tudi dobro v teh težkih časih, in ne nazadnje predpisi Republike Slovenije in predpisi Evropske unije morajo biti med seboj usklajeni, tako da v bistvu predstavljajo celovitost normativne ureditve in na nek način seveda tudi zagotavljajo maksimalno varnost in urejenost zračnega prometa.

Skratka, še en predpis Evropske unije, ki bo mogoče odpravil kakšno nepravilnost tudi v naši zakonodaji, državnih, in poenotil stališča, tehnične normative in pa standarde v zračnem prometu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Miran Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Predstavniki Vlade, cenjene poslanke, kolegi poslanci!

Osnovni cilj zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa je zagotavljanje tako varnosti, rednosti oziroma točnosti in nemotenosti zračnega prometa, kar je javni interes in mora biti izpolnjen v vseh pogojih in tudi okoliščinah. Za zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa je odgovorna država, kar je temeljno načelo na tem področju in izhaja že iz Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu. To temeljno načelo v Liberalni demokraciji Sloveniji tudi razumemo kot osnovno vodilo pri pripravi druge pravno zelo zahtevne novele zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, ki jo obravnavamo danes.

Naš kontrolirani zračni prostor je del evropskega zračnega prostora, Slovenija pa članica Eurocontrola, to se pravi, Evropske organizacije za varnost v zračnem prometu, s

strateškimi cilji vključitve našega zračnega prostora v funkcionalni blok zračnega prostora srednje Evrope in pridobitve aktivne vloge pri izvajanju storitev v njem. Zato je s tega vidika, predvsem pa z vidika zagotavljanja osnovnega cilja zakona še kako pomembno, da z obravnavano novelo prilagajamo in usklajujemo našo zakonsko ureditev s tega področja s predpisi Evropske unije o enotnem evropskem nebu in sicer s štirimi uredbami tako Evropskega parlamenta in Sveta, ter z 12 uredbami evropske komisije, ter urejamo vprašanja v zvezi z infrastrukturo navigacijskih služb zračnega prometa po spremembah slovenskih računovodskih standardov.

V Liberalni demokraciji Slovenije izpostavljam predvsem naslednje rešitve, ki jih prinaša novela obravnavanega zakona: črtajo se določbe zakona o vprašanjih, ki so urejena s predpisi Evropske unije; bolj jasno se opredeljuje zagotavljanje službe za potrebe zračnega prometa, ki se ne izvaja v skladu s standardi in priporočenimi praksami; za vodenje stroškovne baze za Republiko Slovenijo se pooblasti Kontrola zračnega prometa Slovenije, delavci ministrstva, pristojnega za obrambo, ki opravljajo naloge v zvezi z zagotavljanjem služb zračnega prometa, pa pridejo po tej noveli na delo v Kontrolo zračnega prometa Slovenije.

V tem pa Vlado in pa in pristojno ministrstvo opozarjamo, da očitno obstajajo določeni problemi z izvajanjem službe letalske meteorologije oziroma z njeno organiziranostjo, kar se je lepo videlo na sami seji matičnega odbora, se pravi na seji Odbora za promet, zato pozivamo tako Vlado kot tudi pristojno ministrstvo, da čim prej strokovno, učinkovito in s potrebno mero subtilnosti razreši ta problem.

Na koncu naj povem, da v Liberalni demokraciji Slovenije podpiramo tudi dokapitalizacijo javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije s stvarnim vložkom in hkrati s tem izražamo zadovoljstvo, da se je po vseh zapletih na Brniku končno le začela gradnja centra za vodenje in kontrolo zračnega prometa, v katerem bo Kontrola zračnega prometa Slovenije lažje opravljala svoje zahtevno in odgovorno delo.

V Liberalni demokraciji Slovenije bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Dr. Peter Verlič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Še enkrat hvala lepa. Spoštovani.

Na klopeh imamo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa kot krovni zakon delovanja in organiziranja javnega podjetja Kontrole zračnega prometa Slovenije. Po pregledu končnega predloga zakona in dosedanji obravnavi v Odboru za promet Državnega zbora, ki je bil poslan v obravnavo

Državnemu zboru, ugotavljamo, da omenjeni predlog predvideva odpravo nekonsistentnosti med Zakonom o letalstvu in Zakonom o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa v zvezi z infrastrukturo ter njenim lastništvom. Predvidena rešitev planiranja, razvijanja, nabavljanja in upravljanja objektov, naprav in sistemov, potrebnih za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa s strani Kontrole zračnega prometa Slovenije ter predvidena pretvorba sredstev v upravljanju v kapitalski delež ter s tem omogočeno lastništvo Kontrole zračnega prometa Slovenije nad infrastrukturo sledi rešitvam Računskega sodišča. Kljub temu pa se sprašujemo, ali je javno podjetje dokapitalizirano z vsemi objekti navigacijskih služb zračnega prometa in ali imamo pred sabo celovito rešitev.

Zakon določa zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa za potrebe operativnega zračnega prometa v okviru kontrole zračnega prometa na podlagi pogodbe med Ministrstvom za obrambo in Kontrolo zračnega prometa Slovenije, kar je glede na specifikko dejavnosti verjetno smiselno. S tem v zvezi naj bi delavci, ki so na dan uveljavitve zakona zaposleni pri Ministrstvu za obrambo in opravljajo naloge z delovnega področja navigacijskih služb, prešli na delo v kontrolo zračnega prometa. Predlog tudi ne določa natančno, katero osebje Ministrstva za obrambo naj bi prišlo pod okrilje Kontrole zračnega prometa Slovenije. V izogib napačnim interpretacijam in potencialnim zlorabam bi bilo smiselno to osebje tudi poimenovati.

Predlog zakona pri obravnavi prihodkov iz naslova opravljenih storitev navigacijskih služb zračnega prometa kot primarnem prihodku kontrole zračnega prometa dodaja določilo, da način delitve prihodkov med upravičence določa vlada. Evropska regulativa enotnega evropskega neba jasno definira način določitve stroškovnih baz kot osnove za določitev pristojbin, na katerih temeljijo prihodki posamezne države iz naslova opravljanja storitev. Delitev prihodkov mora biti skladno s stroškovnimi bazami in deleži dejanskih stroškov posameznih upravičencev v samih bazah. Vsakršna drugačna oziroma napačna interpretacija delitve prihodkov bi pomenila kršitev evropskih regulativ v zvezi z zaračunavanjem pristojbin, zato se nam predlog določila zdi nesmiseln in potencialno zavajajoč pri njegovi razlagi.

Za konec bi želel poudariti, da se bo naša poslanska skupina glede spremembe zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa zaradi vsega naštetega pri glasovanju vzdržala. Opozarjamo, da moramo imeti urejeno in nedvoumno zakonodajo, ki skozi ureditev področja navigacijskih služb zračnega prometa določa okvir organiziranja in delovanja javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije ter posledično varnosti, rednosti in finančne učinkovitosti za uporabnike slovenskega zračnega prostora. Ne sme se zgoditi, da bi slaba zakonodaja vplivala na varnost v letalskem prometu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Janez Ribič pa bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani! Spet gre za zakon po skrajšanem postopku. Na prvi pogled se je mogoče strinjati, da je dopusten razlog za takšen postopek zgolj uskladitev in racionalizacija predpisov oziroma odprava podvojenosti ali različne normativne ureditve istih ali podobnih vprašanj v predpisih Republike Slovenije in v predpisih Evropske unije. Lahko pa tudi ugotovimo, da ima predlog zakona 31 členov, na katere je bilo vloženi skoraj ravno toliko amandmajev. Jasno je, da morajo biti predpisi Republike Slovenije in predpisi Evropske unije med seboj skladni in tako predstavljati celovitost normativne ureditve zagotavljanja oziroma izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in da smo dolžni vrsto ter obliko zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa čim bolj približati zahtevam, ki so opredeljene v predpisih Evropske skupnosti o enotnem evropskem nebu, zlasti v Uredbi S-2096/2005. Jasno pa je tudi, da niso direktive izvršljive neposredno in je treba zato sprejeti ustrezne predpise. Mogoče se je strinjati, da vprašanje navigacijskih služb zračnega prometa lahko ureja le en predpis, predpis Republike Slovenije ali predpis Evropske unije, v skladu z veljavnim pravnim redom, in da naš proračun ne sme biti obremenjen z obveznostmi v zvezi z zagotavljanjem navigacijskih služb zračnega prometa, razen pri posameznih proračunskih uporabnikih, ki si na tak način zagotovijo nekatere službe, na primer, zračni promet državnih zrakoplovov oziroma operativni zračni promet, ali pa zaradi izpolnjevanja sprejetih domačih ali mednarodnih obveznosti, na primer, leti, ki so oproščeni plačila pristojbin za storitve navigacijskih služb zračnega prometa.

Glede na pripombe Sindikata letalskih meteorologov, KS-90 in pripombe Zakonodajno-pravne službe ter številne popravke, ki so bili potrebni, pa smo v dvomih, ali bi zakon podprli. Tako Državni svet kot tudi Komisija Državnega zbora za lokalno samoupravo priporočata Vladi, da bi se storitve navigacijske službe za meteorološke meritve na letališčih zagotavljale v okviru javnega podjetja in ne v okviru državnega organa. Odločili se bomo, ko bomo slišali dodatna pojasnila Vlade, saj ni videti, kje v zakonu, veljavnem v Republiki Sloveniji, je določeno, kateri državni organ je v Republiki Sloveniji nacionalni nadzorni organ v smislu 4. člena Uredbe S št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba. Nadzor oziroma navigacija v zračnem prometu je pomembna za varnost naše države in zelo resna zadeva, da bi jo sprejemali z nedorečenimi rešitvami ali s tako slabo pripravljenim zakonom. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajem, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 2. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod Horvat, državni sekretar, izvolite, imate besedo.

DR. ANDREJ HORVAT: Spoštovane gospe in gospodje, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predsednik Državnega zbor! Dovolite mi, da na kratko povem predvsem pogloblitve rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku. Temeljni cilji oziroma izhodišča predloga zakona so preglednost, pravna varnost in poenostavitev davčnega postopka, pa tudi uskladitev zakonskega besedila s spremembami evropskega pravnega reda. S tem se zmanjša administrativno breme zavezancev za davek in davčnega organa ter stimulira zavezance za davek k prostovoljnemu izpolnjevanju davčnih obveznosti. Pogloblitve rešitve predloga zakona so naslednje. Razširi se nabor podatkov, označenih kot davčna tajnost, ki jih davčni organ lahko razkrije določenim subjektom v taksativno predpisanih primerih, na primer v postopkih javnega naročanja - potem, določi se odgovornost osebe, ki upravlja premoženja zavezanca, fizične osebe, ki je razglašena za pogrešano ali opravilno nesposobno, ter odgovornost osebe, ki upravlja s premoženjem umrle osebe do prevzema premoženja s strani pravnega naslednika. Določi se posebni primer prekinitve davčnega postopka, kadar je zaradi ugotovitve dejanskega stanja treba opraviti poizvedbo pri pristojnih organih drugih držav članic EU in pristojnih organih za izmenjavo podatkov; skrajša se čas, ko je navadno vročitev opravljena, in sicer z 20 na 15 dni. Davčni zavezanec ima v primerih, določenih z zakonom, možnost izpodbijati dejstva opravljene vročitve, pri tem izpodbijanju vročitve informativnega izračuna dohodnine, kot rečeno, recimo z vložitvijo davčne napovedi, če davčni zavezanec informativnega izračuna ni prejel. Kot naslednje, določi se nov obnovitveni razlog, katerega smisel je v možnosti odprave nepravilnosti pri odmeri davka tudi po dokončanosti oziroma dokončnosti odločbe. Kot naslednje, pri vračilu davka se obrestujejo zamudne obresti, kadar davčni organ ne vrne preveč plačanih ali neupravičeno plačanih zamudnih obresti v zakonskih rokih za vračilo davka. Določi se možnost poplačila davčnega dolga

tudi po zastaranju, če je davčni dolg zavarovan s hipoteko in če je pred potekom zastaranja pravice do izterjave pri pristojnem sodišču vložen predlog za izvršbo na nepremičnino. Določi se, da se zarubljene premožnine praviloma ne prodajo več na javni dražbi, temveč davčni organ sam izbere primeren način prodaje, pri katerem upošteva najugodnejši izid, predvsem najugodnejšo ceno, ki jo bo lahko dosegel pri prodaji.

Natančneje se uredi obveznost plačila davčnega odtegljaja v primeru nekaterih transakcij, ki so se začele pojavljati v zadnjem času in doslej niso bile natančno oziroma posebej urejene. Na primer transakcije povezane z uvedbo fiduciarnih računov po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov. Predlagatelj podpira amandmaje poslanskih skupin SD, Zares in LDS, vložene k 5., 61., 111. in 153.a členu dopolnjenega Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku in ne podpira pa predlogov Poslanske skupine SDS k 111. členu tega istega zakona z dne 8. 12. 2009. Spoštovane poslanke in poslanci, Vlada predlaga Državnemu zboru, da se na tej osnovi opravi tudi tretja razprava in se zakon podpre.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku odbora gospodu Radu Likarju za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo predsedujoči. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi. Odbor za finance in monetarno politiko je na 12. seji 3. decembra 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada Republike Slovenije.

Predhodno je Državni zbor na zahtevo skupine poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom opravil 1. obravnavo predmetnega zakona in ob tem sprejel sklep, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki glede na obsežnost novele v okviru splošnih pripomb odpira vprašanje ustreznjšega pristopa z oblikovanjem novega besedila. Hkrati opozarja na neupoštevanje določenih ustavnih načel in v nadaljevanju posreduje konkretna opozorila k 43 členom zakonskega predloga.

K predloženemu zakonu so v poslovniškem roku 27. novembra 2009 na podlagi prej navedenega mnenja k 34 členom predloženega besedila vložile amandmaje koalicijske poslanske skupine SD, Zares, DeSUS in Poslanski klub LDS. V okviru delovnega gradiva so bili v pregled vloženi amandmaje na pobudo Zakonodajno-pravne službe v zvezi s posredovanim mnenjem naknadno vključeni še predlogi za amandma odbora oziroma amandmaja k amandmajem poslanskih skupin, in sicer k

5., 8., 77., 92. in k 132. členu zakonskega predloga. V dodatnem delovnem gradivu se je odbor seznanil tudi z mnenjem Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance z dne 27. novembra, ki predmetnemu besedilu ne izraža podpore.

V dodatni obrazložitvi členov je minister, pristojen za finance, posredoval bistvene poudarke pisne obrazložitve zadevnega besedila. Sicer je osnovni cilj novele v zmanjšanju administrativnega bremena tako zavezancev za davek kot davčnega organa s stimulacijo zavezancev k prostovoljnemu izpolnjevanju davčnih obveznosti, ob sočasni uskladitvi zakonskega besedila s spremembami evropskega pravnega reda. S tem besedilo usklajuje spremembe z osnovnimi uzakonjenimi načeli ob zagotavljanju potrebne konsistence davčne postopkovne zakonodaje. Hkrati je bila v imenu Vlade k vsem vloženim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin in naknadnim predlogom za amandmaje odbora iz delovnega gradiva na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe izražena podpora.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe povzela posamezne ugotovitve iz pisnega mnenja, poudarila, da amandmaji poslanskih skupin v pretežni meri sledijo mnenju navedene službe ter opozorila še na določena odprta vprašanja. V razpravi so člani odbora pozornost namenili 111. členu in predlogu za nov 153.a člen ter obema amandmajema, izoblikovanima na sami seji na pobudo posameznih članov odbora, ki jo je odbor v nadaljevanju sprejel. Ob obravnavi je odbor izmed amandmajev kvalificiranih predlagateljev sprejel vse amandmaje poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS, kot navedeno, k 34. členu zakonskega predloga, razvidnih iz poročila odbora.

Odbor je po glasovanju o amandmajih v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je Državni zbor na 10. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Zato prehajamo na razpravo na členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 16. 12.

Najprej dajem v razpravo 5. člen ter amandma poslanskih skupin: SD, Zares in LDS. Želi kdo razpravljati o 5. členu in amandmaju k temu členu? Nihče.

V razpravo dajem 61. člen ter amandma poslanskih skupin: SD, Zares in LDS k temu členu. Želi kdo razpravljati? Ne.

Gremo naprej. V razpravo dajem 111. člen in amandma poslanskih skupin: SD, Zares in LDS ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravo? Ja, vidim. Odpiram prijavo.

Gospod Likar, izvolite, imate besedo.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči.

V Slovenski demokratični stranki smo predlagali amandma k 111. členu, in sicer tako, da je davčni zavezanec za dohodnino od dobička iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov dolžan predložiti napoved za odmero dohodnine davčnemu organu v elektronski obliki le, če mu je tudi oseba, ki je zavezana za dajanje podatkov za odmero dohodnine iz omenjenega naslova, le-te poslala v elektronski obliki in če je imel v preteklem letu več kot 10 obdavčljivih odsvojitvev tovrstnega kapitala. Ob tem smo se oprli tudi na mnenje Zakonodajno-pravne službe k temu členu, ki ugotavlja, da dikcija člena, ki jo predlaga Vlada pomeni za zavezanca oziroma državljana neprijazno davčno upravo. V prvotnem predlogu je bilo namreč rečeno, da če davčni zavezanec opravi več kot pet obdavčljivih odsvojitvev kapitala, mora davčno napoved predložiti izključno v elektronski obliki.

V obrazložitvah pa obenem pojasnjujejo, da se v te namene lahko uporabi računalniško opremo, nameščeno na davčnih uradih, če sam ne razpolaga z ustrezno računalniško opremo. Nadalje, Vlada to pojasnjuje, da je v preteklih letih kar nekaj davčnih zavezancev vložilo davčno napoved s 500 in več popisnimi listi in Durs je za vnos teh podatkov porabil osem do deset dni. Sprašujem se, če je davčni organ v takih primerih porabil osem do deset dni, koliko časa bi porabili šele davčni zavezanci, ki ne razpolagajo z ustrezno računalniško opremo in bi hodili na davčni urad in izpolnjevali svojo davčno napoved. V SDS se strinjamo z oceno Zakonodajno-pravne službe, ki je pravilno ocenila, da tukaj ne gre za davčnemu zavezancu oziroma državljanov prijazno davčno upravo, in ocenjuje, da bi lahko določili tudi obveznost, da osebe, ki so zavezane za dajanje podatkov zavezancem iz naslova tovrstnih odsvojitvev kapitala - tu mislim predvsem banke in borznoposredniške hiše, le-te posredujejo v elektronski obliki, zavezanci pa bi jih lahko tako poslali davčnemu organu tudi v elektronski obliki.

Vlada oziroma Ministrstvo za finance tak predlog zavrača z utemeljitvijo, da bi se s tem vmešavalo v poslovni odnos teh oseb, kar pa seveda ne drži, saj bi ta obveznost nastala zaradi izpolnitve davčne obveznosti. Taka argumentacija je tudi v nasprotju z vladnimi načeli projekta odprave administrativnih ovir, ki ga je sprejela sedanja vlada.

Še nekaj, osebe, ki so zavezane za dajanje podatkov davčnemu organu, morajo le-te pošiljati tudi v elektronski obliki. Podatki že obstajajo v elektronski obliki. Treba je

najti samo način, da se bodo ti podatki pošiljali tudi davčnim zavezancem v elektronski obliki. Seveda tistim, ki to možnost imajo.

Z amandmajem v SDS predlagamo, da morajo izpolniti davčno napoved iz naslova dohodnine od prodaje vrednostnih papirjev, drugih deležev kapitala ter investicijskih kuponov samo tisti davčni zavezanci, ki te podatke tudi prejmejo od zavezancev za dajanje podatkov v elektronski obliki in ki opravijo več kot 10 takšnih transakcij. S podporo temu amandmaju bomo naredili še en korak k odpravi administrativnih ovir in k vzpostavitvi državljanom bolj prijazne davčne administracije. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še kdo o 111. členu in amandmajih k temu členu? Nihče.

Potem prehajamo na 153.a člen in amandma poslanskih skupin SD, Zares in LDS k temu členu. Želi kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam 12. sejo zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.10.

(Seja je bila prekinjena ob 15.38 in se je nadaljevala ob 16.10.)

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Nadaljujemo sejo.

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da zasedejo svoja mesta in preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno **8. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije.**

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **6. točko dnevnega reda - druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku.**

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju. In sicer odločamo o amandmaju poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k 6. členu. Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 1.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju.

S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji zбора.

Na podlagi tretjega odstavka 137. člena Poslovnika predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona za tretjo obravnavo pripravi Vlada.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 16.12.2009.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju, to je amandma Poslanske skupine SDS k 6. členu. V primeru, da bo ta amandma sprejet, postane amandma pod točko 2, torej amandma koalicijskih poslanskih skupin, brezpredmeten. Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Vidim eno roko. Gospod Žerjav, izvolite. (Ne, oprostite.) Nihče. Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 38.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju koalicijskih poslanskih skupin k 6. členu. Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 20.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmajih in drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 6. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandma. Ne. Ugotavljam, da k predlogu v tretji obravnavi ni bilo vložnih amandmajev. Obenem vas obveščam, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 10. točko dnevnega reda - drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah**. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Najprej odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 3. členu. Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 43, proti 14.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 14.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 5. členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 45, proti 16.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 24. členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 26, proti 40.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo odločanje o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona in besedo dajem predstavniku Vlade, predlagateljici predloga zakona, če želi podati predlog za nadaljevanje obravnave. Prosim, imate besedo.

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci. Predlagam, da Državni zbor opravi tudi tretjo obravnavo predloga tega zakona že na tej seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj zakona predlaga, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 47, proti 18.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v petek, 18. 12. 2009, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in člani, h katerim so bili amandmaji sprejeti. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji

vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zбора. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **16. točko dnevnega reda - to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kilogramov.** Nadaljujemo drugo obravnavo, to je odločanje o vloženi amandmaji. Najprej prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Vidim eno roko. Gospod Tanko, izvolite, imate besedo.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Slovenija je pač ena izmed držav, ki ni uvedla primerne oblike nadzora nad tovornimi vozili nad 3.500 kilogramov v predpisanem roku. S 1. 1. 2010 bi morali mi preiti na novo obliko cestninjenja, vendar v celem letošnjem letu Vlada ni sprejela nobenih ustreznih ukrepov, da bi dejansko to uvedli. Zaradi tega, ali kot posledica tega, ali pa namensko zaradi tega, se je to zgodilo, pa sedaj popravljamo, sprejemamo popravek zakona, s katerim Vlada nadgrajuje neustrezno frekvenco in to na način, da bo ta ABC sistem nadgradila brez javnega razpisa. Menimo, da to ni primerno in da je treba storiti vse, da bi prišli v cestnino v prostem prometnem toku z ustrežno frekvenco, tako, ki je evropsko primerljiva, tudi določena, in ne, da nadgrajujemo neustrezno frekvenco. Sporno pa je tudi to zaradi tega, ker se s tem, ko se ne bo izpeljalo javnega razpisa, pač obstoječemu upravljavcu ABC sistema dajejo koncesije ali pa pravice, da ta sistem nadgradi na nekonkurenčen način in to prav gotovo bo ta sistem zelo podražilo. In pa tudi delamo ga neprimerljivega z evropskimi sistemi na tem področju.

Skratka, predlagam, da amandma podprete, da s tem tudi omogočimo in prisilimo Vlado Republike Slovenije, da izpelje vse postopke za uvedbo cestninjenja za tovorna vozila nad 3.500 kilogramov; seveda ob upoštevanju vseh tistih dodatnih okoljskih zahtev, ki so ob tem potrebne.

Če pa ta amandma ne bo sprejet, potem to pomeni, da se podaljšuje obstoječi cestninski sistem, da se bo ta nadgradnja izvedba mimo javnega razpisa na nekonkurenčen način in glede na to, da so te telekomunikacije v upravljanju Ministrstva za visoko šolstvo, pač pomeni to tudi svojevrstno izkaznico tistih, ki bdijo nad sistemom elektronskih telekomunikacij.

Skratka, ocenjujemo, da gre za zelo lobistično in ne za potezo, ki bi pripomogla k boljšem, pravičnejšem in predvsem konkurenčnejšemu sistemu cestninjenja na naših avtocestah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi kdo obrazložitev v lastnem imenu? Ne. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 45.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 1. členu. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 15.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmajih in drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka. Ugotavljam tudi, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 1. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Ne. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 15.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **prekinjeno 17. točko dnevnega reda**, to je **obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah**. Nadaljujemo drugo obravnavo, to je odločanje o vloženem amandmaju, in sicer prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 2. členu. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 15.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmaju in drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 2. členu dopolnjenega predloga zakona in sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Ne. S tem ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Glasujemo. Glasovanje o zakonu teče. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 48, proti 15.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno **18. točko dnevnega reda - to je na obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zo**

zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, skrajšani postopek. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Glasovanje o zakonu v celoti teče. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno **2. točko dnevnega reda - to je druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku.** Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, in sicer najprej odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 5. členu. Glasujemo. Glasovanje o amandmaju teče. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 64, proti nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 61. členu. Glasujemo. Glasovanje o amandmaju teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 111. členu. Če bo ta amandma sprejet, je amandma pod točko 2. k istemu členu brezpredmeten. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 45, proti 22.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 153.a členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. Zaključili smo odločanje o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Besedo dajem predstavniku Vlade kot predlagateljice predloga zakona, če želi podati predlog za nadaljevanje obravnave. Prosim, imate besedo.

PREDSTAVNIK VLADE: Hvala, predsedujoči. Vlada predlaga, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku obravnava še na tej seji.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker so bili v drugi obravnavi... Imate proceduralni predlog?

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Samo sprašujem, če ima predstavnik vlade pooblastilo za to zadevo pri tej točki.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Ja, to smo ugotovili že v času razprave, da je bilo predloženo potrjeno oziroma pooblastilo.

Torej, ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj zakona predlaga, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu; sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovalo več kot tretjina navzočih poslancev. Smo v teku glasovanja. Imate proceduralni predlog? Proceduralni predlog je možen v zvezi z glasovanjem. Možna je tudi obstrukcija, napoved obstrukcije. Gospod Tanko, izvolite, imate proceduralni predlog.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Zdaj vidim, da se nam že v Državnem zboru dogaja ulica, da nekateri ne zdržijo, da bi kdorkoli, ki ni na pravi strani, dvignil roko.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Prosim samo, gospod Tanko ima besedo.

JOŽE TANKO: Spoštovani kolegi v Državnem zboru! Mislím, da razmere, ki se dogajajo pri obravnavi današnjih točk dnevnega reda, ne morejo biti ravno v ponos ne vladni koaliciji, še manj pa Vladi. Tukaj nastopajo kot predstavniki Vlade razni državni sekretarji raznih ministrstev in to pri točkah, ki nimajo popolnoma nobene zveze z njihovim delovnim področjem. Pri teh obravnavah smo bili danes priče, da nismo mogli dobiti kompetentnih odgovorov na posamezna vprašanja, ne pri tistih točkah, kjer smo obravnavali prometne zadeve, cestninjenje in podobne stvari, niti pri drugih točkah dnevnega reda, ko pridejo predstavniki Vlade, ki delovnega področja, vsebine dela ne poznajo. Mislím, da bi predsednik Državnega zbora in vsi tisti, ki organizirate delo Državnega zbora, morali poskrbeti, da na seje Državnega zbora pridejo kompetentni državni uradniki, kompetentni funkcionarji, ne pa, da dovolite, da pride sem "pro forma" državni funkcionar, tisti, ki sicer po statusu je državni funkcionar, ni pa kompetenten in ni pristojen za posamezno področje. Svetujem vam, da v prihodnje že zaradi nas - danes nas je bilo pri glasovanju 70 ali še kaj več, 80 - poskrbite, da bomo dobili primerne materiale in tudi primerne sogovornike, da bomo lahko na obravnavah teh zakonov prišli do soočenja in ugotovili, kaj je pravzaprav boljša rešitev. Način, kot ste ga ubrali danes, je

način, ki kaže podcenjevanje poslancev Državnega zbora. Ugotavljam, da ta koalicija do te hiše nima nobenega odnosa in tudi zato se ni čuditi, da so reference, ki jih ima Državni zbor v okviru ocenjevanja državnih organov, tako nizke, kot so. Ni čudno, kajti mimogrede dobimo nekompetentne sogovornike, mimogrede poskrbimo, da državne institucije ali kdorkoli ne poroča Državnemu zboru, da ne moremo opraviti razprave in potem se tisti najbolj odgovorni čudite, zakaj je rating Državnega zbora tako nizek.

Spoštovani predsednik Državnega zbora, predlagam, da v prihodnje poskrbite, da bodo na sejah Državnega zbora ministri ali državni sekretarji s tistih področij, katerih zakone obravnavamo. Tako je namreč tudi zapisano v 235. členu Poslovnika Državnega zbora. Danes smo imeli vse drugo, razen kompetentnih sogovornikov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: No, to ni bila napoved obstrukcije. Imate tudi vi proceduralni predlog, gospod predsednik? Izvolite.

DR. PAVEL GANTAR: Gospod podpredsednik, proceduralno predlagam, da nadaljujemo z glasovanjem. Ob tem bi pa poudaril, da je Vlada poslala sem predstavnike tudi v skladu z našim poslovníkom in da mora vsak voljeni funkcionar Vlade biti ob pravem in primernem trenutku sposoben predstavljati temeljna stališča in zakone, ki jih Vlada predlaga. Temu je bilo ugodeno in mislim, da glede tega ne more biti nobenih pripomb. Ali so vas odgovori zadovoljili ali ne, je pa seveda drugo vprašanje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 8.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 8.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v petek, 18. 12., po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in člani, h katerim so bili amandmaji sprejeti. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 12. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 16. DECEMBRA 2009 OB 16.38 IN SE JE NADALJEVALA 17. DECEMBRA 2009 OB 9.00.)

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Vili Rezman, Franc Pukšič do 16.00, Miran Jerič, Marijan Pojbič od 15.00 dalje in Marjan Bezjak. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA – PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSPODARSKIH ZBORNICAH.**

Državni svet je na 13. izredni seji 27. novembra 2009 sklenil, da na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije od Državnega zbora zahteva, da pred razglasitvijo zakona ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah. Besedo bi moral dati predstavniku Državnega sveta, vendar ga ni v dvorani.

Zakon je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Poročilo bi moral predstaviti gospod Rezman, ki je odsoten. Mogoče kdo od podpredsednikov? (Ne.) Besedo dajem predstavnici Vlade kot predlagateljici zakona za obrazložitev mnenja. Besedo ima mag. Darja Radič, državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarstvo.

MAG. DARJA RADIČ,: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci! Glede na to, da je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah Državni zbor že obravnaval in gre samo za obrazložitev glede mnenja Državnega sveta, bom tudi jaz zelo kratka.

Vlada Republike Slovenije je obravnavala pobudo oziroma predlog Državnega sveta in v zvezi s tem ugotovila, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah, kot ga je predlagala Državnemu zboru in ga je ta že sprejel, korekten. Namen predlagatelja sprememb tega zakona ni bil vsebinsko spreminjati Zakona o gospodarskih zbornicah, temveč zgolj odpraviti neskladje z ustavo, tako kot je odločilo Ustavno sodišče. Ta predlog zakona je pripravljen v skladu s tem, zato predlagamo Državnemu zboru, da zakon ponovno potrdi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Besedo ima Bogdan Barovič, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. /Oglašanje v dvorani./

MATJAŽ HAN: Proceduralno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno, gospod Han, prosim.

MATJAŽ HAN: Se opravičujem, gospod predsednik, vendar sem kot podpredsednik dobil navodila, da v imenu Odbora za gospodarstvo kljub vsemu povem stališče.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Han, vprašal sem, ali bo kdo od podpredsednikov predstavil poročilo odbora, kar je razvidno iz zapisnika. Zato vam zdaj na žalost ne morem dati besede. Se zgodi, to ni katastrofa, spoštovani kolega Han in podpredsednik odbora, moramo iti dalje. Če enkrat naredim izjemo, potem bom vedno moral delati izjeme ob drugih priložnostih. V tem letu smo se naučili toliko, da se je treba striktno ravnati po poslovniku pri teh stvareh. Tako dajem besedo predstavnikom poslanskih skupin. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanskih skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Veliko besed je bilo že izrečenih o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah. Na ponovni obravnavi na matičnem delovnem telesu je Slovenska nacionalna stranka podprla zahtevo ali pa stališče Državnega sveta za ponovno obravnavo tega zakona in proučitev. Zgodba je po vseh teorijah, ki smo jih slišali, popolnoma jasna, vsaj za nas. Najprej je treba jasno razumeti in ločiti reprezentativni pojem, torej dve reprezentativni zbornici sta nastali po tako imenovani Gospodarski zbornici, imenoval jo bom rimska ena, GZS-I. - je ni več. Nastali sta dve zbornici - GZS-II., Gospodarska zbornica, nova, in Trgovinska zbornica. Odločba Ustavnega sodišča je bila jasna. Ustavno sodišče je kot edini razumni kriterij postavil reprezentativnost, kar pomeni, da sredstva iz nasledstva pripadajo obema reprezentativnima zbornicama pri delitvi enako, glede na odločitev vseh tistih, ki so bili prej v to zbornico vključeni. In to je vse. Pojavil pa se je nov trenutek, ko je en del teh sredstev, za katerega meni Gospodarska zbornica II., da je njihov, Trgovinska zbornica kot druga reprezentativna, pa je prepričana, da pripada enaka delitev tudi za tisti del, tako, kot je odločilo Ustavno sodišče.

Ustavno sodišče je postavilo samo en kriterij: kriterij reprezentativnosti. Ministrstvo za gospodarstvo pa bi lahko postavilo še drug kriterij, in sicer razumni razlog, vendar ga ni. Ker tega ni, je odločba Ustavnega sodišča popolnoma jasna. Denar se deli na dve reprezentativni zbornici, gospodarsko in trgovinsko, po pripadajočih deležih in pika.

In glede na to, da smo v Slovenski nacionalni stranki ugotovili, da takšna delitev v realnosti na osnovi tega zakona ni mogoča, dvomimo, da je takšna odločitev, kot jo predvideva Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah, pravilna in zaradi tega dvoma v Slovenski nacionalni stranki tega zakona ne bomo podprli.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Milan Gumzar v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni.

V Poslanskem klubu liberalnih demokratov smo Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o gospodarskih zbornicah na 11. seji Državnega zbora Republike Slovenije 16. 11. 2009 podprli. Ne glede na veto Državnega sveta in glede na to, da so stališča poslanskega kluba enaka, kot so bila takrat, bomo danes ponovno glasovali za predlagani zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Matjaž Han v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi.

Namen novele Zakona o gospodarskih zbornicah je odprava nepravilnosti, ki jih je v prvotnem zakonu ugotovilo Ustavno sodišče.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo, da je delitev premoženja gospodarske zbornice ali sploh premoženja prežeta z veliko zankami in da je nad izvajanjem tega dejanja upravičenkama, reprezentativnima zbornicama nujno treba pozorno bedeti. Vendar pa je to stvar drugačnih sprememb zakona ter kompromisnega dogovora med vsemi upravičenkami do premoženja Gospodarske zbornice Slovenije. Da predlog sprememb in dopolnitev zakona odpravlja neenakost reprezentativnih zbornic, so potrdile tako Služba Vlade za zakonodajo, Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in celo interesne skupine delodajalcev ter Komisija za gospodarstvo, turizem in obrt Državnega sveta. To dejstvo pa potrjuje, da zakon primerno implementira odločbo Ustavnega sodišča, in to je vendarle najbolj pomembno, ter s tem opravičuje svoj prvotni namen.

Zaradi vsega navedenega bomo v poslanski skupini zakon znova potrdili.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Danijel Krivec.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Spoštovani predsednik, cenjene kolegice in kolegi.

Dosedanja zakonska ureditev je omogočala neenako obravnavo gospodarskih zbornic, zato je Ustavno sodišče v odločbi 120/08-25 odločilo, da je šesti odstavek 29. člena Zakona o gospodarskih zbornicah v neskladju z Ustavo Republike

Slovenije. Po tem odstavku je po mnenju Ustavnega sodišča Republike Slovenije omogočena neenaka obravnava reprezentativnih zbornic pri delitvi premoženja Gospodarske zbornice Slovenije. Zato je Ustavno sodišče odločilo, da mora Državni zbor Republike Slovenije ugotovljeno neskladje z ustavo odpraviti. Ta predlog zakona, ki smo ga že obravnavali, odpravlja neenakost in razlikovanja med reprezentativnimi zbornicami pri delitvi premoženja Gospodarske zbornice Slovenije in na novo določa delež upravičenj pravnega naslednika Gospodarske zbornice Slovenije, od katerega je odvisna razdelitev premoženja med reprezentativne zbornice. To ugotovitev postavlja Ustavno sodišče. In predlog zakona, ki smo ga obravnavali na predhodni seji, je to odločbo Ustavnega sodišča tudi upoštevalo. V predlogu sprememb je zaradi večje jasnosti zapisano, da se mora pri dogovoru o razdelitvi premoženja Gospodarske zbornice to razdeliti v razmerju z deleži upravičenj posamezne reprezentativne zbornice.

Mnenje Državnega sveta je torej v nasprotju z odločbo Ustavnega sodišča, zato ga ne moremo podpreti. Predlog zakona bomo tudi v tej obravnavi podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Lojze Posedel. Prosim.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem kolegicam, kolegom, državni sekretarki, sodelavcem! V Poslanski skupini Zares bomo tudi danes potrdili ta predlog, bomo ponovno glasovali za Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah. Podrobno obrazložitev, zakaj smo tako glasovali že pri prvem glasovanju, smo podali takrat, danes ponavljamo samo to, da bomo ta predlog potrdili: zato ker odpravlja neskladje z ustavo, zato ker se z njim strinja, s takšnim predlogom Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in iz preprostega dejstva, da smo že pri prvem glasovanju v Državnem zboru ta predlog potrdili z 71 glasovi poslancev in poslank, in da ni bil nihče proti. Zato bomo tudi danes tako glasovali in v Poslanski skupini Zares bomo vsi glasovali za ta predlog. hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan, spoštovani predsednik, državna sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi! Iz mnenj predhodnih predstavitev poslanskih skupin smo slišali razloge, ki vodijo poslanske skupine k temu, da ponovno potrdijo ta zakon kljub vetu, ki je bil izglasovan glede na odločbo Ustavnega sodišča, ki je odločilo, kako je treba urediti pravno nasledstvo Gospodarske zbornice Slovenije. Tudi v Slovenski ljudski

stranki imamo enako enotno stališče, da ta zakon ponovno podpremo, kot smo ga pri prvem glasovanju, kajti predlog zakona, ki je pred nami, po našem mnenju to neskladje odpravlja, saj na novo določa deleže upravičenj pravnega naslednika Gospodarske zbornice, od katerega je nadalje odvisna razdelitev premoženja Gospodarske zbornice med reprezentativne zbornice. Slovenska ljudska stranka bo ponovno enotno podprla ta predlog.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi! Glede ponovnega odločanja o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah ima Poslanska skupina DeSUS naslednje mnenje.

Poslanska skupina DeSUS je prispevala svoje glasove k sprejetju predlagane novele Zakona o gospodarskih zbornicah, saj smo predlagane rešitve ocenili kot sprejemljive. Šlo je namreč za upoštevanje odločbe Ustavnega sodišča, s katero je slednje ugotovilo neustavnost 29. člena tega zakona in nam naložilo odpravo tega neskladja. Člen, ki je sporen, se nanaša na delitev premoženja Gospodarske zbornice med reprezentativne zbornice in določa, da se v deleže upravičenj pravnega nasledstva Gospodarske zbornice všttevajo deleži upravičenj tistih subjektov, ki so izstopili iz Gospodarske zbornice in svojega deleža niso prenesli nikamor ali pa so ga prenesli na druge, nereprezentativne zbornice. Skratka, Ustavno sodišče ni našlo razumnega razloga za tovrstno razlikovanje oziroma neenakost, zato je naša dolžnost, da v skladu z opozorili te visoke institucije sprejmemo takšno rešitev, ki bo to neskladnost odpravila. Ponujena rešitev predlagatelja določa, da je delež upravičenj pravnega naslednika Gospodarske zbornice enak vsoti deležev upravičenj vseh tistih članov Gospodarske zbornice na dan uveljavitve tega zakona, to je 24. junij 2006, zmanjšan za tiste deleže upravičenj članov, ki so izstopili iz pravnega naslednika Gospodarske zbornice. V primeru, da do upoštevanega dogovora med reprezentativnimi zbornicami ne pride do aprila 2009, pa postanejo vse reprezentativne zbornice solastnice premoženja Gospodarske zbornice Slovenije v razmerju z deleži upravičenj reprezentativnih zbornic. Po že sprejeti noveli zakona je po vsej verjetnosti na pobudo Trgovinske zbornice Državni svet sklenil, da novela ne sledi odločbi Ustavnega sodišča, zato je sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o tem zakonu.

Naša poslanska skupina je pregledala tako predloge zakonov, ustavo določbo, mnenje Državnega sveta, mnenje Vlade, Trgovinske zbornice in tudi Zakonodajno-pravne službe in na koncu ocenila, da zakon v bistvu skledi odločbi Ustavnega

sodišča, zato bomo novelo o gospodarskih zbornicah podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Glasovanje o zakonu bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 28. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GLAVNEM MESTU REPUBLIKE SLOVENIJE – REDNI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo bi moral dati predstavniku vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona, počakajmo samo sekundo, če so tukaj v zgradbi, ne vemo. Vrata se ne odpirajo. Gospod Tanko, včeraj so bili vsi, s Poslovnik določeni predstavniki Vlade, tako kot je predsednik Državnega zbora od Vlade tudi zahteval. Torej, ne vidim jih. Predlog zakona je obravnaval Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsednici Renati Brunskole za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni. Spoštovani gospod predsednik. Kolegice in kolegi.

Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je kot matično delovno telo obravnavalo na svoji 5. seji 2. decembra 2009 Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru v zakonodajni postopek posredovala Vlada dne 28. septembra 2009. O predlogu zakona je bila na 11. seji Državnega zbora opravljena splošna razprava. Predsednik Državnega zbora je na podlagi 94. člena Zakona o lokalni samoupravi in prvega odstavka 145. člena Poslovnika Državnega zbora dne 30. septembra 2009 poslal predlog zakona v mnenje mestnemu svetu in županu Mestne občine Ljubljana, ki je podal mnenje v določenem roku in predlog zakona podpira.

Na seji odbora so poleg predlagateljev zakona sodelovali še predstavniki Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je v svojem mnenju izpostavila drugačno ureditev od sistemsko določenega načina zagotavljanja dodatnih sredstev, namenjenih za lokalne skupnosti. Ne glede na pravno podlago dodatnega financiranja pa je bistveno, da gre tako pri Zakonu o financiranju občin kot pri Zakonu o glavnem mestu Republike Slovenije za dodatno financiranje iz proračunskih sredstev, zato meni, da morajo biti tudi v tem primeru zagotovljena načela proračunskega financiranja, in sicer namenskost porabe, gospodarnost in transparentnost.

Druga dopolnitev predloga zakona se nanaša na nov dodaten proračunski vir financiranja, ki se v obliki odstotka od dohodnine namenja za financiranje dodatnih nalog, ki jih ima mestna občina kot glavno mesto države. Tudi v zvezi s tem je opozorila na poudarjeno dolžnost namenske rabe sredstev, ki so posebej zagotovljena za ta namen, in na določnejšo opredelitev vrste in obsega nalog, za katere je zagotovljeno proračunsko financiranje, ter na vprašanje ocene stroškov pri zagotavljanju ustreznega razmerja med sredstvi in stroški financiranja. Zakonodajno-pravna služba opozarja na neprimernost uporabe instituta javnega razpisa v razmerju med dvema pravnima subjektoma pri financiranju nalog, določenimi z zakonom. Hkrati pa je opozorila tudi na neprimernost absolutne izključitve javnega razpisa. Na koncu je poudarila, da so bili v predlogu zakona vloženi amandmajih štirih poslanskih skupin, ki skoraj v celoti upoštevajo prej navedene pripombe.

Komisija Državnega sveta predlog zakona podpira, saj meni, da daje predlog zakona pravno podlago za financiranje nalog Mestne občine Ljubljana kot glavnega mesta, ki je atribut državnosti in ki jih ne opravlja nobena druga občina.

Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je v skladu s 126. in 131. členom Poslovnika Državnega zbora opravil razpravo in glasovanje o členih predloga zakona in vloženi amandmajih. Člani odbora so bili v razpravi kritični. Nekateri člani odbora so menili, da je predlog slabo pripravljen, kar izhaja iz ugotovitev Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Kritični so bili tudi do predloga zakona, saj postavlja Mestno občino Ljubljano v privilegiran položaj proti drugim mestnim občinam in predstavlja rešitev, ki je unikatna. Menili so, da je opredelitev za dogovor, ki ima pravno naravo, pismo o nameri, s katerim se opredeljujejo naloge mestne občine in državnih organov o izvajanju programov in nalog po tem zakonu nezadostne in nedorečene in da bi bila ustrežnejša ureditev financiranja konkretnih projektov državnega pomena. Razprava članov odbora, ki je sledila, pa je poudarila, da je status mesta Ljubljane kot glavnega mesta Republike Slovenije poseben in je predlog ureditve medsebojnih razmerij med mestom in državo ustrezen. Glede na pripombe in mnenja Zakonodajno-pravne službe, pa je bilo ugotovljeno, da predlogi vloženi amandmajev odpravljajo pomisleke službe in ustrezno rešujejo odprta vprašanja. Ravno tako so menili, da ocena potrebnih finančnih sredstev za uresničevanje nalog po tem zakonu za leto vnaprej ni mogoča, ravno tako pa je tudi težko konkretno opredeliti potrebne programe v samem zakonu. Zato so menili, da je institut dogovora, ki ima pravno naravo v pismu o nameri, primeren, saj opredeljuje vrsto programov.

Zatorej Odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je sprejel amandmaje in ocenjuje tudi, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo in sprejetje, ter Državnem zboru predlaga, da podpre besedilo dopolnjenega predloga zakona in k njemu vložene amandmaje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker je zbor na 10. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 16. 12. 2009. V razpravo dajem 1. člen, ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Prosim, gospod Zvonko Černač, prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi! Vsi ostali prisotni. Danes je ob uvodu gospod predsednik dejal, da Vlade ne vidi, in moram reči, da tukaj smo z njim tudi v opoziciji soglasni, Vlade dejansko ni videti - ne glede na to, ali je kdo tukaj fizično prisoten ali ne. Glede na učinke oziroma neučinke je ta ugotovitev točna.

Glede točke, ki jo imamo danes na dnevnem redu in tega amandmaja k 1. členu, pa mi dovolite, da naj uvodoma povem, da če želimo Ljubljani dobro, potem ne sprejmimo tega zakona. Če pa želite nekateri samo gospodu Jankoviću dobro, potem boste seveda ta zakon sprejeli.

V Republiki Sloveniji imamo od leta 2004 Zakon o glavnem mestu. Takrat je po vsebinski plati uredil razmerja med državo oziroma Vlado in med glavnim mestom Republike Slovenije. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo že ob splošni razpravi povedali, da bi podprli nadgraditev tega zakona, rešitve oziroma take spremembe, s katerimi bi Ljubljana pridobila vse pravice, sredstva in obveznosti, ki bi jih sicer pridobila s sprejetjem pokrajinske zakonodaje. Tega, kar imamo danes na mizi, pa ne moremo enačiti s tem oziroma danes lahko rečem, da imamo na mizi zakon, ki bi ga lahko poimenovali zakon o poplačilu predvolilnih uslug levega trojčka gospodu Zoranu Jankoviću z davkoplačevalskim denarjem. Zaradi tega smo tudi predlagali amandmaje in zaradi tega smo tudi predlagali amandma k 1. členu.

Gospod Janković ima že sedaj, še posebej pa bo imel v primeru sprejetja tega zakona v tej državi poseben položaj. Zanj se pripravljajo, pišejo in sprejemajo posebni zakoni. Do nedavnega se je gospod Janković vozil z nalepko, ki mu je omogočala imuniteto pred policijo. Osvadbe za huda kazniva dejanja proti njemu ležijo v predalih policije, istočasno pa se s svetlobno hitrostjo dogajajo medijsko podprte hišne preiskave pri ljudeh, ki jih je gospod Janković sam osvadil. In osvadil jih je zaradi tega, ker so se mu zamerili.

Namesto da bi Vlada - ne pet milijonov evrov, kot se je zgodilo pred kratkim za nakup nekega gradu, ki je itak javno dobro in javnega pomena in je v funkciji vseh nas in ne more biti predmet nekih prodaj, če bi samo štiri milijone namenila v Muro, takrat, ko je bilo to treba, pa bi danes v Pomurju ne bilo nekaj tisoč brezposelnih več.

Tukaj s tem zakonom pa se nadgrajuje to, kar se že dogaja. Saj v bistvu, če sprejmemo ta zakon ali pa ne, gospod Janković ima očitno poseben status in na podlagi posebnega statusa tudi lahko sklepa posebne aranžmaje v nasprotju s tistim, kar lahko počne 209 drugih občin po Sloveniji z Vlado. To ni v redu. Ta zakon pomeni nadgradnjo tega, kar se dogaja.

Zelo težko je podpirati rešitve, ki postavljajo v neenakopraven položaj vse druge, tako mestne občine kot vse druge občine. S tem načinom financiranja, ki je "unicum" v primerjalno pravni ureditvi tudi, pa niti ne vemo v trenutku, ko zakon sprejemamo, koliko nas bo dejansko to stalo. Vse bo odvisno od dogovora med gospodom Jankovićem in med Vlado. Kar se bosta dogovorila gospod Janković in Vlada, toliko bo treba vsako leto iz državnega proračuna nameniti sredstev za posamezne naloge. Če bi bila ta sredstva namenjena razvojnim nalogam, nalogam, ki bi dvignile kvaliteto življenja v Ljubljani, kvaliteto življenja prebivalcem tega mesta, bi se celo mogoče bilo do neke mere s tem strinjati. Vendar, ker gre v glavnem za krpanje proračunske luknje, ki dosega skoraj 200 milijonov evrov v tem trenutku in ki je posledica zgrešenih prioritet gospoda Jankovića, se seveda s tem načinom ni mogoče strinjati. Poleg tega pa je v zakonu predvidena tudi določba, po kateri je gospod Janković izvzet iz sistema financiranja ostalih občin. Za ostale občine imamo določbo, ki smo jo sprejemali skupaj s proračunom, kjer je točno določena višina glavarine, tukaj se določa nekaj zraven. In edino za ta del vemo, da je ocena približno 15 milijonov evrov letno.

Mi smo amandmaje predlagali predvsem zaradi tega, da bi sprožili razpravo o nesmiselnosti in o škodljivih posledicah tega zakona. Mislimo, da jih je nujno sprejeti zaradi tega, ker je ta zakon, tako kot je zastavljen, neprimeren in prinaša nemir med ostale mestne in ostale občine v Republiki Sloveniji. Zaradi tega bomo ta amandma, seveda, podprli in pričakujemo, da bo tudi Državni zbor podprl tega in ostale amandmaje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker je želja za razpravo... Spoštovani kolega Anderlič, pred vami je roko dvignilo že nekaj poslancev. Prosim za prijavo. Prijavil se je tudi minister za lokalno samoupravo. On ima lahko besedo, kadar želi. Prosim, gospod minister. Razpravljamo v zvezi z amandmajem.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci.

Vlada Republike Slovenije je predlagala dopolnitve zakona, ki ga danes obravnavamo, potem ko je bila podana informacija o strokovni utemeljenosti morebitnega dodatnega financiranja glavnega mesta skozi Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije. Ob tem je Vlada ugotovila, da Mestna občina Ljubljana nima, samo zaradi tega, ker je njeno območje

glavno mesto države, posebnih pristojnosti. Njene pristojnosti so enake pristojnostim drugim mestnim občinam, je pa dejstvo, da je zaradi zahtev, določenih v Zakonu o glavnem mestu, pri izvajanju svojih nalog zavezana upoštevati interese države, predvsem pri zagotavljanju pogojev za delovanje državnih organov in organizacij ter predstavništev. Ljubljana ima zaradi svoje zgodovine, geografske lege, demografskega položaja, strukture gospodarstva in prebivalstva poseben družbeno-kulturni, upravni in ekonomski pomen. S tega vidika predstavlja gravitacijski center, v katerem je zaznana povečana frekvenca...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega, gospod minister. Torej, gremo k amandmaju, k 1. členu, k amandmaju Poslanske skupine SDS. Zdaj ni več priložnost za predstavljanje celote zakona.

Prosim.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Torej, v odgovor na trditve, da je predlog zakona, kot tudi posamezni člani tega zakona v neskladju z ustavo, Zakonom o lokalni samoupravi in Zakonom o financiranju občine oziroma da zakon ne temelji na ustavi in veljavni zakonodaji, naj povem, da se je Vlada pri pripravi predloga zakona v celoti oprla na stališče Ustavnega sodišča Republike Slovenije, da so naloge glavnega mesta ter podlaga za financiranje teh nalog predmet Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije ter da vprašanje financiranja nalog glavnega mesta neposredno ne posega na področje financiranja in izvrševanja nalog lokalne samouprave.

Povedan je tudi razlog, da amandmajem k posameznim členom predloga zakona, tudi k temu, o katerem zdaj razpravljamo, ki jih je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v celoti nasprotujemo.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Barovič, prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

V Slovenski nacionalni stranki smo že in še enkrat jasno povemo, da bomo podprli amandma k 1. členu, ki ga je vložila SDS, in da bomo podprli tudi vse amandmaje. Še enkrat, ljudem ni jasno, to pomeni, da ukinjamo ta zakon - in prav je tako! Prav je tako zato, ker bi ta zakon podprli, če bi se imenoval interventni zakon za rešitev mesta Ljubljane, ker to tudi je. Ker to tudi je! In ni lepo in ni fer od vseh tistih, ki smo ali pa bomo še kasneje slišali, kako nam ni za čast naše glavno mesto, kako ne skrbimo in nismo ponosni na naše lepo glavno mesto. Smo in to močno! Tako močno, da bi, če bi se ta zakon imenoval interventni zakon, da bi ga tudi podprli. Pod krinko skrbi za glavno mesto pa takšno zakon, gospe in

gospodje, niti slučajno ni primeren. V 1. členu je kršeno, po mnenju Slovenske nacionalne stranke, eno od ustavnih določil o enakosti pred zakonom, ker na osnovi 1. člena ugotavljamo, da ena od občin, pustimo sedaj druge namere, ni enaka ostalim 209. Ni, ker ima posebne privilegije. In če jih bo imela, je to prav, samo v drugi vsebini in v drugi obliki, ne v takšni. 1. člen daje jasen napotek, da Mestna občina Ljubljana plačuje državi, da ima država lahko svoje organe v glavnem mestu, pod točko 2, če preberete 1. člen, je to popolnoma jasno. V Slovenski nacionalni stranki močno nasprotujemo seveda - aha, ne smem pod druge člene, se moram oglašati kasneje, predsednik. Torej skratka, Slovenska nacionalna stranka...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim ja, razen če je člen povezan z drugim, v tem trenutku ni. Prosim...

BOGDAN BAROVIČ: Dobro, se bom oglasil kasneje. 1. člena ne podpiramo zato, ker po našem mnenju tudi krši ustavno določilo enakosti pred zakonom med vsemi občinami.

In drugič, ker Mestna občina Ljubljana ne plačuje državi, da ima država lahko svoje organe v glavnem mestu, kar ji ta 1. člen daje, kar pa je tudi razvidno iz proračuna, kjer je jasno vidno, da država plačuje Mestni oblini Ljubljana.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Kampuš, prosim.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani minister Gjerkeš, spoštovani strokovni sodelavci, kolegice in kolegi! Glavno mesto Slovenije se imenuje Ljubljana, ne pa Zoran Jankovič. Verjetno je to treba na glas povedati trikrat, da se bomo enkrat navadili, kako to je. Je pa res, da imajo vse države urejeno razmerje med državo in glavnim mestom, tako kot tudi prizna, se sedaj to ureja. Torej, to je urejanje razmerij, kaj glavno mesto opravlja za državo, torej potrebe glavnega mesta in obratno. Seveda ja glavno mesto tudi upravno središče, kar je verjetno iz teh dokumentov tudi razvidno.

Moram pa priznati, da me zelo zelo motijo razprave v tem smislu, da je to pa sedaj vzeto ostalim občinam. Jasno je bilo rečeno, desetkrat, pa še mogoče večkrat, da ostale občine torej niso na nek način prikrajšane, da bi manj dobile in tako naprej. Jasno je bilo tudi rečeno, da gre za posebna sredstva, ki so namenjena za razvoj in bivanje tistih, ki prihajamo občasno v to mesto v Sloveniji, torej glavno mesto. Govorjenje o tem, da bi seveda bilo primerno vložiti 4 milijone evrov v Muro, se mi zdi nesmiselno, danes je Mura na pravi poti. V Muri je torej nastala nova firma, Mura in partnerji, ta Mura v tem trenutku je v prestrukturiranju, ta Mura v tem trenutku je tako daleč, da je začela zaposlovati delavce tiste, ki so ostali višek; in to je pomembno. Prosim

vas lepo, pustite že enkrat Muro pri miru, da lepo dela in da se razvija tako, kot smo si vsi lahko samo želeli. V tem trenutku je to vse.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miro Petek. Prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo.

Seveda podpiram naš amandma k 1. členu, kajti izključitev mestne občine iz javnega razpisa je neprimerna, kar je ugotovila tudi Zakonodajno-pravna služba. Na ta način se v Sloveniji pridružujemo Libiji. Libija je izključila, suspendirala ustavo, ko je prišel na oblast gospod Gadafi, mi pa s tem zakonom suspendiramo enakost pred zakonom. Ostale občine enostavno niso v enakem položaju, kot pa bi po tem zakonu bila Mestna občina Ljubljana.

Ljubljana v vseh teh razpravah nastopa kot nekakšna žrtev, koliko se mora Ljubljana žrtvovati za državo oziroma za svojo funkcijo kot glavnega mesta države. Zakaj pa se ne bi vprašali, ali pa je nujno, da je Ljubljana glavno mesto Slovenije. Brazilija ima glavno mesto Brazil, ni Rio de Janeiro ali San Paolo. V Avstraliji je glavno mesto Canberra, ni Sidney ali pa Melbourne. V Nemčiji je bilo dolgo časa Bonn, sedaj je spet Berlin, zakaj pa ne bi bil to Maribor, pa bi marsikateri problem rešili, selili bi Državni zbor v Maribor, ukinili bi Državni svet, selila bi mnoga ministrstva v Maribor in v Ljubljani bi se spraznile mnoge pisarne, mnogi prostori, ki bi jih naselile bolj produktivne službe, tuje banke, tuje zavarovalnice. Dajmo razmišljati v tej smeri, če je zaradi statusa glavnega mesta tako obremenjena in tako uboga. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. To je bila sicer podpora črtanju glavnega mesta ali črtanju amandmaja? Dobro. Janez Ribič ima besedo.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni. Spoštovani prisotni.

V Slovenski ljudski stranki se zavedamo pomena Ljubljane kot glavnega mesta naše države in tudi Ljubljane kot evropske prestolnice, vendar bi bilo treba financiranje rešiti kompleksno in pregledno. To pa lahko dosežemo z regionalizacijo Slovenije in s sprejetjem celotne zakonodaje in ne samo s takimi spremembami zakonov, kot je zakon za glavno mesto, Pomurje in tako dalje. Te zadeve je treba urediti kompleksno za območje celotne države in sprejeti potrebno zakonodajo o regijah, v tej zakonodaji pa je treba urediti status glavnega mesta naše države.

Podpiramo mesto Ljubljana in njene meščane in si želimo, da se zadeve uredijo, vendar zaradi naštetih problemov in netransparentnosti podpiramo predlagane amandmaje Slovenske demokratske stranke in zakona ne podpiramo. Dodeljevanje

sredstev Mestni občini Ljubljana iz državnega proračuna brez javnega razpisa ne zagotavlja transparentnega poslovanja in sredstva, namenja za financiranje funkcij glavnega mesta, morajo biti tudi namensko porabljena. Bojimo se, da so predlagane spremembe zakona namenjen izpolnjevanju obljub vladne koalicije ali poplačilu podpore na zadnjih volitvah. Sredstva dodeljena iz državnega proračuna, pa bodo porabljena za projekte, od katerih bodo imeli koristi posamezniki, ne pa meščani in meščanke naše prestolnice. Ko bo na poslanskih klopeh predlog zakona, ki bo omogoča financiranje potreb glavnega mesta po projektih na osnovi javnega razpisa in bo izrecno pogojeval, da so dodeljena sredstva namenska, bomo takšne spremembe v Slovenski ljudski stranki z veseljem podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Colarič.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Takoj povem, da amandmajev ne bom podprl. Pod drugo moram kolegom povedati, da Ljubljana ni samo Zoran Jankovič, to sem že večkrat povedal. Konec koncev je 505 let, odkar je Ljubljana dobila svojega prvega župana. 1504 je bil izvoljen prvi ljubljanski župan in jaz mislim, da je prav, da se včasih, ko govorite, tudi malo seznanite z zgodovino glavnega mesta. Mimogrede, tudi prva omemba mesta je bila že 1144, ko se je sicer v nemški različici govorilo Laibach, 1146 pa potem že o Luwigini. Skratka, Ljubljana ima veliko zgodovino in ni se začela z ero gospoda Zorana Jankovića. Upam, da se bo tudi po eri Zorana Jankovića Ljubljana razvijala tako, kot se je do sedaj.

Glede amandmaja k 1. členu, ker govorimo predvsem o 1. členu, pa mislim, da se je upoštevalo pripombe Zakonodajno-pravne službe in da se sedaj zagotavlja tudi namenskost porabe sredstev, gospodarnost in transparentnost. Besedilo zakona bom podprl. Amandma, kot sem rekel, pa zavračam. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Potrč. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predloga amandmaja SDS-a ne bom podprl, ker ta predlog amandmaja vključno z ostalimi pomeni, da Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije ni več in da morda celo nekateri ne priznavajo, da glavno mesto Republike Slovenije sploh obstoja in katero je. Vsi tisti, ki pravite, da soglašate z glavnim mestom, da podpirate njegov razvoj, hkrati pa predlagate črtanje 1. člena in še ostalih treh, govorite neresnico. Dajte pred javnostjo povedati, nismo pripravljene najti posebne rešitve, ki jih predlaga zakonodaja in Vlada za glavno mesto. Prav. To je mogoče, ampak potem je prav to zelo jasno povedati, ne pa govoriti, kako ste za rešitve, da pa te rešitve niso prave.

Zato bi rad v zvezi s tem 1. členom in amandmajem SDS-a k 1. členu povedal naslednje - ne bo nič novega, samo tudi vi nič novega ne pripovedujete. Prvič, to je zakon o glavnem mestu, ne zakon o Jankoviću. Ta zakon o glavnem mestu je bil sprejet že, ko Janković ni bil župan. Ugotovili smo po petih letih uresničevanja zakona, da pač efektov ni dajal ali pa nikakršnih, in dejal, ker ni bilo sporazuma, ki ga je prej zakon predvideval med glavnim mestom in mestno upravo in Vlado, in teh rezultatov ni bilo, zato je bilo skupno ugotovljeno, da je dopolnitev potrebna. Na prejšnji seji smo ugotovili, da je dopolnitev potrebna in v prvi obravnavi zakon podprli. Pri tem je prav povedati, da zakon ne jemlje nikomur ničesar. Mi priznavamo in vemo in to ve tudi Vlada in to, če bo treba, verjamem, da bo tudi glasno sporočila, da so potrebne nadaljnje spremembe v sistemu financiranja lokalne samouprave vseh občin, morda posebej tudi mestnih občin kot, bi rekel, skupine ali pa tako imenovanih sedežnih občin, ki imajo več funkcij, kot ima vseh 210 oziroma kolikor jih je zdaj že, občin v Sloveniji. To ni nobenega dvoma in je dejstvo.

Ne ugovarjamo temu, da bi zaradi predloga urejanja zakona o glavnem mestu smeli kakorkoli prizadeti druge občine. Ne, to je točno. Ne smejo biti prizadete in to se ves čas o tem tudi govori. Če pa se 1. člen črta, potem enostavno več materialne vsebine, vključno z 2. členom zakon nima.

In kaj so bile bistvene pripombe, ki so bile v prvi obravnavi posebej v zvezi s 1. členom povedane? Bistvena pripomba je bila, da če gre za proračunsko financiranje posebnih nalog, potem morajo biti upoštevana proračunska načela tudi v tem primeru. To so predvsem namenskost, gospodarnost in transparentnost, program konkretne obveznosti enih in drugih, ki sofinancira ta program - se pravi države in mesta - obveznost izpolnjevanja nalog in tudi vračila sredstev, če program ni sploh izpolnjen ali ni v celoti izpolnjen. In ta načela, drage gospe in gospodje iz SDS-a, ki ste predlagatelji amandmaja, so zdaj v 1. členu, kakor je dopolnjen na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe in amandmajev, ki so bili na odboru sprejeti, v celoti upoštevani. Zahteva se vsa spoštovanja načel javnega financiranja in proračunskega financiranja, vključno z nadzorom in vrnitvijo sredstev, da ne govorim o posebnem poudarjanju načela namenskosti, gospodarnosti in transparentnosti. Bistvena pripomba, o kateri smo govorili v prvi obravnavi zakona, je upoštevana.

In drugo. V razpravi ob 1. obravnavi zakona je bilo veliko govora o tem, da se uvaja nov sistem financiranja, ki bo omogočil zlorabe, ker ne predvideva več javnega razpisa. Mi smo že v prvi obravnavi opozarjali, da to ni res. Ampak z dopolnitvami drugega odstavka 1. člena se to jasno kaže. Ja, tudi za javno financiranje preko mestne občine in preko programov, ki se bodo skupno financirali s strani države in

mestne občine, je v odnosu državni organ: mestna občina na eni strani in izvajalec na drugi strani potreben javni razpis, da bi se izbralo najboljšega ponudnika. To jasno piše in ne govoriti, da tega v zakonu ni. Piše in bo tako uveljavljeno. Res pa je, da piše in da je takšno tudi stališče Zakonodajno-pravne službe, da dogovor med dvema državnima organoma oziroma med Vlado kot državnim organom in mestno občino kot lokalno samoupravo ne predpostavlja najprej javnega razpisa, ker gre za specifične, posebne naloge, ki se bodo financirale v okviru Zakona o glavnem mestu. In ta glavni problem, na katerega ste opozarjali in mogoče ni bil v vsebini zakona dovolj jasno zapisan, je v 1. členu jasno zapisan in ugovori, ki so bili z vaše strani, so bili v stališčih ZPS-a in v amandmajih, ki jih je sprejel odbor, upoštevani. Zato še enkrat povem, če se sprejme vaš predlog, da se 1. člen črta, potem morate najti nove argumente, argumente ki ste jih doslej imeli, pravite, priznavamo glavno mesto, vemo, da so določene oblike financiranja potrebne, samo zahtevamo, da to ni financiranje Jankoviča, ampak glavnega mesta - sedaj so te naloge vendar jasne. Priznavamo, da glavno mesto ima specifične naloge, pa naj bo to Ljubljana ali pa kot je rekel gospod Petek, kakšno drugo mesto, če se bomo in ko se bomo tako odločili. Ta zakon velja za glavno mesto.

Prosil bi, da se ta argumentacija, ki je sedaj res temeljito domišljena in vsebinsko sprejeta v amandmajih oziroma v besedilo, kakor se ga je sprejelo v matičnem delovnem telesu, upošteva in da se ve: vaši predlogi pomenijo, da Zakona o glavnem mestu, ki bi bil operativen in bi zagotavljal izvajanje posebnih nalog ni. Ker prelagate vse, kar je vsebina in meso v vsebini tega zakona in ohranjate samo prehodne in končne določbe, in vemo, kaj bi se zgodilo, če bi vaši predlogi bili sprejeti. Na tej ali naslednji seji bi imeli spet dolgo proceduro, v kateri bi lahko vsak v imenu poslanske skupine v petih minutah povedal, kar govori danes in na koncu bi ugotovili, da zakona ni in mora iti v novo proceduro. Zato menim, da je utemeljitev za vaš amandma nesprejemljiva in da naj se ne sprejme. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Replika, gospod Černač. Niste bili omenjeni, se opravičujem gospod Černač, ne morem vam dati replike, niste bili omenjeni.

ZVONKO ČERNAČ: Proceduralno.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno, prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani, predsednik. 70. člen Poslovnika pravi, vsak razpravljavec ima pravico do odgovora na razpravo drugega razpravljavca (replika), če se ta razprava nanaša na njegovo razpravo, če meni, da je bila njegova razprava napačno razumljena ali napačno interpretirana. Spoštovani kolega Potrč

je govoril o tem, da s sprejetjem amandmajev, ki smo jih predlagali, tega zakona ni več. To ne drži. Se pravi, da je bila ta razprava, o kateri sem jaz govoril, napačno razumljena in napačno interpretirana zaradi tega, ker bom pojasnil, zakaj.

Mi Zakon o glavnem mestu imamo, povedal sem, od leta 2004 in mi ne spreminjamo - oziroma vi ne spreminjate - 1. člena tega zakona, ampak s 1. členom sprememb spreminjate 5. člen tega zakona. Gospod Potrč je govoril, da če sprejmemo amandma k 1. členu - mimogrede, mi ne govorimo o amandmaju, da se 1. člen črta, preberite si, spoštovani gospod Potrč, govorimo, da se drugi odstavek 1. člena črta. 1. člen se pa nanaša na 5. člen veljavnega zakona. Upam, da sem bil tokrat jasen, če ne, se bom, spoštovani predsednik, k besedi še enkrat oglasil. Skratka, tudi če se sprejmejo vsi amandmaji, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka, ostaja Zakon o glavnem mestu v vseh devetih oziroma desetih iz leta 2004 neokrnjen. Ne sprejme se samo tisto, kar predlaga Vlada in kar podpira, očitno, vladajoča koalicija 6.a in 6.b člen, ki mimo sistemskih okvirov, v nasprotju z veljavno zakonodajo, na neenakopraven način v odnosu na mestne in ostale občine ureja "unicum" sofinanciranja posameznih nalog na podlagi - ne razpisa, zelo jasno je to napisano v spremembah zakona - pogodbe. "Dodeli se občini namenska sredstva na podlagi pogodbe o sofinanciranju, ki jo z županom sklene predstojnik neposrednega uporabnika proračuna, ki je predlagal, da se program uvrsti v načrt razvojnih programov državnega proračuna." Še prej se zgodi pismo o nameri, ki to namero opredeli. Vse, kar je bilo....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Černač, greste preko proceduralnega. Imeli boste priložnost ponovno se prijaviti k razpravi.

Prosim...

ZVONKO ČERNAČ: ...in zaradi tega sem čutil dolžnost,...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:...zaključite.

ZVONKO ČERNAČ: ...da to napako, v tem izvajanju pojasnim, ker sem menil, da bi razprava drugače tudi s strani naslednjih prijavljenih razpravljavcev šla v napačno smer.

Torej, z amandmaji Slovenske demokratske stranke se zakona o glavnem mestu ne ukinja, ostaja vseh 10 členov tega zakona. Ukinja pa se nesistemski način financiranja, ki mu ni videti primere v primerjalni praksi evropskih držav.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

V Slovenski nacionalni stranki, in tudi jaz osebno, bomo seveda podprli amandma SDS-a.

Dejstvo je, da se govori, da zakon ne velja za Jankovića. Velja za Jankovića in za Pahorja. To je v bistvu legalizacija nekega vmesnega dogovora in plačila, ki ga Janković že dolgo zahteva. Plačilo za to, da je podprl sedanjo vladajočo koalicijo na svoji zmagovalni poti. Dejstvo je, da morda res ni samo zakon gospoda Jankovića, ampak mogoče zakon liste gospoda Jankovića ali kaj podobnega. Dejstvo je, da je zakon pripravljen na ta način, da se bo lahko počelo z medsebojnim dogovorom med premierjem in županom, karkoli se bo hotelo. In to zdaj v teh treh letih sedanjega mandata in potem še v enem naslednjem mandatu, za katerega je gospod Janković prepričan, da ga bo dobil, pa tudi jaz mislim, da mu bo Ljubljana dala še en mandat. Kajti, preden se bodo ljudje "zbrihtali", kaj se je zgodilo, in preden bodo videli, da dosedanjih okrog 100 milijonov evrov dolga se bo povečalo na nekaj 100 milijonov evrov dolga, ne bodo ljudje pogruntali - potem šele, čez čas. Mislim, da gre dejansko za tak, skoraj bi lahko rekel kartelni dogovor med dvema partnerjema, ki hočeta obvladati glavno mesto.

Te spremembe, ki jih vlaga Vlada oziroma koalicija, to niso spremembe na dobro. To so spremembe, ki pripeljejo do neenakosti z ostalimi občinami in ki dovoljujejo županu, da bo v dogovoru ob pijači ali jedači se zmenil, kaj mu bo država financirala in kako mu bo dala denar. Mislim, da se to sklada s tistim, pred kratkim pojasnjenim, bi rekel, o zadevi, ko je gospod Janković govoril o 700 hektarih zazidljivih površin v Ljubljani. Jasno, graditi je treba, ve se kdo bo gradil in kdo bo pobiral denarje. Nekateri pravijo, da je bila nova pot mestnega prometa narejena zato, da je sin gospoda Jankovića lažje prodal tiste hiše tam doli na Barju....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Jelinčič...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Gospod predsednik, prosim ne prekinjajte me, govorim kar je bilo objavljeno v medijih. Če vi ne berete medijev, jaz jih berem. In imam pravico kot poslanec povedati svoje mnenje, navkljub temu da vaša koalicija - vi, gospod Rožle, pa prosim, bodite tiho! Imam pravico povedati, kar mislim.

Torej, mi bomo z veseljem podprli...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Jelinčič, jaz vas opozarjam, da ...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ... podprli ta amandma in...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... je nekorektno...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ... in vse druge amandmaje, ki jih je vložila stranka SDS. Prepričani smo, da deluje Vlada na škodo ostalih slovenskih občin. In s tem zakonom deluje na škodo še toliko bolj. Upam, da se bodo župani drugih občin dvignili in rekli kaj v zvezi s tem. V Ljubljani je pač tako, kot je. Res je, zmagal je Jankovič s svojo listo, dobil je ogromno večino glasov - v redu. Spoštovati je treba mnenje in voljo volivcev, pa vendar iz tega ven ne smemo jemati bonitete za nekega privatnika, za neke osebne firme ali kaj podobnega. Že tako ali tako gre Vlada na roko gospodu Jankoviči, ker mu bo odkupila grad na Kodeljevem za pet milijonov evrov. Tukaj ni problema, da bo gospa Širca izvzela iz svoje malhe denar in ga dala gospodu Jankoviču, ker ga pač potrebuje. On mora "zaflikati" tiste luknje tistih dolgov. Ampak, zakaj moramo mi uzakoniti to, da se bosta gospod Jankovič in premier, gospod Pahor, usedla, zmenila, kaj bo gospod Jankovič lahko delal, kako veliko bo lahko delal, v kakšnem obdobju bo lahko delal in naredil in koliko mu bo država dala zraven, če ne bo Vlada tako širokogrudna, da bo financirala kompletan projekt. Kajti, zanimivo je, zadnji del tega stavka piše, "da se določijo viri in pogoji financiranja ter uredijo druge medsebojne pravice in obveznosti". V tem stavku se skriva marsikaj. Se skriva to, da bo lahko Vlada dala ves denar, gospod Jankovič si bo pripel samo kolajno in prerezal trakec ob otvoritvi nekega objekta. Vse ostalo bo nosila Vlada, vključno z obveznostmi, kajti ponavadi pri gradbenih projektih v Sloveniji ne ostane drugega kot obveznosti, pravic pravzaprav ni, že zaradi padca teh cen in vsega skupaj.

Mislím, da je nesmiselno na vrat na nos sprejemati tak zakon. Tak zakoni ni v korist glavnega mesta. To ni zakon za glavno mesto. To je zakon za določene osebe, za določeno politično koalicijo in za določene politične opcije. To je slabo.

Ne bom govoril, kako je to nedemokratično, seveda da je, ampak demokracija je ta, da večina prevlada nad manjšino. V redu, tudi to sprejmemo. Če vzamemo primerjavo z Evropo, primerjave ni, kajti v Evropi takšnega zakona ni, da bi se lahko premier in župan glavnega mesta sama dogovarjala. Res je, da vlade financirajo, vendar financirajo same v glavnih mestih, nikakor pa ne na ta način, da bo Vlada prepuščala županu, kaj bo delal in potem nosila stroške vseh njegovih projektov. Tega v Evropi res ni. Zato bomo amandmaje podprli, bomo pa glasovali proti zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Cenjeni kolega Jelinčič, želim opozoriti vas in seveda vse ostale poslanke in poslance, da ko omenjate osebe, ki jih ni v dvorani in jih obtožujete, se morate zavedati, da se oni ne morejo braniti, da nimajo pravice do besede in da se morate pri tem dejansko omejiti v svojih izjavah, tako kot veleva neki bonton in etika

medsebojnega komuniciranja. Proceduralno, Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Želim ponovno opozoriti, da v tem cenjenem Državnem zboru je ponovno prišlo do žalitev, ponovno je prišlo do tega, da gospod, ki se sicer imenuje Plemeniti, v svojem govoru ne izraža prav tako plemenitih besedi in mislim, da je Zares v imenu naše poslanske skupine tega dovolj. Priimki članov naše poslanske skupine se neprestano spreminjajo na način, ki mislim, da je nespodoben, ki žali ljudi in mislim, da takega govora si v Državnem zboru enostavno ne moremo več dovoliti. Gospod predsednik, mislim, da to, da vi vsake toliko časa opozoriti, ni dovolj. Jaz zahtevam sankcije. Jelinčič to ima vedno na jeziku, jaz nisem o tem govorila, ker poslovnik ima določene sankcije. Ker se to neprestano ponavlja, mislim, da je treba narediti. Tu smo zato, da dajemo nek zgled tudi drugim v družbi in če nismo sposobni niti toliko spoštovanja drug do drugega, da bi spoštovali imena in priimke svojih kolegov, potem mislim, da res nismo za zgled. Upam, da ne bodo ljudje jemali zgleda pri nas za medsebojne odnose in za medsebojno spoštovanje. Mislim, da se to mora enkrat končati, ker to je tisto najbolj primitivno, kar lahko kdo komu naredi kot žalitev, da se norčuje iz priimkov. In to neprestano ponavljanje - vem, kakšen namen ima, prav gotovo ne plemenitega.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Proceduralno, gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Gospod predsednik, jaz pa protestiram proti vaši izjavi, da omenjam ljudi, ki niso tu prisotni. Gospoda Jankoviča seveda ni tukaj, pa vendar je župan. Gospoda Pahorja ni tukaj, pa vendar je predsednik Vlade. Kako naj govorim?!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jelinčič, to ni proceduralno vprašanje...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Nekdo z Vlade, nekdo iz mesta ali kaj podobnega? Mislim, da gospod...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vas opozarjam prvič...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Ali smem povedati do konca, gospod predsednik?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Opozarjam vas prvič, to ni proceduralno vprašanje, proceduralni predlog...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Proceduralni predlog je, da kaznujete samega sebe zaradi tega, ker ne dovolite, da bi poslanec izražal svoje mnenje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Iz magnetograma seje bom ugotovil, kako je bil poslanec poimenovan. Če bo poimenovanje šlo v smer žalitve, bom izrekel opomin. Hvala lepa.

Besedo ima Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: K tej polemiki bi pravzaprav rad rekel tole uvodoma. Ni prav, gospod predsednik, da rečete: "Vsi poslanci, ki uporabljate...". Je nekaj poslancev ali pa velika večina, ki ne gredo pod ta nivo. In to, da smo kar vsi enaki, ni prav. In vse opozarjate. Opozarjajte in sankcionirajte tiste, če hočete - mene to ne zanima -, ki gredo iz tira, kot se reče temu. Ampak, to boste že znali, namreč, tako ravnati, če ne, vam bodo pomagali.

Danes imamo tako rekoč ponovno razpravo, ki smo jo opravili v prvem branju. Mislím, da ni prav, tudi najbrž ni prav zastavljena razprava, kajti v prvem branju je bil zakon podprt kot primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. To, ali kdo ni zadovoljen ali ni prišel s svojim stališčem do take veljave, da bi prepričal večino, da bi že v prvem branju zakon zavrnil kot neprimerno podlaga, to ne more biti potem razlog, da se vse člene, razen k naslovu in tistem členu, ki naj bi govoril o dnevu veljavnosti zakona - preprosto črta. To je nek novum, neka manira, ki se je uvedla predvsem na tej seji. Če bi pogledali včeraj, predvčerajšnjim in še, bi lahko ugotovili, da se je včeraj za dva zakona preprosto vse člene črtalo. Ali zmanjkuje idej, ali zmanjkuje neke volje, da bi se poglobili v to, kaj pravzaprav tu delamo, to je drugo vprašanje. Res je, približuje se konec leta in je treba verjetno na čim lažji način te stvari delati.

Zakonu, h kateremu so vloženi amandmaji - tukaj je jasno, da je treba govoriti o vseh, ker bi lahko bil praktično samo en amandma: od 1. do 4. člena se členi črtajo. Ampak, kako pravzaprav razpravljati o tem amandmaju? Preprosto, da se ga ne sprejme, ker gre proti sklepu zbora, da je zakon primerna podlaga in da ga bomo v končni fazi takega ali dopolnjenega, spremenjenega sprejeli, ne pa, da bomo naredili prazen zakon. Tako govoriti o vseh stvareh, ki so bile tukaj že povedane, je škoda. Zakon se spreminja zato, ker je bil tisti prvi brezzobi, ker je bil tak, kakršen je bil. No, če bi želela prejšnja vlada ga udejanjati, bi ga verjetno v določenih segmentih kljub vsemu lahko, ampak ni bilo volje. Še več, spremenil se je tudi Zakon o financiranju občin, ki je dodatno vzel denar iz tega skupnega, če hočete, žaklja. Ampak ne na način, da bi se to odrazilo skozi argumentirano razpravo, z dokazovanjem, zakaj je pravzaprav je tisti zakon o financiranju občin bil nepošten do glavnega mesta in še nekaterih drugih in jim je zato nekaj vzel. In tudi danes ni

res in je treba povedati, ker je bilo velikokrat rečeno, da gre to na račun vseh in se drugim jemlje. Neposredno se nobeni občini, majhni, veliki, mestni in drugi, ne jemlje. Gotovo ne, gospod Jerovšek, vi to veste. Samo gotovo boste spet videli, kakšno zaroto in tukaj ni... Danes zjutraj sem se že srečal na nekem odboru, da je spet nekaj zadaj, tako da je samo odvisno, ali ste v formi in če boste še zabavni zraven ali ne. To je vprašanje te distinkcije pri teh razpravah. Včasih prav uživam, včasih prav uživam. Vmes - on, pogledjte gospod Tanko, on vpada v besedo, se smeje, se "kibica" med mojo razpravo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Anderlič, ostanite v okviru amandmaja!

ANTON ANDERLIČ: Ja, saj vem. Ja, kaj pa drugega delam? Utemeljujem, zakaj tega amandmaja ni mogoče sprejeti. Ta amandma in te razprave, ki so bile danes, govorijo približno tako, v stari slovenski maniri: nič hudega, če meni ena krava crkne, bog daj, da sosedu tri. Približno tako je to, čeprav nam nič ne jemlje, ampak oni ne smejo dobiti, pa tudi če gre posredno ali direktno za moje glavno mesto, za glavno mesto vseh in za institucije znotraj tega glavnega mesta. Pri potrebah, ki jih ima vsako glavno mesto, nastajajo tudi določeni problemi, določeni stroški, določene dodatne potrebe. Seveda so tudi prednosti, so tudi koristi od tistih ljudi, ki živijo tam, ki delajo biznise, ki delajo, ne vem kaj v glavnem mestu. To je jasno. In tudi bilo bi iluzorno pričakovati, da lahko izenačimo vse občine od Osilnice, Hodoša do Tolmina, Ljubljane in tako naprej v Sloveniji, ker to nikoli ne bo, ker so drugačni pogoji. Nekateri pravijo, da so tiste občine, o katerih sem govoril, in mnoge druge, bolj uspešne, boljše, ampak ne morejo biti glavno mesto in tudi ni razloga, da bi bile. Zato se razprava lahko tako ali drugače spremeni, ker se skoraj vsaka druga zadeva spremeni v razpravo o posamezniki, o, če hočete, ljubljanskem županu, o, ne vem, katerih drugih stvarih. Lahko se spremeni, ampak na koncu cilja večine, ki ga je izrazila v prvem branju, da želi s tem zakonom nekatere stvari v obstoječem zakonu spremeniti, dopolniti in narediti ta zakon zakon za Ljubljano in za vse državljane in državljanke Republike Slovenije in za tiste, ki v glavno mesto prihajajo od drugod, prijazno, tako, ki bo s svojimi potenciali lahko normalno gospodarilo in tako naprej.

Zato verjamem, da ne boste uspeli s tem, da boste vse člene črtali, in s tem tudi tisto, kar je bilo narejeno v prvem branju, pet, šest, sedem ur smo se tukaj prepričevali, pojasnjevali in na koncu, verjamem, da so prevladali argumenti, da nadaljujemo z zakonom, ne pa sila. Če bi lahko pogledali, bi videli, da je bila razprava kot glasovanje iz različnih skupin različna in da ni bilo monolita, sedaj pa tisti predvolilni trojček podpira ta zakon, ostali nasprotujejo, ker je to neko poplačilo in tako naprej. Ta

razprava v prvem branju ni bila taka in je potrdila, da je prav, da gremo z zakonom naprej. Zato jaz tega amandmaja ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Černač, jaz ocenjujem, kdaj vam bom dal repliko. Lahko se boste prijavili na razpravo, tudi proceduralno. Prosim prijavo za razpravo. Proceduralno, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani gospod predsednik. Še enkrat vam bom prebral prvi stavek 70. člena Poslovnika Državnega zbora, ki pravi: "Vsak razpravljavec ima pravico do odgovora na razpravo drugega razpravljavca (replika), v kolikor se ta razprava nanaša na njegovo razpravo, če meni, da je bila njegova razprava napačno razumljena ali napačno interpretirana." Popolnoma identična razprava se je zgodila v primeru gospoda Anderliča kot v primeru gospoda Potrča, kjer je bilo ponovno povedano in očitno sem bil jaz v svojem izvajanju napačno razumljen, da se s sprejetjem amandmajev črta celoten zakon, da mesa več ni, kot je povedal gospod Anderlič. Pravi, razen naslova in dneva veljavnosti zakona se vse črta; kar, prvič, ni res, ker v prvem amandmaju predlagamo samo črtanje enega odstavka, to je drugega odstavka 1. člena, ki v bistvu črta šesti odstavek 5. člena veljavnega zakona, in ostaja spremenjen drugi odstavek 5. člena veljavnega zakona. Drugič. Tudi če so sprejeti vsi amandmaji, ostaja Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije v celoti v veljavi v vseh desetih členih.

Mimogrede, že sedanji zakon v drugem odstavku 5. člena določa, da predsednik Vlade in župan podpišeta dogovor, ki ima pravno naravo pisma o nameri, s katerim se ocenijo tudi finančne posledice izvajanja nalog, ki so pomembne tako za državo kot za mesto. Čemu torej sprejemate zakon, ki spreminja samo ta odstavek 5. člena - ne bistveno, ostaja približno identičen, kot je zapisan v veljavnem zakonu - in dodaja 6a. in 6b. člen, kjer pa mimo vseh veljavnih kriterijev določa financiranja nalog, ki naj bi bile tega posebnega pomena, pa vemo, da to niso. Zaradi tega sem jaz uvodoma to spremembo poimenoval zakon o poplačilu predvolilnih uslug gospodu Jankoviču s strani levega trojčka, in to iz davkoplačevalskega denarja. Zaradi tega bi prosil, da razpravljavci upoštevate to, kar piše v zakonu, kar piše v predlaganih amandmajih, in da venomer ne ponavljate ponovno tega, kar ne drži, ker imate gradivo na mizi, v računalniku in si lahko v vsakem trenutku preberete, da to, kar razlagate, ni res. Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije je bil sprejet leta 2004. Na primerjalno praven način, gledano z drugimi državami Evropske unije, ureja razmerje med glavnim mestom in državo. Povedal bom še enkrat: tudi v splošni razpravi smo v Slovenski demokratični stranki povedali, da mi nimamo problema nadgraditi teh rešitev, vendar v skladu z ostalo sistemsko zakonodajo, da pa s temi amandmaji

ukinjamo zakon o glavnem mestu, to pa seveda ne drži. S temi amandmaji se popravlja 5. člen veljavnega zakona...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Černač, zlorabljate pravico proceduralnega predloga...

ZVONKO ČERNAČ: ... Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Zato prosim, da takoj zaključite. Besedo ima Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Najprej protestiram proti načinu vodenja današnje seje. Ta del, o katerem sedaj govorimo, se pravi, kolega Černač, urejata 69. in 70. člen Poslovnika Državnega zbora; eden proceduralni predlog, drugi repliko. V poslovniku piše, da mora v enem ali drugem primeru dobiti besedo takoj, ko jo zahteva. Mislim, da si predsednik Državnega zbora besedice "takoj" ne more razlagati tako, kot ste jo vi razložili, da se boste vi odločili, kdaj jo boste dali. "Takoj" pomeni takoj. Prosim, da natančno preberete Poslovnik Državnega zbora, vsaj takrat, ko ga vodite, in da ga tudi uporabljate tako, kot je napisano, ne po...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, to ni predmet razprave o amandmaju k 1. členu zakona o glavnem mestu. Prosim, da greste na vsebino in da ne poučujete ljudi o poslovniku v tem zboru.

JOŽE TANKO: Vendar bi rad, da ta razprava teče na način, kot je v Poslovniku zapisano, in da lahko o tem tudi konkretno razpravljamo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Potem prosim, da razpravljate o amandmaju.

JOŽE TANKO: Spoštovani, glede na to, da je bilo večkrat povedano, da je bil zakon o glavnem mestu sprejet leta 2004, se pravi, da ga je najbrž sprejela prejšnja koalicija gospoda Ropa, kjer ste tudi vi bili - vsi tisti, ki ste sedaj v koaliciji - takrat koalicija, ste najbrž vedeli, kaj ste zapisali v zakon. Očitati prejšnji vladi, da zakona ni izvajala, je milo rečeno nehigiensko. Kajti, vi ste vlada že eno leto in očitno tega zakona, ki ste ga sami sprejeli, tudi ne izvajate na način, kot je zapisano v besedilu, sicer se ne bi soočili v Državnem zboru s popravki tako pri proračunu Republike Slovenije, ki so bili popolnoma nesistemi in niso sodili v proračun, niti ne s popravki tega zakona, ki ga sedaj predlagate in so tudi nesistemi.

Mimogrede, rešitev, ki jo predlagate v drugem odstavku 1. člena, to se pravi, to je novi šesti odstavek, ki ga dodajate,

je taka, da suspendira zakon o izvrševanju proračuna, ZIPRO, ki smo ga sprejeli prejšnji mesec, ko smo obravnavali proračun. To je suspenz zakona o izvrševanju proračuna, ker za mesto Ljubljana ureja posebne privilegije in posebne načine dostopa do javnih sredstev iz državnega proračuna.

Sedaj pa sprašujem gospoda ministra, ki je tukaj, ali mi lahko, tako kot je zapisano v šestem odstavku 1. člena, naštejete še dva primera, ko taka določba obstaja in ko lahko proračun Republike Slovenije izvajamo na tak način. Prosim za dva konkretna primera. Ko boste odgovorili, bom razpravo nadaljeval. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Preden dam besedo gospodu Rožeju, sem prejel magnetogram ugovora Zmaga Jelinčiča Plemenitega. On je med drugim, citiram, izjavil: "Vi, gospod Rožle, pa, prosim, bodite tiho".

V skladu s 76. členom Poslovnika Državnega zbora gospodu Zmagu Jelinčiču Plemenitemu izrekam opomin.

Besedo ima Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi! Se bom potrudil, da bom pravilno razumel ta amandma, da ne bodo potrebni ponovni popravki navedbe. Kot jaz berem amandma, ki bi črtal drugi odstavek 1. člena oziroma novi šesti odstavek 5. člena prejšnjega zakona, določa način, na katerega bi se izvajale določbe tega zakona o glavnem mestu, za katerega - upam da, vsaj naivno verjamem in sklepam po razpravah prejšnjih razpravljavcev - vsi verjamejo, da ima neke posebne potrebe in naloge in si zato zasluži tudi kakšno posebno pozornost. Prepričan sem, da mestna občina Ljubljana še zdaleč ni edina občina, ki se bo financirala na ta način, bo pa edina občina, ki se bo na ta način financirala z zakonsko osnovo. Vsak, ki je tukaj župan ali pa je bil kdaj, pa tudi če ni, če je podžupan ali kaj podobnega, si mora priznati, da je zagotovo že kdaj v svoji politični karieri stopil do kakšnega ministra, ga neformalno nagovoril in se včasih tudi dogovoril za kakšno stvar in ta stvar je prišla v proračun in ta star je prišla v NRP-je, itn. - in ta stvar se je izvajala. In teh sredstev, ki se na ta način že porabljajo, je v proračunu Republike Slovenije vsako leto "o ho ho". To je bilo tudi nekaj na kar smo opozarjali v Poslanski skupini Zares ob sprejetju proračuna in ZIPR-a, da skratka je treba izčistiti NRP-je takih in podobnih kupčij, ki so nastale pod mizo in za katere zakonske osnove ni. Mesto Ljubljana ne samo, da ima moralni razlog, zato s tem zakonom bo dobila tudi zakonsko osnovo za take stvari. Mislim, da bi vse te kritike o nenamenskosti bile še razumljive, če bi to bil resnično prvi takšen primer, temu pa po mojem trdnem prepričanju še zdaleč ni tako. Mogoče je pa ljubosumje z zakonsko osnovo, za tako delovanje tisto, ki vodi predlagatelje v ta amandma. Ampak, kot rečeno, mesto Ljubljana

ima razloge, zaradi katerih si zasluži posebno obravnavo, ker je pač glavno mesto naše države, ker je že stoletja glavno mesto dežele Kranjske, ker je dežela Kranjska osrednja slovenska dežela, vedno bila in so pač stvari pripeljale do sem, kjer so. Toliko o tem amandmaju.

Pri ostalih se pa ponovno oglasim. Hvala. Seveda ga ne morem podpreti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Postopkovno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Spoštovani predsednik, prej ob zaključku razprave sem zelo jasno povprašal, če mi minister lahko našteje še dva primera, ko se na ta nak način izvenproračunsko financirajo posamezni projekti, recimo, če je še kakšna občina v Republiki Sloveniji, za katero velja ta določba, če je še kakšen drug primer v Republiki Sloveniji, ko velja taka določba na drugem področju. In sem lepo prosil: dva dodatna primera še. To je izjema, odstop od pravila, tega do zdaj ni bilo v nobenem zakonu. 9 ali 10 let sem tukaj, v nobenem zakonu ni bilo te izjeme na tak način narejene, pa me zanima, če obstaja še kakšna izjema, ki je sicer najbrž ne poznamo. Prosil bi za takojšen odgovor, ker od tega je potem tudi odvisno nadaljevanje razprave. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod minister se bo pač javil takrat, kadar bo želel in ocenil, da je to potrebno. Vprašanje je slišal in bo odgovoril, če bo ocenil, da je to potrebno. Proceduralno, naprej. Zmago Jelinčič Plemeniti, prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Vi ste meni izrekli opomin. 77. člen Poslovnika Državnega zbora, uradno prečiščeno besedilo, pa piše takole: "Opomin se lahko izreče poslancu ali drugemu udeležencu na seji, če govori, čeprav mu predsedujoči ni dal besede, če sega sogovorniku v besedo, če govori o vprašanju, ki ni na dnevnem redu ali če na kakšen drug način krši red na seji in določbe tega poslovnika." Zdaj bi vas jaz prosil, da mi pojasnite, v skladu s čim ste mi tukaj izrekli opomin, kajti ničesar od tistega, o čemer ste vi govorili, ni v Poslovniku Državnega zbora. Morda imate kakšne osnutke, pa v osnutkih imate to že notri, ampak zaenkrat tega v Poslovniku Državnega zbora ni. Prosim za pojasnilo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Seveda, gospod Jelinčič Plemeniti: če na kak drug način krši red na seji določbe tega Poslovnika. Kršenje reda na seji pa je, če se omalovaževalno, poniževalno govori o svojih kolegih poslankah in poslancih. To je definitivno stvar, ki je čez poslovník, je celo vprašanje

neke normalne medčloveške etike. Proceduralno je imel gospod Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik.

Prej me niste takoj videli. Glejte, vi ste izrekli opomin kolegu Jelinčiču. Jaz ne...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Torej, ne morete o tem razpravljati...

JOŽEF JEROVŠEK: Ne, ne...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...imate proceduralni predlog...

JOŽEF JEROVŠEK: Proceduralni...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: ...predlog bo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralni predlog mi dajte, prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: ..., ampak...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Če ne, vam bom moral seveda, saj veste...

JOŽEF JEROVŠEK: ... bodite korektni...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...vzeti besedo.

JOŽEF JEROVŠEK: ...bodite korektni.

Jaz sem sicer pristaš tega, da je besedna igra v parlamentu dovoljena in nimam tako restriktivnih kriterijev. Vendar, če ste izrekli opomin kolegu Jelinčiču, potem ga morate tudi kolegu Anderliču, ki je mene žalil in omalovaževalno govoril, brez da sem karkoli izzval, tudi medklica nisem imel. Res je, da me ji ob njegovi argumentaciji šlo na smeh - ampak, ali to ni več dovoljeno?! In potem je začel celo plejado diskreditacij in omalovaževalnega govorjenja na moj račun. Morate biti enaki, dosledni, načelo enakosti morate spoštovati. Če ste uvedli takšne kriterije, potem bodite dosledni.

Toliko! In mislim, da morate biti...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralni predlog! Ga niste dali. S tem ste zlorabili to institucijo.

Gospod Jerovšek, jaz zelo pozorno spremljam in verjemite mi, da če bi šel gospod Anderlič preko tega, kar je rekel, bi absolutno odreagiralo.

Prosim, gospod Jelinčič, proceduralno.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Neustrezne besede niso opredeljene v tem poslovniku kot kakršnakoli kršitev, tudi ne, da je kršitev reda v tej častitljivi ustanovi. In glede na to, da tukaj nam jemljete besede in ne dovolite razprave, kot jo poznajo evropski parlamenti - morda bi si bilo dobro ogledati kakšen evropski parlament, kako tam razpravljajo, mogoče kakšnih naših bližnjih držav - izgleda, da vam je do tega, da gredo res ljudje na cesto in da želite, da gredo ljudje spomladi na cesto.

Zato pa, gospod predsednik, predlagam, da vzemimo 15 minut odmora, se dobimo na sestanku kolegija predsednikov parlamentarnih poslanskih skupin in se o tej zadevi pogovorimo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predloga ne bom sprejel zato, ker ni nobenega razloga za to, da bi prekinili sejo in imeli sejo Kolegija predsednika Državnega zbora.

Še enkrat opozorim, da je najmanj, kar se pričakuje od poslank in poslancev, da se spoštljivo obnašajo drug do drugega. To je pač verjetno problem tega parlamenta in se ga je treba lotiti in odkrito s temi stvarmi tudi opraviti in paziti na to, da imajo ljudje med seboj lahko tudi različna stališča, je prav, da jih imajo, vendar jih morajo izražati na spoštljiv način do drugih.

Gospod Jelinčič, proceduralno? Prosim.

Proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Poslanec ima takrat, kadar želi komu replicirati ali govoriti o uporabi poslovnika, na voljo 3 minute - piše v poslovniku - dobi besedo takoj in ima 3 minute. Ugotavljam, da takrat, ko kdo iz naše poslanske skupine želi repliko in jo dobi ali želi govoriti o uporabi poslovnika mu ne daste, kot prej Jerovšku, niti 10 sekund da bi ustrezno pojasnil, ne 3 minut! Predsedujoči pač mora imeti toliko potrpežljivosti, da zdrži 3 minute, in se potem, ko je ta argumentacija narejena, opredeli do tega predloga, ki je bil povedan.

Predsednik, to od vas pričakujemo! Zato ste tudi predsednik Državnega zbora, da boste poslovnik upoštevali.

Drugo kar je, bi pa rad odgovor Vlade Republike Slovenije na postavljena vprašanja. Takoj bi ga rad, zato ker potem naprej se nameravam ponovno k razpravi, vendar rabim za takšno razpravo tudi podlago. Vlada je zamudila na začetku seje, ni predstavila predloga zakona, to se pravi, je šlo 5 minut, zdaj ima minister na razpolago 15 minut in se pravzaprav niti ne vključuje v razpravo, tudi takrat ne, ko je neposredno izzvan. Jaz pričakujem od Vlade Republike Slovenije, da bo s poslanci,

ki sodelujemo pri razpravi o tako pomembni temi, kot je urejanje razmerij z glavnim mesto, aktivno sodelovala in odgovarjala na postavljena vprašanja - zato imamo razpravo v Državnem zboru. In želim odgovor ali pa zelo jasen odgovor, da tega odgovora ne bo, ker ga ni mogoče dati. Tudi to sprejem, samo rad bi odgovor ministra, predstavnika Vlade.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zmago Jelinčič Plemeniti, proceduralni oziroma postopkovni predlog.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Prosim, da izvršite tisto, kar bi morali izvršiti v skladu s 75. členom tretjim odstavkom tega poslovnika, ki pravi: "Predsedujoči skrbi, da govornika nihče ne moti med govorom. Govorniku lahko seže v besedo le predsedujoči, da ga opomni na red." Namreč, vi ste opomnili mene, niste pa opomnili tistega, ki mi je skakal v besedo.

Glede raznih načinov izražanj priimkov, pa bi vas vprašal, kaj pa če bi kdo, recimo, tukaj v Državnem zboru jecljal, pa bi potem tisti, ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jelinčič....

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ...o katerem govori, bi ga potem...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ponovno...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ...rekel, da se...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...vas opominjam...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ...norca dela. Bi vi tudi določili...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ponovno vas opominjam...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ...da je to norčevanje ali kaj?!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...in vam bom vzel besedo.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ...Ali pa, recimo, nosljal, da bi tako .../Noslja./... "malo tako govoril" ali pa "sss"...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Jelinčič.

Hvala. Mislim, da ste šli predaleč. Daleč predaleč! Besedo ima Miran Potrč. Nadaljujemo razpravo.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Poskušal se bom vrniti k vsebini 1. člena in amandmaja k 1. členu in pred tem povem samo to, da mi

je žal, da Državni zbor praviloma ne more razpravljati o vsebini, ampak se medsebojno obtožuje in mislim, da je to slabo za naš ugled. Vsak zase naj o tem razmisli.

Kar zadeva vsebine predloga amandmaja, bi rad, kot se pogosto tudi s strani Poslanske skupine SDS reče, stvari poenostavil. In poenostavljeno: predlogi, ki jih daje SDS v zvezi s 1. in ostalimi členi, pomenijo, da bo ostal v veljavi star zakon, s staro vsebino, za katerega smo v prvi obravnavi skupno s kar dostojno večino ugotovili, da ni primeren in da problemov glavnega mesta ne rešuje. In ker razpravljamo danes o spremembah in dopolnitvah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, bo to pomenilo, da z vašimi amandmaji, gospodje iz SDS, izničujete vsebino tega zakona, o katerem danes razpravljamo, to je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o glavnem mestu in želite ohraniti stari zakon, ki vsebinsko problemov ni reševal. Mislim, da je to jasno, in to je vse, kar sem želel v svoji prvi razpravi poudariti. Mogoče je o tem govoriti, jaz bi samo rad, da ste tudi vi iskreni in poveste, da je to želja, ker prvi zakon je imel načelni dogovor in iz tistih načelnih dogovorov ni bilo nič. Zato je drug zakon, o katerem danes razpravljamo, predvidel, da načelni dogovor za investicijska vlaganja velja še vedno, če do njega pride, kar zadeva pa tekoče financiranje nekaterih nalog, kar se je pokazalo v študiji, ki jo je pripravilo Ministrstvo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in ki jo vsi imamo, da je obseg sredstev Ljubljane za nekatere namene tekoče in redno za kar nekaj odstotkov višji, kot je povprečje v Sloveniji, zaradi nalog in funkcij, ki jih ima Ljubljana, povezano z nalogami in funkcijami glavnega mesta. In še enkrat povem, ni res - vsaj po mojem trdnem prepričanju -, da bi se s tem delali kakšni posebni privilegiji. Ni res, da je to unikatna ureditev, ker je bila ob vložitvi zakona navedenih vrsta primerov, kako imajo tudi druge države posebej urejen status pravice glavnega mesta, in čas bi bil, da to uredimo tudi mi. Zato razprava o tem in o naslednjih amandmajih, tako kot ste jih vložili, gospodje iz SDS, pač pomeni, da če bi bili - jaz pa upam, da ne bodo - vaši amandmaji sprejeti, bi imeli zakon, ki smo ga sprejeli pred petimi leti, ki pa vsebinsko ni dal tistih pričakovanih rezultatov.

Naj rečem še to, danes govoriti, katera vlada ga je sprejela, je nesmiselno. Ja, bili smo v koaliciji. Lahko povem, ker sem bil z gospodom Anderličem pa še kom eden od predlagateljev tega zakona, da smo imeli tudi v naši takratni koaliciji veliko razprav, kakšna naj bo vsebina, da bo zakon sploh sprejet. In da smo imeli v prvih osnutkih mnogo več vsebine in "mesa" tega zakona, pa tudi takratna, da rečem, "naša vladajoča koalicija" pač tega ni bila pripravljena - takratni predsednik vlade, finančni minister in podobno. Ampak potem se je sprejel nek zakon, ki je začetke možnega urejanja posebnega položaja Ljubljane predvidel. Danes, po petih letih tega zakona, pa skupaj ugotavljamo, da je predvidel premalo in

da bi bil čas, da se neke funkcije, ki jih za vse nas, ne samo za Ljubljance, opravlja, uredijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milenko Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Sam bom amandma podprl, se pa sprašujem, zakaj se s tem zakonom naenkrat tako mudi. Ljubljana je prestolnica že 500 let, kot je bilo danes rečeno, pa vendar kar naenkrat taka naglica. Sklepam, da gre za proračun iz leta 2008 - torej, dolgove je treba plačati. Seveda se bo po tem zakonu, ki omogoča izvenproračunsko financiranje, pokazal privilegiran položaj Ljubljane in hendikepirane ostale občine. Če ne občine, bo pa nekdo drug, denar bo od nekje treba vzeti. Že na tem mestu povem, da je Ljubljana, prvič, zaradi pomanjkanja in zaradi preložitve projektov, kolikor vemo, še nobeno leto proračuna ni porabila, proračun, pri čemer imam v mislih še prejšnjo valuto, 60 milijard tolarjev je skoraj dvakratni proračun Ministrstva za kulturo, itd. Ljubljana niti ne zna zaslužiti denarja, to bom kasneje navedel. Ima pa Ljubljana poseben položaj - pa v zadnjem mesecu slišimo s strani Evropske unije, in sicer od 10-ih prehodov za pešce so skrajno nevarni trije v Ljubljani. Se pravi, sedem jih je še nekje drugje. V Uniji je 20 držav, ki nimajo niti enega takega nevarnega prehoda - 20 prestolnic. Poleg tega je Ljubljana najbolj potratno energetska mesto. Očitno še nismo prišli do te lekcije, da bi obnovili fasade, da pojačamo izolacijo in se pričnemo energetska pametno vesti. Ljubljana ima skrajno neurejeno prometno situacijo, sedaj že 99-ič že popravljajo skoraj novozgrajeni predor v Šiški in zato Gorenjci od Medvod pa do tega službenega mesta 2 uri zapravimo vsak dan. Tudi se vsak dan v koloni umikamo reševalnemu vozilu. Če bo to trajalo še dlje časa, se samo sprašujem, kako je tistemu znotraj reševalnega vozila, ki mu gre za minute, ko naleti na to kolono.

Seveda, sredstva je najlažje dobiti iz proračuna, se ni treba za njih nič truditi in tudi če pri tem trpi obrambni proračun ali pa kakšen drug, kajti gospod župan si je očitno prikrojil vlogo prestolnice, ki je ni zaslužil. Ker ni stadiona, ni, recimo, zaslužil tako, kot je njegov kolega Kangler oziroma mesto Maribor, ko so v enem dnevu pobrali pol milijona evrov na nogometni tekmi, kjer se je Slovenija uvrstila na svetovno prvenstvo. Zagrebški kolega - Zagreb je obrnil 8 milijonov evrov - dva dni koncerta U2. In podobni veliki dohodki. Pri nas pa Hala Tivoli - 6 tisoč gledalcev, pa je vse podelano. Poleg tega župan slabo izpolnjuje predvolilne obljube: zapleti s tržnico, zapleti z vrtničkarji. Predvsem, recimo, smo slišali v tem mandatu že, da je ukinjal..

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Ziherl, dajte se malo na amandma, ker to pa res nima zveze z amandmajem. Do vrtničkarjev sem vas čakal, potem sem vas prekinil. To pa res nima zveze z amandmajem. Prosim, da je vezano na amandma.

MILENKO ZIHERL: Ali lahko še tramvajsko progo? Ne smem. Potem pa zaključujem razpravo s to mislijo, da je v Sloveniji še kako potrebna decentralizacija, uvedba pokrajin. In sicer bi lahko del nalog prenesli v druga mesta v Sloveniji. Obstajajo tisočletna mesta, obstajajo bolj urejena mesta, mesta, ki so uredila promet. Pa razen tega, če naj bi bilo vse skoncentrirano na prestolnico, bi tudi sama prestolnica postala prometno bolj pretočna, hkrati pa bi lahko na teh lokacijah, ki jih sedaj institucije zasedajo, dali priliko oziroma priložnost poslovnim centrom oziroma drugim zainteresiranim, da opravljajo svoje dejavnosti.

Še enkrat, amandma bom vsekakor podprl, kajti ta drugi odstavek ima skoraj status škodljive pogodbe, bi se lahko reklo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: K besedi se je javil minister dr. Henrik Gjerkeš.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa, gospod predsednik. Odzivam se na vprašanje, ki sem ga dobil od poslanca gospoda Tanka. Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije ureja razmerje med dvema samostojnima javnopravnima sistemoma, državo in občino, z namenom njunega sodelovanja in izvajanja nalog glavnega mesta ob polnem spoštovanju njunih pristojnosti in pravnega reda, v katerem delujeta. Na enak način je s predlaganim zakonom urejeno financiranje nalog glavnega mesta. Temeljni dokument sodelovanja je dogovor, v katerem se država in mestna občina dogovorita o nalogah in programih, ki jih bosta izvajali usklajeno. Rešitev je bila pripravljena v tesnem sodelovanju z vladno in državnozborsko zakonodajno službo, ki je to rešitev ocenila kot dobro in ustrezno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsednik, za besedo. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi! Razprava o amandmaju k 1. členu, torej dodatku k šestemu odstavku, s strani Poslanske skupine DeSUS bi bila sledeča. Seveda je bilo čutiti neka nihanja v pripravljenosti do potrditve in sprejetja zakona o glavnem mestu v naši poslanski skupini vse do takrat, ko niso bili vloženi še dodatni amandmaji s strani koalicije, ki so nas prepričali v to, da je zakon dobro pripravljen in da je primeren za obravnavo in sprejetje. Ob tem ko razpravljamo o amandmajih s strani stranke SDS na šesti odstavku 1. člena, imamo o tem popolnoma drugačno mnenje. Tega

amandmaja vsekakor ne moremo podpreti; ne moremo podpreti, zato ker menimo, da je ureditev financiranja na tak način, kot je zastavljeno, torej na podpisu vsakoletne pogodbe med Mestno občino Ljubljana in Vlado, da je pravi in zanesljivo tudi zagotavlja transparentnost trošenja javnih sredstev na tak način, da se lahko v vsakem trenutku tudi primerja namembnost vseh teh sredstev, ki so dodeljena Mestni občini Ljubljana. Moti nas pa v tej razpravi, da se nekako poistoveti župan Janković z mestno občino in mestna občina z Jankovičem, čeprav mi vemo, da 10. člen ustave točno in decidirano predvideva tudi za enega izmed simbolov Mestno občino Ljubljana. Torej, tako kot himno, tako kot zastavo, tako določa tudi glavno mesto. Vsekakor se nam gre, da je glavno mesto tako, ki bo vzbujalo ponos, vemo pa, da glavno mesto Ljubljana, glavno mesto države ima neke dodatne obveznosti in dodatne sivine, ki jih je treba na nek način zagotoviti.

Naj ob tem povem tudi drug spekter, na katerega gledam kot župan druge mestne občine. Nimam nobene bojazni, da bi ta primer šestega odstavka - financiranja glavnega mesta posega v financiranje mestnih občin ali ostalih 210-ih občin. Prepričan sem, da je financiranje zastavljeno v takem smislu, da je ta vir popolnoma nekaj drugega kot pa financiranje preko zakona in financiranje občin. Tako nimamo bojazni, da bo zaradi sprejetja tega zakona okrnjena katerakoli mestna občina ali pa katerakoli druga občina.

Mi v celoti podpiramo zakon. Ne moremo pa podpreti tega amandmaja, ker mislimo, da je stvar v šestem odstavku korektno zastavljena in da daje vse tisto, kar tudi Poslanska skupina DeSUS od tega zakona in tega 1. člena pričakuje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Renata Brunskole. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni. Današnja razprava tako kot žal že nekajkrat res meji na vse tisto, zaradi česar so nas volivke in volivci izvolili, da smo njihovi predstavniki v Državnem zboru. Zatorej me razžalosti podatek o tem, kaj si ljudje mislijo o delu nas, poslank in poslancev v Državnem zboru, in kakšno je mnenje o nas, saj se morebiti slaba luč meče na vse zaradi nekaterih ali - kot so nekateri kolegi že prej izrekli - zaradi nekaj ljudi ali pa mogoče deset ljudi, ki v Državnem zboru razpravljajo na način, ki je daleč od korektnega, iskrenega ali plemenitega.

Naj začnem pri razpravi o amandmaju k 1. členu Zakona o glavnem mestu. Sama bom podprla, tako kot je bilo tudi sprejeto na Odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, amandma koalicije. S predlogom amandmaja, ki so ga predlagali kolegi iz SDS, se ne morem strinjati in ga tudi ne bom podprla.

Naj pa pri tej razpravi podam nek popolnoma drugačen pogled na razmišljanje o tem, kaj pomeni glavno mesto. Danes

zjutraj sem prebrala članek v Dolenjskem listu, nekaj tednov nazaj je prof. dr. Boštjan Žekš, minister za Slovence po svetu in v zamejstvu, povedal, kako je njegov prijatelj, svetovno znani zdravnik akademik, prof. dr. Vinko Kambič, sicer metliški rojak in tudi častni občan Metlike, toliko govoril o Metliki in njeni pomembnosti, da je celo ugledni ameriški zdravnik in direktor bolnišnice v New Yorku, ki je veliko sodeloval z dr. Kambičem, mislil, da je Metlika glavno mesto Slovenije in ne Ljubljana; da je Ljubljana obrobno mesto, v katerem je bolnišnica, kjer je prof. dr. Kambič zaposlen. Zato pri razmišljanju o tem, kaj je glavno mesto, lahko nekemu osebno nekaj drugega pomeni glavno mesto. Tudi pri razpravi na Odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sem govorila o tem, da se spomnim še iz osnovne šole, ko smo živeli, pa tudi rojena sem bila v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, in je bilo rečeno, da ima ta država šest socialističnih republik in dve avtonomni pokrajini. Spomnim se, da so me učili, da ima Socialistična republika Slovenija glavno mesto Ljubljana. Zatorej se ne morem nikakor strinjati s tistimi, ki so tudi že takrat razpravljali, kdo ima kakršnekoli zasluge, da je glavno mesto Ljubljana, ne vem, samo 20 let nazaj in tako dalje, to povsem tako ne more biti. Res pa je, da sama država Slovenija pa resnično še ni tako stara; pa smo tukaj okoli 20 let, o čemer govorimo. Točno vemo, koliko je stara, smo ponosni na to in vemo, da je glavno mesto Republike Slovenije Ljubljana.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegica, amandma! Amandma k 1. členu!

RENATA BRUNSKOLE: Ja, gre za amandma k 1. členu. Mislim, da sem že v prvih dveh stavkih jasno povedala, kateri amandma bom podprla in katerega ne bom podprla.

Naj pa tudi pri razpravi o tem poudarim, kaj vsebuje amandma v drugem odstavku, ki smo ga poslanci koalicije na odboru podprli, in o tem, kaj pomeni, če dogovor ali pismo o nameri podpišeta župan in predsednik Vlade, in o tem, koliko je ta zadeva nekaterim bolj ali manj sporna. Sama lahko poudarim, da ko govorimo glavnem mestu in ko govorimo o občinah in o pričakovanih državljanek in državljanov Republike Slovenije nam je verjetno nekaterim nekaj samo po sebi umevnega, da ima glavno mesto Republike Slovenije tudi določene institucije, ki jih mi vsi potrebujemo na področju zdravstva, kulture, izobraževanja, in da verjetno ne bo imelo neko manjše mesto univerze - za nekatera večja je prav, da jih imajo -, morebiti bo tudi Dolenjska prišla do tega pomembnega projekta, vendar mislim, da je nekorektno, da se pri nekaterih zadevah vse posplošuje samo domnevno na neko ime dotične osebe, ki je danes župan.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospa Brunskole, k amandmaju prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa za opozorilo in se bom tega tudi držala, vendar se mi zdi, da dosti ne odstopam v primerjavi s kolegom.

Seveda bi pri določenih razvojnih programih in pri vsem tem, o čemer smo govorili - no, sedaj ni ravno točka o varnosti cestnega prometa, vendar menim, da prav vsi ti amandmaji, ki so podani tukaj, so samo še razlog več in sem prepričana tudi za kolege, ki so prej govorili o tem, da je samo še razlog več za to, da je prav, da podpremo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, da bodo tudi naši gostje, turisti in vsi tisti, ki prihajajo v glavno mesto Republike Slovenije - tudi mi, poslanke in poslanci Državnega zbora -, da se bomo tukaj počutili varno tudi takrat, ko hodimo peš po glavnem mestu Republike Slovenije. Posebej pa menim, da je prav, da pri razpravah ne pozabljam, ko nekateri kar vse vprek govorijo o tem, da bo župan Ljubljane skupaj s predsednikom Vlade - ne vem, da bo predsednik Vlade vračal nek poračun za nazaj in tako dalje - me preseneča neka domačnost razprave nekaterih. Prav tako menim glede tega, da bodo načrt razvojnih programov iz državnega proračuna kar sama, predsednik Vlade in župan Ljubljane, očitno sklenila, mislim, da imata še vseeno tukaj besedo tudi celotna Vlada in Državni zbor Republike Slovenije. Zatorej pri nekaterih razpravah ne pozabljam na dejstva, kdo potrjujejo načrte razvojnih programov, kaj se bo financiralo in tudi kakšne kompetence imajo posamezni ministri, ki bodo pri konkretnih projektih podpisovali določene pogodbe o sofinanciranju. Zatorej ne bodimo samo morebiti populistično všečni pri nekaterih razpravah - da ne bi ponavljala, imam pa zapisane določene razprave o tistem, o žalitvah sploh ne bi govorila, ker menim, da si ne zaslužijo druge razprave kot samo, da bi rekla, da ni prav in ni korektno.

Pri drugih razpravah kolegov poslancev, ki so že prej o tem govorili - mislim, da je gospod Miran Potrč zelo jasno povedal, da če bo treba, bo še večkrat poudaril nekatere okoliščine. Mislim, da tudi tiste poslanke in poslanci, ki živite v glavnem mestu Republike Slovenije, ne glede na to, kateri politični stranki ali opciji pripadate, dobro veste, da za sam razvoj glavnega mesta in nadaljnje delo, tudi za predstavitev Republike Slovenije v svetu, je nujno potrebno, da se določeni strateški projekti tudi podpirajo.

Zatorej ne bom podprla amandmaja opozicije, podprla bom amandma - oziroma tako kot je bilo na odboru - koalicije in tudi zakon o glavnem mestu Republike Slovenije predvsem zato, ker nikakor ne posega v zakon o financiranju občin. Prepričana pa sem, da tukaj prisotni gospod minister iz Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj tudi sam vidi določene pomanjkljivosti, ki jih bo treba v tem zakonu in ostalih

zakonih tudi še dopolniti. Predvsem pričakujem in se veselim dejstva, da bomo, vezano na zakon o skladnem regionalnem razvoju, tudi določene pomanjkljivosti odpravili in čim prej vzpostavili red v smeri delovanja lokalnih skupnosti, torej občin.

Veseli me tudi mnenje gospoda Zanoškarja, ko je izrekel kot predstavnik ene od mestnih občin v Sloveniji, da nikakor ne pomeni minusa ali kaj slabega za ostale mestne občine v Republiki Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospa Cvetka Zalokar.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Glede amandmajev želim biti, predsednik, racionalna, pa bom razpravo začela s tem, da nobenega od amandmajev, ki predlagajo črtanje ali nekaterih odstavkov ali pa določenih členov, ne bom podprla, da se ne bo treba kasneje oglašati v zvezi s tem. Kajti, kar se tiče amandmaja k 1. členu, enostavno menim, da ne gre za neko privilegirano situacijo oziroma se mi zdi prav, da na nek način glavno mesto ima tudi nekoliko drugačno situacijo in obravnavo znotraj države. Me pa čudi, da glede na razprave, ki jih imamo danes in ki jih poslušamo - jaz upam, da ne bom ustavljena - ker pri današnji razpravi vsi želimo govoriti tudi o glavnem mestu in tudi še o širši problematiki, da pravzaprav ni izčrtan kar naslov. Ker se mi zdi, da so nekatere razprave danes takšne, da enostavno glavnega mesta Slovenije, še najmanj pa seveda Ljubljane, v Sloveniji ne potrebujemo in si ga niti ne želimo. Ne želimo si Ljubljane. Reči pa moram, da je prav, da se enkrat tudi tukaj, v Državnem zboru, o tem pogovarjamo, in mislim, da stanje, v katerem smo, ko postaja...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani. Gospod Černač, mir v dvorani.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Ne vem, s čim manipuliram, ampak...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... Nadaljujte...

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Ampak, ko postaja naše glavno mesto neko osovraženo mesto, ko postaja pravzaprav simbol najslabšega in ne nazadnje, kot je rekel ljubljanski podžupan, cenjeni arhitekt Janez Koželj, ko postaja to, da si Ljubljančan in da je Ljubljana celo psovka - to je njegov izraz, zelo močen, tako ga očitno čuti - mislim, da nam v tem sporoča marsikaj. Ljubljana mora biti glavno mesto. Danes in že ves čas že pri številnih drugih zakonih, pri številnih drugih zadevah enostavno svoje glavno mesto omalovažujemo, se ga sramujemo, mu pripisujemo vse najslabše. Menim, da to kaže

na majhnost tistih, ki o tem govorijo in tudi na nedržavniško pozo oziroma nedržavniško miselnost, ki se skozi to izraža.

V Sloveniji mislim, da imamo glavno mesto samo na papirju. In doslej je tako mnogokrat tudi bilo. Mislim, da je prav, da imamo takšne člene, ki bi jih vi izčrtali, tudi 1. člen in drugi odstavek, kjer se določene stvari na drugačen način želijo obravnavati. Zanimivo pa je, da nihče ni protestiral takrat, ko je prejšnja, Janševa vlada - ali pa nihče od tistih, ki danes na veliko govorijo o tej nesmiselni vlogi, ko se je v Ljubljani vehementno, z drobno spremembo formule vzelo denar. Pravzaprav je tudi ta denar bil vzet izključno zaradi omalovaževanja glavnega mesta in tudi zaradi tega, ker na volitvah ni zmagala prava opcija.

Mislim, da od Ljubljane vsi skupaj pričakujemo in bi morali pričakovati veliko. In bi morali pričakovati, da bo to mesto, ki bo biser; nekaj, kar nas bo predstavljalo navzven; nekaj, na kar bomo ponosni. In zato, seveda, Ljubljana potrebuje poseben status! Zato ga bom z veseljem - na ta način, kot ga tudi ta zakon uveljavlja, morda bi ga lahko tudi na kakšen bolj drugačen način - podprla. Nikakor pa ne morem soglašati s takimi amandmaji, kot jih imamo pred seboj, s katerimi pravzaprav želijo in se želi zanikati takšna posebna vloga našega glavnega mesta. Mi si želimo v Ljubljani imeti vse stvari urejene - tudi mi, poslanci in poslanke, ki prihajamo v to mesto, smo danes že poslušali, od prometa, deponij, izgleda, osrednjih institucijah. Dragi moji, priznajmo si: kaj pa ta Ljubljana v resnici ima v primerjavi z drugim? Kaj pa ima? Kaj pa smo ji v teh dvajsetih letih dali, da bi bili lahko ponosni? Ne, nismo ji dali možnosti, nismo ji dali sredstev! Niti nimamo tukaj stadiona - dvorane so, bom rekla, v malodane vsakem nekoliko večjem slovenskem mestu lepše, kot je v Tivoliju, o katerem je bilo že danes govora - nimamo osrednje gledališke dvorane, Cankarjev dom so zgradili še v tisti rajnki Jugi, itn. Skratka, cela vrsta objektov je, ki Ljubljano postavljajo na rep infrastrukture v Sloveniji. Zato se mi zdi prav, da z amandmajem določene stvari oziroma s tem členom določene stvari in določene zadeve lahko urejamo tudi na drug način. Pravzaprav ne razumem argumentov, zakaj glavno mesto, tako kot drugje - prepričana sem, da Dunaj, Pariz, Berlin in podobna mesta imajo znotraj svojih držav določen drugačen status, tudi pri regionalni ureditvi in tudi pri določenih zadevah, kajti tam se stvari odvijajo. In seveda, če imaš svoje glavno mesto rad, si nanj ponosen, potem ne boš razmišljal o tem, da gre za neke privilegije in za neke stvari, s katerimi bi bili drugi s tem kakorkoli oškodovani. To je zlonamerno. Niti eden ne bo dobil niti tolarja oziroma niti evra manj. Niti evra manj! Niti evra manj ne bo. Ampak mi Ljubljani ne želimo, da bi napredovala! Zakaj, si lahko odgovorimo morda nekoliko, če premislimo, kam letijo osti in na kaj se stvari odražajo. Še to moram reči, ker se mi zdi prav, da je razprava polemična in je to v redu; ampak, dragi

moji, šentviški predor pripisovati gospodu Jankoviču, je pa malo smešen. Šentviški predor je gradil Dars, odpirala ga je prejšnja vlada, na silo, prehitro. Gospoda Žerjava je, bom rekla, bilo sram, da se je naslednji dan vse podrlo, in zdaj govoriti, da je pa za to Jankovič kriv, je pa malo smešno. Nihče pa ni povedal, kako hitro in učinkovito je Jankovič obnovil predor pod Ljubljanskim gradom. Sam, z lastnimi, ljubljanskimi sredstvi. To pa ni zgodba, ki bi jo kdo želel povedati.

Moram reči, da je veliko sprenevedanja in slabega odnosa do Ljubljane. Kljub temu da sama nisem Ljubljanka, jaz take ljubosumnosti in "fovšije" enostavno ne izražam in mislim, da je to majhnost, ki bi jo morali tu v tem parlamentu preseči in svoje glavno mesto vzeti za svoje in biti nanj ponosni in mu privoščiti, da zasije. Jaz mu to privoščim.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K repliki se je javil gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Veste, gospa Oražmova, nič me ni bilo sram. Čisto nič me ni bilo sram. Zahteval sem to, da se izpolnijo pogodbeni roki, nič drugega. To je v poslovnem svetu popolnoma normalno, da se spoštujejo pogodbeni roki. Žal v zadnjem času se ti pogodbeni roki ponovno več ne spoštujejo, ampak se projekti in tako naprej.... Ja, sedaj seveda boste zapustili dvorano, ker nečete poslušati. Pogodbeni roki se pa tokrat več ne spoštujejo, tako kot se prej niso spoštovali. To ni dobro za državo, veste. In oba predora je delal isti izvajalec, če se ne motim.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Najprej protestiram proti generaliziranju in govorjenju, kot je govorila predhodnica, ki je izjavila in mislila na vse nas: mi se Ljubljane sramujemo. Jaz sem ponosen, da imamo glavno mesto in da je to Ljubljana. Če se ona, ali njena stranka, ali njena bivša stranka sramuje - morda je gospa županja iz njene stranke res tako vodila Ljubljano, kot da se jo je sramovala glavnega mesta. Poglejte, še enkrat poudarjam, tako žaljivo govorjenje na račun in kazanje na našo stran - koalicija Demos je postavila program, na podlagi katerega je Ljubljana postala glavno mesto, in zahtevala samostojno državo. Drugi ste bili večinoma takrat proti! Pred 14 dnevi je bila 20-letnica Demosa. Mislite, da je ljubljanski župan ali kdorkoli iz ljubljanskega županstva prišel na spominsko slovesnost? Bojkotirali so, tako kot ste vi vsi bojkotirali. Vrednote Demosa vam še danes niso pri srcu. In brez Demosa in te koalicije Ljubljana glavno mesto ne

bi bila. Sploh se ni čuditi, da je stanje takšno, saj se gre afront proti vrednotam slovenske pomladi. Mi smo tudi s tem drugim odstavkom 1. člena, ki ga je treba črtati - imamo dokaz o tem, kako flagrantno se kršijo ustavna načela o enakosti. Žal mi je in bi bilo res slabo, da bi Ljubljana postala prestolnica, da bi v Evropi veljala kot prestolnica, zaradi katere se kršijo ustavna načela v neki državi. Tega ne smemo dovoliti, tudi če je župan takšen, ki si to dovoljuje, ki se mu zdi, da je on "država, to sem jaz" in lahko diktira. In ta diktat je dosegel pri tej koaliciji, da ji ukazuje domala čisto vse. Ta člen, če ga prevedemo v vsem ljudem razumljiv jezik, je vdor v proračun Republike Slovenije. In Slovenci se še spominjamo prvega vdora v proračun. Pred 20 leti ga je naredil Milošević, bilo je na sotočju Donave in Save, "na ušću", ko je šel direktno proti Sloveniji. In Slovenci smo takrat rekli "srbska posla". Sedaj so pa "srbska posla" prišla v naše zakone. "Srbska posla" v naše zakone! Glejte, zaradi tega je bilo tudi na Zboru za republiko rečeno, da bo potrebna druga slovenska pomlad. In druga slovenska pomlad ni bila nasilna, se je pa zgodila na trgih. Ta asociacija o drugi slovenski pomladi, ki bo, kot kaže, če boste šli s takimi ukrepi naprej, res potrebna in bodo ljudje na demokratičen način pokazali, da se s tem ne strinjajo, s tem vdorom. Kajti zavarovanje vrednot, ki so plod slovenske pomladi, je potrebno. Ta diktat, da se mora plačevati usluge ljubljanskemu županu Jankoviču in da na podlagi teh uslug popolnoma diktira, kadrovsko in vsepovsod, kjer si zaželi, kjer si izmisli, to je nesprejemljivo. Tu so v glavnem župani, Slovenj Gradca, Metlike, Radgone, bivša županja Domžal, ki je govorila, da se ne bo drugim niti evro poznal. Ja, ali je proračun vreča brez dna? Če nekaj vzameš, pa se ne bo poznalo? Seveda, ravno vaši občani bodo znatno oškodovani, pa tudi drugi, kajti ta denar ne bo šel za ljubljanske potrebe. In se strinjam s tem, kar so predgovorniki povedali, da je ta člen slab za Ljubljance, saj bo omogočal neverjetna posojila, ki jih bodo plačevali Ljubljanci in vsi slovenski državljani, kajti gre za osebne račune pri tem vdoru v proračun. Mislím, da so se pa nekateri že streznili, da so se temu diktatu gospoda Jankoviča že uprli. Na Vrhovnem sodišču so njegovo kadrovsko izbiro - pa mi je žal gospoda Đorđevića - gladko zavrnilí. So odločili, da tako pa več ne gre, da bo Jankovič diktiral vse, kadrovsko politiko in vse. Ker je del finančne oligarhije, ima proste roke na vseh področjih. Pomislite! In tu se v Ljubljani malikujejo simboli totalitarizma. Se malikujejo. Ne nazadnje, presenečen sem bil, ko sem zadnjič predlagal prekinitev seje, da smo šli pozdravit naše nogometaše in je tudi tam bilo treba peti na trgu hvalnico totalitarnemu sistemu. Žal. To je zloraba, indoktriniranje ljudi. .../Oglašanje iz dvorane./... Vem, kako indoktrinacija teče spretno. Na podlagi teh kršitev ustave in tega, kar se dela, kar se malikujejo simboli totalitarnega režima in tega, ima Ljubljano dejansko škodo in

Slovenija postaja problem v Evropi. Najodgovornejši ljudje Evrope so to opazili. Zaradi tega, gospe in gospodje, ne vlecite več te kršitve ustave iz zakonodaje v zakonodajo, ker tako ali tako mora na Ustavnem sodišču pasti. Če se je Vrhovno sodišče uprlo diktatu, se bo Ustavno še bolj, prepričani bodite. Ne vlecite tega naprej, to so neustavne, protizakonite rešitve, ki omogočajo vdor v državni proračun za polnjene zelo osebnih in privatnih projektov in namer in računov. Slovenski državljani tega ne morejo sprejeti. In ta zakon je eden najslabših za Ljubljano. Na tak način se Ljubljane ne more propagirati in reševati. Ampak na podlagi tega, da je Ljubljana postala prestolnica, na podlagi programa Demosa in slovenske pomladi je največ pridobila in seveda, tudi danes odstopa v razvoju Ljubljana. Res je imela tudi slabe župane v preteklosti, ki niso gradili dvoran takrat, to je res. Ampak so bili iz vrst tistih strank tam. Ne govoriti, da je bilo Ljubljani karkoli odvzetega. Ljubljani je bilo vzetega največ s strašnim "pufom" Jankovića, ker to bodo plačali Ljubljančani in se še bo naprej zadolževal, plačevali bodo pa drugi. Takšne protiustavne in protizakonite rešitve, ki ste si jih dovolili v tem zakonu, niso sprejemljive in se ne smejo sprejeti. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala. Gospa Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Moram priznati, da bom zagotovo temu amandmaju k 1. členu nasprotovala. Ampak, rada bi pokazala, kako resen je namen naših kolegov in kolegic, ko so vlagali amandmaje na ta zakon in čisto vsi amandmaji so zelo kratki in jedrnati in govorijo o tem, kako in na kakšen način se lotevajo resno zadev. Oni enostavno zakon o glavnem mestu skozi amandmaje črtajo. Ampak, dobro, upam, da so to tudi zaznali drugi, ne bom govorila o tem, da imamo tudi v ustavi zapisano. Pred dnevi mi je neka gospa dala članek v roke, "Ali je Ljubljana glavno mesto", zelo znamenitega poznavalca lokalne samouprave. Napisal je ta članek leta 2001 in dejansko je ugotovil, kako smo že leta 1994 skozi zakonodajo dejansko opredelili, kako in na kakšen način naj bi definirali mesto in kako naj bi tudi izgledalo glavno mesto. Žal ta naglica, kot je rekel moj kolega Zihlerl, žal mi ne bo mogel tukaj nasprotovati oziroma replicirati, ni naglica zaradi tega, ker ta zakon obravnavamo v normalni proceduri, ni skrajšan postopek, ampak čisto normalen. In ko poslušam današnjo razpravo, ko se govori o tem, kako, kdo, komu, zakaj in koliko in ali je to vdor v proračun ali ne, dovolimo, da od leta 1994 vendarle en zakon, ki je bil snovan 15 let, dograjujemo, in sicer postopoma v vsakem mandatu dodefiniramo in redefiniramo nekatere zadeve. Pričakovala bi, da bi bil konstruktiven prispevek z vsebino o tem, če bi recimo povedali kako in na kakšen način naj bi se tudi ostale občine, ki sodijo v ljubljansko regijo, povezovale in tako naprej, pa ne

bom zdaj ugibala. Moram pa nasprotovati nekaterim mojim razpravljavcem, ko so žalili župana, za katerega bo ta seja največja reklama za naslednje volitve in ko mu nekateri celo očitajo narodnost. Mislím, da žalitev nekoga skozi srbsko narodnost ni v redu. V svetu imamo župane, ki niti slučajno niso rojeni v mestu in tudi niso iz iste države in tako naprej. Tako naj to ne bo vodilo.

O izolaciji in o tem, kaj je širši javni interes. Širši javni interes je zelo pomemben, ker če bi se mi držali širšega javnega interesa, se kolega Zihlerl ne bi vozil iz Škofje Loke v Ljubljano dve uri, tako kot je jamral, ampak bi prišel mnogo hitreje in veliko lažje zaradi tega, ker bi bile medregijske povezave in transport že zdavnaj urejeni in ne tako, kot bomo morali v Ljubljani s spremenjeno strategijo in dolgoročnim načrtom to komaj sedaj urediti. Standardi in normativi za mesto so zelo jasni. Tisti, ki pa vidijo, da bi Slovenija lahko imela še katerokoli drugo glavno mesto, mogoče tako kot Portugalska, ki ima poleg glavnega mesta še Porto s posebnimi funkcijami, sicer pa nisem slišala in ne zaznala, da bi kdorkoli tukaj rekel, da bi Koper lahko imel neko specialno funkcijo, ki bi bila lahko opredeljena v zakonu.

Pozdravljam tiste, ki so snovalci tega zakona, in upam, da bomo uspeli zbrati toliko energije in dobre volje, da bomo naslednje spremembe in dopolnitve zakona obogatili tudi z dosedanjo prakso. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Gospod Černač, niste bili navedeni. Imate proceduralni predlog, gospa Brunskole? Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Proceduralni predlog imam, in sicer prosim, da, spoštovani predsedujoči, upoštevate poslovnik Državnega zbora, saj namreč v skladu s 70. členom Poslovnika Državnega zbora imam pravico do replike, saj me je namreč kolega poslanec, gospod Jerovšek, omenil kot županjo Metlike.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospa Brunskole, on kot vem, ni omenjal, navajal ali interpretiral nobene vaše izjave, nobenega vašega dejanja in če navede neko funkcijo nekje, s tem še ni dana pravica do replike. Ampak kljub temu, ker ste dama, vam dovolim, izjemoma. Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Najlepša hvala, spoštovani gospod predsedujoči! Sedaj, če je to vaš razlog, ker sem dama, drugače pa se bi bolj strinjala, samo da skupaj upoštevava poslovnik Državnega zbora, pa bo vse v redu.

Na osnovi razprave mojega kolega poslanca prej, bi pa samo ponovila besede, ki so mi izredno všeč, pa bom kar ponovila besede gospoda Potrča, ko je, vezano na Zakon o glavnem mestu, sam poudaril, da Evropa ima povsod urejeno

zakonodajo v zvezi z glavnimi mesti, po posameznih državah, in da ni to nekaj novega.

Tisto, kar pa mislim, da je pomembno tako za občine, kot je Metlika, zaradi katere sem bila omenjena - nobeni občini in nobeni lokalni skupnosti se nič ne jemlje. Zatorej, tukaj bodimo jasni in nikakor ne zavajajmo ljudi, ki nas sedaj poslušajo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Černač, želite repliko? Na koga? Ne spomnim se, da bi interpretirala vašo izjavo ali vaše dejanje. Prosil bi, gospod Černač, da se prijavite k razpravi, ker sta še dva razpravljavca in bo potem ponovno možnost prijave. Gospod Rožej, izvolite.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči.

Na začetku bi vas spomnil, da ste kolegi Žerjavu dali možnost replike, čeprav sam še ni razpravljaj v razpravi, tudi poslovnik ne omogoča dati repliko nekemu, ki v razpravi ni razpravljaj, se pa sicer pridružujem vašemu striktnemu izvajanju poslovnika in ga pozdravljam.

Kar se pa tiče naše razprave, pa ugotavljam, da je zgodovinsko znanje marsikaterih razpravljavcev hudo pomanjkljivo. Sicer razumem, da marsikomu poznavanje zgodovine ne sega dlje kot do leta 1945 in zato misli, da je Ljubljana šele 20 let glavno mesto. Ljubljana je glavno mesto dežele Kranjske približno 1000 let, ko so pač grofje Spanheimi, ki so bili lastniki Ljubljane, in grofje Andeški, ki so bili lastniki Kamnika uredili medsebojna razmerja in se je pač pokazalo, da so Spanheimi najmočnejša rodbina. Tudi kasneje, ko je Ljubljana prehajala v last Habsburžanov, se te razmere niso spremenile, skratka, Ljubljana je glavno mesto Kranjske že približno 1000 let, kako je zgodovina kasneje potekala, pa tudi veste: združevanje slovenskih dežel, itd. Tako da kratkovidnost nekaterih, kar se zgodovinskih dejstev tiče, mislim, da bi lahko tudi bila razlog, zaradi katerega bi se sami samokritično izločali iz razprave o stvareh, o katerih pojma nimajo.

Podobna je bila seveda tudi razprava, ki jo je komentirala že moja kolegica Zalokar Oražem glede šentviškega tunela, ki seveda ni ljubljanska stvar, lahko je tudi ljubljanski problem, je pa definitivno reč, ki jo financira država. In ker je bilo tudi omenjeno, da Ljubljana kot glavno mesto ne skrbi dobro za svoje infrastrukturo, da nastajajo zastoje, da se kolegi poslanci po dve uri vozijo iz 30 kilometrov oddaljenih krajev v Ljubljano, je tudi treba povedati, da je vpadnica, ki se ji reče Celovška cesta, okoli katere ležijo kraji, v katerih sem tudi sam kandidiral, je lokalna cesta, mestna cesta, čeprav je to seveda cesta, po kateri se vozi po tisoče in tisoče Neljubljjančanov vsak dan. Trdim, da Ljubljana nima nobenih problemov s svojo prometno infrastrukturo, ima pa seveda velik problem s četrto milijona

Neljubljancanov, ki hočejo vsak dan vsak s svojim avtomobilom parkirati v njenem središču. To pa je problem in to je, recimo, eden od razlogov, zaradi česar si Ljubljana kot prestolnica zasluži posebno pozornost.

Čudno mi je poslušati, kako isti poslanci, ki so pred časom sprejeli spremenjeni zakon o financiranju občin, ki je Ljubljani vzel del njene dohodnine, ji sedaj očitajo zadolženost in so po svoje ljubosumni, ker Ljubljana še vedno vrši s svojim zakonom predpisane funkcije in skrbi za svoj razvoj, ki je pač edini trenutno omogoča - skratka, zadolževanje, kaj pa naj drugega naredi? Zdi se mi licemerno sedaj obtoževati nekoga, da se še vedno razvija, čeprav so mu odvzeli vsa sredstva, ki so ta razvoj omogočala. In je zdaj jeza toliko hujša, ker ta nakana očitno ni uspela.

Mislím pa, da se bodo morali tudi predlagatelji amandmaja strinjati, da bi bilo dobro, če bi Ljubljana obnovila svoje ulice, če bi obnovila svoje trge, zato ker te trge bodo najbrž sami na pomlad, na drugo pomlad potrebovali, ker če se ima zgoditi druga republika - kje pa se bo dogajala, najbrž se bo treba zbrati na ljubljanskih trgih in ulicah. Tako mislim, da bo ta denar dobro investiran tudi z vašega stališča gledano, ker mislim, da ne pričakujete, da bo, recimo, ljubljansko mestno redarstvo s kakšno usklajeno akcijo "jug" pa preprečilo takšna zborovanja. Ne bo jih, verjemite! Ljubljana bo preživela te in druge protestnike, vse zborovalce, ki so vsi v njej dobrodošli. Od vseh njih pa seveda pričakuje, da tudi njo spoštujejo. In v tem je namen teh sprememb zakona o glavnem mestu.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, kolegice, kolegi.

Res so zanimive naše razprave in dejansko se od teme do teme dokazuje, kako spodobni poslanci Republike Slovenije smo in kako znamo vsako temo resnično zavrteti trikrat v krogu, da na koncu nihče več ne ve, za kaj gre - mislim, da tu v tej dvorani ne, kaj šele pri tistih, ki sedijo pred ekrani in mogoče celo spremljajo naše delo.

Naj ponovim, kaj je v tem 1. členu, ki je amandmiran. 1. člen govori o tem, da predsednik Vlade in župan podpišeta dogovor, ki "ima pravno naravo pisma o nameri, v nadaljevanju dogovor, s katerim se opredelijo naloge mestne občine in državnih organov pri izvajanju programov in nalog po tem zakonu v prihodnjih letih." In še ostale stvari. In v drugi točki, da se doda: "Če je z dogovorom iz drugega odstavka tega člena s posameznim programom iz pristojnosti mestne občine določeno sofinanciranje iz državnega proračuna, se mestni občini dodelijo namenska sredstva na podlagi pogodbe o

sofinanciranju, ki jo z županom sklene predstojnik neposrednega uporabnika..." - se še nadaljuje. O tem zdaj govorimo. Govorimo o tem, ali je prav, da se glavno mesto, določila in razmerje med državo in glavnim mestom urejajo na tak način, kot je zapisano v tem členu, ali bi se moralo urejati na kakšen drugačen način.

Kar se tiče Ljubljane kot glavnega mesta Slovenije, kot metropole, sam sem že na odboru izrazil svoje osebno stališče in mi dovolite, da ga tudi tu ponovim. Sam bi zelo rad videl, da bi Ljubljana ne konkurirala z Mariborom, Celjem, Koproj za primat v Sloveniji, niti ne želim, da konkurira s Trstom, Gradcem, Celovcem za neka regijska središča, ampak da konkurira z Rimom, Dunajem, Zagrebom in da enkrat končno postane metropola v pravem pomenu besede. Za to so potrebni določeni atributi, za to je potreben tudi določen odnos do tega mesta, predvsem pa se mora tudi mesto samo temu primerno tudi organizirati in nekaj narediti tudi v tem kontekstu. Zato mi je zelo žal, da danes nimamo čestitke za zadnjo pridobitev za to evropsko institucijo. Sicer pa mi je zelo žal, da nimamo kakšnega finančnega centra, da nimamo kakšne sedeža multinacionalke in da bi dejansko Ljubljana zasedla tisto mesto na zemljevidu, ki ji pritiče.

Prepričan sem, da bi v Državnem zboru, kjer sem prepričan, da vseh 90 poslancev ceni glavno mesto, ga spoštuje in mu tudi želi vse dobro, vendar pa tudi sam sem takšnega mnenja, da bi bilo zelo prav, da bi imeli toliko korajže, toliko poguma, konec koncev pa tudi sistematičnosti, da bi prišli pred Državni zbor in tudi znali povedati, kaj so tisti atributi, s katerimi želi država iz državne malhe pomagati mestu, da bo mesto takšno, kakršno si ga želimo. Mi smo v Državnem zboru sprejemali zakon o Pomurju, v katerem smo zapisali za vsako pikico, za vsak evrov posebej, kako se bo koristil, na kakšen način, pa smo v veliki meri prekanalizirali samo že v preteklosti precej dogovorjena evropska sredstva v to regijo, dodali še nekaj davčnih olajšav in veličastno sprejeli zakon, ki mu želim vse najboljše in tudi Pomurcem. V tem času mislim, da bi morali, poleg tega, da smo sprejeli zakon o Pomurju, najbrž se opredeliti do vloge, ki je prišla iz Bele krajine, ugotoviti, ali je še kakšno takšno območje, mogoče na Koroškem, Tolminskem, na Kočevskem, in v tem sklopu potem tudi sorazmerno razdeliti sredstva in tudi Ljubljani nameniti to, kar ji pritiče. Sam bi bil zelo vesel, če bi v sistemski zakon zapisali, da bomo končno uredili, ne vem, železniško postajo, primestni promet, omogočili normalno življenje Ljubljane, ne vem, se opredelili tudi do tega, da zgradimo nacionalni stadion, da naredimo tudi to, da bo Ljubljanski grad tudi grad, do katerega bo v Ljubljani imela dostop tudi država. Vemo, da se je v prejšnjem mandatu se dogajalo celo to, da ni samo simbolna samo ljubljanska zastava na gradu, ampak se tudi državne proslave niso smele odvijati na tem gradu. In ko bi imeli takšne zadeve urejen in ko bi

imeli predlog pred sabo, mislim, da bi se lahko enoglasno odločili za to, kakšen zakon o glavnem mestu želimo podpreti in kaj želimo s tem zakonom tudi doseči. Do tistega časa pa sem tudi sam osebno prepričan, da je takšna dikcija, ki, hočeš ali nočeš, daje tudi kakšne pomisleke, da se lahko dva, ki sta sicer predsednik Vlade in župan, dogovorita, podpišeta in potem samo prineseta v Državni zbor, kjer bo najbrž v proračunu pa le treba to tudi potem umestiti v te vire, pa ne glede na to, od kod bomo jemali, ali bomo jemali od katere od občin ali ministrstva. Te vire bo treba zagotoviti. To daje nek dvom in neresnost in necelovitost, nesistematičnost tega pristopa.

Sam bi bil veliko bolj vesel, kot sem že rekel, če bi lahko sprejeli celovit zakon, ki bi imel za sabo tudi tiste glavne programske usmeritve, iz katerih bi to lahko naredili. Nisem prepričan, da je vseh 23 projektov, ki so bili navedeni kot potrebni za Ljubljano, tudi takšnih projektov, ki bi jim lahko dodali značaj nacionalnega interesa. Vsem triindvajsetim želim, da se izpolnijo. Za tiste, za katere bi se tudi država odločila, da so naši skupni interesi, ali pa še katerega več, kajti mislim, da nekaj ključnih za to, da bi Ljubljana bila metropola, tam manjka, pa bi morali v Državnem zboru sprejeti.

Sicer pa daje tudi koalicija na ta način, ko ponuja takšen zakon, še enkrat več možnosti, da se v slovenskem političnem prostoru spremo do konca in da na koncu tudi nihče več ne ve, o čem govori.

Sam bom ta amandma, ki je predlagan, podprl. Mislim, da bi bilo prav, da ti tudi Vlada in tudi koalicija o tem resno razmislila.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker je še interes po razpravi, odpiram prijavo za razpravo o 1. členu in amandmaju k temu členu. Prijava teče. Gospod Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Zanimivo je bilo poslušati ves čas in mislim, da je koristno, da smo slišali tudi še kakšno besedo o tem, kar neposredno na 1. člen ni vezano. Prosil bi vse tiste, ki govorijo ali ki govorimo in ki nas včasih tudi kaj zanese, da, prvič: s tem, če sprejmemo amandma SDS in črtamo 1. člen ne ukinjamo zakona o glavnem mestu Republike Slovenije. Še enkrat bom ponovil in še enkrat bo mogoče kdo ponovil. To smo slišali od nešteti govorcev. Ni res. Drugič, danes ne govorimo o zakonu o glavnem mestu, ampak o spremembah in dopolnitvah zakona o glavnem mestu, ki bi se moral imenovati interventni zakon o glavnem mestu. In to bi bilo pošteno in ne bi bilo te razprave in vsi bi potrdili. Zakaj? Če govorimo o drugem odstavku 1. člena, je dikcija zelo jasna: "Če je z dogovorom za posamezni program iz pristojnosti mestne občine določeno sofinanciranje iz državnega proračuna, se ta sredstva mestni občini dodelijo na osnovi pogodbe, ki jo z županom sklene predstojnik neposrednega uporabnika proračuna."

Veste, kaj to pomeni? Sedaj bom pa prevedel in s tem prevodom bom, upam da, po domače, po slovensko povedal, za kaj gre in zakaj ta zakon. To pomeni, da bo ta dogovor oziroma ta pogodba o sofinanciranju sklenjena in z njo vrnjenih 60 milijonov upravičeno ali neupravičeno odvzetih sredstev - mislim da, lansko leto - Ljubljani. To je to. Ampak samo teh 60 milijonov, ki nekoga bolijo, bodo šli skozi zakon nazaj. Zato je treba imeti zakon. Točno samo za to je ta zakon napisan.

In drugič. Mene bi bilo sram, da bi vpil, kako nimamo nobene časti, kako ne priznavamo Ljubljane kot glavnega mesta. Zakaj? Pod A - ljubezen in spoštovanje do glavnega mesta se pa res ne izraža, kot tudi do ljudi ne, skozi denar in z denarjem. S čim drugim - ja, z denarjem pa ne. Ne mi govoriti, da Ljubljane nimam rad in da je ne priznavam, ker je nekdo prej omenil konkretno mene, ker ji ne dam denarja! Spoštujem glavno mesto, ne mečem smeti po tleh, ampak jih dajem v koš, pohvalim ga, navdušen sem nad urejenostjo nekaterih stvari in kritičen do neurejenosti. To je odnos in spoštovanje do glavnega mesta, ne pa skozi denar. Zakaj je ta zakon? Ljubljana je desetkrat večje mesto od mojega, od mojih Trbovelj, zadolžena pa je 70-krat več, kot je moje mesto. Zato je ta zakon! Da bodo preveliko zadolženost skozi ta zakon pokrili mestu Ljubljana. Ali je to potem zakon za lepši in boljši razvoj, za večje spoštovanje mesta? Ni! Povejte, ta zakon je zato, da Ljubljani vrnemo 60 milijonov, in zato, da pokrijemo posojila. Prav. In ga bomo sprejeli in bomo to naredili! To je resnica, to je čisto vsa resnica. Dokaz tej resnici, potem bom res utihnil, je pa ta. Na seji Odbora za finance, ob sprejemu državnega proračuna je bil vložen amandma s strani gospoda Toneta Ropa, da se Ljubljani dodeli posebej 30 milijonov evrov. Ker je koalicija ugotovila, da bi bil ta amandma malo drugačen, čuden, in da "ne bo šel skozi," je bilo rečeno, "amandma umikam, bomo to naredili na drugačen način." Ta drugačen, kolegice in kolegi, je pa tule, v tem zakonu in veliko bolj pošteno bi bilo, da bi tisti amandma, ki ga je vložil gospod Tone Rop, obravnavali, pa bi ga mogoče celo sprejeli in bi pač Ljubljani, ker ne vem, ali je bilo 60 milijonov upravičeno ali neupravičeno odvzeto, vrnili vsaj 30. To bi bilo pa pošteno. Ne pa sedaj takšne dolgove pokrivati skozi zakon. In če ne bomo za ta zakon, ker seveda ne bomo, ne nas kriviti, da ne ljubimo, da ne spoštujemo, da nimamo radi glavnega mesta. Imamo ga - z odnosom, s spoštovanjem do vrednot, ki jih ima. Skozi to, da mu bomo pa denar dali in ker se 1. člen navezuje na 2., tudi skozi novo prispevno stopnjo, za katero jasno piše, da se da 0,73% dohodnine, z razlogom, da jih Ljubljana potrebuje za izvajanje nalog, ki izhajajo iz potrebe državnih organov. Če imajo državni organi potrebe, mislim, da imajo svoje proračunske postavke in te svoje potrebe pokrivajo iz tistih proračunskih postavk. In drugič bi tudi podprl tak amandma, če bi vsaj vedel, katere pa so te naloge, pa niso nikjer navedene. Izmislili so si, zaradi nekih

nalog bi zdaj imeli 0,73% dodatne dohodnine! Pa vsaj napisali bi! Vsaj toliko fer bi lahko bili, da bi napisali, za katere naloge. Tudi toliko nismo vredni poslanci, da bi to vedeli. In od nas zahtevate, da na prazen papir damo bianko podpis. Bogdan Barovič iz Trbovelj ga ne bo dal! In kolegi iz Slovenske nacionalne stranke tudi ne. Dali bomo pa podpis na vsak zakon, na vsak predlog spremembe zakona, s katerim bomo rešili nekoga iz krize. Kot smo rešili z interventnim zakonom Prekmurje, kot upam, da bomo rešili tudi hudo krizo v Beli krajini, tako upam, da bi rešili Ljubljano skozi interventni zakon. In če bo treba, če bo res tako, bomo tam podpisali papir z vsebino, bianko lista pa nikoli. S tem sem končal, pa hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči. Ne vem, ali so trditve kolega Baroviča utemeljene, ali je nekaj res na tem, da se skuša z zakonom urediti "ad hoc" problem, ki je nastal v preteklosti zaradi nekaterih napak, ampak tudi v tem primeru se kot poslanec bolje počutim, če so stvari zakonite. In so lahko zakonite samo, če operiramo tudi v luči svojih pristojnosti znotraj zakonov in sprememb teh zakonov. Zato tega amandmaja ne bom podprl, saj se je izkazalo, da je amandma samo povod oziroma priložnost za ideološko razpravljanje o glavnem mestu in še bolj za izražanje nestrpnosti do glavnega mesta in še posebej do župana tega glavnega mesta. Vse razprave, ki smo jih danes poslušali o amandmaju, so šle, žal, v to smer. Z izjemo zadnje, kjer je bilo nekaj tehtnih razmišljanj, morda tudi špekulacij ali morda upravičenih kritičnih ocen. Sicer pa je danes predvsem razprava o primernosti samega župana, ki ga je nekdo od poslancev celo imenoval za diktatorja. Mislim, da tovrstni sovražni govor na račun demokratično izvoljenega župana, ki bo preverjal svojo priljubljenost na naslednjih volitvah na demokratičen način, ni primerna. Ampak danes smo bili spet priče nekaterim pozivom, ki izhajajo očitno iz navodil centralnega komiteja SDS, ki ga lahko imenujemo tudi Zbor za republiko, kjer v bistvu se stalno vsaka razprava v Državnem zboru, tudi razprava o tako konkretnem vprašanju, ki zadeva mesto Ljubljano in prestolnico Slovenije, uporablja oziroma zlorablja za to, da bi pripravljali psihološko Slovenijo za ulične proteste, za druge demonstracije, čeprav imamo parlament, imamo priložnost, da o vseh teh problemih razpravljamo tukaj. Mislim, da demokracija v Sloveniji deluje in da je del demokracije tudi pravica do uporabe ulice in mestnih prostorov za demonstriranje. Nihče tej pravici ne oporeka. Ampak, ko govorimo o glavnem mestu, o problemih glavnega mesta, mislim, da ni primerno razglablјati pretirano z ideološkimi floskulami in skušati napenjati situacijo, kar je očitno neka stalnica z vedno isto govorico, z vedno isto

metodo pripravljajna na veliki pok, na veliki dogodek, ki naj bi se zgodil spomladi. Pač vemo, demokracija je tako zrela in tako močna, da premore vse, tudi to in se tega nihče ne boji.

Ampak, vaš amandma je amandma, ki skuša izničiti bistvo tega zakona. Ta zakon verjetno sanira določene pomanjkljivosti, ki so nastale v preteklosti, in o tem se je treba pogovarjati. Tudi tisti, ki prihajamo iz drugih krajev Slovenije, smo zainteresirani za ugled in za funkcionalnost slovenske metropole. Ljubljana je pomembna za vse slovenske državljane. In tudi za tiste, ki prihajajo iz bolj oddaljenih občin in ki očitno menijo, da je treba v luči vsečnega nastopa do lastnih volilnih okrajev blatiti Ljubljano in še posebej župana. Zato nehajmo s takšnimi diskvalifikacijami, s takšnimi žalitvami, to je bilo danes izrečeno - lahko si gledate magnetogram -, da je župan Ljubljane diktator. Lepo prosim, ne si dovoliti takšnih kvalifikacij! Mi živimo še vedno v demokratični družbi in tudi v Ljubljani veljajo demokratična pravila.

Torej, še enkrat, tega amandmaja ne bom podprl in upam, da bomo končno tudi s tem zakonom rešili vprašanje, ki se vleče že dolgo in ki dejansko pomeni nepotrebno breme za Ljubljano in za celo Slovenijo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, mislim, da bi morali vsi, ki vodite sejo Državnega zbora, poskrbeti, da kolegi iz drugih poslanskih skupin, predvsem iz koalicijskih, ne bi žalili poslancev drugih poslanskih skupin. To, kar si je privoščil gospod Juri, ki prihaja sicer z drugega konca Slovenije, na račun sodbe, načina dela in načina oblikovanja odločitev naše poslanske skupine, ne sodi v demokratičen parlament. To je naša zadeva.

Še enkrat vam povem, mi v naši stranki nimamo centralnega komiteja in diskreditacije na takšen način obdržite, in žalitve, za svojo poslansko skupino. Tam imate dovolj primerkov, ki so vpleteni v vrsto dogodkov, nekatere preiskuje celo preiskovalna komisija in bi bilo prav, da bi se njim bolj posvetili. Tudi včeraj smo sprejemali zakon, ki omogoča nadgradnjo nekih satelitskih in cestninskih sistemov brez javnih razpisov, pa so telekomunikacije tudi v vaši pristojnosti. Spoštovani predsednik Državnega zbora oziroma podpredsednik Državnega zbora in tudi ostali, in tudi ostali, ki sejo vodite, bi prosil, da sejo vodite v skladu s poslovnikom, da skrbite za to, da se te razprave odvijajo na primerni ravni, in ne dopuščati, da si nekateri lahko dovolijo, da uporabljajo izrazoslovje, ki so ga včasih oziroma v jurskem parku in tako naprej. To ne sodi več v 21. stoletje, to je bil čas pred letom 1990, takrat ste imeli centralne komiteje in se tam odločali, ampak sedaj pa prosim, da

upoštevate integriteto tako tistih, ki smo poslanci v Državnem zboru, kot tistih, ki jih zastopamo v neki organizirani družbi. Ostale stvari pa si vi urejajte na drugih naslovih in bi prosil tudi za opravičilo kolega poslanca.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: No, mislim, da ni bil to edini primer, ki bi ga lahko smatrali kot žaljiv nastop. V Državnem zboru je kar nekaj karikaturistov, ki ne znajo slikati svojih kolegov ali drugih strank realno, take kot so, ampak jih karikirajo, izmaličijo. Tako je vendarle to, kot sem že večkrat omenil, cena svobode govora.

Besedo ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Zanimivo je, da danes poslušamo problematiziranje do ustavno zagotovljene pravice do zborovanja s strani tistih, ki so jih drugače polna usta demokracije in demokratičnih svoboščin. Ne čudi pa, da to prihaja iz teh ust, če se povrnemo 19 let nazaj, smo iz podobnih ust poslušali zgodbe o tem, kako bomo jedli travo po tistem, ko se bomo osamosvojili. Sedaj pa si nekateri od teh ust pripenjajo na prsi državna odlikovanja.

Prej, ko sem gospe Črnugelj Silvi želel odgovoriti v obliki replike, mislim, da sem bil do nje upravičen, ampak sem spoštoval voljo predsedujočega, tudi to je del demokracije in standardov, ki se jih moramo držati. Želel sem jih povedati samo to, da je ponovno govorila o tem, da z amandmaji, ki jih je vložila Slovenska demokratska stranka ukinjamo zakon o glavnem mestu, kar sem danes povedal že petkrat, da ne drži. Povedal tudi, da imamo dokument na mizi in da si jih lahko vsak prebere, kaj v teh dokumentih piše. Z amandmaji Slovenska demokratska stranka spreminja 1. člen sprememb, in to na tak način, da predlagamo črtanje novega šestega odstavka 5. člena veljavnega zakona in da predlagamo črtanje novih 6.a in 6.b člena veljavnega zakona. Drugače pa ostaja veljavni zakon o glavnem mestu v vseh desetih členih in s popravkom drugega odstavka 5. člena, kar ste predlagali s to spremembo, tudi v veljavi. In ta popravek drugega odstavka 5. člena nič kaj bistveno novega ne prinaša, če smo čisto iskreni. Tako se sprememba zreducira samo na denar. Na denar. Nobene vsebine ni v tej spremembi zakon. Nobene vsebine. Zaradi tega, ker ni vsebine, se tudi ne bodo mogli izvajati tisti programi, ki jih glavno mesto nujno potrebuje. Samo zaradi več denarja se ne bo spremenila ne prioriteta, ne vsebina, ne dinamika. Za en del se bo zmanjšala ta 200 milijonska luknja in nič drugega. Tako je po vsebini zakon zaradi vas, ne zaradi naših amandmajev, prazen. Prazen je, v njem ni nič novega, glede na veljavni tekst zakona iz leta 2004.

Rečeno je bilo, da ima Ljubljana poseben status in ta status vsi priznavamo, v končni fazi je ta status utemeljen skozi ustavo in skozi zakon o glavnem mestu iz leta 2004. Vendar pa ta poseben status izhaja tudi iz njenega posebnega

položaja, glede na to, da je v Ljubljani mnogo mnogo sedežev različnih institucij, ki dajejo tej Ljubljani zelo pomembno dodano vrednost. Zadnjič, ko smo razpravljali v splošni razpravi o tem, sem dobil na desetine elektronskih pošt občanov, ki so mi sporočali, kaj vendarle govorimo neumnosti, saj te institucije in vse to, kar je v Ljubljani, je dodana vrednost, to ni nobeno breme. Marsikatera mestna občina bi si obliznila prste, če bi imela samo desetino tega, kar se nahaja v Ljubljani in ne bi za to zahtevala nobenih posebnih sredstev, kvečjemu bi kaj za to še prispevala zraven. Za odločbo spremembe zakona; danes je bilo dosti govora o tem, da zaradi tega se dela ta zakon, ker je bilo Ljubljani nekaj odvzeto. Nič ni bilo odvzeto ne Ljubljani ne ostalim trem občinam, ki so sprožile ustavni spor! Ustavno sodišče je z odločbo leta 2007 nedvoumno odločilo, da temu ni tako in da zakon, ki je bil sprejet, ni protiustaven. V tistem letu, ko se je to zgodilo, pa je celo Ljubljana v tekoči bilanci beležila presežek. Zanimivo - ob tem, da naj bi bilo nekaj odvzeto!

Unikatna je ta ureditev spremembe, ne pa temeljnega zakona. To trdim in ni me nihče o tem prepričal. Tudi prej je bilo postavljeno vprašanje pristojnemu ministru glede tega in ni bilo odgovora. Take ureditve, kot jo prinašata 6.a in 6.b člen, ne boste zasledili v nobeni drugi ureditvi. V nobeni drugi ureditvi. Podobne ureditve, kot jih pa imamo v zakonu o glavnem mestu, ki velja od leta 2004, pa so v številnih državah in s tem seveda mi nimamo popolnoma nobenih problemov.

Da bi mogoče bolj plastično pokazali, za kaj gre, bi se bilo treba vprašati, ali je prav, da se na podlagi teh sprememb lahko posamezne investicije financirajo drugače kot v vseh ostalih občinah. Ali je prav, da ima Ljubljana, gospod Jankovič kot župan, neposreden dostop do državnih sredstev za šole, vrtce, infrastrukturo itn., vseh drugih 209 županov ali občin pa ne? Ali je to prav? Verjetno, da to ni prav. Ampak to v temu zakonu piše. Številne institucije imajo sedež v Ljubljani: od državne uprave, od ministrstev, do bank, zavarovalnic, številni predstavništva tujih podjetij, veleposlaništev, univerza je tukaj, številne šole itn. To so vse prednosti, to niso slabosti. Slabost pa je, da je treba za to, da vse te stvari normalno funkcionirajo oziroma ne bom rekel, da je to slabost, izziv za vsako mestno oblast pa je, da uredi mesto tako, da bo lahko normalno funkcioniralo. In jaz sem v tem delu govoril, da če bi bila vsebina tega zakona ta, potem bi seveda ga veljalo podpreti, mislim pa, da za to ni treba spreminjati zakona. Za to je treba sprejeti ustrezen akt, na podlagi katerega se lahko te stvari izvajajo. To je pa stvar prioritete. Prioritete pa ne more določiti Državni zbor, lahko jih odloči samo mestna oblast v sodelovanju z vlado. Recimo, primerjava glede teh institucij. Na Primorskem se je rodila, veste da pred časom univerza, leta 2003. In če bi na enak način gledali na te zadeve, potem bi morala takrat država

bistveno bistveno finančno suportirati rojstvo te institucije, pa ni. Ni, v ničemer! Leta 2003 je bil sprejet zakon in šele 2005 je bil sprejet zakon, ki je omogočil podlago za pomoč pri zagotavljanju prostorskih pogojev te univerze. In občine na obalnem območju so same zagotovile neodplačno prostore zato, da se je lahko ta univerza rodila. Kaj se pa dogaja v Ljubljani danes? V Ljubljani pa država od mestne občine, od gospoda Jankoviča kupuje fužinski grad za 5 milijonov evrov. Čemu? Ob tem, da je povsod pomanjkanje sredstev, ni denarja za program, ni razpisov in ne vem kaj; a za 5 milijonov evrov je Ministrstvo za kulturo čez noč našlo, da lahko ta fužinski grad kupi, ki je del infrastrukture na področju kulture, ki je v javnem interesu, ki je tako imenovano javno dobro. To je nekaj podobnega, kot če bi država od Jankoviča kupila Celovško cesto. To je neumnost, oprostite, in bi pokrila teh 200 milijonov luknje. Teoretično, na podlagi tega zakona, pa tudi mimo njega bi to lahko naredila. Ne rabite sploh tega zakona. Tako kot se je sklenilo za fužinski grad, se lahko sklene, da se to cesto kupi in zadeva je rešena. Lepo vas prosim, to ni vsebinski, to ni sistemski pristop!

Glede očitkov, kako mi gledamo na to zadevo; ne vem, kako vi gledate, mi smo letos ob robu devetega kongresa, 9. maja 2009, ki je bil v Ljubljani, sprejeli resolucijo o glavnem mestu, najdete jo na spletni strani SDS.si., priporočam vam jo v branje, kajti v njej boste našli marsikaterega od odgovorov na vsebinska vprašanja in na vsebinske težave, s katerimi se Ljubljana trenutno sooča. Ni je treba kopirati, lahko se podpišete pod podobne rešitve sami, mi vam ne bomo nič zamerili. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Juri je želel proceduralni predlog. Izvolite.

FRANCO JURI: Gospod predsedujoči, glede na to, da je bila ustavljena zahteva po opravičilu, tudi sam predlagam in zahtevam, da se poslanec, ki je izrekel žalitev na račun neprisotnega župana in ga je poimenoval za diktatorja, da se mu javno opraviči.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati o tem? Ja. Odpiram prijavo. Prijava za razpravo o 1. členu in amandmaju k temu členu teče. Gospod Tanko, izvolite, imate besedo.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Veliko smo danes slišali besed o tem, kako je mestna oblast bila s spremembo zakona o lokalni samoupravi prikrajšana. Ustavno sodišče je izdalo odločbo in tudi napotilo, da Vlada Republike Slovenije, to se pravi, prejšnja bi morala to narediti v zaključku mandata, sedanja ima na razpolago že celo leto, da mora opraviti določeno rešitev v zakonu o lokalni samoupravi, kar zadeva glede zadeve

o financiranju občin. Ugotavljam, da Vlada Republike Slovenije, Pahorjeva vlada v tem mandatu, v tem letu ni naredila popolnoma nič, da bi odpravila neskladnost 8., 11., 14., 23. in 38. člena zakona o financiranju občin. Nič. To je temeljni zakon, na osnovi katerega se financirajo vse občine v Republiki Sloveniji. Če bi imela Vlada Republike Slovenije in koalicija resen namen karkoli pripraviti na področju financiranja občin, tudi Mestne občine Ljubljana, potem bi morala urediti in uskladiti z odločbo Ustavnega sodišča prav te člene, za katere je Ustavno sodišče ugotovilo, da so v neskladju z ustavo. Pa niste na tem storili popolnoma nič. Namesto tega prihajate s spremembo zakona o glavnem mestu, kjer se na nek neobičajen način poskušate izogniti prav popravku zakona o financiranju občin. Prav to, kar bi morali storiti, in zapisali ste v koalicijsko pogodbo, da boste prioriteto urejali, sanirali odločbe Ustavnega sodišča. Pa jih ne. Tisto, kar bi morali, niste storili.

To, kar prinašate s popravkom zakona o glavnem mestu, pa dejansko pomeni ravno to, da boste sedaj na nek neobičajen način, na način, ki nima ustrezne primerjalne podlage tudi s tujimi podobnimi rešitvami, poskušali sanirati negativni saldo poslovanja tega mandata v Mestni občini Ljubljana. Kljub temu da niti eden od velikih 22 projektov, ki so bili kot volilni program gospoda Jankovića predstavljeni javnosti, opremljeni z datumi realizacije, z vsemi potrebnimi zadevami, kar zadeva predvolilni program, ni realiziran, je nastalo, kot slišimo, več kot 100, skoraj 200 milijonov evrov primanjkljaja v mestnem proračunu. Kljub temu nimamo stadiona, nimamo parkirišč, nimamo, ne vem katerih velikih projektov, ki so bili tam napisani, pa kljub temu je nastalo 200 milijonov evrov globoka luknja ali pa 200 milijonov velika luknja. To je velik problem.

In kako poteka poslovanje v Mestni občini Ljubljana, bi morda vedeli povedati tisti, ki so bili včasih funkcionarji Mestne občine Ljubljana, ki so opravljali podžupanske funkcije v mestni občini v preteklih mandatih, na prelomu tega tisočletja. Znali bi povedati, kako so opravljali svoje naloge pri izvrševanju proračuna Mestne občine Ljubljana in zakaj velja karakteristika, da so bile vse mestne oblasti do tega mandata neučinkovite. Pa tudi ta je neučinkovita, ker realizacije nima, razkopanih je cel kup malih uličic po Ljubljani, velikih projektov, ki naj bi pa nekaj pomenili v Ljubljani, pa še ni. Ni jih, za nekatere tudi še dovoljenja niso izdana. Sprašujem se, kako je mogoče, da neka mestna občina Celje ali neka mestna občina Maribor zlahka naredi nek stadion za 10 tisoč gledalcev ob bistveno nižjem proračunu. Mestna občina Ljubljana ob tako enormnem proračunu pa tega ni sposobna narediti v mandatu župana, ki velja za najboljšega menedžerja, ne samo med župani, predstavili ste ga kot najboljšega menedžerja tudi med menedžerji - in se to ni uresničilo! Sprašujem se, kako je mogoče, da tako kapitalni

projekti, ki si jih je zastavil sedanji župan, ki velja za menedžerja, menedžerskega človeka, enega najboljših v Sloveniji, tega ni uspel realizirati. Sprašujem se, kako naj ocenjujemo poziv ljudem, ki je bil izrečen pred meseci, naj ne kupujejo stanovanj, ker bodo cene stanovanj padle pod 2.000 evrov do konca leta, sam pa je istočasno podpisal pogodbo za 17 milijonov evrov za nakup stanovanj po ceni 2.500 in še nekaj evrov. Sprašujem se, koliko lahko zaupamo ljudem, ki nam govorijo take zadeve. Sedaj smo poslušali veliko časa, predvsem v času, ko smo odločali o novih občinah, da se male občine niso sposobne samofinancirati. Ugotavljam, da se Mestna občina Ljubljana ni sposobna samofinancirati! Ni se sposobna samofinancirati. Zato prihajate z nekim lobističnim zakonom, da boste poskušali rešiti, kar se še rešiti da. Malih občin na tak način ne rešujemo, pa živijo in delajo svoje projekte. Malokatera je zašla v kakšno težavo pri izvajanju svojih načrtov. Ljubljanska se je potopila v to, lahko rečemo, že kar živo blato in ne rešuje in ne izvaja svojih projektov in ne reagira na enak način. Če je karkoli treba na sistemski ravni urediti, je treba, spoštovana koalicija, spremeniti zakon o financiranju občin, tako kot je ustavna odločba. Vse to, kar rešujemo sedaj, je mimo pravne podlage in Ljubljana s temi rešitvami, ki jih predlagate, ugotavljam, bo imela tri ali štiri načine, štiri oblike financiranja, poleg tistega, kar ji prinaša zakona o financiranju občin, še financiranje mimo javnih razpisov in financiranje po posebnih pogodbah med resornim ministrom in Mestno občino Ljubljana. Pa še kaj. Kakšen poslanec ali poslanska skupina bo kaj vložila v Državni zbor kot amandma k proračunu, kakšnih 30 milijonov, tako kot je bil poskus v tem mandatu. To najbrž ni način dela in tu težko govorim o enakopravnosti vseh slovenskih občin. Tudi težko govorimo oziroma zelo nekredibilni so tisti, ki govorite, da male občine niso sposobne izvrševati svojih nalog. Jih izvršujejo, niti ena ne rabi tega, kot pravi, potrebuje Mestna občina Ljubljana in kot dodeljujete Mestni občini Ljubljana. Niti ena od teh malih občin tega ne potrebuje. Tudi ji nočete dati, če bi potrebovala. Tudi tiste občine, ki potrebujejo državno soglasje, kot, recimo, Mestna občina Maribor, za projekte evropskega ali celo svetovnega pomena kot sta evropsko mesto kulture ali pa univerzijada imajo težave, da dobijo desetkrat ali 20-krat manjši znesek od tega, ki ga boste sedaj po posebni rešitvi dali Mestni občini Ljubljana. Vprašam se o marsičem, tudi o zdravi pameti tistih, ki to predlagate.

Pa še nekaj je. V uvodu sem - in se opravičujem, če je žalitev, se opravičujem. Tudi v uvodu, preden sem se prijavil k razpravi, sem spoštovanega ministra zaprosil, naj mi navede samo dva podobna primera, kot ga sedaj peljemo preko ali pa peljete preko te zakonske določbe tega zakona, te novele zakona. Ni naštel niti enega primera. Niti enega! Moram reči, da sem, ker je časa sedaj od takrat, ko sem to prvič sprožil,

že več kot eno uro, pravzaprav presenečen, da Vlada Republike Slovenije ni sposobna v eni uri dati odgovora na preprosta vprašanja: Ali je v Sloveniji še kakšen primer med občinami ali na drugem področju, ki ima na tak način urejeno financiranje, na tako ohlapen način urejeno financiranje? Da ne bomo potem poslušali pravljice o transparentnosti porabe javnih sredstev pa da ne bomo poslušali, zgodbe o tem, da je treba ne vem kako vse precizno urediti, tako kot nekateri pravniki z nasprotne strani znate o tem velikokrat povedati. Kadar mi kaj predlagamo, je problem vejica, kadar vi kaj predlagate, greste mimo odločbe Ustavnega sodišča in rešujete zadeve, nobenega problema! Radi bi videl, da bi vsi tisti, ki imate neko kontinuiteto dela v Državnem zboru in ustrezno pravno znanje, imeli pri razpravah in takrat, ko kaj gledate, enake vatile do predlogov, ki jih predlaga opozicija in koalicija. To bi od vseh tistih zelo pričakoval.

Sicer pa se sprašujem, če sploh še lahko govorimo o kakršnikoli pravni ureditvi v tej državi, če na tak način urejamo zadeve. Za Mestno občino Ljubljana na en način in za vse ostale občine v Sloveniji na drug način. Mestna občina Maribor je rabila 5 mesecev, da je nekdo "blagovolil" podpisati kavcijo za projekt univerzijade, ki je bil ocenjen pač v nekem obdobju kot projekt, ki prinaša perspektivo in razvoj, tudi turističnega - prepoznavnost, promocijo države. S tem bi se na nek ustrezen način, tudi ob pomoči evropskih sredstev, zgradila neka infrastruktura, športna in ostalo, tukaj pa brez problema mimo vseh razpisov, mimo vseh presoj in ocen se bo zavalilo 60 milijonov evrov ali pa še kaj več, najbrž več, ker če hočemo pokriti 200 milijonov in tako enormen skok zadolženosti Mestne občine Ljubljana v tem mandatu, bo treba še bistveno bistveno več sredstev. Ampak težava vseh tistih, ki to predlagate, ostaja: delovanje Mestne občine Ljubljana je neučinkovito, netransparentno. Tudi poročilo Računskega sodišča, ki je prišlo včeraj na mizo, kaže na to, da se te zadeve ne dogajajo na pravi način. Bi bilo treba pravzaprav narediti tudi analizo poročila Računskega sodišča, neko primerjalno analizo, ki jo naredi, ali so v vseh primerih in pri vseh težah, ki jih Računsko sodišče pri kršitvah ugotovi, izrečeni enaki ukrepi. Če bi tak ukrep bil ugotovljen oziroma take nepravilnosti so bile ugotovljene, recimo, v času, ko sem bil župan v občini Ribnica, bi dobil negativno mnenje in najbrž tudi predlog za razrešitev s funkcije. Toliko o tem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javil gospod minister dr. Gjerkeš.

Izvolite, imate besedo.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Spoštovanega poslanca bi rad obvestil, da sem odgovoril na vprašanje, ki ga je naslovil name oziroma Vlado, vendar ga žal takrat ni bilo v dvorani.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Potrč, imate besedo.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Jaz bom še enkrat poudaril, da se bom držal amandmaja in ne bom govoril o drugih stvareh, v mnogo čem tudi neresničnih in tudi vsaj pol žaljivih ali grdih insinuacij, ki so si jih kolegi privoščili.

Poglejte, če v zakonu ni nič bistveno novega, zakaj je potem treba, razen enega odstavka, vse člene črtati. Jaz trdim namreč, da so bistveno nove stvari. Ali so sprejemljive za tiste, ki jim ugovarjate? Najbrž niso. Ampak nove so. Novo je to, da se nesporno določa, da mora biti razpolaganje in določanje sredstev transparentno. Novo je to, da se loči financiranje novih investicij od tekočega financiranja nekaterih dejavnosti. 2. člen zakona oziroma novi 6.a in 6.b člen govorita o financiranju tekočih nalog in sta nova, koristna za Ljubljano, ker predvidevata 0,73% dohodnine za uresničevanje teh nalog. Morda je to narobe za vas, samo Ljubljana je preko študije, ki jo je naredilo Ministrstvo za lokalno samoupravo, pokazala, da na nekaterih področjih porabi zaradi funkcij glavnega mesta bistveno več sredstev na prebivalca za nekatere namene, kot jih porabijo v povprečju mestne občine v Sloveniji. In to je bil razlog, da se je uvedel ta sistem dodatnega financiranja. To nima nobene povezave niti s starimi dolgovi, niti zmanjšanjem obsega sredstev, ki ga je prinesel spremenjeni zakon o financiranju lokalnih skupnosti. In če že govorite, da bi to naj bilo nadomestilo; razmerje izgubljenih sredstev in višine, ki se dobi po odstotku 0,73, je približno 1 proti 4. Bodite enkrat, vsaj približno, precizni in ne dajte zato, da bi bile vaše izjave pompozne, govoriti o stvareh, ki so daleč od resnice.

Jaz bom s tem končal, ker ne želim odpirati novih vprašanj, bom pa grozno hvaležen, če se boste tudi v opoziciji držali teme in ne govorili o vseh stvareh, ki so se dogajale zdaj, pred nekaj ali pa tudi pred 20 leti.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še je interes za razpravo. Odpiram prijavo. Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Moram žal ugotoviti, da gospoda ministra ni več, očitno ga tema ne zanima več, ker ni odgovoril na vprašanje, ki je bilo postavljeno s strani mojega poslanskega kolega gospoda Tanka. On ni odgovoril na vprašanje. Sicer je formalno odgovoril, vendar po vsebini odgovora ni dal, mi je prav žal. Tukaj imam magnetogram, da ne izgubljam časa, ga ne

bom bral. Govoril je o teh formalnostih, ki jih lahko beremo v obrazložitvi zakona. Bilo je konkretno vprašanje glede tega, kje je še kakšen tak primer, kot ga določata 6.a in 6.b člen zakona, v Sloveniji in izven Slovenije. Takega primera ni, zato ni mogel minister na to vprašanje odgovoriti.

Mi govorimo sedaj o amandmaju k 1. členu, ne k 2. členu. Mi ne govorimo o 0,73%. Do tja še pridemo, bomo imeli še čas razložiti, koliko je pa sploh ta ureditev napačna in izkrivljena, nesistemska in protiustavna. Sedaj govorimo o spremembi 5. člena. To je 1. člen. In o amandmaju k 1. členu govorimo, kjer piše, da se z dogovorom med Vlado oziroma predsednikom Vlade in županom dogovori, koliko in kaj in kjer ni nobenih limitov. Na podlagi tistega, kar bo vsako leto uvrščeno v NRP-je na strani mesta in kar bo uvrščeno v NRP-je na strani države, se bodo zgodbe financirale. Samo financirati jih bo seveda morala država, davkoplačevalci torej. In ti davkoplačevalci je prav, da danes vedo, koliko in zakaj bodo ta denar dali. Ali bodo s temi sredstvi imeli boljše bivalne pogoje v Ljubljani? Ali bodo s temi sredstvi imeli bolj urejen promet v Ljubljani? Ali bodo s temi sredstvi imeli bolj čist zrak v Ljubljani, ki je vedno bolj onesnažen? Ali bodo s temi sredstvi samo zadovoljevali nekatere napol privatne podjetniške interese posameznikov, ki bodo povzročili degradacijo urbanega mesta in vsega ostalega, kar se še dogaja v zadnjih letih? To so vprašanja, na katera bi morali imeti odgovore in jih danes ni. Župani vseh ostalih 209 občin se pa ob tem členu sprašujejo, ali so manj vredni, ker se morajo prijavljati na razpise za sofinanciranje posameznih projektov in tudi ne dobijo sredstev zanje, ker jih ni, ker ni sredstev ali celo razpisov ni. 2.600 otrok, je rekel minister pred časom v Državnem zboru, je ostalo pred vrati vrtcev. Zaradi tega, ker ni niti razpisov za ta namen, pa so evropska sredstva na voljo. So na voljo, pa niti razpisa ni, zaradi česar je bila prisiljena k odstopu bivša ministrica, ker je želela nekaj narediti, pa je nek drug minister oziroma njegova desna roka to preprečil. In to piše v tem členu. In zaradi tega smo predlagali, da se ta del, ki je nesistemiški, neustaven, črta, da ostane tisto, kar je sicer napisano v drugem odstavku 5. člena. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Niste bili imenovani, ne morete replicirati. Želi še kdo razpravljati o tem členu? Odpiram prijave za razpravo o 1. členu in amandmaju k temu členu. Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. V tem mandatu smo pri sprejemanju proračuna imeli amandma za 25 milijonov evrov za ureditev stanovanjske politike v Mestni občini Ljubljana. Ali mi lahko kdo od predlagateljev tega zakona pove, v kateri občini v Republiki Sloveniji smo še na tak način financirali izgradnjo stanovanj, kot je bilo predloženo z amandmajem, ki

so ga vložili koalicijski poslanci. /Oglašanje v dvorani./ Ni bil sprejet, ampak predlagali ste, nekateri ste celo vztrajali do konca, do glasovanja s svojimi podpisi, med njimi tudi gospod Anderlič. Ali poznate, spoštovani kolegi poslanci Državnega zbora - gospod podžupan, bivši, Colarič bi se gotovo spomnil -, še kakšen tak primer, da na tako, bom rekel, protekcionističen način financiramo kakšen projekt v Republiki Sloveniji, povsem drugače, kot to velja za druge občine v Republiki Sloveniji. To, kar predlagate v tej rešitvi, je popolnoma enako. Ni sicer v proračunu Republike Slovenije, gre mimo proračuna Republike Slovenije, mimo Zakona o izvrševanju proračuna, in to se bo zgodilo samo na osnovi dogovora med Ministrstvom za okolje in prostor oziroma Stanovanjskim skladom in Mestno občino Ljubljana. Podobno je na kulturnem področju, podobno je na prometnem področju in na vseh drugih proračunskih področjih, ki jih ureja proračun. In to vse mimo Zakona o izvrševanju proračuna. To, gospodje predlagate. In jaz menim, da si nobena oblast, tudi ta ljubljanska, ne zasluži tako protekcionističnega pristopa kogarkoli v tej državi. Zato imamo ustavo, zato imamo zakone, zato imamo splošne zakone, da te rešitve urejamo za vse enako. Če pa ste pač koalicija, ki mora nekaj storiti za nekoga, in očitno morate nekaj storiti za nekoga, potem so take rešitve običajne. Gospod Potrč, tudi od vas bi pričakoval, da bi pustili govornika, da pove svojo misel do konca, podpredsednik Državnega zbora ste, pa skačete v besedo. Zato je treba razmisliti, ali je rešitev, ki jo predlaga Vlada in podpira koalicija, enaka za vse v Republiki Sloveniji ali je protekcionistična. Po našem mnenju je protekcionistična. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Potrč, replika. Izvolite.

MIRAN POTRČ: Gospod Tanko, jaz se opravičujem za medklic, ki je bil namenjen vaši nedoslednosti. Zahtevali ste opravičilo, ko je bil omenjen centralni komite SDS in izjavili ste, da gre za poravnavanje računov v zvezi s tem zakonom. Tudi to je groba neresnica in žalitev. In niste rekli samo prvič, vsi o tem govorite. Dajte imeti približno, kot vi rečete, enake vatre in tisto, kar ne pričakujete od drugih, ne storite sami.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Še enkrat je treba ponoviti, zakaj tega amandmaja ni mogoče sprejeti.

Zato, ker črta tisto, kar popravlja, izboljšuje obstoječi zakon: da se določi, da so naloge, katere oceni Vlada in župan, županja mesta, mestni svet, da so pomembni, skupni za dobro države, v korist države, njenih institucij in tako

naprej, kakor tudi za mesto. Kdo bo kaj pri tem naredil in kdo bo in koliko zagotovil denarja in kako se bo to kontroliralo? To, ali vi marate Ljubljano ali je ne marate, kot kažete, ne marate niti župana, ne marate nič. To je folklor, ki jo je treba razumeti. Meni je edino žal, da me je eden od poslancev razočaral, ker ni izpeljal vseh teorij zarote do konca, da bi si znal razložiti, kaj za vruga pa je tisto zadaj kaj več in kje so vse te stvari, ki jih je treba narediti točno s tem zakonom, potem bo pa vse v redu in še računi bodo plačani. Ampak jaz, ko gledam prvi odstavek oziroma drugi in šesti odstavek, ki sta predmet 1. člena sedaj, tega 5. člena veljavnega zakona, je nesporno, da gre za urejanje vprašanj, ki so v interesu slovenskih državljanov in državljanek, ki so v interesu slovenske vlade, njene učinkovitosti pri opravljanju javnih zadev. Jaz bi celo rekel, da gre tukaj za obveznost mestne občine, ne samo za koristi. Prej za obveznost. Ker če se bo obvezala, da bo morala v določenem obdobju urediti, ne vem, zemljišča, ne vem, kaj še vse ostalo. Konec koncev vi veste, da so nekatere lokacije v Ljubljani rezervirane s strani države, če se peljete recimo po Dunajski, boste videli cel kare pred tistim propadajočim stadionom na desno, kjer je bilo enkrat predvideno, da bo, mislim, da Ministrstvo za notranje zadeve ali nekateri drugi organi. Ljubljana zato, ker država ni naredila ustreznega programa in ni tega izpeljala, niti se ni z Ljubljano dogovorila, kaj in na kakšen način naj se to zemljišče naprej uporablja, vojašnica je bila tam, mislim, da je bila porušena tam enkrat v devetdesetih letih. In takih primerov je še kaj. Ta država ima v tem mestu ogromno nekih stavb, izpostav, rabi komunikacije, rabi energijo, rabi vse za svoje funkcioniranje. Res je, vsi plačujejo davke, vsi plačujejo nekatere stvari, ki sodijo zraven zato, da lahko funkcionirajo. In to je tudi v plus mestu. Ampak saj tukaj ne gre za to, da bi nekdo komu nekaj dajal ali pa bi bil neka humanitarna ustanova do drugih institucij, ampak se pogovarjata dva suverena subjekta, kako bosta stvari urejala tudi skladno z ostalimi predpisi. 2. in 6. točka 5. člena sta bistveni za to, da so te stvari bolj jasne in zato s črtanjem pravzaprav vrnemo nazaj v 5. člen, ostaja 5. člen nespremenjen, in po mnenju tako države kot mesta neoperativen, neuporaben in je to samo črka na papirju. Zakoni se vedno delajo tako, da se izboljšuje neko obstoječe stanje. In tu, mislim, gre za to.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati o tem členu in amandmaju k temu členu? Še je interes, zato odpiram prijave. Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Mislim, da je treba ponoviti, da se z amandmajem črta drugi odstavek in ne prvi. Ostaja prvi odstavek in s tem drugi odstavek 5. člena veljavnega zakona, v katerem piše, da "predsednik Vlade in župan podpišeta dogovor,

ki ima pravno naravo pisma o nameri, s katerim se bodo opredelile naloge mestne občine in državnih organov pri izvajanju programov in nalog po tem zakonu," to ostaja. Črta pa se tisti del, ki govori o tem, da "podpišeta pogodbo, s katero država daje sredstva." Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Mestna občina Ljubljana je bila vseskozi, odkar se spomnim, protežirano mesto. Razumem, da so zastavljeni cilji visoki, ker je želja, da se predvolilne obljube izpolnijo. Vendar mislim, da zdaj ni pravi trenutek, ni pravi čas, da sprejemamo nekaj, o čemer sanjajo vse občine, pa se jim te želje in potrebe, ki jih imajo občani, ne bodo uresničile skozi državni proračun. Imamo tudi drugo največje mesto v državi, Maribor, ki pa ni nikoli deležen takšne pozornosti, kot je Ljubljana. Prej bi lahko rekel, da se ga v razvoju zavira.

Naj grem malo skozi finance Ljubljane. Dolg Mestne občine Ljubljana in njenih pravnih oseb znaša skoraj 40% dolga vseh 210 slovenskih občin. Po podatkih iz junija tega leta ima občina Ljubljana skoraj 95 milijonov evrov dolga, pravne osebe javnega sektorja pa še dodatnih 87 milijonov in pol. Tako skupni dolg presega 180 milijonov evrov, skupni dolg občin v Sloveniji pa znaša 475 milijonov. Omenil sem že glavnicu posojil, kjer obresti niso vključene in tudi ni všteti še dodatnih 15 milijonov evrov ter dodatna zadolžitev 31 milijonov evrov v letošnjem letu ob rebalansu, za kar imajo že soglasja Ministrstva za finance, kar pomeni do konca leta še 16 milijonov evropskih posojil. Zakon o javnih financah določa, da se lahko javni zavodi in javna podjetja, katerih ustanovitelj je občina, zadolžujejo in izdajajo poročta, ki jih določi občinski svet. Kot je razvidno iz razpoložljivih podatkov, so vsi ti javni zavodi, ki so pod okriljem Mestne občine Ljubljana, krepko zadolženi. Kot je zapisano v zakonu, to ni v nasprotju o zadolževanju po Zakonu o javnih financah. Seveda pa je zaskrbljujoče, ker so nekateri javni zavodi prezadolženi, in bo morala v končni fazi država reševati finančne težave Mestne občine Ljubljana, ki je ustanoviteljica vseh teh javnih zavodov. Eden od teh je Javni stanovanjski sklad, ki je zadolžen kar za 36,2 milijonov evrov, od tega ima 3,5 milijonov kratkoročnih kreditov. Cilj predlaganega zakona je dopolnitev veljavne ureditve države in Mestne občine Ljubljana, za kar naj ne bi do zdaj urejali financiranja dogovorjenih razvojnih programov Mestne občine Ljubljana iz državnega proračuna. To pa je problem.

Zato mislim, da je prav, da se amandma SDS podpre.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? (Ne.)

Potem prehajamo na 2. člen in amandma k temu členu.

Želi kdo razpravljati? Odpiram prijavo. Prijava za razpravo o 2. členu in amandmaju k temu členu.

Gospod Černač, izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Predlagamo črtanje tega člena, ker uvaja financiranje nečesa, s čimer nima Mestna občina Ljubljana nobenih stroškov.

Drugi odstavek 1. člena Zakona o glavnem mestu govori o sedežih državnih organov, organizacij državnega pomena, tujih diplomatskih predstavništav, tujih konzulatov, mednarodnih organizacij in predstavništav mednarodnih organizacij. In ta člen določa dodaten delež dohodnine za sofinanciranje nalog, ki jih ima Mestna občina Ljubljana v skladu s tem. Katere so te naloge? Jaz ne vidim nobene izmed teh institucij, ki bi imele od mestne občine Ljubljana kakšno stavbo, kakšen prostor v brezplačnem najemu. Daleč od tega. Da bi bili kakršnikoli posebni stroški v zvezi s tem, kvečjemu so koristi. Koristi so v tem, da lahko ljudje v teh institucijah, veleposlaništvih, državnih organih, mednarodnih organizacijah in predstavništvih dobijo zaposlitev, da imajo plačo in da si izboljšujejo standard. To so prednosti, to niso slabosti. Zakaj bi bilo torej treba nekaj kar je prednost v nekem okolju, še dodatno iz državnega proračuna, če za to ni nobenih odhodkov, financirati?! Nobene potrebe ni. Gre za 15 milijonov evrov državnega denarja letno. In zaradi tega predlagamo, da se ta člen črta.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Colarič.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa.

Seveda amandmaja SDS, da se člen črta, ne bom podprl. Podprl bom seveda osnovno besedilo, ki govori, da glavno mesto pridobi 0,73% dohodnine, vplačane v predpreteklem letu, in v 6.b členu, ki se naj bi dodal Zakonu o glavnem mestu, pa govori bolj o metodologiji, kako do tega pride.

Moram povedati, da sem bil zelo vesel, ko so me prej nekajkrat omenjali. Vesel, v narekovajih, tudi glede tega, kaj sem delal kot podžupan v tem glavnem mestu. To je malo replike, če dovolite, ker prej mi niste dali besede. Jaz seveda ne mislim pojasnjevati, kaj sem delal. Mislim, da je premalo časa 46 minut, da bi lahko naštel vse, kar sem v tem glavnem mestu naredil. Če kdo želi, da mu pojasnim, kaj sem počel, mu lahko po tej točki ali pa po seji povem. Nikakor pa ne mislim o tem govoriti v tem trenutku.

Mogoče še o tem, da nihče nima v Evropi podobnega sistema. Seveda pojma nimate, zanalašč uporabljam to besedo, če kdo, sem imel jaz kar nekaj stikov z župani glavnih mest Evropske unije, pa tudi drugih mest, v drugem delu, kjer še niso člani EU-ja. Konec koncev sem sodeloval na več kot petnajstih mednarodnih konferencah županov oziroma

predstavnikov glavnih mest Evropske unije in lahko vam povem, da take ali podobne sisteme statusa glavnega mesta imajo tako rekoč vse članice EU. Mi pa želimo Ljubljani vse slabo, ne pa dobro. Na žalost je povsod, tudi v Evropi, usoda prestolnic, da jih ljudje sovražijo. Tako je tudi v drugih državah EU. Mislím, da takega pogroma, kot je bil danes v tem Državnem svetu, pa Ljubljana ni, ne najdem prave besede, brez potrebe se dela pogrom nad Ljubljano. Tudi razvoj Ljubljane bo vlekel Slovenijo naprej in ne delati na tem, da bo Ljubljana samo zaostajala in ne bo nosilec razvoja nadaljnjega razvoja Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Najprej gospod Colarič, če bi izrazili željo po repliki, bi dobili besedo, vendar je niste, zaradi tega očitek ne velja. .../Oglašanje iz klopi./ Izvolite, imate repliko.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani kolega Colarič, rekli ste, da pojma nimamo o teh primerljivih ureditvah. Glede na to, da sva že nekaj časa v Državnem zboru kolega, je najboljše to opazko preslišati. In tako bom tudi storil. Izrecno sem povedal, da tak zakon, kot ga imamo mi o glavnem mestu od leta 2004, s podobnimi rešitvami, je moč najti tudi v drugih državah. Da pa tega, kar se prinaša vanj s temi spremembami in dopolnitvami, ki jih imamo danes na mizi, da tega pa ni moč najti nikjer. In tudi na večkrat postavljena izrecna vprašanja, kje lahko še kaj podobnega najdemo, ni bilo konkretnega odgovora. Mimogrede, nismo v Državnem svetu, spoštovani gospod Colarič, smo v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še željo po razpravi. Odpiram prijavo. Gospod Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Jaz sem na nek način presenečen, s kakšno lahkoto zagovarjate nekatere diskriminatorne rešitve, ki jih ta zakon prinaša za ostale občine na tem območju, ne glede na to, da vsi spoštujemo zakonodajo, ki je sprejeta. Vendar so take ad hoc rešitve, kot je ta, dodatni vir dohodnine, da bodo nekatere institucije, ki so prednost za glavno mesto, na nek način sofinancirane, res veliko sprenevedanje. 15 milijonov evrov več denarja za to, da bodo vsa ta predstavništva in ministrstva imela neko podporo. To je res pljunek v oči vsem ostalim županom in občinam v tej Sloveniji. Ne poznam občine ali župana, ki si ne bi želela imeti neke državne službe. Zato so pripravljene občine zastonj dati prostore, samo da dobijo iz tega naslova dodatne službe, dodatno promocijo in tako naprej. V glavnem mestu pa govorite o tem, da je treba dati dodatni denar, da se bodo zgradile neke namestitve, neki hoteli, da se bo promoviralo glavno mesto. Glavno mesto se promovira že zaradi vseh teh inštitucij, ki jih ima in ne potrebuje za to dodatnega sofinanciranja. Primerljivih

ureditev ni. Gospod minister na to ni odgovoril. Tudi jaz pričakujem njegov odgovor, kje so te rešitve, ki jih vi tako zagovarjate.

Še nekaj, kar ste omenili, da glavno mesto mora dobiti neki dodatni vir, da se bo razvijalo. Očitno vi ne gledate statističnih podatkov. Mestna občina Ljubljana je ves čas v indeksih pred vsemi ostalimi deli naše preljube države. In vi vztrajate pri tem, da dobi še dodatni vir iz nekega naslova, iz neke nesistemske rešitve, kjer "kobajagi" zaostaja za ostalim delom Slovenije. To je pa res višek sprenevedanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Potrč, izvolite. Imate besedo.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Jaz bi rad poudaril, da se vsebina 2. člena z novim 6.a in b členom nanaša na uresničevanje nekaterih nalog, ki jih imajo vse občine, tudi vse mestne občine, pa jih ima, zaradi funkcij glavnega mesta Ljubljana nesorazmerno več, z visokimi stroški, zato je bila pripravljena bila na Vladi, v ministrstvu, študija, ki je to pokazala in vsi smo jo v pripravi zakona dobili, zato lahko oporekate študiji. Samo govoriti o tem, da to ni res zaenkrat, dokler z nekimi argumenti ne dokažete, enostavno ne morete. Posebej na področju stanovanjsko-komunalnih dejavnosti, na področju šolstva, na področju kulture, na področju socialnega varstva in še kje je bilo skupaj izračunano, da so stroški na prebivalca v Mestni občini Ljubljana, v primerjavi z drugimi mestnimi občinami, ne vsemi, zaradi tega, ker je obseg funkcij seveda različen, višji za 46% evrov, poudarjam še enkrat, na prebivalca, in to je bilo tudi izhodišče, na podlagi katerega se je pripravljalo besedilo 6.a in b člena. Vi lahko mahate z roko, lahko trdite, da vse veste, vsega ne ve nihče, celo vi ne, čeprav je včasih tak vtis, glede na izjemen angažma, ampak to so razlogi. In če bomo to črtali, potem bomo pomembno vsebinsko dopolnitev zakona o glavnem mestu onemogočili, potem bo ostal, kot tako radi poudarjate, samo drugi odstavek 5. člena. Ko govorimo o njem, gospod predsednik, ali lahko samo en stavek še o 5. členu? Potem je treba povedati, da če bomo brali obstoječe besedilo drugega odstavka, in to novo, da med njima razen zaporedja besed ni skoraj nikakršne razlike. To pomeni, da vi s tem, ko ga ohranjate, nič ne dopolnjujete zakona, ampak puščate zakon takšen, kot je bil pred petimi leti sprejet v celoti, vse novosti pa onemogočate. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še roko. Odpiram prijavo. Prijava teče. Gospod Černač, izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: Res je, ni mogoče vedeti vsega in tudi mi ne vemo vsega in tudi vi, gospod Potrč, spoštovani, ne veste vsega.

Saj vi predlagate ta drugi odstavek, saj ga ne mi. Mi smo rekli, da naj ostane, mi smo predlagali, da drugi ostane in da se šesti črta v 5. členu, saj to je vendar jasno. In jaz sem povedal, da kaj bistveno ne spreminjate besedila. In zdaj ste to mojo ugotovitev potrdili. Hvala lepa.

Glede 6.a člena. Jaz bi res tukaj rad izrecen odgovor pristojnega ministra. Kaj to pomeni, kar piše v 6.a členu? Izrecno, katere so te naloge in programi, ki jih je treba s 15 dodatnimi milijoni evrov na letni ravni sofinancirati iz državnega budžeta. Ker pravi 6.a člen ne govori o teh stanovanjih in o tem, kar ste vi govoril, spoštovani gospod Potrč. O tistem govori 5. člen. Ta 6. govori o drugem. Za financiranje nalog in programov, s katerimi v okviru svojih pristojnosti, v skladu s 6. členom tega zakona zagotavlja pogoje za delovanje organov in organizacij ter predstavništev iz 1. člena tega zakona. 1. člen tega zakona pa govori o državnih organih, organizacijah državnega pomena, tujih diplomatskih predstavništvih, tujih konzulatih, mednarodnih organizacijah in predstavništvih mednarodnih organizacij. Katere so torej tiste naloge, ki jih je treba v zvezi s temi organi, s temi dodatnimi 15 milijoni financirati? Konkretno, katere? Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite gospod minister besedo? Izvolite.

DR. HENRIK GJERKEŠ: Hvala lepa. Konkretno naloge, ki se sofinancirajo, so: zagotavljanje pogojev za delovanje katerega od državnih organov, organizacije državnega pomena, tujega diplomatskega ali konzularnega predstavništva, mednarodne organizacije ali predstavništva take organizacije in nadalje.

Zakon v veljavnem 6. členu nalaga državnim organom in organom mestne občine dolžnost sodelovanja in usklajevanje izvajanja nalog iz njenih pristojnosti zaradi zagotavljanja pogojev za delo in potreb državnih organov, organizacij državnega pomena, tujih predstavništev, mednarodnih organizacij in podobno. Gre za naloge prostorskega načrtovanja, varstva okolja, servisne naloge in storitve javnih služb ter druge storitve organov mestne občine in njenih izvajalcev javnih služb, ki so jih dolžni zagotavljati nemoteno in trajno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še interes in odpiram prijavo. Še vedno smo v bistvu pri 2. členu in amandmaju k 2. členu.

Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Odgovora seveda nisem dobil, konkretnega odgovora na konkretno vprašanje. Vse to, kar ste omenili, vse te naloge, s tem, kar je zapisano v 1. členu, niso nič povečane in zato nobeni organi ne potrebujejo nobenih

dodatnih sredstev. Pri prostorskem načrtovanju je popolnoma vseeno, ali se obdeluje območje, verjetno se obdeluje območje celotne Mestne občine Ljubljana in v okviru tega območja so tudi vse te institucije in tukaj ni nobenih dodatnih potreb zaradi tega, ker se to počne. In glede vsega ostalega enako. Tako je treba le ugotoviti, da vedno bolj prihajamo k temu, da se potrjuje tisto, kar smo povedali na začetku. Ta sprememba je zakon o poplačilu predvolilnih uslug gospodu Zoranu Jankoviču s stani vladajoče koalicije iz davkoplačevalskih sredstev. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še kdo želi razpravljati o tem členu in amandmaju k temu členu? (Ne.)

Potem prehajamo na 3. člen in na amandma k temu členu. Odpiram prijavo. Prijavljenih ni, zato zaključujem 3. člen.

Prehajamo na 4. člen ter amandma k temu členu. Odpiram prijavo. Gospod Anderlič, izvolite, imate besedo.

ANTON ANDERLIČ: Tudi tega amandmaja ne bom podprl. Mogoče celo zaradi tega, ker ni vložen amandma k 5. členu, ker gre za nedoslednost, ker če ste že resno mislili, da je treba vse črtati, potem bi črtali še zadnji člen. Zakaj bi objavili v Uradnem listu Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, druga obravnava, oziroma druge obravnave potem pač ne bi bilo več in en člen, kjer bi pisalo, da ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS. To je zame resnično nedoslednost in v 4. členu je napisano tisto, kar je tako ali tako formalno in potrebno praktično pri vsakem zakonu, če je treba izdati kakšen podzakonski akt, in samo opredeljuje, da je to v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona. In ne razumem, zakaj bi morali to črtati. Verjamem pa, da s tistimi predhodnimi, ki so bili vloženi, da se črtajo vsi drugi členi, še niste povedali zadnje besede in da lahko pričakujemo do večernih ur tudi spremembo in da jih boste umaknili, sodeč po tem, da je vnema upadla, mogoče je čas za premislek, zato jaz tega amandmaja ne bom podprl.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še roko. Odpiram prijavo o 4. členu in amandmaju k temu členu. Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Tudi to pripombo, spoštovani kolega Potrč, bom preslišal, ker tako, kot je povedal vaš predsednik, ne želim skaliti najinih dobrih odnosov.

3. pa 4. člen in amandmaja k 3. in 4. členu sta bila predlagana v povezavi z amandmajem k 2. členu, ker sta 3. in 4. člen povezana z 2. členom, zato je logično, če je bil predlagan amandma k 2., morata biti tudi k 3. in 4. členu. Drugače pa ima ta sprememba pet členov, ostal bi 1. člen, ki bi spremenil drugi odstavek 5. člena obstoječega zakona in

seveda zadnji člen, ki bi določal uveljavitev te spremembe v Uradnem listu. Če pa govorimo o vsebini, o tistem, kar naj bi bila materija tega zakona, pa sem danes že večkrat povedal, da tudi to, kar vi predlagate, vsebine ne prinaša. Prinaša neko povečanje državnih sredstev za Mestno občino Ljubljana, vendar pa neke vsebine ne prinaša. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Na začetku je gospod Černač mislil gospoda Anderliča? Gospoda Potrča? Potem se opravičujem. Ne želite replike? Dobro. Želi še kdo razpravljati o 4. členu in o amandmaju k temu členu? (Ne.) Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 28. točki dnevnega reda oziroma najkasneje eno uro in 10 minut po pol noči. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA RESOLUCIJE O STRATEGIJI ZA JADRAN**. Predlog resolucije je v obravnavo zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim dr. Lukom Jurijem. Besedo dajem predstavniku predlagateljev resolucije dr. Luki Juriju za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije. Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Lep pozdrav! V Sloveniji radi poudarjamo, da smo pomorska država. In radi poudarjamo tudi, kaj je prednost tega, da je Slovenija pomorska država. Prišel je trenutek, da se poleg dejstva, da imamo prednosti, zavedamo tudi svojih odgovornosti. Da se zavedamo odgovornosti, ki jih imamo do skupnega morja, in odgovornosti, ki jih imamo do upravljanja tega morja do naslednjih generacij. Morje je drugačno, kot je sicer celinsko ozemlje. Morje je po svoji naravi dinamično, se premika in zaradi tega je treba skupno upravljati morske bazene, zato da je lahko to upravljanje učinkovito. Evropska unija je to že ugotovila in je pred leti odločila, da bodo lahko države tako imenovanih subevropskih regij skupaj oblikovale strategije za regionalna morja. Tako že imamo strategijo za Baltsko morje in pričakujemo, da bomo v nekaj letih imeli tudi strategijo za Jadran. Ta resolucija želi postaviti smernice Vladi, kako naj se postavi do dveh sosed, kmalu obeh evropskih sosed, Italije in Hrvaške, pa tudi ostalih držav jadranskega bazena, zato da oblikujejo dobro in v prihodnost naravnano resolucijo o strategiji za Jadran. V predstavitvi, ki bo sledila v času razprave, bomo lahko videli tudi nekaj poglobitvenih dejstev, do katerih se resolucija opredeljuje. Na hitro bom pa le povedal, da želimo v osmih odstavkih, osmih poglavjih Vlado pozvati k temu, da se opredeli za določitev severnega Jadrana kot varovanega območja, da določi resolucijo tako, da bo postala osnova za katerokoli okoljsko in gospodarsko dejavnost na Jadranu in da se v okviru tega tudi odloči, da se bodo skupni gospodarski in

energetski projekti, ki imajo večjo razsežnost, kot je samo mestna, lokalna ali nacionalna, oblikovalo skupaj. Med te sodi, na primer, tudi vprašanje plinskih terminalov, že toliko časa aktualno, ker resolucija postavlja dva jasna pogoja, pod katerima je mogoče postaviti plinske terminale. Ena, da so ti primerno oddaljeni od gosto naseljenih obal, kot primer, celotna slovenska obala je gosto naseljena, in da se ne nahajajo v zaprtih zalivih, kot je Tržaški zaliv. Z vzpostavljanjem teh dveh pogojev onemogočimo, da bi lobiji s svojimi finančnimi pritiski uspeli doseči postavitev ljudem nevarnih objektov na področja, ki so za to neprimerna.

Mislil pa, da vse ostalo bo smiselno na to v razpravi boljše opredeliti. Rad bi vas le pozval, da smo pri razpravi o resoluciji predvsem fokusirani na njeno okoljsko dimenzijo, ki pa je horizontalna. Od okoljske dimenzije lahko potem preidemo na vse ostale dimenzije človeškega življenja, predvsem seveda gospodarsko dimenzijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog resolucije je obravnaval Odbor za okolje in prostor kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici odbora Bredi Pečan. (Je ni.) Torej se nam bo pridružila kasneje.

Prehajamo na predstavnika Vlade. Besedo dajem mag. Zoranu Kusu, državnemu sekretarju na Ministrstvu za okolje in prostor. Prosim.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani Državni zbor! Vlada Republike Slovenije pozdravlja dejavno vlogo Državnega zbora pri obravnavi vsebin celovitega opravljanja z morskim in obalnim območjem Jadrana. Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da je pobuda o pripravi strategije za Jadran v skladu z evropskim pravnim redom, zlasti z izvajanjem evropske okvirne direktive o morski strategiji, ki nalaga državam članicam EU pripravo subregionalnih strategij za trajnostno upravljanje z obalnimi in morskimi viri ob skupnih morjih. Ta naloga je v skladu s prizadevanji in prioriteta Vlade Republike Slovenije, da okrepi regionalno sodelovanje za trajnostno upravljanje z obalnimi morskimi območji, za večjo kakovost življenja ob skupnem morju. Predlog resolucije je v skladu s politiko Vlade Republike Slovenije glede blaženja in prilagajanja podnebnim spremembam in s stališči, ki jih Republika Slovenija v okviru procesa v Evropski uniji zastopa na mednarodni ravni med državami Evropske unije in tudi do držav kandidatk za EU in držav nečlanic v regiji.

Vlada Republike Slovenije zato pozdravlja pobudo za organizacijo multilateralne konference držav Jadrana, na kateri bi se oblikovala skupna izhodišča na področju varstva okolja, gospodarstva, turizma, energetike, ribištva in drugih dejavnosti, ki so močno povezane z rabo obalnega in morskega območja Jadrana.

Glede konkretnih dejavnosti v severnem Jadranu Vlada Republike Slovenije meni, da osmo poglavje resolucije ustrezno naslavlja in poudarja spoštovanje mednarodnih in evropskih predpisov na področju varstva okolja, varnosti, prometa in tako dalje. Zagotoviti je namreč treba izvajanje in uveljavljanje zunanjepolitičnih prioritet Republike Slovenije, v skladu s cilji, ki jih nalaga evropski pravni red, in jih je mogoče doseči in uveljaviti le na podlagi konsenza in dobrih sosedskih odnosov. Glede na navedeno, predstavlja resolucija Državnega zbora napotilo Vladi Republike Slovenije za pospešitev aktivnosti na področju varstva Jadrana in podporo naporom Vlade Republike Slovenije za izvedbo prednostnih nalog, obenem pa Državni zbor z njo zavzema proaktivno stališče Republike Slovenije v okviru EU z ustreznim pristopom do reševanja problemov in izzivov za učinkovito izvajanje morske in pomorske politike. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Anton Anderlič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani! Predlog resolucije je nastal v nekem specifičnem času in okoliščinah, ki narekujejo, da se Slovenija aktivneje ukvarja z nekaterimi vprašanji, kot so zaščita in varstvo okolja, da to dosledno izvaja doma in skupaj s sosedi poskuša v širšem prostoru zagotoviti, da ne bo prišlo do čezmejnih vplivov na okolje, ki bi ga lahko poslabšala. To je že druga točka dnevnega reda Državnega zbora v času, ko zaseda vrh v Kopenhagnu. Imeli smo deklaracijo o aktivnejši vlogi Slovenije pri preprečevanju podnebnih sprememb in izboljševanju okolja. Sedaj imamo to. Ampak vendarle, ta je malenkost bolj aktualna, kot je tista, čeprav je deklaracija vezana na daljši rok in seže daleč, je pri tej, ki bi tudi lahko imela tako izhodišče, treba reči, da gre za aktualno dogajanje v Tržaškem zalivu, da gre za namere italijanske države in lokalnih skupnosti glede postavitve plinskih terminalov, da nimamo prav dobrega sodelovanja s sosedo pri ugotavljanju vplivov. Pojavljajo se v javnosti tudi nekatere študije in analize, ki demantirajo celo uradne predstavnike države. Ministri slovenske države in italijanske se sestajajo. Premikov ni. Zagotovil, da če bo prišlo in ko bo prišlo, upam da ne, do postavitve določenih terminalov, ampak nekateri politiki v Italiji, tako v vladi kot tudi na pokrajinski ravni, zagotavljajo, da gredo s stvarmi naprej.

Zato menim in v Poslanskem klubu Liberalne demokracije menimo, da bi morala ta resolucija imeti za Vlado bolj zavezujoče učinke kot katerikoli drug akt, ki se sprejema na ravni resolucije ali deklaracije. Mi menimo, da bi morali posvetiti tem vprašanjem podobno teži, kot jo posvečamo arbitražnemu sporazumu za urejanje meje med Slovenijo in Hrvaško. Menimo, da bi bilo treba dati pobudo tako Italiji,

Hrvaški kot tudi drugim jadranskim državam, da preprosto sklenemo sporazum, zavezujoč sporazum, na kakšen način bomo to počeli, ne samo da enostransko mi pozivamo. To je koristno, zato bomo mi tudi to resolucijo podprli, ampak bili bi žalostni, če kljub temu ne bi uspeli konkretnega primera, o katerem sem že govoril, ustrezno obravnavati in skupaj s sosedo, zaenkrat z eno sosedo, jutri se lahko pojavi druga, ki bo imela podobne ambicije, so nekatere ideje in celo za nekatere v Sloveniji sprejemljive, da če pa bi bil to Krk, bi pa bilo mogoče dobro in sprejemljivo, Žavljje pač ne, in tako naprej. To ni prava diskusija. Menimo, da se je treba med državami, tako kot nas tudi dokumenti Evropske unije, OZN-a in podobni, pa tudi razni vrhi na nevladnih in vladnih ravneh opozarjajo, kako moramo ravnati, ko gre za vprašanje okolja, ko gre za vprašanje varnosti in stvari, ki so povezane z gospodarskim razvojem, z načrtovanjem nekaterih stvari v prostorih.

Tukaj bi bilo, kot rečeno, za Liberalno demokracijo nesprejemljivo, če bi ne glede na to, kar počne Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za okolje in prostor, pa tudi slovenska vlada, da bi sedaj s sprejetjem tega akta kljub temu v posmeh nam prišlo do izgradnje enega, dveh ali še več terminalov v naši sosesčini oziroma v prostorih ../Opozorilni znak za konec razprave../.. severnega Jadrana. Podprli bomo akt.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni, kolegi in kolegice!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog resolucije za Jadran, ki jo je v Državni zbor vložila skupina poslancev s prvopodpisanim Luko Jurijem podprla.

Resolucija o strategiji za Jadran predstavlja primerno podlago za pripravo, nastanek in sprejetje strategije za Jadran, saj je logična posledica nekaterih določil nove direktive o morski strategiji, ki je bila sprejeta decembra 2007 in objavljena leta 2008. Ta direktiva nalaga vsem državam članicam, da pripravijo morske strategije za svoja morja, podpira pa tudi možnost, da se pripravijo tudi regionalne strategije. Podobna strategija je bila že pripravljena za Baltsko morje, Slovenija je na srečanju mešane komisije za Jadran ob koncu slovenskega predsedovanja pripravo take strategije že najavila, saj je potreba po zavarovanju morja močno prisotna, ker je zahteva po evidentiranju vseh problemov, ki jih je dobro skupno urediti in urejati s sosedskimi državami, prisotna najprej z državami članicami, potem pa z vsemi ostalimi državami, ki mejijo na Jadransko morje.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je treba pripraviti in se dogovoriti o vseh potrebnih ukrepih za zaščito in varovanje Jadranskega morja. Pričajoča resolucija se pa zavzema za ohranjanje okolja na omenjenem območju, saj le to lahko prispeva k trajnostnemu razvoju, izboljšanju kakovosti življenja in zdravja prebivalstva, na eni, ter na ohranjanju priložnosti za razvoj gospodarstva, na drugi strani, ker so mišljene le tiste gospodarske panoge, ki so okolju in ljudem prijazne, med katere sodita tudi turizem in ribolov. Dokument predvideva močno okoljsko komponento. Poslanska skupina Socialnih demokratov meni, da je zlasti pomembno, da se za zagotavljanje zgoraj omenjenih zahtev resolucija sklicuje na spoštovanje sredozemske strategije trajnostnega razvoja in na sklepe zasedanja mešane slovensko hrvaško italijanske komisije za varstvo voda Jadranskega morja in obalnih območij. Kot temelj strategije za Jadran pa še posebej omenjamo okvirno direktivo o pomorski strategiji EU 2008, 56ES, skupne izjave vseh jadranskih držav o varstvu Jadranskega morja in mešano slovensko-italijanske in hrvaške komisije za varstvo voda Jadranskega morja in obalnih območij ter onesnaževanju ter protokolom o celovitem upravljanju obalnih območij v Sredozemlju. Svoj visoki domet strategija poudarja s predvidevanjem nastanka evropske pomorske strategije za Jadran, ki ima podobno nastavljeno visoke okoljske standarde. Jasno je, da strategija daje močnejše poudarke severnemu Jadranu in med ostalim ima ambicije, da Vladi prelaga, da območje še ustrezneje in bolj zahtevno zavaruje in to varovanje vnese v nastajajočo strategijo. Najmočnejši del resolucije je sedmi odstavek, katerega namen je preučitev umestitve plinskih terminalov za utekočinjeni zemeljski plin ob slovenskih teritorialnih vodah, na širšem območju Tržaškega zaliva, kar pa je premočna formulacija za akt take vsebine.

Poslanska skupina od Vlade pričakuje, da bo skladno z veljavnimi mednarodnimi predpisi, konvencijami ter dokumenti jasno in nedvoumno predstavljala in zastopala interese zaščite okolja in prebivalcev na območju severnega Jadrana in vse to vključila v oblikovanje strategije za Jadran. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani! Vsem tudi v imenu Poslanske skupine SDS prav lep pozdrav! Resolucija o strategiji za Jadran je lahko pomemben dokument, če odgovori na ključne izzive, ki so na tem področju prisotni z vidika slovenskih strateških interesov. Zagotovo je velikanska napaka uvodni del razprave o tej resoluciji, pa tudi večina poant, ki so še vedno prisotne, ki reducirajo to resolucijo zgolj na debato o nekih plinskih terminalih in njihovi lokaciji, kajti Jadran je

mного več, kot so neki plinski terminali. Slovenski interesi so v tem področju mnogo mnogo širši, drugačni, strateški, to pa je zgolj eden od elementov, ki se dotika vprašanja ekologije in pa slovenske suverenosti, da ureja vsa področja gospodarjenja tega prostora, vključno z ekologijo v največji možni meri. S tega vidika je bil pravzaprav prvotni tekst zelo nedodelan in pomanjkljiv in zagotovo v nobenem primeru ne bi bil deležen naše podpore. Njegovo edino izboljšavo vidimo v amandmaju, ki je bil sprejet kot amandma odbora na predlog poslanske skupine SDS in odgovarja na tisto kar so v resnici ključni strateški izzivi Slovenije na tem področju. Ko v izhodišču resolucija ugotavlja ranljivost tega prostora, njegovo občutljivost, pomembnost, da se dolgoročno in trajnostno sonaravno gospodari v tem območju, je potem dodan odstavek, ki ga bom citiral, ker je bistvo celotne resolucije: "Slovenija je v okviru izvajanja svoje suverenosti pravno že odgovorila na vse naštetе izzive v prejšnjem odstavku, ko je leta 2005 sprejela in uveljavila Zakon o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu Republike Slovenije. S tem zakonom je Republika Slovenija razglasila svojo zaščitno ekološko cono, kjer izvaja svoje suverene pravice glede raziskovanja in trajnostne rabe, ohranjanja in upravljanja z morskim bogastvom ter jurisdikcijo glede znanstvenega raziskovanja in ohranjanja ter zaščite okolja v skladu z mednarodnim pravom in obveznostmi, ki izhajajo iz pravnega reda Evropske unije. Ta odločitev Republike Slovenije je zato bistvena z vidika ohranjanja okolja in daje pravno podlago za celovito uresničevanje suverenih pravic Republike Slovenije v tem občutljivem prostoru." Bistvo te zgodbe je, gospe in gospodje, da država, ki nima neposrednega teritorialnega stika z odprtim morjem, kar je ključno slovensko strateško vprašanje, sploh ne more uveljavljati svojih suverenih pravic na tem območju v polnem obsegu. Zadnje čase se je začelo, očitno zaradi političnega interesa, zaradi neke slabo izpogajane pogodbe, govoriti, kot da je čisto vseeno, par kvadratnih metrov morja, pa kaj, važno, da imamo prost pretok pa da gremo tja na dopust in podobno. Daleč od tega. Samo država, ki ima neposreden teritorialen stik z odprtim morjem, lahko polno uveljavlja svoje suverene pravice pri gospodarjenju s tem prostorom, pri njegovem ohranjanju, pri vseh ekoloških vprašanjih, ki so povezana s tem prostorom. Država, ki pa tega nima, pa je v svoji suverenosti pri urejanju teh vprašanj bistveno okrnjena. To je ključno, kar je treba poudariti pri tej zgodbi. In Slovenija je na srečo že leta 2005 z zelo visoko stopnjo soglasja sprejela zakon, ki to ureja. Sedaj je seveda to samo del slovenskega notranjega pravnega reda. Od nadaljnjih postopkov pri urejanju tega vprašanja glede meje s Hrvaško pa je odvisno, ali bomo to sposobni uveljaviti tudi v mednarodnem prostoru - to seveda na osnovi sedaj podpisane pogodbe zanesljivo ne bo mogoče - in ali bomo torej v resnici gospodarili s tem prostorom v polni

meri, ga lahko tudi zaščitili v polni meri, uveljavili svojo suverenost ali pa bomo prikrajšana država, ker ni samo prikrajšana v besedah, ampak tudi prikrajšana v svoji suverenosti, tudi ko gre za odpiranje občutljivih ekoloških vprašanj in gospodarjenja na tem občutljivem prostoru.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares menimo, da pomorska identiteta Slovenije ni in ne sme biti le prazna beseda, na katero se je moč sklicevati le občasno in izključno v funkciji zunanjepolitičnih interesov in potreb. Slovenija je pomorska država, ker se zaveda pomena svoje jadranske oziroma sredozemske lege in tudi odgovornosti, ki jo pri upravljanju z jadransko eko-regijo deli s sosednjimi jadranskimi državami. Zato pozdravljamo resolucijo, ki državo poziva in napotuje k dejavnejšemu delovanju v smeri oblikovanja regionalne ali subregionalne pomorske politike po vzoru drugih evropskih držav in regij, na primer baltske, z namenom, da se vse obstoječe pobude o varstvu in trajnostnem razvoju Jadrana udejanjijo s skupno strategijo obalnih držav. Pobuda za sklic konference o Strategiji Jadrana je ena od ključnih zahtev te resolucije. Za nas je življenjskega pomena zlasti usoda severnega Jadrana, ki je najbolj izpostavljen del skupnega morja in je subregija, kateri kot pomorska država tudi pripadamo. Dejstvo, da Slovenija razpolaga z najkrajšo obalo - 46 kilometrov - severnega Jadrana ni in ne sme biti razlog za dvom o naši pomorski identiteti ali za vdanost v usodo, ki jo po navadi pišejo države z bistveno obsežnejšimi obalami. Nasprotno, prav naša posebna lega in naš, s sosednjimi primerljivo omejen akvatorij, narekuje večjo občutljivost za kakovost tega morja. Slovenska istrska obala je od Koprskega do Piranskega zaliva južna obala večjega Tržaškega zaliva. Prav zaradi tega je več kot upravičena naša skrb in je utemeljena legitimnost naših zahtev in pričakovanj. Sredozemska usmerjenost Slovenije je v zadnjih letih še posebej poudarjena, navsezadnje naša obala gosti prvo evromeditersko univerzo, s čimer postaja prepoznavna v celotni sredozemski regiji. Slovenija pa je dejavna v vseh sredozemskih in jadranskih pobudah, ki jih resolucija tudi navaja. Žal pa vse te pobude in konvencije niso še obrodile prave skupne strategije, ki bi ponujala drugačno sodelovanje in drugačno sinergijo med državami severnega Jadrana. Ta pomanjkljivost, žal, botruje stihijskemu razvoju, kjer prevladujejo zasebni interesi nosilcev posamičnih dobičkonosnih projektov. Najbolj pereč problem je pritisk zasebnih družb in posledično tudi vlade tam, kjer prevladuje

klientelizem in so lobisti prepričljivi, da bi namestili varnostno in okoljsko sporne uplinjevalnike na najmanj primernih lokacijah v Tržaškem zalivu. Hitenje multinacionalk, ki plinske terminale želi umestiti tako rekoč ob ali v samih mestih, tudi v Kopru, in ki za to izkoriščajo pomanjkljive varnostne normative Evropske unije in so pripravljeni povoziti tudi obstoječe direktive, kot je na primer direktiva SEVESO, za nas ne more biti sprejemljiva praksa. Zavedamo se, da mora biti skrb za severni Jadran skupna in da zgolj tekmovanje multinacionalk za postavitev čim bolj dobičkonosnih plinskih terminalov v neposredni bližini gosto naseljenih obal ni jamstvo za trajnostni razvoj skupnega morja. Prvotno, ne amandmirano in usklajeno besedilo resolucije je bilo v svojem 7. oziroma zdaj 8. členu prav v odnosu do tega perečega vprašanja bistveno bolj jasno in nedvoumno. Na matičnem odboru je nato prišlo do sprememb, ki jih lahko ocenjujemo kot kompromisne in ki vendar ohranjajo jasno zavezo, ki izhaja iz koalicijske pogodbe, da za plinske terminale zagotovijo lokacije zunaj zaprtih zalivov in daleč od naseljenih obal, a ki kljub temu ne omejujejo dvoma, da se želi delno ustreči pričakovanjem zainteresiranih družb tudi za ceno zrahljanja jasnosti resolucije in stališča tega Državnega zbora.

Menimo, da ta manever ni uspel in da je resolucija dobra. Poslanska skupina Zares bo resolucijo podprla, ob tem pa ugotavlja, da predloženi amandma k 8. poglavju vrača njegovo besedilo k izvorni jasnosti, kar bo merodajno tudi za naše današnje odločanje oziroma glasovanje.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi. Najprej naj povem, da poslanci Slovenske ljudske stranke razumemo predlagano resolucijo kot dobronamerno in predvsem dobrodošlo. Gre za besedilo, ki bi ga sprejeli zato, da bi Vladi postavili smernice, in smernice pri procesu sprejemanja skupne evropske strategije za severni Jadran. Ta strategija pa naj bi določala okoljske smernice, da se kasneje jasno ve, katere gospodarske, družbene dejavnosti bi se lahko razvijale na tem območju severnega Jadrana.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bi absolutno podprli resolucijo, kot je bila napisana v izhodišču, torej v izvorni obliki. Po našem mnenju je bila jasna, načelna in tudi dosledna. Med drugim je bilo v sedmem poglavju zapisano, da je na območju severnega Jadrana, citiram, "da je na območju severnega Jadrana pri nameščanju novih gospodarskih objektov in drugih posegov v prostor, ki imajo relevanten vpliv na ravnovesje ekosistema tega območja, potreben regionalno usklajen pristop in da Državni zbor iz okoljskih, varnostnih, prometnih in družbenih razlogov

nasprotuje namestitvi terminalov za utekočinjen zemeljski plin ob slovenskih teritorialnih vodah in v širšem Tržaškem zalivu. Enako spoštovanje omenjenih kriterijev pa pričakuje tudi od ostalih držav jadranskega bazena, zato Vladi nalaga, da pri oblikovanju strategije za Jadran takšno stališče tudi jasno zagovarja." (Konec citata.) Po našem mnenju je bilo to poglavje ključnega pomena, saj v Slovenski ljudski stranki venomer poudarjamo, da gospodarski interesi ne smejo imeti prednosti pred zdravjem ljudi in okolja. Zato smo tudi absolutno proti plinskim terminalom v Tržaškem zalivu, ker smo prepričani, da bi ta projekt zagotovo imel izredno škodljive posledice, ne le za ekosistem v Tržaškem zalivu, pač pa tudi za življenje, kakovost življenja in zdravja ljudi, ne nazadnje pa tudi za turizem in ekonomske razmere na splošno. Odkrivajo se namreč novi in novi dokazi o tem, kako nevaren je pravzaprav celoten projekt za to zelo občutljivo okolje. Na enem mestu v neposredni bližini slovenske meje naj bi tako, po poročanju medijev, poleg tega bili še tudi skladišče vnetljivih materialov, plinska centrala, terminal mednarodnega naftovoda, tankerji, rezervoarji, sežigalnica odpadkov in tako naprej, kar je za nas nesprijemljivo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke torej menimo, da Slovenije ne sme popustiti ne italijanskim pritiskom ne raznim lobijem, ki želijo doseči svoje, ne glede na posledice za okolje in lokalno prebivalstvo. Slovenija kot članica Evropske unije ima na voljo različne pravne možnosti za to, da prepreči postopke v okviru gradnje plinskega terminala, in zgroženi smo nad dejstvom, da v trenutku, ko bi morali iskati prav te možnosti in ukrepe, po parlamentu Republike Slovenije že rovarijo takšni in drugačni lobiji, ki so tudi to resolucijo obrnili na glavo. Kar se je zgodilo na Odboru za okolje je, po moji oceni, skrajno nedopustno in nerazumljivo. Besedilo resolucije se je spremenilo tako, da bi se morda pa le pod določenimi pogoji dopustilo gradnjo terminalov. Ne bom se spuščal v to, kateri in kakšni lobiji oziroma interesi so to dosegli. Povem lahko le, da smo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke vložili amandma, ki besedilo resolucije vrača v njeno prvotno izborni obliko, ki so jo napisali predlagatelji.

Seveda te resolucije ne bomo podprli, če ta naš amandma ne bo sprejet, saj nikakor ne bomo sprejemali aktov, ki bi dopuščali tisto, čemur ostro nasprotujemo in čemur bi morali nasprotovati tudi vsi ostali poslanke in poslanci. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem v dvorani! V Poslanski skupini podpiramo Predlog resolucije o Strategiji za Jadran, saj po naši oceni prinaša dobra izhodišča za oblikovanje slovenskih stališč pri

oblikovanju strategije za Jadran, kjer naj bi vse države jadranskega bazena začrtale skupne smernice razvoja in varovanja okolja. Resolucija ureja okoljske standarde za Slovenijo, ki jih lahko naša država posledično pričakuje tudi od ostalih držav, partneric na območju Jadranskega morja. Jadransko morje je relativno zelo plitko morje v sklopu prav tako zaprtega Sredozemskega morja, zato je zelo občutljivo na vsako spremembo. Celotno območje je zaradi strateške lege ekološko vedno bolj obremenjeno, pa naj bo s prometom, turizmom, ribolovom, industrijo, skratka z dejavnostmi, s katerimi ljudje posegamo in ponavadi uničujemo okolje. Seveda je zavoljo ohranitve tega, kar je sploh še ostalo v Jadranu, treba človeško dejavnost nadzorovati in dovoliti zgolj, da spoštuje možnosti, ki jih ponuja okolje, seveda ob javnem delovanju vseh držav, ki mejijo na Jadransko morje. Podobno skupno strategijo poznamo že v primeru Baltiškega morja, zato Strategija za Jadran ne predstavlja nobene novosti. V okviru te strategije se uvaja subregionalni pristop, kjer se določene države dogovarjajo za skupen nastop, skupno strategijo, seveda predvsem z okoljskega vidika, ki pa je predpogoj za vse ostale vidike pri opravljanju z murskimi območji. Državni zbor se s to resolucijo aktivno vključuje v ta proces, s tem, da postavlja Vladi Republike Slovenije nekatere smernice, kako nastopati pri oblikovanju te strategije. Obenem nam ponuja oceno trenutnega stanja in jasno izraženo potrebo po oblikovanju sredozemske strategije trajnostnega razvoja in posledično strategije za Jadran.

Resolucija po naši oceni postavlja cilje okoljske narave, ki bi jih izoblikovala strategije, s čimer bi postala tudi steber za pomorsko strategijo Evropske unije za Jadran. Predlog resolucije predlaga Vladi, naj sproži diplomatsko pobudo za opredelitev severnega Jadrana kot varovanega območja. V zadnjem poglavju pa se dotika aktualne teme plinskih terminalov ter postavlja neke pogoje, ki jih Državni zbor pričakuje in Vladi predlaga, da izpostavlja postavljanje tovrstnih objektov kjerkoli v severnem Jadranu, točneje pa tudi na našem območju. Resolucija ima lahko zavezujoč pravni učinek na pravni sistem Republike Slovenije, za sosednje države pa lahko velja le kot politično sporočilo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani, gospod podpredsednik.

Primarno bi želel poudariti, da kljub temu da je pravna narava resolucije neobvezujoča bi ob njenem morebitnem sprejetju vsekakor predstavljala politično zavezo vladajoče koalicije in končno oblikovanje enotne politike z namenom zaščite Jadranskega morja.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke se pridružujemo predlogu, ki Vladi nalaga, da razglasi območje severnega Jadrana za varovanje območje. S tako razlastitvijo bi se namreč preprečile sporne gradnje, ki bi predstavljale ogromno in nepopravljivo škodo za okolje. Prav zato je smiselno, da Državni zbor kot celota sprejme skupno stališče, da nedvoumno nasprotuje namestitvi terminalov za utekočinjeni zemeljski plin tako ob slovenskih teritorialnih vodah kot tudi v širšem Tržaškem zalivu. Enako spoštovanje omenjenih kriterijev pa pričakuje tudi od ostalih držav jadranskega bazena. Gradnja terminalov nedvoumno predstavlja resen okoljski problem, ki zahteva sodelovanje in dialog med slovensko, hrvaško in italijansko vlado, pri tem pa je nujno spoštovanje določil okoljske zakonodaje. V tem je zaznati morebitne težave, saj je ravnanje Italije v preteklosti že predstavljajo kršitev konvencije ESPO, ki zavezuje vse države članice EU. Ta namreč določa, da morajo države o nameravanih posegih v okolje redno obveščati zainteresirano javnost in omogočati njeno sodelovanje v postopkih presoje vplivov na okolje. Pri projektu gradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu pa je Italija ravnala povsem samovoljno. Vladi zato nalagamo, da pri oblikovanju strategije za Jadran v prihodnje takšna in podobna ravnanja sosednjih držav jasno obsodi in zahteva ustrezne sankcije tudi pred ustreznimi institucijami Evropske unije.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke smo namreč mnenja, da je pri škodljivih posegih v okolje potrebna hita reakcija, sicer je lahko škoda nepopravljiva. Strategija naj predstavlja nov, dejaven pristop za učinkovito upravljanje s skupnim priobalnim in obalnim ter morskim bogastvom, za kar je potrebna čim širša podpora vseh udeležencev in še zlasti najširše javnosti. Svojo podporo navedenemu projektu pa daje tudi Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker je k predlogu resolucije vložen amandma, prehajamo na razpravo o 8. poglavju in amandmaju k 8. poglavju, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke. Gospod mag. Radovan Žerjav? Potem pa dajem čas za prijavo. Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Torej, amandma dejansko vrača resolucijo k prvotnemu tekstu, k prvotnemu besedilu. Že predstavnik naše poslanske skupine, ko je podal mnenje, je naglasil, da ga bomo podprli in tudi jaz osebno seveda tako mislim, da bom podprl resolucijo o strategiji za Jadran, v primeru, da bo ta izredno pomemben amandma sprejet, pa ne zato, ker bi ga mi napisali, ampak zaradi tega, ker vračamo besedilo v prvotni tekst.

Pazljivo sem poslušal državnega sekretarja, ko je z odobravanjem podal mnenje Vlade k tej resoluciji, vendar nisem

zasledil iz njegovega podajanja, ali podpira resolucijo, ki je bila predložena, ali podpira resolucijo, ki jo je dal ustrezni odbor, matični odbor, v razpravo in sprejetje Državnemu zboru ozirom kaj misli o eni in drugi varianti oziroma o vračanju resolucije na prvotni tekst. Predvsem to bi me zanimalo, ker menimo, da bo zelo lahko sprejeti resolucijo, če bo sprejet ta amandma, ki dejansko prepoveduje tovrstno vlaganje, tovrstne aktivnosti v tem našem malem že sedaj zagotovo izredno obremenjenem morju; pa ne samo v našem, tudi v morju v bližini našega morja oziroma v sosednjih državah. Tako imamo predvsem tukaj vprašanje. Bil sem po računalniku prvi imenovan za razpravo, zato nisem dočakal mogoče, da bi se državni sekretar že sicer tudi javil k besedi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo. Moram odkrito povedati, da sem glede tega amandmaja nekoliko v dvomih, ne zaradi vsebine, kajti gotovo se vsi strinjamo, da neki kolosi ne sodijo v občutljiv zaliv, še najmanj na našo mejo, in da je to pač nekaj, kar sodi v prostor, kjer so dani pogoji, da - po domače povedano - nikogar ne moti, ker je torej ekološko, socialno in po vseh drugih kriterijih zadeva sprejemljiva. Tukaj se najbrž vsi strinjamo in zato najbrž ni dvoma.

Problem tega amandmaja je predvsem v tem, da spet preusmerja pozornost, preusmerja pozornost na terminale, to ni resolucija o terminalih, ljudje božji, in ne sme postati resolucija o terminalih, pa se jo ves čas na ta način pelje, ves čas se na ta način poudarja. Če gre resolucija o strategiji za Jadran, kot piše, potem bi morala biti v njem primarno poudarjena naša strateška opredelitev, način, želja, odločnost, kako bomo uveljavljali svoje strateške interese na Jadranu. To je bistvo. Edini način, da se je ta resolucija izboljšala, je bil sprejeti amandma, že sprejeti amandma, od katerega je sedanja razprava in tudi ta amandma, žal, spet preusmerja pozornost drugam, da je ključna zgodba, povezana z našo strategijo za Jadran, to, da moramo imeti, uveljaviti na vse možne pravne, demokratične načine svoj teritorialni stik z odprtim morjem, samo s tem je namreč mogoče mednarodnopravno uveljaviti razglašene ekološke cone. Tista država, ki pa tega nima, tega sploh storiti ne more in torej sploh ne more uveljavljati polno svoje suverenosti pri zaščiti tega prostora niti pri gospodarjenju s tem prostorom. To je bistvo celotne zgodbe!

Tukaj bi samo še opozoril, da ne bom predolg, na eden problem. Tukaj je bolj proceduralna pripomba. Gospod predsednik, v poročilu je napaka, da se ne bo ta napaka vlekla še do končnega besedila. Namreč, pri preoblikovanem besedilu resolucije za Jadran je v tem amandmaju, ki smo ga vložili - tu imam original -, in pri njegovem prepisovanju v besedilo

resolucije je prišlo do napake v peti vrstici, kjer v poročilu piše, da je Slovenija razglasila svojo zaščitno ekološko "oceno", kar je seveda nesmisel. Pravilno piše v našem predlogu za amandma odbora, ki je bil soglasno sprejet, da gre za zaščitno ekološko "cono". Se pravi, lepo prosim, da se v redakciji to besedo popravi, ker bistveno spreminja pomen soglasno izglasovanega amandmaja.

Da je pa pri tem veliko nerazumevanja, pa samo kot zanimivost. Ob sprejemanju tega amandmaja, ki v resnici zgolj povzema 3. člen tega zakona, ki je bil praktično soglasno sprejet leta 2005 na predlog takratne vlade v Državnem zboru in je zelo dragocen element glede na uveljavljanje slovenskih interesov, je zelo zanimivo, da je bil s strani predstavnika Vlade na seji odbora ugovor, češ, kaj pa mi to pišemo, in je bilo več kot očitno, da sploh nima pojma, kaj piše v veljavni zakonodaji, ki ureja to področje, in to na najbolj dragocen način, ker ureja možnost razglasitve ekoloških con. To pa lahko stori samo tista država, ki ima teritorialen dostop do odprtega morja, kar torej že iz tega zakona naša odločnost za to neposredno izhaja, in samo tista država lahko polno uveljavlja svojo suverenost.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo. Najprej se moram vsem kolegicam in kolegom opravičiti, ker sem zamudila predstavitev poročila odbora. Vendar smo poročilo vsi dobili, tako da upam, da sprejemate moje opravičilo. Se zgodi, bila sem v pisarni in nisem slišala klica, da bi morala priti sem. V svojem lastnem imenu bom povedala stališče do tega amandmaja.

Moram reči, da bo ta resolucija o strategiji za Jadran, če bo ta amandma sprejet, imela napačen naslov. To bi potem morala biti resolucija o strategiji ne za Jadran niti ne Severni Jadran, ampak za Tržaški zaliv. In morda bi bilo še zraven treba napisati Resolucija za Tržaški zaliv in proti plinskim terminalom. Mislim, da je škoda, da se tako dober dokument, ki je sicer nastal ob pomoči mnogih strani, ne samo s strani Zakonodajno-pravne službe, ki je dala zelo pomembne poudarke, zaradi tega, da bi resolucija imela pravi smisel, da bi bila dejansko resolucija, ne pa neka izjava Državnega zbora, ki nima široko zastavljenih in splošnih ciljev, kot naj bi jih resolucija imela. Poleg tega bi s sprejetjem tega amandmaja dosegli to, da bi enostavno onemogočili še kakšna druga pogajanja z našimi partnerji v celotnem Jadranu, ker tukaj ne gre samo za severni Jadran, ne gre samo za Tržaški zaliv, ne gre samo za načrte Italije pri svojih terminalih, enem, ki je dejansko tudi prometno ogrožajoč, o čemer smo dobili mnenje strokovnih institucij. Gre za to, da se ne moremo pripravljati na pogajanja o čemerkoli, če pogajalskemu partnerju ali partnerjem že takoj na začetku direktno pred

nosom zaloputnemo vrata, po možnosti tako, da ga udarijo v nos, da mu teče iz njega kri in da potem nima nobene volje se sploh še o čemerkoli z nami pogovarjati. Mislim, da Državni zbor ne more na osnovi zlasti zelo čustvenih in zelo pristranskih stališč nekaterih skupin sprejemati odločitve, ki nimajo nobene prave, ali pa bom rekla ne prave, ker ni pravi izraz, ampak nobene strokovne podpore, ker bi bilo treba potem celovito pregledati situacijo v Tržaškem zalivu in bi bilo treba celovito ugotoviti, koliko nevarnih snovi se s supertankerji - ne z navadnimi, s supertankerji - dovažajo v tržaško pristanišče. Kakšne narave so tekočine, ki jih supertankerji dovažajo v tržaško pristanišče, kako se transportirajo do skladišč, ki so v Dolini pri Trstu, kako se transportirajo, pod hišami se transportira skozi cevovod bencin, ki je evidentno eksplozijsko bolj nevaren kot pa utekočinjen zemeljski plin. Ne bi zdaj o tem razglabljala, hočem samo povedati, da ko se bo naša država pogajala z Italijo in s Hrvaško o ožjem Tržaškem in severno Jadranskem zalivu, severnem delu Jadrana bo morala postaviti nekatere zahteve. Med drugim je ena od pomembnih zahtev tudi ta, da bo morala Italija transport nevarnih snovi skozi tržaško pristanišče omejiti in zmanjšati, tako kot bomo mi morali verjetno prej ali slej zaradi tega, ker je Koper eno izmed območij, ki je zelo ogroženo zaradi prašnih delcev PPM, PM10 in PM 2,5, za katere vemo, od kod izvirajo. Je že res, da izvirajo tudi iz prometa, ampak zelo veliko jih izvira iz enega vira o katerem nočemo kaj dosti govoriti, zaradi tega, ker je že obstoječ, zaradi tega, ker nosi dohodek, ker za njim stojijo delovna mesta in tako naprej - na našem teritoriju, na našem ozemlju. Takrat kadar gre za to, da z našega ozemlja ravno tako povzročamo neko nevarnost ali da s sosednjega ozemlja, s sosednje države obstaja zelo obsežen transport nevarnih snovi, ki potem potujejo sicer po italijanski strani, vendar pa potujejo na druge namembne prostore, skladišča pa so v neposredni bližini našega ozemlja, doživeli smo že, nekateri med vami ste bili premladi, jaz pa se spomnim požara, ki je nastal zaradi terorističnega napada v Dolini in - kaj potem? Nič hudega, saj to že vendar tam stoji in se ne more omejiti! Ni res! Mi se lahko v pogajalskih izhodiščih pogovarjamo tudi o tem, da če hoče nekdo nekaj narediti, mora v bistvu pod dežnikom ohraniti ali celo zmanjšati ogrožanje okolja.

Ko govorimo o načrtih za razvoj območja, o katerem je zdaj govora, bi rada opozorila, da nikoli nihče ni uradno, in jaz upam, da tudi neuradno, predlagal, da bi se kakršnakoli sežigalnica gradila na tem območju. Tisti, ki je to rekel, naj prosim pove, o kakšni sežigalnici je govora. Mislim, da je cela vrsta momentov, ki nas lahko s tako, bom rekla, s takšno dikcijo, kakršno smo v kompromisu sprejeli in jaz mislim, da kompromis je po navadi zadeva, kjer nihče ni popolnoma zadovoljen s tem, kar je napisano ali kar je bilo dogovorjeno. Nikoli, nobena od strani; ker če je ena od strani bolj

zadovoljna kot druge ali če je ena zadovoljna, druge pa ne, potem to ni kompromis. Potem je to izsiljevanje in prisiljevanje. Mislim, da smo se lepo dogovorili, da je bil amandma, ki je bil k 8. poglavju sprejet na odboru, sprejet z glasovi tistih, ki sedaj načrtujete in obljublimate, da boste glasovali za amandma, ki vrača prvotno besedilo, in mislim, da najmanj kar je, najmanj kar je, bi lahko rekli, da je zelo vprašljivo takšno glasovanje s figo v žepu, ko se potem z nekom drugim dogovarjamo, kako bomo stvar znova vrnili v prvo fazo.

Lahko vam zelo naravnost povem, da me k takšnemu razmišljanju vodi, da je treba ta amandma zavriniti, da je treba resolucijo, zato da bo res ohranila svojo, da rečem, integriteto, sprejeti takšno, kakršna je bila sprejeta na Odboru za okolje in prostor, da mene zagotovo ne vodijo nobeni kapitalski dobički, lobiranje velikih kapitalistov. Ker če koga to vodi, potem lepo prosim - in če to mene vodi - da tisti, ki to trdite in v javnost dajete, tudi to s konkretnimi dokazi dokažete. Mislim, da je dovolj jasno, da imam dovolj zdravega razuma in dovolj znanja in dovolj poznavanje te tematike, da mi ne morete očitati, da razmišljam pod vplivom nekoga, da ne razmišljam v splošnem in javnem interesu, zlasti v interesu naše države, pa ne te vlade, ampak vsakršne vlade, ki bo prišla ali je imela probleme z dogovarjanjem okoli tega famoznega ali teh famoznih plinskih terminalov.

Ko se pogovarjamo o tehnologijah, je treba tehnologije poznati, je treba vedeti, za kaj gre in se v zvezi s tem tudi potem odločati. Moram reči, da če se odločamo politično, potem je zelo vprašljivo, ali bo ta odločitev tudi zares koristna. Mislim, da je najmanj, kar je, zelo nenavadno, raje bi uporabila malo tršo besedo, ampak je ne bom, da mi ne bo kdo očital, da sem žaljiva - da je najmanj, kar je, nenavadno, da stroki baje verjamemo, ampak takrat kadar stroka reče nekaj, kar ni v skladu z našimi mislimi in z našimi zamislimi, takrat je pa stroka kupljena, podkupljena, zlobirana in ne vem kaj še vse. Mislim, da ta ista stroka, ki jo sedaj v nekaterih medijih kritizirajo, je zelo podobno mnenje - ko govorimo o prometu. O tem je ta stroka razglabljala že prej. Jaz sem celo v tej dvorani že pred časom prav na to opozorila, da je ta stroka rekla, da je prometno nevaren plinski terminal "off shore" oziroma proč od obale, da je prometno nevaren zaradi tega, ker bistveno zožuje prometne poti ladjevja, ki prihaja po naši strani, bom rekla, v koprsko in tržaško pristanišče in odhaja iz koprskega in tržaškega pristanišča po italijanski strani Jadranskega morja. Ta stroka je rekla takrat, da je prometno nevaren ta terminal, medtem ko je za terminal na kopnem rekla, da prometno ni nevaren. Torej, če sedaj ponovi na malo širši način isto trditev. Ne vidim, kakšna je razlika, predvsem pa ne moremo reči, da je zaradi poglobljenega ali drugačnega pogleda - kot je moj, recimo - ta stroka sedaj "figo vredna" in ji zato ne bom verjela.

Meni je žal, ampak jaz ravno zaradi tega tudi z velikim užitkom prihajam na naša predavanja Znanje žanje, ker vidim, da imamo visoko kvalitetno stroko v tej državi, ki ji lahko zaupamo in ki lahko smo nanjo ponosni - tudi na pomorski fakulteti v Portorožu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Luka Juri kot predlagatelj. Izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Tukaj imamo nekaj konceptualnih težav z razumevanjem in pomenom resolucije. Moj predhodnik, ko je govoril o razglasitvi ekonomske cone in o tem, da resolucija ne bi smela biti resolucija o terminalu, je imel delno prav. Resolucija je bistveno širšega obsega, kot je samo vprašanje terminala. Je pa zgrešil eno bistveno razliko med pravnim aktom, ki smo ga pravilno vključili v resolucijo, in resolucijo samo. Pravni akt o razglasitvi ekonomske cone je enostransko dejanje, ki sicer naj bi imelo, in upam, da bo tudi, ko bomo videli v poteku arbitražnega sporazuma - čeprav naj ne bi veljal, ker je po letu 1991 -, upam, da bo imel dober učinek, je pa bistveno drugačen od resolucije, ker resolucija poudarja potrebo po sodelovanju in po skupnemu sooblikovanju nečesa, čemur se reče strategija za Jadran. Torej ne gre za postavljanje slovenskih interesov preko strategije za Jadran, gre za postavljanje skupnih interesov, predvsem iz okoljskega vidika pri sami strategiji.

Kar se tiče vprašanja amandmaja, kajti razpravljamo o tem amandmaju, na splošno bi povedal takole. Resolucija, tudi tako kot je bila oblikovana na Odbor za okolje in prostor jasno postavlja dva pogoja, pod katerima smo lahko v Sloveniji mirni, da terminala ne more biti. Namreč pravi, da mora biti terminal v primerni oddaljenosti od gosto naseljene obale in ne v zaprtih zalivih, ker je Tržaški zaprti zaliv in ker je, na primer, vsa slovenska obala pa tudi Tržaška obala gosto naseljena, sta to dva pogoja, ki onemogočata postavitev terminalov. Po drugi strani je pa res, da sam amandma stvari dosti bolj jasno postavlja. Tako da z vidika učinka ne vidim bistvenih sprememb, ker pa je to resolucija, je treba priznati, da drugačna dikcija postavlja v drugačno luč vprašanje terminala. Tukaj je pa treba priznati. Ker pa imamo pri vprašanju terminalov nekaj nejasnosti, bi vam rad te nejasnosti pojasni.

Pri zemeljskem plinu in terminalih smo slišali velikokrat trditve, v tem primeru morebitnega investitorja za terminal v Sloveniji, to je TGE Gas Inženiring, da so terminali varni, da je število nesreč zanemarljivo, da v primeru izpusta plina ni možnosti požara, da v primeru izpusta plina ni možnosti eksplozije in da je tehnologija bistveno boljša od tiste, ki jo ponuja Gas Natural v primeru Žavelj. No, pa sledijo dejstva. Tehnologija je dejansko boljša od Gas Natural v

Žavljah, ker ne upošteva segrevanja z morskno vodo, segrevanja plina z morskno vodo, ampak za to uporablja plinsko parno elektrarno, in potemtakem je tudi malo dviganja sedimenta, ki je v severnem Jadranu nevaren zaradi prihoda živega srebra preko reke Soče. Vendar v nobenem primeru pa se zadeva ne spreminja pri varnosti terminala in pri varnosti transporta. Tukaj ni bistvenih razlik. Sliko, ki jo vidite na panelih, je slika v Bostonu, ZDA, kjer je terminal umeščen v gosto naseljeno območje. V ospredju vidimo petnadstropno stavbo, v ozadju pa tanker, ki prenaša utekočinjen zemeljski plin. Potem bomo kasneje videli, kakšne so nevarnosti, ki jih stroka ugotavlja, ampak toliko, da lahko vidimo že, kakšne so proporce, kako gromozanske ladje so te in kakšen učinek imajo v gosto naseljenih območjih. No, v oklepaju, ta tanker, ki prenaša 200, 300 tisoč kubičnih metrov utekočinjenega zemeljskega plina, ne bo več dolgo časa prihajal v Boston, kajti celo v ZDA so se odločili, da bodo terminal, ki se trenutno nahaja v praktično urbani coni Bostona, premaknili na morje - prav zaradi varnostnih vidikov. Če gremo naprej, to je ocena sprejemljivosti vpliva morskega plinskega terminala. To je ocena na katero se nanaša tudi moja predhodnica, tudi pomorske fakultete v Piranu, ki je ugotavljala, da je postavitve terminala - ne z vidika prometa, z vidika nevarnosti razlitja utekočinjenega zemeljskega plina nesprejemljiva za naše območje. In ocenjuje, da lahko pride v primeru razlitja 200 tisoč kubičnih metrov utekočinjenega zemeljskega plina, videli pa smo, da tanker nosi med 200 tisoč do 300 tisoč, do razlitja, kjer bo spodnja vžigna meja - torej, ta oblak zelo hladnega plina, ki bo drsel po morju, bo lahko dolg celo 11 kilometrov in še vedno dovolj gost, da se bo lahko vžgal. Vžge ga pa lahko tudi šibica ali pa iskra, ko vklopimo na primer luč v sobi.

Ker pa je ta študija postala vprašljiva, kajti eno leto kasneje je ista skupina istih raziskovalcev objavila drugo študijo, kjer pa ugotavlja, da je v bistvu terminal popolnoma varen. Razlika je v tem, da je tokrat plačnik študije investitor za terminal TGE GAS Engineering. Vendar ne želim postavljati pod vprašaj stroko, zato se distanciram od te študije, ki sem jo zdaj predstavil, ker je, če govorim, da je nekredibilna študija, ki je bila predstavljena pred nekaj meseci, je toliko nekredibilna potem tudi ta - toliko moram biti dosleden oziroma če je kredibilna ena je kredibilna potem tudi druga, sta si pa v kontradiktornosti!

Zato se bom raje nanašal na drugo študijo iz leta 2004, tako imenovani "Sandia Report" ameriškega podjetja Sandia National Laboratories, kjer pa pridemo do zelo zanimivih zaključkov. Ta report pa je nesporno samostojen in neodvisen, ugotavlja dve pomembni zadevi. Kot prvo, investitor za terminal v Kopru trdi, da ni mogoče, da bi prišlo do razlitja, ker so hitrosti v bližini pristanišča zelo nizke, in torej tudi v primeru trka ne more priti do razlitja. No, v tem grafu

vidimo, do kakšnega razbitja samega okovja ladje, in torej tudi do razlitja, lahko pride ob kakšni hitrosti. Prva modra linija kaže na razbitje zunanjega okovja, druga, tista roza, pa notranjega okovja. In vidimo, da že pri hitrosti 5 vozlov lahko pride do razbitja tudi notranjega okovja in razlitja. 5 vozlov je pa hitrost, ki jo doseže povprečna turistična jadrnica ob nezahtevnem vetru. 5 vozlov je 9 kilometrov na uro. Takšno hitrost bistveno presegajo ladje, ki se premikajo v Tržaškem zalivu. In zato dejansko obstaja nevarnost.

Če gremo naprej, ista študija, če je prej študija, ki sem jo navedel navajala 11 kilometrov možne spodnje vžigne meje, ta študija navaja, morda bolj realne številke, kjer lahko pride do "distance to lower flameability limit", torej do spodnje vžigne meje 4506 metrov. Kaj pomeni 4506 metrov v radiusu, bomo pa zdaj videli.

Torej, gremo na zemljevid. To so fotografije iz filma, žal nam tehnologija tu ne omogoča, da vidimo film, testa, ki so ga naredili ob izpustu utekočinjenega zemeljskega plina, da lahko tudi grafično vidite, kaj to pomeni in kaj pomeni ta oblak, ki se potem premika in ki se lahko vžge. No, tu so spuščali 35 tisoč litrov, torej ne kubičnih metrov, ampak litrov utekočinjenega zemeljskega plina, to je približno 500-krat manj, kot jih ima tanker. No, in tako se, vidite, ta oblak zelo hladnega plina razprši po morju in zelo zelo hitro dosega 2, 3, 4, 5, 6 kilometrov razdalje. No, tu je pa zdaj zemljevid in tu lahko vidimo ob postavitvi terminala, kakšen je radius 1,5 kilometra, pokrije praktično celotno Luko Koper in se že dotika samega koprskega mestnega jedra. Če pa gremo ne na 4500, ampak na 3 kilometre, kar je bistveno pod tistim, kar omenja Sandia Report kot možnost dolžine oblaka, ki bi se lahko vžgal, vidimo, da ne samo pokrijemo celotno koprsko mestno središče, ampak pokrijemo Ankaran, Žusterno, Markovec in Semedelo, skupaj 24 tisoč ljudi, ki bodo vsak dan postavljeni pred smrtno nevarnost - zaradi zaslužka in posla nekoga drugega.

Še grafično, kako bo izgledal terminal, tudi vizualn impact je katastrofalen, in razdalja med koprsko obalo in tem tankerjem je 1,5 kilometra. Ampak, ker je bila trditev, da je število nesreč zanemarljivo. To je 20. oktobra leta 1944, Cleveland, Ohio, ko je eksplodiralo skladišče utekočinjenega zemeljskega plina - gremo lahko naprej s fotografijami - razdejalno je praktično eno od mestnih četrti v Clevelandu in bilo je 130 mrtvih. Lahko bi rekli, da se je to zgodilo pred 60 leti; pred petimi leti pa se je zgodilo to v vzhodni Alžiriji, 19. januarja 2004. Terminal je gorel, nekateri silosi plina so celo eksplodirali in kakšna je bila na koncu bilanca te nesreče - 27 mrtvih.

Če naredimo kratek povzetek. Tu vidimo še, kako gori in torej kako vnetljiv je utekočinjen zemeljski plin, to je bilo 3. junija lani na otoku Varanu v zahodni Avstraliji. In če pridemo do povzetka nekaterih nesreč z zemeljskim plinom: 20.

oktober 1944: že rečeno, Cleveland Ohio - 130 mrtvih; februar 1973: Staten Island New York ZDA - 37 mrtvih; 25. september 1998 Longford Victoria Avstralija - 2 mrtva, 13. novembra 2002: trčenje med podmornico in tankerjem v Gibraltarju - zakaj je pomemben Gibraltar, ker je območje z gostim prometom, tako kot Luka Koper. K sreči je bil tisti tanker prazen in zaradi tega do razlitja in katastrofalnih posledic ni prišlo. 23. december 2003: Chongqing, Ljudska republika Kitajska - 234 mrtvih v terminalu, 19. januar 2004: Alžirija, smo že rekli - 27 mrtvih. Kar pa je še bolj zaskrbljujoče, ker boste rekli, dobro, ampak to se na evropskem teritoriju, kjer je standard varnosti toliko visok, ne more zgoditi; 31. julij 2004: Belgija - 11 mrtvih. In nazadnje, zelo pomembno, 13. julij 2006: Amman, Jordanija - 12 ranjenih. Zakaj zelo pomembno - ker se je ta nesreča zgodila takrat, ko so polnili in praznili tanker za utekočinjeni zemeljski plin. Torej, to je točno tisti proces, ki se bo dogajal v Luki Koper.

Naj zaključim s tem, da je Občinski svet Mestne občine Koper soglasno sprejel sklep, s katerim nasprotuje plinskim terminalom in tudi v eni od anket, objavljeni septembra 2009, 85% ljudi nasprotuje trditvi, da je plinski terminal dober, ker bo prinesel nova delovna mesta. V Kopru je javnost praktično soglasno proti takšnim terminalom. Upam, da je ta predstavitev razjasnila nekaj vprašanj o tem, ali je zadeva nevarna, koliko je nevarna. Veste, v razpravah se tudi uporablja argument, saj konec koncev pot na letalu je nevarna, ali pa pot z avtomobilom je nevarna. Sigurno, in bistveno nevarnejša je kot ta. Vendar obstaja neka velika razlika. Ko se mi odločimo, da bomo leteli z letalom, ali da se bomo usedli v avto in šli na neko pot se sami odločimo in se zavedamo posledic. V tem primeru pa bi se nekateri drugi bi radi odločili namesto Koprčanov. In kar je najbolj žalostno, drugi bodo mastno služili, kajti ta investicija ni nobena strateška investicija, ampak dober posel za nekatere, Koprčani bodo pa nosili tveganje. Omenja se TE 6, omenja se nuklearko. Na tistem območju ni odločitev občinskih svetov ali javnosti, ki bi jasno nasprotovale tem projektom. Celo lahko rečem z gotovostjo, v primeru TEŠ-a je velika podpora temu projektu, podpora javnosti in lokalne politike. V Kopru ni tako. V Kopru je zadeva bistveno drugačna. Zato vas pozivam, ne glede na to, kako se boste odločili pri amandmaju, ki, kot pravim, ga samega po sebi jemljem kot dobronamernega, čeprav vsebinsko zadev ne spreminja. Ne glede na to vas prosim, da teh podatkov, ki so bili sedaj tu predstavljeni, ne pozabite. In če bo še kdo nadalje želel razpravljati o plinskih terminalih, da imate v mislih tudi te številke. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči. Torej, najprej glede amandmaja. Sam bom podprl ta amandma, čeprav mislim, da je resolucija tudi z besedilom, ki ga imamo pred seboj, dobra in zagotavlja to, kar amandma na bolj jasen in na bolj decidiran način zahteva. Dikcija, ki jo imamo zdaj v resoluciji, je praktično citat iz koalicijske pogodbe, kjer smo že takrat skušali čim bolj jasno opredeliti iskanje ustreznih lokacij za tovrstne objekte, za plinske terminale, zunaj zaprtih zalivov in daleč od gosto naseljenih obal. In ta dikcija je zdaj vključena in je tudi po mojem mnenju dobro zagotovilo, ampak nikoli ni tako dobro, da ne bi lahko bilo boljše. In amandma, ki ga predlaga Poslanska skupina SLS, vrača besedilo k prvotnemu besedilu, ki je bilo usklajeno do trenutka, ko smo se začeli pogajati za kompromis. Ta beseda je bila danes uporabljena že nekajkrat, tudi kolegica Pečanova je izjavila, da je bil ta kompromis, ki je sicer sprejemljiv, ampak še zmeraj ni tako jasen in odločen, kakršen je amandma, o katerem bomo glasovali.

In zakaj je prav to poglavje resolucije tako pomembno? Strinjam se tudi s kolegom, ki zatrjuje, da mora biti to resolucija o Jadranu in da je poudarek glede Tržaškega zaliva morda pretiran in da je poudarek glede plinskih terminalov morda pretiran. Nič ni pretirano! Poglejte, mi imamo samo eno obalo. Naša obala ne sega dlje od severnega Jadrana. In ne samo to. Ta naša obala ne sega dlje od Tržaškega zaliva. Mi smo Slovenija, mediteranska Slovenija in slovenska obala je južni del Tržaškega zaliva. In torej ni nič čudnega, če znotraj te resolucije, ki vsebuje kar nekaj poglavij, imamo poglavje z jasnim poudarkom glede naših pričakovanj v zvezi s plinskimi terminali. Seveda, kot je kolegica Pečanova povedala in se z njo strinjam, obstaja cel niz drugih problematik, ki jih bo treba znotraj te strategije reševati dogovorno, dialoško s sosednjimi državami. Ampak, razlika med terminali in drugimi problematikami je v tem, da te problematike obstajajo, so dejstvo in jih je treba sanirati. Plinski terminali pa so stvar, ki prihaja in ki je ni treba sanirati, jo lahko pa preprečimo. Prav zaradi tega se mi zdi smiselno, da izpostavimo na zelo jasen način naš odnos do plinskih terminalov, ki ni apriorno nasprotujoč do plinskih terminalov. Plinski terminali so dobra tehnologija, so zanimiv način za transport zemeljskega plina, ki v precejšnji meri omogoča državam, da se bolj elastično, bolj fleksibilno opredeljujejo glede tržne ponudbe zemeljskega plina; tega se vsi zavedamo. Ampak smisel te resolucije je prav poziv vsem državam severnega Jadrana, da končno razmislijo o skupni strategiji. In del skupne strategije je tudi to, kar se že dolgo pojavlja kot alternativa plinskim terminalom v Tržaškem zalivu - to je skupno sodelovanje pri načrtovanju plinskih terminalov ali plinskega terminala na ustrezni lokaciji. To je bolj težko - zakaj? - ker gre izven okvirov kapitalskih interesov zasebnih družb. Zasebne družbe nimajo takega interesa, želijo priti čim

prej in čim bolj poceni do naseljenih obal, do že pripravljene infrastrukture, skratka, do pogojev, kjer bo prevažanje in prodaja zemeljskega plina dobičkonosna. Če pa govorimo strateško in želimo zagotoviti vsem trem državam, ki si delijo severni Jadran, možnost pridobivanja zemeljskega plina preko plinskih terminalov, potem pa bi morale te tri države nastopiti strateško in razmišljati tudi o skupnih posegih, kjer javni sektor sodeluje s privatnim sektorjem in zagotavlja trajno oskrbo tudi s tem energentom. Mislím, da je ta amandma s tega vidika dodatna spodbuda k temu. Mislím, da mi ne izsiljujemo nikogar. To ni izsiljevanje, temveč je to zgled, kajti v tem členu oziroma poglavju je jasno zapisano, da se Slovenija odreka terminalom v lastnih teritorialnih vodah in podobno pričakuje od drugih držav, ki imajo obalo v Tržaškem zalivu. In to je seveda predvsem Italija.

Nedavno, bilo je veliko govora o strokovnih podlagah. Pogledjte, mi se od leta 2006 ukvarjamo s tem vprašanjem in prejšnja vlada, in jaz želim tukaj javno priznati prejšnji vladi, da je premogla ta preboj in se ni vkopala v dogmatična stališča, ampak je prisluhnila zahtevam lokalnih skupnosti, je prisluhnila civilni družbi, je ustanovila strokovno medresorsko skupino, ki je na strokovni in znanstveni način pripravila kar nekaj poročil. Torej mi imamo podlago. Ne samo to! Mi smo dobili lani oktobra 2008 poročilo, ki ga je že navajal Luka, kjer so naši strokovnjaki uporabili celo vrsto različnih modelov, testov. Torej ni stvar politične ali čustvene presoje, kot je nekdo omenil, ampak so dejansko podatki, ki izhajajo iz strokovnih ocen. Ne samo to! Če pustimo te naše ocene, ki so lahko enostranske, ker smo morda želeli dokazati, da so italijanski plinski terminali za nas nevarni. Naenkrat, ko se poraja projekt plinskega terminala v samem mestu Koper, naenkrat ni več problemov! In družba, ki je investitor, naroči analizo - in glej ga, zlomka, ta analiza naenkrat ugotavlja, da ni več nobenih nevarnosti. In da mi verjamemo taki analizi! Naslednji dan pa je v Trstu zasedalo skupno strokovno omizje, kjer sodelujejo slovenski in italijanski strokovnjaki in so v triurni razpravi dokazovali, da te ugotovitve, pozitivne, pomirljive ugotovitve, žal, ne držijo. Tisto omizje pa je organiziral sindikat italijanskih gasilcev, ki sodeluje s strokovnjaki za požare in za nevarnosti plina, bencina in drugih vnetljivih elementov. In na tistem omizju je bilo jasno povedano, da ogroženost je in še kakšna. In je še večja, ker niti Italija in žal izgleda niti pri nas niso pripravljene nekateri upoštevati osnovno direktivo, ki preprečuje nevarnosti domine efekta, direktiva SEVESO. Zakaj je v Žavljah toliko bolj nevaren tisti terminal? Zato, ker ga bodo postavili ob drugih objektih, ki so skrajno nevarni! In zakaj bi bil Koper še nevarnejši? Ker bi se pretovarjanje odvijalo pri drugem pomolu, kjer že sedaj imamo rezervoarje s kerozinom, medtem, ko na sedmem imamo nafto, imamo bencin, imamo druge kemikalije in tam bi nastal tudi

terminal z nepredvidljivimi posledicami v primeru nesreče, v primeru terorističnega napada, v primeru človeške napake, itd.

Skratka, ta resolucija ima tudi preventivni značaj in mi mislimo, da prav s to dosledno držo, ki izhaja iz 7. oziroma 8. poglavja, sporočamo sosedom, da nimamo namen popustiti pred izsiljevanjem nekaterih lobijev, ki so močni, ker v zadnjih dveh, treh letih so uspeli marsikoga prepričati in so uspeli obrniti ploščo tudi nekaterih strokovnjakov, ki so požrli lastne raziskave zato, da bi podpisali drugo raziskavo - ampak pustimo. Jaz se strinjam, da to predvsem razvrednoti tudi takratne raziskave. In to je tisto, kar nas lahko skrbi, kako hitro se spreminjajo te ocene in je javnost zmedena. In dokler bomo zmedeni, zakaj bi podpisali bianco menico. Povej "dulcis in fundo", resolucija je dobra in z amandmajem bo še boljša. Seveda bom ta amandma podprl in če amandma ne bo sprejet, bom vseeno glasoval za resolucijo, ker resolucije je vseeno dobra in prav tako zagotavlja nekaj, za kar se bo treba morda bistveno bolj boriti kot, če bi imeli tako jasnejšo dikcijo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Moja ocena je, da to, kar se dogaja s tem predlogom resolucije o strategiji za Jadran, da je to prava farsa, in res ne vem, kdo tukaj drži fige v žepu. To resolucijo smo v Slovenski ljudski stranki sprejeli z navdušenjem in se zahvaljujemo pripravljavcem te resolucije, smo pa bili zelo neprijetno presenečeni nad dogajanjem na Odboru za okolje. Resolucija naj bi se torej jasno opredelila tudi do vprašanja plinskih terminalov v smislu nasprotovanja in tukaj se absolutno strinjam s kolegom Grimsom, da bi ta resolucija morala biti mnogo več. Tako je v osnovnem besedilu sedmega ali novega osmega poglavja, ki so ga pripravili predlagatelji, pisalo, danes sem že enkrat citiral ta tekst: Državni zbor iz okoljski, varnostnih, prometnih in družbenih razlogov nasprotuje namestiti terminalov za utekočinjen zemeljski plin ob slovenskih teritorialnih vodah in v širšem Tržaškem zalivu, da ne bom bral vsega. S to resolucijo bi se direktno in zelo eksplicitno, jasno o problematiki terminalov opredelila tudi Slovenija. Vse lepo in prav, toda med pripravo te resolucije in obravnavo resolucije na Odboru za okolje se je očitno nekaj spremenilo oziroma se je nekaj zgodilo. In sam trdim, pa bom govoril v prvi osebi množine, da smo poslanci v krempljih lobijev. Tudi meni so pošiljali različna gradiva, pa ne bom omenjal gospodarskih subjektov, ki so to delali, me vabili na zmenke, na kosila, ne vem kaj vse. Celo po eni od okroglih miz, ki je bila organizirana v Kopru, ki sem se je tudi sam udeležil in tam morda bil malo kritičen do realizacije takšnih

in podobnih projektov v Kopru in okolici, ob polnoči je zvonil telefon, zato ker je naslednji dan bil Odbor za okolje. Skratka, pritiski so očitno grozljivi. Ampak na osnovi vsega tega se je potem na Odboru za okolje predlagal amandma, ki pravi, citiram: "Državni zbor Vladi predlaga, da pri oblikovanju strategije iz tretjega poglavja prouči in ustrezno upošteva premisleke in opozorila okoljske, prometne in energetske stroke, stroke z varnostnega področja in nevladnih organizacij glede umestitve plinskih terminalov na območje Tržaškega zaliva." Tralala hopsasa se temu reče. In to mene osebno zelo zelo skrbi. Še bolj me pa skrbi, ker je ta amandma predlagala predsednica Odbora za okolje, tista, ki bi morala biti prva najbolj skeptična pri vsakih takih razpravah o umestitvah različnih industrijskih objektov, ki so, kakorkoli obračamo, pa prihajam iz te stroke, iz naftne stroke, nevarni. Vprašanje je seveda kakšen je delež tveganja in tako naprej. Seveda se to da zminimalizirati z določenimi tehnološkimi prijemi in tako naprej in tako dalje. Ampak Odbor za okolje bi moral biti prvi tisti, ki bi bil najbolj skeptičen.

Več kot očitno je tudi danes iz te razprave, da tudi nekateri kolegi iz koalicijskih strank niso najbolj zadovoljni s tem, kar se dogaja in ne nazadnje tudi zaradi tega je bil predlagan amandma na amandma, ki bi ga tudi želel prebrati. Citiram: "Pri načrtih za izgradnjo plinskih terminalov ali drugih zahtevnih objektov na območju severnega Jadrana je treba upoštevati čezmejne presoje vplivov na okolje in direktivo SEVESO," najbrž SEVESO2, ki je zadnja. "Takšne objekte je treba namestiti v primerni oddaljenosti od gosto naseljenih obal in ne v zaprte zalive" in tako naprej. Tukaj vrata niso zaprta do konca. Tukaj so vrata priprta. Torej, dopuščamo neko možnost, da se pa takšen terminal, ne vem kje, ne vem kdo, pa vendarle postavi. Sedaj sprašujem sam sebe in vse nas tukaj zbrane, kaj mi pravzaprav sploh hočemo in kaj se pravzaprav gremo s to resolucijo. Če želimo jasno reči "ne" terminalom v Tržaškem zalivu, potem sprejmimo to resolucijo v osnovnem tekstu, tako kot so jo predlagatelji predlagali, in sprejmimo amandma, ki vrača tekst v prvotno obliko. Če tega nočemo oziroma bi špekulirali, pa morda spustili kakšno možnost, da do kakšne izgradnje takšnega terminala v Tržaškem zalivu pride, pa raztrgamo to resolucijo, ker je ne rabimo, ker se delamo norca sami iz sebe. Predlagam, da se ne gremo več takšnih piarovskih igravic, dobesedno - se opravičujem, če sem malo bolj oster ali pa direkten, ker me to jezi. Res se sprašujem, koga "imamo za norca". Mene osebno ne. Imamo pa marsikoga za norca, predvsem tiste prebivalke in prebivalce, ki živijo v Primorju oziroma ki živijo v Kopru in okolici. Tiste pa "imamo definitivno za norca". Sprašujem se, kdo ima danes tukaj figo v žepu. Kakšne velike besede smo ne nazadnje poslušali v primeru deklaracije o aktivni vlogi Slovenije pri oblikovanju nove svetovne politike podnebnih sprememb. Oh in ah in sploh! Vse lepo in prav. Se strinjam in podpišem vse.

Kaj pa danes? Danes na široko odpiramo možnost, da kljub javnomnenjskim raziskavam, ki jih je kolega Juri prikazal, v Kopru in okolici, ko so ljudje proti, skoraj večinsko ali pa v celoti proti, kljub temu puščamo možnost, da bo nekdo na ne vem kakšen način v tem Tržaškem zalivu gradil plinski terminal, morda celo dva. Namreč, če danes ne bomo jasni in eksplicitni in bomo spet tako cincali kot Slovenci vedno znamo, bodo Italijani zgradili terminal pred nami, kar bo imelo za posledico, da najbrž bomo pa še tudi mi v Tržaškem zalivu imeli enega. Bodimo resni tokrat in recimo: "Ne, nočemo tega!" In s tem jasnim ne in odločnim ne tudi slovenske vlade nastopajmo proti italijanski vladi. Če bomo tu mi danes sprejemali neke tekste, ki bodo tako ali drugače kompromis - kako boste nastopali proti mednarodni javnosti, kako boste nastopali proti italijanski vladi, kako boste branili interese Slovenije? Saj jih ne morete! Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Vidim še željo po razpravi. Odpiram čas za prijavo. Izvolite. Gospod Kus, ste vi želel razpravljati? Ja. Zdaj? Besedo ima mag. Zoran Kus, državni sekretar v Ministrstvu za okolje in prostor. Izvolite.

MAG. ZORAN KUS: Najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik. Vlada meni, da besedilo 8. poglavja dopolnjenega Predloga resolucije o Strategiji za Jadran ustrezno in dovolj določno naslavlja in poudarja spoštovanje mednarodnih konvencij in protokolov ter vseh evropskih predpisov, relevantnih predpisov, določil in postopkov na področju varstva okolja, varnosti prometa in tako dalje, vezano na plinske terminale. Takšno besedilo 8. poglavja pomeni, da Italijo lahko realno pričakujemo za skupno pogajalsko mizo, ko bomo skupaj z drugimi državami Jadrana pripravljali morską strategijo za Jadran. V primeru sprejetja amandmaja Vlada izraža skrb, da Italijo za skupno pogajalsko mizo za pripravo strategije za Jadran ne bomo uspeli pridobiti, da Italija ne bo želela sesti za to skupno pogajalsko mizo, saj bi z amandmajem zožili vsebino, ki naj bi jo opredeljevala Strategija za Jadran in o kateri bi se Italija vsekakor želela vsaj pogovarjati, ne glede na končni izid, ne glede na dokončni dogovor, ne glede na dokončno besedilo Strategije za Jadran, kjer pa so naša stališča znana in jasna. Ampak v tem primeru bomo potem vsaj skupaj črtali to poglavje, imeli pa bomo vsa ostala poglavja. Če Italije za pogajalsko mizo ne bo, ne bomo imeli nobenega poglavja Strategije za Jadran. To je naša skrb. Torej, v primeru sprejetja amandmaja obstaja skrb, da bo Italija politično in strokovno voljo za skupno pripravo subregionalne strategije za Jadran časovno želela pomakniti na kasnejši čas, ki pa je lahko za nekatere konkretne projekte morda že prepozen. Namreč, Direktiva o morskí strategiji določa pripravo regionalnih morskih strategij in eksplicitno ne določa priprave subregionalnih strategij, ki so opsijske, predvsem pa

ne določa časa, v katerem naj bodo te subregionalne strategije pripravljene. Ta čas je namreč v direktivi nekoliko pomaknjen na kasneje. In če zagovarjamo idejo, da imamo pripravljeno skupno morsko strategijo za Jadran že v letu 2010 in 2011, potem originalno besedilo brez amandmaja daje več možnosti za pripravo te strategije pravočasno.

Naj zaključim. Glede plinskih terminalov so stališča Vlade znana, jasna in določna in Vlada jim v popolnosti sledi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Prav razveselilo me je, ko sem slišal predstavnika Vlade, kaj je povedal. Kajti z drugimi besedami, najbolj enostavno, je povedal, da je naša Vlada nesposobna izpogajati karkoli, če ne bomo Italijanom že v samem začetku dali kakšne prednosti. To je sramotno s strani naše vlade, za katero sem še vedno mislil, da je vendarle slovenska vlada, ampak zdaj že kaže, da je pod protektoratom Rima in da bomo delali tako, kot hočejo Italijani, ne pa, da bi ščitili lastne interese.

Mislím, da je nujno sprejeti ta amandma. Resolucija je dobra in s tem amandmajem bomo postavili določena stališča, od katerih ne bomo odstopali. Žalostno je, da Vlada pripravlja že takoj neke odpustke, da bodo ja Italijani prišli zraven sedet, kot da so oni vsezveličavni in da brez Italije pravzaprav ničesar ni. Sredozemlje je malo širša regija in sredozemskih držav je več. Tudi ob Jadranski obali je več držav in mislim, da če bodo te države, ki so ob jadranski obali, imele konferenco, bo zagotovo sodelovala tudi Italija. Dejstvo je, da Slovenija je ravno tako članica Evropske unije kot Italija in da ima določene pravice, razen če si jih sama ne jemlje. In kot vidim, je Vlada že pripravljena, da bo popustila že v samem začetku. Prepričan sem vedno bolj, da gre tukaj za ene privatne interese in želje po tem, da bi se vendarle omogočilo tistim, ki bi bili pripravljene nekomu nekaj dati, nekaj "šenkati", stlačiti nekaj v žep, da bi tistim dovolili vendar eno možnost, da bi lahko gradili tudi terminale, če bi bilo treba in če bi se kakšnemu gospodu iz trenutne koalicije to zazdelo dobro.

Mislím, da je gospod Juri Luka dobro povedal o nevarnosti takih terminalov. Treba je vedeti, da se v vojnih krogih že dolgo časa delajo poizkusi s tako imenovanimi aerosolskimi bombami. Terminal, kakršen je, ob razlitju utekočinjenega plina pravzaprav deluje kot aerosolska bomba. Ta aerosolska bomba bi uničila približno krog 25 kilometrov. Seveda bi hiše ostale več ali manj, razen popokanih stekel, vendar bi bila pa populacija uničena. Ampak, če se plača za to, pa dajmo to narediti, si mislijo nekateri iz Vlade. Mislím, da je žalostno tudi, da ni danes tukajle našega okoljskega komisarja gospoda

Potočnika, ko govorimo o tej zadevi. Verjetno sedi kje v Bruslju, se praska pa bere, kaj jaz vem, kakšne stripe, Alana Forda morda ali kaj podobnega. Kajti sam še nisem zasledil, da bi gospod Potočnik dal kakšno izjavo v zvezi s tem, navkljub temu da je, če se ne motim, Slovec, in če se ne motim, predstavnik slovenske države kot komisar - ali je pa že kaj drugega? Ne vem, tudi to bi bilo mogoče.

V samem amandmaju je lepo napisano "v širšem Tržaškem zalivu," v 8. poglavju takšnega teksta, kot pa je, piše pa "območje severnega Jadrana". Ampak pravzaprav območje severnega Jadrana je širši Tržaški zali. Kot vem, je na primer Genovski zaliv na drugi strani Italije in je samo na tej strani Tržaški zaliv. Tako ne vem, zakaj je nekaterim tako hudo, ko sem prej poslušal razprave, da je ravno tista dikcija o širšem Tržaškem zalivu sporna v tem amandmaju. Mislím, da je amandma je dober in res postavlja prvič slovensko stališče trdno napram nekim drugim pogajalcev. Do sedaj smo imeli skoz neko medlost pa se je vedno vlada morala nekako zvijsati pa kimati levo, desno. Pravilno je, da so naša stališča trdna, tudi tako nas bodo upoštevali. V nasprotnem primeru nas bodo poslali v kot čistiti škornje gospodom, potem pa spet nazaj v kot. Tako se dogaja sedaj z našimi gospodi tudi v Evropskem parlamentu konec koncev, kajti jaz še tudi nisem slišal, da bi se kakšen slovenski evropski poslanec zavzel za kakšno našo državno zadevo, slišim za Kosovo, za Srbijo, za Makedonijo, za Bosno, za vse, za naše pa ne.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jelinčič...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: In mislim, da je treba, da sprejmemo ta amandma.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: ..eno prošnjo. Verjamem, da bo vaša razprava enako prepričljiva brez teh žalitev. Izvolite.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Ne vem, kje je bila tukaj žalitev. Ne vem, povedal sem samo dejstva. Dejstva se pa dajo...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Za dejstva, gospod Jelinčič, je treba imeti dokaze.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: O, z veseljem. O, z veseljem! Plačajte mi pot v Bruselj, pa vam bom prinesel dokazov, kolikor hočete. Prinesel bom cele kupe dokumentacije, kjer ni notri niti besedice kateregakoli od slovenskih evropskih poslancev, najmanj pa o taki stvari ali pa o tej konkretni stvari.

Še enkrat. Pri nas bomo podprli ta amandma in prav je, da ga podprejo vsi tisti, ki jim je do ohranitve tako življa kakor tudi življenjskega okolja v širšem Tržaškem zalivu.

Treba se je zavedati, da gre za slovensko nacionalno etnično področje in tudi tega moramo ohraniti, čeprav je pod okupacijo Italije in čeprav slovenska vlada dopušča, da se okupacijski val širi vedno bolj v Slovenijo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Situacija je prav zanimiva in meni se poraja kar nekaj dvomov, ne glede vsebine resolucije pa glede vsebine amandmaja, to je meni popolnoma jasno, ampak problem nastaja nekje drugje, kjer se pa postavlja vprašanje, ali je resolucija taka sploh smiselna. Namreč, resolucija kot taka je bila zasnovana izključno, da bi govorila o terminalih. Sedaj ali "za" ali "proti", to je konec koncev vseeno - izključno, da bi govorila o terminalih. To ni ne resolucija, še manj resolucija o strategiji, vendar tudi strategija ne more biti, če govori samo, ali je intenca samo omeniti terminale: ali nasprotovati ali pa biti "za" - saj je konec koncev vseeno. To bi bila slaba popotnica, kaže pa na določen kontroverzen položaj Slovenije v zadnjem obdobju. In če ne bi bil sprejet tisti amandma, ki ga je predlagala SDS, kjer smo omenili tudi teritorialni pristop, se pravi, zaščitno ekološko-ribolovno cono, kar je dejansko bila vsebina tistega amandmaja, ki je bil soglasno sprejet, potem taka resolucija res ne bi bila potrebna. To bi bil nek dokument, ki bi se moral imenovati kako drugače. Mislím pa, da bi bila tudi resolucija popolnoma brezpredmetna, če se ne bi pokazalo, da imamo neposreden teritorialen pristop do odprtega morja. Potem je to nekaj takega, kot če bi gledali goloba na strehi, pa uživali, kaj vse lahko z njim naredimo. Je na strehi. Če nimamo neposrednega teritorialnega pristopa do odprtega morja, potem nismo pomorska država in lahko o vseh pravicah, ki iz tega izhajajo, samo sanjamo. Tako sem vsem hvaležen, ki ste podprli ta naš amandma na Odboru za okolje in prostor, ker bi bila država prikrajšana, če tega ne bi imeli.

Kar pa se tiče samih terminalov, je pa zadeva absurdna in to me bega. Ampak gledam širše - ne v okviru resolucije in tudi ne tega amandmaja -, v Kopenhagenu, vemo, v tem trenutku poteka konferenca, ki ima zelo ambiciozne cilje. Nekateri so to poimenovali Kopenhagen. Se pravi, upamo na nekaj, kar bi se tam lahko zgodilo, da bi naše življenje bilo takšno, da bi sprejemali take odločitve, da bi gospodarstvo gradili na okolju prijaznih stvareh, na okolju prijaznih energentih in podobno. Po drugi strani pa zdaj v neki resoluciji, ki naj bi imela nek širši obseg, govorimo izključno proti plinski oskrbi - recimo, tako lahko nek neprizadet opazovalec na zadevo gleda. Ne nazadnje je plin prijazen energent. Če stanje opazujemo še z drugega zornega kota, zornega kota naših

sosedov, recimo, v tem primeru gre konkretno za Italijo, oni to imajo za gospodarsko priložnost. Mogoče v Tržaškem zalivu ne toliko, ampak ostali deli Italije gledajo na to kot na gospodarsko priložnost. In mi jim to priložnost jemljemo. Ne nazadnje, tam je že naftovod, naftni terminal, ki pelje do Ingolstadta v Nemčiji. In govoriti, da moramo z Italijo doseči sporazum, da bodo zmanjšali aktivnosti pri dobavi nafte - ja, verjetno bomo morali vprašati še Nemčijo! Če bo pa Nemčija za to, da bi zmanjšali njihovo oskrbo z nafto, je pa vprašanje. Zadeva je tu in govoriti o tem, kako bi to bilo dobro, kako bi morali, je golob na strehi.

Po drugi strani govorimo, da plinski terminali ne spadajo k nam, naj imajo to Hrvati na Krku. Ja, Hrvati bodo pa vzeli to nevarnost, ki se je mi otepmo! In četudi bi Hrvati to sprejeli, smo odvisni od njihove oskrbe. Kar je pa še bolj zanimivo, po tretji strani je pa vsa naša zelena iniciativa, če jih lahko sploh imenujemo "zelena", proti gradnji nekega plinovoda v tem delu Slovenije, na kraškem terenu in podobno. Vsakršni plinovod, ki bi šel čez Slovenijo v Italijo, ali je to južni tok Nabucco ali je kateri severni tok, je čisto vseeno, skozi to območje bo moral iti. Se pravi, ne plinovoda čez naše ozemlje, Hrvati bi mogoče lahko imeli terminal za nas pa bomo od njih odvisni, tukaj plina ne moremo imeti. Kar pa je še najbolj zanimivo, ta ista zelena iniciativa, ki ima upravičene, recimo, pomisleke proti gradnji določenih infrastrukturnih objektov, pa nič ne reče glede gradnje velikega objekta na premog v Šoštanju. Sam nisem proti Šoštanju, da ne bo kdo rekel, ampak tisto je okolju manj prijazno - tam je vse tiho; pri plinu se pa vsi oglašamo in postavljamo Slovenijo v čuden položaj. In o tem govorim! Ne toliko o tem amandmaju, ne o resoluciji, ker resolucija v končni fazi ni pomembna, pomembno je, kaj mi delamo, dejansko moramo vnesti tisto, kar sprejemamo na papirju. Spustimo na realna tla, tudi to je pomembno pri tej razpravi. Italija, če bo ocenila, da ima koristi od tega, bo verjetno nekaj naredila, bo verjetno izkoristila gospodarsko priložnost. Tako kot zadnji dogodki kažejo, za zadnje leto govorim, nas Italijani ne bodo nič vprašali, tako kot nas tudi Hrvatje nič več ne vprašajo, kar se tiče meje, pa tudi jim ni treba, ker naša Vlada tako ali tako takoj počepne. Gospod meni naproti najprej strogo zapre pogajanja, sploh se noče pogajati, česar Evropa ne razume, potem pa pusti vse mimo, tudi uvoz radioaktivnih odpadkov, da bi oni lahko imeli to poglavje o energetiki. Bodimo pošteni in to povejmo, to je realno stanje, to je trenutna realnost, pa če je to komu všeč ali ne. Meni tudi ni, da ne boste mislili! Tudi meni ni, ampak jaz živim tu, če mi je všeč ali ni. Kar je nenavadno, je to, da se je Slovenija znašla v takem položaju. To je nenavadno, da prijaznim energentom nasprotujemo, gradimo pa velike objekte, ki proizvajajo veliko emisije CO2. V tem je problem, to sem hotel povedati. Nisem se opredelil za to, ali je prav, da se

opredelimo proti tem terminalom ali ne, ampak Slovenija se je znašla v čudni situaciji, resnično. O tem bo treba razmisliti, imamo tako situacijo na področju meje, sedaj smo pri prijaznih ali neprijaznih energentih, pri uporabi teh energentov. Nasprotujemo tistim, ki so okolju prijazni, čisto tiho pa smo pri tistih, ki so neprijazni. To se pravi, recimo, predlog. Kar je še bolj zanimivo, naša delegacija naj bi v Kopenhavnu zagovarjala stališče, da bi še bolj reducirali izpuste CO2. Super, super je to. Samo potem nekaj ne gre skupaj s tem, da smo tiho, ko gradimo velike objekte na energente, ki imajo velike izpuste CO2, nasprotujemo pa tistim, ki so prijazne okolju. Ene takih so tudi vetrne elektrarne. Vetrne elektrarne so v Sloveniji zablokirane, pa so okolju zelo prijazen, ne proizvajajo emisij CO2. Smo proti verigi, ne vem, hidroelektrarn - okolju zelo prijazne, ne proizvajajo emisij CO2. Smo pa čisto tiho, ko gradimo velike objekte, ki so emitorji CO2. Tako sem zmeden - ne zaradi amandmaja, to mi je vse jasno, ampak zaradi situacije, v kateri se je znašla Slovenija, in to v zadnjem letu, ko nas je ta vlada pripeljala tako daleč, da imamo svet okrog obrnjen. Po drugi strani bi pa želeli, da bi še bolj zmanjšali emisije CO2, mi pa delamo ravno obratno. Tukaj je sedaj neko nasprotje, ki ga ne morem nekako spraviti v kontekst, in to so tisti dvomi, ki se mi porajajo.

Glede samega umeščanja terminalov, je meni vse jasno, nimam nobenih težav, ampak o tem bo treba razmisliti, o tej dvoiličnosti ali pa o tej čudni situaciji, v kateri se je Slovenija znašla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Še enkrat hvala za besedo. Zanimivo je pri tem amandmaju, da sta spoštovani poslanec SD-ja, ki je zdajle žal zunaj, in državni sekretar - ampak pazite, v povsem nasprotnem kontekstu, eden "za", eden "proti" - govorila o istem izhodišču. To se pravi, načela sta vprašanje sodelovanja. Zlasti s tem, kar je rekel kolega poslanec, moram reči, da se zelo strinjam, ker je sodelovanje dejansko edini način, da uveljavimo v tem prostoru neko skupno strategijo in da pač na ta način omogočimo neko normalno sožitje, skladno z modernimi normami. Problem je samo, da so zaključki, ki so bili potem nadgrajeni, vsi napačni. Kdo pa lahko v praksi sodeluje? Sodelovanje, gospe in gospodje, je žal ali pa na srečo, odvisno od našega ravnanja v bodoče, mogoče samo med enakopravnimi partnerji. Kaj to v praksi pomeni? To v praksi pomeni, da je to, ali bomo enakopravni partnerji, in da torej bo možno sodelovanje, odvisno od tega ali bomo sposobni uveljaviti našo temeljno strateško odločitev, naš temeljni strateški interes, da mora Slovenija brezpogojno imeti dostop, stik do odprtega morja in s tem možnost razglasitve ekoloških con. Kajti brez tega, gospe in gospodje, ne bomo nič

sodelovali, ker ne bomo enakopravni partner in se bodo glede Jadrana Hrvatske in Italijani sami dogovorili o vsem, mi pa bomo lepo čepeli nekje v oslovski klopi in eventualno nas bodo kdaj seznanili, kaj so se zmenili, morda nas bodo kdaj kaj povprašali, upoštevati pa, verjemite, bore bore malo. Taka je pač realna politika, tak je svet. Če nisi enakopraven partner, potem te po navadi nihče niti nič ne vpraša, zagotovo pa zelo zelo malo upošteva tisto, kar mu rečeš.

To se pravi, dogaja se, žal, pri tej razpravi ravno tisto, kar smo opozorili v SDS na začetku, da če je to strategija za Jadran, bi morali govoriti o uveljavljanju naših temeljnih strateških interesov, ne pa se reducirati samo na eno, morda ta trenutek aktualno, vendar za celoto ne bistveno točko v tej problematiki. Samo če bomo, po domače rečeno, zavrnil napačen arbitražni sporazum, ki ne garantira teritorialnega stika z odprtim morjem in če bomo odprli sploh možnost za dejansko uveljavitev strateških interesov Slovenije na Jadranu, bomo enakopraven partner in bomo lahko enakopravno sodelovali z drugimi pri oblikovanju strategije, pri eventualni razglasitvi con, pri gospodarjenju s tem prostorom, pri odpiranju ekoloških in drugih vprašanj, ki so s tem občutljivim prostorom povezani. Če tega ne bo, potem ne bomo nič sodelovali ali pa bomo zelo zelo malo sodelovali samo pri obrobni vprašanji. O ključni stvari, o kateri danes govorimo, to je strategija za Jadran, pa pač ne bomo zraven, ker ne bomo enakopravna jadranska država, ker bomo oškodovani, omejeni, oškodovani v svoji suverenosti. In to je bistvo te zgodbe in žal nas vse to zgolj oddaljuje od tega. Če želimo sodelovanje, se moramo zavedati, da je sodelovanje mogoče samo na enakopravnih temeljih. In enakopravni temelji so mogoči samo med državami, ki imajo enakopraven status glede Jadranskega morja, to se pravi med državami, ki imajo nesporen mednarodnopravno priznan stik, teritorialen stik, z odprtim morjem. Pri Hrvaški in Italiji je to dejstvo. Pri nas je to še vedno odprto vprašanje, žal v veliki meri "zaštrikano" z napačnimi pogajanjmi v zadnjem obdobju in lahko samo upamo, da bo ta sporazum, vsiljen sporazum, razveljavilo Ustavno sodišče ali da ga bomo zavrnil vsi skupaj na referendumu in s tem sploh odprli možnost, da dejansko pridemo do tega partnerstva, do sodelovanja in do popolne uveljavljene suverenosti na prostoru Jadrana. To se pravi, vključno z možnostjo razglasitve ekoloških, ribolovnih in vseh drugih con in popolnega gospodarjenja, suverenega gospodarjenja na tem prostoru. Za to bomo potrebovali veliko odločnosti in tudi veliko znanja. In tudi glede tega, moram še enkrat povedati, me zelo skrbi, kajti spomnil bi vas na to, kar sem že prej povedal, na seji odbora se je izkazalo, da niti predstavnik Vlade ni vedel, da ta naš amandma, ki je bil potem sprejet kot amandma odbora - soglasno, hvala vsem, ki ste zanj glasovali - , ne dela drugega, kot zgolj povzema 3. člen veljavnega Zakona o razglasitvi ekološke in ribolovne cone. Torej je sestavni

del našega pravnega reda, ki zavezuje tudi Vlado, tudi tistega predstavnika Vlade in je on dolžan izvajati. On pa ni imel pojma, da to v zakonu piše! In potem govorimo o strokovnosti, kadar dostikrat očitam nestrokovnost in neznanje, ponavadi naletim na posmeh, ampak tukaj je bil eklatanten primer - in to, ko gre za temeljni strateški interes Slovenije, o katerem danes govorimo! In potem se čudimo, če smo tam, kjer smo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Resolucija ne govori samo o plinskih terminalih, o tem govori zgolj 8. poglavje; del te resolucije je tudi amandma SDS-a, sprejet, kot je bil predlagan in napisan.

Na mizi imamo amandma SLS. Ne govori o ničemer izven tega, kar resolucija že vsebuje, vendar je bolj natančen, bolj jasen, bolj eksakten. Vsakdo, ki je načelno proti postavitvi plinskih terminalov na neprimerna mesta, ne bi smel imeti razloga, da ne podpre tudi tega amandmaja, ki ga predlaga SLS.

Zato bom ta amandma tudi podprl.

In če Vlada pravi, da so stališča Vlade jasna in znana - jih jasno tudi zapišimo!

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Še so želje za razpravo, odpiram čas za prijavo.

Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Čeprav prihajam iz Prekmurja, se pravi, iz čisto drugega konca Slovenije, mi ni vseeno, kaj se dogaja na našem Primorskem. In ta resolucija, ki je vezana v prvi vrsti na takšne potencialne nevarnosti, zato jo tudi sprejemamo, da preprečimo to, kot so ti plinski terminali, in ker sem pred kratkim vložil tudi poslansko vprašanje gospodu okoljskemu ministru v zvezi z načrtovanimi plinskimi terminali, bi tudi zdaj v svojem lastnem imenu nekaj povedal na to temo.

Ko sprejemamo resolucijo o Jadranu, mimo teh plinskih terminalov in tega amandmaja k 8. poglavju, ki ga pozdravljam in ga bom vsekakor podprl, ne moremo iti. Ampak, je pa ena zadeva, ki sem jo izpostavil že v poslanskem vprašanju, ampak žal sem imel čas omejen na tri minute, ker gospoda ministra ni bilo, ker se je očitno ukvarjal z drugimi zadevami: strankarskimi, policijskimi, tožilskim in ne vem, s kakšnimi vse, bi rad še nekaj tu povedal glede energetske nujnosti, energetske politike, nove energetske politike. To sem takrat hotel tudi pri ustnem vprašanju izpostaviti, pa ni bilo časa. Kajti, nekatere razprave v Ljubljani, žal, brez sodelovanja politike in v sodelovanju z mednarodno nevladno ekološko organizacijo Alpe Adria Green, so pokazale nujnost izdelave takšne skupne nove energetske politike med državami, ki si

delijo Jadransko morje, se pravi Slovenija, Hrvaška in Italija, vse v namen razrešitve tako pomembnega okoljevarstvenega spora, kot so ti terminali. To pomeni, da bi bilo treba pri uporabi energetskih virov v tako občutljivem jadranskem zalivu izdelati in sprejeti ustrezne energetske načrte za skupno energetsko uporabo v prihodnjih 20-ih, 30-ih letih in dati prednost plinovodom, ki manj onesnažujejo okolje in predstavljajo manjše tveganje v primeru nesreč. Da gre pri načrtovanju omejenih projektov za na nek način kar mafijske posle, je ugotovila celo italijanska policija, ki je dokumentirano ugotovila prirejanje podatkov o usedlinah, temperaturah vode, globini morja in tako dalje, da študije ne upoštevajo posledice morebitnih nesreč ladij in tako naprej. Nekoč je bilo rečeno, da naše ministrstvo za okolje in prostor ne izključuje možnosti tožbe proti Republiki Italiji na Evropskem sodišču, in me prav zanima, kako daleč je okoljsko ministrstvo prišlo glede teh odločite v tem smislu. Ko slišimo, tudi koprška občina nasprotuje načrtovanim plinskim terminalom in je z italijanskima občinama Mirje in Dolina že vložila tožbo na upravnem sodišču v Trstu zoper italijansko ministrstvo za okolje in za kulturno dediščino. Kajti, glejte glede čezmejnega vpliva dopolnjenega projekta morskega terminala za vnovično uplinjanje zemeljskega plina v Tržaškemu zalivu so strokovnjaki Morske biološke postaje Piran in piranskega nacionalnega inštituta za biologijo izdelali mnenja, ki dokazujejo kratkoročne in dolgoročne negativne vplive gradnje plinskih terminalov za okolje.

Poleg tega pa obstaja že nova tehnologija, ki izključuje terminale na morju, in tudi tehnologija zaprtih sistemov, ki izkoriščajo toploto zraka in imajo zato bistveno manj škodljiv vpliv na okolje. To je tako imenovana tehnologija "LNG" s "vaporization process", to je uplinjanje vpliva s pomočjo zraka in morske vode. Se pravi, sporna je tako lokacija kot tudi uporabljena tehnologija, nesporne pa so nevarnosti oziroma posledice za okolje; torej okoljska degradacije zaradi obremenitve Tržaškega zaliva z nevarnimi snovmi, to je dvigovanje usedlin živega srebra, ohladitev vode, kloriranje vode z varikino ali s čim to delajo in seveda posledično uničenje flore in favne; tudi degradacija ribištva kot gospodarske dejavnosti in turizma, da ne naštevam negativnih vplivov, ki jih je še in še. Da ne govorim o splošni varnosti prebivalcev v okolici zaradi možnosti napak pri takšnih tehnoloških procesih.

Potem potencialna nevarnost vžiga plina in ne nazadnje tudi nevarnost potencialnih terorističnih napadov na plinske terminale ali tankerje, kar pa bi z ustreznim zavarovanjem po predpisanih standardih tveganja in varnosti pomenilo zopet obsežno militarizacijo Tržaškega zaliva. Popolnoma je ogrožena tudi tradicionalna dejavnost tega območja, to sta ribištvo in turizem, kot sem že omenil. Kar pa je najbolj žalostno, pa je

ignoranca upora lokalnega prebivalstva tako v Italiji kot Sloveniji.

Italijanska vlada ne zagotavlja dostopnosti do dokumentacije in informacij, kot sem seznanjen, in s tem krši pravice prebivalstva, tako svojega kot posredno našega. Lokalna politika in prebivalstvo odločno namreč nasprotujeta umestitvi plinskih terminalov na območju Tržaškega zaliva ali njegove obale in to tudi argumentirata z visoko stopnjo onesnaženosti plitvega Tržaškega zaliva, z visoko obremenjenostjo Tržaškega zaliva, prometno mislim, z gosto naseljenostjo obale, ne nazadnje, s poslabšanjem varnostnega stanja in, kot sem že omenil, tudi z negativnimi vplivi na razvoj in ohranjanje tradicionalnih gospodarskih dejavnosti. Kar me pa še najbolj čudi, ker spremljam delo naših poslancev, mislim nedelo naših poslancev v Evropskem parlamentu, da taka zadeva, ki se zdaj pripravlja s temi plinskimi terminali, ni bila v Evropskem parlamentu nikoli predstavljena. Ne nazadnje imamo celo evropskega okoljskega sekretarja. Ne vem, ali bodo reagirali takrat, ko bo vse skupaj prepozno? Imam občutek, da vse to, kar zdaj tu govorimo, govorimo v prazno; da ti terminali bodo, ker smo premajhni, ker smo premalo aktivni, ker smo premalo odločni, ker smo, ne nazadnje, preko svojih predstavnikov v Evropskem parlamentu tudi nesposobni to preprečiti. In to se mi zdi najtežje in si mislim, čemu se sploh trudimo, da bi to preprečili, ko pa ima človek občutek, da nam je to usojeno. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Tako kot je že moj predhodni kolega prej rekel, smo poslanci iz različnih koncev, pa vendar je še kako pomembno in nam še kako gre za našo, mojo domovino, kakšna bo ali kako dolgo še bo. In za to smo odgovorni vsem državljanom in državljanom. Lahko vam zelo odkrito povem, da sem ob predlogu te resolucije o Strategiji za Jadran bil relativno vesel in sem rekel, no, ja, vsaj nekaj dobrega. Tudi dosti jasno in eksaktno je zapisano, bom rekel, v jeziku, ki ga tudi sam rad uporabljam - jasno, glasno, natančno, da se ve, kdo, kje in zakaj - skratka, naj se ve, kdo pije in kdo plača.

V sami resoluciji je bilo zapisano, ker je pač to resolucija Državnega zbora, da Državni zbor nasprotuje namestitvi terminalov. /Nemir v dvorani./ Bom počakal. Da Državni zbor nasprotuje namestitvi terminalov in tako dalje in potem razlogi naprej. Ko se pa zapiše v sami resoluciji, ki jo sprejme Državni zbor, da "Državni zbor pričakuje" - ja, kdo je pa naslednji? Kdo pa je za tem Državnim zborom še, da pa bo odločal, da naj bo belo, črno, zeleno, rumeno? Kdo je še tisti? Ga ni več! In če napišeš, da nekaj pričakuješ, da je treba namestiti v primerni oddaljenosti. Kaj pa je primerna

oddaljenost - kilometer in pol, tri kilometre? To, kar je kolega Juri pokazal, pet kilometrov, deset, ne vem? Eksaktno je treba zapisati, ali pa tako, kot je bilo v sami resoluciji in sedaj je to zapisano v amandmaju, da enostavno temu nasprotujemo. Pika. In nasprotujemo - komu? Ja, graditvi terminalov z italijanske strani in jasno in glasno povemo, da tudi sami tega ne bomo počeli; torej, kar ne želiš sebi, ne stori drugemu, in v tem primeru, česar ne dovolimo, da bi v nasprotju z zakonodajo, z evropskimi direktivami in tako dalje sosedje naredili - Majda, jaz sem zelo vesel, da si tako glasna -, potem tudi sami povemo, da tega tudi mi ne bomo naredili. In sprejetje resolucije z amandmajem Slovenske ljudske stranke je edino smiselno in primerno, saj v nasprotnem primeru je popolna bedarija oziroma brez zveze resolucija kot takšna.

Glejte, tudi v Državnem zboru smo sprejeli resolucijo v zvezi s Hrvaško in smo jasno povedali, kaj zahtevamo, da se umaknejo s teritorija Republike Slovenije in tako dalje, ampak se to kasneje ni upoštevalo in ker se ni upoštevalo pri arbitražnem sporazumu, smo danes tam, kjer smo. In če nič drugega, sem vesel, da je to že tudi ugotovil Pahor, da tisti sporazum ni dober. Sam upam, da bomo vsaj pri tej resoluciji o strategiji za Jadran ta amandma Slovenske ljudske stranke sprejeli in to je edina garancija, res edina garancija naše odkritosti in naše jasnosti, našega jasnega stališča do sosedov in do Evropske unije, da tega enostavno ne pustimo, Državni zbor temu nasprotuje, zahteva, ne dovoli, da bi se to gradilo; seveda, eden izmed razlogov je tudi varstveni, varnostni in tako dalje. Nekateri poslanci so razpravljali v smeri, češ, da bi bili nekako proti plinu, pa proti atomski energiji in ne vem čem, tako na splošno, nekateri smo proti gradnji plinovoda in tako dalje. Ni res. Vedno je treba eksaktno in jasno povedati, za kaj gre. Brez energije ne bo šlo, brez energetike ne in zato je treba imeti popolnoma jasen koncept. Moti pa me, da nekateri potem, ko je nekaj dobro zastavljeno, padejo pod vpliv nekih posameznih lobijev. V tem primeru sta menda neka navezava med največjo opozicijsko in največjo vladno stranko, neki p.p.-ji bili baje neke navezave, kar me čudi in zelo moti. In da se pade pod takšen vpliv nekih lobijev, ki ne gledajo to, na kar moramo mi, tukaj v Državnem zboru, za ohranitev naše države in za dobrobit naših državljanov. Ti lobiji izključno gledajo na lastne koristi, zato so pripravljene ne dajati samo za kakšne večerje in tako dalje, ampak marsikaj in marsikomu. Vidi se, da so začeli na nekatere takšne hišice iz kart, ki so bile sestavljene, vendar veliko škodo povzročile, veliko ljudi poslale na borze, so se začele sesuvati same vase. Eden izmed takšnih je tudi tik pred popolnim zlomom in nekateri, ki bodo tu veliko izgubili, saj so tudi na nepošten način dobili, Istrabenz, je tudi prav.

Zato resnično si želim in apeliram na zdrav razum vseh

poslank in poslancev, da resolucijo vrnemo z amandmajem nazaj na mesto, kjer je bila, preprosto povedano, dobra.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči.

Tudi sam menim, da če sprejmemo amandma, bo predvsem okrepljena sporočilnost te, sicer, dobre resolucije. In to sporočilo bi bilo koristno prav v trenutku, ko tri obmejne občine - ena slovenska in dve italijanski: Koper, Milje in Dolina - so skupaj zgledno sprožile tožbo in to pri upravnem sodišču dežele Furlanije-Julijske krajine zoper italijansko vlado zaradi soglasja, ki je bilo izdano na podlagi, ne bom rekel, ponarejene, ampak vsaj pomanjkljive dokumentacije ali prirejene dokumentacije. O tej "pomanjkljivosti", v narekovaju, so govorili tudi eksperti, strokovnjaki na nedavnem zasedanju v Trstu v Teatru Bobbiu, kjer so znanstveniki, strokovnjaki in gasilci ugotavljali objektivno nevarnost tistega terminala v Žavljah. Prav zaradi tega menim, da je Državni zbor v treh letih prizadevanj, da bi vendar bili jasni in da bi podprli pričakovanja in tudi odgovarjali pričakovanjem zainteresirane javnosti in še posebej prizadete javnosti, bi bilo skrajno nedosledno, da bi začeli odstopati od tiste odločnosti, zlasti potem ko je bilo pripravljenih že toliko poročil in toliko ocen, ki temeljijo na strokovnih analizah.

Poglejte, severni Jadran je zelo raztegljiv pojem, ampak dejstvo je, da se igra odvija v največjem zalivu severnega Jadrana, to je Beneški zaliv. Znotraj tega Beneškega zaliva imamo manjši, bolj zaprt zaliv, ki se imenuje Tržaški zaliv, in znotraj tega Tržaškega zaliva je južna obala naša, izključno slovenska oziroma do Savudrije. In vprašanje je, ali se zavedamo, da je to naša edina obala in da jo moramo absolutno ščititi. Sam menim, da z amandmajem ne bomo posegali v tisto pogajalsko moč deklaracije, kajti to je naša .../Opozorilni znak za konec razprave./... enostranska izjava, ki je zgled in nas krepi pri nadaljnjih pogajanjih z Italijo o problematiki njihovih terminalov.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Predlagatelj? Izvolite, gospod dr. Juri.

DR. LUKA JURI: Jaz bi se zahvalil za razpravo, ki je vendar bila zelo vsebinska. Še enkrat bi poudaril, da resolucija z ali brez amandmaja, bo dosegla svoj namen, kajti je široko postavljena, v tem pa dejansko eden od elementov je tudi vprašanje terminalov, vsebinsko nekih sprememb ne bo, je pa res, da je z amandmajem jasnejša, zato bom, da ne bo dvomov, tudi sam amandma, to je moje osebno stališče, podprl. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ne vidim več rok, zato zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 28. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **28. TOČKO DNEVNEGA REDA - 14. REDNO LETNO POROČILO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2008.** 14. redno letno poročilo je v obravnavo Državnemu zboru predložila varuhinja človekovih pravic. Besedo dajem varuhinji človekovih pravic gospe dr. Zdenki Čebašek Travnik za dopolnilno obrazložitev poročila. Izvolite.

DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci, pozdravljeni vsi, ki spremljate današnjo sejo Državnega zbora! Izteka se leto 2009, s tem pa tudi prva polovica mojega mandata varuhinje človekovih pravic. Danes pa bomo razpravljali o poročilu varuha za leto 2008. To je pomembno dejstvo, ki ga kaže upoštevati, kajti v letu 2009 so se nekatere zadeve, ki sem jih predlagala, že uredile, seveda je pa veliko takšnih, ki ostajajo stalnica varuhovih poročil in priporočil. Letno poročilo za leto 2008 smo nadgradili z izoblikovanimi priporočili varuha, da bi njihovem uresničevanju lažje sledili v prihodnosti. Večina ministrstev je takšno obliko poročila dobro sprejela, kar nas je utrdilo v prepričanju, da je tako na bolj pregleden način pripravljena podlaga za učinkovitejše urejanje težav. Žal pa se je zapletlo v Državnem zboru, kjer so ravno ta, od varuha pripravljena priporočila postala predmet proceduralnih zapletov.

Ob predstavitvi letnega poročila v Državnem zboru se moram odločiti za določene poudarke. Izbrala sem predvsem tistem zadeve, ki niso časovno omeje na leto 2008. Če se bo v razpravi pokazalo za potrebno, bom dodala pojasnila tudi v zvezi z drugimi temami. Najprej razmislek o razgrajevanju in razvrednotenju avtoritete državnih institucij, saj so v končni posledici ravno te tiste, ki varujejo človekove pravice posameznikom. Širjenje nezaupanja in spodkopavanja avtoritete sodstvu in drugim nosilcem oblasti, a tudi nadzornimi institucijam, med katerimi je Varuh človekovih pravic, se lahko hitro vrne kot bumerang v obliki razkroja pravne države. Če institucije pravne države ne bodo mogle delati učinkovito in neodvisno od nosilcev politične moči, ne bo več nikogar, ki bi lahko zagotavljal spoštovanje človekovih pravic. Zato je zaskrbljujoče tudi naraščanje nezaupanja v zdravstveni, socialni pa tudi šolski sistem. V težkih gospodarskih in socialnih razmerah imajo vse večjo odgovornost za delovanje institucij pravne države nosilci vsakokratne oblasti, ki ne bi smeli dopustiti, da se z manipulacijami in spodbujanjem sovraštva in nestrpnosti do posameznikov, skupin ali institucij ustvarjajo pogoji za razkol sistema in institucij

demokratične, pravne in socialne države. Gospodarska kriza ne sme biti izgovor za zmanjševanje človekovih pravic na kateremkoli področju, zlasti ne na socialnem. Država mora zagotoviti, da prebivalci lahko s svojim delom ustvarijo dohodek za dostojno življenje.

Ugotavljam, da so še vedno najbolj množične kršitve v močno prekoračenih rokih, pri obravnavah posameznih zadev v okviru sodstva, pa tudi v okviru upravnih postopkov, predvsem na drugi stopnji. Ravno ta počasnost pri odločanju v mnogih primerih privede do resnih kršitev človekovih pravic s področja socialnega in zdravstvenega varstva, urejanja prostora in varovanja okolja, kar hkrati predstavlja resno grožnjo načelom pravne države. Vedno več je tudi kršitev pravice do zdravega in čistega, torej neonesnaženega okolja. Vendar ugotavljam, da prizadeti posameznik praviloma ostaja nemočen, da mu je ali pa mu bo težko dokazati, da na primer neka velika gospodarska družba s svojim ravnanjem povzroča čezmerno onesnaževanje okolja ali s svojim ravnanjem povzroča neposredno nevarnost za življenje ali zdravje ljudi. Država bi morala poskrbeti za mehanizme, da bi bila pravna sredstva učinkovita, ne glede na to, kdo jih uporablja.

Zagotoviti je treba, da bo pripad zadev na sodiščih obvladljiv in da bodo lahko učinkovito in kakovostno sodila na temelju izčrpane in celovite obravnave predloženih zadev in brez nepotrebne odlašanja.

Ugotavljam tudi, da so posameznikom, ki so socialno oziroma ekonomsko šibkejši močno otežen dostop do informiranja in do učinkovitega pravnega varstva.

Delovanje inšpekcijskih služb ni dovolj učinkovito. Postavlja se pod vprašaj smiselnost vseh predhodnih postopkov in pravnega reda v državi. Stalno opravičilo in pojasnilo o pomanjkanju inšpektorjev za varuha človekovih pravic niso sprejemljiva. Opažamo tudi nekoordinirano delo znotraj posameznih ministrstev, kjer organi v sestavi oziroma organi znotraj ministrstva sprejemajo vsebinsko različne odločitve. Številne so tudi kršitve s področja delovnih razmerij, tako v zasebnem kot v javnem sektorju, pri čemer izpostavljam več tipov kršitev: neustrezni delovni pogoji, neustrezna delovnopravna zakonodaja in šikaniranje oziroma trpinčenje na delovnem mestu.

Stanovanjski zakon, takšen kot je sedaj, ne omogoča v ustavi zapisane zaveze države, da ustvarja možnosti, v katerih si državljani lahko pridobijo primerno stanovanje. Potrebne bi bile takojšnje dopolnitve, zlasti v sedanjem času, ko so posledice revščine dostikrat najbolj krute ravno na tem področju.

Oči tujih ombudsmanov so uprte v nas. Slovenski model implementacije opsijskega protokola po konvenciji Organizacije Združenih narodov proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim in poniževalnim kaznim ali ravnanju, saj kot državni organ sodelujemo z nevladnimi organizacijami; in tu gre za novost na

področju javno-zasebnega partnerstva. A pozor! Uresničevanje priporočil državnega preventivnega mehanizma je zaveza države pogodbenice protokola, kar Slovenija je.

Skrbi me počasnost in premajhna odločnost pri urejanju zadev, ki so nevzdržne predvsem za starejše ljudi. Ne gre samo za primere revščine in nasilja, ki jih tudi varuh odkriva praktično vsak dan, temveč za sistemsko nedorečeno bivanje in varstvo v domovih za starejše in storitve, ki jih ti potrebujejo. Ocenjujem, da so najbolj problematične tiste kršitve, ki se zgodijo najbolj ranljivim skupinam prebivalstva, to je otrokom, starejšim ljudem, bolnim in tistim s posebnimi potrebami, invalidom in hendikepiranim. Zato moje prioritete ostajajo enake kot ob začetku mandata: otroci, starejši ljudje, invalidi in hendikepirani.

Slovenija še vedno ostaja država brez zakonske prepovedi telesnega kaznovanja otrok, kar bi moralo resno skrbeti našo vlado, ki mora pojasnjevati mednarodnim forumom to zares neugledno dejstvo. Kot varuhinja si iskreno želim, da bi čim prej uzakonili delovanje zagovornika otrokovih pravic. Številnim otrokom bi to omogočilo, da se sliši njihov glas ter se tako uresničuje konvencijsko določilo o tem, da morajo biti pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki prav otrokove koristi glavno vodilo.

Verjamem in pričakujem, da bo mojemu uvodu sledila strokovna in poglobljena razprava o zadevah, predstavljenih v poročilu, in tako prispevala k višji ravni spoštovanja človekovih pravic v naši državi. Verjamem, da ste opazili, da so danes skavti in taborniki prinesli tudi v parlament luč miru, s sporočilom: "Kaj ti bo plamen, če srca ni zraven." To je vse. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Poročilo je obravnavala Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti kot matično delovno telo in pripravila predlog priporočil Državnemu zboru. Ker je bilo to obravnavano na dveh sejah matičnega delovnega telesa in sta to vodila enkrat gospa Eva Irgl kot predsednica in drugič kot podpredsednik gospod Andrej Magajna, bosta podala vsak svoje poročilo. Ker je celotno poročilo omejeno na pet minut, bom razdelil na dva dela, na dve minuti in pol za vsakega. Izvolite, gospa Irglova.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Glede na to, da priporočilo ni bilo sprejeto, kar se sicer zahteva pri obravnavi poročila varuha, sem kot predsednica Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti ugotovila, da je obravnava 14. rednega letnega poročila Varuha človekovih pravic za leto 2008 na matičnem delovnem telesu končana. Poudarjam, da je bilo moje ravnanje ves čas v skladu s poslovníkom in nikakor ni imelo niti najmanjšega namena ne obravnavati tega poročila na seji Državnega zbora. Vendar so

poslanci koalicije, ki imajo v komisiji večino, odločili, da ne podprejo nobenega od priporočil. Ko so uvideli kakšno neumnost so storili, pa so mimo mene sklicali sejo komisije, v popolni tajnosti, medtem ko sem bila sama na bolniški. Sejo so sklicali mimo vseh poslovnih določil, odšli tudi v mojo pisarno, kjer so pravzaprav na nek prisilen način prisilili strokovne službe, da brez moje vednosti skličejo komisijo in ponovno obravnavajo priporočila varuha, čeprav je bila seja že zaključena.

Če bi koalicija na seji, ko smo obravnavali poročilo varuha, podprla priporočila, potem bi poročilo varuha obravnavali že na oktobrski seji, vendar jih ni podprla. Sama nikakor ne nasprotujem obravnavi poročila, celo več, menim, da je to izjemno pomembno in potrebno, vendar pa ne pristajam na izsiljene in grobe kršitve poslovnika, ki smo jim bili priča na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti. Takšno ravnanje ne bi smelo biti nikomur, ki sedi tukaj v Državnem zboru, v ponos in kot predsednica te komisije ne bom dovolila, da bi poslanci koalicije, kjer prednjačijo tisti iz SD-ja, delovali v smeri demontaže in razvrednotenja te komisije samo zato, ker jim pač ne ustreza demokratičen princip, da morajo vedno biti predsedniki te komisije iz vrst opozicije.

Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Andrej Magajna, izvolite.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem navzočim. Gospod predsedujoči, gospa Zdenka Čebašek Travnik. Lep pozdrav tudi vsem kolegom poslancem.

20. novembra je bila na podlagi drugega odstavka 48. člena Poslovnika Državnega zbora s strani poslanke in poslancev poslanskih skupin: SD, Zares in LDS name kot na podpredsednika Komisije za peticije ter človekove pravice in enake možnosti naslovljena zahteva za sklic nujne seje s točko dnevnega reda 14. letno poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2008. Predlagatelji nujne seje so v svoji obrazložitvi med drugim zapisali, da bi morala biti predlagana točka uvrščena že na redno oktobrsko sejo Državnega zbora. 8. oktobra je bila obravnava opravljena, vendar je bila točka, ki se je nanašala na poročilo Varuha človekovih pravic, zaključena tako, da ni omogočila obravnave in odločanja na seji Državnega zbora. Na neustrezno formo je predsednico komisije opozoril tudi predsednik Državnega zbora gospod Pavel Gantar. Zato so podpisniki vztrajali, da se poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2008 na ustrezen način obravnava v letošnjem letu, saj so menili, da bi nesprejetje poročila pomenilo negativen signal prizadevanju varuhinje človekovih pravic, obenem pa močno okrnilo ugled Državnega zbora.

Bom skrajšal, ker je še malo časa. Torej, po krajši razpravi, ki je sledila na tej nujni seji, smo na podlagi tudi predloga gospe Majde Potrata izglasovali najprej umik 5. točke priporočil, nato pa dali na glasovanje in soglasno sprejeli priporočilo s štirimi točkami. Omenil bom le 1. točko, ta točka vključuje kar 135 priporočil varuhinje in zajema celoto tega gradiva. Državni zbor priporoča vsem institucijam in funkcionarjem na vseh ravneh, da upoštevajo priporočila Varuha človekovih pravic, zapisana v letnem poročilu za leto 2008.

Kot sem že omenjal, na tem mestu ne bom razširjal diskusije o proceduralnih zapletih. Priznam pa, da izredne seje in nagli sklici ne prispevajo k ugledu Državnega zbora, posebno, če izjeme ne bi bile le izjeme. Žal mi je, da je prišlo.../Znak za konec razprave./.. takšne situacije, in upam, da bova s predsednico naprej korektno sodelovala, kot sva že vse do sedaj.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Dovolim si opomniti poslanke in poslance, da na današnji seji ne obravnavamo teh dveh poročil komisije, ampak obravnavamo poročilo varuhinje človekovih pravic.

Besedo dajem predstavniku Vlade za predstavitev mnenja. Gospa Irma Pavlinič Krebs, ministrica za javno upravo. Izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa za besedo. Spoštovana gospa varuhinja s sodelavci, poslanke in poslanci!

Letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2008 je izjemno kompleksen dokument, ki vedno znova, tako tudi za to leto, potrdi nujnost obstoja neodvisne institucije. Prav zato je Vlada vsem resorjem naložila, da skrbno preučijo ugotovitve varuha in pripravijo natančno odzivno poročilo, pri oblikovanju resornih politik pa upoštevajo vsa priporočila. Vlada Republike Slovenije se zaveda resnosti in realnosti problematike, ki jo izpostavlja varuhinja, gospa Zdenka Čebašek Travnik, prav tako pa tudi svoje odgovornosti. Zato želimo izboljšati stanje, za katero je bila sprejeta ocena, da ni dobro urejeno ali ni primerno izvrševano. Tako so že stekle aktivnosti na področju urejanja položaja invalidov, saj je Slovenija ena izmed prvih držav, ki je ratificirala konvencijo Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov in jo na podlagi sprejetega akcijskega programa za invalide tudi izvajamo. Pomemben premik na tem področju pa bosta po naši oceni prinesla Zakon o izenačevanju možnosti invalidov in Zakon o osebni asistenci za invalide, ki sta tudi že v fazi priprave. Danes je Vlada Republike Slovenije potrdila besedilo Družinskega zakonika, katerega namen je izboljšanja položaja otrok v družinskih razmerjih, in v ta predpis je umeščen tudi poseben institut zagovornik otroka. Avgusta leta 2009 se je pričel uporabljati Zakon o duševnem zdravju in sprejetih je bilo tudi že pet podzakonskih predpisov, ki ob pozornem

spremljanju izvajanja zakona s strani Ministrstva za zdravje, ob sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje in izvajalci psihiatričnega zdravljenja spremljajo in rešujejo težave, ki jih izvajanje tega izjemno zahtevnega predpisa prinaša.

Zelo pospešeno potekajo tudi aktivnosti, na katere permanentno varuhinja opozarja, torej aktivnosti pri odpravi administrativnih ovir na različnih področjih, zato si je aktualna vlada v skladu z evropskimi usmeritvami zadala cilj zmanjšati le-te za četrtno do leta 2012 na vseh področjih dela vlade in z ambicijo dejansko izboljšati konkurenčne prednosti slovenskega gospodarstva, našim državljanom pa pohitrili in bolj približati upravne postopke, torej postopke na vseh ravneh, kjer se odloča o pravicah in obveznostih v stiku z javnimi oblastmi.

Pomembna pridobitev, ki jo je ta vlada v letu 2009 že poslala v Državni zbor in jo je Državni zbor pretekli mesec tudi sprejel, je Resolucija o normativni dejavnosti. Ta pomeni tudi pomemben odgovor na opozorilo varuhinje, da je nujno zagotoviti sodelovanje javnosti v postopku priprave politik, torej v procesu, ko Vlada oblikuje politike, morajo javnosti imeti procesno zagotovilo, sodelovati in dobiti odgovor v primerih, če se njihove pripombe v postopku priprave predpisov ne upoštevajo.

Obsežno in pomembno delo, ki ga varuhinja s sodelavci opravlja in ki je vsako leto strnjeno v poročilu, tako tudi za leto 2008, dejansko vsakokratni oblasti nastavlja ogledalo pri oceni, ali s svojim delom opravičuje poslanstvo, ki so ga ji zaupali volivci na področju varovanja človekovih pravic. V celoti se strinjamo, da razvrednotenje dela institucij pravne države, ki so ji v preteklih letih bili priča, so terjali takojšen odziv aktualne vlade. In aktualna vlada je zaradi zagotovitve neodvisnosti institucij uredila ustavno vzdržen položaj sodnikov, odvetnikov, Državnega sveta, izbrisanih - zakonodaja je zdaj v postopku. To vse so pravzaprav aktivnosti, s katerimi aktualna vlada želi odgovoriti na izziv, ki je tudi v krizi izjemno pomemben, obraniti integriteto institucij, ki so za razvoj pravne države bistveno .../Znak za konec razprave./....

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Laszlo Göncz, v imenu Narodnih skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana varuhinja, gospa dr. Čebašek Travnik, spoštovana gospa ministrica, predstavniki vlade, kolegice in kolegi! V uvodu želim poudariti, da se strinjamo s priporočili Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti v zvezi s poročilom Varuha človekovih pravic, še posebej s tistimi ugotovitvami, ki se nanašajo na proučitev normativov na področju socialnega varstva delavcev, ker se dobro zavedamo,

da je stanje na tem področju v iztekajočem letu še precej slabše, kot je bilo leto prej.

Ugotovitve varuhinje v zvezi s kršitvami pravic otrok, starejših, invalidov ter problematika počasnosti postopkov na sodiščih, vse to so pač področja, ki zahtevajo tudi izjemno pozornost. Potrebno pa se mi zdi poudariti tudi pomen ugotovitve varuhinje v zvezi z izboljšavo reševanja romske problematike ter vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi s to kompleksno vsebino, med drugimi tudi ugotovitve v primeru skupine sintov. O ostalih splošnih vsebinah poročila bo veliko bistvenega in, upam, tudi koristnega povedano, v stališčih drugih poslanskih skupin ter v poznejši razpravi. Ker v okviru človekovih pravic pripada posebno mesto, tudi pravica narodni in etnični skupnosti in drugih manjšin, se bom v nadaljevanju osredotočil predvsem na to področje, in to z vidika madžarske in italijanske narodne skupnosti.

Če ocenjujemo poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2008 z vidika uresničevanja pravic dveh avtohtonih narodnih skupnosti v Sloveniji, bi lahko na osnovi same ugotovitve varuhinje zaključili s formalnim stališčem, da je stanje, ker neposrednih prijav o kršitvah in pripomb, naslovljenih Varuhu človekovih pravic, takrat ni bilo, torej da je na tem področju stanje zadovoljivo oziroma dobro. Seveda pa ni v celoti tako, vendar za težave ni krivo poročilo oziroma varuhinja človekovih pravic, ki sicer v poročilu za leto 2008 nakazuje na možne probleme tudi na tem področju. Na nedoslednosti in kršitve je treba opozoriti tudi zato, ker marsikdo na osnovi nekih splošnih enostranskih ugotovitev ustvarja dokaj neobjektivno sliko o uresničevanju pravic avtohtonih narodnih skupnosti v Sloveniji. Do tega, torej do ustvarjanja neobjektivne slike o manjšinah, še bolj prihaja v situaciji, če v določenih političnih interpretacijah stanje omenjenih skupnosti prikazujejo zgolj enostransko, predvsem z vidika nepreverjenih in netočnih informacij. Kot rečeno, žal beležimo precej primerov kršitev manjšinskih pravic, neposredne in posredne narave, kar je nedvomno v nasprotju z načeli slovenske manjšinske politike in zakonskimi normami. Mimogrede poudarjam, da nihče ne postavlja pod vprašaj, da je pravna podlaga narodnostnih pravic v Sloveniji na dokaj visoki ravni.

Ker smo z varuhinjo človekovih pravic oziroma njenimi sodelavci začeli intenzivneje sodelovati na začetku tekočega leta, pred tem pa s strani narodnih skupnosti in njihovih pripadnikov niso prihajale informacije o nedoslednem izvajanju oziroma kršenju pravic do omenjene institucije, lahko ob obravnavi poročila zgolj naštejemo področja, kjer prihaja do težav. Na te latentne možnosti kršitev je tudi nakazano v poročilu varuhinje. Če torej zgolj taksativno naštejemo nekatere od najbolj perečih vprašanj kršenja kolektivnih manjšinskih pravic, moram omeniti nedoslednosti na področju dvojezičnosti določenih pravnih dokumentov in občinskih odlokov, pomanjkljivost dvojezičnih dokumentov in obrazcev,

zaradi česar pripadniki narodnih skupnosti velikokrat nimajo možnosti uporabe svojega maternega jezika, neupoštevanje poznavanja jezika narodnih skupnosti pri zaposlovanju v primerih, ko je to z zakoni definirano, skorajda celovito opuščanje jezika narodnih skupnosti v gospodarski in komercialno-propagandni sferi, kar se tudi omenja sicer v poročilu, ter na področju elektronskih storitev. Nadalje, zelo omejene možnosti uporabe maternega jezika v zdravstvu, kar povzroča velike probleme in psihološko stisko predvsem starejši populaciji, težave s komuniciranjem v maternem jeziku v javnih službah in lahko bi še našteval. Poznamo primere, ko izraženo željo pripadnika narodne skupnosti, ki sicer obvlada tudi jezik večine, da spregovori v določeni situaciji v maternem jeziku, sprejema uradna oseba kot provokacijo ali, kar ni samo problem narodnosti, ko se pri umestitvi neprimerne gospodarskega objekta v določeno naselje oziroma prostor ne upošteva jasno izraženega stališča in volje prizadetih občanov, kot je to primer v Močvarjevcih.

Skratka, težav, problemov in neposrednih kršitev je kar nekaj, med njimi tudi takih, ki so vsaj kot informacija v tekočem letu že prišli do varuhinje človekovih pravic. Želim še poudariti, da v preteklih mesecih smo se dogovorili za konkretno obliko sodelovanja med narodnimi skupnostmi in ustanovo Varuha človekovih pravic, kar se mi zdi zelo pomembno. Na tem področju smo že tudi realizirali nekaj konkretnih programov. Gre za specifično področje, kar se vsebinskih rešitev tiče, zato je smiselno, da se s tem bolj intenzivno po možnosti enkrat letno ukvarjamo tudi v okviru Komisije za narodni skupnosti Državnega zbora. To bo nedvomno, po moji oceni, prispevalo k opogumljanju pripadnikov narodnih skupnosti, da bodo v prihodnje v primeru kršitev poiskali varuha človekovih pravic. Pozdravljamo tudi pozitiven primer, kar omenja v svojem poročilu tudi varuhinja, ki je bil na osnovi odločbe Ustavnega sodišča narejen na področju spremembe zakona o društvih.

Na koncu želim še poudariti, da kljub različnim mnenjem in izkušnjam v konkretnih primerih ukrepanja ter glede na različne politične interese in pritiske, kar bi bilo treba seveda v zvezi z delovanjem varuha človekovih pravic v največji možni meri preprečiti oziroma omejiti, sem prepričan, da je prišlo na tem področju v zadnjem času do napredka. Ta institucija je postala opazna in pomembna v Republiki Sloveniji, ker je razvidno tudi iz poročila za leto 2008. To potrjuje tudi sorazmerno visoka raven strokovnosti in intenzitete delovanja ustanove, torej tako varuhinje kot njenih sodelavcev. Je pa dejstvo, kot je na to tudi sama opozorila, da se obseg in kvaliteta dejavnosti spontano širi ter se prilagaja dejanskim okoliščinam v družbi, kar je tako po svoje tudi prav.

Poročilo za leto 2008 bova s poslancem italijanske narodne skupnosti podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima mag. Potrata v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa dr. Zdenka Čebašek Travnik z namestnikoma varuhinje človekovih pravic. Spoštovani ministri in sekretarji, poslanke in poslanci. Predaja rednega letnega poročila Varuha človekovih pravic predsedniku Državnega zbora že julija, ne pa šele do 30. septembra, kot je zakonska norma, omogoča, da Državni zbor opravi razpravo o poročilu in se odzove nanj v poslovniško določenem času. To je na jesenskem zasedanju. Časovni zamik zaradi lanskih volitev pa je povzročil, da bomo letos obravnavali kar dve poročili varuha človekovih pravic. Kljub časovni bližini je opazna razlika med njima, zato naj takoj povem, da Socialni demokrati prenovljeno ureditev poročila štejemo za dobrodošlo novost, zato pričakujemo, da je naslednja poročila ne bodo opustila, ampak nadgradila.

Človekove pravice in temeljne svoboščine predstavljajo eno temeljnih pravnih vrednot sodobne civilizacije in tudi eno temeljnih zavez Poslanske skupine Socialnih demokratov. Zato je vsako opozorilo glede njihovega dejanskega ali morebitnega kršenja dobrodošlo in pomembno. Prav zato se vsakokratne obravnave letnega poročila lotevamo z veliko natančnostjo in resnostjo, ker so v njem zbrani primeri, ki jih je varuh po svoji presoji izbral izmed prispelih vlog in so zato kljub morebitni odpravi kršitev in slabosti v upravljanju prikaz celoletnega delovanja varuha človekovih pravic. Torej, pritrjujemo mnenju varuha, da je poročilo tudi dokumentarno gradivo.

Ker se zavedamo, da ne moremo mimo stalne težave, to je prepletanja dogajanja preteklega leta in vpletanja sedanjega dogajanja, se bomo poslanke in poslanci Socialnih demokratov trudili svojo osrednjo pozornost nameniti poročilu in odzivnemu poročilu Vlade. Prav zaradi pomembnosti slednjega v Poslanski skupini Socialnih demokratov ob obravnavi poročila za leto 2008 ugotavljamo, da je bila varuhinja človekovih pravic povabljena na sejo Vlade, s čimer je znova vpeljana opuščena zakonska obveznost Vlade, da omogoči varuhu predstaviti redno poročilo celotni Vladi. Varuhinja je poudarila, da je odzivno poročilo Vlade skrbno pripravljeno in da je Vlada že upoštevala nekatera priporočila, neopažen pa ni ostal tudi pozitiven odnos ministrstev na varuhove pobude. Posebej je izrazila zadovoljstvo, da je Vlada v letu 2008 sprejela nekatere zakone, na katere so v uradu že dalj časa opozarjali, da jih država nujno potrebuje. Gre za Zakon o preprečevanju nasilja v družini, Zakon o pacientovih pravicah in Zakon o duševnem zdravju. To so zakoni, ki z normativnimi opredelitvami omogočajo bistveno izboljšanje stanja človekovih pravic. Prav tako je poudarila pripravo družinskega zakonika,

s katerim naj bi bil celoten sklop otrokovih pravic urejen tako, kot si je varuh dolgo prizadeval. Spodbuden je tudi spremenjen odnos do zaposlenih v sistemu zavodov za prestajanje kazni in povečanje inšpekcijskega nadzora.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov pritrjujemo varuhinji, da je predlog družinskega zakonika, katerega osnovni namen je izboljšanje položaja otrok v družinskih razmerjih bodisi pred postopkom na sodišču, v samem postopku in tudi po njem, izrednega pomena. Zato je zelo pomembno, da mu je podpora izrekla tudi ona, pa čeprav del javnosti nekaterim določbam predloga družinskega zakonika ostro nasprotuje. V poslanski skupini namreč mislimo, da je, navajam: "Bolj kot kdajkoli prej postalo potrebno, da varuh človekovih pravic predstavlja tisti vrh kritične javnosti, ki je pripravljen tvegati tudi spopad z moralizacijo prava in večinskim javnim mnenjem," konec navedka. To sem povzela po referatu dr. Leva Krefta Človekove pravice med demokracijo in populizmom, ki ga je imel ob šestdesetletnici sprejetja splošne deklaracije o človekovih pravicah, seveda deklaracije Organizacije združenih narodov in ob petnajstletnici sprejema Zakona o varuhu človekovih pravic lani ob dnevi človekovih pravic.

Predlog končno udejanja tisto, za kar si je varuh človekovih pravic prizadeval že več let, to je namreč prepoved telesnega kaznovanja otrok, uveljavitev zagovornika otrokovih pravic in preprečevanje diskriminacije. Javnost za vse probleme namreč ni enako dovzetna, zato se marsikatero opozorilo in priporočilo iz varuhovih poročil spregleda ali pozabi. Posebej pogosti so očitki, da se preveč ukvarja z manjšinskimi problemi ne pa z problemi večine. Tako pa je varuh vendarle med prvimi opozarjal na revščino, na nasilje v družini in druge vrste nasilja, seveda pa bil tudi med prvimi, ki so opozarjali na izbrisane, Rome, nove manjšine, homofobijo in druge probleme, ki smo jim priča v naši družbi.

Kot poseben problem se odpira tudi razmerje med politiko in varuhom človekovih pravic. Do kod lahko sega dialog med obema, da je neodvisnost in samostojnost varuhu človekovih pravic še zagotovljena. To ni zvezano toliko s posameznimi vlogami državljanek in državljanov, kjer mora imeti dialog svojo osmiselitev v odpravi slabosti in kršitev, zaradi katerih se posamezniki obračajo na varuha, in izboljšani zakonodaji, ampak predvsem v tistem delu, ko se varuh človekovih pravic opredeljuje do posebnih tem, ki si jih izbere sam, ali ko se srečuje z javnimi pozivi po vrednostnem opredeljevanju do posameznih aktualnih dogodkov, zgodovinskih dejstev ali političnih vprašanj, ki presegajo njegove pristojnosti in naloge.

Ponovno je treba poudariti, da se mora varuh pri svojem delu ravnati po določilih ustave in mednarodnih pravnih aktih o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah in da se pri svojih intervencijah lahko sklicuje tudi na načela pravičnosti

in dobrega upravljanja. Še posebej pa zlasti v razmerju do Državnega zbora kaže spomniti, da varuh ne more biti klican na odgovornost za mnenja ali predlog, ki ga je izrekel v okviru opravljanja svoje funkcije. Ob obravnavanem poročilu pa se je razprlo še novo vprašanje. Vsebinska in oblikovna zasnova poročila je prinesla nekaj novosti, ki so med tistimi, ki nam je obravnava poročila še posebej naložena, žele veliko odobravanje. Mislím predvsem na povzetek predlogov in priporočil ob koncu vsakega vsebinskega sklopa. Za Poslansko skupino Socialnih demokratov so sestavina rednega poročila in jih ni mogoče trgati iz konteksta, jih ni mogoče poljubno odbirati in brez kriterijev odločati, kaj bomo podprli in česa ne. Poročilo torej jemljemo kot dokument časa. Posebej izpisani predlogi in priporočila pa bodo olajšali spremljanje uresničevanja oziroma neuresničevanja le-teh. Torej bodo odlično pomagalo tudi Državnemu zboru, da bo pregledneje in jasneje ugotavljal, kaj so naslovniki predlogov in priporočil storili.

V resoluciji Evropskega parlamenta o dejavnosti varuha človekovih pravic v letu 2008 je med drugim zapisano, da Evropski parlament pozdravlja izredno sodelovanje med Varuhom človekovih pravic in Odborom za peticije v institucionalnih okvirih in v zvezi z medsebojnim spoštovanjem pristojnosti in posebnih pravic, in samo želeti si je, da bi lahko enako povzeli domače razmere in z njegovim udejanjanjem povečevali vlogo obeh v zadovoljstvu ljudi. Ker se je, prav tako po mnenju Evropskega parlamenta, vloga varuha pri zaščiti interesov državljanov Evropske unije, v odnosih z institucijami in organi Evropske unije, v štirinajstih letih od ustanovitve njegove funkcije okrepila, prav zaradi njegove neodvisnosti in demokratičnega nadzora njegovih dejavnosti, ki ga izvaja parlament, je to treba upoštevati tudi pri našem delovanju. Ne bom povzemala vsebinskega povzetka šestnajstih poglavij in vsega tistega, kar je v poročilu uvodoma povedala spoštovana varuhinja človekovih pravic, o posameznih poglavjih in primerih iz varuhovega poročila bodo razpravljale kolegice in kolegi iz poslanske skupine, zato se bom zadržala samo še pri načrtih del varuhovega dela v prihodnje. Nujno je spremljanje uresničevanja zakonodaje, ki jo štejem za pomemben dosežek, recimo, Zakona o preprečevanju nasilja v družini, o pravicah pacientov, o duševnem zdravju, novega kazenskega zakonika. Socialni demokrati posebej poudarjamo pomen varovanja otrokovih pravic, starejših ljudi, invalidov in hendikepiranih, manjšin, še posebej pa se nam zdi pomembno varovanje socialnih pravic, da bodo državljanke in državljani občutili svojo državo kot pravno in socialno. Zato med novimi projekti veliko pričakujemo predvsem od ugotavljanja vpliva gospodarske krize na socialno in zdravstveno stanje prebivalcev.

Za presojanje vloge, pomena in ugleda varuha človekovih pravic pa bo dobrodošla napovedana vsebinska analiza

opravljenega dela po posameznih področjih ob petnajstletnici delovanja varuha, še posebej, ker bo opravljena tudi primerjava z ugotovitvami drugih nacionalnih institucij varuhov. Obetamo si, da bomo tako dobili tudi jasnejšo predstavo o gibanju števila prispelih vlog, o njihovi vsebini pa tudi o njihovi upravičenosti. Naraščanje števila vlog ni nujno povezano z naraščanjem upravičenih vlog, za primer vzemimo iz poročila evropskega varuha: v letu 2007 je dobil tri tisoč dvesto enajst vlog, leta 2008 za približno dvesto več vendar je bilo v letu 2007 osemsto sedemdeset upravičenih in v letu 2008 za skoraj sedemdeset manj. Tako je delež upravičenih vlog v letu 2007 bil 26,4% in v letu 2008 23,5%.

Tako statistika sama po sebi brez ustrezne interpretacije ne omogoča jasne statistične podlage za ugotavljanje stanja človekovih pravic. Kot zanimivost samo, če boste pogledali v statistične priloge, je bilo največ vlog obravnavanih in zaključenih v letu 2002 in ne v letu 2008.

V Poslanski skupni Socialnih demokratov se zavedamo pomena poročila za delo poslank in poslancev, zlasti za presojanje kakovosti sprejete zakonodaje in v temu kontekstu jemljemo z vso resnostjo opozorila na hitro spreminjanje let, predvsem pa na nedorečenosti, povezane z vključevanjem civilne družbe, dolžino in načinom javne razprave. Poročilo je tudi izhodišče za poslanke pobude in vprašanje, skratka za vse tiste dejavnosti, ki so poslanskemu delu imanentne.

In za sklep, Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla predlog priporočila k 14. rednemu poročilu Varuha človekovih pravic za leto 2008 in v imenu cele skupine izrekam priznanje in zahvalo varuhu človekovih pravic za opravljeno delo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Eva Irgl v imenu Poslanske skupine SDS. Prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovana varuhinja, poslanke in poslanci. Preden se omejim na samo vsebino poročila, bi želela nekaj besed najprej nameniti tudi nedopustnemu dogajanju ob obravnavi poročila na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti. Moram reči, da sem bila sama nad dogodki naravnost osupla, ki so se odvijali na komisiji, saj so si poslanci koalicije, člani komisije, preprosto vzeli pravico, da mimo mene kot predsednice komisije skličejo sejo, ker niso bili zadovoljni z rezultatom glasovanja, ki so ga sami odločili, in sicer na že zaključeni seji, kjer smo obravnavali poročilo varuhinje in kjer so zavrnilo popolnoma vsa priporočila, ki sem jih predlagala. Takšno zahrbtno ravnanje ne more in ne sme biti nikomur v ponos in kaže predvsem na to, kako koalicija zardi očitne nesposobnosti Vlade, ki je danes vidna že na večini področij, popolnoma izgublja tla pod nogami. Da ne govorim o tem, da ni nič čudnega, da zaradi takšnih ravnanj, ki so se

odvijala na Komisiji za peticije, parlament izgublja tako na ugledu kot na verodostojnosti. Članica komisije je kasneje tudi z izjavami v medijih želela prikazati, da sama bijem nekakšno bitko z varuhinjo človekovih pravic in da zato nisem želela, da poročilo varuhinje pride v Državni zbor.

Gre za popolnoma neresno izmišljotino, ki je nastala v vrstah koalicije potem, ko so uvideli, da so sami storili napako in da zaradi njihove neumnosti poročilo ni moglo biti uvrščeno na oktobrsko zasedanje Državnega zbora. Sama sem ves čas v celoti delovala v skladu s poslovnikom in sama nisem imela nikakršnih težav glede obravnave poročila na oktobrski seji, zato so zlonamerna natolcevanja, da v Slovenski demokratični stranki in jaz osebno, delujem s tem proti varuhinji, neupravičena in tudi v celoti neosnovana, razen če se v tej državi, odkar je oblast prevzel Borut Pahor, ne sme več opozarjati na delovanje institucij, in v primerih, ko je to treba, biti kritičen do dela ljudi, ki so na takšnih funkcijah, kot je varuh človekovih pravic. Takšno ravnanje, da podpredsednik skliče sejo v popolni tajnosti, da se na uslužbenca pritiska, da morajo ravnati v nasprotju s poslovnikom, da se kar zasede mojo pisarno brez dovoljenja in v njej, medtem ko sem sama na bolniški, kuje tajni načrt o izpeljavi seje, o kateri opozicijski poslanci, ki so sicer člani komisije niso bili niti obveščeni, je nesprejemljivo, je grdo in je tudi v nekih segmentih kaznivo. Naravnost ironično je, da se ravno na komisiji, ki opozarja na to, kako nedopustno je izvrševati pritisk in mobing na zaposlene, sploh če se le-ta vrši s pozicije moči, dogaja prav slednje. Zato niti ni čudno, da se v zadnjem času tako opazno širita strah in nelagodje med zaposlenimi na različnih delovnih področjih. Seveda pa je v takšnem napetem vzdušju težko delati, kar vpliva tudi na delovne procese in potem posledično tudi na slabo družbeno klimo v celoti.

Tudi varuhinja v svojem poročilu, ki ga danes obravnavamo, ugotavlja, da je prisotnega vedno več tako imenovanega mobinga na zaposlene, ki ga pa žrtve, hvala bogu, tudi vedno bolj prepoznavajo kot nedopustnega, tudi zaradi tega zavedanja, da gre za kaznivo dejanje, ki se lahko kaznuje celo z odvzemom prostosti do teh let. Varuhinja je zato v svoji predstavitvi na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti med drugim tudi dejala, da bo v prihodnje še več svojega časa namenila prav mobingu oziroma šikaniranju v delovnih okoljih, glede na situacijo, v kateri se država nahaja, pa tudi vplivu gospodarske krize na socialno in zdravstveno stanje prebivalcev. Takšno najavo ukrepov s strani varuhinje človekovih pravic v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke seveda pozdravljamo.

Pred seboj imamo torej 14. redno poročilo Varuha človekovih pravic, kjer znotraj poročila urad varuha ugotavlja, v katerih primerih so bile v letu 2008 največkrat kršene človekove pravice, katerim temam se je v prejšnjem letu

posvečalo največ pozornosti. Iz poročila lahko vidimo, v katerih primerih se ne spoštuje zakonodaja, kdaj in zakaj se posamezniki največkrat obračajo na urad varuha. Skratka, poročilo predstavlja nekakšen prerez stanja na področju varovanja, spoštovanja in kršenja človekovih pravic, ki ne bi smele biti nikoli in nikdar teptane, in ne bi smeli nikoli zaradi različnih vzgibov, dejavnikov, vzrokov, kakorkoli posegati v človekovo dostojanstvo in integriteto. Varuhinja v uvodu poročila pravi, da je delanje analize stanja na področju človekovih pravic zelo zahtevna in odgovorna naloga. S tem se seveda vsi, ki smo danes tukaj prisotni na tej seji, zagotovo strinjamo, saj to pomeni, da mora varuh svoja stališča do določene problematike obravnavati nepristransko, objektivno, predvsem pa z močnim čutom za pravičnost, pa tudi, da svojega položaja ne sme prilagajati kakorkoli trenutnim političnim situacijam ali pa se do problemov posameznikov in skupin opredeljevati kakor koli politično.

Varuh človekovih pravic je prva oseba v državi, ki se mora v skrbi za spoštovanje človekovih pravic pri varovanju le-teh odločati izključno in samo na podlagi ustave, deklaracije in resolucije o človekovih pravicah, mednarodnih aktov, konvencij, zakonov in nikakor ne po morebitnem diktiranju politike in njihovih predstavnikov. Le tako lahko zaupanje v takšno institucijo pri ljudeh raste.

Še posebej je to pomembno za vse tiste najbolj ranljive skupine ljudi, kot so invalidi, otroci, starejši, ki nimajo za seboj aparata nevladnih organizacij, medijev, določene politike, ki bi namesto njih izvajali pritiske za upravičeno dosego njihovih ciljev. Naj ponazorim s primerom, s položajem izbranih se praktično ukvarja celotna država, ministrica Kresalova se že skoraj celo leto, odkar je nastopila na položaj notranje ministrice, ukvarja več ali manj z vračanjem odločb in odškodnin izbranim. Tudi mediji na veliko pišejo o tem. Medtem ko se pa takšnim, ki že leta opozarjajo na svoje pravice, na primer o oškodovancih po 2. svetovni vojni, ne posveča toliko časa, tudi črnila v medijih je bistveno manj prelitega kot pri prejšnji temi. Verjetno zato, ker nimajo za seboj celotnega kolesja levih političnih stran pa tudi nevladnih organizacij ter medijev, ki bi jih podpirali pri uveljavljanju njihove pravice in namesto njih povzdignili glas, ko potrebujejo to pozornost in zaščito.

In prav zato je potrebna takšna institucija varuha, ki nepristransko bdi nad tem, ali so bile posamezniku dejansko kršene človekove pravice. Ko je spoštovana varuhinja dr. Zdenka Čebašek Travnik bila imenovana na to zagotovo težko in odgovorno delo oziroma funkcijo, sem sama imela veliko zaupanja vanjo, sploh glede na očitno politično opredeljenost njenega predhodnika. Prav se mi je zdelo, da si je za svoj mandat zadala še posebej veliko skrb za najranjlivejše skupine, govorim seveda o otrocih, invalidih, starostnikih, upokojencih, saj smo bili za časa njenega predhodnika priča

temu, da se je bolj ali manj posvečal predvsem tako imenovanim marginalnim skupinam, na najranljivejše pa večkrat pozabljal. In tu moramo sedanji varuhinji priznati, da je vsekakor naredila velik korak naprej v skrbi za najranljivejše skupine. Na komisiji, pa tudi danes, je dejala, da bo tudi v prihodnje še bolj izboljšala oziroma skušala izboljšati sodelovanje tako z domačimi kot tujimi institucijami, ki se ukvarjajo s hendikepiranimi, starejšimi ljudmi in otroci. Žal pa moram reči, da bi v nekaterih primerih pričakovali v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bistveno več angažmaja in pozornosti tudi pri temah, kot je odnos do polpretekle zgodovine, povojnih pobojev, želeli bi jasna mnenja o tem, kako varuhinja gleda na ponovno obujanje komunističnih simbolov, na postavitve ceste Titu leta 2009, ki je bil nesporno diktator, kako gleda na odkrito sovraštvo do Rimskokatoliške cerkve, ki je ob podpori levih strank in medijev še bolj potencirano, kako varuhinja gleda na aktualne dogodke, kot je imenovanje Zavgajeva za veleposlanika, gre namreč za človeka, ki je teptal človekove pravice in je tudi sokriv za zločine nad lastnim narodom. Zanima nas tudi, kako varuhinja gleda na odlikovanje gospoda Tomaža Ertla, ki za Slovence predstavlja simbol kršenja človekovih pravic.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bi pričakovali, da se oseba na takšni funkciji oglasi ob tako spornih in skrajno neetičnih imenovanjih in odlikovanjih, ki v ljudeh zbujejo velike pomisleke in danes tudi že odločna nasprotovanja. Varuh človekovih pravic ima zaradi svoje funkcije, predvsem pa zaradi vsebine, ki jo pokriva, veliko moč besede v javnosti in s tem tudi vpliv nanjo. Zato se še kako pričakuje, da se odzove takrat, ko gre za očitno zlorabo spoštovanja človekovih pravic, čemur smo priča v zadnjih mesecih. Več kot očitno je, da se v tej državi zares dogajajo zanimive, da ne rečem kar čudne stvari, ki želijo postaviti na glavo nekatere resnice ter prevrednotiti nekatere družbene dogodke, kar se želi doseči ob znatni podpori predstavnikov, ki jih ima ta vlada in politična levica nastavljene na vseh ključnih položajih - od civilne družbe, do medijev, najpomembnejših državnih funkcij. In vse to kaže na neko nenormalno stanje v državi, ki že samo po sebi kliče po novo vzpostavljeni pluralnosti in odprtosti. Zakaj to govorim? Zato, ker sem že ob lanskem poročilu varuha človekovih pravic dejala, da bomo v Slovenski demokratski stranki z zanimanjem spremljali, ali bo v naslednjem poročilu varuha, torej v tem, ki ga danes obravnavamo, moč zaslediti zapis tega, ne čisto normalnega stanja za državo, v kateri naj bi vladala demokracija in spekter različnih razmišljanj. In takrat sem še dejala, citiram: "Danes žal temu ne moremo pritrditi in mirno lahko rečemo, da so določenemu delu prebivalstva, ki je upravičen tudi do drugačnega mnenja, kršene človekove pravice." Konec citata. In kaj ugotavljamo danes? Ne samo, da je še vedno tako, ampak ugotavljamo, da je stanje danes še

slabše. Vendar pa nobenega zapisa o tem ni moč zaslediti znotraj poročila, čeprav bi to pričakovali.

Zato vas, spoštovana varuhinja, danes, ker imam priložnost, sprašujem: Ali se vam osebno zdi takšna situacija, ko ima praktično vse v rokah ena politična opcija, normalna? Kakšno je vaše stališče do odlikovanja gospoda Tomaža Ertla, pa tudi do imenovanja veleposlanika Zavgajeva?

Naslednja tema, ki se pojavlja znotraj poročila in je vsekakor zelo pomembna, je vprašanje medijev, natančneje, vprašanje senzacionalističnega poročanja. Varuhinja opozarja, da mediji vse prevečkrat dajejo prednost senzacionalizmu, da pretirano posegajo v zasebnost ljudi in s tem povzročajo še dodatne travme tistim, ki se jih poročanje dotika. Predvsem je nedopustno, da se kljub večkratnim varuhovim opozorilom še vedno v medijih razkriva identiteta otrok, ko se zaradi želje po večji branosti in gledanosti senzacionalistično poroča o družinskih tragedijah. Zato je varuhinja tu jasna in pravi, da je treba najti čim bolj učinkovite mehanizme, ki bodo tovrstna poročanja na način senzacionalizma omejevali, saj več kot očitno samoomejevanje medijev ne deluje.

Varuhinja zato tudi pozdravlja rešitve v novem kazenskem zakoniku, ki ga je sprejela prejšnja vlada in proti kateremu je bila, mimogrede, današnja koalicija. Kazenski zakonik namreč daje možnost sankcioniranja, ko pride do škodljivega izpostavljanja otrok, kar lahko povzroči velike posledice in hude travme na otroku in mladostniku. V zvezi z zaščito otrok v okviru poročanja medijev v primerih nasilja v družini pa je bil sprejet tudi že prej omenjeni zakon o preprečevanju nasilja v družini, kjer poseben člen ureja navedeno problematiko. Namreč, o žrtvah ali povzročiteljih nasilja ne smejo biti javno posredovani podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče kakorkoli prepoznati žrtev ali njeno družino, posredovanje podatkov pa je mogoče le ob soglasju polnoletne žrtve. Z omenjenim zakonom je torej tako naložena odgovornost staršev, otrokovih skrbnikov, rejnikov ali posvojiteljev, da otroka v okviru izvajanja skrbi zanj varujejo pred izpostavljanjem javnosti. Že prej sem povedala, da tudi novi kazenski zakonik, ki ga je sprejela vlada Janeza Janše prinaša novost na omenjenem področju varovanja otroka v okviru izpostavljanja v medijih. Kot kaznivo dejanje je torej opredeljena objava osebnih podatkov otroka, ki je udeleženec v sodnem, upravnem ali kakršnemkoli drugem postopku, ali objava druge informacije, na podlagi katere bi bilo mogoče prepoznati njegovo identiteto. Sankcija za to pa je bodisi denarna kazen ali pa kazen zapora do treh let.

Senzacionalistično poročanje pa je tudi problem, ko se samo zaradi političnih interesov želi nekoga očrniti v javnosti, pa čeprav gre lahko zgolj za špekulacije in natolcevanja brez kakršnihkoli dokazov. Omenimo samo primer Patria in lažnivo obtožbo, da je nekdanji predsednik vlade prejel podkupnino. V javnosti je bila tik pred volitvami

vržena laž, ki pa ni bila podkrepljena niti z enim samim najmanjšim dokazom. Sramota, kaj vse se lahko v tej državi dela samo zato, da nekdo pride na oblast. Vendar pa v varuhovem poročilu za leto 2008 tega nedopustnega posega v dobro ime ni bilo moč zaslediti. Tako pomembna afera, pa ni bilo niti besede znotraj poročila varuha! V poročilu za leto 2008 varuhinja izpostavlja tudi delovnopравни položaj novinarjev, za katerega pravi, da je velikokrat negotov, kar pa vpliva na kakovost in neodvisnost njihovega dela. Ob tem naj omenim in tudi moram reči, da se tukaj strinjam z varuhinjo, zadnji primer novinarja Meška, ki je bil vržen na cesto, ker ni bil po volji novi oblasti in katerega primer je obravnaval tudi Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino.

Znotraj poročila varuha tako kot tudi lansko leto je precej prostora namenjenega tudi prepoznavanju sovražnega govora. In tukaj se absolutno strinjam z varuhinjo, da je treba najti rešitev, kako bomo učinkovito preganjali in kaznovali sovražni govor, ki ga je vedno več. Vedno bolj je prisoten predvsem na raznih spletnih forumih, kjer spletni administratorji žal ne opravljajo svojega dela in v veliko primerih dopuščajo sovražni govor, ki posega na različna področja od političnega do seksističnega do homofonega in verskega sovražnega govora. To so vse oblike, ki bi jih uredniki spletnih portalov dejansko morali prepoznavati kot neprimerne, zakonodajo pa bi morali spremeniti v smeri, ki ne bi dovoljevala takšnih zlorab oziroma bi uporabnika, ki širi sovražni govor, kaznovala. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se strinjamo, da je treba to področje urediti, vendar pa je pri tem treba biti dosleden, predvsem pa imeti za vse enaka merila, ne pa, da pri političnem sovražnem govoru, ki se dogaja in je prisoten, obsojamo tistega, ki navadno prihaja z desnice, ko govorimo o političnem sovražnem govoru, ob sovražnem govoru levo usmerjenih politikov pa največkrat kar molčimo oziroma se sprenevedamo, da gre samo za nerodno izjavo. Varuhinja tudi opozarja na sovražni govor, ki se dotika verskih skupnosti, zlasti spodbujanja verske nestrpnosti do Rimskokatoliške cerkve v spletnih medijih in forumih. Spodbujanje tudi sovražnega govora s strani aktualne oblasti, tukaj imam v mislih predvsem pisanje ministrice za kulturo na blogu, kjer je s svojim pisanjem grobo posegla v osebno integriteto direktorja Televizije Slovenije Jožeta Možine in predsednika Programskega sveta RTV Slovenija dr. Staneta Grande; in seveda še bi lahko naštevali. Teh primerov je veliko.

Poročilo varuha se seveda sooča še z vrsto drugih problemov, ki posegajo na področje kršenja človekovih pravic in je kot takšno pomemben pokazatelj, predvsem v tem smislu, kaj je treba popraviti, kje je potrebno spremeniti zakonodajo, na katerih področjih je treba biti še posebej pazljiv, da pridemo do primerne reševanja posameznikovih problemov. In s tega vidika je zagotovo dobrodošel in pomemben dokument.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, spoštovana varuhinja, kolegice in kolegi.

Vsem je najbrž jasno, da je pot do spoštovanja človekovih pravic križev pot. Zakaj je temu tako? Najbrž zato, ker jih ne razumemo vsi enako, tudi stališča, predstavitev mnenj poslanskih skupin nam to kažejo. Jaz razumem, da urad varuha človekovih pravic jemlje in razume človekove pravice tako, kot morajo biti jemane in razumljene. Ima na tem področju dolgoletne izkušnje, štirinajsto je že to poročilo, ki ga zdaj obravnavamo in v temu delu jim gre verjeti. Sestavljajo pa poročilo na podlagi podanih prijav, na podlagi podanih prijav vidijo in ocenijo, na katerem področju se je največ kršitev v posameznem letu zgodilo, in iz tega sklepajo, kaj se seveda da storiti za naprej.

Če kdo v temu poročilu kakšno stvar pogreša, bo najbrž razlog v tem, da ta stvar ni bila podana, prijavljena varuhinji človekovih pravic. Če bi temu bilo tako in bi bila tehtna in smiselna ta prijava, bi najbržda bila obravnavana. Mnoge od teh prijav so in zaradi tega je tudi priporočil k poročilu varuhinje človekovih pravic mnogo. Mislim, da je vseh sto petintrideset, ki jih je podanih, primerno utemeljenih, imajo svoj dober razlog, v katerega ne gre dvomiti, vsaj mi v Poslanski skupini Zares ne dvomimo in ne favoriziramo katero izmed priporočil je tehtnejše in katero ni.

Čeprav je treba povedati, da je letošnje poročilo bilo narejeno hitro, bilo je omenjeno že v juniju, tudi odzivno poročilo Vlade je bilo temu primerno lahko pripravljeno prej in tudi nekateri ukrepi so se lahko odvili prej, kot pa bi se, če bi vsi lovili samo zadnje roke, kar je za spoštovanje človekovih pravic v Republiki Sloveniji pohvalno. Vidimo namreč lahko, da tudi če se poročilo varuha človekovih pravic ne obravnava v Državnem zboru Republike Slovenije, to seveda še ne pomeni, da posamezni odgovorni javni funkcionarji in uradniki ne jemljejo teh priporočil resno, da se zakonodaja ne popravlja, da se podzakonski akti ne popravljajo in da se postopki ne urejujejo v skladu s temi napotki varuha človekovih pravic. Seveda, po drugi strani imamo pa tudi funkcionarje te države, ki teh priporočil ne jemljejo tako resno. Tak primer imamo, žal, tudi v tej hiši. Ob obravnavi poročila varuha človekovih pravic je od nekaj čez 130 priporočil, skoraj več kot 40 teh priporočil iz predlogov, ki naj bi jih potrdila Komisija za človekove pravice kot matično delovno telo, izpadlo. Kakšnih je bilo tistih 40 priporočil, da niso našla poti v končno poročilo, ki naj bi ga komisija sprejela, je treba vprašati pripravljavko delovnega gradiva. Nanašala so se ta priporočila na Rome, zapornike ali kot nekateri radi rečejo marginalne skupine, pri čemer je treba

vedeti, da so ravno te marginalne skupine po svoji definiciji tiste, katerim so najbrž kratene človekove pravice, zato ker so ravno zaradi svoje drugačnosti marginalne, so nagnjene k temu, da bodo njihove pravice kršene, ker so drugačne od večinskih skupin, zato je logično, da se varuhinja posveča ravno njim. Če smo vsi pošteni vsak sam do sebe, bo ugotovil, da se bo najbrž pri vsakem izmed nas našla osebna okoliščina, v kateri je vsakdo izmed nas lahko del ene marginalne skupine, mogoče kdo šepa na levo nogo, drugi slabše vidi na desno oko, v nobenem pogledu pa ne moremo reči, da smo vsi vedno večinski, skratka zato moramo imeti tudi razumevanje za vse marginalne skupine.

Med predlaganimi priporočili komisiji ni bilo več kot 40 tistih, ki jih je predlagala varuhinja, in sicer v tej novi strukturi poročila, ki je preglednejše lažje se sledijo sprejeti ukrepi pristojnih organov oziroma drugih vej oblasti na podlagi tega poročila in se lažje ureja to področje, to je treba povedati. Poleg, bom rekel, izgubljenih 40 priporočil so se pa v predlagano delovno gradivo vrinila nekatera nova, ki zadevajo ravnanja policije in sodišč. V obravnavi na delovnem telesu se je izkazalo, da večina članov komisije za človekove pravice razume mnenje varuhinje človekovih pravic kot merodajno in priporočila, ki jih je sama naredila, kot merodajna in jih zato podpira vsa in v celoti. Proceduralni zaplet, ki jih boste znali oceniti sami tudi na podlagi poročila, ki ga je predsednica komisije predstavila v dveh minutah in pol, kolikor ji je bilo tukaj na voljo, so tista, ki so botrovala temu, da se je bilo treba še enkrat sestati pod drugim vodstvom, pod proceduro, ki je sledila Poslovniku Državnega zbora sprejeti mnenje v matičnem delovnem telesu zato, da danes lahko obravnavamo to poročilo varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2008. Hvala bogu, vsaj v letošnjem letu, čeprav bi ga lahko tudi že na kakšni seji prej, morda na oktobrski, zagotovo pa lahko na novembrski.

Med vsemi mnenji oziroma področji, ki jih varuhinja navaja kot problematična, je že leta področje javne besede oziroma etike javne besede. Ob obravnavi letošnjega poročila varuhinje človekovih pravic smo lahko videli, kakšen je napredek na področju etike javne besede. Predsednica delovnega telesa, ki obravnava to poročilo varuha človekovih pravic, je večino članov tega delovnega telesa posredno imenovala za neumne, seveda, ker naj bi storili neumnost, ki naj bi jo kasneje popravljali, čeprav je seveda šlo zgolj in samo za to, da smo se čutili dolžne, da kot delovno telo Državnega zbora opravimo tisto, kar nam zakonodaja nalaga: izrazimo dolžno spoštovanje varuhinji človekovih pravic in da naredimo tisto, kar moramo storiti. Danes so seveda ta priporočila tukaj, pred vami, poročilo je pripravljeno. Sami ste se lahko poglobili tudi v poročilo varuha človekovih pravic, ob njegovi preglednosti, je najbrž bilo vaše delo lažje kot doslej.

Kot že rečeno, nekatera priporočila so se začela izvajati že med pisanjem odzivnega poročila Vlade, nekatera do te obravnave v Državnem zboru, nekatera pa se dogajajo sedaj, ko govorimo, tukaj je bil omenjen družinski zakonik, morda velja omeniti tudi možnost spremljanja dnevno informativen oddaje za gluhe v znakovnem jeziku in še kakšna stvar bi se našla. Vsak od govornikov bo najbrž našel svojo temo, ki bi jo rad posebej izpostavil kot problematično. Mislim, da bi bilo treba posebno pozornost dati tudi področju mobinga, ki je v zadnjem letu naraščajoče, še posebej tam, kadar gre za nadlegovanje na delovnem mestu, kjer je delodajalec država, še posebej tam, kjer gre za represivni aparat države. V tem poročilu za 2008 boste našli posebej izpostavljen primer nadlegovanja zaposlenih v Slovenski vojski, in to ne zaradi katerega koli razloga, ampak zaradi razloga, ker so izkoristili 190. člen o delovnih razmerjih, ki staršem daje nekatere dodatne ugodnosti, če želite, in da je starševstvo razlog za diskriminacijo v Slovenski vojski, je seveda skrb zbujajoče. Zato bi ob ostalih zakonskih spremembah, ki so bile že omenjene, veljalo razmisliti tudi o skladnosti zakona o delovnih razmerjih z zakonom o službi v Slovenski vojski in zakonom o obrambi, ker če vojska te države ne razume, koga ščiti, skratka otrok te države in njeno bodočnost, potem ji najbrž ni pomoči, pa če bo svoje znanje nabirala v še tako perečih in žgočih žariščih povsod okrog po svetu.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Zares smo tega poročila veseli, predvsem njegove nove oblike, preglednosti. Kar se same vsebine tiče, izrekamo varuhinji vso pohvalo za skrb in doslednost. Sami se bomo pri priporočilih o možnih spremembah zakonodaje potrudili v najboljši moči, da bodo šle spremembe v smer, ki bo zagotavljala večje spoštovanje človekovih pravic. Upamo, da bomo naslednje poročilo varuhinje človekovih pravic lahko obravnavali prej kot na decembrski seji. Izražamo tudi upanje, da bo naslednje poročilo tanjšje, kot je to. Da se bo to zgodilo, pa moramo vsi, ki k temu lahko kakorkoli pripomoremo, narediti svoj delež. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana varuhinja s sodelavci, spoštovani minister, spoštovani predstavniki številnih ministrstev!

14. letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2008 je pred nami in v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da mora Državni zbor ne glede na zaplete pri sprejemanju priporočil na matični komisiji obravnavati poročilo varuhinje človekovih pravic iz več razlogov. Prvič, iz spoštovanja do neodvisnega instituta varuha človekovih

pravic, drugič, iz razloga, da opozorimo in obravnavamo pereče probleme, na katere poročilo opozarja, in tretjič, predvsem zato, da bi Vlada in odgovorne institucije upoštevale priporočila varuha oziroma varuhinje in ustrezno ukrepale.

Tudi sami želimo opozoriti na nekaj opozoril, ki so bila izpostavljena. Dejstvo je, da se najbolj pereči problemi vlečejo iz leta v leto. Na mnoge, kot na primer na sodne zaostanke, parlament nima vpliva, lahko zgolj le opozarjamo in pozivamo ministrstva in pravosodne organe, da ukrepajo. Varuhinja poroča, da so se statistično zaostanki sicer delno zmanjšali, zaskrbljujoče pa je, da se nanjo obračajo pobudniki, ki še vedno poročajo o devet in več let trajajočih postopkih. Ta problem se vleče iz poročila v poročilo, iz leta v leto, in to kljub temu da se na pobudo sodne veje sprejemajo zakoni in ukrepi, sprejeto pa je bilo pred kratkim celo veliko in mogoče celo v tem času neupravičeno povečanje plač v sodni veji, glede na krizo. To je nedopustno in v nasprotju z ustavno pravico do pravne varnosti državljanov - se pravi, ti zaostanki -, predvsem pa ni izpolnjena pravica do sojenja v razumnem roku. Zaskrbljujoča so opozorila s področja socialne varnosti in zdravja, stanovanjskih problemov in podobno, zato tudi vsa priporočila s tega področja podpiramo. Zahtevnost naloge je nekaj, s čimer poskušajo nekatera ministrstva in drugi organi pojasniti zaostanke pri uresničevanju posameznih zahtev, ki so jim bile postavljene. Na takšna pojasnila bi morali biti ministrice in ministri in druge odgovorne osebe posebej pozorni, saj jasno sporočajo, da določena služba zadevnega problema ne obvladuje. Vsem, tudi nam poslancem in poslankam, se mora vtisniti naslednja ugotovitev varuhinje, ki bi jo morali upoštevati pri sprejemanju zakonodaje in drugih predpisov. Površnost pri presoji medsebojnega vpliva posameznih določil, da določi novo pravico, je kriva za mnoge nejasnosti in nedoslednosti, ki neposredno ali posredno zmanjšujejo pravico posamezniku. Novi zakoni se po mnenju varuha, sprejemajo prehitro in premalo se upošteva strokovno in drugo javnost. Varuh ponovno priporoča, da se sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisov uredi s posebnim zakonom in se z njim določi tudi krog udeležencev, čas razprave, način posredovanja pripomb ter obveznost nosilcev teh razprav, da se opredelijo do prejetih pripomb in predlogov. V poslanski skupini dodajamo k temu tudi to, da bi Vlada morala upoštevati tudi javne razprave, ki jih opravljamo v Državnem zboru, in prav v zadnjem času smo priča pri dveh zakonih, kako so bile večinske javne razprave prezrte in tudi neupoštevane. Govorim o družinskem zakoniku in tudi o spornem zakonu o skladu kmetijskih zemljišč.

Priporočilom ne prisluhne niti Državna volilna komisija, pobudo varuha za boljše vnaprejšnje obveščanje v volilni in referendumskih postopkih ter opozorilo, da so bili nekateri podatki, ki so jih pogrešali objavljeni manj kot dva tedna pred iztekom zakonskih rokov, je Državna volilna komisija

razumela kot vprašanje, do kod naj seže aktivizem Državne volilne komisije. Strinjamo se z ugotovitvijo varuhinje, saj je pravica do obveščenosti in pravica soodločati osnovna pravica državljanov in prav tako za uspešnost demokracije. Morda bi Državna volilna komisija za ta opravila potrebovala okrepitve, vsekakor pa bi si želeli več korektnega sodelovanja z varuhom.

Varuhinja je precej pozornosti posvetila verski svobodi in verskim skupnostim, saj že v uvodnem poglavju 1/1 - Svoboda vesti, posveča tej problematiki precej pozornosti in prostora. Varuh sicer pozdravlja odločitev Urada za verske skupnosti, ki je v novembru pripravil posvet s predstavniki verskih skupnosti o sovražnem govoru in pojavih verske nestrpnosti in je v opisanih napadih na muslimanske verske objekte in v nekaterih drugih primerih o sumu kršitve zbujanje verske nestrpnosti seznanil tožilstvo. Pozdravljamo občutljivost varuhinje za versko svobodo in posebej podpiramo njeno stališče in pričakovanje, da se na podlagi zakona o verskih skupnostih v doglednem času omogoči tudi izvajanje te pravice v socialnovarstvenih zavodih, ki opravljajo institucionalno varstvo.

Na področju zdravstvenega varstva in zavarovanja se varuh srečuje tako s težavami na sistemski ravni kot v odnosu med posameznikom in izvajalci zdravstvenih storitev. Prizadevanja, da bo težav manj z uveljavitvijo zakona o pacientovih pravicah še ne more potrditi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se nam zdi pomembno omeniti še priporočilo, ki bi ga morali vsi upoštevati. Priporoča čim prejšnjo pripravo sprejetja dopolnil zakona o zdravstveni dejavnosti, ki naj ustrezneje uredi vprašanje podeljevanja koncesij ter do sprejetja zakona odločanje o vlogah, o podelitvah koncesij po Zakonu o splošnem upravnem postopku na podlagi javnega razpisa. Med človekove pravice spada tudi pravica do zdravega, čistega, neonesnaženega okolja, ki zelo vpliva na kvaliteto življenja in zdravje vseh ljudi. Gre sicer za novejšo pravico, ki ji zadnje čase ves svet namenja posebno pozornost, države imenujejo posebne ombudsmane za okolje. Zato podpiramo predlog, naj se čim prej vzpostavi sistem pridobivanja pooblastil za izvajanje tajnih meritev, akreditacije, sistem nadzora meritev ter dodeljevanje pooblastil za izvajanje in preverjanje kakovosti teh meritev.

Na koncu naj dodam, da v Slovenski ljudski stranki podpiramo poročilo Varuha človekovih pravic, prav tako pa tudi vsa podana priporočila, hkrati pa varuhinji izražamo vse priznanje in pohvalo za njeno delo kakor tudi pohvale za lepo pripravljeno letno poročilo. Ne podpiramo pa tretjega sklepa komisije, ki je predlagana v poročilu Komisije za peticije in človekove pravice, ki je bila po našem mnenju tudi poslovniško nepravilno sklicana s strani podpredsednika brez vednosti predsednice. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu Poslanske skupine DeSUS.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic in pomočnica, spoštovana gospod minister in gospa ministrica, državni sekretarji, sekretarke! Spoštovani kolegi, dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede letnega poročila varuhinje človekovih pravic za leto 2008. Čeravno smo v poslanski skupini obravnavali vsa področja, vendar bom v poročilu oziroma v stališčih predstavil le tista področja, ki so nam še v posebnem interesu.

Torej, v Poslanski skupini DeSUS smo z zanimanjem pregledali letno poročilo varuhinje človekovih pravic, ki je že štirinajsta po vrsti. Poročilo je bilo obširno, dobro pripravljeno in podkrepljeno s primeri. Institut varuha je pravzaprav ustanovljen zato, da na nek način kontrolira delo državnih organov in opozarja tudi na pomanjkljivosti v pravnih predpisih ali pri vladnih službah, ki jih je treba spremeniti. Pozitivno ocenjujemo, da poročilo za leto 2008 prvič vsebuje priporočila Državnemu zboru, vendar je teh veliko, in menim, da bi kazalo ta priporočila nekoliko združiti in s tem temu dati večjo težo. Še posebej smo se posvetili področju socialnih zadev, kjer je moč zaslediti upad števila pobud na temo revščine in socialne stiske. Po naši oceni to ni znak, da se je stanje v naši državi izboljšalo - torej, da so ljudje, ki se znajdejo v stiski, prepoznali, da institut varuha ni namenjen konkretnim materialnim pomočem, ampak zgolj svetovanju in opozarjanju politike na neustrezne rešitve. V Poslanski skupini DeSUS nas ob tem upadu števila pobud na omenjeno tematiko skrbi, da so ljudje obupali, da ne vidi več smisla v opozarjanju na svojo stisko. Obenem pa po naši oceni obstaja še vedno ogromno ljudi, ki se še vedno ne znajdejo oziroma ne zmorejo obrniti h pomoči pri varuhu. Poznano nam je prizadevanje varuhinje, da bi svoje poslanstvo čim bolj približala širši javnosti, torej državljanom in državljanom, zato se nam zdi, da je umestno razmišljanje o uradovanju in delovanju varuha na terenu. Tega si zanesljivo ljudje želijo. Bi pa morali razmisliti tudi o uradnih urah varuhinje na terenu, torej v posameznih pokrajinah.

Zdi se nam tudi umestno, da bi razmišljali o tem, da se največje in najhujše kršitve človekovih pravic javno objavijo. Vem, da bi bilo to relativno zahtevno za varuhinjo saj se zavedamo, da je za posameznika kršitve vedno zelo huda, ampak tukaj je tudi drugi moment, in sicer javno obsojanje kršitelja, ki bi vsekakor imelo preventiven učinek še posebej v tem, ker varuh nima neposredne moči za konkretno ukrepanje. Ena najbolj perečih tematik je torej porast revščine predvsem med starejšimi ljudmi, ki živijo sami z nizko pokojnino. Med najbolj rizičnimi skupinami so prav invalidski upokojeanci, ki

prejemajo najnižje mesečne prihodke. Ljudje, ki se borijo z revščino pa zaradi neustreznih bivalnih pogojev in nizkega življenjskega standarda tudi zbolijo, kar situacijo, v kateri so se znašli, še otežuje. Posledično so predvsem zaradi sramu tudi socialno izolirani kar jih odrija na sam družbeni rob. Dejstvo je, da je treba revščino opredeliti in jo postaviti v širši kontekst ter prepoznati razliko med uradno in dejansko revščino.

V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo z ugotovitvijo varuhinje, da bi bilo smiselno razmisliti o nacionalni strategiji za odpravo revščine in njenih pojavnih oblik in o ravnanju s tistimi, ki se znajdejo v revščini. Treba bi bilo pripraviti ustreznejše in človeku prijaznejše programe za osebno aktiviranje revnih, ob tem pa jih spodbuditi k iskanju rešitev. Izstop iz revščine zahteva več priložnosti, več možnosti, zato je treba pristopiti k deregulaciji sistema blaginje in zagotoviti precej višjo raven socialnega minimuma. Po oceni Poslanske skupine DeSUS je treba na vse večji pojav revščine hitro odreagirati in ustaviti naraščanje revščine. Se pa bojimo, da bo glede na trenutno stanje v slovenskem in svetovnem gospodarstvu ter ob grožnjah z zamrznitvijo pokojnin število revnih še naraščalo. To pa pomeni vse večjo nevarnost, da se bodo socialni problemi v naši državi eskalirali v širšem obsegu.

Centri za socialno delo so velikokrat omenjeni v poročilu, večkrat kot institucija, ki ne dovolj dobro opravlja svoje poslanstvo. A morda iz tega ne izhaja, da bi to institucijo bilo treba reorganizirati, jo osvoboditi birokratskih in formalističnih postopkov ter jo okrepiti s svetovalno funkcijo, z večjo pristojnostjo na terenu? In če pogledamo še socialne pomoči, lahko rečemo, da so nekatere zelo nizke, vendar pa je nedopustno, da v sedanji situaciji in informacijski družbi ni povezav med vsemi karitativnimi institucijami in institucijami, ki to pomoč nudijo. Na tak način ni izvzeta tudi možnost zlorabe vseh teh socialnih pomoči.

Po naši oceni mora posebna skrb ob starajoči se družbi veljati starejšim ljudem, ki se na varuha obračajo precej manj kot ostale kategorije prebivalstva. Starejši so pogosto neupravičeno izključeni iz družbenega dogajanja ter priprave in oblikovanja strategij, ki jih neposredno zadevajo. Po našem mnenju je treba še naprej razvijati preventivne programe, ki bodo zagotavljali kakovost življenja starejšim in njihovo vključenost v socialno okolje in širše. Ob tem ne smemo pozabiti na zaveze, zapisane v koalicijskem sporazumu, da v tekočem mandatnem obdobju ustanovimo urad za starejše.

Eno od področij je za starejše zelo pereče, to je področje institucionalnega varstva, predvsem sprejem v domove za upokojence. V letu 2008 je varuhinja sicer prejela manj pritožb, ki so se nanašale na čakalne dobe in sprejem starejših v institucionalno varstvo. Vendar po naši oceni to

ne pomeni, da se čakalne vrste krajšajo, temveč da so ljudje tudi v tem primeru spoznali, da varuhinja nima nikakršnega vpliva na hitrejši sprejem v domsko varstvo. Sicer pa na drugi strani obstaja bojazen, da mnoge družine vzamejo svoje starše iz sistema institucionalnega varstva, zato da tudi z njihovo pokojnino svoji družini zagotavljajo večjo eksistenco.

Izkazalo se je, da standardi in normativi za izvajanje posameznih vrst oskrbe v domskem varstvu ne ustrezajo več dejanskim potrebam stanovalcem domov in ne omogočajo tako izvajanje storitev, kot bi si jih v skladu s sodobnimi strokovnimi pristopi želeli in ogrožajo že dosedanjo doseženo kakovost storitev. Mnogi starejši domovi tudi arhitekturno ne ustrezajo sedanjim potrebam za svoje stanovalce, saj svojim stanovalcem zaradi večposteljnih sob ne nudijo zasebnosti. Zaradi vse večjega pojava demence v naši družbi in posledično tudi večjega števila dementnih stanovalcev v domovih se mora ustrezno povečati tudi število varovanih oddelkov, vendar varovanih do te mere, da bo zagotovljena ohranitev osebnega dostojanstva in zaščite osebnega dostojanstva in zaščite človekovih pravic.

Zelo velika vrzel na področju institucionalnega varstva pa je predvsem pomanjkanje kapacitet. In glede na to, da se naše prebivalstvo stara, Vlada pa v prihajajočem proračunu kljub koalicijski zavezi ne načrtuje izgradnje dveh domov, kot smo ju zahtevali v Poslanski skupini DeSUS, bo ta tematika še ostala dolgo nerazrešena. Čeprav Vlada sicer napoveduje, da naj bi do leta 2010 bilo vključenih 5% starostnikov, starejših od 65 let, se nam zdi, da je to zelo težko dosegljivo.

Posebno pozornost je treba nameniti tudi zlorabi starejših, pri tem mislim zaščititi in samozaščititi. Nujno je uvesti sistem zagovorništva za starejše, znanje zagovornikov pa ustrezno sistemsko in zakonsko urediti.

Iz poročila izhaja tudi velika skrb in aktivnost varuhinje za pravice otrok. Zagovornik otrok - odlična institucija, odlična zamisel! Mislim, da je sedaj vrsta na Državnem zboru, da čim prej sprejme zakon o zagovorniku otrok, kajti le tako bo mogoče zagotoviti izvajanje zagovorniške funkcije povsod po Sloveniji, ne pa le v izbranih pilotnih projektih, centrov za socialno delo.

Na koncu bi se rad dotaknil še enega problema, s katerim se soočajo slovenski upokojeanci. Dejstvo je, da se ob upokojitvi status človeka spremeni iz zaposlenega v upokojenega. To pa ne pomeni, da se upokojeancu odvzamejo poklic, izobrazba, znanje, torej profesor je še vedno profesor, inženir je še vedno inženir in podobno. Vendar pa se je pri nas pojavil poseben fenomen, ko ljudi, ki so upokojeni, označujemo z nedefiniranim statusom upokojenec. To po naši oceni pomeni poseg v človekovo pravico do pridobljenega naziva in poklica, kar posledično pomeni anonimizacijo zelo velike skupine ljudi.

Ta status unovčuje na način, da se ve, da ni več zaposlen, ničesar pa ne pove o tem, kaj je v življenju pridobil, kaj zna in kako ga je še lahko v družbi koristiti. Zato se v Poslanski skupini DeSUS strinjamo z varuhinjo, naj se v vseh evidencah, opredelitvah, opisih statusov, sporočil in tako dalje zapiše tudi izobrazba oziroma poklic, ki ga je posameznik pridobil v času njegovega življenja.

V Poslanski skupini DeSUS pozitivno ocenjujemo obsežno poročilo, upamo, da ni obsežno zaradi povečanja kršenja človekovih pravic, čeprav je bilo pobud varuhinje več kot pa pretekla leta. Morda bi omenil le to, da se pogreša povzetek, jasne navedbe, kaj od varuhinjinih ugotovitev in priporočil je bilo uresničenega kateri državni organi oziroma organi javnega sektorja so priporočila upoštevali in kateri ne. Tako bi konkretno ocenili, kje je opaziti napredek in kje je opaziti stagniranje na račun kršenja človekovih pravi v naši državi.

Kljub temu pa v Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je poročilo dobro, da je dobro izhodišče in napotek, navodilo vsem ministrstvom in Vladi in se vam zato zahvaljujemo in čestitamo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Lep dober dan vsem skupaj.

No jaz se ne bom hvalil z lepim estetskih videzom te knjige, ker mi smo dobili fotokopijo, tako da tudi ta fotokopija ustreza vsebini in pa tudi načinu sprejemanja tega poročila na odboru oziroma na Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti. Koalicija se je potrudila, da je izkoristila bolniško odsotnost predsednice in potem po svoje zapeljala ta voz.

Ampak, če gremo h poročilu samem, mislim, da je kaj malo pravega mesa na teh kosteh. Gre v glavnem za statistično obdelavo raznih dogodkov in naštevanje, kaj se je zgodilo, na koncu pa, kaj je storila varuhinja človekovih pravic, ta del pa manjka. Namreč to, da se opisuje in piše, kaj je bilo pri kakšnih odločbah, česa ni bilo storjenega in kaj bi moralo biti narejeno, to vemo vsi kajti, če nekaj ni strojenega se nekdo pritoži in če pogledamo zakone vidimo, kaj je tisto, kar ni bilo storjeno. Ampak, kaj je pa storila varuhinja? Nič! Pri svojih štirih namestnikih in celi kupici štaba in strokovnih sodelavcev, ki jo ima, bi lahko naredila bistveno več. Iz poročila je jasno razvidno, da delo varuha človekovih pravic ni dovolj učinkovito. Dejstvo je, da je tudi sodelovanje z varuhom neuspešno ali pa ga sploh ni. Na to opozarja marsikatera nevladna organizacija pa tudi druge organizacije.

Tudi sodelovanje s poslanskimi skupinami, s poslanci ali kaj podobnega bi bilo lahko boljše, pravzaprav ga ni. To, da se je varuhinja pripravljena tik pred poročilom enkrat srečati

s poslansko skupino, je premalo. Mislim tudi, da Komisija za peticije dobiva ogromno, celo od naše, Slovenske nacionalne stranke dobiva veliko materialov, kjer bi morala posredovati varuhinja. Mislim, da komisija posreduje naprej te stiske ljudi, o katerih bi morali razpravljati, pa vendar iz tega ni nič. Če vzamemo že sam začetek tega poročila, vidimo, da je od šestih strani čisto na koncu nekaj o otrokovih pravicah, pa mislim, da so otroci ena od najbolj krhkih populacij v državi. Tu obdelujemo vse mogoče. Najprej se varuhinja spotakne ob Državno volilno komisijo, ki vendar dela po zakonu. Naj predlaga gospa varuhinja spremembo zakona, pa bo delala drugače. Potem še vedno gospo bolijo nasprotovanja gradnji džamije, pa vendar smo imeli v Švici nek referendum, ki je pokazal stanje v Evropi. V Franciji so delali analize in bi šel z 80% večino takšen referendum skozi, v Nemčiji z okrog 72% večino, zato vlade ne dovolijo tega referenduma. Tu je nekaj podobnega. V Sloveniji tudi ne dovolijo svobode misli in svobode izražanja. Ravno tako, ko govori gospa varuhinja o sovražnem govoru, se človek vpraša, kaj pa 39. člen Ustave Republike Slovenije, ki govori o svobodi govora in izražanja. Kaj je sovražni govor? Če človek uporablja izraze, ki so v slovenski literaturi, in izraze, ki dejansko stojijo, kot recimo Cigan, pa bi moral reči Rom? Zakaj pa? Cigani sami pravijo, da so ponosni, da so Cigani in da niso Romi.

Če gremo naprej, je cela vrsta zadev, ampak ustavimo se pri eni - problematika predstavnikov manjšin. Madžarska manjšina dobiva v Sloveniji preko 20 milijonov evrov denarja za svoje delovanje. Slovenska manjšina na Madžarskem dobiva okrog 600 tisoč evrov! Italijanska manjšina dobiva ogromne količine denarja, ima svojo televizijo, svoj radio in ne vem kaj še vse, Slovenci na italijanski strani ne dobimo nič praktično! Zdaj so nekako zbrskali nekaj denarja, da so lahko zopet začeli delovati v tržaškem gledališču. In kaj stori gospa varuhinja? To je ne zanima, ker to ni marginalna skupina. To so predstavniki večinskega naroda, ki se jih lahko tlači, po katerih se lahko hodi, ker spoštujejo zakone, bodo tako ali tako sklonili glavo in bodo tiho. To je naša Slovenija! Seveda pa tujci in azilanti - tukaj je pa treba dati vse mogoče stvari, samo da se bodo dobro počutili, da jih bo še več v Sloveniji in da jim bomo dali vse tisto, česar nikoli in nikdar ne damo svojim lastnim slovenskim državljanom. Preklete žalostno! Da ne bom skakal preveč, pa se, recimo, ustavimo pri zdravstvenem varstvu in zavarovanju. Kaj pa zdravniki? Toliko zdravniških napak, pa vendar samo zahteve po izboljšanju finančnega stanja in po večjih zaslužkih! In kje je tukaj varuhinja človekovih pravic? Je ni. Pa imamo celo vrsto svinjarij s področja zdravstva - ampak varuhinje to ne zanima. Pa je nekaj vzporednega.

Če gremo na sodnijo. Ogromno slabih, neustreznih, nepravičnih in nekonstitutivnih sodb je v slovenskem sodstvu. In kaj se zgodi? Nič. Nič varuhinje ne zanima! Sodniki si

višajo plače, kolikor jim pač prija, in seveda naše gospe varuhinje to ne zanima. No, ampak po šestih straneh tukaj v uvodu, pridemo na koncu do zadnjih nekaj vrstic, kjer piše o otrokovih pravicah, ki morajo ostati v ospredju. Po drugi strani pa se spomnim, da je gospa varuhinja skočila pokonci, da je treba skrivati imena pedofilov, kajti lahko jih prizadenemo, če bo njihovo ime nekje objavljeno. Kaj pa otroci? Kaj pa posiljeni otroci? To pa ni važno! To pa ni važno. Važno je čuvati ime pedofila, da bo še naprej "zganjal svojo svinjsko raboto". Mislím, da je ta zadeva, ki jo imamo pred seboj, nekonsistentna, slaba, en slab statističen povzetek, naštevanje določenih dogodkov in mi tega zagotovo ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Anton Anderlič v imenu Poslanske skupine LDS.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani, spoštovana varuhinja, spremstvo, ministri, sekretarji in vsi ostali! Najprej smo varuhinji dolžni vsaj dve opravičili. Eno zaradi tega, ker nikakor nismo mogli pristopiti k resni obravnavi poročila, ki je ogledalo vsem institucijam in funkcionarjem v državi. Gre za poročilo neodvisne institucije, ki je dolžna, da opozarja vse, ki delajo na meji ali čez rob predpisov, da delajo narobe in da morajo ravnanje spremeniti ali pa tudi, da se spremenijo določeni predpisi, ki mogoče navajajo posameznike in institucije k temu, da človekove pravice razumejo ožje, napačno, drugače, kot so sicer splošno uveljavljene in dosežene tako v najbolj razvitih državah kot tudi, upam, da se iz leta v leto izboljšuje ta nivo tudi pri nas. In drugič je gotovo treba se opravičiti varuhinji in ji dati vso podporo pri tem, ko je sredi lanskega leta doživela medijski napad, sproduciran očitno s strani tedanje vladajoče koalicije, ko je komentirala določene stvari, to je na strani 41, na strani 41 lahko zelo dobro preberete, kaj pravzaprav naj bi varuhinja počela, česa ne sme in da je to tisto, kar je temeljno. In da varuhinji lahko nekdo preko medija - oblast, torej - sporoča, kako naj ravna, da bo prav. V primeru, ko ugotovi, da je nekaj narobe, je bolje, da tega ne pove, da ne zapiše, da ne opozori organe in institucije, da je treba ravnati drugače.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije razumemo poročilo kot celoto. Razumemo ga tako, da ne more Državni zbor obravnavati posameznih poglavij na način, da bi po posameznih pripombah, ugotovitvah kakšno priporočilo sprejel in ga posređoval institucijam in funkcionarjem, ki bi morali na določenem področju kaj narediti, druga priporočila, pa češ niso pomembna. Za nas je vsako priporočilo, vsaka ugotovitev zase posebej in vse skupaj pravzaprav ogledalo. In vsak, ki ima kaj opraviti z določenimi opravili s tega področja, ga mora kot takšnega tudi upoštevati. Najbrž imamo tudi takšne predpise, kako sprejemamo to poročilo vsako leto, da moramo

sprejeti priporočila, zato je prav, da smo vsa priporočila varuhinje, ki jih je preko 100, podprli v enem sklepu in da smo dodali še dva sklepa, ki so jih dodali poslanci, dva predloga, v katerem so zelo zelo pomembna sporočila organom te države, in verjamem, da bodo ta priporočila tudi sprejeta.

V Liberalni demokraciji se zavedamo tega, da tudi Državni zbor mora narediti nekatere stvari, ki izhajajo iz priporočil na osnovi tega poročila, kajti nekatere stvari se vlečejo že predolgo; recimo, uresničevanje odločb Ustavnega sodišča na nekaterih področjih. Mi smo se v koaliciji in v Liberalni demokraciji zavezali, da bomo čim prej, mislim, da že zamujamo z nekaterimi uresničevanji nekaterih odločb Ustavnega sodišča, ampak verjamem, da bomo tako odločbe s področja izbrisanih kot tudi vse ostale, ki so še za uresničiti, tudi uresničili.

Na drugi strani seveda bomo prisluhnili vsem opozorilom, priporočilom, ki se nanašajo tudi na spremembe nekatere zakonodaje, ki mogoče preozko, preslabo varujejo določene človekove pravice oziroma dostojanstvo posameznika, da bomo tam vložili vso energijo, vse tiste zakone; veliko je govora o socialni, o zdravstvu, o drugih področjih, o drugih zakonih. Ne mislimo, da se to nanaša samo na ministre, na druge državne uradnike in tako naprej, ampak pravzaprav nam to tudi pripada, da z vso odgovornostjo dvignemo glas ali pa sami pripravimo določene zakonske rešitve in jih tudi poskušamo sprejeti v Državnemu zboru.

Ob vsaki obravnavi bi pravzaprav morali posamezno področje, ki ga tudi varuhinje v poročilu obravnava, vzeti v roke in pogledati zakon, ko pride na dnevni red, kakšna priporočila, kakšne ugotovitve so bile v preteklem letu ali pa mogoče tudi v letih nazaj. In država, vse institucije, ki bi morale poskrbeti za napredek, niso uspele, niso zmogle v določenem času nekatere stvari urediti. Ja, tako kot je sedaj pripravljeno to poročilo, sistemizirano po posameznih poglavjih s priporočili je pravzaprav naravnost priročnik za obravnavo tematike na posameznem družbenem področju. Zato verjamem, da bo danes brez polemik z varuhinjo, z njenim delovanjem na način poskusov delovanja diskreditacij, kot se tudi že s prejšnjimi varuhi dogajalo, saj to ni nič novega, je pa seveda takrat, ko imamo opravka s poročilom ali pa z nekaterimi ugotovitvami varuha, po našem mnenju nedopustno, da se obračunava s službo, z varuhinjo, z njenimi metodami in tako naprej priprave poročila.

Še enkrat, nam je žal na eni strani, da se je tako dolgo vleklo to in da smo končno le prišli še v letu 2009 s tem poročilom pred Državni zbor, pa vendar v temu letu imamo za leto 2008 to poročilo v obravnavi in v Poslanskemu klubu Liberalne demokracije bomo podprli vsa tri priporočila oziroma predloge sklepov, ki so v poročilu, kajti mogoče je celo dobro, da gremo širše od samo potrditve poročila in sprejetja priporočil, kajti tudi poslanci marsikakšno stvar opazimo, ugotovimo in je tudi prav, da opozorimo na te stvari in potem

tudi vztrajamo, da se stvari uresničijo tako, kot mislimo, da bi bile boljše, da bi bile v duhu najvišjega standarda spoštovanja človekovih pravic.

Zato, kot rečeno, to poročilo s priporočili bomo podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o poročilu in predlogu priporočila.

Besedo ima gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Hvala. Lep pozdrav vsem navzočim. Vsak od razpravljavcev bo danes izpostavil tista področja, ki se mu zdijo še posebno pomembna, ali pa jih bolje pozna, ali pa so aktualna. Zanimivo je, da pri obravnavi poročila v 2009, čeprav se nanaša na situacijo iz leta 2008, pogosto obravnavamo aktualne teme, ki se dogajajo danes. To ni čudno. So pa kljub temu morda pomembne tudi za to poročilo, saj odpirajo določena področja, ki smo jih zanemarili pred leti, morda jim sploh nismo namenili pozornost ali jih nismo hoteli videti. Eno od takih področjih iz delovnopравниh razmerij in tudi na nek način ustavna materija je bila tema, ki smo jo v zadnjih mesecih velikokrat obravnavali - odtujevanje prispevkov za socialno varnost.

Kot sem že omenil, tu ne gre le za vprašanje delovnopравниh razmerij, ampak dileme, ki posegajo v pravice posameznika. Plača ni sestavljena iz neto dohodka, ki ga prejmemo na svoj osebni račun, ampak tudi iz bruto prispevkov, ki gredo v posebne sklade oziroma fonde, iz katerih črpamo pravice.

Ustavna dilema, ki smo jo sprožili tudi na Komisiji za peticije in človekove pravice, je bila ta, ali lahko nekdo, to se pravi tretja oseba, delodajalec, v povezavi z davčno upravo suvereno odloča o tem, ali bo prispevke odložil, plačal, kdaj jih bo plačal in tako dalje, brez soglasja, pa tudi brez vednosti neposrednosti prizadetega, to se pravi delavca. Veseli me, da smo tudi o tem spregovorili in tudi v sklopu priporočil dodali tudi to točko, ki smo jo načeli zadnje pol leta.

Ena od takih aktualnih tem je tudi verska oskrba. Okoli verske oskrbe so seveda lahko različne razprave in debate. Veseli me, da so v priporočilu omenjene tudi manjše verske skupnosti in težave verske oskrbe le-teh. Pripadniki manjših verskih skupnosti nimajo enakih možnosti in pravic in tudi pravila igre niso določena, zato mi je všeč, da smo tudi to temo odprli in bo aktualna še v naslednjem obdobju.

Ena od zadev, ki je tudi zadeva vseh nas, pa je seveda zdravstveno varstvo. Kar presenečen sem bil, ko sem na iskalniku poročila zaman iskal vprašanje čakalnih vrst. Seveda, občani se očitno ne obračajo posebej na varuha in zato tudi tega ni v poročilu. To je odgovor. Kot kaže, pa smo

Slovenci zares podobni kranjski čebelici, marljiv narod, ubogljiv narod, tudi upogljiv, je rekel kolega pred nedavnim, pa neskončno potrpežljiv. Zanimivo bi bilo izračunati, koliko ur smo prebili v čakalnicah, ne gre samo za čakalne vrste, na katere je opozoril gospod Bogovič, za domsko varstvo itd., ampak pri vsakodnevnem čakanju v ambulantah, ko si naročen na določeno uro in potem mineta dve, tri ure ali celo več, da prideš na vrsto. To gre predvsem za slabo organizacijo in nekorekten odnos do pacientov. So pa tudi dobri primeri v zadnjem času, ko si zdravniki znajo organizirati tudi to področje in morda čakaš 10, 15, 20 minut. Veseli me, da je v poročilu tudi vprašanje koncesionarstva. O pomanjkljivostih glede podeljevanja koncesij lahko preberemo, namesto da bi Ministrstvo za zdravje za odločanje o podelitvi koncesij na podlagi potreb mreže izvajalcev javne službe objavilo javni razpis, je nadaljevalo sporno podeljevanje koncesij na področjih posameznih vlog, predvsem zainteresiranih izvajalcev. Torej so se obračali predvsem na tiste, ki so kazali interes, na tako imenovane zdravstvene lobije, manj pa za delovanje mreže, ki izhaja iz potreb pacientov. Še veliko zadev bi lahko odprli, pa ker je čas omejen in morajo tudi moji kolegi dobiti besedo, se zahvaljujem za pozorno poslušanje in za odgovore. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani prisotni. Kot sem dejal že v lanskem letu, ko smo obravnavali poročilo varuha za 2007, da bi moral biti varuh človekovih pravic varuh vseh ljudi, to ponavljam tudi letos. Seveda na nek način razumem, da varuhi izpostavljajo stvari, ki najbolj izstopajo in bodejo v oči, še posebej tiste, o katerih mediji najraje poročajo, ki polnijo naklade časopisnim hišam in meglijo um državljanov. Poročilo je obsežno kar na nek način opravičuje pomembnost institucije. Seveda bi tukaj še enkrat poudaril, da ni varuh novinar, da bo izluščil tisti del zgodbe, ki je zanimiv samo za nekoga, ki bi to rad slišal, ampak pravično zgodbo resnic in neresnic predstavil tistim, ki bodo znali ukrepati in to popraviti. Ko bereš poročilo, dobiš srhljiv občutek, kakšne krivice se dogajajo Romom, izbrisanim, kriminalcem, nasilje policije, pravosodne policije po zaporih, nepravilnosti do tujcev, drugačnih po vrsti in prepričanju, mučenja in nečloveškega ravnanja, razpihovanja nestrpnosti in še bi lahko naštevali. Ko to prebereš, se zamisliš, ali varuh to piše o naši Sloveniji ali pa je to zgodba iz kakšne države, kjer je zakon nasilje in diktatura.

Seveda se nisem posvetil v poročilu vsemu, ker je tega veliko, ampak sem povzel le del, v katerem govorite o zaporih v poglavju Omejitev osebne svobode. Bili ste kritični do vsega, karkoli ste obravnavali po zaporih, tako da človek dobi

občutek, da s temi ljudmi, ki so na prestajanju kazni, delajo sami šarlatani, nesposobni, nestrokovni kadri, toliko da ne rečete, da se ljudi zapira zato, da se opraviči plača tem uslužbencem. Nisem zasledil, da ste kje zapisali, da so napori ljudi, ki delajo z delinkventi v pogojih, kakršni pač so po zaporih, nekaj, kar ljudi uničuje psihično in fizično. V prejšnjem režimu so ti ljudje imeli beneficiran staž, ker je država to prepoznala - kaj pa imajo danes? Nič od tistega, razen varuha, ki jim velikokrat greni življenje tudi po nepotrebem. Institucija ima predpisane zakone, po katerih se izvaja in je predpisan hišni red, ki pa komu kdaj tudi ne prija.

Velikokrat se pogovarjam z ljudmi, ki so zaposleni po zaporih, in moram vam povedati, da mi povedo zgodbe, ki bi morale zanimati tudi vas, pa se vas to očitno ne prime. Omenil bom primer, ko je varuh bil na vhodu v enem od slovenskih zaporov, so ga ustavili uslužbenci, da bi radi z njim govorili, pa jim ni dal možnosti. Povedal je, da naj se na njega obrnejo pisno, če jim kaj ni všeč. To je le eden od primerov, jih je pa na stotine, ki varuha ne zanimajo. Nepošteno je, da se varuh ukvarja samo s kriminalci, na žrtve pa pozabijo vsi - to pa je tisti del, ki bi vaše poročilo povečalo še za kakšnih petsto listov. Ne bom šel po točkah, kot ste jih vi zastavili, ampak bom poskušal pojasniti v celoti, da nimate prav v vsem, razen v malenkostih.

Ko se je zgradil Dob, je bila predvidena kapaciteta za 900 ljudi, ves čas pa jih je tam bivalo okrog 600, enako število kot danes, jih je bilo zaprtih tudi po ostalih zaporih, vendar zmeraj v mejah standardov, ki so veljali za takratni čas. V čem je situacija od takrat spremenjena? V ničemer, razen da se je spremenilo standarde, ki omogočajo več komoditete zaprtim osebam, več demokracije, skratka več pravic, s tem pa tudi anarhijo, ki ji ne sledi noben zakon več. Prehitevalo se je z ugodnostmi, država pa ni pomislila na posledice, ki so nastale. Varuh človekovih pravic pa se drži zapisanega, čeprav ve, da se nekaterih stvari ne da odpraviti čez noč. Vse to pa gre na mlin odvetnikom, ki veselo vlagajo tožbe proti državi in posameznikom, ki delajo po teh ustanovah. Preveč liberalen hišni red, ki ne zapolnjuje prostega časa, je tudi eden od vzrokov za nasilje med zaporniki, drugo so samomori in tudi vesplošno nezadovoljstvo med pravosodnimi policisti. Spodbujanje k revoltu v zaporih spodbuja zapornike k še večji neposlušnosti in samovolji. Ovadba proti 20 paznikom na Dobu je pripomogla k temu, da so zaprte osebe izkoristile trenutno situacijo v zaporu, ki jo je povzročilo premalo premišljeno dejanje uprave in UIKS-a ter pripomoglo k temu, da je vplivnost paznikov padla pod nivo, s tem pa sta se poslabšala red in disciplina na daljši rok, kar pa je težko popraviti. Varuh se tudi v tem primeru ni postavil na stran uslužbencev, za katere se je kasneje izkazalo, da so bili po krivem ovadeni.

Na veliko se govori, ko se zgodi samomor. Zagotovo je to tisto, česar si nihče ne želi, še najmanj pa pazniki. Zato je napačno, da se vedno krivi njih, ki so za to še najmanj krivi. Nisem še zasledil, da je kdo omenil, da so pazniki med letom rešili, recimo, 50-im obsojencem življenje, ki so poskušali rešiti samomor. Ne! Išče se krivca med pazniki, zakaj je do tega prišlo, čeprav so vzroki drugje. Večina so razlogi družinske stiske, ločitve, zelo redko zaradi slabe vesti zaradi kaznivega dejanja, veliko zaradi predoziranja, v nobenem primeru do zdaj pa zaradi osebja, ki naj bi maltretiralo obsojence. Vsem mora biti jasno, da je namen kaznovanja, da bodo po prestani kazni živeli skladno s predpisi, ki veljajo za vse državljane. Izvrševanje kazenskih sankcij in prevzgoja je bil temeljni namen. Zakon, ki je zdaj v veljavi, pa ne opredeljuje namena zaporne kazni. Tretma, ki pa naj bi se izvajal, pa mora biti le s pisno privolitvijo obsojenca. Načelo izločitve prestopnika pa ne zagotavlja zmanjšanja kriminalitete. Kazen bi morala delovati represivno in preventivno tako, da bi storilce kaznivih dejanj odvrčalo od ponovnih kaznivih dejanj. To je pa že druga zgodba, ki jo pozna le varuh človekovih pravic. Pričakoval bi, ker se že vsa leta mešajo v delo izvrševanja kazenskih sankcij, da bodo predlagali formulo, ki bo sprejemljiva tako za varuha človekovih pravic, obsojence in tiste, ki se trudijo, da bi jim uspelo nemogoče - seveda po zakonodaji, ki je v veljavi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic, spoštovani zbor. Vsakokratno letno poročilo varuha človekovih pravic kaže temne strani naše družbe. Pred njimi si najbolj odgovorni v državi, to je vsakokratna oblast, rada zatisne oči. Poslanci v Državnem zboru smo del teh oblasti. Od vseh treh vej oblasti, izvršne, sodne in zakonodajne oblasti, je odvisno, ali bodo priporočila varuha človekovih pravic ustrezno upoštevana ali pa bodo, kot že tolikokrat, priporočila ostala le na papirju. Odgovornost oblasti je, da se ustrezno uredi vse tisto zaradi česar po nepotrebem trpi mnogo ljudi v Sloveniji. Odgovorni smo tudi sami prebivalci, ker smo bili preveč zaupljivi do oblastnikov, ker smo dopustili, da je v naši državi hudo okrnjena delovna, pravna, socialna in zdravstvena varnost prebivalstva. Opozorjanje na človekove pravice se zatorej ne more prepustiti le varuhu človekovih pravic, pa tudi če ta dobro opravlja svoje delo, zaradi česar podpiram priporočila varuhinje človekovih pravic.

Poročilo poroča tudi o neustreznem delu mnogih funkcionarjev in uradnikov na državni ravni in v občinah, ki se izogibajo skrbi za tiste ljudi, ki so v stiskah, čeprav jih

plačujemo tudi zato, da bi poskrbeli za najšibkejše v družbi. Vsakokratna izvršna oblast je po osamosvojitvi prepustila množico ljudi revščini, izgubi dostojanstva in miloščini. Ni se poskrbelo za izgradnjo zadostnih mehanizmov socialne varnosti. Najmanj 240.000 revnih ostaja pri nas brez zadostne socialne in večina tudi brez ustrezne zdravstvene varnosti.

V poročilu varuha človekovih pravic je mnogo zgodb o ljudeh, ki so potisnjeni na rob družbe, zato ker se ni zgradilo ustreznih socialnih mrež, ker se ni zgradilo zadostnega sistema pravne, delovne, socialne in zdravstvene varnosti, ker oblastniki ljudi niso znali ali hoteli zavarovati z ustreznimi zakoni. Zato ker so se v mnoge pore naše družbe zajedli nepotizem, klientelizem, korupcija in druge nečednosti, ki zmanjšujejo učinkovitost gospodarstva in države.

Med primeri nedelovanja pravne države najdemo neopravljanje različnih vrst nadzorov. S tem se srečujemo vsak dan, tudi v Državnem zboru. Tako je bilo v ponedeljek pred kamerami Državnega zbora iz odgovora ministra za zdravje na poslansko vprašanje razbrati, da minister ni in ne bo ukrepal proti zdravnikom, ki kršijo zakone, ki ogrožajo zdravstveno varnost ljudi in zlorabljujejo javna sredstva v zasebne zaslužke. Minister je pred tem potrdil, da se takšne kršitve v praksi dogajajo, pa vendar smo v ponedeljek izvedeli, da minister ni in ne bo ukrepal niti proti tistim, ki so v korist zasebnikom nezakonito razgradili zdravstvene domove. Spoštovani zbor, gre za opustitev dolžnega ravnanja javnega uslužbenca oziroma funkcionarja.

Nedelovanje pravne države omogoča korupcijo, zmanjšuje učinkovitost zdravstva in ogroža zdravstveno varnost ljudi. Koliko Borov Nekrepov še rabi ta družba, da se bo odgovorno ministrstvo zganilo, da ne bo več pristajalo na prelivanje javnih sredstev v zasebne žepke in zmanjševanje dostopa do zdravstvenih storitev? Beremo, da se nam spet pripravlja zmanjševanje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zmanjševanje dostopa do zdravstvenih storitev je posledica privatizacije in komercializacije zdravstva. To, spoštovani zbor, prispeva še k večjemu obsegu kršitev človekovih pravic. Nekaj 100 zdravnikov in kapital so si nedavno spisali zakon o zdravstveni dejavnosti po svoji podobi. Nato so zdravniki izsilili še en krog dogovarjanj o zakonu. O vsebini tega zakona pa naj bi se ne smelo razpravljati v tem hramu demokracije. Tako so menili nekateri poslanci Državnega zbora, ko so v torek glasovali proti temu, da bi se o njegovi vsebini razpravljalo v Državnem zboru, pa četudi je bilo iz odgovora ministra za zdravje na poslansko vprašanje jasno, da ni bilo pripravljene nobene analize posledic zakona, da zakon ni bil narejen na osnovi sprejete nacionalne strategije, da je predlog zakona nastal brez soglasja prebivalstva. Način priprave tega zakona, spoštovani zbor, ni skladen z usmeritvami Svetovne zdravstvene organizacije.

Odgovornost poslancev Državnega zbora za ohranitev in izboljšanje delovne, pravne, socialne in zdravstvene varnosti je velika. Od udejanjenja 82. člena Ustave, ki pove, da bi morali poslanci delovati neodvisno od navodil in v korist vsega prebivalstva, je odvisno, kakšne bodo človekove pravice pri nas v naslednjih letih. To, spoštovani zbor, je tudi v naših rokah. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Branko Marinič. Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj! Pri tako pomembni temi za današnje razmere skoraj da človek ne ve, kje bi začel in kje bi končal, seveda je pa čas tisti, ki nas omejuje tako časovno kot tudi vsebinsko. Pa vendar mi dovolite, da je vedno prav, da najprej pometemo pred svojim pragom. Kaj se pravzaprav dogaja na področju človekovih pravic v tem visokem zboru? O tem bi bilo verjetno prav prisluhniti kateremu izmed zaposlenih v Državnem zboru, ki pripravljajo gradiva in sklicujejo nujne ali redne seje delovnih teles ali seje Državnega zbora. Zakaj začenjam prav s to vsebino - zaradi tega, ker se je prav pri sklicevanju nujne seje te komisije, ki obravnava kot matično delovno telo vsebino tega poročila. In prav pri tem delovnem telesu je prišlo tudi do kršitev človekovih pravic, ki izhajajo iz mnogih dokumentov, tudi iz delovnega razmerja. Če kdo, potem bi prav Državni zbor moral biti tisti, ki bi nekako dajal zgled, kako se mora delo opraviti, da s tem ne prizadenemo oziroma ne kršimo temeljnih človekovih pravic in vrednot. Prepričan sem, če bi spregovorili tisti, ki jim je bilo dano in naloženo, da skličejo nujno sejo Komisije za peticije, človekove pravice in enake možnosti 20. novembra letos, bi povedali marsikaj. To pa verjetno ni vse, kar se v našem Državnem zboru dogaja, ko govorimo o kršenju človekovih pravic. Delovna razmerja, plače, letni dopusti, trpinčenje na delovnem mestu, vse to so vsebine, mnoge druge seveda, ki sodijo v vsebino 14. poročila varuha človekovih pravic. Če kdaj, potem je prav v času, v katerem se je Slovenija znašla, toliko bolj pomembno, da najbolj resno in odgovorno spregovorimo tudi o kršenju ter varovanju človekovih pravic. Če kdo, potem je prav varuhinja tista, ki je s svojimi sodelavci in sodelavkami danes tudi najbolj odgovorna v tem času in tem prostoru, da bdi nad dogajanjem, da zaznava sleherni pojav, ki škodljivo vpliva na kršenje človekovih pravic in drugih svoboščin.

Ko govorimo o kršenju delovnopravne zakonodaje, je to tema, o kateri bi lahko govorili kar dolgo časa. Samo zamislite si, kako se počuti tistih 150 tisoč zaposlenih, ki jim delodajalec ni zagotavljal tistega, kar bi jim po zakonu moral. In ko je nekdo, ki je bil prepričan, da ima zagotovljeno tudi zdravstveno zavarovanje, prišel k zdravniku in je preko zdravstvenega kartona oziroma kartice ugotovil, da

ni upravičen do zdravljenja in če želi zdravljenje, mora to sam plačati. To so stresi, to so travne mnogih ljudi, saj niso vsi, vseh 150 ali koliko tisoč jim to ni bilo plačano oziroma zagotovljeno, saj niso vsi potrebovali zdravniške pomoči. Velika večina teh pa zagotovo je. In stvari gredo celo tako daleč, da ti ljudje enostavno ne morejo biti deležni zdravniške pomoči. Delodajalec te obveznosti ni poravnal, delavec oziroma bolnik, ki bi bil potreben zdravniške oskrbe, nima denarja in kaj mu preostane drugo, kot da odide, gre na ulico, popije kakšno poživilo, največkrat alkohol in zadeva se seveda stopnjuje in širi. Stvari niso tako enostavne in jaz sem prepričan, da to tudi institut, ki mu pravimo varuh človekovih pravic zaznava. Iz poročila za leto 2008 se nekaj tega da zaznati, če pa bo vse skupaj v poročilu za leto 2009, bo pa to poročilo vsaj enkrat obsežnejše, kot je danes. Tako bliskovito in tako z neverjetno hitrostjo se vrtijo te številke kršenja človekovih pravic. Ne vem, ali smo v nekem obdobju, v nekem vrtincu, kjer enostavno izgubljam orientacijo, kako iziti iz te krize. Stvari niso niti malo preproste, še posebej, ko začnemo ugotavljati o številu posameznih ljudi v naši državi, ki so se znašli v tem vrtincu kršenja človekovih pravic.

Na mnogih področjih, ki se jih poročilo po svoji vsebini za leto 2008 dotakne, je tudi denacionalizacija. Tudi tukaj so postopki nedokončani, tudi tukaj znotraj so pretresljive zgodbe naših sodržavljanov. Gre za številne izpovedi nekaterih družin, ki živijo nekako na obrobju, pa tudi v mestih, tudi v centrih. Ti so se znašli v položaju, da morajo nek prostor, svoj življenjski prostor, v katerem so bivali leta in leta, in ko so se ti sodni postopki vlekli leta in leta, pa dobijo danes poziv, da morajo izprazniti to stanovanje, brez da bi jim kdo povedal, kje je njihovo nadomestno stanovanje, brez da bi ustrezne službe pravočasno ukrepale in povprašale tudi tiste, ki so soodgovorni - največkrat gre tu za odgovornost tistih ljudi na prvi stopnji, torej na upravnih enotah, 58 upravnih enot ali koliko jih imamo v Republiki Sloveniji, in verjemite mi, da je več kot en primer v vsaki upravni enoti v Republiki Sloveniji, ki beleži nekaj podobnega.

Sam prihajam iz upravne enote Ptuj, kjer me je prav na današnji dan družina poklicala za pomoč, ker so dobili nalog, da se morajo v mesecu januarju, sredi zime, izseliti. Ali ne gre tu za kršenje temeljnih človekovih pravic, ki presega neko materialno hlastanje nekoga, ki nikoli ni videl in ni vedel, kje neka hiša ali pa neka zemlja v naravi je, jo je pa slučajno ali po naključju dobil, brez da bi bile stvari do konca preverjene, zdaj pa to družino pozivajo, da se izseli sredi zime?

Ko govorimo o ustavnih pravicah. Nekaterim so očitno smešne tudi takšne izpovedi pretresljivih zgodb in resnično vam, kolegi na drugi strani, povem, dajte prisluhniti vsaj izpovedim nekaterih, če vam je pa takšna izpoved smešna, pa se

kar smejte. Ampak, verjetno se tisti, ki se zadnji smeje najslajše smeje. To niso smešne stvari, to so stvari, ki zahtevajo res iskreno in premišljeno sočustvovanje s tistimi, ki se jim rušijo te temeljne pravice in svoboščine v Republiki Sloveniji.

Tudi ustavne pravice so kršene. Predvsem v zadnjem času opažamo, da je Slovenija prav pri kršenju ustavnih pravic v nekem vrtincu, ki se približuje neki čudni zgodbi, ko ne vemo ali smo zastali na področju izvajanja ustavnih pravic, ali bi bilo treba nekatere stvari na tem področju spremeniti ali jih pustiti, naj jih tok dogajanja pač odnese, do koder bo šlo.

Danes je bilo že omenjeno tudi nekaj o tem, ali si slovenske volivke in volivci zaslužijo, da brez da se kdorkoli vključuje v predvolilni čas, z nekimi lažnimi obtožbami, da bi s tem onemogočil, da bi se na političnem prizorišču predstavljali programi političnih strank, pa nekdo, ki je prav v organu, ki bi bil najbolj poklican, da spoštuje, prenese zgodbo laži v tujino, v svojem letnem poročilu, ko obravnava svoje področje, ki mu pravimo korupcija, pa se niti z eno besedo ne dotakne te vsebine - v primeru Patria. Celo tako daleč gre, da se norčuje iz organa, ki ga naj bi v Državnemu zboru nadziral, a je žal to daleč od tega, da ne razume nekaterih preprostih besed v zvezi s primerom Patria. A so Slovenke in Slovenci bili prav v času pred volitvami zavedeni z lažjo, slej ko prej bo zadeva - mislim, da tudi na tem področju - zaključena in bomo vsi skupaj spoznali, da je bila to resnično laž.

Ali je prav, da nastopamo v času pred volitvami tudi z manipulacijo naših volivk in volivcev, je tudi eno izmed temeljnih vprašanj, ko govorimo o človekovih pravicah. Žal, tudi sam nisem zasledil, da bi v poročilu varuhinje bilo s kakšno besedo to omenjeno, morda bo pa v poročilu za leto 2009.

In nekaj še o revščini. Spomnim se prejšnjega mandata, da smo velikokrat v Državnemu zboru govorili o revščini, bili smo tudi zelo kritični. Če kdaj, potem je danes toliko bolj pomembno in potrebno, da to področje obravnavamo resno in odgovorno. Kar se pravzaprav dogaja pri tistih, ki so odgovorni kot institucija za to, da zavarujejo te človekove pravice? Velikokrat izpostavljamo centre za socialno delo, prav v Državnem zboru smo sprejemali zakonodajo, ki pa je morda v nekaterih primerih danes za centre za socialno delo neizvedljiva: ali nimajo kadra ali nimajo sredstev, razmere na njihovem območju so pa kritične.

Vse skupaj kaže verjetno na to, da bi bilo treba področno zakonodajo na teh področjih spremeniti, a se mi zdi, da čakamo, da stopicamo na mestu, ne naredimo pa potrebnih krakov na temu področju. Ne želim naštevati nekih konkretnih primerov, s katerimi verjamem, da se spoštovane kolegice in kolegi srečujete tudi sami, ampak ko ti nekdo reče, da nima, žal je to velika številka, ampak vsak dan mora kupiti štiri

štruce kruha in resnično je pretresljiva zgodba, ko pravi, da ko dobi to socialno pomoč, da 14 dni še shaja, potem pa zmanjka. Ne vem, ali smo res prišli tako daleč, da...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani.

BRANKO MARINIČ: ... ljudje nimajo, bom rekel, niti za kruh. Sam sem živel v nekem obdobju, ko resnično nismo imeli za kruh. Ali smo morda po vsem tem času zdaj spet tam?

Ko govorimo o otrocih, varuhinja v vsebini poročila tudi to področje razdela. Seveda je pa na področju zaščite otrokovih pravic marsikaj nedorečeno. Zdi se mi, da bo treba tudi tukaj temeljito poseči v systemske rešitve.

Tukaj so tudi starejši. Mislím, da je v eni izmed predstavitev poslanskih skupin bilo namenjenih veliko več vsebin prav obravnavi starejših v naši državi. Saj nič ne pomaga dogovor v koalicijskem sporazumu, če na drugi strani ugotovimo, da ni od kod in kje vzeti denarja, da bi lahko gradili te domove. Spet se znajdemo v situaciji, ko ugotovimo, da žal, tako otroci, prav te šibke kategorije nekako izpostavljamo, kjer ugotavljamo, da so najbolj ogroženi, kar zadeva človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Tudi invalidi niso tukaj izvzeti. Tudi invalidi so kategorija, ki zaslužijo posebno pozornost obravnave vseh institucij, ki na tem področju delujejo. Gre tudi za težje bolnike, ki so deležni neke oskrbe, ampak to so že podrobnosti.

Naj zaključim z besedami, da je treba ukrepati nemudoma in takoj. Verjamem, da je veliko področij, na katerih mora Vlada prednostno obravnavati določene systemske rešitve. Pogrešam, premalo je teh systemskih rešitev pri sedANJI vladi. Če pa že kaj, potem prileti neka vsebina zakona, ki ga največkrat obravnavamo po tako imenovanih skrajšanih postopkih, kjer ni časa, da bi dobili mogočen nekaj več informacij iz konkretnih izkušenj tistih ljudi, ki nam lahko pri vsebini določenih systemskih rešitev na področju zakonodaje veliko pomagajo. Naj bo čim manj kršitev človekovih pravic. Naj varuhinja z vsemi svojimi potenciali, ki jih ima na voljo, danes bolj kot kdajkoli poskrbi, tudi s posameznimi predstavniki Vlade, da se nekatere stvari uredijo prednostno. Gre za veliko število ljudi, gre za veliko prepoznavnih primerov v slovenski družbi, ki jih je ob zaključku leta 2009 preveč.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andreja Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Nameravala sem razpravljati o dveh temah, vendar glede na svoje predhodnike je mogoče prav, da povem nekaj misli, ki so se mi ob tem porodile. Seveda, najprej velja velika zahvala

varuhinji človekovih pravic za to poročilo in vsem njenim sodelavcem. Moram reči, da tudi nam, poslancem, ki zelo dobro poznamo svoje poslanstvo, svoje naloge ter svoje odgovornosti, ne misleč tako kot nekateri drugi, da nam tudi to poročilo služi pri razpravi, posebej s predstavniki Vlade, v nadaljevanju našega dela, posebej ko govorimo o pripravi modernizacije javnega sektorja ali ne nazadnje, tudi ko govorimo o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. To, kar ste tudi zapisali pod splošno v uvodu, moram reči, da je ne nazadnje tudi izhodišče tistega, o čemer nekateri razpravljamo, ko govorimo o Zakonu o zdravstveni dejavnosti. Široka razprava teče, danes smo tudi slišali ali lahko prebrali iz časopisja, da je reforma zdravstvenega sistema odgovorna zadeva in vsebina, in zaradi tega toliko več naporov strokovne službe Ministrstva za zdravje, pa tudi vse strokovne stroke in javnosti, da preden prihaja do procedure in preden bomo lahko poslanci imeli priložnost razpravljati in se bomo prvič dotaknili tudi gradiva o nekem predlogu zakona, ki bo nastal verjetno po novem letu, da bomo imeli priložnost takrat razpravljati o vsebini, o katerih se bodo dogovorili tako strokovna javnost kot tudi zainteresirani. Predvsem pa Socialni demokrati verjamemo, naša izhodišča so zapisana v našem program, in moram reči, da se prepoznamo prav tako tudi v vrednotah, ki so zapisane v tem zakonu, kajti Zakon o zdravstveni dejavnosti temelji na vrednotah zdravstvenega varstva, kot so zagotavljanje kakovosti javnega zdravstvenega varstva, univerzalnost, solidarnost, humanost, pravičen dostop, ki je pa ne nazadnje odvisen tudi od potreb posameznika ter ekonomske vzdržnosti, ki jo ta zakon mora predstavljati.

Osnovno vodilo zakona, kakor je tudi zapisano, je, da zdravstvene storitve, ki so pomembne za zdravje ljudi, ne morejo biti in ne smejo biti tržno blago. In s pravicami do zdravstvenih storitev se uresničujejo tudi človekove ustavne pravice do socialne varnosti, to pa mora biti zagotovljeno vsakomur brez razlikovanja glede na osebne okoliščine, kot je na primer tudi gmotno stanje. Zato bomo Socialni demokrati, da bo mogoče malo manj dela v naslednjem letu, ko bo poročilo za leto 2009, izrecno vztrajali na ločitvi sistema zdravja javnega in zasebnega, da se ne bo dogajalo prelivanje iz enega v drugi žep in da bodo prav tako vsi organi ali ne nazadnje strokovne organizacije opravljale svoje delo in da bomo krepili ponovno javni zdravstveni sistem, ki temelji na javni mreži primarnega zdravstva ali zdravstvenih domovih. Mogoče samo toliko, da nekateri verjamemo v široko debato, strokovno debato in da se lahko politiki vključimo takrat, ko je zadeva toliko zrela, da dospe tudi do nas. Zelo napačno bi bilo, da bi politiki najprej izražali svojo voljo, težnje, ne da bi pred tem spregovorila o tem strokovna javnost. Zato moram mogoče govoriti malce v prihodnost, ne toliko v preteklost. Ampak, kot pravim, poročilo, ki je pred nami bilo toliko časa,

je prav tako tudi podlaga, da lahko razrešimo in smo pozorni na tiste zadeve, ki so se odvijale v preteklost in lahko rečemo, da se tudi zmanjšujejo.

Naj čisto na kratko omenim še eno zadevo, ki me je tudi zbudila ali se pa nanaša prav tako tudi na pripravo drugega systemskega zakona, ki ga pripravlja Ministrstvo za kulturo. Gre za nov zakon ali dopolnitev zakona o Radio televiziji Slovenije. Prav tako smo v eni izmed uvodnih razprav slišali, kako agresivno je bilo dejanje nad direktorjem televizije gospodom Možino in še posebej nad direktorjem programskega sveta, gospodom Grando, pri tem pa mogoče pozabili na posebno opozorilo tudi varuhinje človekovih pravic in dejanje, za kar sta ne nazadnje odgovorna oba, ko sta odvzela v programski shemi tisti najlepši del, za katerega bi se lahko reklo, da je ohranjanje družinskih navad ali, ne nazadnje, tudi ohranjanje ali primer vzgoje naših otrok in ki je že, ne bom rekla tisočletja, ampak leta bilo zakoreninjeno - govorim o terminskem bloku, ko je bila risanka vedno pred našim televizijskim dnevnikom. To je bilo storjeno po grobem kršenju in samovolji programskega sveta, odločitvi, da se v tem bloku ali terminskem planu nadomesti s programom telenovele. Na velik pritisk javnosti, tako bom rekla javnosti, družine ali ne nazadnje otrok, ki so vplivali na to, da sta oba dva odgovorna potem končno popustila in ponovno v bok programske sheme ponovno pripravila ali potegnila risanke in da so telenovele, ki so bile na račun sredstev, o katerih smo lahko prav tako brali tudi v drugih poročilih, bile črpane iz čisto drugih postavk. Seveda, hočem opozoriti le na to, kako je v prihodnje treba razmišljati o tem, kakšno vlogo naj bi igrala prav tako varuhinja človekovih pravic na televiziji, ki je sestavni del ne nazadnje tudi sheme ali aparata naše radiotelevizije Slovenije, na kar je naša stranka opozarjala že pri sprejemanju prejšnjega zakona o radioteleviziji in kar so dosedanje izkušnje in prakse dokazale, da je nemogoče in nevzdržno.

Zaradi tega mogoče samo napotek ali izvleček iz tega, da bi prav tako bilo tovrstno poglavje o varuhinji pravic medija televizije pregledati in mogoče pripraviti tudi drugačen sklep, ali predlog, ki izvira iz tega poročila varuhinje človekovih pravic. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana varuhinja s sodelavci, predstavnici Vlade. Mi smo že v mnenju poslanske skupine pozitivno ocenili poročilo in se strinjam z enim mojih predhodnikov, ko je rekel, da je to poročilo in vsakoletna poročila neke vrste ogledalo, kamor se moramo pogledati tako funkcionarji, ki smo odgovorni za izvajanje nekaterih nalog, in nekatere, predvsem državne in

tudi lokalne institucije, ki morajo, ki smo zadolženi za to, da ustvarjamo tako okolje, kjer človekove pravice ne bodo kršene.

In če začnem z nami samimi. Varuh opozarja na prehitro in premalo, dostikrat premalo, premišljeno in s premalo upoštevanja strokovne in druge javnosti pri sprejemanju zakonodaje. samo če pogledamo tokratno sejo Državnega zbora. Prej sem šel na hitro preštel: obravnavamo, če sem prav preštel, 12 zakonov po rednem postopku in kar 15 po skrajšanem in nujnem postopku. Mislim, da je približno taka slika ves čas, pa ne bom rekel, da samo v tem mandatu. Na splošno bi rekel, da ker se dostikrat "obkladamo" s ta mandat in prejšnji mandat, pa tisti naslednji, ki bo, in tako naprej - ta zadeva se približno ponavlja, napake se ponavljajo, vsi ti problemi se ponavljajo in je težko govoriti tudi o letu 2008, za katero je poročilo, ali za ta mandat. Prepričan sem, da naslednje poročilo, ki je zelo bistveno, žal ne bo boljše. Ampak mi tudi vedno poudarjamo, da se zagotovo preveč zakonov obravnava na hitro, po skrajšanem postopku. Pa še na en drug problem bi opozoril: to, da organiziramo javne razprave o posameznih zakonih, vendar tudi praksa zadnjih nekaj takih razprav je takšna, da je ne glede na razpravo, ki je bila strokovna, kjer so bili prisotni predstavniki stroke, da je Vlada zelo hitro, v enem primeru celo naslednji dan, v drugem čez mesec dni, z bistvenim neupoštevanjem pripomb v tej javni razpravi sprejela nek dokument, nek zakon kot predlog in ga posredovala v Državni zbor. Tako tu vidim velik problem.

Drugo, če grem na nekaj poglavij - izbral sem si nekaj poglavij, nekaj zadev. Na primer, na področju zakona o duševnem zdravju, nadalje zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju. Tukaj gre za nekatere probleme, kjer se celo posamezni člani med seboj vsebinsko izključujejo, pa to že kar dolgo traja, da bi ustrezno ministrstvo pripravilo ustrezne spremembe. Predvsem pa varuhinja opozarja na nesprejemanje, nepripravo podzakonskih aktov. Mislim tudi, da je to že kar star problem, s katerim se soočata Vlada in Državni zbor, predvsem kar se tiče podzakonskih aktov, je to Vlada.

Slovenija je ratificirala konvencijo o invalidih. Konvencija zavezuje Slovenijo k uveljavljanju načela enakih možnosti in enaki obravnavi ter preprečevanju diskriminacij, ki jih doživljajo invalidi na različnih področjih življenja. Osemletno zgodovino ima tudi neuresničena zahteva Državnega zbora, da se posodobi seznam telesnih okvar, kar je varuh, zanimivo, priporočil že leta 2001, Državni zbor nato Vladi, pa se še vedno uporablja - po podatkih, ki jih imam - star, neažuriran program, seznam.

Torej, varuh priporoča tudi čimprejšnjo zakonsko ureditev, vprašanja povrnitve materialne vojne škode, ki so jo utrpeli izgnanci, materialni oškodovanci v vojni in ujetniki in prisilno mobilizirali v nemško vojsko med 2. svetovno vojno. Torej, tudi ta problematika še vedno "stoji", bila je

že aktualna prejšnji amandma vendar žal na temu področju še nismo uredili nič.

V zvezi z delovnimi razmerji opozarja varuh na potrebno po okrepljenem delovanju inšpektorata za delo in inšpekcije za sistem javnih uslužbencev ter sprejem ustreznih ukrepov za preprečevanje ter trpinčenje na delovnem mestu. Ugotavlja namreč, da so določila v Zakonu o delovnih razmerjih preveč ohlapna in puščajo odprta vprašanja tako glede načinov ugotavljanja trpinčenja kot glede postopkov za dejansko zmanjšanje tega.

Pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju vsako leto odkrivamo nove sistemske pomanjkljivosti in ugotavljamo, da ostajajo neurejen tudi tiste, na katere varuh opozarja že več let zapored. Torej upam, da bomo s predlogom novega pokojninskega zakona tudi te probleme poskušali razrešiti.

Seznam predlogov in priporočil je tudi dolg na področju socialnega varstva. To področje potrebuje temeljito prevetritev dosedanjega dela, morda celo reorganizacijo ministrstva. H takšnemu razmisleku zavezujejo ne le neugodne ekonomske spremembe temveč tudi dolgoletno prelaganje reševanja nujnih ukrepov.

Omenja tudi racionalizacijo nalog centrov za socialno delo, zagotovitev zadostnih finančnih sredstev in takojšnjo dopolnitev kadrovskega primanjkljaja. Centrom za socialno delo se namreč že več let nalagalo nove in nove naloge, nove obremenitve ob nespremenjenih kadrovskih in materialnih pogojih. Prelaganje ustrežnejših rešitev v prihodnost zasledujemo tudi na področju domov za starejše in socialnovarstvenih zavodov, kjer ostajajo še vedno neuresničene odločbe Ustavnega sodišča. V takšnem obsegu se mi je zdelo potrebno, da se oglasim. Ostalo bodo drugi kolegi.

Za konec bi rekel predvsem to, kot sem uvodoma rekel, pozdravljam to poročilo. Mislim, da ga moramo večkrat vzeti v roke in poskušati glede na poročilo odpravljati pomanjkljivosti in probleme.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Vesel sem, da smo prišli v situacijo, v kateri lahko razpravljamo o vsebini in priporočilih varuhinje človekovih pravic in da so presežene igrice in vprašanja v komisiji za peticije, ki so dva meseca oteževala našo razpravo.

Drugo. Veseli me, da v zadnjih razpravah ali mogoče v vseh, razen nekaj prvih, razpravljamo o problemu uresničevanja človekovih pravic, ker v začetku sem imel nekaj občutka, da je to razprava o varuhinji človekovih pravic in njenem uradu, ne pa o kršenju človekovih pravic v naši državi. To smo z zadnjimi razpravami presegli in mislim, da je prav tako.

Najhujše so gotovo tiste kršitve, ki zmanjšujejo

človekovo existenco, ekonomsko ali njegovo dostojanstvo. Tega je na žalost tudi v težkih situacijah, v kateri smo mnogo preveč, in zaenkrat še nimamo izhoda, da bi se to bistveno zmanjšalo. Sicer pa je treba reči, da je vsaka kršitev za posameznika najtežja; tista, v kateri se sam znajde, je za njega najhujša, posebej če ne najde poti in izhoda, kako bi ta problem rešil.

Zato bom nekaj stavkov rekel o vprašanju, ki ni najbolj bistveno, se mi zdi pa pomembno, da ga je varuhinja odprla. To je vprašanje, pa ne prvič, to je vprašanje sovražnega govora, položaja posameznikov v javni sferi, nedokazanih obtožb posameznikov, lahkotnega obravnavanja in ocenjevanja ljudi in njihovih ravnanj. Govorim o tem iz razloga, ker smo tudi v Državnem zboru - konec koncev danes smo imeli dve taki točki dnevnega reda - pripravljene na ta način med seboj govoriti, ali kar je še hujše, govoriti o kom, ki ga ni tukaj, na ta način. To se mi zdi pomembno kršenje človekovih pravic, gotovo 14. člena, ki govori o enakih človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, ki so zagotovljene vsakomur, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično in drugo prepričanje - da ne naštevam naprej - pa tudi vprašanje 27. člena Ustave, ki govori o domnevi nedolžnosti. Poudarjam pa to vprašanje iz razloga, ker sem osebno prepričan, da ima takšno ravnanje v javnosti, v Državnem zboru in podobno zelo negativne in multiplikativne učinke. Da namreč, ko nas opazujejo, kako ravnamo, brez vsakih sankcij, postaja družba v mnogočem razdeljena brez potrebe - tudi pri vprašanjih, na katera bi lahko iskala skupne točke - in da postajajo ljudje v mnogočem tudi sovražni drug do drugega, mnogokrat tudi neupravičeno. Enostavno ne želimo priznati, da je mogoč tudi različen pogled in različna ocena o določenih ravnanjih, da je popolnoma pošteno to postaviti pod vprašaj, vendar ne zaradi tega obtoževati ljudi z zločinci ali jih primerjati s Hitlerjem in podobno, kar se prav v zadnjih dneh dogaja. To so grde obtožbe, o katerih bi najbrž moral tudi tisti, ki jih izreče, razmisliti, ne glede na to, da ima lahko upravičene razloge, da je bila kaka odločitev napačno sprejeta.

Še o dveh stvareh na kratko. Vesel sem, da je moja poslanska skupina in koalicija pomagala, da smo uspeli urediti tri stvari: vdove po vojaških zavarovancih - in bom silno hvaležen, če iz SDS ne boste več govorili, da je šlo za privilegij ali pa da je šlo za žene oficirjev JLA, ki so napadli našo državo, kar pogosto radi naredite, ker so to tudi grobe laži in žalitve do teh gospa, ki so bile stare 70 in več let in bi bili njihovi pokojni možje danes stari tudi mnogo let več in jih ni mogoče primerjati z ljudmi, ki so izvršili agresijo na Slovenijo. In drugo je Zakon o žrtvah vojnega nasilja in Zakon o vojnih grobiščih, ki daje nekaj podlag za uskladitev odločitev s stališči Ustavnega sodišča in nekaj podlag tudi za pošteno urejanje grobišč. Zato so tudi vse kritike, da ta vladna koalicija na področju odkrivanja,

obeleževanja, dostojnega urejanja kakršnegakoli nasprotovanja, skrivanja in podobnem v zvezi z grobišči in povojnimi zločini, enostavno neresnične. Neresnične, lažne, brez dokazov in povzročajo samo medsebojne konflikte popolnoma brez potrebe.

In zadnje vprašanje, in to je bil razlog, da sem se nasmehnil, ko je gospod Marinič govoril, kako enako misliva danes glede nekaterih problemov nosilcev stanovanjske pravice na področju denacionalizacije in jaz pridodajam še hišniška stanovanja, ki so obravnavana. Nasmihal sem se pa zato, ker sam osebno o tem govorim že petnajst in več let in sem bil doslej niti v svoji stranki, tu še največ, niti v koaliciji, kakršnakoli je bila, še manj pa v opoziciji in v vaši stranki kdajkoli uslišan, da je to resen problem - za tistega posameznika pa najbrž je - in bom zelo vesel, če bomo na podlagi priporočil tudi varuhinje končno uspeli nekaj deset takšnih primerov, ki so pa osebno tragični, do konca razrešiti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni gospod predsednik, lepo pozdravljeni vsi prisotni.

Z razliko od nekaterih mojih kolegov, ki so zelo črnogledo gledali v to prečudovito knjigo, bom jaz rekla, da bralna ura te knjige, ki dejansko pomeni štirinajst let neke institucije, ki je vrsto let dejansko pridobila že na tradiciji in lahko ugotovim, da iz leta v leto je ta knjiga postala vse bolj sistematična, vse bolj pregledna in vse bolj povedna. Tako povedna, da je, recimo, poslancem, ki smo prisotni in ki zelo radi prisluhnemo, tudi pregledamo, dostikrat napotilo in navodilo, kako in na kakšen način delamo, ali so tiste pobude, ki jih dobimo v poslanskih pisarnah, tudi takšne pobude, ki se odzivajo v varuhovem poročilu ali ne.

Kako je pomembno varuhovo poročilo, naj povem, da se je celo Vlada takoj ob izdaji poročila - recimo, na sto enaindevetdeseti strani -, ko je bilo ugotovljeno, da je inšpekcija za sistem javnih uslužbencev premore le enega inšpektorja, takoj odzvala in zaposlila še eno inšpektorico, ker dejansko za Slovenijo je to zelo zelo premalo. Seveda ta napotila in navodila so priročna in upam, da bodo priročna ne samo za nas, poslance, ampak da bodo priročna tudi za državne sekretarje in ministre in vse ostale, ki delajo na ministrstvih, zaradi tega ker so nekako ogledalo vsem, kaj se dobro počne in kaj ne.

Sama sem enostavno ugotovila, da je v prejšnjem obdobju, tam davnega leta 2007 in 2009, ko je s hitrico in naglico bil sprejet plačni sistem in ko so nekateri tako želeli, da bi pred volitvami pretvorili in naredili prevedbo v plačilne razrede - kljub številnim opozorilom - so se naredile številne

napake in krivice. Ker so te krivice dejansko krivice posameznikom, krivice vsem tistim zaposlenim malim ljudem, mislim, da je dobro, da se na to opozori. Celo ministrica za kulturo je opozorila in je rekla, da je takšnih krivic bilo storjenih zelo veliko na RTV-ju; lahko rečem, da tudi v manjših zavodih s področja kulture, v nekaterih šolah, tudi v domovih za upokoјence in ne nazadnje na nekaterih ministrstvih. Ker je ta pristojnost izključna in le ministrstva, apeliram na ministre in državne sekretarje, da pregledajo, se temeljito lotijo te analize in vidijo, kje so bile storjene napake. Nekatero so sistemske in sistematične in ki se ponavljajo, nekatere so pa dejansko osebne in ki se nanašajo na posameznika in so dejansko bile storjene skoraj namenoma. Kako in na kakšen način zaščititi posameznika, je vprašanje, ker v sistemu - vemo, kako se odloča, vemo, kdo je tisti, ki odloča, in da odloča le eden, da so pritožbe dejansko takšne, ki enostavno so oziroma se ne upoštevajo, tudi če se upoštevajo, je rok za izvedbo glede na upravni postopek zelo dolgotrajen in mukotrpen, dokazovanje tudi traja tri leta, krivice - neskončne, cene, ki jih plačujejo posamezniki in družine, pa ogromne. Na mesec 300, 200 evrov, pa krat 12 mesecev in tako je to zelo veliko. To so velike krivice in jaz mislim, da je dobro, da to pregledamo in vidimo.

Ne nazadnje, delovna razmerja so tista, ki jih občutimo vsi. Razpoloženje v kolektivu, razpoloženje v timu, v katerem delamo je zelo pomembno. Govorimo tukaj tudi o trpinčenju, o mobingu in ne vem, o čem vse. Mislim, da je dobro opozoriti, da varovanje osebnosti na delovnem mestu je tudi pomembno. Koliko je ono zavarovano tudi skozi zakonodajo, je vprašanje - oziroma lahko ugotovimo, da ne dovolj oziroma zelo pomanjkljivo. Tako bo dobro kaj na tem področju narediti in postoriti. Krivice, ki izhajajo iz plačilnega sistema, in pretvorbe so velike. Opozarjali so sindikati, opozarjajo tudi ministri in upam, da je to moje opozorilo eno od opozoril, ki bo vendarle kaj štelo. Hvala lepa, ker ste mi prisluhnili, kolegi in kolegice, zlasti moji sotrpini iz SNS-a. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Hvala tudi v mojem imenu. Besedo ima mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsednik, za...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani, prosim, v zadnji klopi!

MAG. BORUT SAJOVIC: ... prijazen pozdrav tudi vsem prisotnim, tistim, ki v parlamentu niso v službi. Moram reči, da pozdravljam to poročilo varuhinje...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

MAG. BORUT SAJOVIC: Moram reči, da pozdravljam to poročilo, varuhinja in sodelavci so ga pripravili skrbno. Za razumevanje problema moram reči, da nekateri vidijo problem v debelini poročila, ampak v debelini poročila gotovo ni, v naših vsakdanjih ravnanjih je bistvo te zgodbe. Moram reči, da sem kot poslanec dal skozi že kar nekaj takih poročil, najbolj sem pa vesel tega, da ta klop pred menoj, v kateri sedijo ministrice, ministri, državni sekretarji, ni bila v teh šestih letih še nikdar in nikoli tako polna. To ocenjujem kot dober znak. To so ljudje, ki vse te zadeve lahko spravijo, in upoštevajo, v zakonodajo in ker razmišljam pozitivno, sem prepričan, da so zato tukaj, da bodo to tudi storili in to se v praksi že dogaja.

Poglejmo nekatere zgodbe, ki v tej državi najbolj razburjajo: problematika izbrisanih se rešuje, sodišča se reorganizirajo in so posebej pozorna na predolge postopke, na zamude, na visoke stroške. To je konkreten prispevek. Tudi znotraj policije se vzpostavlja sistem, ki seveda dela ne normira, ampak zagotavlja najprej varnost. Mislim, da so to tiste pomembne zadeve, ki jih je treba v vsakdanjem življenju upoštevati, kajti v nasprotnem primeru bodo te knjige, ta lepa poročila vsako leto še debelejša, rezultatov pa ne bo. Moram reči, da sem še posebej vesel in ponosen na take zadeve, kot jo prinaša to sporočilo z naslovom TV dnevnik v znakovnem jeziku za gluhe in naglušne. Na diskriminacijo določenega dela Slovenk in Slovencev so opozarjala številna poročila varuhinj in pa varuhov človekovih pravic. Danes temu ni več tako, besede so postale dejanja in na tretjem programu, tisti ki imajo tovrstne težave in imajo 100% invalidnost, lahko kvalitetno vsak dan pridejo do konkretnih informacij; in to je velik napredek v tej zgodbi. Samo govorjenje in pa poročila bodo premalo. Moram reči, da kadar slišim besedo pravica, takrat si kot posameznik, župan ali pa poslanec zraven postavim še eno besedo: dolžnost. Nekdo je, recimo, politično, demagoško napovedal, da bodo verjetno nekoga v skladu z zakoni, ki veljajo v tej državi - in prav je, da bo izgubil stanovanjsko pravico. To je lahko reči, ampak mogoče pa ta oseba že leta in leta, kljub temu da ima solidne dohodke, ne plačuje položnic, ne plačuje ogrevanja. Misli, da morajo biti občinska stanovanja zastonj. In v praksi vam povem, imam ljudi, ki imajo 200, 300 evrov manjše dohodke na mesec, pa plačajo vse, nekateri, ki se zavedajo samo pravic in dolžnosti, pa v teh primerih ne ravnaajo tako. In zato je vedno pomembno, da pravica in dolžnost hodita vzporedno, z roko v roki, in zagotovo bodo rešitve boljše. Mi kot zakonodajalec in tisti, ki v praksi to izvršujejo - naša naloga je predvsem, da ravnamo tako, da kot odgovorna politika nismo vsak trenutek vsakemu všeč, ampak da ravnamo tako, kot mislimo, da je zakonito, pošteno in prav.

Še enkrat, vse priznanje obsežnemu, napornemu delu. Pozdravil bi tudi prakso. Varuhinja in njeni pomočniki ne delajo samo v pisarni, ne pišejo poročil. Prihajajo na teren v številne od katerih občin in tam se cel dan, od jutra do večera, srečujejo z ljudmi, ki imajo probleme. Nihče od tistih mogoče nikdar in nikoli še ni imel te priložnosti konkreten problem, konkretno zadevo predstaviti na taki ravni. Moram reči, da takrat kadar, smo bili tudi tisti, ki smo za odpravo katere od teh krivic, opozorjeni in za to zadolženi, da smo to tudi storili. Tu je še ena velika dodana vrednost dela varuha oziroma varuhinje, da se ukvarjajo s konkretnimi problemi.

O številnih temah piše poročilo - smo govorili tudi že. Vesel sem, da smo se lotili tudi okoljskih tem. Tudi okoljskim temam je nekaj s strani tega poročila namenjeno. Tam se moramo pa tudi zavedati, da hodimo po tankem ledu. Nekaj je pravica do obveščanja, nekaj pa je seveda druga pravica, kar se nam v tej državi prerado dogaja, da civilne iniciative postajajo zakon ali še celo več, civilne iniciative se postavljajo nad zakon, to pa mislim, da nikakor in nikoli ne gre, kajti v nasprotnem primeru se nam bodo na področju okoljevarstva in še kje ustavili številni ključni projekti, kajti danes v tej državi, ko se, na žalost, tudi pred prazniki razmišlja bolj negativno kot pozitivno, seveda, ni moč v tej državi storiti niti ene stvari, da jih nihče ne nasprotuje. Dva se sestaneta ob kozarčku, rečeta, da sta ustanovila civilno iniciativo in milijonski projekti padajo v vodo.

er je bila danes razprava tudi malo politična, je prav, da se žogica vrne tudi na drugo stran mize. Nekateri so pogrevali zgodbe, recimo o Patrii. Zagotovo je pravica, na drugi strani pa dolžnost ustreznih organov, da zgodbo raziščejo, in tudi pravica državljanek in državljanov, da izvedo, kam so šli milijoni in milijoni evrov njihovega denarja. Tako kot imajo pravico izvedeti, kdo je plačal brezplačnike in imajo pravico izvedeti mogoče tudi, kam so šli milijoni in milijoni evrov v poosamosvojitvenem obdobju od trgovine z orožjem.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Miran Györek, prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa varuhinja.

Poročilo s 350 stranmi, žal so samo 3 do 4 strani o invalidski problematiki, in sicer nekaj malega o odpravljanju diskriminacije na podlagi invalidnosti in še manj, le nekaj na temo invalidskega zavarovanja, kjer se dogajajo kar očitne krivice in nepravilnosti. Kaj naj rečem?! Malo sem razočaran. V podrobnosti ne bom zahajal, saj mi skupni čas poslanske skupine tega ne omogoča. Ker pa sem v Slovenski nacionalni stranki na nek način zadolžen obdelati problematiko v zvezi z

invalidi in bi ob tej priložnosti seznanil vas, gospa varuhinja, kolegice in kolege ter širšo slovensko javnost s konkretnim problemom znotraj tega občutljivega področja. Pri tem pa se strinjam s sugestijo kolega Anderliča, da je tudi prav, da vas obvestimo o konkretnih perečih problemih in ne, da samo površinsko ocenjujemo poročilo kot dobro ali slabo, da ga politično opredeljujemo, da tukaj "nakladamo" ne vem kaj vse, ker žal nimamo točk, nimamo sej na to temo, kar mislim, da je slabo, da bi jo bilo treba enkrat sklicati.

Vsi poslanci smo seznanjeni z urgenco Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije in koristno bi bilo, da se z njo seznanite tudi vi, in mi, prosim, dovolite, da vam in slovenski javnosti predstavim eno drugo plat, ko govorimo o najbolj ranljivi skupini ljudi, to je o invalidih, in težavah, ki jih tarejo, predvsem pa o problemu financiranja.

Kot ste zanesljivo seznanjeni, je gospa Elena Pečarič pod formalnim okriljem Društva za teorijo in kulturo hendikepa vsem poslancem Državnega zbora Republike Slovenije dostavila dokaj nesramno žaljivo filipiko, ki se jo lahko označi kar za perfiden konstrukt človekove hudobije. Osnovni smoter navedenega pisanja, ki smo ga dobili, je totalno diskreditirati reprezentativne in druge invalidske organizacije, ukiniti javno fundacijo, to je Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Fundacijo za financiranje športnih organizacij ter ta namenska javna sredstva prenesti v integralni državni proračun. Ob tem gre tudi za njeno servilno poročanje, da služi zakulisni politiki, ki naj bi želela ukiniti avtonomno javno financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij ter na nek način odstraniti njihove reprezentativne predstavnike pri procesu soodločanja o vsakoletnem razporejanju teh sredstev, ki nikoli ne morejo zadovoljiti vseh izkazanih potreb, kar vemo, ker so vsakič nekako limitirana. S ciljem navedenega Pečaričeva namerno deluje destruktivno, v škodo urejenega in učinkovitega javnega financiranja posebnih socialnih programov, ki jih izvajajo invalidske organizacije, da pri tem ponovno ne naštevam hkratno ogrožanje tudi nepotrebnih javnih dejavnosti humanitarnih in športnih organizacij. V Nacionalnem svetu invalidskih organizacij Slovenije se zavedajo, da Pečaričeva odvrača pozornost od velikega vsebinskega naboja, ki ga prinaša navidezno skromna sprememba v besedilu 3.a člena novele Zakona o igrah na srečo. V tem členu se namreč pooblašča poleg obeh prirediteljev klasičnih iger na srečo, to je Loterija Slovenije in Športna loterija, še igralnice za prirejanje spletnih iger na srečo, za katere koncesije podeli pristojni državni organ. Iz praktičnih izkušenj tistih evropskih držav, kot na primer Finska, kjer so spletne igre na srečo že visoko uveljavljene na tržišču, je razvidno, da te igre v bistvu posegajo predvsem v tisti del trga iger na srečo, ki ga pokrivajo prireditelji klasičnih iger na srečo.

To pa posledično pomeni, da bosta slovenska prireditelja klasičnih iger na srečo uspevala iztržiti občutno manj koncesijskih dajatev za dobre namene, ki se nakazujejo Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ter Fundaciji za financiranje športnih organizacij. To so problemi, ki se bodo izkazali v prihodnosti kot zelo pereči. Obljublja se sicer, da bo ta vprašanja uravnavala razvojna strategija klasičnih iger na srečo, vendar v to močno dvomim, kajti če bi bilo to res, potem predstavniki držav ne bi tako nerazumno zavračali razumnega amandmaja k zadevnemu 3.a členu, ki sta ga v enakem besedilu posredovala Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije ter Državni svet Republike Slovenije.

V Nacionalnem svetu invalidske organizacije Slovenije se popolnoma distancirajo od takšnega obračunavanja, ki ga gospa Pečaričeva izvaja po internetnih straneh z znanimi slovenskimi politikami, in sicer je doslej kar prostaško obdelala že Karla Erjavca, gospoda Rupla, Janeza Janšo, gospoda Gregorja Golobiča, gospoda Pahorja, Jožefa Školča in da ne naštevam naprej. V zvezi s tem opozarjajo tudi na registrirano politično stranko, Stranko enakih možnosti Slovenije, ki jo je ustanovila in jo vodi Elena Pečarič, in na istih internetnih straneh začenja destruktivne aktivnosti do parlamentarnih političnih strank. Po naši oceni z istimi vzorci, ki jih uporablja za diskreditiranje reprezentativnih invalidskih organizacij.

Torej da zaključim. Zanesljiv humanističen izhod iz te situacije je v tem, da Republika Slovenija dosledno izvaja konvencijo o pravicah invalidov, ki jo je ratificirala aprila 2008 in je tako po svoji poziciji na nek način obligatoren dokument, ter da se gospe Pečaričevi in njeni organizaciji, to je Društvo za teorijo in kulturo hendikepa, na nek način dodeli elimitirano družbeno vlogo, primerno njihovi programski zasnovi in minornemu številu invalidov, ki so samopoimenovani za hendikepirane.

Gospa varuhinja, s tem konkretnim obvestilom sem vas želel spomniti na nekaj, da je znotraj ene takšne zelo ranljive skupine prebivalcev tak problem, ki ga je treba na vseh nivojih reševati. Mislím, da je to bila priložnost, da sem vas s tem seznanil, če še niste bili s tem seznanjeni, bili smo poslanci seznanjeni s tem, ampak žal na to temo ni bila sklicana nobena seja, nikjer uvrščena točka in mislim, da je to v humanitarnem smislu res naša dolžnost, da te zadeve razčistimo, da bodo potekale tako, kot se v civiliziranem svetu spodobi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bojan Kontič, prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa gospod predsednik. Spoštovana varuhinja, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi.

Tudi zavlačevanje obravnavanja poročila je neke vrste kršitev človekovih pravic. Tisti, ki opozarjajo na kršenje človekovih pravic, seveda želijo, da se njihove pritožbe obravnavajo resno in na primeren način. Te pritožbe po obravnavi ali pa med obravnavo povzame tudi varuhinja, o tem pripravi poročilo in poročilo, ki ga imamo, je kvalitetno pripravljeno, vključno s priporočili, ki so se stavni del tega poročila.

Zato je tudi nemogoče pristati ali pa je bilo nemogoče pristati na željo nekaterih, da bi ta priporočila varuhinje selekcionirali, odvisno od tega, ali so jim posamezniki ali pa pritožbene skupine všeč ali ne. Ali ti sodijo med Rome, med izbrisane, še med koga, ki nekako ni sestavni del razmišljanja tistih, ki so želeli, da je v priporočilih tudi to vsebovano. Torej tudi obravnavo tega poročila v Državnem zboru je prispevek k spoštovanju človekovih pravic. In v sklopu razprave sem danes slišal tudi nekatere pripombe, opis nekaterih težav, s katerimi se ljudje srečujejo in jim gre pritrditi. Omenjeni so bili stanovalci oziroma najemniki stanovanj v denacionaliziranih stanovanjih oziroma denacionalizacijski opravičenci, ki jih, potem ko to stanovanje dobi v naravi vrnjeno, želi izseliti in jih meče iz stanovanja. Ampak kar nekako v posmeh je, da so predhodniki teh strank v tem parlamentu nekega davnega leta, vsekakor pa po osamosvojitvi, sprejeli Zakon o denacionalizaciji; zakon, ki je povzročil te nove krivice; zakon, ki po oceni naše stranke ni bil dober. In danes se soočamo s temi posledicami in danes opozarjajo ti isti na te posledice. Zato je bil prej tudi nasmeh tukaj na tej strani, ko je bilo opozorilo, naj resno spremljamo težave. Seveda se mi zavedamo teh težav in jih resno spremljamo in vemo, da imajo ljudje težave na več področjih, ne samo na tem.

Strinjam se tudi z opozorili, da pač nekatere zadeve niso zajete v tem poročilu iz razloga, ker ni pritožb. Seveda je to logično. Varuhinja človekovih pravic s sodelavci se vsekakor ne ukvarja in ne zapiše v poročilu, če teh pritožb ni. Torej te težave niso zaznane, pa vemo, da te težave v družbi so. Na eno od teh naj opozorim. To je pedofelija. To, torej da ni opozorila, še ne pomeni, da tega ni. To je in prav je, da o tem govorimo, tudi če ni v poročilu, zaradi tega, ker je treba o tem govoriti, da opogumimo tiste, ki sem jim to dogaja, ali pa tiste, ki za to vedo, da ukrepajo in to dejansko tudi preprečijo.

Govora je bilo tudi o spletnih straneh. Veliko je verbalnega nasilja na teh spletnih straneh, veliko je sovražnega govora, in to je treba obsoditi in zakonsko regulirati, ne glede na to, od kod prihaja in na koga je sovražni govori uperjen. Brez izjeme. Tukaj se ne delimo na desnico in levico, tudi ne na sredino. Vseeno je proti komu je ta sovražni govor naperjen. Še posebej občutljivi pa so tisti, ki pripadajo marginalnim skupinam in je potrebno za njih

poskrbeti. Če ta sovražni govor nadgradimo še s pozivom na ulico, potem pa pridemo v zgodbo, ki nima srečnega konca, ne glede na to, kdo na to poziva in ali se ta oseba zaveda svoje odgovornosti.

Občinsko redarstvo je omenjeno v enem odstavku. Občinsko redarstvo je pravzaprav s posebnimi pooblastili z zakonom zaživelo pred časom, ampak takrat smo že opozarjali, da bodo težave. V naslednjem poročilu bo teh težav nekaj navedenih, ker se bodo ljudje pritoževali, ker smo redarjem dali določena pooblastila, ki jih je prej imela policija. Pri sprejemanju zakona o redarstvu sem opozarjal, da bodo težave tudi z vklepanjem tistih, za katere menijo, da jih je treba. Na koncu, že takrat sem to povedal, po določenem času ta ukrep preneha in je potrebno odkleniti tistega, ki je bil pod tem ukrepom. Veste, kaj to pomeni? Da bomo konec vsake izmene, ki jo imajo redarji, pobirali te redarje, ki bodo priklenjeni povsod po mestu. Tisti, ki so bili vklenjeni zaradi tega, da bi preprečili njihovo nadaljnjo agresijo se seveda ne bodo potem poslovili, ko bo ta ukrep prenehal in bodo težave. Vsekakor bodo in boste videli v naslednjih poročilih, da se bomo soočali s temi stvarmi.

Govora je bilo o mobingu in tudi ta mobing je omenjen v tem poročilu. Seveda je potrebno preprečiti mobing ljudi na delovnem mestu. Ampak mobing ni to, kar je bilo danes omenjeno, da nekdo ne naredi tistega, za kar je plačan, da mora narediti. In potem predstojnik zahteva ali pa podpredsednik komisije zahteva, da se ta stvar opravi, pa se ljudje sklicujejo na mobing, da tega ne bodo storili, ker je to mobing nad njimi. To ni mobing, če morajo narediti tisto, za kar so plačani. Ker tu je treba še enkrat poudariti, ko imamo sekretarje delovnih teles, odborov, komisij, to niso sekretarji predsednikov teh delovnih teles, ampak sekretarji delovnih teles, ki imajo opisane delovne naloge in dolžnosti in morajo te izpeljati ne glede na to, ali je v pisarni predsednik ali podpredsednik tega delovnega telesa.

Samo še to. V poročilu je zajeto in opozorjeno tudi na prehranjevanje, obveznost do obroka pridržanih oseb. Seveda je korektno zapisano, da so nekateri, ki nekaj dni pred tem, recimo, prebežniki čez mejo ali kakorkoli jih imenujemo, ko jih privedejo in so začasno priprti, kakršenkoli izraz pač uporabljamo, jim je treba zagotoviti prehrano in vse potrebno, kar gre zraven. Ampak tu so omenjeni tudi vinjeni vozniki, ki so pridržani. To je verjetno pravi izraz. Že dobro, ampak ti pridržani vozniki verjetno z zabave ne gredo žejni in lačni in verjetno ni treba najprej za njih poskrbeti za hrano, ampak predvsem za treznitev, ker so zaradi tega pridržani. Zdaj samo še manjka, da rečemo, da jih peljejo na večerjo, preden jih pridržijo. Toliko na kratko o nekaterih težavah, ki so zajete v tem poročilu, ki pa je kot celota zelo dobro in ga gre podpreti, seveda pa predvsem priporočila, ki so sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Gospod predsednik, verjamem, da zelo dobro in pozorno spremljate sejo pri vodenju in da ste ugotovili tudi to, da smo zdajle razpravljali o vsem, od orožja, dela strokovnih sodelavcev odbora in vsega, zato bom tudi jaz odšel iz...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Saj je splošna razprava poslank in poslancev, gospod Gorenak, o poročilu.

DR. VINKO GORENAK: Samo glede na to, da imate navado kar naprej prekinjati, sem pač vnaprej povedal.

Pojdimo k temi. Moja tema, spoštovana gospa varuhinja, bo omejitve svobode gibanja, pravosodje, policija, notranje zadeve, tako kot tudi pri preteklem poročilu. Seveda moram reči, da bom v posameznih delih kritičen, v posameznih delih pa zelo pohvalen do vašega dela.

Pri poglavju omejitve svobode gibanja govorite kar veliko o prezasedenosti zaporov in teh zadevah, kar seveda drži. Govorite tudi o ukrepih prejšnje vlade, ki so bili sprejeti na tem področju, zlasti, recimo, o alternativnih kazenskih sankcijah. To je vse v redu in to tudi drži. Toda če ostaneva - in to je tudi moja želja, priporočilo za vaše naslednje poročilo -, kar se tiče alternativnega prestajanja kazenskih sankcij, je treba reči, da je situacija v letošnjem letu taka, če se dva ministra med seboj ne moreta dogovoriti, kako bosta s sredstvi, tega enostavno ni. Ker pravosodni minister ni pripravljen Ministrstvu za delo odstopiti dela sredstev, ki bi omogočala to alternativno izvrševanje kazenskih sankcij, se zakon ne izvaja. Ker en minister ni pripravljen odstopiti, torej v tem primeru pravosodni minister Ministrstvu za delo, verjamem, da minister za delo ta sredstva potrebuje, da bi lahko to izvajal, zakon stoji in se zakona ne izvaja. In to ni dobro.

Seveda govorite tudi o grdem ravnanju paznikov in sprejetih ukrepih. Jaz se z vami absolutno strinjam, z vsemi tistimi stvarmi, kar jih pišete v poročilu. Vsa taka ravnanje je treba preprečiti. Malo manj se strinjam z vašimi trditvami, ko govorite o zdravstveni oskrbi priprihtih oseb. Zadeva je taka. Če so zagotovljeni pogodbeni zdravniki, je, po mojem mnenju, tudi v redu, ni nujno da so stalni zdravniki, ki bi bili v zaporih. Ljudje v nekih oddaljenih krajih, tudi krajih, kjer sam živim, se morajo tudi 15 kilometrov peljati do zdravnika, pa je tudi vse v redu. Zdravnik ni na pritisk gumba in bi bil pri nas doma. Tako da se mi zdi, da bodo tudi tisti pogodbeni, po moje, čisto zadostovali, če ni stalnih.

Precej formalistična se mi zdi vaša trditev, kjer govorite o tem, da pripornika na sodišče pripeljejo pazniki.

Seveda je res, prisilna privedba je prisilna privedba. In prisilno privedbo izvede policija, to je jasno. Ampak šele takrat, ko se nekdo ne odzove. Ampak da je vabilo, pa takoj nalog za privedbo na sodišče. Jaz osebno ne vidim v tem kakšnega posebnega problema iz temeljnega razloga, ker gre za priprto osebo in je torej že nekaj naredila. Verjetno ji res ne moremo poslati vabila in jo potem kasneje privedsti.

Zakon o duševnem zdravju, v celoti se z vami strinjam, vse kar pišete na to temo, ni nobenih pomislekov. Res pa je, da bi mogoče kazalo pri teh vaših trditvah, kjer gre za mejne primere pridržanje, zdravljenje v psihiatričnih ustanovah, ne samo pravniški vidik vseh teh postopkov, ki tam so, verjetno tudi medicinski vidik. Zdi se mi, da dajete preveč poudarka na pravniški vidik in premalo poudarka na medicinski vidik. Te osebe so namreč lahko tudi nevarne, saj to pravzaprav vemo.

Tudi sam se strinjam, verski obredi v Centru za tujce, ta tako imenovana tiha soba, narejena v prejšnjem mandatu oziroma v preteklem mandatu. Pozdravljate zadevo. Tudi sam se strinjam z vami.

Še kako se pa strinjam s tistim kar pišete na strani 77, predlog dva. In tega se v naši državi vse premalo zavedamo. Tam pravite, bistvo je preprečevanje kriminalitete in ne preiskovanje kriminalitete. Jaz vam moram kar čestitati za to zadevo. Zaradi tega, ker je to res. V naši državi se vedno ukvarjamo s tem, kaj je policija naredila, da bi to preiskala, da bi tisto preiskala, da bi ono preiskala. Ne. V svetu so stvari drugačne. Zlasti Danska, skandinavske države itn., kjer se vprašajo, kaj je policija naredila ali pa kaj so ministri naredili, vsak s svojega delovnega področja, za preprečitev kriminala, ne za preiskovanje. Torej absolutno vsa moja podpora temu delu.

Ne zdi se mi pa najbolj dobro, veste, da neko administrativno napako tako poročilo obravnava, ki jo naredi nek delavec v zaporih, ko napačno napiše datum na napotnico in potem pazniki to osebo peljejo na napačen dan k zdravniku, ko zdravnik ne dela. Verjamem, da se je vsem nam že tudi kaj zgodilo, pa kaj zapisalo, da smo se zmotili. Mislím, da to res ni taka tragika, ker je neka oseba tudi takoj za tem dobila vso oskrbo oziroma je bila v nekem normalnem roku.

Pravosodje. Kaj naj rečem? Upam in želim si, da bi vse tisto, kar o pravosodju pišete, prebrali zlasti koalicijski poslanci, pa minister za pravosodje oziroma državni sekretar. To bi bilo krasno in to bi bilo čudovito. Zakaj? Poglejte, kar 23% zadev, in te zadeve se iz leta v leto večajo, je na vaši mizi s področja pravosodja. In vi ste v mnogih delih, vsaj tako vidim, pravzaprav kot pripornik z zaklenjenimi rokami na hrbtu, ker se pravosodju reče neodvisna veja oblasti in nimate možnosti ukrepati. Samo opozarjate lahko na nekatere zadeve. Ja, tako je, tako pač imamo sistem narejen. Ampak ta vlada ga žal na vsakem koraku, nekaj primerov pa lahko naštejemo, pa mislim, da niti ni treba, ker vsi poslanci vedo, kdaj so

pritisnili "za", kdaj pa "proti", samo še zavija v vato. na vsakem koraku. Odvetnike, o čemer bom še govoril v nadaljevanju, notarje, sodnike itd. In potem ne dobiš nobenega odgovora. Tudi ministra vprašaš, pa rečeš, minister, kako pa je z dodatnim delom sodnikov, to sem sam spraševal pretekli teden - in ugotoviš, da minister nima podatkov. In jih res nima, saj jih ne more imeti, ker je sodstvo neodvisna veja oblasti, gospoda takšna, kot je. Ministrica za javno upravo natanko ve za javno upravo, kako je z dodatnim delom v državni upravi: nihče ne more biti dvakrat plačan. Ali koriti nadure, ali ima prosti čas, ali karkoli ima. In je, kot je. Kako je v pravosodju, vedo predsedniki sodišč. Ampak mi tega podatka ne bomo dobil, tudi minister ne. Tudi minister ne! Čestitke, še enkrat.

Stran osemnosemdeset, pogledjte, kaj se vam je zapisalo: "Neodvisnost sodnika se nanaša samo na sojenje, torej na opravljanje sodniške funkcije." Lahko še enkrat preberem? "Neodvisnost sodnika se nanaša samo na sojenje, torej na opravljanje sodniške funkcije." In čisto nič drugega. Globoko se strinjam z vami! Toda meni koalicijski poslanci in minister za pravosodje na vsakem koraku dokazujejo, da je sodstvo neodvisno tudi glede vsega ostalega. Tudi glede tistega, ali sedi v sodni dvorani in sodi ali pa kupuje solato na tržnici. Tudi to je neodvisno, tako trdijo. Ampak to ni res. In se strinjam s tem, kar ste zapisali. In če bo enkrat to spoznanje prodrlo v to našo družbo, bo tudi sodna veja oblasti pridobila na ugledu in šla v smeri funkcije, kakršno ima v tej državi. Ampak jaz sem res vesel tega, kar ste zapisali, ker se sam trudim, da bi to dokazoval z mnogimi stavki izza tega mikrofona, ko sem rekel, da so neodvisni pri sojenju, ne pa pri vseh ostalih zadevah. Ampak pravosodni minister trdi in Ustavno sodišče tudi, da so neodvisni tudi pri plačah.

Tudi sami pravite, pogledjte, kako ste sramežljivo zapisali, da je kar nekaj vaših posredovanj rodilo službene nadzore na pravosodju. Precej sramežljiv stavek. Jaz mislim, da bi moralo biti vsako vaše posredovanje kot impulz ministru, da "v luft skoči". Če že ne akceptira nas opozicijskih poslancev, bi moral akceptirati vsaj vas. V "luft bi moral skočiti", ko vi opozorite na neko napako. In je tu takojšnji nadzor. Ne, on se ukvarja z drugimi nadzori, on se ukvarja s tistimi na tožilstvu.

Naj vam navedem en sam primer in to osebo, ki je bila v ponedeljek pri meni v poslanski pisarni, bom napotil k vam. Pogledjte kaj se zgodi. Človek ima 12 let nerešene zadeve na sodišču. Gre pa za neke terjatve ali nekaj takšnega. Res za banalne zneske, ampak v 18-ih letih je to hudo zraslo. Pride k nam v poslansko pisarno, kaj naj naredi. In potem ko jaz tiste primere gledam, saj mu ne morem nič odgovoriti, kot da naj gre k predsednici sodišča. Saj je jasna zadeva, ne moremo drugega narediti. In kaj se temu človeku zgodi? Človek odide k predsednici sodišča v uradnih urah, in ga odklonijo že pri

vratarju. Gre drugič v uradnih urah, pride do tajnice. Sodnica ima gor "tisto bulo", veste, ne gre, samo ona lahko odpre vrata z notranje strani, ker je gospa neodvisna ali kako že. In končni primer, po vseh prošnjah te osebe, da bi prišel v kontakt s predsednico sodišča, po vseh prošnjah se mu zgodi, da pride ponj varnostna služba in ni upravičen niti do pogovora s predsednico sodišča. Gre pa za to, da sodišče trdi, da nekega dokumenta nima, ker ga je izgubilo, ko so se selili. Za to gre. In končna faza. Ker se še ne da, pride ponj policija in ga odpeljejo s sodišča. Jaz ga bom napotil k vam. Neverjetno se mi zdi, kaj se dogaja.

Sodni zaostanki. V celoti se strinjam z vami. Ampak ta vlada, in jaz verjamem, da boste to spremljali, jih podaljšuje z mnogimi ukrepi, recimo Zakonom o prekrških, ki smo ga že sprejeli, in imamo spet vračanje na prvostopno sojenje. Poglejte, kakšen lep primer navajate, moram spet reči, da žal, ker ostane samo v tem poročilu, potem se nič več ne zgodi. Odvetnik sprejme stranko in jo bo zastopal pri neki odškodnini. Stranki natvezi, da bo dobil on tam 2, 3 tisoč evrov. Kaj se zgodi? Sodišče mu dosodi 46 evrov. Njegovi stroški pa so 980 evrov. Zakaj sem to rekel? Ker ga je odvetnik v startu žejnega vlekel čez vodo, če bi temu tako rekli, in mu veliko obljubljal, pa nič naredil. Če je sodišče odločilo 46 evrov, potem veste, da je šlo za banalno zadevo, verjamem, da je šlo za banalno zadevo. Ampak on je plačal 980 evrov stroškov za to, da jih je dobil 46. Odločitve na strani 90, 91, ko govorite o nekaterih odločitvah sodišč, kjer tožbe ni vložil odvetnik. Neka oseba vloži pritožbo ali nekaj takšnega, mislim, da govorimo o pritožbi. Sodišče reče, ali imate pravniški državni izpit. Vsi bodo odgovorili, da ne. Ja, kako nimate? Potem pa tega ne bomo šteli, dobite odvetnika. Lepo vas prosim! Če je zakonski problem, gospod državni sekretar, ga pa uredite, ali pa je to samopašnost sodnika. Ne vem, kaj je.

Sedaj pa moja zamera. Ne vem, kaj je, in sedaj ne vem, kako naj vam v nadaljevanju povem, kar vam želim povedati. Če je to poročilo za leto 2008 in če govorite tudi o odvetništvu, če govorite o spremembi zakona, ki je bila sprejeta marca letos, potem se z vami ne strinjam, ker ne vem, o čem tu notri govorite. Namreč, za kaj gre. Mislim, da govorite o letošnjem zakonu. Najprej pravite, da je bil zakon o odvetništvu spremenjen, vendar ga Vlada pravkar spet spreminja, nekako tako. Zdi se mi, da govorite o letošnjem zakonu, ki ne sodi v poročilo za leto 2008, zato bom kljub ostri kritiki rekel nekaj. Želel bi, da v naslednjem poročilu vidim primerjavo med Šturmovim zakonom, če smem, v narekovajih, reči, in Zalarjevo spremembo zakona o odvetništvu, o kateri veste, da je Ustavno sodišče reklo, da ne more imeti referendumu. Pri čemer je copy - paste, s tiskovnimi napakami vred potegnilo obrazložitev ministra Zalarja v ustavno odločbo. Pa še nekaj vam bom povedal. Ko je minister Zalar govoril o teh zadevah, je rekel,

da je zakon o odvetništvu popolnoma usklajen z varuhinjo, da varuhinja to podpira. Jaz sem si mislil, pa nisem rekel, sedaj ne vem, ali je žejno peljal če z vodo ali pa niste prebrali. Nekaj je bilo. Za kaj gre? Minister Šturm je disciplinske komisije v primeru odvetnikov sestavil tako, da odvetniki niso imeli večine na nobeni stopnji, ne na prvi, ne na drugi stopnji. Minister Zalar je to popravil. Popravil je tako, da imajo odvetniki danes in na prvi stopnji in na drugi stopnji absolutno večino pri odločanju v disciplinskih postopkih. Vi ste baje to podprli. Tako je on tukaj rekel. Imate magnetograme in lahko to pogledate. Tudi tukaj notri imam občutek, da to podpirate. Ali pa ste to poročilo pisali v času, ko še ni bilo jasno kakšna bo končna rešitev. Dalje. Precej podpirate recimo to, da bo sedaj spet zastopanje po uradni dolžnosti, pa še ena od zadev, kar je bila tudi predmet tega zakona, da bo pa sedaj bolje. In podpirate, tako jaz razumem, ali boste pa rekli, da nimam prav. Podpirate to, da spet odvetniki samo določajo odvetniške tarife. Jaz nisem tega nikoli podpiral. Tako sem jaz tekst razumel. Saj je prav, saj bom zelo vesel, če boste odgovorili. Kakorkoli že, s tistim delom vašega poročila se ne strinjam, ne soglašam z njim in ga kritiziram. Ampak pričakujem pa, prosim, želim si, če želite, saj ste neodvisni, da bi v naslednjem poročilu vendarle imeli zelo jasen odgovor na vprašanje, kaj je s tem zakonom bilo v času ministra Šturma in kaj se je zgodilo v času ministra Zalarja. Ker to, kar se je zgodilo, je po moji oceni katastrofalno. In bi vi morali po mojem mnenju dati svoj glas na to temo, se mi zdi, da tukaj notri to ni dovolj jasno.

Poglejte, naprej vi tudi govorite, na strani 103, jaz bom rekel "noro", sem si pripisal tukaj. O čem govorimo tukaj notri. Spet smo pri odvetnikih. Nekdo se pritožbi odvetniški zbornici. To je tista odvetniška zbornica, ki vaša vprašanja in vprašanja vašega predhodnika že leta in leta ignorira. Ne vem, ali je letos kaj boljše ali ni, ampak v vseh poročilih vašega predhodnika, tudi vašega lanskega, vidim popolno ignoranco odvetniške zbornice, kot da vi ne obstajate. In kaj sedaj ugotavljate? Nekdo se pritoži čez ravnanje določenega odvetnika in tajnik odvetniške zbornice ali tajnica, ne vem, kaj je, odloči, da to ni pritožba. To ni pritožba. Niti je ne posreduje. In vi na to opozarjate. In sem hvaležen, da na to opozarjate. Niti je ne posreduje disciplinskemu sodišču. Tudi to ne. Vi pa ne dobite odgovora od te zbornice. Meni se zdi to katastrofalno. In bomo še deset let to poslušali tukaj notri ali kaj! Ali se bo minister zganil ali se ne bo zganil? To je neverjetna zadeva.

Dejansko pišete tudi, na strani 104, o tarifi in o kršenju kodeksa odvetnikov. Zelo jasno opozarjate, v celoti se strinjam. Tudi vi to ugotavljate, kar je tudi minister priznal, kar sem jaz že ne vem kolikokrat govoril za mikrofonom, enostavno kršijo, zaračunajo več, kot je po tarifi. Stran 121. Točno opisujete primer, ko odvetnik ozmerja

stranko z besedami "baba nora". Oprostite, to ni kršitev. Nič se mu ne zgodi. Enostavno ne reagirajo. Zakaj pa ne reagirajo? Zato, ker sodijo sami sebi. Jasno, če sami sebi sodijo v disciplinskih postopkih. Kako pa bi potem odločili? Prosim, da potegnete vzporednico s policijskimi postopki in pritožbami zoper policiste, ker jih vaš pomočnik dobro pozna. Tam pa točno vemo, da ima absolutno večino pri odločanju o pritožbah zoper policiste zunanja javnost, predstavniki civilne družbe. Mi pa smo z zakonom v tem mandatu, mislim, da marca letos uzakonili spet, sami si naj sodijo ali vrana vrani ne izkljuje oči. To smo jim dovolili. Ustavno sodišče je pa reklo, ja, tako mora biti. To je prav neverjetna zadeva.

Vaši dve priporočili na strani 106 podpiram, če se nanašata na prejšnje zakone, na tako imenovani Šturmov zakon, sicer ju pa ne podpiram, to vam moram povedati.

Zanimiva zadeva, stran 108. Opisujete primer, kako pobudnica vloži ugovor na sodišču. To jo pozove, vi ugotovite - ta primer, ki sem prej razlagal, da sodišče pozove nekoga, ki se je pritožil, naj dokaže, da ima pravniški državni izpit. In potem višja sodišča, torej instančna sodišča potrdijo, da je to napaka. Ampak ne moremo nič. Konec. Enak primer imate v Krškem. Krško sodišče določi stečajno nagrado stečajnemu upravitelju v skupni vrednosti 440 in nekaj tisoč evrov, pri čemer pozabi - sodnik pozabi! -, da je že določil akontacijo. In ta človek dobi dvakrat plačano. Višje sodišče v Ljubljani to ugotovi, pojasni, koliko je ura, in ugotovi, da je žal pritožbi rok potekel. Žal je potekel, in nekdo da 200 tisoč evrov v žep. To je neodvisnost sodstva. Da mi ne bo kdo rekel, da napadam sodstvo, daleč od tega. Opozarjam, in to sem dolžan opozarjati, in se vam zahvaljujem, da tudi vi opozarjate, ampak bodite še bolj glasni pri teh zadevah. To je nujno treba narediti, nujno, nujno treba, ker se mi zdi popolnoma nedopustno, kar se dogaja. Neodvisnost sodstva da, vendar ne, kadar delajo napake. To je prava neumnost!

Dva dni nazaj, mislim, da smo v sredo sprejeli Zakon o prekrških, mislim, da smo že glasovali o njem, s katerim smo jasno rekli, da višja sodišča vračajo stvari prvostopnim sodiščem. Natanko to smo, gospod Potrč, uzakonili in čisto nič drugega. Saj boste rekli za posamezni primer, ampak to sploh ni važno. Utemeljitev je bila pa relativno jasna. Prvostopni sodniki slabo sodijo, nekateri seveda pišejo s premalo dokazi in tako dalje, rekoč saj bodo višji sodniki razveljavili. To je verjetno res in jaz se s tem strinjam. Ampak to ni razlog za spremembo zakona. To je razlog, da se sodni mehanizmi, nadzorni mehanizmi aktivirajo, identificirajo takšne sodnike in z njimi ravnajo tako, kot je predvideno. Tudi vzamejo jim lahko mandat. Opozarjam na postopke pravosodnega ministra, ki pelje stvari v popolnoma napačno smer.

Policijski postopki. Saj tu nimamo kaj veliko reči, policija kolikor poznam in vem, je z vašim predhodnikom sodelovala dobro, policija se več ali manj odziva, nimate

težav z njimi, tako da tukaj ni kaj dosti reči. Opozarjate sicer na pretirano medijsko izpostavljenost v zadevi "čista lopata". Kaj naj rečem? Mislim, da bi bilo treba še kaj drugega tudi opozoriti, če že. Jaz sem resnično pričakoval vaš glas v času, ko smo v Državnem zboru sprejemali Zakon o odvetništvu. Jaz sem ga pričakoval, pogrešal sem ga. Jaz sem pričakoval vaš zelo jasen glas v primeru Hude jame ali pa sem ga zgrešil. Ampak če predsednik države reče, da je to drugorazredna tema. ste vi tudi samostojen državni organ in imate vso pravico povedati, kaj si o tem mislite. Kot tudi za primer gospoda Ertla. Zelo se strinjam v tem poglavju z vašim nestrinjanjem, z vašo težavo, ko opozarjate na to, kako hudo je gledati policiste, ki delajo prekrške. Absolutno se strinjam. Mnogokrat se zgodi, ko se pelješ po avtocesti 130, pa gre mimo tebe, da niti številke nisi videl. To je pa katastrofa.

Upravne zadeve. Tu nimamo kaj dosti, ker so zadeve takšne, kot so, se izboljšujejo. Ne strinjam se, da kar naprej pišete o izbrisanih. Veste, takšnih izbrisanih je še veliko več v tej državi, ampak na drug način.

Jaz vam bi za zaključek čestital za napredek, za vse tisto, kar ste naredili. Varuh človekovih pravic je v preteklosti vozil po levi, to moramo vedeti, v celoti je vozil po levi in tega tudi ni skrival. Jaz vam čestitam, da ste šli na sredi ceste oziroma da ste premaknili to ustanovo in ugled te ustanove v dobri smeri, v pravi smeri, čeprav imam včasih občutek, da vas še malo v levo nese, ampak bomo tudi to preživeli. Napredek je velik, v primerjavi z gospodom Hanžkom, to je treba povedati. Toliko z moje strani, kar se tiče vašega poročila.

Sicer pa moram reči še dve zadevi, ki smo ju tukaj slišali. Ne vem, govoriti o tem, kako bodo redarji, ta problem je popolnoma brez zveze, ker to ni tema, kaj bo jutri v vašem poročilu. Dejstvo je, da tujina pozna več policij. Mi poznamo eno policijo, to je državna policija. Nobenega razloga ni, da ne bi bil zakon o redarstvu, zakon o lokalnih policijah. Nobenega razloga ni, da ne bi ti delali kot policisti, samo izobraziti jih je treba.

Tukaj so bili omenjeni tudi materialni oškodovanci 2. svetovne vojne. Zadnjič se je pri meni oglasila gospa iz Murske Sobote in mi povedala, da sem jaz sigurno kot predsednik odbora najbolj kompetenten, da se bo zdaj to vprašanje rešilo. Seveda sem ji razjasnil pojme in nisem šel na tiskovno konferenco. V prejšnjem mandatu je ta gospa bila tudi pri nekom, pri takratni opoziciji in takrat je takratna opozicija to gospo sprejela in ji povedala, da globoko podpira rešitev tega problema. In to so povedali tudi na televiziji. Oni podpirajo rešitev tega problema. Danes pa te gospe ali je ne sprejmete več ali pa ji dajete napačne informacije, da hodi k meni. Vi ste tisti, ki lahko rešite vprašanje materialnih oškodovancev 2. svetovne vojne. Vi imate namreč oblast, mi pa

smo opozicija. V tej dvorani pa, za zaključek, gospod predsednik, je dovoljeno govoriti o demagogiji prve vrste, ki nima nobene zveze s poročilom varuhinje. In vse tisto, kar je priročno, je treba povedati. In tako nekateri poslanci tudi počno in ponovno omenjajo orožarsko afero iz leta 1993. Gospe in gospodje, še enkrat, vodili ste tri ali štiri preiskovalne komisije. Kaj ste našli? Nič. Očitno boste še eno pred koncem mandata, ker vam bo to "pasalo", ker bodo volitve, pa bi spet malo lajnali o orožarski aferi, kar bi vam pa lahko kakšno piko prineslo. To je torej štos. Pa govoriti o ostalih zadevah, o čemer je nekdo govoril, kam je šel denar od orožarske afere? Ja hudiča, saj ste to ponesli cel kup denarja domov tisti, ko ste plače imeli tisti, ki ste bili v preiskovalnih komisija, kaj ste pa našli? Bi pa takrat kaj poiskali! Saj so vas plačali za to, saj ste bili člani komisij, trikrat ali štirikrat tisti, ki ste bili! Ne, priročna tema je, še enkrat. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Replika, popravek napačne navedbe. Gre za popravek napačne navedbe?

MIRAN POTRČ: Bil sem poimenovan ob sprejemu zakona o prekrških in naj samo povem svoje razumevanje. Sprejeli smo odločitev, da v nekaterih izjemnih primerih, kjer je na prvi stopnji prišlo do bistvene kršitve postopka, je možno, da se na drugi stopnji zadeva vrne, ker bi sicer lahko prišli v položaj, ko pritožba ne bi bila mogoča in bi bila kršena ustavna pravica. To je res bilo komplicirano, samo, gospod Gorenak, tako zelo poenostaviti in, kot vi rečete, po kmečko reči, da se je odločila Vlada, da spet vse vrača, pa le ni res.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Nadaljujemo. Besedo ima Anton Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani predsednik, varuhinja človekovih pravic, ministrica in ministri, kolegice in kolegi! Moram se takoj pridružiti izreku čestitke, ki jo je izrekel kolega Gorenak o vašem dobrem delu. In temu se tudi jaz pridružujem.

Dovolite, da spregovorim nekaj besed o poročilu, in sicer da vidimo, v kakšnem stanju je področje človekovih pravic v Sloveniji. Ugotavlja se, da se število pobud, naslovljenih na vas, veča. Ocenjuje se, glede na leto 2007, za 10%. Čisto običajno je, da se tičejo zadeve največ področja pravosodja, zamujanja pri sodiščih, sodnih izvedencev, znova se opozarja na potrebe po specializiranih oddelkih na sodiščih, družinske problematike. To pomeni, da je kar precej zadev, ki jih je treba izboljšati.

Veliko je tudi področij, ki ste se jih dotaknili. Ena izmed teh mi je padlo posebej v oko, in sicer sovražni govor. Vi ste ga okarakterizirali, da ga je preveč, da ga je preveč tudi v tem parlamentu, v Državnem zboru, predvsem v razpravah

o izbrisanih in drugih razpravah. Res me zanima, kako bo drugo leto izgledalo to poročilo, ko se boste morali verjetno izreči o nekaterih stvareh, ki smo jim danes priča. Bom citiral oglas, ki sem ga zasledil v časopisu, in sicer piše takole: "Pričakujem, da se spomladi vidimo v večjem številu tudi na slovenskih trgih in ulicah." Ali je to sovražni govor, boste morali odgovoriti. To so malenkosti, mimo katerih je treba iti. Tako je tudi v tem poročilu veliko dobrega in je leto 2008 prineslo kar nekaj pomembnih zakonov, kot je zakon o preprečevanju nasilja v družini, zakon o pacientovih pravicah, zakon o duševnem zdravju in tako naprej. Še vedno pogrešamo zakon o dolgotrajni oskrbi, o prepovedi telesnega kaznovanja otrok.

Najbolj mi je v tem trenutku neznanka, da obravnavamo poročilo kljub protestom opozicije, SDS in tako naprej. Ne najdem pravega vzroka, zakaj poročila ne bi obravnavali. Razen če bi poskušali komentirati takole. Prejšnja koalicija je Uradu varuha človekovih pravic znižala plače. Funkcionarje v uradu je postavila nižje od funkcionarjev po ministrstvih. Poročilo Varuhinje človekovih pravic Zdenke Čebašek Travnik v letu 2007 pa smo morali poslati po pošti, ker spoštovani bivši premier ni imel časa za osebno predstavitev. Le povejte mi, v čem je problem. Ali je to strah, ali je bojazen, ali je bojazen pred neugodnimi odkritji? Prepričan sem, da počasi pride čas za razkritja. Prej ko slej zavese padejo.

Moj namen je danes iti k romski problematiki. Grem na področje Pomurja, kjer sem najbolj seznanjen s temi stvarmi. V Pomurju je primer dobre prakse, kako se izvaja integracija, mislim, da najboljša v Sloveniji. Lahko jasno povem, da smo dobili potrditev, da ravnanje številnih zasebnikov in javnih ustanov dejansko temelji na nesprejemljivih predsodkih do Romov, ki vodijo v diskriminatorno prakso, ti pa do svojih sosedov ali pa svojih sosedov ne vidijo kot osebe z imeni in priimki, ampak zaznavajo predvsem njihovo etnično poreklo, jih povezujejo z načinom življenja te etnične skupnosti. Zaradi tega lahko jasno rečem, da je treba pristopiti še k celovitejši strategiji vključevanja romskih skupnosti pri nas v Sloveniji. Kljub navidezno vzorni zakonodaji še vedno manjka jasna določitev odgovornosti za posamezne naloge na področju državne in pa skupne skrbi za romsko skupnost. Da pa ne bo izgledalo to takole suhoparno, bom prikazal nekaj primerov dobre prakse na našem področju. Kot prvi primer bom navedel Mestno občino Maribor, ki je vzpostavila posebno delovno telo za spremljanje položaja romske skupnosti, kljub temu da ni dolžna po 7. členu Zakona o Romih zagotoviti člana v občinskem svetu.

Druga star. V naši upravni enoti, ne bom govoril o svoji občini, ker me učijo, da to ni primerno, imamo dva fantka v eni izmed šol. In lahko vam brez skrbi povem, da sta postala ljubljenska. Verjetno po eni stani na račun tega, ker sta nekoliko drugačne barve, po drugi strani pa na račun tega, ker

sta pridna in bi jima vsi želeli stati ob strani, pomagati. To je primer pri naših najmlajših. Odlično. In to je odličen primer integracije. In kako je treba pritegniti v nekatere skupine, v tem primeru romsko skupnost v Pomurju, ker jo dobro poznam, moram povedati spet drug primer. Ali si lahko zamislite, da ima romska skupnost v Murski Soboti tudi svoje prostovoljno gasilsko društvo, ki se imenuje Pušča?! Ja, saj je neobičajno. Ampak hec je v tem, da nima niti nobene opreme in torej je samo društvo ustanovljeno in v tem trenutku šteje 30 članov, 15 jih je celo tako usposobljenih in pogledajte, kaj so si dovolili. Ker nimajo opreme, nimajo nič, so že tako moderni, da so na spletnem forumu Gasilske zveze Slovenije objavili prošnjo, ali jim katero društvo želi odstopiti kakšno opremo, tisto, ki je pri njih že v takšnem stanju, da je oni ne uporabljajo več. Javilo se jim je veliko prostovoljnih gasilskih društev v Sloveniji. In to je dober primer, kako bi morali ravnati tudi drugje. Ne vem, zakaj bi se jih bali. V tem trenutku je v Sloveniji, kot sem rekel, precej društev, ki so se prijavila na to sporočilo in teče odlično sodelovanje, ponuja se več vrst sodelovanja na tem področju. To je model, sprejemljiv za vse, odvisno od časa in truda, koliko ga je kdo pripravljen vložiti.

Še nekaj bom povedal. Dobra praksa, si zamislite, policije do pripadnikov romske skupnosti. Imajo dobre odnose, se družijo, jih sorazmerno permanentno nadzorujejo. Gredo pa tako naprej, da tudi z njimi kdaj pa kdaj kakšen nogomet "špilajo". In to so tisti neki partnerski odnosi, ki morajo biti.

Spoštovana varuhinja, podpiram poročilo in vam čestitam.
Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, spoštovani podpredsednik.

Spoštovana varuhinja, gospa ministrica, ministri s sodelavci, kolegice in kolegi!

Podpiram poročilo varuhinje, ki na zelo pregleden način seznanja Državni zbor na pomanjkljivosti pri delovanju posameznih institucij države, ko gre za kršitve pravic državljanov in velike težave pri uveljavljanju slednjih. Varuhinja je pravilno opozorila na časovno komponento, ki se premalo spoštuje, kadar nekdo vloži zahtevo, pritožbo, vlogo, prošnjo. Kakšna stvar se leta dolgo ne uresniči, celo takrat, ko je o pravicah prizadetih odločilo Ustavno sodišče. Pri tem naj seveda izpostavim samo nekaj področij, kjer so težave hude in uveljavitev z zakonom določenih pravic praktično nemogoča.

Najprej uveljavljanje zdravstvenih pravic. To poglavje je v poročilu varuhinje sicer kratko, vendar moram povedati, da se državljanji čez kršitve njihovih pravic na področju zdravstvene dejavnosti na relaciji izvajalcev skrajno redko

pritožujejo. Na več sto prizadetih se morda eden pritoži, ker se boji, da ob pritožbi potem pade zamera v sistemu, kamor se več ne more prijaviti uspešno, ko išče svoje pravice. Tu naj opozorim na dve slabi praksi. Čeprav je že splošno znano, da hitro pride do pravic tisti, ki lahko plača, se je sedaj pojavila še druga zgodba, da tisti, ki so premožnejši, plačajo zavarovanje za hiter, lahko rečem, takojšen pregled pri specialistu ali pa zavarovanje za hiter sprejem v dom starejših občanov. Kam bodo prišli ti hitreje na vrsto? V tisti sistem, ki ga plačuje tudi reven, ki pa nima denarja za to zavarovanje, in na ta način premožnejši koristijo denar onih, ki ga nimajo, v tem sistemu, ki ga skupaj solidarno financiramo. In tako zavarovanje je v primeru, ko nekdo hitro dobi pravico v javnem sistemu zdravstvene dejavnosti, nezakonito, neustavno in huda kršitev človekovih pravic, da ne rečem huda diskriminacija državljanov na tem področju. Enako velja za sprejem v dom. V katere domove? V tiste, ki so zgrajeni z državnim denarjem, ali v tiste domove, ki so zgrajeni v javno-zasebnem partnerstvu? Če kamorkoli nekdo s tem zavarovanjem pride v tak dom preko reda, je vzel posteljo revežu, ki se zavarovati ni mogel. Zato je to zavarovanje zame nesprejemljiv način, razen seveda, če bi zavarovalnica zgradila svoj dom za svoje zavarovance te vrste. Enako velja za zdravstvene pravice.

Nadalje so primeri, o katerih je bilo že dosti povedanega, o sodnem varstvu, uveljavljanju pravic do solidarnega zagotavljanja podlag za človeka vredno življenje, mislim na revščino, ki pa ni samo posledica krize, ampak je pojav, ki je širši, raste počasi, pa vendar v razmerah kapitalističnih sistemov vedno širše. Pri tem je treba povedati, da je zanimivo, da bi danes zahteve do države, da takoj reši te probleme, postavljali tisti, ki so v času relativne blaginje v prejšnjem mandatu zamrznili socialne pravice mnogih z Zakonom o socialnih transferjih in na ta način zmanjšali osnovo za povečevanje njihovih pravic, danes pa bi s pozivanjem teh istih revežev na ulice radi z revolucionarnimi sredstvi dosegli svoje politične cilje. To je pritlehno razmišljanje tistih, ki niso v prejšnjem mandatu glasovali za 0,6% povečanje minimalne plače. Danes pa bi, v času krize seveda radi za dvesto evrov dvignili plače slabo plačanim delavcem. .../Opozorilni znak za konce razprave./... To je težava in nespoštovanje institucije Varuha, Ustavnega sodišča in seveda Računskega sodišča in tako naprej, kar jaz absolutno... .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Darja Lavtižar Bebler. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Obravnava slehernega poročila varuha človekovih pravic je vedno tudi prava učna ura poslank in poslancev slehernega sklica Državnega zbora. Vsaj tako bi tudi moralo biti.

Poslanci in poslanke bi morali še posebej skrbno proučiti tista opozorila v poročilu, ki prikazujejo slabosti v zakonodaji, ki smo jo sprejeli v Državnemu zboru. Pogosto so prav neprimerne zakonske določbe izvor kršitev človekovih pravic ali pa nezadostna varovala za preprečevanje teh kršitev. Zato bi morali vselej, ko se lotevamo spreminjanja ali dopolnjevanja posameznih, z vidika človekovih pravic še posebej občutljivih zakonov imeti pred očmi opozorila, ki so zelo sistematično navedena v obravnavanih poročilih, pa tudi v tem za leto 2008.

Je pa obravnava poročila varuha človekovih pravic vselej prava učna ura tudi o tem, kako v resnici posamezne parlamentarne politične stranke gledajo na vlogo varuha človekovih pravic, na njegovo samostojnost in neodvisnost in na pomen spoštovanja in utrjevanja človekovih pravic v širšem smislu. Tudi danes nam v temu smislu ni bilo prizaneseno. Nekatero človekove pravice so človekove pravice prvega reda in druge so človekove pravice drugega reda ali pa nemara sploh ne gre za človekove pravice. Vsaj nekatere uvodne razprave danes so nam to sporočale in poprej že dogajanja na Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti, o čemer smo tudi danes veliko poslušali, kar mene zadeva, precej po nepotrebem.

Kako naj razumemo danes tukaj izrečene očitke, da se varuhinja ni izrekla o nekaterih dogodkih in postopkih, ki so že dlje časa predmet političnih obračunavanj in manipulacij v naši politični javnosti. Ali ne bi mogli nekaterih današnjih pozivov varuhinji jemati za nedopusten političen pritisk na varuhinjo, naj vendar končno le dojame, za katere pravice se mora zavzemati, o katerih pa naj raje molči ali jih vsaj enostavno prezre!

Nekateri, ki smo bili poslanci tudi v prejšnjem mandatu, se še predobro spominjamo, kakšnih pritiskov in kritik je bil deležen prejšnji varuh človekovih pravic, gospod Hanžek. In to s strani tistih, ki so imeli takrat politično oblast v državi. In zakaj, seveda? Seveda zato, ker jim je neutrudno nastavljal ogledalo, v katerem se enostavno niso hoteli videti in prepoznati. Tudi danes ta razprava kar dobro kaže za vas, gospa spoštovana varuhinja, samo kolega Gorenak vas je nekam sumljivo preveč hvalil, to le malo skrbno preučite. Očitali so vam, glede česa vsega se niste jasno opredelili, in to praviloma na ideološki osnovi. Vse to jemljite kot priznanje, da dobro delate. Mislim, da je tako prav, da tako to vzamete.

Kar mene zadeva je vaše poročilo zelo kakovostno, ga podpiram in kot poslanki v najvišjem zakonodajnem telesu v državi pove veliko o tistem, na kar moram biti pri sprejemanju zakonodaje še posebej pozorna. O tem, da so človekove pravice univerzalne in da jih ni mogoče deliti na "vaše" in "naše", pa

že dolgo vem in to dejstvo tudi dosledno spoštujem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Gospod podpredsednik, kolegice in kolegi, ministrica, državna sekretarka, gospa varuhinja človekovih pravic. Poročila, ki jih obravnavamo v Državnem zboru, se mi zdijo nekako pregled ali povzetek dela, vsaj za sebe lahko rečem, dela tudi čez leto v poslanski pisarni ali na terenu.

Državljanke in državljani se obračajo z veliko večino teh problemov, ki ste jih zajeli v poročilu, tudi na poslanke in poslance. Pri meni je tega veliko. Mogoče tudi zaradi tega veliko več, ker prihajam iz dela Slovenije, Slovenskih goric, ki so daleč od velike, bele, cvetoče Ljubljane. Kljub vsemu so ti problemi na teh območjih še ostreje zarisani, ampak manj zaznani tudi v vašem poročilu. Pa ne zato, da ne bi tega naredili ali da jih ne bi sprejeli, ali da se ne bi s tem ukvarjali. To so ljudje s problemi, velikimi, življenjskimi, osebnimi, družinskimi in tako dalje, ki se manj obračajo na institucije. Seveda še toliko manj, če so te institucije nekje daleč, v Ljubljani. Zato je tudi velikokrat moja razprava glede lokalne samouprave, občin in tako dalje tudi zaradi tega, ker se ljudje tam vendarle imajo na koga obrniti, ker jim je pač enostavno bliže. To še izvedejo, kaj več pa velikokrat ne, ali zaradi starosti ali zaradi takšnih in drugačnih razlogov. No, posledica tega naj bi bila tudi obravnava tega poročila v Državnem zboru za tiste, ki smo predlagatelji zakonodaje, torej poslanci, Vlada, Državni svet, navodilo in smer, da se določeni zakoni, ki se jih da spremeniti, naj spremenijo tako, da bo čim manj kršenja človekovih pravic.

Mimogrede, tudi sami ste omenili, da se zakonodaja spreminja kar tako, ad hoc, vse po skrajšanem postopku, hitrih postopkih in tako dalje, brez vpliva in možnosti sodelovanja javnosti. Imeli smo primer obravnave spremembe zakona, ZOFVI-ja, kjer bi cca 5.000 učiteljicam in učiteljem, ki so nas učili in imajo šesto stopnjo, pa jim po 90 dneh plus enem preneha - in se ne morejo več zaposliti nikjer, torej v šolstvu nič več. Vse to, kar so naredili, jim je propadlo, tako smo jih strokovno kot tudi po človeški plati degradirali do konca. To so v glavnem učiteljice in učitelji, ki so nas učili. In ko so se sami sicer organizirali in poskušali nekako vplivati na to, da bi bil ta zakon sprejet - mimogrede, za 50 ravnateljev se je spremenil, to se je dalo -, se pač za teh 5.000 učiteljic in učiteljev to ni zgodilo. Torej, namen tega poročila je sigurno tudi ta, da bi se zakonodaja spreminjala v tej smeri. Zato tudi tisti predlogi, ki prihajajo s strani poslancev, so velikokrat tudi na osnovi tega, ker se pač ukvarjamo s temi problemi ljudi na terenu. Zato tudi kdaj

predlagamo poslanci, opozicija, tudi kakšno zakonodajo. Vendar žal bi bila mogoče lahko tudi kakšna analiza varuhinje človekovih pravic, koliko takšnih zakonov, ki bi izboljšali položaj ljudi in bi se s tem manj kršila zakonodaja, je prišlo s strani opozicije in koliko je tega bilo sploh kdaj upoštevanega. S tem se pravzaprav srečujemo vedno, skoraj na vsaki seji. Tudi tokrat, recimo, zakon o varstvenem dodatku ali pa zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za kmečki živelj. Namerno sem omenil ta dva zakona, ker sta namenjena bila prav temu kmečkemu živilju, da bi dobili tam tisti letni dodatek, ali kakorkoli se mu reče, tudi tisti, ki mogoče niso vseskozi v življenju plačevali, ampak so še kako trdo - pa ne osem ur, ampak po nekaj deset in čez ur - delali in ohranili to našo domovino, kmetijstvo, podeželje, skratka to, s čimer se radi ponašamo. Tudi temu se ne prisluhne, za nekaj dobrega, ampak to so tudi zaradi tega, ker živijo s 160, 170 evri na kmetijah, velike travme in jim je velikokrat marsikatera pravica kršena. Tudi zato, ker enostavno do nje ne morejo.

Zato je tudi v tem vašem poročilu malo, ali zelo malo ali skoraj nič problematike kmečkega živilja. Ker ta pa dejansko skoraj do vas ne pride. Razmišljal sem in mogoče bi kazalo prav na takšnih izpostavljenih področjih na podeželju v kakšni odročni občini tudi organizirati kdaj, vas povabiti tja in se srečati tudi s temi ljudmi. Gospa varuhinja človekovih pravic, če boste na to pristali, bom kot eden izmed tistih s sicer tisto bogokletno pozicijo župana - poslanca - sedaj bodo eni imeli prednost zato, ker je župan tudi poslanec - in vas bom peljal v eno od sosednjih občin, ne v občino, v kateri sem tudi župan.

Vsekakor je iz vašega poročila razvidno, kar me veseli, da ste se obregnili tudi ob globalizacijo, kjer je večina prebivalstva, velik del prebivalstva, ostalo tako brez svobode in tako brez blagostanja. Pa še tisti, ki so ostali in imajo delo in delajo, so pa ostali, ali pa ugotavljajo, da so ostali tudi brez tistega, kar jim po zakonu pripada, brez plačanih prispevkov za invalidsko in pokojninsko zavarovanje. Ni nobenega opravičila, če teh prispevkov ne plača katerokoli podjetje. Nobenega opravičila! Še manj pa ni opravičila, če se krši tudi v podjetjih, v katerih je večinski lastnik država.

Je pa v nebo vpijoče, da pa to dela predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, lastnik velikega podjetja, zadaj za tem se pa pletejo neke druge zgodbe, o katerih smo danes tukaj že veliko slišali. To je pa še toliko bolj nesprejemljivo in dejansko zavrženo, zavrženo dejanje.

Veste, kršenje človekovih pravic se ne zgodi od danes na jutri. Kršenje človekovih pravic se je delalo sistemsko, iz dneva v dan, iz leta v leto. S sprejetjem takšne in drugačne zakonodaje se je to bolj dogajalo. In ob sprejemanju zakonodaje, ki je človekove pravice kršila in jih v zelo veliki meri velikokrat tudi krši, kot sem že rekel, celo

predsednik Gospodarske zbornice Slovenije si lahko - in si to privoščijo, pa se nič ne zgodi! Žal nič. Pa se zgodijo Orioni - pa se nič ne zgodi; pa se zgodi Istrabenz, pa na koncu bo treba Bavčarju na zavodu za zaposlovanje poskrbeti za kruh - pa se nič ne zgodi. Skratka, sistem ne funkcionira! Tukaj je verjetno, ne naloga varuhinje ali varuha človekovih pravic, ampak tistih, ki bi zakonodajo morali popraviti v tej smeri, da bi začel sistem funkcionirati - torej Vlade. Pa žal po veliko besedah in veliko obljub v tem letu na tem področju ni bilo veliko narejenega ali pa je bilo izredno malo narejenega.

Slaba komunikacija v zdravstvu med zdravniki in pacienti. Če pa kaj rečejo, če pa povedo, če pa stopijo na sceno, potem se pa žal - žal mi je za vse tiste zdravnike, ki niti slučajno ne padejo v ta koš in verjemite mi, da velika večina zdravnikov ne pade v ta koš. Ne. Velika večina jih je dobrih, poštenih in res so zdravniki na pravem mestu. Tistih nekaj posameznikov pa si seveda privoščijo to in blatijo potem celotno zdravstveno srenjo. Tako kot si privoščijo mati ministrice za notranje zadeve - in se zopet nič ne zgodi. Skratka, to je nedopustno in v takšnih primerih bi seveda institucije morale odreagirati, Vlada pa nemudoma s spremembo zakonodaje, da se te stvari ne bi več dogajale.

Vesel sem, da - sicer je to vsesplošno znano -, da so manjšine v Sloveniji, še posebej madžarska in italijanska, ki sta avtohtoni manjšini, zastopani v parlamentu in je poskrbljeno z največjo možno mero za njihovo zaščito. Srce se ti trga, ampak žal na to nimamo, in naša varuhinja tudi ne, vpliva, razen da kdaj tudi kakšno reče okoli tega, kako strahovito so kršene te manjšinske pravice - kolektivne kot individualne oziroma kolektivnih sploh nimajo - našim manjšinam, ki živijo v sosednjih državah. Sploh na Madžarskem, tam bodo tako ali tako verjetno v kratkem popolnoma izumrli, ker tam samo še pri telovadbi pa pri glasbenemu pouku nekaj malega govorijo v slovenskem jeziku, vse ostalo - pa nič. Kaj šele o kakšni dvojezičnosti in tako dalje!

Pri nas je zato več kot dovolj poskrbljeno in obilno poskrbljeno in ni narobe, narobe je samo to, da mogoče naše manjšine to premalo transparentno povedo matičnim narodom, iz katerih prihajajo, tako madžarska manjšina v Sloveniji, da bi se tako zavzela, da mora biti na enak način ali pa vsaj približno enak način varovane tudi pravice slovenske manjšine v Porabju, ali pa italijanska za varovanje manjšinskih pravic naših rojakov v primorskem oziroma goriško-tržaškem delu.

Veliko je govora tudi o socialni politiki oziroma o socialnih stiskah. Mene sicer veseli, da je tukaj tudi zapisano, da bo v prihodnje več dela tudi na varovanju pravic otrok. Tukaj pričakujem resnično, da se bo urad varuha človekovih pravic odzval na varovanje pravic otrok. Tako kot ste zapisali, morajo otrokove pravice ostati tudi v ospredju pri .../Opozorilni znak za konec razprave./... urejanju vseh vprašanih otrok. Pa ne glede na to, če to naredi zakon...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

FRANC PUKŠIČ: Saj mi še ni prekinilo, ni zastavica padla. Hvala lepa, gospod podpredsednik...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Oprostite.

FRANC PUKŠIČ: ... če me prekinjate, ampak pustite mi, da do konca povem. Zdi se mi... .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Kar povejte do konca. Besedo ima gospod Dejan Levanič. Gospod Srečko Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Malo časa je ostalo zato lepo pozdrav vsem skupaj.

Želel bi opozoriti na to, da kar 489 ljudi, kmečkih zavarovancev uživa nižjo pokojnino od sto evrov in 13.180 teh zavarovancev ima manjšo pokojnino kot 200 evrov, 24.662 jih prejema manj kot 300 evrov. Tega nisem zasledil v poročilu varuhinje in bi rekel, da je nevdržno, da 180 milijonov evrov ni plačano v blagajno zdravstvenega in invalidskega zavarovanja in da je za 50 milijonov evrov oprostil na tem področju. Vlada se zelo neodgovorno obnaša do kmečke populacije in ne more poenotiti pokojnine, tako da bi vsaj vsem enako dalo, pa še to ne bi zadoščalo, da teh 50.000 ljudi ne bi bilo pod pragom revščine. Kajti, za prag revščine velja, da je nekje 480 evrov tista številka, čeprav vemo, da tudi to ni zadosti, da bi lahko človek živel dostojno življenje. Še zdaleč ne zadosti!

Zelo žalosten in razočaran sem nad tem, da 100.000 glava množica, ki nima pravice do dela in jo je izgubila na račun tega, ker so nekateri bili v družbi privilegirani, ni imela zadostne pozornosti v tem poročilu. Niti z eno besedo nismo obsodili vseh tistih tajkunov, ki so bili demonterji slovenskega gospodarstva in so prispevali k temu, da imamo danes tako revščino. Dobra podjetja smo zapirali in na to tudi ni varuhinja niti z eno besedo opozorila.

Ne nazadnje bi se želel dotakniti tudi tega, česar je v poročilu preveč. Ukvarjamo se kot v Državnem zboru tudi z izbrisanimi, Romi - Cigani jim najrajši rečem, tudi oni sami tako sebe poimenujejo - in z ostalimi marginalnimi skupinami, medtem ko za naše Slovenke in Slovence nimamo zadosti tenkočutnega pogleda in rešitev. /Znak za konec razprave./

Ne nazadnje še to, zakaj nacionalna televizija regionalnega programa še vedno nima podnaslovljenega, prenosa, kadar program poteka v italijanščini. Saj ta program plačujemo vsi. To je tudi diskriminacija .../Izključen mikrofona./

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovana varuhinja človekovih pravic, kolegice in kolegi. Ob obravnavi poročila, ki je vsako leto, je mogoče razpravljati o tem, na kakšen način in kako močno utrjujemo pravno državo. Žalosti me, da je v porastu števila zahtev, ki so predmet obravnave varuhinje. Tukaj si želim, da se pravna država uveljavlja na vseh ministrstvih, na vseh organih države, ki vstopajo v odnos do državljanov in da uresničujejo svoje dolžnosti tako, seveda človekove pravice in pravice sploh ne bodo kršene.

Sam bi se dotaknil nekaj vsebin iz tega poročila. Najprej bi se dotaknil enega izmed poudarkov, za katerega menim, da bi bilo treba, da se ministrstva zamislijo, ali leti tudi to na njih. Kajti iz poudarka je mogoče videti eno izmed opozoril varuhinje, ki govori o tem, da se določena ministrstva pod opravičilom zahtevnosti naloge nekako opravičujejo, da ne morejo odpraviti neke kršitve s pripravo zakona ali podzakonskega akta, ki bi pripomogel k temu, da bi bilo kršitev človekovih pravic manj. In jasno ugotavlja, da je to lahko posledica tudi nezmožnosti oziroma nesposobnosti tistega organa, ki je zavezan za to, da bi uredil to vprašanje. Zato se mi zdi to zelo pomembno opozorilo, ki ga varuhinja naslavlja pravzaprav na celotno Vlado.

Nadalje bi rad opozoril na eno izmed zelo pomembnih področij, ki jih omenja poročilo, to pa je etika javne besede. Zelo sem zaskrbljen nad tem, da je porast na tem področju z indeksom 255. Torej, gre za enormen porast in porast tistih zadev, ki imajo osnovo v tako imenovanem uveljavljanju pravice do svobode izražanja. Menim, da se je v zadnjem obdobju ta pravica svobode izražanja velikokrat izrabila in je na ta način prišlo velikokrat do nestrpnih in žaljivih izjav v javnosti ter do prizadetosti človeškega dostojanstva. Tu se z varuhinjo strinjam, da naslavlja jasna opozorila na medije. Samo pogledjmo te "resničnostne showe", kjer se dovoljuje govorica na najnižji možni ravni, v času gledanosti, kjer je možnost, da gledajo otroci najmanjših starostnih obdobj. Tu se mi zdi opozorilo varuhinje izredno pomembno. Hkrati se mi pa zdi, da so zgledi najpomembnejše vodilo. Tudi nas, parlamentarce, lahko zadene ta kritika in opozorilo, kajti tudi mi smo ves čas v medijih in je zelo pomembno, tudi kako mi ne znamo artikulirati besede o problemu v odnosu drug do drugega.

Nadalje bi opozoril na izredno pomembno vprašanje, to je področje, ki je po moje v Sloveniji dobro urejeno. To je področje odnosa do invalidov, torej do hendikepiranih. Mislím, da smo tudi z zakonodajo dovolj dobro uredili to področje, da imamo fundacijo, ki ureja financiranje, in da smo z ratificiranjem konvencije o invalidih naredili še korak naprej. Toda glede na majhnost slovenskega naroda se mi zdi izredno pomembno opozorilo, ki govori o tem, da je treba

zagotoviti enakopraven odnos vsem, ki želijo študirati. Zato bi bilo zelo dobro opozoriti vsa ministrstva, tako Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve kot Ministrstvo za visoko šolstvo, da je treba tudi v statutih in notranjih aktih univerz in posameznih fakultet, urediti to vprašanje na način, ki mu zagotavljajo uresničevanje načela enakih možnosti. To se mi zdi izredno pomembno, kajti v tem primeru seveda lahko izgubljam velik potencial pri teh ljudeh.

Nadalje bi se želel ustaviti tudi pri opozorilih, ki govorijo glede uresničevanja ustavne pravice življenja v čistem okolju. Menim, da je pravzaprav nesprijemljivo, da zamujamo pri regulaciji tistih področij, ki bi zagotavljala stalen in kvaliteten monitoring vseh parametrov ali pa pomembnih in potrebnih parametrov za varovanje okolja, življenje ljudi v zdravem okolju. Tukaj nas varuhinja jasno opozarja na zakonski regulativi nismo postorili vsega, da bi bila ta področja v popolnosti pokrita.

In na koncu bi se dotaknil tudi še samo področja zdravstva. Varuhinja človekovih pravic zelo natančno opisuje probleme varovanja pravic pacientov in seveda pohvali zakonsko ureditev z zakonom. Hkrati pa opozarja na eno pomembno zadevo, ki je bila vidna tudi pri sprejemanju tega zakona, vključevanje javnosti v fazi sprejemanja tega zakona. In tukaj zopet bi bilo treba razmisliti v Vladi o priporočilu, ki ni novo, ki je staro in do sedaj ni bilo uresničeno, to pa je, da bi bil sprejet zakon, ki bi opredelil postopke in načine vključevanja javnosti v postopke sprejemanja zakonov. Praksa je različna, velikokrat pa smo soočeni s tem, da javnost vedno opozarja na premajhne možnosti vključevanja. Opozarjam pri tem zakonu tudi na to, na kar opozarja tudi varuhinja, da ljudje nismo seznanjeni s svojimi pravicami, ki izhajajo iz tega zakona. Zato bi bilo treba, kljub temu da Vlada v svojem odgovoru na opozorila varuhinje sporoča, da je bilo veliko narejenega, ampak ravno na osnovi konkretnih primerov iz tega področja je možno videti, da tukaj na tem področju Vlado čaka še veliko dela. Vesel sem, da je ta Vlada menjala prakso, ki je bila uveljavljena v prejšnji vladi, stihijskega in nekontroliranega podeljevanja koncesij v zdravstvu, tako da priporočilo, da se naj nadaljevanje koncesij podeljuje le na podlagi javnih razpisov - seveda podpiram odločitve te Vlade, da ne nadaljuje s slabo prakso iz prejšnjega obdobja, da je ustavila podeljevanje koncesij, dokler ne bo to tudi zakonsko ustrezno urejeno.

Na koncu čestitam varuhinji in celotni ekipi, ki pri tem sodeluje, za kvalitetno poročilo, za zelo jasna priporočila. Želim si, da bomo naslednje leto lahko govorili o velikem deležu uresnitve teh priporočil in zato bom sam poročilo tudi podprl.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Preden grem naprej, bi opozoril, da predstavniki Vlade, kadar želite, lahko dobite besedo.

Gospa Melita Župevc, izvolite.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Rada bi se na kratko dotaknila stvari, o kateri je danes že govorila in nanjo opozorila sama varuhinja. To je razgrajevanje in razvrednotenje avtoritete državnih institucij ter širjenje nezaupanja vanje. Meni se zdi to zelo pomembno in včeraj sem doživela eno tako stvar, ki v bistvu veliko pove o tem, o čemer je tudi sama varuhinja govorila in kar je nakazala. Ko sem govorila, in sem dala za primer, če se v tem parlamentu zavedamo, kakšen je ugled slovenskega parlamenta, tega hrama demokracije v javnosti, sem tam iz zadnjih vrst slišala, tako navrženo: "Pa koga to briga, pa kaj potem?" Pa potem - takšno je naše mnenje o tem. Bom razložila, zakaj to govorim, ko se nekateri kremžite in delate razne grimase ob tem, kar govorim. Varuhinja opozarja na to, da je ugled institucij Vlade, parlamenta, sodne veje oblasti nizek. Jaz sem prepričana da bo ta trend isti v poročilu za leto 2009, ali še slabši. In v tem hramu demokracije smo tisti, ki zelo veliko prispevamo k temu. Zelo veliko. Vsak dan v tej dvorani poslušam o izdajalcih, o kriminalcih, o prevarantih, o goljufih. In običajno govorimo o istih skupinah ljudi. Ko govorimo o sodnikih, ko govorimo o odvetnikih, ko govorimo o javnih uslužbencih, se zanje uporabljajo takšni opisi: kriminalci, goljufi, lažnivci, lenuhi. In nihče v tem parlamentu ne odreagira! Nihče. Posmeh. To je naša reakcija. Posmeh. Kar naj govorijo kar hočejo, tega smo že navajeni, to je postala neka domena v tem parlamentu, da ni problem kaj govorimo, ker parlamentarna dvorana očitno vse prenese. Saj ni čudno, da je ugled institucij takšen in da smo priče razgradnji! Ni čudno, drugače ne more biti. Mislim, da mi, ki smo tu notri, bi morali imeti prvi zavedanje o tem, kakšne besede uporabljamo v tem parlamentu. Pri vsaki temi. Verjemite mi, ni mi vseeno in pogosto me je sram, pa bom govorila tudi s stališča poslank, ki sedijo v tem parlamentu. Danes smo se pogovarjali že o mobingu in o žalitvah. Vem, da je marsikatera moja kolegica na marsikaterem odboru deležna besed v smislu "pa kaj ti govoriš, pa kaj ti sploh veš." To se dogaja tukaj, v tem parlamentu, in to je ugled tega parlamenta in to je neka pot, neka trasa, ki jo postavljamo mi, in lahko vi odkimavate, kolikor želite, tudi vi spadate med takšne ljudi. Tudi vi! Jaz sem nora, to je diskusija, gospodje, kot jo imate vi. To je diskusija. To je diskusija v tem parlamentu, o goljufih, o lenuih in tako naprej, da ne bom nadaljevala.

Gospod Gorenak, s tem, kar ste rekli zdaj, ste pokazali na to, kakšen je ugled tega parlamenta, kakšne besede se uporabljajo v tem parlamentu, kako si lahko mi med sabo povemo čisto vse, kar nam leži na duši. Meni je žal, ne moremo si. In pred časom, mislim, da v začetku tega tedna je bila objavljena

ena javnomnenjska raziskava, ki je pokazala, da ima ta parlament najnižjo oceno doslej. In v tem parlamentu slišijo ljudje, državljanke in državljani, izjave o tem, o posameznih skupinah. Da ne govorim o izbrisanih, da ne govorim o istospolnih, ki imajo posebno karakterizacijo, poseben opis, ki ga nekateri vztrajno ponavljajo. Vztrajno! In dokler ne bomo zmogli mi, tukaj, v tem parlamentu malo več parlamentarne kulture in občutka do soljudi, potem ta proces, na katerega opozarja varuhinja človekovih pravic, na proces razvrednotenja avtoritete državnih institucij in na širjenje nezaupanje vanje, ta proces se ne more obrniti v pozitivno smer. Ne vem, kako bomo dosegli, da bomo izboljšali ugled teh institucij, da bomo mi prispevali nekaj k temu, ker žal v tej državi - oziroma na srečo ne hodijo samo kategorije ljudi, ki jih vi vidite, ampak so tudi običajni, pošteni ljudje. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod dr. Gorenak, replika.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Rekel bom tako: besede za sodnike, uslužbence in tako dalje, ker je gospa poslanka rekla, da jih imenujemo z goljufi, lažnivci in tako dalje. Nastane eno vprašanje, gospa poslanka, ali imate težave z razumevanjem, obstaja ta možnost, ali sedite na ušesih, to je druga možnost, lahko ste tudi na kakšni kavici kje zunaj in ne veste, kaj se tu dogaja. Vsaj imenovali ste mene in jaz sem to razumel, kot da ste meni govorili, da sem jaz tako govoril. Jaz tako nisem govoril. Pismeni ste, zato si preberite magnetogram, pa boste videli, kaj sem govoril. Po mojem nastopu sem šel k varuhinji in vsaj po njeni mimiki sodeč in po nekaj besedah, ki sva jih izmenjala, sem razumel, da je ona razumela mojo razpravo kot zelo konstruktivno. In ne vem, kje imate vi težave, ker nekaj ne razumete. Se pa čisto nič ne čudim, a veste, da nastajajo taki prispevki v časopisih, kakršen je bil zdaj vaš izpad v novinarskih vrstah, če ste tako tudi pisala nekoč, kot zdaj govorite. Potem je vse jasno. .../Oglašanje iz klopi./... Oprostite, jaz imam besedo, vam pa jo bo dal predsedujoči.

Situacija je taka, absolutno nihče ni govoril o goljufih, lažnivcih in ne vem čem še vse, še najmanj pa jaz. In prosim, bodite prisotni v dvorani, zberite se, skoncentrirajte se, pa potem govorite. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni. Dopoldne sem ob obravnavi zakona o glavnem mestu omenil Gadafija, njegovo ukinitev ustave, ko je prišel na oblast, in zakonov. Postopek obravnave tega poročila na matičnem delovnem telesu je na nek način spominjal na neko revolucionarno pravo. Ko je bila kolegica Irgl v bolniški, so prihrumele strokovne službe v

njeno pisarno in sklicale sejo. Ko sem prišel iz svoje pisarne, skupaj imava tajnika in tajnico, je tajnica komisije jokala. In to je bil tipični primer mobinga in kršitve človekovi pravic v Državnem zboru in tudi o tem si malo zamislimo.

Na splošno pa bi rekel, da je to poročilo zelo lepo, obsežno, vsako leto je lepše in je kar lep uredniško-likovni dosežek. Okoli tega se lahko, menda, strinjamo. Vendar se nekatere zadeve v tem poročilu pojavljajo iz leta v leto. To lahko razlagamo s tem, da se pač nekatere kršitve človekovih pravic tudi ponavlja iz leta v leto. Na drugi strani pa lahko to dejstvo razlagamo tudi s tem, da varuh človekovih pravic drugih kršiteljev enostavno ne zazna, kar pa bi bilo seveda slabo. Prebral sem vse te primere, ki jih navajate v tem poročilu, in rad bi od varuhinje tudi slišal, kakšne kriterije je vzela pri objavljanju teh primerov, kakšna uredniška načela je imela, ko je uvrščala vse to v letošnje poročilo, ker mislim, da pretirana selektivnost glede tega vendarle ni dobra.

V poglavju Nacionalne in etnične manjšine in podpoglavju Pravice narodnih skupnosti zapišete, da v letu 2008 niste prejeli nobene pobude, ki bi izrecno opozarjala na kršitev od posebnih pravic, ki so zajamčena obema samoupravnima narodnima skupnostma in njihovim pripadnikom. Mislim, da je to zelo dobro, da je to odlično in da smo v Sloveniji lahko na to ponosni. Pogrešam vašo reakcijo in komentar, ko se iz dvojezičnega območja na vaš naslov oglašajo tudi Slovenci, ki se na tem dvojezičnem območju počutijo diskriminirane. Ali opozarjajo da s tem, ko na dvojezičnem področju ne govorijo madžarskega ali italijanskega jezika, postajajo drugorazredni državljani? Poglejte, gospa varuhinja, o tem vas je pisno opozorila tudi Marija Sever iz Črešnjevcev, univerzitetna diplomirana pravnica, ki govori slovensko, angleško, ne pa tudi madžarsko. Pa vendar zaradi neznanja madžarskega jezika ni dobila službe na Upravni enoti Lendava. Pritožila se je k vam, pritožila se ja na upravno enoto, na Upravno sodišče, zaman. Tako je zapisala v eni od svojih pritožb: "Poudariti želim predvsem dejstvo, da ob polnosti spoštujem slovenski pravni red in priznavam madžarski narodni skupnosti, da so v največji možni meri zaščitene vse njene pravice, da se v Republiki Sloveniji obravnava enako kot vsi drugi državljani, vključno s posebnimi pravicami, ki madžarski narodni skupnosti nedvomno pripadajo. Ob vsem spoštovanju pravic madžarski narodni skupnosti pa bi vendarle opozorila na pravice, ki jih ustava v poglavju človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah v 14. členu, ki ureja enakost pred zakonom, priznava tudi meni, ki kot slovenska državljanka ne govorim madžarsko, da so vsakemu zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično in drugo prepričanje. Sem državljanka Republike Slovenije in menim, da so mi s tako izključujočim načinom

obravnavanja zgolj zaradi neizpolnjevanja enega od razpisnih pogojev kršene temeljne človekove pravice..." piše Marija Sever in še dodaja marsikaj. O takih in podobnih primerih in problemih se v Sloveniji kljub vsemu ne bi smeli zatiskati oči. Očitno pa nihče noče o tem javno spregovoriti, ker se očitno boji kakšne stigmatizacije.

Drugi primer, posegel bi tudi na poglavja Zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje za leto 2008. Gospa varuhinja, pogrešam precej medijsko odmeven, da ne rečem razvpit primer Šilih iz Slovenj Gradca, ki je v lanskem letu, na katerega se nanaša to poročilo, dosegel enega od vrhuncev. verjetno še ne epiloga, ker traja že 16, 17 let. O tem primeru ste bili sprti večkrat seznanjeni, tudi vaša kolegica na levi strani je iz Slovenj Gradca in to tudi dobro ve.

Družina Šilih je zaradi smrti sina - trdijo, da je šlo za medicinsko napako, izkoristila v Sloveniji pravne možnosti in se je obrnila na Evropsko sodišče za človekove pravice. To sodišče je razsodilo Šilihovim v prid. In, pazite, Republika Slovenija je bila prvič v zgodovini v primeru Šilih versus Slovenija obsojena zaradi kršitve pravice do življenja. To je bilo leta 2008, sodba Evropskega sodišča za človekove pravice. In ta primer ni našel prostora v tej lepi knjigi. Vi govorite tu o primerih, da so v zdravstvenem zavodu izgubljeni zdravstveni karton pacienta našli šele po varuhovem posredovanju. Ja, saj, verjamem! Ampak ta primer, eklatanten primer, o katerem slovenski in evropski mediji pišejo že deset let in več, si ni zaslužil obravnave v tem poročilu! Pa to še ni vse. Slovenija se je na to sodbo pritožila. In prvič se je na lastno zahtevo znašla tudi pred velikim senatom tega sodišča. Zanimivo. In spet je Slovenija tu izgubila. Slovenija je bila obsojena na plačilo 7.540 evrov povrnitve stroškov Šilihovim zaradi sojenja v višini 4.000 in še nekaj evrov. Slovenska država se s tem dodatnim sodnim postopkom pred velikim senatom ni samo osramotila ali si povzročila dodatne stroške, ampak je družini Šilih nasipala še soli na odprte rane. Zanimivo. Gremo naprej v tem primeru. Kaj je še ugotovilo Evropsko sodišče za človekove pravice? V civilnem sodnem postopku, ki so ga Šilihovi sprožili, se je samo na prvi stopnji zamenjalo šest sodnikov. Kogice in kolegi, na prvi stopnji se je zamenjalo šest sodnikov! Mislím, da vsi, ki jih premore slovenjgraško sodišče na tej prvi stopnji. Evropsko sodišče za človekove pravice ugotavlja, da zamenjava šestih sodnikov pri eni sami zadevi ne more prispevati k učinkovitosti sodstva. Seveda to kaže tudi na katastrofalno stanje v slovenskem sodstvu - oprostite, da sem uporabil izraz "katastrofalno" -, ki mu nekateri požete tako veliko glorio. In seveda, ker se nikomur v tej državi nič ne zgodi, je pač stanje tako, kot je. Ko nekdo hoče povedati ali zapisati resnico - ga hoče likvidirati. In ko nekdo v slovenskem pravosodju sodi pogumno po zakonih in pravici - mu podtaknejo bombo. Primerov, ki jih v tem poročilu ne omenjate in jih

imate v predalu, pa je gotovo še zelo veliko. In res je, kot je rekel prej kolega Pukšič, ljudje hodijo k nam v poslansko pisarno z različnimi problemi. Pogledajte si enkrat našo spletno stran, preberite kakšno poslansko vprašanje in odgovor in našli boste marsikatero temo, ki jo lahko obravnavate tudi v tem poročilu.

Omenil bi pa za konec še en primer. Gospa varuhinja, na vas so se obrnile nekatere zaposlene iz Centra za usposabljanja, dela in varstva v Črni na Koroškem, ki so po izobrazbi univerzitetne diplomirane teologinje. Uradnice na Socialni zbornici so se odločile, da diplomanti teološke fakultete ne morejo opravljati strokovnega izpita pri Socialni zbornici in tako te gospe na svojem delovnem mestu ne morejo napredovati, in to s končano fakulteto, fakulteto, ki je tudi članica ljubljanske univerze. Mislim, da gre to za diskriminacijo brez primere, ker Socialna zbornica ne more biti tista, ki arbitrarno ugotavlja ustreznost ali enakovrednost nekega fakultetnega programa, temveč so za to pristojne druge institucije.

Skratka, paleta kršite človekovih pravic je bistveno bolj raznolika, kot pa jo prikazujete v tej knjigi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, spoštovani zbor! Socialni demokrati zelo pozorno spremljamo delo Varuha človekovih pravic in sodelujemo pri obravnavah vsakokratnega poročila, vse od leta 1995 dalje, ko smo v Državnem zboru obravnavali prvo poročilo Varuha človekovih pravic. Prvi varuh je bil, tako da se spomnimo, gospod Ivo Bizjak, ki je predstavil leta 1997 prvo letno poročilo o delu Varuha človekovih pravic za leto 1995 in delno letno poročilo Varuha človekovih pravic za leto 1996. In rad bi citiral, kako je začel svoje prvo poročilo Varuh človekovih pravic v Republiki Sloveniji. Tako je dejal: "Rad bi izrazil obžalovanje, da ob obravnavi te točke vidim desno polovico dvorane prazno." Naj povem, da smo takrat razpravljali na to temo samo kolegica Darja Lavtižar Bebler, pokojni poslanec Anton Delak, Roman Jakič, dr. Ciril Ribičič in jaz, noben drug. Obenem pa je takrat prvi varuh človekovih pravic opozoril tudi to, da je tudi prostor, kjer naj bi sedela vlada, bil popolnoma prazen. Danes je seveda situacija drugačna. Že od vsega začetka pri tem poročilu sodelujejo tudi predstavniki vlade, tako ministrice, ministri kot tudi državni sekretarji.

Bom se dotaknil enega področja tega poročila, da bom pustil še nekaj časa svojim kolegicam in kolegom. Dotaknil se bom področja, in to na kratko, področja okolja in prostora. Za leto 2008 je bilo na urad naslovljeno 112 pobud, kar je 5 manj kot leta 2007. V letu 2008 pa urad obravnava 132 zadev s tega področja. Na področju okolja in prostora se ugotavlja, da je še vedno veliko primerov dolgotrajnosti sprejemanja

prostorskih dokumentov in nestrinjanja s predvideno ureditvijo, tako ugotavlja varuhinja človekovih pravic. Ugotavlja tudi, da se je zmanjšalo število obravnavanih zadev na področju, kot so posegi v prostor, da pa se je bistveno, in to zelo močno, povečalo število zadev na področju urejanja prostora. In sicer s 36 na 54 pobud, to je kar 50% povečanje. Očitno je, da so državljanke in državljani zelo nezadovoljni s svojimi vlogami, ki jih imajo na lokalnih skupnostih v zvezi s prostorskimi načrti, spremembo namembnosti svojih zemljišč in drugih zadev, ki se dotikajo prostorske problematike. Zato bi izkoristil to priložnost, da bi pozval vse načrtovalce prostora, to pa so številni resorji Vlade, da čim bolj pospešijo delo na področju pripravljanja občinskih prostorskih načrtov oziroma izdelave strokovnih mnenj in smernic za občine, saj vemo, da je trenutno kar 153 občinskih prostorskih načrtov, ki so v fazi priprav. Če ugotavljamo, da je teh zadev 54, ki so šle do varuhinje človekovih pravic, več kot 50% povečanje, vendar to niso vsi, ki so s tem nezadovoljni. Iz svoje lastne prakse povem, da me praktično dnevno, ko sem doma v svojem volilnem okraju, ljudje ustavljajo in sprašujejo, kdaj bodo končno na občini in na vladi dali soglasje k občinskemu prostorskemu načrtu. Mislím, da je to eno zelo pomembno področje in prav je da tudi varuh oziroma varuhinja človekovih pravic na to področje opozori in da tudi mi poslanci zahtevamo, da se ti postopki pospešijo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vito Rožej - ga ni.

Gospod mag. Grims, prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Za intonacijo, mogoče eno zanimivo dejstvo, da sem imel zdaj nekaj dni priložnost ogromno brati zapisnike o katerih je govoril gospod Tomaž Ertl, in so mi šli vsi lasje pokonci danes, s te časovne distance, ko sem se spomnil, kako so takrat lahkotno govorili o likvidaciji meščanske desnice, o zahtevku po uvedbi skrajnih sredstev in vsega ostalega. To je zelo zanimivo v luči tega, kar danes govorimo. Danes bi temu rekli vse drugače, govorili bi o grobih kršitvah, sistematičnih kršitvah človekovih pravic in o sovražnem govoru v tistem delu, ko je šlo za zasmehovanje drugače mislečih, kogarkoli, ki je bil politično drugačen od takratne strukture.

Ampak, gospe in gospodje, ali se je v resnici kaj spremenilo, vsaj v delu slovenske politične javnosti?! Navedel bom tri primere, samo za sliko tistega, kar v tem poročilu manjka, kajti kot pravi učbenik FDV-ja profesorja Ferfile: "Včasih je pomembnejše tisto, kar manjka, kot tisto, kar je javnosti predstavljeno v nekem mediju ali v kakšnem poročilu". Prvi primer je seveda iz leta 2008, saj gre za 2008, ko je bilo neko predvolilno srečanje, ki naj bi govorilo o upokojski problematiki. In na vabilo se je odzval tudi en

predstavnik SDS in tam tudi dobil priložnost, da spregovori. Kasneje se je izkazalo, da je bilo tisto v osnovi organiziran kot shod SD-ja, potem pa, ker so hoteli malo pluralno izpasti pred mediji, so povabili še druge. Ampak, to samo za informacijo. No, kaj je potem sledilo. Tisti kolega, ki se je tega udeležil, je uspel samo prebrati, ampak citati iz magnetograma, kaj je gospod Gaspari, sedanji minister Vlade, govoril, ko je zagovarjal to, da "kaj pa neki upokojenci bodo imeli v rokah cel sklad", namreč prenos celotnega sklada na državo Slovenijo iz rok upokojencev, ki so do takrat, to je bilo nekje leta 1997, imeli v rokah dragocen sklad in s tem upravljali z velikim premoženjem. Skratka, temu bi se reklo, kar po domače sovražni govor. Ampak, kaj je temu sledilo, to je zanimivo. To je bilo leta 2008! To, o čemer govori poročilo! Nato je sledilo dobesedno rjovenje zbrane množice, kakšnih 100 ljudi je bilo tam: "Ubiti ga je treba. Ustrelite ga, še premalo smo jih zmetali v roško jamo, da tam gnijejo..." in podobno. 7 novinarjev je bilo prisotnih, noben ni pisal o tem - zanimivo! In nato je bilo skandiranje: "Ubijte ga pa ven ga vrzite!" In potem je tisti kolega odšel s tistega srečanja. Toliko o tem, kdo širi sovražni govor v Sloveniji in kakšna je strpnost določenega dela politike v Sloveniji. Prisotna je bila tudi predsednica Društva upokojencev, nekdanja poslanka SD-ja, jo lahko povprašate, kako je ta stvar od blizu izgledala.

No, potem druga slika na isto temo. Lahko smo prebrali komentar v Sobotni prilogi enega največjih osrednjih časopisov v Sloveniji, kjer je bila naslednja ugotovitev, da kar se tiče človekovih pravic, je zdaj vse idealno, ampak najgroznejša kršitev človekovih pravic v Sloveniji, v celotni zgodovini na slovenskih tleh je pa dejstvo, da so bili nekateri preneseni iz enega registra v drugi oziroma, kot je pisalo originalno v tistem komentarju, "tako imenovani izbrisani". Spomnil bi vas, da je pri tej zgodbi lahko v težavah samo nekdo, ki ni spoštoval poziva, tudi takratnega predsednika države in vodstva, da naj skladno s predpisi nove države uredi svoj status bodisi stalno, ali začasno prebivanje, ali zaprosi za državljanstvo. Samo 600 tolarjev je treba dati. In to razglasiti za najgroznejšo sistematično kršitev človekovih pravic. Veste, to je še posebej zanimivo, če se to zgodi v letu, ko se odkrije Huda jama. In vam pokažem eno sliko iz nje, ker slika pove več kot tisoč besed. Tole, gospe in gospodje, so slike tamkaj iznakaženih in pobitih žensk. Tukaj ni nobenih nacistov in vseh ostalih "istov", o katerih pogosto poslušamo uradno pravljicarstvo, tam so bile ženske, žive zakopane, nekatera trupla so v pozi, ko se plazijo proti tistemu metru in pol betona, s katerim so jih zakrili rablji. In zakaj to omenjam? Zaradi tega, ker se je pogosto v letu 2008 tudi v tem prostoru pojavila spet ista sintagma "preštevanja kosti" in "prekopavanja kosti" in še podobni izrazi iz arzenala sovražnega govora. In gospe in gospodje, če

govorimo o doslednosti spoštovanja človekovih pravic, je prva in osnovna pri spoštovanju do tistih, ki jim je bilo odvzeto vse - vse človekove pravice, vključno s tisto osnovno, pravico do življenja. In vsaj do teh pokažite dosledno spoštovanje in doslednost v spoštovanju človekovih pravic.

S tega vidika, mimogrede, je bila seveda podelitev medalje nedavno človeku, ki je bil na čelu Udbe, tajne policije totalitarnega režima zagotovo na simbolni ravni najbolj groba kršitev človekovih pravic tistih, celo tistih, ki se niti braniti ne morejo več, in v posmeh vsem žrtvam totalitarnega režima, na slovenskih tleh v času celotnega obstaja samostojne države Slovenije. Me zelo zanima, če bo naslednje leto v tej obliki zabeležen v poročilu varuhinje človekovih pravic.

Ko sem že pri teh zgodbah, naj končam tam, kjer sem začel. Ko sem prebiral izjave takratnega šefa Udbe, gospoda Ertla, sem lahko prebral, kako posmehljivo je govoril o tem, kam bomo prišli če bomo imeli nekakšno poulično demokracijo - tako je govoril o zborovanjih ljudi, demokratičnih zborovanjih, na katerih smo se zbirali, prosili za svobodo zaprte četverice in za demokracijo v Sloveniji, za pluralizem v katerem danes živimo, in za samostojno državo. Tudi tukaj je seveda očitno sovražni govor. Zakaj s tem končujem? Gospe in gospodje, zato ker tudi točno to sintagmo smo poslušali v tej dvorani, pa ne samo leta 2008, še danes smo jo poslušali. Nekateri so očitno nasledniki tega sovražnega govora ali pa, pač, kar se nekdo nauči, to nekdo potem zna, in se govorice svojih nekdanjih učiteljev še ne morejo znebiti. Ampak, lepo vas prosim, zavedajmo se vsi, tudi pravica do demokratičnih zborovanj, do mirnih zborovanj, do svobodnega izražanja javnega mnenja je ustavna pravica, je človekova pravica, ki ima svoje mesto, svojo zaščito v slovenski ustavi ter seveda narekuje, da imamo do tega ustrezen, pozitiven odnos.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Poročilo varuhinje človekovih pravic za leto 2008 ocenjujem kot dobro pripravljen dokument za dobro in resno razpravo, čeravno se na Komisiji za peticije in človekove pravice pokazalo sicer malo nasprotno. Ne glede na to je treba varuhinji in njeni ekipi izreči zahvalo za delo, ki ga opravlja. Res pa je, da varuhinja lahko samo opozarja na kršitve ter da je spoštovanje človekovih pravic odvisno od mnogo drugih dejavnikov, predvsem pa od delovanja pravne države in zagotovitve osnovnih pogojev za dostojno človeško življenje in zagotovitve osnovnih pogojev za delo in bivanje, ki mora človeku zagotoviti dostojno življenje in to je največ, kar lahko naredimo za človekove pravice.

Iz poročila izhaja, da se na področju spoštovanja človekovih pravic stanje sicer izboljšuje iz leta v leto, da

pa se težave ponavljajo iz leta v leto na istem nivoju, ampak sam bom naštel samo nekatere: dolgotrajni postopki pred upravnimi organi sodišči, nezaupanje v zdravstveni sistem in zagotovitve zadostnega števila zdravnikov predvsem na neurbanem področju, nezaupanje v delovanje socialnih ustanov, neurejene razmere pri spoštovanju delovanju zakonodaje in odnosi delodajalcev do delavcev: problem je pri pridobivanju stanovanj .../Znak za konec razprave./... za socialno šibke; premalo pozornosti do starejših ljudi, ki so v domovih za ostarele in tudi ostale, ki živijo sami ali znotraj družin, in še se bi dalo kaj naštetih, ampak časa mi zmanjkuje.../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURJI: Hvala, gospod predsednik. Tudi jaz želim izraziti podporo temu poročilu in čestitati varuhinji človekovih pravic, kajti to obsežno delo zajame zelo širok spekter problematik in verjamem, da ni bilo lahko strniti tako širok spekter v eno publikacijo in zapisovati prav vse podrobnosti, ki se navezujejo na tematiko spoštovanja oziroma nespoštovanja človekovih pravic. Iz prakse vemo, da je to spoštovanje odvisno od premnogih dejavnikov, da bi krivili le en segment družbe ali samo državo ali samo državne ustanove. Vemo, da se pravice kršijo tako rekoč povsod od družine od osnovne celice, pa vse do države. Pozdravljam še posebej prizadevanje varuhinje pri vzpostavljanju pravic otrok, še zlasti tistih otrok, ki se nahajajo v težavnih situacijah, ko gre za sodne postopke, kjer so udeleženi starši, kjer so udeleženi sami otroci, kjer dejansko prihaja do ločitev in do dolgotrajnih sporov in konfliktov med staršema. Mislim, da je prav ta kategorija otrok še posebej izpostavljena in je treba poskrbeti za to, da vse inštitucije, ki bdijo nad stanjem te specifične in izredno občutljive skupine oziroma kategorije, morajo opravljati svoje delo čim bolj učinkovito. Opozorilo, da se večkrat pilatovsko prelaga odločanje na center za socialno delo, mislim, da je zelo koristno in da je v bistvu že učinkovalo, četudi, kot beremo, Vrhovno sodišče ni dalo še vseh pravih in pričakovanih odgovorov.

Najbrž gre razmišljati tudi o zakonodajnih posegih v smeri jasnega določanja pristojnosti sodišč, centrov za socialno delo in predvsem v smeri zaščite otrok, ki so podvrženi močnemu psihološkemu nasilju prav v takih primerih.

Hvaležen sem tudi za poglavja, ki obravnavajo pravice migrantov oziroma pravice azilantov. Gre za izjemno izpostavljeno skupnost, ki še vedno v Sloveniji ni našla pravega zakonskega okvira, tako kot v nekaterih drugih državah. In prav zaradi tega pride do velikih nedorečenosti. Četudi si Vlada in notranje ministrstvo prizadevata, da bi se reševale nekatere situacije, kjer prihaja do takih ali

drugačnih kršitev človekovih pravic. Leta 2008 smo bili tudi sami seznanjeni z nekaterimi posamičnimi primeri tujcev, ki so bivali v Sloveniji brez urejene dokumentacije, prebivali so v centrih oziroma domovih za azilante in so bili vedno nekje v stiski, v pričakovanju izгона. Prav iz teh centrov je bil večkrat naslednji korak izgon, četudi so bili nekateri poročeni s slovenskimi državljanjankami, o tem so nas obveščali. Tudi sam sem nekajkrat potem obvestil notranje ministrstvo in mislim, da je notranje ministrstvo tudi ustrezno ukrepalo. Ampak očitno gre za potrebo po sistemskem reševanju tovrstnih vprašanj. Jutri praznujemo dan migrantov. 18. december je tudi svetovni dan migrantov in bi se želel pridružiti prav ob tej priložnosti pozivu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije k ratifikaciji mednarodne konvencije, ki je bila uveljavljena, če se ne motim, leta 2003 in vелеva skrb držav za varstvo pravic tujih delavcev, ki so večkrat podvrženi posebnim oblikam izkoriščanja, pa tudi nezakonitega nespoštovanja delovne zakonodaje. Statistike dokazujejo, da so prav ti delavci, zlasti iz revnejših držav izvora te migracije, podvrženi štirikrat več nezakonitim delovanjem nekaterih podjetij oziroma lastnikov, delodajalcev, prav zaradi nedorečenega statusa. Če bo Slovenija ratificirala - in želim izpostaviti tudi potrebo po čimprejšnji ratifikaciji, mislim, da so papirji že pripravljeni in je treba samo pristopiti k tej ratifikaciji - bo tudi Slovenija z zakonom in konvencijo boljše opremljena za preprečevanje ali vsaj omejevanje tovrstnih pojavov.

Govora je tudi o nekaterih drugih družbenih skupinah, kjer bi lahko našli še nekaj elementov kršitve človekovih pravic. Bilo je veliko govora tudi o dvojezičnih območjih. Sam menim, da četudi je formalni status naših manjšin, ustavno priznanih manjšin, saj je še veliko realnih manjšin, ki nimajo nobene zakonske zaščite - imamo samo tri manjšine, ki so navedene v ustavi, ena je delno še diskriminirana, mislim, da je to romska manjšina. Rešuje se njihova problematika, ampak sem že večkrat opozoril, da ta manjšina v Državnem zboru nima ustreznega sogovornika. In to ima elemente kršitve človekovih pravic. Medtem ko lahko komunicira z Vlado in lokalno skupnostjo, kjer ima tudi zagotovljen sedež, nima še nobenega pristojnega telesa v Državnem zboru, kjer bi lahko izrazila svoje stiske. Tudi ko bomo obravnavali poročilo o napredku pri zaščiti romske manjšine, ne vem, katero telo bo za to pristojno. Verjetno bo to spet Komisija za peticije in človekove pravice. Tako razvrednotimo eno od etničnih skupnosti na raven peticij in človekovih pravic, medtem ko gre dejansko za subjekt s svojo kulturno in narodno identiteto. Ampak ne pozabimo, da je v Sloveniji veliko drugih manjšin, ki živijo tukaj, ki jih že lahko označujemo za avtohtone, vendar nimajo nikakršnih pravic. In prej ko slej se bo s tem tabujem treba spoprijeti in zagotoviti tiste pravice, ki vsaki manjšini gredo.

Bilo je rečeno, kolega Petek je omenil pojav diskriminacije v narodnostno mešanih območjih, ki je tokrat prizadela državljanko večinskega naroda. Ob vsem razumevanju stiske in problematike, ki je bila prej opisana, je treba povedati, da so na narodno mešanih območjih pravila zelo jasna. Pri razpisih za taka delovna mesta ima prednost tisti, ki pozna tudi jezik okolja, torej tudi jezik narodnosti. To je normalno. Jaz ne vem, v kakšnih okoliščinah je prišlo do take odločitve, ampak domnevam, da je prednost dana tistim, ki znajo madžarsko ali italijansko v tistih okoljih.

Sam sem bil seznanjen te dni tudi s problematiko dvojezičnosti pri policiji. Policija želi in tudi korektno izvaja in želi izvajati pravice državljanov, tako da usposablja policiste v narodno mešanih okoljih z znanjem jezika tega okolja. Treba je priznati, da se zelo trudijo, ampak sami opozarjajo, da naletijo na eno zelo konkretno oviro, da še ni rešeno vprašanje dodatka za dvojezičnost, dodatka, ki omogoča usposobljenost policistov, kar velja tudi za drugo kategorijo javnih delavcev, to so novinarji v dvojezičnih hišah, ki morajo prevajati iz enega jezika v drug jezik in niso za to primerno plačani, čeprav zakon to vелеva. S podobnim primerom sem bil seznanjen tudi s strani romske novinarke, ki deluje v okviru romskega programa Radia Slovenija. Tudi tam to vprašanje še ni rešeno. Zato naj bo ta razprava tudi spodbuda, naj bo tudi priložnost za razmišljanje in čimprejšnje reševanje teh nedorečenosti.

To je v glavnem vse. Na koncu moram tudi sam obžalovati dejstvo, da ob tako zanimivi, pomembni razpravi o tako pomembnem poročilu spet prihaja do političnih polemik, ideoloških in kulturnih spopadov z vprašanji varuhinji, ki so izrazito politična, ki bi jih lahko postavili, na primer, predsedniku, premierju, nam, politikom. Ampak ne vem, zakaj bi obremenjevali s preteklimi vprašanji, z gospodom Ertlom ali ruskim veleposlanikom, gospo varuhinjo. Mogoče je radovednost upravičena, ampak se mi zdi, da nekdo želi izkoristiti vsako priložnost za to. Danes smo bili soočeni tudi z drugimi zakoni, z drugimi razpravami in ob vsaki razpravi je bila ta lajna prisotna. Očitno gre za nek "light motiv", ki ga nekateri skušajo prodajati javnosti preko Državnega zbora, z vso legitimnostjo, ne oporekam legitimnosti opozicije, da počne, kar počne. Vendar se mi zdi neresno, kajti toliko teh konkretnih vprašanj je v tem poročilu, da bi bilo lepo izkoristiti ta dan za razčiščevanje nekaterih odprtih vprašanj tega poročila. V glavnem pa sem vesel, da je bila razprava zelo vsebinska, večinoma mislim, da je bila tudi kvalitetna in da bo Vlada s tem tudi nekako spodbujala k reševanju, čeprav ne vseh vprašanj, kajti ponavljam, ta vprašanja niso vezana samo na države, mislim, da je treba delovati v smeri spreminjanja zavesti, odnosa do drugačnega, odnosa do sovražnega govora, odnosa do otrok, odnosa do žensk, odnosa do istospolnih parov. Bojim se, da bomo v kratkem spet priče

govorici nestrpnosti in sovražnemu govoru, ko se bodo čustva razplamtela ob razpravi o družinskem zakoniku, kjer bo nekdo poskušal zasenčiti bistvo tega družinskega zakonika, to je prav zaščita otrok proti nasilju in proti vsem drugim zlorabam. In bomo spet slišali verjetno, upam, da ne v Državnem zboru, ampak tudi družbena klima je taka, kjer se da hitro izkoristiti za to, da bi streljali homofobne puščice ali sploh, ki jo poznamo. V časih krize in socialne stiske je to lažje, je lahko spodbuditi razprave, ki so čustveno napete in ki so negativno nastrojene zoper drugačne. Upam, da bo vsaj v Državnem zboru tudi po tej razpravi, ki smo jo imeli danes, stopnja zavesti o spoštovanju človekovih pravic vseh manjšin, vseh marginalnih skupin, vseh državljanov in državljanek, vseh delavcev, naših delavcev in tudi tujih delavcev, ki jih bomo tako in tako potrebovali tudi v prihodnosti, kot jih potrebujejo in jih izkoriščajo v vseh razvitih državah, da se kot demokratična in socialna država vzpostavi sistem varovanja pravic vseh državljanek in državljanov, delavcev in skupin. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. V svoji razpravi se želim opredeliti glede stanovanjskih zadev, ki so ravno tako v vsakoletnem poročilu varuha človekovih pravic sestavni del tega poročila in vedno znova seveda tudi opozarja na pereč problem, ki obstaja na tem področju. Želim pravzaprav nekako podpreti te ugotovitve, ki so zapisane v poročilu, da moramo predvsem poskušati osvežiti in pripraviti nov stanovanjski program, ki naj bi seveda tudi poskušal upoštevati aktualne razmere. Ne nazadnje smo se v zadnjem obdobju srečevali z intenzivno gradnjo za trg in, upam si reči, bistveno manj intenzivno gradnjo neprofitnih stanovanj za najem in s tem zagotavljanja možnosti reševanja stanovanjskega problema tistim, ki nimajo toliko sredstev, da bi si lahko sami reševali stanovanjski problem. Dejstvo pa je, da v stanovanjskem programu bi zagotovo morali zapisati obvezujoče rešitve tako za vire za izgradnjo kot seveda tudi na področju davčne politike nekatere rešitve, ki se v obdobju veljavnosti stanovanjskega programa ne smejo spreminjati. Mi smo se namreč srečali z dejstvi, da se je v trenutku izgradnje in investiranja v stanovanja spremenila davčna zakonodaja in kar v nekem trenutku je pri Zakonu o dohodnini bilo zapisano, da se vlaganje v izgradnjo stanovanj oziroma reševanja stanovanjskega problema ne upošteva več kot olajšava. To je bil izjemno težek položaj za vsakega, ki si je želel rešiti stanovanjski problem. Predvsem je to bilo živo in prisotno prav v letu 2008, še posebej pa ti problemi nastajajo še večji in težji v času gospodarske in finančne krize, ko na eni strani seveda je zagotavljanje in ohranjanje delovnih mest

zelo vprašljivo in zahtevno, po drugi stani pa neke obveznosti obstajajo. Zato bi te aktualne razmere zagotovo bilo treba proučiti in jih tudi upoštevati pri nadaljnjih rešitvah.

Želim tudi izpostaviti vprašanje, ki je ravno tako v tem poročilu omenjeno, in sicer glede cenusa upravičencev za subvencioniranje najemnin. Cenzus za subvencioniranje je bil pred leti bistveno višji kot je danes veljaven in tudi to povzroča zelo velike probleme in še posebej danes v tej gospodarski krizi, ko je tudi možnost pridobivanja dohodkov bistveno manjša, kot je bila v gospodarski rasti. In tudi tukaj bo potrebno resnično čim prej spremeniti te kriterije in omogočiti večje subvencije za najemnine, predvsem tistim, ki nimajo dovolj lastnih prihodkov, da lahko plačujejo te najemnine.

V primeru deložacij pa želim posebej opozoriti tudi na vlogo centra za socialno delo, posebej v tistih primerih, ko kljub rednim opozorilom najemnikom se ta ne odziva in ne pride izpolniti niti obrazca za subvencioniranje najemnine in v končni fazi pride potem do odločitve za deložacijo. Izjemno težak, najtežji slučaj, ki se lahko zgodi v reševanju tega, vendar menim, da bi nekako morali zelo jasno zapisati v stanovanjski zakon ali katerikoli drug predpis, da je v takih primerih potrebno določiti s strani centra za socialno delo neke vrste skrbnika takšnemu najemniku, ki bo poskrbel vsaj za to, da se mu lahko zagotovi subvencija k najemnini in s tem ublaži ta problem.

Vprašanje bivalnih enot je odprto od tistega trenutka, ko smo to zapisali v zakon, vendar se ne izvaja uspešno. Tudi tu mislim, da bi se dejansko ministrstvo za okolje moralo aktivneje vključiti v ta problem in za najtežje primere seveda poskušati zagotoviti kriterije, pod katerimi bi lahko zagotavljali tudi bivalne enote, s katerimi lahko začasno rešimo nek stanovanjski problem, dokler se ne zagotovi ustrežnejše stanovanje. Še poseben problem se mi zdi je problem izjemno visokega števila otrok v posamezni družini. Gre včasih tudi za desetčlansko družino. In po kriterijih je pravzaprav izjemno težko zagotoviti najemno stanovanje, ali prostor, ki bi vsem kriterijem zadostoval in bi taka družina lahko prišla do primerne stanovanja. Tudi za te primere bi izjemoma morali v stanovanjskem zakonu zagotovo predvideti učinkovitejše rešitve in predvsem vire, da imamo lahko na zalogi tudi takšna stanovanja, ki bi bila potem primerna za izjemno velike družine.

Tudi hišniška stanovanja so ena od tistih, ki niso rešena. Mi smo poskušali s konkretnim zakonom v prejšnjem mandatu in tudi k amandmaju k zakonu o zaključku denacionalizacije rešiti ta problem. Zadeva ni bila uspešno rešena, ker predlogi niso bili sprejeti. Ministrstvo za okolje bi na tej točki moralo pristopiti k pripravi ustreznega zakona, da izenači hišniška stanovanja in omogoči vsem enak dostop do stanovanjske pravice.

Glede ostalih vprašanj, pa seveda mislim, da je izjemno pomembno, da vendarle, ker tega ni v zaključkih in predlogov pri poročilu, da še vedno ne smemo pozabiti na problem najemnikov v denacionaliziranih stanovanjih. To je še vedno živ problem, ki ostaja, in ga bi bilo treba ponovno proučiti, da čim prej pride do rešitev, ki bi bile primerne tako za lastnika tega stanovanja kot tudi najemnika. Predvsem pa želim problem izpostaviti tudi na tej točki, ko je upravičenec dobil vrnjeni objekt v naravi, v tem objektu ni nobenega stanovalca in za čas nezmožnosti uporabe tega objekta danes zahteva odškodnino v skladu z Zakonom o denacionalizaciji. Če takšen lastnik seveda nima nobene želje, da bi zagotavljal v tem objektu stanovanja v prihodnosti, mislim, da je neupravičen do te odškodnine oziroma če se ta odškodnina izplača, je to del kupnine, ki jo zagotovi ali občina ali država, da lahko v teh istih prostorih pravzaprav zgradi ustrezno stanovanje v prihodnosti. Tudi to področje je eno od tistih, ki je v postopku denacionalizacije prišlo do izraza in na plan, in mislim, da bi tudi te primere morali posebej obravnavati v stanovanjskem zakonu, ki ga je po mojem mnenju treba pripraviti in tudi v njem zapisati ustrezne rešitve. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Kot je bilo danes že rečeno, da je točka poročila varuha človekovih pravic, kot je tudi rekla kolegica Darja Lavtižar Bebler, učna ura vseh poslank in poslancev, si želim, da bodo te učne ure čim bolj koristne ter tudi učinkovite. Ni naključje, da govorim o tem. Naj navedem enega izmed citatov na eni izmed sej Državnega zbora v letošnjem letu. Le-ta se navezuje tudi na opozorilo gospe varuhinje človekovih pravic. Govorim o sovražnem govoru, ki je žal prisoten tudi v Državnem zboru. Navajam citat, "... zato trdim, da so to špekulanti, in to hudi špekulanti."

Poročilo varuha človekovih pravic je izredno obsežno, vendar vsako leto ali v obdobju nekaj let se izkaže nek problem kršenja človekovih pravic kot aktualen, kot bolj pereč. O tem je več govoril danes kolega Kontič. Kot primer naj navedem tudi svoj primer, ki sem ga zaznala: dolenski krak avtoceste. Nisem prepričana, da niso v tem primeru bile tudi kršene človekove pravice tistih ljudi, o katerih je bilo v javnosti veliko govora, da so glavna ovira, glavni krivci za nadaljevanje gradnje, ali je bilo v resnici kaj drugega morebiti v ozadju in so bile kršene človekove pravice.

V lokalnih skupnostih, občinah, pa je izredno pomembno tudi upoštevanje Agende 22, da bi občine izvajale politiko invalidov v občinah skupaj z invalidskimi organizacijami. In da bi postale občine po meri invalidov, na ta način bi bila rešena tudi ustrezna skrb za rešitev sedaj, žal, neustreznih oblik institucionalnega varstva za mlajše invalide, katerih

potrebe so drugačne. Seveda pa je pomembno izenačevanje možnosti invalidov.

Sama bom glasovala za priporočila Komisije za peticije in človekove pravice. Pozdravljam pa tudi vse današnje razprave, seveda brez sovražnega govora.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Na vrsti je gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Rada bi opozorila na vprašanja, ki so odprta v poročilu varuhinje človekovih pravic na področju pojavov nestrpnosti in sovražnega govora do verskih skupnosti, zlasti do verskih skupnosti, ki ne sodijo v okvire naše največje verske skupnosti v Sloveniji. Tu bi opozorila na to, da je varuhinja lahko z zadovoljstvom ugotovila, da je končno rešen problem gradnje džamije v Ljubljani, kljub zelo nestrpnemu nasprotovanju mnogih političnih akterjev v občinskem svetu mesta Ljubljane. Poleg tega bi opozorila tudi na to, da se ti pojavi nestrpnosti v zvezi z versko pripadnostjo, pa tudi z etnično pripadnostjo, v zvezi z izvorom posameznih skupin, pojavljajo vedno bolj tudi na svetovnem spletu. V zvezi s tem pa ni pravih reakcij s strani organov, ki bi morali take pojave nestrpnosti in sovražnega govora preganjati po uradni dolžnosti. Da ne govorimo o tem, da se celo posamezni organi oblasti, bom kar konkretno povedala, celo nekateri v lokalnih skupnostih, enostavno izogibajo temu, da bi kakorkoli ukrepali ali celo sami sebe korigirali pri takšnem ravnanju. Jaz mislim, da zlasti državno tožilstvo, ki je iz medijev lahko vsakodnevno seznanjeno s pojavi sovražnega govora, in to iz pisanja medijev ali pa, kot sem že rekla, raznih spletnih strani, kjer se pojavlja celo javno odobravanje nacističnega in fašističnega ravnanja z Židi, Romi in pozivanje na to, da bi podobne metode uporabili tudi v zvezi z "izbrisanimi" in tako dalje. To, da vrhovni državni tožilec v odgovoru na poročilo varuhinje človekovih pravic pravi, da je to neprimerno in da ni njihova dolžnost, da po uradni dolžnosti preganjajo takšne pojave, jaz mislim, da je to že pripeljalo do absurdnega stanja. Jaz se na vsak način pridružujem vsem tistim, ki so izrekli vse pohvale Uradu varuhinje človekovih pravic in želim si, da bi bilo naslednje leto poročilo tudi zaradi sprememb znotraj posameznih organov pregona, posebej še policije in državnega tožilstva, bolj zadovoljivo oziroma da bi lahko urad ugotovil, da so se stvari bistveno izboljšale vsaj v tem letu dni do sedaj.

Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Eva Irgl.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo.

Jaz sem večino stvari povedala že ob stališču Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Glede na to, da imam samo še minuto in 12 sekund, bi želela povedati samo še naslednje.

Danes se je predvsem iz vrst koalicijskih poslancev, ki prihajajo iz SD-ja, veliko govorilo o tem, kako tej ustanovi, v kateri se danes nahajamo, pada ugled in kako tudi ta ustanova izgublja na verodostojnosti. Vendar pa se verjetno ti isti poslanci, ki so o tem govorili, niso vprašali, zakaj. In če izhajam iz lastne izkušnje, ki smo jo imeli na Komisiji za peticije, lahko rečem, da je res temu tako. Seje se sklicujejo mimo predsednikov, vendar jaz nisem edini primer, tudi kolega Gorenak je imel to izkušnjo. Hodi se kar po pisarnah v Državnem zboru, pritiska se na uslužbenca Državnega zbora, da sklicujejo seje, o tem bi lahko več povedala tudi varuhinja, kajti očitno je mobing tudi v tej ustanovi prisoten. Prej je že kolega Petek povedal, da so nekatere, ki so sklicevale to sejo, tudi jokale, ker so pod pritiski morale sklicati nekaj, kar so si zamislili v koalicijski stranki Socialnih demokratov. In še nekaj, kolega Juri je prej povedal glede Zavgaja in Ertla. Jaz pa menim, da varuhinja človekovih pravic pa vendarle lahko odgovori tudi na kakšno takšno vprašanje, čeprav je politično.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa mag. Majda Potrata. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo. Spoštovana gospa dr. Zdenka Čebašek Travnik! Pohvale, ki ste jih poslušali, so po eni strani take, da me spravljajo v zadrego, ker varuh človekovih pravic bi pravzaprav moral pri svojem delu biti kritičen in ne pričakovati pohval, ker izreka kritike. Ampak to so pohvale za opravljeno delo. Mislim pa, da je za prihodnost treba poskrbeti, da bi do varuha človekovih pravic prišli še vsi tisti, ki se čutijo prizadete, ki doživljajo krivice. In ko bomo ugotovili, da je teh tipiziranih problemov čim manj, bomo naredili... ../Izklop mikrofona./...

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi kdo od predstavnikov vlade besedo? Izvolite. Gospa Bukovec, Ministrstvo za kmetijstvo.

SONJA BUKOVEC: Spoštovane gospe poslanke, spoštovani gospodje poslanci! Rada bi odgovorila na tisti del, ki se nanaša na naše ministrstvo. In sicer so bile omenjene kmečke pokojnine, kako nizke, da so. V tej zvezi se pripravlja reforma in tudi na tem delu se bodo zadeve uredile. Moram pa vendarle reči, da so tako nizke zaradi tega, ker niso bili plačevani prispevki skozi leta.

Kar se tiče drugega, je gospod poslanec omenil življenje v čistem okolju oziroma potrebo po monitoringu. V tej zvezi

moram reči, da na področje varne hrane, za kar smo zadolženi, se zavzemamo za izvajanje oziroma za zagotavljanje enake ravni varovanja zdravja tako živali kot ljudi. In tudi na tem področju načrtujemo obsežen monitoring in usklajene ukrepe v celotni prehranski verigi, ki jo imenujemo od njive do mize. To vključuje veterinarski in fitosanitarni nadzor ter promet s hrano, potem nadzor pri pridelavi in predelave hrane, krme in drugim. Kar se tiče prostorskih načrtov in zamud, ki so na tem področju, ter nejevolje občin, moram povedati, da je ministrstvo v tem letu izjemno okrepilo kadrovske resurse, s treh smo šli sedaj na devet strokovnih sodelavcev, ki delajo na tem področju. Resnično je v tem letu prišlo izjemno veliko število vlog občin, skoraj 400. Naj povem, da eno vlogo občine temeljito obdeluje strokovni sodelavec en teden. Gre za izjemno obsežno delo na tem področju, ki ga v zadnjih mesecih premagujemo oziroma odgovarjamo v rednih rokih na vprašanja oziroma podajamo odgovore občinam. Resnično delamo pospešeno. Pri tem sodelujemo tako z Ministrstvom za okolje. Oba ministra, tako naš dr. Milan Pogačnik kot minister za okolje rešujeta sproti odprta strokovna vprašanja. Menim tudi, da sodelovanje z občinami poteka. Vsaka občina, ki želi priti na razgovor, ima to možnost. Tako je vsekakor stanje na tem področju veliko boljše. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Irma Pavlinič Krebs, ministrica za javno upravo.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Spoštovani in spoštovane! Ker je pomembna človekova pravica tudi pravica do razumnega delovnika in ker vas, spoštovane poslanke in poslanci, danes čaka še glasovanje o pomembnih vprašanjih in bo tudi to glede na dolgo razpravo trajalo pozno v noč, dovolite, da vam samo v imenu predstavnikov Vlade Republike Slovenije obljubim, da bomo pri pripravi politik spoštovali vse, kar ste danes ob tej razpravi povedali. Aktualna vlada, ne samo, da ji je zelo mar, da kršitve človekovih pravic odpravlja, pač pa bo s spoštovanjem do institucije varuha človekovih pravic pokazala, da ji je pomembno, da državljanke in državljani v postopkih pred državo ne čutijo problemov v takem obsegu, da bi ne zaupali v bodoče vsaj malo bolj institucijam, ki so dolžne varovati njihove pravice. Mi bomo v svojem delovanju, upam, ko bo poročilo za leto 2009 pripravljeno v letu 2010, poročali o svojem delu in želji po odpravi kršitev, ki jih bo varuhinja zaznala za leto 2009, ki bo prvo leto delovanja te vlade.

Varuhinji hvala in hvala poslankam in poslancem. To, kar ste danes povedali, bo pomemben kažipot Vladi pri njenem nadaljnjem delu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo od Vlade besedo? (Ne.)

Gospa varuhinja človekovih pravice želite besedo? Izvolite.

Gospod poslanec, opominjam vas, da ni več čas za razpravo.

ROBERTO BATTELLI: Mi imamo še...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Mi smo zaključili z razpravo...

ROBERTO BATTELLI: Mi imamo še 12 minut.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Mi smo zaključili z razpravo.

Izvolite, dr. Zdenka Čebašek Travnik.

DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK: Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci, ki ste vztrajali ta dolgi naporni delovnik in ste pripeljali razpravo o Poročilu varuha človekovih pravic do točke, ko smem jaz dati komentar na to, kar ste povedali. Zavedam se pozne ure, vendar je to moja edina priložnost v Državnem zboru, da povem še kakšno stališče ali mnenje in dovolite mi, da bom ta čas tudi izkoristila. Mogoče bo kaj krajše, ampak vseeno.

V zvezi s stališči SDS o domnevni neodzivnosti varuhinje na določene aktualne teme, posebno tiste, ki so politično motivirane, bi rada pojasnila, da se kot varuhinja namenoma ne oglašam v javnosti, ko se od mene pričakuje ali celo zahteva opredelitev do tem, ki niso ali ne morejo biti predmet varuhove obravnave v okviru Zakona o varuhu človekovih pravic. 4. člen tega zakona pravi, da je varuh pri svojem delu neodvisen in samostojen, zato je težko razumeti zahtevo, ko se v isti sapi od varuhinje pričakuje neodvisnost in samostojnost, obenem pa zahteva opredelitev do izrazito političnih tem. Kaj je politika in kako jo je razumeti v kontekstu varovanja človekovih pravic je v svojem referatu dobro pojasnil prvi varuh človekovih pravic v Republiki Sloveniji mag. Ivan Bizjak, katerega politična opredelitev je bila v času njegovega mandata znana. Pojem politike je natančno opredelil in zapisal, "da je v tem težavnem razmerju med varuhom in politiko pomembno, da ima varuh pred očmi svoj temeljni namen, to je rešitev problema. Varuh je lahko zaveznik odgovornih in dovtetnih nosilcev oblasti, ki jim odstira pogled v drobne njihovega delovanje." To je konec citata mag. Bizjaka.

Varuhovo poročilo izhaja iz nevrednostnega političnega stališča, ker takšno poročilo zahtevajo zakoni in Ustava Republike Slovenije. Tako jaz kot moji sodelavci bi želeli, da bi Državni zbor spoštoval samostojnost in neodvisnost varuha, ki jo zapoveduje zakon, in tudi določbo, da varuh ne obravnava vprašanj, ki jih obravnavajo preiskovalna delovna telesa

Državnega zbora. Ravno te določbe imajo namen ohranjati samostojnost in neodvisnost varuha. Ker pa je to izjemno kompleksna tema, predlagam, da bi jo kot vsebinsko točko obravnavala Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti in morda kdaj pozneje tudi Državni zbor. Morda bi takšna razprava prispevala k boljšemu razumevanju, tudi v odnosu med poslanci in varuhom. Pa še ena misel. V primerih, ko se določena tema odpira v Državnem zboru, to po mojem mnenju hkrati pomeni, da ne gre za marginalne skupine, ki nimajo dostopa do politike in do medijev, kajti stvari, ki se dogajajo tukaj, so za medije vedno bolj zanimive.

Zdaj bom šla po vrsti, kot se je odvijala razprava, mogoče kaj preskočila. Zmotilo me je, da je poslanec Jelinčič prišel na sejo s kopijo našega poročila, rekoč, ali pa vsaj nakazal je, da knjige ni dobil. Povedati moram, da smo isti dan, ko smo pripeljali poročilo iz tiskarne, dostavili v Državni zbor 110 izvodov in še kasneje, kolikor ste jih potrebovali, in še jih bomo, če jih želite. To bi samo omenila. In kadarkoli so poslanci izrazili željo oziroma ste izrazili željo po določenih podatkih ali pa o srečanju z varuhinjo smo to realizirali. Na srečanje smo povabili tudi poslansko skupino SNS, da bi poslancem osebno odgovorili na javno objavljeno pismo predsednika stranke, ki je bilo polno kritik tudi na moj osebni račun.

Potem naslednje. Domneva, da Komisija za peticije najbrž posreduje naprej vse vloge varuhu ni točna. O tem lahko poroča predsednica komisije in mislim, da bo to z veseljem naredila. Ugotovitve poslanca, da smo premalo naredili na področju otrokovih pravic, odločno zavračam. Z veseljem bomo vsem zainteresiranim predstavili podrobnosti našega dela na tem področju. Žal mi je, resnično žal, da je le malo poslancev utegnilo prisostvovati mednarodni konferenci o pravicah otrok, ki se je dogajala prav teh prostorih v začetku oktobra tega leta in kateri je prisostvoval tudi komisar Hammarberg in so bili tudi udeleženci iz tujine izjemno izjemno presenečeni nad samo konferenco in nad vsebinami, ki smo jih predstavili tudi zunaj nje.

Potem ugotovitev oziroma predlog, da naj varuhinja predlaga spremembo zakona o volitvah. Varuhinja je državni volilni komisiji posredovala veliko predlogov in nekatere od njih so celo upoštevali. Še pred kratkim je eden od članov volilne komisije želel ponovno dobiti eno naše mnenje.

Sedaj pa nekaj besed o problematiki manjšin, posebno Slovencev, ki živijo v drugih državah. Pričakovala bi, da poslanci veste, da varuh nima nikakršnih pooblastil, da bi urejal pravice prebivalcev drugih držav v drugih državah, četudi so Slovenci.

Žal mi je tudi, da je bila izkrivljena moja izjava o nasprotovanju javnega objavljanja imen pedofilov. Prav nobenega usmiljenja nimam do njih. Žal mi je, da se gospod poslanec ne zaveda trpljenja otrok, ki so v javnosti

prepoznani kot otroci pedofilov. Sicer pa je o tem bil objavljen zelo dober članek v znani slovenski reviji. Zainteresiranim lahko posredujem podatke o tem članku.

Bojim se, da gospod poslanec Majhenič ni prebral našega poročila, saj bi sicer vedel, da je problematika zaposlenih v Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij podrobno opisana na straneh 193 in 194. In očitno tudi ne ve, da je Slovenija podpisnica konvencije Organizacije združenih narodov proti mučenju in drugim nečloveškim in poniževalnim kaznim ali ravnanju. Niti ne pozna zakona, po katerem je varuh dolžan izvajati naloge državnega preventivnega mehanizma in seveda o teh nadzorih poročati. Normative o nastanitvenih možnostih je določila država sama. Varuh opozarja na kadrovske stisko v zaporih. Smo v stikih s sindikati, delovne razmere zaposlenih preverjamo ob naših obiskih v zaporih.

V našem poročilu jasno opozarjamo na potrebo po kakovostnem in učinkovitem sojenju. In to sem povedala danes tudi v uvodnem nagovoru. Prav bi bilo prisluhniti kateremu od zaposlenih, v Državnem zboru so bile kršene človekove pravice. Varuh na to temo doslej ni dobil nobene pobude. Če jo dobimo, jo bomo obravnavali v skladu z zakonodajo. Kot varuhinja se zavedam resnosti trpinčenja in šikaniranja na delovnem mestu in skupaj s sodelavci pripravljamo poseben projekt, pri katerem smo že prepoznali številne pomanjkljivosti in neučinkovitost obstoječe zakonodaje, ki dejansko ne daje skoraj nobene pravne varnosti žrtvam.

Stanovanjska problematika. Tudi na to sem opozorila v današnjem nagovoru, ne samo v letnem poročilu, zato pričakujem, da se bo stanovanjski zakon v čim krajšem času spremenil in omogočil, da se za tiste, ki so izgubili stanovanje iz socialnih razlogov, najdejo ustrezne rešitve.

Potem o upoštevanju pripomb javnosti pri pripravi zakonodaje. Lahko ugotavljam, da se stanje izboljšuje, vendar še ne moremo biti zadovoljni. Ampak to izboljševanje se nanaša na letošnje leto. Poudarjam, da smo že v času priprave zakonov, ki predvidevajo podzakonske akte, opozarjali, da takšen način ni ustrezen in bo pripeljal do težav. Žal so se naša predvidevanja v celoti uresničila in v največji meri ravno pri zakonu o duševnem zdravju.

Prav tako se strinjam s poslancem, ki je predlagal, da se zadeve s področja sociale obravnavajo prednostno. Varuh se je posebej angažiral pri pripravi nekaterih ključnih zakonov za uveljavljanje pravic s področja zdravstva. Žal so številni predlogi in opozorila varuha ostala preslišana. Ministra za zdravje pa sem ravno danes pisno povabila na pogovor, v katerem bi mu želela dodatno pojasniti poglede varuha na določene postavke v predlogu zakona o zdravstveni dejavnosti. Moram povedati, da je vpliv varuha možen, preden pride zakon v proceduro. In jasno mi je, da ko je enkrat predlog zakona v Državnem zboru, varuh več nima pravice tega komentirati, ne

kakorkoli vpliva nanj. Razen seveda, če si želi kakšen poslanec zaradi svojega odločanja kakšno stvar pojasniti.

Strinjam se s poslancem Potrčem, ki pravi, da je najhujša kršitev človekovih pravic tista, ki prizadene človekovo dostojanstvo. In na to večkrat opozarjam. Zanimivo je, da so mediji prišli že s podrobnejšimi vprašanji, da jim razložim, kaj to pravzaprav pomeni človekovo dostojanstvo. Kajti o tem, o človekovem dostojanstvu se ne učijo v nobeni vzgojno-izobraževalni ustanovi.

Krivice, nastale z novim plačnim sistemom, bomo redno spremljali. Pravzaprav to že počnemo in smo v naših ugotovitvah že seznanili Ministrstvo za javno upravo. Dolgotrajni roki za dokazovanje krivic in popravo le-teh pa spadajo v področje, o katerem smo pisali v sklopu nedopustno dolgih rokov za odločanje. Berem, sem si zapisala. Vse to sem si pisala sproti med vašo razpravo, da se pohvali dejstvo, da so na razpravi prisotni ministri in državni sekretarji. Še nikoli doslej jih ni bilo toliko. To štejem kot dober znak za prihodnost.

Potem o invalidih. Samo tri do štiri strani naj bi jim namenili. Vendar bi rada povedala, da se strinjam s poslancem Györekem v tem, da je resnično škoda, da doslej ni bila sklicana tema o problematiki invalidov in njihovega financiranja. In upam, da bo ta predlog doživel širšo podporo in se boste o njem tudi lahko izrekli.

Prepričana sem tudi, da bomo dejansko v letošnjem poročilu pisali o smislih in nesmislih dela redarske službe. Zdaj pa glede razprave gospoda Gorenaka. Jaz moram reči, da se je po moji oceni zelo dobro pripravil na današnjo razpravo, da nisem rekla, da je bil konstruktiven, ampak me je vprašal, če sem mu zamerila, pa mu nisem. In mislim, da je s svojo razpravo odprl nekaj zelo perečih tem, o katerih smo pisali, da pa seveda vsemu, kar je rekel, ne moremo pritrditi. Ampak teme, o katerih je govoril, so dejansko pereče, posebno kar se tiče odvetniške službe.

Pogoji za izvajanje zdravstvene dejavnosti v zaporih so vezani na zakonodajo, torej ne na dobro voljo posameznih uslužbencev zaporov, ki bi odločali, katerega zapornika, obsojenca se lahko oziroma se lahko spusti pred kakšnim pregledom. Ugotovili smo, da je zaradi samovoljnega ravnanja zaposlenih skorajda prišlo do smrtnega slučaja pri enem zaporniku, ker njegovih težav niso upoštevali. Zato je pomembno, da te stvari spremljamo in te nepravilnosti vidimo kot napako v sistemu, ne pa kot napako, ki jo bomo naprtili temu posameznemu uslužbencu, ampak kot opozorilo, da je treba vgraditi varovalke v sistem, da do takih pomanjkljivosti ne bi prišlo.

Glede alternativnega prestajanja kazni pa lahko z veseljem povem, da se je ta zaplet letos rešil, ravno zaradi posredovanja varuha pri Vladi. Prejšnja opozorila posameznim ministrstvom niso bila dovolj učinkovita oziroma niso bila

zadostna. Je pa res, da se je ta rešitev šele zdaj začela uporabljati.

Še nekaj glede področja pravosodja. Morda statistika v tem poročilu ni najbolj prikazana in na to so nas opozorili. Iz začetnega obdobja delovanja varuha izhaja, da je bilo pravosodje nekako pod eno šifro. Zavedamo se, da je število primerov potem na ta način zelo veliko. V naslednjem poročilu bomo, kljub temu, da je šifra enaka, prikazali ločeno področje pravosodja, policije in prestajanja kazni zapora.

Naslednja stvar, sodelovanje varuha in poslancev. Še enkrat, vabim vas, da usmerite k varuhu ljudi, za katere ocenite, da bi jim varuh lahko pomagal. Tako bomo skupno rešili zagate in ljudem dejansko pokazali, da so ustanove, ki jim je mar glede tega, kar se dogaja.

Glede Zakona o odvetništvu smo pisali osnutku zakona, in to na kritičen način, na strani 102. Z ministrom Zalarjem pa sva se uskladila glede tega, da varuh ne more biti član disciplinske komisije pri Odvetniški zbornici. Ignoranca Odvetniške zbornice na vprašanja varuha pa je resen problem. Moram reči, da smo letos malo na boljšem, in o tem bomo tudi pisali, odgovore seveda dobimo, nismo pa z njimi zadovoljni. Varuh nima pristojnosti za nadzor nad Odvetniško zbornico, pravzaprav nad odvetniki. V enem delu ima nad Odvetniško zbornico in o tem smo se tudi že pogovarjali ter nekako zagotovili vsaj osnovno sodelovanje. Na eni strani gre za neodvisen poklic odvetnika, po drugi strani pa za vprašanje nadzora nad njihovim delom. In ker menimo, da je ta nadzor pomanjkljiv, opozarjamo predvsem na ta drugi del.

Vesela sem ugotovitve poslanke Darje Lavtižar Bebler, da je poročilo varuha pomoč poslancem oziroma vsaj njej osebno. Na kaj morate biti pri sprejemanju zakonov posebej pozorni, to je največje priznanje za naše delo in vez, preko katere skupaj uresničujemo varovanje človekovih pravic.

Zanimivo temo je načel poslanec Pukšič. Govoril je o ljudeh iz obrobnih krajev Slovenije. Moram povedati, da stike z ljudmi s periferije kot varuhinja izvajam na več načinov. Formalno z opravljanjem zunanjega poslovanja, sicer pa določene posameznike obiščemo tudi na domu, kadar ocenimo, da bi takšen obisk prispeval k razjasnitvi primera. Večkrat smo šli in še bomo šli.

Posebej smo pozorni na problematiko s področja okolja, kjer je dejansko treba iti na lokacijo. In šli smo in še bomo. In župani lahko poročajo o tem, tudi župani majhnih občin na katere se država redkokdaj spomni. In gremo tudi v domove starejših občanov in tudi na povabila občin in tudi na povabila načelnikov upravnih enot, kjer se potem zbere več županov in se pogovarjamo z njimi.

Opravila sem tudi delovna srečanja s predstavniki manjšin in romske skupnosti. Kjerkoli se pokaže potreba za pogovor z varuhom ali mojimi sodelavci, namestniki, to realiziramo v najkrajšem možnem času.

Analiz o tem, kateri zakoni v zvezi s človekovimi pravicami so prišli s strani opozicije in kateri s pozicije, takšnih analiz varuh ne more narediti. Jo boste morali narediti poslanci sami. Varuh pa dela analizo zakonov glede na to, katere pravice so dobro varovane in katere ne. Trenutno delamo na analizi zakonov, povezanih z urejanjem otrokovih pravic.

Problem zmanjševanja ugleda javnih ustanov je resen. V tem se moram strinjati. Seveda pa se ne morem strinjati z vsem ali načini, kako nekako opominjate drug drugega, ker je zaznati precej ostre izjave. Jaz računam, da je to del vašega delovnega žargona in da je to način, s katerim, bom rekla, po takšnih dolgih sejah, kot je danes, tudi ohranjate malo višjo stopnjo energije.

Gospod Miro Petek je opozoril na mobbing. To, kar pa je vprašal, pa je, kako izbiramo primere za predstavitev v letnem poročilu oziroma kakšna so uredniška načela. Izmed vseh primerov, ki jih je varuh obravnaval in do konca tekočega leta zaključil, izberemo tiste, pri katerih ugotovimo kršitev določenih pravic ali pa pokažemo, da je morda pritožba oziroma pobuda posameznika bila neutemeljena in tako pokažemo tudi, da je marsikdaj organ ravnal pravilno, čeprav je pobudnik zatrjeval drugače.

Glede pobudnice, katere primera se ne spomnim, da zaradi neznanja madžarskega jezika ni dobila službe na dvojezičnem področju, bi rada povedala, da imamo zakon, ki govori o pogojih zaposlitve v javnih službah na dvojezičnem področju. In ta zakon je treba upoštevati. In prepričana sem, da vam bosta poslanska kolega, ki sta predstavnika manjšin, to z veseljem pojasnila. Iz dvojezičnega področja je prišel tudi en problem te vrste, namreč glede izdaje dvojezične listine, ampak to je bilo v letošnjem letu in bomo o tem tudi pisali.

Tudi primer Šilih je bila ta zadnja epizoda v letošnjem letu. O primeru javno ne morem govoriti brez dovoljenja pobudnika. Povem lahko le to, da bo zadeva vpisana in da smo družini stali ob strani, kar vam družina lahko tudi sama potrdi, če jih boste vprašali.

Glede zaposlitve diplomiranih teologov. Tudi tega primera ne poznam. Pobuda, ne vem, če je prišla na naš naslov, bi lahko preverila če bi vedela kaj več. Lahko pa povem, da imamo pri nas zaposleno mlado sodelavko, ki je diplomirana teologinja in je bila izbrana z javnim razpisom.

Moram reči, da me je nekoliko razjezilo to, kar je poročal poslanec Grims o incidentu na predvolilnem srečanju. Razjezilo me ni to, kar je povedal on, ampak to, kar se je tam zgodilo in dejstvo, da se je to sploh zgodilo. Varuh o tem dogodku ni bil seznanjen. In tudi se ne spomnim, da bi kakšna pobuda prišla na naš naslov. Vsekakor pa bi pričakovala reakcijo obeh političnih strank, pri čemer imata obe omenjeni politični stranki relativno dober dostop do medijev.

Glede manjšin in glede tega, kar je govoril poslanec Juri. Sama sem že večkrat predlagala ob različnih priložnostih, tudi v pogovoru s predsednikom republike, da je treba ustrezneje urediti vprašanje vseh manjšin, ki živijo na ozemlju Republike Slovenije. Upam, da se bo o tem opredelil že ta sklic Državnega zbora.

Tudi o neustreznem stanju stanovanjskega zakona in reševanju stanovanjske problematike sem govorila v današnjem uvodu. Prav tako si želim, da bi zakon, ki ga je treba temeljito spremeniti, čim prej prišel v vaše poslanske klopi.

In glej, prišla sem do konca zapisov, ki so nastali v današnji razpravi, je konec. Tudi sama podarim teh 5 minut v dobro vseh.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo splošno razpravo. O predlogu priporočila bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 21. uri in 50 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 21.21 in seje nadaljevala ob 21.50.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci! Gospe in gospodje.

Preden preidemo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev, prehajamo na **DOLOČITEV KANDIDATA, KI V SKLADU S 17. ČLENOM ZAKONA O VOLITVAH V DRŽAVNI ZBOR POSTANE POSLANEC ZA PREOSTANEK MANDATNE DOBE NAMESTO POSLANCA, KI MU JE PRENEHAL MANDAT.**

Ker je Damijanu Pernetu prenehal mandat, je Državna volilna komisija zboru posredovala ugotovitev, da je mandat poslanca prešel na Alojzija Potočnika. Ugotovite je obravnaval Mandatno-volilna komisija, ki je Državnemu zboru tudi pisno poročila. Poročilo ste prejeli na klop. Želi poročevalec komisije besedo? Mandatno-volilna komisija, želi poročevalec besedo? (Ne želi.) Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne želijo.) Želijo besedo poslanci in poslanke? (Ne želijo.) Zato zaključujem razpravo. Prehajamo na glasovanje poslank in poslancev. Prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave.

Na glasovanje dajem naslednji predlog sklepa: "Potrdi se poslanski mandat Alojziju Potočniku, rojenemu 11. 6. 1951, s stalnim prebivališčem v Kranju, Ulica Gorenjskega odreda 16." Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Kolegu Potočniku želim uspešno delo v poslanskih klopeh.

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev.

Nadaljujemo **s prekinjeno 25. točko dnevnega reda - to je s ponovnim odločanjem o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih zbornicah.**

Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju, skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije, za sprejetje navedenega zakona glasovati večina poslancev Državnega zbora, to je 46 ali več. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **s prekinjeno 9. točko dnevnega reda - to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, v okviru rednega postopka.** Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za 28, proti 45.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu. Amandma je povezan z amandmajem istega predlagatelja k 3. in 4. členu. V primeru, da ta amandma ni sprejet, sta amandmaja k 3. in 4. členu brezpredmetna. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za 29, proti 46.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo zaključili odločanje o amandmajih in s tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. K drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandmaji niso bili sprejeti. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli sprememb zakona o glavnem mestu, ki je bil sprejet leta 2004 in na ustrezen način ureja razmerja med mestom in državo. Ta zakon po vsebini ne prinaša ničesar. Zaradi njega ne bodo Ljubljancani dihali čistejšega zraka, zaradi njega se ne bo uredil promet v mestu in zaradi njega se ne bo uredilo še marsikatero drugo vprašanje, ki bo omogočalo dvig kvalitetnega življenja v mestu. Na drugi strani prinaša zakon odliv iz državnega proračuna v enem delu v

neugotovljenem znesku, ker bo to predmet dogovora med predsednikom vlade in aktualnim županom, in v drugem delu v višini približno 15 milijonov evrov letno. V tem drugem delu prinaša odliv za zagotavljanje pogojev za delo diplomatskih konzularnih predstavništev in upravnih organov, glede katerega vemo, da nima ne mesto ne občina nobenih pristojnosti.

Ta ureditev je unikatna. Take ureditve ne pozna nobena druga država. Ureditev, kot jo poznamo sedaj v zakonu o glavnem mestu, pa poznajo številne države. Na drugi strani se je treba vprašati, ali je prav, da neka občina, neko mesto na specifičen način sofinancira potrebe, ki jih povsod v vseh ostalih občinah urejajo na podlagi takih ali drugačnih razpisov. Ali je prav, da najbogatejša občina v državi mimo razpisov dobi sredstva za urejanje vrtčevskega, šolskega, varstva infrastrukture itn? Verjetno to ni prav. V Ljubljani je sedež številnih institucij, predstavništev državnih organov, ministrstev in tako naprej, kar vse so prednosti in ne slabosti. To okolje je eno izmed najrazvitejših okolij v Republiki Sloveniji, zaradi tega ta dodatna sredstva ne bodo prispevala k ničemur. Samo v enem delu bodo zmanjšala to proračunsko luknjo, ki jo je uspelo sedanjemu županu z nekje okoli 57 milijonov evrov ob začetku njegovega mandata dvigniti na približno 200 milijonov evrov. V vsebini pa se seveda ne bo spremenilo nič. Aktivnosti, ki se dogajajo v zadnjih dneh, ko se kupujejo s strani države nepremičnine, ki so javno dobro, fužinski grad za 15 milijonov evrov, pa so že nekako predpodlaga za to, kar se bo s tem zakonom uzakonilo. To je nekaj podobnega, kot če bi država od mesta kupila cesto, ki pelje skozi tunel. To so nerazumne odločitve, ki ne pripeljejo k temu, da bi se Ljubljana razvijala hitreje in da bi se v njen odvijale tiste aktivnosti, ki so v interesu tako tistih, ki živijo tukaj, kot celotne države. Iz tega razloga v poslanski skupini tega zakona oziroma sprememb zakona ne bomo podprli, ker gre, tako kot sem povedal, ne za spremembo zakona o glavnem mestu, ampak za zakon o poplačilu predvolilnih obljub gospodu Jankoviću iz davkoplačevalskih sredstev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 27.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 27. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga resolucije o strategiji za Jadran.** Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju.

Odločamo o prvem amandmaju Poslanske skupine SLS k osmem poglavju. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. V Slovenski ljudski stranki bomo zagotovo ta amandma podprli. Ta amandma namreč vrača ključni del besedila resolucije v prvotno stanje, takšno, kot je bilo zapisano v osnovni inačici te resolucije. V tem delu se zelo jasno opredeljuje do tega, da Slovenija pač noče imeti v Tržaškem zalivu plinskih terminalov. Skozi amandmaje je ta tekst sedmega oziroma novega osmega poglavja bil spremenjen tako, da so vrata za izgradnjo morebitnih plinskih terminalov v Tržaškem zalivu priprta. Torej, da je pod določenimi pogoji izgradnja takšnih terminalov možna. Sedaj pa se je treba odločiti, ali smo za to, da terminalov v Tržaškem zalivu ne bomo imeli pod nobenimi pogoji, tako na naši strani in seveda s tem dajemo tudi ustrezen signal našim sosedom, ali pa se zavestno odločimo, da bomo takšne terminale nekoč v prihodnosti v Tržaškem zalivu imeli. Torej, odločitev je na nas. V Slovenski ljudski stranki menimo, da takšni terminali na tem koncu niso primerni, zato bomo glasovali za ta amandma. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kakšna poslanska skupina obrazložiti svoj glas? (Ne želi.) Obrazložitev glasu v svojem imenu Franco Juri.

FRANCO JURII: Hvala, gospod predsednik. Jaz bom odločno podprl ta amandma, kajti prav dogajanje okoli tega poglavja resolucije me je prepričalo, da je stvar pomembna in celo ključnega pomena. Mislil sem, da je resolucija tudi s kompromisno formulacijo dobra, ampak s tem amandmajem bo stoddstotno boljša in jasna. In prav ta jasnost marsikoga moti, ker meni, da bi bilo v tisti kompromisni obliki dejansko možno interpretirati celotno resolucijo oziroma tisti del, tisto poglavje drugače.

Torej, jaz bom glasoval za amandma. Če kolegi mislijo, da ni bistvene razlike med dvema formulacijama, mislim, da ni niti vprašanje, ali podpremo oziroma ne podpremo tega amandmaja. Zakaj ga ne bi podprli, če daje dodano vrednost jasnosti? Torej upam, da bo prav s tem besedilo takšno, kot je bilo na začetku. Ko smo nastopili na tiskovni konferenci predstavniki koalicije, smo imeli pred novinarji besedilo s tem tekstom, in ko smo napovedali resolucija, je bila resolucija ta. In s tem amandmajem se vrača tisto besedilo. Vse drugo so čudne igre.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Rada bi popravila, mislim, da lahko napovem obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Rada bi pa še to povedala, da te resolucije ni vložila koalicija, temveč so jo vložili štirje poslanci. Tako bo Poslanska skupina Socialnih

demokratov glasovala proti amandmaju in za resolucijo, če amandma ne bo sprejet.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v svojem imenu Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Amandma Poslanske skupine SLS bom podprl, kajti s tem je vrnjeno prvotno besedilo resolucije, o katerem je bila koalicija usklajena. Potem je prišel amandma predsednice Odbora za okolje in prostor in nikoli nismo bili usklajeni, da ne podpremo amandmaja SLS-a. In če smo dejansko proti plinskim terminalom v Tržaškem zalivu, nas ne sme motiti amandma, ki točno pove, da gre za Tržaški zaliv, in ne govori o ozkih gosto naseljenih zalivih. Če smo dejansko proti plinskim terminalom, bomo brez težav podprli amandma Slovenske ljudske stranke.

Pri tem ne gre le za Primorce, ki tam živijo, gre za naše morje, gre za celo Slovenijo, kajti v tem trenutku so otroci na Debelem rtiču varni in v zdravem okolju. Mnogi od njih si lahko morje privoščijo le preko Rdečega križa na Debelem rtiču, tudi na njih moramo pomisliti. In če ima Vlada jasno, kot smo prej slišali, in znano stališče, če ga ima Vlada, ga dajmo jasno tudi zapisati. Zato podpiram amandma SLS-a.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujem. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 26.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo odločanje o amandmaju.

Prehajamo na odločanje o predlogu resolucije o Strategiji za Jadran v celoti... /Prosim mir v dvorani!/. Ob tem vas obveščam, da me Vlada oziroma Zakonodajno-pravna služba nista obvestili, da bi bila resolucija neusklajena. Proceduralno, prosim, gospod Kontič.

BOJAN KONTIČ: Spoštovani gospod predsednik, prosim za 10 minut odmora pred nadaljevanjem glasovanja, pa še lahko izkoristijo 10 minut za smeh, to je pol zdravja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za neko zbranost v dvorani. Res da se približuje konec leta, da je bolj prešerno razpoloženje. Najprej bomo opravili in zaključili obrazložitve. Želi obrazložiti svoj glas katera od poslanskih skupin? Ne želi. Želijo obrazložiti glas poslanke ali poslanci? Vidim roko Franca Jurija. Obrazložitev glasu v svojem imenu.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Me veseli, da bomo danes glasovali o resoluciji, ki smo jo nekateri poslanci zapisali in predlagali javnosti in Državnemu zboru. Resolucija je zdaj v svoji prvotni obliki, torej ni nobenega razloga, da

bi dvomili o vsebini te resolucije in zato jo bom, seveda, prepričano podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas?

Prosim najprej Franci Kek, prosim.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Resolucijo bom podprl in mislim, da bi bilo karkoli drugega kot podpora tej resoluciji - si lahko vsak svoje misli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

Jaz bom tudi resoluciji dal glas "za". Osnovna ideja in strategija je zagotovo dobra in pozitivna, severni del Jadrana je treba zavarovati in zaščititi, vendar po stari praksi pa ni treba narediti ta trenutek enega koraka preveč, kajti danes ne odločamo o terminalnih, o energetski oskrbi Sloveniji, pač pa o zaščiti severnega Jadrana, in to resolucija, takšna kot je, omogoča.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Ne želi.

Zato zaključujem obrazložitve.

Sejo prekinjam za 5 minut, nadaljevali jo bomo ob... Prej je rekel 5, zdaj je popravil na 5. Nadaljevali jo bomo ob 22. in 15 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 22.08 in se je nadaljevala ob 22.15.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci! Nadaljujemo prekinjeno sejo. Želi gospod Kontič besedo? (Ne želi.) Prehajamo na glasovanje.

Prehajamo na odločanje o resoluciji v celoti. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti 1.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno **28. točko dnevnega reda - obravnava 14. rednega letnega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2008.**

Prehajamo na odločanje o predlogu priporočila k 14. rednemu letnemu poročilu Varuha človekovih pravic za leto 2008. Proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Naša poslanska skupina pri glasovanju o priporočilu k poročilu Varuha človekovih pravic ne bo sodelovala, kajti do obravnave te točke ste prišli na neprimeren in nesprejemljiv način. To, kar se je zgodilo, je bilo v obravnavi na delovnem telesu samo popravljanje napak koalicije pri obravnavi in predvsem pri glasovanju na delovnem telesu. Obstruirali bomo tudi zato, ker se ne spoštuje dogovora, ko je bilo dogovorjeno, tudi v prisotnosti predsednika Državnega zbora, na Komisiji za poslovniki, da se bo najprej razčistilo vse postopkovne zadeve pri teh zapletih v zvezi s poročilom Varuha človekovih pravic. Vendar so kljub vsemu trije koalicijski poslanci, člani komisije, vložili zahtevo za sklic nujne seje odbora in jo potem v nekaj minutah pred zaključkom redne seje na konspirativen način, kot je bilo značilno za neko preteklo obdobje, tudi sklicali, in to s pritiskom na zaposlene v delovnem telesu, pa tudi ob sodelovanju uslužbencev generalnega sekretarja Državnega zbora. Skratka, šlo je za nek konstrukt pri sklicu. O sklicu ni bila obveščena predsednica Komisije za peticije, niti na sejo niso bili vabljeni člani Komisije za peticije iz opozicije. Skratka, vse, kar se je zgodilo, se je zgodilo tako, kot je to zastavila koalicija, tiho, mimo poslovnika, tudi mimo dogovorov, na konspirativen način. Tudi odločitve, ki so bile sprejete, so bile sprejete praktično brez razprave in tudi brez sodelovanja opozicije. Zaradi tega pri glasovanju o teh priporočilih ne bomo sodelovali in napovedujemo obstrukcijo.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K temu bi rad dodal, da poslovniki nejasnosti ni. Z razlago Komisije za poslovniki 14. 4. 2005 je jasno, da na vprašanje, ali Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti lahko ponovno obravnava posebno poročilo Varuha človekovih pravic, čeprav je bila razprava zaključena in glasovanje opravljeno - odgovor je enostaven: da mora, dokler ne sprejme priporočila.

Ugotavljam, da je Poslanska skupina SDS v skladu z drugim odstavkom 65. člena napovedala odsotnost pri glasovanju ob tej točki dnevnega reda.

Zmago Jelinčič, proceduralno, prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Navkljub temu da Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke nima svojega člana v Komisiji za peticije in tako naprej, zaradi tega, ker imamo pač samo pet poslancev, ne moremo sodelovati na vseh delovnih telesih - pa vendar. Glede na to, kaj se dogaja v tej komisiji, kako se vodi ta komisija, kako se zlorablja poslovniki na tej komisiji, kako se usmerjeno

deluje v smeri potrditve tistega, kar določi in odloči koalicija, mislim, da enostavno moramo k temu protestirati.

Dejstvo je tudi, da zadeva oziroma ta dokument, ki ga je predstavila varuhinja človekovih pravic, ne ustreza dejanskemu stanju, ne ščiti in ne zagovarja pravic večinskega naroda, ampak ščiti in zagovarja pravice nekih marginalcev takšne ali drugačne vrste. Mi sodimo, da mora biti Varuh človekovih pravic tisti, ki bo varoval integriteto slovenskega naroda in slovenskih državljanov in tistih, ki spoštujejo zakonodajo, tistih, ki plačujejo davke, in tistih, ki so tako imenovani, kot bi rekel gospod Pahor "obedient citizens". Mislim, da na ta način ne smemo dovoljevati, da se na tak način sprejemajo dokumenti, ki pravzaprav niso drugega kot poročila, kdo vse je prišel tja in kakšen je bil problem, seveda samo s tistim, da se izpusti ime in priimek. To ni delo Varuha človekovih pravic in pri takšnem glasovanju mi ne bomo sodelovali.

Napovedujem obstrukcijo poslanske skupine.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Še enkrat ugotavljam, da so bila vsa poslovniška proceduralna pravila razjasnjena in brez dilem in ugotavljam, da je Poslanska skupina SNS napovedala obstrukcijo, odsotnost od glasovanja pri tej točki, in sicer v skladu s 65. členom Poslovnika Državnega zbora, drugim odstavkom. Prehajamo na odločanje. Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je priporočilo sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **31. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA IZ LETA 2002 H KONVENCIJI O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU 1981.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče,)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **32. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA POTRDIŠČENJE URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU.** Uradno prečiščeno besedilo je pripravila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in ga zbor potrdi brez razprave. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o sistemu

plač v javnem sektorju." Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je Državni zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **33. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Zbor bo v okviru te točke obravnaval Predlog predsednika Republike Slovenije za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije, Predlog sklepa o razrešitvi viceguvernerja in člana sveta Banke Slovenije, Predlog sklepa o imenovanju osmih članic oziroma članov Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija, Predlog sklepa o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija, Predlog sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, Predlog sklepa o razrešitvi in imenovanju namestnika predsednika Državne volilne komisije, predlogi sklepov o spremembi sklepov o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov treh preiskovalnih komisij Državnega zbora in ugotovitev prenehanja funkcije predsednika delovnega telesa Državnega zbora. Prehajamo na razpravo in odločanje o posameznih predlogih.

Prehajamo na obravnavo **Predloga predsednika Republike Slovenije za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije.**

Predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk je z dopisom z dne 1. decembra 2009 predlagal Državnemu zboru, da za sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije izvoli mag. Jadranko Sovdat. Želi predstavnik predlagatelja dopolnilno obrazložiti predlog? Prosim, dr. Erik Kerševan, Urad predsednika Republike Slovenije.

DR. ERIK KERŠEVAN: Spoštovane gospe poslanke in spoštovani gospodje poslanci! Izvolitev novega ustavnega sodnika je nedvomno dogodek izrednega pomena. Uspešna izvolitev sodnika Ustavnega sodišča v Državnem zboru je pomembno sporočilo, da demokratična in pravna država deluje dobro. Volitve ustavnega sodnika niso političen projekt, temveč so izraz potrditve zaupanja v določenega pravnega strokovnjaka s strani najvišjih organov naše države, da bo svoje delo opravljal strokovno, zavzeto in predvsem pravično oziroma pošteno. Ustavni sodnik mora biti predvsem pravičen sodnik. Zavzemati se mora za najbolj temeljne vseh pravnih vrednot, enakost, svobodo in človekovo dostojanstvo. S svojimi odločitvami mora zato ustavni sodnik dati vsakomur možnost in priložnost, da svobodno zasleduje svoje življenjske cilje v okviru

spoštovanja človekovih pravic. Ustavnega sodnika kot enega najvišjih sodnikov v državi veže le ustava, torej najmanj formalna pravila, vendar nosi za svoje delo zato največ odgovornosti. Prav zato je poleg strokovnosti ustavnega sodnika pomembna tudi njegova osebnost.

Predlagana kandidatka za ustavno sodnico mag. Jadranka Sovdat je nedvomno priznana strokovnjakinja s področja ustavnega prava. Poleg tega pa je s svojo osebnostjo potrdila svojo predanost delu, spoštovanju temeljnih vrednot in človekovih pravic ter doslednost pri njihovem uresničevanju. Njeno zavzemanje za pravo in pravično rešitev je poznano širokemu krogu pravnih, pa tudi drugih strokovnjakov. Zato je zelo pomembno in razveseljujoče, da so kandidatki že v postopku izrekle podporo prav vse poslanske skupine v Državnem zboru. S tem izkazujejo priznanje strokovnosti in osebnosti kandidatke, poleg tega pa to kaže tudi na možnost, da se z medsebojnim spoštovanjem med institucijami, odprtim dialogom in spoštovanjem dane besede tudi zahtevne postopke pripelje do uspešnega zaključka.

Ob navedenem kaže spomniti tudi na težave, s katerimi se sooča Ustavno sodišče, kjer zaradi preobilice zadev, med njimi mnogo birokratskega in nepotrebne delo, obremenjuje Ustavno sodišče pri zagotavljanju ustavnosti v Republiki Sloveniji. Le največja zavzetost ustavnih sodnikov in drugih zaposlenih na Ustavnem sodišču še zagotavlja učinkovito varstvo ustavnih pravic, vendar pa je treba navedeno situacijo čim prej izboljšati s sprejetjem potrebnih ustavnih sprememb, ki so tudi že v pripravi. Le-te bodo Ustavnemu sodišču tudi v prihodnje zagotovile možnost bolj učinkovitega dela in odločanja o sprejetih ustavnih pobudah in pritožbah v razumnem roku.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki Državnemu zboru pisno poročala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Jože Tanko v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik.

Poslanska skupina je s kandidatko 25. novembra opravila pogovor in na osnovi pogovora smo v poslanski skupini ocenili, da je mag. Jadranka Sovdat primerna za kandidatko za sodnico Ustavnega sodišča.

Poslanska skupina bo kandidatko na tajnem glasovanju podprla.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zaključili smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Sledi razprava poslank in poslancev.
Besedo ima dr. Vinko Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Ustavno sodišče in ustavni sodniki so izjemno pomembna ustavna kategorija. Mi vemo, da je Ustavno sodišče vrh sodne veje oblasti. Sami veste, da smo bili dostikrat relativno nezadovoljni tudi sami v letošnjem letu, konkretno 5. maja, z odločitvami Ustavnega sodišča. Predstavniki predlagatelja je pravzaprav izjemno lepo povedal, in se bom navezal nanj, rekel je, da nekako niso politična kategorija, s čimer se lahko globoko strinjamo. Res pa je, da zgodovina tega Državnega zbora in odločitve Državnega zbora v zgodovini niso takšne. Državni zbor je bil sposoben postaviti na Ustavno sodišče tudi bivšega predsednika politične stranke - seveda govorim o gospodu Ribičiču. Zagotovo ustavne sodnike veže le ustava, toda pri političnem kadrovanju, kakršnemu smo bili priče v preteklosti, je situacija jasna, da ustavnega sodnika vežejo tudi osebne vrednote. Če pa so osebne vrednote prehudo vezane na eno politično stranko, ki ji je pripadal ali v preteklosti celo predsedoval, potem ga verjetno lahko zanese tudi v to smer.

Jaz sem vesel, da s kandidatko ni tako, da je kandidatka predstavnica stroke - prepričala je tudi nas - in verjamem, da bo zelo korektno opravljala svoje delo, in verjamem, da bo doprinesla k uravnoteženosti Ustavnega sodišča. Sedanja sestava oziroma sploh sestave Ustavnega sodišča so pač bile kadrovanje v skladu s politično voljo Državnega zbora, ki pa je bila večino let po osamosvojitvi, govorim o večini let po osamosvojitvi, pač leva politična opcija. Zato ni čudno, da smo pogosto nezadovoljni z njihovimi odločitvami, ker pač preprosto "vozijo preveč po levi", bi rekel.

Verjamem, da bo sodnica, kandidata gospa Sovdat ena tistih, ki bo pomembno prispevala k temu, da bomo v bodoče deležni bolj uravnoteženih odločb Ustavnega sodišča, bolj premišljenih odločb Ustavnega sodišča in ne takih, kot smo jih doživeli 5. maja, ko žal niso naredili kaj veliko več, kot copy-paste varianto ministra Zalarja. Njena strokovnost verjetno k temu doprinaša, možnost pogovora je bila in prav je, da jo potrdimo. Sam, seveda, jo tudi bom. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na izvedbo glasovanja o Predlogu predsednika Republike Slovenije za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije. V skladu s 163. členom Ustave Republike Slovenije ter prvim odstavkom 14. člena Zakona o Ustavnem sodišču Republike Slovenije o izvolitvi Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor. Poslanske skupine so mi že posredovale predloge

za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so: Anton Colarič, SD, Robert Hrovat, SDS, Franci Kek, Zares, in Gvido Kres, SLS. Član te komisije sem tudi jaz kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi namestnik generalne sekretarke Matjaž Plevelj. Ali kdo temu predlogu nasprotuje? Če ne, prehajamo na odločanje v taki sestavi komisije. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena. V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslankam in poslancem glasovnica vročena tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži besedo "za" ali "proti". V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna, neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanke oziroma poslanca ni jasno določena. V skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o Ustavnem sodišču Republike Slovenije bo predlagana kandidatka izvoljena, če bo zanjo glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeno glasovnico dali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Poslanke in poslanci, ki mi boste pomagali pri glasovanju, prosim, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo pričelo ob 22.40 in bo trajalo do 22.55. Po končanem glasovanju prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217. Prekinjam to točko dnevnega reda in sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 23.05.

(Seja je bila prekinjena ob 22.35 in se je nadaljevala ob 23.05.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci! Nadaljujemo sejo in prekinjeno obravnavo 33.A točke, to je Predlogom predsednika Republike Slovenije za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Prebral bom zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o kandidatki za sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije mag. Jadranki Sovdat.

Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora 17. decembra 2009. Razdeljenih je bilo 77 glasovnic, oddanih je bilo 77 glasovnic, neveljavnih glasovnic ni bilo, veljavnih je bilo 77 glasovnic. Za je glasovalo 74 poslank in poslancev, proti so glasovali 3 poslanci.

Na podlagi izida glasovanja je bila mag. Jadranka Sovdat z večino glasov vseh poslancev izvoljena za sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije.

Prosim mag. Jadranko Sovdat, sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije, da priseže pred Državnim zborom.

MAG. JADRANKA SOVDAT: Spoštovani! Prisegam, da bom sodila po ustavi in zakonu in po svoji vesti in si z vsemi svojimi močmi prizadevala za ustavnost in zakonitost ter za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. /Aplavz./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospa sodnica.

MAG. JADRANKA SOVDAT: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane gospe poslanke in spoštovani gospodje poslanci! Zahvaljujem se vam za izkazano zaupanje. Zvesta bom prisegi, ki sem jo dala pred tem visokim zborom.

Dovolite mi, da vam ob tej priložnosti zaželim vesele praznike, v letu, ki prihaja, pa vam želim dovolj politične modrosti, da boste sprejemali dobre odločitve. Želim pa vam seveda tudi zdravja in osebne sreče v krogu vaših družin in prijateljev. Srečno! /Aplavz./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala v imenu vseh nas. Sodnici čestitam in želim uspešno delo!

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o razrešitvi viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije. Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se dr. Timoteja Jagriča razreši funkcije viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije. Razrešitev velja z dnem sprejetja tega sklepa. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o imenovanju osmih članic oziroma članov Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija. Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Sledi predstavitev stališ poslanskih skupin. Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem v imenu Poslanske skupine Zares. Se odpoveduje. Besedo ima Jože Tanko v imenu Poslanske skupine SDS. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem! Izmed nabora 29 predlogov, ki so prišli pravočasno, je bilo po našem mnenju moč izbrati boljšo ekipo. Žal je koalicija iz tega nabora izbrala izrazito politično usmerjene osebe, ki bodo težko zastopali interese javnosti, publike, interese pluralne družbe in seveda tudi javni interes in bo verjetno njihovo delo usmerjeno predvsem v izvajanje trdih političnih stališč. Ta izbor prav gotovo pomeni krepak korak k politizaciji javnega zavoda radiotelevizije in tudi tlakuje pot političnemu

prevzemu v radioteleviziji in verjetno bo ta izbor novih članov programskega sveta dal tudi morda strokovni suport nesmiselnim rešitvam, ki jih prinaša Širčina novela zakona o radioteleviziji, ki pa so jo sicer razsuli že na vseh obravnavanih nivojih. Lahko pričakujemo tudi politično urednikovanje oziroma politični pritisk, tudi politično usmerjanje in pritiskanje na tretji program ali pa se bo morda celo iskalo ljudi za njegovo ukinitev. To verjetno ne bo preprečila niti retrospektiva novinarskih dosežkov sedanje ministrice, ki smo jih sedaj kar nekajkrat zaznali na tem programu.

Sedaj če samo na kratko pogledamo, kateri kadri so bili izbrani za izmed gledalcev in poslušalcev: Aleksander Bassin se je omenjal kot kandidat SD-ja za Ministra za kulturo. Recimo, Mojca Šebart Kovač je bila predvidena ali pa kandidatka LDS-a za šolsko ministrico. Med kandidati, ki jih danes volimo, je tudi Sergij Pelhan, nekdanji minister za kulturo. So tudi še nekateri podpisniki, ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani!

JOŽE TANKO: ... skratka, govorimo o tem, da so med temi predlogi večinsko člani SD-ja in Liberalne demokracije in tudi nekdanji člani ZKS-a. Skratka, poslušalci in gledalci so predlagali izrazito politično usmerjeno, politično obarvane kandidate, ki bodo zastopali njihove interese.

Odkrito moram povedati, da v poslanski skupini nasprotujemo večini izbranih kandidatov, ki jih je izbrala mandatna komisija iz te kvote, kajti ob prebiranju teh imen ne zaznamo niti civilnega, ampak gre za politično zelo usmerjeno, dodelano in skrbno izbrano selekcijo, in to rdeče obarvano.

Mi bomo glasovali proti.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zaključili smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi razprava poslank in poslancev, besedo ima... Se odpoveduje, Franco Juri se odpoveduje.

Franc Pukšič, prosim, Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Lep pozdrav, kolegice in kolegi, predsednik.

Jaz se razpravi ne bom odpovedal, in sicer iz enega preprostega razloga, kot je pač bilo že rečeno - koalicija ima večino in je lahko tudi na večinski način odločala in med 29 kandidati izvolila teh 8, za katere je mislila, da je najbolj prav. Tako pač je v demokraciji in koalicija ima to možnost in tudi prevzema odgovornost. Vendar ne morem pa verjetni, da je možno v demokraciji narediti tudi to, da opoziciji podtaknejo glasovni listič. Sam sem nadomeščal poslanskega kolega Jakoba Presečnika na Mandatno-volilni

komisiji in ko sem dobil v roke listič na katerem, ker je to javno glasovanje, ker je seveda bilo 29 kandidatov, je pač napisan list, je bilo na listu napisano, kljub temu da sem ga nadomeščal, "Jakob Presečnik". Torej, Franc Pukšič ni Jakob Presečnik in Jakob Presečnik ni Franc Pukšič. Je pa Franc Pukšič nadomeščal Jakoba Presečnika. .../Smeš v dvorani./... No, ko sem to ugotovil, torej, to popravil, prečrtal in sam to napisal tako, kot je treba, in vzel glasovnico v roke, sem videl, da mi je nekdo iz koalicije že dva kandidata obkrožil. No, in ker je na glasovnici to res tako, vam jo lahko tudi pokažem. Ko sem protestiral pri predsedniku Mandatno-volilne komisije, je zahteval, da to glasovnico vrnem, vendar prav zaradi tega, da lahko verodostojno tudi dokažem in pokažem, kaj se je zgodilo, je nisem vrnil, dobil pa sem potem na zahtevo drugo, prazno, torej čisto, ne vnaprej obkroženo glasovnico. Torej, na tej glasovnici sta bila že obkrožena dva kandidata pod zaporedno številko 1 in zaporedno številko 3. Tisti, ki je to naredil ali ki je to naredila, ni imela niti toliko, da bi se vsaj opravičila za to dejanje.

Skratka, to se mi pa ne zdi demokratično in s strani tistih, ki so jih polna usta prav šolanja in govorjenja, kako nekdo drug in nekateri drugi ne delujejo in ne delajo demokratično.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. Proceduralno želite, gospod Sajovic? Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. No, moram reči, ker sem bil predsednik te komisije, ki je izvedla glasovanje, da je bila napaka opažena takoj, poslancu zadeva obrazložena, moram pa reči, da je imel velike težave z razumevanjem relativno enostavne glasovnice. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za članice oziroma članice Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija imenujejo Aleksander Bassin, Gojko Bervar, Peter Geršič, dr. Mojca Kovač Šebart, dr. Tonček Kregar, Sergij Pelhan, dr. Anton Ploj in Peter Rudl. Ob tem vas želim opozoriti, da bo v skladu z 9. odstavkom 17. člena Zakona o RTV Slovenija sklep sprejet, če bo zanj glasovala večina poslancev Državnega zbora, to je 46 ali več. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 20.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija.

Predlog sklepa je v obravnavo zboru priložila Mandatno-volilna komisija. Sledi predstavitev stališč poslanskih

skupin. Besedo ima gospod Jože Tanko. (Ne.) Zaključili smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člane Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija imenujejo: Matevž Caserman, dr. Peter Pavel Klasinc, dr. Jernej Pikalo, Igor Vidmar in Vlado Vrbič. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija. Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Jože Tanko SDS.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za prijaznost. Vsem v pojasnilo, tisto napako prej je naredila gospa Potrata pri Pukšiču...../Oglašanje iz klopi./ Saj je prav..../Oglašanje iz klopi./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani in brez pripomb iz klopi.

JOŽE TANKO: Tu imamo drugi del oziroma imenovanje nadzornega odbora Radiotelevizije. Mi smo po prejemu gradiva, ki smo ga dobili na poslanske klopi, ugotovili, da struktura nadzornega odbora, kot je bil predviden, ni skladna z zakonom, kajti niso skladno zastopane poslanske skupine v Državnem zboru in tudi pri tem nadzornem delu je porušeno razmerje med koalicijo in opozicijo. Mi smo na predsednika Mandatno-volilne komisije naslovili tudi dopis, v katerem smo predlagali, da bi se ta postopek imenovanja spremenil in smo predlagali, da bi se ta točka umaknila z dnevnega reda in da bi se določil nov rok poslanskim skupinam in da bi istočasno tudi Poslanska skupina Socialnih demokratov ali pa katerakoli druga iz koalicije umaknila enega iz nadzornega odbora radiotelevizije. Kljub temu da je bilo na razpolago dovolj časa in da je šlo za interni poziv poslanskim skupinam, je pač večina na Mandatno-volilni komisiji odločila, da ne bo podaljšala roka in da tega predloga ne bo upoštevala. Tako smo prišli do predloga, ki je izrazito v škodo opozicijskih poslanskih skupin oziroma opozicijskih strank. Preseneča predvsem togost, pa tudi zadržanost koalicije. Tu je le treba povedati, da je pri tem prednjačil predsednik Mandatno-volilne komisije in njegova poslanska skupina, in tega predloga naše poslanske skupine niso podprli. Prav zato mi tega predloga ne bomo podprli, kajti kljub temu, da je bila možnost poprave, da bi lahko tudi danes na tej seji te zadeve uredili, pač koalicija na to spremembo roka in eventualnega predloga ni pristala. Skratka, predlog ni skladen z zakonom, zato bomo glasovali proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Borut Sajovic. (Ne.) Zaključili smo s predstavitvami stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. Dušan Kumer ima besedo.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo. Saj bi se odpovedal, ampak glede na to, da sem dobil vrednostno sodbo, da sem tog in zadržan, bom poskušal na preprosto in bolj mehak način razložiti zadevo.

To je eden od primerov, kako vestno ali nevestno se opravljajo zadeve znotraj Državnega zbora, predvsem v poslanskih skupinah, ki jemljejo nekatere stvari z levo roko ali pa preprosto stvari nočejo uresničiti. Namreč, rokovnik smo sprejeli na Mandatno-volilni komisiji za predlagane kandidatke in kandidate v nadzorni odbor 15. oktobra 2009, to je več kot dva meseca nazaj. Rok za posredovanje predlogov je bil 12. november 2009. 26. novembra je bila sklicana seja Mandatno-volilne komisije, na kateri smo ta predlog obravnavali, ki je bila 10. decembra. In pogledajte zlomka! Poslanska skupina SDS pride s predlogom za umik pet minut pred dvanajsto, en dan pred sejo, 10., in Poslanska skupina SLS pride s predlogom ob 12.35, kar je po roku za vložitev dodatnih predlogov ali spremembe dnevnega reda.

Še enkrat, spoštovani kolegi, mogoče je to dovolj dober nauk in poduk, da morate prihodnjič svoje naloge, zaradi katerih sedite v Državnem zboru in ste tudi plačani, opravljati vestno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Franco Juri ima besedo. (Se odpoveduje.) Franc Pukšič ima besedo.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Ob imenovanju petih članov Nadzornega svet RTV Slovenija je to, kar je predsednik Mandatno-volilne komisije, kar se tiče rokov, povedal točno. To smo tudi tam povedali in priznali, rekli tudi "mea maxima culpa". Ampak, ali je to hujše in če bi koalicija hotela spoštovati 26. člen, ki pravi, da Državni zbor imenuje pet članov, pri čemer mora upoštevati zastopanost političnih strank v Državnem zboru. Saj so upoštevali zastopanost političnih strank, vendar samo koalicijskih. V tem primeru je razmerje 80:20. Če bi upoštevali tudi to, kar smo zamudili, pa vendarle, če bi hoteli, lahko to upoštevate, ker ta rok je pač rok, ki je bil znotraj neke skupine dogovorjen in-ali, ali pa ne bi bilo nič narobe, da do današnjega dne, do te obravnave v Državnem zboru, bi lahko to nadoknadili oziroma že tisti dan, če bi hoteli. Vendar vladajoča koalicija, tako kot je kolega Tanko rekel, z vodenjem v tej smeri, da se to ne zgodi, s strani predsednikov odbora in drugih članov SD-ja je milo rečeno nekorektna.

Ni pa res, da sem imel kakršnekoli težave s takšno ali drugačno glasovnico. Res pa je, da nekateri imajo izkušnje s ponarejanjem rezultatov.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Proceduralno, mag. Majda Potrata. Ampak, prosim, proceduralni predlog, prej ga gospod Sajovic ni dal in je kršil pravilo.

MAG. MAJDA POTRATA: Gospod predsednik. Jaz bom kršila pravila, ampak želim... Dovolite, želim, da zabeleži to pojasnilo magnetogram. Zaradi tega, ker na seji Mandatno-volilne komisije tisti čas, ko smo glasovali, so bile vključene snemalne naprave in niso mogle zabeležiti mojega opravičila gospodu Pukšiču in priznanja moje napake. Ampak, gospod Pukšič je dobil nov glasovalni list, je lahko izrazil svojo voljo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: ... in se na tistem listu zmotil. Nisem pa nikoli zase trdila, da sem nezmotljiva. Napako sem priznala, se opravičila in se vam zahvaljujem,...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. To je kršitev...

MAG. MAJDA POTRATA: ... da je zdaj to zabeležil tudi magnetogram...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... poslovnika. Hvala lepa.

MAG. MAJDA POTRATA: ... hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ampak jaz bi vas prosil, da me ne opozarjate na kršitve poslovnika, te ugotavljam jaz, posebej pa ne tisti, ki jih sicer sami prevečkrat radi kršijo. Hvala lepa.

Bojan Kontič želi besedo. Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Koliko nervoze pri enem opravičevanju; ampak dobro, to je sestavni del.

Poglejte, to, kar je bilo povedano pri imenovanju članov v Nadzorni svet RTV, tistih, ki jih imenuje Državni zbor, seveda ne drži povsem. Tu v 26. členu, ki opredeljuje sestavo Nadzornega sveta RTV Slovenija, torej v Zakonu o RTV-ju, je zapisano: "da Državni zbor imenuje pet članov, pri čemer mora upoštevati zastopanost političnih strank", in drugače tudi ni mogel ravnati, ker vsi, ki so bili predlagani, so bili predlagani s strani poslanskih skupin, v roku, ki je bil za to predpisan. Torej, predlaganih je bilo 5 kandidatov, 5 kandidatov se imenuje in 5 kandidatov smo določili na Mandatno-volilni komisiji. Nobene zmede in nič posebnega se ni pri tem glasovanju dogajalo.

Torej, ni pa mogoče govoriti o sorazmerni zastopanosti političnih strank, ker to v zakonu ne piše in tudi zelo težko bi izvedli sorazmerno zastopanost političnih strank, ker jih je v Državnem zboru preveč za premalo mest, če bi želele vse stranke zastopanost v Nadzornem svetu RTV-ja.

Druga zgodba, ki pa je ravno tako pomembna. V tem zakonu ne piše, da mora biti razmerje med opozicijo in koalicijo, ker tega razmerja ta zakon ne pozna in se tudi pri prejšnji sestavi nadzornega sveta ni upošteval in ga niste mogli upoštevati, ker dejansko to tudi ni zapisano. Ampak, kar je najpomembnejše, treba je bilo predlagati kandidate, in predlagali smo jih 5, toliko, kolikor se jih imenuje. Torej, naknadno, ko je rok potekel, je bilo spoznano, da bi morda lahko še kdo predlagal kandidata, seveda če bi se na Mandatno-volilni komisiji dogovorili, da postopek ponovimo. To je tako, kot bi kdo prišel v ponedeljek na volitve, volitve pa so bile v nedeljo. Težko bi spremenil volilni rezultat.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Cvetka Zalokar Oražem - se odpoveduje, ne... Ne, Cvetka Zalokar Oražem? Se odpoveduje.

Zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člane Nadzornega sveta RTV Slovenija imenuje Anton Horvatič, Miha Klun, Marko Laznik, Amalija Lukner in mag. Lenart Šetinc.

Želite, gospod Černač, postopkovno ali želite obrazložitev glasu? Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Ne vem, zakaj imate tako težavo, da mi dajete besedo. Saj ne bom nič katastrofalnega povedal.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Z velikim veseljem sem vam dal besedo in brez težav. Ste jo dobili in jo imate.

ZVONKO ČERNAČ: Povedal bom pač, da Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke iz razlogov, ki so bili že obrazloženi, tega sklepa ne bo podprla.

Zastopanost političnih strank in razmerje v Državnem zboru ni 4:1, ampak je kvečjemu 3:2 in tako bi moral biti tudi ta nadzorni svet sestavljen.

Ko smo že govorili o priložnosti, ki jih je imela takratna opozicija v prejšnjem mandatu, verjetno ne gre pozabiti tega, da je bila prejšnja opozicija izrecno povabljen k sodelovanju in participaciji v številnih nadzornih svetih vseh javnih družb, v katerih ima država svoj delež, in je to pravico lahko v polni meri tudi izkoristila, kar je nek demokratičen standard, ki bi ga veljalo uporabljati

tudi v tem mandatu, še posebej ob dejstvu, da se zakon v tem času ni v ničemer spremenil.

Ta sestava, ki je bila potrjena na mandatni komisiji, ne sledi določbam zakona in je v nasprotju z določbami zakona, ker 4 : 1 ni sestava, ki je v skladu z zastopanostjo strank v Državnem zboru. Iz tega razloga poslanska skupina takega sklepa ne more podpreti. Dodaten razlog je pa tudi v tem, da je nedopustno, da se dogajajo neke vnaprej napol izpolnjene glasovnice, kar tudi kaže na to, na kakšen način se te zadeve v tem mandatu, ko nam vladajo SD, LDS in Zares, odvijajo. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da bi bilo treba tako odločitev spremeniti, ker ne pripomore k uveljavljanju demokratičnih standardov, še posebej ne v javnem zavodu RTV Slovenija. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? V okviru Poslanske skupine SD, Dušan Kumer. .../Nerazumljivo./... dveh obrazložitev.

DUŠAN KUMER: Težko, da bom pristal tamle ja. Hvala za besedo, gospod predsednik! Še enkrat bi ponovil zaradi javnosti in zaradi tudi nekaterih tukaj, tudi mojega predgovornika. Sedaj ali res ne pozna ali pa noče...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Brez polemik, prosim. V obrazložitvi glasu niso možne polemike.

DUŠAN KUMER: Sem rekel zaradi verodostojnosti in kredibilnosti tega, o čemer danes razpravljamo. V 26. členu Zakona o RTV piše, in se razlikuje od tistih, ki jih predlagamo pet v programski svet, vam lahko tudi 17. člen preberem, ampak bom 26. prebral: "Predloge kandidatov za pet članic oziroma članov nadzornega sveta RTV Slovenija, ki jih v sestavo imenuje Državni zbor, pri čemer mora upoštevati zastopanost političnih strank v Državnem zboru." Ko je bil 15. oktobra do 12. novembra odprt javni poziv, so poslanske skupine predlagale. Prišlo je samo pet predlogov. Zakaj je prišlo samo pet predlogov, zakaj jih ni prišlo osem? Jaz sem prej povedal: zaradi nevestnega delovanja in funkcioniranja, po mojem mnenju, poslanskih skupin, ki so se oglasile - ne po 12. novembru do 26. novembra, preden smo sklicali sejo za 10. december, ampak 9. decembra - pet pred dvanajsto. Lepo vas prosim! Predlog je prišel 9. decembra ob 13.35 oziroma 12.34. Se pravi, po tistem roku, ko lahko vlagaš za naslednji dan za sejo. Tao so vsi pogoji - legitimno, legalno je ustvarjen predlog, ki smo ga na Mandatno-volilni komisiji sprejeli, in predlagam, da ne govorimo tu, da gre za predlog, ki ni v okviru zakona RTV, ki ne izpolnjuje pogojev zakona in kriterijev o RTV. To preprosto ni res, to je izmišljotina in to je laž! In za nič drugega ne gre.

Zato vas še enkrat, kolegi, prosim, da naj bo to učna ura za drugič, da je treba stvari vzeti pri teh zadevah resno. Fino bi bilo, da bi bilo osem predlogov, saj tudi pri programskem svetu ne vem, zakaj je bilo samo pet predlogov, da jih ni bilo osem. Ne vem, zakaj. Ampak tam se nihče ne pritožuje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Franc Pukšič v lastnem imenu ali v imenu poslanske skupine? Želi še katera poslanska skupina obrazložiti svoj glas? Ne želi. Franc Pukšič v svojem imenu.

FRANC PUKŠIČ: Jaz sem povedal, da v imenu poslanske skupine...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Lahko v imenu poslanske skupine.

FRANC PUKŠIČ: Predsednik, jaz vas razumem, dan je dolg, planiranje v tej hiši pa nima nobenega...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Pukšič brez sočutja, ni potrebe...

FRANC PUKŠIČ: ...in vas razumem in vam nič ne zamerim, tako da... Sem pa sočuten, ker sem iz kmečkih Slovenskih goric doma. Če bi bil iz kakšnega drugega kraja, pa verjetno ne bi bil.

Slovenska ljudska stranka tega sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV ne bo podprla.

Nekateri govorijo, da so bile natrošene ob razpravi nekatere laži, jaz pa pravim, da ni tako. Rok, ki je bil določen, je enostavno navaden poslovniški rok. Kolegice in kolegi, če bi želeli, bi lahko to upoštevali. Tako kot piše v 26. členu, res je, da piše "zastopanost političnih strank," vendar edini bog tu notri je SD, ki odloča, katere politične stranke bodo zastopane, in to pravico so si vzeli. Govoriti o zamudi - smo povedali, ampak če bi hoteli, bi to lahko upoštevali. Tako da ne govorimo, da nismo zamudili poslovniškega roka, smo ga zamudili, ampak če bi KVIAZ to hotel, bi lahko to akceptiral in zadevo uredil.

Mimogrede, ali ste pozabili, da je nek sodnik Šubic, ki bi moral v 15 dneh napisati sodbo, pozabil nanjo oziroma je ni napisal v 9 mesecih. In tista dva, ki sta bila obsojena takrat za pet let in še nekaj, nista odsedela niti ene sekunde zapora. So pa spravili naš Elan tja, kjer je danes - torej, na dno, česar si ni zaslužil. Tako da govoriti toliko o tem poslovniškem roku, biti tako pameten, je pač brez zveze. Res pa je, pač povejte, da ste tisti, ki boste o tem odločali in določali, katere politične stranke bodo zastopane. Tako ste menda do sedaj delali tudi na vseh KVIAZ-ih, tudi ko je opozicija dala dovolj kandidatov, tudi takrat tega niste upoštevali.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, Jože Tanko, obrazložitev glasu v svojem imenu.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Najprej bi rad povedal, da je bil predlog, ki smo ga posredovali na Mandatno-volilno komisijo za umik te točke, tega odločanja z dnevnega reda, posredovan v poslovniškem roku. Gospod Kumer, v poslovniškem roku! Deset, pet pred dvanajsto - v poslovniškem roku. Druga stvar, ki je, je bil rok, ki je bil posredovan poslanskim skupinam, instrukcijski rok, interni rok. In tako kot je Mandatno-volilna komisija s sklepom določila rok za posredovanje predlogov, bi lahko tudi podaljšala rok za posredovanje predlogov, brez problema, če bi bila volja v koaliciji. Če gremo še naprej, ta nadzorni svet ima 11 članov, od tega jih 5 imenuje Državni zbor, 4 imenuje Vlada in 2 zaposleni. Se pravi, da je politično imenovanih 9 oseb. Od teh 9 oseb jih bo koalicija imenovala 8. Daleč od kakršnekoli spodobne zastopanosti v Državnem zboru oziroma tudi koalicije v Državnem zboru! Tu je treba opozoriti in smo opozorili, da struktura, vsaj v tistem delu, kjer se lahko upošteva opozicijske predloge, ni ustrezno zastopana. Na to smo opozorili, pač žal koalicijski valjar je tisti, ki teh pobud dobronamernih ni upošteval in prav zaradi teh razlogov je nemogoče, da se ta asimetričen predlog, ki naj bi dejansko omogočil čim večjo zastopanost političnih strank v nadzornem odboru - ga ne moremo podpreti. V tem delu ima SD dva kandidata, LDS enega, Zares enega in SDS enega. To se pravi, to je ta struktura in bomo proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 26.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepov o razrešitvi in imenovanju namestnika predsednika Državne volilne komisije. Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se dolžnosti namestnika predsednika Državne volilne komisije razreši Janeza Srebotiča, za namestnika predsednika Državne volilne komisije pa se imenuje mag. Gorazda Koblerja. Določba 1. točke se uporablja s 3.1.2010. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo predlogov treh sklepov o spremembi preiskovalnih komisij. Če se strinjate, bom prebral samo prvi napovedni del, da se ve, za kaj se gre, da ne bi prebiral celega besedila, čeprav mi verjemite, da znam že na pamet vsa ta besedila.

Torej, prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi investicij ter leasing, najemnih ali drugih primerljivih poslih, financiranih s sredstvi državnega proračuna ali proračuna Mestne občine Ljubljana.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o spremembi sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije. Glasujemo, glasovanje teče. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je Državni zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajamo na **obravnavo Predloga sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so bili odgovorni za pripravo in izvedbo štetja tako imenovanih "izbrisanih" v letih 2003 in 2009.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o spremembi sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, ter članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti 1.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je Državni zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti 1.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je Državni zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajamo na **obravnavo ugotovitve prenehanja funkcije predsednika delovnega telesa Državnega zbora**. Poslanec Vili Rezman je izstopil iz Poslanske skupine DeSUS, zato se je Državni zbor na podlagi 200., 201. in 112. člena Poslovnika Državnega zbora seznanil z naslednjim sklepom:

"Prvič. Ugotovi se, da je poslancu Viliju Rezmanu prenehalo članstvo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Zaradi prenehanja članstva v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije preneha Viliju Rezmanu funkcija predsednika Odbora za gospodarstvo.

Drugič. Poslancu preneha funkcija z dnem seznanitve na seji Državnega zbora."

Viliju Rezmanu se zahvaljujem za opravljeno delo predsednika odbora.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri po opravljenih glasovanjih.

Prekinjam 12. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. DECEMBRA 2009 OB 23.47 IN SE JE NADALJEVALA 18. DECEMBRA 2009 OB 9.01.)

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Pričenjam nadaljevanje 12. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Vili Rezman, Marijan Pojbič od 15. ure dalje, Joško Godec, Milan Gumzar od 17. ure dalje, Rado Likar od 13. ure dalje, Alojz Potočnik, Darko Menih od 18. ure dalje. Vse lepo pozdravljam.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O TAJNIH PODATKIH, PO SKRAJŠANEM POSTOPKU**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Gospa Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve, prosim.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci.

Po veljavni zakonodaji je v Sloveniji področje varnostnega preverjanja in izdajanja dovoljenj za dostop do tajnih podatkov izrazito razpršeno in neracionalno. Pristojnosti na tem področju imajo Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve, Policija in Sova. Vsak za svoje uslužbenice, Ministrstvo za notranje zadeve pa tudi za preostalo državno upravo. V sistemu MNZ torej obstajata dva organa, eden v upravnem delu ministrstva, drugi v Policiji, ki

izvajata podobne naloge, le za različne subjekte. Vlada zato s predlaganim zakonom o spremembah zakona o tajnih podatkih spreminja obstoječo ureditev, po kateri sta znotraj istega resorja za izdajo dovoljenj za dostop do tajnih podatkov pristojna dva organa. Sprememba 22. člena zakona pomeni torej le zmanjšanje števila organov, pristojnih za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov. Pristojnosti Policije se prenašajo na ministrstvo, ki je že zdaj poleg Policije, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Ministrstva za obrambo eden izmed organov, ki izvaja te naloge. Projekt racionalizacije delovnih področij Ministrstva za notranje zadeve in Policije je namenjen izboljšanju, racionalizaciji in optimizaciji posameznih delovnih procesov. Znotraj upravnega dela ministrstva se bodo, glede na sedaj prevladujočo pristojnost, skoncentrirali vsi podatki izdaje dovoljenj, vsi postopki izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov. V okviru sekretariata bo na novo oblikovana služba za tajne podatke, s tem da se v Direktoratu za policijo in druge varnostne naloge ukine obstoječi sektor za tajne podatke. Na področju ravnanja s tajnimi podatki sta namreč tako sektor za tajne podatke ministrstva kot tudi center za zaščito podatkov v Policiji podala predlog, da se področje osebne in industrijske varnosti v celoti prenese s Policije na Ministrstvo za notranje zadeve.

Očitek, ki je bil izražen s strani opozicije na pristojnem odboru, da s tem MNZ pridobiva nova pooblastila, da bo politiki olajšan dostop do občutljivih podatkov, ki jih je mogoče zlorabiti, in podobni, je neresničen, zlonameren in zavajajoč. Ponovno poudarjam, da v okviru MNZ že vrsto let deluje Sektor za tajne podatke, ki izvaja varnostna preverjanja za večino državnih resorjev.

Služba za tajne podatke bo tako poleg nalog, ki jih je že doslej opravljal Sektor za tajne podatke v ministrstvu, opravljala še naloge izdaje varnostnih dovoljenj organizacijam, ki se jim tajni podatki posredujejo zaradi izvajanja naročil organa, razen za naročila na obrambnem področju, naročila, povezana z delom Sove, in dovoljenja za dostop do tajnih podatkov osebam, zaposlenim v teh organizacijah.

Predlagatelj meni, da predstavljena ureditev omogoča racionalno in kvalitetno izvajanje nalog, poleg tega pa pomeni prvi korak k dolgoročno bolj preglednemu in manj razpršenemu delovanju organov na tem področju v Republiki Sloveniji, in Državnemu zboru predlaga, da zakon sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem gospodu dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ta zakon obravnaval na 12. seji 1. decembra 2009. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 43. seji 9.11.2009 namreč določil, da se bo ta zakon obravnaval po skrajšanem postopku.

Članice in člani odbora so imeli na razpolago predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev. K predlogu pa so bili vloženi za obravnavo na matičnem delovnem telesu amandmaji Poslanske skupine SDS z dne 25.11.2009.

Na sejo odbora smo povabili Ministrstvo za pravosodje, Urad Vlade za varovanje tajnih podatkov in Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora.

Predlagatelji oziroma državni sekretar mag. Klemenčič je povedal približno to, kar je pravkar povedala ministrica. Zakonodajno-pravna služba ni imela pripomb. Komisija Državnega sveta zakon podpira. V razpravi je koalicija predlog zakona podprla, v opoziciji smo temu nasprotovali. Obširneje bom to obrazložil nekoliko kasneje.

Odbor ni sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS k 1. členu, tako sta dva amandmaja k 2. in 3. členu postala brezpredmetna. Odbor je tako oblikoval predlog zakona kot celoto, ki je sestavni del poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospa Darja Lavtižar Bebler, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovane kolegice in kolegi!

V Zakonu o tajnih podatkih, ki je bil sprejet leta 2001, je bilo določeno, da so za izdajanje dovoljenja za dostop osebe do tajnih podatkov pristojni Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za obrambo ter Slovenska obveščevalno-varnostna agencija. Slovenija, ki je bila na pragu vstopa v Evropsko unijo in v Nato, je morala sistem obravnavanja tajnih podatkov uskladiti s standardi obeh organizacij. Zaradi vključevanja Slovenije v ti dve povezavi pa se je povečala tudi potreba po dodatnih varnostnih preverjanjih, prav tako pa tudi število oseb, ki so zaradi narave dela potrebovale ustrezna dovoljenja. Na podlagi teh dejstev se je Vlada takrat odločila, da bo najbolj smotrna rešitev ta, da je tudi Policija kot organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve pristojna za varnostno preverjanje in izdajo dovoljenj. Državni zbor je takšno odločitev sprejel leta 2003. Vlada je februarja letos sprejela sklep, da morajo posamezna ministrstva in vladne službe pripraviti posnetek dejanskega stanja zaposlenih ter na podlagi tega ugotoviti, katere službe bi kazalo reorganizirati tako, da bi zagotovili čim večjo racionalizacijo služb, ki pa ne smejo vplivati na kvaliteto

izvajanje nalog. Na Ministrstvu za notranja zadeve so torej ugotovili, da bi lahko z ustanovitvijo na enotne organizacijske enote na Ministrstvu za notranje zadeve, ki bi opravljala delo sedaj dveh enot, in sicer ene na Ministrstvu za notranje zadeve in druge na policiji, delo racionalizirali in optimizirali.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo prizadevanja Vlade, da se naloge, torej službe, ki so razpršene po posameznih ministrstvih, združujejo ter na ta način optimizirajo delo, seveda pa na ta račun ne sme biti prizadeta kakovost izvedenih nalog. Predvsem pa ne na tako občutljivem področju, ko se z varnostnim preverjanjem posega tudi v človekove pravice.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo prepričani, da premore ministrica zadosten posluš za varovanje človekovih pravic, kar je do sedaj že večkrat neposredno izprijčala, in bo skupaj s sodelavci ustrezno uredila to področje, saj ne verjamemo v teorije zarote, pred katerimi svarijo nekateri posamezniki iz opozicije, kar je bilo že nakazano tudi na seji matičnega delovnega telesa. Glede na to, da so že ob sprejemu osnovnega zakona leta 2001 bile pristojnosti za izdajanje dovoljenja za dostop osebe do tajnih podatkov dodeljene Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za obrambo in Slovenski obveščevalni varnostni agenciji, ne vidimo razlogov, da bi temu predlogu tokrat nasprotovali.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo ta predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod dr. Vinko Gorenak v imenu Poslanske skupine SDS.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Tega zakona ne bomo podprli. Ta zakon je preprosto delitev volilnega plena Liberalne demokracije, ki bo trajal še tri leta in nekoliko mesecev.

Danes imamo naslednje stanje: Urad Vlade, krovna organizacija, Ministrstvo za obrambo preverja zase oziroma njihova varnostna služba, Sova preverja zase, Policija preverja zase, Ministrstvo za notranje zadeve zase in druge državne organe. V policiji gre za tri delavce. S tem zakonom prinaša minister tri delavce s Policije na ministrstvo. Kakšna je torej sprememba? Trije ne bodo sedeli v levem, ampak v desnem kotu. To je sprememba tega zakona. Kaj pa je vsebina tega zakona? Še nekaj je treba reči. Če bi bilo to res, da ne bi šlo za politizacijo in zlonamernost pri vsej tej zadevi, bi gospa ministrica to prenesla gospodu Žaberlu, tam, kjer je to danes, na Direktorat za policijo in druge varnostne naloge. Ne. Ministrica to prenaša v Generalni sekretariat, k sebi neposredno. Kdo je na čelu Generalnega sekretariata? Vidni predstavniki LDS in nihče drug. Kam torej to vodi? Zakaj torej to počnemo? Zato, ker se želimo dokopati do podatkov. Nič drugega.

Tujina. Vlada ni našla niti ene države v Evropi, kjer bi tako bilo. Niti ene. Navaja Belgijo, navaja Češko, navaja Poljsko. Nikjer primerljivega modela ni. Nikjer, ga ni. Če bi Vlada želela kaj privarčevati, bi se ravnala po Belgiji, Češki in Poljski in bi naredila drugače. Enotno v en varnostni organ. To bi bila racionalizacija. Ne pa tri delavce Policije prenesti na ministrstvo. To ni nič. Kaj privarčujemo? Nič. Če zraven dodamo še tistih 71 ali nekaj včeraj povišanih plač na Vladi, čemur seveda ne nasprotujem, ker vem, za kaj gre, ker mi je jasno, za kaj gre, ker izgubljaajo druge bonitete. Enako smo ravnali v preteklosti glede teh stvari, potem vidimo, da ne privarčujemo absolutno nič. Dokopljemo pa se na letni ravni do 200, 300 varnostnih preverjanj, skupno pa govorimo o okoli 1.600 osebah, recimo in imamo vpogled v naslednje podatke: v njihove finance, v njihove kredite, v njihove depozite, v njihove sorodnike in njihove podatke, njihove bolezni, premičnine, nepremičnine, bivanja v tujini, stike s tujimi varnostnimi organi in podobne zadeve. A, to pa je že nekaj! To pa je tisto, kar je pomembno, to je tisto, kar Liberalna demokracija potrebuje, to je tisto, kar Liberalna demokracija želi. In bo tudi z zakonom, kot kaže, dobila. Ampak to je del volilnega plena in čisto nič drugega.

Če bi pogledali zadevo še nekoliko podrobneje. Kdo pa so preverjene osebe, ki jih policija danes preverja? Preverja svoje ljudi, ki delajo na takih področjih, da jim lahko izda dovoljenja za dostop do podatkov. Preverja tajne delavce policije. Preverja tajne sodelavce policije. Kdo pa so, tajni sodelavci policije? Ali niso to nekaj podobnega, kot smo pred 18-imi leti govorili, da je treba razkriti, kdo so bili tajni sodelavci nekdanje Službe državne varnosti? Pa je vendarle takratni predsednik Vlade posegel in rekel, tega pa ne bomo naredili. Imel je toliko modrosti, ker je natanko vedel, da bi s tem razkril marsikaj in onemogočil delovanje takratne Sove. Policija danes preverja tudi te ljudi. Ne, danes bomo to podredili politiki oziroma boste podredili politiki. In čisto za nič drugega pri tem zakonu ne gre. Zelo podobno, kot pri tistem zakonu, ki ga bomo obravnavali v naslednjem letu. Seveda bo o tistem zakonu kazalo še kaj več povedati, to je zakon o policiji, kjer gre za zelo zelo podobne zadeve.

Ker gre za čisto politikantstvo, čisto namerno zbiranje .../Opozorilni znak za konec razprave./... oziroma seljenje te službe k ministrici, tega zakona nikakor ne kaže podpreti. In mi ga ne bomo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Gvido Kres v imenu Poslanske skupine SLS.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsedujoči in spoštovana ministrica, spoštovane kolegice in kolegi!

V poglavitnih rešitvah zakona je zapisano, da prinašajo spremembe zgolj racionalizacijo dela na področju izdaje

dovoljenj za dostop do tajnih podatkov v Ministrstvu za notranje zadeve. Na Ministrstvu za notranje zadeve ugotavljajo, da na področju varovanja tajnih podatkov, glede na obstoječo ureditev, to je pristojnost dveh organov, ki izdajata dovoljenje za dostop do tajnih podatkov, le-ta ni optimalna in racionalna. Področje, ki je bilo do sedaj najverjetneje z razlogom razdeljeno med Ministrstvo za notranje zadeve in Policijo, se namerava sedaj poenotiti oziroma racionalizirati.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pa nam vsem skupaj diši bolj po koncentraciji nekih pristojnosti in nismo prepričani, da je to tako zelo dobronamerno, kot se prikazuje. Ne vidimo pametnega razloga, da bi se za razliko od vojske in Sove Policiji te pristojnosti odvzele. Pravzaprav nas skrbi, da prenos pristojnosti pomeni možnost za politiziranje s podatki. Na tej seji smo že obravnavali zakon o elektronskih komunikacijah, kjer se nam je ob prebiranju členov vzbujala podobna skrb in dvomi o dobronamernosti.

Zaradi navedenega v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlaganega zakona ne bomo podprli, razen če bo morda spremenjen z amandmaji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa ministrica, spoštovane kolegice in kolegi, lep pozdrav in dobro jutro vsem skupaj! Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS glede sprememb zakona o tajnih podatkih.

Predlog zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih bomo poslanci Poslanske skupine DeSUS soglasno podprli. Gre sicer za občutljivo področje varovanja in ohranjanja tajnosti določenih podatkov, vendar spremembe ne predstavljajo večjih vsebinskih posegov, niti ne posegajo v sfero delovnega področja Policije v tolikšni meri, da bi lahko govorili, da se s tem predlogom korenito načinja zaupanje v to institucijo. Gre namreč za poenotenje in racionalizacijo načina dela, in sicer, da se pristojnost izdajanja posebnih dovoljenj, na podlagi katerih lahko osebe dostopajo do tajnih podatkov, skoncentrira na Ministrstvu za notranje zadeve in ne več pri obeh organizacijah v organih Ministrstva za notranje zadeve in Policije.

Poslanci DeSUS-a ocenjujemo, da je predlagana rešitev smotrna, racionalna in pisana v luči "vse na enem mestu". V sklop delovnega področja Ministrstva za notranje zadeve sodijo naloge in področja javne varnosti ter policije, upravnih notranjih zadev in migracij, torej tudi naloge policije. Sicer je Policija poleg Inšpektorata Republike Slovenije za notranje zadeve organizacijsko gledano samostojen organ v sestavi tega ministrstva, vendar kljub temu delovanje policije sodi pod okrilje Ministrstva za notranje zadeve. Zato ne vidimo

razloga, zakaj se ne bi dovoljenj za dostop do tajnih podatkov osebam, ki potrebujejo dostop do tajnih podatkov zaradi opravljanja funkcij ali izvajanja nalog na delovnih mestih v Ministrstvu za notranje zadeve oziroma na Policiji izdajalo na enem mestu, in sicer v Ministrstvu za notranje zadeve.

S tega vidika je predlog vsekakor primeren in poslanci DeSUS-a ga bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica!

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke podpiramo Predlog zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih, katerega cilj je racionalizacija dela na področju izdaje dovoljenj na Ministrstvu za notranje zadeve. Na Ministrstvu za notranje zadeve ugotavljajo, da na področju varovanja tajnih podatkov glede na obstoječo ureditev, pristojnost dveh organov, ki izdajata dovoljenja za dostop do tajnih podatkov, ni optimalna in racionalna. Ministrstvo za notranje zadeve zato namerava področje izdaje dovoljenj za dostop do tajnih podatkov in varnostnih dovoljenj organizacijam, kar je bilo do sedaj razdeljeno med Ministrstvo za notranje zadeve in Policijo, poenotiti in v ta namen ustanoviti enotno organizacijsko enoto v Ministrstvu za notranje zadeve, ki bo opravljala dosedanje naloge Ministrstva za notranje zadeve in Policije.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke od Vlade Republike Slovenije pričakujemo, da bo v Državni zbor posredovala tudi bolj učinkovite predloge varčevalnih ukrepov glede možnosti združitve posameznih služb oziroma organov v resorjih ministrstev. Hkrati Vlado Republike Slovenije tudi pozivamo, da v prihodnje k predlogu zakonskih spremembe, ki naj bi bile sprejete zaradi racionalizacije, predložijo tudi oceno finančnih posledic, kaj bi se na ta način privarčevalo.

Sicer pa v Slovenski nacionalni stranki predlog zakona podpiramo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovana gospa ministrica, redke kolegice in kolegi.

Vesel sem, ko slišim, da po napovedih zakon doživlja široko podporo. Sem pa razočaran, ker je predpraznični čas, da slišim toliko negativnih misli in skrbi me, da tisti, ki vidijo v življenju vse narobe, vse črno, da so v preteklosti

najbrž v skladu s svojim prepričanjem in razmišljanjem tudi ravnali. To je pa tisto, kar mi da misliti.

Jaz bom predstavil pozitivne vidike tega zakona, ki zagotovo državi prinaša prihranek in racionalizacijo. V sklopu paketa varčevalnih ukrepov Vlade Republike Slovenije prihaja tudi do sprememb aktov o sistematizaciji delovnih mest, ki bodo zagotavljale racionalizacijo delovnih procesov. Predlagane rešitve predstavljajo poenotenje, racionalizacijo in tak način dela, da se ustanovi ena sama organizacijska enota Ministrstva za notranje zadeve, ki bo opravljala dosedanje naloge Ministrstva za notranje zadeve in še Policije v zvezi z izvrševanjem določb zakona o tajnih podatkih. Sprejem zakona o spremembi zakona o tajnih podatkih ne bo imel nobenih negativnih finančnih posledic za državni proračun. To je v teh časih treba vsak dan poudarjati in tako tudi ravnati. Do sprememb prihaja zaradi upoštevanja vladnih ukrepov glede racionalizacije služb, saj je trenutna ureditev, po kateri se izdajajo dovoljenja za dostop do javnih podatkov, zagotovo neracionalna in tudi ne optimalna. Če pogledamo obstoječe stanje, so po veljavni ureditvi za upravljanje varnostnega pregleda in izdajanja dovoljenj za dostop do tajnih podatkov pristojni kar štirje organi, in sicer: Ministrstvo za obrambo, Slovenska obveščevalno-varnostna agencija, Ministrstvo za notranje zadeve ter Policija. Pri slednjih dveh službah se naloge na področju dela s tajnimi podatki zagotovo podvajajo. S ciljem racionalizacije dela in reorganizacije služb v Ministrstvu za notranje zadeve se odvzema pristojnost Policiji za izdajo dovoljenj za dostop do tajnih podatkov, kar bo poslej opravljala posebna organizacijska enota, ki v Ministrstvu za notranje zadeve že do zdaj opravlja to isto delo. Posebna služba Ministrstva za notranja zadeve že zdaj opravlja varnostno preverjanje za vse državne uslužbenke, razen za delavce Ministrstva za obrambo, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Policije. Zato je glede na naš sistem nacionalne varnosti smiselno in potrebno, da tudi za delavce policije te naloge opravlja Ministrstvo za notranje zadeve.

Ker smo v Poslanskem klubu Liberalnem demokracije Slovenije mnenja, da racionalizacija in večja učinkovitost državne uprave pomenita uresničevanje ene izmed temeljnih nalog, ki so pred nami, bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

In prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O JAMSTVENI SHEMI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA FIZIČNE OSEBE, KI OPRAVLJAJO GOSPODARSKO ALI KMETIJSKO DEJAVNOST.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim mag. Radovanom Žerjavom.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Besedo dajem članici odbora gospe Renati Brunskole za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa. Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa ministrica, kolegica in kolegi! Odbor je kot matično delovno telo predlog zakona obravnaval na 14. nujni seji, 11. septembra 2009 in na 12. redni seji 3. decembra 2009. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala splošno pripombo glede vprašanja razmerja predlaganih rešitev in pa Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije. Tudi ta se namreč nanaša na fizične osebe, organizirane v statusni obliki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Zaradi te nejasnosti razmerja med obema zakonoma po mnenju Zakonodajno-pravne službe ni jasno, kateri se bi uporabljal za samostojne podjetnike.

Njena naslednja splošna pripomba opozarja, da za podjetnike in kmetijska gospodarstva veljajo tudi vsa pravila prava Evropske skupnosti o državnih pomočeh. Prepoved dajanja nedovoljenih državnih pomoči tako velja tudi za kmete, zato se predloženi zakon ne sme zgledovati po Zakonu o jamstveni shemi Republike Slovenije za fizične osebe, pač pa mora vsebovati pravila o omejitvi jamstva glede na obseg dovoljene državne pomoči. V nadaljevanju mnenja Zakonodajno-pravna služba na to opozarja tudi v okviru pripomb k posameznim členom.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Vlade Republike Slovenije, ki predlogu zakona nasprotuje. Odbor je na predlog predstavnikov predlagatelja zakona mag. Radovana Žerjava v skladu s 74. členom Poslovnika Državnega zbora razpravo in odločanje o predlogu zakona preložil na eno svojih naslednjih sej. Do takrat naj bi predlagatelj ob upoštevanju razprave na odboru in tudi pripomb Zakonodajno-pravne službe predlagane rešitve dodatno proučil in jih morebiti dopolnil v sodelovanju s predstavniki vseh poslanskih skupin in tudi Ministrstva za finance. Ta točka je bila ponovno uvrščena na dnevni red 9. seje odbora 7. oktobra 2009, vendar na predlog predlagateljev zakona, ki so bili še v fazi usklajevanja stališč, ponovno preložena. Na seji v decembru je odbor ob odsotnosti predstavnika predlagateljev zakona nadaljeval razpravo o predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Odbor ni bil seznanjen z morebitnim vmesnim

usklajevanjem stališč med predlagatelji zakona in Vlado oziroma Ministrstvom za finance.

Po zaključku razprave je odbor s 7 glasovi za in 6 glasovi proti sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Odbor je sprejel tudi dodatni sklep, s katerim je pozval Vlado oziroma Ministrstvo za finance, da mu v roku enega meseca predložita analizo uresničevanja zakonov o jamstvenih shemah za pravne in fizične osebe.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo dajem predstavniku predlagatelja zakona mag. Radovanu Žerjavu za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi. Ukrepi, ki smo jih v Državnem zboru sprejeli takoj ob začetku gospodarske krize, so bili usmerjeni predvsem v spodbujanje kreditne aktivnosti bank in posledično izboljšanje likvidnosti podjetij in ohranjanje socialnega položaja zaposlenih oziroma ohranjanje delovnih mest. Potem je bil sprejet zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, ki je prvenstveno namenjen izboljšanju likvidnosti gospodarstva z namenom lažjega pridobivanja sredstev na slovenskem finančnem trgu. Naslednji korak za umiritev posledic finančne in gospodarske krize je bil pomoč v obliki državnega jamstva določenim skupinam fizičnih oseb, ki imajo otežen dostop do finančnih virov na bančnem trgu. Oba zakona, tako zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije kot zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije za fizične osebe, pa izpuščata pomembni kategoriji kreditorejmalcev: samostojne podjetnike in kmete. Samostojni podjetniki in kmetje se ravno tako kot gospodarski subjekti in fizične osebe srečujejo s posledicami finančne in gospodarske krize. Zaradi zaostrenih pogojev pridobivanja kreditov je tudi njim omejen dostop do virov financiranja in likvidnostnih sredstev. Cilj predlaganega zakona je omogočiti najem kredita fizičnim osebam, ki opravljajo gospodarsko ali kmetijsko dejavnost. Zaradi zavarovanja, ki ga predstavlja državno poroštvo, se pričakuje, da bi bile banke bolj naklonjene dajanju kreditov tema dvema kategorijama.

O zakonu, kot je bilo rečeno, smo res na Odboru za finance razpravljali dvakrat. S strani Vlade in predvsem ministra za finance je bil izkazan določen posluš, da bi ob določenih spremembah ta zakon vendarle sprejeli. Dogovorili smo se, dogovorjeno je bilo z ministrom Križaničem, da bi bilo treba organizirati usklajevalni sestanek med ministrstvi in tudi z zainteresirano javnostjo, torej tistimi, katerim je bil ta zakon namenjen. Žal pa interesa s strani tistih, katerim bi ta zakon bil namenjen, žal, ni bilo. In če tega interesa ni, potem takšnega zakona pravzaprav ne potrebujemo. Zato

predlagam, da v nadaljevanju o zakonu več ne razpravljamo in ga preprosto zavrnamo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa. Gospa mag. Helena Kamnar, državna sekretarka, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci! Glede na to, da je sam predlagatelj zakon, če sem pravilno razumela, ocenil kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo, verjetno ni treba zelo natančno razlagati razloge, zaradi katerih je bila Vlada mnenja, da ta zakon ni sprejemljiv. Morda zgolj nekaj točk, na katere bi vas opozorila.

Kot prvo, gre za jamstveno shemo za fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, ki bi lahko najele kredit z jamstvom države, vendar ne v polni višini. To pomeni, da bi morala biti kljub temu uveljavljena zavarovanja s strani kreditojemalca. Ta zavarovanja pa pomenijo hipoteko na kmetijsko zemljišče, kmetijsko posest, kar pomeni, da bi v morebitni situaciji, da kreditojemalec ne bi bil sposoben odplačati kredita, izgubil osnovna sredstva za opravljanje svoje dejavnosti.

Drugi razlog, ki je Vlado navajal k temu, da je bila proti takemu zakonu, je bilo nasprotje predlaganega zakona s pravili državnih pomoči, saj zakon ni opredeljeval oziroma ne opredeljuje namena kreditov, višine kreditov, višine premije, obveznosti razvrstitve komitentov v bonitetne razrede in odstotek jamstva države. Tretji razlog je povezan z dodatnimi administrativnimi bremenmi, ki jih zakon prinaša. Morda ni odveč, da ob tem opozorim na nekatere ukrepe, ki jih je Vlada v okviru obstoječe kmetijske politike z nekaterimi spremembami že uvedla. Prva sprememba, ki jo je pripravila in se izvaja, je sprememba programa razvoja podeželja. V okviru teh ukrepov imajo fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, možnost, da pridobijo nepovratna javnofinančna sredstva za financiranje novih naložb. Naslednji ukrep je predčasno izplačilo ukrepov na območju omejenih možnosti za predelavo ter za neposredna plačila. In še en ukrep, Ministrstvo za kmetijstvo pripravlja shemo državne pomoči, namenjene nepredvidenemu slabljenju dohodkovne situacije za posamezne sektorje kmetijske dejavnosti, predvsem sektor žita in sektor mlečnih proizvodov.

Vlada ocenjuje, da bi bila namesto tega zakona primernejša uvedba sheme subvencioniranih obresti pri najemanju kredita, in ta instrument že operacionalizira v smislu konkretnih rešitev, ki po vsej verjetnosti ne bodo terjale dodatnega zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, dobro jutro.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pozdravljamo osnovni namen tega zakona, torej zapolniti vrzel pri enem izmed pomembnih ukrepov za blažitev posledic kreditnega krča in blažitev posledic finančne in gospodarske krize. Več kot jasno je, da je eden osnovnih problemov slovenskega gospodarstva, pa ne le slovenskega, tudi evropskega in svetovnega, ta tako imenovan kreditni krč, ko podjetja niti približno ne morejo dobiti posojil pod primerljivimi pogoji, kot so jih prejemale še pred letom in pol ali dvema letoma. V ta namen so različne države poskušale z različnimi ukrepi spodbujati to kreditno aktivnost. Ugotovile so, da je eden izmed ukrepov tudi ta, da se izpostavijo tudi tveganju države in dajejo garancijo oziroma jamstva za posredno, če kreditojemalci ne bi mogli servisirati. V Sloveniji smo torej sprejeli po hudi kalvariji prepozno zakon o jamstveni shemi, ki pa je bil pomanjkljiv. Pomanjkljiv je bil, ker ni zajemal enega pomembnega segmenta. To je segmenta samostojnih podjetnikov kot fizičnih oseb v gospodarskem pravu, in seveda tudi kmetov. Tudi ti se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in tudi ti so soočeni s kreditnim krčem. Izgovor Vlade v stališču, češ, da imajo samostojni podjetniki oziroma podjetniki na voljo inštrumente slovenskega podjetniškega sklada, sicer drži, vendar ni argument proti temu, da ne bi imeli samostojni podjetniki še dodatni ukrep za blažitev posledic kreditnega krča. Slovenski podjetniški sklad ne daje garancij samo samostojnim podjetnikom. On da je garancije podjetnikom. To je tudi d.o.o.-jem in ostalim, ki so na nek način vključeni v mala in srednje velika podjetja po klasifikaciji, kot jo ureja zakon o gospodarskih družbah. Ukrepi, ki jih ima slovenski podjetniški sklad med svojimi ukrepi, so tisti, ki zadevajo ta segment malega in srednje velikega gospodarstva, ne pa, ki zadevajo samo samostojne podjetnike glede na njihovo organizacijsko obliko. Torej so samostojni podjetniki v neenakopravnem položaju, saj pri malih in srednje velikih podjetjih lahko dobijo jamstvo bodisi na podlagi ukrepov Slovenskega podjetniškega sklada bodisi na podlagi Zakona o jamstveni shemi, ki velja. Samostojni podjetniki pa ne. Oni lahko pa samo preko Slovenskega podjetniškega sklada in za njih ni tega dodatnega ukrepa, ki ga je želel ta zakon uveljaviti. Mislím, da bi bilo možno ta zakon v parlamentarni proceduri izboljšati, dodelati in odpraviti te nepravilnosti, ki jih je Vlada v svojem mnenju naštelá, vendar je očitno zmanjkalo volje. Zmanjkalo je volje tudi pri teh, ki bi bili upravičeni do tega ukrepa s strani kmetov. Jaz obžalujem, da se niso

intenzivneje ukvarjali s to možnostjo, ki bi lahko kateremu kmetu tudi olajšala delo in poslovanje, torej zagato, ki je posledica finančne in gospodarske krize. Če je predlagatelj ocenil, da je tega interesa premalo, je tudi obupal očitno v nadaljevanju in sam predlaga, da se zavrne ta predlog zakona.

Še enkrat, ne morem se izogniti oceni, da so ukrepi slovenske vlade, usmerjeni v blažitev posledic kreditnega krča, prepozni, nezadostni, zbirokratizirani in za gospodarstvo nezanimivi, dopuščajo pa tudi številne možne manipulacije. Pozdravljam stališče Računskega sodišča, da bo revidiralo v prihodnjem letu prav te ukrepe Vlade in opozorilo na smotrnost in gospodarnost le-teh. Pričakovali bi hitrejše ukrepanje, učinkovitejše ukrepanje in gotovo ne bi bili soočeni s tako žalostnimi številkami gospodarske rasti in upadanja investicij, če bi se Vlada letos odgovorneje spoprijela z nastalimi razmerami.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav. (Ga ni.) Gospod Franc Jurša, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Vsem skupaj dobro jutro! V Poslanski skupini DeSUS ne podpiramo Predloga zakona o jamstveni shemi za fizične osebe, ki opravljajo gospodarske ali kmetijske dejavnosti - saj tudi sam predlagatelj umika predlog -, z več razlogov.

Prvi razlog se nanaša na pripombe, ki jih je v svojem mnenju izrazila Zakonodajno-pravna služba, in sicer, da so nekatere rešitve predloga povzete iz dveh sedaj veljavnih zakonov o jamstveni shemi. Eden se nanaša na gospodarske subjekte, drugi pa na fizične osebe, o obeh pa smo letos že veliko razpravljali. Prav tako gre pri tem predlogu z oziroma na veljavno zakonodajo v določenih segmentih za podvajanje, ter tudi za neskladne rešitve, kar poslanci DeSUS-a ne bomo podprli.

Izpostavljene so tudi različne oblike državne pomoči, ki jih sprejemajo podjetniki, ter tudi ukrepi oziroma subvencije kmetom, ki se nanašajo na razvoj podeželja in pridobitev nepovratnih sredstev.

Ker smatramo besedilo tega predloga zakona za neusklajeno z veljavno zakonodajo in za nedorečenega, ga ne podpiramo.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Lep dober dan vsem. Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa sekretarka.

Bom začel z enim premislekom, ki ga bom navezal potem naprej, ki sem ga imel danes zjutraj, in sicer, da je velika razlika med Slovenijo in Evropo. Evropa, ima delovni čas od 9.

ure zjutraj do 17. ure zvečer, v Sloveniji imamo pa od 5. ure zjutraj do 9. ure zvečer. To navezujem na to, da v obilici, obilici, obilici zakonov, ki se sprejemajo v zadnje pol leta in zahtevajo veliko pozornosti in truda, ker je večina vezanih na področje financ in gospodarstva in reševanja iz krize, smo prišli tudi do tega zakona, ki ga Slovenska nacionalna stranka še vedno podpira.

Po vsem tem trudu, delu in spoštovanju do vseh Slovencev in do njihove enakosti, pridemo v absurdno situacijo, ko na matičnem delovnem telesu razpravljamo eno uro o zakonu, ki ga že tam predlagatelj umika. Ampak če so pravila igre taka, je tako tudi danes in tudi danes govorimo o zakonu, čeprav je predlagatelj v svoji uvodni predstavitvi dejal, da predlaga, da ne razpravljamo. Včasih res malo nerodno izgleda, da sami ne vemo, kaj počnemo. Kakorkoli že, vsaj nekaj iz tega zakona ali iz vsega tega lahko potegnemo. Če smo ocenili, da je prav, da je država sprejela ukrepe, torej Vlada in Državni zbor, za spodbujanje kreditne aktivnosti bank in posledično izboljšanje likvidnostnih podjetij, če je prav, da je bil naslednji korak dano državno jamstvo skupinam fizičnih oseb, torej sprejet Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije za fizične osebe, bi bilo prav, da smo v vse te ukrepe že v samem začetku vključili tudi ti dve skupini, ki sta omenjeni v predlogu tega zakona, ki ni več aktualen. To so samostojni podjetniki in kmetje. Ne glede na to, ali imajo ti še kakšne druge možnosti in rešitve v kakšni drugi vsebini in obliki ali pa je nimajo. In ne glede na to, ali jo želijo ali je ne želijo. Jaz mislim, da je Slovenija demokratična in pravna država, v kateri imajo vsi ljudje enake pravice. In potem seveda ne bi prišlo do takšnih zagat, do vlaganja tega zakona, do preprirov okoli tega zakona, da smo diskriminatorni in potem celo do umika tega zakona, kjer smo pa že spet diskriminatorni, ker nekoga silimo v nekaj kar noče. V Slovenski nacionalni strani bomo z negativnim odnosom do negativnega sklepa, torej mi menimo, da ta zakon je primeren, pokazali samo eno, da želimo in zahtevamo pri pripravi nadaljnjih zakonov enakost. Ko se ti zakoni pripravljajo, naj se ne pripravljajo kar tako na pamet in v naglici, ko dobimo več amandmajev kot členov čez en mesec, ampak če se že pripravljajo, naj se pripravijo kvalitetno, da jih bomo potem z manj razprave in večjo enotnostjo sprejemali in bodo tudi dlje časa veljali in prinašali korist tistim, katerim je zakon namenjen.

Kot že rečeno, v Slovenski nacionalni strani bomo glasovali proti negativnemu sklepu in s tem izrazili voljo, da ta predlog zakona o jamstveni shemi navkljub temu, da je bil umaknjen s strani predlagatelja, bi bilo prav, da bi obveljal za omenjeni dve skupini v okviru vseh, ki jim Slovenija v jamstveni shemi pomaga. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči za besedo. Še enkrat prijazen pozdrav vsem skupaj in pa državni sekretarki, gospe Kamnarjevi! O zakonu smo slišali že veliko. Predhodni razpravljavci pred menoj so povedali praktično vse, vendar v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije, bi pa tej pomembni in potrebni razpravi želeli dodati še nekaj svojih sporočil in pa izhodišč. Zagotovo priznavamo dober namen predlagatelju in pa potrebnost rešitve tega problema. Vendar zaradi vsega že prej povedanega zakon še ni zrel za sprejem v parlamentu. Ne nazadnje ga tudi predlagatelj z verjetno grenkim občutkom umika. Zato seveda tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije tega predloga zakona o jamstveni shemi za fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko in kmetijsko dejavnost, ne podpiramo, storili pa bomo vse, čisto vse, da se ta pomembna in potrebna vprašanja v najkrajšem možnem času rešijo. Zagotovo bi bilo pa slabo, če bi recimo pri jamstveni shemi za fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, uvedli tak instrument, ki bi tiste, ki so že sedaj v težavah, spravil v še težji in pa brezizhoden položaj. Jamstvo in pa hipoteka za kredit za neko kratko ali srednjeročno premostitev problema bi postala na koncu nevzdržna, saj bi njihovo osnovno sredstvo za proizvodnjo dejavnosti, to so dragocena kmetijska zemljišča, katerih pomena se v Sloveniji šele v zadnjih letih vse bolj zavedamo, šele zdaj, ko smo samooskrbno padli pod 50% in ko smo velik del potrebnih, pomembnih, najboljših kmetijskih površin žal pozidali z aktivnostmi, ki kašne hude dodane vrednosti ne bodo prinesle, na drugi strani pa smo pustili, da se nam je velik del kmetijskih zemljišč, na žalost, tudi zarasel. Vendar vsaj ta, ki so zaraščena, niso še izgubljena. Pridne roke jih lahko seveda povrnejo v funkcijo, ki so jo nekdanje že imele.

Kot sem poudaril, zakon ima dober namen, vendar vprašljivo učinkovitost, zato v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije na načelni ravni zagotovo podpiramo vsa prizadevanja za prebroditev krize tako samostojnih podjetnikov kot tudi kmetovalcev. Vendar pa menimo, da bi lahko dodatna jamstvena shema prinesla na eni strani podvajanje instrumentov in tudi zmedo ter dodatno zapletanje pri pridobivanju kreditov. Zato podpiramo rešitev, da se v okviru obstoječih instrumentov, to pa so garancije s subvencionirano obrestno mero, povečajo sredstva, saj se je ta instrument izkazal za učinkovitega, prav tako pa je po njem kar veliko povpraševanje.

Na drugi strani pa prav tako menimo, da se moramo pri problematiki mikro in malih podjetij predvsem ukvarjati s plačilno nedisciplino. Številnim podjetnikom, obrtnikom v Sloveniji je ta trenutek danes to zagotovo glavni problem. Na Odboru za gospodarstvo pa že poteka temeljita razprava na to

temo in tam so se odprle in že nakazale tudi nekatere možne rešitve.

Prav tako se nam zdi pomembno, da Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije na tem mestu opozori na področje mikro, malih in srednje velikih podjetij ter treba je načeti vprašanje njihove davčne obremenitve, ki je dolgoročno zagotovo prevelika, zato smo tudi na drugi strani priča nenormalno velikemu obsegu sive ekonomije, ki si je ne želi država, niti tisti, ki so jo za preživetje skoraj pripravljene izvajati. Zato davčno razbremenjevanje v tem trenutku zaradi javnofinančne situacije še ni mogoče. Moramo pa se osredotočiti na to, da v naslednjih letih to postane možno. Mislimo, da so to tista ključna področja, na katera bi morali usmeriti našo energijo za razbremenitev in .../Opozorilni znak za konec razprave./... spodbudo malemu gospodarstvu.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

BOGDAN ČEPIČ: Podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi poslanci! V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo, da je ekonomsko, gospodarska in finančna kriza zajela vse, seveda tudi kmete in samostojne podjetnike. V ukrepih, ki jih sprejemamo, na to kategorijo ljudi ne pozabljamo. Predlog zakona, ki je imel namen, da bi v jamstveno shemo vključili posebej tudi kmete in samostojne podjetnike, v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne podpiramo, tako kot to navaja tudi predlagatelj zakona, kljub temu da je bil namen zakona dober in iskren.

Po naši oceni in oceni Vlade ukrep jamstva za fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, ni primeren za to ciljno skupino kreditojemalcev. Krediti, za katere naj bi do 80% jamčila država, bi morali biti zavarovani skladno z običajno bančno prakso in predpisi Banke Slovenije o zavarovanju tveganj. Glede na izkušnje to pomeni, da bo najobičajnejše zavarovanje kredita hipoteka na nepremičnino. V primeru neplačila dolžnika bi del terjatev poravnala država, ki zaradi premoženjskega stanja ne bi imela osnove za odpis terjatev, hkrati pa bi preostali del terjatve terjala banka z unovčitvijo hipoteke. To bi spravilo kreditojemalce, kmete, v še slabši položaj, saj bi jim banka posegla po osnovnih sredstvih za preživetje. Zato tak instrument ni primeren za reševanje likvidnostne in finančne situacije tudi v tem času. Imamo pa že sprejeto jamstveno shemo za fizične osebe, kjer se lahko najdejo tudi kmetje kot fizične osebe. Glede na situacijo na kmetijski politiki in reševanju problemov kmetijstva, pa je le treba poudariti, da je Vlada Republike Slovenije v letu 2009 sprejela že vrsto ukrepov za odziv na

slabšanje ekonomskih razmer v kmetijstvu in gozdarstvu, kot je to navedla državna sekretarka gospa Kamnarjeva.

Glede pomoči podjetnikom je potrebno pojasniti, da Vlada oziroma Ministrstvo za gospodarstvo že izvaja program pomoči podjetnikom, in sicer v različnih oblikah, kot so garancija za bančne kredite, subvencija obrestne mere in še kaj, ki ga Ministrstvo za gospodarstvo izvaja Slovenski podjetniški sklad in v katerega je bilo v letošnjem letu že vloženih več kot 60 milijonov evrov.

V primeru pomoči podjetnikom, gre za ciljno skupino, ki je sicer manj izpostavljena tveganjem zaradi izrazitih investicij, na drugi strani pa je še posebno občutljiva na nihanje v denarnem toku ter plačilne roke in plačilno nedisciplino, so pa tudi dodatno omejeni glede diverzifikacije programov in zato še posebej ranljivi. Zato kot primeren ukrep pri podjetnikih Vlada ne šteje dajanje jamstev za kredite, ki jih podjetniki najemajo za investicije, temveč za kredite, ki jih podjetniki potrebujejo za reševanje svoje likvidnostne problematike. Zato bi bilo treba, upoštevajoč velik interes podjetnikov, kvečjemu razmišljati o povečanju obsega sredstev za te namene. So pa nekateri ukrepi, ki sem jih prej navedel, kot so plačilni roki in še nekateri drugi, ki jih je Vlada že sprejela, ne nazadnje tudi v zakonu o proračunu za leti 2010 in 2011, ko skrajšujemo te plačilne roke na nivoju države in na nivoju lokalnih skupnosti.

Zaradi vsega navedenega je predlog zakona neprimeren za nadaljnjo obravnavo in bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlog sklepa Odbora za finance in monetarno politiko.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajam na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA TRETJO OBRAVNAVO PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA MOTORNA VOZILA, REDNI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa mag. Helena Kamnar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance, prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa. Jaz bi se tokrat rada omejila na tista vprašanja tega zakona pri svoji predstavitvi, ki so bila v dosedanjih razpravah večkrat izpostavljena in včasih tudi narobe interpretirana.

Spremembe in dopolnitve zakona imajo namen zmanjšati negativne učinke prometa na okolje in zdravje ljudi. Fiskalni učinek tega zakona, kar je bilo pogosto očitano v razpravo, je zgolj ohraniti približno enako raven davčnih virov. Prednost

je predvsem zmanjšati negativne učinke okolja. Smo ena med zadnjimi članicami v Evropski uniji, ki pri davku na motorna vozila še ni vgradila okoljskih kriterijev. Zato zakon temelji na treh kriterijih, in sicer količini izpusta toplogrednega plina CO₂, ki je osnova za novo lestvico, količini izpustov onesnaževalcev zraka, zlasti dušikovih oksidov in trdih delcev. Ti kriteriji so tesno povezani z zmanjšanjem onesnaževanja zraka, ki prispeva k nevarnosti za podnebne spremembe in škoduje zdravju prebivalstva. Slovenija je prejela že drugi opomin Evropske komisije zaradi povišanih koncentracij trdih delcev v zraku, ki so izmerjeni predvsem v mestih. Približno 44% prebivalstva je izpostavljenega nedovoljeni povišani koncentraciji delcev in zato letno predčasno umre približno 1.700 ljudi. To so analize, ki so bile opravljeni in podatki so verodostojni. Poleg industrije in kurišč na trda goriva k temu največ prispeva predvsem promet. Zato Vlada smatra, da je pravzaprav nujno potrebno, da spremenimo že pri nakupu avtomobilov oziroma drugih motornih vozil odnos do izbora, kjer kot prednost postavljamo predvsem čim manjše onesnaževanje vozil. To vsekakor do sedaj ni bil ključen kriterij pri izboru ne avtomobila, ne motorja.

Zaradi tega menimo, da je ta zakon nujno potreben, ne glede na to, da se mu očita pravzaprav namen polnjenja proračunske blagajne, kar seveda ni ključen element.

Morda samo še vladna opredelitev do vloženi amandmajev. Glede amandmajev, predlaganih za tretjo obravnavo, Vlada podpira predlog spremembe lestvice davčnih stopenj za motorna kolesa in kolesa z motorji, ki bolj smiselno usklajuje davčne stopnje s stopnjami na osebna motorna vozila. Glede predloga črtanja dodatne stopnje obdavčitve za dvotaktne motorje ima Vlada nevtralen odnos. Nasprotuje pa predlogoma za spremembo lestvice davčnih stopenj za osebna motorna vozila. Predlog SLS-a ruši smiselno razmerje v obdavčitvi med bencinskimi in dizelskimi vozili. Predlog SDS-a pa uvaja ničelno stopnjo za motorna vozila z emisijo CO₂ pod 110 gramov na kilometer in pomembno znižuje davčne stopnje za ostala vozila, kar ne spodbuja bistvenih sprememb obnašanja kupcev motornih vozil.

Zato Vlada predlaga, da sprejmete zakon, kot je pripravljen iz drugega branja, in dopolnilo, ki ga je predlagala koalicijska skupina poslancev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Franci Kek v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Pri tem zakonu so bila, lahko rečem, dolgotrajna usklajevanja, kje najti ravnovesje med okoljevarstvenim vidikom, zdravstvenim in gospodarskim. Veseli me, da smo tako zadostili okoljevarstvenemu, zdravstvenemu vidiku in obenem prisluhnili domačemu gospodarstvu, ki se ukvarja s temi stvarmi v teh kriznih časih. Obenem me tudi

veseli, da je minister prisluhnil pobudi, da si zaslužijo posebno obravnavo kombinirana vozila, ki se v veliki meri uporabljajo tudi pri šolskih prevozih. Tako smo prišli do zakona, ki bo skupaj z amandmaji zadostil vsem tem kriterijem.

Zato v Poslanski skupini Zares predlagano podpiramo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se vedno bolj sprašujemo, ali je trenutek za povišanje obdavčitve motornih vozil in motociklov v tem trenutku res pravi. V času, ko vse vlade v svetu gledajo na to, kako bodo znižale davke in tako pospešile prodajo in novo gospodarsko rast, mi ravnamo nasprotno. Nekaterne države se grede ekologijo na takšen način, da uvajajo direktne spodbude za nakup novih vozil, ter na takšen način stara izpodrivajo s cest. Slovenija pa povečuje ceno novih vozil in motociklov z občutnim povečanjem obdavčitve. S tem, da vsi tukaj zbrani tudi dobro vemo, da je ogromno slovenskih podjetij vezanih na usodo evropske oziroma kar svetovne avtomobilske industrije. Osnovni cilj tega predloga zakona naj bi bil uveljavljanje zelene politike. Cena, ki jo bomo vsi mi, predvsem pa naši zanamci, plačali zaradi prekomernega onesnaževanja okolja, je res že v tem trenutku previsoka. Vendar bi se zaradi situacije na drugem, ravno tako pomembnem, področju morda splačalo razmisliti, ali bi uveljavitev tistih določb, ki se nanašajo na nov sistem novih davčnih stopenj, le bilo smiselno prestaviti za nekaj mesecev, morda za leto dni. Ali ne bi morebiti Vlada lahko prišla v proceduro z nekaterimi drugimi zakoni, če je hotela slediti tej zeleni usmeritvi? Ali je predlagana obdavčitev res ekološko pravična? Ali obdavčuje res največje onesnaževalce? V Slovenski ljudski stranki menimo, da ne. Bojimo se, da bomo s takšnim zakonom dosegli na žalost ravno kontra učinek, kot ga predlagatelj pričakuje in ga predvideva. Slovenija bo postala odlagališče oziroma smetišče rabljenih vozil.

V Poslanski skupini SLS smo pripravili amandma, ki popravlja razmerje sicer progresivne obdavčitve glede na vrsto goriva in izpust. Če bo sprejet ta naš amandma in nekateri amandmaji Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, bomo v Slovenski ljudski stranki predlog zakon podprli, drugače pa zakon naše končne podpore ne bo deležen. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Tudi tokrat lep pozdrav vsem v dvorani! Republika Slovenija je davek na motorna vozila uvedla že leta 1999, in sicer za promet v

Sloveniji prvič registriranih vozil ter tudi za promet z rabljenimi vozili, ob pogoju, da se ob tem ne obračuna DDV. V okviru zelene davčne reforme je Vlada pripravila besedilo predloga novele osnovnega zakona o davku na motorna vozila, v poglavju katerega se spreminja način obdavčevanja novih vozil in to glede na njihovo ekološko sprejemljivost. Poslanci DeSUS-a menimo, da je treba tudi obdavčevati motorna vozila in to prilagoditi njihovi stopnji okoljskega onesnaževanja. Tako so namesto progresivne obdavčitve na podlagi prostornine motorja predlagane različne stopnje davka glede na izpuste ogljikovih dioksidov. Avtomobili, ki jih največ kupujemo v Sloveniji in katerih izpust v višini od 150 do 200 gramov na kilometer obremenjuje okolje, bodo približno enako obdavčeni kot doslej. Vidne spremembe pa bodo opazne pri obdavčitvi tistih vozil, ki sodijo v skupino vozil, ki najbolj obremenjujejo okolje. Prav tako bodo po novem obdavčeni tudi motorji oziroma motorji s kolesom, ki do sedaj niso bili. S tem se poslanci DeSUS-a nedvoumno strinjamo, saj menimo, da pri varovanju okolja ne gre za nobeno razliko oziroma ne sme biti nobene razlike. Pohvalno pa je novelirana osnova zakona o delu, ki opredeljuje ukrepe za preprečevanje možnosti utaje davkov, predvsem utaje tipa davčnega vrtiljaka. Po novem bo Davčna uprava imela možnost preveriti vrednost posameznega vozila, kar bo zagotovo prispevalo k zmanjšanju davčne utaje. Predlagano besedilo poslanci DeSUS-a podpiramo, in sicer v prizadevanju za varovanje in ohranjanje zdravega življenjskega okolja z namenom zmanjševanja davčnih utaj.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič, v imenu Poslanske skupine SNS.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat pozdrav vsem, gospe sekretarki! Seveda bi bilo res lepo, če bi bilo tako, kot je bilo v obrazložitvi gospe sekretarke rečeno, da pač s tem zakonom, pa spet med vrsticami, ustrezamo Evropi, ampak bolj sebi, da ne bomo toliko onesnaževali in z določili tega zakona naj bi k temu pripomogli. No, da temu ni tako, ne bom govoril na pamet, ampak bom dokazal, če mi bo le čas teh petih minut dopuščal, bom pa še kasneje pri amandmajih.

Če najprej pogledamo 4. člen in lestvico, v zadnjem predlogu zakona, na tej lestvici vidimo, da pri gramih na prevožen kilometer od 110 naprej ima bencin, utekočinjen naftni plin, nižje davčne stopnje, kot jih ima dizelsko gorivo. Dokaz: osebni avto mercedes, bencinski motor ima 163 gramov izpusta, taisti avto z enakim motorjem na dizelsko gorivo pa 140. To je le eden izmed ogromno avtomobilov, ki z dizelskim gorivom kar za 30 gramov proizvede manj CO₂. Lestvica je pa obratna: pri dizelskem gorivu je dražji davek. V naslednjem odstavku, če motorno vozilo iz prejšnjega odstavka uporablja katerikoli drug pogon, električnega,

kombinacijo različnih pogonov, hibridnega, se upošteva lestvica za bencinski motor. Ali je to pravilno ali ne, presodite sami, ker se nam zdi sploh škoda govoriti. Če se nekdo potrudi, si sam predela avto, da bo proizvedel manj CO₂, mora iti celo v Italijo, si montira plin, in bo zdaj plačeval na bencin - in sem prepričan, če bo zdaj to legalizirano, da bo ta država dvignila ceno plina čez noč - takole! - na ceno bencina. To zame ni skrb za čisto okolje in CO₂, ampak je velika skrb za polnjenje državnega proračuna. In prav briga vse za CO₂!

Naslednje. V tem zadnjem predlogu je v 4. členu za motorna vozila iz četrtega odstavka s stopnjo izpusta Euro-4 predlagana celo večja davčna stopnja, kot je bila v prvi obravnavi. Zdaj imamo za dve odstotni točki več, kot je bilo v prvi obravnavi. Potem imamo v tem zadnjem predlogu za motorna vozila s pogonom na dizelsko gorivo z izpustom trdnih delcev, večjim od 0,005 grama, kjer je že spet v zadnjem predlogu ena odstotna točka več, kot je bilo zapisano v zakonu v prvem branju. Še en dokaz več, da mislijo - saj poslanci tega ne bodo prebirali -, še tule bomo malo davek "nabili". Lahko greste pogledat, sam sem šel zelo natančno pogledat.

Še marsikaj bi lahko rekel, kar bom povedal. Primer ločevanja pri dvotaktnih motorjih, govorim o trikolesih, štirikolesnih, primer za motorna vozila z dvotaktnim motorjem na notranje izgorevanje se stopnja davka, določena v 13. odstavku, poveča za 3% točke. To je v predlogu zakona. Resnica je ta, da ta odstavek nima podlage v nobenem predpisu, nobeni direktivi, nobenem evropskem zakonu, je odraz populizma o umazanosti dvotaktnih motorjev, kar pa spet sploh ne drži. To je resnica, ki si jo ni izmislila Slovenska nacionalna stranka ali pa Barovič, ampak je resnica, ki jo poznajo tehnični strokovnjaki. Zame je ta zakon zavajanje slovenskega ljudstva, je kopičenje in povečevanje davka brez kakršnekoli želje po izboljšanju okolja, mislim pa, da sem zelo nazorno in jasno dokazal s samim zakonom in členu zakona, da je tako.

Slovenska nacionalna stranka takšnega odiranja državljanov in državljanov ne bo podprla nikoli in nikdar, nasprotovali bomo temu zakonu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič v imenu Poslanske skupine LDS.../oglašanje iz klopi./...

ANTON ANDERLIČ: Gospod Vizjak, bi rad kaj povedal, ampak bo kasneje najbrž. Spoštovani! V Poslanskem klubu Liberalne demokracije smo se odločili, da bomo zakon podprli. In to že od vsega začetka, ko je zakon prišel v proceduro, zagovarjamo. Menimo, da je treba najti ustrezno ravnotežje med fiskalnimi potrebami države in povečevanjem davkov, kar je osnovni princip tega zakona, torej okolju prijazen, zdravju manj škodljiv promet v tej državi. Dejstvo je, da bo ta zakon

prispeval k temu, da bodo deležni olajšav ali manjših obremenitev tisti avtomobili, tista vozila, ki bodo v ozračje spuščala manj CO2 in manj trdih delcev ter dušikovih izpustov. To so elementi, ki so v prid temu zakonu, kajti če verjamemo, in sam verjamem v to in tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije podatkom namreč, da na eni strani se v Sloveniji zmanjšuje onesnaževanje industrijskih obratov, na drugi strani se pa močno povečuje onesnaževanje na cestah s strani prevoznih sredstev, kamionov, avtobusov, avtomobilov, motorjev in podobne stvari. Zato je treba najti ustrezno regulativo, ki bo stimulirala proizvajalce, trgovce in kupce k nabavi manj okolju neprijaznih vozil, manj zdravju škodljivih vozil, kajti mnogokrat se pozablja na ta drugi del. Veliko se govori o CO2 in onesnaževanju okolja, ne govori se pa o tem, kako direktno škodljivo je izpuščanje trdih delcev in dušikovih izpustov v ozračje direktno na zdravje ljudi. In to je tisto, kar moramo narediti, če mislimo resno. Danes se končuje okoljska konferenca v Kopenhagenu, ki menda ne bo prinesla zelenih rezultatov in bo Evropa celo zaostajala za nekaterimi državami, kot je Japonska, z večjimi zavezami pri zmanjšanju izpustov v ozračje. To je tisto, kar je zaskrbljujoče. In če v Državnem zboru naredimo kakšen konkreten korak - jasno, Slovenija lahko zelo malo vpliva na širše dogajanje, na širše okolje, na čezmejne vplive, pa vendar, nekje je treba začeti. In v Liberalni demokraciji bomo podprli zakon in tudi amandma koalicije, ki je rezultat kompromisa, v kar verjamem, kajti v drugem branju smo sprejeli amandma, ki je podaljšal razpravo v tretje branje, da bi dobili bolj sprejemljiv amandma za vse. Zato sem bil tudi presenečen, ko sem videl tekste tudi ostalih dveh amandmajev, ki pravzaprav pogojujeta sprejem zakona, češ, če to ne bo sprejeto, potem pa zakona ne bomo sprejeli. Lahko je bila predstava takrat v drugem branju drugačna, ampak sam verjamem, tudi če pogledam številke, ki so napisane v tabeli, glede posameznih obdavčitev, glede na stopnjo izpustov, da je to korak naprej, boljši amandma, bolj prijazen do kupcev prevoznih sredstev, kot je bil člen v drugem branju.

Zato ne bom, in tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije, s slabo vestjo podprl amandmaja koalicije in na koncu tudi zakona. Bilo bi pa prav, da na tej točki poskušamo državljanom in državljanom povedati vse. Na eni strani, da gre resnično za to, da se v fiskalnem delu zagotavljajo določeni viri prihodkov v proračunu, ko gre za integralni proračun, in na drugi strani, da to, kar bo dobljeno iz naslova kupovanja okolju prijaznejših vozil, kar bo nekatere stvari, vsaj upam da, premaknilo v razmišljanju pri nakupu, potem je to pravi odgovor. Najprej poudarek na tem, da se sprostijo, olajšajo nakupi za bolj prijazne udeležence v prometu, s čimer je potencialno manjši tudi prihodek v proračunu, je pa na drugi strani večji, če bodo okolju manj prijazna vozila na cestah. To je po našem mnenju logika, ki jo je treba zasledovati. Lahko se zgodi, da bodo državljanji bolj

racionalni, bolj ekološko osveščeni in bodo gledali tudi na svoj profit in bodo kupovali vozila, ki bodo manj onesnaževala. In to pomeni, da bo proračun dobil manj. Stimulirati je treba tako, da to "prime", kot se reče. In kot je mogoče spremljati tudi na področju tehnologije, bo Euro-5 zdaj zdaj preplaval Evropo, če bo to za potrošnike stimulatивно. In to je tisto, kar bo prispevalo k boljšemu okolju in tudi boljši zdravstveni varnosti v Republiki Sloveniji.

Kot rečeno, v Poslanskem klubu Liberalne demokracije menimo, da je amandma in zakon treba podpreti in ga bomo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Luka Juri v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. LUKA JURJ: Lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Zakon je po dolгих pripravah, skoraj slabem letu priprav in zakonodajne procedure, prišel v tretjo obravnavo. Socialni demokrati podpiramo ta zakon, ker je zakon, ki nedvomno spada v zeleno davčno politiko. In pri tem smo si najverjetneje soglasni tudi z opozicijo, ki sicer ima pomisleke in je vložila tudi v tretjem branju določene amandmaje, ampak nikdar ni oporekala dejstvu, da je ta zakon vendarle zelen zakon. Danes se v Kopenhagenu zaključuje vrh, ki najverjetneje ne bo prinesel zelenih rezultatov. In to bi lahko bilo tudi pogubno za vse nas. Upamo, da ne glede na to, bo vrh prinesel vsaj odločitev o ponovnem srečanju, v kratkem, v 6-ih mesecih, ko bo do zavezujoče odločitve vendarle prišlo. Zakaj sem to omenil? Zato, ker tudi ta zakon spada v tiste korake, ki jih bodo morale delati vse države - marsikatera država je podoben zakon, s podobnimi lestvicami že sprejela - da bomo omejili emisije CO2. Če tega ne bomo naredili, bomo posledice čutili vsi. Slovenija pa močno. Močno zaradi močnega zmanjšanja padavin, ker bomo v celotni Sloveniji imeli težave, kot jih imamo danes na Primorskem z upravljanjem z vodo, z generalnim povišanjem morske gladine, kjer bomo, in tukaj so si klimatologi edini, izgubili, če se bo morska gladina dvignila za dva metra, več teritorija, kot ga lahko kadarkoli izgubimo ob katerem koli pogajanju s Hrvaško. Gre za vprašanje nacionalnega pomena ozemeljske celovitosti in tako naprej.

Zakon je zelen in spada v zeleno davčno politiko tudi zato, ker ni res, da bodo prihodki višji oziroma ni res, da je vprašanje prihodkov v proračun glavno vprašanje. Najverjetneje bodo ob tem zakonu in ob spremembi strukture prodaje vozil prihodki v proračun celo nižji. Prihodnje leto skoraj zagotovo zaradi prehodnega obdobja, ker še ne bo povišanja davka, bo samo sprememba lestvice, ampak davek bo še bistveno nižji za razrede, ki imajo visoke izpuste, in še nižji za razrede, ki imajo nizke izpuste, čez eno leto pa bomo prišli do končne

rešitve kjer, kot rečeno, bo glede na sedanjo obdavčitev davek nižji za avtomobile, ki izpustijo manj CO2 in višji za tiste, ki izpustijo bistveno več, kar je konec koncev tudi prav. Posledice za visoke izpuste bomo čutili vsi. Sprašujem vas, ali je prav, da vsi skupaj plačujemo za odločitev in luksuz nekaterih. Ni prav.

Ta zakon skuša vpeljati v slovenski trg vozil skuša spodbujati spremembo poslovnega modela. In najverjetneje bo do tega tudi prišlo. Ne toliko zato, ker naj bi se kupci odločali za drugačna vozila. Ne glede na spremembo zakona, bodimo realni, se bodo verjetno trgovci odločali za drugačne marže pri maloprodajni ceni in na koncu ne bo bistvenih sprememb, razen pri najbolj onesnažujočih vozilih, kjer pa najverjetneje bodo. Ker trgovci večinoma potrebujejo eno leto, da prilagodijo svoja naročila potrebam trga, bodo z letom 2011 sami trgovci ponujali drugačna vozila, okolju prijaznejša vozila, ker se bo to njim splačalo, ker bodo plačali nižji davek na motorno vozilo in bodo lahko računali na višjo maržo pri prodaji. Gre torej za spodbujanje spremembe poslovnega modela iz visoko ogljične družbe v nizko ogljično družbo. In to je prav. To Socialni demokrati podpiramo.

Rečeno je bilo, da v času krize ni smiselno spreminjati zakona. Okolje nima časa, da bi čakalo na konec krize. Tega časa ni. In naj še nekaj poudarim. Tistim, ki so pa to vendarle postavili zaradi realnih gospodarskih pravil, odgovarjamo, da zaradi tega obstaja enoletno prehodno obdobje. Še enkrat poudarjam, enoletno prehodno obdobje, v katerem bo za vsa vozila davek bistveno nižji, kot bo na koncu, prav zato, da se lahko trgovci in celotno tržišče prilagodi potrebam zakona in da v tem letu tudi preide težave krize. Ne glede na potrebo okolja, je bil tudi posluh za gospodarske težave in za trenutni položaj. To nam lahko priznate vsi. Ali ocenjujete, da je bilo to dovolj ali ne, je seveda stvar, ki jo lahko legitimno sami postavite. Ampak treba je pa priznati, da korak v to smer, velik korak z enoletnim prehodnim obdobjem je bil narejen.

Naj zaključim, da imajo popolnoma prav tisti, ki pravijo, da ta zakon davka na motorna vozila ne bo rešil okoljskih težav v Sloveniji. Zagotovo jih ne bo, ker rešuje le enega od številnih faktorjev, ki povzročajo izpuste CO2 v Sloveniji. Ampak zelena politika je pot, ki je dolga tisoč milj. Tisoč malih korakov. In to pot moramo začeti z enim malim korakom. In to upam in socialni demokrati upamo, da bomo v Državnem zboru znali storiti danes. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Iztok Podkrižnik v imenu Poslanske skupine SDS. Prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala lepa za besedo. Spoštovani! Zakon kot zakon je lahko pozitivno naravnani za samo osveščanje uporabnikov. Vendar stopnja davka, taka kot je, je previsoka.

V Poslanski skupini SDS menimo, da bi bilo bolje načrtovati prometno infrastrukturo, na primer kolesarske steze, in delovati preventivno za samo okolje in naravo kot tako. Prostorski načrti bi veliko boljše lahko prispevali k zmanjšanju CO2 in tudi infrastruktura, tudi javni prevozi.

V poslanski skupini predloga ne podpiramo. Če pa bodo podprti naši amandmaji, bomo zakon podprli. Bi pa rad še to povedal, da povečanje davka v času krize, mislim, da to ni dobro, zato bi bilo smiselno stvar najti nekje drugje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč Poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu zakona v celoti. Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Vse kaže, da kadar gre za okoljske tematike na tak ali drugačen način je tukaj v Državnem zboru zanimanje izjemno visoko in takšna gneča, kot je zdaj v dvorani, bi rekla, da kaže na to veliko zanimanje na vseh straneh, da ne bi kdo mislil, da koga posebej imenujem. Jaz bi rada v zvezi s tem zakonom in tudi amandmajem k njemu povedala naslednje. Podobno kot je prehod s cestninjenja na cestninskih postajah na cestninjenje z vinjetami v bistvu bil slaba poteza, gledano s stališča varstva okolja, ker smo izenačili vse uporabnike avtocest na tak način, da tisti, ki se vozi po avtocestah 500 kilometrov v celem letu, in tisti, ki se vozi po avtocestah v enem letu 20.000 ali 30.000 kilometrov, enako plačata, in to je zagotovo napačen pristop. Podobno je napačen pristop tudi pri tem, ko obdavčujemo motorna vozila, namesto da bi glede na porabo oziroma emisije ogljikovega dioksida in prašnih delcev. Tukaj bi mimogrede popravila enega od kolegov, ki je prej govoril o razliki obdavčitve za dizel vozilo iste kubature in vozilo na bencin, gre tukaj za to, da je ta razlika v breme dizla nastala zaradi emisije prašnih delcev, ne pa zaradi emisije ogljikovega dioksida, ker po logiki stvari, bi če bi samo ogljikov dioksid kot merilo vzeli, bil davek na dizel motor manjši, kot pa je na bencinski motor. Ampak ni to bistveno, bistveno je bolj to, bom jaz kot en tak konkreten primer rekla, da nekdo, ki kupi avto, ki ima 135 gramov emisij ekvivalenta, pravzaprav emisij ogljikovega dioksida, ima določeno stopnjo davka, ki je višja, kot je pri tistem, ki ima pod 100 gramov emisij, in nižja od tistega, ki ima nad 200 gramov emisij. Vmes pa je cela lestvica. Vendar ta človek kupi avto istočasno kot nekdo, ki je kupil enak avto. On je plačal sicer enak davek, vendar pa, ko se vozi po naših cestah, naredi letno 40.000 kilometrov, oni drugi, ki je istočasno kupil avto in plačal enak davek, pa naredi samo 5.000 kilometrov na leto. Oba sta skozi celo leto enako obdavčena glede na emisije ogljikovega dioksida iz tega avtomobila.

Zakaj? Ker sta obdavčena samo pri nakupu avtomobila in čisto nič drugega. To, da eden naredi 40.000 krat toliko in toliko emisij, drugi pa 5.000 krat toliko in toliko emisij, se pozna samo pri tem, koliko plača za gorivo. To pa, da bi moral v ceni goriva plačati tudi takso na emisije, tega se pa ne spomnimo in se ne lotimo. Lotili smo se majhnih korakov, ki ta trenutek tudi vplivajo, če ne drugače, ker je enoletno prehodno obdobje, smo vsaj psihološko pritiskali na trgovce, da so naredili vik in krik, in mislim, da so ga naredili pravzaprav upravičeno. Zdaj smo ostali pri tem, da tisti, ki povzročajo večje onesnaženje, in tisti, ki prispeva več emisij ogljikovega dioksida v ozračje, ki prispeva več prašnih delcev v ozračje, ker se več vozi - tu lahko zraven štejemo tudi vse tovornjake, ki dejansko prispevajo največ k emisijam ogljikovega dioksida in prašnih delcev v naši državi, pa naj bodo naši tovornjaki ali pa tovornjaki tujcev. Mislim, da smo tu naredili, kot se temu po domače reče, luknjo v vodo. Vsi vemo, kaj pomeni, če vtaknemo prst v vodo, ko ga potegnemo ven, se voda nič drugače ne obnaša, kot se je prej. In moram reči, da sem razočarana nad tem, da nismo sposobni v tej državi narediti enkrat za vselej odločnega koraka naprej in obdavčiti oziroma predpisati takso na pogonska goriva, ne na goriva za ogrevanje prostorov. Tam imamo davek, tam imamo takso, medtem ko si pa takse na pogonska goriva enostavno ne upamo uvesti. Pa bi lahko čisto enostavno rekli samo nekaj: trošarina na dizel, trošarina na bencin je pač zmanjšana za en cent, tisti en cent pa gre v poseben sklad, ki se bo uporabljal za to, da bomo subvencionirali zmanjševanje emisij iz toplogrednih plinov in prašnih delcev iz motornih vozil. Zelo enostavna poteza. Samo država bi se seveda morala odreči 1 centu pri vsakem litru goriva. Jaz mislim, da je skrajni čas, da to potezo naredimo, pa proračun gor ali proračun dol. Veliko velikih besed smo povedali o majhnih korakih, vendar pa si ne upamo narediti tistega koraka, ki bi res odločilno vplival na to, ker bi dobili skupaj denar, da bi lahko usmerili proizvajalce, trgovce in kupce v to, da bi se lotili tudi izboljševanja stanja že obstoječih in obratujočih vozil, ne samo tistih, ki so na novo narejena.

Toliko. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Pa sem le dočakal dan, ko se lahko tudi kaj strinjam s svojo poslansko kolegico Bredo Pečan. Nisem verjel, da bo to že po enem letu mandata. Verjetno je res - dobri decembrski možje lahko da imajo kaj prste vmes.

Spoštovani. Veliko sprenevedanja je bilo danes tu slišati v smislu, da gre za predlog v kontekstu zelene reforme, v kontekstu spreminjanja odnosa, nakupnih navad, pristopa do

dobrin in varovanja okolja. Poglejte, po navadi se lotimo ali se država loti problema, kot je onesnaževanje okolja z emisijami CO2, tam, kjer je ta problem največji, najbolj izrazit, najbolj pereč. Po navadi krpamo cev tam, kjer najbolj pušča, ne tam, kjer samo po malem kaplja, ampak tam, kjer "curi" voda iz te cevi, če jo želimo zakrpati. Lotiti se zmanjševanja emisij CO2 pri segmentu motornih vozil, motornih koles in koles z motorjem, ob tem, da se ne lotimo zmanjševanja emisij v energetiki, v tranzitnem prometu, je čisto navadno sprenevedanje in blef. Ne morete me prepričati, da ni namen tega predloga zakona zgolj fiskalni - slediti fiskalni cilj, dobiti nekaj evrov na račun že tako skrahiranega gospodarstva še dodatno v proračun. Vse zelene davčne reforme, uspešne davčne reforme so temeljile najprej na spodbudah in potem na kazni. Najprej korenček in potem palica, ne pa palica in potem bomo videli, kaj bo. Ne morem razumeti logike, da najprej v državi začnemo povečevati davke in s tem mislimo, da bomo spremenili določene nakupne navade, pri tem pa nas malo zanima, kaj bo s segmentom gospodarstva, na katerega bo imel ta predlog drastične posledice. Jaz bom še enkrat poudaril, da je večina držav Evropske unije v času krize obrala drugo pot. Pot spodbujanja nakupa okolju prijaznejših avtomobilov, tistih, z najnižjimi emisijami CO2. S tem bistveno prej obrnete te nakupne navade ljudi in odnos do potratnih avtomobilov. Oprostite, tisti, ki želi voziti BMW ali pa mercedes, ga bo kljub temu davku vozil. Ampak veste kakšnega? Morebiti kakšno leto starejšega, ki ga bo pripeljal iz tujine po polovični ceni in ta davek ne bo bistveno spremenil njegovih nakupnih navad, ker se želi s tem avtomobil peljati zaradi, ker je to moška ali kakršnakoli igračka. To je pač tako. Lahko pa bi spodbujali nakup okolju prijaznejših avtomobilov s subvencijami, kot je predlagala SDS pred že praktično pol leta. To, kar so počele tudi Francija, Nemčija in številne druge evropske države. S tem so pognale ne samo svojo avtomobilsko industrijo, ampak tudi Slovenija se "šlepa" na te ukrepe. Slovenski Revoz se "šlepa" na ukrepe, ki jih je sprejela francoska vlada, ki jih je sprejela nemška vlada in podobne vlade. Zaradi tega se je seveda povpraševanje po njihovih avtomobilih povečalo, zaradi tega se je proizvodnja njihovih avtomobilov povečala, zaradi tega imajo več dela dobavitelji in številni, ki so v tej verigi. In glej ga zlomka, celo država je dobila več denarja iz naslova davkov od prodaje teh vozil kot je pa dala subvencij za nakupe teh vozil. Tudi državi se je finančno izplačalo, ker je bila subvencija nižja, odhodki iz naslova subvencij nižji, kot pa so bili prihodki iz naslova novih davkov, ki so jih ti novi nakupi pripeljali s seboj. Ne morem si kaj, da ne bi obsodil predlagateljev za čisto navadno sprenevedanje in iskanje opravičila za dvig davkov v odnosu do okolja.

Pa še to je smešno, kajti neznatni fiskalni učinki, ki jih ima ta predlog, ne opravičujejo tega. Milijardo 800 do 900

milijonov primanjkljaja, nekaj 10 milijonov je pravzaprav dejansko v posmeh in kaže vso jalovost ukrepanja na tem področju. Morali bi se lotiti zelene davčne reforme tam, kjer je za Slovenijo najbolj pereča in predstavlja največji problem. Če se omejimo samo na promet, je to gotovo tranzitni tovorni promet. Zakaj so vse ostale države preusmerile tranzitni tok skozi Slovenijo? Zakaj se valijo po naših cestah, uničujejo naše ceste in obremenjujejo naše plačevalce vinjet in davkoplačevalce vsi tisti kamionarji iz Romunije, Bolgarije, Turčije, vzhodnih držav? Zakaj? Zaradi tega, ker imamo neustrezno politiko. In tu se je treba problema lotiti. Kako zeleno davčno reformo uveljaviti na teh problemih, ki so daleč največji. Na primer, ne ukvarjate se v tej zeleni davčni reformi z obdavčitvijo ostalih prevoznih sredstev, kot so kamioni, kot so ladje, letala, ne nazadnje tudi vlaki, tudi dizel lokomotive imamo. Obdavčen je električni avtomobil po tem vašem predlogu, ni pa obdavčena električna lokomotiva. Zakaj? Ni logike. Ni logike nobene. Kaj pa traktorji? Povejte mi, katere davke imajo? Nimajo jih.

Sploh pa verjetno ni niti ocene Vlade, in to pa najbolj boli, kako bo ta predlog na nek način prizadel tudi domače gospodarstvo. Zelo malo, da ne rečem nič. Bistveno več je bilo s strani poslancev narejenega usklajevanja z gospodarstveniki, ki jih bo ta predlog tangiral, kot pa s strani Vlade. Vlada je predlagala niz nekih predlogov, nekih variant, tako da predstavniki zbornic ali pa sekcij teh zbornic, ki so zastopali zainteresirane gospodarske subjekte, sploh niso vedeli, o kateri verziji se govori v določenem trenutku. Na koncu je obveljala najbolj radikalna progresija, po kateri se daleč največ obdavčujejo motorna vozila v Sloveniji, v primerjavi z državami Evropske unije. Uvedena je bila tudi nepravična obdavčitev motornih koles in koles z motorjem. Doslej so bili ti namreč oproščeni davka. Prav je, da po novem tudi ta motorna vozila plačujejo davek na motorna vozila, vendar če želite uveljavljati principe misij v skladu z njihovimi povprečnimi emisijami. Tu pa smo zasledili prvotni predlog, ki je bil, hvala bogu, popravljen na amandma Slovenske demokratske stranke v drugem branju. Prvotni predlog je motorna kolesa kar štirikrat bolj obdavčil, do desetkrat bolj obdavčil, kot pa primerljive avtomobile. In tudi sedanji amandma koalicijskih poslanskih skupin temelji na zmoti. Temelji na tem, da bodo, če bo seveda sprejet, zopet kolesa z motorjem in motorna kolesa dvakrat bolj obdavčena, glede na emisije, kot pa avtomobili. Ker temelji na eni zgrešeni predpostavki, češ, da je za motorna kolesa samo polovična vozna sezona. Ne temelji pa na realnosti, da vsako kolo z motorjem in motorno kolo naredi štirikrat manj kilometrov kot avto in če bi to upoštevali, kje se emitira, takrat ko se vozi, ne glede na sezono, če motorji naredijo štirikrat manj kilometrov povprečno, kot pa naredijo avtomobili, je to seveda pri izračunu izpustov in posledično obdavčitvi upoštevati. Po

predlogu koalicijskih poslanskih skupin pa bodo motorji dvakrat bolj obdavčeni, glede na emisije. Levjo uslugo si boste naredili pri razmeroma številčni skupini motoristov, ki jim delate krivico. Ne zaradi tega, da jim hodite po nogah, saj vsak davek je problem, ampak nepravilnost uvajate. To pa boli, vsaka krivica boli, in to gotovo ne bo prezrto. Ne vem, ali kdo je res razmislil, kaj ta predlog pomeni za slovenskega proizvajalca koles, motorjem Tomos, ki bo zaradi tega predloga imel kar znaten dodatni davek in s tem posledično manj konkurenčno pozicijo na trgu. Mislim, da tega ni nikjer nihče naredil.

Še eden podatek me zanima do Vlade. Prosim, povejte mi: Koliko emisij CO2 bo ta predlog prispeval v naslednjih letih, za naslednjih pet let, to se pravi, do izteka prehodnega obdobja in po izteku prehodnega obdobja? Skrivate se torej pod zeleno davčno reformo, zato morate imeti neko kalkulacijo, koliko bo prihranka CO2 zaradi uvedenega davka. Če tega podatka nimate, potem bo to velik problem in dejansko potrjujete, kar sem povedal, da je vse skupaj neka farsa na račun uvajanja novih davkov.

Zanima me, koliko bo tega prihranka CO2 v primerjavi s podaljšanjem, recimo, obratovanja Termoelektrarne Trbovlje za eno leto. Povejte mi, ker Vlada, vidim, da se trudi, da bi dosegla neko podaljšanje obratovanja Termoelektrarne Trbovlje, pa me zanima, koliko bo eno leto emisij zaradi tega podaljšanja vizavi prihrankov in emisij, ki jih prinašajo ti novi davki. Potem se bo, spoštovani, lahko videlo, koliko je zelenosti oziroma koliko je res te vsebine okoljsko naravnane v tem predlogu zakona.

Jaz sem na to temo že velikokrat povedal, da v Slovenski demokratični stranki imamo tudi na ta konkreten predlog amandmaje, ki jih ponavljamo iz prejšnjih branj. Dobro je, da je bil eden, za motorje, v prejšnji obravnavi v drugem branju sprejet. Slabo je, da ga koalicija ponovno zaostruje in poslabšuje to rešitev, ki je bila v drugem branju uveljavljena. Predlagamo pa tudi druge spremembe, ki mislimo, da lahko stvari postavijo na bolje: zniževanje progresije pri obdavčitvi avtomobilov, odpravljanje nesmislov, kot je ta, da so temu davku podvrženi tudi motorji izključno na električni pogon in podobno. Od tega bo seveda odvisno tudi, kako bom sam ravnal ob podpori temu zakonu. Želim pa podčrtati na koncu, ne morem razumeti Vlade, ki želi z ukrepi blažiti posledice gospodarske in finančne krize. Namesto da bi spodbujala gospodarsko aktivnost, da bi spodbujala tiste, ki proizvajajo v tej državi, z davčnim primežem na nek način spravlja to v še bolj zoprn položaj, tako gospodarske subjekte kot tiste potrošnike, ki to kupujemo. Res je, da je zelo zanimiv segment avtomobil z nizkimi izpusti in je treba spodbujati k nakupu le-tega. To, da bo zaradi nove obdavčitve za 2% cenejši tak avto, ki stane, na primer, 8.000 evrov, po novem bo pa za 2% cenejši, bo, dvomim, koga spodbudilo k nakupu. Če pa bi bila

subvencija 1.000 evrov, kot smo predlagali, bi pa to verjetno spodbudilo marsikoga k nakupu. In nikogar ne bo odvrnilo od nakupa neko obdavčevanje srednjega razreda, samo tanjšo denarnico bo imel tisti, ki bo to naredil na račun tega davka. To je zgrešeno v celoti. Lotite se tega odnosa do okolja tam, kjer je v Sloveniji najbolj zapostavljeno in najbolj ogroženo. To pa je na področju tranzitnega prometa in ne nazadnje tudi na področju energetike.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Je ni.) Gospod Dušan Kumer. (Ga ni.) Mag. Borut Sajovic, izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo. Želim si, da bi danes, ko se končuje okoljska konferenca v Kopenhagnu, razmišljali, če ne drugače, bolj prijazno, v barvah ali pa vsaj zeleno, ne pa tako črnogledo. Ko v zadnjih mesecih poslušam razprave tistih, ki te zadeve razlagajo, vsaj z enim stavkom popljujejo pripravljavce zakona, z drugim pa že demantirajo sami sebe. Pa si pogledjmo nekaj preprostih dejstev.

Izpusti iz prometa predstavljajo drugi največji vir izpustov CO₂ v Sloveniji in vsa zadnja leta strmo naraščajo. Leta 2007 so se izpusti iz prometa glede na leto 2006 povečali kar za 17%. Če pa naredimo primerjavo z letom 1986, pa so se ti izpusti povečali skoraj za 170%. In to se nam je s prometom dogajalo vsa ta leta. Danes pa nam tisti, ki takrat niso ničesar storili, z veliko začetnico solijo pamet. Sam pozdravljam ukrepe tako Ministrstva za okolje kot Ministrstva za finance, da se po desetletjih visokotelečnih obljub, deklaracij, dobrih želja, nekaj konkretnega naredi. Ga ni zakona, ki bi vse rešil na en mah, toda ta uvaja drobne, relativno kratke korake, vendar v pravo smer. Ekološki razmislek je na vsak način potreben in zaželen. Zato bom kot poslanec temu zakonu namenil vso podporo.

Kaj pomeni izpusti iz prometa? Marsikaj. Tudi številne negativne posledice na naše zdravje. Tu so bolezni srca in ožilja, tudi rakove bolezni in še kaj. In treba je bilo nekaj storiti, se pa strinjam s kritiki tega zakona, zagotovo moramo to področje še izboljšati, še nadgrajevati. Eden od razmislekov, kateremu se bomo v bodoče posvetili, je zagotovo, ali bi to zadevo predvsem zaradi tranzita, ki močno obremenjuje slovenske ceste in povzroča številne izpuste, lahko naredili že pri osnovni ceni goriva. Najbrž ne, kajti država, ki bi imela dvoje vrst cen goriva, enega za domačine, enega za tujce, se ne bi skladala z vsemi predpisi in direktivami na področju današnje Evropske skupnosti. Vendar bo nekaj treba narediti. Ena od možnosti je omejitev ali pobiranje dodatnih sredstev pri cestninjenju tujih tovornih vozil. Tudi Slovenci bomo morali slej kot prej razmisliti o preusmeritvi dela prometa na železnice. Ampak ravno prej smo

nekoga slišali, ki je nasprotoval in bi si še želel, da električne lokomotive še dodatno obdavčimo. Jaz mislim, da to ni prava pot. Več prometa bo treba spraviti na tire, predvsem tistega, ki gre v tranzitu. Da bi pa Slovenci resno verjeli v to, da bomo pa, kar se tiče našega notranjega prometa na teh, za svet relativno kratkih, do 200 kilometrskih razdaljah preusmerili na tire, pa mislim, da ni realno. Je pa zanimiva primerjava. V Evropi 8% prometa in tovora prepeljemo po železnicah, recimo v Združenih državah Amerike se ta številka približuje že 50%. In meni se zdi prav in potrebno, da smo naredili prve korake na področju okolja, ne na področju financ. Tisti, ki so zakon pred mano kritizirali, na eni strani očitajo, da je bil namen zakona finančni, v isti sapi v dveh treh stavkih pa že negirajo sami sebe in pravijo: "Saj ne boste vse skupaj pobrali nič denarja."

Res je, ne bomo ga veliko, vendar simbolni učinek, razmislek Vlade k bolj zeleni, bolj ekološki politiki je pravi in bo deležen moje podpore.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Jaz bi na začetku dejal, da v bistvu nismo mi v Sloveniji edini problem, ki bi ogrožal okoljski vidik v Evropi. Največji onesnaževalec je prav gotovo Amerika oziroma Združene države Amerike in največji kršitelji so Kitajci. In ravno ti dve veliki državi ne sodelujeta tvorno niti pri sprejemanju kjotskih določil, niti pri sprejemanju danes zaključene konference v Kopenhagenu. In dejstvo je, da ekološki vidiki pri nas zahtevajo vse kaj drugega kot samo povečanje davčne osnove na obremenitev onesnaževanja v prostoru.

Jaz bi opozoril samo na nekatera dejstva, ki so bila v Državnem zboru že mnogokrat izrečena s strani Slovenske nacionalne stranke. Kot že rečeno, mi smo tranzitna država, tovor se nam povečuje, pretovor, ko v bistvu Luka nekako realizira vsako leto večje presežke v delu, je vedno večji. In dejstvo je, da večina tega tovora potuje po cestah. In kamioni, ki onesnažujejo ne samo z izpusti, tudi ekološko ogrožajo Slovenijo, nimajo pri nas nikakršnih obveznosti. Skoraj ne poberemo niti ene tretjine tistega, kar Evropa zna pobrati od tranzita. Mi hočemo biti evropsko vsečni, evropsko primerljivi in zaradi tega tudi ne razmišljamo o tem, da bi preusmerjali promet in mogoče obvezno z zakonom uredili to prometno strategijo dolgoročno, kot je to zmogla Avstrija. Mi smo že večkrat poudarili v Slovenski nacionalni stranki, da je to stvar ene korespondenčne seje Vlade. Lahko je to tudi v soboto ali nedeljo, to se lahko zmenijo po telefonu, ker tehnične možnosti obstajajo, seveda ne za ves tovor, ampak del tega tovora. Zlasti težji tranzitni tovor in ekološko sporni

tovor bi lahko šel na železnice. Ampak Vlada tega noče storiti in tudi verjetno ne bo, ker je kamionski lobi tako velik, da o tem ne želijo razpravljati na vladnem nivoju. Če bi hoteli uspešno opravljati te tovore in razbremeniti ekološko in tudi sicer prispevati k temu, da bi bila Slovenija manj onesnažena z izpusti, bi morala Vlada poseči tudi v žep in pri teh prevozih tudi nekaj subvencionirati. To se je v prejšnjih vladah že dogajalo in tovorni promet med Koprno in Madžarsko je bilo dnevno redno. En avtovlak oziroma kombiniran vlak kamionov v prihodu, eden v odhodu, je bil vedno poln, dnevno redno. Danes se je to opustili zaradi tega, ker so pritiski tako veliki. Tretji element, ki pa ni zanemarljiv ob tem, kar razpravljamo danes, je pa ogrevanje, ki poteka v veliki meri še z naftnimi derivati tako v gospodinjstvu kakor tudi v veliki gigantih. In tu zopet država ni odigrala prave vloge. Seveda najlepše je napisati tak predlog zakona, ki ga imamo danes, pa "nabiti" davke in pritisniti vse, ki smo uporabniki motornih vozil in reči, zdaj smo pa nekaj naredili za to manjše onesnaževanje. Ampak to še zdaleč ni tisto, kar bi lahko naredili. Če bi hoteli zmanjšati dejansko onesnaževanje, bi morali tudi zmanjšati uporabo naftnih derivatov v gospodinjstvu in v industriji in predvsem tam, kjer je to čisti energent, bi morali to nadomestiti s fotovoltaiko. To je možno zopet stimulirati z nekimi dodatki, ki pa morajo priti iz proračuna. In to druge države počnejo, vendar mi vidimo samo v bistvu spremembo davčne osnove, "a, zdaj bomo pa vse rešili, če bomo davke nabili". To ni rešitev. Sistemskih pristopov ta Vlada pri tem problemu nima in ni namen resnično zmanjševati onesnaženost okolja in povečati ekološko osveščenost in ekološko varnost. Namen je pobirati večje davke, ker je luknja v proračunu vedno večja. Bodite iskreni in to povejte. In iskali boste še druge rešitve, še druge možnosti, da boste to storili na drugih področjih. Zato je ta zakon en velik blef. Seveda izkoriščate trenutno stanje in zahtevo Evrope po tem, da to nemudoma in takoj naredimo, ampak to ni vzrok in ne navajati takšne vzroke, ki so zgolj izmišljotina. Če bi hoteli to rešiti na konstruktiven način, potem bi zajeli vse segmente in upoštevali tudi to, kar sem sedaj malo prej jaz navedel. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni gospod podpredsednik, predstavnice ministrstva, kolegice in kolegi! Moram reči, da smo se v zvezi s spremembami in dopolnitvami zakona o davku na motorna vozila veliko usklajevali, predvsem pa smo se pogovarjali in posvetovali z našim največjim slovenskim izvoznikom in avtomobilskim proizvajalcem podjetjem Revoz Novo mesto, skupaj s predstavniki Vlade Republike Slovenije in tudi tistimi, ki tukaj razpravljamo v Državnem

zboru. Zato v nekaterih pripombah in nekaterih razpravah nekaterih od kolegov, ko je bilo mogoče celo v nekaterih od izvajanju izrečeno, tudi vezano na krpanje luknje itn., ne more biti krivda sedaj naenkrat samo na eni vladi, naenkrat samo na obdobju enega leta, in to izključno samo zaradi morebitne nesposobnosti vlade. Mislím, da to ni korektno, in da tisti, ki tako razmišljajo, so se pač odločili in so odšli sedaj iz dvorane, ker namreč takšne besede ne sodijo v to razpravo. S to spremembo v zakonu bo uvedena progresivna obdavčitev glede na onesnaženost. Takšna sprememba obdavčitve je logična in tudi sledi ureditvam, ki jo uporabljajo druge države, ker s tem plačajo višji davek tisti, ki več onesnažujejo. Ne morem se strinjati s tistimi, celo z nekaterimi navedbami danes, ko so bile izrečene besede v smislu sprenevedanja, v smislu zelene reforme in spreminjanja nakupa dobrin in varovanja okolja. Mislím, da je tudi kolegica, gospa Pečanova, dovolj jasno povedala, za kaj gre pri tem, da so to pomembni koraki, ki se jih bomo morali v bodoče še v večji meri posluževati. Seveda pa je res, da se s tem zakonom želi vplivati tudi na odločitve nakupa avtomobila, da se kupijo tista, ki manj onesnažujejo. Avtomobili, ki bolj onesnažujejo so ponavadi višjega cenovnega razreda in predstavljajo neke vrste v današnjem času nadstandard oziroma luksuz, kot pravimo. Zaradi tega se tudi strinjamo, da se ta nadstandard tudi bolj obdavči. V času krize, tako gospodarske kot finančne krize in recesije, so potrošniki spremenili navade, zato se že tako in tako odločajo za nakup vozil nižjih cenovnih razredov, ki tudi manj onesnažujejo. Zaradi tega, ker se bodo kupci, ki pa imajo sredstva in denar, še vedno odločali za nakup luksuznih avtomobilov, ta zakon ne bo povzročil večjega upada povpraševanja po tovrstnih avtomobilih. Saj tisti, ki imajo sredstva za takšna vozila, jih predvidoma verjetno bodo imeli še naprej in se bodo tudi v tej smeri odločali. Ker se z zakonom celo zmanjšuje obdavčitev nizkocenovnih avtomobilov, se bodo tudi na ta način ta vozila pocenila. In zato jih bo tudi kupovala večina kupcev.

S tem zakonom pa se dodaja tudi še en moment, za katerega mislím, da nisem danes slišala kaj dosti razprave; dodaja se tudi oprostitev za intervencijska reševalna vozila, ki so posebej prirejena za prevoz ponesrečencev in bolnikov. Mislím, da tudi ta sprememba oziroma ta dopolnitev je potrebna.

Odpravlja se tudi obdavčitev rabljenih motornih vozil, ki je bila sedaj v veljavi. Za rabljena motorna vozila v prometu v Sloveniji je sedanja davčna stopnja enotna in določena v višini 5% od davčne osnove. Skratka, da ne bom predolga. Menim, da smo v razpravah, vezane na spremembe in dopolnitve zakona o davku na motorna vozila, da smo o tem že kar veliko govorili v drugi obravnavi. Naj povem tudi, ker so bile nekatere razprave različne, tudi s strani trgovcev in tudi o tem, kaj bi bilo prav pri spremembah, kaj ne, ali prisluhniti največjemu avtomobilskemu proizvajalcu, torej Revozu, ali ne -

menim, da je bilo to usklajevanje nujno potrebno. Menim tudi, da je prav, da se je tudi opredelilo prehodno obdobje, saj tako kot sem že nekajkrat sama v razpravi povedala, v Republiki Sloveniji je približno 100.000 ljudi zaposlenih na področju avtomobilske industrije, na različnih področjih, od kooperantov avtomobilskih proizvajalcev naprej, zatorej v današnjem času gospodarske in finančne krize in tudi v večji meri zmanjševanja števila zaposlenih v podjetjih si zagotovo ne bi želeli, da bi prišlo še do večjega zmanjševanja in odpuščanja. Sama bom te spremembe podprla. Menim, da je druga obravnava bila dovolj jasna in da v tretji obravnavi je prav, da gremo z zadevami naprej in nikar ne očitajmo in razmišljamo samo o tem, da je čisto vse, o čemer je bila danes razprava, in razlog samo v tem, da morebiti dobro ne razmišlja ali Vlada ali to ministrstvo ali ono ministrstvo - mogoče pa tudi pri nekaterih okoljskih spremembah, saj se ne govori o podnebnih spremembah šele eno leto, ampak menim, da že kar dlje. Tako bi mogoče tudi določena ministrstva, gospodarsko, finančno in tako naprej, lahko to spremembo morebiti izvedli že pred dvema letoma ali tri leti in tudi na ta način korak ob vstopu v Evropsko unijo naredili še trdnejši.

Zatorej bom sama, kot sem rekla, podprla zakon, menim pa, da je nekorektno, da bi kakor koli izrekli, izrabljali ali na nek način celo se sprenevedali, da Vlada in te spremembe niso prisluhnile gospodarstvu. To ne drži. Zatorej to še enkrat ponovno ponavljam: spremembe ne bodo ogrozile gospodarstva ali kakor koli naredile spremembo navzdol, ampak samo spremembo v smislu okoljske ozaveščenosti, varstva okolja in tudi nadaljnjega uspešnega poslovanja naših velikih, manjših in srednje velikih gospodarskih družb ter tudi obrti in podjetništva. Zatorej bodimo korektni in ne populistično razlagati, da Vlada nima posluha za gospodarstvo. Zakaj bi pa potem imela - od česa bomo živeli? Zatorej ne bodimo takšni, temveč si pomagajmo in sodelujmo. Za vse pohvale za nekatere odločitve, ki so bile izrečene na začetku, verjamem, da so bile iskrene, tudi kolegov, ki so tukaj nasproti. Mislim, da s takim načinom bi lahko prišli naprej in dobro sodelovali.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljeni gospod minister s sodelavko, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi. Če bi bili zelo pragmatični, potem verjetno o nobenem predlogu zakona, ki se ga vloži v proceduro, ne bi razpravljali, ker bi bili prepričani, da je predlagatelj sam našel najboljše rešitve za določen predpis. Vendar temu ni tako. Gotovo je ta predlog zakona korak naprej v prizadevanjih za bolj čisto okolje, vprašanje pa je, ali je ta korak zagotovo v pravo smer. Imam občutek, da je imel predlagatelj zakona pri pripravi pred seboj predvsem fiskalni vidik in ne

toliko okoljevarstvenega. K temu mnenju me napotuje dejstvo, da se obdavčuje vozila na električni pogon, da so predvidene diferencirane stopnje med dvo- in štiritačnimi motorji koles z motorjem in da so obdavčena tudi vozila z najnižjimi izpusti CO₂. Tako smo v SDS z amandmajem k 4. členu predlagali nižje davčne stopnje, predvsem iz razlogov, ki smo jih danes že slišali. Ker bodo te višje davčne stopnje imele za posledico manjšo prodajo, zato bodo na dolgi rok, kljub temu da pričakujemo nek fiskalni vpliv, ti proračunski prihodki manjši, prilivi v proračun bodo manjši. Prav tako bodo te višje davčne stopnje imele pomemben vpliv tudi na zmanjšan obseg trgovskih in servisnih dejavnosti v tej panogi in posledično zopet manjši prihodek v državni proračun. Po mojem mnenju, če potegnemo črto pod tem, bodo višje davčne stopnje imele bolj negativen kot pa pozitiven vpliv, tako z vidika proračunskih prihodkov kot z vidika davčne obremenitve državljanov in državljanov.

V Slovenski demokratični stranki smo predlagali tudi črtanje štirinajstega odstavka 4. člena. To pa predvsem zato, kot sem že omenil, ker kolesa z motorjem predstavljajo pomembno alternativo v prometu, predvsem v mestnem prometu, kjer s tem prevoznim sredstvom prihranimo ogromno časa, pa tudi slabe volje. Poleg tega ta motorna vozila neprimerno manj obremenjujejo okolje kot pa avtomobili. In še nekaj, ni nobenega razloga, da bi kolesa z motorjem z vgrajenim dvotaktnim motorjem bili bolj obdavčeni kot pa motorna kolesa z vgrajenim štiritačnim motorjem. Za obe vrsti teh vozil veljajo popolnoma enaki homologacijski predpisi in zato ni nobene podlage, kot je bilo že v eni od razprav rečeno, v nobenem predpisu, v nobeni uredbi in je to bolj izraz, odraz splošnega mnenja o tem, da so dvotaktni motorji večji onesnaževalci od štiritačnih.

Morebitne višje stopnje za motorna kolesa z dvotaktnim motorjem bi imele tudi, kot je bilo tudi že danes ugotovljeno, velike negativne posledice za našega edinega proizvajalca dvokoles z motorjem, to je tovarna Tomos, in sploh v tej krizni situaciji, v kateri smo se znašli, ko je z zmanjšanjem proizvodnje, zmanjšanjem gospodarske aktivnosti pomembno vsako delovno mesto, ki bi ga zgubili z morebitnim zmanjšanim obsegom proizvodnje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod mag. Franc Žnidaršič ne bo razpravljajal, enako gospod Lojze Posedel, gospod Matevž Frangež tudi ne, gospod Miroslav Klun tudi ne. Gospod Bogdan Čepič, izvolite.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem v dvorani! Zakon o davku na motorna vozila nima samo davčni del, ki govorimo o ekološkem davku ali pa v povezavi z ekologijo, ima tudi drug izjemno pomemben del, ki onemogoča verižno utajo davkov, kar se je v preteklosti

dogajalo predvsem pri uvozu rabljenih vozil ali pa vozil iz tujine. To je en pomemben segment, ki ga je ministrstvo zaznalo, da ga je treba tudi zakonsko nekoliko bolje urediti, in trgovci, s katerimi smo se pogovarjali takrat, ko smo usklajevali ta zakonska določila, so ta del najbolj pozdravili. Drugi del je, da smo poskušali s trgovci in proizvajalci avtomobilov, imamo samo eno pravo tovarno avtomobilov v Sloveniji, to je Revoz iz Novega mesta, da poskušamo na nek način uskladiti in mislim, da smo dosegli veliko stopnjo soglasnosti; prisluhnili smo na vseh možnih elementih predvsem pri prehodnem obdobju, zato da bi lahko naročali vozila, ki so ekološko bolj sprejemljiva, in zato so to enoletna obdobja in prilaganja in tudi prilaganj pri Euro 4, 5, 6. Tako sam ocenjujem, da je zakon dober, ne rešuje vseh problemov na področju ekologije, bilo bi nesmiselno razmišljati o tem, da je mogoče z enim zakonom razrešiti problem toplogrednih plinov v svetu in potem zagotovo ne bi imeli tako burne konference v Kopenhagenu in še kje drugje, ko govorimo o onesnaženju okolja. Je pa to ena od poti, kako in na kakšen način je mogoče en segment, mozaik v celotnem. Treba pa je, tako kot je eden od razpravljalcev poslancev rekel, naliti si čistega vina. Ta zakon, vsaj v letu 2010, ne prinaša nekih posebnih davčnih prihodkov. Ocena je, da če ostane približno takšna prodaja avtomobilov, kar bo seveda težko, bo pravzaprav ničelno, kar se tiče prihodkov, lahko pa celo manj iz naslova davka na motorna vozila, predvsem zaradi tega, ker je v enoletnem obdobju teh olajšav toliko, zato da je mogoče prestrukturiranje in prilaganje temu. Verjetno bo imelo nekaj več davčnih prihodkov v 2011, 2012 in tudi kasneje, ko se bo prvič povečala prodaja avtomobilov, ki je sedaj zelo padla, in takrat, ko ne bo več olajšav, ki so sedaj in so v zakonu vgrajene.

Mi smo ob sprejetju zakona napovedali, da bomo vložili amandma, ki govori o obdavčenju štirikolesnikov, torej motornih koles. Ta amandma smo koalicijsko uskladili in ga tudi vlagamo. Sam bom podprl samo ta amandma, ki je koalicijsko usklajen. Vseh ostalih amandmajev, ki smo jih tako na Odbor za finance in monetarni sistem kot tudi v parlamentu zavrnil, pa ne bom podprl.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Podprl bom amandma poslanskih skupin koalicije. Res je, da imamo to obravnavo v tretjem branju zaradi poizkusa, da bi poskušali izboljšati in uskladiti nekatera stališča, ko je v drugem branju bil sprejet amandma, na osnovi sprejeta amandmaja se je sploh dalo potem v tretjem branju vlagati nove amandmaje. Vendar je, tako kot običajno tudi tokrat obstalo na tem, da se bo do tretjega branja poskušalo dobiti najširši konsenz in uskladiti med opozicijo

in pozicijo tiste lestvice, če lahko tako rečem, ki bi bile najbolj poštene, najbolj znosne tako za kupce kot tudi za državo. Moram reči, da se ne strinjam s tistimi razpravami, ki pravijo, da gre za izključno obremenitveni zakon, da gre za to, da se bo pobiralo več davkov. Ja, ampak jaz vendarle verjamem, da so stvari, ki jih je bilo mogoče, ampak res v dolgi razpravi prebrati, oglašale so se mnoge tudi nevladne organizacije. To je zakon, za katerega se mi zdi, da je najbolj medresorsko usklajen ali pa so ga tako rekoč pripravljali na več resorjih. Ministrstvo za okolje in prostor je bilo tukaj zelo aktivno, zelo se je trudilo v tem delu, ko je poskušalo pripraviti take lestvice oziroma opozorila, ki bi dejansko omogočala stimulacijo tistih nakupov, ki bi bila okolju bolj prijazna pa tudi zdravju ljudem. Trdno sem prepričan, da ta trditev velja, da bodo stimulirani tisti, ki bodo kupovali vozila z manj izpusti CO₂-ja, z nizkimi emisijami dušikovih oksidov in z nizkimi emisijami trdnih delcev. In če to preberete in če vidite v zakonu to konstrukcijo, potem lahko verjamete, da bodo tisti, ki bodo to želeli, kupovali take avtomobile in bodo s tem tudi prihranili. Tisti, ki pa tega ne bodo želeli in se bodo vozili z drugačnimi avtomobili, je po mojem mnenju prav, da plačajo več.

Jaz sicer verjamem še nekaj v drugega; da to, kar, recimo, ne vem, koliko delajo povprečni državljani kilometrov na leto, jaz vem, da naredim okrog 50.000 kilometrov, nekateri jih naredijo pa bistveno manj, in da bi bilo bolj pravično, da bi šli na liter potrošenega oziroma kupljenega goriva. Zagotovo, tudi če bom imel še bolj okolju prijazen avto in ga bom ceneje kupil, bom na koncu onesnaževal več, ker se bom več vozil, ker bom več spustil, pa tudi, če manj na enoto, ampak vendar bom v ozračje prispeval več škodljivih emisij. Ja, ampak .../Oglašanje iz klopi./... Ja seveda bomo naredili, gospod Vizjak. Iščejo se rešitve, kako narediti bolje, in trditi, da gre tukaj samo za fiskalni zakon, kako čim več pobrati ljudem, ni res. Na koncu se nam lahko zgodi - samo pri prvem delu je to res, takrat ko kupuješ avtomobile, motorje, bolj potratne oziroma manj prijazne. Ampak teoretično se lahko zgodi, da bo prišlo v proračunu do resnega izpada. Če bi prišlo do večjega nakupa, do zamenjave avtomobilov, ki so okolju neprijazni in tako naprej, potem bi iz naslova stimulacij, bolj ugodnih pogojev nakupa prišlo do manj prihodkov. To je vendar jasno. Ampak za ceno varovanja okolja, za ceno varovanja zdravja ljudi in podobno je treba nekaj narediti. Ne more biti to tako, da bi vsi nič plačevali, na drugi strani pa bo stroške zdravja, stroške okolja in tako naprej plačal nekdo drug. Država ni molzna krava, ki je nekje na nebu, molze se pa na zemeljskih tleh. Ne. Država prihaja od državljanov in od tistih davkov, ki jih pač plačamo, ki jih zberemo v proračunu, moramo poservisirati tudi vse posledice

našega ravnanja in seveda financirati vse programe, vse ambicije na vseh področjih, na vseh podsistemih v tej državi.

Nisem prepričan, da je prav, da se meša lokomotive pa osebna vozila. Nisem prepričan, da je prav, da se mešajo kamioni. Včeraj, predvčerajšnjem smo imeli en zakon, ki že pri cestninjenju nekatere stvari, neke segmente poskušal urediti. Ampak tam gre za gospodarsko dejavnost pri tistih lokomotivah. Vi ste bili gospodarski minister, mi boste lahko to povedali. Tam je drugačen sistem davkov, drugače se tam davki plačujejo in je ta sistem urejen. Gre za proizvodno sredstvo, gre za dejavnost, ki prinaša dobiček, kjer se obračunava davek iz proizvodnega procesa in na koncu .../Oglašanje iz klopi./ Tisti, ki jih uporabljajo za službene namene. Jaz ga ne. Jaz ga ne uporabljam za službene namene, meni je to sam strošek, vedno samo strošek. Ni ga vlada kupila. Mogoče je še vam kakšen ostal iz prejšnjega štiriletnega obdobja, ampak to ni namigovanje, to ni obtožba, ampak če se že "kibicate" z mano, potem je prav, da kaj pojasnimo.

Zato bi res rad verjel sam, in verjamem, in še koga prepričal, če ne v tej dvorani, pa v javnosti, da je prav, da uravnotežimo na eni strani obdavčevanje in pobiranje davkov tam, kjer jih je pač treba in lahko pobrati, in drugi strani - ja, seveda, ker davke je tudi treba pobirati - s stimulativnimi ukrepi ljudi prepričati, da bodo kupovali drugačna vozila.

Meni je žal, da pri motornih kolesih tudi še ni najboljše rešitve, pa mogoče bo, ampak samo reči: nič, pa tudi ni prav, tega pa tudi ne morem kupiti. Mora biti nek sistem. /Znak za konec razprave./ Ker tudi ti onesnažujejo, razen če so električni.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Tako kot razumem ta zakon pa kot prvi izračuni kažejo, bil lahko dejal, da enostavno ne razumem, zakaj je Vlada prišla s takim zakonom. Ne trdim, da pristop, da se obračunava davek ali kakršnakoli dajatev na osnovi onesnaževanja okolja - pač, odvisno, koliko delcev ali izpušnih plinov, ki so škodljivi, toplogrednih plinov, spustiš v zrak ali jih spusti neko vozilo - da je to osnova. Verjetno je ta pristop v redu, samo izvedba cele zavede in uvrščanje v razrede, klasificiranje je pa velika napaka in je za mene nerazumljivo. Prepričan sem, da se lahko to zgodi, kar je kolega pred menoj, Anderlič, dejal, da se zna zgoditi, da bo na koncu efekt minus. Ja, pa vam bom povedal, zakaj ne bom presenečen. Dejstvo je, da v tem je tudi kaj dobrega, o tem ni dileme. Če bodo, recimo, reševalna vozila manjše dajatve, to je zagotovo dobro, samo vprašam vas, koliko reševalnih vozil se pa kupi na

leto v Sloveniji - pet, šest, deset? Število vseh osebnih avtomobilov pa je v Sloveniji, kaj jaz vem, bomo rekli, da se jih med 100 in 200 tisoč proda letno. To se pravi, od tistega ne bomo nič izgubili, tukaj je pa tisto, o čemer je Vlada razmišljala, in za mene je osnovni moto, pobrati več davkov, zapolniti tisto finančno luknjo, saj to ni nobene umetnost, da v Vladi ne bi o tem tudi smeli razmišljati. Vendar, kakšen bo iz tega efekt? Dejstvo je, da se največ vozil proda v tistem srednjem razredu, jaz bom rekel razred Clio, malo navzgor kubiki pa malo navzdol, to je tisti srednji razred, kjer prodamo največ avtomobilov. To se pravi, govorimo o številki 100 tisoč pa še nekaj več. Če tukaj dobimo samo teoretično en evro več, potem bo pač 100 tisoč evrov kar prišlo. Če pa bomo obremenili nek avtomobil, ki jih prodamo 10 na leto za 100 evri, pa bo še vedno samo 100 evrov, pa ga prodamo samo enega. Se pravi, največji je tisti razred, največ avtomobilov se proda, ki ima približno 115 do 130 gramov na kilometer izpustov CO₂. Po tistih prvih izračunih bo tudi ta razred tisti, ki bo plačal nekaj več.

Oprostite, gospod Juri, vi lahko mislite tako, jaz pa lahko mislim tudi drugače, ker smo delali neke izračune, ker ne direktno, ampak posredno pridemo do tega podatka in je treba obe lestvici združiti pa preračunati in potem bo tukaj rahla povišica. Saj ni treba, da je velika, zato ker prodamo več kot 50% od vseh avtomobilov v Sloveniji ravno teh v tem razredu. In tu bomo največ dobili, tudi če jih bomo povsem malenkostno obdavčili. Dejstvo je, da je to grožnja gospodarstvu. Že pri drugi obravnavi sem povedal, da ne razumem Vlade, kar sem tudi prej poudaril, namreč zaradi tega, ker, recimo, v zahodni Evropi, predvsem v Nemčiji, dajejo subvencije za nakup novih avtomobilov, ki so bolj varčni in imajo bolj prijazne izpuste, se pravi, manj izpustov toplogrednih plinov. Od tega ima tudi slovensko gospodarstvo koristi, zato ker smo veliki kooperanti ravno na tem področju. Pri tem je prav gotovo največ profitiral ravno Renault. K sreči imamo v Sloveniji tovarno, ki dela za Renault, to je Revoz, Novo mesto, zato imajo tam tudi tretjo izmeno. Se pravi, Nemčija financira slovensko gospodarstvo, mi, naša vlada pa uvaja dodatne davke. To je nerazumljivo.

Poleg tega obdavčujemo tudi kolesa z motorjem. Pa ostanimo samo pri tistih "mopedih", bomo rekli, do 50 kubičnih centimetrov, ne tistih do 1.000 kubikov. Imamo proizvodnjo doma, Tomos proizvaja ta motorna kolesa, ki do sedaj niso bila obdavčena v tem smislu, zdaj pa bodo. In če pogledamo s čisto socialnega vidika, trenutne situacije, nekdo si je do sedaj komaj lahko privoščil nek skromen avtomobil, zdaj si verjetno, če je izgubil službo, avtomobila ne bo mogel več privoščiti, ne vem, če se mora voziti 10 kilometrov v službo, bi verjetno bilo še edino smiselno, da si kupi kolo z motorjem. Zdaj bo pa še to obdavčeno, pa tudi če gre za 5 evrov na mesec, recimo, v povprečju, dodaten davek je. Plače so verjetno manjše ali pa

jih sploh ni. In zdaj bomo še to obdavčili. In glede na to, da imamo proizvodnjo doma, je nerazumljivo, da smo obdavčili ta razred. Nemčija je zaradi proizvodnje doma dajala in še vedno daje subvencije za nakup novih avtomobilov. In kaj se bo še zgodilo s tem našim zakonom - zgodilo se bo to, da bodo davki za rabljena vozila nižji kot pa davki za nova vozila. In kaj se bo zgodilo: v Lipnico bomo šli Štajerci kupit en mesec star avtomobil, pa bomo dajatve plačali tam namesto v Sloveniji, zato ker bodo nižje za rabljena vozila. Namesto da bi naredili obratno, da ne bi kupovali starih "krip", jih bomo zdaj kupovali v tujini, kar je nekoč že bilo v Sloveniji, ne pozabiti, nekoč je to že bilo. Namesto da bi olajšali nakup novih avtomobilov, kot je naredila Nemčija, smo naredili obratno, stara vozila bomo zopet kupovali v tujini. Gospa državna sekretarka, vi odkimavate, želel bi si, da se motim in da imate vi prav, res bi si želel. Ampak se bo zgodilo enako, kot se je zgodilo z bencinom. Trošarine smo navili v onemoglost in sta pri nas postala bencin in nafta dražji in vsi tujci so kupovali pred našo mejo in za našo mejo bencin. Zdaj se je malenkost spremenilo. Kakor hitro je pri nas postal bencin cenejši, se kupuje pri nas. Prej ste pa navili do onemoglosti trošarine in smo bili dražji in so tujci kupovali zunaj, predvsem tovornjakarji, saj so si enostavno izračunali, da če je, ne vem, na meji z Madžarsko, madžarski cenejši bencin, ali pa v Avstriji, ali pa na Hrvaškem, potem bodo tam kupovali. Saj to je popolnoma jasno! Če bodo stari avtomobili v Evropi cenejši, bomo kupovali stare avtomobile, pa tudi če je le en mesec star. To se nam bo zgodilo. Želim si, da to ne bi bilo tako, odkrito vam povem. Ampak natanko to se bo zgodilo in končni efekt bo takšen, da boste dobili manj od tega, pa še tu bomo imeli v Sloveniji kup starih avtomobilov, tako kot je že bilo, mislim, da pred tremi ali štirimi leti. Ne vem natančno, ne me za besedo prijeti. Ne! Več je že minilo, več kot 5 let nazaj smo imeli to situacijo in komaj smo stvar spravili na zeleno vejo, zopet rinemo v to, pač pod nekimi predpostavkami, da bomo več spravili v proračun. Enako je bilo pri nafti in naftnih derivatih. Popolnoma enako. Tisti, ki pravi, da to ni res, tisti se krepko moti. Saj tudi tisti, ki živimo ali živijo v Sloveniji na mejnih območjih, so šli v tujino, na Hrvaško ali pa na Madžarsko po bencin zato, ker je bil tam cenejši. In zakaj ne bi tam kupil, če imaš 5 kilometrov stran od meje bencinsko črpalko, kjer je bencin in drugi derivati cenejši?

Zato sem dejal, da ne razumem Vlade, da pride s takšnim zakonom, ki ima takšen efekt. Osnovno razmišljanje je pravilno, da se plačajo davki po onesnaženju, kolikor pač to vozilo onesnažuje okolje. Popolnoma nerazumljivo pa je, da ste dali takšen davek tudi za kolesa z motorjem. Ne bom pa govoril, da so pa električna vozila pa tudi obremenjena, ker po tej logiki bi ti morali imeti brez davka ali pa minimalne davki. To kaže na neko nesorazmernost tega ukrepa in

nekonsistentnost. V končni fazi je bil, osnovni moto dobiti več v državni proračun. Ampak žal, tako kot to kaže in kot kažejo prvi izračuni, se zna zgoditi, da boste v minusu in boste verjetno morali isto narediti kot pri bencinu in pri nafti in naftnih derivatih. Da bo treba trošarine malo ustaviti.

Bi pa želel, glede na to, da je tu precej diametralnih razmišljanj med Vlado in koalicijskimi poslanci in opozicijo, da nam minister komentira, kje je naša napaka, kje je naše napačno razmišljanje, ko pravimo, da se v končni fazi lahko zgodi, da bo prišlo v blagajno manj, in pa, da je nerazumljivo, zakaj obdavčujemo kolesa z motorjem, ki jih doma proizvajamo, namesto da bi pospeševali našo proizvodnjo, tako kot to naredijo v zahodni Evropi. Zato bi prosil komentar ministra na te naše navedbe in kje se motimo. Mi smo prepričani, da imamo prav. Naj nam minister obrazloži in naj nam pojasni, kje se motimo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Verjamem, da vas je gospod minister slišal in ko bo ocenil, da je primeren čas, se bo prijavil k razpravi.

Gospod Tadej Slapnik, ne bo razpravljajal, gospod Matjaž Han tudi ne. Gospod Ivan Grill, izvolite.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo. Poglejte, začel bom svoj nagovor z enim stavkom, ki ga je eden izmed predhodnih koalicijskih poslancev navedel, da je takšen davek, kot se ga uvaja s tem zakonom, v bistvu najbolj lahko pobrati. Najlažje ga je seveda pobrati. In to je eden izmed, verjetno, tistih ključnih razlogov, da se je ta zakon tako spisal in da se ga tudi tako obravnava. Če bi bilo res tako veliko prizadevanje do varovanja našega okolja, bi verjetno potem tukaj sedeli ministri še najmanj s področja gospodarstva, razvoja, pa še kakšen, da bi lahko skozi to razpravo slišali kakšne predloge, ki bi resnično na celovit način lahko prispevali k temu, da bomo naredili nekaj konkretnega, da izboljšamo razmere pri varovanju našega okolja. Ampak temu še zdaleč ni tako. Tukaj sedaj v bistvu razpravljamo o nekih zadevah, poslušamo opravičila ali pa neke razlage s strani koalicije, kako bo ta zakon prispeval k varovanju okolja, kako bomo s tem tukaj skoraj rešili svet pred izpusti CO₂. Če bi to bilo res, bi bil prvi, ki bi tak zakon podprl. Ampak opominjam, temu še daleč ni tako.

Če bi sedaj v tem zakonu bilo nekje opredeljeno, da ves davek, ki se bo pobral na ta način, iz teh višjih prispevkov stopenja tistih avtomobilov oziroma motornih vozil, ki bolj onesnažujejo okolje, da bi se ta sredstva namenila za neka druga področja, ki še bolj onesnažujejo okolje. Saj avto zagotovo močno prispeva k temu, ampak v relativnem seštevku je pa to bistveno manjši delež, kot pa so drugi onesnaževalci okolja, od elektrarn do ogrevanja, raznoraznih velikih

industrijskih območij, con. Tam bi morali kaj več narediti, pa da bi se ta davek, ki se bo na ta način pobral, usmeril na tista področja. Ampak s tem davkom se krpa proračun, namesto da bi se ga na drugačen. In to je tista ključna stvar, ki mene pri tem zakonu tako moti. Zopet pregovor: udri po siromaku. Tukaj se ljudje nimajo možnosti nikamor pritoževati. Če bodo želeli imeti nov avto, bodo plačali več, predvsem pa gospodarstvo, naša podjetja, mali podjetniki, ki jim je avto osnovno sredstvo, ki ga potrebujejo za proizvodno, bodo morali ravno tako plačevati več. To je tisti ključni problem.

Naj na to navežem tudi obravnavo resolucije, ki je bila sprejeta, o podnebnih spremembah oziroma o varovanju okolja, ki je bila na prejšnji seji sprejeta in tukaj obravnavana. Pozdravljam, vsaka taka razprava je dobrodošla. Vendar, vsakemu je več kot ne lahko jasno, da je bila tista resolucija v bistvu bolj dogovorno sočasno vloženo, da se lahko sedaj predvsem Vlada in koalicija sklicuje na tiste razprave, ki so bile tam, da nekaj konkretnega naredimo pri varovanju okolja. Tista resolucija je bila tako splošna, tako načelna, da se v bistvu tam ni dalo potegniti nobenih zaključkov. Naj v zvezi s tem navedem nekaj, kar me žalosti in preseneča, da na javni predstavitvi oziroma javni tribuni, ki jo je organiziral Inštitut Jožeta Pučnika na temo podnebnim sprememb ali, kaj lahko pričakujemo, da se bo v Sloveniji ali v svetovnem merilu na podlagi te konference v Kopenhagenu - upamo, da se bodo konkretni rezultati tam pojavili - kaj lahko od tega pričakujemo. Tam ni bilo nobenega s strani Vlade, nobenega s strani koalicijskih poslancev, pa je bila to izključno strokovna tribuna, strokovna razprava, kjer bi lahko dobili toliko predlogov, rešitev, ki bi konkretno prispevali k varovanju našega okolja in tudi na področju zmanjšanja izpustov CO2 v naše ozračje. Pa ni bilo nobenega! Tukaj se nekaj na splošno filozofira in razpravlja, kar lahko beremo več ali manj v vsakem časopisu. Saj je prav, da se razpravlja, ampak tukaj moramo imeti razpravo na bistveno višjem nivoju, na nivoju, ki daje neke konkretne zaključke in neke konkretne ukrepe, ki bodo k temu prispevali. Filozofiranje v Državnem zboru ne škodi, zdaleč pa ne koristi v tistem smislu, kot bi moralo.

Še enkrat, ta zakon je slab, zopet bo prizadel najbolj tiste, ki so že tako ali tako prizadeti, naše gospodarstvo. Veliko nelogičnosti je tu. Naša podjetja, ki imajo kakršnokoli povezavo s proizvajalci avtomobilov oziroma motornih vozil, so do tega zakona kritični. Ljudje mogoče sedaj še niti ne vedo, kaj bo ta zakon prinesel, kako jih bo udaril po žepu. Žal, mislim, da vas ne bomo uspeli prepričati. Upam, da bo Državni svet izglasoval na ta zakon veto, kajti prepričan sem, da ga boste v koaliciji izglasovali pa, da bo mogoče takrat še enkrat popravni izpit, ki jih je ta koalicija, ta vlada imela v tem mandatu, v tem borem letu že kar nekaj, ampak očitno nič

ne zaleže. Dajte enkrat posplošiti tiste, ki vam želijo dobro! Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo.

Nekaj pogledov, mogoče malo bolj globalnih s strani Poslanske skupine DeSUS, ki ravno tako podpira Predlog zakona o uvedbi davkov na motorna vozila. Tako je, nobeden dvig davka ali takse, ki vpliva neposredno na standard naših državljanov in državljanov, ni simpatičen, vendar je tako, da enkrat se bomo morali zavedati končno te odgovornosti, da tisto, kar onesnažimo, tudi sami počistimo za seboj. Toliko kolikor je sprememb v tem zakonu, v osnutku zakona, lahko rečem, da bi prizadelo v nekem pogledu tudi to največjo populacijsko skupino, ki ji pač naša stranka DeSUS stoji nekako ob strani. Slovenski upokoјenci si ne kupujejo dragih avtomobilov, na katere bo dvignjen ta davek. Nekako vozijo se v srednjih avtomobilih, vozijo se tudi z motornimi kolesi, na katere se dviguje davek v tem osnutku zakona. Vendar, tako kot sem povedal, vsakdo izmed nas se mora zavedati tega, kar onesnaži, mora tudi za seboj počistiti.

Veliko je govora, danes o Kopenhagnu in o podnebni konferenci, ki se bo zaključila verjetno jutri, sprejeti bodo novi sklepi, nove usmeritve tudi za Evropo. Danes naj bi se jim pridružil tudi predsednik Združenih držav, da se bodo pogajali o tem, ali bo Amerika zmanjšala emisije do 18%, ali bo Evropa zmanjšala emisije 20 do 30%. Vsekakor so to strateške usmeritve, katere bodo prizadele tudi na nek način našo državo. Če je to prvi zakon, zakon, ki je v sklopu zelene reforme, potem lahko pričakujemo in če bomo hoteli izpolniti vse te standarde kopenhagenske konference, da bodo sledili še mnogi zakoni, ki bodo še poslabšali stanje, ki bodo še na nek način od nas zahtevali, da dvigujemo davke, da dvigujemo takse zato, da bomo ta standard oziroma te usmeritve kopenhagenske konferenci tudi udejanili. Jaz in verjetno tudi ostali niste taki optimisti, da bi mislili, da bomo mi zmanjšali emisije za 20% brez vsakega zategovanja pasu na kakršnemkoli področju.

Sprememb zakona o davku na motorna vozila nikakor ne gledamo kot fiskalni poseg, kot neko fiskalno vsebino, ki bo prinašala neke velike dobičke oziroma dodatne vire v proračun, pač pa gledamo izključno na to z vidika začetka neke zelene reforme. Ampak ob vsem tem, ko zvišujemo davke, bi morali tudi na drugi strani nekako medresorsko usklajevati sistem javnega prevoza, sistem tranzita skozi našo državo in nenazadnje tudi tistega, kar je bilo danes že nekajkrat omenjeno, da bi bili učinki zelene reforme doseženi tudi takrat, če bi dvigovali trošarine oziroma davke na goriva. Tisto bi bilo po naši oceni še bolj realno in bolj korektno.

Te spremembe zakona seveda podpiramo, v tej luči, ker menimo, da je to začetek resnične te zelene reforme, skozi katero bomo najbrž soočeni še z mnogimi zakoni in take vsebine, ki bodo nekako poslabšali naše življenje ali nas mogoče naučile varčnejšega življenja, pospeševanja oziroma spodbujanja nakupov varnejših oziroma varčnejših avtomobilov, nanoavtomobilov, avtomobilov na električni pogon in tako dalje. Torej, poslanska skupina ta zakon podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Mag. Branko Grims, ne bo razpravljajal. Anton Kampuš ne bo razpravljajal. Gospod Vito Rožej. Izvolite.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovani minister s sodelavko, kolegice in kolegi! Lep pozdrav.

Mogoče bi se navezal na pravkar izrečeno misel kolega Zanoškarja, ki je rekel, da ne moremo pričakovati, da bomo izpolnili okoljska merila, ki jih od nas pričakuje mednarodna skupnost, če se ne bomo tudi čemu odrekli.

Področje, za katerega Slovenci nismo navajeni, da bi se mu odrekli, je seveda avtomobilistično, pa ne zato, ker bi bila naša mobilnost tako velika in bi bile naše potrebe, takšne je že sama geografska danost naše države, nas prepriča v to, da ravno stotine in stotine kilometrov za službo ali kakšne druge potrebe pri nas ni treba narediti, ampak predvsem zato, ker avtomobile bolj kot življenjsko nujno razumemo kot statusni simbol. Kdorkoli je hodil, kjerkoli okoli po svetu bo moral priznati, da glede na bruto družbeni proizvod, glede na povprečno plačo je avtomobilski park pri nas fantastičen. Mogoče bo to tudi eden od davkov, ki nas bo spodbudil k ponovnemu premisleku, kaj resnično avtomobil je in kaj nam pomeni. Veliko avtomobilov, ki jih srečate na današnjih slovenskih cestah, je najbrž preveliko, v resnici za potrebe njihovih voznikov in lastnikov, je pa njihov vpliv na okolje še kako škodljiv. Mislím, da je ta davek korak v pravo smer k nekemu ponovnemu razmisleku in nobene škode ne bo, če ta razmislek naredijo predvsem tisti, ki avto bolj kot nujno imajo za statusni simbol, ker tudi davek, ki je pred nami, njih obremenjuje bolj, ker so ti avtomobili tudi okolju škodljivejši. Težko sprejem argumentacijo, da bo prizadel najrevnejše, tiste, ki jim je avtomobil resnično življenjska nuja, ki si težko privoščijo lestvice, obdavčitve so progresivne, omogočajo tudi enoletni prehodni rok in so, mislim da vsaj zdaj do tretjega branja, že usklajene.

Moj pomislek pri prejšnjem branju je bil namenjen predvsem obdavčitvi motornih koles, s sedanjim predlaganim amandmajem koalicijskih skupin se po mojem nesorazmerje, ki je bilo prej v zakonu, rešuje ustrezno.

V drugem branju smo sicer sprejeli amandma Poslanske skupine SDS, ki pa je, roko na srce, bil do motorjev ugodnejši, kot bi bilo to potrebno. Vesel sem, da se je vmes

naredil premislek, da se je vzelo v obzir čas v letu, mesece, v katerih se motorna vozila uporabljajo, se je pogledalo tudi na njihove izpuhe, dejansko škodljivost, število oseb, ki se z njimi prevažajo in so te v primerjavi z avtomobili sedaj utemeljene, da so skratka pri izračun se določene stvari ponderirale, obtožile. Prepričan sem, da je sedanja predlagana lestvica obdavčitve dvokoles pravična. Ne rečem sicer, da ni to nova obdavčitev za motorje, je pa treba priznati, da ne glede na to, kakšno motorno vozilo vozimo, obremenjujemo okolje in mislim, da je tukaj stvar vsakega izmed nas, da je pošten do svojega početja in da prevzame zanj tudi odgovornost.

Moram reči, da bom mojega ponovnega premisleka deležen tudi amandma Slovenske ljudske stranke, ki utemeljeno nam daje misliti o razmerjih med dizelskim in bencinskimi motorji oziroma gorivom in načinom, na katere onesnažujeta okolje, čeprav je seveda treba reči, da tukaj ne gre za neke strateške premike in neke velike spremembe. V vsakem primeru bo obdavčitev na tem področju primerna. Sedaj ali bo bolj ali manj, bo pa mogoče pokazalo tudi glasovanje. Obenem je seveda treba reči, da nekateri amandmaji bi želeli znižati obdavčitev električnih motorjev 100%, kar je majhna obdavčitev. Na nič pa je seveda vedno treba vedeti, da kljub temu da motor mogoče ni bencinski oziroma dizelski, ni na fosilna goriva, vseeno pa težko rečemo, da to motorno vozilo ne onesnažuje okolja že zaradi drugih okoliščin, ki so potrebne pri njegovi izdelavi. Tudi sama tehnologija, akumulatorjev, verjetno se bodo s tem strinjali predvsem v Mežiški dolini in še kje drugje, ni najbolj čista in okolju najbolj prijazna. In je, seveda, tudi to treba vzeti v obzir. Za mogoče slikovitejši oris te primerjave je treba reči, da mi tudi za pasivne hiše pričakujemo plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Te stvari so, skratka, povezane.

Kot je bilo že rečeno, davek je prvi korak na poti v pravo smer. Še na drugih področjih bo treba te naše okoljske zaveze, ki smo jih dali mednarodni skupnosti, ostreje in dosledneje upoštevati. Jaz bom podprl predlagani amandma koalicijskih poslanskih skupin in sam zakon, ostalih pa, kot že rečeno, ne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Hvala lepa. Spoštovani gospod minister, gospod podpredsednik. Avtomobil Slovincem pomeni nekaj več. Žal. Ne pomeni le delovna sredstva, ampak tudi status in dogaja se nam, da se gospodinja pelje za liter mleka in štruco kruha v trgovino z avtomobilom, ki je pravi džip, kamion. Je že tako, da smo tako usmerjeni in to ni prav. Sam osebno vozim že vrsto časa hibridni avto in kot župan mestne občine bi lahko imel BMW-ja, mercedesa in še kaj. Moj kolega v Kopru ima dva izjemna avtomobila, službena, je heroj. Jaz sem pa en revež,

ki se peljem s povprečnim avtom, ki stane 19.000 evrov in še hibridni je. Ampak tako bi se morali vsi obnašati in namen te davčne zakonodaje seveda je, da tisti, ki ne rabi nujno zaradi ne vem kakšnih razmer neko izjemno vozilo, da kupi nekaj takega, ki ga popelje varno, ekološko neoporečno in tako dalje po poteh, ki jih pač rabi.

Vprašanje je bilo, ali je trenutek pravšnji za davčne obremenitve ob nakupu vozil. Nikoli ni ta trenutek pravi, kajti novi davki so seveda obremenitev za marsikoga. Ampak obdavčiti dodatno samo tiste, ki res dodatno izjemno onesnažujejo okolje, je, mislim, prava pot. Mogoče je res kaplja v morju za reševanje naših ekoloških problemov, vendar prvi korak je in tukaj je treba iti naprej. Je pa treba biti zelo previden, kajti, če se spomnimo, sprejemanje nalog, ki so vezane na Hasap smo hujši od vseh drugih evropskih držav. Še vedno lahko greš v Benetkah na vece, ki je eno edino v lokalni, ki je skoraj "na štrbunk", če rečem po domače. Pri nas pa, če nima takih in drugačnih keramičnih ploščic, ne nazadnje glasbe na veceju in še kaj, ta lokal ne dobi registracije. Pri teh obdavčitvah, o katerih govorimo danes, seveda ne želim, da bi prišlo do takih anomalij.

Strinjam se, da bo manjša davčna obremenitev za tiste, ki manj onesnažujejo, in tu podpiram amandma pozicijskih strank, ki razbremenjujejo dvokolesnike in nekatera druga vozila, ko so res bila v prejšnjem predlogu preveč obremenjena. Zavedajmo, da je promet izjemen onesnaževalec. To čutimo posebej na Goriškem, kajti k nam prihaja iz Furlanije-Julijske krajine, ki je prometno nenormalno obremenjena, kisel dež, pojavlja se nam ozonska luknja večja kot kje drugje v Sloveniji. Naš prispevek je, recimo, v Novi Gorici, da imamo brezplačen mestni avtobusni promet. Tisto razliko, ki smo jo morali vedno doplačevati, smo pač povečali na nekaj sto tisoč evrov in s tem prispevali k temu, na primer, prej se je 10, 12% prebivalcev vozilo s tem avtobusom, sedaj pa se je število potnikov povečalo za več kot 500-krat. Tudi o tem bi bilo treba razmisliti v mestih, kot je Ljubljana, Maribor, Celje in še kje, kjer je skoncentriran promet, kjer bi verjetno ljudje le šli na mestni avtobus, če bi bil zastoj, in bi kompenzirali to plačilo v lokalni skupnosti z nekimi drugimi sredstvi. Lahko se odpovemo čemu drugemu in na tak način prispevamo k reševanju okoljske problematike.

Seveda je zelo velik problem v Sloveniji tranzit. Sam se dnevno vozim na relaciji Nova Gorica - Ljubljana in kamioni, ki so dobesedno v vrsti, in to so vse tuje registracije, vprašljive kvalitete in tako dalje. Ko slišimo, da je kamion obtičal na avtocesti, zagotovo ni slovenski kamion. Te politike sicer ne bo reševalo ministrstvo, katerega predstavnik danes tu sedi, ampak Ministrstvo za promet in še katero drugo, na primer za gospodarstvo, moralo vzeti v obzir in začeti z aktivnostmi.

Slovenske železnice so zakrnel gospodarski organ, ki ne funkcionira. In pričakovanja, da boš, na primer, na Vrtojbi naložil kamion na železnico in ga peljal do Lendave - ta pot bi trajala vsaj dva dni. Tega časa ni, in dokler teh poti ne uredimo, ni pričakovati ukrepov na tem področju, kajti bili bi nerealni.

Sam bom podprl ta zakon, sicer z nekaterimi pomisleki. Kot je bilo danes že rečeno, verjetno res ne bomo rešili planeta, malo nas je, ampak tudi doma moramo narediti svoj prvi korak v tej smeri. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Milenko Ziherl. (Ne bo razpravljajal.) Franco Juri. (Tudi ne.) Franci Kek. (Ne.) Gospod Jože Tanko. (Ne.) Bogdan Barovič. (Ne.) Gospod Iztok Podkrižnik, izvolite.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala lepa za besedo. Veliko je bilo slišati pozitivnih razprav na to tematiko, vendar ocenjujem, da to ni najbolj posrečena rešitev. Menim, da bi se morala zelena problematika reševati bolj celovito, na nivoju EU, se pravi, bolj strateško.

Menim, da bi bila boljša rešitev enotna trošarina v EU na derivate. Zdaj ne vem, ali je to mogoče, vendar pri DDV je to bilo mogoče. Zato imam vprašanje za ministra, če lahko pove, ali je to mogoča rešitev ali ne.

Se pravi, tu gre tudi za način pobiranja teh sredstev, predvsem pa za upravljanje in transparentnost teh sredstev. Jasen namen, se pravi, vlaganje v projekte, ki bi pripomogli k tem, da bi zmanjšanje teh izpustov bilo manjše. Tu predvsem mislim na samo načrtovanje OPN-ov, se pravi občinskih prostorskih načrtov, državnih kot takšnih, umeščanje industrijskih con in ostalih infrastrukturnih objektov in tudi same prometne infrastrukture. Tu mislim, da bi morali mi na področju tega bistveno več narediti, kajti s tem bi lahko dejansko veliko pripomogli, da bi teh izpustov bilo v našem okolju manj. Predvsem pa je tu pomembno, kot je tudi že bilo povedano, da bi tudi ti javni prevozi, in same kolesarske steze, v naši državi veliko tudi pripomogli k boljšemu življenju naših državljanek in državljanov. Tudi ta cilj bi bil bistveno hitreje dosežen in samo življenje kot takšno bi bilo bistveno boljše. Tako mislim, da ta predlog in ta rešitev v obstoječi verziji, mislim, da ni ravno najboljše in da tudi ne bo veliko pripomogla k sami rešitvi ekologije na slovenskem.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dr. Luka Juri, izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Še enkrat oziroma večkrat smo slišali, da to ne bo rešilo sveta. Ja res, ne bo rešilo Slovenije in ne bo rešilo emisij.

Točno! Ni magične palice pri okoljski politiki, ki bi hkrati rešila vse probleme, je veliko majhnih korakov in ta korak, ki ga delamo danes, niti ni najpomembnejši od korakov, ki jih moramo narediti. Tu imajo kolegi in sogovorniki v Državnem zboru tudi prav. Predgovornik je omenil probleme v energetiki in ima popolnoma prav in tu se popolnoma strinjava, to, kar bomo delali v energetiki z novimi projekti, je 10-krat ali 100-krat slabše od tega, kar rešujemo danes v prometu. Ampak, to še vedno ni argument, da pa tega ne bi naredili, čeprav popolnoma drži in sam mislim, da bi lahko državni denar investirali pri energetiki dosti boljše in imeli boljše rezultate.

Bilo je rečeno, in tudi tu se strinjam s predgovornico, da bi bilo najbolj smiselno ukiniti, sploh ni bilo tako rečeno, ampak jaz bom šel dlje in ukiniti davek na motorna vozila in spraviti celotno obdavčitev v gorivo. Se popolnoma strinjam. To bi bil najbolj pravičen način, kajti če bi obdavčili gorivo, bi dejansko plačal ne samo tisti, ki potencialno najbolj onesnažuje, ampak tisti, ki se dejansko največ vozi in zato proizvede največ izpustov. Popolnoma drži! Je pa en problem. To ureditev, sploh s strani Slovenije, lahko naredimo le na nivoju celotne Evropske unije in še sosednjih držav, tistih, ki se Evropski uniji približujejo. Slovenija je tako majhna država, da celoten tranzit bi v primeru, da bi postavili takšno ekološko takso, ki bi bila, če bi ukiniteli DDV, več kot nekaj centov na goriva, bi celoten tranzit seveda točil gradivo izven Slovenije. Pa ne samo to. Najverjetneje ljudje v Piranu bi hodili točit na Hrvaško, ljudje v Kopru v Italijo, ljudje v Mariboru v Avstrijo, v Lendavi pa na Madžarsko. Žal, zaradi majhnosti Slovenije bi bil ta ukrep kontraproduktiven, bi bil bumerang. To lahko naredimo na evropskem nivoju in verjetno bi se mi marsikateri sogovornik tukaj v Državnem zboru pridružil ob pozivu Vladi, da odpre to vprašanje ob priložnosti, jaz upam da čim prej, na evropskem nivoju, da se začnemo na evropskem nivoju pogovarjati o ekološki taksi na gorivo. Ta ekološka taksa naj nadomesti vse dosedanje davke na motorna vozila ali pa podobne ureditve, tako da ne bodo ljudje plačevali več, ampak da dejansko bo plačal tisti, ki najbolj onesnažuje, zato ker se največ vozi. Ampak do takrat, dokler tega ne naredimo v Bruslju, nimamo druge možnosti, kot da nadaljujemo s takimi predpisi, sicer bi naleteli na bumerang.

Povedano je bilo, da sprememba 1%, 2% ali 3% pri obdavčitvi vozila, ki stane 8, 9 tisoč evrov, ne bo bistveno spremenila odločitve kupca. No, mogoče pri komu bo, se pa strinjam, da pa verjetno pri večini ne bo, ker to ne bo tako bistvena sprememba pri samem kupcu, bo pa sprememba pri poslovnem modelu prodajalca, kjer pa vsak evro marže veliko pomeni. Prodajalci, zastopniki posameznih znam avtomobilov skrbno izberejo, katere verzije tistega avtomobila bodo prodajali na katerem tržišču. S spremembo tega zakona bodo

spremenili ponudbo verzij, recimo, Renault Clio ali Volkswagen Golfa ali pa BMW 5, ki je prisoten v tistem trenutku v slovenskem tržišču. Torej dejansko se bo ponudba spremenila in bo postala bolj okolju prijazna. To se ne bo zgodilo čez noč, ampak se bo zgodilo leta 2011, ker trgovci so že začeli in bodo takoj po sprejemu, upam, da bo zakon sprejet, to potrdili, spremenili naročila za 2011, ker za 2010 jih že imajo, in šli bodo v ponudbo takšnih vozil, ki bodo manj obdavčena, ker je to v njihovem interesu, ker bodo seveda zaradi tega imeli višjo maržo.

Na koncu je bil podan argument, da nismo mi največji povzročitelji emisij. Seveda nismo. Ampak to spet ni argument, zaradi katerega ne bi tega zakona sprejeli. Jutri, ko se bo morska gladina povišala za pol metra, do dveh metrov, ko ne bo več padavin tam, kjer smo sedaj navajeni, ko ne bo več snega na naših smučiščih, okolje nas ne bo spraševalo, ali smo mi glavni povzročitelji ali pa so Kitajci in Američani, dobro, vas pa ne bomo prizadeli. Okolje, narava tu ne izbira. Prizadela bo vse in Slovenija bo močno prizadeta.

Še enkrat. S tem zakonom tega ne bomo rešili. Ampak kako lahko zahtevamo od drugih, da rešijo, če sami ne počistimo pred svojim pragom? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, dobili ste nekaj vprašanj, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Torej gremo kar od točke do točke. Prvič. Davki na motorna vozila se obračunavajo in plačujejo tam, kjer je to vozilo registrirano. Slovenski državljani s stalnim prebivališčem v Sloveniji lahko imajo v posestvu samo vozilo, ki je registrirano v Sloveniji. To je v skladu z zakonom o varnosti cestnega prometa. Rabljeni avtomobili so, kadar jih uvažamo, obdavčeni tako kot novi avtomobili in pridejo pod isti režim. Se pravi v bistvu bo spodbujan uvoz ekološko čim bolj učinkovitih vozil, ne glede na to, ali so stara ali nova. Sprememba davčnega režima ni linearna. Nekatera vozila se bodo pocenila, nekatera vozila se bodo podražila. Tisto, kar je dodatno spodbudilo ali pa dodatno bremenilo starejša vozila, je predvsem davek na oziroma dodatna stopnja na vozila, ki so do Euro 4 kakovostnega razreda, tista, ki so nad, bodo pa razbremenjena. To obremenjuje nekatere, ki prodajajo starejše tehnologije. Jaz pričakujem, da se bodo proizvajalci temu zelo hitro prilagodili, da se prilagajajo že zaradi evropskih standardov in da bo v bodoče praktično cela vrsta teh vozil tudi višjega razreda dovolj ekološko učinkovitih.

Zdaj dejstvo je, da je pred Evropsko unijo verjetno poenotenje davčnih stopenj, večje kot ga imamo sedaj, ker davčna konkurenca seveda ne prinaša ugodnih gospodarskih rezultatov. To se je najbolj boleče pokazalo na finančnem sektorju, kjer je davčna konkurenca ali pa davčna nebesa so

običajno povezana še z regulacijskimi nebese in to potem ustvarja netransparentno gospodarjenje s končnim negativnim rezultatom, ki je povzročil hitro širjenje finančne krize iz sorazmerno majhnih jeder, kjer je nastala. Jaz mislim, da bo prišlo do poenotenja. Trenutna stopnja tega poenotenja je taka, da imamo minimalizirane trošarine pri večini alkoholnih pijač, se pravi pivo, žgane pijače, nekatera peneča vina, pri cigaretah in pri energentih. In te se potem postopno tudi dvigujejo, na primer pri energentih se bodo januarja povečale trošarine, minimalne, pri cigaretah pa sredi naslednjega leta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo o predlogu zakona v celoti.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih. Gre za 4. člen in za šest amandmajev, ki jih je vložila Poslanska skupina SDS, en amandma Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ter en amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Želi kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo. Končali smo z razpravo o amandmajih, o katerih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, po prekinjeni 23. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA TRETJO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IGRAH NA SREČO**. Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga. Dr. Franc Križanič, Minister za finance. Izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Dovolite, da vam na kratko predstavim zakon, ki je pred vami. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo uvaja nujno potrebne popravke veljavnega zakona na določenih področjih, zlasti na področju odgovornega prirejanja iger na srečo in na področju nadzora. Tega predvsem povečuje na področju elektronskih iger na srečo, ki se sedaj hitro širijo.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami želimo zlasti zaščititi mladoletne in druge občutljive osebe pred škodljivimi vplivi in posledicami igranja iger na srečo, ter uveljaviti družbeno odgovorno prirejanje iger na srečo, povečati učinkovitost nadzora zlasti pri nedovoljenem prirejanju iger na srečo, brez koncesije Vlade RS, omogočiti sodelovanje prirediteljev klasičnih iger v skupnih igrah z drugimi prireditelji, odpraviti nepotrebne omejitve pri poslovanju prirediteljev in koncesionarjev za prirejanje iger na srečo, ki so v pristojnosti organov opravljanja, enakopravno in pregledno urediti napitnine v igralniški dejavnosti, v okviru pristopnih pogajanj za članstvo Slovenije v OECD odpraviti dosedanjo diskriminacijo ali pridržek, da so

lahko v lastništvu koncesionarja, ki prireja igre na srečo, udeležene le osebe iz evropskega gospodarskega prostora, pa tudi jasneje zapisati določbe, ki so se ob izvajanju izkazale za nedorečene ali neusklađene z določbami drugih zakonov, zlasti zakona o preprečevanju pranja denarja.

Družbeno odgovorno prirejanje iger na srečo ter zaščita igralcev pred škodljivimi posledicami prekomernega igranja iger na srečo bo zagotovljena s starostno omejitvijo najmanj 18 let za igralce spletnih iger na srečo, z obveznostjo koncesionarjev, da igralcem zagotovijo napotke za odgovorno igranje in informacijo o tem, kje lahko dobijo pomoč, ter z možnostjo, da igralec s pisno izjavo zahteva, da se mu prepove udeležba pri igrah na srečo. To izjavo pa so dolžni upoštevati vsi koncesionarji v Sloveniji. S predlogom zakona želimo tudi povečati učinkovitost nadzora zlasti na področju nedovoljenega prirejanja iger na srečo brez koncesije Vlade Republike Slovenije, kar omogoča subsidiarna uporaba zakona o inšpekcijskem nadzoru, ki daje inšpektorjem pooblastila za izvajanje posebnih ukrepov. Nadzorni organ bo lahko ponudniku storitve informacijske družbe naložil omejitve dostopa do spletnih strani oziroma drugih povezav, preko katerih se prirejajo igre na srečo brez koncesije. K večji učinkovitosti nadzora prispevajo tudi na novo določene višje globe za posamezne prekrške, ki upoštevajo težo tega prekrška. Ob nujnih popravkih, ki jih prinaša ta predlog zakona, želimo poudariti, da je v pripravi strategija razvoja iger na srečo, ki obravnava sistemska vprašanja urejanja iger na srečo, zlasti vrste iger na srečo, število dodeljenih koncesij, lastniško strukturo koncesionarjev, dajatve od iger na srečo in upravičence delitev dajatev. Na podlagi strategije razvoja iger na srečo bo nato pripravljen nov zakon o igrah na srečo in priložen cenjenemu zboru sredi naslednjega leta.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada predlaga Državnemu zboru, da podpre predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo, kot je bil oblikovan v drugi obravnavi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi. Prirejanje iger na srečo je gospodarska dejavnost in kot taka predstavlja pomemben vir dohodka države in lokalnih skupnosti. Po drugi strani pa igre na srečo statistično dokazano prinašajo tudi veliko družbenih, družinskih in osebnih problemov in tragedij. Zaradi tega je bistvenega pomena, da le-te potekajo v urejenem in nadzorovanem okolju, da se zagotavlja varstvo potrošnikov in javni red. Zaradi te naravne dejavnosti iger na srečo je

pomembno, da se posebna skrb namenja udeležencem iger na srečo oziroma igralcem, da se v čim večji meri preprečijo njihova odvisnost od iger na srečo in s tem povezane posledice zanje, za njihove družine in celotno družbo. Zato podpiramo intenco zakona, ki povečuje družbeno odgovornost prirediteljev in koncesionarjev za prirejanje iger na srečo in obenem igralcem omogoča, da se sami odločijo za omejitev ali prepoved igranja za določeno časovno obdobje.

V zgoraj omenjenem kontekstu podpiramo tudi določbe predlaganega zakona, ki povečujejo učinkovitost nadzora, zlasti pri nedovoljenem prirejanju iger na srečo brez koncesije Vlade Republike Slovenije, pri čemer imamo v mislih predvsem razno razne naprave v gostinskih lokalih. S subsidiarno uporabo zakonov, ki urejajo inšpekcijski nadzor, bodo inšpektorji dobili tudi pravice in dolžnosti izvajanja posebnih ukrepov, kot so zapečatenje prostorov in opreme, ustavitev ali prekinitev dobave električne energije, vode, telekomunikacijskih zvez in tako dalje.

Kot smo napovedali že v predhodnih obravnavah, bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlagani zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, predsedujoči. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi. Stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igranju na srečo je sledeče.

Poslanska skupina DeSUS se je vse do tega trenutka aktivno vključevala in tudi podpirala vse spremembe tega zakona. Vemo, da je to področje eno izmed tistih, ki se je v zadnjem času hitro razvijalo, dobivalo drugačne vsebine in drugačne razsežnosti, tudi z vključevanjem možnosti elektronskih komunikacij, z možnostjo internetnih sklopov je ta dejavnost postala širša in dosegljiva širšemu krogu ljudi. Vendar vemo, da je ta gospodarska dejavnost tudi na drugi strani lahko zelo velika past za posameznike, zato se nam zdi, da so predlogi novele zakona prave in nekako vejejo to družbeno odgovornost, ki jo imamo do vseh tistih, ki se s tem ukvarjajo. Pozdravljamo vse spremembe v segmentih, ki se dotikajo nadzora, ki se dotikajo zaščite mladoletnih in občutljivih oseb pred škodljivimi vplivi in posledicami teh iger. Strinjamo se tudi z ureditvijo napitnin na tem področju. Strinjamo se tudi z ureditvijo na sistemu interneta. Popolnoma se strinjamo tudi z dajanjem koncesij, z njihovim spremljanjem in pa obvladovanjem tega področja v naši državi.

Kot je bilo že rečeno, naša poslanska skupina sprejema vse te predvidene spremembe zakona in jih bomo tudi v taki meri potrdili. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Gospod minister s sodelavci, kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni stranki smo ves čas razprave o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo poudarjali, da bi bilo najbolje, da bi se že v prvi fazi držali priporočila Zakonodajno-pravne službe, ki je ugotovila, da predlog zakona spreminja več kot tretjino osnovnega zakona, kar je meja, ki jo postavljajo nomotehnične smernice, in da bi bilo bolje poseči po oblikovanju novega zakona. Ker razprava ni šla v to smer, sta bili potem še dve vsebini, ki sta bili za nas zelo zanimivi. Prva je o tem, kdo je tisti, ki je glavni akter v zakonu, in pa tisti del, ki je zanimiv za vse, kako urediti napitnine. Mislim, da smo se vsaj v teh točkah nekako uskladili na matičnem delovnem telesu, da naj bodo napitnine sestavni del plač, ki jih dobivajo zaposleni v igralnicah, samo tistih, ki si te napitnine tudi prislužijo s svojim delom. Je pa tudi res, da te napitnine ne bi mogle biti neobdavčene oziroma je bil predlog, da se zanje ne bi plačevalo zavarovanja, kar pa ne gre, zato ker načelo enakosti v naši državi pomeni, da so vsi, ki prejemajo plače, dolžni plačevati tudi državi tisto, kar je njenega.

Zato v Slovenski nacionalni stranki temu zakonu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Prijazen pozdrav tudi ministru za finance in sodelavki!

O igralništvu se v Sloveniji v zadnjih mesecih kar veliko govori. Zgodbe nakazujejo, da smo v preteklosti očitno preveč stavili samo na enega konja, kajti slovenski turizem, razvoj podeželja in še kaj je zagotovo več kot pa samo igralništvo, na področju katerega so se v zadnjem času pojavile številne težave, na drugi strani tudi nenormalne zahteve vključenih v ta sistem. In prav je, da se je ministrstvo lotilo spremembe zakona, kar v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije tudi podpiramo. Je pa zanimivo, da se je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo v dosedanji proceduri izkazal za velik predmet poželenja najrazličnejših interesnih skupin. Kljub temu, da se spremembe in dopolnitve zakona o igrah na srečo, ki jih je predlagala Vlada, osredotočajo predvsem na ukrepe za zaščito mladoletnikov in drugih ranljivih skupin, predlagano subsidiarno uporabo zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, podrobnejšo opredelitev prirejanja iger na srečo in omejitev za udeležence iger na

srečo, ki so mlajši od 18 let - jaz vas moram s tega mesta prijazno napotiti, da preberete poročilo, ki ga pripravi ambulanta, ki za odvisnike od iger na srečo deluje v Novi Gorici, bom rekel, pretresljivo branje, videli boste, da ni vse samo v denarju - določitev stopnje koncesijske dajatve za prirejanje posebnih iger na srečo po internetu, odpravo prepovedi naložb prireditelja pri drugih pravnih osebah in podjetnikih, kar pomeni, da prireditelj pri prirejanju posamezne klasične igre na srečo ne sodeluje z drugimi domačimi ali tujimi prireditelji, le-to bo omogočalo prirediteljem trden, trajnosten in nadzorovan razvoj, s katerim klasične igre na srečo zagotavljajo pomemben vir za financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij in določbo, kako se obravnavajo napitnine v igralnih prostorih.

V razpravi na matičnem delovnem telesu pa se je razprava osredotočila predvsem na dve področji, to je na že omenjeno obravnavo napitnin in na odpravo najvišje 20% stopnje koncesijske dajatve za posebne igre na srečo. Zanimiv je bil amandma, ki je bil vložen za obravnavo napitnin, ta je namreč predvideval izvzetje plačevanja prispevkov za socialno in zdravstveno zavarovanje. V poslanskem klubu Liberalne demokracije smo do tega vprašanja izrazili enako načelno stališče kot Vlada, in sicer, ker so specifično v igralništvu specifično napitnine sestavni del plače, se morajo od tega dohodka plačevati tudi vsi prispevki. Če bi dopustili takšno izjemo, bi to pomenilo na eni strani neskladje z drugo zakonodajo, ki ureja plačevanje prispevkov, kljub temu, da moramo reči, da razumemo zaposlene v igralništvu, pa menimo, da ta trenutek zagotovo ni primeren za tovrstne izjeme. Tudi argument, ki je bil izpostavljen, da se bo višina dobljenih napitnin prav zaradi obremenitev s prispevki zmanjšala, ne drži, saj so se napitnine zmanjšale skladno s skupnimi prihodki igralnic predvsem zaradi upada dejavnosti. Vsekakor pa smo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije mnenja, da bi področje napitnin morali sistemsko urediti na nacionalnem nivoju in na področju vseh, tudi ostalih gospodarskih sektorjev.

Drugo pomembno vprašanje pa se je vzpostavilo pri odpravi 20% stopnje koncesijske dajatve. Kot je splošno znano, igralnice v Sloveniji v zadnjem letu izkazujejo negativne poslovne rezultate. Ne bi želeli špekulirati, kaj je botrovalo temu, za to bodo seveda poskrbeli in pripravili analize pristojni. Bi pa s tega mesta izpostavil dejstvo, da je tej panogi zagotovo treba v teh kriznih časih pomagati, saj so igralnice in njihova dejavnost z gospodarskega vidika preveč pomembne, da bi si lahko privoščili, da jih pustimo propadu. Američani temu kdaj rečejo tudi "Too big to fall.". Kljub temu, da amandma ni bil sprejet, pa menimo, da bi bilo treba nameniti pozornost reševanju omenjene problematike, še posebej v luči stavk, ki so se in se nam še dogajajo.

Glede na omenjeno dejstvo pa tudi menimo, da se moramo v Sloveniji resno vprašati predvsem to, kako naprej na področju igralnštva, kakšna bo naša nadaljnja strategija. Ob vseh teh dogajanjih smo lahko vse bolj mnenja, da smo v preteklosti v gospodarskem smislu zagotovo preveč stavili na kocko igralnštva. Tu se moramo zavedati tudi dejstva, da ta dejavnost prinaša močno negativne posledice, tudi za posameznike, še enkrat poudarjam, ki postanejo odvisni. In to niso bogati odvisniki, to vse bolj postajajo ljudje, ki si v igralnicah na začetku najprej najdejo zabavo, nato pa se znajdejo v brezizhodni spirali odvisništva.

Zato v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije v najbližji prihodnosti pričakujemo, da Vlada predstavi strategijo na področju razvoja igralnštva, ki naj na vsa ta dejstva, ki se tičejo te gospodarsko pomembne panoge, na drugi strani pa močne odvisnosti posameznih regij in tudi negativnih učinkov na posameznika, na družino, da se najdejo rešitve in se to upošteva.

Predlagani zakon po našem mnenju prinaša manjše, a zagotovo zelo pomembne spremembe, ki urejajo to področje, zato bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije to podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil dr. Luka Juri.

Izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Socialni demokrati razumemo predlog novele zakona o igrah na srečo predvsem kot namero Vlade, da aktualizira in bolje uredi nekatere težave in odprta vprašanja na področju iger na srečo.

Predvsem pomemben je del novele, ki bolje urejuje področje zasvojenosti z igrami na srečo, zasvojenost, ki je bila pravkar poudarjena, tako da bo po novem možna tudi samoprepoved za daljše obdobje, ki jo bodo igralnice morale strogo spoštovati. Tudi urejanje spletnih iger na srečo predstavlja pomembno aktualizacijo zakona, katerega je v sedanjih obliki informacijska tehnologija že prehitela. Posebno vprašanje napitnin je nedvomno bolje urejeno kot sedaj, saj bo uspešnost določenega delovnega mesta preko nagrajevanja z napitninami s strani gostov bolj poznala, od tega pa bodo pravilno izvzeti vodilni kadri, ki pri pridobivanju napitnin nimajo posebne vloge.

Širša novela zakona o igrah na srečo je odprla eno pomembno vprašanje: kakšna bo vloga igralnštva v Sloveniji v prihodnosti. Ta vloga bo najverjetneje drugačna, sama po sebi tudi manj relevantna tudi za tista področja, kjer je doslej razvoj v veliki meri slonel prav na igralnštvu. Prihodnost je

najverjetneje v povezavi same ponudbe igralništva s širšo turistično ponudbo. Tudi samo igralništvo pa bo moralo imeti več lokalnega porekla v smislu povezovanja iger in kazinojev v slovensko kulturno krajino in naravno dediščino, kar bo lahko dodatno privlačilo ne le tiste tipične igralce, ki napol zdolgočaseno čakajo, da se obrne karta, ustavi ruletna kroglica ali pa boben v igralnem avtomatu, ampak tiste, ki se s tem ne zadovoljijo in želijo več interaktivnosti, več kulturnokrajnega priokusa, skratka, več dodane vrednosti. V prihodnosti igralništvo samo po sebi ne bo več dovolj, saj se bo tudi konkurenca na tem področju povečala. Potrebno pa bo staviti na človeku prijazno podobo slovenskega igralništva in skrb na človeka, ki je lahko v enem trenutku strastni igralec, v drugem trenutku pa človek, ki prav zaradi igranja potrebuje pomoč družbe. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovani minister. Cenjene kolegice in kolegi.

Vloženi zakon o igrah na srečo naj bi s predlaganimi spremembami nevtraliziral posledice gospodarske krize, ki močno vpliva na prihodke igralniških podjetij ter na njihovo sposobnost plačevanja vseh obveznosti. Kriznost tega trenutka dokazujejo težave vseh koncesionarjev, ne glede na njihovo velikost in geografsko lokacijo. Nekateri od koncesionarjev že imajo likvidnostne težave in se borijo za svoj obstoj. Ogrožena so delovna mesta, posledično pa tudi prihodki lokalnih skupnosti in tudi državnega proračuna. Zaostrovanje domače, povečanega števila domačih salonov, in tuje konkurence, povečanje kapacitet v sosednjih državah, spletni nadomestki posebnih igre na srečo v igralnicah je v zadnjih letih povzročilo občutno zniževanje profitnih stopenj pri izvajanju iger na srečo.

Obstoječe posebne igralniške dajatve temeljijo na oceni dobičkonosnosti ter tržni strukturi iz leta 2001. Položaj panoge v letu 2009 pa je neprimerno drugačen, kar bi bilo treba smiselno upoštevati tudi v tej področni zakonodaji.

Generalni cilji, ki jih predlagane spremembe in dopolnitve zakona prinašajo, so načeloma dobri, govorimo o napitninah, večjem nadzoru in tako naprej, in so tudi za nas sprejemljivi. Vendar pa bi bilo vse te cilje, ki jih novi zakon želi doseči, možno podpreti le v primeru, da bi vsaj nekatere od naših amandmajev sprejeli. Po našem mnenju Predlo zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo ni dosleden, ker ne odgovarja predvsem na temeljne razvojne probleme v slovenskem igralništvu, ne temelji na aktualnih ekonomskih in statističnih podatkih ter gospodarskih poslovnih kazalnikih, ne upošteva in ne temelji na aktualnih znanstvenih

raziskavah in študijah ter ugotovitvah trendov, omejuje dejavnost igralnic in favorizira razvoj zasebnega podjetja Športna loterija, d.d., še naprej omogoča podeljevanje koncesij brez javnih razpisov, krepi monopol zasebnega podjetja na področju športnih stav in spletnega igralništva, omogoča odliv denarja v davčne oaze, krepi politično upravljanje uprav gospodarskih družb na področju igralništva in dejansko ne sledi aktualnim razmeram in trendom, ki so trenutno v svetu.

V veljavni ureditvi je prirejanje iger na srečo omogočeno le družbam s koncesijo za prirejanje klasičnih iger na srečo, to sta Loterija Slovenije in Valantova športna loterija, ter družbam s koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnicah. Ministrstvo bi s spremembami igralniškega zakona, ki je sedaj v proceduri in ki ga bomo verjetno sprejeli, Loterijo Slovenije in Športno loterijo zavarovalo pred domačo konkurenco tudi na področju spletnega igralništva. Ohranja se ureditev, po kateri je prirejanje iger na srečo po internetu dovoljeno le že omenjenim prirediteljem klasičnih in posebnih iger na srečo. Za dodatek pa bi še bolj zaščitili monopol glede športnih stav. Zakon predvideva zmanjšanje pravic igralnic, saj jim onemogoča prirejanje športnih stav. Igralnicam je s tem odvzet nov pomemben vir zaslužka, predvsem pa Vlada s svojimi ukrepi onemogoča razvoj konkurenčnega trga. Tako se slovenski ponudniki internetnih iger na srečo ne bodo mogli spustiti v konkurenčni boj v mednarodnem prostoru, saj se internetne igre ne glede na vse poskuse omejevanja tržijo na globalnem nivoju. Večja preglednost in konkurenca bi prinesla tudi več denarja v proračun oziroma za financiranje invalidskih in športnih organizacij, kar ste vsi poudarjali.

Ob tem bi pa Slovenija morala upoštevati spremembe tudi v sosednjih državah, ki so že liberalizirale zakonodajo. Govorim o Hrvaški, Madžarski, Črni Gori in Srbiji v zadnjem času in tudi načrtujejo gradnjo večjih turistično igralniških kompleksov, ki bodo zaradi bližine prav gotovo dolgoročno vplivali na turistično gospodarstvo tudi v Sloveniji.

Zakonodajo je liberalizirala tudi Republika Italija, ki dovoljuje omejeno prirejanje iger na srečo v gostinskih lokalih. Vsa ta dejstva, ki jih navajamo so podlaga za to, da mi zakon o igrah na srečo v tem trenutku ne moremo podpreti, saj nikakor ne rešuje situacije na tem področju, na nek način jo celo poslabšuje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin in sledi razprava poslank in poslancev o predlogu zakona v celoti. Gospod Barovič ne bo razpravljal. Gospod Anton Anderlič. (Ne.) Gospod Srečko Prijatelj. (Ne.) Gospa Breda Pečan. (Ne.) Mag. Franc Žnidaršič. (Ne.) Mag. Borut Sajovic. (Ne.) Gospod Miroslav Klun. (Ne.) Matjaž Zanoškar. (Ne.) Gospod Miran Györek. (Ne.) Gospod Danijel Krivec. (Ne.) Gospod Mirko Brulc. Izvolite.

MIRKO BRULC: Jaz pa bom. Hvala lepa. Gospod minister, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Veliko bi bilo za povedati o igralništvu, vendar sem prepričan, da bo za to čas takrat, ko bo na naših mizah predlog novega zakona. Mi smo včeraj imeli v mestnem svetu dvourno razpravo o družbi HIT in marsikaj o tem bi lahko prinesel v ta Državni zbor, vendar mislim, da to trenutno ni potrebno.

Predlog sprememb in dopolnitev tega zakona bom podprl, ker mislim, da so korak naprej, in se ne morem strinjati s tem, da poslabšuje igralniško dejavnost in pa ponudbe iger na srečo v naši državi. Nikakor ne. Jo zavaruje, jo nadzoruje in urejuje nekatere zadeve, ki so bile vprašljive, pa ne samo v velikih igralniških centrih, ampak tudi v salonih. S čim se ne strinjam? Kot nekdanji pedagoški delavec si mislim, da je 18. leto starosti, ko lahko tak mladenič stopi v spletno igro na srečo, prerano obdobje. Takrat še ni zrela osebnost in izkušnje, ki jih imamo, ki so vezane na zasvojenost z igro na srečo, v našem okolju, so res, kot je že bilo rečeno, zelo hude, tragične v mnogih primerih. Nešteto hudih zadev se je dogajalo na oni strani meje, ampak enako moramo poskrbeti za to, da je to igranje na srečo varno in ta predlog zakona tukaj pripravlja nekatere in uvaja nekatere dodatne varovalke. Mogoče bi bilo treba to starostno dobo povečati na 22 let ali kakšno drugo leto, 18 se mi zdi prenizko. Rešuje se tudi problem napitnine. Jaz moram povedati, da je napitnine bilo v preteklih obdobjih ogromno, res ogromno, 12 milijonov in še več samo v družbi HIT. To sedaj zelo, zelo upada in kot sem že na odboru slišal, nekateri napitnino izenačujejo s podkupnino, prav zaradi urejenih odnosov ne gre za nikakršno podkupnino. Igralec, ki dobi, potem vloži neko nagrado celotni mizi in osebnju v režo, tisti, ki tega ne veste, to se potem zbira in se deli. In se strinjam tudi s tem, da je ta del plače obdavčen, kot je vsak naš prihodek obdavčen oziroma plačujemo prispevke za to, kar je potrebno. Jaz upam, da bo nov zakon prinesel veliko novosti, najprej na obremenitvi igralništva, davčni obremenitvi, kajti v nasprotnem primeru nam bo ta zlata kokoš počasi odmrla, kar ne bi bilo prav. Da bo igralništvo le dodatek turizmu, za kar si zelo prizadevamo. V Novi Gorici doslej tega pravzaprav ni bilo. Ljudje so prihajali v Park ali v Perlo, odigrali in šli domov, nobene druge turistične ponudbe ni bilo, ni bilo interesa, da bi ti gostje ostajali v Novi Gorici ali na Goriškem ali v Sloveniji več časa, da bi čez dan doživljali neke dogodke in mogoče zvečer šli moški v igralnico. To je bilo doslej zanemarjeno. Povezovanje igralništva s turizmom, ne nazadnje odlična povezava z bovškim turizmom, kolega Krivic že ve, smučišče in tako dalje, in vse druge ponudbe, ki jih imamo na tem teritoriju, je treba potem nadgraditi samo še z igralništvom. Igre na srečo naj ne bo neka rešitev iz krize tistega, ki se trenutno počuti v slabem položaju, živi v prepričanju, da bo vložil, ne vem, 500 evrov

in postal milijonar. Taka razmišljanja vodijo izključno v nesrečo, in to ne samo tisto dotično osebo, ampak celotne družine. In tukaj je varovalka, ki je jasno zapisana v tem predlogu spremembe zakona, da se bo lahko vstop samoprepovedal vstop, lahko bo družina to storila, da bodo za ta vstop v igralnico obvezne tudi ostale igralnice, ne samo ta matična, kjer se ti prijaviš, da čutiš to potrebo, da bi ti preprečili vstop v igralništvo, ker se ne moreš obvladati.

Prepričan sem, da bo nova zakonodaja tudi prispevala k temu, da se ne bo več delilo koncesij tako, kot se je v Bajukovem ministrstvu, kajti verjemite, nikar si ne želite igralnice ali igralnega salona nekje v eni majhni občini, prepričani, da bo to rešilo občinski proračun. Nasprotno, to prinaša težave. Igralništvo spada v velike turistične destinacije, na mejo. Tudi ta družba HIT ima v svojem programu razvoja pridobivanje bogatih gostov iz tujine. To je tisto. Ne pa, ko gre gospodinja v igralnico z 200 evri, v prepričanju, da bo rešila družinski proračun.

Jaz bom ta predlog zakona o spremembah podprl, ker mislim, da je pravi. Seveda sem v štartu pričakoval več, da bo možno še kaj dodatno, ampak z obljubo ministrstva, da se intenzivno pripravlja nova zakonodaja na tem področju, me to potolaži. Upam, da bomo spomladi imeli resne razprave o drugih vsebinah igralniške zakonodaje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Anton Urh ne bo razpravljaj, Zmago Jelinčič Plemeniti. (Ne.) Gospod Franc Jurša ne bo razpravljaj. Gospod minister, želite besedo? (Ne.) hvala lepa. Zaključujem razpravo o predlogu zakona v celoti. Ugotavljam, da k predlogu zakona v tretji obravnavi ni bilo vloženih amandmajev, zato bo zbor o predlogu zakona v skladu s časovnim potekom seje zбора odločal danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE, SKRAJŠANI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Vprašam, koliko časa bodo predstavniki vlade potrebovali. Če kratek čas, potem jih počakamo, drugače bomo pa nadaljevali.

Gospod Sajovic, izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Če lahko predsednik, imamo proceduralen predlog, da sejo prekinemo za 15 minut.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Oprostite, nisem vas slišal.

MAG. BORUT SAJOVIC: Jaz imam proceduralni predlog, če sejo prekinemo za 15 minut, da se nam pridružijo predstavniki Vlade in začnemo točko tako, kot se spodobi.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Sejo prekinjam do 13.05.

(Seja je bila prekinjena ob 12.51 in se je nadaljevala ob 13.05.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Nadaljujemo prekinjeno **20. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, skrajšani postopek.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima dr. Milan Pogačnik, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Javni zavod Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije danes gospodari z 91.000 hektarji kmetijskih zemljišč. Od tega je 56.000 hektarjev v zemljiški uporabi in gospodari tudi z 224.000 hektarji gozdov. Obseg kmetijskih zemljišč in gozdnih zemljišč se je zaradi denacionalizacije, prenosa na infrastrukturne objekte in prenosa oziroma prodajo stavbnih zemljišč zmanjševal, tako, na primer, od leta 2003 za 32.000 hektarjev kmetijskih zemljišč in 39.000 hektarjev gozdnih zemljišč. Še vedno pa je veliko nedokončanih prenosov kmetijskih zemljišč na sklad s strani bivših upravljavcev družbenega premoženja, približno 15.000 hektarjev.

Kateri so glavni razlogi za spremembo zakona? Glavna naloga sklada leta 1993 ob njegovi ustanovitvi je bila izvedba postopkov denacionalizacije. Danes mora biti v ospredje postavljena vloga sklada kot javnega zavoda pri izvajanju ukrepov zaradi aktivne zemljiške politike in politike upravljanja z gozdovi, saj v preteklem obdobju ni bilo dovolj pozornosti usmerjene v to vprašanje. Menimo, da je zaradi izkušenj in evidenc primerna oblika organiziranja za izvajanje teh nalog. Pomembna vsebina je še določilo, ki omogoča, da sklad gospodari tudi s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, za katere bi se lastniki odločili, da jih prenesejo v upravljanje sklada. To določilo je še posebej pomembno v zvezi z rešitvijo, ki jo predvidevamo v spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki bo kot enega od pomembnih ciljev postavil aktivno in odgovorno lastništvo kmetijskih zemljišč.

Namen sprememb je tudi uskladitev zakona z odločbo Ustavnega sodišča, ki je razveljavilo avtentično razlago petega odstavka 10. člena Zakona o skladu, s katero je bila Vladi Republike Slovenije dana možnost, da sama odloča o namenu razporejanja ustvarjenih presežkov prihodkov nad

odhodki. Če sklad v bodoče ne bi mogel več uporabljati ustvarjenih presežkov za svoje poslovanje je v veliki meri ogrožena njegovo izvajanje njegovih zakonskih nalog. Zato je to tudi eden od pomembnejših razlogov za spremembo. Dokončno želimo urediti tudi evidenco nepremičnin, ki so v lasti države, v zemljiško knjigo, za kar je nujno učinkovitejše gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi. Cilj je nameniti občinam, v katerih ležijo gozdovi, ki so v lasti Republike Slovenije, del sredstev, pridobljenih iz donosa koncesijske dejavnosti s področja gozdarstva na podlagi določil 164. člena Zakona o varstvu okolja, izhaja pa to tudi iz koalicijske pogodbe in je usklajeno z ureditvijo na drugih področjih, povezanih s koriščenjem javnih dobrin. Sledimo sklepu tega zbora iz januarja 2009, da Vlada takoj pristopi k spremembi zakonodaje za dokončanje prenosov nezazidanih stavbnih zemljišč na občine in da se ponovno vzpostavi prvotni kriterij prenosa, kot je bilo določeno z zakonom o javnih skladih iz leta 2000. Omogočiti želimo neodplačne prenose dodatnih nezazidanih stavbnih zemljišč na občine v primerih, ko se zasleduje javni interes oziroma v teh primerih omogočiti tudi sklepanje neodplačnih pogodb o stavbni pravici, stvarni služnosti in soglasij, saj se Vlada zaveda, da so občine pomemben nosilec razvoja in da je treba ustrezno urediti tudi prenose nezazidanih stavbnih zemljišč na občine tudi po letu 2004.

Iz sklepa Državnega zbora in tudi iz koalicijske pogodbe izhaja tudi zaveza, s katero bo zagotovljen boljši nadzor nad delovanjem sklada in večja transparentnost postopkov. Zato se spreminja sestava in način imenovanja sveta sklada, ki bo potekala preko Kadrovske-akreditacijskega sveta z javnim pozivom kandidatu in imenovanja direktorja, kar pa prehaja v pristojnost Vlade. Gre za vprašanje izvršilnih nalog, ki so v pristojnosti Vlade in ki lahko z operativnimi ukrepi v največji meri pripomore k izvajanju omenjenih zavez. Vloga Državnega zbora pri nadzoru nad delovanjem sklada z novelo zakona ostaja, saj je Vlada dolžna letno poročati Državnemu zboru o aktivnostih in ukrepih glede sklada. Ukrepe nadzora pa v celoti izvajajo profesionalne institucije na področju nadzora nad delovanjem in poslovanjem.

S spremembo zakona bo sklad sam upravljal določene naloge na področju gozdarstva, ki niso predmet javne službe in za katere je sedaj plačeval storitve zavod za gozdove.

Spremembe zakona prinašajo tudi nekatere spremembe na področju poslovanja. V delu, ki govori o načinu delitve presežka, se s spremembo ohranja finančna avtonomija sklada. V delu, ki se nanaša na prenos nezazidljivih stavbnih zemljišč na občine, sklad ne bo predstavljal bistvenih sprememb. V delu, ki se nanaša na prenos koncesnin na občine, to sicer pomeni povečanje stroškov, kar pa po opravljenih izračunih ne bo vplivalo na tekoče poslovanje.

Spoštovani zbor. Menim, da s spremembami obravnavanega zakona pristopamo k prvim nujnim ukrepov izvajanja aktivne zemljiške politike. Po sprejetju še druge zakonodaje, mislim, da se bo zaustavil trend nadaljnjega zmanjševanja obsega kmetijskih zemljišč, zato predlagam, da predlog sprememb zakona sprejmete.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku Alanu Bukovniku za predstavitev poročila odbora.

ALAN BUKOVNIK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi! Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 11. seji 4. decembra 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 43. seji 9. novembra 2009 sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Odločitev o skrajšanem postopku pa je potrdil tudi Državni zbor na 11. seji 17. novembra 2009. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Državnega sveta, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Zakonodajno-pravne službe, Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, Kmetijske-gozdarske zbornice Slovenije in Zavoda za gozdove Slovenije.

Do sedaj veljavni zakon o skladu je bil sprejet leta 1993 z namenom upravljanja in razpolaganja s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi v lasti Republike Slovenije. Po tem zakonu so naloge sklada, da izvaja aktivno kmetijsko zemljiško politiko in da kot dober gospodar zemljišč v lasti države vodi promet s temi zemljišči, ki jih daje v zakup v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih oziroma za gozdove in podeljuje koncesije. S tem naj bi sklad skrbel za racionalno rabo obdelanosti in ohranjanje zemljišč, ki služijo tako za proizvodnjo kot za raziskovalno, učno, vzgojno dejavnost pa tudi za ohranjanje naravnega okolja in ohranitev ter trajnostni razvoj gozdov. Ena izmed glavnih nalog sklada je bila povezana tudi z denacionalizacijo. Sklad je namreč zavezanec za vračilo kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov prejšnjim lastnikom, v skladu s predpisi o denacionalizaciji in zavezanec za vračilo kmetijskih zemljišč, gozdov in kmetijskih gospodarstev na podlagi določil zakona o izvrševanju kazenskih sankcij.

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je opredelil do vloženi amandmaje in ni sprejel amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 8. členu in amandmaje Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke k 3.,

4., 5., 6., 7. in 12. členu. Amandma Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke za spremembo drugega odstavka 7. člena, je postal brezpredmeten, ker amandma Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke k temu členu zaradi nesprejetja vsebinsko povezanega amandmaja za spremembo prvega odstavka tega člena, napovedan je bil tudi umik amandmaja, ni bil sprejet. Brezpredmetni pa so postali tudi trije amandmaji Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke k 8. členu zaradi sprejetja amandmajev odbora k temu členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje, je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine DeSUS bo predstavil Franc Jurša. Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav minister s sodelavcem! Pred nami je predlog novele zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, ki je spodbudil precej pozornosti in debat ter nekaterim povzročil precej slabe volje. Tukaj mislim predvsem na Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije in Državni svet, ki sta predlog novele ocenila kot popolnoma nesprejemljiv. Nasprotno pa v poslanski skupini DeSUS menimo, da gre za predlog, ki prinaša dobre rešitve in večjo transparentnost delovanja sklada, kar pa verjetno moti tiste, ki so se lahko okoriščali prav zaradi te netransparentnosti in slabega pregleda. Ker gre za predlog, ki bo omogočil učinkovitejše delovanje sklada, bolje uredil evidenco nepremičnin in občinam vrnil nezazidana stavbna zemljišča, ga bomo v naši poslanski skupini tudi podprli. Zakonska novela bo skladu omogočila upravljanje zemljišč, ki niso v lasti Republike Slovenije, če se za tak način odloči lastnik, ter določila izredno prepoved prodaje tistih zemljišč in gozdov, za katere občine izdajo pisno informacijo, da je za njih predvidena namenska raba v stavbno zemljišče oziroma v primeru, ko se zemljišče nahaja v območju sprejetega prostorskega načrta oziroma znotraj območja državnega prostorskega načrta v pripravi. V upravljanje sklada lahko preide tudi drugo kmetijsko zemljišče, gozd ali kmetija, v lasti Republike Slovenije, ki ob uveljavitvi zakona o Skladu kmetijskih zemljišč leta 1993 niso bila družbena lastnina in so jih v državno last pridobili drugi upravljavci po letu 1993.

V noveli se določa način uporabe presežkov prihodkov nad odhodki sklada. Ureditev tega vprašanje na navedeni način rešuje tudi problematiko virov financiranja, saj s tem sklad razpolaga z razpoložljivimi viri za tekoče leto že v začetku

leta; opredeljuje sredstva in način uveljavitve višine sredstev, ki jih sklad nameni za izvajanje načrtovanih ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije na zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila država. Predlog novele namenja občinam, v katerih ležijo gozdovi v lasti Republike Slovenije, del sredstev, pridobljenih iz donosa koncesijske dejavnosti s področja gozdarstva. V noveli se razširja nabor podatkov, do katerih bi bil sklad upravičen, ki jih potrebuje za bolj učinkovito in nemoteno delo. Na pomanjkljivost evidenc sklada je že večkrat opozorilo tudi Računsko sodišče. Prav tako se upošteva sprejeti sklep Državnega zbora, ki določa naj se pri prenosih nezazidanih stavbnih zemljišč na občine ponovno vzpostaviti kriterij 57. člena prvotnega zakona. Predlog predvideva, da sklad s stavbnimi zemljišči sodeluje na internem trgu države in jih po potrebi prenaša tudi na druge upravljavce, če le-ti ta zemljišča potrebujejo za opravljanje svojih nalog. Prav tako se predvideva možnost neodplačnih prenosov in brezplačnega obremenjevanja nepremičnin v lasti države v korist občin. Novela zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov spreminja tudi sestavo in način imenovanja sveta sklada in imenovanja direktorja, ki prehaja v pristojnost Vlade, ukinja nadzor in opredeljuje najmanj enkrat letno poročanje Vlade Državnemu zboru o delovanju sklada ter določa način uporabe presežkov prihodkov nad odhodki sklada.

Zakonska novela opredeljuje tudi sredstva in način opredelitve višine sredstev, ki jih sklad nameni za izvajanje načrtovanja ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ter občinam, v katerih so gozdovi v lasti države, namenja del sredstev, pridobljenih iz donosa koncesijskih dajatev s področja gozdarstva.

Zakon določa tudi prenos ustreznega števila zaposlenih iz Zavoda za gozdove Slovenije na sklad, z namenom učinkovitejšega gospodarjenja v državnih gozdovih.

Ker gre po naši oceni za dober predlog, ga bomo, kot že rečeno, tudi v naši poslanski skupini podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, minister, kolegice in kolegi! Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je kar precej razburil slovensko kmetijsko in tudi politično javnost. V potrditev te trditve naj omenim samo različnost pogledov in stališč različnih slovenskih občin, županov, ki opozarjajo na številna odprta vprašanja in dileme, ki jih je treba ustrezno rešiti oziroma odpraviti, sicer bo prišlo do težav pri izvajanju predmetnega zakona. Sam namen sprememb in dopolnitev zakona je

sicer razumen in smiseln, saj ga je treba na eni strani uskladiti z odločbo Ustavnega sodišča, na drugi strani pa zagotoviti učinkovitejše delovanje ter upravljanje sklada kot zelo pomembnega dejavnika pri izvajanju zemljiške politike.

S spremembami se pričakuje dokončna rešitev in ureditev evidence nepremičnin v lasti države ter dokončanje prenosov nezazidanih stavbnih zemljišč na občine. S predlaganimi spremembami pa se, žal, odpirajo tudi določene dileme in nasprotujoča si stališča v zvezi z delom, funkcijo in vlogo Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov ter s tem povezano prihodnostjo zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije.

Na osnovi tega zakona naj bi sklad izvajal učinkovitejšo zemljiško politiko in promet z zemljišči in gozdovi kot dober gospodar. Preko podeljevanja koncesij naj bi zagotavljal racionalno rabo, obdelanost in ohranjanje kmetijskih zemljišč kot tudi ohranjanje naravnega okolja. Prav tako je pomembna njegova vloga v povezavi z denacionalizacijo, kajti kot zavezanec za vračilo kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov prejšnjim lastnikom, v skladu z Zakonom o denacionalizaciji, igra pomembno vlogo pri vračanju podržavljenega premoženja. In da ne pozabimo na njegovo odgovornost kot zavezanca za plačilo odškodnine v določenih primerih na podlagi stališč Ustavnega sodišča.

Odpirajo se pa tudi vprašanja v zvezi z nezazidanimi stavbnimi zemljišči, ki se prenašajo na občine, in s tem povezana vprašanja odplačnosti ali neodplačnosti prenosa. Pomembno je tudi vprašanje nadzora države nad gospodarjenjem s kmetijskimi zemljišči in gozdovi. V Slovenski nacionalni stranki menimo, da je določena odprava možnosti nadzora Državnega zbora nad delom sklada, kajti spremembe to povzročajo, nesprejemljiva rešitev. Če je gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v širšem javnem interesu slovenske države, je vsekakor nadzor nujnost, ki ga je treba zagotoviti učinkovit nadzor. Da ne omenjamo odprtih vprašanj problematike varovanja kmetijskih zemljišč ob državni meji, ki jih kupujejo tujci na subtilno preračunljive načine, in to za smešno majhen denar. In prav tukaj imamo v Slovenski nacionalni stranki kritično stališče do predlaganega zakona kot celote. In če smo že pri denarju, da se bo z načrtovanim zmanjšanjem prihodkov sklada zmanjšala tudi vloga samega sklada in ogroženo bo tudi nadaljnje delovanje in trajnostno učinkovito gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, kar naj bi vsekakor predstavljalo nacionalni interes in uresničitev strategije razvoja kmetijstva. Res je, da smo pričakovali in zahtevali redefiniranje statusa in vloge sklada, in to kar nekajkrat že na hearingu ministra in potem večkrat na obravnavah različne, s skladom povezane, problematike na sejah matičnega delovnega telesa. Smo si pa žal redifinicijo predstavljali malce drugače, zato v Slovenski nacionalni stranki predloga zakona ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsednik za besedo. Kolegice in kolegi, prijazen pozdrav tudi ministru in sodelavki in sodelavcu! O tem zakonu se je v Sloveniji v zadnjem mesecu veliko pisalo, veliko govorilo, kot pritiče tudi zgodbam, ker je zadaž kar nekaj denarja in pa močen lobistične in kapitalski interes. Kljub provokacijam, ki se pojavljajo v medijih bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zakon podprli. Zakon ni idealen, je pa zagotovo velik korak naprej in v pravo smer. Ker smo demokratična stranka pa dopuščamo, da kakšni ekološki forumi znotraj naše stranke imajo tudi svoje mnenje, svoje pomisleke in se z njimi strinjamo. Kje smo v praksi? Ta trenutek smo se znašli simbolno pred veliko mogočno smreko v slovenskem gozdu, ki so jo napadli rdeči in črni lubadarji, zraven pa še kakšni zeleni baroni in podobno.

Ravno naša poslanska skupina na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bila pobudnik in prvi smo skupaj z gospodom Bukovnikom opozorili, da je status državnih gozdov, predvsem pa njihovo izkoriščanje, za te sodobne razmere neustrezen. Da bi Slovenke in Slovenci iz teh gozdov lahko dobili in iztržili več. In potem se je začelo: pritiski z ene, druge in pa tretje strani. Kaj je ključna zgodba in pa izvirni greh? Da takrat, ko smo začeli s slovensko tranzicijo, nismo mogli predvideti 20 let naprej, kot je obdobje, ki so ga zavzele koncesije. V 20 letih se je marsikaj zgodilo tudi na področju gozdov.

Danes lahko s tega mesta z gotovostjo trdim, da bi od te koncesijske pogodbe država Slovenija lahko in morala imeti več. Da je bila takrat koncesijska pogodba podeljena brez javnega razpisa, cena lesa določena administrativno, da upošteva, kar se tiče del, famozni faktor 3,4, ki negira temeljna pravila tržnega gospodarstva in da so koncesijsko pogodbo pripravljali med ostalimi tudi delničarji takratnih GG-jev, današnjih koncesionarjev. In še kaj bi se dalo reči, vendar o tem kasneje. Da je bila pobudnik teh akcij, ki je prva pokazala s prstom na politiko z raznimi pisanji, prav stroka: Zavod za gozdove Slovenije. Slovenska stroka je odlična, državni gozdovi so zagotovo najboljši slovenski gozdovi. Zanje so vzorno skrbeli in skrbijo tudi danes. Da nam pa stroka, ki vključuje preko 730 ljudi, pravi, da če se bo tam odvzelo 15, 16 ali 20 ljudi, to je slabe 3% kadra, še manj, da se bo pa sistem razsul in da ministrstvo in Vlada načrtno napada ta idealen sistem, to je pa preveč. Oprostite, gospe in gospodje, v številnih podjetjih isti obseg dela opravijo z 20, 30, 40% zaposlenih. Vsi ti, ki vemo, kakšno je delo gozdarja na terenu, vemo, da so tudi znotraj njihovega dela brez dodatnega plačila še rezerve. Zgrožen sem bil, ko

služba preneha opravljati nadzor nad škodami, ki jih povzročajo plenilske vrste divjadi, ker ni denarja, ker ni plačila. Njihova naloga je, da načrtujejo in da tudi v delu zgodbe kontrolirajo izvajalce. To, da je nekdo v eni in isti osebi načrtovalec, izvajalec in še trgovec, ni dobro, prikazuje problem slovenskih lovišč s posebnim pomenov. To bo ena od mojih tem, ki se jo bom lotil počasi, sistematično zdaj čez zimo, kajti ravno tam se pokaže, da tisti, ki planira, načrtuje, izvaja in prodaja, ni dober gospodar. Boljši gospodar, kot Zavod za gozdove na področju lovstva je zagotovo 440 lovskih družin v Sloveniji, katerih večina posluje pozitivno. Zavod za gozdove na tem področju posluje s pozitivno ničlo. Jaz sem vesel, da je časa za razpravo še veliko in da bom v imenu Poslanskega kluba LDS v razpravi na to temo lahko še marsikaj dodal.

Zakon bomo podprli.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Janko Veber.

Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je izjemno pomemben, ker usklajujemo delovanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije tako z ustavo Republike Slovenije kot tudi z veljavno zakonodajo, hkrati pa ima ta zakon izjemen pomen zaradi učinkovitejšega nadzora in delovanja sklada ter omogoča velik razvojni potencial slovenskim občinam. Če pogledamo te poglavitne rešitve, se nanašajo predvsem na uskladitev zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije z odločbo Ustavnega sodišča, s katero se je razveljavila avtentična razlaga, ki je dovoljevala, da se presežek prihodkov nad odhodki ne nakazuje v državni proračun, kar pa je bilo preseženo glede na pomen in vsebino avtentične razlage, zato je treba sprejeti ustrezen zakon in ta sprememba uzakonja, da se presežek prihodkov nad odhodki ne nakazuje v državni proračun, ampak se ohranja za delovanje sklada in predvsem tudi za izvrševanje denacionalizacije, predvsem v odnosu, ko je treba izplačati zneske zaradi neuporabe kmetijskih zemljišč, ki so bila vrnjena v postopku denacionalizacije.

Zakon daje tudi skladu 6 milijonov evrov, ki bi jih sicer sklad že moral nakazati v državni proračun. S tem zakonom ohranjamo teh 6 milijonov za potrebe delovanja sklada in tudi za izvrševanje nalog v postopku denacionalizacije.

Z zakonom se uveljavlja tudi obveznost, ki izhaja iz zakona o varstvu okolja, da se del koncesnine iz gozdov deli

tako na lokalno skupnost, kjer se ta koncesnina ustvarja, del pa na državo oziroma na sklad. Z zakonom, ki ga obravnavamo, se popravlja tudi krivična in neustavna rešitev, ki je bila povzročena s sprejemom Zakona o javnih skladih v letu 2008, s katerim so se občinam v veliki meri poddržavila že njihova nezazidana stavbna zemljišča. Omogoča pa se s tem zakonom tudi prenos zemljišč za potrebe gradnje infrastrukture, šol, vrtcev, kulturnih in športnih objektov. In to je tisto, kar je tudi izjemno pomembno za uspešen razvoj lokalnih skupnosti.

Pomembno v tem zakonu je, da se spreminja nadzor nad delovanjem sklada. Sklad je bil do sedaj navidezno odgovoren Državnemu zboru. Vendar Državni zbor je to odgovornost nadzora uveljavljal zgolj z imenovanjem direktorja in z imenovanjem organov sklada, tako sveta kot nadzornega odbora in z enkrat letnim poročanjem nadzornega odbora Državnemu zboru. Dejstvo pa je, da je to poročilo običajno bilo zaključeno na sami seji Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, zelo redko pa na seji Državnega zbora. Zato je zelo pomembno, da se ta status sklada, ki danes deluje kot država v državi, spremeni in postane sklad odgovoren Vladi in Ministrstvu za kmetijstvo, hkrati pa seveda tudi enkrat letno Vlada poroča Državnemu zboru o poslovanju sklada.

Glede ostalih določb, ki se nanašajo na delovanje sklada, je izjemno pomembno, da se resnično zagotovi transparentno poslovanje in predvsem tudi, da se zagotovi razvojni potencial lokalne skupnosti, kar je zelo pomembno tudi v tej gospodarski in finančni krizi. Izpostaviti je treba tudi sodelovanje Zavoda za gozdove s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, kjer ugotavljamo, da se je to sodelovanje v veliki meri zaključilo s pogajanjem o tem, koliko sredstev bo moral sklad plačati Zavodu za gozdove, da opravi nekatere tako imenovane nadstandardne storitve, čeprav bi jih zavod že po veljavnem zakonu o gozdovih moral uveljavljati že iz svojih osnovnih nalog.

Tako se te zadeve tudi v tem zakonu urejajo na način, da bo vsak upravljal svoje naloge in s tem se bodo predvsem pogovarjali o tem, kaj mora narediti gozdarska stroka v gozdovih. Podprli bomo zakon, ne podpiramo pa amandmajev Slovenske ljudske stranke, kajti ohranja nepreglednost in delovanje sklada, če bi bili ti amandmaji sprejeti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine SDS bo predstavil Robert Hrovat. Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala za besedo. Spoštovani! Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je bil ustanovljen z zakonom prav v tej stavbi v Državnem zboru že davnega leta 1993. Namen ustanovitve tega javnega zavoda je vsem znan. To je izvedba denacionalizacije. Sklad je namreč po zakonu o denacionalizaciji iz leta 1991 zavezanec za vračilo poddržavljenih kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov.

Z leti njegovega delovanja in z zorenjem naše države pa se je pokazalo, da Republika Slovenija oziroma njeni državljani na ravni države potrebujemo ustanovo, ki bo tudi po končani denacionalizaciji uspešno gospodarila s kmetijskimi zemljišči, s kmetijami in predvsem gozdovi, ki so v lasti države. Sklad je ves čas svojega obstoja izpolnjeval z zakonom določene obveznosti in tudi tiste, ki so mu bile naložene dodatno, tako delovne kot finančne obveznosti. Vendar je vse skozi deloval po načelu samofinanciranja, kljub temu, da mu sicer že obstoječi, veljavni zakon daje možnost, da lahko sredstva za svoje delovanje pridobiva tudi iz proračuna Republike Slovenije.

Sklad je s svojimi sredstvi kupoval kmetijska zemljišča in gozdove. Izvajal je investicijska vzdrževanja zemljišč, s katerimi gospodari in je vlaga v gozdove. Skrbi pa nas, da bo predlagani zakon predvsem s spremembo dodatnega 10a. člena, ki občinam namenja 7% od letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti iz koncesijskih gozdov, ki mu mi nasprotujemo in zaradi katerega je naša poslanska skupina v prvi obravnavi na Odboru za kmetijstvo tudi vložila amandma, obstoječi način financiranja sklada se bo torej porušil. Sklad bo namreč za izvajanje aktivne zemljiške politike najverjetneje potreboval dodatna sredstva iz proračuna. Amandma, ki smo ga vložili na odboru, je vsebinske narave, ker v celoti črta določbo 10a. člena, ki je nepotrebna in tudi ni materija, ki bi jo bilo treba urejati z zakonom. Sklicujemo se na sklep Državnega zbora, ki smo ga sprejeli v letošnjem letu, in sicer se glasi takole: Državni zbor predlaga Vladi, da nemudoma uskladi koncesijski akt o podelitvi koncesije v državnih gozdovih s 164. členom Zakona o varstvu okolja, ki določa, da če koncesijo na ravni dobrin podeli država, pripada del plačila za koncesijo tudi občini." S tem je potrdil zgornjo obrazložitev, da je potrebno to vsebino - delitev koncesnine med državo in občino - urejati v koncesijskem aktu in ne v zakonu.

Ob dejstvih, ki smo jih navedli, pa podpiramo predlog ministra, ki je na seji Odbora za kmetijstvo, ki smo jo imeli 4. 12. 2009, predlagal, da bi se ustrezno spremenile tiste zakonske podlage in predpisi, ki skladu dodatno odžirajo finančna sredstva, ki bi jih sicer lahko namenil za učinkovito gospodarjenje z zemljišči, recimo1 za nakupe zemljišč. Tukaj gre na primer za Zakon o Sodu, ki mu sklad namenja 10% svojih prihodkov. Seveda pa moramo pozdraviti tudi določene pozitivne segmente predlaganega zakona, kot je uskladitev Zakona o skladu z odločbo Ustavnega sodišča, ureditev vprašanja prenosov nezazidanih stavbnih zemljišč na občine in sodelovanje na državnem, internem trgu s stavbnimi zemljišči, možnost neodplačanih prenosov nezazidanih stavbnih zemljišč na občine v tistih primerih, ko gre za javni interes oziroma da je v takih primerih možno tudi sklepanje neodplačnih pogodb o stavbni pravici, stvarni služnosti in soglasij. Za konec.

Kadrovska okrepitev sektorja za gozdarstvo, ki bo skladu omogočila, da bo lahko optimalno gospodaril z gozdovi v državni lasti. Z namenom učinkovitejšega gospodarjenja z gozdovi v lasti države bo namreč sklad opravljal naloge, opredeljene v 57. členu Zakona o gozdovih, ki jih je do sedaj na podlagi sklenjene pogodbe med Zavodom za gozdove in skladom proti plačilu za sklad opravljal Zavod za gozdove.

Kot že povedano, je v zakonu nekaj dobrih rešitev, z nekaterimi točkami se pa v Slovenski demokratični stranki ne strinjamo, zato bo naša podpora zakonu odvisna od vaše podpore predlaganim amandmajem. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Franci Kek. Prosim.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Predlagane spremembe, ki so pred nami, boljše in natančneje določajo poslovanje sklada, ki je bilo v zadnjem času deležno precejšnje pozornosti in kritike javnosti.

Državni zbor je na svoji seji 29. januarja predlagal Vladi, da v najhitrejšem času pripravi predlog novele zakona o javnih skladih, in sicer tako, da se spremeni 55. člen omenjenega zakona v delu, kjer že posega v pridobljeno lastnino občin na nezazidanih stavbnih zemljiščih. Državni zbor je Vladi med drugim še predlagal, da nemudoma uskladi koncesijski akt o podelitvi koncesije v državnih gozdovih v skladu s 164. členom Zakona o varstvu okolja.

Prva pomembna sprememba je rešitev vprašanja dokončanja prenosov nezazidanih stavbnih zemljišč na občine. Junija 2008 sprejeti zakon o javnih skladih je namreč skrčil obseg stavbnih zemljišč, ki jih država oziroma sklad mora prenesti na občine, upoštevajoč prvotni zakon o javnih skladih iz leta 2000. Vendar pa prenosi nezazidanih stavbnih zemljišč na občine do sprejetja zakona o javnih skladih niso bili v celoti opravljeni. Cilj dopolnitev zakona je predvsem omogočiti neodplačne prenose dodatnih nezazidanih stavbnih zemljišč na občine v primerih, ko se zasledi javni interes. Pomembno je tudi vprašanje dokončne ureditve evidence nepremičnin, še posebej v dogovoru, da se poveča učinkovitost in transparentnost delovanja sklada. Na to pomanjkljivo evidenco je opozorilo tudi Računsko sodišče.

V Poslanski skupini Zares smo prepričani, da je ureditev teh vprašanj nujna za učinkovitejšo gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi. Cilj predloga zakona je med drugim tudi uskladitev Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Ustavno sodišče je namreč razveljavilo avtentično razlago petega odstavka 10. člena Zakona o skladu, s katero je bila Vladi dana možnost, da sama odloča o namenu razporejanja stvarnih presežkov prihodkov nad odhodki.

V Poslanski skupini Zares bomo omenjene spremembe podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lepo pozdravljeni, spoštovani predsednik, spoštovani minister s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi!

Kot smo že slišali danes, je bil Sklad kmetijskih zemljišč ustanovljen v zgodnjih 90. letih z osnovnim namenom, da se opravi denacionalizacija v slovenskem prostoru, hkrati pa, da se tudi gospodarji z zemljišči in gozdovi, ki so v lasti države Republike Slovenije.

V Slovenski ljudski stranki smo bili vse od prvega stika z ministrom veseli njegove usmeritve, da je treba na področju zemljiške politike marsikaj postoriti, denacionalizacije so v večji meri zaključene in da bomo te rešitve videli v zakonu o Skladu kmetijskih zemljišč ter v zakonu o kmetijskih zemljiščih. Poleti je potekala ta javna razprava, kjer so bili ti zakoni predstavljeni na spletu, avgust je bil tisti mesec, ki je bil temu namenjen, in v jesenskem času smo takoj želeli tudi opraviti predstavitev mnenj na to temo, čemur so nekateri v začetku nasprotovali. In zanimivo je, da je bilo tudi veliko tistih, ki so nasprotovali temu zakonu in takšnim tezam. Naj samo omenim, da so bili to Kmetijsko-gozdarska zbornica, Sindikat kmetov, Državni svet, Ministrstvo za finance, Zakonodajno-pravna služba je imela celo vrsto pripomb, po meni znanih podatkih je bil tudi del koalicije precej nenaklonjen nekaterim rešitvam.

Ampak zakon je danes tu. Celo več, tako obsežen zakon, ki je pred nami, naj bi obravnavali po skrajšanem postopku. Nekateri stvari so v tem zakonu, ki jih tudi v Slovenski ljudski stranki podpiramo in mislimo, da bi bile primerna materija za zakon po skrajšanem postopku. Celovit pristop k zemljiški politiki pa terja malce več časa, predvsem pa dogovora v strokovni in širši javnosti, kako delovati na tem področju.

V Slovenski ljudski stranki podpiramo rešitve, ki govorijo in usklajujejo določila, ki jih je zapisalo tudi Ustavno sodišče, se pravi, da višek prihodkov ostaja na Skladu, podpiramo tudi to, da se ta del stavbnih zemljišč prenese na občino, da se tudi v bodoče za tista zemljišča, ki bodo za javni interes, prenašajo na občino, prav tako podpiramo interni trg s kmetijskimi zemljišči, ki naj jih v imenu države opravlja Sklad. Predvsem pa v tem zakonu pogrešamo ogromno stvari in pogrešamo kvalitetne nastavke zemljiške politike, ki jih v tem zakonu, milo rečeno, ne vidimo oziroma mislimo, da v nekaterih stvareh celo poslabšujejo situacijo. Mislimo, da so tudi v bodoče

onemogočeni nakupi kmetij, zaokroževanje kmetij, eventualno tudi zaokrožitev hribovskih kmetij z gozdovi, vključitev in sodelovanje občin in vseh zainteresiranih v to gospodarjenje na ta način, da niso to samo tisti izpostavljeni delavci sklada, ampak da bi tisti, ki na terenu delajo, bili bližje prisotni.

Nasprotujemo pa nekaterim rešitvam, za katere mislimo, da počasi ta sklad tudi uničujejo. Prva takšna je ukinitvev javnosti dela Sklada in nadzora javnosti. Prepričani smo, da takšen sklad, ki gospodari z 200 tisoč hektarji gozdov, s 60 tisoč hektarji kmetijskih zemljišč, potrebuje nadzor v obliki nadzornega odbora. Zdaj bo ostal samo še svet, ta svet v popolnosti obvlada ministrstvo, kajti imenuje večino članov, predlaga tudi predsednika sveta in tudi ta svet, vključno z direktorjem, se po novem imenuje na Vladi in ne več v Državnem zboru. Mislim, da tu delamo veliko napako, zaradi katere nas bo v prihodnosti bolela glava.

Druga zadeva, ki je prav tako ali še bolj problematična, je finančna oslabitev sklada. Kot sem že dejal, po premoženju zelo bogat Sklad, ki bi lahko bil finančno neodvisen, bomo spravili v odvisnika od državnega proračuna.

V gradivih je zapisano po letu 2012, bojim pa se, da ne bo še prej, glede na velike grožnje, ki jih predstavlja 23 milijonov zahtevkov s strani denacionalizacijskih upravičencev za nekoriščenje zemljišč, velika obremenitev po novem postaja tudi koncesijska dajatev za občine, poleg 3% za parke od koncesije, 10% za Sod in nekje 45% ali 7% vrednosti lesa je tista dajatev, za katero ocenjujemo, da je prevelika oziroma da bi lahko bila nominalno na enakem znesku, če bi se tudi v teh gozdovih gospodarilo bolje in bi se dobila večja koncesijska dajatev. Mislimo, da je velika napaka, da sedanja vladna ureditev, za katero se vsi strinjamo, da je slab sistem pobiranja te koncesnine iz vladne uredbe spremenila v zakonsko materijo, kar pomeni, da bo Državni zbor odločal o tej spremembi. Ne vem, komu je to v korist. Bojimo se, da je prenos gozdarske stroke v okviru sklada lahko nevarno za razpad gozdarske stroke, na to opozarjajo poznavalci te stroke in v neki meri jim tudi pritrjujemo.

V Slovenski ljudski stranki smo vložili amandmaje in te amandmaje bomo poskušali tudi danes predstaviti kot prave. Bojim se, da bomo delili usodo odbora...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Bogovič, zaključiti bo treba predstavitev.

FRANC BOGOVIČ: Lahko še en stavek, pa zaključim. Bojim se, da ti amandmaji ne bodo sprejeti in bomo del odgovornosti za ta zakon sprejeli vsak na svojem delu. Hvala lepa, predsednik.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na

razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 17. decembra 2009.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine SLS. Želi kdo razpravljati? Bom dal prijavo, da ne bom koga spregledal. Besedo ima mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Črtanje člena se nanaša na to, kako in kdo je bil odgovoren za delo sklada. Kar se je doslej zgodilo narobe v tem mandatu, se je prst vedno usmeril na ministrstvo in pa na ministra. Ministrstvo pa ni imelo niti enega učinkovitega orodja, da to odgovornost prevzame. In zato se mi zdi nova ureditev bistveno boljša, poročanje Državnemu zboru ostane še naprej, Vlada pa bo imela konkretne mehanizme, da z državnimi gozdovi gospodari tako, kot je treba. Zakaj je pa tak odpor proti tej zgodbi, pa jasno piše. Če gledamo argumente, tehtajmo jih z obeh strani. Najboljši slovenski agrarni ekonomist gospod Erjavec danes v Dnevniku piše, da je bil sklad doslej samostojna politična izpostava, in to v vsej zgodovini do danes dveh strank. Pri tem pa moram biti pošten, da tisti, ki ga danes obvladujejo, delajo še od vseh najbolje in najbolj pošteno. Dregnili smo v fevd neke politične skupine, neke grupacije, ki je bil pri jaslih dolga dolga leta in sedaj je vse narobe. In zato zagovarjam to rešitev, kot jo je predlagalo ministrstvo v zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Kot sem že v uvodu dejal, menim, da takšen sestav sveta, ki je izključno imenovan iz vrst in na predlog ministrstva, ni dovolj široko sestavljen, da v takšnem svetu manjkajo tudi tisti, ki so na nek način uporabniki teh zemljišč in se lahko krešejo različna mnenja. To je zelo jasno, da člane sveta sklada na predlog ministra, pristojnega za kmetijstvo, imenuje Vlada izmed predstavnikov Vlade, ministrstva, vladnih služb in strokovnjakov s področja dejavnosti, od katerih so štirje člani predstavniki ministrstva, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo. Predsednika sveta sklada imenuje Vlada izmed svojih članov in so predstavniki ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. Pogrešamo tukaj tiste, ki na nek način so tudi bili doslej, so imeli možnost, da sodelujejo. To so bili tako zaposleni na skladu in tisti, ki s temi zemljišči upravljajo in na njih delajo v manjšem obsegu. Mislimo, da je takšna rešitev neprimerna. Je pa res tudi to, da smo tudi v prejšnjem sestavu v svetu predvsem pomagali vodstvu sklada pri svojem delu in to bo ostalo tudi sedaj. V bodočnosti je pa predvsem problem nadzora. Pri samem upravljanju in pa pri delu sveta pa

pogrešamo tudi predstavnike tistih, ki bodo ta zemljišča tudi obdelovali.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? (Da.) Gospod Srečko Prijatelj, potem Breda Pečan.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kako je odgovornost danes razmejena in kdo je odgovoren za delo sklada, je po tolikih letih, ko smo sklad zgolj ustanovili v Državnem zboru, nismo pa prenesli pristojnosti na ministrstvo, neodgovorno govoriti. Po zakonu je odgovoren za delo sklada direktor, ki mora spremljati zakonitost poslovanja sklada in tudi odgovarja za zakonitost poslovanja. Kako se danes dela v skladu kmetijskih zemljišč, ni treba posebej poudarjati. Včeraj je v Kopru potekala okrogla miza in so bili na tej okrogli mizi tako predstavnica ministrstva za kmetijstvo kakor inšpektorji, kmetijska zbornica je bila tudi prisotna, občine so bile prisotne. Pogovarjali smo se o tem, kako kmetijska zemljišča izginjajo na področju Primorske. Tudi sam sem se udeležil tega zбора. V Primorskih novicah lahko danes obširno poročilo o tem preberete.

Poglejte, kako se to približno, bom rekel, gospodarji s to površino. Sklad kmetijskih zemljišč je danes zastopnik na pol privatnih, privatnih interesov in ena dobra trgovina, kjer se lahko posluje, če imaš tako imenovano VIP kartico. Mi smo večkrat opozarjali na to. Če poudarim samo to "svinjarijo", ki se je zgodila na območju Primorske, ko smo več stotin hektarjev kmetijske površine spremenili v odlagališče gradbenih odpadkov in s tem trajnostno ogrozili naravo, ogrozili tudi pitne vire in privatnim podjetjem omogočili, da so tam izvajali nanose odpadkov tudi iz drugih sosednjih držav, predvsem iz Italije - govorim za podjetje Emila Grižona - to je podjetje, ki je v bistvu bilo nagrajeno tudi s primorsko gazelo. Pred dvema letoma in pol smo pa tu, v tem Državnem zboru vlagali obtožbo in seveda kazensko ovadbo zoper tega gospoda, ker je ravno pristojna okoljska agencija menila, da tam ni nič narobe.

Če ste poslušali moje vprašanje na zadnji seji, ko je okoljski minister odgovarjal na vprašanje, kaj vse je ta gospod postoril napačnega in da nima gradbenih dovoljenj, da opravlja posege v prostor, da odlaga gradbene odpadke, da v bistvu je naredil svinjarije za 10 let sanacij na Primorskem, je potem povsem odveč govoriti, da je tu narejena nepopravljiva škoda. Ampak ta gospod je to izvajal na račun države, ker je prejemal na stotine tisoče evrov nepovratnih sredstev. In še več. Tisti, ki so mu gradbene odpadke dajali v prevzem, so morali to tudi plačati. Danes bo tod potekala cesta in jutri bo država zopet plačala temu gospodu, seveda ne več za kmetijsko zemljišče, ampak malo drugačno tarifo.

Kakšne so lahko površine, kako izgledajo te površine iz zraka, lahko vidite, če pogledate samo omenjeno sedmo stran Primorskih novic. Kdo bo popravil to škodo? Jaz sem včeraj gospo Sonjo Bukovec vprašal. Seveda ona je še najmanj odgovorna znotraj resorja kmetijskega ministrstva za to, da se je to zgodilo. Kdo bo to saniral? Kazen je 60 evrov za kršitelja, sam pa prejema na stotine tisoče evrov nepovratnih sredstev in se smeje. Niti ene odločbe še nismo dali temu gospodu pa tudi druga podjetja so kar pridna v tem nečednem poslu, da bi seveda vzpostavili zadevo v prvotno stanje. Niti ene odločbe. Inšpektorji so se širokoustili in ne vem kaj, Tatjana Bernik, ki je pristojna inšpektorica na tem področju, je govorila in govorila. Kaj so vse napisali v odločbah! Ampak odločba še niti ena ni bila izdana, da se nemudoma seveda vzpostavi prvotno stanje. Brez gradbenega dovoljenja se posega v prostor. Izkopi so dovoljeni v bistvu do določene metraže. Trikrat se to prekorači in tam se vozi, kot že rečeno, vso svinjarijo. Kaj to pomeni za to vodozbirno območje, za to lepo dolino Drnice na obali, je samo po sebi umevno, da je to katastrofa, ki je ne bomo mogli popraviti v desetletnem obdobju. In za to ne bo nihče odgovarjal. Sklad kmetijskih zemljišč, spoštovane gospe in gospodje, je pa lastnik teh zemljišč, ker je ta gospod najemnik tega zemljišča.

Kako se prodaja zemlja tujcem? Tudi o tem smo govorili. Ustanovili ste še celo v bistvu zdaj novodobno podjetje, Zadruga tujcev se imenuje, zato smo lahko bili priča v preteklosti spremembi zakona. 5 tujcev bo lahko ustanovilo zadrugo, ki bo tudi, če se ne bo nikoli ukvarjala s kmetijstvom, kupovala kmetijskega zemljišča. Kaj to pomeni, ne bom poudarjal posebej. Kaj pri tem dela Sklad kmetijskih zemljišč? Kje so zaščitne regulativne norme? Niti ene nismo vpeljali. Kje so odgovorne osebe? Pred dvema letoma in pol smo opozarjali na milijonsko škodo, ki bo danes izračunana v več milijonih evrov za to početje, ki se izvaja že pet let. Bivši prometni minister, gospod Pavliha, je s tistega območja. Ni upal govoriti o tem. Prišel je k meni in rekel, da o tem ne upa govoriti. Njegova žena je sodnica, pa tudi ni upala tega sprožiti. Meni so bile izrečene grožnje. Jaz o tem pišem in vlagam tožbe. Sam sem dal na svoj račun material, ki smo ga vzeli ne deponiji, na preiskavo, strukturno analizo smo naredili. Zavod za raziskavo materiala nam je to tudi naredil. Katastrofalne ugotovitve. Dali smo predlog za kazenski pregon, policija ni ukrepala. Seveda ni ukrepala! Ta gospod verjetno napolni tudi kakšno kuverto, pa da tu malo posameznikom, ki so preveč glasni. Ker lahko to da, ker ima toliko denarja, da lahko to sofinancira. Minister, gospod Erjavec, mi je odgovarjal tu pol ure, koliko odločb je kršenih, kakšne neskladnosti so ugotovili, pa se ni nič zgodilo. Svetovali smo vam že v prejšnjem mandatu, da se dogovorimo, kako bomo prenos kmetijskih zemljišč vsaj v smislu tistega okolja in tistih meja, ki so v smiselnem zazidalnem območju, prenesli v

upravljanje občinam. S tem bi lahko tudi finančno razbremenili občine in pa tudi kak denar v integralnem proračunu prihranili, ker vemo, koliko občin je 100% odvisnih od proračuna, ker so nezadostne v finančnem pogledu, gospodarskem in tako naprej. In jih mi financiramo. Ustanovili smo jih zato, da imamo tam neke župane, ki se sedaj verjetno pri cerkvi, treh gostilnah in dveh hišah šopirijo kot župani. Celotna infrastruktura je na oskrbi proračuna v teh občinah in celotne ostale komunalne zadeve so v proračunskem smislu v odvisnosti od države. In to bi bil izhod iz tega, da bi prestrukturirali ta sklad kmetijskih zemljišč na tak način, da naredimo te občine, ki so na ruralnem območju, finančno ustrezne, da lahko preživijo. Če tega ne boste storili zgolj s spremembo takega zakona, ki ga boste predlagali v Državnem zboru, potem zamenjamo samo nekega birokratskega šefa, ki bo še bolj togo deloval, seveda v takem ozkem sestavu, kot je prej kolega omenil, imenovanem zgolj v kabinetu ministra, ki bo zopet pristransko upošteval zgolj interese tistih, ki imajo VIP kartico in lahko do tega organa pridejo, in zopet se bodo kovali drugi posli na drugačen način, na drugačnem naslovu in karavana bo šla dalje pod istim kontekstom, samo z drugim naslovom. Na to mi ne pristajamo! To ni rešitev. Spoštovani minister, to ni rešitev. Vi morate narediti to, kar seveda morate. Odgovornost terjati od gospoda direktorja. Gospod Daolio je naredil toliko škode, da če sedaj nimate te pristojnosti, od danes naprej jo boste imeli.

Neodgovorno od Državnega zbora je, da smo ta sklad samo ustanovili, nismo pa dali pristojnosti kmetijskemu ministrstvu.

Zakaj nasprotovanje naše stranke pri tem zakonu? To sem dolžan povedati. Nasprotovanje je zaradi tega, ker zadeve niso jasno zastavljene tudi po tem konceptu, ki ga predlagate. Ni interesa lokalne skupnosti, ni jasno določeno, kaj je lahko predmet trgovanja in ni zaščitnih regulativ. In dokler boste predlagali zgolj samo zamenjavo načina vodenja sklada, zame niste naredili nič.

Ker se vam obeta zdaj možnost, da boste opravljali s tako pomembnim skladom, kot je Sklad kmetijskih zemljišč, bi vas, spoštovani minister, že vnaprej vprašal, kaj boste naredili, glede na znane nečedne posle, ki se dogajajo na tem območju. Vaši neposredni so obveščeni o vsem. Več kot evidentno je, da je bila tudi gospa Sonja Bukovec zgrožena - včeraj sva se pogovarjala, je prišla k meni - nad tem, kar je slišala in videla. In bi želel od danes naprej, ko bo ta zakon v pravnomočni fazi izvajanja, ko boste imeli škarje in platno, kot se rado po domače reče, kaj bomo naredili. Ali bomo zaščitili kmetijske površine na tak način, kot jih moramo, v smislu dobrega gospodarja, in preprečili trgovanje in odprodajo slovenske zemlje? Ali bomo stopili na prste tem gospodom, ki tako "svinjajo" po naši kmetijski površini, si jo prilasčajo, tudi z najemnimi pogodbami delajo trajnostno škodo

na območju? Jaz bi želel videti kakšno odločbo, v kateri bi pisalo, da vse tisto, kar je bilo v neskladju z odločbo o posegu v prostor ugotovljeno in nepravilno narejeno, da se povrne v prvotno stanje. Država, kadar je državljan dolžnik, izterja od navadnega državljana vse. Obesite na nepremičnino, na vse vire prihodkov, do zadnjega evra si poplačate obresti, pri teh zadevah, ki so pa nacionalnega pomena, pa ne znate najti pravih načinov, da bi zaščitili nacionalni interes. Pa vendar ste vsi ministri in tudi Vlada sama obljubili, da boste to počeli in se tudi slavnostno podpisali ob prevzemu te dolžnosti. In ko vas opozarjamo na take zadeve, se smejite in še predlagate v bistvu neumne zakone, kot je zakon o kmetijskih zadrugah, ki sem ga prej omenil, ki bo naredil nepopravljivo škodo v slovenskem prostoru za kmeta.

Če govorimo o Skladu kmetijskih zemljišč. Čim prej predlagajte zakon, ki bo celovito rešil to problematiko, ker problem dobro poznate. Izgovorov ni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Breda Pečan. Prosim.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim.

Gospod Prijatelj, hotela sem vam svetovati, da si prihranite malo časa, ker ga boste potrebovali za repliko .../Oglašanje iz klopi./... verjetno meni, ker bom zdajle nekaj povedala v zvezi s tem, kar ste zdaj govorili. Prvič, sploh ni jasno, kaj ste pravzaprav hoteli s svojim zelo izčrpnim in, moram reči, zelo dobrim nastopom povedati. Ali ta amandma podpirate ali ne? Ta amandma bistveno spreminja način vodenja sklada. Najmanj, kar je, je zelo pomembna navedba v tem amandmaju - ne amandma, pardon, osnovni člen, ki ga amandma spreminja. Jaz tega amandmaja seveda nikakor ne morem podpreti. Eden od razlogov, zakaj se mi zdi zelo pomembno, da je taka sprememba bila sprejeta že na odboru in da bo, upam, tudi v zakonu potrjena, je ta, da v svetu sklada ni več članov, ki bi lahko prišli v konflikt interesov. Do sedaj so bili trije člani od osmih predstavniki najemnikov, zakupnikov, koncesionarjev v gozdovih in na kmetijskih zemljiščih, kar je posledično od leta 1993 dalje, se pravi, v 16 letih pripeljalo do tega, da imamo v Sloveniji celo vrsto zakupnikov kmetijskih zemljišč, ki imajo ogromne površine in so bili člani teh organov sklada. Če to ni konflikt interesov in če to ne kaže na podlago za obravnavo na Komisiji za preprečevanje korupcije, potem ne vem, kaj je na tem božjem svetu treba še narediti. Ta sprememba je zagotovo na mestu že samo zaradi tega. Poleg tega pa mislim, da je imenovanje sveta s strani Vlade koristna zadeva. Zakaj? Zaradi tega, ker bo javnost ravno tako zagotovljena. Javnost dela sklada ne bo prav nič bolj skrivnostna, kot je bila do sedaj. Pač pa bo lahko ta povezava med Vlado, inšpekcijami in skladom bistveno bolj živa

in bistveno bolj aktivna. Zaradi tega, ker tak organ, kot je Državni zbor, seveda ne more opravljati operativnega nadzora nad delom sklada. Iz osebnih izkušenj kot županje v občini Izola - te slike, ki ste jih kazali, gospod Prijatelj, so delno oziroma večinsko v občini Izola, in sem na to nalaganje materiala, sicer takrat ni bil isti izvajalec, ampak je bil nekdo drug, vendar se je začelo že pred približno šestimi, sedmimi leti. Na to sem opozorila gradbeno inšpekcijo oziroma okoljsko inšpekcijo, rekli so, da oni niso pristojni. Potem smo klicali kmetijskega inšpektorja kot uradni predstavniki osebe javnega prava, ki se ji reče občina Izola. Nič se ni zgodilo. Nič se ni zgodilo! Mi smo klicali tudi na Sklad - nič se ni zgodilo!

Meni je zadnjič gradbeni inšpektor rekel, ko sem ga klicala zaradi nekega drugega posega, ravno tako na zemljišču v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki baje ni čisto razčiščeno, ali je od sklada ali od občine, dejstvo je, da gre za kmetijsko zemljišče in da kot takšno ne more biti od koga drugega kot od sklada, da se na njem izvajajo gradbena dela in gradbeni inšpektor mi je rekel, moram reči, da je imel popolnoma prav: "Zakaj, za božjo voljo, vedno Sklad!" In to ni bilo prvič, zato je tudi tako rekel, da vedno Sklad pride in reče, da morajo inšpektorji preprečiti, recimo, posege na njihovih zemljiščih. Zakaj?! Oni kot lastniki imajo vso pravico, da zaradi motenja posesti preženejo tega izvajalca na svoji lasti. Res, da je last države, vendar so oni v celoti pooblaščen za to, da branijo državno lastnino. In je rekel, da ne bo šel, dokler ne bodo oni prišli in rekli: "Pridite nam pomagati!" Nič se ni zgodilo, da ne govorim dalje kaj in kako.

In zdaj če gremo še naprej. V dolini Veližan, zaradi katere sem bila jaz zelo zelo velikokrat popljuvana, je nek kmet, ki se ukvarja v glavnem z gradbeno mehanizacijo, prišel in izkopni gradbeni material in odpadni gradbeni material nasul v dolino, po kateri priteka edini potoček in potok v tej dolini. In je to vse skupaj zasul. In ko smo mi z občine klicali in poslali pisno prijavo na inšpekcijo, so rabili, da ne rečem pretirano, 150 let, da so se sploh "zmigali" in potem ko so prišli tja, so rekli, da mora narediti program sanacije te črne deponije. Gradbeni material je bil nasut v vodotok, ki je javno dobro v lasti oziroma upravljanju države. Nič se ni zgodilo. Še danes je tisti material tam, po približno 6-ih letih. Tudi tam je šlo za lastnino države in sklada, ker en del so bila kmetijska zemljišča.

Jaz moram reči, da sem vesela, da je vendarle prišlo do takšne odločilne poteze, da bo, prvo, kar je, organ, ki bo organ nadzora, dajmo reči, recimo v gospodarski družbi bi bil to nadzorni svet, da bo sestavljen iz ljudi, ki bodo kompetentni in ne bodo imeli svojih zasebnih interesov pri tem. Ker moram reči, da borbe občine Izola s posamezniki v skladu, ki so skrbeli, kot delavci sklada, to pa moram povedati, ki so skrbeli predvsem za svojo zadnjico pri tem,

kako so oskrbovali skladova zemljišča, ko smo jih opozorili, da oddajajo kmetijsko zemljišče človeku, ki sploh ni kmet in uporablja kmetijsko zemljišče kot deponijo ne odpadnega gradbenega materiala, ampak opeke in kaj jaz vem, kaj še vse je imel spravljeno na kmetijskem zemljišču, ki ga je dobil v zakup, se spet ni nič zgodilo. Moram reči, da upam, da bo novo vodstvo sklada drugo leto res temeljito zagrabilo in naredilo red, predvsem, red. Mi imamo v slovenski Istri ogromno kvalitetnih kmetijskih zemljišč, ki so v zaraščanju. Cela dolina Dragonje je v zaraščanju v zgornjem toku. Upam, da se ne bodo kakšni "zeleni" pojavili, pa rekli, da so tisto gozdovi, pa da se zaradi tega ne smejo posekati. Tam je nekoč slovenski živelj, slovenski, poudarjam, živel v dolini Dragonje in prideloval zgodnjo zelenjavo. Tako kot v Strunjanu in v Izoli, v zaledju samega mesta. Če se bo to premaknilo, če se bodo tudi v Istri prenehala oddajati kmetijska zemljišča v fizlih po 1000 kvadratnih ali pa 2000 kvadratnih metrov, da se bo združevalo in da bodo iz tega nastale spodobne kmetije, kar se da, ker je tako ali tako večina zemljišč v slovenski Istri v lasti slada, potem šele, jaz mislim, da se bodo stvari začele premikati na bolje. Jaz ne rečem, da sedanje vodstvo sklada ni dobro, vendar je pa zaradi podedovanega, bom rekla, nemarnega ravnanja z državnim premoženjem prišlo tako daleč, da komaj da obvladuje stvari, ki se kar nekako valijo naprej kot snežena kepa in samo nabirajo nesnago zraven.

Jaz upam, da boste v Slovenski nacionalni strani ta zakon podprli, ker je v bistvu usmerjen v to, da se bo ravnalo s slovenskim premoženjem v obliki kmetijskih zemljišč in gozdov tako, da bomo delali v svojo lastno korist. In ko bo govora o amandmajih, ki se nanašajo na druge teme, se bom pa ravno tako oglasila.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Spoštovani predsednik! Jaz lahko samo pritrdim kolegici Bredi Pečan. Seveda pa mogoče nisem bil dobro razumljen. Jaz sem govoril, da mi na to opozarjamo že kar nekaj let, da je treba sklad v bistvu, če ne ukiniti, vsak prestrukturirati v drugačnem smislu vodenja, ker pač Državni zbor je nekaj naredil, kar, bom rekel, je seveda zakonsko smel, naprej pa se je zelo neodgovorno obnašal. Ustanovil je ta sklad, potem pa nobenega nadzora nad tem ni vpeljal. In ta sklad je v bistvu prepuščen sam sebi in lahko dela, kar se mi zazdi, da je prav. Danes pravnoformalno gledano je tako. Če se motim, minister, dajte me popraviti, kdo ima nadzor od vladnih organov nad tem skladom. Nihče. Se pravi, je prosto po Prešernu vse v tem skladu. In to, da dela dobro, ne moremo reči. Za slabo delo je odgovoren pa direktor.

Poglejte, mi smo nasprotovali temu konceptu spremembe Zakona o skladu kmetijskih zemljišč, ker ni celovita. Ne

govorim o tem, da to ni nujno, ampak moramo gledati tudi na to, da so občine, ki bi rade imele kmetijske površine v smislu svojega širitvenega območja, in če je to v smiselnem zazidalnem območju, bi moral sklad razmišljati o tem, ali pa bodoči upravljavec teh kmetijskih površin, ministrstvo, da se to v pristojnosti upravljanja dodeli tudi občinam. S tem bi rešili marsikatero zadevo. Zakaj pa zdaj to ni dobro. Zato, ker predlagate nek ožji svet, ki ga imenuje ministrstvo, ki pa nima zastopnikov lokalnih interesov. Oprostite, s tem sem hotel povedati, da to ni dobro. Če sem bil zdaj razumljen, bi bilo prav, da to akceptiramo.

Kar se pa tiče nepopravljive škode. Država je dovolila to svinjarijo. Pa ni to edina svinjarija, ki smo jo dovolili. O tem lahko govorimo, kje je še kaj drugega. In opozarjamo tudi na to, da se bodo na Primorskem dogajali masovni izkopi. 27 kilometrov dolga proga - 70% bo tunelov na območju Kopra in Divače - bo imela na milijone kubikov gradbenih odpadkov. Kam bomo to odlagali? Predlog je bil v občini Izola za otok in treba bi bilo narediti državni lokacijski načrt za to. Pobuda je bila dana, ampak tudi na to uho Vlada ne sliši. In jutri, ko bomo pred tem dejstvom, da bomo to izkopavali, bomo zopet gledali, kam s to svinjarijo. Na kmetijska zemljišča, verjetno, bomo to odložili, ne?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovana Primorca, moram reči, da mogoče niste ravno najbolj tipična kmetijska regija v tem delu, zato so tudi vaši problemi pri skladu precej netipični za kmetijsko dejavnost. Sam prihajam iz nekega drugega okolja, kjer kmetijstvo zelo veliko pomeni, pa tudi veliko teh zemljišč se zelo zgledno obdeluje in so tudi skladova kmetijska zemljišča tako obdelana, ali so v zasebnih rokah, se pravi kmetov, ali pa kmetijskih podjetij, kot je tudi v treh primerih. So zgledno urejena in so primer za dobro kmetijsko prakso lahko tudi vsem ostalim. Pa konec koncev tudi občine na Primorskem na novo ustanavljate, ker imate baje čudne razmere v neki občini, ampak danes to ni tema.

Kar se tiče organov upravljanja in izvajanja. Mislím, da se zopet kot pri vsaki stvari v tem parlamentu trosijo neke zelo pavšalne ocene, kako je vse narobe, s prstom se kaže na tistega, ki je za vse kriv, in se najlažje v nekem močvirju, nekem blatu preteklosti tudi išče neka prihodnost. Mislím, da je zagotovo bilo obdobje doslej za delo sklada zahtevno in je bila tudi specifika tega dela malce drugačna, kot bo naslednja leta delovanja sklada. Kot smo že dejali, v Sloveniji smo se odločili za denacionalizacijski proces in sklad je v veliki meri igral to funkcijo, da je zemljišča, ki so bila v preteklosti podržavljena, vračal, da se je fond teh zemljišč zmanjševal, da se je v tem času, podobno kot za privatna

kmetijska zemljišča, glede na evropsko kmetijsko politiko uredila vsa lastniška struktura, GERK-i in podobne zadeve in da prehajamo v neko obdobje, ko bi bilo najbrž treba z inštrumenti sklada, ki bi jih lahko prinesla zakon o skladu kmetijskih zemljišč in zakon o kmetijskih zemljiščih, začeti tudi z aktivno kmetijsko politiko. In ti nastavki nam manjkajo v tem zakonu. Kar se tiče pa deviacij, ki se odvijajo, pa mislim, da smo si zelo enotni. Bistveno manj, ocenjujemo, da je problemov na področju kmetijskih zemljišč, kot jih je na področju gozdov, glede na to, da se je tudi lastniška struktura in podobno v teh letih bistveno spremenila, ko se je v Sloveniji tudi na področju lastništva gozdnih gospodarstev, ko so praktično vsi, ki so delali v gozdovih, prišli potem v podjetja in tudi dobili možnost za delo v teh gozdovih, ko so se ta podjetja sprivatizirala, ko je nekaj lastnikov praktično pokupilo vso lastniško strukturo in zato je potreben tu restriktivnejši in ostrejši pristop. Če se vračamo k organom sklada, kateri organi sklada pa so bili v zadnjih letih tisti, ki so izvajali nadzor in tisti organi, ki so podvojili koncesijsko dajatev v delovanju sklada. Prav nadzornemu odbor, dr. Osvaldovi, mislim, da se imamo v Sloveniji tudi zahvaliti, da so šli ti postopki v to smer. Če imamo dva organa, svet zavoda in pa nadzorni odbor, mislim, da smo vsi toliko večji teh upravljaljskih funkcij, da vemo, da je svet zavoda tisti, ki na nek način ob direktorju, mu usmerja politiko, sledi politiki, jo tudi vodi, na drugi strani so pa nadzorstvene funkcijo. In s takšno ureditvijo, kot jo sedaj imamo, od tistih, ki naj bi sklad vodili, opuščamo del tistih, ki na nek način tudi soustvarjajo to podobo, vi imate pač drugačno mnenje, kar je tudi dovoljeno, predvsem pa izpade nadzorni odbor sklada. In ta sklad več nima nadzornega odbora, ampak ima svet, ki je, kot vemo v upravljaljskem smislu, nekako desna roka direktorju, z njim sprejema poslovno politiko, zaključne račune in predaja zadevo državi v roke. Iz tega razloga mi v Slovenski ljudski stranki in tudi zelo široka javnost, strokovna, prostori Državnega sveta so bili premajhni za vse tiste, ki so delili mnenja in v veliki meri so bila ta mnenja konec koncev tudi prejšnji teden pri predsedniku države, so šla v to smer, da bi enostavno na tem področju se nekaj moralo še več postoriti. Zato mislimo, da je ta ureditev nepremišljena in da se zaradi tega slovenski zemljiški politiki piše prej slabše kot pa dobro. Od tega nadzora nad takšnim državnem premoženjem, kot je v skladu, ne vem, zakaj se ga kdo boji tega nadzora oziroma kaj bo sedaj bolje, ko tega nadzora več ne bo. Tiste upravljaljske funkcije pa predstavniki ustanovitelja, ki so bili tudi doslej lahko predlagani v Državni zbor, tudi s strani tistih, ki so to vodili, bi lahko tudi upravljali. Sam mislim, da gremo pri upravljanju na slabše.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? Ugotavljam, da ne želi. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. V razpravo dajem 4. člen ter amandma Poslanske skupine SLS. Želi kdo razpravljati o amandmaju? Gospod Franc Bogovič, prosim.

FRANC BOGOVIČ: Gre tudi za to javnost dela in doslej je bila ureditev takšna, da je Državni zbor v imenu države ustanoviteljice imel to pravico in možnost, da je na predlog Vlade tudi imenoval direktorja sklada. Ta amandma gre v to smer, da bi to ostalo tudi v bodoče. Ne pa, da na predlog ministra direktorja sklada imenuje svet. Samo pojasnilo in podpiramo ta amandma.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Moram reči, da se mi zdi ta amandma nepotreben in ohranja že do sedaj dokazano slabo stanje. Za kaj gre? Do sedaj, dokler nismo zakuhali zgodbe s slovenskimi gozdovi, je poročilo bilo redko, skoraj nikoli obravnavano na seji Državnega zbora. Državnemu zboru je bilo do sedaj v zgodovini kaj malo mar, kaj se dogaja na skladu. Strukturam, ki so ga obvladovale, je bilo najbolj v interesu, da imajo mir in da svoje delo opravljajo. Ugotovili smo, da se je v Sloveniji pozidalo veliko preveč najboljše zemlje za trgovine, za industrijsko-obrtne cone in še kaj. In pri teh delih je največkrat sodeloval ravno Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov na tak in drugačen način. In občine, ki so se deklarirale kot najbolj agrarne, kot najbolj ljudske, so pri tej zlorabi na kmetijskih zemljiščih prednjačile. Prepričan sem, da s to hudo odgovornostjo, ki jo nalagamo ministru, bodo zaradi sklada, če ne bo posloval dobro, ministri prihajali, odstopali in odhajali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? (Ne želi.) Zato zaključujem razpravo o tem amandmaju.

V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine SLS. Želi kdo o tem amandmaju razpravljati? Gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Rad bi rekel, da predlog zakona praktično ukinja nadzor nad delom sklada. Ukinja se nadzorni odbor in poročanje o delu sklada Državnemu zboru Republike Slovenije. Javnost bo tako rekoč izvzeta iz delovanja oziroma nadziranja sklada. Takšna rešitev pa se, milo rečeno, ne more zdeti dobronamerna. Mislim, da bi morali nadzor nad porabo proračunskih sredstev kvečjemu okrepiti in narediti porabo bolj transparentno, ne pa, da se nadzor ukinja, saj verjetno na Vladi niste pozabili, da smo še vedno v času ekonomske

krize. Čemu se obnašate tako ignorantsko do porabe javnega denarja in onemogočate nadzor Državnemu zboru. V čem je smisel takšnih predlogov? Kdo kaj skriva? Ali pa gre morda le za pripravo podlage, da se bo lahko dogajalo še več špekulacij. Sam bom zagotovo podprl amandma Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, saj si želim, da bi na tem področju zmanjšali špekulacije, ne pa da bodo le te možno vedno večje. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: S tem trditvami in amandmajem se je mogoče v večjem delu zgodbe strinjati, vendar je kontekst sprememb zakona o skladu naravnani drugače. Presenečen sem, ker povečujemo število gozdarjev, ki bodo preko sklada nadzirali, kaj se dogaja v državnih gozdovih. In ravno povečani nadzor, ta kontrola je tisto, kar je tiste, ki zakonu oporekajo, najbolj zmotilo, da ni vse v redu. Odgovornost v tej zgodbi je jasna. Sklad ima ustrezne službe, ki poročajo in opravljajo terensko delo na terenu. Slišal sem v javni razpravi v zadnjem času tudi smešno trditev, da zdaj se bosta pa v istem gozdu pojavljala dva različna gozdarja. Hvala bogu, eden ima načrtovalno-gojitveno vlogo, drugi pa kontrolno. Tudi to drži, da 20 gozdarjev sklada ne more nadzorovati vseh slovenskih gozdov, vendar če bo mehanizem tak, da bomo kontrolirali posamezne točke in kadar bomo videli, da zgodba ni v redu, bo to imelo za posledico odvzem koncesije. Samo vsako deseto sečišče lahko pregledamo, pa če bo zadaj grožnja odvzema koncesije, napak ne bo ne pri klasiranju, ne pri poseku, ne pri vzdrževanju, še manj pa pri gozdnih cestah, kjer smo tako kot pri negi gozdov, marsikdaj v Državni zbor dobili nekatere podatke, ki ne držijo. Drugače pa v vzdrževanje cest vlagamo približno 1 evro od izkupička lesa in bistvo te zgodbe je, da bi morali namesto petih milijonov evrov v naslednjih letih to številko povečati za enkrat, dvakrat, trikrat; v desetletju, 15-ih letih pa za petkrat. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Breda Pečan. Prosim.

BREDA PEČAN: Tukaj bi jaz opozorila kolege iz Slovenske ljudske stranke, da sicer imajo lahko dober namen pri tem amandmaju, vendar pa ta namen vodi v nesmiselne posledice. Namreč, dosedanji 7. člen je črtan, to ste verjetno sami opazili, in 9. člen, ki ga spreminja ta člen, ki ga vi črtate s svojim amandmajem, pa govori sledeče. Obstoječi 9. člen: "Sklad je za svoje delo odgovoren Vladi Republike Slovenije in ji o svojem delu poroča najmanj enkrat letno. Delo sklada nadzirata ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo, ter ministrstvo, pristojno za finance. Sklad vodi evidenco izdanih priznanic in o njihovi višini trimesečno poroča

ministru, pristojnemu za finance." K 9. členu je bil dodan v 6. členu predloga sprememb stavek, ki se glasi v drugem odstavku: "Vlada najmanj enkrat letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o delovanju sklada." Če črtate ta člen, potem pomeni, ker 7. členu ni več, ker ni odprt, ker je bil črtan in ni bil nanj vložen amandma oziroma 5. člen, de facto - pardon, 5. člen sprememb je bil črtan. S 3. členom smo črtali 7. člen, v 7. členu je bilo napisano, kako je sestavljen nadzorni odbor in da ta poroča Državnemu zboru enkrat letno. Ker tega teksta ni več, če črtate 6. člen, potem pomeni, da niti Vladi ni treba poročati Državnemu zboru o delu sklada. Vi lahko sicer greste na hipotezo, da boste s črtanjem vseh členov ali pa velike večine členov naredili ta zakon nesmiseln, vendar veste, da vam ne bo uspelo, zaradi tega ker vendar ta zakon bistveno izboljša dosedanji zakon. Mislím, da bo imel več podpornikov kot pa nasprotnikov, in zato se mi zdi, da dejansko sedaj reči, da Vladi pa ni treba poročati Državnemu zboru, se mi pa zdi res absurd. Zaradi tega seveda nima smisla in ni mogoče takega amandmaja podpreti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janko Veber. Prosim.

JANKO VEBER: Hvala. K temu bi dodal še to dejstvo, da po sedaj veljavnem Zakonu o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije imamo dve poročili. Eno poročilo je pripravil nadzorni odbor, ki ga predstavi Državnemu zboru, drugo poročilo pa predstavi Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za Vlado. Torej, dve poročili. Če to ni netransparentnost. To so dve ločeni poročili in eno za drugo pravzaprav včasih niti ne vemo, za kaj gre. Dogajalo se je celo, da ni bilo znano, katero poročilo naj bi bilo sploh predstavljeno Državnemu zboru. To smo tri mandate nazaj uspešno rešili in definirali, da pravzaprav mora biti poročilo nadzornega odbora pač poročilo nadzornega odbora, za Vlado je pa drugo poročilo. Vendar že to kaže, da gre za zelo komplicirano, netransparentno, zamegljeno poslovanje.

Ker je ravno poudarek pri teh amandmajih, češ da se ne zagotavlja javnost delovanja sklada, če s tem amandmajem črtate poročanje Vlade Državnemu zboru, potem črtate dejansko tudi javnost in javno delovanje tega sklada. Ravno skozi poročilo, ki ga dobivamo v Državni zbor, mislim, da seznanjamo širšo javnost tako s svojimi sejami na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot tudi na sami plenarni seji, če se odločamo, da tako poročilo obravnavamo tudi na seji Državnega zbora. Praviloma pa se je vedno, predvsem s strani Ljudske stranke, zavračalo, da se obravnavajo poročila nadzornega odbora sklada na seji Državnega zbora. Šele zadnji dve poročili na predlog in na vztrajanje, vedno, Socialnih demokratov, tudi prej, ampak šele v zadnjem obdobju se je obravnavalo poročilo tukaj v Državnem zboru. Prej pa je bilo

vedno glasovano s strani Ljudske stranke, da se tega ne obravnava na seji Državnega zbora. Toliko o transparentnosti in prizadevanjih za to, da postane delo Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov javno. Nobenega interesa ni bilo, da bi to delo bilo javno skozi postopke, ki so bili peljani do sedaj, in skozi zakonodajo, ki je sedaj veljavna. Tako rešitev, da Vlada in ministrstvo imata neposreden nadzor nad delovanjem sklada, bistveno izboljšuje in dejansko pomeni izvajanje aktivne kmetijske politike, tako zemljiške kot tudi v vseh ostalih vsebinah, za katero je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odgovorno. Tega do sedaj ni bilo. Prepuščeno je bilo paradržavnemu skladu, da se sam odloča znotraj sveta in tudi znotraj nadzornega odbora, kakšno politiko bo pravzaprav oblikoval in s kakšnimi rešitvami bo prihajal potem do uporabnikov. Naj samo tudi spomnim, kakšen problem je bil prejšnje vlade, kako zamenjati bivšo direktorico Marijo Majer Cuk, ker pač ni bila očitno dovolj usklajena z ministrico za kmetijstvo. Mi smo se, mislim da, dve leti ukvarjali s tem, kako direktorico sklada odstraniti in ministrica za kmetijstvo se je dve leti samo s tem ukvarjala. Ali je to produktivno, ali je to aktivna zemljišča politika? Ali je to aktivno gospodarjenje, izvajanje kmetijske politike ali kaj takega? Daleč od tega! S spremembo tega zakona to ne bo več mogoče. Zato je potrebna ta sprememba zakona, še posebej pa je treba ta amandma zavriniti, ki dejansko onemogoča poročanje Vlade Državnemu zboru o stanju v Skladu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Najprej kar se tiče dveh poročil in dvojnega nadzora. Poznam tudi Zakon o gospodarskih družbah in vsako poročilo ob koncu nekega večjega podjetja, ki mora podati poročilo organom upravljanja, lastnikom, ima dve poročili: ima poročilo uprave in ima poročilo nadzornega odbora. In to, da sta bili doslej dve poročili, mislim, da ni prav nič narobe za javnost, transparentnost in za večji nadzor. Tudi če pride do razhajanj, je vsaj možnost, da se razčisti stališče, ki ga na eni strani kot poslovno poročilo ob koncu leta pripravi direktor sklada skupaj s svetom zavoda, kar je poslovno poročilo, in pa poročilo nadzornega odbora. Tako v smislu transparentnosti, boljšega nadzora sta zagotovo ti dve poročili boljši. In ko govorimo o transparentnosti, zamegljevanju in kazanju tudi na stranke na te zadeve, spoštovani kolegi, v tem zboru, na odborih in pa tudi v širši javnosti je bilo zelo jasno v preteklosti velikokrat povedano, kje prihaja do tega zameglevanja in kaj bi bilo najbolj treba pravzaprav storiti. To je gospodarjenje z gozdovi v Republiki Sloveniji. Z 10% slovenske površine, z najboljšimi gozdovi, zagotovo so to najboljši gozdovi, ker so to strnjeni gozdovi, velika

posestva, in na osnovi dobrega gospodarjenja slovenske gozdarske stroke, kjer so bili veliki kompleksi, ekonomsko upravičljivi, so danes ti gozdovi tudi v dobri kondiciji, ponekod mogoče še celo preveč lesne mase. Sedanja ureditev, ki jo vi uzakonjate, kar sem že prej pri stališču stranke povedal, uzakonjate ureditev, ki je omogočila takšno rešitev, da se je v zadnjih 15 letih lastniška struktura v GG-jih močno spremenila, in bo sedaj splošno znana nepravilna ureditev namesto vladne uredbe, ki jo lahko minister spremeni vsak četrtek na seji vlade, postala zakonska materija, da bo neka vladajoča koalicija takšno materijo lahko tudi zadrževala določeno obdobje. In ni slučajno, in je zelo primerno, da se leta 2009, 2010 to naredi, da se še tri, štiri leta nič ne spremeni. In ko bo leta 2016 potekla dvajsetletna koncesijska pogodba, bodo isti GG-ji, isti lastniki, isti solastniki še naprej upravljavci slovenskih gozdov, namesto da bi tudi tu z neko proaktivno politiko omogočili na manjšem delu gozdov, ki niso podeljeni s koncesijo, kakšno gospodarjenje, s katerim bi se morda tudi v državnih gozdovih dokazalo, kar se je v cerkvenih, katerih vračilu nekateri tako nasprotujete, ko so postale kar naenkrat koncesijske dajatve trikrat, štirikrat, petkrat večje kot v državnih gozdovih. Ko gledamo lastniško strukturo, ko gledamo jahte, ko gledamo parapodjetja teh podjetij, nam je tudi zelo jasno, kje se ta denar nahaja. In, spoštovani kolegi, pri zamegljevanju pa kazanju na strankarske povezave prosim, da ste malo previdnejši, kajti od tistih kmetov, ki obdelujejo ped te slovenske zemlje, pridelujejo mleko po 25 centov, bo bore malo zaslužka. Od tega, če se slovenski gozdovi črpajo na tak način, da imamo 40 evrov povprečno prodajno ceno, pa na koncu vsega skupaj 6 evrov za državo, se pa zelo bojim, da država pri milijonih kubikov z vsakim milijonom, z vsakim evrom izgublja, kot vidimo, milijon evrov in gredo ti milijoni v desetine milijonov v slovenskem prostoru. Mogoče ne letos, ko je težko gospodarjenje, zagotovo pa v preteklih letih. Poznam tudi poskuse nekaterih, ki so celo naši člani, ko so kot gozdarska stroka v okviru sklada poskušali neke spremembe narediti in so bili v zelo kratkem času tudi odstranjeni, ker so povezave in vezi teh koncesionarjev na področju gozdarstva zelo močne.

Toliko o tej zadevi. Mislim, da ni pravično in ni prav, da se to kaže. Bojim pa se, da je zametek te ureditve sedaj samo toliko slabši, pa če dodamo k temu še uzakonjenje uredbe, bo dokončno zabetonirano obstoječe stanje in po letu 2016 ne bo nobene možnosti, da bi v Sloveniji lahko bolje gospodarili. In to je problem tega zakona, ne tam 20 ali pa 100 kubikov kamnja, niti to, ali ima nekdo pol hektarja več ali manj, ampak je v tej točki, v 10% najvitalnejših slovenskih gozdov problem. In to je problem tega zakona. Nobenega nastavka pa ni, kot imajo druge države, ko, na primer, zaprosijo Evropsko komisijo za državno pomoč, ko Poljska daje 100 milijonov evrov kmetom za to, da bodo odkupili del površin, dobili regresirano

obrestno mero in v obdobju 10 let zaokrožili kmetije, ker so njihove kmetije tudi premajhne, saj so približno 6-hektarske, kot naše. Nič takih nastavkov ni tu notri. Nič ni nastavkov okoli zaokroževanja hribovskih kmetij, ker od teh GG-jev hektarja gozda ne dobi nihče tudi, če bi se lahko pri njih zamenjave naredile. In to so ti vitalni problemi, ki se v tem delu zamegljujejo in sem trdno prepričan, da bo z manjšim nadzorom in z ukinitvijo nadzornega odbora tega manj.

Moram pa, gospa Pečanova, tudi vam reči, da se tudi sam z nečem z vami strinjam. Dejansko je naš strokovec, podobno kot so na te materiji strokovci katere druge poslanske skupine že naredili neumnosti pa kakšen tekst spustili v obtok in v medmrežje Vlade, parlamenta, je tudi v naši poslanski skupini očitno prišlo do napake in se ni kot amandma predlagal, da se črta tisti člen, ki ukinja nadzorni odbor, zato je dejansko takšen amandma, kot je sedaj, v tem tekstu nesmisel. Očitno je pa tudi naš strokovec vedel, kakšna bo večinska odločitev te koalicije, ki se je trdno odločila kljub nekaterim tudi notranjim trenjem na tem področju, da enostavno se tega nadzora odreče. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Bogovič, malo ste ušli iz okvirja amandmaja. Dobro no, smo to pustili, ker je vsebinska razprava. Za besedo se je javil dr. Milan Pogačnik. Prosim.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani! Ker imam zelo malo časa, vse skupaj 5 minut, bom zelo kratek in bom samo na eno stvar opozoril. Danes se pogovarjamo o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in vse to, kar je bilo rečeno, je zelo pomembno, tudi to, kar je gospod Bogovič govoril; samo, rekel sem danes, da odpiramo prvo zakonsko podlago za proaktivno zemljiško politiko. In če je največjo problem nadzor, smo na zelo napačni poti, ker mislim, da sistem izbora sveta, članov sveta preko kadrovskega akreditacijskega sveta in na tej osnovi izbira in tudi dobri strokovnjaki so lahko notri. Skratka, izključuje se možnost direktno, tako kot je bilo zdaj v nadzornem odboru, ko so se več ali manj uvrstili notri politiki. Skratka mislim, da odpiramo čisto drugačne vsebine. Poleg tega pa glede vsebine, o katerih so bili razgovori, kot sem rekel, druga zakonodaja prihaja zakon o kmetijskih zemljiščih. Upam, da bo ta razprava na Vladi januarja končana, da boste čim prej dobili v januarju na poslanske klopi, da se bomo lahko potem v nadaljevanju tega pogovarjali. Že v zakonu o skladu se rešuje samo vprašanja sklada, njegovega obstoja. Sklad bo dobro orodje za izvajanje aktivne kmetijske politike v prihodnje in zaradi tega smo ga želeli ohraniti in tudi zaradi izkušnje, ki jih ima na področju, zaradi evidenc, s katerimi razpolaga, in mislim, da bo to dobra institucija, ki se bo lahko zelo aktivno vključila v izvajanje aktivne zemljiške in gozdne politike. Ker temu,

kar se je v zadnjih desetletjih dogajalo, je treba resnično narediti konec in veseli me, da se vsi s tem strinjate. Mene so imenovali, da ves čas že to ponavljam, samo to, da imamo 880 kvadratnih metrov obdelovalnih površin na prebivalca, je seveda resnično katastrofa. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še kdo k 6. členu? Gospod Veber Janko. Izvolite.

JANKO VEBER: Hvala. Samo na kratko želim pojasniti glede poročanja nadzornega odbora. Že pri predstavitvi stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke je bilo izpostavljeno, da se je prihodek iz gospodarjenja z gozdovi izjemno povečal v skladu. Povečal se je od tistega trenutka, ko so bile koncesijske pogodbe sklenjene. Dokler koncesijske pogodbe niso bile sklenjene, je bil ta prihodek resnično majhen, nenadzorovan, celo v to smer je šla politika, da Zavod za gozdove ni odkazoval letnega etata, ki bi ga sicer moral odkazati zato, da bi se izvrševala dela v gozdovih. Skratka, delala se je škoda, tako v gozdovih, ker se ni spoštovalo gozdnogospodarskih načrtov, samo z namenom, da se onemogoči gospodarjenje in sklepanje koncesijskih pogodb s koncesionarji. In ta škoda je bila izjemna. Če bi izmerili, koliko sredstev je šlo v nič in koliko lesa je postalo pravzaprav neuporabnega oziroma manjše kvalitete, kot če bi se normalno odredil etat, bi danes govorili o tem, da je bil sklad zaradi takšne politike izjemno izjemno izjemno oškodovan. Danes, ko imamo koncesijske pogodbe, vemo, o čem se pogovarjamo, vemo, kaj je predmet v tej pogodbi, in vemo, da potrebujemo tako vlaganja v gozdove in potrebujemo seveda tudi sredstva za to, da sklad lahko normalno posluje in da ne nazadnje tudi koncesionarji prevzamejo odgovornost za delo, ki je opravljeno v teh gozdovih in to se nadzira in spremlja.

Predlog, ki je bil tudi s strani Slovenske ljudske stranke posredovan, je bil, da bi praktično ne bili koncesionarji v gozdnogospodarskih območjih, ki jih je v Sloveniji 14, ampak da bi podelili koncesije za gozdnogospodarske enote. Eno gozdno-gospodarsko območje ima, recimo, 500 gozdnogospodarskih enot. Ali si predstavljate, kakšen nadzor bi bil v tem primeru nad delom v slovenskih gozdovih?! Nikakršen! Tako, da vse to, kar počnemo v teh letih, gre v smer, da se izboljšuje kvaliteta poslovanja sklada, kvaliteta poslovanja koncesionarjev in tudi kvaliteta gospodarjenja zakupnikov kmetijskih zemljišč. Koliko pogodb sploh ni bilo sklenjenih za obdelavo kmetijskih zemljišč v zgodovini delovanja sklada? Ogromno. Danes se to čisti, je tega vse manj. Tako da delo, ki je bilo do zdaj opravljeno, v tem smislu, da se je opozarjalo na nepravilnosti in da so se tudi prilagajale zakonske spremembe temu, je bilo vedno usmerjeno z naše strani v to smer, da postane delovanje sklada

transparentno in tudi delovanje zakupnikov in koncesionarjev. Ta zakon to še izboljšuje.

Tako zavračam vsa namigovanja, češ da bo manjši nadzor ali slabše poslovanje sklada. Bistveno boljši bo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k amandmaju in 6. členu? Ne.

Zaključujem razpravo in prehajamo na razpravo o 7. členu in amandmaju k 7. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

Želi kdo besedo?

Gospod Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ: 7. člen je tisti člen, ki je ostal odprt s področja financiranja. Na nek način opozarja ta amandma tudi na to, kar je kruta realnost te današnje ureditve, da se poleg koncesije, ki se bo plačevala občinam, plačuje tudi koncesija Sodu oziroma 10% koncesijske dajatve Sodu, in na drugi strani tudi 3% za parke. To je to, na kar opozarjamo, da bo poleg sedanje dodatne koncesijske dajatve za občine lahko ogrozilo dolgoročno poslovanje sklada.

Kot sem že v uvodu dejal, zelo velika grožnja, ki je kot Damoklejev meč nad tem skladom, je to, da imajo denacionalizacijski upravičenci v skladu z zakonodajo možnost vlaganja zahteve za oškodovanje zaradi neizkoriščenja gozdov ali kmetijskih zemljišč in teh zahtevkov se je do danes nabralo kar 23 milijonov. S strani sklada smo dobili korektno poročilo, da zelo težko ocenijo, koliko bo na koncu dejansko treba izplačati, ker je od dosedanjih primerov, ki jih bilo resnici na ljubo bistveno manj glede na to, da so se največje denacionalizacije zaključile v zadnjih letih in da je praktično nemogoče napovedati, ali bo iz teh 23 milijonov zahtevkov na koncu, ne vem, 5 milijonov odškodnin, ali 10 ali 15. To je po našem globokem prepričanju tista največja grožnja in na drugi strani se sedaj dodaja dodatne obremenitve. Podpiramo to spremembo, ki je bila sedaj, da ni ta koncesijska dajatev oziroma koncesijska dajatev občinam vezana na koncesijsko dajatev na koncu, ko odštejemo vse stroške, ampak je vezana na ceno lesa. Tu mislimo, da bi tudi v primeru, če se bo resnično bolje gospodarilo z gozdovi in bo prišlo do več koncesijske dajatve, omogočilo, da bo večji del te dajatve ostal v državnem proračunu in bo na ta način tudi ostalo dovolj sredstev za izvajanje aktivne zemljiške politike.

Kot smo že dejali, poleg upravljanja je ravno ta finančno izpostavljenosti sklada, po naši oceni, zelo velika težava, ki bo lahko v prihodnosti ogrožala dolgoročnost tega sklada, kajti bojim se, da bo v težkih časih zelo težko pridobiti sredstva iz proračuna za ta namen. Mislim, da ni prav nobene potrebe, da bi ta sklad ostal lahko tudi v prihodnje finančno neodvisen, kajti 200.000 hektarjev gozdov, najboljših slovenskih gozdov, 60.000 hektarjev kmetijskih zemljišč je

zadostna osnova, da lahko z normalno delitvijo teh prihodkov, ki nastajajo iz zakupov in iz koncesij, lahko ta sklad sam živi. In več od tega, kot da se sam živi - tako kot v preteklosti - lahko se usmerja v prepotrebne nakupe zemljišč in zaokroževanje kmetij. Upam, da bo ta amandma sprejet in da se bo delno v tem delu ohranila ta finančna neodvisnost sklada.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo k 7. členu? Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Moram reči, da je, tako kot sem slišala že od vsega začetka, je bil ta zakon "baje" sprejeman zaradi tega, da bi lahko država iz neke centrale vračala denacionalizacijskim upravičencem kmetijska zemljišča in gozdove. S to trditvijo se ne strinjam, ampak recimo, tisti, ki to pravi, je potem logično, da tudi odškodnino za nezmožnost gospodarjenja z gozdom in kmetijskimi zemljišči še poravnava Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, zato je ta prvi odstavek 7. člena na mestu. Vendar moram povedati še nekaj drugega; 23 milijonov evrov je izračunanih zahtevkov, seštevek vseh zahtevkov za odškodnino zaradi nezmožnosti gospodarjenja, zlasti z gozdovi. Glede na to, da vemo, da ni res, da ima sklad v upravljanju najboljše slovenske gozdove, v povprečju so res med najboljšimi, vendar najboljše slovenske gozdove ima Rimskokatoliška cerkev in grofje Athemsi. Ti so dobili najboljše gozdove; na Pohorju, konkretno, gozdove, ki jih je ta država sploh ustvarila, zaradi tega, ker je bilo Pohorje skoraj golo, ko je država nacionalizirala Pohorje, če lahko tako rečemo, in Kozjak. Ja, ja, tako je bilo. In mislim, da tisti, ki vedo, kaj je slovensko gozdarstvo naredilo po drugi svetovni vojni - konec druge svetovne vojne je bilo v Sloveniji 33% površine pokrite z gozdovi, danes jih je pa 63%. Se pravi, skoraj 100% se je povečalo, ampak to površine kvalitetnih gozdov, to niso gozdovi, ki so nastali z zaraščanjem. Torej tisti, ki je dobil pogozdene površine, sistematično pogozdene, ohranjene, vzdrževane, gojitvena dela opravljena, gozdne ceste vzdrževane in izdelane, vlake izdelane, ki je dobil to vrnjeno, nima pravice zahtevati 23 milijonov evrov odškodnine za nezmožnost gospodarjenja zaradi tega, ker bi moral plačati za to, da je dobil najkvalitetnejše gozdove vrnjene v denacionalizacijskem postopku. To je prvo.

In drugo, ko govorimo o 3% dajatev za parke in tako naprej, pa mislim, da je tako ali tako jasno, da od nekje ta denar mora priti. V proračunu ga ni, upam pa, da bomo morda dobili končno tudi takso za - kako se že reče? - vzdrževanje gozdnih cest, tudi od tistih, ki so kot denacionalizacijski upravičenci dobili gozdove, pa ne vplačujejo v proračun te takse. Če bi bila ta taksa vplačevana, potem bi marsikakšen cent lahko prišel tudi v državni proračun in bi se porabil za plačevanje tistega, kar bi sicer sklad moral plačevati.

Mislím, da če sklad plačuje te dajatve, ne vem, zakaj jih ne bi tudi drugi lastniki gozdov. Toliko mimogrede. Zaradi tega seveda se tudi s tem amandmajem žal ne morem strinjati.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Ta člen mi pa da misliti, no, lahko bi rekel skoraj licemerje brez primere. Nekateri bi ne pustili, da se del od tega dohodka, ki se ustvarja v več kot 150 slovenskih občinah in je nek presežek, tam tudi uporabi, ampak bi se moral uporabljati samo za denacionalizacijske in podobne namene. Kdor je kriv, da smo se Slovenci šli najbogatejšo, najbolj razkošno, najbolj luksuzno denacionalizacijo v Evropi, naj potrka najprej na svojo vest. Ve se, katere vlade in kdaj so to izglasovale. In zdaj je to zgodba brez konca. Jaz priznavam, povzročene so bile v letih po drugi svetovni vojni krivice, vedno pristajam na to, da se jih popravi, vendar nekomu ne moreš vrniti in plačati več, kot je bil upravičen. Prometnice takrat so bile takrat kolovozi, volovski in konjski, nazaj smo vračali gozdove z bogato, bogatejšo lesno zalogo, z večjo dostopnostjo, boljše prometno infrastrukturo, z več nege, z več vzdrževanja. In še ena napaka: prav je, da tistim, ki smo jim storili krivico, vrnemo. Številni od njih si želijo te postopke tudi zaključiti. Zadaž so marsikje nenormalno velike odškodnine in novi lastniki so se pripravljani o tem z državo pogovoriti in uskladiti. Država pa marsikdaj na njihove ponudbe za poravnavo ne pristaja in odločitev prepušča sodišču, tako da bo na koncu izkupiček za državo nekajkrat večji, kot bi bil sicer. Enostavno je treba te postopke pregledati in tam, kjer se da doseči poravnave, sporazum z novimi lastniki, naj se to doseže takoj, čim prej, da ne bomo plačevali še dragih sodnih stroškov in visokih zamudnih obresti.

Vprašanje je, zakaj občinam koncesije. Moram reči in priznati, ko sem prvič to videl, da mi je seveda rahlo narasel pritisk. Ko pa sem odprl druge koncesijske zgodbe, pa vidim, da občine, ki imajo v lasti, ne ne v lasti, na svojem področju državne gozdove, dobivajo relativno malo. Če pogledamo, kako v Sloveniji delimo denar, koncesijsko dajatev, recimo, pri hidroelektrarnah, pri nuklearni elektrarni ali pri Postojnski jami. Postojnska jama je spomenik državnega pomena, ampak od njega država dobi komaj 2% koncesijske dajatve, vse drugo gre dvema lokalnima skupnostma. Prav in upravičeno, samo ta isti ljudje zdaj ne smejo in ne morejo nasprotovati, da bi delež od te pogače, ki se ustvarja na teritoriju določene občine, dobila tudi občina za posege, ki so namenjeni razvoju, vzdrževanju infrastrukture, gozdnih cest ali pa še česa. Če k tem prištejemo in primerjamo še zgodbo in pa privilegij občin, ki imajo igralnice in tudi tam dobivajo bogato koncesnino, potem so občine, ki imajo gozdove, v tem pogledu ali v

odstotkih ali v količini denarja nepriviligirane, zagotovo depriviligirane. In prav je, da se ta država, če se je odločila, da bomo napake z denacionalizacije popravili, da jih tudi popravimo, vendar ne vse in ne samo na račun sklada. Drugače pa sklad na leto ustvarja preko 20 milijonov evrov prihodkov. Če bomo poslovali dobro, bolj gospodarno - in za to nam pri tej spremembi zakona gre - bo prihodkov še več. In če bomo desetino tega namenili lokalnim skupnostim, v katerih ta denar nastaja in se ustvarja, mislim, da nismo storili nič narobe.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Dva prijavljena sem še videl, zato sprašujem. Ali želi še kdo razpravljati k amandmaju k 7. členu in odpiram čas za prijavo?

Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovani gospod Sajovic! Sam sem prvi mandat v Državnem zboru, zato mi bi bil kakšen spodrseljaj dovoljen. Vam, kot tistemu, ki ste v tem državnem zboru bili tudi takrat, ko ste denacionalizacijo delali, pa zagotovo ne bi smelo biti dovoljeno to, da zgrešite celo člen, katerega amandmiran. Ta amandma, ki se nanaša, gre za 7. člen, in 7. člen se glasi: "Sklad nameni presežek prihodkov nad odhodki sklada razvoju dejavnosti sklada..." Naš amandma je, da bi tukaj naredili piko in bi se nadaljevalo "In za pokrivanje obveznosti iz naslova odškodnin za nezmožnost uporabe kmetijskih zemljišč in gozdov v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo". O koncesnini govori naslednji člen. Tega mi nismo amandmirali, toliko mogoče vednost. Predvsem pa mislim, da vi to veste, ampak ste želeli samo predstaviti slovenski javnosti nekaj drugega, kar smo mi zapisali.

Smisel tega amandmaja je šel v tej smeri, da je nesporno nekaj narobe, da iz sklada kmetijskih zemljišč plačujemo 10% Slovenski odškodninski družbi, ki je zavezanec za poplačilo tudi denacionalizacij, in na drugi strani plačujemo tudi te obveznosti za poplačilo nezmožnosti upravljanja s temi zemljišči. Smisel tega amandmaja je šlo v tej smeri, da sklad ne bi bil zavezanec za ta plačila, ampak, da bi se to iz drugega, se pravi Sod-ovega, računa poravnalo.

Kar se tiče pa prihodkov, pa mislim, da imate napačne podatke. Ta realnost je takšna, da smo zadnja leta v slovenskih gozdovih s koncesninami pobrali od tistih prej treh, štirih, sedaj šest milijonov in približno pet milijonov iz kmetijskih zemljišč. Potem pa so še ostale dajatve, ki so nekaj proračunske, vendar ne pridemo do 20 milijonov, ampak je bistveno nižja ta cifra kot 20 milijonov, skupaj tam nekje 12 do 14 milijonov, in z odlivom in eventualno večjim izplačilom odškodnine za denacionalizacijske upravičence - opozarjamo na tisto finančno grožnjo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franc Pukšič. Replika? Replika mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vesel sem, da se z gospodom Francijem Bogovičem velikokrat tudi strinjava. Tudi v tej točki se. Takrat, ko se je v tej državi urejalo vprašanje denacionalizacije in tudi nacionalizacije, ne eden ne drugi od naju ni imel nobene pomembnejše funkcije v slovenski politiki. To so storili v tej državi na ne najbolj posrečen način drugi. Se pa strinjam, da govorimo o presežku prihodkov nad odhodki sklada. In ravno iz tega bomo delili 45% koncesijske dajatve skoraj 150 slovenskim občinam. Drugače pa, sklad je bil ustanovljen z dvema osnovnima namenoma: eden je bil urejanje z zemljišči in vračanje v okviru denacionalizacije, drugi pa sklad upravlja in gospodari z zemljišči, ki so v lasti države Slovenije. In moje prepričanje še vedno ta trenutek je, in za to se tudi borim, da bi bil sklad in država boljši gospodar, da se na zemljiščih ne bi dogajalo tisto, kar je gospod Srečko Prijatelj razlagal, da občine, lokalne skupnosti vlagamo vloge pri inšpekciji, ker so skladova zemljišča, ki so dana v zakup, neprimerno, neustrezno obdelana ali neobdelana, da se bo to stanje obdelalo. Kmetijsko zemljišče je bogastvo, vrednota. Morajo poleg drugih multifunkcijskih učinkov dajati tudi nek dohodek in za to nam gre, če bo dohodka več, potem ga bomo lahko tudi več delili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Jaz bom amandma k 7. členu, ki pravi, da naj bi presežki nad odhodki se uporabljali izključno za razvoj dejavnosti sklada, podprl, saj to je edina logika.

To, o čemer so nekateri razpravljali, gre za tistih 7%, od koncesij glede na opravljeno dejavnost občinam in, seveda, postavlja se vprašanje, zakaj so pravzaprav tako nizke koncesnine. Ali se tako slabo gospodari, torej GG-ji tako slabo gospodarijo, ali pa obstaja neko drugo vprašanje. Ali je kdo izmed tistih, ki naj ne bi bili zraven, v kakšnih tihih družbah v teh gospodarskih družbah, torej kakšni tihi lastniki, ki bodo že prav prišli, ko ne bodo več aktivni v politiki. To je lahko tudi eden od razlogov in seveda s tem zakonom je popolnoma jasno, da pač nekatere občine, zagotovo bo občina Kočevje daleč največ dobila od tega. To je treba pač javno povedati. Po mojem izračunu tam od pol milijona evrov naprej. Sedaj pa ob teh spremembah mešati in govoriti, tako kot pač eni zelo radi, čeprav so še takrat bili mladinci ali pa hodili v osnovno šolo, ko je ta država nastajala in ko se je odločalo, kako tudi dobiti mednarodno priznanje in tako dalje. Saj verjetno se ni dalo kar tako vse tudi doma narediti, ampak prav nekatere države, če se spomnite ali pa, če ste pozabili, prav od Vatikana naprej so bile prve in najpomembnejše, ki so nam stale ob strani, danes pa govoriti,

da se to spreminja zaradi tega ali pa - ne vem, da se nečesa ne naredi zato, ker je Cerkev dobila najboljše gozdove in tako dalje. Tudi plačuje bistveno več kot pa seveda ti, ki so koncesije dobili. Res pa je, tako kot je bilo danes že nekajkrat rečeno, da pač gredo te stvari iz teh GG-jev, ki vzporedno ustvarjajo neke družbe, ki niti slučajno ne spadajo zraven. Ne vem sicer, ali pa mogoče še nekako bi človek razumel, težko pa seveda razumeš, kako tiste jahte GG-jeve na morju "pašejo" v slovenske gozdove. Lepo vas prosim, glejte, saj nismo neumni, da ne bi vedeli, kaj delate. Pač delate v korist oškodovanja slovenskih gozdov in če je to začetek proaktivne zemljiške politike, potem nam bog pomagaj.

Nekateri so tudi včeraj mislili, da bodo uspeli s tem, kljub temu da so glasovali proti resoluciji raznih botrov zadaj, da bodo vendarle imeli odprta vrata za plinske terminale in danes sem bil v Kopru, narod je navdušen, da je bil amandma Slovenske ljudske stranke izglasovan in rekli so, da tisti, ki so bili proti temu, da bi jih bilo treba na križ nabiti. In jaz upam, da se vam to sicer ne bo dogajalo, da pa vam bodo na naslednjih volitvah povedali svoje.

Minister, zakaj 880 kvadratov samo zemljiških površin na prebivalca? Ja, pa kdo je vodil to državo? Kdaj se je po Savinjski delala avtocesta, kdo jo je vodil, zakaj se je delala sredi Savinjske, zakaj jo je bilo treba razklati? Ali se ni dalo narediti po obrobju? Ne! Prav neki - kako si že rekel, neke LDS ali kaj je imel nekih štiriintrideset poslancev. Lepo vas prosim! Sedaj pa nam tak tip pamet soli! Pa dajte, lepo vas prosim!

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Gospodu Pukšiču bi rada povedala, da verjetno, glede na to, da sem bila edina, ki sem včeraj glasovala proti resoluciji, bi predlagala, gospod Pukšič, da bolj v mojem slogu predlagate, kam me je treba nabiti. Ne na križ, gospod Pukšič, na zvezdo kvečjemu, veste! Tja bolj spadam zaradi tega, ker s križem nimam rada opravka.

In, ko govorite o tem, da kako Cerkev, Vatikan, največ plačuje zaradi gospodarjenja z gozdovi - sploh ni res! Zaradi tega, ker ne plačuje tistega, kar sicer morajo plačevati vsi drugi lastniki gozdov in kar plačuje Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov državi za vzdrževanje gozdnih cest. Ne plačuje takse! Je oproščena, iz neznanih razlogov. Verjetno ga je tisti LDS iz neznanih razlogov, Vatikan, tega plačevanja oprostil. In nazadnje, jaz bi vam predlagala gospod Pukšič, da kadar govorite o stvareh, ki jih ne poznate, da se najprej malo pustite podučiti od svojega soseda, ki je zares velik strokovnjak na področju kmetijskih zemljišč in gozdov, ki ga, kapo dol, globoko spoštujem, se seveda ne strinja v vsem o čemer se na odboru pogovarjava, vendar mislim, da vaše

današnje nastopanje je bilo pod vsako kritiko kulturnega govorjenja.

In mislim, da bi moral vas predsedujoči nekoliko opozoriti, zato vas pa opozarjam jaz.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Naši amandmaji so zagotovo usmerjeni in tudi verjamemo v to, da so usmerjeni v boljše gospodarjenje in tudi boljši izkupiček finančnih sredstev na strani države. Kajti v tem trenutku smo prepričani, da je ta iztržek premajhen in da se hočeš-nočeš preveč polnijo privatni žepi iz tega denarja. Poglejte, ko se je nekoč uvedla nacionalizacija, je država te gozdove dobila, je z njimi upravljala, najbolj verjetno, da je solidno upravljala ne najboljše. Pa vendar v rajnki Jugoslaviji smo v Sloveniji, pa najbolj verjetno je to še danes, največ izvozili neobdelanega lesa, namesto da bi takrat razvijali industrijo, ki bi to in ta les predelala v končne izdelke in tudi v boljši finančni izkupiček. Kmetu gozd pomeni banko. Banko za tiste težke čase, ko se na polju zgodi katastrofa, ko ni denarja, in zelo skrbno je kmet pomislil, kdaj je zrušil katero izmed dreves in to prodal zato, da je rešil svojo existenco. Tukaj v tem primeru jaz mislim, da bi morala biti ta relacija nekje na isti ravni, da ko je treba kmetu pomagati danes, ko dobiva samo 24 centov za liter mleka, da bi se tukaj notri lahko tudi dobila sredstva, ki bi se potem prekanalizirala v tako pomoč. Danes so eni časi, jutri so drugi časi in mislim, da se je treba temu primerno tudi obnašati.

Poglejte, ko smo se pogovarjali o denacionalizaciji. Enkrat je prišla nacionalizacija. Samo danes se je danes ta kapital, ta glavna, najbolj pomembna srebrnina slovenske države pretočila v žep tajkunov. Mislim, da ne bi bilo nič narobe, če bi se zgodila še enkrat nacionalizacija, pa da začnemo znova, ker smo delali napake. Takrat, v tistih časih, ko smo to zadevo zagovarjali, smo bili v vladi, smo imeli moč, kakršno smo imeli, ampak zagotovo ne dovolj veliko. Mogoče se še dobro spominjate, kako je gospod Marjan Podobnik končal svojo politično kariero, in tudi, kako se je na primeru SCT-ja zgodba pokazala, kolikšno imaš moč. Danes je ta SCT eden najmočnejših podjetij v državi, pa tudi ne vem, če dela tako dobro, kot bi moral, je pa že zelo zelo sprivatiziran in tisti mali delničarji nimajo od tega nič več nič. Je pa res, da takrat jaz nisem imel nobene možnosti vplivati na politiko, ampak spremljam politiko ves ta čas in mi je to jasno, da se v vsakem času zgodijo tudi napake ob želji, da narediš nekaj najboljše. In danes smo v tem trenutku, ko želimo eno izmed teh napak popraviti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Pukšič, ker vam dajem besedo, vas hkrati prosim, da odmerjate besede, ker če bi dobesedno vaše prispodobe razumel, bi vam moral odvzeti besedo, ampak sem jih razumel kot prispodobo, gospa Pečanova, in prosim, da sprejmete to na znanje in da bi z diskusijo o pribijanju na križ ali pa na zvezdo nehali. Gospod Pukšič, imate besedo.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Saj sem tudi povedal v prispodobah. Res pa je, da tisti, ki gospodarijo s cerkvenimi gozdovi, so plačani od tri do štirikrat bolje oziroma cerkev da tri do štiri, celo do petkrat več, kot pa dajo GG-ji državi. Torej, je nekaj narobe. Zakaj? Verjetno tudi zaradi nekih povezanih lastniških struktur, ki pridejo v tej državi bolj pozno na dan.

Okoli denacionalizacije, ali je bilo vse v redu ali ne. Res pa je, da je bilo tudi narobe, da ni bila sprejeta v tem Državnem zboru, sam sem bil že takrat tukaj, tudi lustracija. Res pa je tudi, da je bilo treba ob priznavanju naše države ali še pred priznavanjem naše države ne se pogovarjati samo o zvezdi in v kateri predal bi se dala zvezdica, ampak seveda tudi o pravici do lastnine.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Jaz se bom povsem izognil ideološki razpravi. Moram pa reči, da sem vesel, da imamo skupen cilj in pa željo, da se poslovanje sklada izboljša, naredi pregledno in postavi na zdrave ekonomske temelje. Če je bilo omenjeno, da bo šel na eni strani ta denar v občinske proračune, da ga je treba namenjati tudi za kmetijstvo, razvoj podeželja in tako naprej, moram reči, da občina, ki jo najbolj poznam, namenja razpisom vsako leto za področje kmetijstva štirikrat do petkrat toliko, kot bo pridobila iz te koncesnine. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Breda Pečan, ste prosili za razpravo? Ne. Želi še kdo k 7. členu razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na 12. člen in amandma k temu členu. Samo opozorilo. Bilo je postavljeno vprašanje, ali je k 12. členu mogoč amandma, ker ni bil spremenjen. Dobili smo obvestilo, da gre za prehodno določbo, ki je lahko amandmirana tudi v primeru, če ni posebej spremenjena v teku razprave na matičnem delovnem telesu. Torej, dajem v razpravo 12. člen in amandma k temu členu. Gospod Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Samo pojasnilo. Veseli me, da lahko o tem členu govorimo, čeprav je v prehodnih določbah, gre pa za zelo veliko vsebinsko stvar, tako kot je cel ta zakon, kljub temu

da ga sprejemamo po skrajšanem postopku. Gre za to, da se prenaša del gozdarske stroke na sklad in ti gozdarji naj bi skrbeli sedaj za gospodarjenje z gozdovi.

V enem izmed časnikov je bilo rečeno, da je podobno pri kriminalistih, ki naj bi se spoprijeli z gospodarskim kriminalom v neki organizirani družbi, in je bila prisposoba, da gredo piščanci nad lisico. Bojim se, da je v tem delu nemogoče s skupino 15, 20 gozdarjev pokrivati celoten slovenski prostor in te ljudi prenesti z GG-jev, pardon, z Zavoda za gozdove na Sklad ter da bi oni lahko pokrivali celoten prostor. Najbrž so bile v preteklosti domišljene boljše rešitve, ki bi omogočale to sledljivost, da bi lahko predstavniki Zavoda za gozdove, za katere vemo, da jih je 700 v celi mreži po Sloveniji, v času sečnje to nadzirali. Bili so še kakšni drugi instrumenti, kako bi se določila sledljivost lesa, kako bi se opravljali razni "checkingi", pregledi kamionov. Moram reči, da premalo poznam to ureditev, da bi jo lahko suvereno zagovarjal. Je pa bilo s strani gozdarjev in gozdarske stroke, ki ima svojo veljavo v Sloveniji, opozorjeno. Upam, če ta amandma ne bo sprejet... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. No, glede prehoda delavcev iz Zavoda za gozdove na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je treba zelo jasno povedati, da je ta prehod potreben zaradi tega, ker so bila opozorila, da mora sklad opravljati kvalitetnejši nadzor nad delom v gozdovih. In to je rešitev, ki jo uzakonjamo.

Po drugi strani moram zelo jasno opozoriti, da Zavod za gozdove že po sedaj veljavnem zakonu o gozdovih lahko vse to, za kar mu je sklad moral dodatno plačevati, upravlja že na podlagi veljavnega zakona o gozdovih v skladu s sredstvi, ki jih dobiva iz proračuna Republike Slovenije za svoje delovanje. In dogajalo se je pravzaprav to, da se gozdarska stroka ni pogovarjala o tem, kako je treba prevzeti neko delo v gozdu, ampak koliko sredstev bo Sklad moral nakazati Zavodu za gozdove, da bodo potem tudi oni opravili del tiste neke nadstandardne storitve, ki nikoli ni bila jasno opredeljena v zakonodaji, na kar je tudi Računsko sodišče vedno opozarjalo. Torej igre je bila samo v tem, koliko sredstev bo Sklad moral dati Zavodu za gozdove, da bodo oni opravili delo, ki je sicer zapisano v 50. členu Zakona o gozdovih, ki govori o tem, "prevzemanje del, ki so bila opravljena v gozdu, če so bila sofinancirana iz proračuna Republike Slovenije, je dejavnost javne gozdarske službe." In upam, da ni nobenega dvoma, da to, kar koncesionarji opravijo v državnih gozdovih, je stvar financiranja državnega proračuna, in da ta pristojnost na Zavodu za gozdove obstaja že danes. In ta člen govori o tem,

da pride na Sklad potrebno število delavcev z Zavoda za gozdove. Če bo Zavod za gozdove ugotovil, da lahko svoje delo kvalitetno opravlja že v tem sestavu, kot je, na podlagi zakona o gozdovih, mislim, da ne bo nobene velike potrebe po tem, da bi katerikoli gozdarji z Zavoda za gozdove sploh prešel na Sklad, ker to delo lahko že opravljajo na podlagi veljavnega zakona. In to je njihova naloga, da se končno, končno dogovorijo, da bo stroka imela resnično nadzor v gozdovih. In ta 12. člen to omogoča. To jim omogoča in to je zdaj njihova naloga, če bo ta zakon sprejet, da se resnično dogovorijo o tem, kaj bo gozdarska stroka v gozdovih počela. Tudi prevzema dela lahko tista, ki jih koncesionarji opravljajo v gozdovih. Če pa tega ne želijo, bodo pa ti delavci šli z zavoda na sklad in bodo pač skladovi delavci potem ta nadzor izvajali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Zaupanje je lepa stvar, kontrola in nadzor pa še bistveno boljša in res se zahvaljujem predlagateljem, da so odprli 12. člen, tako da imam še nekaj časa, da določene zadeve, ki jih Slovenke in Slovenci vidimo na terenu, lahko povemo in poudarimo ter podčrtamo še enkrat.

Dejstvo je, da Slovenija ima odlično, dobro gozdarsko stroko, da ima ta stroka skoraj 740 ljudi in da če od 740 ljudi vzamemo proč 16 do 20 ljudi, da se ta stroka ne more in ne sme zrušiti. Prepričan sem, ker so prvi očitki na slabo delo in gospodarjenje z državnimi gozdovi prišli prav s strani Zavoda za gozdove, vročeni meni osebno, ker očitajo, da država iztrži premalo, da imajo gospe in gospodje cel kup idej, kako to zadevo v praksi izboljšati, nadgraditi, še enkrat priznam: res je, z državnimi gozdovi se gospodari odlično, ampak vprašanje, kateremu pritrjuje tudi javna gozdarska služba, je, za kakšno ceno. Javna gozdarska služba tudi pritrjuje - vsaj v začetku te razprave je -, da je treba iz teh gozdov in da se da z lahkoto izkoristiti bistveno več. Eden od pomembnih učinkov je tudi njihova trditev, da koncesionarji sistematično onemogočajo izvajanje nadzora tako delavcem Zavoda za gozdove kot tudi terenskim gozdarjem Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Z ustanovitvijo nove neodvisne nadzorne službe ta problem rešimo.

Očitano je bilo, da sledenje gozdnih lesnih sortimentov se ne izvaja, o tem smo se pogovorili in računalniška aplikacija in prenos podatkov je že v fazi poskusnega obratovanja. Očitki so bili o podizvajalcih, ki da opravijo večino dela v gozdovih po koncesiji. Če to poteka v skladu z zakonom, tu ne vidimo nič skupnega, in bistveno: želja, da bi se prevzeli neki vzorci iz tujine gospodarjenja z gozdovi po letu 2016, tako da bi se licitirala in zakupila posamezna območja prosto na trgu in pa iz tega zagotovo za državni proračun iztržili bistveno več denarja. Velikokrat se govori,

ali je kakšna od strok obremenjena, preobremenjena; prepričan sem, da je tega v Sloveniji že veliko, največ v neposredni proizvodnji, vsi tisti z mano na čelu, ki smo pa v javnih službah, in mednje štejem tudi gozdarje, pa pri svojem delu lahko naredimo in moramo narediti še več. Te moje argumente, kakšna je prevelika obremenjenost slovenskih gozdarjev in da se bo sistem 740-ih ljudi zrušil, če bomo od tam odvzeli 16 ljudi, pa potrjujejo naslednji podatki iz poročila, ki ga je pripravila sama stroka. Ugotavlja: zmanjšati je treba število krajevnih enot, sedanje število krajevnih enot je 93, vendar imajo posamezne krajevne enote izredno majhne površine gozdov - Predmeja, Trnovo, Velike Lašče, Dobre Polje, Ljubno, Gornji Grad, Nazarje, Dravograd, Prevalje, Lovrenc, Lenart, Ormož, zato je smiselno, da se jih združi oziroma na novo oblikuje. Zavod za gozdove je v osnutku nove sistematizacije predvidel zmanjšanje števila krajevnih enot s 93 na 69. 24 enot manj, in jaz sem prepričan, da vsaka od teh enot, ki nima dovolj dela, z lahko pogreši enega gozdarja in še bodo imeli 8 gozdarjev viška in v plusu.

Drugi argument - kakšna je obremenjenost. Preoblikovanje revirjev. Po temeljiti analizi, ki jo je naredil Zavod za gozdove, je obremenitev revirnih gozdarjev od 0,43 do 1,87. Povprečna obremenitev, normalna delovna obveznost naj bi bila 1, in to na ravni krajevne enote. Določena krajevna enota, najmanj obremenjena, ima povprečno obremenitev 0,43. Kaj to pomeni? Da ljudje imajo tam dela samo za polovico 8-urnega delovnika. Ena druga, najbolj obremenjena, pa ima obremenitev 1,87. Ampak jaz nisem slišal, da bi ljudje v javni gozdarski službi pregorevali od dela, odhajali zaradi prehudih obremenitev, predvsem v zimskem času, ko ni treba prevečkrat na teren, na kakšne bolniške ali na kakšne druge bolniške odsotnosti. Če upoštevamo še razlike v obremenitvi znotraj teh krajevnih enot, potem je to razmerje ne samo 1 proti 4, temveč je še večje. Ugotavljajo sami, da takšna neskladja niso dopustna, istočasno je smiselno odpraviti tudi pet razredov revirnih gozdarjev in oblikovati samo tri razrede, glede na njihovo formalno izobrazbo. O teh zadevah bi se dalo razpredati še na dolgo in široko, dejstvo pa je, da razmerja med skladom in med zavodom nikdar in nikoli niso bila podrobno in točno definirana in ravno korak v to smer zdaj delamo, da se točno ve, kaj kdo dela. Ve se, javna gozdarska služba naj bi skrbela za gozdove, vendar če sklad ne podpiše pogodb, ne nameni določenih sredstev, potem seveda javna gozdarska služba tega ne odpravlja. In to tisti, ki imajo slovenske gozdove, najbolj radi; ne nadzirajo, kaj nam naredijo mesojede zveri, če ne bo dodatnega denarja, ne odkazuje se; Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov je našel rešitev, in odkazilo v zadnjem letu je bilo brez dodatne pogodbe za polovico cenejše. 180 tisoč evrov so prihranili z enim takšnim enostavnim ukrepom. Glede gradbenih odpadkov po gozdovih, prijave inšpekciji - v prvi vrsti pišemo župani in naši zaposleni. Tisti, ki so vsak

dan v gozdovih, se obnašajo, kot da teh odpadkov v gozdovih ni. Javna gozdarska služba, in to ji štejem v dobro, je pripravljena prevzeti tudi naravovarstveni nadzor, vendar samo, če bo dodaten denar. Jaz pa mislim, da imajo v sistemu te službe toliko rezerve v administraciji, da se moramo dogovoriti, kateri del manj pomembne administracije, papirnate vojne, lahko opustimo in kot pomemben ekološko zaščiten dejavnik uvedemo še nadzorstveno funkcijo gozdarjev, ki so res vsak dan na terenu.

Kar se pa tiče, še enkrat, očitka, da bosta v istem gozdu dva gozdarja, to je približno tako, kot na cestah, če primerjamo tistega, ki cesto gradi in jo vzdržuje, ter policista, ki skrbi za nadzor in kontrolo, kako smešno bi bilo, če bi policiste zadolžili za gradnjo in vzdrževanje ali pa obratno, če bi gradbenika zadolžili za kontrolo prometa in nadzor. Enostavno, rezerve so, maske naj padejo, vsak naj se trdo loti svojega dela in za vse nas bo bolj.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o 12. členu in amandmaju? Gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Samo to bi povedala, če hočemo doseči, da bo sklad resnično učinkovito gospodaril z državnim premoženjem v obliki gozdov in kmetijskih zemljišč, tudi pozneje, ko bomo spremenili zakon o kmetijskih zemljiščih in zakon o gozdovih v tem smislu, da bomo predali v upravljanje Skladu kmetijskih zemljišč vse tiste gozdove in kmetijska zemljišča, s katerimi lastniki ne gospodarijo tako, da bi bila od njih pridobljena vsa možna korist, je treba zagotoviti tudi to, da bo sklad imel v svoji sestavi ljudi, ki bodo dejansko delali za lastnika ali pa dajmo reči, upravljavca celotnega državnega in potem tudi upravljavskega premoženja zasebniku, tako da ne bo prišlo do nobenega dvoma, za koga pravzaprav delajo. Če bi vse te ideje, ki jih ima Zavod za gozdove, bile ponujene Skladu in uresničene že mnogo prej, potem seveda bi sploh ne bilo dvoma, da bo še naprej Zavod za gozdove izvajal nadzor in vrednotil letni posek, ki ga opravijo upravljavci, koncesionarji gozdov. Ker pa je ugotovil, kaj vse mora narediti šele takrat, ko je zaznal zavod, da pravzaprav želita ministrstvo in vlada prenesti oziroma prevzeti delavce, ki bodo opravljali naloge, ki jih je pogodbeno opravljal sklad, kot vse kaže, slabo. Ker če bi jih dobro opravljal, potem ne bi kar naprej poslušali kritike, da je koncesnina, ki jo pobira Sklad za gozdove, prenizka.

Če bi delavci Zavoda za gozdove delali tako, kot zdaj pravijo, da se da delati in da je sklad kriv, da se ni dobro delalo, to je pa farsa nad farsami. Sklad je imel vsako leto pogodbo z zavodom in zavod je delal tisto, kar želimo sedaj s spremembo tega zakona predati v celoti skladu samemu. Po navadi je tako, da če ima nekdo neko premoženje, praviloma - mi vemo, da imamo tudi slabe gospodarje - dobro gospodarji z

njim. In če bodo delavci sklada, gozdarji, visoko kvalificirani med najboljšimi, jaz upam trditi celo najboljši v Evropi, upam si trditi, da niti ena članica Evropske unije nima tako dobre gozdarske službe, kot jo imamo mi, to je dejstvo - mene lahko kdorkoli prepričuje drugače vendar jaz sem prepričana, da so dejansko najboljši v Evropi - potem bodo v Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov dali od sebe vse, da bodo dokazali, da se da v odnosu do koncesionarjev iztržiti mnogo več.

Samo še nekaj bi v zvezi, ne s tem, ampak s tistim, kar sem prej poslušala, popravila. Namreč, dvakrat sem slišala da kako Katoliška cerkev plačuje tistim, ki gozdarijo z njenimi gozdovi, mnogo več. Obratno je, dragi gospodje in gospod, ki je odsoten, obratno je! Tisti, ki gospodarijo z gozdovi v lasti Vatikanu v Sloveniji, plačujejo mnogo več, kot pa plačujejo koncesionarji našemu Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Se pravi, da ima dobička Vatikan oziroma Katoliška cerkev od svojih gozdov mnogo več, kot pa Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. In zdaj bi rada samo vprašala, to je retorično vprašanje, tisti, ki ste bili na učiteljski, veste, kaj to pomeni, tisti, ki ste bili v gimnaziji, tudi, morda ste pozabili - to pomeni, da je to vprašanje, ki ne potrebuje odgovora. Koliko davka plača Katoliška cerkev od dobička, ki ga dobiva z gospodarjenjem z gozdovi v državi Sloveniji?

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi k 12. členu in amandmaju še kdo razpravljati?

Gospod minister, izvolite, dr. Pogačnik.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Poslanke in poslanci!

Prvič se bi zahvalil za to zelo zanimivo razpravo, mislim, da je kar nekaj zanimivih predlogov, ki jih bomo upoštevali pri nadaljnjem delu. Tako bi rekel, vsekakor se na ministrstvu zavedamo, da je Vlada z dopolnitvijo in spremembami tega zakona prevzema veliko odgovornost. Samo mislim, da je bil prevzem te odgovornosti nujno potreben in da je treba potem tudi zadeve peljati naprej. 12. člen je za mene minoren člen zaradi tega, ker morate vedeti, da 57. člen Zakona o gozdovih jasno govori, da pravzaprav lahko sklad pooblasti zavod, da opravlja za njega določene dejavnosti ali pa ne pooblasti. Sklad ga je pooblašal, vsako leto je to stalo od 300 pa tudi do 750 tisoč evrov, da se razumemo. V smislu tudi racionalnega gospodarjenja je zelo verjetno, da bo sklad premislil, kako bo to uredil.

Na eni strani, kot je bilo že govorjeno, tudi to v luči kadrovskega programa glede zmanjševanja števila zaposlenih v javnih zavodih za minus dva odstotka in teh 17 je točno minus 2 odstotka na Zavodu za gozdove, to se pravi, da prej pomagamo, kot škodimo, seveda, če se bo zavod tako odločil.

Rekel sem tudi, da v zvezi s tem členom, v zvezi z aktivnostmi na področju gozdarstva, da konec koncev razumem to vznemirjenje, če se spreminja zakon, ki je bil sprejet leta 1993. Zdaj smo pa 2009, vmes smo pa vstopili v Evropo in se je marsikaj zgodilo, če ne drugega, trg se je odprl in to se temeljito občuti tudi na področju gozdarstva, tudi na področju drugih sektorjih. Sektor gozdarstva je pravzaprav še najmanj zaščiten, če govorim glede podpore in, recimo, subvencijah na tem področju. Torej moramo glede na to, da smo tretja najbolj gozdnata država v Evropi, temeljito razmisliti, kako naprej z našimi gozdovi. Zato je pač ministrstvo v toku letošnjega leta tudi naročilo pri skupini strokovnjakov, neodvisnih, da se razumemo, nekako oceno stanja v slovenskem gozdu. Ne v slovenskem gozdarstvu, ampak predvsem v slovenskem gozdu. In naključno, da smo dali v normativni program za naslednje leto tudi zakona o gozdovih spremembe in dopolnitve, da se pripravljajo spremembe in dopolnitve uredbe o koncesijah in še nekatere druge vsebine so pomembne. Na primer tudi petletni normativni program za področje gozdarstva se izdeluje. Skratka, številne dopolnitve je treba pripraviti. Ključna prva dopolnitev v zakonu o kmetijskih zemljiščih, ki bo mogoče odgovoril tudi na vprašanja, na katera danes pač nisem uspel odgovoriti tudi zaradi kratkega časa, ki mi je bil na razpolago. Vladi je bilo namenjeno 5 minut. Toliko. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Samo v obvestilo. Vemo vsi, Vlada je sama najavila 5 minut in 5 minut je dobila, pa ne rečem, da je to kriv minister, da ne bi bil kriv slučajno Državni zbor. Ali še kdo želi k 7. členu? Ne. Oziroma k 12? Ne. Odpiram razpravo o 16. členu in amandmaju k 16. členu. Želi kdo besedo? Ne. Zaključujem razpravo k 16. členu in ker ne želi nihče več sodelovati v razpravi, zaključujem tudi razpravo k zakonu. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda.

Zato prehajam na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH, SKRAJŠANI POSTOPEK**. Predlog zakona je v obravnavo Državnem zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Besedo dajem predsedniku odbora, gospodu Francu Bogoviču za dopolnitev obrazložitve sklepa odbora. Izvolite, gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Pozdravljeni še enkrat! Odbor je na svoji 11. seji, 4. 12. kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ga je

vložil, kot smo že slišali, gospod Jože Tanko. Sklenjeno je bilo že na kolegiju, da bo po skrajšanem postopku potekal postopek. Na odboru so sodelovali predstavniki predlagatelja, se pravi SDS-a, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zakonodajno-pravna služba in Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije ter predstavnik Geodetske družbe Ljubljana. Kot gradivo smo prejeli še mnenje Zakonodajno-pravne službe in še enkrat mnenje Državnega sveta, ki je tudi podal svoje stališče. Zakonodajno-pravna služba je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, s pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika in nanj nima pripomb. Vlada je v pisnem mnenju navedla, da bi sprejetje predloga zakona dejansko pomenilo lažjo uvedbo komasacijskega postopka, vendar ker je v pripravi vladni predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki bo problematiko postopka za uvedbo komasacije uredil celovito, meni, da predložena novela ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Seznanjeni smo bili tudi s stališčem Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki pa ta predlog zakona podpira. V nadaljevanju smo še enkrat slišali predstavnika predlagatelja, ki je predstavil to rešitev, se pravi, zmanjšanje odstotka kmetijskih zemljišč po površini, za katere je treba pridobiti soglasje za vključitev prekomasacijskih območij z 80% na 67%, tudi utemeljevanje, zakaj bi bilo to prav narediti. V nadaljevanju smo dobili tudi dodatne predstavitve mnenja Vlade, ki ga je predstavil minister in poudaril, da so ta stališča enaka, kot so bila že v juliju, ko je Poslanska skupina SDS prvič vložila vsebino zakona z identično vsebino. Tu je bilo še enkrat več rečeno, da je strinjanje in da je ta sprememba predvidena v novem zakonu o kmetijskih zemljiščih, da pa je poleg tega procenta po stališču Vlade potrebno v zakonu o kmetijskih zemljiščih sprejeti še določene druge rešitve, s katerimi se bo ta operativnost v praksi tudi izvedla: s področja prostorskega načrtovanja, evidentiranja nepremičnin, geodetske dejavnosti, varstva okolja, graditve objektov, tudi na področju sprejemanja komasacijskih območij in tudi drugih agrarnih operacij so predvidene še dodatne druge spremembe, da ne bo na koncu problem veliko število pritožb. To so bila stališča, ki jih je minister in so jih tudi predstavniki ministrstva poudarili.

Slišali smo še stališča predstavnika Kmetijsko-gozdarske zbornice, ki se strinja in prepoznava v komasacijah nujno potrebo in tudi potrebo po tej celoviti ureditvi zakona. S strani predstavnika Državnega sveta je bilo še enkrat več utemeljevano stališče glede podpore temu zakonu. Predstavnik geodetske družbe, to je družbe, ki se ukvarja s komasacijami v živo že več kot 20 let, pa je pozorno prikazal, kako se to dogaja v praksi in kako je problem zbiranja tega prepotrebnega procenta soglasij in da je velikokrat ta kritična točka ravno

med tema dvema tretjinama in štirimi petinami, se pravi med 67 in 80%, tudi z vidika neurejenih dedovanj in podobnih zadev, solastništev in vse skupaj predstavlja velikokrat problem. Sam pa je tudi navedel kar nekaj predlogov, s katerimi predlaga, da bi se lahko v prihodnjem ti procesi agrarnih operacij učinkoviteje upravljali.

Na koncu je odbor z večinskim glasovanjem 7:3 sprejel naslednji sklep: Predlog zakona o spremembi zakona o kmetijskih zemljiščih ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona gospodu Robertu Hrovatu za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa. Izvolite.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Glede na veljavni 56. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih se predlog za uvedbo komasacijskega postopka lahko vloži, če se s komasacijo strinjajo lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 80% površin zemljišč na predvidenem komasacijskem območju. V skladu z zakonom o urejanju prostora in v skladu s pravilnikom komasacijskih zemljišč na območju občinskega lokacijskega načrta pa lahko predlog za uvedbo komasacije vložijo lastniki zemljišč, ki imajo v lasti najmanj 67% površine zemljišč na komasacijskem območju. Očitno je, da prihaja do nelogičnih in v praksi do pomembnih razlik, ki jih skušamo s predlogom novele zakona razrešiti tako, da izberemo za lastnike kmetijskih zemljišč lažjo, predvsem pa bolj življenjsko rešitev. Vsi podatki kažejo, da je v Sloveniji razdrobljenost in majhnost kmetij izredno kritična, na kar opozarjajo tudi agrarni strokovnjaki in kmetje, ki se s to problematiko srečujejo v praksi. Zato smo v Slovenski demokratični stranki na podlagi mnogih pobud odločili, da Državnem zboru predlagamo sprejetje novele Zakona o kmetijskih zemljiščih, s katero se želi doseči uskladitev z Zakonom o urejanju prostora na področju komasacij tako, da se predlaga lažja uvedba komasacijskega postopka. Predlog za uvedbo postopka se lahko vloži, če se s komasacijo strinjajo lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 67% površin zemljišč na predvidenem komasacijskem območju.

Kaj sploh je komasacija? Zakon o urejanju prostora pojem komasacije definira kot zložbo zemljišč na območju predvidenega občinskega lokacijskega načrta in njihova ponovna razdelitev med lastnike zemljišč na tem območju. V Zakonu o evidentiranju nepremičnin je komasacija definirana kot zložba parcel, ki imajo različno pravno stanje glede lastninske pravice, in razdelitev po zložbi oblikovanega zemljiškega sklada na nove parcele. Po Zakonu o kmetijskih zemljiščih so predmet komasacije kmetijska zemljišča, lahko pa tudi gozdovi, nezazidana stavbna in druga zemljišča na komasacijskem območju ter naprave na teh zemljiščih.

Komasacijo kmetijskih zemljišč podrobneje ureja pravilnik o izvajanju komasacij kmetijskih zemljišč. Morda v teh časih ni zanemarljivo dejstvo, da uresničevanje predlaganega zakona ne bo imelo finančnih posledic na državni proračun in druga javna finančna sredstva, ponovno pa v Slovenski demokratični stranki poudarjamo, da bo imel zakon ob podpori poslank in poslancev pozitivne učinke na kmetijsko politiko, na kar opozarja tudi Kmetijsko-gospodarska zbornica, ki podpira novelo zakona. Ker vemo, da gre za veliko, široko in razvejano članstvo, v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke predlagamo, da se za podporo zakonu odločite tudi ostale poslanske skupine.

In še dodaten razlog k podpori zakonu je sistem uvajanja komasacij v državah Evropske unije. V vseh državah, kjer se izvajajo komasacije kmetijskih zemljišč, so komasacije podprte z ustrezno zakonodajo, ki uveljavljajo pristop, ki uvajajo z zakonom predpisano obvezno udeležbo v komasaciji. Prostovoljne komasacije so namreč postale ekonomsko neučinkovite in preveč dolgotrajne, poleg tega je pri njih možnost neuspešnega zaključka vedno velika.

Torej, za zaključek. V Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke smo razočarani nad predlogom sklepa, ki ga je izglasovala koalicija, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, čeprav Predlog novele Zakona o kmetijskih zemljiščih ureja lažje, predvsem pa bolj življenjsko rešitev - uvedbo komasacijskega postopka. Ne nazadnje, ta predlog zakona podpira Državni svet, Kmetijsko-gozdarska zbornica in tudi strokovna javnost, čemur smo bili priča na seji delovnega telesa. Pričakujem, da si boste v koaliciji premislili in to našo novelo podprli.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Vlade do predloga matičnega delovnega telesa bo predstavil dr. Milan Pogačnik, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Minister izvolite, izvolite za govornico.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa. Se opravičujem, ker nisem čisto...

Še enkrat pozdrav gospodu podpredsedniku, poslanke in poslanci.

Predlog zakona, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom, med razlogi za sprejetje zakona navaja, da je v Republiki Sloveniji v posameznih predelih razdrobljenost in majhnost kmetij izredno kritična, in velikostna struktura in razdrobljenost sta po mnenju agrarnih strokovnjakov dva največja agropolitična problema. To je absolutno res, s tem se strinjamo. V Sloveniji imamo čez 3 milijone parcel, velikost naših kmetij je nekaj čez 6 hektarov in seveda s takšno razdrobljenostjo smo zelo

težko konkurenčni, ne samo v slovenskem, nasploh pa v evropskem prostoru. Ravno zaradi tega se na ministrstvu z vso resnostjo lotevamo sprememb in dopolnitev zakonodaje s področja predvsem aktivne zemljiške politike, o enem predlogu zakona smo danes razpravljali. Zakon o kmetijskih zemljiščih, jaz upam, da bo v januarju prišel na vaše klopi, vsekakor bo obravnavan na Vladi in potem sledi še serija drugih vsebin. Torej, predlog zakona, ki ga je predložila skupina poslancev z gospodom Tankom na čelu, vsekakor podaja en predlog, ki nedvomno pomeni lažjo izvedbo komasacijskega postopka. Vendar je pri izvedbi komasacij, trenutno jih v Sloveniji poteka 11, skupni vrednosti pa za ta namen namenjamo do leta 2013 17 milijonov evrov, seveda, evropskih in naših sredstev, skratka gre za projekt, ki bi ga želeli izpeljati, zahteva veliko bolj systemske in intenzivnejše spremembe, če želimo te komasacije izvesti. To je tudi eden izmed razlogov, da žal te, drugače koristne spremembe, ne moremo podpreti, kajti ne bi prispevala k bistveni poenostavitvi postopkov za izvedbo komasacij. Tudi k vsej zahtevnosti tudi tehnični in administrativni, katero postopki komasacije zahtevajo.

Sprememb zakona o kmetijskih zemljiščih, ki poleg enake spremembe, kot jo tudi navaja skupina poslancev, to se pravi zmanjšanje soglasij z 80 na 67, to je ena izmed sprememb, uvaja tudi številne druge poenostavitve s področja prostorskega načrtovanja, evidentiranja nepremičnin, geodetske dejavnosti, varstva okolja, graditvi objektov. Odpravljajo se tudi postopkovne nejasnosti v zvezi z agrarnimi operacijami in skrajšujejo se administrativni postopki, vključujejo se tudi odprava administrativnih ovir v prometu.

Pomemben poudarek je namenjen tudi določbam, ki se nanašajo na komasacije in tudi en izmed predlogov zakona, ki ga Vlada pripravlja in je pač v končni izvedbi, je tudi zmanjševanje obsega soglasij - popolnoma enako z 80% na 67%. Torej, ne da bi direktno nasprotovali temu predlogu, vendar žal ne prispeva k hitrejši izvedbi komasacijskih postopkov, katerih je kar precej najavljenih. Zaradi tega z vso potrebno skrbnostjo in tudi hitrostjo, kolikor je pač tu mogoče, v vseh procedurah, ki jih treba opraviti, in pri vseh soglasjih, ki jih je treba pridobiti, zaključujemo to delo na Zakonu o kmetijskih zemljiščih.

Zaradi tega Vlada meni, da Predlog zakona o spremembah Zakona o kmetijskih zemljiščih v obsegu, kot je bil predložen, ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker, kot sem že navedel, ne rešuje postopka za uvedbo komasacije celovito, kot je predvideno in naj bi bilo realizirano s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Sledi predstavitev poslanskih skupin. V imenu Poslanske skupine

Slovenske nacionalne stranke bo stališče predstavil gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni stranki gledamo na pričujoči Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih kot logičen, razumen in nujen ukrep z namenom reševanja problematike razdrobljenosti in majhnosti kmetij. Kajti takšna velikostna struktura oziroma razdrobljenost posesti predstavlja v Sloveniji enega od največjih agrarnih problemov. S predlaganimi spremembami naj bi se dosegla uskladitev z zakonom o urejanju prostora na področju komasacij, če bi se izvajali še dodatni ukrepi. Gre torej za možnost vlaganja predloga, kot je omenil gospod minister, tudi glede drugih ukrepov pri začetku komasacijskega postopka, če se s komasacijo strinja zdaj po novem 67% lastnikov površin, kar je za razliko od prejšnjih 80% to vsekakor pozitiven premik. Koristile bi pa tudi spremembe glede poenostavitve postopkov uvedbe komasacij kot tudi določene dopolnitve zaradi sprememb zakonodaje na področju prostorskega načrtovanja, pa še nekaj drugih ukrepov, kot jih je že minister naštel, s čimer se popolnoma strinjamo. Koristni bi bili tudi skrajšani administrativni postopki, ki bi pospešili same postopke izvedbe komasacij.

Kljub nujnosti in dobremu namenu predlaganih sprememb pa se istočasno odpirajo tudi nova vprašanja in dileme. Tako je po doslej veljavnem zakonu in podzakonskih aktih dinamika in učinkovitost komasacijskih postopkov potekala dokaj različno po komasacijskih območjih širom Slovenije. Razlog za to so zelo različni dejavniki, kot je specifičnost samega komasacijskega območja, mentaliteta prebivalstva oziroma lastnikov zemljišč, agilnost in sposobnost akterjev v postopkih in tako dalje, da ne naštevam naprej. Tako so, na primer, na območju Upravne enote Murska Sobota v času veljavnosti dosedanjega zakona uspeli uvesti komasacijski postopek na več kot 25 komasacijskih območjih in na površini več kot 4.500 hektarjev, kar je vsekakor izjemen dosežek, in to navkljub normativu 80% potrebnega strinjanja lastnikov kmetijskih zemljišč. Kar pa je vredno tudi omeniti, da so le-ti postopki de facto zaključeni. Torej, da je novo stanje vpisano v zemljiško knjigo. Za komasacijske postopke pristojne osebe na območju upravne enote Murska Sobota pa opozarjajo na možnost povečanja števila pritožb in nezadovoljnih komasacijskih udeležencev že v sami fazi uvedbe komasacijskega postopka in s tem posledično na dolgotrajnost postopka, večje stroške in tako naprej. Vse to utemeljeno vzbuja strah, da bi s tem morda dosegli prav nasproten učinek; se pravi, ne bi dosegli boljše posestne strukture in večjih obdelovalnih kosov kmetijskih zemljišč, dosegli bi pa vedno več neurejenih stanj lastništva v zemljiški knjigi zaradi dolgotrajnosti reševanja

pritožb komasacijskih udeležencev. Namen novega zakona je preprečiti prav to, sicer bo pa čas pokazal svoje. K sreči pa gre upati, da se bo kasneje pristopilo k spreminjanju zakona tudi bolj kompleksno in sistematično, torej se bo uvedlo tudi uporabo drugih ukrepov, ki naj bi olajšali in skrajšali komasacijske postopke in bi s tem predmetne spremembe in dopolnitve zakona dosegle svoj cilj in namen. Kljub prej navedenim pomislekom in zadržkom bomo v Slovenski nacionalni stranki predlog sprememb in dopolnitev zakona o kmetijskih zemljiščih vseeno podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa za besedo. Vsem prisotnim skupaj še enkrat prijazen pozdrav! Jaz sem vesel, da smo našli eno temo, kjer pa vsebinskih razhajanj v Državnem zboru praktično ni. Vsi priznavamo, da je stanje na področju kmetijskih zemljišč nezavidljivo. Minister je že nekajkrat predstavil, bi rekel, do srca segajočo statistiko in analizo kmetijskih podatkov.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije smo zaradi teh zaskrbljujočih dejstev tudi zaskrbljeni in se dejanskega stanja zavedamo. Izpostavili smo jih v našem volilnem programu in se zavzeli za čimprejšnji zakonski poseg v te izrazito negativne trenda na področju kmetijskih zemljišč. Svoje odgovornosti se zaveda tudi vladajoča koalicija, katere pomemben del smo, zato koalicijski sporazum predvideva pripravo novega Zakona o kmetijskih zemljiščih ter pripravo programa za zmanjšanje zaraščanja kmetijskih zemljišč. Eden izmed najpomembnejših ukrepov na tem področju je zagotovo komasacija oziroma zložba zemljišč, s katerim se zaokrožuje zemljišča ter s tem izboljšuje parcelno strukturo slovenskih kmetijskih zemljišč. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije te spremembe podpiramo. Dobro razpravo smo opravili tudi na Odboru za kmetijstvo in tam je prevladala ocena, da zakon kljub dobri pobudi, ki rešuje samo delček komasacijske zgodbe, še ni zrel za nadaljnjo obravnavo. Jasno je bila podana zaveza ministrstva, da bo ta zakon v prvih dveh mesecih naslednjega leta zagledal luč sveta in bo vseboval tudi rešitev, naključje ali ne naključje, da je številka do pike enaka, kot so jo upravičeno predlagali kolegi iz opozicije, in jaz sem prepričan, da bomo vsaj v tem delu zgodbe enotni. Treba pa je pojasniti, zakaj smo na odboru ocenili, da samo sprememba tega delčka v zakonu ni zadostna. Zahvaliti se moram in pa tudi čestitati predsedniku odbora, ker je na sam odbor pripeljal človeka, strokovnjaka, ki to zgodbo pozna že dolga leta in nam je opisal kalvarijo ene od kmetijsko pomembnejših slovenskih občin.

Gost, strokovnjak na tem področju, nas je opozoril predvsem na to. Prvo, kar vsebuje predlog današnjih

predlagatelj, da je treba spremeniti procent soglasja za uvedbo komasacijskega postopka z 80 na 67%.

Drugič, zelo pomembno, omogočiti imenovanje zastopnikov oziroma skrbnikov za neznane, eventualno umrle še pred izdajo odločbe o uvedbi komasacijskega postopka, podobno kot pri posameznih geodetskih storitvah, kajti komasacija je v bistvu en velik skupek, ena celota geodetskih storitev.

Tretja pomembna navedba, uvesti plačilo upravne takse na vložitev pritožbe na odločbo o uvedbi komasacijskega postopka. S tem bi zagotovo odvrnili lastnike zemljišč, da ne bi pisali pritožb samo zato, ker jih lahko napišejo in ker jih to nič ne stane, učinkovito pa zavirajo ta prepotreben postopek.

Nadalje. Vsem lastnikom zemljišč, ki so proti uvedbi komasacijskega postopka, onemogočiti črpanje sredstev iz občinskih razpisov za spodbujanje kmetijstva, nakup novih strojev, opreme in še kaj, kar razpisujemo občine na rednih razpisih, pa če gre tudi za agrotehnične ukrepe, gradnjo hlevov in še kaj. Potem vsem lastnikom zemljišč, ki so proti uvedbi komasacijskega postopka, ukiniti za tisto določeno obdobje subvencije in onemogočiti prijavo na ukrepe, ki jih financira Evropska unija in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ter dvigniti prag za pridobivanje subvencij.

In pa na koncu, pa ne najmanj pomembno, zaradi predlaganega preverjanja skladnosti komasacije s planskimi dokumenti in skladnost izjav predlaganih ob uvedbi komasacije z zemljiškoknjižnim stanjem zemljišč, tam se pa predlaga daljši rok za izdajo odločbe o uvedbi komasacije, kot ga navaja ZUP. Vemo, da je v ZUP-u rok 60 dni od popolne vloge, predlog pa je, da se ta rok podaljša na razumnih 120 dni in s tem bi dobili zakonodajo, ki bo tudi v praksi delovala, bo učinkovita in to slovensko kmetijstvo z razdrobljeno posestno strukturo najprej potrebuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo in lep pozdrav še enkrat v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. V poslanski skupini ugotavljamo, da smo enak predlog zakona v tem mandatu že zavrnil, in takrat smo opozorili, da gre pri tem zakonu in tudi pri prejšnjem za problem, ker ne rešuje celotnega postopka izvedbe komasacije. Sprememba praga za soglasje o komasaciji z 80 na 67% je eden od potrebnih korakov, ki sicer omogoča hitrejšo izvedbo komasacije, vendar samo eden od tistih, ki so potrebni, da komasacija resnično steče hitreje.

Poleg tega Vlada pripravlja spremembo zakona o kmetijskih zemljiščih, ki bo ravno tako ta odstotek vključeval v vsebino vladnega predloga in bo ta postopek seveda tam zaradi tega tudi upoštevan. Opozoriti je treba, da je treba pri postopku za izvedbo komasacije upoštevati tudi spremembe, ki se

nanašajo na spremenjeno zakonodajo s področja prostorskega načrtovanja, evidentiranja nepremičnin, geodetske dejavnosti, varstva okolja in graditve objektov. Vse to je treba vgraditi v Zakon o kmetijskih zemljiščih, če želimo komasacije resnično učinkoviteje izvajati, kot je to mogoče danes. Ta zakon tega ne vsebuje, zato ga v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne podpiramo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Milenko Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj. Na enem od zadnjih zasedanj kmetijskih ministrov Evropske unije so razpravljali tudi o odpravi birokratskih ovir v kmetijstvu. In kaj je večja birokratska ovira, kot če sta za nek postopek v dveh zakonih predpisana dva različna podatka. V našem primeru komasacij je to soglasje lastnikov, za katerega v en zakon govori o 80% soglasju, drugi pa o 67%. In v luči te ugotovitve velja Zakon o kmetijskih zemljiščih podpreti oziroma če ne bo podprt, vsekakor držati ministra za besedo, da bo pripravil nov zakon. Hkrati pa Evropska unija subvencionira komasacije v nekaterih državah, tako v Poljski in baltske države. Zanima me, ali je Slovenija tudi kandidirala za ta sredstva, ki pri komasacijskih postopkih pomagala, in ali jih bo pridobila.

Zakon pa bomo v Slovenski demokratski stranki podprli, saj smo ga tudi predlagali.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Milenko Ziherl, najbrž odgovora danes ne pričakujete, ker v okviru tega postopka ni mogoč, prav gotovo pa na matičnem delovnem telesu.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Še enkrat vsi skupaj pozdravljeni.

Prav lepo je biti v parlamentu, kadar se strinjamo o zadevah in pri tej zadevi, ko govorimo o postopkih oziroma pogojih za uvedbo komasacij, vidimo, da je splošno strinjanje, da bi bilo prav, da se ta procent zemljišč z 80% zmanjša na 67. Mislim, da smo tudi na odboru po res vsebinski razpravi in tudi ob poznavalcu te tematike zelo podrobno proučili, kaj so problemi komasacij in kaj bi bilo poleg spremembe tega procenta treba postoriti, da bi lahko to posestno strukturo teh malih slovenskih kmetij in še razkosanih na veliko število parcel čim prej popravili. Zato je, mislim da, ta enotna podpora dobra, vendar na koncu vedno pridemo do tistega "če-ja". V tem primeru je ta "če", da se želi in da je ministrstvo prepričamo in vidimo, da je tudi koalicija prepričana, da je

prav, da se to uredi v skupnem, celovitem zakonu in da se to področje iz Zakona o kmetijskih zemljišč ne izvzame. Sam mislim, da bi bilo v temu primeru in tudi v Slovenski ljudski stranki mislimo, da bi bilo trezno razmisliti o tej zadevi, ali ni mogoče materija Zakona o kmetijskih zemljiščih tako zahtevna, da se te napovedi, ki so bile najprej, da bo to v jeseni, minister je danes tukaj dejal, da bo to januarja na seji, predstavnik ene izmed koalicijskih strank je dejal, da bo to v februarju, po meni znanih podatkih pa je pri usklajevanju tega zakona, zakona o kmetijskih zemljiščih, ki korenito posega v prostorsko planiranje, poskuša se tudi zavarovati kmetijska zemljišča, kar veliko težav v medresornem usklajevanju. Poleg tega prostorskega načrtovanja je materija tega zakona tudi gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči v zaraščanju, poizkus, kjer se na nek način soočita tako pravica do lastnine kakor tudi pravica do obdelane zemlje.

V temu zakonu so tudi zahtevni vrstni redi pri prometu kmetijski zemljišč in še cela vrsta drugih določil, za katera mislim, da bodo po vsej verjetnosti rabila še veliko časa, da se uskladijo najprej že znotraj vladne procedure koalicije pa mislim tudi kasneje v samem Državnemu zboru.

Zato bi bilo mogoče vredno prisluhniti tudi temu, kar je bilo predlagano zadnjič na srečanju s predsednikom države, ki je to temo tudi odprl, da bi bilo na mestu mogoče katero od teh tem pogledati tudi ločeno, sprejeti kdaj tudi ponujeno roko s strani opozicije in mogoče kakšna pomanjkljivost, ki je ob tem procentu zagotovo še mogoča, bi lahko bili tudi toliko domiselni, da mogoče ta zakon dopolnimo, ga opredelimo v tistem delu, ki se nanaša na agrotehnične operacije, na krčenje zaraščenih površin, na hidromelioracije, na komasacije in bi ta dopolnila dodali temu zakonu, ki ga je v temu primeru predlagala opozicija, in bi en del, prepotreben del na področju urejanja zemljiške zakonodaje rešili pred ostalim celovitim zakonom.

V temu delu naj dodam tudi to še, da je pri sredstvih za komasacije tudi Slovenija upravičenka do koriščenja teh sredstev in da se v nekaterih okoljih takšni komasacijski postopki že uvajajo, ponekod so pa ravno te ovire problem, da se do teh sredstev, zaradi tega ker ne prideš do uvedbe komasacijskega območja, ne da priti. S tem namenom, mislim, da je bil tudi ta predlog zakona vložen, lahko bi bil dopolnjen in bi do leta 2013, se pravi v temu obdobju finančne perspektive, lahko tudi uspešneje počrpali evropska sredstva, hkrati pa tudi zaokrožili prepotrebno razdrobljeno zemljiškokmetijsko posest.

V Slovenski ljudski stranki bomo takšen zakon, kot je s strani SDS predlagan, podprli in mislim, da tako Vlada kakor tudi koalicija še enkrat več zamujata priložnost, da bi v konstruktivnem dialogu s svojimi dopolnitvami enkrat z roko v roki sprejela prepotreben zakon.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Tudi z moje strani lep pozdrav. Pred nami je zakon, ki ga je predlagala skupina poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom in ki ima identično vsebino kot zakon, v katerem smo v mesecu juliju že obravnavali vsebino.

Že takrat smo rekli, da je obseg, ki je predložen, premajhen in ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V naši poslanski skupini smo povedali, da predlaganega zakona ne podpiramo in pri tem mnenju ostajamo tudi tokrat. Razumemo namreč intenco predlagatelja in obenem menimo, da je predlog sicer dober, vendar žal ni celovit. Zato naj na tem mestu spomnimo, da Vlada pripravlja novelo zakona o kmetijskih zemljiščih, s katerimi se bo med drugimi poenostavil postopek uvedbe komasacije in predložilo potrebno gradivo. Pričakovani predlog obenem znižuje tudi prag izvede komasacije, in sicer z 80 na 67%, tako kot določata zakon o urejanju prostora in pravilnik o izvedbi komasacije, hkrati pa bo prinesel še nekaj drugih rešitev, ki so zelo pomembne za nadaljnje gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči ter posledično za razvoj lokalnih skupnosti.

Zaradi navedenega se torej pridružujem mnenju Vlade in matičnega delovnega telesa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa odbora bomo v skladu s časovnim potekom seje odločali danes, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O REGISTRACIJI ISTOSPOLNE PARTNERSKE SKUPNOSTI, SKRAJŠANI POSTOPEK.** Predlog zakona je v obravnavo Državnem zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom v zvezi s tem predlogom zakona Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Dajem besedo predsednici odbora dr. Andreji Črnak Meglič za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa. Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala, spoštovani gospod podpredsednik! Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi! Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslancev s

prvopodpisanim Jožetom Tankom s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po skrajšanem postopku.

Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se omenjeni predlog obravnava po skrajšanem postopku, zato ga je odbor obravnaval na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnik Državnega sveta. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Vlade in mnenje Državnega sveta ter pisna izjava Civilne iniciative za družino in pravice otrok. V poslovniškem roku kvalificirani predlagatelji niso vložili amandmajev. Predstavnik predlagateljev, sopodpisnik predloga zakona France Cukjati, je v uvodni obrazložitvi poudaril, da s predlogom zakona predlagatelji sledijo odpravi neskladja 22. člena Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki je bila ugotovljena z odločbo Ustavnega sodišča. Predstavnica Vlade je v zvezi s predlagano spremembo zakona povedala, da Vlada omenjenega predloga zakona ne podpira, saj v celoti ne rešuje odločbe Ustavnega sodišča. Omenila je tudi, da Vlada pripravlja celovito rešitev tega problema, ki bo urejen v družinskem zakoniku. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi njihovega mnenja opozorila, da je v prvem odstavku veljavnega 8. člena zakona določeno, da imata partnerja pravico do dedovanja tudi na deležu skupnega premoženja po umrlem partnerju. Omenjeni predlog zakona, ki so ga predložili predlagatelji, te točke samega zakona ustrezno ne spreminja, zato ni zadostna. Predstavnik Državnega sveta je povedal, da predloga zakona ne podpirajo, ker ne rešuje vsebinskih problemov registrirane istospolne partnerske skupnosti.

V razpravi so nekateri člani odbora nasprotovali mnenju Vlade in skušali s predlogom amandmaja, ki naj bi ga povzel odbor, upoštevati tako mnenje Zakonodajno-pravne službe kot tudi Vlade. Večina poslancev pa se je strinjala, da predlagana rešitev ni zadostna, zato so se strinjali, da se obravnavana problematika celovito uredi v predlogu družinskega zakonika. Tako je odbor po končani razpravi sprejel sklep, da Predlog zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo dajem predstavniku predlagatelja zakona gospodu Francetu Cukjatiju za uvodno predstavitev stališč do predloga matičnega delovnega telesa. Izvolite.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Predlog sprememb zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti sledi odločbi Ustavnega sodišča, ki je 2. julija 2009

ugotovilo, da je 22. člen Zakona o istospolni partnerski skupnosti v neskladju z ustavo, ker dedovanje posebnega in skupnega premoženja partnerjev obravnava različno. To je neustrezno, saj v primeru, ko pride do dedovanja na podlagi oporoke, istospolni partner ni upravičen do nujnega deleža.

Ustavno sodišče je nadalje ugotovilo, da je na področju premoženjskih razmerij med trajanjem registrirane skupnosti zakon sicer prevzel ureditev premoženjskega režima med zakoncema iz Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in uredil dolžnost preživljanja partnerja, ki nima dovolj sredstev za preživljanje, ni pa uzakonil domnevne volje umrlega partnerja, da tudi če ne naredi oporoke za dediščino, ekonomsko poskrbi za preživelega partnerja. Svojo odločbo Ustavno sodišče utemeljuje z oceno, da je registrirana partnerska skupnost razmerje, ki je po vsebini podobno zakonski skupnosti, ker je tudi za to skupnost značilna stabilna povezanost dveh oseb, ki sta si blizu, se medsebojno spoštujeta, si zaupata, si pomagata in se podpirata. Po 33. členu Ustave je pravica do dedovanja človekova pravica, 14. člen Ustave pa prepoveduje diskriminacijo pri zagotavljanju človekovih pravic glede na posameznikove osebne okoliščine, med katere sodi tudi istospolna usmerjenost. Iz tega sledi, da mora biti medsebojno dedovanje istospolnih partnerjev podobno urejeno kot dedovanje med zakoncema. Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti je očitno imel namen že takrat, ob sprejemanju premoženjske razmere istospolnih partnerjev v celoti urediti, podobno kot to velja za zakonsko zvezo, a ni bil dovolj pozoren na vse specifičnosti dedovanja. Zato je zakon treba spremeniti, tudi ne glede na zahtevo Ustavnega sodišča.

Ker je Zakonodajno-pravna služba opozorila na pomanjkljivost našega predloga, je Slovenska ljudska stranka pripravila amandma, ki to pomanjkljivost odpravlja. Zato je nerazumljivo, da je odbor amandma zavrnil in predlaga sklep, da Državni zbor zavrne celoten predlog, ki sledi zahtevi Ustavnega sodišča. Od Državnega zbora pa pričakujem, da bo zavrnil zavrnitveni predlog, predlog zakona pa vrnil odboru v dopolnitev in nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade mag. Anji Kopač Mrak, državni sekretarki na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve za stališče Vlade do predloga matičnega delovnega telesa. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Gospod podpredsednik, poslanki in poslanci. Vlada je 19. 11. 2009 sprejela mnenje o Predlogu zakona o spremembah zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Kot predlagatelji navajajo, da s predlogom zakona želijo, da se v skladu z ugotovitvijo Ustavnega sodišča Republike

Slovenije z dne 2. 7. 2009 odpravi neskladnost zakona z ustavo glede ureditve pravnega položaja istospolnih partnerskih skupnosti na področju dedovanja. Vlada Republike Slovenije predlog zakona ne podpira, ker je le-ta pomanjkljivo pripravljen, ker ne prinaša ustreznih rešitev, zlasti pa, ker predlagatelj z njim ne bo dosegel nameravanega cilja.

S predlagano spremembo 22. člena Zakona o registraciji istospolnih partnerskih skupnosti bi se pravni položaj istospolnih partnerskih skupnosti uredil le parcialno, ne pa celovito, kot to namerava Vlada Republike Slovenije narediti s predlogom družinskega zakonika. Pri tem bo namreč v celoti upoštevano stališče Ustavnega sodišča Republike Slovenije, da razlikovanje na podlagi spolne usmerjenosti kot osebne okoliščine ni dovoljeno. Poleg tega Vlada Republike Slovenije meni, da je 1. člen Predloga zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti nejasen.

Predlagatelj namreč predlaga, da se za dedovanje med partnerjema registrirane istospolne partnerske skupnosti uporabljajo splošni predpisi o dedovanju, enako kot velja za dedovanje med zakoncema v zakonski zvezi in partnerjema v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti moškega in ženske. Ker pa se v skladu z zakonom o dedovanju pravila o dedovanju, ki veljajo za zakonce uporabljajo za zunajzakonske partnerje le, če ni razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska zveza med moškim in žensko, ki živita v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti in nista sklenila zakonske zveze, neveljavna. Ker predlog zakona v 1. členu tega dodatnega pogoja ne vsebuje, bi se s sprejetjem takšne določbe prišlo dejansko do nejasnosti pravne ureditve, saj ne bi bilo urejeno s tem predlogom enako, kot je v zakonu o dedovanju.

Poleg tega Vlada Republike Slovenije opozarja tudi na posebno ureditev dedovanja v zakonu o dedovanju kmetijskih gospodarstev, zaradi česar bi bilo nujno določiti enako veljavnost za dedovanje partnerjev registrirane istospolne partnerske skupnosti, kot velja za zakonce, tudi glede posebnih predpisov o dedovanju.

Zaključno: Vlada Republike Slovenije tudi ugotavlja, da Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti v 8. členu, ki ureja obseg pravic in obveznosti, določa, da imata partnerja na podlagi registracije skupnosti med drugimi tudi pravico do dedovanja na deležu skupnega premoženja po umrlem partnerju. Predlagana ureditev tega člena dejansko ne spreminja. Tako bi se lahko splošni predpisi o dedovanju uporabljali le glede dedovanja na deležu skupnega premoženja, ne pa tudi osebnega, kar pa v bistvu pomeni, da se z odločbo Ustavnega sodišča ugotovljena ustavna neskladnost sploh ne odpravi.

S predlaganimi amandmaji, ki so bili vloženi na sami seji tudi po mnenju zakonodajne službe verjetno ne bi mogli celovito stvari urediti in to kaže jasno, kako pomembno je, da se pristopi k ureditvi tega vprašanja celovito. Vedno, ko

parcialno problemu diskriminacije odpravljamo, se zna zgoditi, da katero od posebnosti posebnih določb, ki so določene v posameznih zakonih, izpustimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin, besedo ima Ljubo Germič, ki bo predstavil stališče Poslanskega kluba LDS.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Predloga zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti ne bomo podprli. Tukaj seveda ne gre zameriti predlagatelju, torej skupine poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, da ne poskuša reševati problema, ki dejansko ostaja na podlagi odločbe Ustavnega sodišča, da je ta zakon v neskladju z ostalo, vendar pa mislimo, da rešitve, ki so predlagane v temu zakonu, ne rešuje zastavljenega cilja, ki ga predlagatelji želijo s svojim predlogom v zakon tudi umestiti.

Predlagatelji naj bi sledili torej neskladju 22. člena Zakona o registraciji istospolni partnerski skupnosti, ugotovljenega z odločbo Ustavnega sodišča, ki je določilo tudi šestmesečni rok za njeno odpravo. Tako predlagatelj kot temelji cilj navaja ureditev pravnega položaja istospolne partnerske skupnosti na področju dedovanja. Ustavno sodišče je namreč ugotovilo, da med ureditvama dedovanja med zakonskimi in istospolnimi partnerji obstajajo bistvene razlike.

Po našem mnenju predlagatelji želijo na hitro nekaj urediti, kar pa se pozna pri slabo pripravljene rešitvi vsebine členov. Pri tem bi seveda želeli opozoriti, da gre pravzaprav za rešitev vsebine v dveh členih. Zato bomo v Poslanskem klubu LDS podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, saj je predlagatelj v svoji zagretosti za spoštovanje odločbe Ustavnega sodišča, kar je seveda treba pohvaliti glede na dosedanjo prakso predlagatelja, da je seveda tukaj velikokrat in zastopa drugačno stališče in je bil zadržan v odnosu do uresničevanja odločitev Ustavnega sodišča. Torej je pozabil na 8. člen Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki določa, da imata partnerja na podlagi registracije skupnosti med drugim tudi pravico do dedovanja na deležu skupnega premoženja po umrlem partnerju. Ker se ta določba ne spreminja in je tudi ni mogoče spremeniti v nadaljnjem zakonodajnem postopku z amandmajem na podlagi Poslovnika Državnega zbora, zakon ne dosega zelenega cilja. S predlagano spremembo 22. člena, po kateri bi se za dedovanje uporabljala splošna pravila dedovanja, ki ne določajo nobenih razlik glede dedovanja posebnega in skupnega premoženja, in s predlaganim črtanjem 23. člena bi torej pravica iz 8. člena osnovnega zakona ostala v veljavi.

Tukaj seveda ponovno opozarjamo na dejstvo, da je takšno jasno stališče izrazila tudi Zakonodajno-pravna služba, opozarjamo tudi na to, da je Državni svet izrazil nepodporo temu zakonu, in prav tako je takšno stališče predstavila tudi Vlada Republike Slovenije. Tako lahko le zaključim, da gre za popravek določb zakona, s katerimi se pravzaprav nič ne ureja. Torej, da besedilo zakona, ki ne odpravlja neskladja, na katerega opozarja odločba Ustavnega sodišča, in da predlagatelj ne dosega zelenega cilja. Tukaj bi tudi mi želeli poudariti dejstvo, da je Vlada že predložila besedilo novega družinskega zakonika, v katerem naj bi celovito se uredilo tudi to vprašanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka dr. Ana Mrak Kopač, poslanke in poslanci. Predlog zakona dopolnitev in sprememb zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, predložen po skrajšanem postopku, je nastopil svojo zakonodajno pot v času, ko je bilo popolnoma jasno, da je v pripravi družinski zakonik, ki naj bi ustrezno vsebinsko razrešil vsa enaka družinska in partnerska razmerja. Zato se v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne moremo strinjati z napovedjo predlagateljev, da želijo s svojim predlogom odgovoriti na presojo Ustavnega sodišča in tako pomagati koaliciji, da odpravi eno od ustavnih neskladij. Rešitev, ki jo predlagajo, namreč v ničemer ne odpravlja temeljnih vsebinskih vprašanj, povezanih z razmerji med dvema osebama istega spola. Tako kot so pravno urejene te zadeve v zakonu o registraciji istospolne partnerske skupnosti so že ob sprejetju zakona naleteli na neodobravanje in opozorila, da ne bodo prenesle ustavne presoje. To se je zgodilo ob presoji ustavnosti 22. člena, kjer je bilo pravzaprav že vnaprej popolnoma jasno, da drugačne razsodbe, kot jo je Ustavno sodišče sprejelo, niti ni pričakovati. Ustavno sodišče je sprejelo odločbo, v kateri je ugotovilo v treh elementih neustrezno pravno ureditev dedovanja in diskriminatorno ureditev. Ustavno sodišče je naložilo zakonodajalcu, da v šestih mesecih to neustavnost odpravi, je pa za ta čas tudi napotilo, katera zakonska določila se morajo glede dedovanja uporabljati. Še enkrat opozarjam, da je Ustavno sodišče ugotovilo, da je razlikovanje na podlagi spolne usmerjenosti kot osebne okoliščine nedopustno. Gre torej za jasno izraženo stališče Ustavnega sodišča, da je treba v celoti upoštevati in izpeljati 14. člen Ustave, ki diskriminatornosti ne dovoljuje. Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je treba sprejeti take zakonske podlage, ki bodo temu stališču Ustavnega sodišča v celoti sledile. In v tej točki Socialni

demokrati menimo, da so v polni meri izpeljane te zahteve v predlaganem družinskem zakoniku. V družinskem zakoniku so namreč razmerja med dvema odraslima osebama ali med odraslimi osebami in otroki urejena tako, da ni mogoče najti elementov diskriminatornosti. Socialni demokrati bomo zaradi tega predlagani sklep odbora podprli in se pridružili tistim, ki menijo, da s predlagano spremembo Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki jo je predložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, ni mogoče reči, da je dosežen cilj, ki si ga je ta poslanska skupina zastavila in zapisala v predlogu, tega torej ne moremo sprejeti. Ne glede na različne poglede o urejanju razmerij med osebami istega spola, pa vsaj to lahko ugotovimo, da težko temu predlogu pripišemo dobronamernost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Še enkrat hvala, gospod predsedujoči. Odklonilnega mnenja vladne koalicije do našega predloga ni možno razumeti brez predlaganega družinskega zakonika, s katerim želi Pahorjeva Vlada to vprašanje razrešiti tako, da zakonsko skupnost, to je družino, kot jo sedaj pojmuje, povsem izenači z istospolno partnersko skupnostjo. Kot že rečeno je Ustavno sodišče pred šestimi meseci ugotovilo, da je treba dedovanje med istospolnimi partnerji urediti podobno, kot je urejeno v zakonski skupnosti, ker, kot pravi Ustavno sodišče, je razmerje med istospolnimi partnerji podobno, kot je med možem in ženo, ker je tudi za istospolno skupnost značilna stabilna povezanost dveh oseb, ki sta si blizu, si medsebojno spoštujeta, si zaupata, si pomagata in se podpirata. Istospolna in zakonska skupnost sta si podobni in ne enaki. Podobni sta si v medsebojnem odnosu, ki v celoti izpolnjuje istospolno, ne pa tudi zakonsko skupnost. Za zakonsko skupnost moža in žene je značilna še ena zelo pomembna razsežnost. To je naravna biološka usmerjenost v spočetje in rojstvo otroka. Pri zakonski zvezi gre za ustvarjanje najbolj naravnega gnezda, ki ga za svoje potomstvo ustvarjajo biološki starši. Gre končno za osnovno celico narodove reprodukcije in otrokove varnosti. Zato in samo zato ustava in zakon priznavata materinstvu in očetovstvu oziroma družini in zakonski zvezi posebno varstvo, poseben družbeni pomen. Vsaj doslej je bilo tako. V tej razsežnosti biološkega potenciala istospolna partnerska skupnost in zakonska skupnost možna in žene ne bosta nikoli podobna, kaj šele enaka. In Ustavno sodišče v svoji odločbi pravi tako, citiram: "Če položaja, ki ju primerjamo, v bistvenem nista enaka, ne moremo govoriti o neustavni diskriminaciji". Tako Ustavno sodišče. Različno obravnavanje istospolne in zakonske skupnosti ne pomeni diskriminacije. Izenačevanje teh skupnosti, ki ga

predvideva družinski zakonik, nima nobenega pravnega opravičila, ampak gre za samovoljo neke čudne politike. Nesprejemljivo je, da mnenje Ustavnega sodišča o podobnosti te skupnosti glede dedovanja Pahorjeva vlada spreminja v enakost glede vsega, čeprav istospolna skupnost ne bo glede reproduktivnega potenciala nikoli enaka družini. Odločitev Vlade oziroma koalicije, da vprašanje dedovanja istospolnih partnerjev ne reši v Zakonu o registraciji istospolne partnerske skupnosti, kot smo predlagali, ampak v družinskem zakoniku, očitno služi temu, da se prepreči napovedan referendum o zakoniku, s katerim hoče Pahorjeva vlada izenačiti obe skupnosti oziroma družino degradirati na raven istospolne skupnosti, ki pa ne more uživati posebnega varstva in posebnega družbenega pomena, ker nima reproduktivnega potenciala. Očitno bomo torej imeli spet opravka s pritlehno zlorabo prava. Upamo lahko le, da bo Ustavno sodišče vendarle ugotovilo, da je tudi pravica do referenduma pomembna ustavna pravica in da tudi če družinski zakonik na referendumu pade je odločbo Ustavnega sodišča možno kadarkoli realizirati, če ne danes pa kasneje, če bo le dovolj politične volje tudi pri koaliciji.

Upamo torej, da takšnim zlorabam prava, kot se napoveduje, Ustavno sodišče ne bo pritrdilo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi.

Predlagatelj zakona je v svoji obrazložitvi domnevno izhajal iz odločbe Ustavnega sodišča, kjer le-ta ugotavlja, da obstoječi 22. člen Zakona o registraciji istospolnih partnerstev ni skladen z ustavo, zato naj bi v želji po odpravi neustavnosti pristopili k njegovi spremembi. Temeljni cilj naj bi bila ureditev pravnega položaja istospolnih partnerskih skupnosti na področju dedovanja. Ob tem je treba povedati, da je bil ta 22. člen edini, okoli katerega se je Ustavno sodišče izjasnjevalo, ker je bil edini na katerega je pritožba bila vložena, na druge pač ne, ker je bila ta najbolj očitna in so se prijavitelji odločili, kot so se odločili. Ob omembi odločbe Ustavnega sodišča glede dedovanja, ki jih ne bom ponavljal, je treba navesti ugotovitve Ustavnega sodišča, ki so se jim želeli predlagatelji izogniti, da je registrirana partnerska skupnost razmerje, ki je po vsebini podobno zakonski ali zunajzakonski skupnosti. Govorili smo že o bistveni značilnosti: stabilni povezanosti dveh oseb, ki sta si blizu in si medsebojno pomagata in podpirata. Ustavno sodišče je ugotovilo, da glede na dejansko stanje je šlo v tem primeru za kršenje 14. člena Ustave, ki spolno usmerjenost

jemlje kot okoliščino, na podlagi katere je razlikovanje prepovedano. Enako velja tudi za Evropsko sodišče za človekove pravice. Vlada tudi sama navaja, da je Ustavno sodišče ugotovilo, da je drugačen režim dedovanja med istospolnima partnerjema poseg v pravico pobudnikov do nediskriminatornega obravnavanja.

Mnenje Zakonodajno-pravne službe pa je ravno tako povedalo, da vlagatelji s tem svojim predlogom ne rešujejo tega, kar bi želeli rešiti. Omenjeno je že bilo, da 8. člen tega zakona ni amandmiran v tej noveli, ta pa določa samo pravico o dedovanja na deležu skupnega premoženja, ne pa tudi na deležu posebnega premoženja. In tudi če bi, kot je bilo na odboru predlagano, sprejeli amandma Slovenske ljudske stranke, ki je, kar je pohvalno z njihove strani, predlagal, da bi tudi poseben predpis o dedovanju v Zakonu o dedovanju kmetijskih gospodarstev veljal ravno tako za registrirane istospolne partnerje, tega neskladja z ustavo ne bi odpravili. Predlagatelji dobro vedo, njihov prvopodpisani, kot veliki poznavalec poslovnika, vsaj če sklepamo po številu njegovih poslovniških intervencij na sejah Državnega zbora, pa bi ravno tako mogel vedeti, da člen, ki je zaprt, se v skladu s 132. členom Poslovnika ne more spreminjati. Skratka, predlagani zakon ne rešuje tega, kar naj bi reševal.

Koalicijske partnerice smo zato v soglasnem mnenju, da je to problematiko treba celovito urediti v družinskem zakoniku, ki bo v celoti upošteval odločitve Ustavnega sodišča. Prepričani smo, da bi ta predlagana sprememba pomenila zgolj parcialno urejanje problematike in bi bila na nek način nadaljevanje neke segregacijske zakonodaje, ki nikakor ne more biti pravična, ker bo vedno sigurno pozabila na kakšen del nekaterih pravic. Te pravice pa je treba urejati inkluzivno. Pa še to bi pozval vse, ki resnično želijo, da se to neskladje z ustavo odpravi, da podprejo predlog matičnega delovnega telesa, kasneje pristopijo k podpori družinskemu zakoniku, ki družine ne izenačuje z istospolno skupnostjo. In to velja za vse istospolne skupnosti, tako tiste, ki svoj biološki potencial s pomočjo medicine v tujini lahko izkoristijo, kot tiste istospolne skupnosti, ki tega biološkega potenciala prokreacije ne morejo izkoristiti. Izenačuje pa te istospolne skupnosti z raznospolnimi skupnostmi, tako tistimi, ki svoj biološki potencial izkoristijo, kot s tistimi, ki to naredijo z medicinsko pomočjo, kot seveda s tistimi raznospolnimi skupnostmi, ki tega svojega biološkega potenciala ne izkoristijo, ker se tako odločijo ali pač ne morejo. Podobno kot spoštujemo pravice vsakega izmed nas, da svoj biološki potencial izkoristi ali se pač zaveže drugače in se odloči, da tega ne stori. Mislim, da ravno v tem pojmovanju človekovih pravic leži razlog, zaradi katerega je seveda prišlo tako do zakona o registraciji istospolne partnerske zveze kot tudi do te novele v enemu temeljnem različnem razumevanju tega, kaj naj bi človekova pravica bila. Upam da bomo vsi skupaj

zavrnilo to predlagano novelo in podprli družinski zakonik, ki je edini na pravičen, dostojen, človeka vreden način rešuje pravice vseh izmed nas in nikomur izmed nas nobene pravice ne jemlje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav državni sekretarki. Spoštovani gospodje in gospe poslanke! Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke podpira predlog zakona, saj sledi ustavni odločbi. Predlog sicer določa v novem 22. členu, da se za dedovanje med partnerjema registrirane partnerske skupnosti uporabljajo splošni predpisi o dedovanju, enako kot veljajo za dedovanje med zakoncema v zakonski zvezi in partnerjema v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti moškega in ženske. Hkrati predlog zakona črta 23. člen Zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, ki določa neobstoj in izgubo dedne pravice, ker z navezavo na uporabo splošnih predpisov o dedovanju ta ni več potrebna.

Verjamemo v dober namen predlagateljev, zato smo na odboru predlagali amandma na podlagi pripombe Zakonodajno-pravne službe, da bi odpravili neskladje z 8. členom. Splošni predpisi o dedovanju se namreč ne razlikujejo med dedovanjem posebnega in skupnega premoženja, temveč enako urejajo dedovanje obeh vrst premoženja. Poleg tega tudi mi menimo, da ni razloga, da ne bi istospolni partnerji enako dedovali tudi po posebnih predpisih, na primer, Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev. S sprejetjem sprememb tega zakona bi odpadla potreba, da bi to ustavno odločbo in dedovanje urejali v družinskem zakoniku, saj istospolna skupnost po našem mnenju ne spada vanj. Ustavno sodišče namreč ugotavlja, da sta si skupnosti podobni v vsebinskem smislu in ne v dejanskem. Razveljavilo je le 22. člen Zakona o registraciji istospolne partnerske zveze. Gotovo je, da se skupnosti razlikujeta v bistveni sestavini: zakonska zveza in družina je namenjena predvsem skrbi za skupne otroke, pri čemer se bistveno razlikuje od istospolne skupnosti, kjer je zaradi narave skupnosti dejstvo, da skupnih otrok ni mogoče imeti. Ne strinjamo se z obrazložitvijo Vlade, ki napačno interpretira odločbo Ustavnega sodišča v tem delu, tako v družinskem zakoniku kot tudi v obrazložitvi mnenja k temu zakonu, in napačno enači te skupnosti z zakonsko zvezo tudi dejansko, ne samo pri urejanju pravnih vprašanj, za kar je Ustavno sodišče uporabilo primerjavo. Ohranitev instituta zakonske zveze kot skupnosti moža in žene je sklenjeno z najstrožjim standardom varovanja človekovih pravic doma in v svetu. Pravica do zakonske zveze je v Ustavi Republike Slovenije jezikovno in sistematično urejena primerljivo kot v Konvenciji Sveta Evrope

o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zato ni ne dejanskih ne pravnih razlogov, da bi to spreminjali. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav državni sekretarki. Kolegice in kolegi. Poslanska skupina DeSUS se strinja s predlogom sklepa Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Razlog za zavrnitev predloga novele zakona, ki poskuša urediti vprašanje dedovanja istospolnih partnerjev tako, da bi bilo le-to skladno z odločbo Ustavnega sodišča, je zelo jasen. Predlagatelj se je lotil spremembe zakona z namenom odprave ugotovljene neustavnosti 22. člena zakona nekoliko površno, saj je bil zakon vsebinsko kljub morebitni potrditvi še vedno v skladu z ustavo. Predlagatelj namreč ni predvidel, da se poleg sprememb 22. člena le-te potrebne tudi v 8. členu osnovnega zakona. V poslanski skupini seveda ne vidimo smisla v takšnih površnih spremembah, ki so zgolj v parcialni rešitvi problema. Tudi glede na dejstvo, da se bo pravni položaj istospolne partnerske skupnosti celovito urejal v družinskem zakoniku, če bo seveda sprejet, se poslanci poslanske skupine strinjamo, da te novele ne podpiramo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti je za nas sprejemljiv in ga bomo v Slovenski nacionalni stranki podprli.

Na nek način pozdravljam smelost predlagateljev, da so sploh upali in smeli predlagati tak predlog, kajti sam sem zaradi odprte diskusije v Državnem zboru pristal celo na mednarodnem sodišču v Strasbourgu in ni tej skupnosti zadosti niti ustavna presoja.

Govoriti o odprtih vprašanjih, ki na nek način jim preveč pozornosti namenja tudi Vlada in država v teh časih, je sedaj v te trenutku neutemeljeno in razsipno. 100.000 je nezaposlenih in boljše bi bilo, če bi danes razpravljali o tem, kako bomo ustvarjali nova delovna mesta, to pa sprejeli kot samoumevno nujo. Državni zbor je 22. junija 2005 na svoji 7. redni seji sprejel zakon o registraciji istospolnih partnerskih skupnosti in Ustavno sodišče je kasneje 17. 7. letošnjega leta v svojem izreku ugotovilo, da je 22. člen v neskladju z Ustavo Republike Slovenije. In ravno to, kar imamo danes pred seboj, odpravlja v bistvu to neskladnost in ureja

pravni položaj istospolnih partnerskih skupnosti na področju dedovanja.

Ne vem in ne razumem, zakaj Vlada sili z družinskim zakonom. Lahko mogoče zaradi tega, ker sledi vsečnosti in obljubi, ki jo je izrekla, da bo v ta zakon vključila tudi možnost posvojitve otrok in to prodaja za neko temeljno rešitev, ki bo celovito rešila problematiko. Jaz sem v letu 2005 v Državnem zboru izrekel za to skupnost nek stavek, ki ga bom ponovil tudi danes, da verjetno v tej dvorani ni matere ali očeta, ki bi želela imeti tako opredeljenega otroka. Verjetno ni. Če je in če se zgodi, se moramo s tem sprijazniti. Pravice, ki jih dodeljujemo, morajo biti pretehtane. Jaz nimam nič proti temu, da tako imenovane istospolne partnerske zveze živijo v skupnem življenju, skupnem prostoru, da so poročene in tako naprej. Vendar moramo ločiti, kaj je družina in kaj je istospolna partnerska zveza in kaj lahko povzročimo kot globoko bolečino otroku, ki bo posvojen v taki družini.

Kako bo ta otrok zaničevan, o tem ne želi nihče govoriti v Državnem zboru. Ko gledamo evropsko primerljivost v tej predlagani zakonski rešitvi, imate navedeno Nemčijo, ki ima ustrezno rešeno, po tem vzoru Švedsko, Francijo in ne nazadnje tudi evropsko primerljivost. Ker pa ste obljubili nekaj več, boste to zavrnilo in seveda v nekem drugem zakonu, ki ga boste poimenovali družinski zakon, želeli povzročati krivico tistim, ki se ne morejo braniti. To so otroci.

Če se bo to zgodilo, se bo zgodil tudi nov referendum. In na referendumu se bo slovenska širša javnost odločala o tem ali ste predstavniki Vlade storili prav ali ne. Jaz verjamem, da ta zakon ne bo ugledal luči realizacije. Pa če se boste še tako trudili, da bi ga spravili v realizacijo izvajanja. Zakaj? Preprosto zaradi tega, ker je preveč družin, ki ne želijo v bistvu sebe na nek način postaviti v manj ugleden položaj. Še enkrat rečeno, mi ne nasprotujemo registraciji istospolne partnerske skupnosti. Ne nasprotujemo tudi življenju v takšnih skupnostih, vendar ne mešajte, za božjo voljo, otrok, družine v to.

Kot že rečeno, je povsem zadoščeno tistemu, kar je Ustavno sodišče zapisalo 17. 7. 2009: "V tem členu, ki ga popravljamo in s katerim v bistvu odpravljamo tudi nemožnost dedovanja, ko to pravico prenašamo tudi na otroke, če je tak partner te otroke imel." Jaz ne vidim nobenega razloga, da bi Vlada vztrajala pri svojem.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jakobom Presečnikom.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za delo, družino in socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsednici odbora dr. Andreji Črnak Meglič za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Ponovno lep pozdrav.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jakobom Presečnikom, s predlogom, da se ga obravnava po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, zato ga je odbor obravnaval na podlagi 142. člena Poslovnika. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, predstavnik Zakonodajno-pravne službe in predstavnik Državnega sveta.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Vlade in mnenje Državnega sveta.

V poslovniškem roku kvalificirani predlagatelji niso vložili amandmajev.

Predstavnik predlagateljev, poslanec Jakob Presečnik, je v uvodni obrazložitvi členov predstavil namen zakona in predlagano zakonsko rešitev. Po njegovem naj bi s priznanjem letnega dodatka vsem kmečkim zavarovancem, tudi tistim, ki so uživalci pokojnin po prejšnjem zakonu o starostnem zavarovanju kmetov ter tistim, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic, uresničevali osnovno načelo solidarnosti in vzajemnosti, na kateri temelji veljavni pokojninski sistem pri nas. Odpravljena naj bi bila diskriminacija kmetov oziroma kmečkih zavarovancev, ki kljub temu, da so vse življenje opravljali težko in pomembno delo, prejemajo pokojnine, ki so dostikrat pod pragom revščine. Predstavnica Vlade, državna sekretarka dr. Anja Kopač Mrak, je v obrazložitvi mnenja Vlade povedala, da predlagana rešitev ni primerna, zakon oziroma predlog zakona pa je podprl predstavnik Državnega sveta. Ob upoštevanju mnenja Vlade je odbor v skladu z drugim odstavkom 128. člena Poslovnika najprej razpravljal in odločal o predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V razpravi o tem predlogu sklepa, so nekateri člani odbora menili, da bi bilo predloženi zakon navkljub negativnemu mnenju Vlade treba sprejeti. Menili so, da so enako upravičeni do letnega dodatka tudi kmetje, uživalci in

prejemniki pokojnin, ki so bili pretežno zavarovani za ožji obseg pravic oziroma uživalci pokojnin po prejšnjem zakon o starostnem zavarovanju kmetov, saj naj bi bil letni dodatek namenjen izboljšanju socialnega položaja upokojencev. Nekateri razpravljavci pa so poudarjali predvsem razloge, zaradi katerih po njihovi oceni predloženi zakon ni sprejemljiv. Izpostavljeno je bilo predvsem to, da s predlagano dopolnitvijo zakona posegamo v celostno pravno sistemsko ureditev pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zlasti še v shemo financiranja sistema, ki je po svoji naravi sistem socialnega zavarovanja in ne sistem socialnega varstva oziroma zagotavljanja minimalne socialne varnosti.

Po končani razpravi je odbor sprejel sklep, da Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona, gospodu Gvidu Kresu za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Podrobna obrazložitev zakona je v gradivu, dovolite pa, da podam najvažnejše poudarke v imenu predlagateljev poslancev Slovenske ljudske stranke.

Predlagali smo obravnavo po skrajšanem postopku, ker gre le za manjšo dopolnitev zakona. Po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v 8. členu in v 136.b členu s to dopolnitvijo členov določamo izjemo, ki bi omogočila prejemanje letnega dodatka tudi za kmete, uživalce pokojnin, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic in predvsem za uživalce pokojnin po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov iz leta 1979, katerih pokojnine znašajo le 227,60 evra, ker predstavlja le 35% najnižje pokojninske osnove.

Cilj zakona je izboljšati socialni položaj prejemnikov najnižjih pokojnin. Želimo izenačiti pravice prejemnikov najnižjih pokojnin z ostalimi upokojenci, ki tudi prejema nizke pokojnine in ki lahko kandidirajo za ta dodatek, saj vemo, da je prag revščine določen pod 495 evrov, nov prag pa celo 560 evrov.

Naj omenim še oceno finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva. Zaradi uveljavitve tega zakona se bodo povečala izplačila iz blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Glede na znano število uživalcev pokojnin po starostnem zavarovanju kmetov, januarja jih je bilo 2.302 in 281 kmetov borcev, in glede na letos veljavne zneske dodatkov, bodo kmetje borci upravičeni do nižjega zneska, ostali upravičenci pa do višjega zneska letnega dodatka, bi bila potrebna sredstva na letni ravni za izplačilo v letu 2010 v višini 909.938 evrov, kar se nam ne zdi velika številka. Glede na trende hitrega padanja števila

teh upokojencev, pa bo v letu 2011 potrebnih celo manj sredstev.

Glede na predvideno reformo pokojninskega sistema gre torej le za dveletno obdobje. Predlagatelji želimo poudariti, da je tako kot varstveni dodatek tudi letni dodatek v svojem bistvu socialni prispevek k najnižjim pokojninam. Sloni na solidarnosti, ne na višini plačanih prispevkov, zato je nerazumljivo, da so ti kmetje izvzeti in tega ne prejemajo.

Pripravili smo tudi predloge amandmajev glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe k proračunu za potrebna sredstva. Vse pa je bilo, žal, zavrnjeno. Pri tem je treba upoštevati, da se bo glede na trende zmanjševalo število uživalcev teh pokojnin. V prihodnjih letih se bo pa še bistveno zmanjšalo.

Podatek, da ta novela ni primerna. Tukaj bi pa jaz rekel, da je predvsem na preizkusu človeška solidarnost in pa pripravljenost popraviti napake iz preteklosti. In vsi bi lahko na ta način prispevali k izboljšanju gmotnega stanja tega, lahko rečem, malega števila ljudi, ki sedaj živijo in delajo na kmetijah in se sigurno zelo ti ljudje tudi trudijo, da te kmetije ostanejo še kolikor toliko ohranjene, kajti vedeti morate, da kmetije dnevno propadajo in ti starejši ljudje, ko so se v preteklosti ukvarjali s to kmetijo, držali te kmetije na nogah, so tudi že, lahko rečemo, pri ne več tako dobri fizični moči, kot so bili v mladih letih, in bi jim ta dodatek še kako koristil. Z delom na kmetiji, z ekonomijo na kmetiji tega manjka ne morejo več pridobiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade, državni sekretarki dr. Anji Kopač Mrak za predstavitev stališča Vlade. Prosim.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem, gospod predsedujoči in spoštovani poslanci in poslanke! Osnovno načelo pokojninskega in invalidskega zavarovanja je načelo, da pravice izhajajo iz dela. Za to načelo je značilno, da je zavarovančevo delo oziroma plačilo zanj podlaga za višino prispevkov in obseg pravic, ki iz njih izhajajo. Na zelo pomembnem, vendar pa šele na drugem mestu je v pokojninskem zavarovanju postavljeno načelo vzajemnosti in solidarnosti, ki zagotavlja materialno in socialno varnost tudi tistim zavarovancem, ki si glede na svoj prispevek in pogoje iz objektivnih razlogov niso mogli zagotovi splošne ravni socialne varnosti. V sistemu v državi, ki je po ustavi socialna država, se eksistenčni minimum zagotavlja predvsem s sistemom socialne pomoči in ne s sistemom socialnega zavarovanja. Pravice do letnega dodatka, ki naj bi bila po predlogu priznana tudi kmetom, ki zanje niso plačevali prispevkov, ta pravica v celoti izhaja iz plačanih prispevkov. Iz tega jasno izhaja sklep, da pri zagotavljanju pravice do letnega dodatka ni mogoče uporabiti načelo solidarnosti v tako širokem pomenu besede, saj ne gre za pravico, ki bi

zagotavljala osnovno socialno varnost. Pravica do letnega dodatka je po svoji naravi primerljiva s pravico do regresa, kot jo imajo zaposleni. Tako kot se regres priznava vsem zaposlenim, se tudi letni dodatek priznava vsem upokojencem, ki so vključeni v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja za polni obseg pravic, in ne le tistim, ki so prejemniki najnižjih pokojnin. Zato pravico do letnega dodatka kljub besednemu sinonimu ne gre enačiti bodisi z naravo varstvenega dodatka bodisi z naravo enkratnega pokojninskega dodatka, ki je bil izplačan. Predlog zakona, ki je danes predmet obravnave, naj bi dal večje pravice določeni kategoriji prejemnikom pokojnin, in sicer kmetom na tako imenovani podlagi starostnega zavarovanja kmetom in tistim kmetom, ki so bili vključeni v sistem pokojninskega zavarovanja, vendar le za ožji obseg pravic.

Država kmetom zaradi njihovega prispevka k razvoju iz zmožnosti oziroma sposobnosti plačevanja prispevkov skozi sistem pokojninskega in drugih zavarovanj solidarnostno odpušča polovico prispevkov, ki jih sicer za svoje zavarovanje plačujejo ostali zavarovanci. Kmetje ne plačujejo prispevka delodajalca, saj zanje ta del pokriva država.

Ni nepomembno poudariti, da bi se s tem predlogom diskriminirali vse tisti zavarovanci in upokojenci, ki so bili zavarovani za pravico do letnega dodatka, saj so zanje plačevali prispevke. Dodatna diskriminirana skupina pa so tisti, ki so sicer plačevali prispevke v nižjem obsegu, še vedno pa več kot kmetje, pa se jim s tem predlogom ta pravica ne bi priznala.

Glede ocenjenih finančnih posledic pa je treba poudariti, da ocena upošteva le število kmetov zavarovanih po starostnem zavarovanju kmetov, ne pa kategorije prostovoljno zavarovanih kmetov za ožji obseg pravice, ki pa je bistveno višja. Čeprav je to drugotnega pomena, vendar vseeno je potrebno izpostaviti.

Zaradi teh razlogov systemske razlage in predvsem vpeljave diskriminacije znotraj samega, pokojninskega sistema do zavarovancev, ki plačujejo prispevke in so zavarovani za enak obseg pravic, Vlada predlogu zakona nasprotuje in ga ne podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Dejan Levanič bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi.

Predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je v proceduro vložila skupina poslancev je namenjen predvsem na prvi videz izboljšanje položaja tako imenovanih kmečkih upokojencev. Predlog zakona je soroden Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem

dotatku, ki smo ga obravnavali v sredo tukaj v Državnemu zboru. Predlagatelj v bistvu želi, da se uživalcem pokojnin po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov in tistim kmetom uživalcem pokojnin, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic, prizna pravica do letnega dodatka.

Predlog se na prvi trenutek zdi všečen, vendar pa je iz enakih razlogov kot Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o varstvenem dodatku nesprejemljiv.

Pri zavarovanju za polni oziroma ožji obseg pravic je ključno, prvič, dejstvo, da gre za prostovoljno odločitev. Kmet, ki se prostovoljno vključi v zavarovanje, sam izbere osnovo, od katere bo plačeval prispevke. Najnižja možna osnova je zajamčena plača, meja med ožjim in polnim obsegom pravic pa je določena pri polovici zneska v višini 60% povprečne plače. V praksi to pomeni, da mora kmet za polni obseg pravic v pokojninsko blagajno mesečno plačevati približno 66 evrov, kolikor znaša prispevek zaposlenega, medtem ko prispevek delodajalca v tem primeru krije državni proračun.

Zavarovanje za ožji obseg pravic, je posebna oblika zavarovanja, ki jo poznamo, po kateri zavarovanec pridobi pravico do starostne, invalidske, vdovske ali družinske pokojnine. Za vse, ki so bili več kot polovico skupne pokojninske dobe zavarovani za ožji obseg pravic, zakon izrecno določa, katere pravice jim v tem primeru ne pripadajo. Odločitev za zavarovanje za ožji obseg pravic v tem kontekstu pomeni zavestno odpoved nekaterim pravicam iz pokojninskega zavarovanja. Čeprav je predlagani zakon, torej zakon, ki je pred nami, za določeno skupino morda na prvi pogled všečen, ni sprejemljiv z vidika pravičnosti do tistih kmečkih zavarovancev, ki so se pa prostovoljno odločili za zavarovanje za polni obseg pravic in tudi plačevali višje prispevke ter tudi do ostalih zavarovancev, ki niso kmetje in so bili zavarovani za ožji obseg pravic. Predlog zakona te skupine ljudi ne vključuje, in to seveda ruši sistem pravičnosti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo do vprašanja socialnega položaja posameznih skupin, kot smo že povedali v sredo, ko smo obravnavali podoben zakon, vedno zelo občutljivi in zato vsako odločitev v zvezi s tem dobro pretehtamo. Želimo si, da bi vsi prebivalci naše države živeli v blaginji in žal smo ta trenutek, še posebej pa ta trenutek družba z omejenimi sredstvi, ki jih ustvarimo in nato lahko naprej delimo. Ko govorimo o pokojninah, še posebej o pokojninah ob nujni solidarnosti ne moremo vnaprej pustiti pravičnosti in zanemariti višine plačanih prispevkov posameznika. Pri kmečkih zavarovancih že sedaj prevladuje solidarnost, ki je povezana s posebnim pomenom, ki ga ima njihovo delo za našo družbo. Nadaljnje poseganje v to razmerje pravic iz pokojninskega zavarovanja ne more biti zgolj parcialno, torej delno, ker lahko poruši že tako ali tako krhko ravnovesje med solidarnostjo in pa pravičnostjo.

Iz navedenih razlogov v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlaganega zakona nismo in seveda ne moremo podpreti v prihodnje in zato bomo glasovali za predlog sklepa matičnega delovnega telesa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Robert Hrovat bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo. Spoštovani. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke iskreno pozdravljamo vsak predlog zakona, ki gre v smeri izboljšanja socialnega položaja tistih, ki dejansko živijo na pragu revščine in si sami težko pomagajo. Danes imamo priložnost izboljšanja socialnega položaja približno 2.300 kmetov, ki so uživalci starostne ali družinske pokojnine po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov. Cilj zakona je izenačiti pravice uživalcev kmečkih pokojnin, ki so plačevali kakršno koli zavarovanje, do letnega dodatka z ostalimi prejemniki ter v skladu seveda z veljavnim sistemom v naši državi. S priznanjem plačila letnega dodatka bodo tudi kmečkim zavarovancem uresničena osnovna načela solidarnosti in vzajemnosti, na katerih temelji slovenski pokojninski in invalidski sistem. Glavni namen uveljavitve letnega dodatka je s finančnimi sredstvi pomagati prejemnikom najnižjih pokojnin. Izločanje kmečkih upokojencev, prejemnikov najnižjih pokojnin, pri prejemanju letnega dodatka je, po našem mnenju, neupravičeno, nepravilno in neustavno. Gre za 2300 oseb, ki po uskladitvi od 1. 1. 2009 prejemajo pokojnino v višini zgolj 227,60 evrov. Gre za ljudi, ki so vse življenje garali na svojih kmetijah, obdelovali zemljo in s tem veliko pripomogli k ohranitvi in utrditvi naravnega okolja.

V Slovenski demokratični stranki smo letos že vložili predlog spremembe zakona, ki je šel v smeri dviga najnižjih kmečkih pokojnin, vendar je bil s strani koalicije arogantno zavržen s pripombo, da gre za populističen predlog. Spomnil bi vas, da smo v prejšnjem mandatu od leta 2004 do 2008 precej izboljšali položaj upokojencev. Spomnite se, da so se od prejšnjega mandata naprej pokojnine usklajevale 2-krat letno z rastjo plač. Zdaj ste to spremenili in se samo še 50%. Odpravili smo premoženjski cenzus za pravice do dela vdovske pokojnine. Povečal se je tako imenovani regres za upokojence. Leta 2008 je bil sprejet zakon o varstvenem dodatku k pokojninam, povečal se je za 9% in sprejet je bil zakon o enkratnem pokojninskem dodatku. Vse to so bili ukrepi, ki so pripomogli k izboljšanju položaja slovenskih upokojenk in upokojencev. Ta vlada bi morala slediti našemu tempu in nadaljevati z aktivnostmi za uveljavljanje vsaj tistih pravic, ki izhajajo iz naslova problematike najnižjih pokojnin. Ampak ne. Očitno je, da bo predlog, ki je dober, ponovno zavržen in

ne razumemo tega, da ste v koaliciji brez problema podprli bonitete ljudem, ki niso ravno na socialnem dnu, ko ste sprejeli zakon o vdovskih pokojninah po nekdanjih vojaških uslužbencih. To je bilo nujno potrebno, za kmete, ki so pa vse življenje garali na svojih kmetijah, pa denarja vedno zmanjka. Ali ni to žalostno? To je nedopustno, neprimerno in res je škoda, da so slovenske volivke in volivci pred volitvami leta 2008 nasedli obljubljam o 1000 evrih pokojnin in o tem, da se Slovenijo da voditi bolje. Danes, po enem letu vladanja leve koalicije, smo v Slovenski demokratični stranki v to geslo popolnoma prepričani.

V Slovenski demokratični stranki bomo glasovali proti sklepu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker verjamemo, da je primeren in da bi ga bilo treba takoj uveljaviti. Letni dodatek temelji na solidarnosti. In sprašujem vas, glede na to, da boste zakon zavrnil, kje je vaš socialni čut, ki ga imate nekateri celo v imenu svoje lastne stranke. Gre za ljudi, ki imajo 227,60 evra pokojnine. Mislim, da je čas za temeljit premislek in pri glasovanju se odločite drugače, kot je bilo prej predstavljeno. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vito Rožej bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo, predsedujoči. Ponovno lep pozdrav vsem! Glavni namen te novele zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kot jo je predstavil prvopodpisani kolega Presečnik, naj bi bila izenačitev pravice uživalcev kmečkih pokojnin ne glede na obliko zavarovanja do letnega dodatka z ostalimi prejemniki, določenimi v zakonu v skladu z načelom solidarnosti in vzajemnosti. Predlagatelji trdijo, da naj bi šlo doslej za diskriminatoren odnos do kmetov oziroma kmečkih zavarovancev, ki, ponovno poudarjam, ne glede na obliko zavarovanja niso upravičeni do prejemanja letnega dodatka, ki naj bi jim ga zagotovili s sprejemom te novele. Razloge je navedla za takšno dozdejšnjo ureditev tudi državna sekretarka. V Poslanski skupini Zares se strinjamo z obrazložitvijo Vlade, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Kot je navedla Vlada, bi namreč priznavanje letnega dodatka kmetom, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic, pomenilo diskriminiranje ostalih kategorij zavarovancev. Tistih, ki so obvezno vključeni v javni sistem, in tistih, ki so vanj prostovoljno vključeni, vendar plačujejo prispevke za polni obseg pravic. Če bi Državni zbor potrdil vsebino zakona, bi bili vsi omenjeni v neenakem položaju, saj bi jim glede na plačane prispevke posledično pripadale manjše pravice, obenem pa bi bila porušena tudi smiselnost obstoja izbire osebnega zavarovanja, ki omogoča možnost zavarovanja za širši obseg pravic. Strinjamo se s stališčem, da bi to pomenilo, da zavarovanci, ki so se vanj vključili po 34. členu, torej prostovoljno, odslej ne bi bili več zainteresirani za

plačevanje prispevkov za polni obseg pravic, saj bi tudi ožji obseg pravic omogočal uživanje vseh pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter v enakem obsegu. Na čigavo škodo, iz čigave blagajne? Iz pokojninske blagajne seveda, v breme sedanjih in bodočih aktivnih generacij, ki so že sedaj mnogo bolj obremenjene s temi prispevki kot so bile generacije pred njimi. V tem kontekstu je treba opozoriti, da je sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja shema zavarovanja, kar pomeni, da so pravice pogojene z vplačanimi prispevki. Odločitev vsakega posameznika za vrsto zavarovanja pa je pač njegova prostovoljna odločitev, iz katere kasneje pridobi določene pravice. Ob tem je treba biti pošten in povedati, da je obžalovanja vredno, da so se kmečki zavarovanci lahko šele pozno vključili v ta sistem. Ampak zdaj, ko ta sistem stoji, mislim, da bi bilo težko njegov začetek premikati nekam še dlje v preteklost, tega se pač ne da. Stanje je takšno, kakršno je, in od tu naprej ima država druge institute za to, da bi njihovo socialno stanje, če je res tako slabo, popravljala. Zavedamo se, da so nekateri prejemki oziroma kmečke pokojnine sramotno nizke. Ob tem je pa treba vedeti, da ni nujno tudi premoženje teh prejemnikov pokojnin tako zelo nizko. Za zagotavljanje dostojnega življenja je pa v naši državi drug institut, ki se mu reče socialni transferji. In v tem se skriva ta socialni čut, če koga ta odgovor zanima. Pravice iz pokojninskega zavarovanja pač niso tiste, s katerimi bi socialno državo uravnavali. Zato se mi zdi tudi smiselno, da vsi temeljito razmislimo o takih in podobnih predlogih, kajti na naše mize prihaja tudi predlog pokojninske reforme, ki bo te stvari urejal celostno. Seveda se je treba vprašati, kako bomo ravnali v primeru Zakona o malem delu, kako bomo prepričali študente, kako bomo prepričali avtorje, tiste, ki delajo preko podjemnih pogodb, da morajo plačevati od vsakega dela v pokojninsko blagajno, ker to od nas zahteva demografija, stanje, kakršno je, ker sicer bo naša pokojninska blagajna v mesecu, dveh ali treh ob obilici takih predlogov, kot je ta, ali še prej skrahirala. Zato se zavedajmo, da smo poslanci vsega ljudstva, ne samo 2.300 takšnih ali drugačnih upokojencev te ali one generacije, da smo tudi poslanci generacij, ki še nimajo volilne pravice. Ti zdaj prihajajo, ti bodo morali skrbeti za vse te naloge pokojninske blagajne, ki bi jih zdaj nekateri želeli vključiti. S tem zavedanjem, verjamem, bo debata o reformah pokojninskega sistema tehtnejša, pravičnejša za vse generacije, kot rečeno. Za socialne pravice, za pomoč tistim, ki so resnični socialni problem, pa v tej državi obstajajo drugi instrumenti, ne pa pokojninsko zavarovanje.

V Poslanski skupini Zares se zaradi navedenega strinjamo s sklepom odbora, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ: Hvala. Spoštovani. Poslanci Slovenske ljudske stranke menimo, da bi moral sprejeti zakon omogočiti sprejemanje letnega dodatka tudi tistim kmečkim uživalcem najnižje pokojnine, ki je v višini 227 evrov. Letni dodatek je instrument socialne podpore upokojujencem z najnižjimi pokojninami, zato je nedopustno in disriminatorno, da kmetje, ki v preteklosti zaradi različnih razlogov niso mogli biti zavarovani in prejemamo najnižje pokojnine, niso bili vključeni v ta ukrep. Ne moremo se strinjati z mnenjem Vlade v delu, ki trdi, da bi s priznanjem letnega dodatka tudi za kmete, ki uživajo pokojnine po prejšnjem starostnem zavarovanju kmetov in ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic, prišlo do diskriminacije v razmerju do drugih zavarovancev.

Pri nas pokojninski sistem čisti zavarovalniški, ni v celoti odvisen od plačanih prispevkov. Naš sistem temelji v največji meri na solidarnosti, zato je zgolj odvisno od zakonodajalca, kakšne pravice komu prizna. Poleg tega gre pri letnem dodatku v bistvu za socialne prejemke, ki pa niso vezani na višino plačanih prispevkov, ampak so namenjeni reševanju socialne stiske in so vezani na višino dohodkov in premoženje posameznikov oziroma družine. V bistvu gre le za dveletni ukrep, če bo z novo reformo sprejemanja socialnih prejemkov izločeno iz pokojninskega sistema. Minister je celo v predlogu reforme pokojninskega sistema napovedal, da so predvidene pokojnine za vse državljane, ne glede na to, ali so sploh kdaj delali ali plačevali prispevke. Torej gre tudi v tem primeru kot v primeru varstvenega dodatka zgolj za odločitev zakonodajalca, komu prizna, da potrebuje socialno pomoč. Gre le za odločitev, ali se tem ostarelim kmetom olajša socialna stiska. Ti kmetje so vendarle vse življenje pridelovali hrano za našo družbo ter sebi in svojim bližnjim zagotavljali delovna mesta in socialno varnost. Nedostojno in ponižujoče je za njih ter slab zgled mladim, ki ne bodo hoteli prevzeti kmetij, če jih bo država silila na starost v socialno stisko. Kdo bo še prideloval slovensko zdravo domačo hrano? Ali ne menite, spoštovani, da kmetje s tem opravljajo častno in družbeno koristno delo? Ali ta vlada meni drugače? Kot smo že večkrat povedali, proračunska vreča je za ene vedno prazna, medtem ko je ta ista vreča za druge vedno polna. In to je žalostno. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev. Prosim.

FRANC JURŠA: Gospod podpredsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav, gospa državna sekretarka! Poslanska skupina DeSUS podpira sklep matičnega delovnega telesa, ki pravi, da Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, katerega predlaga skupina poslancev, s prvopodpisanim Presečnikom, ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Strinjamo pa se s predlagateljevim prizadevanjem pomagati kmečkih upokojujencem pri reševanju finančne stiske, v kateri so se znašli na starost kljub dolgoletnemu in težkemu delu na kmetijah, vendar se bojimo, da je predlagani način, izboljšava njihovega materialnega položaja na način, kot je predlagan, nesprejemljiv. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Srečko Prijatelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa spoštovani podpredsednik! Dovolite mi, da povem v jeziku, ki ga bodo razumeli lahko tudi tisti, ki nas gledajo, tisti, o katerih danes govorimo. Stališče Slovenske nacionalne stranke je, da če boste to sprejeli, da pade dejansko temelj socialne države. Zakaj? 489 ljudi, teh kmečkih zavarovancev, prejema manjšo pokojnino kot 100 evrov. 13.180 ljudi prejema manjšo pokojnino kot 200 evrov. In 24.662 kmečkih zavarovancev prejema manjšo pokojnino kot 300 evrov. Prag revščine je nekaj čez 400 evrov, po novem je država to priznalo dvignila na 500 in nekaj. Kako živijo ti ljudje, prepuščam vaši domišljiji. Socialne demokrate bi opozoril, in predsednico matičnega delovnega telesa, na to, da smo imeli v prejšnjem mandatu tudi s strani Socialnih demokratov Slovenije, Janševe stranke, predsednika, ki je dostikrat nasprotoval stališčem svoje stranke in Vlade. Ravno zaradi tega, spoštovana predsednica, vam govorim, ker je hotel biti human socialen, pravičen, česar vi ne zmorete.

S tem, kar bomo danes sprejeli, zakon brez členov ni primeren za nadaljnjo obravnavo, člene pa ste zmetali ven vi s preglasovanjem, boste dokazali, da ste nesocialni, s preglasovanjem na matičnem delovnem, in da vam je malo mar za socialno državo. Zakaj to govorim? Sprenevedanje, da nimamo dovolj denarja v blagajni, je neresnično. 180 milijonov evrov ni pobranega denarja v blagajno pokojninskega in invalidskega zavarovanja in 50 milijonov ste naredili oprostitev na tem področju. 50 milijonov evrov je oprostitev. Kdo so ta podjetja? Ne bom se spuščal. Med njimi so tudi državna podjetja in tisti direktorji podjetij, ki imajo VIP kartico, "veze in poznanstva", se imenuje ta kartica. In če bi samo ta denar pobrali v to blagajno, spoštovani gospe in gospodje, bi ta zakon, ki izenačuje kmečke pokojnine za 50.000 ljudi, ki kljub temu, da bi bilo to sprejeto, ne bi bile zadostne, in bi še vedno živeli ti ljudje na robu revščine, ne bi presegali niti 400 evrov, niti 500 evrov, bi nekako popravili krivice.

Ne, krivice lahko popravite romski ali ciganski skupnosti, kot jo radi mi imenujemo, ti ljudje, kot je pokazala Jelka Strojan, pa lahko prejemaajo tudi do 1500, 1700 evrov dodatkov. Tam pa ni problema. Lahko se ukvarjamo tudi z istospolnimi partnerskimi zvezami, kot smo se malo prej. To sploh ni problem. Ampak to moramo pa na hitro končati, ker je zadnja točka, že kaže, bom rekel, na pomen, izčrpani smo in hitro dajmo to z dnevnega reda, da ja ne bo kdo videl in da bomo lahko govorili, kako smo dobro naredili neko zadevo za populacijo, ki izumira. Cilj tega zakona je izenačitev pravic uživalcem kmečkih pokojnin. In to ste spregledali, spoštovani gospe in gospodje.

Glavni namen zakona je zagotoviti boljši materialni in socialni položaj kmečkim zavarovancem, pa tega danes ne boste storili. Če bi samo zmanjšali pravice direktorjem državnih podjetij, ki prejemaajo večje plače, vsi po vrsti, kot sam premier, in bi dali te plače na nivo ministrske plače, bi imeli zadosti denarja, da bi pokrili to, kar pravite, da je nemogoče zbrati. Lahko vam dam še en predlog - odpokličite bataljon vojske na Kosovu, ki vas stane tedensko milijon evrov, pa boste imeli prekomerno denarja še za kaj drugega. Kaj delajo naše vojaške odprave po svetu? Doma imamo nerešena mejna vprašanja, sem naj pridejo in tu naj delajo! Gospod Anderlič, lepo se je smejati, vendar ko govorimo o tem, da moramo zagotoviti mednarodne vojaške delegacije in delovanje na vojnem območju, pa ni treba niti razpravljati o tem, koliko denarja bomo namenili. Tak položaj, tak odnos Vlade vas bo pripeljal do tega, da bodo ne samo delavci, ki bodo na cesti jutri, pojutrišnjem masovno, ampak tudi kmetje prišli z vilami in cisternami gnoja pred Državni zbor. Upam, da bo tudi kdo od vas, ki se imenujete Socialni demokrati, polit s to tekočino.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Ljubo Gerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. /Oglašanje v dvorani./ Ali lahko, gospod Gerič, malo počakate. Ja, izvolite, proceduralni predlog.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: No, spoštovanega kolega poslanca bi rada opozorila, da govorimo o Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je bil zavržen s sklepom, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Predlog zakona, o katerem je pa on govoril, ki je bil izglasovan s tem, da so bili vsi sklepi zavrženi, pa sodi v varstveni dodatek. Malo je pomešal stvari.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Gerič, izvolite, imate besedo. Ne, gospod Prijatelj, ni replike. Ni bila razprava, to je bil proceduralni predlog, ki ni bil proceduralni predlog, recimo, da je bila replika. Dobro. Izvolite, gospod Gerič. Oprostite, da sem vam prikrajšal čas, pa saj ga boste imeli pet minut vseeno.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi! V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije smo vedno z občutljivostjo in odgovornostjo obravnavali vsa vprašanja, povezana s socialnim položajem ljudi. Ta občutljivost je še posebej pomembna ob sedanjem neugodnem času recesije, izgube delovnih mest in povečane stiske ljudi. Tako smo tudi z vso natančnostjo preučili Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, vendar pa nas pri obravnavi tega zakona predlagatelj s svojo pobudo ni prepričal, da bi bila novela zakonske ureditve, ki obsega le eno skupino zavarovancev v pokojninskem sistemu, pravična tudi za vse ostale skupine, ki so vključene v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

V Poslanskem klubu LDS ne bomo podprli predloga zakona in bomo glasovali za sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Z navedeno spremembo naj bi se po mnenju predlagatelja z upoštevanjem načela solidarnosti izenačile pravice uživalcev pokojnin, ki so plačevali kakršnekoli prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Tako predlagatelj želi, da bi letni dodatek zagotavljali tudi uživalcem kmečke pokojnine, katerih pretežni del pokojninskega zavarovanja, predstavljajo zavarovanja za ožji obseg pravic.

V Poslanskem klubu LDS bi ob tem želeli poudariti namen sprememb glede na ureditev sedanjega pokojninskega sistema. Pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov je po veljavnem sistemu urejeno tako, kot je za ostale kategorije zavarovancev, ki določa, da se obvezno zavarujejo kmetje ter člani kmečkih gospodarstev ter druge osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo kmetijsko dejavnost, kot edini ali glavni poklic, ob pogoju določene starosti in zdravstvene sposobnosti ter doseganja predpisane višine katastrskega dohodka ali drugega dohodka kmečkega gospodarstva na zavarovanega člana. Neodvisno od navedenih dohodkov pa jim zakon omogoča prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za ožji ali širši obseg pravic, torej obvezna zavarovanja predpisana le za tiste, ki dosegajo relativno visok katastrski dohodek. Osebe, ki se odločijo za prostovoljno zavarovanje, si ga plačujejo same, in tudi same prostovoljno izbirajo osnovo za plačilo prispevkov, ki pa je omejeno zgolj z najnižjim obveznim prispevkom. Imajo torej možnost, da plačujejo nižje prispevke, za razliko od ostalih, za katere je zavarovanje obvezno in posledično se s tem sami odločijo, kakšna bo njihova pokojnina oziroma za kakšen obseg pravic bodo zavarovani. Pri tem ta oseba, ki opravlja kmetijsko dejavnost, plača le zavarovanje delavca, to je 15,5%, razliko, to je 8,85%, prispevek delodajalca, pa plača država iz proračuna, kar je prav gotovo izraz izražene solidarnosti. Zakonodajalec jim je torej v primerjavi z drugimi zavarovanci omogočil vključitev v prostovoljno

zavarovanje, ker je odraz načela solidarnosti, in jim pustil svobodno izbiro, da se odločijo, ali se bodo zavarovali za ožji obseg pravic, na primer, če ne zmorejo plačevati prispevkov od višje osnove, ali pa za enak obseg pravic kot osebe, za katere je določeno obvezno zavarovanje.

Priznavanje letnega dodatka kmetom, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic, bi tako pomenilo diskriminiranje ostalih kategorij zavarovancev, ki so obvezno vključeni v javni sistem, in tistih, ki so prostovoljno vključeni, a plačujejo prispevke za polni obseg pravic, kar po našem mnenju ne bi bila pravična ureditev. Po drugi strani pa predlagana sprememba posega v sistemsko ureditev, katere posledice bi bile dolgotrajne. Ostali zavarovanci bi bili v neenakem položaju, porušen bi bil smisel obstoja izbire obsega zavarovanja oziroma da bi se čim več oseb odločilo za zavarovanje za polni obseg, prav tako bi lahko prišlo do podobnih zahtev ostalih upravičencev.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bi ob tem radi spomnili na dejstvo, da je v teku modernizacija pokojninskega sistema, katere eden izmed ciljev je predvsem v tem, da bo na transparenten način razmejil in uredil pokojninsko zavarovanje v odnosu do socialne varnosti. Zato v Liberalni demokraciji Slovenije ne podpiramo parcialnih posegov v že tako problematičnem in finančno občutljivem pokojninskem sistemu, ki bi s predlogom sprememb vnesel še dodatne elemente, ki zmanjšujejo pravičnost.

Zato v Poslanskem klubu zakona ne podpiramo in bomo podprli predlog sklepa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Mene je pri tej zadevi zbadlo stališče državne sekretarke in tudi nekaterih vladnih strank. To je stališče, ki je sicer korektno, češ, da ni ...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: ... gospod Jerovšek, to je očitno razprava.

JOŽEF JEROVŠEK: Predlog sklepa mislim predlagati.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Ja, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: ...da ti kmetje ne morejo dobivati dostojne pokojnine, ker je to pravica, ki izhaja iz dela, intonirano tako, da ti kmetje niso delali in si niso zaslužili dostojne pokojnine, ki bi omogočila preživetje. To je tako kričeča krivica, tako kričeča krivica, kajti ti kmetje so bili tlačani

v komunizmu, so delali noč in dan in so bili tlačani in sedaj...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: ... gospod Jerovšek, resnično ni razprave.

JOŽEF JEROVŠEK: ... Zato predlagam, da sprejmemo sklep, kljub temu, da ste onemogočili sprejem tega zakona, da sprejmemo sklep, da Državni zbor naroča Vladi, da uredi popravo krivic, ki se v teh kategorijah dogajajo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Jerovšek, izkoristili ste za razpravo. Ne da se kar tako s sklepi okrog mahati. Mi imamo sklep pripravljen, o tem sklepu bomo glasovali. Če bi pa hoteli kakšen drug sklep, bi pa potrebovali posebno razpravo s predlogom sklepov. O predlogu sklepa, ki ga je pripravilo matično delovno telo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam 12. sejo zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 18.10.

(Seja je bila prekinjena ob 17.42 in se je nadaljevala ob 18.10.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav.

Nadaljujemo prekinjeno **19. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah Zakona o tajnih podatkih, skrajšani postopek.**

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke lahko povem, da zakona o tajnih podatkih ne bomo podprli. Kljub temu pa še kratka obrazložitev, ker nas je bilo zjutraj relativno malo.

V Evropi modela, kakršnega predlaga koalicija, ni. Verjamem, da se je Vlada zelo potrudila, našla je tri države. In tudi v teh treh državah ni takega modela. Slovenska policija bo edina v Evropi, ki ji ne bo dovoljeno, da bi izdajala dovoljenja za dostop do tajnih podatkov za svoje delavce, za svoje sodelavce kot tudi za tajne delavce policije. Edina v Evropi bo, tako kot je tudi edina pri kakšnih drugih vprašanjih.

Naslednja zadeva, ki je pri tem zelo pomembna, je ta, da ministrica prenaša ta del delovnega področja policije (gre za tri delavce) s policije na ministrstvo. In ne samo to. Če bi ga prenesla kam drugam, bi človek še razumel, tako pa ni razumljivo, da ga prenaša neposredno v generalni sekretariat, generalni sekretariat pa vodi vidni predstavnik Liberalne demokracije Slovenije. To pomeni, da najbolj občutljivo področje, v sklopu dostopa do tajnih podatkov se namreč preverjajo finance, krediti, depoziti, sorodniki, bolezni, premičnine, nepremičnine, bivanje v tujini, eventualni stiki s tujimi službami in tako dalje. Vse to so podatki, gre pa za približno 1.600 ali 1.700 oseb, ki jih je policija do sedaj preverjala in jih na letni ravni preverja, mislim, na letni ravni okoli 300, kar bo neposredno pod političnim vplivom ministrice, poudarjam, neposredno pod političnim vplivom ministrice. To za nas ni sprejemljivo, to ni razumljivo, to je škodljivo, ne samo za slovensko policijo, tudi za slovensko varnost je to škodljivo. Zaradi tega takega predloga ne moremo podpreti. Treba je pa zelo jasno povedati, da si Liberalna demokracija reže svoj kos volilne pogače, ki je izjemno velik, nekateri niso niti opazili, kako velik je. In to je tisto, kar je v tej državi zaskrbljujoče. Zakona zato ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 26.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije za fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko ali kmetijsko dejavnost v okviru rednega postopka.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Prelog zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije za fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko ali kmetijsko dejavnost, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 30.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na motorna vozila.**

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k 4. členu, pri čemer opozarjam, da če bo ta amandma sprejet, je amandma pod točko 2 brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. ima Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

V Slovenski demokratični stranki predlagamo spremembo četrtega odstavka 4. člena, in sicer z enim samim ciljem, da se zmanjša progresivnost obdavčitve motornih vozil oziroma avtomobilov. Menimo namreč, da je predlagana oziroma uzakonjena lestvica ena izmed najbolj radikalnih, najbolj visokih obdavčitev avtomobilov v Evropi in da je to zelo neprimerno v obdobju gospodarske krize, ko se avtomobilska industrija in tudi vsi, ki so v verigi do končnega kupca, srečujejo s težavami, z upadom prometa, z upadom povpraševanja po njihovih produktih, torej da se v tem času ne povečujejo davčna bremena in ne delajo te avtomobili še manj dostopni kupcem. Predlagamo, da so avtomobili od 0 do vključno 110 gramov izpusta CO₂ na prevožen kilometer neobdavčeni. To se pravi, ti, ki najmanj emitirajo. In da se progresija zniža, tako, da je tudi najvišja stopnja davka ne več 28, temveč 23%. S tem približamo vsaj na nek način to lestvico obdavčitev primerljivim državam.

Še več, mi menimo, da bi bilo modro razmisliti o ukrepih, ki so prinesli v Evropi pozitivne rezultate, tako kar se tiče premagovanja krize kot tudi v fiskalnem smislu. Subvencije za okolju prijazna vozila z nizkimi izpusti so prinesla ne samo povečevanje povpraševanja po teh vozilih, temveč so prinesla tudi več davčnih prilivov, kot so znašale te subvencije. Torej, pod črto je država iz tega ukrepa potegnila več, kot je vanj vložila. Kar pomeni, da se je nekajkrat pozitivno obrestoval tak pristop. Slovenija pa namesto tega ubira pot večjih in novih davkov. Verjetno je najlažje obdavčiti stvari in pričakovati nek fiskalni učinek, žal, pa se ti ukrepi še nikoli niso pozitivno obnesli.

Predlagamo, da vsaj malo po zgledu evropskih držav zrahljamo ta davčni primež in nehamo slepiti javnost z ekološko naravnostjo te obdavčitve, kajti izpuščamo obdavčevanje tistih, ki emitirajo bistveno več ogljikovega dioksida, na račun voznikov in voznikov.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 41.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SLS k 4. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SLS mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Gre pravzaprav za isto materijo, kot je bila obravnavana pri prejšnjem amandmaju. S tem, da sem sam večkrat v razpravi opozarjal na eno drugo zadevo. Govoril sem o razliki, razliki stopnje davka od davčne osnove za bencinski in dizelski motor, in ocenjeval, da je razlika po vseh razredih prevelika. Že res, da so upoštevani poleg emisij ogljikovega dioksida tudi nekateri drugi toplogredni plini, verjetno dušikovi oksidi in tudi trdni delci, pa vendarle se mi zdi, da je ta razlika prevelika, še posebej za nekatere razrede. To se lepo vidi tudi iz grafov, ki sem jih predložil k svoji obrazložitvi amandmaja, kjer je za razrede od 130 do 150 in do 190 in 210 gramov CO₂ na kilometer ta razlika bistveno višja, kot je za razrede pred tem in za tem. Zato je amandma pripravljen tako, da so te stopnje davka na nek način bolj pravično in bolj enakomerno porazdeljene za vse razrede, tako da ne bi kogarkoli po nepotrebem obremenjevali preveč, druge pa premalo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za 27, proti 41.

(Za je glasovali 27.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem amandmaju poslanske skupine SDS k 4. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za 31, proti 42.

(Za je glasovali 31.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o tretjem amandmaju poslanske skupine SDS k 4. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine in mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. S tem amandmajem želimo spremeniti oziroma črtati štirinajsti odstavek, ki pravi, da so motorna vozila iz trinajstega odstavka, torej motorji so obdavčeni bolj oziroma za 3% točke več, če so v izvedbi dvotaktnega motorja na notranje izgorevanje in ne štiritalnega motorja. Želim povedati, da s tem drastično ali pa precej povečujemo davek in obdavčevanje tudi motornih koles domačih proizvajalcev, še posebej Tomosa. Doslej namreč ta kolesa z motorjem niso bila obdavčena in po novem bodo obdavčena z 0,5 plus 3, to se pravi za 3,5%, za toliko se bodo podražila in za toliko bodo manj dostopna, še posebej tistim prvim udeležencem v cestnem prometu, kajti vsi vemo, da smo se najprej vključevali v promet kot vozniki koles z motorjem, še prej koles na nožni pogon, potem pa koles z motorjem. Zakaj bi torej pod krinko okoljske naravnosti za te male, to se pravi najmanjše motorje, tako znatno povečevali davčno breme? Delamo levjo uslugo tem prvim udeležencem v cestnem prometu, delamo slabo uslugo domačim proizvajalcem motornih koles izplen,

fiskalni izplen bo pa neznamenit iz tega ukrepa. Spoštovana koalicija, premislite, kaj počnete in rad bi poudaril, da nimate nikakršnih evalvacijah tudi o učinkih privarčevanih izpustov CO2 kot posledice takšnega ukrepa, kot je v štirinajstemu odstavku 4. člena.

Menim, da je amandma vreden podpore še posebej zaradi tega, ker ni argumentov za takšno ureditev, kot je sedaj.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 41.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 4. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 26.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o četrtem amandmaju poslanske skupine SDS k 4. členu. To je številka 6 iz pregleda. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 42.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o petem amandmaju poslanske skupine SDS k 4. členu, v pregledu je pod številko 7.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS ima mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Prav ta predlog sedemnajstega odstavka, češ da se obdavčujejo po novem zaradi okoljskih razlogov oziroma razlogov varovanja okolja tudi motorji izključno na električen pogon, je pa res absurden. In kaže na vso absurdnost teh prizadevanj, ki jih kažete skozi obrazložitev namena tega zakona, češ, to je pomemben korak zelene davčne reforme, želimo s tem zakonom spodbuditi k uporabi čistih prevoznih sredstev, ki ne emitirajo v ozračje škodljivih snovi. Pri tem pa matematično gledano neskončno bolj obdavčujete tudi vozila na izključno električni pogon. Če je sedaj nič davek in poslej je 0,5, je to pravzaprav neskončno povečanje iz nič na nekaj. S tem se pa res kaže absurdnost tega predloga. Obrazložitev Vlade je bila, češ, tudi elektrika, ki se uporablja za polnjenje teh električnih avtomobilov, lahko nastaja iz fosilnih energentov in posledično to svinja okolje. Ja dragi moji, ta je pa res močna. Ne vem, zakaj pa ne bi polnili teh avtomobilov z električno energijo, proizvedeno v nuklearni elektrarni ali pa iz savskih elektrarn, iz dravskih elektrarn ali morebiti iz katere solarne elektrarne. Kako pa veste, da je tam elektrika iz Šoštanja ali pa iz termoelektrarne Trbovlje? Očitno imate, ne vem, še po kablkih ljudi, ki gledajo, od kod katera elektrika priteče v tisto polnitev.

Spoštovani, še enkrat, zavoljo doslednosti, ki ji sledite in zagovarjate na načelni ravni, podprite vsaj ta amandma, s katerim davčno stopnjo iz 0,5 spuščamo nazaj na 0 za tista motorna vozila, ki so izključno na električni pogon in vsaj malo približajte tekst tega zakona besedam obrazložitev, ki jih ob zakonu navajate.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu, v lastnem imenu? Poslanske skupine želijo še obrazložiti glas? Ne. Potem v lastnem imenu dr. Luka Juri in v lastnem imenu potem mag. Branko Grims.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Osebno bom glasoval proti temu amandmaju, ker obdavčitev sledi načelu emisij. Ne neposrednih, ampak emisij. Električno vozilo, katero koli je, ali je to dvokolesnik ali je to avtomobil, uporablja baterijske akumulatorje, ki so v sami proizvodnji, in verjemite mi, da o tem nekaj vem, ki so v sami proizvodnji energijsko zelo zahtevni in zahtevajo proizvodnjo takšnih kemičnih sestavin, ki pri proizvodnji izpustijo bistveno količino CO₂. Poleg tega je pri baterijskih akumulatorjih zelo pomembno, da pride do korektnega opravljanja v postopku reciklaže, kajti sicer je lahko akumulator, vržen v naravo, zelo škodljiv. Iz tega naslova je nastal predlog, ki nam ga je Vlada predložila, da se tudi takšna vozila obdavči z minimalno davčno stopnjo. Hkrati pa vem, da se dela tudi na tem, da se tam, kjer je mogoče, spodbudi predvsem z infrastrukturo, kajti infrastruktura je tisto, kar danes manjka, možnost uporabe katerihkoli električnih vozil. Saj danes tisto, kar zavira električna vozila, ni cena, temveč je predvsem dejstvo, da se ne da teh zadev kjerkoli polniti. Zato morajo država in lokalne skupnosti delati na tem, da zgradijo dobro infrastrukturo, kjer bo lahko vsakdo prišel v mesto, parkiral, napolnil svoje vozilo in pri tem neposredno ne izpustil nič CO₂.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Taista koalicija, ki sedaj napoveduje obdavčitev celo električnih motorjev, v isti sapi, ko pod krinko gradnje nizkoogljične družbe obdavčuje vsa vozila, ker pač želi denar za vse, za kar ga porablja, od izbranih naprej, napoveduje izgradnjo novih blokov termoelektrarn na premog. To o ekološkem sprenevedanju te koalicije pove vse. Glasoval bom... /Izklop mikrofona./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Mag. Radovan Žerjav, prosim, obrazložitev glasu v svojem imenu.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Vsekakor bom glasoval za ta amandma, ker gre svetovni trend, kar se tiče avtomobilske industrije, v smeri, da se bodo v večji meri proizvajali avtomobili na električni pogon oziroma na gorivne celice ali kakorkoli. Nasprotovanje temu amandmaju bi razumel, če bi te baterije oziroma gorivne celice bilo treba ob vsakem polnjenju zamenjati. Pa temu ni tako. Te baterije ali gorivne celice se uporabljajo včkerat, velikokrat. Ta teorija o emisijah, kar se tiče pri sami proizvodnji teh elementov baterij, gorivnih celic, zagotovo ne drži. Sicer ta trend, ki smo ga deležni pri proizvodnji avtomobilov, predvsem hibridnih in tako naprej, kar se tiče električnega pogona, zagotovo ne bi bil takšen, kot je. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih 75 je poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 38.

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o šestem amandmaju Poslanske skupine SDS k 4. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 39.

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zakon neusklajen. Glasujemo. Pardon, obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod predsednik. Glede na to, da je bil danes dolg dan in da je bilo marsikaj povedano okoli tega zakona, ponovno poudarjam, da Slovenska nacionalna stranka ne bo glasovala za ta zakon in hkrati opozarja vse Slovenke in Slovence, naj si ta zakon pogledajo, kakšne davke bodo plačevali od 1. 1., mislim, da že kar naprej, glede na to, da zakon začne veljati s prvim dnevom v mesecu, ki sledi tistemu mesecu, kot je sprejet.

Ne samo to, da je davčna stopnja za tista vozila, ki imajo največ, imam dokaz, nekaj časopisov sem prebral, normalna vozila in varna vozila imajo izpusta približno med 190 in 250 gramov na prevožen kilometer. Pogledajte si davčne stopnje. To je država naredila načrtno, da bo pokradla še tiste vrednosti denarja, ki jih ljudje imajo. Poleg tega, če obrnete samo eno stran, če pogledate sedmo stran zakona, boste videli, da se nekatere stopnje, navedene na tretji strani, še povečujejo, nekatere celo za 5%. Četrti odstavek na četrti strani navzdol. To pomeni, če vzamemo recimo 26% stopnjo, se bo ta po 1. 1. 2011 povečala še za 5. To je čista lumparija, to ni noben boj za manjše izpuste. In najslabše, kaj je - če se malo spoznate na avtomobile, tisti avtomobili, ki imajo nizke stopnje, porabe okrog 130 do 170 gramov, pojdite si jih pogledat - to so avtomobili, ki so pravzaprav čisto ene

navadne majhne škatlice, v katerih se bodo ljudje ubili takoj, smrti bo veliko več. To so samo manjši avtomobili, slabši avtomobili. Poglejte si, še enkrat pravim, ne samo na pamet govoriti, za to obstajajo revije. Ni fer in ni pošteno, da se tak zakon sprejema.

Slovenska nacionalna stranka govori resnico, in to boste videli prihodnje leto, ko boste šli ali ko bodo ljudje šli kupovat avtomobile. In tudi vsi ostali drugi. In še opozorilo, ki smo ga slišali: iz tujine bo veliko več starih avtomobilov. In potem boste imeli stanje na slovenskih cestah na svojih vesteh.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Socialni demokrati, kot smo že povedali, podpiramo takšno spremembo obdavčitve v smer zelene obdavčitve. Tudi zato, ker bo ta sprememba vplivala tako, da vozila ki danes onesnažujejo manj in izpustijo manj CO2 v ozračje, bodo obdavčena manj. Vozila, ki pa bolj onesnažujejo bodo obdavčena več, kot so danes. Med temi vozili, ki bodo obdavčena manj, najdemo široko paleto, od manjših vozil do hibridnih vozil, kot so Toyota Prius in Honda Insight, Lexus RS 450, ki je luksuzno vozilo, pa bo ne glede na to obdavčeno bistveno manj. Med temi vozili, ki bodo obdavčeni manj, najdemo tudi Ford Focus, Toyota RAV4 - mestni terenec, BMW 318, 316, 320, celo BMW najdemo, ki bodo obdavčeni manj, ker imajo čistejše motorje. Socialni demokrati podpiramo osnovo, kjer postane obdavčitev emisija in ne več cena, kajti to je prav. Prav je zato, ker konec koncev nihče nobenemu ne škodi, če kupi dražji avto. Škodi pa, če kupi onesnažujoč avto. Emisije, ki jih izpustijo v ozračje, vsi trpimo. In vsi bomo tudi zaradi tega morali skozi državni proračun plačevati emisijske kupone na osnovi kjotskega dogovora. Zardi tega je prav, da če se odločimo, da si bomo vzeli takšen luksuz, da bomo onesnaževali skupno ozračje vseh nas, da vsaj zaradi tega plačamo davek. Če pa se odločimo, da bomo naredili korak naprej v razmišljanju in v tehnologiji in se odločili za vozilo, ki bo ekološko in ki bo onesnaževalo bistveno manj, da država to prizna in da tudi obdavči bistveno manj. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še katera od poslanskih skupin obrazložiti svoj glas? Ja. V imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Glede na to, da ni bil niti eden amandma Slovenske demokratske stranke sprejet, bo Slovenska demokratska stranka glasovala proti tem rešitvam. Razlogov je več. Prvi je ta, da je najmanj primerno v času gospodarske in finančne krize dodatno obdavčevati gospodarstvo

in ljudi. Nasprotno. Treba bi bilo razmišljati, kako spodbuditi potrošnjo in kako spodbuditi nakupe avtomobilov, še posebej okolju prijaznih, torej tistih z najmanjšimi emisijami CO₂, preko subvencij, kar delajo razvite države in so tem spodbudile nacionalne ekonomije, pa tudi naše ekonomije, ker smo poddobavitelj številnim proizvajalcem v Evropi. "Šlepamo" se na tuje ukrepe, sami doma pa, namesto da bi prepoznali te ukrepe, delujemo v obratni smeri. To je prvi razlog, zakaj ne.

Drugi razlog je, da se je vladajoča koalicija lotila zelene davčne reforme in skrbi za zmanjševanje emisij pri malenkostih, medtem ko so bistva, ki največ emitirajo v Sloveniji, pravzaprav nedotaknjena. To pa so: zlasti tranzitni promet skozi Slovenijo s številnimi okolju izjemno neprijaznimi tovornimi vozili iz južnih in srednjeevropskih držav, energetika in še marsikaj. Tu je zelo selektiven, parcialni pristop obdavčevanja motornih vozil, pri čemer se ne govori o obdavčevanju drugih prevoznih sredstev, kot so kamioni, traktorji, letala, plovila in tako naprej. Se pravi, zelo delni pristop.

Omenjeno je bilo, da nekatera vozila bodo sedaj cenejša, da pa luksuz bo pa dražji. Očitno je Tomosov moped luksuz, kajti ta doslej ni bil nič obdavčen, sedaj pa bo po novem obdavčen. Luksuz so očitno vsi motorji in vsa kolesa z motorjem, kajti doslej niso bili obdavčeni, poslej bodo obdavčeni. Luksuz je očitno tudi avto na električni pogon. Doslej ni bil obdavčen, sedaj bo obdavčen.

Spoštovana koalicija, kakšen signal dajete ljudem? Da poslej obdavčujete tudi motorna vozila na električni pogon. Mopede, ki so, kot pravim, štartno prevozno sredstvo za mlade, ki se vključujejo v promet. To so slaba sporočila. To je nezadosten in parcialen pristop pri uvajanju zelene davčne reforme ali kakršnihkoli ukrepov v smislu zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v ozračje. To so razlogi. In še pri avtomobilih uvajate maksimalno progresijo, ki ni znana drugim državam v Evropski uniji. Tako močne progresivne lestvice nima nihče. Ne morem drugega, kot da zaključim s tem, da ste sledili zgolj fiskalnim ciljem in povsem nič okoljevarstvenim.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Preden gremo naprej, bi rad opozoril tiste, ki obrazlagajo glas, da ne naslavlajo drugih skupin, ker ni več možna polemika. Prosim za prijavo za obrazložitev glasu. Obrazložitev glasu v svojem imenu ima Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo. Jaz sem že pri razpravi o samem zakonu povedala, da sem kar precej razmišljala okoli teh sprememb. Vmes mi je kolega pomagal s tem, da me je opozoril na to, kaj je v dosedanjem besedilu zakona zapisano. Dejstvo je, da s spremembami tega zakona, ki naj bi veljal do 31. decembra letos, so bila vozila z emisijami manj kot 110 gramov oproščena tega davka. In res je, če tega zakona ne bomo

sprejeli, se bo zgodilo to, da bodo vsi tisti, ki imajo emisijo manj kot 110 gramov, morali plačati davek, ko bodo kupili takšno vozilo, davek, ki bo znesel lahko v najslabšem primeru celo okoli 5%, zdaj pa je bil 0. Torej je že to problem. Zavrniti ta zakon bi bilo problematično zaradi tega, ker bi ohranili stari zakon brez te olajšave in bi bilo treba potem po hitrem postopku vsaj nekaj narediti. Po drugi strani pa moram reči, da ni logično, da se uvaja davek na mopede, ki ga do sedaj sploh ni bilo in da tudi v bistvu ni pravičnosti v tej obdavčitvi, ker absolutno ne vpliva na to ravnanje samega voznika z vozilom, ker ni obdavčen oziroma ni takse na porabljeno gorivo oziroma na emisije, ki jih povzroči z velikim številom prevoženih kilometrov.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Srečko Prijatelj, obrazložitev glasu.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Zakon, če bi bil predstavljen tako, kot je osnovni namen zakona, da zapolni v bistvu proračunsko luknjo, verjemite, da bi stisnil za, bi bil takoj za to. In v takšni obliki, kot ste ga predstavili, je pa čisto sprenevedanje. Zakaj? Največji onesnaževalci so v bistvu daleč proč od nas. ZDA, pa Kitajska, pa niti mar jim ni za kjotski sporazum, niti za konferenco, ki se v Kopenhagenu sedaj končuje. Ni jim mar, verjemite mi, da ne. Vam v Vladi, ljudstvu prijazni vladi, tudi ni mar za največje onesnaževalce, kamione, ki uničujejo našo infrastrukturo, ki jo bomo drago plačali in spuščajo velike emisije, onesnažujejo naše okolje, nič ne plačajo, prav ni nič ne plačajo. So v prostem toku in vam ni mar za to, kako boste to obdavčili. Mi smo vam rekli že dostikrat v Slovenski nacionalni stranki, dajmo preusmeriti ta tovor na železnice. Težji tranzitni tovor, ki je ekološko sporen tovor, bi lahko z eno korespondenčno sejo na Vladi preusmerili na železnice. Imamo možnost. Če bi hoteli, bi lahko to jutri naredili.

In ko govorite o tem, da je to nuja, zakaj potem ne upoštevate tudi drugih energentov, ki onesnažujejo okolje. Recimo ogrevanje z nafto in tudi poraba naftnih derivatov v velikih industrijskih objektih. To bi lahko preprosto odpravili tako, da bi nadomestili tovrstne porabnike in onesnaževalce okolja s fotovoltaičnimi napravami, ki bi proizvajale elektriko in še viške elektrike bi lahko oddajali nazaj v omrežje. Ampak tudi te ga ne boste storili. In govoriti o tem, da vam je edina skrb seveda okolje in okoljska politika, je čisto sprenevedanje. .../Opozorilni znak za konec razprave./... Edini razlog je v tem in želja seveda velika, da napolnite tisto proračunsko luknjo, ki vam zija vsak dan bolj in bolj zaradi tega, ker neodgovorno ravnate z javnimi financami. Samo to. .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega, še enkrat bi vas rad opozoril, da se ne polemizira z drugimi skupinami poslancev pri obrazlaganju glasu. Iztok Podkrižnik, prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Predsednik, hvala lepa za besedo, spoštovani.

Vsi se najbrž zavedamo problema povečanja izpustov in podnebnih sprememb. Reševanje problematike izpustov se mora reševati celovitejše na nivoju EU-ja, se prvi bolj strateško. Mislim, da vsaka država EU-ja bo težko kos tem nalogam in sem prepričan, da bi kot celotna Evropa morala te ukrepe drugače voditi. Rešitev bi bila enotna trošarina nad derivati v EU in s tem naj bi na transparenten način pobirali sredstva, upravljali s sredstvi in pa tudi jasen namen bi bil, kam bi šla ta sredstva. Se pravi, da bi bila ta vlaganja v projekte za zmanjšanje emisij, kot je prometna infrastruktura, prostorsko načrtovanje in s tem bi pridobili mnogo več, se pravi manjši izpusti CO2 bi bili na račun tega, boljša logistika in bistveno boljši življenjski pogoji za ljudi, ki živijo na tem področju. Mislim, da bi to morale biti glavne prioritete in vsaka država posebej bo pa zelo težko zagotavljala te stvari. Na nivoju Evrope bi bilo zelo dober dogovor, če bi se lahko na tak način sprejel. Ta predlog, kot pa je zdaj v Državnem zboru, pa mislim, da ni prava rešitev, se pravi te same zelene reforme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Ta zakon je zakon za dodatno obdavčenje prebivalstva in zakon za goljufije in zaslužkarstvo kategorije ljudi, ki je povezana z oblastjo. Gre za sprenevedanje v vašem govorjenju o okoljski problematiki. Pod krinko ekološko zelene demagogije dodatno obdavčujete ljudi, in to predvsem tiste, ki so že sedaj deprivilegirani. Obžalujem, da nekateri mediji sistematično propagirajo skupino poslancev, ki vsak dan ponudi navidezno pozitivno provokacijo, kot je bil včerajšnji pomp ob pismu konferenci v Kopenhagenu. Ker vemo, da pismo nikakor niti odposlano ni bilo, da so lahko novinarji tako naivni in da to propagirajo. Demagogija, ki jo zganja ta "frutek" skupina iz Socialnih demokratov je ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, prosim, jaz vam bom vzela glas.

JOŽEF JEROVŠEK: Ne. Moram protestirati proti temu, kaj se dogaja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mi je zelo žal, takih besed ne morete uporabljati. Hvala lepa. Hvala lepa. Izklopil sem vam mikrofona. Obrazložitev glasu Roberto Battelli. Prosim.

ROBERTO BATTELLI: Hvala lepa. Jaz tega zakona ne bom podprl, ker ni domišljen zadosti in ker pravzaprav ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani.

ROBERTO BATTELLI: ...ne upošteva realnega stanja v Sloveniji in tudi ekonomskega standarda in tako naprej. Ta pas, ki gre, recimo, od 120 miligramov pa do 170, morda malo čez, ta je najbolj razširjen. Ta pas zajame tiste avtomobile, ki so cenovno bolj dostopni ljudem za potrebe, ki jih imajo, običajne družinske potrebe. In to je na udaru, prav to. Tisto, kar je najbolj dostopno, je zelo obdavčeno. Tisto, kar gre nad 190, to je že redko, to so precej starejši modeli, govorim za avtomobile. Po drugi strani pa ti, ki imajo nizke emisije, ti so, čeprav so majhni, zaenkrat dragi avtomobili. Majhni so premajhni za družinske potrebe, veliki so pa predragi za navadne družine. Zato se mi zdi nedomišljen in ga ne bom podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: V tem trenutku potekajo odločilni momenti srečanja v Kopenhagnu. Očitno tudi današnji potek dogodkov ne prinaša dobrih novic in smo daleč od tistega, kar je Državni zbor mesec dni nazaj zapisal kot vizijo, kot sporočilo Evropi in svetu, kako si predstavljamo učinkovit in ambiciozen boj zoper podnebne spremembe. Danes sprejemamo zakon, ki je korak k učinkovitemu boju zoper podnebne spremembe. 25,4% vseh emisij v Sloveniji ustvarimo s cestnim prometom. Res je, tudi in predvsem s tranzitom tovora skozi Slovenijo. Vendar ta del rešujemo na drugačen način, s strateško preusmeritvijo prometa na železnice. Žal pa prejšnja na tej točki ni storila ničesar, da bi lahko danes ohranili konkurenčnost slovenske logistike in preusmerili promet na železnice. Žal ne. Vendar to počenjamo tudi na drugačne načine, s cestninjenjem in podobnimi ukrepi, da ohranimo in povečamo učinkovitost slovenskega voznega parka in zmanjšamo njegove emisije. Davčna politika je od nekdanj najučinkovitejši ukrep za to, da spremenimo vzorce, da spremenimo strukturo in da stvari, ki onesnažujejo, preusmerimo k stvarem, ki onesnažujejo manj ali ne onesnažujejo. In to je prava politika in jaz sem vesel, da sem del te politike in z veseljem podpiram ta zakon.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu Anton Anderlič. Prosim.

ANTON ANDERLIČ: Obstaja resna verjetnost, da se motimo in to je, da gremo nazaj s tem, ko predlagamo zakon, s katerim bi vsakemu razumljivo obdavčili tiste elemente v državi, na

cesti, v tem primeru avtomobile, motorje, ki bodo okolju manj prijazni, ki bodo spuščali v ozračje več CO₂, več dušikovih izpustov in tudi trdih delcev. Vsi, ki bodo kupovali take avtomobile, taka prevozna sredstva, bodo imeli olajšave. In če to ni razumljivo, potem ne vem, kako se lotiti tega težkega vprašanja spraviti s cest vse tisto, kar onesnažuje, ali pa v čim večji meri, in na koncu v proračunu zagotoviti, če ne bodo taka vozila naprodaj in če ne bodo taka vozila kupljena, da bo lahko država sanirala posledice teh svobodnih odločitev, da vsak lahko kupi karkoli želi in se vozi po Sloveniji in onesnažuje. Za mene je samo to ključno vprašanje in verjamem, da bo ta zakon lahko prispeval k temu, da bomo nekaj teh ciljev dosegli. Če jih ne bomo, bom zagotovo glasoval za naslednjo spremembo, ki bo prispevala k tej plemeniti stvari, o kateri govorimo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Milenko Zihherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Sam zakona ne bom podprl, kajti spominja me na tiste čase v zelo rosnih letih, ko smo z vedrom nosili vodo v morje in zmerili, koliko se je dvignila morska gladina. Na okoljski konferenci na Baliju, so lansirali moto "deluj lokalno, misli globalno". In ravno ta zakon je primer, kako z birokracijo lepo v celofan okoljskega osveščanja zavijemo davčno odiranje državljanov v smislu polnjenja zelo, zelo praznega državnega proračuna. Da se prične z ekologijo, z okoljem, s klimatskimi spremembami ukvarjati davkarija, medtem ko so pa resorna ministrstva za okolje, kmetijstvo, zdravstvo in tako naprej pa nimajo še nobenega programa, potem so zastonj vse resolucije, zastonj so vse dobre želje. Kot vemo, 40% izgubljam na stavbah, na slabi izolaciji, samo 14% emisij pa povzroča promet. Poleg tega se pa sprašujem, v Ljubljani, ko avto stoji v prostem teku v koloni po celo uro, kaj se pa takrat dogaja z okoljem. Baje se je celo med vojno hitreje prišlo v Ljubljano, ko so bile stroge kontrole, kot pa sedaj. Ali smo že kaj storili, ali imamo že kakšno zakonodajo okrog privatnih kurišč, namesto centralnega ogrevanja in tako naprej. Tudi sam se zavzemam, da bi bilo bolje poenotenje taks po celi Evropski uniji in bi resnično plačali po porabljenem gorivu in po emitiranih izpustih.

Zato ne bom podprl zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Je še želja za obrazložitev glasu? (Da.) Prosim za prijavo. Prosim za mir v dvorani. Obrazložitev glasu v svojem imenu ima Bogdan Barovič. Prosim za pozornost v dvorani.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo. Še enkrat bom jasno in glasno povedal, da proti temu zakonu bom zaradi tega, ker njegov cilj

ni čisto okolje, ampak polnjenje proračunske luknje in odiranje že tako obubožanih Slovenk in Slovencev. Utemeljil bom svojo trditev s tem, da so vse govorice o ničelni stopnji avtomobilov, ki porabijo do 110 gramov na 100 metrov, zasnovane, vir podatkov avtokatalog vseh slovenskih, ponudnikov avtomobilov, november 2009. En sam avto.

Če želite skrbeti za čisto okolje, kupite Volkswagen polo 1,6 TDI, ki je edini avto od vseh, ki ima 109 gramov na 100 kilometrov in z 0,5 oziroma z 2,5 davčno stopnjo pa obstaja en sam avto, to pa je škoda Fabia. Odlično, bravo, vsi Slovenci kupite polote in škodo Fabie in zrak bo čist. Čista laž in dokaz, če bi se malo potrudili. Večina avtomobilov, ki jih Slovenci vozimo, pa sodi, če greste v povprečju pogledati, v razred, ki ima za bencinske motorje 12 oziroma 16 ter za dizelske 16 in 20% stopnjo. Kot da pripravljavci tega zakona tega niso vedeli. Mene ne morejo nahecati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi. Sam bom ta zakon podprl prepričan, da bo vendarle izboljšal ozaveščenost ljudi pri tem, kakšne avte bodo kupovali in koliko bodo izpuščali strupov v ozračje. Ne boste verjeli, moja hčerka je pred kakšnimi 23 leti nosila vodo v morje, in se je dvignila za kakšnih 10 centimetrov v eni uri in pol. Plima je bila, ampak nekateri ne vedo, da je. Tudi v tem primer utegne biti plima drugačnega ravnanja. Z majhnimi koraki utegnemo s spremembo tega zakona napredovati in doseči neko rast ozaveščenosti glede tega, kar počnemo. Če ne bomo začeli, nikoli ne bo uspeha. Tudi majhni koraki so potrebni in tale je eden takih. Zato bom ta zakon podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Veste, zakaj je v bližini obstoječe termoelektrarne jezerce, ki je v Sloveniji tako lepe modre barve? Ker je popolnoma mrtvo zaradi emisij, ki jih oddaja termoelektrarna, ker je pepel tega premoga visoko radioaktiven in ker se pri kurjenju v termoelektrarnah oddaja v okolje izjemno velika količina vseh mogočih škodljivih snovi. In pri tem je slovenski premog eden najslabših, ki, mimogrede, obstajajo. Iz tega razloga je jasno, če bi želeli resno urejati vprašanje prometa, potem bi se danes pogovarjali o zakonu, s katerim bi dodatno obremenili tovorni tranzit, ki je dejansko velik onesnaževalec, in ga preusmerjali na železnico. Tako pa z zaostrovanjem, dodatnim uvajanjem davkov bistveno dražite večino vozil, spreminjate Slovenijo v odlagališče rabljenih vozil iz preostalega dela Evrope in obenem

napovedujete, da boste zahtevali zaostritev pogojev ekologije, pišete celo na zasedanje v Kopenhagen ter hkrati napovedujete izgradnjo novih blokov termoelektrarne na premog.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, brez polemik, mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: To je čisto navadno ekološko sprenevedanje, zato bom glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Zavedati se je treba, da vladno gospodo vozijo šoferji in varnostniki. In gospodje iz vladne koalicije ne plačujejo davkov za te avtomobile, pač pa tudi za te avtomobile plačujemo davke mi vsi. Seveda, gospodom je vseeno, treba je napolniti državno malho. Malho je treba polniti tam, kjer se najlažje da - pri raji, pri ljudeh, ki kimajo, ki so podložni, ki so hlapčevski in jih je treba stiskati do končne meje. Končna meja je še daleč, si mislijo gospodje z Vlade, dajmo Slovenceljne še malo zategniti. In jih zategujejo tudi pri tem zakonu. Pričakujem, da bodo v kratkem napovedali, da bodo nižali hitrosti avtomobilov in bomo potem dobili ideje, dajmo se vozit s konjsko vprego ali pa peš, ali pa si mogoče kupimo kotalke in take zadeve. Tudi to pričakujem od te vlade. Da bi pa zahtevali, da gredo kamioni na železnico, to pa ne! Zaradi tega, ker nekdo dobiva mastne denarce v žep oziroma več njih iz tega kosa. In pogledjmo sprenevedanje! Tule se prerivate za izpuste avtomobilskih plinov, gradili boste pa nov blok termoelektrarne Šoštanj, ki bo v enem mesecu bruhnila toliko svinjarije v zrak kot vsi slovenski osebni avtomobili v enem letu. To je pa vaše sprenevedanje. Seveda je pa pri tej termoelektrarni Šoštanj ogromen kos pogače, ki se je zvišal že od 600 milijonov evrov na milijardo in nekaj sto milijonov evrov. In seveda tudi to bomo plačali in požegnali. Treba je pač "nafutrati" lačno, požrešno vladno pošast.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

FRANC PUKŠIČ: Strinjam se s tistimi, ki pravijo, dokler so ljudje glasni, ko jih obdavčuješ ali stiskaš, še ni tako hudo. Hujše je, ko bodo utihnili. In ko bo ta opozicija tiho, takrat bo koalicija spoznala, da je nekaj narobe. Dokler pa bomo v opoziciji opozarjali na nepravilnosti, pa žal slovenskemu narodu ne delamo dobro, ker koalicija pripravlja že novi

davek, in sicer takoj po novem letu tudi davek na "bicikle" in peš hojo. To bo seveda nova paradigma za leto 2010. Naslednji korak je ali pa koalicija se je očitno odločila, da tisti, ki še imajo službe in bodo hodili v službe, jih bodo obdavčili do onemoglosti, tisti, ki pa seveda tega več nimajo, pa bodo še svoja lastna premoženja morali predati verjetno nekaj posameznikom, ki so v tej državi v zadnjih petnajstih, dvajsetih letih postali bogati tako, da te postane sram. Resnično je katastrofalno in kot je kolega Battelli povedal, ves tisti srednji razred, tisto, kar dejansko ljudje rabijo za prevoz, tisto, kar doslej ni bilo obdavčeno, se s tem zakonom obdavčuje. In ni pošteno, da jim sporočamo oziroma dajemo državljanom in državljanom takšno darilo pred novim letom.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Pardon. Še želite obrazložitev glasu? Še enkrat prosim za prijavo.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik za opozorilo, ker nisem bil več prepričan, da govorimo o temu davku. Ko sem poslušal obrazložitev glasu zadnjo uro, vse ostalo je bilo navedeno, samo o davku je bilo zelo malo govora.

Naj povem, da bom glasoval za predlog, ki smo ga danes popoldne obravnavali in danes o njem odločamo, ker si želim živeti v čistejšem okolju. Iz tega razloga si želim tudi kvalitetnejši zrak v dolini, iz katere prihajam. Tukaj je bila izrečena groba laž v parlamentu, lahko je pa tudi nepoznavanje ampak jaz mislim, da je bolj laž, glede na izkušnjo, ki jo imam.

V obrazložitvi je bilo povedano, gospod... ../Oglašanje iz klopi./... Zdaj predlagam, da se vidva zmenita, pa bom jaz kasneje...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani, nihče se ne bo pogovarjal mimo predsedujočega.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Še enkrat poudarjam, da je bila izrečena laž, laž o tem, da imamo v šaleški dolini, ker drugje ni jezer, ki so posledica izkopavanja premoga, mrtva jezera, da so ta jezera modre barve. Ta jezera že dolgo niso več mrtva, niso modre barve...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Kontič, to bi bila replika, ampak replika ni možna.

BOJAN KONTIČ: Ni replika ampak z obrazložitvijo glasu zavračam laži in ker želim živeti v zdravem okolju, bom ta zakon tudi podprl.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 29.

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **5. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo**. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zakon neuskklajen.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za 53, proti 20.

(Za je glasovali 53.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 20. točko dnevnega reda - z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije v okviru skrajšanega postopka**. Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SLS k 3. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za 25, proti 47.

(Za je glasovali 25.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SLS k 4. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za 25, proti 48.

(Za je glasovali 25.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SLS k 6. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za 24, proti 47.

(Za je glasovali 24.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SLS k 7. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za 24, proti 48.

(Za je glasovali 24.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SLS k 12. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za 25, proti 47.

(Za je glasovali 25.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SLS k 16. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za 25, proti 48.

(Za je glasovali 25.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka. Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker k drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ima Franc Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo se ves čas sprejemanja tega zakona, od poletja pa vse do konca leta, trudili, da bi s svojimi prizadevanji tudi ob upoštevanju in pa prisluhnitvi različnih mnenj tistih, ki se s kmetijstvom ukvarjajo, tistih, ki jim ni vseeno, kaj se bo s kmetijstvom zgodilo, smo poskušali ta zakon do neke mere popraviti.

Žal ugotavljam, da so bila vsa prizadevanja neuspešna in zato v Slovenski ljudski stranki nikakor ne bomo podprli novele tega zakona. Razlogi, zakaj jih ne podpiramo, so zelo jasni. Prvi je ta, da smo trdno prepričani, da ta zakon v ničemer, in res prav v ničemer, ne izboljšuje ukrepov zemljiške politike in osnovnega namena in osnovnega orodja, ki ga ima Vlada, ki ga ima minister, ki ga ima država, da bi se zemljiška politika v Sloveniji izboljšala, je bila v tem delu zapravljen. Nič ne bomo naredili na zaokroževanju kmetij z novelo tega zakona, nič ne bomo naredili na možnosti, da bi hribovske kmetije pridobile kakšen hektar gozda v upravljanje, da bi lažje preživele v teh težkih časih. Še več od tega. V tem zakonu sprejemamo ureditve, s katerimi se po našem trdnem prepričanju v popolnosti ukinja nadzor javnosti in pa tudi javnost dela sklada, kajti s tem, ko se vsi organi sklada povsem imenujejo znotraj Vlade, po diktatu ali pa po navodilih ministra, mislim, da je ta javnost in pa kontrola v tem delu v veliki meri ogrožena in ne vidimo razloga, zakaj bi se to zgodilo.

Drugo kar je, prepričani smo, da bo novela zaradi finančnih groženj delno v danes sprejetih novelah, delno pa tudi v že prej sprejetih obremenitvah s strani izplačil za denacionalizacijske upravičence, ta sklad naredila iz finančno neodvisnega sklada v sklad, ki bo dan na milost in nemilost vsakokratnega proračuna. S tem smo trdno prepričani, da se osnovni namen tega sklada ne bo izvrševal, kajti v takšni koalicijski in pa v takšni podpori, kot ga ima kmetijstvo sedaj, sem trdno prepričan, da ga v naslednjih letih s posebnimi sredstvi se ne bo dokapitaliziralo oziroma dopolnil. Tretja zadeva, zaradi katere tudi nasprotujemo temu zakonu, je tudi to, da je po priporočilih in tudi po pogovorih z gozdarsko stroko narejen velik korak v tej smeri, da se v svetu v Evropi

zelo priznana gozdarska stroka, ki jo imamo v Sloveniji, počasi začne razkrajati.

Mi ne želimo tega podpreti in tudi ne želimo sprejeti odgovornosti posledic tako spremenjenega sklada.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SNS Srečko Prijatelj, prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Spoštovani! Sklad je brez nadzora. Ta Državni zbor je ustanovil Sklad kmetijskih zemljišč, vendar pa pristojnosti in kontrolo nad skladom nima nihče. Direktor je odgovoren pred zakonom za zakonitost poslovanja, ampak to je tudi vse. Danes, če potrdimo ta zakon, in mi ga bomo potrdili, potem bomo prenesli pristojnost in odgovornost nad delom sklada na kmetijsko ministrstvo in preperečili bomo svinjarije, ki se dogajajo. Včeraj je bila v bistvu okrogla miza predstavnikov ministrstev, inšpektorata in kmetijske zbornice. V Kopru so spregovorili o tem, kaj lahko sklad naredi v bistvu negativnega v okolju. V koprski občini se dogajajo čudne stvari, ne v koprski, na Primorskem na sploh. 250.000 kubičnih metrov materiala lahko posameznik odlaga kjerkoli si bodi. Najlažje je odložiti ta odpadni gradbeni material na kmetijskih zemljiščih. In to se dogaja. Midva sva bila oba z državno sekretarko na tej okrogli mizi. In dejstvo je, da je Finali trading, podjetje, ki to izvaja, ta nedovoljeni poseg v naravo, ogrozilo, ekološko onesnažilo okolje, celo dolino Drnice, in to je vodozbirno območje. Tudi bivši minister za promet je tam doma, pa ni upal nič o tem reči, gospod Pavliha. Bil je tiho do danes, ko smo to v bistvu pripeljali na to raven, da razpravljamo o tem. Tudi okoljski minister je bil vprašan, pol ure je razlagal, kakšne nepravilnosti se tam dogajajo, kakšne zakonske neskladnosti in tako naprej, ampak odprava krivic in povrnitev v prvotno stanje v tem okolju se nikoli ne bo zgodila, ker ni odločbe temu gospodu, ki je dobival nepovratna sredstva, več sto tisoč evrov je dobil za sanacijo, tja je navozil svinjarijo in to bo tudi tam pustil. Država mu je še to plačala pod pretvezo hidromelioracije. In to se dogaja ne samo v tem primeru, še v kakšnem drugem primeru. In kdo je v bistvu dal gospodu zemljišče v najem? Sklad kmetijskih zemljišč, ki bo od tega dvignil roke. Z današnjim zakonom se bo v bistvu tovrstno nezakonsko početje preperečilo, kajti jutri dobivamo odgovorno osebo, to je minister za kmetijstvo, in naslednji dan bom jaz že pri njem, ko bo ta zakon pravnomočno veljaven, da ga povprašam po tem, kako bomo to zadevo sanirali. Ne samo v tem primeru, tudi v drugih primerih.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 6.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme naslednji sklep: Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti 5.

(Za je glasovalo 69.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je ta sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **21. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih v okviru skrajšanega postopka.** Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Robert Hrovat v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, obrazložitev glasu.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Danes smo priča še enemu zakonu v nizu zakonov, ki jih Slovenska demokratska stranka predlaga za izboljšanje razmer na vseh področjih. Dejstvo je, da gre za spremembo le enega člena. Vesel sem, da smo danes prišli do skupne ugotovitve, da je ta rešitev dobra in da se s to rešitvijo vsi strinjamo. Vse poslanske skupine ste izrazile podporo temu zakonu oziroma rešitvi, seveda pa ste koalicijske stranke odrekle podporo zakonu zaradi tega, ker je predlagatelj Slovenska demokratska stranka. In to ni dobro.

Kaj želimo? Želimo poenostaviti postopke, lažje in bolj življenjsko rešitev uvedbe komasacijskega postopka. Želimo zmanjšati odstotek tistih, ki morajo dati soglasje z 80 na 67. Najbolj zanimivo pri vsem tem je sprenevedanje, da zakon, ki smo ga predlagali mi kot Slovenska demokratska stranka, ne bo podprt samo zaradi tega, ker smo predlagatelji mi. Dejstvo je, da je minister sam rekel, da je rešitev dobra in da bo enako rešitev vključil tudi v spremembo zakonodaje, o kateri se govori že, bom rekel, malo manj kot eno leto. Mi smo ta zakon že enkrat vložili - z enakim besedilom in je bil takrat arogantno zavržen. Podobno se bo zgodilo danes, vendar to ni dobro. Pričakujemo ta predlog zakona, ki ga pripravlja ministrstvo, torej predlog zakona o kmetijskih zemljiščih, ki naj bi celovito urejal vso zadevo. Bil je že na javni obravnavi, bil je že dvakrat na spletu, zdaj je bil že dvakrat potegnjen nazaj. Očitno je, da imate težave s tem zakonom in očitno je, da bo komasacijski postopek še vedno tekel na podoben način, kot teče zdaj, da mora biti 80% tistih, ki so udeleženi "za". In to je veliko. S tem se strinja stroka, da je to problem, s tem se strinja Državni svet, s tem se strinja Kmetijsko-gozdarska zbornica, le koalicija temu nasprotuje. In enostavno ne razumem, zakaj vztrajate z nekimi obrazložitvami, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ta dikcija, je

bilo danes jasno rečeno s strani ministra, bo točno enaka dikcija v zakonu, ki ga on pripravlja. Ampak danes boste zavrnilo zakon samo iz enega preprostega razloga, ker je predlagatelj Slovenska demokratska stranka. In to ni dobro.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ja, prosim, obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine LDS ima mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

V Poslanski skupini LDS bomo zakon o kmetijskih zemljiščih zavrnilo, kajti s to rešitvijo je približno tako kot z avtomobilom, imeli bi dobro karoserijo, ne pa motorja in pa ne koles. Da se izpelje postopek komasacije na kmetijskih zemljiščih je seveda potrebno spremeniti še bistveno več drugih zadev o upravnem postopku kot samo število soglasij lastnikov iz 80 na 67. Predlog iz 80 na 67% je korekten, zagotovo bo vsebovan v novem zakonu, plus tega pa še štiri, pet rešitev, ki so potrebne zato, da bodo komasacije, ki so slovenskemu kmetijstvu prepotrebne, končno stekle. Ni problem, ali bo zakon o kmetijskih zemljiščih prišel na svetlo štirinajst dni prej ali tri tedne kasneje, važno je, da pripravimo domišljen in pa dober zakon, ki bo situacijo tudi z vsebovanjem vaše pozitivne rešitve spravil, jaz upam, da na bolje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za 46, proti 29.

(Za je glasovali 46.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 22. točko dnevnega reda - z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti, skrajšani postopek**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa:

Predlog zakona o spremembah Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, France Cukjati. Prosim.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Slovenska demokratska stranka bo nasprotovala temu predlogu, s katerim se želi izničiti oziroma zaustaviti sprejemanje zakona. Prvič zaradi tega, ker naš predlog dobesedno sledi zahtevi Ustavnega sodišča, kjer je tudi Ustavno sodišče samo že odločilo s posebno dikcijo, ki smo jo mi dobesedno uporabili in Ustavno sodišče zagotovo ni odločilo nekaj, kar je v nasprotju z zakonom. Glede na to, da je Slovenska ljudska stranka tudi izboljšala naše besedilo na

predlog Zakonodajno-pravne službe, je še toliko več možnosti in pa opravičila, da bi se postopek nadaljeval. Predvsem pa želimo s tem zakonom preprečiti oziroma onemogočiti, da bi koalicija padla v skušnjava, da prepreči referendum o družinskem zakoniku. V obrazložitvi je bilo slišati....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani.

FRANCE CUKJATI: ... da želi Vlada oziroma koalicija tudi to drobno spremembo, na katero opozarja Ustavno sodišče, gre za en sam člen oziroma še nekaj stavkov, želi rešiti Vlada v družinskem zakoniku, ki je zelo obsežen prav zaradi tega, tako je bilo slišati in opaziti, da bi se s tem preprečil referendum. Pri tako obsežnem in tako občutljivem zakoniku, kot je družinski zakonik, občutljivem za vse nas, za nas, naše otroke, naše vnuke, pri takem zakoniku, ki tako posega v intimo naroda bi pa vendarle morali spoštovati voljo večine in ga tudi oblikovati tako, da preživi oziroma da prenese vsako referendumsko preverbo. Mi upamo, da kljub temu, če boste zavrnila ta zakon in boste skušali na tak način preprečiti referendum, da bo vendarle Ustavno sodišče toliko trezno in bo zaščitilo pravico do referenduma in preprečilo, da se na tako pritlehen način z zlorabo prava preprečuje osnovna ustavna pravica, ki jo Ustava v 3. členu zagotavlja ljudem, da odločajo o pomembnih stvareh tudi neposredno in predvsem neposredno, in to je na referendum. Mi bomo seveda zato zavrnila tak predlog, s katerim želite ustaviti ta proces in zaščititi svojo samovoljo, da bi preprečili referendum.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 31.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodaji postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **23. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v okviru skrajšanega postopka.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 30.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **10. točko dnevnega reda - tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah, redni postopek.**

Državni zbor je v sredo, 16. decembra 2009, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog predlagatelja zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 25.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **2. točko dnevnega reda - tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, redni postopek.**

Spoštovane kolegice in kolegi, prosil bi za malo posluha in pozornosti, da pripeljemo glasovanje, kot je treba, do konca. Priložnost za klepet in veselje bo pozneje. Prosim!

Državni zbor je v sredo, 16.12.2009, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog predlagateljev zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 180. člena Poslovnika zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti nihče.

(Za je glasovalo 54.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nismo še končali z glasovanjem, prosim, za pozornost.

Nadaljujemo s **prekinjeno 33. točko dnevnega reda**, to je **Mandatno-volilne zadeve**. Odbor bo v okviru te točke obravnaval predlog sklepa o razrešitvi podpredsednika in o imenovanju predsednika in podpredsednika Odbora za gospodarstvo. Predlog sklepa sta v obravnavo zboru predložila Poslanska skupina Socialnih demokratov in nepovezani poslanec Vili Rezman.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Odboru za gospodarstvo razreši podpredsednik Matjaž Han iz Poslanske skupine Socialnih demokratov ter se hkrati imenuje za predsednika tega odbora. Za podpredsednika odbora se imenuje nepovezani poslanec Vili Rezman.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 12. sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 11. januarja 2010, ob 9.00 uri. Prosim vas, da iz dvorane odnesete vsa gradiva, računalnike in vse, kar imate, ker bomo dvorano pripravili za slovesnost v torek. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 18. DECEMBRA 2009 OB 19.36 IN SE JE NADALJEVALA 11. JANUARJA 2010 OB 9.00.)

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, gospa ministrica s sodelavci! Pričenjamo nadaljevanje v decembru prekinjene 12. seje Državnega zбора. Ker je to prva seja v letošnjem letu, dovolite, da vam tudi v svojem imenu zaželim srečno, uspešno, zdravo leto 2010. Enako velja za naše sodelavke in sodelavce, predstavnike tiska in tudi tiste, ki spremljajo naše delo.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: mag. Andreja Rihter, Ivan Grill, Roberto Battelli, Dejan Kovač in Janez Janša.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O URESNIČEVANJU JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem ministrici za kulturo gospe Majdi Širca za uvodno obrazložitev predloga zakona.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Dober dan oziroma dobro jutro! Gremo k delu. Letošnje leto nas čaka na področju kulture kar nekaj sprememb zakonov, za začetek ZUJIK, ki je krovni zakon na področju kulture, lahko rečemo mala biblija, ki se več ali manj periodično v določenih komponentah spreminja.

Tokrat je bil eden pomembnejših razlogov, zakaj spreminjamo in dopolnjujemo krovni zakon na področju kulture, opomin Evropske unije oziroma Komisije, ki nas je marca lani opozorila, da je treba ZUJIK uskladiti s prilogo direktive in preprečiti možnost zlorab, izhajajočih iz veriženja pogodb za določen čas. Direktiva namreč pravi, da je pri zaposlovanju za določen čas treba natančno definirati, koliko najdlje lahko traja tovrstno delo, kolikokrat se lahko pogodba obnovi ali navajanje objektivnih razlogov, ki upravičujejo obnovo pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Sedanji zakon, ki je bil sprejet leta 2002, namreč dopušča neomejeno ponavljanje zaposlitev za

določen čas, in sicer za čas trajanja mandata direktorja oziroma za obdobje do petih let. Seveda govorimo o delovnih mestih, ki imajo posebno naravo, to so umetniški poklici, ki jih ni veliko. Vendar ne glede na to naj bi bilo v javnem sektorju za določen čas zaposlenih približno 350 posameznikov, a večina na podlagi določb Zakona o delovnih razmerjih, približno 40 pa jih je po tem zakonu, po ZUJIK-u in največ 6 je potencialnih primerov, ki pomenijo potencialno kršitev tega zakona.

Skratka, sprememba ZUJIK-a prinaša zavezo, da se ne sme delovno razmerje za določen čas za isto osebo, za isto delo skleniti zaporedoma največ trikrat, a ne več kot za 10 let. To smo se uskladili tako s socialnimi partnerji kot z vsemi ostalimi.

Druge spremembe, ki niso tako nepomembne, zglejajo majhne, vendarle za življenje tako uradnikov kot kulturnikov pa so zelo pomembne.

Prvič. Ob prenosu javne kulturne infrastrukture lokalne na državno raven in obratno zavežemo tistega, ki postane novi lastnik, da za obdobje 30-ih let ne sme odtujiti ali prodati te infrastrukture. S tem preprečujemo morebitne špekulacije in se zavaruje javni interes.

Drugič. Društva s področja kulture zdaj redko pridobijo status društev v javnem interesu, v prihodnje ga bodo lažje, in sicer na način, kot je to urejeno pri drugih društvih. Zdaj imam namreč ta status zelo malo društev, zaradi česar so prikrajšana za lažjo dostopnost do prostorov, do dohodnine - tistih 0,5%, oprostitve DDV in tako naprej.

Tretjič. Starejši samozaposleni bodo lahko pridobili pravico do plačila prispevkov za zdravstveno, invalidsko in socialno zavarovanje, pokojninsko zavarovanje na bolj enostaven in pravičen način.

Četrtič. Poenostavili bomo tudi postopek za samozaposlene. Namreč, ob vpisu v razvid se bodo istočasno lahko vpisali - če bodo seveda zahtevali - na seznam tistih, ki imajo pravico do priznanja do plačila prispevkov za socialno zavarovanje.

Petič. Pri razpisih uvajamo posamične sklepe, to se pravi, uvajamo možnost, da ne bi prišlo do blokade, ko gre za enoten sklep in če pride do pritožb, lahko pride tudi do hendikepa pri nadaljnji obravnavi.

In šestič. Če navedem samo najpomembnejše spremembe. Na poziv nekaterih občin, pa tudi vas, poslancev in poslank, bo, če bo sprejet ta amandma in ob podpori Vlade, spremenjen tisti člen, na katerega je vložen amandma, in sicer po sedanjem ZUJIK-u ni mogoče vloge, ki se obravnava na razpisu, dopolnjevati, če je ta vloga nepopolna. Dopolnjujemo na način, vsaj tako Vlada podpira, ko se formalno nepopolne vloge lahko dopolnjujejo. S tem vemo, da se bo za en mesec približno podaljšal razpis, pa ne zaradi tega, da ne bi uradniki na Ministrstvu za kulturo in vsi ostali, ki se ukvarjajo s tem

procesom, ne delali hitro, ampak zaradi tega, ker obstajajo določene zakonitosti in so vezane na rok oziroma na izročitev pošte in tako naprej.

Predpostavljam, da boste sledili sedanjim dialogom in da bomo te spremenjene amandmaje pripeljali do konca. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Pred nadaljevanjem obravnave te točke mi dovolite popravek. Ko sem bral odsotne poslanke in poslance sem narobe prebral, in rekel, da je odsoten Dejan Kovač. Poslanca s takšnim priimkom nimamo. Zato opravičujem Dejana Levaniča in se mu opravičujem za pomoto.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici mag. Majdi Potrati za predstavitev poročila odbora. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica in sodelavki. Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo obravnaval na 12. seji 2. decembra 2009. Ta zakon je bil predlagan po skrajšanem postopku. In ker je Kolegij predsednika Državnega zbora na 43. seji 9. novembra sklenil, da se bo obravnaval po skrajšanem postopku, je odbor predlog zakona obravnaval na podlagi 142. člena Poslovnika. Zakonodajno-pravna služba je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika in dala pripombe k 6., 7., 8. in 9. členu. Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je v svojem mnenju predlog zakona podprla. Podprla je tudi pripombo Zakonodajno-pravne službe k drugemu odstavku 7. člena, s katero se jasneje opredeli pravica starejših samozaposlenih, da pravice do prispevkov za socialno zavarovanje pridobijo trajno, torej brez obveznosti triletnega podaljševanja statusa in da lahko to pravico uveljavljajo do dejanske upokojitve in ne zgolj do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitve. Ustno je mnenje na seji odbora predstavil gospod Anton Peršak. Amandmaje so vložile štiri koalicijske poslanske skupine k 2., 7. 9. in 15. členu, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke pa k 2., 4. in 5. členu.

Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je v skladu s 126. in 131. členom Poslovnika opravil razpravo in glasovanje o posameznih členih predloga zakona in o vloženi amandmaji. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavniki Ministrstva za kulturo, ministrica za kulturo Majda Širca Ravnikar, v.d. direktorica Direktorata za kulturni razvoj in mednarodne zadeve mag. Sonja Kralj Brvar, predstavnica Zakonodajno-pravne službe Andreja Kurent ter predstavnik Državnega sveta Anton Peršak. Predstavnica predlagatelja Majda Širca Ravnikar je uvodoma podala

dopolnilno obrazložitev predloga. Ker ste jo ravnokar poslušali, ne bom povzemala njene dopolnilne obrazložitve. V dodatni predstavitvi mnenja Zakonodajno-pravne službe je njena predstavica predstavila njihovo mnenje in povedla, da je večina njihovih pripomb upoštevana v vloženi amandmajih koalicije. Opozorila je le na to, da utegne priti do nejasnosti zaradi nedefinirane uporabe pojma prispevki v drugem odstavku 7. člena novele.

V okviru razprave o posameznih členih so člani in članice odbora največ pozornosti namenili določbam 4. in 12. člena novele in k njima vloženi amandmajema. Razprava je potekala predvsem o problematiki v zvezi z neodplačnim prenosom javne kulturne infrastrukture na drugo pravno osebo javnega prava in o pravici do popravkov vlog za javne razpise s področja kulture po preteku razpisnega roka. Pri upravičenosti do popravka vloge s strani vlagateljev pri javnih razpisih, so nekateri člani menili, da so vlagatelji pogosto društva, ki neprofesionalno delujejo na področju kulture in niso kos zahtevnim pogojem javnih razpisov, zato pri njih pogosto prihaja do neljubih napak in nepopolnih vlog. Ker naj bi bila popolnost vloge osnovno merilo za izbor na razpisu, bi moralo biti omogočeno, da vlagatelji nepopolnih vlog v določenem času te tudi dopolnijo. Predstavica Vlada pa je pojasnila, da po sedanji ureditvi zakona ni možnosti do popravkov pri razpisih in da morajo vsi prijavitelji vzeti razpis resno. Če bi se popravki omogočili, bi lahko prišlo do zakasnitve postopka, ki je sprožen. Na koncu je bil k 12. členu sprejet tudi amandma odbora in sedaj k temu predlagan za sejo Državnega zbora amandma.

Po končani razpravi o posameznih členih predloga zakona in vloženi amandmajih je odbor sprejel amandmaje k 2., 7., 9. in 15. členu. Ni sprejel amandmajev k 4. in 5. členu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, amandma iste poslanske skupine k 2. členu je postal brezpredmeten.

Odbor torej predlaga, da Državni zbor dopolnjeni predlog zakona podpre. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanski skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Aleksander Zorn. Izvolite.

ALEKSANDER ZORN: Spoštovani vsi, spoštovana ministrica, spoštovani, predsedujoči, kolegi.

Pred nami je razprava in odločanje o predlogu novele zakona u uresničevanju javnega interesa za kulturo, s katero Vlada Republike Slovenije predlaga med drugim rešitev, s katero usklajuje zakonske rešitve glede zaposlovanja, potem predlaga rešitve v zvezi z javnimi kulturnimi infrastrukturami, potem predlaga rešitve in novosti na področju pridobitve statusa delovanja društev in na področju

javnih razpisov in sofinanciranja kulturnih programov. Te spremembe so potrebne.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da se z dopolnitvami zakona večinoma strinjamo. Seveda pa so potrebni tudi amandmaji in o tem zakonu bomo v zvezi z amandmaji lahko spregovoril takrat, ko bo razprava o njih. Veseli pa me, da smo na Odboru za kulturo predlagali marsikatero spremembo, ki so sedaj sprejete tudi z amandmaji koalicije, se pravi, da bo razprava plodna in da bo končno zakon skupaj pravilno sprejet. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Spoštovani predsedujoči, spoštovana ministrica, spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Zares bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo podprla, saj gre za spremembe, ki so potrebne zaradi izkazanih pomanjkljivosti veljavnega zakona, predvsem pa bodo postopki krajši in preprostejši.

Bistvene spremembe so predvsem rezultat uskladitve zakona v delu, ki ureja zaposlovanje na področju umetniške in kulturne dejavnosti za določen čas. Neomejeno veriženje pogodb o zaposlitvi je v neskladju z odločbo 5. okvirnega sporazuma med ETUC, UNICEP in CEPE o delu za določen čas, ki je priloga k direktivi Sveta EU. Po podatkih je v javnem sektorju za določen čas zaposlenih 350 javnih uslužbencev. Pri tem je ugotovljenih vsaj 6 primerov, ki so zaposlitev po 66. členu ZUJIK že ponavljali. To je v skladu z direktivo obravnavano kot veriženje, zato je sprememba na tej točki nujna.

Drugič, prepoved odtujitve javne infrastrukture za obdobje 30 let. Ohranja se torej načelo ohranitve javne kulturne infrastrukture in se preprečuje siromašenje prostorskih pogojev.

Tretjič gre v spremembah tudi za pridobitev statusa delovanja društev v javnem interesu; sistem se končno poenostavlja in skrajšuje. Skrajšujejo se tudi postopki za registracijo samozaposlenih in pravice do plačila prispevka za socialno varnost, vloga za vpis in določanje o vpisu v razvid samozaposlenih in podelitev pravice do plačila bo lahko podana istočasno. S tem gremo na roko številnim samozaposlenim na področju kulture in širšega okvira kulture. Sam vem, kaj je pomenil ta dvojni postopek, ko sem registriral svojo dejavnost, in koliko lažje bo zdaj za vse te kulturne delavce, samostojne novinarje in tako dalje.

Petič. Z izdajanjem posamičnih sklepov in ne več skupnih, v primeru zavržbe na razpisih, se zagotavlja načelo upravnih postopkov.

Zaradi vsega navedenega bo poslanska skupina Predlog zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo podprla.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Janez Ribič.

Izvolite.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Dober dan, spoštovani prisotni, lepo pozdravljeni.

Pred nami je spet predlog sprememb in dopolnitev zakona, ki se sprejema po skrajšanem postopku. Po mnenju predlagatelja gre za manj zahtevne uskladitve zakona s pravnim redom Evropske unije, skladno z uradnim opominom Evropske komisije v zvezi s 46. členom omenjenega zakona. Ta člen govori o sistemizaciji delovnih mest. Delavci v kulturi, zaposleni za določen čas, so neenakopravni z ostalimi delavci v državi. Tako so kulturni delavci potisnjeni v slabši položaj, nimajo zagotovljene socialne varnosti v primeru bolezni, nezgod, starosti in podobno, prikrajšani naj bi bili tudi pri finančni trdnosti.

V Slovenski ljudski stranki tudi ne vidimo razloga, da se sklenitev delovnega razmerja za določen čas v kulturi z isto osebo omejuje na trikratno sklenitev pogodbe. O tem bomo razpravljali pri amandmajih.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo zakon podprli, seveda pod pogojem, da ne bo prišlo do sprejetja predloženih nerazumnih amandmajev.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališča Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod mag. Vasja Klavora.

Izvolite.

MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, spoštovane poslanke in poslanci!

Teh nekaj členov, s katerimi novela Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, po naši oceni, izboljšuje osnovni zakon tako v vsebinskem, redakcijskem kot tudi uskladitvenem smislu, nameravamo v naši poslanski skupini podpreti.

Ocenili smo namreč, da je predlagatelj primerno pripravil vse tiste rešitve, ki jih je z nujno po spoštovanju pravnega reda Evropske unije moral pripraviti, in tudi vse tiste, ki so se bodisi skozi izvajanje v praksi pokazale za problematične in nedosledne, bodisi je primerno upošteval zaključke določenih organov, ki so v okviru svojih pristojnosti opozorili na neprimerne vsebine posameznih določil. Pozabiti

pa ne smemo tudi na predloge, ki bodo zelo dobrodošli za uporabnike na področju kulture.

Posebej pozdravljamo spremembo, ki bo preprečila do sedaj možne manipulacije na področju rabe in prenosa javne kulturne infrastrukture. Po naši oceni je opredelitev javnega interesa ter prepoved odtujitve in obremenitve za dobo najmanj 30 let kot ena bistvenih sestavin pogodbe o neodplačnem prenosu in vpis te prepovedi v zemljiško knjigo dovolj stroga varovalka, da bo absolutno ščitila javni interes kulture.

Naslednja, po naši oceni izjemno pomembna sprememba se nanaša na kulturna društva. Le-ta s svojim delovanjem poleg poklicnih kulturnih ustanov soustvarjajo poslanstvo kulture. Ker so pomembni dejavnik uresničevanja 59. člena Ustave, ki govori o kulturi kot neodtujljivi pravici vsakega človeka, ni prav, da so kot taka v neenakem položaju glede pridobivanja statusa delovanja v javnem interesu v primerjavi z društvi na drugih področjih. V naši poslanski skupini zato izražamo zadovoljstvo, da bo njihovo delovanje odslej olajšano, tako da bodo imela bolj odprte možnosti pridobivanja pravic in bonitet iz naslova društev v javnem interesu, ki jih dajejo posebni zakoni.

Zadovoljni smo tudi, da se status določenih kategorij delavcev z delovnopravnega in socialnega vidika popravlja. Kar pa se tiče sprememb v postopkih javnih razpisov za sofinanciranje kulturnih programov, se strinjamo tudi z njimi.

Glede vprašanja odložilnega roka za dopolnitev vloge, pa menimo, da je odpravo manjših pomanjkljivosti treba in tudi je mogoče spraviti v razmeroma zelo kratkih rokih, tudi v petih dneh, saj je pričakovati od resnih kandidatov, da odgovorno pristopijo k prijavi za razpis že v trenutku objave le-tega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK DR. MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Izvolite.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Prav lep dober dan vsem skupaj! V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke tega zakona ne bomo podprli iz enega enostavnega razloga, ker mislimo, da navkljub temu, da upošteva direktivo Sveta Evrope, da je treba nekaj spremeniti in urediti, v bistvu se ureja na ta način, da se uzakonja tisto, kar bi moralo biti preprečeno. Veriženje pogodb o zaposlitvi, ki jih je sedaj bilo treba obnavljati jih vsake toliko časa, bodo sedaj lepo legalizirane s tem, da bo zagarantirano, da lahko deset let nekdo "visi" na državnem proračunu, ne plačuje ničesar in potem gre lepo v penzijo.

V bistvu vse človek vpraša, za kaj gre v tem zakonu. Po našem mnenju gre za reševanje prijateljev določenih ljudi iz ministrstva ali pa ministrice, da jim bo zagotovila, da bodo v miru dočakali penzijo, da jim ne bo treba nič delati. Dejstvo je, da imamo zdaj na teh nivojih samozaposlovanja 2.477 ljudi

vpisanih, od tega 1.413. ljudem država plačuje čisto vse. In sedaj jim bo plačevala čisto vse do penzije, 10 let. Pa se človek vpraša, ali imamo Slovenci res toliko tako dobrih umetnikov, da zaslužijo kaj takega, ali gre tukaj za prijateljske usluge nekaterim, medtem ko ministrica noče plačati dolga Ministrstva za kulturo določenim ljudem in se poskuša temu izogniti na ta ali na oni način, tudi preko svojih prijateljev, ki jih je vtaknila v razne muzejske svete navkljub temu, da nimajo zakonskih pogojev, da bi tam notri sedeli. Ampak to ni važno! Važno je to, da se rešuje prijatelje, da se njim daje možnost, da se debelijo na državni račun, na naš račun.

Človek se vpraša tudi, kje so definicije. Pričakoval bi, da ko že popravljamo ta zakon, da se potem uvedejo vsaj definicije. Kje je definicija deficitarnega poklica v kulturi? Kaj je to? Ali je to restavrator ali je to nekdo, ki napiše tri vrstice in je potem veliki pesnik in seveda ker je prijatelj ministrice, dobi državno dotacijo za naslednjih 10 let. Ker pa je to ta generacija, je v 10 letih v pokoju, s krasno plačo, nič dela in tako naprej. Skratka, zelo čudno.

Če smo že popravljali ta zakon, zakaj ne upoštevamo tega, da 6. člen obstoječega zakona, ki pravi, da se filmi predvajajo v slovenščini ali s slovenskimi podnaslovi ne izvaja na dvojezičnem območju. Zakaj so vsi filmi na TV Koper v italijanščini in ne vidimo niti enega slovenskega podnapisa? To ni pomembno! Slovenščina ni pomembna, prava kultura ni pomembna, pomembni so prijatelji, pomembne so povezave, pomembni so tisti, ki delajo in popravljajo razne institucije. In če ne dobi, bi rekel, pravi arhitekturni biro, dela tam notri, tudi dotacije ni več oziroma je ni, navkljub temu da je bilo že pripravljeno. To je zakon. Takih zakonov ima Slovenija že preveč. Gre za to, da ta koalicija ne dela drugega, kot sami sebi urejajo pozicije, da bo vse zakonsko.

Evropa hoče prepričati veriženje pogodb o zaposlitvi. Mi smo to v 2. členu uzakonili. Piše: "Delovno razmerje za določen čas se sme z isto osebo za isto delo skleniti zaporedoma največ trikrat, katerih neprekinjen čas trajanja pa ne sme biti daljši od 10 let." Kar lahko pomeni, če mu manjka 12 let do pokoja, bo lahko enkrat 10 let, pa še potem rahla prekinitev za kakšen mesec dni, pa potem še dve leti. Krasno! Krasno! Nekateri pa v Sloveniji zaradi tega, ker nimajo denarja, da bi si kupili kruh, pa umirajo. Totalna svinjarija!

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Ljubo Gerič.

LJUBO GERIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavkami, kolegice in kolegi. Ker gre za zakon, ki govori o kulturi, gotovo ni odveč izreči misel, da s politiko ne moremo delati kulture, mogoče pa s kulturo lahko delamo politiko, tudi kulturno politiko. Stanje

kulture v državi oziroma v Sloveniji ni in ne more biti samo v okras, temveč je pomemben kazalec njene ustvarjalnosti in sposobnosti obstoja oziroma preživetja in ne nazadnje je tudi pomemben kazalec stanja kakovosti življenja državljanek in državljanov. Kultura je živa, hitro se spreminjajoča in kompleksna zadeva, ki ji rigidna politika praviloma težko sledi, tako njenim potrebam kot tudi njenim spremembam. Ponavadi se vse začne in konča pri financah. Vsekakor pa bi se morala kulturna politika bolje prilagoditi ustvarjalcem, slabo bi bilo, da bi se morali ustvarjalci prilagajati kulturni politiki. Ustvarjanja ni moč načrtovati, medtem ko se pogoje za ustvarjanje lahko načrtuje.

Sicer pa gre v tem zakonskem predlogu predvsem za uskladitev z evropsko zakonodajo, in to v tistem delu, ki ureja zaposlovanje na področju umetniške ali kulturne dejavnosti za določen čas, izhajajoč iz veriženja pogodb o zaposlitvi. Določba 5 navaja ukrepe za preprečevanje zlorab, ki izhajajo iz veriženja pogodb za določen čas, in obvezuje države članice, da enega ali več navedenih ukrepov uvedejo v notranjo zakonodajo. Predlog zakona v soglasju s stališčem socialnih partnerjev uvaja kar dva od navedenih ukrepov.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije posebej pozdravljamo kot pomembno spremembo v noveli tudi ureditev problematike oziroma postopkov za podelitev statusa društev, ki delujejo v javnem interesu. Sedanja ureditev kulturnim društvom, katerih namen je v osnovi delovanje v javnem interesu bodisi na lokalni bodisi nacionalni ravni otežuje pridobitev statusa delovanja v javnem interesu. Zakon o društvih določa osnovne pogoje, ki jih mora društvo izpolnjevati za pridobitev statusa v javnem interesu, Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo pa te pogoje prekomerno zaostre. Kulturna društva so v primerjavi z društvi, ki delujejo na drugih področjih, v neenakopravnem položaju in tako v veliki meri izključena iz koriščenja možnosti, ki jih daje status delovanja v javnem interesu. Sedanji postopek pridobivanja statusa je zelo zamuden in zapleten, saj eno vlogo prijavitelja, ki deluje na različnih področjih kulture, lahko obravnava tudi, na primer, šest strokovnih komisij. Ministrstvo za kulturo, predvsem pa predlagatelji zaradi prevelike selektivnosti v številnih primerih ne pridobijo statusa v javnem interesu, s tem pa seveda ne pridobijo nobenih olajšav. Če povzamemo, s predlaganimi spremembami bo kulturnim društvom omogočeno enakopravno pridobivanje pravic iz naslova društev v javnem interesu, ki jim glede na naravo njihovega dela tudi pripadajo. Na ta način bo omogočena uresničitev enega najpomembnejših ciljev veljavnega nacionalnega programa za kulturo, to je spodbujanje ustrezne razporejenosti kulturnih žarišč po celotnem slovenskem prostoru. Tako bo lahko kulturna ustvarjalnost ne glede na zgoščenost slovenskih kulturnih ustanov in dogajanja v osrednjem delu Slovenije bolj smotrno

razvejanja po celotnem slovenskem prostoru. Kulturna društva bodo namreč ob olajšanih pogojih za pridobitev statusa delovanja v javnem interesu pa tudi pravic, ki jim ta status omogoča, v večji meri spodbujala ustvarjalnost, obenem pa prebivalstvu omogočila lažji dostop do kulturnih dobrim ter tako pripomogla k uravnoveženemu razvoju Slovenije. Poleg navedene nujne spremembe novela zakona prinaša še dodatne spremembe, ki bodo pomenile izboljšane položaje kulturnih ustvarjalcev, izvajalcev. Naj navedem nekatere: odpravo administrativnih ovir ter večjo pravno varnost strank v postopku, torej lažje uveljavljanje pravic prijaviteljev v postopkih javnih razpisov in javnih pozivov za sofinanciranje kulturnih projektov in kulturnih programov.

Pomembno izboljšavo zakon prinaša tudi za samozaposlene v kulturi. Uvaja skrajšanje postopkov na področju vpisov v razvid samozaposlenih v kulturi in pridobivanje pravic iz tega naslova ter poenostavitev pridobitev pravic od plačila prispevkov za socialno varnost starejšim samozaposlenih na področju kulture. Ker zakon ustrezno rešuje navedeno problematiko, ga bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila mag. Majda Potrata. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav vsem.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo podprla, zato ker menimo, da so spremembe in dopolnitve, ki se nanašajo na štiri temeljne in vsebinske poudarke, ustrezno predstavljene in dopolnjene tudi z amandmaji, kar je videti v dopolnjenem predlogu zakona. Seveda pa bomo podprli tudi koalicijski predlog amandmaja.

Veliko besed je bilo že izrečenih o omejitvah verižnega zaposlovanja za določen čas v kulturi, tudi v določitvah pravne podlage za vpis prepovedi odsvojitve v zemljiško knjigo. Tretja stvar, ki jo zakon ureja so olajšana pridobitev statusa kulturnega društva v javnem interesu in zakon odpravlja tudi administrativne ovire pri registraciji samozaposlenih in vpisu v razvid s tem pa tudi izdajo posamičnih odločb. Ne bom se zaustavljala pri prvem vsebinskem poudarku, ki govori o omejitvi verižnega zaposlovanja za določen čas. To omejitev razumemo tako, kot je bila razložena v dopolnilni obrazložitvi gospe ministrice in članov koalicijskih poslanskih skupin, ne pa tako, kot je bilo prej v mnenju ene poslanske skupine omenjeno.

V zvezi s prepovedjo odsvojitve predlagatelj ustvarja pravno podlago, ki zavezuje ne le pridobitelja, pač pa tudi njegove pravne naslednike, ki najmanj 30 let od sklenitve

pogodbe ne bodo mogli spreminjati namembnosti prenesene javne infrastrukture.

Vlada s predlogom olajšuje tudi pot do pridobitve statusa kulturnega društva v javnem interesu, saj bodo kulturna društva enakopravno obravnavana, enakopravno kot vsa druga društva. Sedaj je namreč po 30. členu Zakona o društvih tako, da je definiranih šest osnovnih pogojev, ki jih mora društvo izpolnjevati, zato da lahko uveljavlja status društva v javnem interesu. V zadnjem odstavku pa 30. člen govori še o tem, da lahko zakon, posebni zakon, predpiše tudi posebne zahteve, ki jih mora društvo izpolnjevati, če naj pridobi status društva v javnem interesu. In med temi dodatnimi pogoji, ki so določeni v 80. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi, je zapisanih kar nekaj takih stvari, ki so ta status za kulturna društva neprimerno zaostrovala. Kulturno društvo, če naj bo društvo v javnem interesu, mora biti ali osrednjega pomena, ali mora izvajati kulturne dejavnosti, ki so po kvaliteti ali pomenu primerljive s kulturno dejavnostjo uradnih institucij, ali izvajati kulturne dejavnosti, ki pomenijo dopolnjevanje mreže javnih zavodov. Za nobena druga društva kriteriji za pridobitev statusa društva v javnem interesu niso tako zelo zaostreni. Zato je dobrodošlo, da je sedaj v zvezi z zahtevami in zahtevanimi prilogami za pridobitev statusa društva v javnem interesu dovolj že to, da bo ministrstvo samo morali iz uradnih evidenc pridobiti kopijo veljavnega temeljnega akta društva in letno poročilo za zadnji dve leti, kulturnim društvom pa ne bo več treba prilagati sprejete usmeritve za triletno obdobje, kot je sedaj zahteval pravnik. Predlagane spremembe sledijo tudi memorandumu Zveze kulturnih društev, v katerem se Zveza kulturnih društev kot glasnica velike večine vseh kulturnih društev v Sloveniji zavzema ravno za to, da bi društva lažje prihajala do statusa društva v javnem interesu, s tem seveda tudi lažje kandidirala za finančna sredstva in kandidirala tudi za 0,5%, ki jih posamezniki in posameznice namenjamo iz svoje dohodnine.

Menimo torej, da predlagane spremembe prinašajo dovolj možnosti za uresničevanje nacionalnega programa za kulturo, katerega cilj je tudi razpršenost kulturne dejavnosti po celi državi, in s tem lažje uresničevanje človekove pravice do kulture. Kulturna društva so namreč najstarejša civilna združenja, imajo bogato tradicijo in bogato kakovost, imajo bogato zgodovino. Menimo, da jim je treba zagotoviti vse to tudi v prihodnje.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo zakon podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Ker so k zakonu vloženi amandmaji, prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, kakor so jih vložile poslanske skupine.

Najprej dajem v razpravo 2. člen in amandma k 2. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Želi kdo besedo? Gospod Aleksander Zorn, izvolite.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa. V poslanski skupini menimo, da je treba omogočiti, da se z isto osebo za isto delo sme delovno razmerje za določen čas skleniti zaporedoma več kot trikrat, in sicer najmanj petkrat. Za razliko od nekaterih mnenj menimo, da je biti samozaposleni v kulturi lahko zelo težko, da s tem, ko se samozaposlujejo, omogočajo tudi to, da je brezposelnosti v državi manj, in da izredno težko zaslužijo svoj denar, hkrati pa so tudi podvrženi marsikaterim restrikcijam. Zato je to tesno povezano, samozaposlovanje in hkrati zaposlovanje za določen čas. Mislimo, da bi se bilo treba odločiti, da je treba podaljšati samozaposlitev za določen čas. Zato smo tudi vložili predlog amandmaja. Če se omeji zaporedoma sklepanje pogodb, to pomeni, da so kulturni delavci, zaposleni za določen čas, neenakopravni z drugimi delavci v državi, saj naj bi ustava delavcem praviloma zagotavljala delo za določen čas tudi večkrat, kar pa za delo na mestu kulturnega delavca naj bi ne veljalo. S tem so kulturni delavci potisnjeni v slabši položaj kot ostali delavci, hkrati pa jim s tem ni zagotovljena socialna varnost v primeru bolezni, nezgod, starosti in podobno. Prikrajšani pa naj bi bili tudi pri finančni trdnosti, če se jim po treh zaposlitvah za določen čas prekine, pa so na primer takrat bolni in tako naprej. Zaposlitev za določen čas se jim lahko izteče kratek čas pred upokojitvijo in ne bodo dobili možnosti za zaposlitev. Ob tem opozarjamo na dejstvo, da je že Ustavno sodišče odločilo, da "drugi odstavek 46. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo ni v neskladju z Ustavo, kjer določa, da za ponovno sklepanje delovnega razmerja za določen čas ni omejitev." To je bil citat.

Menimo, da zatorej ni nikakršnega razloga za omejevanje zaporednega sklepanja pogodbenaj največ trikrat. Polega tega pa zaradi večje varnosti dodajamo še, da šestmesečna ali krajša prekinitve ne sme pomeniti prekinitve med prenehanjem ene in druge zaposlitve za določen čas, ker to izhaja iz praktičnih razlogov, saj je določeno obdobje v letu, ko nastopi prekinitve uprizarjanja, na primer predstav ali kaj podobnega, in zlahka bi se lahko zgodilo, da bi v tistem času bilo onemogočeno, da bi se zaposleni še enkrat začasno zaposlil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica, želite besedo? Ne. Ali še želi kdo k 2. členu razpravljati? Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa. Amandma, ki ga predlaga Slovenska demokratska stranka, se mi zdi, da zamegljuje nekatere rešitve, ki so zdaj dogovorjene in vključene v

dopolnjeni predlog zakona, saj govori ravno o tem, da se z isto osebo sme pogodba skleniti največ trikrat. Podaljšanje na petkrat ni sprejemljivo oziroma zagovarjam takšno rešitev kot je v zakonu, ker je to ne nazadnje tudi dogovorjeno s predstavniki sindikata kulturnih delavcev, s predstavniki sindikata Glosa. Kar pa zadeva prekinitve tri ali šestmesečne, je pa v zakonu že zdaj zapisano, da se za neprekinjenost ne šteje, če je čas prekinitve do šest mesecev. Tu sledimo ravno tistemu, kar narekuje praksa in kar bi, glede na naravo dela, trajanja sezone, načrtovanja dela, utegnilo postati problem, če bi med spomladansko in jesensko sezono gledali in neka oseba ne bi bila zaposlena, je to že čas mirovanja gledališke sezone, če pustimo letne festivale in podobne zadeve ob strani, ampak to so vendarle že stvari, ki že iz preteklega dela nastajajo. Gre torej za to, da je predlagatelj, v tem primeru Vlada in za njo tudi poslanske skupine koalicije, upošteval to pripombo Glose in je zdaj 6-mesečni rok upoštevan.

S stališča Socialnih demokratov pa, kot rečeno, je pa trikratna ponovitev tista rešitev, ki je, kot rečeno, usklajena tudi s socialnimi partnerji, zato predlaganega amandmaja ne nameravamo podpreti.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Majda Širca.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa.

Dovolite, da na začetku najprej izrazim moje veliko nezadovoljstvo, da se v tem prostoru nespoštljivo govori do zaposlenih na področju kulture, kar se je zgodilo pri predstavitvi ene od poslanskih skupin, češ da kulturniki na področju kulture so lenuhi in da delajo tako in tako z mislijo samo, da gredo v pokoj za delo na način, da ne zaslužijo tega. V slovenskem prostoru je na področju kulture zaposlenih približno 4 tisoč umetnikov, kulturnikov in umetnic, če izvzamem področje RTV-ja, kjer jih je nekaj pod 2 tisoč. Ti ljudje so se za ta poklic odločili po svoji notranji ali kakršnikoli drugi pozivnosti in svoje delo opravljajo, verjemite, ne v najbolj vidno zadovoljivih razmerah. Veliko jih je takšnih, ki do teh možnosti sploh ne pridejo, veliko je takšnih, ki jim gre država naproti na način, da uvaja znotraj možnosti uvida in vpisa v razvid samozaposlenih na področju kulture določene, recimo jim, bonitete. In poslanec, ki je predstavil poslansko stališče in govoril o temu, da ti ljudje nič ne delajo, da pa dobivajo plačo, je tudi mešal pojme, kaj zaposleni in kaj je samozaposleni. Samozaposlenim na področju kulture, tistim, ki jim država zaradi njihovih posebnih dosežkov, deficitarnih poklicev in tudi možnosti, da ni takega prostora, ko bi se lahko ljudje zaposlovali, plačuje prispevke za socialno zavarovanje, zdravstveno, pokojninsko, invalidsko

in tako naprej. Ampak teh je 1400. Prosim vas, kaj je to v primeru z možnostmi, ki bi jih radi imeli, in zagotovo ni lepo, da se kar naprej tako pljuva po kulturnikih, kajti enkrat, drugič, tretjič - na koncu se srečujemo z izjavami, ki smo jih bili deležni pred leti, češ da so to tako rekoč odvečni in neprimerni in moteči ljudje.

Sedaj k predlaganemu amandmaju. Filozofija zaposlitve za določen čas, tako kot je bila že leta 2002 sprejeta znotraj ZUJIK, in ko se je odvijala v tem prostoru mislim da, zelo relevantna diskusija o tem, da vendarle gre za posebne poklice, ki morajo biti nekoliko bolj fleksibilni zaradi narave njihovega dela. Vezano je tudi na mandat direktorja oziroma direktorice oziroma vodstva, ki se v določenem obdobju odloči za neko usmeritev, kjer je treba imeti tudi posebne poklice zraven in takrat se jih veže na pogodbo. Ta, ne bom rekla izjema, ampak možnost konec koncev ni izjema, saj delovno razmerje oziroma delovnopravno razmerje to omogoča in Ustavno sodišče je ugotovilo, da ne gre za neskladje, leta 2009, ko je odločalo o pritožbi glede zaposlovanja dramskih igralcev, ki naj bi bili neskladni - ZUJIK in Zakon o delovnih razmerjih. Skratka, ta možnost je dobra. Dejstvo je - neprimerno je, da v tem prostoru govorim, ampak vendarle naj povem - dejstvo je, da se je en ustvarjalec na področju scenskih umetnosti, ki je bil zaposlen za določen čas v enem našem gledališču, pač tako razjezil, ker se mu ni podaljševala pogodba za določen čas, da nas je prijavil v Bruslju, da nas še vsak dan prijavlja v Bruslju - ali je to EPK, ali je to vprašanje pogojev nekega direktorja, ali pa je vprašanje skladnosti naše zakonodaje z evropsko zakonodajo, da pač je bruseljska komisija tako odločila. In prav je, da popravljamo in usklajujemo nekaj, kar je vezano na evropsko zakonodajo. Konec koncev je tudi dobrodošlo za nas.

Naj se vrnem k vprašanju, ki ga odpira vaš amandma. Namreč, vi menite, da bi bilo dobro, da bi bilo zaposlovanje za določen čas tako rekoč zaposlovanje za nedoločen čas. Kajti če petkrat podaljšamo mandat, recimo, in da ta mandat traja 5 let, potem pridemo do 25 let - lahko, potencialno. Seveda, bilo bi najbolje, da bi naše kulturne ustanove imele možnost večjega zaposlovanja. In povem vam, pod pritiski, ki jih imajo, ko ne morejo opravljati ali zaposlovati širše, kot bi morale ali kot bi lahko, jim ni v redu. Tudi zaradi tega je toliko večje nezadovoljstvo ob govorjenju, da so to lenuhi. Ni jim v redu zaradi tega, ker v veliko primerih opravljajo dela, ki bi jih morali opravljati tisti, ki bi, če bi zaposlovali, lahko delali. In zaposlovati ne moremo. Nismo policija, nismo vojska, na področju kulture se nas ne usliši, tako kot recimo v socialnih ustanovah ali tam, kjer se je kljub restriktivnim pogojem, ki jih je uvedla ta vlada ob soočenju s kriznim obdobjem, dovolilo, da se zaposluje. Pri nas se zaposlovanje omejuje. Vendar to nima toliko skupnih vprašanj s tem amandmajem. Kar sem hotela povedati, je le to, da z

amandmajem, ki ste ga sprejeli na odboru in ki sledi, kot smo danes že slišali, usklajenosti s socialnimi partnerji, pa tudi s pravili, ki jih prinaša priloga direktive, nekako zadostujemo tistemu, kar pravi bolj jasno definiranje zaposlovanja za določen čas znotraj poklicev in znotraj ustvarjalnosti na področju kulture. In kot sem že ob predstavitvi povedala, to pomeni, da mora definirati vsaj tri momente ali pa enega izmed teh. Se pravi, da mora zakon navesti število obnovitev takšnih pogodb ali pa razmerij, da mora navesti najdaljše skupno trajanje zaporednih pogodb ali razmerij za določen čas, ali pa tiste objektivne razloge, ki upravičujejo obnovitev takšnih pogodb ali razmerij. Tega do sedaj ni bilo, ampak kot sem povedala, ni velike nevarnosti, da bi se zaradi tega dogajalo hudo nasilje, kajti potencialno je takih primerov v Sloveniji 6 in znotraj zaposlenih, ki bi morebiti tudi želeli v tako obliko sodelovanja z javnimi zavodi - konec koncev gre več ali manj za javne zavode, za dva sklada, kar na področju kulture ni veliko, in teh primerov tudi ni pričakovati. Ampak uredimo, saj se sedaj lahko soočimo s čisto rešitvijo. Izražena volja, zapisana v amandmaju Slovenske demokratske stranke, pa ne bi več sledila temu, ker ne bi bila skladna. In verjemite, nek gospod, ki bdi nad razmerami v Sloveniji, v žalosti, da ni tu zaposlen za še in še, bi to takoj opazil. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo o 2. členu in amandmaju k temu členu.

Prehajamo na razpravo o 12. členu in dveh amandmajih, enega so vložile poslanske skupine koalicije, drugega Poslanska skupina SD. Če bo sprejet prvi, bo drugi brezpredmeten. Odpiram razpravo o 12. členu. Kdo želi besedo? Gospod Zorn, izvolite.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa. No, ta predlog smo izpostavili že na Odboru za kulturo in je bil z amandmajem podprt, pa tudi razumljen s strani Ministrstva za kulturo. Tako je pač treba ponoviti nekatere argumente, zato da bo stvar trdna.

Predlog zakona namreč prinaša novosti na področju javnih razpisov, sofinanciranja kulturnih programov in projektov, kjer se predlaga izdaja posamičnih odločb zaradi poenostavitve in racionalnosti postopkov. Na podlagi veljavne ureditve vlagateljem vlog na javne razpise s področja kulture ni bilo omogočeno dopolnjevati vlog, če so le-te bile nepopolne; po veljavni ureditvi jih namreč minister s sklepom zavrne. Ker gre pri vlagateljih pogosto za društva, ki neprofesionalno delujejo na področju kulture, prihaja pri oddaji vlog do neljubih napak in tudi do nepopolnih vlog. Zato smo na podlagi predloga številnih kulturnih društev v Poslanski skupini SDS vložili amandma, s katerim se takšna ureditev odpravlja. Menimo, da mora biti kakovost vloge osnovno merilo za izbor na

razpisu, zato mora biti omogočeno, da vlagatelji nepopolnih vlog v razmeroma kratkem času dopolnijo svoje vloge, če so le-te nepopolne, in gre večinoma za nebistvene stvari ali celo lapsuse. Zavedamo se, da bi z dopolnjevanjem vlog lahko prišlo do zlorab, vendar pa smo mnenja, da zato rok 7 dni za dopolnitev vlog tega ne bi dopuščal.

Še nekaj. Po kar zanimivi razpravi na Odboru za kulturo, se je izkazalo, da na ministrstvu temu oporekajo oziroma sooporekajo zato, ker bi lahko prišlo do grmadenja dopolnitev, kar pomeni za ministrstvo mnogo dodatnega dela. Predlagali smo ministrstvu, naj se potrudi za dodatno delo, saj so vendarle ljudje, ki so tam zaposleni, v mnogo bolj privilegiranem položaju kot pa tisti, ki vlagajo vloge in je njihova napaka, ki je lahko res lapsus, potem vzrok temu, da eno leto niso subvencionirani. Se pravi, razlika je velikanska in zato bo treba nekoliko več delati in Ministrstvu za kulturo želimo zelo uspešno delo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK DR. MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa mag. Majda Potrata. Oprostite, vidim več interesa, bom dal čas za prijavo k razpravi. Prosim, kdo želi, naj se prijavi.

Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Dober dan želim vsem skupaj. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa ministrica!

Tako kot vsi segmenti družbe, moram reči, da so tudi društva v svojih dejavnostih in v svojih predstavitvah in tudi v svojih prizadevanjih za uspešno vodenje društev napredovala in že zdavnaj niso tisto, kar so bila nekoč, zgolj skupek ljudi dobre volje, ki so se seveda odločili, da bodo na nekem področju delovali in s tem tudi ohranjali tradicijo. Po mojem prepričanju, kot sem rekel, po letu 1990, se je teh društev, hvala bogu, kar nekaj nabralo. Če rečem samo za slovensko Istro, je to zelo veliko število in so to društva, ki ohranjajo našo samobitnost, in so to društva, ki pravzaprav predstavljajo nas in so naše ogledalo. Ta društva, kot sem rekel, niso več zgolj skupek ljudi dobre volje, ki želijo ohraniti tradicijo, ampak imajo tudi svoje sposobne predsednike, organe in vse tisto, kar eno društvo mora imeti. Veliko pomoči imajo tudi od občine, veliko pomoči imajo od uradov za družbeni razvoj na samih občinah, veliko pomoči imajo tudi od javnega sklada in veliko pomoči imajo tudi od ministrstva, tako da so ta društva danes na nivojih, nekako bi rekel takšnih, ki niso primerljiva z nekim drugim časom. Govorim to namenoma zato, ker želim povedati, da ta društva so z roko v roki enakopravna in enako sposobna kot vsi drugi segmenti družbe in ni nobenega razloga, da bi jih tretirali drugače, da bi razmišljali, da pozabljajo, da nimajo časa ali da ne znajo - daleč od tega! Pet ali sedem dni na videz ne zgleda neka velikanska razlika, če bi dali šest, bi bilo

mogoče vmes in bi bilo za ene in za druge prav, ampak mislim, da je pet dni dovolj in da v petih dneh društvo lahko odgovori oziroma dopolni vlogo oziroma zahtevo Ministrstva za kulturo. Zato bom ta amandma koalicije podprl. Kot rečeno društva že zdavnaj niso tisto, kar so bila in zato naj bodo tretirana tako, kot so vsi drugi segmenti družbe, so opravilno sposobni, hvala bogu, in svoje poslanstvo zelo dobro izvršujejo. Kot rečeno, od kod prihajam - iz slovenske Istre, resnično, od leta 1990 do danes smo doživeli inflacijo društev in vsa so uspešna in hodim na njihove občne zборе in jih velikokrat tudi grem poslušati. Mislim, da so to zelo, zelo sposobni ljudje in kot rečeno, to smo mi in to je naše ogledalo. Tako rok petih dni popolnoma zadostuje za opravilo, katero jim je naloženo, če jim je naloženo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. No, na seji odbora smo veliko razpravljali o tem, ali je treba dati dodaten čas za dopolnitev vloge ali ne, in marsikaj je bilo povedanega o tem, ali so društva sposobna pripravljati prijave na razpise ali ne. No, jaz mislim, da so društva funkcionalno pismena in da znajo brati razpise in da se znajo prijavljati na razpise, tudi razpisi ne pridejo kot strela z jasnega neba, ampak tudi statut društva zahteva načrtno delo. Iz prakse bolj poznam pritisk društev na termine razpisov kot pa to, da bi jih razpisi presenetili. Se sicer znajde kakšno društvo uglednega imena in dolge tradicije, ki zamudi rok za prijavo, ampak izjeme so vedno izjeme in motiti se je vedno mogoče, ampak taka napaka ima tudi svojo poučno vlogo. Zato ne kaže iz enega samega primera spodbujati prakse, da bi se, zaradi morebitnih pomanjkljivosti v vlogah čas nedopustno podaljševal. Če gledamo namreč 117. člen, je odpiranje vlog in tam je v členu natančno napisano, da je to odpiranje vlog celo javno, to pomeni, da morajo biti hkrati za vse, in šele takrat ob hkratnem odpiranju se ugotovi, ali so vloge popolne ali ne. Mi smo sedaj med tistim, kar je bilo mogoče slišati na odboru, da je treba le biti dobrohoten do društev in dopustiti možnost, da se je pa kje kakšna napaka prikradla, dopustiti nek krajši čas, v katerem lahko društvo nepopolno vlogo dopolni. Menim, da je petdnevni rok čisto dovolj. Meni se tukaj ne zdi potrebno levite brati zaposlenim na ministrstvu, kako hitro morajo delati in kdo je zaradi koga, ker se to ve. To so dobri poslovni običaji in moja izkušnja je, da so ljudje, ki so zaposleni v kulturni, na institucijah vedno znali posameznikom, vsaj v lokalnem okolju, to lahko z gotovostjo trdim za Mestno občino Maribor, vedno prisluhnili, vedno svetovali, vedno pomagali, poleg tega je pa tukaj Zveza kulturnih organizacij, kulturnih društev, je tukaj javni sklad, ki tudi razpise pošilja, tako da so se kulturna društva

na razpise navajena javljati. Jaz vidim seveda potrebno po spremembi petega odstavka pač zato, ker mi smo tam šli samo v tej smeri, da smo edninsko vlogo s sklepom zavrgli, zaradi tega, ker sedaj se vsaka vloga posebej obvešča, ne več vse vloge z enim samim sklepom. Takrat smo to vedeli, da je začasna rešitev, sedaj pa je peti odstavek v resnici nadomeščen s tistim, s čimer lahko soglašam: če vloga ni pravočasna ali je ni vložila upravičena oseba, jo minister zavrže s sklepom. To je zelo pomembno zaradi tega, ker se mi zdi, da pač ne moramo dopuščati, da bi prijavljanje na razpise seglo čez dovoljeni čas, ali pa, da bi to opravljale osebe, ki tega ne smejo delati. Novi šesti odstavek pa govori ravno o tem, o čemer sem govorila sedaj in je govoril moj kolega Križman. Petdnevni rok je tisti čas v katerem je mogoče ob sedanjih možnosti za komuniciranje nepopolno vlogo dopolniti, in se s tem izogniti temu, da bi kdo špekuliral, pa smo naslov projekta prijavil in potem dodajal vse drugo. Gre za tiste malenkosti, ki so morebiti v prijavi na razpis umanjale in bi zaradi tega v formalnem pogledu vloga me bila popolna.

Socialni demokrati, kot rečeno, bomo, podprli predlog prvega amandmaja. Menim, da bodo s tem zadrege v veliki meri odpravljene. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Silva Črnugelj, izvolite.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni vsi prisotni. Naj uvodoma povem, da bom amandma k 12. členu podprla.

Dilema o tem, rok petih ali šestih oziroma sedmih dni kot je bila postavljena tudi v današnji razpravi in tudi ne nazadnje na matičnem delovnem odboru, je vsekakor prisotna. Za nekatere je sedem dni premalo, za druge je pet preveč, o tem se lahko razpravlja, pa vendar, dana je možnost.

Mislím, da je ta predlog, ki je postavljen s strani strank koalicije, sprejemljiv, kar pa ne pove in ne reče, da ministrstvo v svojih nadaljnjih korakih posodabljanja in zmanjševanja administrativnih ovir pri priglaševanju in tudi ne nazadnje pri pozivu na različne razpise ne bi moglo najti tudi druge, bolj mehke in dostopne poti za poklic k razpisom. Ker razprava je na matičnem delovnem telesu potekala v tej smeri, da roki so pač taki in nekateri zamudijo in izkoriščajo priložnost in tako naprej. Je pa tako, da nekatera društva, ki kljub zelo veliki pomoči, ki jo imajo s strani občin, organizacij in ne nazadnje tudi ministrstva, glede na naravo svojega delovanja niso vedno dovolj pravočasno informirana o rokih in razpisih. Glede na to, da je število društev je znano, je dobro pozive na en način toliko bolj v javnosti objaviti na dosti dostopen način in tudi, če je treba, poklicati vsa ta društva, ker razpisi so vedno segmentirani na njihovo raznoliko dejavnost. Tako če želimo bolj mehke in

topel pristop, je mogoče v naslednjih korakih spremembe ZUJIK-a treba dejansko gledati, da bi administrativne ovire, ki so, pa so še vedno, kljub velikemu prizadevanju, da bi se odpravile, vendar poiskali še druge možnosti.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa ministrica za kulturo Majda Širca, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa.

Ni velika razlika med amandmajem, ki sta ga vložili poslanci in s katerim se Vlada strinja, in amandmajem, ki ga vlaga Poslanska skupina SDS. V bistvu gre za dneve in mogoče še za dikcijo, ki je vezana na način pritožbe oziroma obliko pritožbe ali formalno ali ne. Ampak, vendar, diskusija, ki je bila odprta na odboru in je bila dejansko posledica nekaterih predstavnikov iz lokalnih vrst, ki se soočajo, posebej na občinski ravni, mogoče z večjimi težavami, kot se sami na ministrstvu, je zdaj rezultirala v dejstvo, da bodo očitno razpisi trajali en mesec dlje. Zakaj? Kot prvo moram jasno poudariti, da ta mesec ne bo, v kolikor boste ta amandma podprli, to se pravi, da imajo posamezniki, ki participirajo na razpisu, možnost, dopolnitve vlog, če so njihove vloge formalno nepopolne, tam možnost na nek način - nekateri pravijo, da dajejo potuho tistim, ki se morebiti ne dovolj skrbno lotijo priprave razpisov, ampak vendar, človeško je, da se kdo zmoti, da kaj pozabi. In v primerih, ko gre recimo za razpise, ki prinašajo možnost sofinanciranja za štiri leta, kar smo uvedli lani, je to nedvomno pomembno. Ampak to, kar je pomembno povedati, ta mesec dlje ne bo zaradi tega, ker bi morebiti ne bili na Ministrstvu za kulturo pripravljene dovolj hitro prijete za te vloge in jih obravnavati. To bodo opravili v petih ali sedmih dneh - kakorkoli, opravili bodo hitro. Problem je v tem, da se bo za en mesec podaljšal razpis zaradi tega, ker so tukaj roki, ki so vezani na vročitev vlog. Vemo, da potem ko je vloga poslana po pošti, je treba počakati še tistih dodatnih 15 dni, če ni zastopnika, ki sprejema to pošto. In to so pač takšni, četudi bi samo en dan urejali in obravnavali pritožbe oziroma dopolnitve in ugovore na Ministrstvu za kulturo, bi bilo nekaj manj kot en mesec.

No, to smo imeli v vidu že lani, ko smo se na delovnih sestankih soočali z nevladnim sektorjem, ki je pravzaprav največji potrošnik oziroma največji konzument teh razpisov za svoje umetniške programe oziroma projekte ter projekte na sploh. V možnostih uveljavljanja ugovorov so sami "nevladniki" nekako sugerirali, da se naj to ne bi zgodilo prav iz strahu, da ne bi zamujali potem z razpisi, ali pa tudi zaradi dejstva, kot je že poslanka Potrata povedala, da se včasih to izračuna v tem smislu, da se naredi nepopolna vloga, ker pač še ne vedo, recimo, ali nimajo potrjenih partnerjev ali programa in tako naprej, in jo potem naknadno v času razpisa dopolnjujejo.

Vendar vse to so nepotrebne špekulacije. Treba je vedeti, da so razpisi na področju kulture tako rekoč edini faktor, s katerim pridejo kulturniki do financiranja, se pravi, edini pogoj, edina oblika, in so zaradi tega zelo, zelo pomembni. Zgodi se lahko napaka in prav je, da se da možnost, da se leta odpravi. Zaradi vednosti, da so ti razpisi izjemnega pomena, je ministrstvo že v preteklosti uvedlo, in to še uvaja, najavo razpisov, kar pomeni, da potencialni kandidati za sofinanciranje programov, projektov ali česarkoli, že vedo, kdaj bodo. Da so strokovni sodelavci na razpolago pri pojasnitvah - prav zaradi tega, ker ugovorov ni bilo, je ta angažma toliko večji - in vedno dostopni, ko je to določeno. Da so vsi razpisi že najavljeni in potem tudi objavljeni na spletnih straneh ter da so za nekatere, še posebej tiste zahtevnejše, pripravljene tudi informativni dnevi. Skratka, pedagoškega uvajanja je tu dovolj. Mislim, da je tudi prakse dovolj, da bi morale biti te stvari že dovolj utečene. Ampak zgodi se, da, recimo, nekdo na kuverto ne napiše svojega imena ali imena pošiljatelja, ustanove, ki se prijavlja, in zaradi tega projekt, na katerem nekdo dela, recimo neka občina, nekaj let, pač tisto leto ni deležen pomoči.

Pri tem pa še opozarjam, da je za nas pomembno vedeti tudi naslednje: ne gre samo za razpise, ki se objavljajo in ki se jih ureja znotraj ZUJIK-a, gre tudi za razpise, ki se urejajo ali delujejo po PIP-u, se pravi, po Pravilniku o izvrševanju proračuna, to so ti slavni razpisi za evropska sredstva, ki so najbolj komplicirani in večkrat tudi sporno sprejeti, ker tukaj ni možnosti ugovorov. Potem pa so tudi razpisi, ki gredo po ZUP-u, ampak na področju kulture seveda največ po ZUJIK-u. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Še vidim interes za razpravo in odpiram čas za prijavo.

Gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi. Ministrica s sodelavci. Podprl bom amandma k 12. členu, in sicer tistega drugega, ki govori o dopolnitvi v roku sedmih dni. Pravzaprav se mi je med razpravo zdelo precej smešno, koliko besed in koliko razprave o tem, ali za dva dni več podaljšate rok ali ne. Skratka, seveda vsemogočna koalicija pač ima tisoč in en argument, zakaj je pet dni dovolj in preveč in skratka vse oh in sploh, da pa je sedem dni že postavljanje na glavo in da se s tem podrejo vsi sistemi in tako dalje. Ministrica je sedaj v zadnjem delu razprave povedala, da so - torej, če je to res, potem je to dobro - pozivi k razpisu objavljeni že prej na internetu. Takšna praksa je bila v prejšnji vladi pri dr. Žagarju pri razpisih za regionalne razvoje. Če so pozivi k razpisu objavljeni že prej, je bistveno več možnosti, da se tisti, ki se odloča za razpis, ne odloča zaradi tega, ker je neki razpis nekje, ampak se odloča zaradi vsebine. In če se

odločaš tako, potem se res lahko zgodi, da nehote, ampak resnično nehote, če ste se odločil zaradi vsebine, pač nekdo naredi neko napako; administrativno, ali ni podpisa ali je en list, ki je med stotimi, ki jih pač dnevno nekdo podpisuje, eden "šel skozi" in se ni videlo in tako dalje, da pač ima možnost to napako odpraviti. Ni vložila upravičena oseba - mislim, to se me zdi preostro. Kdo pa je neupravičena oseba; tajnik, predsednik - ne vem. Mislim v tem smislu. Bilo je govora, da društva, ki delujejo s statusom društva ali pa celo društva, ki delujejo s statusom v javnem interesu - torej, ki imajo ta status javnega interesa, da so tako ali tako precej že profesionalni. Zagotavljam vam, sam sem član nekaj takšnih društev, ki nimajo nobenega profesionalca, vse se dela na volonterski ravni, sploh seveda na podeželju, kjer denarja za to, da bi nekdo profesionalno na tem delal, ni, ampak je denar za program, vsebino, da se nekaj zgodi. Pred očmi imam nekatere druge razpise, najave in ker se potem nič ne zgodi, tako kot se lansko leto za regionalni razvoj ni zgodilo, ker pač nekdo poseže vmes, ki za to ni kompetenten, potem je seveda sedem dni tako ali tako premalo za dopolnitev oziroma popravo tega razpisa.

Skratka, zdelo bi se mi čisto tako, češ en opozicijski amandma podpremo, ampak resnično težko človek razume, da je potrebno toliko argumentov, da vsemogočna koalicija ima vedno prav. Jaz bom podprl opozicijski amandma.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

V okviru predlaganih sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo moram priznati, da je nekaj predlaganih zakonskih določb oziroma sprememb, res sprejemljivih in smiselnih. Pri tem mislim konkretno seveda na možnost dopolnitve vloge itd. Vsekakor pa ob tej priložnosti moram povedati, da pa se ne strinjamo s predlaganim 2. členom, kar je v obrazložitvi že podal naš predsednik. In gospa ministrica ne strinjam se z vašo repliko na njegove besedo, je čisto samosvoja, vaša, neutemeljena. Marsikaj kar je povedal naš predsednik, bo kar držalo, ampak o tem še kdaj v nadaljevanju.

Kar se pa tiče predlaganega amandmaja k 12. členu. Je res, se strinjam, gre za neko formalno, minimalno razliko nekih dveh dni, ampak tudi ne. Tudi ta dva dneva sta lahko pomembna, bom utemeljil, zakaj. Poglejte, kandidiranje kulturnih društev na javne razpise za mnoga kulturna društva zopet ni tako enostaven, kako bi rekel, projekt, ni tako enostavna zadeva. Tukaj mislim predvsem na kulturna društva - ne na ta velika, renomirana, ki so kadrovsko opremljena v zadostni meri, da dejansko direktor samo zaukaže, pa je že na

razpolago ne vem koliko pravnikov, ki obvladajo to zadevo javnih razpisov in je to dejansko mačji kašelj za njih. So pa društva, predvsem na podeželju, odmaknjena od Ljubljane, ki pa teh možnosti nimajo. In zato, glede na to, da to tukaj ne upoštevate ali nočete upoštevati oziroma zmeraj znova pozabljate na ta društva oziroma na te pokrajine - tudi v tem oziru, da ne naštevam druge ozire oziroma druge resorje - bi prosil, da amandma, predlog Slovenskem demokratske stranke podprete, čeprav s tem še zmeraj problem ne bo rešen.

Leta 1993 je na Ministrstvu za kulturo bilo zaposlenih 21 oseb. Danes, kot veste, jih je čez 200, 214, kar pomeni 5,3-krat več. Jaz bi prej želel, da bi v zakonu obstajala tudi kakšna določba, da se izmed teh 214 zaposlenih na Ministrstvu za kulturo zadolži, zakonsko zadolži, tudi nekaj ljudi - za katere verjamem, da so taki, ki nimajo kaj tam početi - ki bi lahko pomagali pri teh razpisih, ne samo pregledali razpis, navedli pomanjkljivosti, vrnili, ampak tudi strokovno, z nasveti, z dobrohotnimi nasveti pomagali tistim, ki kadrovske, mislim na društva, niso zadostno opremljena in ki nimajo možnosti tako profesionalno pristopiti k javnim razpisom.

Torej, vsekakor bom podprl ta amandma Slovenske demokratske stranke. Predlagal pa bi tudi, da bi to bilo, kar sem prej povedal, tudi v prihodnosti uresničeno, se pravi, mislim na pomoč osebja na Ministrstvu za kulturo, da sodeluje aktivno v smislu pomoči pri teh razpisih takim društvom, ki kadrovske niso zadostni v stanju, recimo, enakovredno, enakopravno parirati tistim profesionalnim, velikim, renomiranim društev. Hvala.

PODPRESEDNIK DR. MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik! Seveda je sedaj lahko na veliko razpravljati o grdi koaliciji, ki noče prisluhniti predlogu opozicije, ampak če bi natančno prebrali besedilo prvega amandmaja in ga primerjali z besedilom drugega amandmaja, bi videli, da ima prvi amandma še neko drugo dopolnilo, to je spremembo petega odstavka, ki logično sledi tistemu, kar je v 117. členu napisano. Namreč, tam je edninska oblika uporabljena, "za vsako vlogo komisija za odpiranje ugotovi..." in tako naprej, in ugotovi, kar ugotovi. Zato je logično, da se potem nadaljuje, "vlogo, ki ni pravočasna ali je ni vložila upravičena oseba, minister zavrže s sklepom." Meni je edninska oblika v tem primeru bližja tudi zaradi tega, ker se mi zdi, da gre bolj za posamičen primer, ne pa za množično kršenje, in je, jezikovno gledano, korektnjša ta oblika. Zdaj razpravljati o tem, zakaj 7 in zakaj samo 5, saj potem bi lahko razpravljali tudi o tem, zakaj ne 10, pa zakaj ne en mesec ali ne vem koliko časa še. V to odločanje med krajšim in daljšim časom za dopolnitev vloge svoj razmislek umestim pač tako, da je treba med možnostjo za

odpravo napake manjšega števila prijaviteljev ter poseganjem v čas za pridobivanje sredstev za večje število prijaviteljev, pač dajem prav tistemu večjemu številu, s tem da se dopusti tudi možnost popravka za tiste, ki so zagrešili kakršnokoli napako. Sicer pa govorimo zdaj o tem, kot da so samo neka majhna podeželska društva, taka uboga, revna, ki ne morejo pravilno prebrati razpisa. Treba bi bilo pogledati v resnici, kako se posamezni subjekti na razpise javljajo in kako razpise berejo. Zdaj ne govorim o razpisih, katerihkoli, pač pa o razpisih za tiste dejavnosti, ki so povezane z Ministrstvom za kulturo. In tu je pač tako, da so pogoji jasno definirani. In še enkrat pravim, tudi z dejavnostjo, z načrtom dela je že vnaprej predvideno, kako bo delo teklo, tako da mislim, naj razpisi prijaviteljev ne najdejo nepripravljene. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Györek, izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo. Ker je šlo to, kar je kolegica Potrata povedala, vsebinsko dejansko na račun mojih besed, vsaj nekaj tega, bi vseeno, ne kot repliko, pač pa kot dopolnitev svojega prejšnjega izvajanja dodal sledeče. Ne vem, kako si nekdo predstavlja podeželje. Nekateri res mislite, da je to tisto geografsko čisto skrajno okoli Slovenije. Lahko je tudi tisto, kar je malo ven iz Ljubljane pa je v relativni bližini Ljubljane, je še zmeraj podeželje. Ampak, glejte, pri teh javnih razpisih bi omenil naslednje: vse prevečkrat tu prihaja do nepravilnosti, vendar ne samo na strani prijaviteljev, gospa ministrica, tudi na vašem ministrstvu.

Konkretno je svež primer v Murski Soboti. Sami veste, da ko je šlo za 10 milijonov za šest projektov, ki ste jih odobrili, je, recimo, projekt na razpis za gledališko dvorano v Murski Soboti padel iz igre. Z vašo obrazložitvijo, da ni bilo dovolj strokovno pripravljeno gradivo - to je zelo relativen pojem, ni bilo dovolj strokovno pripravljeno. Kaj pa so bile tiste nestrokovne napake? To ni edin primer. Gospa ministrica, vemo, kako se včasih na te vloge reagira. Tam, kjer je več poznanih, tam, kjer so nastali kakšni dolgovi, kjer je treba kompenzirati, če je treba včasih vrniti kakšno uslugo, če so kakšne rodbinske vezi, prijateljske vezi, strici, tete, poslovni partnerji, da ne bom našteval zgodovine nazaj. Zelo dvomim, da v času vašega ministirovanja tega ni več. Kvečjemu ta sveži primer v Murski Soboti potrjuje, da nadaljujete s to prakso, ki se je na tem ministrstvu dogajala v preteklosti. Ne bo res, da so pri zavrnitvi vlog zmeraj upravičeno krivi prijavitelji. Marsikdaj, kot je ta primer v Murski Soboti, ki bo šel v proceduro razprave, ne mislim tukaj v Državnem zboru, ampak kot poslansko vprašanje vam ga bom postavil v kratkem. Upam, da boste predstavnike iz Murske Sobote povabili vsaj na razgovor, da se ne bo dogajalo to, da niti mimo vaše tajnice ne morejo priti, kaj šele do vas, da se

jih ne jemlje resno. Bojim se tega, da s tem zakonom ne bomo popravili. Teh pet ali sedem dni - to je velika malenkost. Odnos do prijaviteljev, če so le-ti iz daljnega ali bližnjega podeželja, se mora spremeniti. Način - ne s sklepom zavreči vlogo in reči, da ni bila dovolj strokovno utemeljena, prosim lepo. Upam, da se bo to v bodoče spremenilo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa ministrica za kulturo, Majda Širca.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Mogoče smo skrenili, vendar je treba nekaj pojasnil ob tej priložnosti. Rada bi povedala sledeče. Govorili ste sedaj o drugem razpisu, ki ne gre po ZUJIK-u, ampak po PIP-u, se pravi po Pravilniku o izvrševanju proračuna in gre za evropska sredstva, kjer so prijavitelji imeli možnost dopolnjevanja vlog. To se pravi, tisto, o čemer zdaj razpravljamo za razpise po ZUJIK-u, se pravi za programske in vse ostale. In imeli so informativne dneve, imeli so možnost konzultacij s temi uslužbenci, ki jih vi obravnavate z zadržkom. Imeli so možnosti, ampak problem je, da je Slovenija v zadnjem času, skupaj z občinami, nabrala toliko dobrih projektov, ki so se nekako oblikovali v zadnjem času, da jih je zdaj končno mogoče realizirati. Večina jih ima tudi gradbeno dovoljenje - govorim o infrastrukturi na področju kulture, ki je v lasti občin in ki se lahko sofinancira iz evropskih sredstev. Izkazalo se je, da jih v lanskem letu - oziroma se opravičujem, če uporabljam, ampak v prejšnji vladi tako rekoč teh sredstev ni bilo. Lani smo jih nekaj zagotovili, letos smo jih podvojili in prišli na 10 milijonov. Zahtevkov je bilo skoraj za 50 milijonov. In to takšnih, najbrž tudi ta v Murski Soboti, o kateri govorite spoštovani gospoda poslanec, ki bi se lahko jutri gradili. In priznam in povem, da me boli srce, ko vidim, da v Metliki, v Kopru - številne občine smo morali zaradi premalo doseženih točk - ne zaradi nedobrih projektov, ampak zaradi omejene količine sredstev - dati na drugi tir oziroma na čakanje oziroma na možnost, da bodo drugič prišli na vrsto. In hudo je to, ko vendar imamo toliko in toliko sredstev s področja EU, ki imajo dobre pogoje, se pravi 80-85 koriščenja evropskih sredstev, 15 država, v tem primeru: skratka, 100% tako rekoč občine same ne financirajo in jih ne moremo podpreti. Jaz se z ministrom za razvoj pogovarjam, da bi prišlo do drugačne dinamike, opozarjam, da imamo v letošnjem letu 15, 16 milijonov sredstev, to se pravi, bistveno bistveno več kot v preteklosti, ko še tiste, ki so jih imeli, niso znali porabiti, in da jih imamo v naslednjem letu za 25, kar pomeni, da je vseeno nekaj boljše. Ampak, hudo je gledati, ko občine, nimajo problema s tem, da ne bi imele vizije, kaj delati, da ne bi imele gradbenih dovoljenj, da ne bi imele dobro pripravljenih projektov, ampak kot pravim, na področju kulture si niso v preteklosti izborili toliko sredstev. V tem času -

kar smo jih lahko, toliko kot smo jih lahko - 16 milijonov 300 za leto 2010 in 25 za leto 2011.

Ampak, če se vrnem k temi pogovora oziroma današnje obravnave. Ta razpis in razpis za EU gre povsem po drugih pravilnikih in merilih, kar povzroča, verjemite, precej diskusij znotraj pravnih služb - kaj se sedaj uporablja: ZUJIK, ali PIP, ali ZUP? In ni v redu, da je toliko težav, ampak to izhaja iz dane zakonodaje. Mi na ministrstvu za kulturo vlagamo na SVLR in tudi na ministrstvo za razvoj vendar pobude, da bi se ukvarjali z razpisom po drugi zakonodaji. Ampak tisto, kar je pomembno danes pri pogovoru pri teh razpisih, je mogoče nekaj drugega. Mi smo podprli petdnevni rok zaradi tega, ker se z njim strinja Zakonodajno-pravna služba in Zakonodajno-pravna služba je tisto merilo, ki nas na koncu usmeri k rešitvi, ki je najboljša in najbolj zakonsko pravilna. V tem primeru je pač tista, ki je bila vložena in obravnavana - za katero so bila dana priporočila znotraj obravnave na odboru in se dotika petdnevnega roka. To pomeni, da bodo razpisi vseeno prej končani. Ampak tisto, kar je pomembno, je nekaj drugega. To, da razpisi vedno lovijo neke roke, lovijo proračunske določitve in da so tako rekoč vedno prepozno. Po mojih vizijah bi se morali zgoditi mnogo prej. Skratka, danes bi morali, ne samo na Vladi, na ministrstvu, ampak predvsem izvajalci vedeti, kaj bodo počeli leta 2014, 2013 ali pa 2012. Tako se dela v svetu. Tako se tudi oblikujejo programi, še posebej javnih ustanov. Tisti, ki so bolj priročni ali pa letni, se pač obravnavajo znotraj letnih razpisov. Zato se na ministrstvu trudimo, čeprav imamo težave zaradi tega, ker nam finančno ministrstvo pravi, kaj boste dali v razpis, če ne veste, koliko denarja bo leto 2015. In res je, okvirno je treba vedeti, kakšna je politika Vlade. Konec koncev imamo zato nacionalni program za kulturo, ki nam daje smernice, kaj je nujno, kaj je potrebno, kaj je prednostno, kaj je prioritarno in kaj je v korist te države. V tej luči smo uvedli letos oziroma smo se končno uskladili, da uvedemo štiriletne programske projektne razpise za nevladni sektor, ki je glavni kultivator umetniške produkcije izven javnega sektorja, neverjetno pomemben in neverjetno prodoren. Ta možnost daje sklenitev pogodb za bolj dolgoročno vizijo, kar pomeni za večjo varnost in tudi za večje zagotovilo, da se programi oblikujejo dobro in da imajo lahko tudi večjo težo in mednarodno promocijo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi k 12. členu še kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo in dajem v razpravo 18. člen ter amandma k 18. členu, ki so ga vložile poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares in Liberalne demokracije Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ne želi nihče. Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni

30. točki dnevnega reda oziroma ob 22.15 uri. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O AVTORSKIH IN SORODNIH PRAVICAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 27-ih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem mag. Andreju Vizjaku, predstavniku predlagateljev, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Izvolite, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Problematika, ki jo želi reševati ta zakon, je razmeroma stara, pereča in z njo se ukvarjajo številni, ki neprofesionalno in ljubiteljsko sodelujejo v kulturnih društvih, in tudi vsi, ki tako ali drugače pomagamo tem kulturnim društvom in tem ljudem, da ohranjajo svojo dejavnost, da ohranjajo gibalno družbenega in družabnega življenja širom po Sloveniji. Res je, da je avtorska pravica monopol avtorja in da je ne nazadnje avtorska pravica tudi temelj intelektualne lastnine in uveljavljanja vseh pravic, povezanih s tem, in da je ne nazadnje tudi gibalno inovativnosti in tudi razvoja vsepovsod in da je neka svetinja. Vendar pa avtorska pravica obstaja tudi v sobivanju s celo vrsto drugih pravic in interesov družbe kot celote. Obstaja namreč v sobivanju z, recimo, pravicami, kot je olajšava pouka, kot je ustavna pravica do obveščenosti, kot je svoboda ustvarjalnosti, kot je interes javnosti in interes torej javne varnosti in pravosodja in tudi posebni interesi javnosti. In prav tukaj trčimo na to mejo, kje je ta avtorska pravica zaviralo tudi nekaterih drugih ustvarjalnosti družbe in kje je torej ta ločnica. V Sloveniji se je tudi zaradi neživiljenjskega obnašanja kolektivnih avtorskih organizacij uveljavilo načelo, da tista številna kulturna društva, ki delujejo neprofesionalno, ljubiteljsko na Slovenskem, zlasti na slovenskem podeželju, ki ohranjajo neko kulturno aktivnost, kulturno dejavnost, ki zbirajo, povezujejo, razvedrujejo ljudi v teh časih, da so podvržene tudi neki kruti oglobitvi svojega delovanja s strani avtorskih organizacij, da celo plačujejo kolektivne avtorske pravice tam, kjer niti ni približno namen - da se - oziroma kjer je celo nek humanitarni namen in nek širši družbeno-koristen namen. Zato smo seveda v Slovenski demokratični stranki, v skupini poslancev, predlagali dve rešitvi. Dve rešitvi, ki jih zajema ta novela zakona, in sicer 1. člen in 2. člen, ki sta dva edina vsebinska člena tega zakona. V 1. členu želimo, da amaterskim društvom oziroma skupinam, da je tem dovoljena prosta uporaba avtorskih del pod določenimi pogoji, in sicer takrat, kadar amatersko društvo

oziroma skupina nastopa na prireditvi brezplačno, in da ni vstopnine oziroma kadar je ta namenjena izključno v dobrodelne namene. Menimo namreč, da je obremenjevanje teh amaterskih društev in skupin iz naslova uveljavljanja avtorskih pravic dolgoročno pogubno za slovensko družbo in za razvoj amaterskih kulturnih dejavnosti vsepovsod po državi.

Druga rešitev je rešitev, ki jo zajema 2. člen in sicer, ki pravi, da se lahko avtorske pravice uveljavljajo tudi individualno in ne le praviloma individualno. Prepričani smo namreč, da kadar se bo avtor odločil, da se tej individualni pravici odpove, da lahko to svoje pooblastilo oziroma podelitev upravljanja../Znak za konec razprave./... brez problema tudi kolektivno. S tem želimo doseči vrsto olajšav zlasti za mlade in še neveljavljene kulturnike in vse, ki stopajo po tej poti. Torej, predlagam, da ta zakon tudi podprete. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ker smo prej zaključili 25. točko dnevnega reda smo iz delovnega predsedstva opozorili ministrstvo in predstavnike Vlade, da je točka pred tem in obljubili so nam, da so na poti. Ali lahko minuto počakamo, res ne več, in upamo, da bodo v tem času prišli? Nadaljujemo torej ob 10.48. Kar počakajmo v dvorani.

(Seja je bila prekinjena ob 10.46. in se je nadaljevala ob 10.50.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi, predlagam, da nadaljujemo.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo v imenu Poslanske skupine Zares ima gospod Tadej Slapnik.

TADEJ SLAPNIK: Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah je v 15 letih uporabe v veliki meri prestal test časa, ki je medtem zahteval spremembe, ki so bile potrebne zaradi prilagajanja avtorskopravne zakonodaje potrebam uporabe varovanih del v vsakodnevnem življenju ter novim oblikam pravic, ki jih je bilo treba s tem urediti. V teh letih so se določene ureditve izkazale kot premalo dorečene, prihajalo je do težav v postopkih podeljevanja dovoljenj kolektivnim organizacijam, upravičenci so imeli težave z vzpostavljanjem kontrole nad delovanjem kolektivnih organizacij. Kolektivne organizacije so imele po zadnji spremembi zakonodaje težave pri vzpostavljanju tarifnega sistema, saj je Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah določal sistem, ki v določenem primeru sploh ni dovoljeval prilagoditve tarif konsenzu za določeno neformalno skupino uporabnikov, ki niso bili sposobni zagotoviti potrebnega kriterija reprezentativnosti ali večine na trgu. Pokazale pa so se tudi težave neprimerne zakonske ureditve

sistema v tistem trenutku, ko se kolektivna organizacija in združenje uporabnikov nista mogla dogovoriti o načinu določitve nadomestil in njihovi višini. Institucija, ki naj bi urejala ta razmerja, Svet za avtorsko pravo, zaradi političnih manipulacij ni zaživela in se je z obravnavo konkretnih predlogov za določitev tarif sprevrgla v neprimerno igro s strokovnjaki avtorskega prava in igrišče lobistov. Vse skupaj pa je pripeljalo do tega, da sta o tarifi ene od kolektivnih organizacij soodločala kar dva predstavnika po izboru iste kolektivne organizacije. Sprejeta tarifa je končala na sodišču, pravna stroka pa je soglasna, da je odločitev v sprejeti obliki nepravilna in systemsko neprimerna.

Delovanje in ravnanje največje kolektivne organizacije SAZAS predstavlja vse od sprejetja zakona rdečo nit težav in nezadovoljstva tako s strani avtorjev kot s strani uporabnikov avtorskih del. SAZAS je v tem obdobju v veliki meri izgubil verodostojnost, ki jo v poslanstvu spodbujanja ustvarjalnosti prav najbolj potrebuje. Zakaj je s SAZAS-om nezadovoljnih tudi večina avtorjev: zato, ker so si vodstveni člani društva, ki jim zakon omogoča monopolno delovanje na območju Republike Slovenije, sprejeli pravila delovanja, ki zagotavljajo elitistično odločanje in tudi nagrajevanje zelo ozkega kroga avtorjev, seveda na račun in škodo vseh ostalih, ki niso v ustrezni spregi z aktualnim vodstvom. Do tega so prišli tako, da so dvignili cenzus, ki daje članu status rednega člana, s 1.000 evrov na 4.000 evrov letnih dohodkov iz naslova avtorskih pravic v preteklem letu. S tem se je število članov z glasovalno pravico zmanjšalo kar za 35% in jih je sedaj le še okoli 180. Na skupščini maja 2008 je bilo na primer prisotnih 54 rednih članov s pravico glasovanja, 40 jih je glasovalo za sprejetje letnega poročila in letnega finančno poslovnega načrta. Vendar je vseh članov SAZAS-a, torej tistih, ki ustvarjajo glasbo, in za to prejema oziroma bi morali prejemati avtorske honorarje več kot 5.000. O poslovanju SAZAS-a, torej odloča le 8 promilov glasbenih ustvarjalcev.

Naj vas na tem mestu spomnim tudi na mnenje in pričakovanja, ki so jih že pred časom v peticiji proti SAZAS-u spisali člani Kulturno-umetniškega društva Žalec. Peticijo so naslovili na predsednika države, takratnega predsednika Vlade Republike Slovenije Janeza Janšo, in tudi ministra za kulturo, dr. Vaska Simonitija. Glasila se je tako, da pozivajo, da se zavzamejo za ohranitev kulturnega izročila naših prednikov in omogočijo kulturnim društvom in vsem neprofitnim organizacijam njihovo delovanje brez SAZAS-ovih računov. SAZAS, po njihovem mnenju, neusmiljeno pošilja račune za zaščito avtorskih pravic na vsa kulturna društva za koncerte in prireditve, ki jih prireja svojim krajanom. Navajajo še nepravilnosti, ki jih SAZAS počenja in daje v presojo njihovo ravnanje. Med njimi so izpostavili, da zaračunavajo avtorske pravice na prireditvah, kjer so avtorji prejeli svoje plačilo; da zaračunavajo

avtorske pravice za koncerte izvajalcev, ki so že več kot sedemdeset let pokojni; da zaračunavajo avtorske pravice za izvajanje sakralne glasbe, kjer so avtorji prispevali svoje delo v te namene, ne pa SAZAS-u; zaračunavajo avtorske pravice občinam za izvedbo državnih in občinskih proslav; zaračunavajo avtorske pravice za isto prireditev različnim uporabnikom; zaračunavajo avtorske pravice za koncerte tujih avtorjev, čeprav ti sploh ne dobijo nič od teh sredstev. Skratka, da zaračunavajo avtorske pravice vsepovprek.

Pobudniki peticije so nas v poslanski skupini informirali, da je od vseh teh pobud odgovoril takrat minister za kulturo in jih seznanil, da to ni v pristojnosti Ministrstva za kulturo, ampak da je to v pristojnosti Ministrstva za gospodarstvo. Tudi predsednik države se je takrat po njihovih zagotovilih zavzel, da bo na tem področju se zavzemal za ureditev področja.

V Poslanski skupini Zares opozarjamo, da takšno vodenje SAZAS-a ustvarjalnost slovenskih avtorjev zavira. Posledice tega pa so pomanjkanje kulturnih dogodkov, trivializacija glasbe in deprivilegiranost mladih neveljavljenih ustvarjalcev. Nepreglednost poslovanja vpliva tudi na plačilno nedisciplino uporabnikov avtorskih del, ki tudi, če se zavedajo, da je plačevanje avtorskih pravic potrebno, dvomijo v smiselnost finančnega podpiranja tako netransparentne organizacije.

V Poslanski skupini Zares zato menimo, da je nepravilnosti, ki jih tudi s spremembo zakonodaje ni mogoče odpraviti, treba preprečiti z zagotovitvijo ustreznega nadzora SAZAS-a, opraviti temeljito revizijo poslovanja v vseh preteklih letih in odgovorne za nepravilnosti kaznovati. V poslanski skupini tudi menimo, da je treba obstoječo zakonsko ureditev spremeniti, zapolniti pravne praznine, nadomestiti institute, ki niso zaživel, predvsem pa sistemu uveljavljanja pravic vrniti njegov smisel s kar najbolj doslednim upoštevanjem dejstva, da so avtorske in sorodne pravice zasebna lastnina, katerih njeno ceno določa zasebnik sam, na trgu pa te pravice dosegajo ceno, ki jo sooblikujejo pravila trga. Zaradi tega smo v Poslanski skupini Zares v preteklem letu k snovanju sprememb in dopolnitev veljavnega zakona o avtorskih in sorodnih pravicah povabili skupino zainteresirane javnosti in strokovnjakov, s katerimi smo pripravili izhodišča za celovito uredite nejasnosti in nepravilnosti v obstoječem zakonu z naslednjimi cilji.

Prvič, uvesti je treba spremembe na področju določanja višine in uveljavljanja nadomestil za privatno in drugo lastno uporabo, saj sedaj nadomestila v nezadovoljstvo tako upravičencev kot tudi zavezancev določa Vlada Republike Slovenije. Poleg tega pa obstoječa ureditev za to področje preprečuje sklepanje sporazuma med upravičenci in uporabniki.

Drugič. Urediti podeljevanje dovoljenj kolektivnim organizacijam, saj dosedanja zakonodaja z nekoliko nedosledno

uporabo terminologije pušča odprto ključno vprašanje, kdaj kolektivna organizacija dejansko pridobi naravo oziroma status kolektivne organizacije. Poleg tega pa se v postopku podelitve dovoljenja od kolektivne organizacije zahteva izkazovanje določenih dejstev, ki jih kolektivna organizacija pred podelitvijo dovoljenja pravnoformalno ni sposobna zagotoviti.

Tretjič. Zagotoviti je treba predvsem transparentnost delovanja kolektivnih organizacij, saj dosedanji sistem upravičencem ne omogoča zelenega in potrebnega nadzora nad poslovanjem kolektivne organizacije bodisi zaradi zakonske ureditve bodisi zaradi ravnanja kolektivne organizacije. V Poslanski skupini Zares menimo, da je treba zagotoviti tudi večja pooblastila glede nadzora nad kolektivnim organizacijam s strani Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino, ki nadzorno funkcijo sicer ima, vendar je opravljanje te funkcije oteženo zaradi dikcije obstoječe zakonodaje.

In četrtič. V zakonu je treba zagotoviti smotrnejšo rešitev v primerih, ko upravičenci in uporabniki ne dosežejo konsenza. Svet za avtorsko pravo, ki naj bi na strokoven način po načelu neodvisnosti opravljal oziroma odpravljal patpozicijo v pogajanjih med kolektivnimi organizacijami in uporabniki, se je namreč izkazal za prav nasprotno rešitev. Zakonska nedorečenost pušča odprto ključno vprašanje, ali je sestava sveta "ad hock" torej za vsak primer posebej, ali gre za stalno sestavo, pri čemer veljavni zakon ne predpisuje nikakršnih določil o mandatih. Omenjeni institut se je v obstoječi obliki izkazal kot slepa ulica pri urejanju razmerij med upravičenci in uporabniki, zaradi tega v Poslanski skupini Zares menimo, da je treba upoštevati želje upravičencev in uporabnikov, da bi od državnih organov imelo pooblastilo za tako vmešavanje zgolj in samo sodišče. Vse druge institucije pa morajo biti v sistemu določanja cene uporabe varovanih del zgolj fakultativna opcija, do uporabe katere lahko pride le s konsenzom vsem vpletenih strani.

Ker je predlog sprememb in dopolnitev, ki ga predlaga skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom, daleč od celovite ureditve področja in pogled tega tudi v nasprotju z direktivo Evropskega parlamenta in sveta o usklajevanju določenih vidikov avtorskih in sorodnih pravic v informacijski družbi, predlog novele v Poslanski skupini Zares ne bomo podprli. V zakonodajnem postopku pa v prihodnjih mesecih napovedujemo celovit predlog novele zakona, ki bo pripravljen tudi na podlagi izhodišč, ki smo jih v sodelovanju z zainteresirano strokovno javnostjo, uporabniki in upravičenci avtorskih pravic pripravili v Poslanski skupini Zares, nova politika.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan! Spoštovani predsednik. Kolegice, kolegi. Gospa državna sekretarka.

V Slovenski ljudski stranki bomo predlog spremembe Zakona o avtorskih pravicah z veseljem podprli, saj dovoljuje amaterskim društvom in skupinam prosto uporabo avtorskih del. To pa pomeni, da se avtorsko delo lahko uporabi brez dovoljenja avtorja in da avtorju ali kolektivni avtorski organizaciji tudi ni trebna odplačati nobenega nadomestila za takšno uporabo dela. Seveda to velja, kot je v zakonu, za amaterska društva, v katerih člani delujejo nepoklicno in s področja umetnosti ne prejemajo mastnih honorarjev. Seveda, ker spremembe zakona predlaga opozicija, je že vidno, da Vlada nad njimi ni navdušena, menim pa, da je mogoče ob vstopu v novo leto tudi priložnost za nov način dela in da bi mogoče na tem zakonu, kjer se očitno strinjamo, da je potrebno korenitih spremembe, se lotili spremembe zakona tako, da se ne bi najprej spraševali, kdo predlaga to spremembo, ampak ugotovili, ali so se spremembe za državljanke in državljane, za državo, za neko področje koristne in jih tudi sprejeli. Kajti slovenstvo se je skozi zgodovino ohranjalo na slovenskem podeželju, na katerem še danes delujejo številna kulturna društva in kjer posamezni kulturni entuziasti vlagajo ure in ure prostovoljnega dela, da nastanejo številne dobre kulturne prireditve, ki v prvi vrsti povezujejo ljudi, na drugi strani krepijo nivo kulture in tudi pripadnost slovenstvu še danes, kar mislim, da je zelo potrebno. Ker delajo prostovoljno, jih kaznuje še država z raznimi plačili direktno njej ali pa ustanovam, o katerih je bilo prej veliko govora, ki delujejo z njeno pomočjo in jim je malo mar za slovensko kulturo, temveč so se predvsem izoblikovale v poklicnega pobiralca, nadzornika, kontrolorja z raznimi inšpekcijami po terenu za izvajanje kulturne dejavnosti in zaračunavanje.

V Slovenski ljudski stranki bomo, kot sem že dejal, spremembe zakona podprli. Mislim pa, da je to, kot je bilo začeto, tudi priložnost, da resno in odgovorno razmislimo o današnji ureditvi zaračunavanja teh avtorskih pravic, ki je danes zagotovo takšna, da ne podpira razvoja kulture, pač pa ga, po našem globokem prepričanju, predvsem zatira.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, gospod predsednik, za besedo. Kolegice in kolegi!

Stališče Poslanske skupine DeSUS glede sprememb in dopolnitev Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah je sledeče. Poslanci Poslanske skupine DeSUS smo po prvem branju predloga ocenili, da bi bila nadaljnja obravnava novele Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, ki jo je v proceduro vložila skupina poslancev, nepotrebna, zato nadaljnje obravnave ne bomo podprli.

Ne dvomimo v to, da je namen predlagateljev dobronameren v prizadevanjih za izboljšanje delovanja amaterskih društev, skupin, predvsem pa mladih in še neuveljavljenih avtorjev s področja kulture. Omenjene skupine bi po predlagateljevem mnenju na podlagi besedila 1. člena z možnostjo uporabe avtorskega dela brez dovoljenja avtorja ter brez plačila nadomestil za uporabo dela dobile več možnosti pri uveljavljanju v družbi na sploh, pa tudi v vrsti skupin enakih področij, ki so pa že uveljavljene in zato tudi finančno v boljšem položaju. Tako bi poleg že v zakonu obstoječih izjem in omejitev proste uporabe dobile nov krog upravičencev. Kot izhaja iz obrazložitve mnenja Vlade k predlogu novele z dne 3. 12. 2009 glede na evropsko zakonodajo, kroga upravičencev ni več mogoče širiti, saj področje direktive določa zaprt krog izjem in omejitev, države članice pa ne smejo same določati novih izjem in omejitev. Opozoriti velja tudi na to, da je predlagatelj spregledal že obstoječo možnost v veljavni ureditvi, ki predvideva upoštevanje drugih okoliščin, na podlagi katerih je mogoče nadomestilo za uporabo avtorskih del znižati ali uporabnika celo oprostiti plačila le-te. Nedvomno je, da te okoliščine, ki bi upravičile tako znižanje kot tudi oprostitev plačila nadomestila uporabe za kulturna društva mogoče šteti tudi te, ki jih je v svojem predlogu izpostavil predlagatelj.

Kar se tiče 2. člena predloga zakona, pa se prav tako pridružujemo mnenju Vlade, ki je tudi v tem delu besedilo zavrnilo. Predlagatelj uvodoma in kasneje v obrazložitvi k členu navaja, da je osnovni člen pisan nejasno in nedvoumno, ter da se zaradi tega v praksi ne izvaja, kar pa po našem mnenju ne drži. Trenutno veljavna ureditev dopušča avtorju izvajalcu, ki na prireditvi izvaja samo svoja, lastna dela, možnost izbire, da se odloči za kolektivno ali za individualno opravljanje svojih avtorskih pravic. Urejenost obveznega oziroma individualnega opravljanja avtorskih pravic po veljavnem 147. in 151. členu popolnoma jasno govori in daje avtorju izvajalcu zelo jasno alternativo izbire, česar pa predlagatelj iz osnovnega zakona tudi v tem ne razbere. Bojimo se, da predlog, takšen kot je, področje ravno izničenje možnosti izbire, kar pa pomeni ravno nasproten učinek, ki si ga predlagatelj želi, saj bi bila z njegovim predlogom možna samo še individualna uporaba pravic. Vsekakor pa v Poslanski skupini DeSUS spremljamo dobronamernost predlagane korekture in smatramo tudi to, da je to področje, ki je silno silno problematično in neurejeno s stališča avtorskih pravic in s stališča dela teh kulturnih društev in vseh ostalih, zato smatramo, da je pripomba vmesna in da naj bi se v nadaljevanju korektura celotne zakonodaje naredila v globalnem smislu, ne pa parcialno, kot se v tem predlogu tudi predlaga.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da te korekture sedaj ne bomo podprli. Pričakujemo pa generalno modifikacijo celotne zakonodaje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Kolegice, kolegi!

Pri zakonih o avtorskih in sorodnih pravicah je tako. Uporabnik avtorske pravice, bom dal najbolj klasičen primer - gostinec, vpije in "jamra", kako draga je avtorska pravica, ki jo plačuje Sazasu, Zampu ali komurkoli hočete, kako velik znesek plačuje. Po drugi strani me moj prijatelj glasbenik, recimo Tomaž Domicelj ali pa kdorkoli, opozarja pa pravi: "Ja, hudiča, mi skoraj nič ne dobimo od zbranih sredstev za avtorske pravice!" Enostavno vprašanje je, kje je zdaj ta denar. Kdo pobira in sto enot pobere od uporabnika, tistim, ki jim pa pravice pripadejo, tistim da pa pet enot. Zdaj, zmanjka jih 95: Kje ta denar je? Ta denar je bog si ga vedi kje in je razpršen zato, ker je ta zakonodaja popolna zmešnjava. Kar se Slovenske nacionalne stranke tiče, bi bilo boljše, da uporabniki sploh ne uporabljajo možnosti dogovora za posamično avtorsko delo ali pa skupinsko, kolektivno uveljavljanje avtorskih pravic, ker je brez veze, ker je čisto brez veze. Nekdo služi na ta račun, po drugi strani pa tisti, ki je dejansko avtor, se lahko obriše pod nosom ali pa sploh nič ne dobi. Očitno se vsi strinjamo, da je ta zakon iz leta, mislim, da je bil leta 1995 sprejet, popolna zmešnjava in neko ropanje. Mene res zanima, kje je ta denar, razlika med ogromnimi zneski, ki jih plačujejo uporabniki, do dejansko zelo nizkih sredstev, ki jih prejemajo avtorji? Kje je ta denar, kdo z njim razpolaga? Kdo, kam gre?

Kar se tiče Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, ki je pred nami. Dejansko je čisto enostavno res je neumno, da tisti, ki zastonj poje ali pa recitira, pustimo, saj je vseeno, ali pa dobrodelno - in potem ima težave s prijavi Zampa, prepiri o koriščenju, kdo je nosilec avtorske pravice, ali je, ali ni, ali je to ponarodela(?) skladba in je ne vem, kar naenkrat se en avtor pojavil, če pa druga, ki je pa avtor, je pa, kot da ga ni itd. Popolne neumnosti se dogajajo na tem področju, ki sem jim bil priča. No, predlagatelj ima s tem zakonom prav. Zakaj pa ne bi enkrat začeli poskušati, če že ne postavljati en pameten sistem o Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah, bi ga pa vsaj zrušili. Tudi to bi bilo boljše kot to kar imamo. In lepo je sicer govoriti, kot smo prej slišali, kako je vse narobe, kako pripravljajo nekateri nov zakon in tako naprej, vse je narobe, v bistvu, da prav predlagatelj tega zakona, na koncu ga pa ne podpre, tudi to mi ni jasno. V izgovoru, ki smo ga slišali (milion sto tisočkrat) v pripravi je celovit zakon, v 12-ih letih ali pa 15-ih ga nisem pa ga

tudi ne bom videl še, tudi če bom še sedel v tem parlamentu, že v naprej vem, da ne. Zakaj ne bi sprejeli tega zakona, predloga o spremembi tega zakona? Sprejmimo ga, s tem bomo začeli en postopek in bomo začeli dregati v tisti zakon, ki je slab, ki je dejansko čista lumparija. Sprejmimo to, s tem bomo začeli drezati v en zakon in s tem se bo začelo vse podirati in se bo postavilo na novo. Jaz vem, da novega zakona videli ne bomo tukaj notri v tej hiši. Eni se pa zdaj fino "režijo", gledajo in pravijo: "Kaj so ti v Državnem zboru neumni?!" In fino jim kaplja, takole pum, vsaka pesmica, ki se zavrti v tisoč lokalih, jim lepo kapne fino kakšen evro. Tega je na dan nekaj sto tisoč, od teh sto tisoč evrov bo avtor dobil 10 evrov nakazila za cel mesec. Tista razlika je pa... In tisti se režijo, mi se pa kregamo in smo pametni in eni oblikujejo cel zakon, drugi... Sprejmimo ta predlog zakona, če smo pametni, sprejmimo ga, s tem bomo začeli podirati en sistem in s tem ko bomo podiralo sistem, bomo morali zgraditi novega, ali pa bo enkrat vsaj vse po pravici in pošteno. Pa naj se naredi en sistem, kjer se bo enkrat letno plačala avtorska pravica in čao! In potem naj se vrti in igra in bere in počne karkoli že.

V Slovenski nacionalni stranki bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah podprli navkljub stališču Vlade, ki trdi, da evropska direktiva sploh ne dovoli širitev, bla, bla, bla, ne vem, česa še. Če se bomo držali po Evropski direktivi, potem kmalu ne bomo smeli niti govoriti v tem parlamentu tisto, kar mislimo, če bomo iz druge opcije, kot je vladajoča v Evropi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Milan Gumzar.

Prosim.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V Poslanskem klubu Liberalnih demokratov predloga zakona ne bomo podprli in bomo glasovali proti sklepu, da je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Prvič, določba je v nasprotju z evropskim pravnim redom, kar bi predlagatelji morali vedeti oziroma verjetno tudi vedo, saj je nenazadnje eden izmed podpisnikov bivši minister za gospodarstvo.

Drugič, predlagane spremembe so nepotrebne in celo škodljive za izvajalce oziroma imetnike avtorskih pravic. Ko predlagatelji naštevajo države članice, katerih zakonodaja kljub direktivi omogoča izjeme, pozabijo povedati, da so jih te države izposlovale pred veljavnostjo direktive, pri čemer bi bilo smiselno v celoti pregledat njihovo zakonodajo s področja avtorskih pravic in ne le dela, ki govori o izjemah.

Nenazadnje, če omenimo le Nemčijo, se kanclerka Merkel, na primer, zavzema za zagotavljanje zaščite, spoštovanja in nadzora nad uporabo avtorskih pravic tudi preko svetovnega spleta. V delu, ki se nanaša na kolektivno in individualno upravljanje avtorskih pravic, kjer predlagatelj v 151. členu brez upoštevanja, da je to izjema glede na 147. člen, ki govori o kolektivnem upravljanju, črtajo "izjemoma lahko", s čimer bistveno spreminjajo pomen tega člena. Izvajalcu namreč jemljejo možnosti izbire, da z avtorskimi pravicami upravlja kolektivna organizacija, splošno pravilo, po drugi strani pa imajo avtorji možnost individualnega upravljanja. S tem se položaj avtorjev, predvsem mladih in še neveljavljenih, ne bo prav nič izboljšal. Nasprotno, lahko se zgodi, da bodo postavljeni v še bolj podrejen položaj. Po našem mnenju veljavni 151. člen povsem jasno določa primere, v katerih lahko izvajalci sami upravljaajo svoje avtorske pravice, kar, kot sem že omenil, daje možnost izbire.

Kot zadnje, a ne najmanj pomembno, že veljavni Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah omogoča, da se pri določitvi tarife upošteva okoliščine uporabe avtorskega dela, tako določitev nižje tarife kot tudi oprostitev plačila, ko gre za kulturna in druga društva, glede na namen njihove dejavnosti in neprofitnosti. To se lahko določi oziroma dogovori s sklenitvijo posebnega sporazuma ali pa preko Sveta za avtorsko pravo.

Zaradi vsega navedenega, in še kakšne argument proti bi se našel, v Poslanskem klubu Liberalne demokracije ne podpiramo predloga zakona. Da pa ne bo nesporazuma in da nam ne bo očitano, da se ne zavzemamo ali da smo proti oprostitvi plačila raznim društvom, bi ponovno izpostavil, da veljavni zakon to že omogoča. S predlagano spremembo tako predlagatelj posegajo v zgolj en segment upravljanja z avtorskimi pravicami, pri čemer je vprašanje, ali sploh dosegaajo zaželeni cilj; mi menimo, da ga ne. Zato, kot že rečeno, predloga zakona ne podpiramo, se pa strinjamo, da so potrebne spremembe na področju avtorskih pravic, ki bodo raznim amaterskim društvom omogočile lažje delovanje pri izvajanju njihovega programa in delovanja.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Lep dober dan.

Avtorske pravice so abstraktna in zato za koga težko razumljiva zadeva. Kot prvo je vprašanje, čigava je avtorska pravica. Seveda, kot samo ime pove, je to avtorjeva. Kot avtorji radi poudarjajo, je to temelj, s katerim si sami služijo kruh. Kot tudi radi poudarjajo, tako kot se namreč radi primerjajo s pekom, naj bi sami lahko tudi postavljali

ceno in pogoje, pod katerimi bodo svoj izdelek, v tem primeru, avtorsko pravico oziroma pesem ali pa avtorski izdelek, na katerega je avtorska pravica vezana, prodajali. Po drugi strani je pa tu vprašanje svobode dostopa do kulturnih vsebin in konec koncev širše gledano vprašanje kulturnega bogastva naše družbe in našega prostora. Kot rečeno, avtorji radi povedo, da imajo pravico sami postavljati ceno in pogoje, s katerimi prodajajo določeno pravico, po drugi strani po koristijo; in se tukaj ne pritožujejo; posebnosti, ki jim jih omogoča trenutno veljavni zakon, na primer monopolno ureditev. Danes samo ena organizacija za določen kulturni izdelek, da bomo poenostavili, za določeno pesem postavlja ceno in pogoje, po katerih lahko to pesem nekdo uporablja. Seveda je treba, potem to ceno plačati eni in isti organizaciji za uporabo avtorske pravice. Poleg tega morate za isto pesem uporabiti še izvajalske pravice, kajti eno je avtor in eno je izvajalec. Redko je to ena in ista oseba. In tudi v tem primeru morate plačati dvakrat, da bo jasno.

Po tem zakonu, po sedaj veljavnem zakonu nimamo jasno razdeljenih pojmov, kaj so amaterska društva, kaj so profesionalna društva. Kar pa je zanimivo, niti po predlogu tega zakona, ki ga je predlagala opozicija, ni jasno določeno, kaj je amatersko društvo. Piše sicer, da društvo, ki deluje na določenem področju, kjer ljudje delujejo nepoklicno. Ampak kaj pomeni, če je pa nekdo plačan preko avtorske pogodbe ali preko študenta, je to amatersko društvo, čeprav so ljudje plačani? Kaj pa je meja med kulturno dejavnostjo in nekulturno dejavnostjo? Kaj pa pomeni delati preko pogodbe o delu ali pa imeti polovični delovni čas, ali je to še vedno nepoklicno opravljanje ali poklino opravljanje? Ta zakon, ki je tukaj predstavljen, je zelo nejasen in zelo nedodelan. Opozicija je sicer naredila tisto, kar je v navadi, opozicija opozori na določen problem in želi podati neko rešitev, ampak dejstvo je, da je ta rešitev zelo zelo pomanjkljiva.

Zakaj smo skeptični do tega zakona? Konec koncev, če pogledamo malo nazaj, prejšnji zakon je bil sprejet leta 2005. Takrat, ko je bil minister za gospodarstvo ta isti, ki danes predstavlja spremembo tega zakona. Torej, ta isti minister je botroval k sprejemu enega zakona, ki je ena sama zmešnjava, sedaj pa želi uvesti spet nedorečene in nejasne ureditve, s katerim ne bo dosegel nič več kot to, da bo naredil še večjo zmešnjavo. To je pač v tem primeru dejstvo. Priznajmo si, da potrebujemo pri avtorskih pravicah celovito rešitev. Rešitev, ki bo določila celo vrsto razmerij, kako se avtorska pravica izračuna, kdo postavlja tarifo, kako se razdeli pobrani denar, ali je še vedno v redu monopolna ureditev. Potem je še odprto vprašanje, kakšno je pa razmerje med kolektivnimi organizacijami; med organizacijo, ki zaščiti avtorje, organizacijo, ki zaščiti izvajalce; kaj pa, če imamo dve organizaciji, ki želita kolektivno ščititi avtorja. Vse to je treba urediti in je treba urediti čim prej.

Kot je bilo že povedano, koalicija je že večkrat prediskutirala rešitve glede popolne radikalne spremembe trenutno veljavnega Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah in ugotovljeno je bilo, da so te spremembe tako obsežne, segajo dejansko praktično od prvega do zadnjega člena tega zakona. Treba je dati rešitev, ki bo dobra, ne, ki bo v redu ali pa kot je nekdo odkrito rekel: "Saj ta rešitev je slaba, ampak dajmo jo sprejeti, ker je itak že to, kar velja, slabo. Ja, tako ne gre, če hočemo delati resno, moramo dati dobro rešitev, če ne, je ne damo. Drži? Zato lahko pričakujemo, da bomo v naslednjih šestih mesecih dobili predlog, ki bo celovit, ki bo urejal, kako se postavi tarifa, komu se lahko obračuna popust, na kakšen način, ali samo ena kolektivna organizacija lahko ščiti avtorske pravice, na primer glasbe, ali jih je lahko več in med seboj konkurirajo ne samo pri kakovosti glede obračunavanja, ampak tudi pri kakovosti servisiranja članov teh organizacij. Namreč, vprašanje je, kaj član, avtor organizacije, ki ščiti njegove avtorske pravice, dobi od tega, ali je to samo del, kajti kot je bilo že rečeno dobi samo del avtorske pravice ali dobi še kaj več, dobi preglednost, dobi transparentnost in tako naprej. Na vse to je treba odgovoriti, ampak je treba odgovoriti na celovit način. Zaradi tega Socialni demokrati ne bomo sprejeli zakona, ki je napisan "na horuk", ki je napisan pomanjkljivo in ki odpira več vprašanj, kolikor jih zapira. Upamo pa, da to pozitivno energijo, ki jo danes, vsaj, če jo temeljito poiščemo, lahko razberemo v tej dvorani, lahko uporabili takrat, ko se bomo lotili celovite rešitve avtorskih pravic, pa še več bi rekel, upam, da se bo pozicija s temi idejami, ki jih ima, vključila v to oblikovanje zakona, zato, da bo, glede na to, da so cilji, ki jih imamo skorajda vsi, enotni, zakon sprejet morda celo soglasno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rudolf Petan.

Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Predstavnica ministrstva, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki avtorske pravice jemljemo kot konkretno zadevo, o kateri se je veliko govorilo, vendar vedno je prišlo do nekega zidu, preko katerega se enostavno ni dalo. V tem zidu ni bilo ne oken, ne vrat, ni bilo nobene odprtine, skozi katere bi se dalo priti na notranjo stran tega velikega zidu. Nihče ni bil zadovoljen s stanjem, niti avtorji, niti tisti, ki so bili upravičenci do plačevanja iz tega naslova, nihče. Mislim, da je nekdo pred menoj dobro predstavil situacijo: Drugi pa se je vprašal: "Če se zbere sto tolarjev, pet se da avtorju, kje je pa razlika? Ne bom rekel, da je razdelitev pravilna, ampak približno tako se je

dogajalo, zato ni bil s tem nihče zadovoljen. Res je, da je treba z avtorskimi pravicami ravnati zelo pazljivo - gre za intelektualno lastnino, največkrat individualno - še posebej v zadnjem času, ko je prihajalo do množičnih kopiranj, plagiatov z azijskega področja. Takoj, ko je nastala neka kulturna dejavnost, ko je nek izdelek nastal, se je praktično že naslednji dan pojavila kopija iz azijskega trga. Ampak mi ne govorimo o tem. Ne govorimo o komercialni dejavnosti. V tem zakonu v Slovenski demokratični stranki govorimo o ljubiteljski dejavnosti. Avtorske pravice imajo tudi svoje mejo, imajo svoj okvir. Ne bom rekel pravni okvir, ker s tem so države. Imajo nek okvir, v katerem lahko delujejo. Ko se v ta okvir postavi tudi ljubiteljska kulturna dejavnost, je pa zadeva popolnoma drugačna. Pri ljubiteljski dejavnosti moramo biti zelo občutljivi, senzibilni. Gre za kulturno trditev, gre za nekaj sto društev in sto skupin, ki poudarjajo in negujejo nacionalne vrednote, ki poudarjajo in osveščajo mlajše rodove s kulturno dediščino nekega naroda. Tu ne moremo ravnati ali gledati s strani denarja, s strani financ in ne moremo zadeve popolnoma komercializirati. Tako ne gre. Zato sem dejal, da ne govorimo o plagiatih, ne govorimo o ponarejanju izdelkov, ki se množično prodajajo v milijardnih nakladah, kot so plošče, filmi in podobno, ampak govorimo in smo se osredotočili na ljubiteljsko dejavnost. Za avtorskimi pravicami se verjetno v nekaterih drugih državah, po katerih se zgledujemo, srečujejo dalj časa, znajo pa tudi oceniti meje, do koder lahko sežejo in so kljub temu, da so bile nekatere države ustanoviteljice EU, tiste skupnosti za premog in jeklo, pa imajo vendar to zadevo rešeno. Dovolite mi, ker je bilo danes že veliko povedanega, kako se to ne da, kako so evropske direktive drugačne, kako se ne da nič narediti. Zopet smo pred tistim zidom, preko katerega se enostavno ne da. Če je evropska direktiva takšna, kako ima lahko recimo Avstrija v 50. členu tega svojega zakona, ki določa, da je javno predstavljanje objavljenega dela v originalnem jeziku dovoljeno, če občinstvo ni plačalo vstopnine, če ne gre za pridobitno dejavnost oziroma, ko gre izključno za dobrodelne namene. Ta določba pa ne velja, če so izvajalci za to plačani. In mi govorimo o ljubiteljski dejavnosti, kjer člani, ki sodelujejo, skupine, zbori niso plačani, še celo sami pomagaj z denarjem in sami plačajo določene stroške. V členih 51. do 53. pa je določena prosta uporaba objavljenih glasbenih del in tako naprej. V Nemčiji, ki je ena od ustanoviteljic, ustanovna članica Evropske unije, kljub direktivi imamo v 52. členu določeno, da je javno predvajanje objavljenega dela dovoljeno, če gre za nepridobitne namene organizatorja oziroma, če je za gledalce obisk brezplačen. Dovolite še mogoče en primer iz ene najbolj konservativnih držav na tem področju, ki najbolj podpira avtorske pravice, to je Velika Britanija, Združeno kraljestvo, njihov 67. člen govori, da avtorska pravica ni kršena, če gre za predvajanje posnetkov v okviru dejavnosti kluba, društva

ali druge organizacije oziroma v njihovo podporo in če so izpolnjeni naslednji pogoji, da organizacija ni ustanovljena z namenom pridobivanja dobička. Pri nas ljubiteljske skupine, pevska društva, igralske skupine verjetno niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička. Niti slučajno. Če posnetek predvaja oseba, ki deluje predvsem in neposredno v korist organizacije in ne deluje z namenom dobička in pa seveda, če gre za izobraževanje in določene socialne vidike. Se pravi, v Evropi to imajo rešeno, zato ni res, da bi se lahko sklicevali na evropske direktive. Kajti, če ima, recimo, Nemčija v svoji zakonodaji, to, ki je ena od držav ustanoviteljic, si prehodnega obdobja ni mogla izgovoriti, vsaj 50 let prehodno obdobje ne more trajati, pa to imajo. Kolikor vem, je Avstrija tudi že več kot 20 let članica Evropske unije in tudi, če si je izborila kakšno prehodno obdobje, je verjetno to prehodno obdobje po 20-ih letih že zdavnaj izginilo, pa kljub temu to imajo. To se pravi, ne gre za to, ampak gre za voljo, gre za pristop, gre za tisto, kar smo v Slovenski demokratični stranki vseskozi zastopali. Gre za nek izid, za katerega marsikomu ustreza, da je tam in da se v to trdnjavo ne da prodreti. Mi seveda podpiramo dobronamernost, da se stvar reši še bolj celovito, kot mi predlagamo.

Vendar, spoštovani gospe in gospodje, dovolite, če je nekdo želel osvojiti trdnjavo - jaz ne poznam primera, da mu je uspelo zid v celoti podreti in potem zgraditi novo, žal ne, ampak mogoče majhno odprtino, s katero je prodrl v ta sistem, v to trdnjavo in potem začel zadevo spreminjati postopoma. Tako pač to je. Mi v Slovenski demokratični stranki predlagamo pač ta poizkus, začetek za razmislek in veseli smo, da ste marsikateri ugotovili, da je resnično nekaj narobe "v tej deželi Danski" ali v tej deželi, ne vem, avtorskih pravic. Vendar nam enostavno ni jasno, zakaj pa, potem na koncu, ja, podprli pa tega ne bomo, zaradi tega, ker je to premalo, ker ni celovito. Mi mislimo, da za začetek, za preboj te trdnjave je kar nekaj. Gre za tisti najbolj pomemben del, da stvari odpremo, da začnemo stvari spreminjati in mogoče, če bi zakon poslali v nadaljnjo obravnavo, bi celo lahko prišli, ne vem, do celovite rešitve. Mi smo odprti za predloge, za amandmajeve. Vendar, kot sem dejal, težko bo trdnjavo v celoti podreti, celotno obzidje. Verjetno bomo morali iti postopoma, tako kažejo tudi aktivnosti na drugih področjih, rezultati na drugih področjih in pot, po kateri smo lahko prišli na vrh stolpnice v 100. nadstropje, nismo mogli kar skočiti v 50. nadstropje, ampak smo morali iti skozi prvo, drugo, tretje in tudi skozi 99. smo prišli v 100. nadstropje. Seveda, mi bomo veseli, če bo zakon nadaljeval svoj postopek in se bo spreminjal, da se bo dopolnjeval, da bi lahko prišli do celovite rešitve.

Bojimo se, če bo ta naš predlog zakona zavržen in ker se govori o celoviti rešitvi čez šest mesecev, mi smo pregledali načrt dela Vlade in v šestih mesecih nismo našli na nobenem

ministrstvu v načrtu, da bi se ta zakon lahko spreminjal, niti kaj podobnega. Sedaj, če imate vi drug načrt v redu, ampak to, kar je javno objavljeno in mislimo, da imamo mi prave podatke, ker zato menda ni treba, da Vlada dela v tajnosti na tem zakonu, nismo našli niti v šestih mesecih, niti v enem letu, da bi ta zakon bil v načrtu. Če pa je, potem pa v redu, potem pa vzamemo besedo nazaj, ampak mi tega podatka nismo našli. To se nam zdi malo iz trte zvito.

Mogoče za zaključek. Ljudje, ki delajo v ljubiteljski dejavnosti in se srečujejo s temi težavami enostavno ne morejo razmeti, ko se trudijo, ko obnavljajo, ko gojijo tradicijo kulturne dediščine, imajo zato težave. Pa, da ne boste rekli, da govorim na pamet, konkreten primer - ljubiteljsko pevsko društvo ali če hočete društvo, v katerem ni profesionalcev in ki ne dobiva nobenega honorarja, še sami si financirajo določeno dejavnost, uprizorijo za 8. marec, veste, kakšen praznik je to, kulturno prireditev, koncert. In po 14-ih dnevih od Sazasa ali neke organizacije, ki bi naj ščitila avtorje pride poizvedba, prosim, da nam sporočite, katere pesmi ste zapeli, ste predstavili javnosti. Društvo seveda temu ugotovi, napiše in po 14-ih dnevih od tistega odgovora pride račun. Tisti račun je pa približno tako visok, kot je donacija temu pevskega zboru s strani občine za celo leto. Si znate predstavljati? Težko. Ampak to se dogaja. To je bilo obdobje približno pred enim letom, ko ni dobilo takšnega spominka samo to pevsko društvo, ampak širom po Sloveniji, ne vem, ali je to bila neka ofenziva teh društev, ki ščitijo avtorske pravice, kot neki poskus, če nam bo uspelo, potem bo to v redu, če pa ne, bomo pa videli. Ampak to je neodgovorno in seveda tudi na osnovi tega postopka, ki je bil danes že tudi predstavljen s strani nekoga drugega, se je začelo razmišljanje, kako bi to trdnjavo nekako naredili takšno, da bi bila vsaj kakšna vrata v njen, vsaj kakšno okno, da bi lahko tudi vplivi od zunaj, odzivi s terena prišli navznoter. In mi smo ta poskus naredili, ta razmislek. Veseli smo vseh tistih, ki ste tudi sami ugotovili, da nekaj je narobe pri tej zadevi, vendar je pa pot do tega, da bi šli iskati rešitev, malo bolj težavna in da nastaja razkorak med besedami in pa pripravljenostjo, da se nekaj spremeni.

V Slovenski demokratični stranki pričakujemo, da boste podprli ta naš predlog. Mi bomo pa zelo veseli, če bo prišlo v nadaljevanju postopka tudi do amandmajev, do izboljšanja tega. In vse, kar bo tudi prekoračilo naš zorni kot na te spremembe tega zakona, bomo to tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima Alojz Posedel.

Prosim.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav kolegicam in kolegom!

V predstavitvi stališča Poslanske skupine Zares je bilo povedano, da ne bomo podprli tega predloga iz zelo tehtnih razlogov. V predstavitvi nekaterih skupin, predvsem s strani predlagatelja, je bilo slišano veliko besed, ki jih zagotovo zelo radi slišijo vsi tisti, katerim so bile namenjena; vsem prostovoljnim društvom, vsem organizatorjem, ki se trudijo po tej naši lepi Sloveniji za ohranitev lepe slovenske besede, pesmi in podobno. Pa vendar je šlo tudi, verjetno, malce za zavajanje ali pa vsaj za nekorektno predstavljanje dejstvo. Vsi, ki delujemo na teh področjih, se teh problemov zavedamo in zato je zelo neprimerna ocena, kako smo se nekateri zbudili oziroma le spoznali, da nekaj ni dobro v tej državi, ne Danski, ampak v Sloveniji, na tem področju, kot je bilo rečeno. Ampak smo na to opozarjali zelo intenzivno ravno v prejšnjem mandatu. Zato tako preseneča, vsaj mene osebno, ta lahkotnost, s katero sedanja opozicija, predvsem stranka SDS, nastopa z enostavnimi rešilnimi ukrepi, s katerimi bi rušili trdnjavo, za katero ste zagotovo v prejšnjem mandatu ocenili, da je to zid in trdnjava brez vrat in oken, in da v celem mandatu niste na tem storili drugega kot zelo slabe rešitve, ki se sedaj pokažejo in kažejo kot slabe. In zato ob prizadevanju, da bi razumeli dobronamernost in verjetno v enem delu je dobronamernost tudi v tem vašem predlogu, ker so takšni ekscesni primeri, ki se pojavljajo na terenu, res obsojanja vredni, po drugi strani ne more človek verjeti, da gre za resen predlog. Če bi bil resen predlog, bi se ali pa, če bi bila pripravljeno tistih, ki ste bili odgovorni v prejšnjem mandatu, res takšna, bi se tega rešili strokovno, celovito in zadeve rešili tam, kjer jih je treba. Ne na takšen postopen način, kot ga zagovarjate danes, z majhnimi posegi v neko področje, ki je zelo zapleteno. Zagotovo bi sprejem takšnega vašega predloga pomenil še večjo zmedo na področju, ki ga želite urejati. V tej ihti ste celo spregledali to, kar je bilo v predstavitvi mnenj nekajkrat povedano, da so posamezne rešitve že danes v zakonu možne, da se organizatorji skupaj z avtorji tudi dogovarjajo o oprostitev, o olajšavah, o tem, da se ne zaračuna za posamezne prireditve, ker je to pač možno. Tisto, kar je bolj pomembno, je bilo opozorjeno v našem stališču poslanske skupine, da se je sistem in pa peščica ljudi v okviru Sazasa, ne bi rad imenoval to s takšnim imenom, kot bi bilo primerno, pa vendar, ki je uzurpirala ta svoj položaj. In ta onemogoča normalno funkcioniranje, normalno dogovarjanje, odločanje o oprostitev, kar je sicer v zakonu možno. Podatki, ki ste jih slišali, da osem promilov teh avtorjev odloča o celotni politiki Sazasa, potem se je treba reševanja lotiti tam in se ne v parlamentu spraševati, kje je od stotih tolarjev 95, ampak dejansko to pogledati. To bi lahko storili v prejšnjem mandatu, ko smo na Odboru za gospodarstvo in pri sprejemanju te zakonodaje opozarjali, kaj

se bo dogajalo v obrtnih delavnicah, v frizerskih salonih, v gostinskih lokalih in predvsem na področju ljubiteljske kulture, pri prireditvah vrtcev, šol, krajevnih skupnosti, občin, da se vsi s tem seznanimo, je bilo tudi povedano. Zelo veliko število društev se je združilo s peticijo proti takšnemu načinu. Od Ministrstva za kulturo, v prejšnjem mandatu, smo dobili samo suhoparno sporočilo, da ni pristojno in da bo to odstopilo Ministrstvu za gospodarstvo. Zato je presenečenje, da je danes stališče ali predlog zakona razlagal ravno gospod Vizjak, ki bi se moral v prejšnjem mandatu temu področju bolj posvetiti in predlagati rešitve, ker se te anomalije ne pojavljajo od letošnjega leta ali od te vlade, temveč so povezane s prejšnjim obdobjem.

Prepričan sem, da je ocena 6 mesecev mogoče res prekratek rok, zagotovo pa je treba urediti to problematiko celovito, z upoštevanjem dejanskega stanja, ki ga je težko spremeniti na način, ko se ena kolektivna organizacija tako "ekipira" in prevzame takšne pristojnosti, da onemogoča množico drugih, ki bi bili zadovoljni z drugačnim načinom urejanja avtorskih in sorodnih pravic. Zato tudi sam menim, da je mogoče v nekem delu treba priznati dobronamernost tega predloga, da se zadeva uredi. Po drugi strani pa le upoštevati, da bi takšna, samo delna ureditev, povzročila verjetno še večjo zmedo. Predvsem pa ni korektno zavajanje ljudi, kako je to urejeno v drugih državah. Vemo, da pred vstopom v Evropsko unijo teh olajšav ni bilo, zato je tudi po vstopu to nemogoče spreminjati na način, da bi jih samo zapisali v zakon, pač pa z drugimi sistemskimi rešitvami, za katere sem prepričan, da bodo predlagane. Zato mislim, da ta predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

O Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah je bilo že med razpravo povedano, da ga je treba celovito in temeljiteje urediti, dopolniti, skratka, uskladiti. Verjamem, danes je leto 2010, zakon je bil sprejet leta 2005. Torej, v petih letih se je pač nekaj že spremenilo in je verjetno res treba določene stvari spremeniti. Navsezadnje pa se je tudi iz prakse pokazalo, kaj v zakonu ni dobro in kaj bi bilo treba spremeniti. Da pa koalicija zavrača spremembe, ki jih je pripravila opozicija, zaradi tega, ker očita bivši vladi, da že takrat, ko je zakon vložila, vsega tega ni upoštevala, pa je zopet način, ki ga že drugo leto doživljamo v parlamentu. Skratka, ne vem, zakaj je tako strašno pomembno, kdo je predlagatelj, ali ni bolj pomembna vsebina, o čemer danes govorim že drugič. Če bi končno enkrat začeli skrbeti za dobrobit ljudi, potem bi bila pomembna vsebina in bi koalicija morebiti s kakšnim amandmajem to dopolnila. In do spremembe,

do celovite spremembe, ki ga, ni res, torej v nobenem programu vlade do konca letošnjega leta, ki se je pravkar začelo, torej veljal vsaj, torej toliko boljše, toliko bolje tisto, kar je najbolj pereče, v nebo vpijajoče, kar pač ni v redu. To, da je zapisano, da amatersko društvo oziroma skupina na prireditvi nastopa brezplačen, to pomeni, za takšne, ki nastopajo brezplačno, in seveda se bi torej del odvzelo oziroma ne bi se plačevalo tega nadomestila. Ali pa, da za tiste namene, za katere je torej prireditev namenjena, če je vstopnina, je prireditev namenjena izključno za dobrodelne namene. V takem primeru je tudi velikokrat, da ni vstopnine, ampak je prostovoljni prispevek, ki ga ljudje dajo. In 14 stoletij naše zgodovine, naše preteklosti, se gotovo lahko zahvalimo ohranjanju slovenskega jezika, slovenske kulture, slovenske identitete, slovenskemu kmetu, delavcu, podeželju itd., ne pa nekim visokim institucionalnim zgodbam, ki jih seveda pač tudi ni bilo. Danes pa, če po čem, potem dajmo po delavcu, po kmetu, po podeželju vsekati s polno sekuro, tako kot po, ne vem, nekaterih društvih, kjer seveda se, žal, vsako leto pokaže, da so se nekateri obogateli na račun, v narekovaju, kulture, športa ali pa humanitarnosti itd. Skratka, vse v isti koš metati in v tem primeru, ko govorimo izključno o amaterjih, ki pa vendarle, torej s svojim, z neto čistim denarjem velikokrat financirajo svojo dejavnost, v veliki meri. To je tisto, kar že veste, državi plačajo DDV in vse prispevke, dajatve itd., vlagajo tudi v ohranjanje in identiteto, ker pač to državo ljubijo, ker jo imajo radi, ker hodijo na pevske vaje, ker hodijo v dramske krožke, skupine in tako dalje, zato, ker čutijo notranjo potrebo, ker jim to srce želi, ob seveda predstavi tega za občinstvo, zopet brezplačno, zopet brez kakršnegakoli namena, ali če je, za kakšen dobrodelni namen, je treba ob tem "nekim bogovom", ki so v nekih pisarnah, s posebnim zakonom, dopolnjenim posebnim zakonom, s 100 milijoni evri, od letošnjega leta naprej pač pošiljati nek denar. Žal, se resnično kaže, da se je v tej državi začelo skrbeti le za eno mesto, vse ostalo pa je postalo nepomembno in ni v redu, ni dobro, da se s strani koalicije gleda in dela tako. Bolje bi bilo, da bi kdaj pa kdaj prisluhnili tudi opoziciji in mogoče v koaliciji narediti korak nazaj, to, kar smo v prejšnjem mandatu znali, in potem za državljanke in državljane narediti dva koraka naprej.

Veste, velikokrat me kdo vpraša, ko imamo sejo Državnega zbora: "No, pa mi povej, ali ste delali tudi kakšno minuto za nas državljanke in državljane?!" Žal, do zdaj, v glavnem nisem mogel reči, da smo kakšno minuto delali za njih, ampak da se dela za neke druge, žal, ne v pravi smeri, nepravilnih interesov, državljanke in državljani pa od tega seveda nimajo nič. V tem primeru, če bi vsaj to spremembo zakona v tem členu sprejeli, bi jim rekel: "Smo naredili, vsaj to, da tisti, ki boste hodili prostovoljno, ki se boste prostovoljno udejstvovali raznih vaj, boste potem to lahko tudi

prostovoljno oziroma v dobrodelne namene tudi naredili in za to vam ne bo več treba plačati iz svojega lastnega žepa."

Sam bom ta zakon podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

V imenu poslanske skupine je kolega Barovič obrazložil, zakaj je smiselno novelo zakona podpreti. Kajti, kot smo videli, prinaša spremembe, ki bodo stanje zagotovo popravile. Problematičen zakon in neurejeno stanje kaže popraviti s to novelo, ki ponuja izboljšanje in doslednost pri izvajanju zakona. Novela sledi cilju izboljšav, zato je prav, da se jo podpre, ne kaže pa čakati na pripravljane celovitejše spremembe, ki, kot vemo, je v kratkem ne bo, kajti, če bi bila želja, se ne bi obdržalo stanje, kot je v tem trenutku. Seveda, predlagana rešitev ni idealna, je pa vsekakor boljša in sprejemljiva, kajti rešuje slabo z boljšim, zato predlog podpiram. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Franco Juri, prosim.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Očitno je namen vseh, da se nedorečeno zakonodaja, ki je omogočila, pripeljala do sedanje situacije, ki ni zadovoljiva za nobenega, niti za avtorje niti za uporabnike, niti za sistem in za ugled vseh tistih ustanov, ki se z avtorskimi pravicami ukvarjajo, očitno je namen zelo podoben, skupen in tudi predloženi predlog zakona seveda gre v smeri iskanja boljše rešitve, ampak hkrati, kot smo slišali, je korak, ki v določeni meri zavira to, kar poslanci koalicije želimo doseči, to je sistematična rešitev, nov zakon, ki uredi celovito to vprašanje. V ta namen je prav skupina koalicijskih poslancev že napisala nekakšne smernice, nekakšne ugotovitve, ki bodo na mizi ali so že na mizi Urada za avtorske pravice v okviru, mislim, pristojnosti Ministrstva za gospodarstvo in se bo v kratkem tudi ta zamisel, ta strategija, ki naj bi pripeljala do novega zakona, končno uresničila. Torej, hiteti sedaj samo z izgovorom, da je situacija nevzdržna in s to oceno se vsi strinjamo, ni upravičeno. Dejstvo je pa, da ta nedorečenost ustvarja veliko zapletanje in tudi zmedo, ko razmišljamo o avtorskih pravicah, ki so zelo resna stvar. Kolega iz SD-ja, je prej omenil abstraktnost tega pojma, ja, v določeni meri, v percepciji večine je to abstrakcija, ampak gre tudi za resne in konkretne pravice avtorjev, ki jih je treba zaščititi sistemsko. Prav v ta namen so bile ustanovljene organizacije, namen prej navedeni urad, tudi Svet za avtorske pravice, ki naj bi bdel, naj bi zagotovil transparentnost pri delovanju in

razpolaganju s temi pravicami. Prišlo pa je očitno prav zaradi pomanjkljivosti v zakonodaji do zlorabe in slišali smo kakšni so očitki, ki letijo z vseh koncev še posebej na Szasa, torej na tisto agencijo, na tisto ustanovo, ki naj bi skrbela za takšno transparentnost in bi zagotovila legitimne avtorske pravice avtorjev. Slišali smo, da je prišlo do nekaterih sistemskih sprememb znotraj same ustanove, ki jo je postavila na piedestal monopolista. In prav ta monopolna vloga je tista, ki ustvarja največ problemov in zaradi katere je treba tudi zakon spremeniti oziroma napisati nov zakon. Sam prihajam iz okolja, kjer tako rekoč dnevno slišim pritožbe raznih društev, organizacij, prirediteljev, občin in tako dalje zaradi astronomskih cen, ki jih morajo plačevati za uporabo te ali one skladbe, večkrat tudi na zelo nedorečen, zelo nejasen način prihaja do tega obračunavanja, izračunavanja teh stroškov. Dejstvo je, če dovolimo takšnemu sistemu, da se nadaljuje, bodo marsikateri dejavnosti, kulturne dejavnosti, milo rečeno, izumrle. Dejstvo je, da to, kar se danes dogaja z avtorskimi pravicami, botruje postopni, počasni smrti kulturnega utripa v naših okoljih, zato je treba ukrepati, zato jaz načelno pozdravljam poskus in prizadevanje opozicije v tej smeri. Hkrati razumem, da se je boljše poglobljati celovito, temeljito in dejansko čim prej zagotoviti zakon, ki bo to problematiko celovito tudi rešil. Marsikdo se sprašuje, zakaj je to v domeni gospodarskega resorja. Že konceptualno področje avtorskih pravic bi lažje pripisali kulturnemu ministrstvu. Ampak očitno gre za nek del gospodarsko izražene problematike. Operira se z velikimi vsotami, stroški, denarjem, s katerim, žal, vse bolj razpolaga samo elita. Da je prišlo do take spremembe znotraj Szasa, da samo 35% avtorjev oziroma članov odloča o avtorskih pravicah, da manjši avtorji teh pravic ne bodo nikoli videli, nikoli dobivali, je seveda nesprejemljivo.

Obžalujem, da se ni vodstvo Szasa samo pravočasno opredelilo za transparentno delovanje in je botrovalo, žal, taki nejevolji, da danes vprašanje, ali vztrajamo pri sedanjem sistemu ali ga spremenimo tudi radikalno, seveda ni več mnenje ene politične opcije, ampak mislim, da se tukaj vsi strinjamo, da je treba stvari spremeniti. In to boljše kot sedaj predlaga opozicija. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Tudi jaz bi osebno stališče v zvezi s spremembami Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah rad javno izrazil. Vsekakor spremembe podpiram.

Skrajni čas je že, da se končno začne postopek spreminjanja takšnega nevzdržnega stanja, ki ga, žal, povzroča takšen zakon, ki je bil sprejet leta 1995. Težko bi našli še

kakšen zakon v tej naši domovini, ki bi ga zavračalo več plačnikov oziroma zavezancev za plačilo avtorskih pravic kot v tem primeru. Tukaj v prvi vrsti mislim manjše gostinske obrate, razna amaterska kulturna, celo upokojenska društva, ko le-ta na kakšnih svojih prireditvah pač koristijo določena avtorska dela oziroma pravice. Temeljni smisel cilja in namena spremembe zakona je popolnoma utemeljen, nujen in smiseln. Kajti, omogočeno bo lažje delovanje amaterskih in podobnih društev. Strinjam se, da je treba ta zakon spremeniti, dopolniti v koreninah, kajti res je tukaj nekaj gnilega, da ne rečem, da gre prav za navadno lopovščino, mislimo na SAZAS, IPF in ZAMP. Vse več je prisotnega raznoraznega barantanja, trgovine, kjer ni čistih pravil pravnih osnov. Skratka, če tako po domače povem, "balkanska posla". In s tem je treba nujno končati, spraviti zadeve v neki pravni red in preprečiti takšno nevdržno stanje, ko se nekaj osebkov pase in to izdatno na jaslih, ki jih polni nekdo drug, koristi pa od tega nimajo ali pa v zelo majhnem obsegu, meri avtorji sami. Družba kot takšna pa tako ali tako nič.

Plačniki, torej gostinci, razna društva dejansko upravičeno negodujejo, saj dejansko ne verjamejo, da gre njihov denar v prave roke. Da ne govorim na pamet, naj vam povem, da sem se osebno prepričal s povpraševanjem pri kar nekaj avtorjih v tujini. Pred nekaj leti se spomnim, da sem prevajal kar nekaj dopisov oziroma povpraševanj pri avtorjih glasbenih del v tujini, na primer celo taka zveneča imena kot so, Rolling Stones, Led Zeppeling, itd, ko so določeni gostinci prosili, da bi radi bili seznanjeni, s kakšnim plačilom so bili ti avtorji nagrajeni za tista dela, ki so bila predvajanja v njihovih lokalih. Ali veste, ko sem prevajal pa odgovore in jih je kar nekaj prišlo, so bile prav smešne zadeve, nekateri od teh avtorjev so celo trdili, da smo mi takšna država, ki tega pravno zakonsko nima urejeno in da nikoli niso dobili niti cvenka od tega in da so tudi že sami povpraševali, kako to, da iz Slovenije ne dobivajo nobenih nadomestil z naslova avtorskih pravic. To sem v praktičnem primeru ugotovil. Da je to dejansko praksa, se je izkazalo zdaj, ko vidimo, da ta zakon dejansko je nekaj gnilega, da negoduje toliko ljudi, zato jaz mislim pa pozdravljam, če bo res koalicija pripravila predlog, obljublajo v šestih mesecih, da se ta zadeva končno uredi in da se popravijo te krivice. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Besed ima Marjan Bezjak.

Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljena, gospa državna sekretarka. Poslanke, poslanci.

V SDS smo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah vložili zato, ker

smatramo, da jepo 15 letni zgodovini nujna sprememba in posodobitev tega zakona. Avtorska pravica je monopol avtorja nad izkoriščanjem njegovega avtorskega dela in pripada avtorjev na podlagi same stvaritve dela. Avtorska pravica je enovita pravica na avtorskem delu, iz katerega izvirajo izključno osebne, upravičene, moralne avtorske pravice, izključno premoženjska upravičenost, materialne avtorske pravice in druga upravičenja avtorja. Avtorska pravica se torej lahko opravlja posamično, individualno, za določene projekte ali skupinsko, kolektivno, prav tako za določene projekte. Zakon o avtorskih pravicah je v 15. letih, kot sem že prej dejal, dejansko treba posodobiti in zato v Slovenski demokratični stranki vlagamo dejansko spremembo. Zakon o avtorskih pravicah je zelo nepregleden in z več luknjami v zakonu. Prav tako moram poudariti, da so v gostinskih lokalih gostinci primorani plačevati Sazasu od radijskih sprejemnikov avtorske pravice. Ne, glej ga zlomka, dejansko so se našla podjetja, ki so začela proizvajati in vgrajevati glasbene avtomate v gostinska podjetja. Pa nič hudega, zato če bi dejansko ti lastniki teh podjetij plačevali tudi Sazasu avtorske pravice, ampak ti lastniki teh podjetij pobirajo enkrat mesečno denar in od tega denarja ne plačujejo ne avtorskih pravic, skladu, in ne plačujejo državi davka od tega. Ampak skoraj v 100% vlagajo denar v svoje žepe, nikakor pa od tega nima ta država in ne Sazas nič. To je normalno naloga inšpekcijskih služb, ki so pomembne v tej državi, in ki morajo te stvari urediti in prekontrolirati. Govorim iz tega vidika, kajti kolegi poslanci so me opozorili na to, kakor tudi določeni lastniki gostinskih lokalov. Zato smo vložili ta zakon in menim, da je pomembno napraviti spremembo. Res je, da se še vedno najde kakšne stvari za posodobitev, ampak mislim, da je pomembno napraviti prvi korak danes, s tega vidika, kajti s tem bomo začeli hitreje reševati problematiko v celotni Sloveniji, v zvezi s Sazasom in lastniki društev, ki dejansko lahko uporabljajo te stvari. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Velikokrat radi rečemo ali se hvalimo, koliko imamo kulturnih društev in kako le-ta skrbijo za kulturo oziroma ohranjanje kulturne dediščine, predvsem izročila. Pri prejšnji točki smo se pogovarjali o tem, da je treba društvom omogočiti in olajšati delo, in nekatere stvari v zvezi s tem bomo verjetno tudi sprejeli. Pri tem zakonu, ki prav pomeni zelo pomembno olajšavo za društva, pa večinoma koalicijski poslanci, kljub temu, da sami ugotavljate, da gre za problem, da imajo društva težave, in pravite, da bi res morali nekaj urediti, nekaj spremeniti, v isti sapi pravite, da tega ne boste podprli. Pri hitrosti, s kakršno delate ali spreminjate

stvari, se bojim, da bo prej konec mandata, preden boste prinesli celovit zakon. Skoraj zagotovo ga v letošnjem letu ne bo, ker ga v normativnem načrtu Vlade ni. Tako da dvomim, da boste naredili kaj več od tistega, kar ste dali v normativni načrt, ponavadi se naredi kvečjemu manj in ne več.

V čem je problem? Zakona o avtorskih pravicah ni sprejela prejšnja vlada. Tisti, ki imate malo slabši spomin ali nimate čisto pravih podatkov, prvi Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah je bil sprejet leta 1995 in potem dopolnjen leta 2001. Res se je pa tudi v času naše vlade dopolnjeval. Takrat smo predvsem spreminjali oziroma na novo uvajali Avtorski svet in še nekaj drugih manjših sprememb. Res pa zakon določa, da tarife določijo kar same avtorske agencije oziroma tiste organizacije oziroma institucije, ki jim zakon to omogoča oziroma jim je potem podeljeno s strani urada Ministrstva za kulturo, ko dobi tako združenje, na primer, v tem primeru največkrat omenjeno Združenje skladateljev, avtorjev in založnikov, SAZAS, ki je dobil to pravico marca leta 1998. Je pa bilo potem v nadaljevanju nekaj težav še z ostalimi, Avtorsko agencijo in drugimi združenji, ker se je zgodilo - kaj? - vsi bi želeli pobirati od tistih, ki izvajajo ali prirejajo prireditve, avtorski prispevek. In, ker se kar nekaj časa o določenih stvareh niso mogli pogovoriti, tudi društva niso prejemale računov s strani Sazasa in jih prejema v bistvu zadnja tri leta, zadnja tarifa, ki je bila sprejeta na združenju SAZAS je bila sprejeta v letu 2006. Jaz sem predsednica kulturnega društva na Igu in če povem iz našega primera, mi smo v letu 2006 za eno prireditev morali plačati 55 evrov, v letu 2007 - 59, v letu 2008 - 69. Pred 14-imi dnevi smo pa dobili račun za 130 evrov. In to za tri prireditve, ki so si med seboj popolnoma različne. Ena je priredila ena mlajša skupina, peli so popevke, tam razumem, da je nekaj avtorskih pravic treba plačati, potem drugo, kjer so v bistvu sami priredili ljudske pesmi, po tarifi Sazasa dela ljudskega izvora varovana dela. Dali smo na to pritožbo, obenem pa zahtevali tudi, da želimo vedeti, kaj nam sploh zaračunavajo. Oni sicer pravijo, da si lahko pogledamo njihovo tarifo in si potem to sami izračunamo. Ampak, če mi za tri popolnoma različne prireditve v istem letu dajo kar nek pavšal, ki je še enkrat višji, kot je bil lani, se pravi v 2008, je najbrž tukaj res nekaj čudnega in je nekaj treba narediti. Še enkrat, nekateri ste omenili: "Ne bi hiteli, kar dajmo mi to počasi." Danes pravimo, da imamo 4500 kulturnih društev. Če bomo tako zelo počasi delali, jih bomo imeli kmalu 2000. Namreč predsedniki lahko odgovarjamo tudi s svojim premoženjem za tisto, kar se dogaja v društvu. Zato se prav zelo nihče več ne grebe, da bi bil predsednik. Mnogi predsedniki imajo pa celo tožbe prav s strani Sazasa, ker tega prispevka niso plačali, ker ga enostavno niso mogli, ker na društvu niso imeli toliko denarja. Ne glede na to, da Sazasa obvestiš, da nisi pobiral vstopnine, da nisi imel nobenih

prihodkov, ti oni zaračunajo in pričakujejo, da boš to tudi plačal.

Povedala sem že, da v normativnem načrtu Vlade nimate načrtovano, da karkoli s tem zakonom naredite. Če ne verjamete nam oziroma če je problem, da to spet predlaga SDS, kot smo že navajeni, poslušajte vsaj kulturna društva, ki so lani decembra oziroma novembra priredila že drugi protest proti takemu načinu obračunavanja, opozorila na to, da jim to onemogoča delo in da se bodo kmalu vsi skupaj nehali s tem ukvarjati, ker očitno državi ni v interesu, če pač dovoli, da se te tarife nenormalno povečujejo in da ni nobenega občutka pri tem zaračunavanju, pač stvar izgleda čisto, vsakemu se določi pavšal, ne glede na to, kakšno društvo je, koliko članov ima, kakšne prireditve prireja. Jaz se bojim, če bomo še malo čakali, da bomo dejansko pristali pri nekaj sto društvih in to tistih velikih, ki so financirana s strani države ali pa, ki so recimo da bolj v državnem interesu, medtem ko vsa druga društva po občinah, ki dejansko skrbijo za vse kulturno dogajanje v manjših krajih, povezujejo ljudi in ohranjajo dediščino, pa najbrž kakšne hude perspektive ob tem nimajo. Tako da, jaz bi le prosila, da koalicijski poslanci še enkrat razmislite, marsikaj se da še dopolniti, potem pa vi razmišljajte pa celovito urejajte to še naslednja dva, tri leta, kolikor bo trajal vaš mandat. Zdaj pa dajmo te stvari urediti. Zakon ne prinaša nič drugega kot, da ta društva res oprostimo teh stvari. Veste, da so oproščene šole, knjižnice, ne vem, v čem bi bil problem, da se tudi kulturna društva, ta manjša kulturna društva, katerih tudi največ je in katera imajo največje probleme, oprosti plačila avtorskega prispevka.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

V vsej tej razpravi smo slišali, da dajmo sprejeti, zakaj ne poslušamo opozicije, da poskusimo rešiti problem, ampak praktično nikjer ni bilo razprave o vsebini tega zakona. Nikjer nismo razpravljali, kaj bo ta zakon rešil in kako bo ta zakon rešen. Zakaj? Zato, ker ta zakon ne bo rešen. Ta zakon je morda napisan z dobrimi nameni, upam, glede na kolege in kolegice s strani SDS tudi verjamem, da je napisan z dobrimi nameni, ampak je napisan površno. Je napisan slabo in odpira več vprašanj kot jih zapira.

Če želimo odgovoriti na vprašanja, ki so bila odprta tudi s spremembo in z uvedbo Avtorskega sveta, ne moremo jih vpeljati na takšen način, saj, še vedno nismo odgovorili niti na to, kako bo Avtorski svet deloval, kako bo razrešil spore v primeru nejasnosti pri tarifah. Še vedno ni jasno na kakšen način, ni jasno, na kakšen način se bo določila pravična tarifa, ni. Sedaj pa rečemo, amaterska društva. Vse lepo in

prav, saj je prav. Roko na srce tudi sedanji zakon omogoča ravno to, kar si želi uvesti z novim zakonom, napisano je drugače, omogoča kolektivni...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

DR. LUKA JURI: ..omogoča kolektivni organizaciji, da sama določi te popuste, kar je seveda v prid kolektivni organizaciji in v škodo sami neprofitni organizaciji. Ampak ta ureditev pa ima eno pomanjkljivost. Ne pove točno, kdo je tisti, ki lahko uživa pravice iz tega zakona, tega ne pove zato, ker je zadeva tako slabo napisana, da lahko damo 200, 300 primerov, ko boste lahko rekli: "Ja, to pa je neprofitno, pa ni neprofitno, pa je amatersko, pa ni amatersko." Kot prvo, v pravnem redu ni amaterskih ali profesionalnih društev, jih ni, obstaja statusna oblika društvo. Točka 1. Točka 2, kaj pomeni nepoklicno izvajati svoje aktivnosti. Še enkrat vas sprašujem, kaj to pomeni? Ali nekdo, ki dela preko avtorske pogodbe, pa ne dela, ker je zaposlen, v društvu dela to poklicno ali ne, nekdo, ki to dela za tretjinski delovni čas, dela to poklicno ali ne? Niste odgovorili na to vprašanje, ker odgovorov nimate. Še enkrat sprašujem: Nekdo, ki dela za tretjinski delovni čas, dela poklicno in nepoklicno, nekdo, ki dela za polovico, kaj pa nekdo, ki dela za 75%? Torej, če imamo 10 ljudi, ki dela nepoklicno za 75% delovni čas, je to amatersko društvo. Če pa neko društvo ima samo enega človeka, ki dela 100%, je pa to profesionalno društvo. Ja, lahko pihamo, ampak to so nejasnosti, ki v tem zakonu niso dorečene, in zaradi tega, ker niso dorečene jih ne moremo podpreti. Meni je žal, da moramo iti tako polemično, ampak je treba pokazati, da je zakon enostavno slabo napisan. Takšnih zakonov bi lahko imeli že 200 predlaganih v prejšnjem letu in jih nismo zato, ker smo se zavedali, da so pripravljene slabo. V koalicijskih usklajevanjih v prejšnjem letu smo se dobili petkrat, šestkrat, imeli več kot pet ali šest predlogov sprememb zakona in vse so bile ustavljene, ker niso bile dobre, ker bi spet odprle nova vprašanja. Naša ambicija pa je, kot že rečeno, v šestih mesecih dati rešitev, ki bo celovita, ki bo zaprla več vprašanj kot jih bo odprla, ne pa obratno, kot se dela zdaj. Rečeno je bilo: "Ja, saj nimate v programu dela Vlade, da bo to uvedeno". Vlada ni tista, ki sprejema zakone in je samo ena od tistih, ki lahko zakone predlaga. Drži? Drži. Torej, je prav, da sledite programu dela Vlade, pohvalno, ampak sami veste, ne bom rekel, obveščam vas, ker sami veste, da niso to edini, ki lahko predlagajo zakone, tudi koalicija jih lahko predlaga takrat, ko je zakon dovolj dorečen. Zakaj? Zato, ker koalicija lahko upravičeno pričakuje, da bo tudi ta zakon sprejet in se mora ubadati tudi s tem, kakšne bodo posledice sprejetega zakona. Ta predlog zakona pa se bojim, da je bil predlagan zato, ker tako ali tako opozicija ve, da zakon ne bo sprejet in nima odgovornosti za posledice, ki se bodo zgodile,

če bi bil ta zakon sprejet, ker pričakuje, da tako ali tako ne bo. Saj v prejšnjem letu smo imeli tudi še en predlog, s katerim bi pa z avtentično razlago popravili slabo dorečeno zakonodajno določilo glede avtorskih svetov in ta isti, ki je predlagal to avtentično razlago, veste kaj je potem s to avtentično razlago naredil, je od nje odstopil zato, ker je sam ugotovil, da je bila tako slabo napisana, da je enostavno bilo tako transparentno, da ne more iti zadeva skozi, da je kar od nje odstopil. Način, s katerim je ta zakon napisan, je podoben. Spet je zadeva površna, in spet...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

DR. LUKA JURI: ...tvegamo, da bo predlagatelj v drugem branju od predloga odstopil. Namen je razumljiv in je dober, ampak rešitev je pomanjkljiva. V tem je problem. Sami še vedno nimamo boljše, saj tukaj ne govorimo, da je kdo že predložil nekaj boljšega, kajti koalicija ni predložila še nič, opozicija je vsaj nekaj predlagala, vendar, to, kar je bilo predlagano, če hočemo nositi odgovornost za posledice določenega zakonodajnega postopka, ne more biti sprejeto. Ker, posledice bodo slabe. Delati moramo še nekaj mesecev, počakati do junija, zato, da bomo lahko imeli celovito rešitev, ki bo odgovorila na vse - in ne le delno in ne površno.

Hvala lepša.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, mir v dvorani! Tu teče razprava o točki dnevnega reda. Prosim, v zaledju dvorane, prosim za posluš!

Koleg Jelinčič, minister Erjavec, prosim za mir v dvorani!

Ne verjamem, da razumete.

Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Andrej Vizjak. Hvala.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Torej, po dobrem letu dni od kar je na oblasti druga vlada, poslušamo eni in isto. Poslušamo, da je neka stvar, ki jo mi predlagamo - sicer je dober namen, vendar pa da ta rešitev, ki jo predlagamo, ni celovita, da ni dovršena, hkrati pa ni nobenega predlogu s strani Vlade in ne drugih. Še več, v tem primeru, ko je bila Vlada opozorjena na pomanjkljivo ureditev zaračunavanja avtorskih pravic društvom in podobnim, smo na Odboru za gospodarstvo sprejeli sklep, ki se glasi: "Odbor za gospodarstvo predlaga Vladi, da pristopi k pripravi novele Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah oziroma celo novemu besedilu tega zakona, ker vemo, da zakon izvira iz leta 1996, in sicer tako, da bo poleg pravic avtorjev in lastnikov avtorskih oziroma sorodnih pravic upošteval tudi interese uporabnikov teh pravic, kot so: društva, humanitarne organizacije, pri čemer naj upošteva težava, s katerimi se ti

uporabniki soočajo v praksi." Nič od tega ni bilo narejenega. To je zapisnik iz aprila lani, se pravi, da je od takrat minilo tričetrlet leta in ni videti, da bi se Vlada ali Ministrstvo za gospodarstvo želela resno soočiti s tem problemom. Celo več, državna sekretarka, ki danes tu sedi, je takrat rekla, da oni sicer spoštujejo ureditev, kot jo predvideva takratni zakon, v kolikor pa poslanci menimo drugače, bodo pač pripravili zakon. In potem smo celo telovadili ali bi v ta sklep dali kakšen rok, v kakšnem času naj predlaga novelo Vlada, pa je potem obveljalo, da ni bilo tega roka v sklepu. Kar pomeni, da je s strani parlamenta, s strani poslancev, Vlada dobila jasno sporočilo, da je to problematiko treba urediti. Sedaj tukaj poslušam celo s strani raznih poslanskih skupin, da bodo oni celoviteje poskusili urediti to, in ne Vlada. Če lahko kdo to problematiko celovito uredi, jo lahko uredi vlada, ker pač ima verjetno kapacitete s številnih strokovnih področij. Ima nenazadnje tudi več denarja, da lahko pridobi še kakšna znanja, v kolikor je potrebno. Vendar ni to problem. Problem je politična volja. Te ni. Te ni. In v celoti se z vami strinjam, ko poudarjate in opozarjate na spornost organiziranosti in korektnosti delovanja največje kolektivne organizacije Sazasa. Ampak, kdo ji je dal to moč in te pristojnosti, če ne zakonodaja? In kdo ji lahko odvzame to moč in te pristojnosti, če ne zakonodaja? Sklicevanje na evropski pravni red, je do neke mere prepričljivo, ne pa v celoti. Direktive Evropske unije so napisane v duhu nekega sozvočja med pravicami avtorjev in med pravicami drugih, ki so tudi v tej zgodbi, zlasti uporabe teh avtorskih del. In če tega sozvočja ni, pride do situacije, ki je v Sloveniji, ko se je ta stvar podrla v korist, lahko rečemo, tudi povampirjene organizacije. Kontrole nad delovanjem te organizacije pa ni oziroma je razmeroma jalova. In v poslanski skupini smo s Sazasom pred meseci celo opravili en pogovor, jim predstavili problem, in so rekli pogledajte, mi moramo zaračunavati uporabo teh del, tudi družbam in tudi ostalim, ker nas pač tako sili zakon, spremembe zakon. In evo, tukaj je sprememba zakona. Jaz bi tvegala tudi s to parcialno rešitvijo, tudi če je na meji ali na robu določb, ki jih zahteva direktiva, da se ta stvar končno razreši. Tiščanje glave v pesek in sklicevanje, češ, to ni sistemska celovita rešitev, bomo predlagali boljše, je sicer možna, legitimna, je pa zelo neprepričljiva in ne rešuje nič. Zato, spoštovani, je prišlo do tega zakonskega besedila. Zaradi tega, ker je problem tu. Reševanje tega problema je vse dlje. Prebral sem tudi nekaj stališč predstavnikov društev, kako urediti to reč s pavšali in podobno, ker nekaj pavšalno se že ureja, zaračunavanje uporabe avtorskih del v določenih drugih primerih, možno, ampak v SDS oziroma skupina poslancev je predlagala to rešitev, da se zadeva končno le uredi. Korak k temu je lahko sprejetje tega zakona, vsaj v prvem branju. Lahko ga kdo v nadaljnjih branjih tudi zmrcvari do te mere, da

ne bo več sledeno prvotnemu namenu, kot se je že zgodilo v preteklosti z različnimi zakonskimi predlogi. Nikakor, spoštovani kolega Juri in podpisniki oziroma predlagatelji, ne bomo odstopili od tega besedila in od pobude, da se ta problematika končno uredi. Ali je Sazas nad parlamentom? Mislím, da ni. Sazas se bo uokviril v pravni red, ki ga določa zakon, na zakon pa ima ključni vpliv parlament. Zato je ta predlog zakona. Zanimivo je tudi to brati v obrazložitvi Vlade, češ, določene druge države, ki so sestavni del predloga v smislu mednarodne primerjave, si lahko privoščijo nekaj odstopov od direktive, ker so pač to sprejele v svoje pravne rede pred uveljavitvijo direktive. Mi pa, ker nismo teh ureditev imeli pred tem, smo pač žrtev takšne, širše gledano, res nesprejemljive rešitve. Zato, spoštovani kolegi, če želimo ta problem rešiti, potrebujemo tudi nekaj poguma, predvsem pa politične volje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Vas bom prosil za prijavo. Prijavljene so tri razpravljavke in en razpravljavec. Vsak ima pet minut. Besedo ima Silva Černugelj, prosim.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospod predsednik, generalna sekretarka, dragi kolegi.

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah je vsekakor eden izmed najbolj zahtevnih zakonov. Ravno razlog, da se zelo postopoma in previdno gre v njegove spremembe ne samo v naši državi ampak tudi v Evropi pa tudi nenazadnje v drugih državah, pomeni, da ga zaradi svoje kompleksnosti in širine vsebin, ki jih obravnava, ni tako enostavno spremeniti. Pred dnevi sem imela možnost vpogleda v nekaj člankov naših znanih strokovnjakov s tega področja. Eden je med ostalim tudi povedal, da Zakon kršimo tako ali drugače vsi. Ravno zaradi tega, ker je zakon takšen, kot je zelo obsežen - je tudi način kontrole vseh možnih področij, ki jih ta zakon na en način vsebuje, težak.

Seveda jaz razumem, da je zelo legitimno in zanimivo biti všečen in poskušati nekaterim društvom zmanjšati dajatve, ki niso majhne. Ampak v primeru parcialnih rešitev in zelo specifičnih rešitev, ki so tukaj na voljo, utegnemo priti v drugo situacijo, da bomo naredili krivico oziroma diskriminacijo do drugih društev, ki so enako, na en način preveč obravnavane oziroma se jim te dajatve bolj zaračunavajo. In ne nazadnje, Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah ne moremo nikakor obravnavati v relaciji Sazas društva pa ne glede na to, kako in na kakšen način definiramo

društva, ker jaz mislim, da je predlagatelj mogoče ravno namenoma definiral društva v temu smislu.

Pred kratkim je bila sprejeta tudi direktiva o varstvu baz podatkov. Brala sem članek našega, bi lahko rekla, svetovno znanega strokovnjaka s področja varstva avtorskih pravic (Mihe Trampuža) in sicer o varstvu kartografskih del in avtorskih pravic, ki izhajajo iz kartografskih del. Brala sem članek o tem, da imamo direktivo, ki govori o bazah, podatkov in podatkovnih bazah in kako in na kakšen način bi recimo ta segment zaščitili. Ni enostavno, zelo zapleteno. Prakse na našem področju zlasti nepravne je zelo malo, to se pravi, moramo uporabljati sodno prakso in nasploh prakso iz drugih Evropskih držav in nenazadnje svetovno prakso. Tako parcialno lotevati se tako zahtevnega zakona in vsebine zakona bo težko. Verjamem, da se bodo v primeru, da bi podprli predlog tega zakona, našlo še veliko avtorjev oziroma tisti, ki menijo, da njihove avtorske pravice niso dovolj zaščitene ali da tudi iz naslova zaščite avtorskih pravic in plačila niso dovolj plačani. Zato mislim, da moramo vendarle počakati dejansko na eno celovito rešitev, ki se pripravlja že vrsto let in ta rešitev bo dana tudi v eno splošno javno obravnavo in takrat bomo lahko imeli čisto vsi možnost, da o tem razpravljamo.

Zato, kolegi in kolegice, prosim za relativno nestrpnost in da počakamo dejansko to celovito rešitev, kljub temu, da verjamem in upam, da ne bo idealna, zaradi tega, ker je področje zelo obsežno. Hvala lepa za besedo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Besedo ima mag. Majda Potrata.
Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Seveda je mogoče razpravljati tudi na način, da predloga zakona koalicija ne podpira, ker je opozicijski. Ampak nekateri, ki so na to temo imeli malo prej dosti povedati, so pozabili, kako so ravnali v prejšnjem mandatu. Ampak ni moj namen govoriti o teh stvareh. Mene bolj zanimajo neke druge stvari. Ko smo prejšnji zakon obravnavali, je ista poslanska skupina, ki predlaga ta zakon, zagovarjala tezo o zelo zaprti možnosti dodeljevanja statusa društva v javnem interesu. Določanje statusa ali dodeljevanje statusa društva v javnem interesu je bistveno za pridobivanje možnosti sredstev. Če društvo sredstva dobi, lahko kakovostneje deluje in od tod gre potem cela veriga naprej. Sama zagovarjam ustaljeno terminologijo. Mi imamo v uporabi terminologijo kulturno društvo, sedaj se pa tukaj kar naenkrat uveljavlja neka nova terminologija amatersko društvo. Res, da potem v nadaljevanju iz umetnosti in književnosti, jaz ne vem, kam bo potem šla folklorja pa ljudska pesem pa še kaj drugega. Ne bom odpirala vseh zadreg, ki s tem nastajajo, ampak očitno je bil problem, je bila zadrega, je hotelo nekaj nastati, vprašanje pa je, ali

je to, kar je nastalo, v resnici dovolj premišljeno in dobro. In jaz imam pravico misliti, da to ni dobro. Rešitev, ki je tu predlagana, ni dobra. Sama sem zastavila ministru za gospodarstvo in ministrici za kulturo na 10. seji Državnega zbora vprašanje, povezano ravno s tem, kako spraviti iz zadrege in omogočiti normalno delovanje kulturnim društvom ob obračunavanjih avtorskih pravic, ki so včasih nerazumno visoke za prireditve, ki niso profitne narave. In spraševala sem - in tu vidim problem, ker je to v domeni Ministrstva za gospodarstvo -, ker je iz ministrovega odgovora bilo videti, da ne vidi možnosti spremembe zakonodaje. Toda Zveza kulturnih društev je v 7. točki svojega memoranduma razmišljala tudi o načinu spremembe zakona tako, da bi se morebiti dalo obračunavati uporabnino tako, kot je knjižnično nadomestilo za knjižnice obračunano. Se pravi, da niso tangirane ali zanemarjene avtorske pravice, hkrati pa je tudi neprofitnost, torej ta nepridobitniška dejavnost kulturnih društev, zavarovana. Ker jaz vidim problem ravno na meji med tem, kako zavarovati po eni strani avtorske pravice, po drugi strani pa omogočiti delo kulturnim društvom. Veste, ko govorimo o amaterstvu in o tem, kaj se sme plačati in kaj ne, visoko kakovost zborovskega petja zagotavljajo profesionalni dirigenti, korepetitorji, samo članstvo je neprofesionalno, je amatersko. Tu je cela vrsta stvari, ki bi jih morali razrešiti. Meni se pa zdi, da bi morali predvsem poskrbeti za dobro delovanje dejavnosti, ki ima v Sloveniji zelo bogato tradicijo, ki odpira tudi nova poglavja in vrata novim umetniškim smerem v tistih delih, v katerih, recimo, profesionalne institucije nočejo ali ne morejo odpirati vrat. In ne gre samo za nekaj, kar je starožitno in je bolj povezano s tistim, kar ne zapade pod 70-letno oprostitev, ker je od tega 10 let minilo in je potem oprostitev avtorskih pravic.

Problemov je zelo veliko. Jaz tudi vem, da je trenutno med kulturnimi društvi zelo močan protest zaradi vsega tega, kar se dogaja. In mislim, da je pravi čas, da bi se o stvareh razmislilo temeljito, da bi se našla res dobra rešitev. In da se ne bi igrali namiznega tenisa s tem in si očitali med opozicijo in koalicijo, ker upam, da vsaj pri kulturnih društvih pa res ni še živa politika in da so tam ljudje najrazličnejšega političnega prepričanja in ni važno, kdo je od kod, važno je, kakšna je dejavnost. Naša naloga je, da bi zagotovili kakovostno delovanje. Pričakujem, da bo Vlada res pripravila kakovosten predlog. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Nekateri ste izpostavili, da nismo govorili o zakonu. Mi smo predlagali splošno razpravo, zato tudi govorimo precej bolj na splošno. Če v resnici ugotavljamo vsi skupaj, da je

problem, mi smo se odločili, da pač rešimo en problem. Nismo napovedali, da bomo spreminjali Zakon o avtorskih pravicah in rešili vse probleme od tarif do ne vem česa. Povedali smo, kateri konkretni problem želimo rešiti, to je zaračunavanje avtorskega honorarja oziroma nadomestila kulturnim društvom. Ti opozarjajo, da imajo s tem velike težave. To je en problem, ki ga želimo rešiti. Vse ostalo pa naj pripravi Vlada tako, kot ji narekuje sklep Odbora za gospodarstvo, sprejet pred pol leta.

Če mislite, da je stvari treba urediti, bi normalno sprejeli sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo in bi se v nadaljnjih korakih v postopku o tem pogovarjali. Ne, vi bi radi, da gre to čim prej z dnevnega reda in da se nehamo ukvarjati s tem, z neko obljubo, da bomo nekoč zelo kmalu dobili celovit zakon, ker ta naš je napisan površno in ne vem kaj še vse.

Zaznali smo problem, zato smo tudi povedali, kateri problem želimo rešiti. Sazas zaračuna prireditve, prijaviti je treba prireditve. Kaj se je dogajalo tam? V tem členu, ki ga predlagamo, je natančno napisano, kdo bi bil oproščen, če društvo oziroma skupina na prireditvi nastopa brezplačno in če na prireditvi ni vstopnine, razen če se ta v celoti nameni v dobrodельne namene. Samo ti dve stvari in nima nobene zveze s tem, kdo je zaposlen v društvu, kdo ni zaposlen. Mi tega ne urejamo. To boste kolega predlagali sami in naredili tako kot mislite. Stvari gotovo niso enostavne. Zato se tudi nismo lotevali desetih stvari, ki bi jih bilo treba urediti v tem zakonu, ampak kot rečeno, tistih, za katere mislimo, da so v tem trenutku zelo aktualna. Vemo, da imajo nekateri predsedniki velike težave, imajo tožbe, zato predlagamo, da se stvar uredi tako in je popolnoma jasno za katere prireditve se zaračuna. Če je problem v tem, kaj zdaj imenujemo amaterska društva ali ne imenujemo, to se z amandmaji da popraviti, če je namen, da se kaj popravi, drugače ne. Ne pa, da se samo reče, to je pripravljeno slabo, površno, dajmo čim prej z dnevnega reda, ker nas to ne zanima. Mislim, da je stvar resna. Na nas se, pa tudi na vas, sem prepričana, obračajo predstavniki društev in z zakonom, ki je danes v splošni obravnavi, pomeni, da bo še tekel postopek na odboru, možno bo stvari amandmirati in pripraviti, da bodo bolj sprejemljive in da dejansko ne bo kakšnih nejasnosti. Je pa zelo daleč od tega, če to sprejmemo, da se bo zdaj pa kar vse podrlo in bomo cel sistem zrušili ali kakšni so bili tukaj izrazi. Jaz bi le predlagala, da zakonu v tem trenutku rečemo da in ga v nadaljevanju popravimo tako, kot mislite, da bi bilo bolj prav in da bo stvar pač pila vodo ali kako se temu reče.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Veste, v Kopru je bilo v decembru veliko prireditev. In kar nekaj koncertov blizu tam, kjer jaz stanujem, sem tudi lahko vsak večer v živo in na glas slišal. Vsak petek, vsako soboto je bil koncert tako imenovane prireditve Koper v novo leto. V drugem šotoru v Bertoku so bili drugi koncerti. Marsikateri od teh koncertov je bil z brezplačno vstopnino. Vstopnina je bila zastonj, kajti lokalne institucije, občina ali podobne institucije so prireditev financirale, sofinancirale, poleg tega pa so organizatorji, ki so zadevo delali z namenom dobička, pridobili številne sponzorje, ki so oglaševali na takšen in drugačen način in zadevo ne samo finančno pokrili, ampak še imeli od tega ostanek oziroma dobiček, ker so to profesionalni organizatorji in vedo, kako se temu streže. Dosti višji dobiček, tudi na račun gostinskih storitev, ki so se tam izvajale, kot če bi bila zadeva z vstopnino. Morda je drugod drugače, ampak na obali moram reči, da smo že malo razvajeni in tja, kjer je koncert z vstopnino, enostavno pač več ne gremo. Takšna prireditev bi bila po določitih tega zakona oproščena plačila avtorskih pravic. Torej, nekdo, ki je zaslužil 10 tisoč evrov na račun glasbe, ki so jo nekateri avtorji dobili, bi bil po določitih tega zakona, kot je sedaj predlagan, upravičen, da avtorjem ne plačajo niti evra prispevka, glede na tisto, kar so sami zaslužili. Točno tako, z enim samim primerom sem dokazal, kako je ta zakon pomanjkljiv in nedovršen. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Za besedo je zaprosila predstavnica Vlade mag. Darja Radić, Ministrstvo za gospodarstvo, državna sekretarka.

MAG. DARJA RADIĆ: Hvala lepa, predsednik. Lepo pozdravljeni. Spoštovane poslanke in poslanci.

Ker smo zamudili uvodno predstavitev, izkoriščam to priložnost in tudi se odzovem z nekaj komentarji na razpravo v zvezi s tem zakonom. Seveda uvodoma poudarjam, da je Vlada v zvezi s tem sprejela stališče, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Razloga sta predvsem dva. Prvi je ta, ki je bil tudi že večkrat omenjen, da s tem zakonom pravzaprav ne rešujemo problematike, ki je predlagana v tem zakonu, predvsem želimo področje avtorskih in sorodnih pravic urediti na celovit način. V razpravi je bilo zelo jasno povedano, da je to področje zelo problematično, da obstaja ogromno odprtih vprašanj. In s takšnim pristopom pripraviti dva člena zakona ter na ta način začeti neko razpravo o tako široki problematiki ter pri tem upati, da bomo na ta način skozi parlament in z amandmiranja prišli do kvalitetnega zakona, to prav gotovo ni pravi pristop. Torej, v Vladi bomo zagovarjali celovit pristop pri pripravi tega zakona. Strokovne zakonske rešitve na tem področju se že pripravljajo in kot je sama

gospa poslanka Jerajeva povedala, stvar prav gotovo ni enostavna. Upam, da razumete, da bo potrebnega tudi malo več časa, zato da bodo strokovne rešitve zakona pripravljene tako, da bo zakon končno tak, da bo v korist in zadovoljstvo vseh njegovih uporabnikov.

Vendar ni osnovni razlog, zakaj se Vlada ne strinja z obravnavo tega zakona, v nestrinjanju s samim pristopom, s parcialno obravnavo in reševanjem posameznih vprašanj. Ključni razlog za zavrnitev tega zakona je v tem, da so njegove rešitve enostavno v nasprotju z evropsko zakonodajo. To je bilo danes sicer že nekajkrat izpostavljeno in dejstvo je, da bi uveljavitev 1. člena, s katerim se spreminja 49. člen obstoječega zakona, pomenila kršitev Direktive 201/99, kar bi pomenilo, če bi to uveljavili, če bi Državni zbor to sprejel, da bi zaradi tega lahko prišlo do tega, da bi Evropska komisija proti nam sprožila postopek zaradi kršitve evropske zakonodaje. V tem je osnovni razlog - predlog pomeni kršitev evropske zakonodaje.

Mislím, da sem na tem mestu dolžna razložiti tudi to v zvezi s primerjavo z ostalimi državami. Res je, da imajo Avstrija, Nemčija, Združeno kraljestvo te stvari v svoji zakonodaji tako urejene. Vendar je treba prebrati direktivo in pogledati in videti, da pravzaprav s to direktivo, ki je bila uveljavljena po sprejemu nacionalnih zakonodaj v Avstriji, v Združenem kraljestvu se obseg izjem in omejitev v zvezi z avtorskimi pravicami zapira. Se pravi, da od sprejema te direktive veljajo oziroma lahko nacionalne zakonodaje upoštevajo samo izjeme in omejitve, ki jih direktiva dopušča. Tiste države, ki so to naredile prej, ki so uveljavile razmere prej, so te stvari lahko uredile, mi te možnosti nimamo tako kot tudi vse ostale države, ki bi zdaj želele to področje drugače urediti.

Toliko z moje strani, se pravi, ključni razlog, zakaj ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, je v tem, da pravzaprav ni v skladu z evropsko zakonodajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod Petan proceduralno? Razpravo sem zaključil, imeli ste možnost, da se prijavite. Tako kot Poslovnik določa sem odprl možnost za razpravo, zato moram zaključiti razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bom v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 30. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

In prehajamo na **29. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA RAZPRAVO O ODGOVORU MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR KARLA VIKTORJA ERJAVCA NA POSLANSKO VPRAŠANJE VITA TROFENIKA V ZVEZI S POSEBNO RABO VODE IN PLAČILOM KONCESIJ.**

Državni zbor je na 10. seji sklenil, da opravi razpravo o odgovoru, ki ga je minister za okolje in prostor Karel Viktor Erjavec podal na poslansko vprašanje Viliija Trofenika v zvezi s posebno rabo vode in plačilom koncesij.

Besedo dajem Vitu Trofeniku za dopolnilno obrazložitev zahteve za razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor. Prosim, gospod Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo, lep pozdrav vsem prisotnim, še posebej ministru gospodu Erjavcu.

Na 10. redni seji sem postavil vprašanje ministru v zvezi s problematiko plačevanja koncesijske dajatve za energetske izkoriščenosti reke Drave. Vlada je leta 2003 sprejela uredbo o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije. Ta uredba v 10. členu predvideva, da koncesionar, to so dravske elektrarne, plačuje koncesijsko dajatev v višini 10% od prodajne vrednosti proizvedene električne energije. Omenjena koncesijska dajatev se deli med državo, 40%, in devetnajstimi lokalnimi skupnostmi od Dravograda do Ormoža, 60%, in to po ključu 30% glede na površino in 70% glede na potencial oziroma energetske padec na območju posamezne občine.

Minister je korektno odgovoril na tisti del vprašanja, ki se tiče samega 10. člena oziroma izvajanje 10. člena, vendar je treba vedeti, da ta uredba predvideva dve koncesijski dajatvi, in sicer trajno 50 letno koncesijsko dajatev, o kateri sem ravnokar govoril. In drugo, začasno, do vključno leta 2007, ki šestnajstim občinam od devetnajstih prispeva enkratne letne zneske. S to koncesijsko dajatvijo pa so očitno težave, ker je Vlada v letu 2007, 27. decembra, to se pravi štiri dni pred iztekom leta, sprejela korektno uredbo, ker se to rešuje vsako leto z letnimi uredbami, vendar je to uredbo objavila šele naslednje leto, 4. januarja 2008 in izgleda, da ta uredba ni bila konzumirana oziroma iz naslova te uredbe občine niso dobile, vsaj nekatere, sredstev, ki jim pripadajo. Seveda, odpira se več vprašanj, zakaj odgovorni organi tega ne spremljajo, ker to je bilo videti iz pomanjkljivo pripravljenega odgovora, kjer so sodelavci ministru Erjavcu pripravili za odgovore na ta vprašanja oziroma kako bo sanirana ta problematika, ker je problem v tem, da je z retrogradnostjo uredbe, do katere je prišlo slučajno ali pa namerno, ker je objavljena naslednje leto, velja od 5. januarja 2008, in izgleda, da uredba ni bila realizirana, in da ostane odprta terjatev 16. občin v letni vsoti 1 milijon 532 tisoč 715 evrov za 16 občin. Mislim, da je to nedopustno v pravni državi in pričakujem ustrezen odgovor.

Ali so občine dobile iz tega naslova? Če so dobile, katere so dobile in katere niso dobile? In kako misli Vlada sanirati ta problem? Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

VILI TROFENIK: Prosim samo za en stavek. Jaz moram poudariti, da je zgolj slučaj, da ta problematika in ta diskusija v Državnem zboru sovpada z aktualnimi političnimi dogodki in to vprašanje nikoli ni imelo direktne povezave z aktualnim ministrom, ki je nasledil pač tako stanje iz prejšnjega mandata. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima Karl Viktor Erjavec, minister za okolje in prostor.

Prosim. Gospod minister, kar za govornico.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Vsem lep pozdrav, zlasti predsedniku Državnega zbora, tudi poslancu, ki mi je postavil to vprašanje, že nekaj časa nazaj in mu iskreno verjamem, da ga je iskreno postavil in da to nima zveze z aktualnimi političnimi postopki.

Dejansko se moram strinjati s tem, kar ste povedali za to govornico. Gre res za dve koncesiji, za prvo koncesijo, ki se nanaša na rabo vode, to se pravi, da 10% vseh prihodkov iz naslova prodaje električne energije dobi 19 občin v deležu 60% te koncesije. Sami ste priznali, da sem na to vprašanje korektno odgovoril že na prejšnjem zasedanju Državnega zbora. Nisem pa odgovoril na vprašanje, ki je zlasti ostalo pravno vprašanje, morda tudi politično vprašanje, vendar s tem ne bi rad špekuliral. Dejstvo, da bi moralo 16 občin prejeti enkratno znesek v zvezi z drugo koncesijo. Dejstvo je, da je Vlada 2007 korektno sprejela navedeno uredbo. Res pa je, da je bila objavljena potem v letu 2008 in tukaj imamo hudo pravno vprašanje. Moram reči, da v tem trenutku vam tega odgovora ne morem dati, ker ne gre za politično vprašanje, gre za pravno, strokovno vprašanje, kot minister za okolje nikdar ne silim stroke, naj stroka pove, kako bomo razrešili to pravno vprašanje. Dejstvo pa je, da je 16 občin iz tega naslova prikrajšanih. Niso prejela 1,5 milijonov evrov, ki bi jih lahko zelo koristno uporabili za večjo poplavno varnost, nenazadnje vemo, kaj se je dogajalo v tistih dnevih, ko sem tudi sam imel zelo hude težave, tudi z vodami smo imeli hude probleme, nismo vedeli, kaj se bo zgodilo. K sreči se nas je narava usmilila, tako da še nekdo nekje zgoraj bdi nad nami, upam, da tudi nad menoj. Kar se tega tiče, mi bomo teh milijon in pol evrov, pač meni se zdi, da je prav, da te občine prejmejo, saj ne bo to šlo v žep županov, občinskih svetnikov, ampak bo namenjeno, vsaj upam, za večjo poplavno varnost. Gre za velik znesek in mislim, da bomo s tem lahko boljše poskrbeli za varnost občanov, da ne bodo imeli zalitih kleti in tako dalje. Vendar, najprej je treba to pravno vprašanje razrešiti, jaz vam zagotavljam, da žal na ministrstvu bo potrebno poiskati res dobrega pravnika in se bomo poslužili

zunanje pomoči, da to vprašanje rešimo. Res pa je, da je nerazumljivo, zakaj je bila uredba objavljena šele v letu 2008 in imamo danes to pravno vprašanje. Jaz verjamem Računskemu sodišču, naj to konkretno zadevo pregleda, strokovno lahko tudi politično, bomo videli, katere sile so bile v ozadju, ki so prispevale h temu, da je bila ta uredba objavljena šele v letu 2008. Bojim se pa, da krivica ne bomo našli, da bo šlo za splet zelo nenavadnih okoliščin, ki so prispevale h temu, da je ta uredba bila objavljena v letu 2008 in so zaradi tega občine, ki najbolj krvavo potrebujejo ta milijon in pol, prikrajšane. Jaz ne vem, kakšna bi bila moja odgovornost, če bi se na območju teh občin zdaj v decembru zgodila huda poplava, morda tudi kakšna smrtna žrtev. Jaz mislim, da bi zopet terjali mojo odgovornost, ker je treba vedeti, da minister očitno tudi odgovarja za nepravilnosti, ki jih je nekdo storil v svojem mandatu, v prejšnjem mandatu. Pač takšna je politična logika v Sloveniji, tako se meri politična odgovornost posameznega ministra. Res pa je, da tisti, ki ne opravlja več te funkcije, ne odgovarja nič več, ne glede na to, kakšne neumnosti ali pa traparije je počel.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ: Hvala. Spoštovani.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke upamo, da bo današnja razprava končno ponudila kakšne konkretnejše odgovore. Minister je sicer že prejšnjič opisal, kako stvari tehnično potekajo, pa vendar se nam zdi, da je kar nekaj nejasnosti pri nadziranju izračunov in izplačevanju plačil za koncesije v primerih posebne rabe vode. Sicer je trenutno v Sloveniji vedno manj prošenj za koncesijo, še posebej to velja za proizvodnjo električne energije. Koncesijo pa je treba pridobiti tudi za proizvodnjo pijač, potrebe kopališč, zdravilišč, proizvodnjo elektrike v hidroelektrarni, v pristaniščih, za odvzem naplavin in vzrejo vodnih organizmov. Zanima nas, koliko denarja se iz tega naslova zbere v državnem proračunu, seveda pa tudi koliko denarja dejansko pride do občin, ki bi morale v razmerju z državo prejeti 60% plačila za koncesije. Minister je v odgovoru sicer povedal, da se ta izplačila izvajajo, pa vendar vemo, da v praksi to ne velja za vse občine. Zato pričakujemo od današnje razprave, da se končno predložijo konkretni in dejanski podatki o izplačilih in informacije o tem, zakaj je prišlo do tega, da v nekaterih občinah izplačil ni bilo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi ministru. Kolegice in kolegi.

Pred nami je ponovna razprava glede koncesij za posebno rabo vode, ki se obračunava na podlagi posebne formule, ki je objavljena v posebni uredbi in je sestavni del koncesijske pogodbe v členu, ki določa plačilo za koncesijo. Gre za nepravilnosti, ki izhajajo iz naslova razdelitve koncesijskih dajatev, za katere je prikrajšanih kar 19 občin, ki bi po uredbi morala ta sredstva tudi dobiti. Želimo si, da bi v tokratni razpravi čisto zares prišlo do tega, zakaj se ta sredstva ne razdelijo med upravičene občine, kdo je za to kriv in kakšna je možna rešitev, da takih nepravilnosti ne bo več, ter kateri podatki so pravi, tisti, ki jih ima na voljo gospod minister, ali tisti, s katerimi razpolaga gospod Trofenik, ter seveda, da bo odgovor gospoda ministra zadovoljiv pobudnika za razpravo, v kolikor je to sploh mogoče. Dejstvo je, da bi bilo najbolj pravično, hkrati pa tudi v skladu s kohezijsko uredbo, da se kohezijska sredstva, ki jih ni malo, razdelijo kot je v uredbi podpisano oziroma napisano. Sama koncesijska uredba natančno in strogo določa, kako se ta sredstva razdelijo, v kakšne namene. Zato pa se po naši oceni ne morejo kar izgubljeni na nekih stranpoteh ali bolje rečeno nekih transakcijskih računih, temveč morajo priti k tistemu, komur so tudi strogo namenjena.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Srečko Prijatelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz bom začel s tistim, kar je gospod minister povedal v odgovoru. On je dejal: "Glede na povedano bom Agenciji za okolje naročil, da preveri, kako potekajo ta izplačila, zlasti za podračun, ki se nanaša na lokalne občine, tako bomo iz tega lahko ugotovili, ali se ta plačila dejansko izvajajo, če niso izvršena pa, kot sem že rekel, imamo možnost najhujšega ukrepa, to je odvzem koncesije za posebno rabo vode." To je dejal gospod minister. Pomanjkljivost te razprave, ki je danes tu, je ta, da ne moremo sprejemati nobenih sklepov. Mene zanima, kako bomo reagirali na to, da to nepravilnost saniramo. Ali bo gospod minister, če bo še toliko časa minister, da bo lahko to storil, ukrepal zoper tiste, ki na ministrstvu zelo neresno jemljejo svoje delo? Zelo malomaren odnos imajo do svojih delovnih dolžnosti. Jaz iz tega lahko samo to povem, da marsikaj ni v redu na ministrstvu in da je minister bil večkrat zaveden, to se vidi tudi iz tega primera. In osebno ne krivim ministra za to, da občine tega denarja niso dobile, ampak tiste, ki bi morali kot izvrševalci

zakonskih in podzakonskih aktov za to poskrbeti, da se to realizira.

Ampak, glejte, spoštovani gospe in gospodje, zopet se ne bo zgodilo nič, nič se ne bo zgodilo. In mi tudi vemo, kam je ta denar šel. Ta denar je šel predvidoma za ZVON 1 25 milijonov evrov, in sedaj pristojni organ nima denarja za izplačilo občinam. In, če je to res, spoštovani minister, bi vas prosil, da pokličete kriminaliste na vaše ministrstvo, naj raziščejo in razkrinkajo to hudodelsko združbo, če je to res, kajti občine pričakujejo ta denar. S tem denarjem bi lahko opravile tudi razvojno podobo svojih okolij in od vas pričakujem, da zagotovite izvajanje zakonitosti na tem področju. Jaz bi želel slišati tudi ime in priimek osebe, ki je odgovorna za to dejavnost. Sami ste dejali, da boste to raziskali, časa je bilo več kot dovolj. Dejstvo je, da sedaj bi že lahko imeli krivca, zlasti zaradi tega, ker se v bistvu tekoče steka ta denar od vsake kilovatne ure, ki se proizvede. Torej, denar je, vprašanje je samo, kam je šel. Ni šel na način in ja, kamor bi moral iti, po tistih kanalih v občine, ampak je šel na nek drug račun. Mi dobro vemo, da cerkev zdaj tega denarja ne more vrniti, ga je za 25 milijonov evrov. Odgovorna oseba, ki je to storila, tudi že ni več zaposlena tam, kjer je bila prej in dejansko nič kaj takega pretresljivega se na tem področju ne dogaja, da bi lahko rekli, da zagotavljamo zakonitost. Prej je kaznovan tisti, ki ukrade eno čokolado v trgovini, seveda, kot pa nekdo, ki odnese milijone na polprivatni račun.

Ta zgodba je po našem vredna neke druge obravnave. Na tem mestu pa pozivam tudi predsednika Državnega zbora, ki je prvi med enakimi, da poskrbi, da se take razširjene razprave končajo tudi s sprejetjem kakega pametnega sklepa. Kajti danes bomo samo besedičili, sklepa pa, kot že rečeno, po Poslovníku ne moremo sprejemati, to je pa žalost. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Breda Pečan bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BREDA PEČAN: Dober dan. Spoštovane kolegice in kolegi! Dober dan, gospod podpredsednik, dober dan, gospod minister.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov so vsaj nekateri podprli predlog poslanskega kolega gospoda Viliija Trofenika za razširjeno razpravo na seji Državnega zbora o odgovoru ministra za okolje gospoda Karla Erjavca v zvezi z vprašanjem posebne rabe vode in plačila koncesij. Vlada Republike je za ureditev koncesijskega razmerja v zvezi z gospodarsko rabo vode reke Drave za proizvodnjo električne energije na način in pod pogoji, kot jih določa Zakon o vodah, sprejela Uredbo o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije. Koncesija je bila podeljena za proizvodnjo električne energije v verigi hidroelektrarn na reki Dravi in

sicer Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbolt, Fala, Mariborski otok, Zlatoličje in Formin. Reka Drava v Sloveniji pa teče skozi naslednje občine in teh je kar 19. To so občine Dravograd, Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi, Podvelka, Lovrenc na Pohorju, Selnica, Ruše, Miklavž, Maribor, Duplek, Starše, Hajdina, Ptuj, Markovci, Videm, Zavrt, Gorišnica in Ormož. Koncesija je bila podeljena z odločbo o določitvi koncesionarja 3. aprila 2003. V uredbi Vlade je bilo tudi zelo natančno zapisano, kako je urejen način plačevanja koncesij. Prihodki od plačila za koncesijo so vir proračuna Republike Slovenije in proračuna občin na območju, na katerem so hidroelektrarne. Delež plačila za koncesijo, ki pripada Republiki Sloveniji, se nakazuje na podračun prihodkov od podeljenih koncesij za vodno pravico, ki pripadajo državi. Delež plačila za koncesijo, ki pripada občini, pa se nakazuje na podračun prihodkov iz naslova podeljenih koncesij, ki pripadajo občinam. Plačilo za koncesijo se med državo in občinami razdeli v razmerju 40% državi in 60% občinam. Del plačila za koncesijo, določenega s koncesijskim aktom, ki je namenjen občinam, pa se razdeli med občine na naslednji način: 30% plačila sorazmerno pripadajočemu deležu potencialne energije vodnega telesa reke Drave in 70% plačila sorazmerno pripadajočemu deležu površine vodnega dobra, zajezev in kanalov hidroelektrarn.

Vlada Republike Slovenije pa je leta 2004 sprejela Uredbo o dopolnitvi Uredbe o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije, v kateri je dodala 12.b člen, in sicer: "Ne glede na določbe in merila za določanje razvitosti infrastrukture in obremenjenosti okolja zaradi ugotavljanja plačila občini za koncesijo na naravni dobrini je za leto 2004 od 1. avgusta dalje celotno plačilo za koncesijo namenjeno občinam, pri čemer se plačilo za koncesijo razdeli med občine tako, da se polovica plačila za koncesijo razdeli med občine sorazmerno pripadajočemu deležu potencialne energije vodnega telesa reke Drave in polovico plačila za koncesijo sorazmerno pripadajočemu deležu površine vodnega dobra, zajezev in kanalov hidroelektrarn na reki Dravi. Občinam se izjemoma za leto 2004 plača tudi dodatno enkratno nadomestilo za omejeno rabo prostora zaradi hidroelektrarn na reki Dravi na območju občin." Višina tega plačila nadomestila za omejeno rabo prostora je bila izračunana na takratnih 367 milijonov tolarjev oziroma milijon in dobrih 500 tisoč evrov. Plačilo za nadomestilo za omejeno rabo prostora je Vlada naložila večinskemu lastniku koncesionarju Holdingu Slovenskih elektrarn. Plačilo za nadomestilo za omejeno rabo prostora za hidroelektrarno na reki Dravi se ne upošteva kot lastni prihodek občine pri izračunu sredstev za finančno izravnavo državnega proračuna. Tej uredbi Vlade Republike Slovenije so sledile uredbe vlad za leto 2005 in 2006, zapletlo se je pri uredbi za leto 2007, ki jo je Vlada Republike Slovenije sprejela šele 4. januarja 2008 in ki večinskemu lastniku

nalaga izplačilo tega izjemnega nadomestila do 25. januarja 2008 za leto 2007. Ne vemo in ni nam znano, iz kakšnih razlogov je takratni direktor Holdinga Slovenskih elektrarn preko odvetniške družbe sprožil pobudo na Ustavno sodišče Republike Slovenije o ustavnosti in zakonitosti tega vladnega akta, saj vendar ta akt temelji na določilih Zakona o vodah in Zakona o varstvu okolja. Vem pa, da so vse lokalne skupnosti ali pa vsaj večina njih, že sprožile tožbene zahteve zoper večinskega lastnika koncesionarja, za katere postaja iz dneva v dan bolj jasno, še posebej pa po zavrnitvi Ustavnega sodišča 15. januarja lansko leto, da bodo spor dobile in s tem povzročile večinskemu lastniku dodaten strošek za plačilo, poleg glavnice še zakonitih zamudnih obresti. Poleg tega so lokalne skupnosti oškodovane v višini najmanj enkratnega letnega nadomestila za leto 2008. Oškodovane so za enkratno nadomestilo v letu 2009, in sprašujem se, za koga je bila ta pobuda za oceno ustavnosti in zakonitosti koristna. Razmišljamo, ali je takratnega direktorja Holdinga morda vodilo v odločitev za sproženje pobude za oceno ustavnosti in zakonitosti akta vlade tudi dejstvo, da je ravno v tistem času potekalo dogovarjanje za odobritev posojila, ki so ga Dravske elektrarne pompozno odobrile Holdingu Zvon 1 v višini 20 milijonov evrov.

Sama, in tudi vsi v Poslanski skupini Socialnih demokratov, si bomo prizadevali, da se stvari uredijo za nazaj in da se za naprej vzpostavi zakonito stanje, kot ga je vsako leto, od leta 2003 vzpostavila Vlada Republike Slovenije s sprejetjem uredbe. Razen tega pa se bomo zavzemali za to, da bi ta uredba imela ne enoletni rok trajanja, ampak da bi imela dolgoročni značaj.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Mag. Andrej Vizjak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani, še enkrat lepo pozdravljeni.

Pravzaprav je temeljni vzrok te razprave in poslanskega vprašanja, povezanega z njo, v neceloviti ali pa, bi rekel, v zelo različni ureditvi koncesij, ki izhajajo iz energetskega izkoriščenja slovenskih vodotokov. Poznamo kar nekaj praks oziroma nekaj ureditev in verjetno bi bilo tem dilemam in tudi vprašanjem, povezanimi s temi dilemami, konec, če bi končno postavili na isti imenovalc vse koncesije, ki izvirajo iz energetskega izkoriščenja vodotokov. Najmanj dva primera imamo, eden, ki je bil omenjen, to je energetske izkoriščenje Drave, kjer je pravna podlaga Zakon o vodah in posledično so tukaj neke uredbe. Drugi primer je na Savi, kjer imamo Zakon o energetskega izkoriščanju spodnje Save in kjer koncesijska

dajatev izvira iz tega zakona in je torej pravna podlaga za izplačilo koncesij v drugem zakonu kot v primeru Drave.

In prav zaradi teh različnih osnov in zaradi te neenakosti ne nazadnje izvirajo tudi problemi pri izvajanju in ne nazadnje pri plačevanju teh koncesijskih dajatev. Če je kaj pravično, potem je pravično, da se del koncesijske dajatve odvaža skupnostim, na območju katerih se energetsko izkorišča vodni vir, predvsem iz razloga, ker to posega v infrastrukturo teh občin, to vpliva tako ali drugače na druge projekte v teh občinah, jih celo draži in posledično je prav, da dobi občina znaten del. Prav pa je tudi, da so občine ob reki Dravi izenačene z občinami ob reki Soči, z občinami ob reki Savi in podobno. Vendar temu danes ni tako in, kako bi rekel, izvirni greh je v tem.

Spoštovani minister, končno bi bil čas, da se postavijo na podlagi tudi teh apelov stvari na isti imenovalec v naši državi. Vendar kljub temu da imamo vsaj na načelni ravni zadevo rešeno, tudi iz odgovora ministra in iz razprav ostalih vidim, da je prav, da se koncesijska dajatev deli med državo in občine, to je tako v primeru ene kot v primeru druge prakse, se pa, seveda, postavljajo nova in nova vprašanja. Nova vprašanja so pa ta, da kljub temu plačilu koncesijskih dajatev primanjkuje denarja za nujne investicije v vodno infrastrukturo, tudi povezane z gradnjo novih energetskih objektov. Torej ni problem samo to, da niso nekatere občine dobile nečesa, kar jim gre, in da je sedaj postala pravna zagata, mislim, da je še večji problem za prihodnje to, da bodo, ali pa da so, nekateri projekti v izgradnjo energetskih kapacitet, ki bodo posledično tudi generirali te prihodke tako v državne kot občinske blagajne, ogroženi in stojijo. Tipičen primer je nadaljevanje gradnje spodnjiesavske verige. Ministrstvo za okolje in prostor je imelo nalogo, da do sredine preteklega leta, to je do sredine leta 2009, pripravi finančno konstrukcijo gradnje vodne infrastrukture pri izgradnji spodnjiesavske verige. Do danes ni jasna finančna konstrukcija tega, kar bi moralo ministrstvo storiti do sredine preteklega leta. Jaz sem večkrat za to govornico podčrtal, da je prav, da se vodni sklad ne uporablja v tolikšni meri za financiranje te vodne infrastrukture kot doslej, kajti projektov v izgradnjo vodne infrastrukture za namene protipoplavne zaščite je v Sloveniji veliko. In, spoštovani minister, zahvaliti se imamo investiciji v vodno infrastrukturo v Sevnici in v Krškem, da ni prišlo ob nedavnih poplavah do velikih škod v tem delu Slovenije. Protipoplavni nasipi, ki so bili zgrajeni ob izgradnji hidrocentrale Boštanj - Blanca, so preprečili poplavo v Sevnici in v krajih v tistem delu Slovenije. Verjetno bi bilo že ob tem dogodku lahko sklepati, kako pomembna je tudi gradnja spodnjiesavske verige in nenazadnje tudi nasipov, kajti sploh v tem delu Slovenije ni prišlo do povečanega deževja in vzroka za poplave. Namreč, deževje in pritekne vode so prišle z Gorenjske in na nek način

v tem delu Slovenije v spodnjem toku Sava prestopi bregove zaradi čisto naravnih pogojev, ki tangirajo ta vodotok.

Želim povedati samo eno stvar, da investiranje v vodno infrastrukturo ni stvar nekih regij, ni stvar nekih lokalnih odločitev, ampak je stvar neke celovite državne politike, ki pa potrebuje skupne imenovalce. Zato je na Ministrstvo za okolje romalo tudi že veliko predlogov, kako bi v prihodnje financirali energetske oziroma vodno infrastrukturo tudi za namene energetskih projektov. Za to je vrsta možnosti, od uporabe kohezijskih sredstev - namreč, tudi kohezijski projekti so, ki so financirani iz proračuna Evropske unije, so lahko namenjeni tovrstnim projektom. Ne nazadnje lahko financira te projekte tudi sama energetika, vendar pod pogojem, da je država v prihajajočih obdobjih ne obremenjuje s koncesijami, ker je pač energetika dala denar za urejanje vode, ne energetske infrastrukture. Morebiti je rešitev tudi v spremembi zakona o financiranju izgradnje spodnjėsavske verige in v razmejitvi, kaj je vodna infrastruktura in kaj je energetska infrastruktura. Rešitev je kar nekaj, se ponujajo. Za boga, najdemo jih in nadaljujemo s temi projekti, ne pa, da se pravzaprav zaradi neoperativnosti soočamo z zavlačevanji in z zamrznitvami določenih investicij. V času konjunktore oziroma pojdemo raje v sedanjost: v času recesije je investiranje v izgradnjo teh infrastrukturnih objektov več kot dobrodošlo ne samo zato, da se problem reši v vodarskem smislu, temveč tudi za zaposlovanje gradbene operative. Poglejte, kaj se je zgodilo. Konec preteklega leta je bil razveljavljen razpis za izgradnjo akumulacijskega bazena pri hidroelektrarni Krško, mimogrede, energetske del se pospešeno gradi. Razveljavljen je bil pa razpis za izgradnjo komulacijskega bazena, ker enostavno ni bilo zaprte finančne konstrukcije. Ni bilo zaprte finančne konstrukcije, ker Ministrstvo za okolje ni izvršilo sklepa Vlade, da bi moralo to finančno konstrukcijo dodelati do sredine preteklega leta. Razveljavljen je bil razpis, nihče ni dobil dela in tudi ne dela se, kar pomeni zopet slabo za izvajalce in za reševanje tega problema.

Vesel sem, da je poslanec Vili Trofenik načel to temo in da lahko v parlamentu tudi razpravljamo, vendar problem je bistveno širši, kot je bilo omenjeno. Problem ni samo to, ali bo neka pravna podlaga za neke občine, da bodo dobile denar, ki jim gre. Problem je širši. Najprej, kar je, je treba celovito in na enoten način pravno urediti podlago za izplačilo koncesij, zelo jasno razmejiti, in argumentirano razmejiti kaj je državni in kaj je lokalni del in kaj so obveznosti države in kaj so obveznosti lokalnih skupnosti zaradi prejetega denarja in tudi se opredeliti, kaj je vir za prihodnje investicije v vodno infrastrukturo s strani energetskih družb. Namreč, najslabše je čakanje in zamrznitev nekaterih projektov, ki so v teku. In mimogrede, vsak mesec nedelovanja elektrarne, recimo, v tem primeru hidroelektrarne Krško, ker pač ni bazena in ostalih hidroelektrarn, pomeni

izgubo približno pol milijona evrov, kar se tiče energetskih učinkov, torej da Sava zdrvi mimo turbin, ko bi lahko šla čez njih.

Torej, tudi zaradi tega zavlačevanja se lahko potencialno zgodi škoda. Če bo namen te razprave v parlamentu, da se spodbudi odgovorne na MOP - sam sem pravzaprav razočaran, ker vidim, da je minister ob tej razpravi zapustil dvorano -, torej, če bo ta razprava vsaj malo spodbudila odgovorne na ministrstvu, da se spopadejo z reševanjem teh problemov, potem bo namen dosežen in bo, upam, da tudi urejanje teh vprašanj bližje.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vili Trofenik bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Zelo na kratko, skušal se bom ozko držati teme oziroma točke dnevnega reda.

V imenu poslanske skupine moram izraziti zadovoljstvo, da je prevladalo spoznanje, da je tema resna in da je primerna obravnava v Državnem zboru, saj ves čas ni bilo tako. Če bi bilo tako prepričanje in stališče, mi danes o tem niti ne bi govorili, ker bi govorili pred slabim letom ali bi pa dobil odgovor na pisno vprašanje z 18. avgusta ali na prvo diskusijo v Državnem zboru, če bi podrejeni na ministrstvu in ostali v službah, ki so za to odgovorne, ministru pripravili korekten odgovor.

Veseli me priznanje oziroma skupno spoznanje, da je problem odprt, da 16 občin ni prejelo tega, kar jim po predpisih pripada, in seveda, da minister obljublja, da bo prišlo, vsaj upam, v najkrajšem možnem času do sanacije tega stanja in da bodo prizadete občine dobile pripadajoča sredstva z vsemi posledicami, ki temu sledijo, se pravi, tudi ustrezne obresti. In seveda, da bo pri tem prišlo tudi do odgovora, kako se lahko katerikoli vladi - da smo si na jasnem, ne krivim bivše ali sedanje vlade -, kako se lahko zgodi vladi, da se objava njene uredbe zavleče čez "sraro" leto dni, ko ima to vsebinske probleme, ker taka uredba retrogradno ne more veljati. Tu se odpira cel kup vzporednih vprašanj, za katera mislim, da jih bo treba tudi rešiti, tako tega, ki sem ga zadnjega izpostavil, kot vprašanje korektnega odnosa podrejenih sodelavcev do kateregakoli ministra, ki mu pripravljajo odgovore na naša vprašanja, ker je smisel v tem, da dobimo kvalitetne in korektne odgovore.

Pričakujemo, da se bo problem rešil, in veseli me tako enotno mnenje vseh poslanskih skupin, da je to problematiko treba reševati tudi širše. In se globoko strinjam z nekaterimi tu izraženimi mnenji, vendar ne bom kršil poslovnika, ker se s tem ne sme niti polemizirati niti diskutirati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. K besedi se je javil gospod minister. Izvolite, imate besedo.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa.

Najprej naj povem, da sem vesel, da imamo še dve uri dvainpetdeset minut in štirinajst, trinajst, dvanajst, enajst sekund. Mislim, da bomo imeli zelo dosti časa, da napravimo temeljito razpravo in da ugotovimo tudi odgovornosti. Gospod Vizjak, jaz celo mislim, da si boste vi še danes ob tej razpravi zaželeli, da me ni tukaj. Vi ste izrazili posebno željo, ko ste govorili, kje je minister, moram reči, da sem bil v sosednji sobi in sem natančno poslušal, kaj ste govorili. In verjemite, da še danes vam bo žal, da sem v tej dvorani, ker časa imamo pa zadosti.

Gospod Prijatelj me je vprašal, kdo je kriv. Iz razprav vodij poslanskih skupin je razbrati, na ministrstvu so neki uradniki, vse je podkupljeno, zakaj ne začnemo nekih kriminalističnih postopkov in tako dalje. Zagotavljam vam kot minister za okolje, da bom danes dal ovadbo proti tistemu, ki je odgovoren za to stanje in bom zelo natančno analiziral, kaj je podlaga za to ovadbo zato, da bodo novinarji, mediji znali povzeti, da ne bodo zopet zapeljani in tako dalje.

Bilo je povedano, da gre za dve uredbi; ena uredba se nanaša na povračila v zvezi z električno energijo, tukaj imam natančne podatke in s tem se vsi strinjate. Plačila so se vršila od leta 2003 in na stanje 23. 11. 2009 je bilo izplačano občinam iz tega naslova sto osem milijonov evrov. Tako je ta zadeva čista, občine so to naredile, upam, da so to vložile za poplavno varnost, ki je kritična, to smo lahko videli v mesecu decembru, občina Bohinj, na Štajerskem smo videli, kaj se je zgodilo in tako naprej. Potem gre pa za drugo zadevo, kjer gre za enkratno povračilo iz naslova koncesije. Šestnajst občin naj bi dobilo milijon in pol evrov. Ne bom se spuščal v to, kako se to deli. Pravni problem, ki ga pa imamo, je pa, da uredba ni bila objavljena leta 2007, to je pa uredba, ki je dala podlage za vsa ta izplačila. In verjetno zato, da ta uredba ni bila objavljena, ni kriv nek uradnik, ker večkrat v tej dvorani se radi sklicujemo na uradnike. Mislim, da ko je predsednik Vlade govoril o novih pravnih standardih pri odgovornosti ministra jaz jo sprejemem. Jaz bom pač sprejel te odločitve, ki me čakajo oziroma ki čakajo vas, poslance. Upam, da ste pravi predstavniki ljudstva, da boste res glasovali po vesti; to vam želim.

Ampak veste, mi bomo uvedli še ene nove pravne standarde. Pravne standarde za odgovornosti ministrov, ki niso več ministri. Ker v naši državi se je preveč "razpaslo", da ko pa se ti zaključijo mandati, razen kaznivih dejanj, ni nobene odgovornosti. Saj on ni več pomemben, on je "odstreljen", ga

ni več. Ko pač minister zaključi svoj mandat in ga ne ponovi. Je pač nenevaren za to okolje, nepomemben. Ampak v tej zadevi - pa bodo že spet rekli, da sem Kalimero, da ne prevzemam odgovornosti. Glejte, verjetno je vsakemu Slovencu, vsakemu poslancu, vsakemu razumnemu človeku jasno, da jaz ne morem biti odgovoren, da uredba, ki bi morala biti objavljena leta 2007, je bila objavljena 2008. In kdo je bil minister v tistem času?! In kdo nosi odgovornost, da občine niso prejele tega milijona in pol?! In da s tem ogrožamo življenje?! Ste videli kaj je bilo decembra?! Ali je aktualni minister prevzemal odgovornost ali neki uradniki?! Ker najlažje se je skriti za nekimi splošnimi imeni: uradniki, uradniki so krivi! To je najlažje reči! Pa ne rečem, da so vsi uradniki dobri, saj vidite, recimo, v mojem primeru kjer uradnica Marjana Mali ne pozna zakonodaje in je vsa Slovenija prepričana, da sem nezakonito prodal neke kapitalske deleže. Seveda bom z močno ekipo zunanjih pravnikov dokazal, da temu ni tako, in upam, da bo gospa tudi prevzela odgovornost za te izjave. Imamo tudi takšne v uradništvu.

Ampak, kar se tiče te uredbe za leto 2008 oziroma 2007, bila pa je objavljena 2008, z določenim namenom, zato da občine ne bi dobile tega denarja, zato da ne bi skrbeli za poplavno varnost. Kdo pa je bil minister leta 2007 in 2008, do novembra - ali ne vem, kdaj sem bil imenovan?! Novembra 2008 sem jaz nastopil. To je bil gospod - kdo? Janez Podobnik! In ker terjate odgovornost, bom vložil ovadbo proti gospodu Janez Podobniku kot odgovornemu ministru. Zakaj ni bila uredba, ki bi morala biti objavljena leta 2007, ki bi zagotavljala krvavo potreben denar - en milijon in pol za to, da bi izboljšali pravno varnost. Zakaj ta denar, ne vem Prijatelj poslanec, upam, da odgovorno govori, je ta denar "baje" v Zvonu. Ne vem. Ne obsojam nobenega. Tak vtis sem imel, ko sem poslušal razpravo. Upam, da to ni tisti izgubljen denar na Hrvaškem. In tudi bi se vprašal, gospod poslanec Vizjak, kdo je bil takrat odgovoren kot minister za gospodarstvo, za področje elektrike, za elektrogospodarstvo. Mislím, da dejansko se bo to zgodilo, da vam je žal, da ste me pozivali, da naj bom tukaj - in kje je minister. Saj se lahko sprenevedate, ampak povedal sem, da danes oziroma v naslednjih dneh bo vložena ovadba proti nekdanjemu ministru Janez Podobniku, ki je nepravčasno objavil uredbo in zelo zanimiv bo njegov zagovor. Ali bo pripravljen prevzeti polno odgovornost za to dejanje? Ali je res tako neroden kakor Karl Erjavec, ki ne zna ločevati komunalnih odpadkov? On pa očitno ni znal poskrbeti, da bi pravočasno objavil uredbo. A to ima morda kaj povedati ali pa je morda tisto, kar govori poslanec Prijatelj - ima nekaj, je nekaj na tem. Ampak pogledjte, jaz sem samo minister, opravljal bom to funkcijo do tistega trenutka, ko bo razrešitev prišla v Državni zbor. Takrat boste imeli možnost, da se vprašate po vesti ali je ločevanje komunalnih odpadkov in tisto kar Računsko sodišče očita, res takšen problem. Tudi jaz s tega

mesta, če Računsko sodišče lahko poziva predsednika Vlade na mojo razrešitev, pozivam Računsko sodišče, naj pregleda to zadevo, ker ta zadeva je izjemno zanimiva. Zakaj teh milijon pa pol evrov občine niso dobile? In zakaj mi je zagotavljal poslanec Ribič, da me bo vsakič, vsako sejo Državnega zbora spraševal, kaj bomo naredili za večjo poplavno varnost? Pri tem pa njegov nekdanji minister ni imel časa ali pa znanja, da bi zagotovil, da bi bila uredba pravočasno objavljena. Ali pa je morda to storil zaradi nekih drugih pritiskov? Pa pogledajte, jaz se s tem ne bom obremenjeval, jaz se s tem nimam kaj obremenjevati. Upam, da vam je jasno, da jaz s to zadevo nimam nič v letu 2007, 2008. Verjetno pa vam je jasno, da v tem trenutku kot aktualen minister za okolje, ko me pozivate vsi, da je treba ta problem rešiti, je treba ugotoviti odgovornost, da sem pa dolžan, da vložim to ovadbo proti nekdanjemu ministru za okolje in prostor gospodu Janezu Podobniku, ki ga sicer zelo cenim in sva zelo dobra prijatelja, vendar veste, pravna država velja za vse in enakost pred zakonom velja za vse, tako za aktualne ministre kot za nekdanje ministre.

Upam v neodvisnost policije, tožilstva, da ne bo, recimo, prihajalo do takih absurdov, da posebna tožilska skupina, ki se ukvarja z organiziranim kriminalnem - veste, kaj je to, korupcija, podkupnine, terorizem - da je največji izpel nevestno delo ministra. Če se bo ta praksa nadaljevala, potem me kar skrbi ta ovadba, ki jo bom dal proti nekdanjemu ministru za okolje in prostor Janezu Podobniku, on pa lahko še naprej mirno spi, ker se mu ne bo nič zgodilo v tej državi, ker pravosodne institucije očitno ne delujejo učinkovito, mogoče bo pa obsojen za nevestno delo v službi, morda, ne vem, bo to posebna tožilska skupina za organizirani kriminal, to je cvet našega tožilstva, pač povedala tudi v tem primeru. Sam upam, da vse te nosilce institucij, da jih bomo tudi vprašali za odgovornost; od vrha tožilstva, ali je to normalno. Od Računskega sodišča, če ne bom šel ta primer pregledati. Jaz mislim, da se je treba vprašati pa odgovornosti. Saj tukaj aktualni minister za okolje in prostor ni tista ključna oseba. Ampak ključno je to, ali bo ta pravna država zaživela, ali bo vsakdo odgovoren za svoje ravnanje, od tožilstva, od Računskega tožilstva, tudi nekdanji ministri, ki jih pozabimo. Zakaj vsaka afera ostane nerazčiščena? Zato, ker se politika zadovolji s tem, saj ga ni več med nami, njega smo se lepo znebili.

Gospod poslanec, Vizjak, jaz sem prepričan v vašo nedolžnost, kajti v tej državi velja domneva nedolžnosti. /Oglašanje v dvorani./ Saj nisem vas nič, ampak bo zelo zanimivo, kaj bo povedal v naslednjih dneh ovadeni minister za okolje in prostor. Verjetno bo treba na veliko vprašanj odgovoriti.

Še to bi želel povedati. Zdaj bo plaz napadov na ministra, kaj si je dovolil, kaj si je drznil, najprej verjetno s strani Poslanske skupine SLS, potem z vaše strani,

gospod Vizjak. Ker ste si želeli, da sem tukaj, pa dajmo razpravljati odkrito in odprto. Vendar, pogledajte, jaz se na to razpravo ne bom več odzival. Povedal sem: nekdanji minister Janez Podobnik bo ovaden, ker se verjetno ve, kdo je odgovoren, da ta uredba ni bila objavljena. Verjetno je tudi bil oškodovan proračun, še bolj pa občinski proračuni, še bolj pa so bili oškodovani ljudje, ker so zaradi denarja, ki ga niso dobili, ogroženi. Ampak to odgovornost bodo ugotavljali pristojni pravosodni organi. In bom že vnaprej povedal, ne bom polemiziral z vami, pač pa naj institucije zavihajo rokave, pogledajo, pa bomo videli, kako močna je naša pravna država.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. No, najprej bi opozoril, da se vendar držimo točke dnevnega reda. Ni na programu interpelacija ministra niti ne njegova razrešitev ali karkoli podobnega, pač pa njegov odgovor na vprašanje, ki ga je zastavil poslanec, gospod Trofenik. Sem pa videl roke. Gospod Vizjak, ste želeli repliko? Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Pogledajte, saj razumem, da se spoštovani minister nahaja v specifičnih okoliščinah in da je začel v neki samoobrambi streljati vse okoli sebe, bi rekel, tako, nekontrolirano, in med temi sem se znašel tudi sam. Namreč, omenil je, da mi bo žal, da sedi med nami. Nasprotno, jaz sem vesel, da se v parlamentu opravi razprava, ampak o temi, o kateri pač velja razpravljati, in to je odgovor na poslansko vprašanje kolega Trofenika. To ni interpelacija zoper ministra Karla Erjavca danes tu, čeprav to gospod minister tako očitno razume. Verjetno tako razume zaradi tega, ker se nahaja sredi določenih dogodkov, s katerimi jaz nimam ničesar, vsaj mislim in upam, da ne. In še kako se strinjam z vami, spoštovani minister, da je pomembna in ključna odgovornost ključnih nosilcev političnih funkcij, tudi ministrov, skozi celotno obdobje, ne samo skozi mandat, katerega pokrivajo. In sam osebno, bom prevzel in vedno prevzemam vse odgovornosti, ki letijo name. In teh očitkov zlasti s strani vladajoče koalicije ni malo, ko govorijo o nekaterih stvareh, ki niso urejene, na katere opozarjamo v opoziciji, da bi jih bilo treba urediti, se vedno in znova sklicujejo in vračajo, ja, saj ste imeli štiri leta oblast in zakaj niste tega uredili. Če bi bilo temu tako, da se da v enem mandatu, ali v dveh mandatih, ali celo v treh mandatih urediti vse probleme za naprej in za nazaj, potem bi verjetno potrebovali eno vlado tri mandate in konec in pika in bi bila zadeva rešena! Ne!

Stvari se odvijajo, stvari potekajo in na koncu je ključno in prav, da tudi parlament opozori, da nekatera vprašanja niso rešena. Tudi sam sem v svoji razpravi opozoril, da pričakujem rešitev nekaterih vprašanj, ki jih je treba rešiti. Niti z eno besedo nisem s prstom terjal odgovornost kogarkoli o tem. Pogrešal sem prisotnost ministra predvsem zaradi tega, ker menim, da je prav, in če je bil minister v

sobi, namenjeni vladi, potem vem, da je tam prenos in da se sejo neposredno spremlja, sem bi vesel, da je to slišal. Pričakoval sam, da se uredijo te koncesije za energetske izkoriščanje slovenskih voda na enoten način, vsepovsod po Sloveniji enako, ker sedaj imamo različne pravne podlage za to. In podobno.

Ne vem, zakaj je spoštovani minister doživel v moji razpravi nek napad nanj. Če je tako razumel - pač, prav -in da mi bo žal, da je tu med nami - kar sploh ni res. Od ministra bi pričakoval, da rešuje nakopičene probleme, ki jih na...

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Vizjak. čas...

MAG. ANDREJ VIZJAK: ... okoljskem področju ni tako malo...

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: ... za repliko...

MAG. ANDREJ VIZJAK: - takoj bom - in da se nekoliko manj osebno oziroma posebej pri tem. Mislim, da je ključno, da se rešujejo problemi. Prav tudi je, da se iščejo odgovornosti za nazaj.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Proceduralni predlog, gospod Kres? Izvolite.

GVIDO KRES: Hvala za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi. Mislim, da v tem trenutku v tej dvorani ni nekdanjega ministra in tudi ne še enega pred nekdanjim ministrom in se mi zdi zelo nekorektno, da ste dovolil, toliko razprave o nekdanjih ministrih oziroma nekdanjem ministru, kot si je dovolil gospod Erjavec. V razpravi se bomo dotaknili tudi tega problema. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Čeprav to ni bil proceduralni predlog, vendar jemljem na znanje in prosim, da ne razpravljamo ali celo obsojamo ljudi, ki jih ni tukaj in se ne morejo braniti.

K razpravi se je javil gospod Trofenik kot predlagatelj. Izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Zelo kratek bom, poskušal se bom držati strogo točke, ki je na dnevnem redu, nekaj je pa le treba povedati v izogib nekaterim navadam in razvadam, ki so med nami. Prevečkrat se razume postavljanje vprašanj ministru, predsedniku Vlade kot nek poskus napada, zlasti, če je kritično vprašanje ali pa če vprašanje opozarja na kakšen pereč problem in ga to postavi kdo iz koalicije, kot smo mi navajeni gledati s tega zornega kota, lastnemu ministru. Od marca lanskega leta sem bil deležen vseh mogočih opazk in pripomb, takrat mi je bilo namreč preprečeno postaviti vprašanje in to z utemeljitvijo,

da gre za vprašanje lokalnega pomena, ki je nevreden obravnave v Državnem zboru. Potem mi ni ostalo drugega, kot da pišem. Na pismo nisem dobil odgovora. Na postavljeno vprašanje smo pa zdaj v drugem nadaljevanju. In ko smo na eni seji izglasovali z večino ob sodelovanju dela koalicije in dela opozicije, da razpravljamo o treh odgovorih, pa ne zato, da bi nagajali posameznim odgovornim ministrom, slučajno se je to nabralo ob ministru Erjavcu, ampak da bi razpravljali ob resni problematiki, ki se tiče na eni strani energetskega izkoriščanja Drave, ki se tiče porabe sredstev, zbranih namensko v vodnem skladu ali skladu za vode, kot se uradno reče, in da razpravljamo o resnih problemih, ki jih povzročajo v praksi in v vsakdanjem življenju izvajanje Nature 2000. Vesel sem, ker še eno sejo nazaj nisem bil razumljen in je bilo kot da imam neke svoje privide o tej problematiki. Zdaj je jasno in glasno, ker so se očitno kolegi in kolegice informirali, da je problem resen, da je odprt, da postavlja cel kup vprašanj. Sam sem se o osebni odgovornosti in podobnih vprašanjih, ki so logična in nujna, zavestno izognil, da ne bi speljali razprave v kakšne, bom rekel, po svoje preveč politične vode.

Zadovoljen sem, da je minister zaznal ta problem. Sam sem pomagal tudi zadnjič z določenim materialom, vendar problem postavlja vprašanje odgovornosti za zapoznelo objavo uredbe. Veste, to se v eni urejeni državi enostavno ne bi smelo zgoditi. Vse, kar je več od tega, se bom zaenkrat vzdržal. Zaradi tega seveda se strinjam s tistimi - mislim, da je minister to rekel - da bi bilo zanimivo, če bi se Računsko sodišče pozabavalo, ampak ne s koncesionarjem samo, zakaj ni plačeval, ampak zaključnim računom šestnajstih občin, za katere sem globoko prepričan, da so neverodostojni. Po meni dostopnih podatkih samo nekatere občine tožijo na sodišču, za nekatere so bile razpisane mediacije, to se pravi, sodna oblast je prepoznala, da je resen problem, ni pa to Trofenikov problem, kot so nekateri poskušali in da jaz rušim v koalicija ministra in da hočem od znotraj razrušiti koalicijo in ne vem kakšne oznake sem dobival, šalim se malo, dosti pa resno govorim. Zaključni računi šestnajstim občin, sem prepričan, so neverodostojni. Šestnajstih občinam, med njimi je tudi Mestna občina Maribor kot velika občina, to niso neke, kot ribiči pravijo "podmerske" občine, da me ne bo kdo napačno razumel. S tega vidika bi bilo to zanimivo pogledati, tudi s tega vidika v pravni državi zaključni računi ne morejo biti neverodostojni.

Da sem konkreten, dvomim, da ima katera občina - ne glede, da toži, tudi tiste, ki tožijo - to zavedeno v inventuri kot terjatev do naslova x, ki bi moral to plačati. In če tega ni, bi bil zaključni račun, milo povedano, neverodostojen. Mene veseli in ne bi želel, da bi šlo zdaj to v neko kvazi interpelacijo, ker to ni bil namen, pač vsakega aktualnega ministra doleti aktualen problem, ki pa ima izvor v preteklosti, veseli pa me pripravljenost zlasti kolega

Vizjaka, da je treba to problematiko enovito reševati. Ne strinjam se z njim samo v tistem delu, da eventualno neenako reševanje te problematike koncesij za energetiko, bom rekel, je lahko kakšen izgovor za prepozno objavo ali neadekvatno objavo uredbe. To nima nobene povezave.

Da imamo različne sisteme na treh rekah, samo tri energetske pomembnejše reke izkoriščamo, je nedopustno. Da so v sila različnih situacijah, je nedopustno. Mislim, da moramo samo energetiko z vidika izkoriščanja vode, to se pravi hidroelektrarne in pripadajoče dajatve tako državi kot lokalnim skupnostim, kar je logično, izenačiti najprej na neki zakonski enotni osnovi je verjetno treba ne izenačiti v absolutnem znesku, da ne bo kdo mislil, ampak je treba izenačiti podlago ali osnovo za vse dajatve, ki so iz naslova energetike, pa naj bo to termoelektrarna, naj bo plinska elektrarna, naj bo nuklearka. Gre za mešanico sistemov in gre za dve vrsti dajatev, enkrat gre za dajatve iz naslova degradacije prostora, ki je verjetno najhujša pri nuklearni - nekoliko si bom dovolil sodbo - manjša pri termoelektrarnah, je pa tudi med hidroelektrarnami sila različna. Ker eno je, če je pretočna elektrarna, drugo je, če je to kanalska elektrarna, ki jih imamo v Sloveniji samo dve sta pa uničili pomembni del severovzhodni del Slovenije z vsemi posledicami, da je podtalnica ponekod padla po pet metrov in je njive treba namakati, ker jih tudi v normalni letini ni mogoče izkoriščati.

Zato, če bomo v naslednjih korakih prišli na račun te razprave tudi do kvalitetnih rešitev na tem področju, seveda bo to vprašanje tudi po tej plati doseglo svoj namen. Toliko zaenkrat. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod Franc Pukšič. (Ga ni.) Franc Jurša. (Izvolite. Se odpovedujete.) Gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Je ni.) Gospod Branko Marinič. Izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj.

O sami vsebini menim, da smo kar odprli pomembne reči, o katerih bo seveda s strani Vlade Republike Slovenije oziroma ključnega ministrstva treba Državnemu zboru dati nekatere odgovore. Sicer se mi zdi, da smo z obravnavo vsebine tega poslanskega vprašanja odprli neko novo poglavje. Novo poglavje v tem smislu, da poslanke in poslanci po štirih mesecih ne dobimo ustreznih odgovorov. To pa je stvar, ki lahko slehernega med nami skrbi. Moje vprašanje v tem primeru gre v to smer, ali sploh ima smisel postavljati naslednje poslansko vprašanje, pa če je tema še ne vem kako zanimiva in terja resnične, iskrene odgovore.

Tukaj danes in ves čas, ko pogledamo vsebino tega poslanskega vprašanja in pa odgovor, ki ga terja vprašanje - neko širšo dimenzijo, vendar gre za denar, ki bi omogočal zagotavljanje splošne varnosti ljudi, ki tam živijo. To pa je

povsem nekaj drugega kot mnogo drugih stvari, ki se v zvezi s tem odpirajo. Zamislite si, da je prišlo v času v katerem govorimo o teh ključnih podnebnih spremembah, ki imajo katastrofalne posledice, in da je to namenski denar, s katerim se zagotavlja protipoplavna varnost. In da nekdo lahko opusti izvrševanje plačila tega denarja, ki ga občine namensko uporabljajo za protipoplavno varnost, ki zagotavlja življenje in varnost ljudi. To pa je najvišja kategorija odgovornosti oblasti in v tej zvezi tudi poslanke in poslanci sprejemamo odgovornost. Mi smo terjali, smo svoj institut poslanskega vprašanja izkoristili, ali smo izkoristili tudi institut odgovora?! Saj je vendar vprašanje toliko vredno kot odgovor. In če imamo institut poslanskega vprašanja, imamo tudi odgovor. In če tega odgovora ni, je verjetno neka druga, naslednja faza, ki se je poslanke in poslanci moramo poslužiti. Saj, konec koncev, ponovno poudarjam, gre za zagotavljanje denarja, ki zagotavlja življenje ljudi, ki tam živijo.

Sam prihajam neposredno s tega območja in vem, kaj to pomeni. Vedeti morate, da je eno od največjih umetnih jezer na toku reke Drave Ptujsko jezero, nekateri ga imenujejo celo slovensko morje, ker se je začel razvijati tudi vodni šport in obvodne dejavnosti, ob tem pa pozabimo oziroma država pozabi zagotoviti denar za protipoplavno varnost. Ali veste, do kakšne katastrofe lahko pride v trenutku, ko ta jezero popusti? In to popusti zaradi tega, ker ni bilo dovolj denarja za to, da bi se kvalitetno sanirala ta nabrežina, ki zagotavlja, da ne pride do izlita te vode. Ponovno poudarjam, da v podnebnih spremembah, ki so katastrofalne lahko pričakujemo, da pride do 100-letnih voda in da bo to umetno jezero popustilo. In to zaradi tega, ker nekdo ni opravili svoje domače naloge. Tudi poslanke in poslanci smo vedeli za to, dali smo vprašanje, nismo pa dobili odgovora in kljub temu nismo naredili naslednjega koraka, da bi prišli do tega, da občine dobijo ta denar in zagotovijo varnost teh nabrežin, ki pač onemogočajo razlita vode. To je bistveno in temeljno vprašanje. Seveda pa tudi ni nepomembno, kaj vse vsebinskega se ob tem lahko dogaja - do razno raznih špekulacij. Nekdo ima verjetno nek drug interes, vprašanje je, kam je odšel oziroma kam se je odlil ta denar. Ampak za nas kot poslance ni to tako pomembno, kot je pomembno, da denar, ki je strogo namenski, mora biti zagotovljen za zagotavljanje varnosti življenja naših ljudi, katere predstavnike imajo naše državljanke in državljanji v Državnem zboru Republike Slovenije. To nas pa mora skrbeti in jaz pričakujem, da bo resnično prišlo tukaj do hitrega ukrepanja v smislu zagotavljanja varnosti ljudi, za katere moramo tudi poslanke in poslanci prevzeti posredno odgovornost. Prepričan sem, da ta odgovor in pa to napako, ki je bila storjena, nekdo takoj hitro in učinkovito sanira. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Jakob Presečnik. (Ga ni.) Miran Györek. (Se odpoveduje.) Gospod Marjan Bezjak. Izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Danes razpravljamo o koncesiji za rabo vode in o plačilu koncesij. Res je, ta sredstva so določena po količniku s strani države dejansko za urejevanje brežin in dejansko zemljišč ob vodi, ki so na njej hidroelektrarne. Res je, da reka Drava dejansko sega od Dravograda do Ormoža in da je ob tej reki Dravi dejansko tangiranih 19 občin. Vse te občine imajo pravico dobiti koncesijski evro za urejanje brežin, za urejanje pogojev življenja ob reki Dravi. Prav tako vse ostale, druge občine ob reki Savi in tako naprej. Zato nikakor ne morem razumeti, da dejansko nekatere občine niso dobile teh sredstev, ali zakaj so bila namensko izpuščena, ali kam je šel ta denar. Normalno, na te stvari bo odgovoril sam minister, kajti on zagotovo ve, kam in za kakšno rabo so šla ta sredstva. Prav pa je, da tudi ti ljudje, predvsem v koroškem delu, kakor tudi v podravskem delu, imajo enakomerno življenje ob tej reki, kot tudi vsi ostali državljani v Sloveniji. Ne pa, da ob lanskoletnih poplavah razmišljajo, kako jim bo voda odnesla hiše in tako naprej, ali porušila jezove, ker občine niso dobile denarja za ureditev, posodobitev brežin ob tej reki. Prav je, da se vlaga denar v obnovo teh stvari, saj se lahko vode, ki prihajajo ob tako velikih neurjih in nalivih, spuščajo in zadržujejo po potrebi zaradi varnosti ljudi, ki živijo ob teh rekah. Zato je prav, da država zagotovi sredstva, ki so določena s strani koncesije tem občinam, da jih te občine dejansko dobijo za urejanje.

Kdo je kriv, kdo ni kriv, je, mislim da brez zveze govoriti. Zagotovo mora vsak, ki prevzema delo za nekom, temeljito prekontrolirati stvari, kaj je počel predhodnik ali česa predhodnik ni počel. Mislim, da je čas za tarnanje že zdavnaj mimo, kajti ti ljudje, ki jih doleti katastrofa, imajo pravico tarnati, ne pa mi tu. Mi smo tisti, ki moramo upoštevati opozarjanja s strani teh ljudi, ki so nas izvolili, ki so nam zaupali glas, da dejansko opozarjamo Vlado na uresničevanje ključnih stvari in tega koncesijskega evra za ureditev vsega tega. Upam, da se bodo te stvari uredile tudi za nazaj in da bo v tej pravni državi roka pravice segla tako, da bodo vse te občine dobile z obrestmi povrnjena ta sredstva, da bodo lahko ljudje ob določenih rekah, na katerih so hidroelektrarne, mirno živeli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vili Rezman. (Ga ni.) Franc Žnidaršič. (Ga ni.) Gospod Franc Bogovič, izvolite, imate besedo.

FRANC BOGOVIČ: Hvala. Poslansko vprašanje je postavljeno običajno zato, da opozori na nek problem, poskuša poiskati

rešitve. In problem, ki je bil izpostavljen že novembra in ga danes obravnavamo, se nanaša predvsem na izplačilo koncesij ter pravično odplačilo koncesij na določeni reki, kjer se po določenem principu zadeve izplačujejo. Zagotovo smo najbrž vsi pričakovali in vemo, da je ob takšnem poslanskem vprašanju tudi priložnost, da se problem širše osvetli in da se poskuša tudi spregovoriti o tematiki, zato tudi danes tematika in razprava tako poteka. Mislím, da je prav, da se ob koriščenju vodnega potenciala rek govori na eni strani tako o samem energetskem izkoristku te reke, na drugi strani o razmerjih vseh tistih, ki so vpleteni v takšna razmerja, bodisi da je to država kot koncedent, energetska podjetja kot koncesionarji, bodisi v nadaljevanju energetska podjetja občine, kjer se nahajajo te energetske objekti, in zagotovo tudi eno od zelo pomembnih, če najpomembnejših tematik, povezano z izkoriščanjem energetskega potenciala rek tudi protipoplavna zaščita, ki se jo velikokrat da s pridom izkoristiti in jo zgraditi ravno v tistem času, ko nastajajo energetske objekti.

Kar se osnovnega vprašanja tiče, vprašanja podeljevanja koncesij, mislim, da je tema odprta, da je prav, da se poišče razloge, kaj je vodilo do tega neenakomernega obravnavanja občin, da se razlogi, vprašanja razrešijo in da se stvari uredijo tako, kakor morajo biti, da bodo razmerja med občinami pravilna in primerna. Mislím, da je najpomembnejša tematika o protipoplavni zaščiti in da je to tista, okoli katere je prav, da spregovorimo in da se potrudimo, da na tistih projektih, kjer se lahko takšna protipoplavna zaščita zgradi, tudi zagotovimo, da potekajo stvari nemoteno in da bomo potem v prihodnosti lažje vsi skupaj spali - tisti, ki bivamo tam ob rekah, ali pa tudi tisti, ki so nosilci odgovornih funkcij, pa mogoče govorijo o predhodniki; da se ne bo po lepi, dobri maniri v Sloveniji vedno pralo umazano perilo pa bodo nasledniki zopet govorili o nekih objektivnih ali pa tudi subjektivnih odgovornosti svojih predhodnikov.

V našem primeru v okolju, iz katerega prihajam, posavskega prostora, smo v tem trenutku deležni tega, da so naša pričakovanja, da bi se marsikaj na urejanju tega vodotoka lahko uredilo hitreje, bodisi je to sprejetje še kakšnega državnega prostorskega načrta. V mislih imam predvsem hidroelektrarno Brežice in hidroelektrarno Mokrice na reki Savi. Prav tako pa bi bilo zelo v redu, če bi se podpisale pogodbe za izgradnjo nasipov na hidroelektrarni Krško, kajti lahko bomo prišli do tako paradoksalne situacije, da bo energetske del objekta, se pravi, jezovna zgradba, strojnica zgrajena, da pa bo zaradi neoperativnosti državnih funkcionarjev in uradnikov, ki so zadolženi za zagotovitev sredstev, za sprejemanje poslovnih načrtov, pa prihaja do zamika izgradnje nasipov, kar pomeni poplavno izpostavljenost na eni strani, na drugi strani pa tudi, z vsakim mesecem, ko potencialno pride do zamika, pride tudi do neposredne škode, kajti proizvodnja ene takšne elektrarne ni niti pol milijona

evrov na mesec in iz tega posledično tudi toliko koncesije, toliko sredstev za protipoplavno zaščito. Mislim, da bi bilo prav, kot sem že dejal, da iz take razprave potegnemo te poudke, da za preteklost razčistimo, da smo pa danes ekspeditivni! In če sam malo kritičen, na teh objektih in na teh umeščanjih, ki sem jih prej omenil, bi se dalo tudi debatirati. In o ekseditivnosti tistih, ki so nosilci teh odgovornih funkcij v zadnjem letu, ampak temu danes to ni namenjeno in temu tudi ne bom posvečal pozornosti v nadaljevanju.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Silven Majhenič, izvolite, imate besedo.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Sigurno je nekorektno in nezakonito ravnanje, da se ni upoštevalo uredbe Vlade Republike Slovenije za izplačilo koncesijskih dajatev za energetske izkoriščanje reke Drave. Ugotavlja se, da dajatve niso bile izplačane posameznim občinam, in kot vidimo, to ni odgovorne skrbelo, saj so poskrbeli, da je denar odšel tja, kamor nikakor ne sodi. Seveda me zanima tudi leto 2009, kako je bilo poskrbljeno za ta izplačila občinam, ki so do sedaj bila prikrajšana za denar, ki jim je po vsem pravilih pripadal. Zagotovo gre za objekte, ki jih ne bi smeli spregledati na reki Dravi. Gre kar za osem energetskih objektov, na osnovi česar imajo posamezne občine pravno pravico do sredstev. Neumestno je opravičevati stvari za nazaj s stvarmi, ki "ne pijejo vode". Zagotovo je treba pojasniti za nazaj odgovornost za stvari, ki imajo posledice danes in čutile se bodo tudi še jutri. To je pomembno, kajti zaradi denarja, ki ni bil izplačan občinam, so danes ogrožena številna poplavno ogrožena območja. Treba je slediti izboljšanju stanja na področju izplačil, kot določa uredba, vendar za nazaj ni mogoče zadev popraviti, ampak le olajšati naprej. Zato je prav, da se napaka popravi v dobro lokalnih skupnosti, ki so poslušale v opravičila zgodbe za neizplačila iz ministrstev, ki niso več aktualna, vendar odgovornost za nazaj je pa vedno mogoča. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Franco Juri - ga ni. Janez Ribič, izvolite, imate besedo.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani. Moram reči, da spoštujem aktualnega ministra za okolje in prostor. Ne morem pa verjeti, da vedno, ko postavljamo vprašanja o problemih na Ministrstvu za okolje in prostor, ali gre za dimnikarske probleme, ali za prostorsko načrtovanje, ali upravljanje z vodami, vzdrževanje in čiščenje vodotokov, nadzor nad temi deli itd.; vedno je kriv nekdo od prej. Mislim, da v letu in več vodenja ministrstva pa se le da kaj postoriti in spraviti v red. In da, strokovne službe na ministrstvih naj ne bi nič

kaj odgovarjale, mislim, da večino zadev na ministrstvih vodijo ravno strokovne službe in morajo tudi odgovarjati, saj ministri so nastavljeni politično. Prepričan sem, da niso strokovnjaki ravno na vseh področjih, zato si želim, da bi začeli delovati odgovorno. Opravljati ljudi, ki jih pa ni tukaj in se ne morejo braniti, pa se mi zdi izpod nivoja. Bolje je, da se pogovarjamo, in sprašujem se, kako daleč smo s poplavno varnostjo na levem bregu reke Drave, protipoplavnimi nasipi, čiščenjem pritokov Drave, nadzorom nad temi deli s strani tistih, ki to opravljajo. Mislim, da so to teme za razgovor v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Matjaž Zanoškar. Izvolite, imate besedo.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospod minister. Kolegice in kolegi.

Tako kot se mi je na začetku te točke zdelo pravzaprav neumestno ali nepotrebno, da se ta razprava odvije v Državnem zboru, toliko bolj sem sedaj prepričan, da se je pričela razprava pod to problematiko, to pa zaradi tega, ker ne nazadnje smo lahko slišali neki historiat okoli te problematike, teh problemov in mogoče malo več ugotovili o tem, kdo vse je kriv, za to da se koncesijske pogodbe ne realizirajo tako, kot so bile napisane. Napisana je uredba o koncesijah, napisane so formule, dana je pravna podlaga, da se obračunava koncesija, da se to plačuje lokalnim skupnostim, ki gravitirajo v tem primeru na to reko. S tem denarjem je mišljeno to, da bi te občine si pomagale pri poplavnih zaščitah, tako bi na nek način zaščitile prebivalstvo in njihovih imetje na tem območju. Ne nazadnje bi dobili nek prispevek, nek denar za degradirano območje, ki se pač s tem, ko je izkoriščanje neke reke prisotno, tudi zgodi.

Nerazumljivo je dejstvo, da se te koncesijske pogodbe oziroma da se to ni začelo izvajati takrat, ko je bila sestavljena, takrat, ko je bila dana ta pravna podlaga, da se za to izplačuje. Ko gre za razpravo o teh problemih, potem ne morem mimo tega, da Koroška je kar v petih občinah prizadeta na ta način. Pet občin je, torej, Dravograd, Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi, Podvleka so tiste, ki ne dobivajo prispevkov iz naslova koncesij. In če pogledamo naprej, da je Koroška ena od manj razvitih regij, kjer škripa in poka po vseh šivih, potem se nam zdi, da to pomanjkanje denarja oziroma ta finančna vrzel predstavlja še veliko, veliko večje breme za reševanje teh najbolj elementarnih vprašanj, ki zadevajo tudi prebivalstvo in ki zadevajo tudi umeščanje energetske reke v njihov prostor.

Prepričan sem, da bo ta razprava pripomogla h temu, da bodo službe v ministrstvu pospešile razvoj dogodkov v pozitivni smeri, da se bodo našle rešitve in da bomo na takšen način opravili vse tiste potrebne korekture, ki so sedaj kot

vrzel v pravnem sistemu, da se bo izplačalo tisto, kar gre vsem lokalnim skupnostim, in da bi takšen sistem potem bil tudi naprej zadovoljiv za vse prebivalcev, ki gravitirajo na to območje. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, izvolite.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

No, dejstvo je, da je svinjarija, da se denar ni izplačeval, in mene veseli, da je gospod minister rekel, da bo vložil kazensko ovadbo proti tistim, ki niso izpolnjevali tistega, za kar so bili postavljeni na ministrsko pozicijo. Skrajni čas je, da se kaj naredi na temu področju in da se tudi kakšnega od krivcev potem tudi "zašije" ne pa, da se bo samo veliko govorilo pa iz vsega skupaj ne bo nič, tako kot je pri nas navada.

Mislím, da je mogoče še vedno, da gospod minister še vedno vrže tudi kašnega iz svojega ministrstva ven pa naj potem doma tuhta, kaj je naredil narobe in zakaj je naredil narobe. Mislím, da bi bilo smiselno marsikaj prevetríti na temu ministrstvu, dejstvo pa je, da tukaj nimamo kaj dosti moči. Današnja razprava se bo zaključila brez sklepa, kajti poslovnik ne omogoča nobenega zavezujočega sklepa, ki bi ga sprejeli in zopet bo šla ena razprava v nič. To zagotovo ne pomeni, da razprava ni pomembna, je zelo pomembna. Pa vendar mislím, kot je že kolega Prijatelj predlagal, da bi bilo smiselno, da se poslovniku spremeni v temu, da potem tukaj na takšnih sejah sprejmemo lahko tudi kakšne zavezujoče sklepe.

Drugače pa problematika voda v Sloveniji pravzaprav nikakor ni obdelana. Nič se ne ve, dela se z levo roko, najrajši bi se potisnilo vse nekomu drugemu, tako da smo že tisto formacijo, ki skrbi za savski bazen, potisnili Hrvatom v roke, zato da se ne bi mi tukaj preveč mučili ali pa je mogoče kdo dobil kakšen denar v žep. Ne znamo se dogovoriti in celo izpeljati celo tistega, kar so v šestdesetih letih prejšnjega stoletja razmišljali, kot eni pravijo, komunistični voditelji, da bi na hidrocentralah na toku Save naredili pretočne bariere za pretok ladij in podobno. Skratka, tisto, kar so že imeli v Valvasorjevem času, današnji veliki strokovnjaki ne znajo ponovno obnoviti in relitavizirati. Skratka, še več razprav, ampak s tem, da bi bil konec tudi oplemeniten s kakšnim sklepom. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Guido Kres, izvolite.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister, ki poslušá nekje drugje! Poglejte, jaz ne vem, zakaj mi vedno, ko pridejo vprašanja, to jemljemo tako nepozitivno. Saj vendar vprašanje

je zato postavljeno, da se opozori na problem, da se potem s tem problemom tudi lahko kosamo oziroma da ga poskusimo rešiti v zadovoljstvo, v tem primeru lokalne skupnosti. Tukaj se še enkrat pokaže, da ljudje, ki prihajajo s terena, to problematiko dobro poznajo, jo dobro lahko zastopajo in tudi postavijo res kvalitetna vprašanja. To je tudi ena izmed tistih tem, o katerih smo se že pogovarjali, da naj ne bi bili svetniki, podžupani, župani v Državnem zboru. Kdo pa lahko bolj pozna to problematiko kot tisti ljudje, ki se s tem na terenu ukvarjajo?

Spoštovani gospod minister! Prav nič vam ne štejem v čast, da se zdaj pogovarjamo o predhodnih ministrih. Tudi sam sem bil že postavljen v položaj, ko sem prevzel ustanovo, ko je bilo treba zadevo rešiti, pa je bila zelo napačno vodena v tistem času pred mano, pa se nisem popolnoma nič poglobljajal v tiste osebe, ampak v problem. Moram reči, da sem se s problemom soočil, ne pa s tem, kdo je kaj narobe naredil. Iz tistega, kar je pa bilo narobe narejenega, sem se pa učil, kako ravnati, da ne bodo te napake ponovljene in da se zadeva uredi tako, kot je treba. Popolnoma nič drugega od tega ministra ne pričakujemo kot to, da temu primerno tudi ukrepa in temu primerno tudi deluje. Ti problemi s koncesijskimi dajatvami so zagotovo taki problemi, o katerih je treba spregovoriti, kajti lokalna skupnost zelo potrebuje sredstva, da se zadeve, ki se na to vežejo, urejajo. In to je to.

Zdaj iskati krivdo pri gospodu Janezu Podobniku, če štejem mogoče še mandat nazaj, pri gospodu Kopaču, je popolnoma brez zveze. Gospodu ministru bi predlagal, da predvsem pogleda sedaj stanje, kakršnega ima. In še eno stvar bi povedal: problemi, ki se trenutno dogajajo, in tudi situacija, v kateri se nahajate, zagotovo ni to plod dela prejšnjih ministrov, ampak stanja v trenutni vodstveni strukturi.

Tako da bi apeliral, da se osredotočimo predvsem na probleme, da govorimo o osebah takrat, ko so tukaj, in seveda, če ste ocenili, da je treba zadevo sprožiti pred sodnimi oblastmi, jo je treba sprožiti. Pa najbolj verjetno ne samo te, ampak bi lahko kar v vrsto postavili ljudi, ki bi se s tem ukvarjali.

Ampak, še enkrat poudarjam: to ni produktivna zadeve, sploh pa ne za razpravljanje v parlamentu. Če se te zadeve naredijo, se lahko naredijo, se lahko naredijo prijave. Tukaj in zdaj pa je treba reševati te probleme, s katerimi se soočamo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Milan Čadež - ga ni. Tadej Slapnik - ga ni. Vito Rožej - ga ni.

Gospod Srečko Prijatelj, želite, izvolite? Ne. (Se odpoveduje.)

Gospod Joško Godec - ga ni. Gospod Žerjav, želite? Ne.
Želi besedo še gospod minister? Izvolite, imate besedo.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo.

Moram povedati, da mi se bomo trudili to napako popraviti, poiskati neko pravno rešitev, kako ta denar za nazaj zagotoviti za občine, ki dejansko potrebujejo ta sredstva za večjo poplavno varnost. Gre pa za zelo zahtevno pravno vprašanje, ker uredba za leto 2008 ne more biti podlaga za izplačilo, bi morala biti sprejeta leta 2007. Zagotavljam, da bomo z najboljšimi pravniki, mogoče tudi z institutom pregledali, kako poiskati pravno podlago, da bodo občine ta sredstva dobile.

Zakaj ni v letu 2009 teh izplačil? To je bilo vprašanje. Saj ni pravne podlage! V tem je problem, da v letu 2008 občine niso prejele milijon 500 evrov, v letu 2009 ne bodo prejele, razen če bom še tako dolgo minister, da to uredbo pripravim s pomočjo vrhunskih pravnih strokovnjakov. Na vsak način, kot minister pa sem odgovoren, da ugotavljam, kdo bi lahko bil odgovoren. Kot ste sami povedali, jaz sem dolžan, da ukrepam, bom pač dal to ovadbo, naj neodvisno sodstvo ugotovi, nima to nobene povezave s politiko ali čemerkoli. Tu gre za strokovno napako, vsaj upam, če bodo pa kakšni drugi organi še kaj več ugotovili, pa toliko bolj, bomo vsaj ojačali pravno državo.

Tako je moje zagotovilo: dokler pač ne bom razrešen, bom delal v tej smeri. Sem pa prepričan, da bo tudi moj naslednik s takšno vnemo to zadevo razreševal, zato da bodo občine dobile ta denar in zato da mi zavarujemo varnost, premoženje in življenje državljanov. Veste, gre za to vprašanje, kdo bi bil pa odgovoren, če bi decembra poplavlile poplave, ki so bile zelo resne, če bi nekdo umrl. Kdo bi odgovarjal za to?! In zato je meni žal, da nekateri pravijo, da parlament ni pravo mesto za takšno razpravo. Vi bi se rajši pogovarjali o tehničnih zadevah, ko postane zadeva preveč neprijetna. Hvala bogu, da ni bilo nobene žrtve. Ampak mislim, da je parlament pravo mesto. Se bomo še kaj srečali, bomo še kaj govorili tudi o odgovornosti ministra. Jaz se te razprave prav veselim, ker vem, da poslanke in poslanci Državnega zbora uživajo polno zaupanje naših državljanov, za to ste bili izvoljeni. Tudi ste moralno pokončni, sem prepričan, sicer ne bi bili izvoljeni, in tudi sem prepričan, da boste glasovali po svoji vesti. Tako mislim, da ta uvod v to razpravo nove politike - nove politike, pa se opravičujem gospodu Trofeniku, ki je član Zaresa, pa je to slučajno njihovo geslo. Saj včeraj v Dražgošah sem pa rekel "nora politika". Ker ta nora politika lahko pripelje tudi v Dražgoše. Ampak upam, da temu ne bo tako. Nočem dramtizirati, ker bodo rekli, že spet izkoriščam svoje verbalne sposobnosti, svoje nastopaštvo - ampak OK, sem pa prebral nekaj lepo, da sem politik novega kova. Jaz pa upam, da boste vi poslanci in poslanke novega kova, da bomo delali za blagostanje ljudi, da bomo ta denar našli, našli

pravne podlage in zagotovili poplavno varnost. Zakaj bi pa imeli ljudje, ne vem, mokre kleti, škodo na fasadi, potem mora pa uprava za reševanje in zaščito reševati gasilce. Veste, koliko smo naredili za njih, koliko prostovoljno morajo potem garati, reševati to premoženje, potem občinske komisije ocenjujejo to škodo. To je vse zaradi nezadostne poplavne varnosti, zaradi tega, ker v letu 2008 nismo zagotovili milijona in pol, pa v letu 2009 ne vem, če bomo uspeli - če bo pravna podlaga - ampak jaz verjamem v našo pravno stroko, bodo že našli neko rešitev. Potem ko občinske komisije naredijo to oceno, pride to na Ministrstvo za okolje in prostor in mi naredimo program in potem na podlagi tega programa saniramo te poplave.

Zato mislim, da je ta razprava danes bila zelo dobrodošla. Veste, da v uvodu sem povedal poslancu iz stranke Zares, ki zagovarjajo novo politiko, in jaz sem razumel tudi v tem duhu to poslansko vprašanje, da verjamem v njegovo iskrenost, da je postavil vprašanje, zato ker ga skrbi za varnost ljudi, ga skrbi, kakšna bo naša poplavna varnost in tako dalje. Jaz nisem videl nobenih slabih namenov ali pa, da mene rušil. Saj to je najmanj pomembna zadeva! Pomembno pa je, da smo danes določene stvari ugotovili. Jaz tudi spoštujem načelo domneve nedolžnosti, vendar moram reči, pogledajte, če uredba ni bila objavljena v letu 2007 in zaradi tega nimamo pravne podlage za izplačilo teh sredstev občinam - kdo je odgovoren? Kdo? Referent, kdo? Ali predsednik Vlade takratne, ker on je podpisan pod tisto uredbo v letu 2008. Veste, ta zadeva ni tako enostavna. Ne bi želel, da bo na koncu predsednik Janez Janša kriv. In bodo rekli, kako to, da uredba ni bila objavljena v letu 2007, in zakaj občine niso prejele tega denarja za en pomemben problem v tej državi, ko gre za življenje in premoženje ljudi. Kaj, če bi se tam kakšen otrok utopil? Ali se vi zavedati odgovornosti? Pa verjamem, da ne more biti predsednik takratne vlade biti za to kri! Verjamem pa, da bi lahko minister, če bi bil skrben, preveril, ali je uredba, ki je bila obravnavana na Vladi 2007, bila objavljena v letu 2007? Ampak, pogledajte, naj to ugotavljajo pristojni organi. Jaz se s tem ne bom ukvarjal. Sem pa vesel, da gremo na nove pravne standarde, ker mislim, da jih ta država potrebuje. Tako mislim, da ta razprava je bila zelo dobra, jaz sem hvaležen poslancu Zaresa, gospodu Trofeniku, ker sem prepričan, da to vprašanje on ni sprožil kar tako, tudi ne zato, da bi meni nagajal. Tudi sam je povedal, kakšne težave je imel. On je hotel pred tem, ko je postavil to vprašanje, to vprašanje razrešiti drugje. In lahko gremo kronologijo pogledat, pa verjetno je ne bo ponavljal. Kakšno naključje - vse se lepo ujema. Tudi tempo je bil pravi. Mislim, da je danes pravi trenutek, da razpravljamo o teh vprašanjih. Sem vam hvaležen, gospod poslanec Trofenik. Mislim, da je to pravi trenutek za takšno razpravo, da boljšega nismo imeli. In moram biti hvaležen tudi slovenskim nogometašem, ker se mi zdi, da

oni mojo kožo rešujejo. Pa bo to mogoče slišati že spet preveč "tako." Ampak, ali veste, zakaj je bila ta seja prekinjena in zakaj nismo vseh vprašanj obravnavali? Zato, ker je bila nogometna tekma Slovenija-Rusija. Smo prekinili in nadaljevali danes. Kakor so slovenski nogometaši imeli srečo in zmagali z 1:0 in gredo na svetovno prvenstvo, tudi jaz sem deležen neke čudne sreče, da imamo danes to razpravo. Ker takrat ta razprava ne bi bila tako aktualna, kot je v tem trenutku, ko je tudi predsednik Vlade v prejšnjem tednu napovedal, skupaj sva imela novinarsko konferenco, kjer je povedal, da bo podal predlog za razrešitev. Razlog pa za to, da postavimo nove standarde odgovornosti.

Mislím, da bo uvod v leto 2010 odličén, tudi za Državni zbor, da pogledamo poleg gospodarske, finančne krize, kaj lahko storimo, tudi bomo kaj dorekli o moralni krizi, ki razjeda to državo. Gospod Trofenik, sicer ste član Zaresa, vidim, da se zavzimate za novo politiko; prepričan sem, da bodo določene spremembe v letu 2010, da bo v Sloveniji zavel nov veter. Če bomo mi to moralno krizo presegli v naslednjih mesecih, verjemite, da bomo tudi gospodarsko, finančno. Saj pogledjte, Slovenci smo narod zmagovalcev! Če pogledate šport, ki je najbolj krut, kjer je tekma res "na trdo". Pogledjte, prva mesta: Majdičeva, potem moj soobčan, Kranjc Kranjčan. Pozdravljam tudi prvič gospoda Potočnika, ki je zasedel to mesto. Mislím, da ste ponosni nanj, da bomo imeli lep sprejem, čeprav sem v sosednji občini, ampak... Hočem reči, Slovenci smo dobri. Da bomo pa še boljši, se bo treba v tem prostoru se mogoče povprašati po moralnih vrednotah, kaj je tisto pravo. Tisto nas bo vleklo naprej. Če so pa moralne vrednote neki drugi, parcialni interesi, ko nekdo lahko sam eliminira določene ljudi - pa ne bom povedal, za koga gre, ker ni to točka te razprave. Mene, recimo, pravijo, da sem premočan, zato ni treba eliminirati, kaj potem z malimi ljudmi, če se zameriš. Saj nimaš šans, da se braniš. Če bi naredili analizo glede alkoholizma, bi ugotovili, da veliko ljudi tudi zaradi tega pije in se zapije. Ne bi pa rad tega povezal še z lastnostjo, ki jo imamo, da smo samomorilci. Po navadi, ko izgubiš vsa upanja, ko vidiš, da neke moralne vrednote ne stojijo, smo Slovenci, moški del, gremo naprej za šank in pijemo, pa tam smo potem najbolj pomembni v tistem prostoru. Ampak tega ne smemo početi.

Zato se veselim vseh teh razprav v naslednjih tednih in mislím, da bo to zelo koristno za nas, za poslanke, za poslance, za nas, ministre, in tudi za nekdanje ministre. Ne morejo biti nedotakljivi, kaj so oni počeli v svojem mandatu in kakšna je njihova odgovornost. Čudim, da predsednik Računskega sodišča vidi samo tri mesece moje odgovornosti, ne vidi pa štiri leta odgovornosti nekoga drugega. Ali zadostuje samo, da ne opravljaš več funkcije in nimaš nobene odgovornosti več? Pogledjte, vsak mora svoje posel opravljati odgovorno, tudi z zavestjo, da nekoč tega posla ne bo več

opravljal, ampak je pa odgovoren za vse tisto, kar je pač počel v tistih štirih letih.

Poslanec, gospod Trofenik, iskreno se vam zahvaljujem za to vprašanje. Mislím, da je tudi nekdo zgoraj poskrbel, da je tempo pravi. Tudi, kot ugotavljam, slovenskim nogometašem se zahvaljujem, da smo takrat sejo prekinili in da smo danes imeli res izjemno razpravo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Trofenik kot predlagatelj, izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Zelo kratko.

Rad bi na koncu ugotovil, da je na podlagi razprave in odgovore ministra nesporno, da je bilo vprašanje umestno. To zadovoljstvo ugotavljam zato, ker ob postavljanju vprašanja ni bilo takega večinskega mnenja.

Drugič. Da je minister v imenu Vlade obljubil realizacijo ali popravek te napake ali kakorkoli jo imenujemo, ali "kiksa", oprostite izrazu, ki se ne bi smel zgoditi, ne glede na pravne in druge komplikacije, za katere sem prepričan, da bodo iz tega sledile.

Tretje. Na podlagi razprave je bilo mogoče ugotoviti visoko stopnjo strinjanja. Upam, da bo ostala tudi pri odločanju, pri eventualnih, nujno potrebnih spremembah zakonodaje. Ker je pa poslovnik tak, kot je, in nam omogoča direktno pripravo in sprejemanja ustreznega sklepa, ki bi moral slediti taki razpravi, pa obljubljam, da v okviru veljavnega poslovnika oziroma tistega, kar poslovnik dopušča, bomo našli in pripravili ustrezen sklep, ki bi na nek način zavezoval Vlado in pristojno ministrstvo, da pride do ustreznih korektnih popravkov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vsi pripravljene razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ja, vidim roke. Odpiram prijavo. Čas za razpravo je po pet minut na prijavljenega. Gospod Vizjak, izvolite, imate besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, podpredsednik.

Spoštovani minister, tako kot vi tudi jaz ne verjamem, da je naključje, da se zgolj o vaših odgovorih na poslansko vprašanje odvija razprava. Namreč, odgovori ministrov in tudi predsednika Vlade so velikokrat pomanjkljivi, veliko predlogov za razpravo o teh odgovorih je bilo s strani opozicije. Veliko, nekaj deset na sejo in le pri ministru za okolje in prostor se je že kar nekajkrat primerilo, da opravimo razpravo, in to s podporo nekaterih koalicijskih strank in poslancev.

Spoštovani, prepričan sem, toliko v bran ministru, da to ni rezultat le odgovorov ministra, ampak je rezultat tudi določene presije, politične presije s strani posameznih koalicijskih poslanskih skupin na ministra. Toliko o politični kulturi in o nedolžnosti teh vprašanj in teh razprav. Ne bom nizal primerov, ko bi bilo mogoče opraviti še bolj utemeljeno razpravo na prazne odgovore, pravzaprav sploh neodgovore, kajti ni bilo ničesar kot v temu primeru. Vendar kakor koli, tudi v temu odgovoru oziroma v tem je bilo nekaj podvprašanj, na katera pa nisem dobil odgovora. In minister, to pa je moj drugi del sedanje razprave, ki pa je nekoliko bolj kritičen. Res je, povsem nič niste odgovorni za neobjavo te uredbe in kaj je vzrok. Zato je prav, da se utemelji in odgovori. Povsem vi nimate nič s to uredbo, ki naj bi bila ali pa morala biti objavljena v letu 2007, pa je bila v letu 2008 in je povzročila številnim škodo. Imate pa kar nekaj s tem, da ni bilo do sredine preteklega leta, to sem opozoril v razpravi, pa nisem dobil odgovora, da ni bil sprejeta finančna konstrukcija. Nadaljevanja vlaganja v vodno infrastrukturo ob gradnji verige hidroelektrarn, ker te finančne konstrukcije ni bilo, še danes stoji projekt izgradnje hidrocentral, še posebej projekt izgradnje akumulacijskega bazena pri hidroelektrarni Krško. To pa sodi v ta mandat oziroma sedanji mandat in v preteklo leto. In ker ni bil realiziran sklep Vlade, namreč sklep Vlade je bil, da mora okoljsko ministrstvo najti finančno konstrukcijo za izgradnjo oziroma za financiranje vodne infrastrukture ob izgradnji hidrocentral, ker ta sklep ni bil realiziran je bil razveljavljen razpis k izgradnji akumulacijskega bazena pri hidroelektrarni Krško. O tem ni bilo govora, čeprav leti povsem na ta mandat in nič ne leti nazaj. Zato si vedno in znova oprati roke, češ jaz sem nedolžen, za menoj oziroma vsi pred menoj so pa pogrešili, ni povsem korektno in ni povsem na mestu. Toliko tudi o tem. Predlagam še enkrat, da se res celovito uredijo koncesije, pa vsaj na energetskih objektih, ki uporabljajo vodotoke za proizvodnjo električne energije, vsaj tam da se uredi. Kaj šele, da bi dali na skupni imenovalec tudi vse termoobjekte in morebiti tudi kakšne nove, sedaj nastajajoče energetske objekte, kot so na primer sončne elektrarne ali pa celo geotermalne elektrarne ali kaj podobnega. Torej, več kot nujno je spoprijeti se s temi problemi; in še enkrat, tudi sam ne delim oziroma sam nisem takšen optimist, da je bilo v mandatu prejšnje vlade vse narejeno. Tudi v mandatu prejšnjih vlade ni bilo in tudi v mandatu te vlade ne bo. Vedno je še kaj treba postoriti. Ne zameriti poslancem, tudi če smo bili odgovorni za posamezna področja v preteklosti, da opozarjamo na to, kaj je še treba storiti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Minister, še enkrat bi rad poudaril, da verjamemo v Slovenski nacionalni stranki, da vi direktno niste odgovorni za to, o čemer se sedaj razpravlja, in tudi za posledice, verjetno, boste imeli več kot dovolj argumentov, če bodo nastale takšne in drugačne materialne, finančne in verjetno še kakšne druge - se boste znali pred sodiščem zagovorjati.

Ampak vendar, gre za princip. Sprašujem vas, tega ni bilo zaznati v odgovoru, zato sem se tudi prijavil še enkrat k razpravi. Gre za princip: Kdaj bomo popravili to krivico tem občinam, ki so ta sredstva planirala? Planirala so jih v svojih proračunih, zato so seveda pripravljala tudi - kar nekaj občin vem, da je pripravilo projektne zadeve, ki bi bile financirane iz teh finančnih sredstev. Nenazadnje gre za milijone evrov, ki niso bili podeljeni ne po vaši krivdi, še enkrat povem, po krivdi, evidentno po krivdi prejšnje vlade - spoštovani gospod Vizjak, tako je. In gre v bistvu tudi za to, da enkrat poiščemo to odgovorno osebo, kajti jaz bi vendarle iz te debete rad eno, bom rekel, primerjavo naredil. Delavec v neposredni proizvodnji, če naredi škodo podjetju, je v skladu z zakonom o delovnih razmerjih iz krivdnih razlogov razrešen. Preprosto, dobi odpoved po domače in vržejo ga na cesto pa to še zapišejo v delovno knjižico. Zdaj delovnih knjižic ni več, je pa verjetno to en tak velik minus za njega pri iskanju nove službe.

V sistemu javnih uslužbencev se nikomur nič ne zgodi. Verjamem, da tudi ta malomarnost, zakaj odredba šele 27. 12., zakaj ni bila objavljena v tekočem letu, zakaj ni bilo pogojev, da se občinam nakaže ta denar, čeravno vemo, da se je zbral na posebnem računu. Mogoče zaradi tega, ker smo investirali to nekam drugam. Prej sem povedal dvom in sum, da je to šlo v Zvon 1, ki tega denarja še dan danes ni vrnil in bi želel, da tudi v bistvu to raziščemo. Predlagal sem vam, spoštovani minister, da opozorite kriminaliste in po uradni dolžnosti seveda prijavite to zadevo, ta nečeden posel, in da poiščete v bistvu to hudodelsko združbo, ki je botrovala temu dogodku. Gre konec koncev za 25 milijonov denarja, ki smo ga dali nekemu z zavedanjem, da ga nikoli več ne bomo dobili nazaj. Seveda verjamem, da je zdaj bilo treba zavlačevanje, šele 27. 12. smo sprejeli vladno odredbo in čas nas je seveda prehitel, nismo je mogli objaviti v Uradnem listu, ni bilo pogojev za izplačilo.

To je povsem razumljivo, če poiščemo vzročno povezavo, zakaj je to bilo. Ta vzročna povezava je v Zvonu 1, ki še zdaj zvoni bolj slabo, ampak zvoni. Želel bi vedeti, kaj bomo naredili s to odgovorno osebo, ker za to "svinjarijo" je ime in priimek, in če bomo ukrepali. Ali bomo po sistemu tega zakona o delovnih razmerjih ugotavljali odgovornost tudi za tega uradnika, uradnico in mu bomo pokazali vrata. Če imate čas, verjamem, da toliko časa boste še na ministrstvu, da lahko koga, po domače povedano, "v rit brcnete". Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Zaključili smo razpravo. S tem zaključujem tudi to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **30. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA RAZPRAVO O ODGOVORU MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR KARLA VIKTORJA ERJAVCA NA POSLANSKO VPRAŠANJE VILIIJA TROFENIKA V ZVEZI Z IZDAJO GRADBENIH DOVOLJENJ ZA IZDELAVO ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ.** Državni zbor je na 10. seji sklenil, da opravi razpravo o odgovoru, ki ga je minister za okolje in prostor Karl Viktor Erjavec podal na poslansko vprašanje Viliija Trofenika v zvezi z izdajo gradbenih dovoljenj za izdelavo širokopasovnih omrežij. Besedo dajem gospodu Viliiju Trofeniku za dopolnilno obrazložitev zahteve za razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor. Izvolite, imate besedo.

VILI TROFENIK: Še enkrat najlepša hvala za besedo, gospod podpredsednik. Zelo kratko.

Nedvomno je izgradnja širokopasovnih omrežij in še zlasti 45 milijonov evrov, pridobljenih s strani Evropske unije za ta namen, dobrodošla, seveda pa zadeva ni tako enoznačna, kot bi to na prvi pogled zgledalo. Ne samo, da si je teh 45 milijonov razdelilo 12 občin, katerih župani pripadajo eni bivši politični opciji, mislim, bivši koaliciji, vendar tega v tem trenutku ne želim posebej problematizirati, prihajajo še težji problemi pri realizaciji samih gradenj, in sicer z vidika predpisov, ki urejajo gradnje oziroma posege v prostor. Zato sem vprašal ministra, pristojnega za gradnje, to je ministra za okolje in prostor, ali so bile upoštevane določbe, zlasti dve, ki se tičeta gradnje objektov, da mora investitor dokazati, da razpolaga z zemljiščem, in drugič, da morajo biti projekti revidirani. Na to svoje vprašanje sem dobil zelo kratek odgovor ministra, da ne, ker gradbena dovoljenja niso potrebna oziroma jih ministrstvo oziroma podrejene upravne enote, kar bi bilo možno, ne izdajajo. Seveda tako prejšnji 7. člen - medtem smo namreč spremenili Zakon o elektronskih komunikacijah - pravi: "Elektronska komunikacijska omrežja in bodoča infrastruktura, ki je namenjena za povezovanje z javnimi komunikacijskimi omrežji in izvajanje javnih komunikacijskih storitev, mora biti grajena v skladu s predpisi o urejanju prostora, graditvi objektov, vključno z novimi bistvenimi lastnostmi..." in tako naprej, da ne berem. Seveda, edino tretji odstavek tega člena, točka 4, pa pravi, da "ne glede na to, da javna komunikacijska omrežja niso bila namenjena zagotavljanju gospodarske službe, se smatra za vzdrževalna dela povečanje zmogljivosti obstoječih ali postavitve novih sistemov zvez ter dostopovnega omrežja." Pojem "dostopovnega omrežja" v zakonu, ne starem ne novem, nikjer ni opredeljen in očitno gre za zlorabo, ki je prisotna zadnji dve leti, od leta 2007, da se tako zahtevni posegi v prostor, kot je gradnja nekaj deset kilometrov omrežja,

izvajajo dobesedno po domače. Zato je sicer nujno treba dokazovati razpolagalno pravico z zemljiščem s tako imenovanimi služnostnimi pogodbami ali drugimi inštrumenti, vendar v Sloveniji se dogaja to, da posamezne investicije nimajo niti 40% potrebnih služnostnih pogodb, to pomeni, da gre za nedovoljene gradnje z evropskimi sredstvi in da projekti niso bili kontrolirani. Tako prihaja do situacij, da imamo levo stran vaške ceste, ki je bela lisa in dobijo z evropskimi sredstvi omrežje, desna stran ni bela lista in tisti državljani ne dobijo ničesar. Takšna je kvaliteta uporabe namenskih evropskih sredstev in bojim se, da nas bo še zelo bolela glava, nekatere bolj, nekatere manj, ker ni pričakovati, da ustrezne službe ne bi tega pripoznale, spoznale in bodo zahtevale ustrezne sankcije.

To je bil namen vprašanja, da se jasno in glasno pove, na podlagi katere zakonske določbe se izvajajo gradnje, in sami lahko zaključimo, da gre za zlorabo 4. točke tretjega odstavka, in to za najbolj grobo zlorabo, ker pojem "dostopovnega omrežja" v zakonski terminologiji nikjer ni opredeljen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo dajem ministru za okolje in prostor gospod Karlu Viktorju Erjavcu. Izvolite, imate besedo.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo! Spoštovanemu poslancu, zopet iz stranke Zares, nova politika, gospodu Trofeniku se zahvaljujem za to vprašanje, se pa opravičujem, da imam gradivo, ker hočem zakonske podlage natančno prebrati, ker bo magnetogram o tem.

Zakon o graditvi objektov določa področje graditve vseh objektov. Potem imamo uredbo, ki določa vrste objektov glede na zahtevnost in ta določa štiri vrste zahtevnosti: zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne in enostavne objekte. Investitor mora pred začetkom gradnje vseh objektov, razen za enostavne, pridobiti gradbena dovoljenja. In tukaj se zdaj srečujemo s tem, ali gre pri gradnji širokopasovnih omrežij za zahtevno gradnjo, manj zahtevno, nezahtevno oziroma za enostavno. In strokovnjaki so se postavili v zvezi s tem vprašanjem, na pozicijo, da je gradnja širokopasovnih omrežij enostavna gradnja in da ni potrebno gradbeno dovoljenje. Iz tega izhajajo zapletitve, ki jih vi omenjate.

Ministrstvo za okolje je tudi ministrstvo za prostor in naši strokovni sodelavci pripravljajo in so odgovorni za to zakonodajo - Zakon o graditvi objektov in tako dalje. Vendar, kar se tiče gradnje širokopasovnih omrežij, imamo mi še en zakon, ki pa sodi v pristojnost vašega predsednika, to je pristojnost Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, in upam, da ne bo to razumljeno kot moj grob napad na ministra. Ker, pogledjte, saj ste vi postavili to vprašanje tako, da tukaj kakšnih dvomov ne sme biti, želim

samo korektno odgovoriti. In Zakon o elektronskih komunikacijah ureja tudi področje graditve in delovanja elektronskih komunikacijskih omrežij, med katera sodijo tudi širokopasovna omrežja. Iz te ureditve v posebnem zakonu, ki spada v pristojnost ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, je določeno, da za gradnjo širokopasovnih omrežij ni treba gradbenega dovoljenja. Gradnja se izvaja kot izvedba vzdrževalnih del. Jaz sicer kot pravnik, moram reči, ne razumem. Gre za čisto nove objekte, zakon o elektronskih telekomunikacijah pa določa, da pri vzdrževanju ni potrebno. Jaz se strinjam, zdaj ne vem, ali gre tam pri vas za vzdrževanje, verjetno gre za vzdrževanje. Pojdite pogledat, mogoče pa se vi motite, ker ne bi pa rad nobenemu naredil krivice. Ste vi šli pogledat? No, bi vas prosil, da v nadaljnji razpravi, da mi res dokažete da gre tam za novogradnjo in ne za vzdrževanje, ker sicer boste vi v hudih težavah, zlasti zato, ker ste postavili zelo nerodno vprašanje in vas bo predsednik vaše stranke grdo gledal, tega pa si ne bi želel.

Naj zaključim, ker imam samo še minuto. Poglejte, mi smo v zvezi s to zadevo poslali dopis na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Želeli smo tako razumeti ta člen iz Zakona o elektronskih komunikacijah. Podpisana je gospa Barbara Pernuš Grošelj, visoka uradnica, vodja sektorja za zakonodajo s področja informacijske družbe. To je gotovo gospa, ki je največja avtoriteta na področju razlaganja Zakona o elektronskih komunikacijah. Mislím, da drugega večjega ni. Oni pravijo, strinjamo se, da po Zakonu o elektronskih komunikacijah za gradnjo širokopasovnih omrežij ni treba pridobiti gradbeno dovoljenje v zvezi z definicijo vzdrževalnih del v javno korist, v povezavi s predpisi o graditvi objektov. V kategoriji dostopnih omrežij, 4. točka, tretji odstavek, 7. člen Zakona o elektronskih komunikacijah se namreč .../Opozorilni znak za konec razprave./... nahajajo tudi širokopasovna omrežja.

Moram reči, da kot minister, sem slučajno tudi diplomirani pravnik, čeprav stalno poslušam, da sem zanič pravnik, ampak mene nihče ne bo prepričal, da lahko na podlagi določbe, ki omogoča vzdrževalna dela, gradiš novo mrežo. Zdaj vas pozivam, vas izzivam, ali ste vi prepričani, da ne gre za vzdrževanje telekomunikacij? Ker sicer ste v hudi godlji.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, čas je potekel.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, predsedujoči, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi.

Poslanska skupina DeSUS je že pri pričetku in pri pozivu na širšo obravnavo v zvezi z izgradnjo širokopasovnih omrežij izkazala mnenje, da ta razprava ni potrebna. Ni potrebna v temu smislu, ker je osnova za izgradnjo širokopasovnih omrežij točno določena in precizirana v Zakonu o graditvi objektov in pa tudi v Zakonu o telekomunikacijskih omrežjih. Mislimo, da gre za izgradnjo nezahtevnih objektov in prav zaradi tega ni potrebno gradbenega dovoljenja. Res pa je, da Zakon o telekomunikacijskih omrežjih precizira, da se izgradnja širokopasovnih omrežij smatra kot vzdrževalno delo, tako da ni potrebna izdaja gradbenega dovoljenja.

Pa če razširimo še to vsebino malo širše, potem smo lahko slišali, da država oziroma Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo namenja približno petintrideset milijonov v temu trenutku za izgradnjo širokopasovnih omrežij po Sloveniji, in če temu dodamo še to, da so izgradnja del širokopasovna omrežja višjega standarda za naše državljanke, in državljanke in če temu rečemo tudi to, da se širokopasovna omrežja izključno gradijo na ruralnem področju, potem vemo, da je to projekt in denar, ki se namenja v pravo smer in za prave stvari. Če pa bi temu dodali še zahtevo, da se za vse te projekte izdela in pridobi gradbeno dovoljenje, potem lahko rečemo, da bi to zelo, zelo podaljšalo rok celotne izvedbe in realizacije teh projektov. Verjetno bi šlo za dve leti v katerih bi pridobivali gradbeno dovoljenje, ker bi bilo precej nesmiselno tudi glede intenzivnosti in uspešnosti črpanja evropskih sredstev.

Poslanska skupina DeSUS meni, da razprava seveda bo stekla tako kot je bila zastavljena, vendar smo močno prepričani v to, da za izgradnjo širokopasovnih omrežij ni treba izdajati gradbenega dovoljenja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko prijatelj v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Nedvoumno je pozitivno dejstvo, da kadar dobimo denar iz Bruslja, kar petinštirideset milijonov evrov, da bi morali biti bolj nekako, ne vem, pravni ali pa se manj prerekati, kako bomo ta denar porabili. Pa vendar smo imeli kar nekaj težav z razdelitvijo tega denarja, zdaj pa lahko ugotavljamo, da smo ta denar več ali manj, bom rekel - tudi slišano očitke - nezakonito porabili.

Ali je Ministrstvo za okolje in prostor pri izdaji gradbenih dovoljenj v bistvu kršilo zakona na tak način, da je kar samo direktno izdajalo ta gradbena dovoljenja, je to vprašanje, ki je lahko rešljivo, če ga damo v roke pravniku. Zakon o gradnji objektov, zlasti 56. člen govori o tem, da je

treba izkazati služnostno pravico oziroma lastništvo, če se želi pridobiti gradbeno dovoljenje. Danes slišimo iz ust ministra, da je gradnja lahko tudi vzdrževanje oziroma da pod pretvezo vzdrževanja lahko tudi gradimo. Ta termin prvič slišim, me pa veseli, če je temu tako, da enostavne objekte lahko pod pretvezo vzdrževanja gradimo brez kakršnih koli gradbenih dovoljenj. Seveda se bo tega še marsikdo poslužil v tej državi.

Res je tudi, da je težko razumeti, kako je minister za visoko šolstvo sebi dodelil v bistvu področje elektronske komunikacije. Ne vem, zakaj smo takrat v Državnem zboru sploh to dovolili, da se zgodi. Mogoče zaradi tega, ker je izkazan velik poslovni interes znotraj njegovih podjetij, ki jih obvladuje, mogoče je pa to vzrok, da je v bistvu minister si zaželel imeti to področje in s tem, ko on upravlja s temi zadevami, je tudi delno prevzel to odgovornost in mogoče bi celo moral tu poleg gospoda Erjavca sedeti tudi gospod Golobič, ki se obnaša v družbi v bistvu in pred Državnem zborom tako, zelo pozabljivo. Večkrat rad kaj pozabi. Ne verjamem, da bi nam povedal kaj pametnega, ker tisto, kar bi ga lahko bremenilo, bi ali prikrojil ali pa pozabil povedati. Zgolj na osnovi služnostne pogodbe je po mnenju Slovenske nacionalne stranke tudi težko izdajati neka gradbena dovoljenja. To so izkoriščali tudi drugi gradbeniki, ko so na podlagi služnosti gradili stanovanjske objekte, jih kasneje prodajali in kupci so ugotovili, da niso lastniki zgradbe v popolnosti, temveč samo tistega, kar so kupili, zemlja je pa od nekoga drugega. Vendar, to se lahko dogaja pri nas in dokler bo toliko teh pravnih praznin in lukenj, bodo tudi krivice in dvomi. Verjamem, da je bil pri tolikem denarju, 45 milijonov evrov, tudi privatni interes, če ne privatni pa gradbeni, kajti ta denar je oplemeniten še s sredstvi, ki jih je dala Republika Slovenija iz proračuna; vemo, kako gre evropsko financiranje, in hitro lahko pridemo tam nekje na 60, 70 milijonov evrov. To pa je že številka, o kateri se gradbeniki radi pogovarjajo, in verjamem, da je tu tudi možnost kakšne kuverte. Ministrstvo za okolje in prostor je naredilo vsaj eno moralno napako, če že ne pravne, da si je dovolilo samo izdajati ta gradbena dovoljenja, je pa malo preveč, za to imamo v državi, seveda, upravne enote. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Zdaj ne bom več pozdravljala kolegic in kolegov, ministra pa tako ali tako ne morem pozdraviti, ker ga ni. Bi pa v imenu poslanske skupine rada povedala, da se nam zdi zelo pomembno, da je razvoj širokopasovnih omrežij tudi na podeželskih območjih Slovenije - moram reči, da imamo zelo lepo besedo za

"ruralno" tudi v slovenščini, in ne vem, zakaj smo bolni na to, da moramo uporabljati tujke pri takih besednih zvezah -, na podeželskih območjih Slovenije s klasično in brezžično tehnologijo, ker to le počasi napreduje in povzroča tako imenovani digitalni razkorak med prebivalci Slovenije. Zato smo zadovoljni, da je Evropska unija namenila 45 milijonov evrov za pokrivanje tako imenovanih belih lis. Vendar pa je treba poudariti, da sicer gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture uvršča Zakon o elektronskih komunikacijah v prostorsko ureditev državnega pomena. Nadzor nad izvajanjem določb o gradnji javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoči infrastrukture pa izvaja inšpektor, pristojen za prostorske in gradbene zadeve. Moram reči, da je nenavadno, da se z enim zakonom ureja področje, ki je izključno v pristojnosti zakonodaje v zvezi s posegi v prostor, in vprašanje kolega Trofenika ni bilo usmerjeno toliko v to, ali je treba gradbeno dovoljenje ali ne za gradnjo telekomunikacijskega omrežja. Torej nenavadno je, da za 80 kilometrov dolgo telekomunikacijsko širokopasovno omrežje ni potrebnega gradbenega dovoljenja. Reči moram, moram uporabiti neslovenski izraz, "svašta". Ne morem drugega reči. Torej, da se lahko 80 kilometrov cevi položi v javne, predvsem v javne ceste, to je treba vedeti, da tukaj gre v glavnem za infrastrukturo, ki se polaga v javne poti, ki imajo po navadi v veliki večini status javnega dobra, se pravi, da bi bilo treba ne dobiti samo služnost, ampak da to služnost mora pridobiti investitor na občinskem svetu posamezne občine, ki je upravljavka tega javnega dobra. Tam pa, kjer gre za državo, bi morala pa seveda Vlada podeliti to služnost in ne glede na to, ali je treba gradbeno dovoljenje ali ne, je pa zagotovo za služnost potrebno soglasje občinskega sveta ali Vlade Republike Slovenije. In tu, v tem primeru je seveda, kadar gre za javno dobro - to je treba vedeti, kadar gre za navadno zemljišče, je dovolj, da po novem zakonu iz leta 2007 o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin, lahko župan kar sam podeli služnost ali pa stavbno pravico, ne glede, kakšna je vrednost te stavbne pravice ali služnosti. Torej neverjetne stvari smo sprejemali v prejšnjem mandatu. Ampak vendarle, ne moremo kar tako, z levo roko odpraviti nekoga, ki sprašuje zelo pomembne stvari. Kako je mogoče, da je bila dana, kot kaže, samo lokacijska informacija za izgradnjo 80 kilometrov telekomunikacijskega omrežja, kjer ni bil samo kabel položen v tla, ampak je bila položena cev, v katero se lahko položi/vstavi kar nekaj kablov, in da za to ni bilo potrebne nobene služnosti ali pa je bila služnost podeljena v zelo majhnem obsegu. Pristojna ali pristojne upravne enote pa se glede tega niso čisto nič vprašale. Da ne govorimo o tem, da občina, ki je izdala lokacijsko informacijo, bi se morala najprej vprašati, kako to, da ni občinski svet odločal - torej tisti uradniki na teh občinah, ki so to podelili - o podelitvi služnosti na javnem dobrem.

Zato smo pričakovali, da bo minister na 11. seji izčrpno odgovoril na vprašanje kolega poslanca in da bo povedal, kakšni so razlogi, ne samo to, da Zakon o telekomunikacijah rešuje vse te zadeve in se nas to nič ne tiče - to ni res. Ministrstvo za okolje in prostor je še kako pristojno, da nadzira, ali se legalno polaga - namreč, če drugega ne, Geodetska uprava mora zagotovo imeti informacijo o tem, kje je ta kabel sploh položen. V GIS-u je treba imeti zarisano, kje potekajo ti telekomunikacijski kabli. To mora biti kot trajni dokument zarisano, zapisano in tako naprej. In mislim, da je danes priložnost, da danes malo več slišimo tudi s tega stališča, kaj je s tem podeljevanjem služnostne pravice, kaj je z evidentiranjem te infrastrukture. Ali jo ima, recimo, Geodetska uprava zdaj evidentirano v geografskem informacijskem sistemu, ali je kataster teh naprav popoln ali je to kar tako, in bo, recimo, čez tri mesece treba cesto, kjer teče ta kabel, popravljati in bo prišel nekdo, ki bo presekal kabel, ki ima takšno in takšno hitrost prenosa podatkov, ne da bi sploh tisti, ki bo kabel presekal vedel, da ga je presekal. Zaradi tega, ker enostavno kot vse kaže, glede na to, da ni bilo potrebno gradbeno dovoljenje, kot smo danes slišali in kot smo slišali tudi že na 11. seji, ker ni potrebno podeliti služnosti, ker ni potrebno tega vrisati v kataster infrastrukturnih objektov telekomunikacij v tem konkretnem primeru, potem pač seveda nihče ne ve, da tam sploh teče kakšna širokopasovna internetna povezava in kadar bo kdo imel kakšno voljo, željo ali karkoli že rezati cesto povprek, bo pač presekal tudi ta kabel. In zaradi tega menimo, da vendarle bi bilo treba, da strokovnjaki na Ministrstvu za okolje in prostor takrat, ko je bila sprejemana odločitev, da ni treba gradbenega dovoljenja, da bi vendarle bilo treba zapisati, da to ni nezahteven, je pa manj zahteven objekt, za katerega je treba imeti to in to dovoljenje, soglasje, služnost in kaj jaz vem, kaj še vse. Torej so stvari, za katere, kljub temu, da se zaradi hitrejše gradnje, zaradi boljšega povezovanja podeželja tudi z internetnim omrežjem, vendarle zagotovi tudi kvaliteto posega v prostor, na takšen način, da so vse evidence in vse, kar pač sodi v spremljanje stanja te internetne infrastrukture oziroma širokopasovne infrastrukture, da se izvaja, kot je treba.

Pa še nekaj. Treba bi bilo opustiti to sedanjo politiko gradnje zaprtih optičnih omrežij in uveljaviti gradnjo odprtega optičnega omrežja, na katerem bo lahko ponujalo storitve elektronskih komunikacij več ponudnikov pod konkurenčnimi pogoji.

S tem pa bomo po našem mnenju v Sloveniji dosegli povprečje Evropske unije v dostopu do računalnikov in širokopasovnega omrežja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Lah, v imenu Poslanske skupine SDS.

ZVONKO LAH: Spoštovane poslanke in poslanci, gospod podpredsednik, spoštovani minister! Ko poslušam te razlage glede širokopasovnih omrežij, je res, da je treba pohvaliti, da smo pridobili 45 milijonov evrov za izgradnjo širokopasovnih omrežij, predvsem tam, kjer ni komercialnega interesa, da bi to že obstoječa podjetja zgradila s tem komercialnim interesom. Res je tudi, da želimo, da je to zgrajeno čim prej, da se pripravi dokumentacija čim bolj enostavno. Treba je povedati, da so občine tiste, ki so investitorice. Skupaj se združuje več občin, ki se javijo na razpis za pridobitev teh sredstev in gradijo to širokopasovno omrežje. Vprašanje, ki je bilo postavljeno ministru, razumem tako, da se to gradi preveč enostavno, premalo odgovorno in da bi bilo treba zakomplicirati zadevo. Vendar vidim problem v tem, da marsikje teh belih lis ni, kjer bi morale biti. Da so ti kriteriji oziroma soglasja, ki jih dajejo sedanja podjetja, ki upravljajo s telekomunikacijami oziroma imajo monopol, včasih nerazumljiva, da je tu morda šibka pravna podlaga oziroma odločanje o tem. Kar se tiče same gradnje, se moramo zavedati, da gradijo občine, da so po Zakonu o graditvi objektov, sama mreža, to enostavni objekti, za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje. Seveda je pa treba pridobiti služnostne pogodbe za zemljišča, da se izognemo tožbam, ki bi lahko nastale zaradi motenja posesti s prekopi. Večino te mreže se gradi po javnih poteh oziroma zemljiščih v lasti občin, kolikor je pač možno. Res pa je, da tudi te javne poti oziroma ceste velikokrat potekajo po privatnih zemljiščih in nastopi tudi ta težava. Vsi tisti objekti, za katere mora biti gradbeno dovoljenje, to so pa oddajniki, pa niso enostavni objekti in je potrebno gradbeno dovoljenje, mora občina pridobiti lastništvo na nestavbnem zemljišču, to se pravi kmetijskem zemljišču, to se pravi kmetijskem zemljišču, kar je velika težava. Čeprav gre za tako imenovano infrastrukturo, bi bilo možno razlastiti v javno korist, vendar je pravna podlaga veljaven izvedbeni prostorski akt, ki ga pa nimamo. V tem primeru je na terenu kar nekaj komplikacij, da se pridobi, ker se občina trudi, pa ne more pridobiti služnosti oziroma priti do lastništva zemljišča za take objekte. Moramo razumeti zadevo tako, da gre za enostavne objekte, da je investitor občina. Seveda, kot je prej gospa Pečanova razlagala, mislim, da narobe, občina mora poskrbeti, da bo to komunalno infrastrukturo vnesla v svoj GIS, da bo imela pregled nad tem. Verjetno cevi, ki se položijo, ne bodo služile samo za to, v prihodnosti lahko služijo še za kakšen drug prenos podatkov. Tukaj ne vidimo težav. Težave so predvsem tam, kjer potekajo javne poti, javne ceste po privatnih zemljiščih oziroma tam, kjer ljudje nočejo podpisovati služnostnih pogodb. Če se ne da pridobiti služnostne pogodbe, pa nastopi težava. Morali bi imeti v zakonu o prostorskem načrtovanju tako možnost, da se tudi za te primere lahko razlasti oziroma pridobi služnostna

pogodba v javno korist, brez pristanka samega lastnika. Bolj vidimo težave v tem, da je treba zakonodajo prilagoditi tako, da se to čim prej lahko zgradi po najkrajši oziroma najlažji poti. In to pride potem v last občine, ne dvomim pa, da ne bi občine dobro gospodarile s to infrastrukturo. Tisti operater pa ima v upravljanju ali najemu to infrastrukturo za določeno dobo in potem je ta stvar občinska. Tukaj vidim kup nerazumevanja pri tej problematiki. Apeliral bi na ministra, kolikor časa bo še, da se dopolni Zakon o prostorskem načrtovanju oziroma že končno sprejme zakon o razlastitvi v javno korist, čeprav samo za linijske objekte, in se v tem zakonu tudi predvidi možnost za pridobivanje služnosti ali lastninske pravice tudi za take objekte, kjer ni potrebno gradbeno dovoljenje oziroma pridobitev samega lastništva.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. V poslanski skupini podpiramo napore in izgradnjo širokopasovnega omrežja kot enega izmed pomembnih delov javne infrastrukture, vendar pod zakonitimi pogoji in tako, da Republika Slovenija ne bo v zadregi ali doživela negativnih posledic vizavi Evropski skupnosti, ki nam zagotavlja za enkrat ta sredstva. Mi zavračamo kakršnokoli "pink ponk" filozofijo od enega ministrstva do drugega. Sicer sprejemam to ponudbo ministra za okolje in prostor, ki je podedoval to situacijo na svojem delu odgovornosti, tako kot so jo podedovali minister Lahovnik za nekaj mesecev in minister Golobič od njega naprej. Mislim, da vsaj štirje resorje ali štirje ministri bi morali biti zaskrbljeni, kaj se dogaja s 45. milijoni evropskih sredstev: minister Golobič, minister Erjavec, minister Križanič in minister Gjerkeš. Ker vse štiri bo močno bolela glava, ko bo izstavljen račun. Ker zavedati se je treba, da so prijave prizadetih podjetnikov in nekaterih državljanov že v Bruslju. Jaz nekatere kopije celo imam, ker so se zatekli ljudje. V čem je problem? Vprašanje je bilo namerno postavljeno samo na dva člena oziroma na dve določbi: razpolaganje z zemljiščem in kontrola projekta. In ob vsem tem se je treba zavedati še nekaj. Projekte je izdeloval Telekom, po domače povedano. Večino gradenj izvaja GVO, hčerinska firma Telekoma, kjer je vprašanje, ali je sploh to dopustno, da tista firma, ki je definirala, bele lise, in najodgovornejši v Telekomu so opozarjali, da so projekti politično in nestrokovno pripravljeni in celo svetovali, da se razpis razveljavi. Da bi pa bil razpis pravnoformalno korekten, je seveda samo pobožna želja. Zato v poslanski skupini, ne glede, kdo je odgovoren ali katera skupina ministrov bo odgovorna, bomo podpirali tiste rešitve, ki bodo dobre za razvoj vrste infrastrukture, ki ne bodo navzkriž ali z domačo zakonodajo ali pa z evropskimi predpisi. In ni res, da piše v katerem zakonu, da ni treba gradbenega dovoljenja.

Gre za zlorabo ali tolmačenje podzakonskega akta od leta 2007, ko so si ga nekateri začeli samovoljno tolmačiti. V nobenem zakonu pa ne piše, da je gradbeno dovoljenje nepotrebno.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine SLS.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani!

Ko govorimo o širokopasovnih omrežjih se moramo zavedati, da govorimo o gradnji povezav na območju belih lis, kar pomeni, da državljani na teh območjih ne morejo dostopati do interneta, kar je po našem mnenju nedopustno za tretje tisočletje. Žalostno je, da državno podjetje tega ni storilo prej in je posodabljal svojo mrežo izključno na območjih, kjer so ugotovili komercialni interes. To je zagotovo še eno področje, ki dokazuje, da se v Sloveniji soočamo s centralizacijo in se tudi v preteklosti vsa območja niso razvijala enakomerno. Državljan v urbanih naseljih imajo možnost izbirati operaterje, preko katerih bodo telefonirali, dostopali do interneta in gledali televizijo. Lahko izbirajo hitrosti dostopa do nekaj 10 mega bajtov. Na velikem delu slovenskega podeželja pa državljanom ni zagotovljen tudi osnovni dostop do interneta, kar kaže na nepošten razvoj telekomunikacijskih omrežij v preteklosti. Danes govorimo o gradnji širokopasovnih omrežij, za katera na podlagi zakona o elektronskih komunikacijah ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, če se gradi omrežje za javno korist. Kar pa ne pomeni, da ni treba imeti urejene služnosti. Zato predlagamo, da pristojne inšpekcijske službe to nadzirajo, da si investitorji zagotovijo vsa potrebna soglasja, da se ne bodo pojavljale težave in nepravilnosti, ki smo jim bili priča v preteklosti pri gradnji baznih postaj mobilnih operaterjev. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospod Franc Pukšič. (Se odpoveduje.) Gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa za besedo. Pri tem bi želel izpostaviti dve vprašanji, ki kličeta sama sebi po odgovoru. Ministra sprašujem, če sem vas prav razumel, prej ste rekli, da gradnja je lahko tudi vzdrževanje. Če je to res, potem je to, ne vem, pojem, ki ga je treba razčistiti v Državnem zboru. Ker verjamem, da tisti, ki nas gledajo, imajo interes, da bi tudi sami kaj na novo zgradili pod pretvezo vzdrževanja. Jaz sicer ne razumem, kako bi lahko to zdržalo pravno.

Drugo, zanima me, spoštovani minister, zakon o graditvi objektov, zlasti 56. člen, ki eksplicitno v svoji 4. točki navaja, da je za take posege treba pridobiti gradbeno dovoljenje. Ali je Ministrstvo za okolje in prostor resnično

lahko samo to izdajalo mimo upravnih enot? Če je to res, potem imamo drugo prakso, ki bo postala pravilo. Lahko vam z gotovostjo trdim, da boste imeli v prihodnosti kar nekaj takih prošenj na ministrstvu, kajti ljudje čakajo mesece in mesece na upravnih enotah za svoje gradbeno dovoljenje. Ponavadi ga tudi nikoli ne dobijo, kar nekaj takih primerov je. Ali pa so vedno nove zahteve. Tu pa vidimo, da se lahko gradi tudi po krajši poti, mogoče z VIP, "veze in poznanstva" so tu pomembna. Če je to še evropski denar, potem je to še toliko bolj zanimivo. Razumem, da gradimo pretežno za ruralni del Slovenije, torej za zaselke, da vzpostavljamo dostopnost do elektronske komunikacije tudi za tiste, ki sicer iz komercialnih razlogov nikoli ne bi imeli te možnosti, kajti vemo, da prej bo, ne vem, pokrito območje v nekem bloku, zaselku, naselju, mestu, kot pa v neki vasi. To je res. Ampak če govorimo o porabi evropskega denarja, kateremu smo mi iz našega integralnega proračuna morali pridati tudi svoj del, potem je nujno treba, da zagotovimo transparentnost in zakonitost porabe teh sredstev. V tem primeru seveda to ni tako. Zlasti če upoštevam, minister, tisto, kar ste sami povedali, da je gospod Golobič uspel v tem Državnem zboru v tem mandatu pridobiti elektronske komunikacije pod svoje portfelje. Mogoče zaradi tega, ker je to ultra zanimivo delo in je ultra velik interes za to, o čem danes govorimo. Seveda je Ultra zanimiv interes, če je Evropa dala 45 milijonov in verjetno mi tudi kakšnih 20 iz svojega proračuna. Ali gre za zakonitost ali ne, vas sprašujem, porabljenih sredstev. Ali, če se ugotavlja tukaj kršitev zakonodaje, ali boste ukrepali? Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, imate besedo.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani poslanec, hvala za vprašanje. Moram reči, da je že lepo bilo rečeno na predstavitvi tega poslanskega vprašanja, tudi nekatere poslanske skupine so ugotovile, da to ni vprašanje samo za Ministrstvo za okolje. Mislím, da tukaj manjkajo še minister za visoko šolstvo gospod Golobič, potem minister za lokalno samoupravo gospod Gjerkeš, minister za finance gospod Križanič, ker gre pač za kompleksno vprašanje. In bom šel po vrsti, ni odgovoril na tista vprašanja, za katera sem odgovoren kot minister za okolje.

Gradnja je vzdrževanje. Moram reči, da je to huda pravna telovadba. Jaz kot pravnik, ne morem razumeti, da je gradnja nečesa novega vzdrževanje. Moj mozek, pa verjemite, če sem pravno fakulteto zaključil, verjetno imam neke predispozicije, da bi lahko razumel, kaj je graditev novega objekta, kaj pa je vzdrževanje. Ne vem, mogoče se bom moral še malo dodatno izobraževati, da bom to razumel. Bodo pa to pravni strokovnjaki, saj pogledjte, imamo dr. Udetu, dr. Cerarja, dr. Pirnat se zelo rad oglašá, vedno ga kaj sprašujejo, zlasti

kadar gre za zelo delikatne zadeve. Moje mnenje je, da je to čista pravna telovadba.

Zakaj? Zato, ker moram reči, da ga ni, ne človeka, boga, ki bi lahko rekel, da graditev nečesa novega pomeni vzdrževanje. To je proti naravnim zakonom. Če greš k zdravniku, da vzdržiš svoje telo, ne pomeni, da si se ravno rodil. Moram plastično uporabiti izraze. Če je nekaj novo, je novo. Če se pa nekaj vzdržuje, je pa že verjetno v tem svetu. Potem se pač to vzdržuje. Jaz sem hvaležen poslancu, gospodu Trofeniku iz stranke Zares - Nova politika, da je postavil to vprašanje. To gre pa za neka temeljna naravna vprašanja. Ne vem, mogoče bomo kaj spremenili v dojemanju sveta. Kar se tiče izdajanja gradbenih dovoljenj. Mi zaradi tolmačenja Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, kjer je odgovoren minister Gregor Golobič, nismo teh gradbenih dovoljenj izdajali, pa tudi Ministrstvo za okolje in prostor nima te pristojnosti. Mi lahko samo takrat, kadar gre za državni prostorski načrt. Saj tisti, ki že sedite več mandatov, verjetno se z menoj strinjate. Upam, da veste, da smo državne prostorske načrte na Vladi sprejemali zato, da pride v pristojnost Ministrstva za okolje. Tukaj ne gre za državni prostorski načrt, ampak gre pač za neke linijske zadeve. Seveda v tej državi, v tem pravnem redu, v tem pravnem sistemu, ki ga vsi tako spoštujemo, morda kakšni malo manj, zlasti imam jaz veliko očitkov, ampak bomo videli, kaj bo v sodni proceduri, kaj bo dokazano, jaz mislim, da nič, pa velja naslednje. Mi imamo zakon o graditvi objektov. Tisti, ki ste že nekaj časa poslanci, veste, da je to splošen predpis. Jaz sem vam ga razložil, sem ga šel dobesedno prebrat, zato ker veste, magnetogram bo zelo važen, ker ne bi rad naslednji dan bral v časopisih, ki so pomembni za osveščanje javnosti, za informiranje, da bomo rekli: "Karl Erjavec je lagal. Karl Erjavec je povzročil škodo." Ker to je po navadi na prvih straneh v zadnjem času. Zato sem se odločil, zato ker jaz po navadi nerad berem, saj veste, zakaj bi človek bral, pa če si minister, če sprejemaš neko politično odgovornost, jaz pravim, dober politik mora znati na vsako vprašanje govoriti vsaj 5 minut ali pa 10. Ampak to na takšen način, da ga noben ne more ujeti, da govori in trobezlja neumnosti. Če tega politik ne zmore, je boljše, da gre domov. Bolje, da počne nekaj drugega. Ampak v tem primeru, ker gre za zelo eksaktna pravna vprašanja, sem naredil izjemo in sem raje prebral.

No, kot sem povedal, zakon o graditvi objektov, vi ki sprejemate te zakone, tudi sedaj smo ga dopolnili, se spominjate. To je splošen predpis. Potem imamo pa specialne predpise. To so pa za določena področja. Poseben predpis določa, kako ravnati. In v pravu velja, da posebni predpis, specialni predpis ima prednost pred splošnim, vendar ne sme biti v nasprotju z zakonitostjo in tako naprej. Jaz nočem tukaj pravne teorije zganjati, ker so za to profesorji, doktorji prava, ki bodo to razlagali. Lahko pa tudi kakšen

poslanec razloži, če ima veliko tega znanja. Jaz ga imam, veste, ker jaz sem aktivno v politiko vstopil šele 2004 kot minister za obrambo, prej sem pa delal na strokovnih področjih: državni sekretar za pravosodje. Saj veste, lepe zgodbe smo imeli z notarji, škoda, da se ni nič zgodilo, kaj posebnega, ne v prejšnjem mandatu, upam, da se bo v tem mandatu, še prej pa človekove pravice 6 let. Veste, koliko je treba teoretičnega znanja, pisal sem članke in tako naprej. Ampak nisem pa specialist za civilistiko, ampak saj je vse posneto, bodo to doktorji znanosti pregledali, eksperti za civilistiko. Lahko pa povem, da meni se zdi, da sem imel desetko obligacije, da sem bil zelo priden, kar se tiče tega področja. No in če gre za specialen predpis, potem seveda moramo mi to upoštevati. In ker je prišlo do tega vprašanja s strani poslanca Trofenika, smo mi vprašali tisto ministrstvo, ki je pristojno za predpis. In to je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Na čelu tega ministrstva je, kot je sam izrazil, je politik, ni strokovnjak, če ste hiring prebrali. To govorim ne zato, da bi hotel biti zlonameren, ampak hočem ga malce oprati odgovornosti. Ker on je sam že na hiringu povedal, da je pač tukaj imenovan kot politik, da ni strokovnjak, ker ni doktor znanosti. Za Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo rabiš vsaj doktorja znanosti, profesorja, ali pa ne vem, znanstvenika. Ampak dobro, v demokraciji vemo, da so ministri politiki, niso strokovnjaki in jaz ne bi rad, da bi se me napačno razumelo, da jaz sedaj napadam ministra za znanost, gospoda Golobiča, ker jaz razumem, da on politično opravlja to funkcijo. Ampak človek, ki je odgovoren za pravno področje, jaz sem vam prebral ime, pa bom še enkrat, pa upam, da ji ne delam kakšno škodo, ampak gre za strokovno vprašanje, ne za politično. Ona pač tako pravno tolmači, kakšna je vloga zakona o elektronskih komunikacijah, vizavi zakona o graditvi. In ker gre za poseben predpis, moramo mi pač upoštevati to mnenje. Jaz verjamem, da je to človek, ki je največji strokovnjak na pravnem področju v zvezi z elektronskimi komunikacijami. Ampak je že predsednik države Türk povedal, če kdo naredi napako, da mu dajmo včasih tudi kaj odpustiti. In jaz upam, da bomo te gospe tudi odpustili, če je naredila pač eno pravno napako. Glede na to, da, saj veste, je treba veliko zadev pregledati, včasih tudi človek pogreši. Veste, kako je, tisti, ki dela, tudi naredi kakšno napako. Saj če ne bi nič delal, potem ni nobene napake. Veste, jaz če ne bi nič delal zadnjih pet let, ne bi nobene napake naredil in bi bil super minister. Tak idealen minister, čeprav ne vem, ali obstajajo idealni ljudje, ampak nekje sem prebral, da nisem idealen minister. Upam, da so tisti ostali v Vladi idealni. Ampak ne bom šel v politiko.

Da dokončam. Ta posebni predpis določa, kako moramo v teh primerih ravnati. Zato smo mi vprašali gospo Barbaro Pernuš Grošelj, to je vodja sektorja za zakonodajo s področja informacijske družbe, najbolj kompetentno, strokovno osebo.

Jaz sem prepričan, da ni politik, ker bi jo sigurno poznal. Ker jaz poznam vse te politike v tej državi, to mi pa verjemite. In jaz mislim, da je res to strokovnjakinja, ampak morda je narobe interpretirala, ampak dovolimo to napako, saj bo nekdo pač rekel, da ni nič narobe, če kdaj narediš eno napako. Tak standard postavlja najvišja moralna avtoriteta v tej državi. In kaj ona pravi? "Strinjamo se, da po Zakonu o elektronskih komunikacijah za gradnjo širokopasovnih omrežij ni potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje." Kaj naj mi? Kaj naj naredi minister? Ali naj jaz, kot politik, ker jaz sem politik, predsednik stranke DeSUS, ki se zavzema za upokojece, saj to veste. Ampak jaz ne morem to stroko zdaj posiljevati z nekimi mnenji. Ne morem. .../Oglašanje iz klopi./... Jaz vem, da je joj, joj, joj. A veste, jaz sem imel pa prvi dan v letu 2010 joj, joj, joj, ko sem gledal, kakšne neumnosti se mi očitajo. Ampak hočem to povedati, če mi dobimo takšno strokovno mnenje od najvišje pravne avtoritete na področju elektronskih komunikacij, od tistih, ki so ta zakon so napisali, ne pričakovati, da bodo moji uradniki drugače počeli. Mi smo na podlagi tega upravnim enotam, verjetno ne s pismom, ampak se je oblikovala ta praksa, da ni potrebno gradbeno dovoljenje. Ampak moram pa reči, da zelo globoko posegamo v določene ustavno zavarovane pravice. Razen če se sklene služnost na podlagi neke pogodbe. Kaj pa če stranka noče, da gre ta kabel čez njeno zemljišče in se ne more občina dogovoriti? Saj vemo, kaj je bilo na Dolenjskem, kakšna zamuda pri gradnji avtoceste. Ker v tej državi velja ustava. Ustava pa pravi tudi, da je ena od temeljnih pravic lastninska pravica. In mi posegamo v lastninsko pravico brez gradbenega dovoljenja, brez nič. Na podlagi tega člena, zakon to omogoča, tako ste ga sprejeli, spoštovane poslanke in poslanci, da je mogoče razumeti, da kadar gre za vzdrževanje, da to ni gradbeni poseg. Kadar gre za vzdrževanje pa se je treba zavedati, da ne posegaš v lastninsko pravico, ker je neka služnostna pogodba že podpisana ali je bilo kaj prodano. In seveda je normalno, če je bila pridobljena služnostna pravica, da vključuje tudi vzdrževanje. In je ni pravne telovadbe v tej državi, vprašajte vse eminentne doktorje znanosti, ne verjamem, da bodo rekli, da je gradnja vzdrževanje. Kaj hočem reči? Da je to tolmačenje za nas obvezno. Zato smo mi sledili tistemu, ki je zadolžen za posebni predpis, to je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, takšno pravno mnenje je dala gospa, ki je odgovorna za to področje. Moram pa reči, da ocenjujem, da tukaj minister nima nobene odgovornosti, ker je on pač politična oseba, tudi ni pravnik, saj se ne more spoznati na vse te zadeve. Ima neko drugo kariero pred seboj, jaz pa sem vedno delal na pravnih zadevah. Ampak kaj hočem reči? Da je to tolmačenje dalo ministrstvo in zato ni potrebno gradbeno dovoljenje. Seveda pa je res, vi poslanci, ki imate oblast v tej državi, pa se lahko odločite, da ta zakon o elektronskih komunikacijah, v tistem členu, ki

se ga lahko tolmači, da je gradnja vzdrževanje - kar je noro - da spremenimo ta člen, da bo bolj jasen, da se ve, kaj je po naravnih pravilih to, če se nekdo rodi, in je nekaj novega, in kaj je, če je nekdo malo bolan, pa ga je treba na vzdrževanje poslati. Jaz kaj več o tej stvari nimam povedati.

Predlagam, da pride še minister za visoko šolstvo, če mislite, da terjate še kakšne odgovore, bo verjetno prišel s to močno pravno službo. Mislim, da minister za finance ni treba, ker je treba najprej to vprašanje razčistiti. Moram pa reči, da ne vem več kaj vam odgovoriti.

Upam, da sem v tem nastopu povedal vse tisto, kar je potrebno, da vi, kot poslanke in poslanci tega zbora, da ste korektno informirani, kakšna je vloga ministra za okolje in prostor v tej zadevi, kako je s temi predpisi. Vem, da to dobro veste, saj vi zakone sprejemate, in veste, kdaj je specialni, kdaj je splošni. Sploh ne dvomim v vaše znanje. Gre za neko tipično pravno vprašanje. Očitno pa ta razlaga, tolmačenje ni dobro. Nihče me ne more prepričati, da je nekaj novo, ali da se nekaj gradi, da je to enako kot vzdrževati. Ga ni, ki lahko to razloži. Ne vem, zakaj takšno nenavadno tolmačenje. Tega vam ne znam povedati. Boste morali, spoštovani poslanec gospod Trofenik iz stranke Zares, vprašati vašega ministra in upam, da ne bodo kakšne posledice, ker je po drugi plati vaš šef.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Trofenik, želite besedo kot predlagatelj? Izvolite.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Se opravičujem, dovolil si bom malo šale za začetek. Spoštovani gospod minister, jaz sem sam sebi šef naprej, pa potem drugi šefi pridejo. Zakaj? Zato, ker ni pomembno iz katere poslanske skupine si, kateri poslanski skupini pripada odgovorni minister ali ministri, pomembna je relacija med državljani, državo in drugimi inštitucijami, v končni fazi, ali nekaj delamo zakonito ali delamo nezakonito, ali trošimo evropska sredstva korektno ali jih trošimo mogoče malo po čez, kot smo navajeni. Zahvaljujem se vam za vse to, kar ste povedali. Odkrito bom povedal, če ne bi zadnjič tako odsekali na podlagi tolmačenja, ki ste mi ga pokazali in ki ga rešpektiram, konkurenčnega ministrstva, oprostite, da se tako izrazim, mogoče niti ne bi danes razpravljali in bi tistikrat zaključili. Dovolite vseeno, problemi so bistveno, bistveno težji, kot bi želeli danes ne vi, imam občutek, da se kot profesionallec zavedate te pravne vprašljivosti takšnega tolmačenja, še zlasti, ker ta nesrečni zakon o telekomunikacijah, ki smo ga pred božičem še dopolnili, ampak to smo pustili pri miru, kljub opozorilom, da nekaj ne štima, da bom zelo direkten, nikjer ne definira pojma, ki je zlorabljen. Dostopovno omrežje ni definirano pri 48 definicijah pojmov, ki jih ta zakon prinaša. Nisem pravnik, ampak toliko obrti pa opazovanja sem se pa naučil, da si upam

izustiti eno zelo ostro, da gre za eklatantno zlorabo nekega teksta, da bi bili praktični, še zlasti ker moji bivši dijaki, inženirji, doktorji, s tega področja mi tolmačijo in razlagajo, da do leta 2007 ni bilo take prakse. To se pravi, do leta 2007 je bilo potrebno gradbeno dovoljenje, pa tudi, če ste kabel bakreni ali drugi menjali, pa ste samo kapaciteto kabla povečali. Pa ni bilo to vzdrževalno delo. To, kar ste me vprašali, če sem šel pogledat. Jaz ne morem, od tam, kjer mi pišejo pa nosijo, vse ne morem iti gledat po Sloveniji, čeprav je 20 občin, imam tukaj seznam, bilo deležno te dobrobiti. Ampak problem pa je, da ob isti vaški cesti, je desna stran bela lisa, leva stran pa ni bela lisa. Po eni strani gre kabel, optični, in tisti se bodo priključili, drugi pa ne bodo. In kaj mi je na vprašanje drugega aprila, to ni sedaj, ampak drugega aprila lanskega leta odgovoril Direktorat za elektronske komunikacije. Kdo je odgovoren za določitev območja belih lis? Ali lokalna skupnost, kot naročnik projekta, ali izdelovalec tehnične dokumentacije ali vaše ministrstvo, kot to trdijo nekateri predstavniki nekaterih lokalnih skupnosti? Odgovor: "Za določitev območja belih lis so odgovorne lokalne skupnosti, Ministrstvo za gospodarstvo in tudi operaterji telekomunikacijskih omrežij. Končni seznam belih lis sestavi Ministrstvo za gospodarstvo na podlagi informacij, ki jih je pridobilo s študijo, ki jo je pripravil Geodetski institut iz podatkov, posredovanih s strani lokalnih skupnosti, ter na podlagi informacij operaterjev, ki so za posamezna področja izrazili komercialni interes in s tem povedali, da nameravajo na teh področjih graditi širokopasovno omrežje. Vsaka lokalna skupnost je imela možnost, da sodeluje pri definiciji belih lis na način, kot ga je predlagalo Ministrstvo za gospodarstvo." Iz tega teksta pač nič pametnega ne more nastati, kaj šele korekten tehničen dokument ali projekt za izvajanje. In temeljni problem ni graditi z gradbenim dovoljenjem ali brez njega, temeljni problem je, da imajo državljani pod enakimi pogoji enake pravice, se pravi, z leve ali desne strani ceste, kjer je de facto bela lisa, ne pa, da nekdo bele, rdeče, oranžne ali ne vem kakšne lise riše, tako kot se mu je zdelo. Če bi vam pokazal, kako zgleda to omrežje belih lis, so te bele lise tako luknjaste kot švicarski sir. Toliko o dejanskih primerih, da o čem drugem ne govorim.

Povprašali ste me - in sprejemam ta vaš način tolmačenja, malo poživi vse skupaj, da ne boste mislili, da je kaj narobe -, ali sem dobro pogledal, če so vzdrževalna dela. Z vami se globoko strinjam, da ne more biti vzdrževalno delo, kjer ni osnove, da bi vzdrževali. Ampak, glej ga, hudiča, za vsak najmanjši projekt, ki ga financiramo iz evropskih sredstev, imamo ogromne table, ki včasih stanejo pomemben del tega stroška. In te table stojijo po vesoljni Sloveniji, kjerkoli se kaj iz evropskih sredstev gradi. Ali mislite, da tu stoji katera tabla? So pa napisane in na njih piše "vzdrževalna

delo", vendar ga ni tistega junaka, ki bi te table postavil, pa imajo v praznih skladiščih ali depojih shranjene, kar še posebej ilustrira pravno tolmačenje, kdorkoli ga je dal. Jaz te gospe, ki je bila tu imenovana, ne poznam in me tudi ne zanima. Mene zanima odnos do državljanov in do evropskih sredstev, za katere sem gotov, da jih bomo delno plačali. Zakaj jih bomo plačali iz svojega žepa, državnega ali občinskega? Zato, ker so nekateri podjetniki, ki so investirali v Sloveniji v to omrežje, pred bankrotom, ker se iz evropskih sredstev na nekorekten način gradi konkurenčno omrežje. Oni so se pa zainvestirali, najeli kredite, zdaj pa, če nekdo deli na tak način, je, milo rečeno, nekorektno. Ne da bi želel polemizirati s tem tolmačenjem, ki mislim, da je privlečeno za lase, saj neke resne opore v zakonu nima, take ali drugačne, strinjam se pa s tistimi, ki pravijo, da je gradnja objektov treba reševati v enem zakonu, ne pa v ne vem koliko zakonih. Ampak, glejte, čisto primitivna primerjava: primerjajmo gradnjo vodovoda, kakršnegakoli omrežja in to ljubo polaganje plastike za optiko, kjer so praktično tudi plastične cevi. Ali je potem tudi možno desetine kilometrov vodovoda zgraditi brez gradbenega dovoljenja na tak način? Mislim, da ga ni junaka, ki bi šel to delat, razen priključkov k hišam.

Še zdaleč ni res tisto, kar nekateri poskušajo, jaz ne mislim polemizirati, ker je bilo tudi nekaj danes praktičnih diskusij: moramo hitro, učinkovito porabiti evropska sredstva, 45 milijonov. Dragi kolegi in kolegice, mi imamo 4 milijarde in nekaj koristno za porabiti, pa ne piše, da bomo gradili vse mogoče objekte brez predpisov, nezakonito in pod vprašljivimi pogoji. Jaz tako kot pri prejšnjem vprašanju in diskusiji nisem hotel odpirati odgovornosti. Marsikaj bi pa lahko povedal in dokumentiral, kako je bilo 45 milijonov za 20 slovenskih občin, ki ne predstavljajo niti desetine slovenskih občin, pustimo podeželje, mesto, tam, kjer bi bilo potrebno, to razdeljeno. In zakaj je bilo vprašanje ministru za okolje in prostor? Ker je logično, da se na tej relaciji razčisti, glede na predpise o gradnji objektov, ali so zagotovljeni minimalni standardi, ki jih ti predpisi zagotavljajo. Jaz ne plediram na tem, da je treba po vsej sili gradbeno dovoljenje. V vsakem primeru pa je treba imeti dokument ali razpolagalno pravico z zemljiščem, na katerem se gradi. Ali veste, v kaj spravljajo lastnike? Jaz se strinjam, da je to z vidika pravic nekaterih državljanek in državljanov resen problem in da bo priletel kot bumerang. Priletel bo pri tisti manjšini, ki je podpisala služnostne pravice ali služnostne pogodbe, pa nima vrisanih teh preljubih cevi, vendar so neuki in neopozorjeni podpisali služnost za celo parcelo, na kateri mu bajta stoji, da mu po enem koščku gre taka inštalacija. Kdor ne ve, kaj je podpisal, ga čakajo težke posledice, ker takrat pa seveda nasprotna stran, ko bo prišlo do tega, ne bo hotela vedeti, da ni bil obveščen, da ni vedel in podobne stvari. Če bi bil

razkorak v procentu med potrebnimi služnostmi in dejansko realizirano obliko pogodb minimalen, bi človek še to razumel. Vendar gre za primere dejanske v praksi, ko niti polovica služnostnih pogodb ni podpisana, ostalo pa se gradi, milo rečeno, na črno. In kakšna je lahko kvaliteta take gradnje in kako se lahko državljanji počutijo, tisti, ki so po nesreči na tisti strani, ko je Geodetski inštitut, ne vem, kaj je imel ta pri tem, na podlagi Telekomovih izjav sestavil področja belih lis. Kako pa to v praksi izgleda? Telekom si je definiral, izgleda zavestno, tako bele lise, da se mu račun izide. Imamo primere, ko je prva optika ali med prvimi optikami v Sloveniji je bila položena z garancijo države ob rekonstrukciji dravskih elektrarn, se zopet vračamo v dravske elektrarne, od Dravograda do Čakovca gre. Del tek kapacitet je že pred več kot 10 leti prišel po čudni poti v privatne roke. Danes je pa to bela lisa in se neposredno na te kapacitete optičnih vlaken polagajo z evropskimi sredstvi dodatna omrežja, ker je tam bela lisa. Na drugih straneh pa na raznih hribih po slovenskih goricah in tudi na Gorenjskem in še kje ni ničesar, pod firmo vzdrževanja pa se kopa, tako kot se komu zdi. In eni, če so pridni, bodo dobili priključek, drugi, ki niso "pridni", v narekovaju rečeno, pa tega priključka ne bodo dobili, ne glede, da 45 milijonov se lepo sliši, glede na slovenske potrebe pa ničesar ne pomeni. Razprava oziroma vprašanje je bilo postavljeno zato, da se problem identificira. Seveda odgovornih, meni je čisto osebno vseeno, kateri minister ali katera skupina ministrov bo morala prevzeti odgovornost za stanje in za posledice. Upam, da se prebudijo in začnejo delati tisto, kar jim gre po pristojnostih in pooblastilih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Je ni.) Gospod Jakob Presečnik. (Ga ni.) Gospod Miran Györek. (Se odpovedujete.) Gospod Vili Rezman. (Ga ni.) Mag. Franc Žnidaršič. (Ga ni.) Franc Bogovič. (Ga ni.) Gospod Silven Majhenič, želite besedo? (Ne.) Gospod Franco Juri. (Ne.) Gospod Janez Ribič? (Ne.) Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti? (Ne.) Gospod Vido Kres? (Ne.) Gospod Tadej Slapnik? (Ne.) Vito Rožej? (Ne.) Gospod mag. Radovan Žerjav? (Ne.) Pa smo na koncu. Gospod predlagatelj. (Ga ni.) Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Odpiram prijavo. Gospa Breda Pečan ima besedo. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut.

BREDA PEČAN: Saj ne bom dolgo rabila. Jaz sem hotela samo povedati, da vse kaže, da nekaterih zapisov ne znamo na enak način brati. Rada bi samo to povedala, da dvom v to, da se lahko gradijo tako zelo obsežne investicije, kot je več 10

kilometrov dolgo elektronsko komunikacijsko omrežje, brez gradbenega dovoljenja, ne more držati. Tudi v zakonu o elektronskih komunikacijskih omrežjih v 7. členu piše sledeče: "Elektronska komunikacijska omrežja in pripadajoča infrastruktura, ki je namenjena za povezovanje z javnimi komunikacijskimi omrežji in za izvajanje javnih komunikacijskih storitev, morajo biti grajena v skladu s predpisi o urejanju prostora," poudarjam, v skladu s predpisi o urejanju prostora, "o graditvi objektov, vključno z njihovimi bistvenimi lastnostmi in o varstvu okolja ter morajo delovati v skladu z veljavnimi predpisi, ki določajo varnost delovanja..." in tako naprej. Torej ne drži, da bi se lahko investicije v vrednosti 45 milijonov evrov in dodatni lastni vložki v gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij za širokopasovno elektronsko omrežje gradili brez gradbenega dovoljenja. Nobena razlaga Zakona o elektronskih komunikacijah ne more držati, če se prebere samo prvi odstavek 7. člena tega istega zakona. Ministrstvo za okolje in prostor in njegove izpostave v upravnih enotah so ravnali nezakonito, ker so dovolili, da se je gradilo elektronsko-komunikacijsko omrežje, širokopasovni internet, brez gradbenega dovoljenja.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Alojz Posedel, izvolite.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Sam bi v tej razpravi povedal tisto, kar mislim, da je pri celi stvari tudi najbolj škoda. Praktično vsi, ki so bili prijavljeni, so se tudi odpovedali razpravi, ker očitno je to tema, o kateri bi bilo treba spregovoriti. In je tudi vprašanje bilo postavljeno zelo dobronamerno in pa predvsem nepolitično. Jaz sem prepričan, da se je v tej zgodbi pokazal način dela, ki je popolnoma zgrešen, in da vprašanje, ki ga je kolega Vili Trofenik postavil, ni bil namenjeno političnemu razčiščevanju, ne to vprašanje o širokopasovnem omrežju in njegovi izgradnji in tudi ne glede koncesij. Obe vprašanji sta takšna, da bi verjetno vsi pričakovali, da bo gospod minister prišel z ekipo, ki na ministrstvu pokriva posamezno področje, ker danes v njegovih odgovorih, pa če smo tako še lahko pozorno poslušali, ni bilo konkretnih odgovorov, razen izgovarjanja, tudi na Zakon o telekomunikacijah, kjer je bilo tudi s strani vprašanja in predlagatelja tega vprašanja povedano, da se do 2007. leta nikoli ta člen in pa ta zakon ni upošteval pri izgradnji širokopasovnih in ostalih telekomunikacijskih omrežij. Se pravi, da gre za drugo zadevo. In mogoče v odgovoru ministra pri tem vprašanju bi bilo dobro, da bi se tako energično, kot se je pri prejšnjem vprašanju, kdo je bil dejansko odgovoren v prejšnjem mandatu, tudi tukaj vprašal. Pa verjetno glede na to, da se je minister vrnil, bo lahko tudi povedal, da so takrat tudi v tem mandatu vprašanja ministrstva oziroma ministra za gospodarstvo in pa ostalih

ministrstev, kako je prišlo do porabe teh sredstev. In še tisto, kar se je pokazalo tudi iz posameznih obrazložitvev, ko so predstavljali mnenje poslanskih skupin tudi nekateri župani, ki so slučajno iz teh občin, kjer se ta sredstva delijo, je zanimivo, kako preprosto se določene stvari razlagajo, ker so bila pač sredstva na vidiku, jih je treba čim enostavneje, čim hitreje tudi porabiti. To zagotovo ni način, ni standard. In zato je bilo to vprašanje in zato je tudi prav, da se to vprašanje ne bo zaključilo, ker je treba zadeve razčistiti.

Jaz sem prepričan, da je bilo to vprašanje na mestu, da je bilo ravnanje pri razpisu, dodeljevanju, koriščenju in zdaj tudi pri porabi teh sredstev sporno in da je bilo vprašanje na mestu in da je treba nanj odgovoriti in najti odgovornost ter predvsem tudi pot, kako iz te zagate, predvsem do tistega, katerega so tudi sredstva, se pravi do Evrope.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Zaključujem razpravo, s tem zaključujem tudi to točko dnevnega reda. Prekinjam 12. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.45.

(Seja je bila prekinjena ob 16.13 in se je nadaljevala ob 16.45.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci. Prosim za posluš v dvorani.

Nadaljujemo s prekinjeno sejo. Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave.

Nadaljujemo s **prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, v okviru skrajšanega postopka.**

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmajih.

Proceduralno, gospod Posedel.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

V proceduralnem predlogu bi želel pred začetkom glasovanja opozoriti na to, kar se nam dogaja na tem podaljšanem decembrskem zasedanju Državnega zbora in se je tudi danes pokazalo, da predstavlja veliko problemov pri zagotavljanju prisotnosti članov Vlade, pri poslancih, strokovnih službah, zato bi predlagal, da tisti, ki planirate zasedanje Državnega zbora, realno načrtujete potek sej ali vsaj bolj realno. Gospod Vizjak, povezano je s proceduralnim predlogom, ki mislim, da bi prispeval k temu, da bi seje

potekale bolj zgoščeno, bolj delovno. Tako pa smo priča, tudi v primeru decembrskega zasedanja, da smo morali danes, v ponedeljek...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: ...v ponedeljek, ki je sicer namenjen delu poslancev na terenu, biti tukaj v Ljubljani. In tudi danes smo več kot 5 ur zgrešili "v tajmingu" glasovanja in zato predlagam proceduralni predlog, da vodje poslanskih skupin, ki na Kolegiju določate dnevni red, realno planirate, da bo delo bolj kvalitetno in časovno bolj usklajeno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Najava časa je seveda opravljena v skladu s Poslovníkom Državnega zbora. Sam sem tudi že opozoril kolege, vodje poslanskih skupin, da bi bilo nemara bolj smotrno bolj racionalno načrtovati ta čas. Pristojnosti so tu pri vodjih poslanskih skupin. Hvala za pobudo, če jo bodo upoštevali. Vsekakor moram dodati tudi to, da se ta proceduralni predlog nanaša na sejo kot celoto, ne na posamezno točko. Vendar tudi to je možno.

Nadaljujemo z odločanjem o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 2. členu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 41.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 12. členu. Če bo amandma k 12. členu pod številko 1, sprejet je amandma pod številko 2 brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 5.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k 18. členu. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 2.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 12. in 18. členu. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje? (Ne želijo.) Amandmaji niso bili niti napovedani, niti vloženi, zato ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada niso obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 6.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **26. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o avtorski in sorodnih pravicah.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o avtorski in sorodnih pravicah je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Moram reči, da je razprava ob tej noveli zakona pokazala, da se praktično vse poslanske skupine strinjajo s tem, da je nesprejemljivo zaračunavanje takšnih nadomestil, kot jih sedaj zaračunava SAZAS kulturnim društvom in vsem ostalim neprofitnim organizacijam oziroma društvom s področja kulture, umetnosti, književnosti in tako naprej. Gre za netransparentno, krivično pobiranje nadomestil, kjer dostikrat to pobiranje nadomestil nima nobene zveze z zaščito intelektualne lastnine oziroma z nadomestili avtorju za uporabo njegovega dela. Nanizani so bili številni primeri, kako se je zaradi, po moji oceni, zlasti pomanjkljivega nadzora in tudi iznajdljivosti te kolektivne organizacije leta pravzaprav obrnila avtorjem nasproti. To ni več kolektivna organizacija, ki bi ščitila interese avtorjev, temveč se je sprevrgla in dostikrat številni avtorji od nje nimajo ničesar, peščica posameznikov pa na teh valovih in v tem vetru jadra pospešeno naprej. Zato je treba urediti to problematiko celovito, soglašam. Soglašam tudi s tistimi, ki pravijo, da novela, ki jo predlagamo poslanci, rešuje zgolj delček problema. Rešuje zgolj nadomestila društvom s področja kulture, ko delujejo na neprofitni osnovi in delujejo v korist širše skupnosti. Kulturna društva so dostikrat gibal tako družbenega kot družabnega življenja širom po slovenskem podeželju in jih le-ta obremenitev dostikrat postavlja v močno dilemo ali iti naprej ali ne.

Predlagamo, da sprejmete, in poslanska skupina bo ta sklep tudi podprla, da gre zakon naprej, da sprejmete ta sklep, da vsaj delno odpravimo nekatere probleme sedanje ureditve s tem tudi naznanimo morebiti še ostale posege v zakonodajo, ki ste jih tu omenili in ki pravite, da so potrebne.

Poslanska skupina bo predlog sklepa podprla.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Luka Juri v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

DR. LUKA JURI: Socialni demokrati se strinjamo s potrebo po vsebinski spremembi zakonodaje na področju avtorskih pravic. Trenutna zakonodaja ni ustrezna in z njo niso zadovoljni, paradoksalno, tako uporabniki avtorskih pravic, torej tisti, ki poslušamo glasbo, tako avtorji, torej tisti, ki od avtorskih pravic imajo svoj vsakdanji kruh. Socialni demokrati smo tudi z zanimanjem sprejeli in prebrali predlog zakona, vendar kmalu ugotovili, da je napisan pomanjkljivo in da je nedorečen. Ta predlog zakona odpira bistveno več vprašanj, kolikor jih zapira. Kot primer, trenutna formulacija predlaganega zakona bo omogočila, da bodo praktično vsi organizatorji koncertov v Sloveniji prenehali plačevati avtorske pravice, pa ne glede na to, ali so zaradi tega zaslužili nič evrov, 1.000 evrov ali 20.000 evrov. Ustanovitev by-pass društev, ki se bo na papirju ukvarjalo z umetnostnimi dejavnostmi, hkrati pa plačevalo storitve drugim organizacijam, zato, da bodo organizirala koncerte, bo omogočala prav takšne mastne dobičke in prav to bi bilo najbolj krivično do tistih organizacij, društev, ki pa se dejansko ukvarjajo s humanitarnimi dejanji in z neprofitnim delom na področju kulture. Če želimo te organizacije zaščititi, moramo zakonodajo urediti dosti boljše in širše in zaradi tega koalicijske poslanske skupine delajo na noveli zakona že slabo leto dni in lahko pričakujemo, da v naslednjih šestih mesecih bomo s pomočjo Urada za intelektualno lastnino imeli predlog, ki bo bistveno celovitejši, seveda kot vsak zakon ne bo popoln, ampak bo skušal odgovarjati in zapreti vprašanja, namesto da bo odprl nova. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujem...

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zares ima Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Poslanska skupina Zares ne bo podprla predloženega zakona. Ne, ker se ne bi strinjali z osnovnim namenom tega zakona. Kot smo že prej v razpravi izpostavili, mislim, da je cilj, ki ga nakazuje tudi ta predlog, in za to se lahko tudi zahvalimo opoziciji, skupen. In to je sprememba slabe nedorečene zakonodaje, zato lahko samo povem, da bo že v tem tednu, prav iz vrst naše poslanske skupine predložen osnutek izhodišč za celovit zakon, ki bo uredil razmere.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 43.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 12. sejo Državnega zbora in vidimo se kmalu.

Hvala lepa.

(Seja je bila zaključena 11. januarja 2010 ob 16.59.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
JOŽE TANKO.....	2
DR. VINKO GORENAK.....	3
JOŽE TANKO.....	4
BRANKO MARINIČ.....	5
ANTON ANDERLIČ.....	6
MAG. MAJDA POTRATA.....	7
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	7
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	8
32.A točka dnevnega reda: UGOTOVITEV PRENEHANJA MANDATA POSLANCA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 797-V.....	10
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.....	10
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	11
BORUT PAHOR.....	12
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	13
BORUT PAHOR.....	13
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	13
EVA IRGL.....	14
BORUT PAHOR.....	15
EVA IRGL.....	16
BORUT PAHOR.....	17
EVA IRGL.....	17
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	19
BORUT PAHOR.....	19
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	20
BORUT PAHOR.....	21
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	22
FRANC JURŠA.....	23
BORUT PAHOR.....	23
FRANC JURŠA.....	25
DR. MILAN POGAČNIK.....	25
VILI TROFENIK.....	26
DR. MILAN POGAČNIK.....	27
DR. MILAN POGAČNIK.....	27
SREČKO PRIJATELJ.....	28
DR. MILAN POGAČNIK.....	28
SREČKO PRIJATELJ.....	29
DR. MILAN POGAČNIK.....	29
JOŽEF JEROVŠEK.....	31
DR. MILAN POGAČNIK.....	31
JOŽEF JEROVŠEK.....	32
SAMUEL ŽBOGAR.....	33
MILENKO ZIHERL.....	34
SAMUEL ŽBOGAR.....	35
MILENKO ZIHERL.....	35
SAMUEL ŽBOGAR.....	35
MIRO PETEK.....	36
SAMUEL ŽBOGAR.....	37
MIRO PETEK.....	37

SAMUEL ŽBOGAR.....	38
MIRO PETEK.....	38
SAMUEL ŽBOGAR.....	39
SAMUEL ŽBOGAR.....	39
DR. LUKA JURI.....	41
SAMUEL ŽBOGAR.....	41
SAMUEL ŽBOGAR.....	42
MILENKO ZIHERL.....	43
SAMUEL ŽBOGAR.....	43
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	44
FRANC PUKŠIČ.....	45
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	46
FRANC PUKŠIČ.....	46
BORUT MIKLAVČIČ.....	47
BORUT MIKLAVČIČ.....	47
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	48
BORUT MIKLAVČIČ.....	49
MIRO PETEK.....	50
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	51
MIRO PETEK.....	52
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	52
MIRO PETEK.....	53
JOŽEF JEROVŠEK.....	54
JOŽEF JEROVŠEK.....	54
SILVEN MAJHENIČ.....	54
BOJAN KONTIČ.....	55
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	56
BOJAN KONTIČ.....	57
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	58
RADO LIKAR.....	58
JAKOB PRESEČNIK.....	59
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	60
JAKOB PRESEČNIK.....	61
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	61
ALENKA JERAJ.....	62
DR. IVAN SVETLIK.....	63
ALENKA JERAJ.....	64
DR. IVAN SVETLIK.....	65
MARJAN BEZJAK.....	65
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	65
MARJAN BEZJAK.....	67
MARJAN BEZJAK.....	67
ANDREJ MAGAJNA.....	68
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	68
ANDREJ MAGAJNA.....	70
DR. LJUBICA JELUŠIČ.....	70
DR. VINKO GORENAK.....	70
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	71
DR. VINKO GORENAK.....	72
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	73
MIRAN GYÖREK.....	73

DR. PETER VERLIČ	75
DR. PATRICK VLAČIČ	75
DR. PETER VERLIČ	77
DR. PATRICK VLAČIČ	77
DR. PETER VERLIČ	78
FRANC PUKŠIČ	78
DR. FRANC KRIŽANIČ	79
FRANC PUKŠIČ	80
DR. FRANC KRIŽANIČ	80
FRANC PUKŠIČ	81
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	82
MILENKO ZIHERL	82
IRMA PAVLINIČ KREBS	83
MILENKO ZIHERL	84
IRMA PAVLINIČ KREBS	85
DARKO MENIH	86
BORUT MIKLAVČIČ	86
DARKO MENIH	87
BORUT MIKLAVČIČ	87
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	88
SAMO BEVK	89
JANEZ RIBIČ	89
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR	90
JANEZ RIBIČ	91
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR	92
IVAN GRILL	92
BORUT MIKLAVČIČ	93
IVAN GRILL	94
BORUT MIKLAVČIČ	94
IVAN GRILL	95
RENATA BRUNSKOLE	95
SREČKO PRIJATELJ	96
GVIDO KRES	97
DR. IVAN SVETLIK	98
GVIDO KRES	99
ANTON COLARIČ	99
DR. IVAN SVETLIK	99
ALEŠ ZALAR	100
MILENKO ZIHERL	101
DR. VINKO GORENAK	101
DR. VINKO GORENAK	102
ALEŠ ZALAR	102
DR. VINKO GORENAK	103
ALEŠ ZALAR	104
MIRO PETEK	104
IVAN GRILL	105
BORUT MIKLAVČIČ	106
IVAN GRILL	106
IVAN GRILL	107
IVAN GRILL	107
BORUT MIKLAVČIČ	107

ANDREJ MAGAJNA.....	107
BORUT MIKLAVČIČ.....	108
ANDREJ MAGAJNA.....	108
BORUT MIKLAVČIČ.....	108
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	109
BORUT MIKLAVČIČ.....	109
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	110
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	111
BORUT MIKLAVČIČ.....	111
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	112
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREKRŠKIH (ZP-1F), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 623-V.....	112
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	112
DR. VINKO GORENAK.....	114
DR. VINKO GORENAK.....	115
VITO ROŽEJ.....	116
GVIDO KRES.....	117
ANTON URH.....	118
SILVEN MAJHENIČ.....	119
LJUBO GERMIČ.....	120
ANTON COLARIČ.....	121
DR. VINKO GORENAK.....	122
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	125
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZUNANJIH ZADEVAH (ZZZ-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 665-V.....	127
SAMUEL ŽBOGAR.....	127
FRANCO JURI.....	129
FRANCO JURI.....	131
JAKOB PRESEČNIK.....	132
ANTON URH.....	132
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	134
ANTON ANDERLIČ.....	135
JANJA KLASINC.....	136
MAG. BRANKO GRIMS.....	138
MIRO PETEK.....	139
SAMUEL ŽBOGAR.....	140
FRANCO JURI.....	141
FRANCO JURI.....	141
FRANCO JURI.....	141
ANTON ANDERLIČ.....	142
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	143
MAG. BRANKO GRIMS.....	144
DR. VINKO GORENAK.....	146
DR. VINKO GORENAK.....	146
JANJA KLASINC.....	147
FRANCO JURI.....	148
ANTON ANDERLIČ.....	149
MAG. BRANKO GRIMS.....	151
RUDOLF PETAN.....	151

SAMUEL ŽBOGAR.....	153
FRANCO JURI.....	154
MAG. BRANKO GRIMS.....	154
SAMO BEVK.....	155
DR. VINKO GORENAK.....	156
MELITA ŽUPEVC.....	156
MAG. BRANKO GRIMS.....	158
ANTON ANDERLIČ.....	159
JOŽEF JEROVŠEK.....	160
SAMUEL ŽBOGAR.....	160
MAG. BRANKO GRIMS.....	161
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	161
MELITA ŽUPEVC.....	163
GVIDO KRES.....	163
MAG. ANDREJA RIHTER.....	164
FRANCO JURI.....	166
MAG. BRANKO GRIMS.....	168
MAG. BRANKO GRIMS.....	169
SAMUEL ŽBOGAR.....	169
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV (ZGO-1C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 677-V.....	170
MAG. ZORAN KUS.....	170
FRANC JURŠA.....	170
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	172
FRANC JURŠA.....	172
BOGDAN BAROVIČ.....	173
BREDA PEČAN.....	174
RUDOLF PETAN.....	175
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 680-V.....	176
MAG. ZORAN KUS.....	176
BREDA PEČAN.....	177
BREDA PEČAN.....	179
BREDA PEČAN.....	179
FRANC JURŠA.....	179
SILVEN MAJHENIČ.....	180
MIRAN JERIČ.....	182
TOMAŽ TOM MENCINGER.....	183
ROBERT HROVAT.....	184
DR. PAVEL GANTAR.....	186
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	187
ZVONKO LAH.....	188
BREDA PEČAN.....	188
BREDA PEČAN.....	188
MAG. ZORAN KUS.....	189
JANKO VEBER.....	190
BREDA PEČAN.....	191
MIRAN JERIČ.....	192
ZVONKO LAH.....	193

TOMAŽ TOM MENCINGER.....	195
MAG. BORUT SAJOVIC.....	195
SILVA ČRNUGELJ.....	196
DR. PAVEL GANTAR.....	197
SREČKO PRIJATELJ.....	198
DR. PETER VERLIČ.....	200
MATEVŽ FRANGEŽ.....	201
SAMO BEVK.....	202
SREČKO PRIJATELJ.....	203
MIRKO BRULC.....	204
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PROSTORSKEM NAČRTOVANJU (ZPNačrt-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 692-V.....	205
DR. ZORAN KUS.....	205
BREDA PEČAN.....	206
BREDA PEČAN.....	208
BOGDAN BAROVIČ.....	209
MIRAN JERIČ.....	210
SILVA ČRNUGELJ.....	211
ZVONKO LAH.....	212
DR. PAVEL GANTAR.....	214
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	215
FRANC JURŠA.....	216
ZVONKO LAH.....	217
MAG. ZORAN KUS.....	217
SAMO BEVK.....	218
ZVONKO LAH.....	219
MAG. ZORAN KUS.....	221
JANEZ RIBIČ.....	222
SAMO BEVK.....	222
ZVONKO LAH.....	223
FRANCO JURI.....	225
MAG. ZORAN KUS.....	226
Glasovanje k 11. točki dnevnega reda.....	227
DR. VINKO GORENAK.....	227
Glasovanje k 12. točki dnevnega reda.....	228
MAG. BRANKO GRIMS.....	228
MAG. BRANKO GRIMS.....	229
FRANCO JURI.....	229
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	230
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	230
JAKOB PRESEČNIK.....	231
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	231
JOŽEF JEROVŠEK.....	232
MAG. BRANKO GRIMS.....	232
DR. VINKO GORENAK.....	233
DR. VINKO GORENAK.....	233
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	233
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	234
MELITA ŽUPEVC.....	234
MELITA ŽUPEVC.....	234

MELITA ŽUPEVC	234
MATEVŽ FRANGEŽ	235
ANTON ANDERLIČ	235
JANJA KLASINC	236
FRANCO JURI	236
MAG. RADOVAN ŽERJAV	237
DEJAN LEVANIČ	237
IVAN GRILL	238
IVAN GRILL	238
JOŽE TANKO	238
MAG. BRANKO GRIMS	239
DR. VINKO GORENAK	240
FRANCO JURI	240
JANJA KLASINC	241
DARKO MENIH	241
JOŽEF JEROVŠEK	241
MAG. BRANKO GRIMS	242
MARIJAN POJBIČ	242
MARIJAN POJBIČ	243
Glasovanje k 13. točki dnevnega reda	243
Glasovanje k 14. točki dnevnega reda	244
Glasovanje k 15. točki dnevnega reda	244
DANIJEL KRIVEC	245
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda	246
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	246
EVA IRGL	247
MAG. RADOVAN ŽERJAV	248
MIRO PETEK	249
SREČKO PRIJATELJ	250
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	250
JOŽEF JEROVŠEK	251
MIRO PETEK	252
JOŽE TANKO	253
BOJAN KONTIČ	253
MIRO PETEK	254
DR. PETER VERLIČ	255
IVAN GRILL	256
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	257
IVAN GRILL	257
ANDREJ MAGAJNA	258
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	259
JAKOB PRESEČNIK	259
BOJAN KONTIČ	260
25.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODNOSIH REPUBLIKE SLOVENIJE S SLOVENC ZUNAJ NJENIH MEJAH (ZORSSZNM-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 510-V	260
SAMO BEVK	260
SAMO BEVK	261
MIRO PETEK	261
GVIDO KRES	262

MAG. VASJA KLAVORA.....	263
SREČKO PRIJATELJ.....	263
SREČKO PRIJATELJ.....	265
25.B točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 535-V.....	265
JOŽE TANKO.....	265
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	266
BOGDAN BAROVIČ.....	267
MAG. BORUT SAJOVIČ.....	268
BOGDAN ČEPIČ.....	269
25.C točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O VARSTVENEM DODATKU (ZVarDod-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 633-V	270
JAKOB PRESEČNIK.....	270
SREČKO PRIJATELJ.....	271
DEJAN LEVANIČ.....	272
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	273
26.A točka dnevnega reda: ZAHTEVA SKUPINE POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU STATUSA DRŽAVLJANOV DRUGIH DRŽAV NASLEDNIC NEKDANJE SFRJ V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZUSDDD-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 735-V IN PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O POLICIJI (ZPol- H), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 749-V OBRAVNAVATA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.....	274
MAG. BRANKO GRIMS.....	274
JOŽE TANKO.....	275
DR. VINKO GORENAK.....	276
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O URADNEM LISTU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZUL- C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 604-V.....	278
DR. JANEZ POGORELEC.....	278
DR. VINKO GORENAK.....	279
ANTON URH.....	280
SILVEN MAJHENIČ.....	281
ANTON COLARIČ.....	281
GVIDO KRES.....	282
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU (ZUP-G), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 528-V.....	283
TINA TRŽAN.....	283
DR. VINKO GORENAK.....	285
SILVEN MAJHENIČ.....	285
MILAN GUMZAR.....	286
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	287
JOŽEF JEROVŠEK.....	288
GVIDO KRES.....	289
ANTON URH.....	290

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VOLITVAH POSLANCEV IZ REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKI PARLAMENT (ZVPEP-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 767-V..	291
TINA TRŽAN.....	291
DR. VINKO GORENAK.....	292
MILAN GUMZAR.....	293
DR. VINKO GORENAK.....	294
VITO ROŽEJ.....	295
GVIDO KRES.....	297
ANTON URH.....	298
BOGDAN BAROVIČ.....	299
DR. VINKO GORENAK.....	300
MAG. BRANKO GRIMS.....	301
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	303
MAG. MAJDA POTRATA.....	304
DR. VINKO GORENAK.....	304
FRANCO JURI.....	305
MAG. BRANKO GRIMS.....	306
VITO ROŽEJ.....	307
MAG. BRANKO GRIMS.....	309
SREČKO PRIJATELJ.....	310
DR. VINKO GORENAK.....	311
JAKOB PRESEČNIK.....	312
SILVEN MAJHENIČ.....	312
MIRAN POTRČ.....	313
VITO ROŽEJ.....	314
MAG. BRANKO GRIMS.....	315
FRANCO JURI.....	316
VITO ROŽEJ.....	316
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH (ZEKom-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 666-V.....	316
DR. JÓZSEF GYÖRKÖS.....	316
MAG. BRANKO GRIMS.....	318
MATEVŽ FRANGEŽ.....	318
MAG. BRANKO GRIMS.....	320
TADEJ SLAPNIK.....	321
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	322
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	323
MIRAN GYÖREK.....	324
LJUBO GERMIC.....	326
JANKO VEBER.....	327
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	328
FRANCO JURI.....	329
MAG. BRANKO GRIMS.....	330
MAG. BRANKO GRIMS.....	330
FRANCO JURI.....	333
DR. JÓZSEF GYÖRKÖS.....	333
DR. JÓZSEF GYÖRKÖS.....	334
MAG. BRANKO GRIMS.....	335
ANTON ANDERLIČ.....	336

DR. JÓZSEF GYÖRKÖS	337
ANTON ANDERLIČ	337
DR. PAVEL GANTAR	338
MIRAN GYÖREK	338
ANTON ANDERLIČ	339
DR. JÓZSEF GYÖRKÖS	340
MAG. RADOVAN ŽERJAV	340
DR. JÓZSEF GYÖRKÖS	341
MAG. BRANKO GRIMS	341
SREČKO PRIJATELJ	343
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O CESTNINI ZA VOZILA, KATERIH NAJVEČJA DOVOLJENA MASA PRESEGA 3.500 KG (ZCestV-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 678-V	345
JOŽE TANKO	345
MAG. ZORAN KUS	345
JOŽE TANKO	346
JOŽE TANKO	347
JANKO VEBER	347
BRANKO MARINIČ	348
FRANCO JURI	349
JANEZ RIBIČ	350
ANTON URH	351
SREČKO PRIJATELJ	351
ANTON ANDERLIČ	352
JANKO VEBER	353
BRANKO MARINIČ	354
MAG. ZORAN KUS	355
DR. PETER VERLIČ	356
ANTON ANDERLIČ	358
DR. PETER VERLIČ	360
ANTON ANDERLIČ	360
ANTON ANDERLIČ	360
ANTON ANDERLIČ	360
ANTON ANDERLIČ	360
ANTON ANDERLIČ	360
SREČKO PRIJATELJ	361
ANTON ANDERLIČ	363
SILVEN MAJHENIČ	363
MIROSLAV KLUN	363
MAG. ZORAN KUS	365
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH CESTAH (ZJC-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 693-V	365
MAG. ZORAN KUS	365
MAG. ZORAN KUS	365
JANKO VEBER	366
JANEZ RIBIČ	367
ANTON URH	368
SREČKO PRIJATELJ	368
ANTON ANDERLIČ	369

MIROSLAV KLUN.....	370
DR. PETER VERLIČ.....	370
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAGOTAVLJANJU NAVIGACIJSKIH SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA (ZZNSZP-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 679-V.	372
MAG. ZORAN KUS.....	372
JANKO VEBER.....	373
ANTON URH.....	374
SREČKO PRIJATELJ.....	375
MIRAN JERIČ.....	375
DR. PETER VERLIČ.....	376
JANEZ RIBIČ.....	378
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 605-V.....	379
DR. ANDREJ HORVAT.....	379
RADO LIKAR.....	380
RADO LIKAR.....	382
Glasovanje k 8. točki dnevnega reda.....	383
Glasovanje k 6. točki dnevnega reda.....	383
Glasovanje k 7. točki dnevnega reda.....	384
DR. JÓZSEF GYÖRKÖS.....	385
Glasovanje k 16. točki dnevnega reda.....	386
JOŽE TANKO.....	386
Glasovanje k 17. točki dnevnega reda.....	387
Glasovanje k 18. točki dnevnega reda.....	388
PREDSTAVNIK VLADE.....	388
JOŽE TANKO.....	389
JOŽE TANKO.....	389
JOŽE TANKO.....	389
DR. PAVEL GANTAR.....	390
25. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSPODARSKIH ZBORNICAH (ZGZ-A), EPA 624-V.....	391
MAG. DARJA RADIČ.....	391
MATJAŽ HAN.....	391
MATJAŽ HAN.....	391
BOGDAN BAROVIČ.....	392
MILAN GUMZAR.....	393
MATJAŽ HAN.....	393
DANIJEL KRIVEC.....	393
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	394
FRANC BOGOVIČ.....	394
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	395
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GLAVNEM MESTU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZGMRS- A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 603-V.....	396
RENATA BRUNSKOLE.....	396
ZVONKO ČERNAČ.....	398
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	399
DR. HENRIK GJERKEŠ.....	400

BOGDAN BAROVIČ	400
BOGDAN BAROVIČ	401
ANTON KAMPUŠ	401
MIRO PETEK	402
JANEZ RIBIČ	402
ANTON COLARIČ	403
MIRAN POTRČ	403
ZVONKO ČERNAČ	405
ZVONKO ČERNAČ	405
ZVONKO ČERNAČ	406
ZVONKO ČERNAČ	406
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	407
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	407
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	407
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	408
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	409
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	409
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	409
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	409
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	410
ANTON ANDERLIČ	410
ANTON ANDERLIČ	411
ZVONKO ČERNAČ	412
ZVONKO ČERNAČ	413
JOŽE TANKO	413
JOŽE TANKO	413
JOŽE TANKO	413
VITO ROŽEJ	414
JOŽE TANKO	415
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	415
JOŽEF JEROVŠEK	416
JOŽEF JEROVŠEK	416
JOŽEF JEROVŠEK	416
JOŽEF JEROVŠEK	416
JOŽEF JEROVŠEK	416
JOŽEF JEROVŠEK	416
JOŽEF JEROVŠEK	416
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	417
JOŽE TANKO	417
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	418
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	418
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	418
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	418
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	418
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	418
MIRAN POTRČ	418
MILENKO ZIHERL	420
MILENKO ZIHERL	421
DR. HENRIK GJERKEŠ	421
MATJAŽ ZANOŠKAR	421
RENATA BRUNSKOLE	422

RENATA BRUNSKOLE	423
RENATA BRUNSKOLE	424
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	425
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	425
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	425
MAG. RADOVAN ŽERJAV	427
JOŽEF JEROVŠEK	427
SILVA ČRNUGELJ	429
RENATA BRUNSKOLE	430
RENATA BRUNSKOLE	430
VITO ROŽEJ	431
FRANC BOGOVIČ	432
BOGDAN BAROVIČ	434
FRANCO JURI	436
JOŽE TANKO	437
ZVONKO ČERNAČ	438
FRANCO JURI	440
JOŽE TANKO	440
DR. HENRIK GJERKEŠ	443
MIRAN POTRČ	444
ZVONKO ČERNAČ	444
JOŽE TANKO	445
MIRAN POTRČ	446
ANTON ANDERLIČ	446
ZVONKO ČERNAČ	447
SILVEN MAJHENIČ	448
ZVONKO ČERNAČ	449
ANTON COLARIČ	449
ZVONKO ČERNAČ	450
DANIJEL KRIVEC	450
MIRAN POTRČ	451
ZVONKO ČERNAČ	451
DR. HENRIK GJERKEŠ	452
ZVONKO ČERNAČ	452
ANTON ANDERLIČ	453
ZVONKO ČERNAČ	453
27. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O STRATEGIJI ZA JADRAN (ReSJad), EPA 639-V	454
DR. LUKA JURI	454
MAG. ZORAN KUS	455
ANTON ANDERLIČ	456
SILVA ČRNUGELJ	457
MAG. BRANKO GRIMS	458
FRANCO JURI	460
MAG. RADOVAN ŽERJAV	461
FRANC JURŠA	462
SILVEN MAJHENIČ	463
JAKOB PRESEČNIK	464
MAG. BRANKO GRIMS	465
BREDA PEČAN	466
DR. LUKA JURI	469

FRANCO JURI	473
MAG. RADOVAN ŽERJAV	475
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	478
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	479
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	479
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	479
RUDOLF PETAN	480
MAG. BRANKO GRIMS	482
FRANCI KEK	484
MIRAN GYÖREK	484
FRANC PUKŠIČ	486
FRANCO JURI	488
DR. LUKA JURI	488
28. točka dnevnega reda: ŠTIRINAJSTO REDNO LETNO POROČILO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2008, EPA 512-V	489
DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK	489
EVA IRGL	491
ANDREJ MAGAJNA	492
IRMA PAVLINIČ KREBS	493
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	494
MAG. MAJDA POTRATA	497
EVA IRGL	500
VITO ROŽEJ	506
FRANC BOGOVIČ	508
MATJAŽ ZANOŠKAR	511
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	514
ANTON ANDERLIČ	516
ANDREJ MAGAJNA	518
SILVEN MAJHENIČ	519
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	521
BRANKO MARINIČ	523
BRANKO MARINIČ	526
MAG. ANDREJA RIHTER	526
JAKOB PRESEČNIK	528
MIRAN POTRČ	530
SILVA ČRNUGELJ	532
MAG. BORUT SAJOVIC	533
MAG. BORUT SAJOVIC	533
MAG. BORUT SAJOVIC	534
MIRAN GYÖREK	535
BOJAN KONTIČ	537
DR. VINKO GORENAK	540
DR. VINKO GORENAK	540
MIRAN POTRČ	547
ANTON KAMPUŠ	547
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	549
DARJA LAVTIŽAR BEBLER	550
FRANC PUKŠIČ	552
FRANC PUKŠIČ	555
FRANC PUKŠIČ	555

SREČKO PRIJATELJ.....	555
LJUBO GERMIC.....	556
MELITA ŽUPEVC.....	558
DR. VINKO GORENAK.....	559
MIRO PETEK.....	559
SAMO BEVK.....	562
MAG. BRANKO GRIMS.....	563
MILAN GUMZAR.....	565
FRANCO JURI.....	566
JANKO VEBER.....	569
RENATA BRUNSKOLE.....	571
BREDA PEČAN.....	572
EVA IRGL.....	572
MAG. MAJDA POTRATA.....	573
SONJA BUKOVEC.....	573
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	574
ROBERTO BATTELLI.....	575
ROBERTO BATTELLI.....	575
DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK.....	575
Glasovanje k 25. točki dnevnega reda.....	582
Glasovanje k 9. točki dnevnega reda.....	582
ZVONKO ČERNAČ.....	582
Glasovanje k 27. točki dnevnega reda.....	583
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	584
FRANCO JURI.....	584
BREDA PEČAN.....	584
FRANCI KEK.....	585
BOJAN KONTIČ.....	585
FRANCO JURI.....	585
FRANCI KEK.....	586
MAG. BORUT SAJOVIC.....	586
Glasovanje k 28. točki dnevnega reda.....	586
JOŽE TANKO.....	587
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	587
31. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA IZ LETA 2002 H KONVENCIJI O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU, 1981 (MPVZD), EPA 746-V.....	588
32. točka dnevnega reda: ZAKON O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-UPB13), EPA 740-V.....	588
33. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	589
Predlog predsednika Republike Slovenije za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije, EPA 770-V.....	589
DR. ERIK KERŠEVAN.....	589
JOŽE TANKO.....	590
DR. VINKO GORENAK.....	591
MAG. JADRANKA SOVDAT.....	593
MAG. JADRANKA SOVDAT.....	593
Predlog sklepa o razrešitvi viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije, EPA 774-V.....	593
Predlog sklepa o imenovanju osmih članic oziroma članov Programskega sveta RTV Slovenija - na podlagi sedme alineje	

šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija, EPA 754-V	593
JOŽE TANKO.....	593
JOŽE TANKO.....	594
FRANC PUKŠIČ.....	594
MAG. BORUT SAJOVIC.....	595
Predlog sklepa o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija - na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija, EPA 755-V.....	595
Predlog sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 756-V.....	596
JOŽE TANKO.....	596
JOŽE TANKO.....	596
DUŠAN KUMER.....	597
FRANC PUKŠIČ.....	597
MAG. MAJDA POTRATA.....	598
MAG. MAJDA POTRATA.....	598
MAG. MAJDA POTRATA.....	598
MAG. MAJDA POTRATA.....	598
BOJAN KONTIČ.....	598
ZVONKO ČERNAČ.....	599
ZVONKO ČERNAČ.....	599
DUŠAN KUMER.....	600
DUŠAN KUMER.....	600
FRANC PUKŠIČ.....	601
FRANC PUKŠIČ.....	601
FRANC PUKŠIČ.....	601
JOŽE TANKO.....	602
Predlog sklepa o razrešitvi in imenovanju namestnika predsednika Državne volilne komisije, EPA 757-V.....	602
Predlog sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi investicij ter leasing, najemnih ali drugih primerljivih poslih, financiranih s sredstvi iz državnega proračuna ali proračuna Mestne občine Ljubljana, na področju projektov stanovanjske gradnje in nakupov stanovanjskih objektov ter pripadajočih garažnih objektov ali površin v Mestni občini Ljubljana, projektov obnove in dograditve prostorov Univerze na Primorskem, projektov stanovanjske gradnje Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, projektov objektov državnega pomena, projektov objektov v javni rabi, projektov gradbenih investicij javnega pomena, financiranih s sredstvi iz državnega proračuna ali proračuna Mestne občine Ljubljana, in projektov gradbenih investicij javnega pomena na področju t. i. visokih gradenj v javne zdravstvene objekte (projekt Pediatrične klinike, projekt Onkološkega inštituta itd.) zaradi suma, da so bili postopki in posli medsebojno politično dogovorjeni, vodeni netransparentno in negospodarno ter zaradi suma prisotnosti	

klientelizma, korupcije in medsebojnih povezav med različnimi nosilci aktivnosti in delovanja povezanih oseb, ki so vključeni v pripravo, javna naročila in izvedbo gradbenih poslov, ter v tej zvezi še posebej za ugotovitev suma o politični odgovornosti nosilcev javnih funkcij in njihovi vlogi pri tem, EPA 775-V..... 603

Predlog sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so bili odgovorni za pripravo in izvedbo štetja t. i. "izbrisanih" v letih 2003 in 2009, zaradi suma, da so bili uradno objavljeni izidi prirejani političnim potrebam nekaterih nosilcev javnih funkcij; za ugotavljanje politične odgovornosti za neustrezno izvrševanje 8. točke odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-246/02-28 (ZIOdlUS246/02) (Ur.l. RS, št. 135/03) v času od začetka leta 2003 do oktobra leta 2004 in v obdobju od 22. novembra 2008 dalje, katerega posledici sta tudi ustvarjanje očitne neenakosti pred zakonom in ogrožanje sistema javnih financ; ter za preiskavo suma o klientelizmu oziroma koruptivnem ravnanju nekaterih državnih funkcionarjev in za preiskavo suma zlorabe Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije v politične namene v času od začetka leta 2003 do oktobra leta 2004 ter v obdobju od 22. novembra 2008 dalje, EPA 776-V... 603

Predlog sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d. o. o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.,d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d. o. o. itd.), v katerih je Gregor Golobič solastnik ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja plačevanja davkov Republiki Sloveniji, ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča za

pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra, EPA 789-V.....	603
Ugotovitev prenehanja funkcije predsednika delovnega telesa Državnega zbora, EPA 771-V.....	604
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O TAJNIH PODATKIH (ZTP-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 691-V.....	604
KATARINA KRESAL.....	604
DR. VINKO GORENAK.....	606
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	606
DR. VINKO GORENAK.....	607
GVIDO KRES.....	608
ANTON URH.....	609
SILVEN MAJHENIČ.....	610
MAG. BORUT SAJOVIC.....	610
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O JAMSTVENI SHEMA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA FIZIČNE OSEBE, KI OPRAVLJAJO GOSPODARSKO ALI KMETIJSKO DEJAVNOST (ZJShemFOGKD), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 515-V.....	612
RENATA BRUNSKOLE.....	612
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	613
MAG. HELENA KAMNAR.....	614
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	615
FRANC JURŠA.....	616
BOGDAN BAROVIČ.....	616
MAG. BORUT SAJOVIC.....	618
BOGDAN ČEPIČ.....	619
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA MOTORNA VOZILA (ZDMV-C), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 474-V 620	
MAG. HELENA KAMNAR.....	620
FRANCI KEK.....	621
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	622
FRANC JURŠA.....	622
BOGDAN BAROVIČ.....	623
ANTON ANDERLIČ.....	624
DR. LUKA JURI.....	626
IZTOK PODKRIŽNIK.....	627
BREDA PEČAN.....	628
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	629
MAG. BORUT SAJOVIC.....	633
SREČKO PRIJATELJ.....	634
RENATA BRUNSKOLE.....	635
RADO LIKAR.....	637
BOGDAN ČEPIČ.....	638
ANTON ANDERLIČ.....	639
RUDOLF PETAN.....	641
IVAN GRILL.....	644
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	646
VITO ROŽEJ.....	647
MIRKO BRULC.....	648

IZTOK PODKRIŽNIK.....	650
DR. LUKA JURI.....	650
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	652
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IGRAH NA SREČO (ZIS-C), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 553-V	653
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	653
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	654
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	655
BOGDAN BAROVIČ.....	656
MAG. BORUT SAJOVIC.....	656
DR. LUKA JURI.....	658
DANIJEL KRIVEC.....	659
MIRKO BRULC.....	661
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SKLADU KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE (ZSKZ-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 698-V	662
MAG. BORUT SAJOVIC.....	662
MAG. BORUT SAJOVIC.....	662
DR. MILAN POGAČNIK.....	663
ALAN BUKOVNIK.....	665
FRANC JURŠA.....	666
MIRAN GYÖREK.....	667
MAG. BORUT SAJOVIC.....	669
JANKO VEBER.....	670
ROBERT HROVAT.....	671
FRANCI KEK.....	673
FRANC BOGOVIČ.....	674
FRANC BOGOVIČ.....	675
MAG. BORUT SAJOVIC.....	676
FRANC BOGOVIČ.....	676
SREČKO PRIJATELJ.....	677
BREDA PEČAN.....	680
SREČKO PRIJATELJ.....	682
FRANC BOGOVIČ.....	683
FRANC BOGOVIČ.....	685
MAG. BORUT SAJOVIC.....	685
JANEZ RIBIČ.....	685
MAG. BORUT SAJOVIC.....	686
BREDA PEČAN.....	686
JANKO VEBER.....	687
FRANC BOGOVIČ.....	688
DR. MILAN POGAČNIK.....	690
JANKO VEBER.....	691
FRANC BOGOVIČ.....	692
BREDA PEČAN.....	693
MAG. BORUT SAJOVIC.....	694
FRANC BOGOVIČ.....	695
MAG. BORUT SAJOVIC.....	696
FRANC PUKŠIČ.....	696
BREDA PEČAN.....	697

GVIDO KRES	698
FRANC PUKŠIČ	699
MAG. BORUT SAJOVIC	699
FRANC BOGOVIČ	699
JANKO VEBER	700
MAG. BORUT SAJOVIC	701
BREDA PEČAN	703
MIRAN POTRČ	704
DR. MILAN POGAČNIK	704
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH (ZKZ-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 676-V	705
FRANC BOGOVIČ	705
ROBERT HROVAT	707
DR. MILAN POGAČNIK	708
MIRAN GYÖREK	710
MAG. BORUT SAJOVIC	711
JANKO VEBER	712
MILENKO ZIHERL	713
FRANC BOGOVIČ	713
FRANC JURŠA	715
22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O REGISTRACIJI ISTOSPOLNE PARTNERSKE SKUPNOSTI (ZRIPS-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 675-V	715
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	715
FRANCE CUKJATI	716
DR. ANJA KOPAČ MRAK	717
LJUBO GERMIČ	719
MAG. MAJDA POTRATA	720
FRANCE CUKJATI	721
VITO ROŽEJ	722
JANEZ RIBIČ	724
FRANC JURŠA	725
SREČKO PRIJATELJ	725
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-1H), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 634-	727
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	727
GVIDO KRES	728
DR. ANJA KOPAČ MRAK	729
DEJAN LEVANIČ	730
ROBERT HROVAT	732
VITO ROŽEJ	733
JANEZ RIBIČ	735
FRANC JURŠA	736
SREČKO PRIJATELJ	736
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	737
LJUBO GERMIČ	738
JOŽEF JEROVŠEK	739
JOŽEF JEROVŠEK	739
JOŽEF JEROVŠEK	739

JOŽEF JEROVŠEK.....	740
Glasovanje k 19. točki dnevnega reda.....	740
DR. VINKO GORENAK.....	740
Glasovanje k 3. točki dnevnega reda.....	741
Glasovanje k 4. točki dnevnega reda.....	741
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	742
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	743
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	743
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	744
DR. LUKA JURI.....	745
MAG. BRANKO GRIMS.....	745
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	746
BOGDAN BAROVIČ.....	746
DR. LUKA JURI.....	747
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	747
BREDA PEČAN.....	748
SREČKO PRIJATELJ.....	749
IZTOK PODKRIŽNIK.....	750
JOŽEF JEROVŠEK.....	750
JOŽEF JEROVŠEK.....	750
ROBERTO BATTELLI.....	751
ROBERTO BATTELLI.....	751
MATEVŽ FRANGEŽ.....	751
ANTON ANDERLIČ.....	751
MILENKO ZIHERL.....	752
BOGDAN BAROVIČ.....	752
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	753
MAG. BRANKO GRIMS.....	753
MAG. BRANKO GRIMS.....	754
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	754
FRANC PUKŠIČ.....	754
FRANC PUKŠIČ.....	754
BOJAN KONTIČ.....	755
BOJAN KONTIČ.....	755
BOJAN KONTIČ.....	755
Glasovanje k 5. točki dnevnega reda.....	756
Glasovanje k 20. točki dnevnega reda.....	756
FRANC BOGOVIČ.....	757
SREČKO PRIJATELJ.....	758
Glasovanje k 21. točki dnevnega reda.....	759
ROBERT HROVAT.....	759
MAG. BORUT SAJOVIC.....	760
Glasovanje k 22. točki dnevnega reda.....	760
FRANCE CUKJATI.....	760
FRANCE CUKJATI.....	761
Glasovanje k 23. točki dnevnega reda.....	761
Glasovanje k 10. točki dnevnega reda.....	762
Glasovanje k 2. točki dnevnega reda.....	762
Predlog sklepa o razrešitvi podpredsednika ter imenovanju predsednika in podpredsednika Odbora za gospodarstvo, EPA 809- V.....	762

24. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O URESNIČEVANJU JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO (ZUJIK-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 695-V.....	763
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	763
MAG. MAJDA POTRATA.....	765
ALEKSANDER ZORN.....	766
FRANCO JURI.....	767
JANEZ RIBIČ.....	768
MAG. VASJA KLAVORA.....	768
MIRAN POTRČ.....	769
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	769
LJUBO GERMIČ.....	770
MAG. MAJDA POTRATA.....	772
ALEKSANDER ZORN.....	774
MAG. MAJDA POTRATA.....	774
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	775
ALEKSANDER ZORN.....	777
MIRAN POTRČ.....	778
MARIJAN KRIŽMAN.....	778
MAG. MAJDA POTRATA.....	779
SILVA ČRNUGELJ.....	780
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	781
FRANC PUKŠIČ.....	782
MIRAN GYÖREK.....	783
MIRAN POTRČ.....	784
MAG. MAJDA POTRATA.....	784
MIRAN GYÖREK.....	785
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	786
26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O AVTORSKI IN SORODNIH PRAVICAH (ZASP-F), PRVA OBRAVNAVA, EPA 703-V.....	788
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	788
TADEJ SLAPNIK.....	789
FRANC BOGOVIČ.....	793
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	793
BOGDAN BAROVIČ.....	795
MILAN GUMZAR.....	796
DR. LUKA JURI.....	797
RUDOLF PETAN.....	799
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	803
FRANC PUKŠIČ.....	804
SILVEN MAJHENIČ.....	806
FRANCO JURI.....	806
MIRAN GYÖREK.....	807
MARJAN BEZJAK.....	808
ALENKA JERAJ.....	809
DR. LUKA JURI.....	811
DR. LUKA JURI.....	812
DR. LUKA JURI.....	813
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	813
SILVA ČRNUGELJ.....	815

MAG. MAJDA POTRATA.....	816
ALENKA JERAJ.....	817
DR. LUKA JURI.....	819
MAG. DARJA RADIĆ.....	819
29. točka dnevnega reda: RAZPRAVA O ODGOVORU MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR KARLA VIKTORJA ERJAVCA NA POSLANSKO VPRAŠANJE VILIJA TROFENIKA V ZVEZI S POSEBNO RABO VODE IN PLAČILA KONCESIJ, EPA 686-V.....	820
VILI TROFENIK.....	821
VILI TROFENIK.....	822
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	822
JANEZ RIBIČ.....	823
FRANC JURŠA.....	824
SREČKO PRIJATELJ.....	824
BREDA PEČAN.....	825
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	827
VILI TROFENIK.....	830
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	831
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	834
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	835
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	835
GVIDO KRES.....	835
VILI TROFENIK.....	835
BRANKO MARINIČ.....	837
MARJAN BEZJAK.....	839
FRANC BOGOVIČ.....	839
SILVEN MAJHENIČ.....	841
JANEZ RIBIČ.....	841
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	842
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	843
GVIDO KRES.....	843
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	845
VILI TROFENIK.....	848
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	848
SREČKO PRIJATELJ.....	850
30. točka dnevnega reda: RAZPRAVA O ODGOVORU MINISTRA ZA OKOLJE IN PROSTOR KARLA VIKTORJA ERJAVCA NA POSLANSKO VPRAŠANJE VILIJA TROFENIKA V ZVEZI Z IZDAJO GRADBENIH DOVOLJENJ ZA IZDELAVO ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ, EPA 742-V....	851
VILI TROFENIK.....	851
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	852
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	853
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	854
SREČKO PRIJATELJ.....	854
BREDA PEČAN.....	855
ZVONKO LAH.....	858
VILI TROFENIK.....	859
JANEZ RIBIČ.....	860
SREČKO PRIJATELJ.....	860
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	861
VILI TROFENIK.....	865

BREDA PEČAN.....	868
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	869
Glasovanje k 24. točki dnevnega reda.....	870
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	870
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL.....	871
Glasovanje k 26. točki dnevnega reda.....	872
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	872
DR. LUKA JURI.....	873
FRANCO JURI.....	873

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 6, 135, 142, 149, 159, 235, 336, 337, 339,
352, 358, 360, 363, 369, 410, 411, 446, 453, 456, 516, 624,
639, 751

B

BAROVIČ, BOGDAN... 173, 209, 267, 299, 392, 400, 401, 434, 616,
623, 656, 746, 752, 795

BATTELLI ROBERTO..... 575, 751

BEVK, SAMO..... 89, 155, 202, 218, 222, 260, 261, 562

BEZJAK, MARJAN..... 65, 67, 808, 839

BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA..... 48, 82, 109, 110, 111, 112,
257, 521

BOGOVIČ, FRANC.... 394, 432, 508, 674, 675, 676, 683, 685, 688,
692, 695, 699, 705, 713, 757, 793, 839

BRULC, MIRKO..... 204, 648, 661

BRUNSKOLE, RENATA... 95, 396, 422, 423, 424, 430, 571, 612, 635

BUKOVEC, SONJA..... 573

BUKOVNIK, ALAN..... 665

C

COLARIČ, ANTON..... 99, 121, 281, 403, 449

CUKJATI, FRANCE..... 716, 721, 760, 761

Č

ČEBAŠEK TRAVNIK, DR. ZDENKA..... 489, 575

ČEPIČ, BOGDAN..... 269, 619, 638

ČERNAČ, ZVONKO.... 398, 405, 406, 412, 413, 438, 444, 447, 449,
450, 451, 452, 453, 582, 599

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA..... 715, 727, 737

ČRNUGELJ, SILVA..... 196, 211, 429, 457, 532, 780, 815

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR..... 822, 831, 845, 852, 853, 861

F

FRANGEŽ, MATEVŽ..... 201, 235, 318, 751

G

GANTAR, DR. PAVEL..... 186, 197, 214, 338, 390

GERMIČ, LJUBO..... 120, 326, 556, 719, 738, 770

GJERKEŠ, DR. HENRIK..... 44, 46, 399, 400, 421, 443, 452

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 88, 494

GORENAK, DR. VINKO.... 3, 70, 72, 101, 102, 103, 114, 115, 122,
146, 156, 227, 233, 240, 276, 279, 285, 292, 294, 300, 304,
311, 540, 559, 591, 606, 607, 740

GRILL, IVAN..... 92, 94, 95, 105, 106, 107, 238, 256, 257, 644

GRIMS, MAG. BRANKO.... .138, 144, 151, 154, 158, 161, 168, 169,
228, 229, 232, 239, 242, 274, 301, 306, 309, 315, 318, 320,
330, 335, 341, 458, 465, 482, 563, 745, 753, 754

GUMZAR, MILAN..... 286, 293, 393, 565, 796

GYÖREK, MIRAN... .73, 324, 338, 484, 535, 667, 710, 783, 785,
807

GYÖRKÖS, DR. JÓZSEF..... 316, 333, 334, 337, 340, 341, 385

H

HAN, MATJAŽ..... 391, 393

HORVAT, DR. ANDREJ..... 379

HROVAT, ROBERT..... 184, 671, 707, 732, 759

I

IRGL, EVA..... 14, 16, 17, 247, 491, 500, 572

J

JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO.... .11, 13, 134, 143, 246, 250, 407,
408, 409, 410, 415, 417, 418, 478, 479, 514, 587, 754, 769,
843

JELUŠIČ, DR. LJUBICA..... 68, 70

JERAJ, ALENKA..... 62, 64, 809, 817

JERIČ, MIRAN..... 182, 192, 210, 375

JEROVŠEK, JOŽEF.... ..31, 32, 54, 160, 232, 241, 251, 288, 416,
427, 739, 740, 750

JURI, DR. LUKA.... .41, 454, 469, 488, 626, 650, 658, 745, 747,
797, 811, 812, 813, 819, 873

JURI, FRANCO.... ..129, 131, 141, 148, 154, 166, 225, 229, 236,
240, 305, 316, 329, 333, 349, 436, 440, 460, 473, 488, 566,
584, 585, 767, 806, 873

JURŠA, FRANC.... ....23, 25, 170, 172, 179, 216, 462, 616, 622,
666, 715, 725, 736, 824

K

KAMNAR, MAG. HELENA..... 614, 620

KAMPUŠ, ANTON..... 401, 547

KEK, FRANCI..... 484, 585, 586, 621, 673

KERŠEVAN, DR. ERIK..... 589

KLASINC, JANJA..... 136, 147, 236, 241

KLAVORA, MAG. VASJA..... 263, 768

KLUN, MIROSLAV..... 363, 370

KONTIČ, BOJAN..... 55, 57, 253, 260, 537, 585, 598, 755

KOPAČ MRAK, DR. ANJA..... 717, 729

KRES GVIDO.... .97, 99, 117, 163, 262, 282, 289, 297, 608, 728,
835, 843

KRES, GVIDO..... 698

KRESAL, KATARINA..... 604

KRIVEC, DANIJEL..... 245, 393, 450, 659

KRIŽANIČ, DR. FRANC..... 79, 80, 652, 653

KRIŽMAN, MARIJAN..... 778

KUMER, DUŠAN..... 597, 600

KUS, DR. ZORAN..... 205

KUS, MAG. ZORAN... 170, 176, 189, 217, 221, 226, 345, 355, 365,
372, 455

L

LAH, ZVONKO..... 188, 193, 212, 217, 219, 223, 858
LAHOVNIK, DR. MATEJ..... 51, 52, 56, 58, 65
LAVTIŽAR BEBLER, DARJA..... 161, 230, 231, 287, 303, 550, 606
LEVANIČ, DEJAN..... 237, 272, 730
LIKAR, RADO..... 58, 380, 382, 637

M

MAGAJNA, ANDREJ..... 68, 70, 107, 108, 258, 492, 518
MAJHENIČ, SILVEN... 54, 119, 180, 281, 285, 312, 363, 448, 463,
519, 610, 806, 841
MARINIČ, BRANKO..... 5, 348, 354, 523, 526, 837
MENCINGER, TOMAŽ TOM..... 183, 195
MENIH, DARKO..... 86, 87, 241
MIKLAVČIČ, BORUT... 47, 49, 86, 87, 93, 94, 106, 107, 108, 109,
111

P

PAHOR, BORUT..... 12, 13, 15, 17, 19, 21, 23
PAVLINIČ KREBS, IRMA..... 60, 61, 71, 73, 83, 85, 493, 574
PEČAN, BREDA.... ..174, 177, 179, 188, 191, 206, 208, 466, 572,
584, 628, 680, 686, 693, 697, 703, 748, 825, 855, 868
PETAN, RUDOLF..... 151, 175, 480, 641, 799
PETEK, MIRO... 36, 37, 38, 50, 52, 53, 104, 139, 249, 252, 254,
261, 402, 559
PODKRIŽNIK, IZTOK..... 627, 650, 750
POGAČNIK, DR. MILAN..... 25, 27, 28, 29, 31, 663, 690, 704, 708
POGORELEC, DR. JANEZ..... 278
POJBIČ, MARIJAN..... 242, 243
POSEDEL, ALOJZ (LOJZE)..... 394, 803, 869, 870, 871
POTRATA, MAG. MAJDA..... 7, 304, 497, 573, 598, 720, 765, 772,
774, 779, 784, 816

POTRČ, MIRAN..... 313, 403, 418, 444, 446, 451, 530, 547, 704,
769, 778, 784

PRESEČNIK, JAKOB..... 59, 61, 132, 231, 259, 270, 312, 464, 528

PRIJATELJ, SREČKO.... 28, 29, 96, 198, 203, 250, 263, 265, 271,
310, 343, 351, 361, 368, 375, 555, 634, 677, 682, 725, 736,
749, 758, 824, 850, 854, 860

PUKŠIČ, FRANC..... 45, 46, 78, 80, 81, 486, 552, 555, 594, 597,
601, 696, 699, 754, 782, 804

R

RADIĆ, MAG. DARJA..... 391, 819

RIBIČ, JANEZ... 89, 91, 222, 350, 367, 378, 402, 685, 724, 735,
768, 823, 841, 860

RIHTER, MAG. ANDREJA..... 164, 526

ROŽEJ, VITO..... 116, 295, 307, 314, 316, 414, 431, 506, 647,
722, 733

S

SAJOVIC, MAG. BORUT.... 195, 268, 533, 534, 586, 595, 610, 618,
633, 656, 662, 669, 676, 685, 686, 694, 696, 699, 701, 711,
760

SLAPNIK, TADEJ..... 321, 789

SOVDAT, MAG. JADRANKA..... 593

SVETLIK, DR. IVAN..... 63, 65, 98, 99

Š

ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA..... 90, 92, 763, 775, 781, 786

ŠKRLEC, BOŠTJAN..... 112, 125

T

TANKO, JOŽE..... 2, 4, 238, 253, 265, 275, 345, 346, 347, 386,
389, 413, 415, 417, 437, 440, 445, 587, 590, 593, 594, 596,
602

TISEL, MAG. ŠTEFAN..... 273

TROFENIK, VILI..... 26, 821, 822, 830, 835, 848, 851, 859, 865

TRŽAN, TINA..... 283, 291

U

URH, ANTON..... 118, 132, 280, 290, 298, 351, 368, 374, 609

V

VEBER, JANKO.... ..190, 327, 347, 353, 366, 373, 569, 670, 687,
691, 700, 712

VERLIČ, DR. PETER..... 75, 77, 78, 200, 255, 356, 360, 370, 376

VIZJAK, MAG. ANDREJ.... 615, 629, 742, 743, 744, 747, 788, 813,
827, 834, 835, 848, 872

VLAČIČ, DR. PATRICK..... 75, 77

VLADE, PREDSTAVNIK..... 388

Z

ZALAR, ALEŠ..... 100, 102, 104

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA..... 7, 8, 409, 425

ZANOŠKAR, MATJAŽ..... 266, 323, 328, 395, 421, 511, 646, 655,
793, 842, 854

ZIHERL, MILENKO.... 34, 35, 43, 82, 84, 101, 420, 421, 713,
752

ZORN, ALEKSANDER.....766, 774, 777

Ž

ŽBOGAR, SAMUEL..... 33, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 127, 140,
153, 160, 169

ŽERJAV, MAG. RADOVAN..... 19, 20, 22, 172, 187, 215, 237, 248,
322, 340, 427, 461, 475, 584, 613, 622, 654, 743, 746

ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC..... 233, 234, 259, 549, 753

ŽUPEVC, MELITA..... 156, 163, 234, 558